

། ། བྱང་ཚུབ་བདེ་ལམ་གྱི་བྲིད་དམིགས་སྐྱོད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་  
བཀོད་པ་དག་ལེགས་འོད་སྣང་འགྲེང་པའི་ཉིན་བྲེད་དང་། ལྷག་མཐོང་  
ཆེན་མོའི་དཀའ་འགྲེལ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་  
སྐོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

བརྗོད་བྲ། རྒྱུས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ།  
མཚན་པ་པོ། རྗེ་ཞུ་དམར་བ་དག་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།  
སྐྲུགས་བམ་བཞི་པ།

2012

© Yongzin Lingsang Labrang, 2012

All rights reserved.

Compiled, edited, and published by Yongzin Lingsang Labrang.

[www.jangchuplamrim.org](http://www.jangchuplamrim.org)

Byang chub lam gyi rim pa'i khrid yig: glegs bam bzhi pa  
(Commentaries on the Stages of the Path to Enlightenment: Volume Four)

Texts and Authors:

- 1) Zhamar Pandita's Treatise on the Stages of the Path to Enlightenment  
(zhwa dmar lam rim)
- 2) Zhamar Pandita's Treatise on Special Insight (zhwa dmar lhag mthong)  
by The Fourth Amdo Zhamar, Gendun Tenzin Gyatso  
(a mdo bla ma dge 'dun bstan 'dzin rgya mtsho)

First Edition: 18,000 Copies, 2012

Price: ₹500

The publication of this book is sponsored by:  
Yongzin Lingsang Labrang, Dagri Rinpoche, and Lama Zopa Rinpoche/FPMT  
with a contribution from Tibetan Women's Association Switzerland.

ISBN: 978-81-924896-3-6

Printed and bound in India by Manipal Technologies Ltd, Manipal



དགའ་ལྷན་གྱི་པ་རི་རྫོང་སྤྱི་ལོ་སྤྱོད་ལུ་བརྟན་ཉི་མ།

GADEN TRIPA RIZONG SRAS -TRUL  
THUPTEN NYIMA

LUKHIL KHANGTSEN  
DREPUNG LOSELING  
L.C # 2 , TATTIHALLI  
MUNDGOD-581411  
N.K. KARNATAKA  
SOUTH INDIA

PHONE: 08301 245658

DATE \_\_\_\_\_

༡༡། །སྟོན་པ་མཉམ་མེད་འདྲེན་མཚོག་ཤུ་ཀྱའི་ཉོག་ །རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་མི་པམ་འཇམ་པའི་  
དབྱུངས། །རྒྱལ་ཡུམ་དགོངས་པ་འགྲེལ་མཛད་འཛམ་གླིང་རྒྱལ། །སྤྱི་སྤྱོད་ཐོགས་མེད་བཅས་ལ་གྲུས་པས་  
འདུད། །རྒྱ་ཆེན་སྲོད་དང་ཟབ་མོ་དབྱུ་མའི་ལྷ། །གདམས་པའི་རྩ་བོ་སོ་སོར་བཀའ་བབས་པ། །ལེགས་པར་  
ཉོགས་ནས་གཞན་ལ་འདོམས་མཛད་པའི། །བརྒྱུད་ལྷན་སྐྱེ་མ་རྣམས་ལ་གྲུས་སྤྲུལ་འཚོལ། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་  
བརྒྱུད་པའི་རྩ་བོ་གཉིས། །ཡོངས་རྫོགས་རྩལ་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ལེགས་བསྐྱུས་ནས། །བཅེ་བ་ཆེན་པོས་གཞན་  
ལ་འདོམས་མཛད་པ། །དཔལ་ལྷན་མར་མེ་མཛད་ལ་གྲུས་པས་འདུད། །འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཀྱིས་དངོས་སུ་  
རྗེས་བཟུང་སྟེ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྦྱང་པོའི་དོན། །ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་དང་བྱུང་པར་བྱ། །མཉམ་  
མེད་རྩོ་བོ་རྗེ་ཡི་མན་ངག་བཞིན། །སྤྱི་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་ལེགས་བསྐྱུས་ནས། །རྒྱ་ཆེར་འདོམས་མཛད་  
བཀའ་གདམས་བརྒྱུད་གསུམ་གྱི། །རྩ་བོ་རྣམ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་གྱུར་པ། །འཇམ་པའོན་སྐྱེ་མ་མཚོག་ལ་  
སྦྱང་ནས་འདུད། །རིགས་ཀུན་བྱུང་བདག་རྩོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ། །རིགས་གྱི་བདག་པོའི་རྩལ་དུ་ཡོངས་བཞེངས་  
ཏེ། །ཡེ་ཤེས་རིགས་ལྗེའི་རྒྱ་ལས་མི་འདའ་བའི། །ཡོངས་འཛིན་ཚོགས་ལ་སྦྱང་ནས་གྲུས་པས་འདུད། །འཇམ་  
དཔལ་དཔལ་བོས་ངག་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཞིང་། །སློབ་མཐུང་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཚོག་ །ལྷུང་ཉོགས་བསྟན་  
འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་ཆེ། །རྣམ་འདྲེན་སྤྲུལ་ན་བརྗོད་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་མཚོན་པར་བརྗོད་པ་  
སྟོན་དུ་བཏང་ནས། །རི་རྒྱུད་དུ་བཀའ་གདམས་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲེང་བ་ལས། །རོ་མཚར་བཀའ་ལྟེ་སྤྲེ་སྟོན་གསུམ་པོ་  
སྟེ། །གདམས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་གསུམ་གྱིས་མཛེས་པ་ཡི། །བཀའ་གདམས་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་སྤྲེང་བ་དེ། །འགྲོ་  
བ་གང་གིས་འདྲེན་ཀྱང་དོན་ཡོད་འགྲུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གྱི་  
གནད་བསྐྱུས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། །བྱང་ལྷུང་ལམ་རིམ་ཞེས་པ་དེ་ལ་བྲིད་ཆེན་བརྒྱུད་ཅེས་ཡོངས་



དགའ་རྩན་གྱི་པ་རི་རྫོང་སྤུང་ལྷུ་ལ་ལྷུང་བ་སྐྱེན་ཉི་མ།

GADEN TRIPA RIZONG SRAS -TRUL  
THUPTEN NYIMA

LUKHIL KHANGTSEN  
DREPUNG LOSELING  
LC # 2 , TATTIHALI  
MUNDGOD-581411  
N.K. KARNATAKA  
SOUTH INDIA

PHONE: 08301 245658

DATE \_\_\_\_\_

སྤྱི་ལོ་གསུམ་པ་དེ་ལྟའི་བར་དུ་འཛིན་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བཞུགས་པ། ༡ ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ༢ ། ལམ་  
རིམ་འབྲིང་པོ། ༣ ། ལམ་རིམ་ཉམས་མགུར། ༤ ། ལམ་རིམ་གསེར་ལྷན་མ། ༥ ། ལམ་རིམ་འཇམ་དཔལ་  
ཞལ་ལྷུང། ༦ ། ལམ་རིམ་བདེ་ལམ། ༧ ། ལམ་རིམ་སྨྱུར་ལམ། ༨ ། ལམ་རིམ་ལེགས་གསུངས་ཉིད་ལྟ་  
དང་བཅས་བརྒྱན། དེ་ལམ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གང་ཉིད་བསྟན་པ་འདི་ལ་སྟོན་པ་རང་ཉིད་  
སྐར་བྱོན་པ་དང་སྡོ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པ་ལྟར་བསྟན་པའི་བདག་པོར་བྱུང་ཚུལ་ནི། སྟན་བརྒྱུད་བསྟན་པའི་  
མངའ་བདག་སྐབས་རྗེ་པ་བོད་ཁ་བ་བདེ་ཆེན་སྙིང་པོའི་ཞལ་སྟོན། ཡ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་འདི་ཉིད་རྒྱལ་  
བ་རིམ་བྱོན་ཐབས་ཅན་གྱི་མཚན་པ་སྡོར་ཕྱབ་པ་ཞིག་འོང་ཞེས་སྐབས་རྗེ་སྐྱིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་རང་  
རྣམ་དུ་གསལ། སྐབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཆོའི་འཆང་ཆེན་པོས་ཡ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གང་  
ཉིད་རྒྱ་གསེར་མངག་ཐག་ལྷ་བྱུར་གང་ལའང་བཏང་ཆོག་གེད་ཆོག་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་དང་། གཞན་  
ཡང་སྐབས་རྗེ་སྐྱིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྟོན། རྒྱ་གར་སྡོད་ཕྱོགས་མོན་ལྷོང་འབྲས་སྤུངས་སྡོ་སྤིང་  
གྲ་ཆད་གི་ཆོས་གྲུབ་ཀྱི་དབང་གསུང་ཆོས་སྐབས། དེ་དུས་འཇམ་གྱི་ཡོངས་ལ་པན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྒྱལ་  
བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གནས་དང་མི་གནས་ཡ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཆེ་མཚན་འབྲིན་རྒྱས་མི་  
རྒྱས་ཞོན་ལ་རག་ལས་སར་མེ་དུའི་དེ་འབྲུང་གི་འབྲེལ་བ་ལ་དཔེ་སྦྲུང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡ་རྒྱལ་བའི་  
དབང་པོ་གང་ཉིད་ནས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་རྒྱལ་སྤིང་གྱི་དཔལ་འབྲོར་སོགས་འཁོར་བའི་སྤྱན་ཚོགས་  
ལ་སྟོང་པོ་མེད་པར་གཞིགས་ནས། ཟས་བསོད་སྟོམས་དང་གོས་ཕྱག་བདར་ཁྲོད་ཅོས་ལ་བཞེན་ནས་འབྲིམ་  
ནས་འབྲིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་མ་ཐུན་པར་ཡ་རྒྱལ་བའི་དབང་  
པོ་གང་ཉིད་ནས་ཀྱང་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེད་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་སྤྱི་གསུང་གི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་



དགའ་ལྷན་གྲིབ་པ་རི་རྫོང་སྐྱུ་ལ་བྱུབ་བསྟན་ཉི་མཉེན་

GADEN TRIPA RIZONG SRAS -TRUL THUPTEN NYIMA

LUKHIL KHANGTSEN  
DREPUNG LOSELING  
LC # 2 , TATTIHALLI  
MUNDGOD-581411  
N.K. KARNATAKA  
SOUTH INDIA

PHONE: 08301 245658

DATE \_\_\_\_\_

འོད་དམངས་གཙོ་བོ་རྩ་སློབ་སྐྱོད་གཙོ་བོ་ལྷན་ཁྲིམས་དམངས་གཙོ་བོ་རང་དབང་མི་མང་ཡོངས་ལ་སྐྱབས་དགུའི་  
བཞེན་དུ་བསྐྱེད། འགྲོ་ལ་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་གནས་ཀྱི་ལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་  
པར་སྐྱབས་སུ་བཅངས་ཏེ། རྒྱ་གར་ལྷ་ལེན་ལོ་རྒྱུད་ཚོས་བརྒྱུད་བྲི་མ་མེད་པ་སྐྱེལ་པ་ཆེ་ཆུང་སྐྱབས་དང་བཅས་  
པ་ཡོངས་རྫོགས་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་མཛད་པ་ཞོན་ལྷུང་བཞེས་པ་གཟུང་གནས་  
སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཚོས་སུ་གྲུར་པ་དེ་ལྟར་ལགས་ཤིང་། ད་ལམ་སྐྱབས་ཐེ་ཡོངས་འཛིན་  
སློབ་མཚོ་གསུམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱབས་བཅུ་ལམ་རིམ་གྱིས་ཆེན་བརྒྱུད་སོགས་མཛད་སྐྱབས་ཀྱི་གསུང་ཚོས་  
དགོན་རིགས་གསོལ་འདེབས་སྟོན་གསལ་ཞུས་པར། ཡོངས་གྲགས་ལྟར་གྱི་ལམ་རིམ་གྱིས་ཆེན་བརྒྱུད་དང་  
དེའི་སྟེང་དུ་ ༤ ་) བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ། ༡༠ ་) ལམ་གཙོ་རྣམས་གསུམ། ༡༡ ་) ཡོན་ཏན་གཞིར་གྲུར་མ།  
༡༢ ་) རྟོགས་བརྗོད་འདུན་ལེགས་མ། ༡༣ ་) ལྷོ་བརྒྱུད་ལམ་རིམ། ༡༤ ་) ལམ་རིམ་བདུད་ཅི་སྟོང་པོ།  
༡༥ ་) ལྷ་དམངས་ལམ་རིམ། ༡༦ ་) ལྷག་མཐོང་དགའ་འབྲེལ། ༡༧ ་) ལྷམ་གྲོལ་ལག་བཅངས། ༡༨ ་) ལམ་  
རིམ་འབྲིང་པོའི་ས་བཅད་བཅས་གྲིད་ཆེན་བཅོམ་བརྒྱུད་གནང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་ཟབ་མོ་དང་འབྲེལ་གསུང་  
ཚོས་གྱི་སྐྱིན་བདག་གྲུང་གཙོ་བོ་སློབ་སྐྱབས་བཅུ་དང་དགོས་བཀའ་ལེབས་པར། འཇམ་མགོན་ལྷ་མཚོ་དང་  
ཁ་བ་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལྷགས་ཚོམ་མཛད་ནས་ལོ་ངོ་༦༡༠ དང་། འགྲོག་རི་བོ་དགོ་ལྷན་རྣམས་པར་  
རྒྱལ་བའི་སློབ་དུ་ལམ་རིམ་བཀའ་གྲིད་བསྐྱེད་ནས་ལོ་ངོ་༦༠༠ འཁོར་བེན་པའི་དུས་ཆེན་དང་སྐབས་བསྐྱབས་  
ཏེ། མཚོ་གསུམ་རིན་པོ་ཆེ་གཙོ་བོར་གྲུང་པའི་གདན་གསུམ་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་མན་དག་སྐོས་སྐྱེལ་གྱི་  
ཚུལ་དུ་འདི་ལོར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་མོན་ལྷོར་ཚོས་སྐྱེ་ཆེན་པོ་དགའ་ལྷན་རྣམས་པར་རྒྱལ་བའི་སློབ་དང་དབལ་  
ལྷན་འབྲས་དཀར་སྐྱུངས་པའི་ཚོས་སྐྱེ་ཆེན་པོ་བཅས་ལ་བཀའ་གྲིད་སྐྱེལ་རྒྱུ་དང་། ལོ་རྒྱུས་མར་རྒྱ་གར་སྐོས་



དགའ་ལྷན་ཁྱིམ་རི་རྫོང་སྐུ་ལ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ།

GADEN TRIPA RIZONG SRAS -TRUL  
THUPTEN NYIMA

LUKHIL KHANGTSEN  
DREPUNG LOSELING  
L.C # 2 , TATTIHALLI  
MUNDGOD-581411  
N.K. KARNATAKA  
SOUTH INDIA

PHONE: 08301 245658

DATE \_\_\_\_\_

ཕྱོགས་ལྗེལ་གོ་བ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་གནང་རྒྱ་བཅས་སྤྱད་པ་གཏན་འཁེལ་བ་ལྟར་ཡོངས་འཛིན་གླིང་  
ལྷ་བའ་ནས་གསུང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུན་བཏག་དང་ཚོས་ལུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟེགས་བདེའི་ཆེད་གོང་གསལ་ཕྱག་  
དཔེ་ཁག་སྤྲེགས་བཅའ་ལྟར་བསྟུན་ཉེ་འདི་ལོར་ཚར་གྲངས་༡༥༠༠༠ ཐམས་པ་རེ་བར་སྟུན་ལུ་རྒྱུའི་ཆེད་བརྗོད་  
ཅིག་འབྲི་དགོས་ཞེས་གླིང་ལྷ་བའ་ནས་ངོས་ལ་བཀའ་ཤེབས་བ་ལྟར། ས་སྤྱིང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་  
མངའ་བཏག་འཛུམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཅིང་གཟེགས་བཅའ་  
པོ། འོན་ཀྱི་སྤྲད་དུ་མཚན་ནས་སློབ་ཉེ་ལ་ཇི་བཅུན་འཇམ་དབལ་དག་དབང་སློབ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་  
མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཚོག་གི་ཞལ་སྤྲོས་དང་། རིས་མེད་སྐལ་ལྷན་གདུལ་བྱ་ཡོངས་ཀྱི་བསྟན་དང་འགོ་བ་  
ཡོངས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྟན་པའི་རྒྱབས་ཆེན་རྣམ་དཀར་མཇེད་འཕྲིན་བཟང་པོར་དགའ་གྲུས་དད་གསུམ་ཀྱིས་  
རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་འབྲེལ་སྤྱད་ཀྱི་བཞེད་འོན་རྣམས་འབད་མེད་སྟུན་ཀྱིས་འབྲུབ་ཅིང་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་  
སྟུར་དུ་གསལ་ཐུབ་པའི་སློན་པའི་མཚན་སློབ་དང་བཅས།

དགའ་ལྷན་ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་བརྒྱ་དང་གཉིས་པའི་མཚན་གྲལ་དུ་འཁོད་བ་ཉི་ལྷ་ལ་ཡའི་མངའ་ཁོངས་སུ་  
གཏོགས་པའི་ལ་དྲགས་རི་རྫོང་སྐུ་ལ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་ལོར་བུས། བོད་རྒྱལ་  
ལོ་༡༡༣༤ ལྷ་འབྲུག་ལོའི་ཟླ་བ་༥ པའི་ཚེས་༡༠ ལྷི་ལོ་༡༠༡༡ ཟླ་བ་༦ པའི་ཚེས་༡༤ བཟང་པོར་བྲིས། །།



# དཔར་སྐྱོན་ཆེད་བརྗོད།

༄༅། །སྐྱེ་རྒྱུའི་ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུརྒྱུའི་མཐའ་མར་ཉེ་  
བར་ཕྱོགས་པའི་དུས་སྤྱིའང་བསེལ་ལྡན་གངས་རིའི་ལྗོངས་སུ་འཕགས་མཚོག་མིག་མི་འཇུ་མས་ཀྱི་འཕྲིན་  
ལས་ཀྱི་རོལ་བ་ཉག་གཅིག་ལ་བརྟེན། མདོ་སྲགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཚང་ལ་མ་  
འོང་བ་དཔལ་རྣམས་སོགས་འཕགས་ལུལ་ཀྱི་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དག་གི་བཤའ་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ་ཚང་བ་དང་  
ཁྲབ་གོང་འཕེལ་དུ་གནས་ཤིང་། དུས་ནས་དུས་སུ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་  
མ་རྣམས་དབྱེད་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བསལ་བར་མཛད་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་  
སྐྱེས་བུ་རིམ་པར་ཕྱོན་ཉེ་དག་ཐེང་མད་དུ་བྱུང་བ་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་སྤྱི་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་བཅུ་བཞི་པའི་  
ནང་འཇམ་མགོན་མིའི་རྣམ་རོལ་ཁམས་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པར་  
བཅས་པས་བསྟན་པ་འདི་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་པ་ཕྱོན་པ་ལྟ་བུའི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་ཉེ་དག་  
ཐེང་མད་བྱུང་མཛད་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་  
པ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཉིད་ལ་ད་ལྟའང་སྐལ་བཟང་རྫོགས་ལ་ཡོངས་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་སྟོམ་པས་ཅི་དགའ་  
འཇུག་ཏུ་ཡོད་པའི་གོ་སྐབས་རྒྱལ་གནས་སྤུབ་པ་ནི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སྤྱི་དང་། ཁྲད་པར་འཇམ་  
མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་སྲས་ཀྱི་སྤུ་བོ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ནས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་རྒྱལ་  
དབང་སྐྱེ་སྤེད་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་བར་རྒྱལ་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་འཕགས་མཚོག་སྤྱག་  
ན་པར་རྫོགས་ལྡན་ལྡན་དུར་སྤྲིག་འཛིན་པའི་གཟུགས་སུ་ཕྱོན་པའི་སྐྱེས་ལོ་རིམ་གྱིས་གངས་ལྗོངས་ཚོས་ཀྱི་  
ཞིང་སར་ཚོས་སྤིང་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བཀྱིན་སྐྱོ་མེད་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ནའི་དྲིན་ལས་བྱུང་བ་ཀྱང་གྱི་མཐོང་  
ཚོས་སུ་གྲུབ་གཤིས། རི་བོ་དགེ་ལུན་པའི་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་འཛིན། འདུས་སྡེ། རྗེས་འཇུག་སེར་



སྐྱུ་ཡོངས་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱུ་མེད་ན་རིམ་གྱི་སྐྱུ་འི་བླ་མེད་དུ་ཆེ་བའི་ཁར། ལྷག་པར་སྤྲིགས་མའི་རྒྱད་  
ཚོགས་ཆེས་ཆེར་བདོ་སྟེ་བོད་རྫོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་དང་བཅས་པ་བཅེ་མེད་ལྷ་སྐྱོའི་དབུང་གིས་  
མེག་མེད་དུ་བཙོམ་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་ལྡན་མཐོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐྱུའི་མེད་བ་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་  
མཚོག་གི་རྒྱབས་ཆེན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཉག་གཅིག་ལ་བརྟེན། གདན་ས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། གསང་  
ཆེན་རྒྱུད་བླ་ཞུམ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དགོ་ལྡན་པའི་ཚོས་སྟེ་ཆེ་ཆུང་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་དང་།  
རྗེས་འཇུག་སེར་སྐྱ་མཚོག་དམན་མཐའ་དག་འཕགས་ཡུལ་གྱིས་མཚོན་པའི་རང་དབང་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་  
འདམ་མཐོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་ལ་བཞུགས་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་སྐོན་ས་ཅི་དགར་ལོངས་སུ་སྐྱོད་པའི་གོ་  
སྐབས་བསྐུལ་བའི་བཀྲིན་གྱི་སྤྱང་པོ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སྤྱི་དཔེ་མཐར་ཡང་གཞུགས་པའི་གོ་སྐབས་གལ་དམིགས།

ལྷག་པར་དེར་གི་ཆར་མཐོན་པོ་གང་གི་གསུང་སྐྱེས་སུ་གཏོགས་པ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་གསོལ་  
བ་བཏབ་པ་བཞིན་ལྔ་པོང་ས་སྐྱགས་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་གང་ཉིད་ནས་ཟད་མཐའ་མེད་པའི་ལུགས་རྒྱང་འཕྲིན་  
ལས་ཀྱི་མཛད་བྲེལ་དང་། དགྲུང་ནའི་བབ་སོགས་གང་ལའང་མ་དགོངས་པར་བཅེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་  
གཟེགས་པས་ལམ་རིམ་ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་། ཁྲིད་ཆེན་གཞན་དང་ཅ་གཞུང་སོགས་ཚོས་ཚན་བཙོ་  
བརྒྱུད་ཀྱི་ཟབ་ཁྲིད་འཕགས་ཡུལ་གྲེས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་རིམ་བཞིན་སྤོང་སྟོང་གནང་རྒྱུའི་  
བཀའ་བཞེས་སྤྱི་སྤོང་བྱང་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བཞོ་སྐུལ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྲིད་ན་རྟེད་  
པར་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། བཀྲིན་གྱི་སྤྱང་པོ་བསམ་བཞེད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གྱུར།

དེ་ལྟའི་ལྷ་མེད་པའི་སྐུལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་འདིར་རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་། རྗེ་བྲག་འདམ་མཐོན་  
རྒྱལ་བ་གཉིས་པས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མའི་སྐོན་ས་དག་ཐེར་ཡེགས་པར་མཛད་པའི་མདོ་སྐྱགས་རྒྱང་  
འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་འི་མེད་པ་འདི་ཉིད་ནས་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པར་སྐྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་  
དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། བསྟན་པ་དེ་འདྲིན་ཀུན་གྱི་གཙུག་ལོར་ལྔ་པོང་ས་ལྷ་སྐབས་



མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཚོག་སྐྱ་ཚེ་སྲིད་མཐར་བཟོན་ཅིང། སྤྱགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་གི་གས་  
 མེད་སྐྱོན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང། རང་རེའི་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྐྱལ་ཡ་སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཚེན་པོ་  
 མཚོག་བོད་དུ་རང་དབང་ཞབས་འཁོད་དང་འབྲེལ་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་འཕམ་ཡུལ་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཚ་བ་བོད་  
 ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྲད་ནོར་རྒྱལ་བསྐྱོན་ཚབ་སྲིད་དང་བཅས་པའི་སྦྱང་དུ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དང་  
 ལེན་མཛད་དང་མཛད་བཞིན་པ་དེ་དག་འདི་ནས་བྱང་ཚུབ་བར་དུ་འཕགས་མཚོག་སྤྱགས་ཇེ་ཚེན་པོས་  
 ཉག་ཏུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང། ཡང་སྐོས་མགོན་པོ་སྤྱགས་ཇེའི་གཏེར་ཚེན་གང་ཉིད་ཀྱི་བཀྱིན་གྱི་ཆ་ཤས་  
 ས་མོ་ཅམ་བསམ་བའི་སྦྱང་འཇམ་མགོན་ཚོང་ཁ་བ་ཚེན་པོས་མཛད་པའི་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བཞེ་  
 འབྲིང་ཉམས་མགྲུང་དང་བཅས་པའི་སྦྱང་། ལམ་རིམ་གསལ་ཞུན་མ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷང། བདེ་སྦྱང་  
 གཉིས། ལེགས་གསུང་ཉིང་ཁྱ་བཅས་ཡོངས་གྲགས་ཁྲིད་ཚེན་བརྒྱད་དང། ལམ་རིམ་བདུད་ཅིའི་སྦྱང་པོ།  
 ལྷ་དམར་ལམ་རིམ་དང་ལྷག་མཚོང་དཀའ་འབྲེལ། ལམ་རིམ་རྣམ་གྲོལ་ལག་བཅངས། ལམ་རིམ་འབྲིང་  
 པོའི་ས་བཅད། དེ་དག་གི་ཚ་གཞུང་ལྷ་བྱུར་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་སྦྱོན་མ། ཉགས་བཟོད་མདུན་ལེགས་མ།  
 ཡོན་ཏན་གཞིར་བྱུར་མ། ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་བཅས་གཞུང་རྣམ་གྲངས་བཙོ་བརྒྱད་ཡ་གོང་ས་མཚོག་  
 གི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྦོན་གཞིར་བཟུང་སྤྱོད་བསྐྱབས་དག་ཞུས་ཀྱིས་དེ་བཀའ་གསུགས་པོད་སྦྱང་ལྷ་དཔལ་  
 བསྐྱོན་གྱིས་ལྷག་བསམ་རྣེད་པ་མེད་པའི་ཚོས་སྤྱིན་འདི་ལྷ་བུ་ཞིག་སྤེལ་རྒྱའི་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་  
 ཞུགས་པའི་སྐྱབས། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་དགའ་ལྷན་ཁྲི་ཚེན་དོ་རྗེ་འཆང་རི་རྗོང་སྐས་རིན་  
 པོ་ཚེ་སྤྱབ་བསྐྱོན་ཉི་མ་མཚོག་ནས་དམིགས་བསམ་ཚེད་བཟོད་བསྐྱལ་བར་བཀྱིན་རྗེས་བྲན་ཞུ་བ་དང་དེ་  
 བཞིན་གོང་གསལ་སྤྱག་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་མ་དཔེ་དང་དཔེ་བསྐྱར་ཞུ་ཡུལ་ཁག་བཅས་གཡལ་པོ་གནང་མཁན་  
 དང། དཔལ་ཚུ་མཐུན་འགྱུར་དང། སྐྱུ་དཔལ་མཁོ་སྦོད་གནང་མཁན་གདན་ས་བྱ་ཚང་པོ་པོའི་དཔེ་མཛོད་  
 ཁང་རྣམས་དང། ཚོགས་སྡེ། མི་སྡེར་བཅས་ཡོངས་ལ་སྤྱགས་ཇེ་ཚེ་ཞུ་རྒྱུ་དང། དེ་བཞིན་བཀའ་འདྲིན་  
 མཚུངས་མེད་ཡོངས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་ཚེན་པོ་མཁས་དབང་རྒན་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཚེན་མཚོག་

དང་ཚུན་སྐྱབ་བསྟན་རབ་རྒྱས་ཚུལ་གཉིས་ནས་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་ཅི་ཐེབས་ལྟར་དཔར་སྐྱབ་སྐབས་  
 མ་དག་རྒྱན་འབྲམས་ལྟ་བུའི་ཡིག་ལོར་མི་འབྲུང་བའི་ཆེད་དཔར་ཅ་ཞུ་དག་གྱེད་མཁན་ཚུལ་གཞུང་ཆེན་  
 མོར་མཁུལ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ལོ་མང་རིང་ཞུ་དག་གི་ཉམས་སྲོང་ཡོད་པ། བད་སྟོད་རིག་པའི་ཤེས་བྱ་ཡོད་  
 དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེར་མཐོང་སྟེ་རེ་སྐྱུལ་བྱས་པ་ལྟར། ཞུ་སྐྱིག་གི་མཁས་སྲོང་ལྷན་པ་མང་པོ་དང་།  
 དཔར་ཅ་ཀམ་ལུ་ཉར་འཇུག་མཁན་བཅས་ཀྱིས་དུས་ལུན་རྒྱ་བ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་  
 བྱ་བ་ཆེ་བཞག་ཚུང་བསྐྱར་ཐོག་ལྟག་བསམ་བཟང་པོས་རལ་བ་ལྟར་ལེན་གྱིས་ལས་དོན་འཛོལ་ཐེད་དུས་  
 ཐོག་ལེགས་བསྐྱབས་སྐྱབ་པར་དཔེགས་བསལ་སྐྱགས་ཇེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱ། འདིར་འབད་གྱི་རྣམ་དཀར་དགོ་  
 བའི་ལུང་པོ་ཅི་མཆིས་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་མཆོད་སྤྱོད་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་བསྟོ་སྟོན་དང་བཅས་ཡོངས་  
 འཛིན་སྤྱིང་སྐྱུལ་སྐྱེ་སྐྱེད་བདུན་པ་ཤུ་ལྟའི་བཅུན་པ་བསྟན་འཛིན་ལུང་རྟོགས་འཕྲིན་ལས་ཆོས་འཕགས་སུ་  
 འབོད་པས་བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༡༣༤ རབ་བྱུང་རི་རྒྱའི་ཚུ་འབྲུག་ལོའི་སྟོན་རྒྱ་བའི་དཔར་སྐྱོགས་རྒྱལ་བ་དང་པོ་  
 འབྲུང་འཕྲོད་མཆོག་ཏུ་དགོ་ཞིང་། ཕྱི་ལོ་༡༠༡༡ ལྷ་པོ་ཆེས་༦ སྟེ་ཕྱི་ལུགས་ལྟར་ཡསྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་  
 བའི་དབང་པོ་སྐྱབ་བསྟན་པའི་དུས་ཆེས་ལྷན་པར་ཅན་གྱི་ཉིན་སྟོན་པ་དགོ་ཞིང་ཤེས་པར་གྱུར་ཅིག། །།

# དཔེ་བསྐྱུན་གསལ་བཤད།

དེ་ཡང་རྣམ་འབྲེན་བཞི་པ་མཉམ་མེད་ཤུག་མེད་གོ་དེ་ཉིད་འཛམ་གྲུ་གླིང་འདྲིར་མཚོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱེའི་རྣམ་པར་དངོས་སུ་ཕེབས་ནས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེན་པོས་འགོ་བ་དབལ་མེད་སླིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་ཅིང་། འཕགས་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུང་གིས་བསྐྱབས་པ་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་འཛམ་གླིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུག་མཚོག་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ།།

བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སློན་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱུ་མེད་ལུང་གིས་ཡང་ཡང་བསྐྱབས་པ་ལྟར་ཚོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་བཀའ་རིན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་ཁྲུང་དུ་བསད་ནས་ཚང་ལ་མ་ལོར་བའི་རྒྱལ་བའི་བསྐྱུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་བཞེན་གསལ་བར་མཛད་དེ་དབལ་རྒྱ་ལྗང་ལྗང་ཚོས་ཚུལ་རྒྱ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བཤད་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱིས་འདྲིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་སློན་པ་ད་ལྟའང་བཞུགས་པ་ནི། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདི་ཁོ་ནར་ངེས་སོ།།

དེ་ཡང་བོད་སེལ་གྱའི་དུས་སྐབས་སྣ་ལྔ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་བསྐྱུན་པའི་དོན་དུ་སྐྱུ་སྐྱོག་བཏང་། ཚ་བོ་བྱང་རྒྱལ་འོད་ཀྱིས་གདན་དྲངས་པའི་མཉམ་མེད་འོ་བོ་རྗེ་དབལ་ལྡན་ཨ་ཉི་ཤ་རྗེ་བཙུན་སློལ་མའི་ལུང་བསྐྱུན་ལྟར་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱུན་པ་ལ་དག་ཐེང་མེད་དུ་བྱུང་བ་མཛད་པ་མ་ཟད་སློབ་མ་བཟང་པོ་བྱང་རྒྱལ་འོད་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བ་ལྟར། མདོ་སྐྱབས་གཉིས་ཀའི་གནད་བསྐྱུས་ནས་སློན་པས་བརྗོད་བྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ། སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་བསྐྱུན་པས་ལག་དུ་རྒྱངས་བདེ་བ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མཁས་པའི་སློབ་གཉིས་ཀྱི་གདམས་པས་བརྒྱན་པའི་ལུགས་གཞན་ལས་ཁྲུང་དུ་འཕགས་པའི་ཆེ་བ་གསུམ་དང་ཁྲུང་ཚོས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སློན་མ་མཛད། དེ་ཉིད་འཕགས་བོད་གཉིས་ཀར་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དར་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། ལྷག་པར་བོད་

འདིར་བཀའ་གདམས་པའི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་བྱུང་ཡོད།

བསྟན་པ་དེ་ཉིད་བསམ་བཞིན་དུ་འདྲིན་ཅིང་སྤེལ་བ་ལ་སྤྲུགས་བསྐྱེད་ཟབ་མོ་གཡོ་བ་མེད་པ་  
གངས་ཅན་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་འཇམ་མགོན་མི་ཡི་རྣམ་འོད་ཁམས་གསུམ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་པ་  
ཆེན་པོ་ནི་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ལུང་གིས་ཟེན་པ་བཞིན་མདོ་སྤྲུགས་བྱུང་བའི་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་  
འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་དང་། ལྷག་པར་རྡོ་བོས་མཛད་པའི་ལམ་སྟོན་  
འདི་ཉིད་གྱིས་སྤྲུགས་ཡིད་སྟོགས་ཉེ་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་ཞེས་གདུབ་  
བྱུང་བར་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་ཀས་འཇུག་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་སྲུང་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་  
འཇམ་དབལ་དབྱངས་གྱི་མན་ངག་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་པ། ལུང་རིགས་དཔེ་གསུམ་  
གྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་མིག་འབྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྤྱན་ཚོགས་བཞི་ལྟ་  
གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་དང་། དེ་ལས་ལུང་རིགས་གྱི་སྟོན་པ་ཚུང་ཟད་བསྐྱུས་པ་ལམ་རིམ་  
འབྲིང་པོ། ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རྟོགས་པ་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་འཇུངས་ནས་ཉམས་མཁྲུང་གྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་  
པ་ལམ་རིམ་བསྐྱུས་དོན་ནམ་ཉམས་མཁྲུང་བཅས་མཛད། དེ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོན་བསྐྱུས་གནང་  
ནས་བྱུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྤྱི་སྲུང་དམ་པ་བཟང་  
ལས་འདས་པ་བྱུང་བ་དང་། ལེགས་བཤད་དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་དང་། ཡང་འགྲེལ། མཆན་རྒྱས་  
བསྐྱུས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད།

དེ་དག་གི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་སྟོན་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་ལེགས་  
གསུངས་ཉིང་ལྷ། རྒྱལ་མཚོག་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་གསེར་གྱི་ཡང་  
ལྷ། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱལ་མཚོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་འཇམ་དབལ་ཞལ་ལུང་།  
པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་བདེ་ལམ། དེའི་འགྲེལ་པ་པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་  
ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་ལྷུང་ལམ་བཅས་ལ་ལམ་རིམ་བྲིད་ཆེན་བརྒྱུད་དུ་གྲགས་ཤིང་། དེ་

དག་གི་འཆད་ཉན་གྱི་བརྒྱན་པ་མ་ཉམས་ཤིང་གྲིན་རྒྱབས་ཀྱི་འོད་མ་ཡལ་བའི་དཔལ་མཉམ་མེད་འི་ཕོ་  
དགོ་ལྷན་པའི་བསྟན་པ་ཞེས་ཕྱོགས་ཀུན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་། བསྟན་པའི་བཤེགས་  
རྒྱན་དུ་མས་ཉམས་དམས་ཆེས་བྱུང་བ་ན། རྩོན་འྲོན་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རི་སྟེང་ཅིག་བྱུང་བ་  
དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུགས་བསྐྱེད་དང་འཕྲིན་ལས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུམས་པ། གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་  
རྒྱབས་དམ་པ། ལྷར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན། ས་སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག །  
འཇམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྤྲུགས་བསྐྱེད་ཟབ་མའི་འཕྲིན་ལས་ཡུག་གཅིག་གིས་  
འཇམ་གླིང་འྲོན་དུ་ཁྱབ་པར་མཛད་དེ། རྩོན་པ་རང་ཉིད་སྦྲར་ཡང་འྲོན་པ་དང་སློ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པ་  
ཤར་བུ་ཡུལ་གྱུ་ཀུན་ཏུ་མི་རིགས་འདྲ་མིན་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་གངས་ལས་འདས་པ་རང་རང་གི་  
ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་མ་སྟན་པར་བབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་འབེབས་བཞིན་པ་དང་།

སྟག་པར་དུ་རྒྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཕྲིན་གླིང་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རིང་པོའི་དུས་ནས་  
ལམ་རིམ་ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱན་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་ཟབ་མོ་གནང་སྟོལ་ཡོང་བའི་གསོལ་བ་ཕྱར་ཚུགས་སུ་ཡང་  
ཡང་བཏབ་གནང་བ་ལ་ཞལ་བཞེས་ཡོད་སྟེ་སྤྲུལ་ཐོག །སྤྱི་ལོ་དགའ་ལྷན་ཤར་ཅེ་གྲུ་ཆོང་གིས་ལ་གོང་ས་  
ལ་རྒྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཆོན་འཁོད་སྟན་ཞུའི་ནང་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཆུ་འབྲུག །སྤྱི་  
ལོ་༡༠༡༢ འདི་ནི་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་གངས་ཞེ་ལྷག་ཏུ་  
ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་རྒྱ །སྤྱི་ལོ་༡༩༠༢ ལོར་རྩ་སྐྱེད་གི་ཡང་དགོན་དུ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་  
ཆེན་མོ་གསར་རྩོམ་མཛད་ནས་ལོ་༦༡༠ འཁོར་བ་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དགུང་གངས་ང་བཞི་ལ་  
ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་སྤྲུགས་སྟག་སྤྱི་ལོ་༡༩༡༠ ལོར་དགའ་ལྷན་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་དེ་རབ་  
གནས་དང་འབྲེལ་སྐལ་ལྷན་གྱི་ཞལ་སློབ་གངས་ལས་འདས་པར་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཀའ་  
ཁྲིད་བསྟུལ་ནས་ལོ་༦༠༠ ཉིལ་པོ་འཁོར་བེན་པའི་དུས་ཆོགས་ཁྱད་པར་ཅན་འཁེལ་ཚུལ་སྟན་གསན་  
ཞུས་པར་སྤྲུགས་ཆོར་ཆེན་པོས་དུས་ཆོགས་དེའི་རྗེས་བྲན་དུ་གསུང་ཆོས་འདི་ལོ་རང་དགའ་འབྲས་

གཉིས་སུ་དབུ་འཇུག་གནང་རྒྱུ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ལམ་རིམ་གྱི་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་ཀྱི་བདག་ཉིད་  
 ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ལམ་གཙོ་ལྷན་གསུམ། ཉོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་ལ། ཡོན་ཏན་གཞི་གྲུང་ལ།  
 འཇམ་དབལ་ཞལ་ལྷུང་གི་གྲིང་རྒྱན་དུ་གྲགས་པ་རྗེ་དགོ་འདུན་འཇམ་དབུངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྟོ་བརྒྱུད་  
 ལམ་རིམ། ཀོང་པོ་སློབ་པ་ཡེ་ཤེས་བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་བདུད་རྩིའི་སྟོང་པོ། ལྷ་དམར་  
 པ་རྗེ་ཏན་མཛད་པའི་བདེ་ལམ་གྱི་གྲིང་དམིགས་སྟོང་ཚུལ་དགོ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྲུང་པའི་ཉིན་གྱིང་  
 དང་། ལྷག་མཐོང་དཀའ་འགྲེལ། ལྷུང་བས་རྗེ་པ་བོང་ཁའི་གསུང་ལྷུང་བས་རྗེ་ཁྱི་བྱང་རྟོ་རྗེ་འཆང་གིས་  
 ཟེན་གྱིས་སུ་བཏབ་པ་ལམ་རིམ་རྣམ་གྲོལ་ལག་བཅངས། ཁྱི་བྱང་རྟོ་རྗེ་འཆང་གིས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་  
 འབྲིང་གི་ས་བཅད། དེ་ཀྱང་གྱི་ཙ་བར་གྲུང་པ་མཉམ་མེད་རོ་རྗེ་ས་མཛད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྟོན་  
 མ་བཅས་ཚོས་ཚན་ཆེ་ཆུང་བཙོ་བརྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་གྲིང་གནང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་གཙུག་མོ་གྱིས་ཚོས་ཆ་  
 གཏན་འཁེལ་གནང་སྟེ་སྤྱིར་མཚོག་སྟུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་། དགའ་ལྷན་ཤར་ཅེ་གྲུ་ཚང་གཉིས་སྤྱིན་  
 བདག་གཙོ་བོའི་ཐོག་ །དེ་གྱིངས་གསོལ་འདེབས་ལུ་མཁན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་སྤྱིན་བདག་གས་ཞལ་བཞེས་  
 བཀའ་བཟང་ཐོབ་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་དང་བསྟུན། ཡོངས་འཛིན་སྤྱིར་སྤྱང་བའི་སྤྱུགས་འགན་གཙུག་  
 བཞེས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གྲིང་ཡིག་ཅེས་པའི་སྟོགས་བམ་ཆེན་པོ་ལྷ་ཆ་ཚང་འདི་ལོ་ཚར་  
 གངས་ཆེག་ཁྱི་བརྒྱུད་སྟོང་ཐམ་པ་ལེ་དང་། ཁྱོན་བསྟོམས་དེབ་གངས་དགུ་ཁྱི་ཐམ་པ་དཔར་བསྐྱུན་ལུ་  
 རྒྱུའི་ལས་གྲུ་འབྲལ་དུ་རྒྱགས་ཏེ་མཚོག་སྟུལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྤྱུགས་འཁུར་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་དེད་ཅག་ལུ་  
 དག་པ་རྣམས་ལ་ཕྱན་ཚོགས་བཞེ་ལྷན་གྱི་རྣམ་དཀའ་གྱི་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ལྷ་བྱ་ལ་འབད་ན་  
 ཚོགས་བསགས་སྤྱིབ་སྟོང་གི་གོ་སྐབས་ཙ་བ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལས་རིམ་ཚོགས་རྒྱུད་ཐོག་ཉིན་  
 མཚན་གཡེལ་བ་མེད་པ་ལྷ་བྱ་འབད་དགོས་པའི་བཀའ་སྟོབ་ཐབ་མོ་གནང་བ་དང་། སྤྱང་བའི་དཔར་  
 ཙ་ཀམ་བྱ་ཏར་ནང་རྗེ་ཡོད་མཁོ་སྤྱུབ་གནང་།

དཔེ་བསྐྱར་བྱ་ལུལ་གྱི་མ་དཔེ་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་གཙུག་པོ་དཔར་དང་། ཞོལ་དཔར་།

ལྷ་འབྲུམ་དབར་མ་ལ་ཞིབ་བསྐྱར་བྱས་པའི་དེབ་གཟུགས་མཚོ་སྟོན་ནས་དབར་བསྐྱེད་ལྷུ་ལ་ ཉེ་  
 ཉོར་སློང་སྐྱུག་ནས་དབར་བསྐྱེད་བྱས་པའི་ལམ་རིམ་མཚན་བཞི་སྐྱབས། མོ་མང་གྲ་ཚང་ནས་དབར་  
 བསྐྱེད་བྱས་པའི་མཚན་བཞི་སྐྱབས་བཅས་ཡིན། ཡགོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་ཁྱི་བྱང་རྩོ་  
 རྗེ་འཚང་གིས་ཁ་སློང་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་འབྲིང་གི་ས་བཅད་བྱུར་འདོན་ལྷུ་ས་ཉེ། ས་བཅད་ཀྱི་མཚན་  
 མི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་དབྱུང་དེ་ལམ་རིམ་མཚན་བཞི་སྐྱབས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཀོད་ཐོག་  
 ས་བཅད་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཚིག་སྒྲ་བྲངས་ཉེ་གསལ་བར་བྱས་ཡོད་ཅིང་། ལམ་རིམ་ཀྱི་ཁྱིད་  
 ཡིག་གཞན་རྣམས་དང་བཅས་ཚོས་ཚོན་མཐའ་དག་དཔེ་རིང་དང་དེབ་གཟུགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་མ་དཔེར་  
 ཞིབ་བསྐྱར་དང་ལྷ་དག་ཐེངས་བདུན་ལྷུང་མཐའ་དང་། ཀམ་སུ་ཀྱང་དུའང་བཅོས་ཐེངས་གང་མང་བྱས་  
 ཡོད། དེ་ཡང་ཡིག་ཚོར་ཡོངས་གྲགས་ལྟ་བུ་ཞིག་མངོན་ཆེ་དཔེ་རྙིང་དག་དང་དག་ཡིག་ཚིག་མཛོད་  
 མང་དག་ལས་འབྲི་ཚུལ་གཞན་ཡོད་མེད་བརྟག་ནས་བཅོས་པ་ལས་ལག་པ་རིང་པོས་ཚོར་བཅོས་  
 བྱས་མེད། ཡང་གཞུང་སོ་སོའི་མ་དཔེ་གཞིར་བརྱུང་གི་མིང་ཚིག་སོར་བཞག་ལས། འབྲི་ཚུལ་གཞན་  
 དང་གཞན་རྣམས་གཅིག་མཚུངས་སུ་བསྒྲིགས་མེད། འདད་འབྲི་ཚུལ་ཡང་ཚིགས་བཅད་ག་མཐར་ཆིག་  
 འདད་ཅེས་པ་ཡོངས་གྲགས་དང་། ཚིག་སྐྱབས་ལ་དེར་དུས་ག་མཐར་འདད་འཕྲོ་ཚུལ་ཚིགས་བཅད་དང་  
 མཚུངས་པར་ག་ཡིག་གི་རྐང་བ་འདད་ཀྱི་དོད་དུ་བཅིས་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། དཔེ་རྙིང་རྣམས་སུ་ཚིག་སྐྱབས་  
 གི་ག་མཐར་འདད་ཡོད་པ་ཡང་སོར་བཞག་བྱས་ཡོད། སྤེགས་བམ་དེབ་མེད་ལྷ་པོ་དེ་གཞུང་མཛད་པ་པོ་  
 རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་བྱི་རྩོམ་རིམ་ལྟར་བསྒྲིགས་ཡོད་ཅིང་། མཛད་པ་པོ་སོ་སོའི་རྣམ་ཐར་སྤྱིར་བསྐྱུས་རེ་དང་  
 པའི་གསོས་སུ་བཀོད་ཡོད།

དེ་ལྟར་འབད་པའི་རྣམ་དཀར་དག་ཚོགས་འདིས་མཚོན་ནས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱི་དང་དཔལ་མཉམ་  
 མེད་རི་པོ་དག་ལྡན་པའི་བསྐྱེད་པ་རྗེ་མ་མེད་པ་བཅོ་སྐྱུངས་གསེར་གྱི་ཡང་ལྷན་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་  
 དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། ས་སྤྱིར་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་



བདག་འཇོག་གི་མཛུགས་ལྟེང་དེད་དཔོན་ཡལོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འབྲེན་ཡསྟེན་མགོན་ཡུལ་བའི་དབང་  
 མོ་མཚོག་གི་གསང་གསུམ་ལ་འགལ་རྒྱུན་གྱི་ཆ་ལྷ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་བཞེས་ཤིང་། ཡཞབས་བད་བསྟེན་  
 བརྒྱའི་བར་དུ་བཏུན་བ་དང་། ཡཞབས་བུང་གསེར་གྱི་རྩེ་ཁ་གངས་ལྗོངས་སྤྲུལ་ལའི་སྟེན་ལྗོངས་སུ་འཁོད་  
 དེ། མགོན་པོ་གང་གི་ལེགས་བཤད་གསུང་གི་བདུན་ཅི་བོད་མོར་བོད་གངས་ཅན་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་  
 གྱིས་ཅི་དགར་ལོངས་སུ་སྦྱོད་སྟབས་བ་དང་། ལྷག་པར་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་སྱིར་ལུས་སྟོག་པངས་  
 མེད་དུ་བཏང་བའི་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་རྣམས་ཀྱང་མགོན་པོ་གང་གི་ཆབ་འབངས་སུ་སྐྱེས་ཏེ།  
 རིང་པོ་མི་སྟོགས་པར་སྐྱེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སྦྱར་དུ་རེག་སྟབས་པའི་རྒྱ་རུ་བསྟོལ།

ཞེས་ཞུ་དག་པ་སྟུན་མོང་ནས་སྐྱབ་པ་ལ་ ཆེས་ཆེ་ ལ་དང་བ་ཆེན་པོས་སྟོན་པའོ།།



འགྲོ་ལ་མན་བཞེད་ལྷགས་རྗེས་རབ་བསྐྱུན་པའི། །སྤངས་ཉོགས་སྦྱོབ་པ་མཚོག་བརྗེས་ལྷ་ཡི་ལྷ། །  
 ཉེན་འབྱུང་གཏས་བྱིས་འགྲོ་རྣམས་འདྲེན་མཛད་པའི། །ལུབ་དབང་སྦྱ་བའི་ཉི་མར་མགོས་ལྷག་འཚེལ། །

༡༡། །མཁུའི་མཚེའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཀྱི་རྗེས་ཤིང་། །པད་དཀར་ལྟར་བསྟགས་ཡིད་ཅན་  
 ཀྱི་མཁོན། །རྟེན་འབྲུང་གཏམ་གྱིས་སྟུག་ཀྱི་གཞིལ་མཛད་པའི། །རྣམ་འདྲེན་ཤུག་སེངྒེ་སྤྱི་བོས་མཚོད། །  
 རྫོང་བསྟན་བྱང་ནས་བྱང་དུ་དར་འབྲུང་ཞེས། །རི་ལྷར་དཔལ་གྱི་མགུར་ནས་དབུགས་དབྲུང་ལྟར། །ཁ་བའི་  
 རྫོངས་སུ་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་ཁུབ་སྟེ། །འཇམ་གླིང་རྒྱན་དུ་གྱུར་བ་སྐལ་བ་བཟང་། །དེ་ལྟར་ཡང་དཀར་མིན་ལས་  
 དབང་གིས། །དེང་འདིར་རྒྱལ་བསྟན་ཉམས་ཤིང་སྣོད་བཅུད་ཀྱི། །སྟུག་ཟད་འཛིག་ཉེའི་ཉམས་འདི་ངང་ཚུལ་འདི། །  
 བཅེ་ཆེན་ཐུགས་རྗེས་སྟོབ་པའི་དུས་ལ་བབས། །དེ་སྤྲད་བདག་ཅག་གངས་རྫོངས་ལྷ་མི་ཀུན། །སྟུག་བསམས་  
 དད་གཏུང་ཐག་ལོས་ཉེར་བཞུམས་ཏེ། །བདེ་གཤེགས་མཚན་བཟང་གཙུག་ཏུ་གསེར་སྤྲངས་ཏེ། །བང་སྟོང་  
 རྫོང་མཚོག་དུར་སྤྱིག་གོས་བཟང་བཅས། །ཕུལ་བའི་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་གང་མཚེས་དང་། །གཞན་ཡང་དུས་  
 གསུམ་དང་འབྲེལ་དགོ་ཚོགས་ཀྱི། །ལྟར་བཅས་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེ་འབྲུང་བའི་གནས། །རྒྱལ་བསྟན་མི་རུབ་  
 ཡུན་དུ་གནས་ཕྱིར་བསྟོ། །མཁུའི་ལུས་ལས་ཅན་སྤྱི་དང་ཁྲད་པར་དུ། །འཇམ་བུའི་སྤྱི་བསྟན་མིང་འདིའི་སྤྱི་འགྲོ་  
 ཀྱི། །བྱམས་དང་སྤྱིང་རྗེའི་བསམ་སྦྱོར་གོང་འཕེལ་ནས། །འབྲུགས་ཚོད་གཞོད་འཆེ་ནམ་ཡང་མི་འབྲུང་ཤོག། །  
 དབུལ་མོངས་ཉམས་ཐག་བཅོན་གཞོན་མཁར་གཅོད་དང་། །སྣོད་ཀྱི་རྒྱད་པས་ནད་ཡམས་འབྲུང་འབྲུགས་སོགས། །  
 ཕྱི་ནང་འགལ་རྒྱུན་རྒྱད་ཚོགས་ཀྱི་ཞི་ནས། །ཐམས་ཅད་དགའ་བདེའི་དཔལ་ལ་རྟག་རོལ་ཤོག། །རིས་སུ་མ་  
 ཚད་ཕྱི་ནང་ཚོས་ཚུལ་ལ། །ཞུགས་ཀྱི་ཕན་ཚུན་གཉེན་གཤེན་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། །དག་སྦྱང་ཞོར་བུའི་འོད་དང་  
 མི་འབྲེལ་བར། །གཅིག་ཏུ་འགྲོ་ཕན་བྱ་བ་སྦྱར་ལེན་ཤོག། །སྟུག་པར་བསེལ་ལྟན་རྫོངས་སུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །  
 ཉམས་པ་སོར་ཚུད་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཞིང་། །ཚོས་སྤྱིད་རང་དབང་བདེ་སྤྱིད་གསར་བ་ཡིས། །འོད་འབངས་  
 འཕྲལ་ཡུན་འདོད་དོན་རྣམས་འབྲུབ་ཤོག། །གངས་ཅན་ཞིང་གི་ཚོས་སྤྱིད་བའི་གདུགས། །འདེགས་པའི་སྤྱི་ཞུར་  
 གཏོགས་པའི་སྤྱི་བོ་ཀུན། །སྟུག་བསམས་རྣམ་དཔྱོད་དབྲུང་པ་རབ་བཞུན་ཅིང་། །སྤྱི་ཀྱི་ཕྱག་ན་བརྗོད་རྗེས་གཟུང་  
 ཤོག། །ཚོས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཚོས་མིན་ཉེས་སྤྱིད་ཚོགས། །ཚོས་ཀྱིས་ཞི་ཞིང་ཚོས་སྤྱིད་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི། །ཚོས་  
 ལྟན་ཡིད་བསམ་ཚོས་བཞིན་རྣམས་འབྲུབ་སྟེ། །ཚོས་ཀྱི་བདེན་པས་ཚོས་མིན་མཐར་བྱེད་ཤོག། །

ཅེས་པ་འདི་བཞིན་ཤུག་འདི་དགོ་སྤོང་དུ་ལའི་སྤྱི་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༡༣༡ ལོར་སྤེལ་སྤྲོད་ཐེངས་  
 ༡༥ གྱི་ལོ་༡༣༠༥ ལྷ་༡ ཚེས་༡༥ ཉིན་སྤྱི་སྤོས་བསྟན་འགྲོའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ་གནས་ཆེན་རྗེ་གདན་གྱི་རྟེན་མཚོག་སྟུན་སྦྲར་  
 གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག། །།





ལྷོ་གསུང་ཟབ་རྒྱས་བཀའ་ཤོལ་མ་ལུས་ལ། །སྤྲེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་འདོམས་མཛད་དེ། །  
གངས་ལྗོངས་ལྷོ་བསྟན་སྤེལ་བའི་འིན་ཚན་རྗེ། །རྫོ་བོ་ཨ་ཉི་ཤུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

༡༣། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྗེ་ག་ལ་ཡི་ཡུལ། །ཚོ་རིགས་བཅུན་པ་ཟུར་རྒྱལ་པོའི་རིགས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་ཞི་འཚོ་འཁྲུངས་པོའི་  
བརྒྱན། །མར་མེ་མཛད་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཡལ་དང་ཡུམ་ལ་སྲི་ལྷ་མཁམ་ཤིང་གྲུས། །གུགས་མཛེས་ཡིད་ཡོད་ཤེས་རབ་སྣོད་བཅེར་ལྡན། །  
དུལ་ཞིང་རྒྱུད་འཇམ་ཐབས་མཁམ་སྣོད་སྣོད་བས་ཆེ། །མར་མེ་མཛད་པའི་ཞབས་ལ་མ། །འཛིག་རྟེན་ལྷགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་དང་། །བཞོ་དང་གསོ་བ་  
སྤྱུ་ཅལ་སྣ་ཚོགས་དང་། །རིག་བྱེད་ཀྱན་ལ་མཁམ་ཤིང་མཁུན་བ་རྒྱས། །མར་མེ་མཛད་པའི་ཞབས་ལ་མ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་། །  
རྒྱལ་སྲིད་འབྲོར་བ་ཕུན་ཚོགས་སྤངས་ནས་ནི། །དགོ་འདུན་པལ་ཆེན་སྣོད་པའི་དགོ་སྣོད་མཛད། །དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉིལ་ལ་མ། །འདུལ་བའི་སྣོད་སྣོད་སྣོད་པའི་ལས་  
གསུངས་པ། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་ལ། །ཉེས་པའི་སྣོད་ཀྱིས་མ་གོས་རྣམ་པར་དག །དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉིལ་ལ་མ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་  
མཁམ་པ་མང་བསྟེན་ཅིང་། །སྣོད་སྣོད་གསུམ་དང་སྤང་དང་ཚད་མ་དང་། །མན་དག་ཀྱན་ལ་མཁམ་ཤིང་མཁུན་བ་རྒྱས། །དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉིལ་ལ་མ། །གསེར་གྲིང་  
རྒྱལ་པོ་སྣོད་རྒྱ་མ་ལས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་སྣོད་རྒྱངས་ནས། །འཕྲོ་བ་ཀྱན་ལ་བན་བར་མཛད་པ་ཡི། །དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉིལ་ལ་མ། །སེམས་  
ཅན་པོས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ། །རབ་ཏུ་མང་ལ་སྣོད་ནས་བཅེ་བ་ཡིས། །འཛིག་རྟེན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མིན་བཅས་པའི། །སྤོབ་པ་ཡལ་གཅིག་པོ་ལ་མ། །  
བྱལ་བ་བརྟེས་པའི་རྒྱ་མ་དམ་པ་ལས། །ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་མངོན་རྟོགས་ལུང་ལོང་ནས། །ཅེ་གཅིག་སྤོབ་པ་སྣོད་པོར་མཛད་པ་ཡིས། །ལུང་བསྟན་ཐོབ་པར་མཛད་པ་མ། །  
གདལ་བྱ་བོད་དུ་ཡོད་པར་དགོངས་ནས་ནི། །ལ་བ་ཅན་གྱི་སྣོད་སྣོད་ནས་ཀྱང་། །སྣོད་པའི་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་སྣོད་མཛད། །མཚོང་ཅིང་བཀུར་ཡོས་ཁྲིད་པ་མ། །  
མཁམ་མཚོག་ཁྲིད་འདྲ་བོད་དུ་སྤོབ་ན། །མངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡོད་པར་གྲུར་གྲུར་ནི། །པལ་ཆེར་ཐབ་མའི་དོན་ལ་སྣོད་པར་གྲུར་པས། །ལེགས་པར་སྣོད་མཛད་  
ཁྲིད་པ་མ། །བསྟན་བཅོས་བསྐྱར་དང་བསྐྱར་ཟིན་འཚོས་པ་དང་། །དེ་ཉིད་འཚད་དང་རང་གི་རྩོམ་པ་སོགས། །ཡང་དག་ལམ་ལ་ལེགས་པར་འཁྲིད་པ་ཡིས། །  
བསྟན་བཅོས་མཛད་ཁྲིད་པ་མ། །ལྷ་དན་ལ་ཞེན་ལོག་པའི་ལམ་ལ་ལྷགས། །བདུད་དང་སྣོད་གསུམ་དབང་ལྷག་གྲུབ་མཐའ་དན། །རིགས་པས་ཚར་བཅད་ཐར་  
པའི་ལམ་ལ་བཞོད། །ཐར་འདོད་དེད་དཔོན་ཁྲིད་པ་མ། །སྤྱིན་དང་རྩལ་ཁྲིམས་བཟོད་དང་བཅོན་འགྲུམ་དང་། །བསམས་གཏན་ཤེས་རབ་པ་ལོལ་ལྱིན་པ་དུག །  
སྤེ་བ་དུ་མར་ཡང་ཡང་བོམས་པ་ཡི། །ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་མ། །མཁོ་བ་སྤྱིན་དང་སྤྱིན་བར་སྤེ་བ་དང་། །འཛིག་རྟེན་དོན་མཐུན་གདལ་བྱའི་དོན་  
ལ་སྤོབ། །བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་པའི་ཡི་དཔལ་འབྲོར་གྱིས། །གཞན་དོན་ལྷུང་མཛད་ཁྲིད་པ་མ། །དང་དང་རྩལ་ཁྲིམས་ཐོས་དང་གཏོར་བ་དང་། །དོ་ཚོའི་དང་  
ཁྲིམ་ཡོད་ཤེས་རབ་ཀྱི། །ཉོར་བདུན་དག་གིས་སྤྲུག་པར་གྲུར་པའི་མཛོད། །ཡོན་ཏན་འབྲུང་གནས་ཁྲིད་པ་མ། །སྣོད་ཆེ་སྣོད་ལམ་བཟབ་པའི་སྣོད་པ་མཚོག །  
རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་རིང་ནས་ཡོངས་པའི་ཆེ། །ལྷ་ལ་སེ་ཀ་དེ་རིང་སྤོབ་པོ་ཞེས། །ལྷ་མེག་མངོན་ཤེས་མངའ་ལ་མ། །མ་ག་རྩ་ནས་སྤོབ་པ་གྲུས་པ་ཡིས། །  
སེམས་སྣོད་དྲོལ་ཞིང་གསོལ་བ་བཟབ་པའི་སྤོབ། །བོད་དུ་གསན་ནས་འཛོམ་ལ་སྤོབ་པ་ཡི། །རྩ་བའི་མངོན་ཤེས་མངའ་ལ་མ། །རྩ་སར་ལྷ་ཡི་རོལ་མོ་བསྐྱུགས་པ་  
ལས། །སྤུར་བར་ཉོན་ནས་བར་ཁང་ལྷ་ཚོགས་ལ། །བྲུག་རྟེན་སུལ་ནས་མཁའ་ལ་བསྐྱར་བ་མཛད། །རྩུབསུལ་མངོན་ཤེས་མངའ་ལ་མ། །གང་དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་  
ཆེམས་གཏོར་དུ་སྤོབ། །མཁའ་འཕྲོས་གཏོར་ལ་བྱེ་རྒྱས་ཁྲིད་ལ་བསྟན། །འུལ་སྤེའི་འཇའ་ས་ཁྲིད་ཀྱི་ཉིན། །རྩོ་བོ་བཀའ་འཛིན་ཅན་ལ་མ། །ས་བདག་ནད་ཀྱིས་  
ཟིན་པའི་མི་རྣམས་ལ། །རྟུག་པར་ཆེ་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་སྣོད་རྣམས་ཀྱང་། །ཁྲིད་ལས་བྱུང་སྣོད་པའི་ཉེད་གསོ་མཛད། །སྤོབ་སྤོབ་གཉིས་པར་བྲགས་པ་མ། །  
སྣོད་འོར་དུ་བྱེ་མའི་སྣོད་བཞུགས་ཆེ། །བརྒྱ་ཉིན་ལ་སོགས་པར་སྤུང་སྣོད་གསུམ་ཀྱིས། །རིན་ཆེན་སྣོད་ལྷུ་ལྷུ་ལེ་ཉོག་ཆར་པ་ལས། །རྒྱ་མ་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་མ། །  
གཡོང་པོ་འཚིང་བྱར་བྱ་མོས་མགོ་རྒྱན་སུལ། །ཤེ་བ་གསན་ནས་དེ་ཡི་སྤོབ་སྤོབ་མཛད། །རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ལྷ་ཏུ་སྤོབ་ཤེས་གསུངས། །འཕྲོ་བའི་འཛིན་པ་ཁྲིད་  
ལ་མ། །ཁོ་བོ་འདི་ནས་དགའ་ལྡན་གནས་སུ་འཕྲོ། །དང་དད་ཅིང་གྲུས་པར་བྱེད་པ་རྣམས། །དགའ་ལྡན་གནས་སུ་མཛའ་བར་འགྲུར་ཞེས་གསུངས། །ས་འོངས་  
མངོན་སུམ་གཟིགས་ལ་མ། །དགའ་ལྡན་གནས་ན་ནས་མཁའ་འཛིན་མ་མེད། །འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་དུ་ལི་ཀ་ར་ལྷོ། །ལ་བ་ཅན་འདིར་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉིལ། །ས་སྣོད་  
གསུམ་པས་ཁྲབ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཕྲོས་སྣོད་བདག་གིས་དུ་སྤོབ་ལྷ་ཁང་ཁའོངས། །འཕྲོ་བ་འཛིན་ཀྱིར་གསོལ་བ་བཟབ་པ་ལས། །དགའ་ལྡན་གནས་  
ནས་རབ་གནས་མེ་ཉོག་འཛོད། །ཉིན་རྒྱལ་ས་དངོས་སུ་ལེབས་ལ་མ། །ཁྲིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཛོད་དང་ཐོས་པ་ལས། །དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ལྷང་ལྷང་གསོལ་འདེབས་  
ན། །དགའ་ལྡན་གནས་ནས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་མཛོད་ལ། །གསོལ་བ་བཟབ་བཞིན་ཉིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། །དུང་ཁ་བ་ཅན་ན་ཁྲིད་ཉིད་ལ། །དད་ཅིང་  
རྗེས་སུ་སྤོབ་པ་མང་ཡོད་ཀྱི། །ཐུགས་ལ་དགོངས་ནས་བྱ་ལ་མ་བཞིན་དུ། །བཅེ་བས་བདག་གི་དགོ་བཤེས་མཛད་དུ་གསོལ། །སྤོབས་དུས་སྤོབ་དུས་ལོང་  
ལྷ་བྱ་རྣམས། །དམ་མིན་དགོ་བའི་བཤེས་འདས་རྗེས་བསྐྱེད་ལྷོ། །འཕྲོར་བའི་གཏོང་རོང་གནས་ནས་འཛིན་མེད་རྣམས། །ཐུགས་རྗེའི་ལྷགས་ཀྱས་སྤུང་དུ་དྲང་  
དུ་གསོལ། །དུས་དང་གནས་སྐབས་དག་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ། །དམ་པ་ཁྲིད་ནི་བདག་གི་མགོན་ལགས་ཀྱི། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་སྤུང་དུ་འཚང་རྒྱ་འགྲུང། །ཐོས་  
བསམ་སྣོད་གསུམ་བདག་ལ་སྤུལ་དུ་གསོལ། །སྤོབ་ཀྱན་ཏུ་རྩོ་བོ་ཡལ་སྤུལ་དང་། །འདུལ་མེད་ཚོས་ཀྱི་དཔལ་ལ་འོངས་སྤོབ་ཅིང་། །ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་  
རབ་རྫོགས་ནས། །རྩོ་བོ་ཡལ་སྤུལ་གོ་འཕང་སྤུང་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་འཕྲོས་སྣོད་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོས་མཛད་པའོ།།





དམིགས་མེད་བཅེ་བའི་གཉེར་ཆེན་སྤྲོན་རས་གཟིགས། ། ཇི་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་ལོ་འཇམ་པའི་དབྱེངས། །  
 གངས་ཅན་མཁའ་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཚོང་ཁ་པ། ། ཁྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

གསུང་མགྲར་ཤར་གངས་ལི་མ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ནམ་གྲུ་བྱ། ཤར་གངས་ལི་དཀར་པོའི་ཚེ་མོ་ན། །སྤྲིན་དཀར་པོ་གནམ་ལ་བསྟེགས་འདྲ་བ། །  
དེ་མཐོང་བའི་མོད་ལ་སྒྲ་མ་དྲན། །དྲིན་བསམས་ཤིང་བསམས་ཤིང་དད་བ་སྦྱེས། །སྤྲིན་དཀར་པོ་ལྷིང་བའི་  
ཤར་སྟོགས་ན། །འབྲོག་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དེར། །མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བའི་དེན་པོ་ཆེ། །པ་སྐོ་  
བཟང་གྲགས་པ་ཡབ་སྲས་བཞུགས། །ལམ་ལུ་པ་བཀའ་ཀྱི་རྣམ་འབྲོར་སོགས། །ཚོས་ཟབ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་  
པ་གསུངས། །ཤོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྐལ་ལྡན་ལ། །མཐོན་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དེན་བསམ་མི་བྱེད། །སྐོས་སྟོམས་ལས་  
འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་གྲུབ། །སྐོ་ཚུང་ཟད་ཚོས་ལ་སྟོགས་པ་འདི། །རྗེ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དེན་ཡིན། །  
དེན་ཆེ་བར་དེས་སོ་ཡབ་སྲས་རྣམས། །དུས་འདི་ནས་བྱང་ཆུབ་སྣང་བོའི་བར། །རྗེ་ཡབ་སྲས་ཁྱེད་རྣམས་མ་  
གཏོགས་པར། །སྐྱབས་ལེ་ས་གཞན་དུ་མི་འཚོལ་བས། །སྤྲུགས་བཅེ་བའི་ལྷགས་ཀྱས་དྲང་དུ་གསོལ། །དྲིན་རི་  
བཞེན་འཁྲུང་བར་མ་རྩས་ཀྱང་། །སེམས་ཆགས་སྣང་དབང་དུ་མ་སོང་བར། །མཐོན་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་  
ལ། །དུས་ནམ་ཡང་བརྗོད་པ་བཞིན་པར་སྟོན། །ལར་ད་ལྟ་གངས་ལིའི་ཁྱོད་འདི་ན། །རང་བསྟན་པ་འཛིན་པར་  
ཁས་ལེན་ཞིང་། །གཞན་བསྟན་འཛིན་དག་པོའི་དྲངས་མར་འཛིན། །ཚུལ་འདི་ལ་སྐོ་བ་གཏོང་ནས་སྦྱེས། །གཞན་  
འཕྲང་བར་འདོད་པའི་ཀུན་སྟོང་དང་། །རྒྱད་མཚན་འཛིན་དམ་པོས་བཅིངས་ལགས་ཀྱང་། །ལམ་མཐོན་པོར་  
གནས་པའི་ཁས་ལེན་གྱིད། །འདི་བཟླ་ན་ཀུན་ཀྱང་ཁེལ་བའི་རྒྱ། །ལམ་གྲོལ་སར་ཀས་པའི་སྤྲུག་ཡུས་ཀྱིས། །  
ཚོས་ཚུལ་བཞེན་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་ལ། །རྒྱད་ཁོང་ནས་འཁྲུགས་པའི་གདུག་སེམས་ཅན། །གདོན་སྤྲུགས་ལ་  
ཞུགས་པ་མ་ལགས་སམ། །དག་ཉོན་མོངས་འདུལ་ཐབས་མི་བྱེད་པར། །གཤམས་འབྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་འཆད་  
ཉན་ཡང་། །འདྲེ་ཤར་སྟོའི་སྟོགས་སུ་གནས་པ་ལ། །སྤྲུང་བྱ་སྟོར་གཏོང་བ་དོན་རེ་རྒྱུང་། །དོན་དེ་ལྟར་གོ་བའི་  
བཤེས་གཉེན་རྣམས། །སྤྲིང་ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་བཀའ་དེན་བསམ། །སྐོས་ཚོས་མཚན་ཡོངས་ལ་དག་སྦྱང་སྦྱང་། །  
དག་ནང་ན་འདུག་པའི་ཉོན་མོངས་འདུལ། །མི་ཁོ་བོའི་རྗེས་འཇུག་སྟོགས་པོ་རྣམས། །ཡིད་སྟོགས་སུ་ལྷུང་  
བས་མ་འཆིང་བར། །སྐོ་གཟུ་པོར་གནས་པའི་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས། །ལམ་དྲང་པོར་ཞུགས་པ་ཅམ་ཀྱང་ལེགས། །  
གཏམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲོ་བ་རྣམས། །བྱམས་སྤོང་རྗེས་དྲངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། །དབྱིངས་སྟོོས་  
བལ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་ཡིས། །དབལ་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྤྱང་ཐོབ་ཤོག །སྤྲུལ་མཚན་དཔེའི་དབལ་འབར་ཞིང་། །  
གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུས་བརྒྱན། །སྤྲུགས་ནི་ཟབ་ཡངས་མཁྱེན་བཅེའི་གཏོར། །དབལ་ལྡན་སྒྲ་མའི་  
བཀའ་ཤིས་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དབལ་བཟང་པོས་གདུངས་དབྱངས་སུ་མཚན་པོ།།





འཇམ་དཔལ་ལོ་ལྷོ་ལེ་དག་ལ་དབང་འཕྲོ་ར་ཞིང་། །མཚོ་ལྷོ་ས་ལུས་ལ་ཐང་ལེ་ལེ་ས་ལུང་ལྷེ་ས་གཏམ་ས། །  
 ལྷན་པོ་ལྷོ་ས་ལུ་ལེ་ལེ་ས་ལེ་ལྷན། །འཕགས་མཚོ་ག་ལུ་ག་ན་ལང་ལོ་ར་གསོལ་ལ་འདེགས། །



དགེ་ལེགས་ནམ་མཁའི་གླུ་པོ་གླུ་པ་ལའི་ཁས། །འདུན་ལྡན་རྒྱལ་བསྐྱན་འཛིན་པའི་གཙུག་ལུང་ཅན། །  
 བདེ་བའི་མངའ་ཁུང་རྒྱ་ཆེན་རོལ་སྐྱོའི་མཐུང་། །སྤེལ་མཛད་སྤུལ་བསྐྱན་ནམ་མཁའི་རྒྱན་གཅིག་ཅན། །

# དཀར་ཆག

༡	ཆེད་བརྗོད། .....	I
༢	དཔེ་བསྐྱུན་གསལ་བཤད། .....	IX
༣	མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་སྙིང་བསྟུལ། .....	i
༤	ཐོག་མར་དགེ་བ་ལྷན་གྱི་དོན། .....	1
༥	ལམ་གྱི་ཚ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ། .....	2
༦	སྟོང་བའི་ཚོས་བྱུག .....	2
༧	དངོས་གཞི་བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ། .....	28
༨	ཚ་བ་དད་པ་སྦྱང་བ། .....	28
༩	བཀའ་འདྲིན་རྗེས་སྤྱོད་ཏེ་གྲུས་པར་བྱ་བ། .....	34
༡༠	སྟོང་བས་བསྟེན་ཚུལ། .....	37
༡༡	མཇུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ། .....	37
༡༢	བསྟེན་ནས་སློབ་རི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་བཤ། .....	39
༡༣	དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་བྱ་བསྐྱེད་པ། .....	39
༡༤	དལ་འབྱོར་དོན་བཟུང་བ། .....	40
༡༥	དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་བསམ་བ། .....	42

དཀར་ཆག

༡༤	དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་བསམ་པ། .....	44
༡༥	སྤོང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་བའི་ཚུལ། .....	49
༡༦	སྐྱེས་བུ་ཚུང་བུ་དང་སྐྱུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱང་བ། .....	49
༡༧	འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་སྦྱང་བ། .....	50
༡༨	འཇིག་རྟེན་འདིར་རིང་བུ་མི་གནས་པ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྲན་བ་བསམ་པ། .....	50
༡༩	ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ། .....	51
༢༠	ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ། .....	59
༢༡	འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་བ་བསམ་པ། .....	66
༢༢	འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉེས་གྱི་བདེ་སྤྱད་བསམ་པ། .....	69
༢༣	དཔྱལ་བའི་སྤྱད་བསམ་པ། .....	70
༢༤	དུད་འགྲོའི་སྤྱད་བསམ་པ། .....	88
༢༥	ཡི་དུགས་གྱི་སྤྱད་བསམ་པ། .....	93
༢༦	འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ། .....	102
༢༧	བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སློབ་དམ་པ་སྐྱབས་འགོ་སྦྱང་བ། .....	102
༢༨	སྐྱབས་འགོའི་རྒྱ་དོས་བཟུང་བ། .....	102
༢༩	ཇི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ། .....	142
༣༠	སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ། .....	142

དཀར་ཆག

---

33	བདེ་ལེགས་ཐངས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་བ་བསྐྱེད་པ།	149
34	ལས་འབྲས་སྦྱིར་བསམ་པ།	150
35	སྦྱིར་བསམ་ཚུལ་དངོས།	150
36	སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསམ་པ།	155
37	ནག་པོའི་ལས་ལས་དངོས།	156
38	མི་ཡང་གི་བྱད་པ།	165
39	དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ།	173
40	དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་བསམ་པ།	178
41	ལས་འབྲས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ།	181
42	བསམས་ནས་འཇུག་སྟོག་བྱ་ཚུལ།	184
43	སྦྱེས་བུ་འབྲིར་དང་ལྷན་མོར་བའི་ལས་ཀྱི་རིམ་པར་སྐོ་སྦྱར་པ།	188
44	ཐར་བ་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་པའི་སྦྱིར་བའོར་བའི་སྦྱག་བསྟུན་བསམ་པ།	189
45	འཁོར་བ་སྦྱིའི་སྦྱག་བསྟུན་བསམ་པ།	189
46	སོ་སོའི་སྦྱག་བསྟུན་བསམ་པ།	196
47	བདེ་འཁོར་སྦྱག་བསྟུན་བསམ་པ།	196
48	མིའི་སྦྱག་བསྟུན་བསམ་པ།	196
49	ལྷ་མ་ཡིན་ཀྱི་སྦྱག་བསྟུན་བསམ་པ།	205

---

༥༠	ལྷའི་སྤྲུལ་བསྐྱེལ་བསམ་པ། .....	207
༥༡	དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེལ། .....	211
༥༢	ཐར་པར་བསྐོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ། .....	215
༥༣	ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ། .....	215
༥༤	ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེ་ཚུལ། .....	215
༥༥	དེས་ལས་གསོག་ཚུལ། .....	223
༥༦	འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚུལ། .....	225
༥༧	ཐར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས། .....	231
༥༨	ཉོན་ཇི་ལྟ་བུས་འཁོར་བ་བརྗོད་པ། .....	231
༥༩	ལམ་རི་འདྲ་ཞིག་བསྐྱོམས་པས་བརྗོད་པ། .....	232
༦༠	སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སྐོ་སྤྱང་བ། .....	239
༦༡	ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྐོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྐྱེད་པ། .....	239
༦༢	སེམས་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། .....	241
༦༣	སེམས་སྤང་བའི་རིམ་པ། .....	241
༦༤	མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་གྱི་སྐོ་ནས་སྤང་བ། .....	241
༦༥	བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྐོ་ནས་སྤང་བ། .....	258
༦༦	སེམས་བསྐྱེད་ཚོ་གས་བཟུང་བའི་ཚུལ། .....	269

དཀར་ཆག

---

༤༧	མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཚུལ། .....	269
༤༩	ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་ཚུལ། .....	270
༤༩	སློན་སེམས་དང་འཇུག་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ། .....	271
༥༠	སེམས་བསྐྱེད་ནས་སློང་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ། .....	272
༥༡	རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སློན་བྱེད་པར་བྱིན་ཏུག་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། .....	272
༥༢	སློན་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། .....	272
༥༣	ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། .....	275
༥༤	བཟོད་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། .....	278
༥༥	བཙོན་འགྲུས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། .....	282
༥༦	བསམ་གཏན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། .....	285
༥༧	ཤེས་རབ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། .....	292
༥༨	གཞན་གྱི་རྒྱུད་སློན་བྱེད་བསྐྱུ་བ་བཞི་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། .....	300
༥༩	དོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། .....	301
༦༠	ཐ་མར་དགོ་བ་རྗེས་ཀྱི་རིམ་པ། .....	302



ལྷག་མཐོང་དཀའ་འགྲེལ།

(དཀར་ཆག་འདི་བཞེན་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་ས་བཅད་གང་འཁེལ་དང་འབྲེལ་བའི་བཤད་པ་དང་བསྟུན་ནས་བསྐྱིགས་པ་ལགས།)

༡ མྱད་གྱི་དོན། ..... 309

༢ ལྷག་མཐོང་བྱུང་བར་ཅན་དེས་པར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་སྐབས་བྱེད། ..... 309

༣ བང་དོན་དང་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དོས་བབྱང་བ། ..... 312

༤ ལྷ་སྐྱབ་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱང་བ། ..... 323

༥ ལྷོང་ཉིད་གྱི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ། ..... 336

༦ དེ་ལོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ། ..... 336

༧ དེ་ལོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས། ..... 345

༨ རིགས་པའི་དགག་བྱ་དོས་བབྱང་བ། ..... 345

༩ དགག་བྱ་ལེགས་པར་དོས་ཟིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། ..... 345

༡༠ དགག་བྱ་དོས་མ་ཟིན་པར་འགོག་པའི་གཞན་ལུགས་དགག་པ། ..... 345

༡༡ དགག་བྱ་དོས་འཛིན་ཏེ་ཅང་བྱུང་ཆེས་པ་དགག་པ། ..... 345

༡༢ ལུགས་དེས་དབྱ་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཆོས་བཀག་པར་བསྟན་པ། ..... 345

༡༣ དབྱ་མའི་བྱུང་ཆོས་དོས་བབྱང་བ། ..... 345

དཀར་ཆག

༡༩	ལུགས་དེས་དེ་རི་ལྟར་བཀག་པའི་ཚུལ། .....	352
༡༥	དེ་ལ་དབྱ་མ་པས་ལན་རི་ལྟར་བཏབ་པ། .....	353
༡༦	གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སུན་མི་བྱིན་བར་བསྟན་པ། .....	363
༡༧	རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་མི་བཟོད་བརྟགས་ནས་བཀག་པས་སུན་འབྱིན་མི་རུས་པ། ....	363
༡༨	ཚད་མས་བྱབ་མ་བྱབ་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་སུན་འབྱིན་མི་རུས་པ། .....	372
༡༩	ལུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་སུན་འབྱིན་མི་རུས་པ། .....	411
༢༠	དངོས་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་ལུ་བཞི་ཀ་འགོག་པ་ གཞོན་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ། .....	411
༢༡	དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བྱུང་ཚུངས་པ་དགག་པ། .....	414
༢༢	རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ། .....	425
༢༣	དངོས་ཀྱི་དོན་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ། .....	425
༢༤	དེ་དགག་བྱ་གཞན་ལ་སྦྱོར་མི་སྦྱོར་གྱི་ཚུལ། .....	436
༢༥	དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱེད་བར་སྦྱོར་མི་སྦྱོར་བཤའ་བ། .....	436
༢༦	དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་རང་གང་གིས་བྱེད་པ། .....	443
༢༧	ཐལ་རང་གི་དོན་ངོས་བཟུང་བ། .....	443
༢༨	གཞན་ལུགས་དགག་པ། .....	443
༢༩	རང་ལུགས་བཞག་པ། .....	448

དཀར་ཆག

---

30	དོན་མི་འབྲང་བ། .....	451
31	དཔེ་བཞོན་པ་དང་མི་འབྲང་བ། .....	457
32	བྱེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། .....	469
33	གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ། .....	469
34	དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྐྱེ་མ་ལྷ་བྱུང་འཆར་ཚུལ། .....	476
35	ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ། .....	479
36	ལྷ་བ་དེ་དག་གོམས་པས་སྐྱིབ་པ་སློང་ཚུལ། .....	480
37	མཇུག་གི་དོན། .....	481
38	ལམ་རིམ་སློན་ལམ། .....	485
39	སློ་བཟང་རྒྱལ་བསྟན་མ། .....	486
40	རྗེའི་བསྟན་པ་དང་མཇུག་པའི་སློན་ལམ། .....	488
41	ལྷ་བ་བསྟན་རིམ་མེད་རྒྱས་པའི་སློན་ལམ། .....	489
42	བདེན་ཚིག་སློན་ལམ། .....	492
43	བསྟན་འབར་མ། .....	493
44	དཔའ་བྱང་སློན་ཚིག། .....	497

# རྗེ་ལྷ་དམར་པ་རྗེ་ཉའི་མཛད་ཀྱིས་སྤྱིང་བསྐྱེས།

རྗེ་ལྷ་དམར་པ་རྗེ་ཉའི་དགོ་འདུན་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཚོ་གཞི་རིམ་གྱི་དབང་པོ་  
བཅུ་བཞི་པའི་རྒྱ་མོ་བྱེ་ལོ་སྟེ་བྱེ་ལོ་༡༥༤༣ ལོར་མདོ་སྐད་དུ་ཡབ་བད་མིག་དང་། དུམ་མ་ཅིག་  
གཉིས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེ་བའུ་ལྟེ་འབྱུངས། བཀ་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་ཉི་མ་དང་རྗེ་གསེར་ཁང་པའི་སྐྱེ་མཚེད་རིན་  
པོ་ཆེ་སློབ་བཟང་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་གཉིས་དགོངས་མཐུན་གྱིས་སྐྱེ་བོང་པའི་ཡང་སྐྱེས་དུ་རོས་  
འཛིན་གནང་། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་པར་རྗེ་ཐར་ལུམ་རིན་པོ་ཆེ་དགོ་འདུན་ཚོས་སྤྱིང་རྒྱ་མཚོ་ལས་  
རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་། དགོ་འདུན་བསྐྱེད་འཛིན་བཟང་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ། ཀུན་སྤངས་པ་རྗེ་  
བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་སློབ་དཔོན་དུ་བསྐྱེད་ནས་སློབ་སོགས་བསྐྱེད་སྤྱོད། དགྲུང་ལོ་བཅུ་བཞི་ས་  
དུས་ལ་མོ་བདེ་ཆེན་དུ་ཚོགས་ལྷགས་གནང་། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་ནས་སྟག་རི་རབ་འབྱུངས་  
པ་སློབ་བཟང་ཉི་མ་དགོ་ཀན་དུ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་པ་སློབ་སྤྱོད་ལྷགས་སོགས་ལ་ལྷགས་གཉེར་གནང་། རྗེ་  
ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྐྱེད་ནས་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་མཐུན་བྲིད་ལྷགས་ཏེ། ཟབ་རྒྱས་  
ཚོས་ཀྱི་བཀོ་སྐྱེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐོས་པར་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ཉི་ལུ་པར་རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་བསྐྱེད་པར་རྗེ་གསེར་ཉེ་སྐྱར་གྱི་མཚན་ལ་མཁན་པོའི་  
མཚན་རྒྱར་བསྐྱེད་ནས་དགོ་འདུན་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོར་གསོལ། སྐྱེས་པ་རྗེ་  
ཨ་རོལ་རིན་པོ་ཆེ་གཙོས་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་དུ་མ་ལས་ཚོས་བཀའ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་སུ་གསན་བཞེས་  
གནང་ཞིང་། རི་ཁྲོད་དུ་ཕེབས་པ་ནས་ལོ་མང་པོའི་རིང་དགྲུན་བཅད་རྒྱའི་རོས་སྤྱིང་བ་བསམ་  
གཏན་ལ་གཅིག་དུ་གཞོལ་ཅིང་། དབྱར་སྐྱོད་པར་བཀའ་ཤེས་འབྲིལ་དུ་ཕེབས་ནས་རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་  
མཚོ་སོགས་ལས་ཚོས་རྒྱན་རྣམ་དག་མཐའ་ཡས་པ་གསན་བསམ་མང་ཐོས་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་དུ་  
སོན། གཞན་ཡང་མཁས་པ་དུ་མ་ལས་སྐྱེ་སྐྱེད་དག་སྟེ་སྤྱིང་སྐྱེད་ཅིས་གསོ་བ་རིག་པ་སོགས་

རིག་པའི་གནས་མཐའ་ཡས་པར་སྐྱངས་པ་མཐིལ་བྱིན་གནང་ནས་གནས་ལྗེ་རིག་པའི་བརྗེན་ཆེན་  
 སོར་གྱུར། ལྷ་མའི་བཀའ་བཞེན་ཕྱོགས་ཡས་མས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་ཚོགས་ལ་ཚོས་བཀའ་མཐའ་  
 ལྷས་པ་བསྟུན། རི་ཁྲོད་དུ་ཕེབས་པ་ནས་ཉམས་བཞེས་ལ་གཞོལ་སྐྱབས་སྤིལ་སོར་གྱུར་དབང་  
 སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་བཞེན་བཤམ་སྐྱབ་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱལ་བསྟན་གསལ་བར་མཛད།  
 ལྷག་པར་དུ་དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་བཞེས་པ་མེ་མག་ལོར་རྩ་རྒྱའི་བྱང་འོས་ཀྱི་མཚོར་མོ་ཆེའི་  
 རི་ཁྲོད་བསམ་གཏན་ཚོས་སྤྲིངས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཉམས་བཞེས་ལ་གཅིག་ཏུ་བཅོལ་བར་མཛད་ཅིང་།  
 ལེགས་བཤམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་དབལ་ཏུ་མེད་པ་འདུས་ཤིང་། ལྷག་པར་སྐྱའི་ཉེ་འཁོར་  
 དུ་རྒྱན་བཞུགས་སྒོས་གསུང་གི་བདུན་ཅིས་འཚོ་ཞིང་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྤྲིང་བའི་རི་ཁྲོད་པ་  
 རོག་མར་བཅུ་སྟེན་གཉིས་ལྷག་ནས་རིམ་གྱིས་བརྒྱ་སྟེན་གསུམ་ལ་ཉེ་བར་འདུས་ཏེ་རྗེ་ཚོ་རི་  
 ཁྲོད་པ་ཞེས་གྲགས་པ་བྱུང་ཞིང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྲོལ་བཅུ་གས། རྗེས་སོར་རྒྱ་ལོས་ལོར་རྗེ་ཚོ་  
 རི་ཁྲོད་པའི་འདུས་སྡེ་དགོ་འདུན་བཟ་ཤིས་ཚོས་སྤྲིངས་བྱུག་བཏབ། གཞན་ཡང་སྐྱེ་འབྱུང་། ལྱ་  
 ལྷང་། གསེར་ཁོག་། དཔོན་ལྷང་། རོང་སོ་དཔོན་ཆེན་སོགས་དཔོན་སྡེ་མང་སོར་ཞབས་ཀྱིས་  
 བཅགས་ནས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་གྲུ་ཆར་པབ།

ཤིང་འབྲུག་ལོར་ཡལོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་སོ་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་སོ་སྐྱེ་འབྱུང་དུ་ཕེབས་  
 སྐབས་རྗེ་དེ་ཉིད་རི་ཁྲོད་པ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་བཅས་མཛལ་ལྷར་བཅར་ཞིང་། གཟིམ་རྒྱང་མཛལ་ཁ་  
 ལྷས་པའི་ཆོ། ཡ་རྒྱལ་དབང་མཚོག་ནས་གཟིགས་མ་ཐག་ཐལ་མོ་སྐྱོར་བ་གནང་ཞིང་། ལྷ་པ་ཆེན་  
 སོ་དངོས་སུ་འདུག་གསུངས་ཏེ་དགྲེས་ཉམས་ཆེན་སོ་གནང་། ཡ་རྒྱལ་དབང་མཚོག་ནས་སྲར་མ་  
 གསན་པའི་ཚོས་རྒྱན་མང་སོ་ཞིག་གནང་དཔོས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་འཛན་བསྟུན་བ་བརྗོད་མ་ལུས་  
 པར་དབང་ལྷང་ཁྲིད་མན་ངག་གི་སྐོར་མཐའ་ཡས་པ་འབྲུལ་བར་མཛད། རྒྱལ་དབང་མཚོག་ནས་  
 ཡོངས་འཛིན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མ་རྒྱ་བརྗེན་ཞེས་པའི་འཛའ་ས་དང་། ཐམ་ག་གྲུ་སྐོར། གདུགས།

ཉེ་དང་སོགས་ཆེན་པོར་འོས་པའི་ལུང་དང་། བདོག་པ་བྱུང་ནས་པ་བཅས་། དེ་ལྟར་བཤད་སྐབ་  
ལྷང་འབྲེལ་གྱི་སྐོར་ནས་སྐབ་པའི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མངོན་དོ།།

ཚེས་པ་ལེགས་བཤད་གྱི་སྐོར་ལ། ལྷང་རྒྱལ་བའི་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐོར་རྒྱལ་འཕེན་  
ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དག་ལེགས་འོད་སྣང་འབྲེད་པའི་ཉིན་བྱེད་དང་། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་  
དཀར་གནད་རྣམས་བརྗོད་ལྷང་ཏུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྐོར་ལ། ལྷོ་སྐོར་ཆེག་བརྒྱད་  
མའི་ཁྲིད་གྱི་ཟིན་ཟིན་སྐྱལ་བཟང་སྤྱི་ལོར། ལྷ་ཁྲིད་འབྲེད་པ་བཞི་ལྷན་གྱི་ཟིན་ཟིན་ལེགས་བཤད་  
རིན་ཐང་མེད་པའི་རྒྱན་མེད། ཟིན་ཅན་ལྷ་མ་མཚོག་གིས་མངོན་པའི་བར་ཕྱིན་ཟིན་ཐོ་གཞུང་  
ལུགས་རབ་འབྲམས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། མ་ལུང་རྗོད་ཅིང་བཤད་ཏུ་སྤྲོད་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་  
དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་ཚོས་གྲགས་རིན་པོ་ཆེ་དང་བསྐོས་པའི་དབུ་མའི་  
ཐོ་དཀར་གནད་སྐབས་བརྒྱ་བཀོལ་བའི་ཉིན་བྱེད་བྱིན་རྒྱལ་སྣང་བའི་གཏེར་མངོན། བར་ཕྱིན་  
སྐབས་དང་པོའི་དཀར་གནད་འགའ་ཞིག་ལ་དགོངས་གཞིགས་ཞིབ་ཏུ་མངོན་པའི་དབུ་མོ་མི་  
བསྐྱེད་འབྲེད་གསལ་ཐོ་ཡིག་ཚོར་བའི་ཟི་མ་དག་བྱེད་བདུན་ཚེའི་བུ་མ་བཟང་། ལྷང་དེས་ལེགས་  
བཤད་སྐྱེད་པའི་དཀར་གནད་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཟིན་ཟིན་བཙོན་ལྷན་ཡིད་གྱི་སྐྱེད་པའི། བར་  
ཕྱིན་ལྷང་བཀོལ་ལས་དག་འདུན་ཉི་ཤུ། ཉེན་འབྲེལ། ལྷང་དེས་ཞལ་ཐོ་ཉོར་ཁོང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་  
རེག་ཟིག་དཀར་གནད་གསལ་བའི་རིན་ཆེན་སྐོར་ལ།

ཆེ་བ་བཞི་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ཟིན་ཟིན་དང་། ཆེ་འབྲེད་གི་དཀར་གནད་  
གཞུང་གྱི་བསྐྱེད་པའི་གྱིས་དགོངས་དབུ་མ་དང་དག་པའི་སྐབས་མཁས་པ་ཏུ་མར་འཕྲོས་པ་གནད་བའི་  
ཞལ་ཐོ་ཉོར་བུའི་གཏེར་མངོན། བདེན་གཉིས་ཞལ་ཐོ་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་བཞིའི་ལམ་བཟང་གསལ་  
བའི་རིན་ཆེན་སྐོར་ལ། ལྷང་ལྷ་དར་ལྷིག་དང་། ལུན་བརྒྱལ་དར་ལྷིག་གཉིས་ཀྱི་ཟིན་ཟིན་དགོས་  
འོད་གཏེར་གྱི་བུ་མ་བཟང་། ཟབ་ལམ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ཉོགས་པའི་མན་ངག་གསལ་བའི་ཉིན་བྱེད།

མཛད་ནམ་སྒྲིབ་བསྟུན།

---

སྤྱི་ཞབས་ལས་བདེ་ལམ་རྒྱས་བསྟུན་གཉིས་དང་འཇམ་དབལ་ཞལ་ལྷང་། རྗེ་ཨ་རོལ་ལས་ལྷུང་  
ལམ་དང་སྤྱི་མཚོན་ཁྲིད་གསལ་པའི་ཞལ་ཐོ་བཅས། ལྷག་མཐོང་ཐོ་སྤྱི་མ་ཤོག་དྲིལ་གསུམ་དང་།  
དཀའ་གནད་ལ་དབྱུང་པའི་ཐོ་གསར་ཤོག་དྲིལ་གཅིག་སོགས་མདོ་སྤྱལས་རིག་གནས་བཅས་  
ཀྱིས་བསྟུན་པའི་ལེགས་བཤམ་གསུང་རྩོམ་ཐོད་འབྲིང་དགུ་བཞུགས་སོ།།



༡༡། །བྱང་ཚུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤེན་ཏུ་གསལ་བར་  
 བཀོད་བ་དགེ་ལེགས་འོད་སྤང་འབྱེད་བའི་ཉིན་བྱེད་  
 ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

དུས་གསུམ་ཤེས་བྱའི་མཁའ་དང་ཁྱོན་མཉམ་པའི། །མཁྱེན་རྒྱུ་སྤང་བ་དམ་པའི་གཟི་  
 གྱིན་ཅན། །ལྷུང་རྟོགས་བསྐྱེད་དགའ་ཚལ་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ། །སྤེལ་མཁས་ཤིན་ཅན་སྤྲོ་མར་སྤྲོད་  
 བས་འདུད། །སྐྱོ་བརྒྱུ་སྟོན་བརྒྱུད་གདམས་པའི་ཟེལ་དངར་གྱིས། །ལྷུང་རྒྱུ་གསལ་མགྱིན་རྩ་སྟོན་  
 སྐྱོག་བྱང་བའི་ལྷ། །སྤྲོན་ཅིང་གོལ་བའི་གཞན་པན་རྒྱ་ཆེའི་ཚད། །དཔག་ཡས་སྤྲོད་རྗེའི་རོལ་མཚོ་  
 འདིར་ཡང་དྲན། །པ་མཐའ་མི་མའོན་ལེགས་བྱས་ཚུ་གཉེར་དབུས། །ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་རྫོགས་  
 པའི་གཞུགས་མཚར་དུ། །ཡོངས་བལྟམས་བདུད་ཅིའི་ཐིགས་ཐེང་འབྱེད་མཁས་པ། །ཐུབ་དབང་  
 སྤྲོ་བའི་རྒྱ་བར་བྱས་བྱུག་འཚལ། །དེ་སྤྲོས་མཐུ་ཆེན་ཡོངས་ཀྱི་ཅེར་སོན་པ། །མཁྱེན་བཅེའི་རང་  
 གཞུགས་མི་པམ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །ཐབ་རྒྱས་ལམ་རབ་སྤང་བྱེད་སྐྱོན་མའི་ཕྱལ། །སྤྲོ་སྤྲོ་བ་  
 ཐོགས་མེད་བརྒྱུད་པར་བཅས་ལ་འདུད། །གངས་སྐྱོངས་ཐུབ་བསྟན་རབ་དྲངས་མངར་བའི་སྤྲོད་།  
 དན་རྟོག་རྟོག་མས་བསྐྱེད་བ་ཉེར་བསལ་ནས། །འཇུལ་བུལ་ཡོངས་རྫོགས་ལམ་གྱི་སྐྱོལ་འབྱེད་  
 མཁའ། །དཔལ་ལྷན་མར་མེ་མཚད་དེ་གཙུག་གིས་མཚོད། །སྤོན་མེད་ལེགས་བཤད་འོད་རྫོན་  
 འབྲུམ་གྱི་གཟིས། །སྤྲོ་མཁས་རྒྱ་སྤྲོད་བའི་ཐེལ་གཞོན་པའི། །སྐྱོ་བཟང་ཉིན་བྱེད་གསལ་པའི་གཞིར་  
 ལྷུང་པ། །རིགས་གསུམ་འདུས་སྤྲིར་ངེས་ཆེ་མཚོག་ཏུ་བྱས། །སྤོགས་ཅན་སྤོན་པས་ཆོམ་མིན་

མདོ་ལྷགས་ཀྱི། །སྡེ་སྡོད་རྒྱ་མཚོའི་བཅུད་བསྐྱུས་ཉམས་བཞེས་བས། །གཏན་བདེ་འཆི་བ་མེད་  
པའི་སར་གཤེགས་པ། །མཁས་གྲུབ་བརྒྱད་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་འདུད། །རྒྱལ་ཀུན་ཡེ་ཤེས་སྤུང་  
པོ་གཞུགས་ཅན་དུ། །རྫོས་པའི་གར་གྱིས་རིས་མེད་སྐྱལ་བཟང་འགོ། །རྣམ་གྲོལ་རིན་ཆེན་སྤིང་དུ་  
འཁྲིད་པའི་གཉེན། །བཀའ་བློན་མཉམ་མེད་དེ་རྣམས་སྤྱིང་དབུས་བཞུགས། །སྤྱག་བསྐྱེད་སྐྱབས་  
འཇུགས་འཁོར་བ་ཚུ་སྲིན་གྲོང་། །བདེ་སྐྱབས་བཀའ་ནས་ཀུན་མཁྲེན་པོ་བྱང་ཆེད། །བསྟོན་པའི་  
ཐབས་དང་ཐབས་མིན་རི་ལྷ་ཞེས། །ཡང་ཡང་སེམས་བ་དཔྱོད་ལྡན་མཁས་པའི་ལས། །དེ་ལྟར་  
གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་བཅས་པའི་དོན། །ལམ་གྱི་རིམ་བ་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་བའི་གནད། །བརྒྱད་  
ལྡན་དམ་པའི་ཉམས་སྤོང་ཚད་མའི་བཅུད། །གསལ་ཞིང་འཚམས་སར་དགོད་ལ་མཚོག་ཏུ་སྟོ།།

འདིར་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟོན་བ་གཅིག་པའི་གཞུང་ལམ། ཚོས་སྤུང་  
བརྒྱད་ཁྱི་བཞེ་སྟོང་གི་དགོངས་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་སྐྱལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཉམས་སྤོང་བྱང་བྱུང་  
བསྐྱེད་པ། དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མའི་གདུལ་བྱ་གང་ལའང་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་རེས་ཀྱི་གདམས་  
ངག་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ལ་གཉེས། ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་  
དང་། བསྟེན་ནས་སྟོང་རི་ལྷར་སྤུང་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉེས། ལྷན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྷར་  
བྱ་བ་དང་། ལྷན་མཚམས་སུ་རི་ལྷར་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྟོང་བ་དང་། དངོས་གཞི་  
དང་། མཐུག་ཏུ་རི་ལྷར་བྱ་བའོ།།

དང་པོ་སྟོང་བའི་ཚོས་ལ་བྱུག་ལས། གནས་ཁང་གྱི་དོར་བྱས་ཤིང་སྐྱུ་གསུང་སྐྱབས་  
ཀྱི་ཉེན་དགམ་པ་ནི། སྤྱིར་ཐོས་བསམ་སྟོན་སྐྱབས་གང་ལ་འཇུག་ཀྱང་ཀུན་སྟོང་འཚོས་པ་ཤིན་ཏུ་  
གལ་ཆེ་བ་དང་། བྱུང་བར་ལམ་ཁྲིད་སྟོང་ཆེ་སྟོང་དངོས་མཐུག་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལམ་ཡོངས་  
རྫོགས་ཀྱི་གནད་ཚད་བའི་ཀུན་སྟོང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཅིས་ཟེན་བ་མེད་དུ་མི་རུང་བར་གོ་བའི་  
ལྟར། ལྐབས་འདི་དང་འོག་ཏུ་ཀུན་སྟོང་གསལ་འདེབས་ཀྱི་དམིགས་བ་བསྐྱུར་ནས་མཛད་པའི་

ལྷན་འགྲུབ་ལོན་པ་བཞིན། རོག་མར་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། བདག་གིས་ད་ལྟ་མི་ལྷན་
 རོག་ནས་ལྷ་བརྟུ་ཁ་རལ་དུ་གྲགས་པའི་ཆེད་ལྟར་ཆེད་འདས་ཟེན་གྲང་། ལྷན་ཆད་ལྟོ་གོས་
 དང་ཉེད་བཀྱར་སྟོན་གྲགས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་སོགས་འདི་སྤང་གི་བྱ་བཞག་ཁོ་ནས་གཡེངས་པ་ཅམ་
 ལས་ཕྱི་མར་པན་པའི་ཆོས་རྣལ་མ་ཞིག་མ་གྲུབ་པས། མཚམས་འདིར་ཤི་ན་དལ་འགྲོར་རོག་པ་
 དོན་མེད་དུ་སོང་འདུག་མོད། ད་དུང་མ་ཤི་བར་དེ་རིང་གྲང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བག་ཆགས་
 འཛོག་རྒྱ་བྱུང་བ་མཚོག་གསུམ་གྱི་སྤྱགས་རྗེར་དེས། ལྷན་ཆད་གྲང་ཕྱི་ནང་གི་འགལ་རྒྱུན་དུ་
 འཛིང་བས་ནམ་འཆི་དེས་པ་མེད་ཅིང་། ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་སྐྱེས་ཆེ་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་གསུམ་
 མེད་པར་མ་ཐད། བདེ་འགྲོའི་ལུས་ཉེན་རེ་རོག་གྲང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེལ་བ་མེད་པར་མི་ཆེ་སྤྱིང་ཐད་དུ་
 སོང་ན་སྤྱག་ཕྱི་ཐག་རིང་བ་ཅམ་ལས་དགོས་པ་སྤྱག་པོ་མ་མཚོང་བས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
 ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་བ་ཞིག་ཅིས་གྲང་བྱེད་དགོས། རང་ཉིད་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲན་སེམས་
 ཅན་རྣམས་གྲང་ཡུན་རིང་ལ་འབྲུགས་དྲག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བཞིན་པ་འདི་དག་བཏང་
 སྟོམས་སུ་བྱས་ན་ཁེལ་རྒྱུང་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕེང་
 རོག་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཁྲིད་སྤྱོད་བ་ལ། གནས་ཁང་འདི་ཉིད་སྤྱི་གསུང་སྤྱགས་ཉེན་རྣམས་
 བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ཚོགས་ཞིང་རྣམས་གང་དུ་སྤྱན་འཛེན་པའི་ལོ་བྱང་ཡིན་པའི་
 མཚོག་གསུམ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་བྱ་དགོས་སྤམ་དུ་ཀུན་
 སྤོང་གསལ་བཏབ་སྟེ། དུལ་ཕྱིས། དི་མ་ཕྱིས། ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ས་གཞི་དག །ཅིས་
 སོགས་དག་དུ་བརྗོད་བཞིན་གནས་ཁང་གྱི་དོར་ལག་ཡིན་ལྟར་བྱ། དེའི་ཆེ་གནས་དེ་ཉིད་ལག་
 མཐེལ་ལྟར་ཁོད་སྟོམས་ཤིང་ཐ་སྤྱ་ཡངས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། ལྷའི་མེ་
 ཉོག་དུ་མས་ཁེབས་པ། གསེར་དུལ་དང་སྤྱ་ཉིག་གི་བྱེ་མ་བརྒྱལ་བ། ཚུ་བྱ་སྤྱ་ཚོགས་ལྷིང་བའི་
 མཚོ་དང་རྗེང་བུས་མརྗེས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོན་ཤིང་ཚར་དུ་དངར་བས་བསྐྱོར་བ། དཔུས་སུ་

རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བདུན་ལས་གྲུབ་པའི་གཞུང་མེད་ཁང་བལྟ་བས་ཚོགས་མི་ཤེས་པ་སོགས་དག་པའི་  
ཞིང་གི་སྡོད་བཅུད་ཀྱི་འབྲུང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་མོས། དེ་ལྟར་གྱི་དོར་བཀྲིས་པས་རང་  
གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་གཉེས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པར་གྱུར་ཅིག །མ་འོངས་འབྲས་  
དུས་ཀྱི་འོངས་སྐྱ་དང་སྐྱལ་སྐྱའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འབྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་པའི་སློབ་འདུན་གྱི་  
སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་གསུང་དུ་དབྱམ་པའམ་སྤར་བཤམ་ཟེན་པ་ལ་རྩལ་ཕྱིས་བཀྲིས་ཏེ། སྐབས་  
ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཉེན་ཉམས་དང་དབྱེད་མེད་དུ་བཞུགས་ཡོད་སྐྱམ་པ་དང་། འདི་ལྟར་བྲས་པས་  
རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་འབྲུབ་པའི་བག་ཆགས་བཞག་བྱུང་སྐྱམ་དུ་བསམ།

གཉེས་པ་མཚོན་པ་གཤོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མངེས་པར་བཤམ་པ་ནི། མཚོན་པའི་སློབ་  
གཞུངས་བརྗོད་བཞེན་དུ་མཚོན་པ་མཐོང་བརྒྱུད་ལྟར་བཤམས་ཏེ། སྐབས་ཡུལ་ཉམས་ཀྱི་ཐུགས་  
རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་ལུན་དུ་གྱུར་པར་མོས། དངོས་སུ་བཤམས་པའི་མཚོན་  
པ་དེ་ལས་ཚུ་བཞི་ཉེར་སྡོད་རོལ་མོ་འདོད་ཡོན་ལྷ་རྒྱལ་སྤིང་སྐྱ་བདུན་བཤམ་གྱིས་ཉམས་རྗེས་བརྒྱུད་  
སོགས་མཚོན་པའི་སློབ་ཀྱི་སྤང་པོ་ནམ་མཁའ་གང་བ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུན་  
སྤར་བྱུང་བས་ཐུགས་མཉེས་པར་བསམ། དེའི་མཐུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྲས་ལ་  
ཡུན་གྱི་བདེ་དགའ་ཟད་མི་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སློབ་ལམ་གདབ།

གསུམ་པ་སྟན་བདེ་བ་ལ་སྡོད་ལམ་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་འཁོད་དེ་སྐབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་  
བྱ་བ་ནི། མི་སྟན་ཚད་དང་ལུན་པའི་སྤེང་དུ་ལུས་རྣམ་སྤང་གི་ཚོས་བརྒྱུད་ལུན་ལྟ་བུ་བསམ་གཏུན་  
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྡོད་ལམ་གྱིས་འཁོད་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་བཞུགས་པ་ན། ཚེ་འདིའི་  
ཉེད་བཀྱར་དོན་གཉེར་སོགས་ཆགས་སྤང་ཚོངས་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་འདུག་ན་ཀུན་  
སྡོང་མ་དག་པ་ཡིན་པས། ལྷ་ལུག་གཉེས་ནས་རྒྱུད་ཕྱིར་བྱུང་པ་དང་མཉམ་དུ་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་  
དེས་མཚོན་པའི་སྤྲིག་སློབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བ་ནག་པོའི་རྣམ་པར་ཐོན་

ནས་མཁའ་དབྱིངས་སུ་ཡལ་སོང་སྐྱམ་པ་བྱ། ལྷ་བུག་གཡས་པ་ནས་རྒྱུད་ནང་དུ་རྒྱལ་པའི་ཚེ་  
 མདུན་དུ་ཚོགས་ཞིང་དམིགས་ཏེ་སྒྲིམ་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་དང་བཅས་པའི་མཁའ་བཙུན་བཙེ་བྱས་གསུམ་  
 གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འོད་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་རང་གི་སྣོད་གར་ཐེམ་པས་དགེ་སེམས་བྱུང་  
 པར་ཅན་མངོན་དུ་གྱུར་སོང་སྐྱམ་པ་དང་། ལྷ་བུག་གཡོན་པ་ནས་རྒྱུད་ཕྱིར་གཏོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་  
 དམིགས་པ་སྐྱེར་བཞིན་བྱ། དེ་ལྟར་གཡས་ནས་བརྒྱབས་ཏེ་གཡོན་ནས་འབྱུང་བ་གསུམ། གཡོན་  
 ནས་བརྒྱབས་ཏེ་གཡས་ནས་འབྱུང་བ་གསུམ། གཉིས་ཀ་ནས་བརྒྱབས་ཏེ་གཉིས་ཀ་ནས་འབྱུང་  
 བ་གསུམ་སྟེ་རྒྱུད་རོ་དགུ་བུག་ཏུ་བསལ། དེས་སེམས་རྣམ་དུ་མ་ཐེབས་ན་དབུགས་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱ་  
 བ་ལ་དམིགས་པའི་ཁྲག་པ་ཉེར་གཅིག་བཟང་བ་མན་དག་ལྟར་བྱས་པས་ངེས་པར་སེམས་རང་  
 མལ་དུ་འབབ་པ་འབྱུང་། སེམས་ལུང་མ་བརྟན་ནམ། དགེ་བའི་ངོ་བོར་འདུག་ན་སྐབས་ཡུལ་  
 རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་རང་སེམས་ལ་བསྐྱེམ་པའི་དམིགས་པ་གོང་བཞིན་བྱས་  
 པས་རྒྱུད་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། དགེ་སེམས་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་སོང་སྐྱམ་དུ་བསལ། སྐབས་སུ་  
 བབས་པའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ། གོ་ངེས། གངས་ངེས་དང་བཅས་པ་སྐྱེར་ཐོས་བསམ་  
 གྱིས་ངེས་པར་བྱས་པའི་ལུས་རགས་པ་ཞིག་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་བདག་གིས་རྒྱལ་འདི་ལས་  
 གཞན་དུ་ནམ་ཡང་མི་གཏང་བར་བྱ་བ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཅིས་ཟེན་པའི་སློབ་ནས་བསྐྱུང་བར་  
 བྱའོ་སྐྱམ་པའི་འཕེན་པ་ཤུགས་བྲག་བཏང་།

བདག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་སྒྲིབ་འཁོར་བ་དང་། རྒྱད་པར་ངན་སོང་སུ་  
 མཐའ་མེད་པའི་གནས་སུ་གཏན་ཡུལ་བྱས་ཏེ་སྐུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤོང་བ་ལས་འདི་ལྟ་  
 བུའི་ཚེས་སློབ་རྒྱ་མ་བྱུང་། ད་ངེས་སྒྲིམ་དགོན་མཚོག་གི་བཀའ་བློན་དང་རང་གི་ལས་སློབ་ཀྱི་  
 མཚོམས་སྒྲིབ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐུ་ལས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་  
 པ་དང་མཇུག། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་སུ་བརྒྱང་། ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་གདམས་དག་

བསྟན། སྐྱབ་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་དུས་འདྲིར་སྐྱེས་ལུ་ཅལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་ནས་བཅོན་  
 ས་ཟེན་པ་ཞིག་མ་བྱས་ན་སྐར་ཡང་འཁོར་བ་དང་རན་འགྲོའི་སྐྱག་བསྐྱེད་བཟོད་སྐྱགས་མེད་པ་  
 མྱོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚོད་པ་ཞིག་མ་བྱང་ཕྱིན་རིགས་དུག་གི་  
 གནས་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས། རང་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྗེ་  
 ལྟར་མཐར་བ་བཞིན་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་དུས་ཉལ་ཏུ་གཏུང་  
 ཞིང་། དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་རང་ཉིད་རྗེ་ཚོད་མེད་པས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པའི་མ་ཟུན་རྗེ་མོ་ཆེ་ཤིང་།  
 སྐྱག་ཡིན་པས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཅི་ནས་  
 ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་ཀུན་  
 མྱོང་ཁྲུང་པར་ཅན་གྱི་རང་ནས་སྐྱབས་ལུལ་གསལ་གདབ་པ་ནི། རང་གི་སྤོང་མཚམས་ཀྱི་ཐད་  
 བྱང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སངས་ལོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་  
 ཡངས་པའི་དབུས་སུ་སངས་ཁྲི་ཚུང་དུའི་སྟེང་ཁར་སྐྱ་ཚོགས་པད་ཉི་ལྔ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་  
 ལ་དོ་མོ་རང་གི་རྗེ་ཅན་ཅ་བའི་སྐྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རྒྱལ་བ་འཇུག་པ་སྐྱ་མདོག་གསེར་  
 བཅོ་མ་ལྟ་བུ། དབུ་གཙུག་ཉོར་དང་ལྗན་ལ། ཞལ་གཅིག་སྐྱག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ས་གནོན་དང་།  
 གཡོན་མཉམ་བཞག་གི་སྟེང་ན་བདུད་ཅིས་གང་བའི་ལྷང་བཟེད་བསྐྱམས་ལ། སྐྱ་ལ་ཚོས་གོས་  
 དུར་སྤྲིག་གི་མདོག་ཅན་གསུམ་མཛེས་པར་གསོལ་བ། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དྲངས་གསལ་  
 འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། སྐྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་ཀྱི་དུང་པའི་དཀྱིལ་ན་ཞབས་གཉིས་རྗོ་རྗོའི་སྐྱེལ་  
 ཀྱང་གིས་བཞུགས་ལ། དེའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་སྐྱ་མའི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་རྒྱབ་ཀྱི་སྟེང་  
 མྱོགས་སུ་འཕྲོས་པའི་སྐྱ་མོར་སངས་ཁྲི་པད་ཉི་ལྔ་བའི་གདན་སྟེང་དུ་རྒྱལ་བ་རྗོ་རྗོའི་འཆང་ལ་ཉི་ལོ།  
 ལྷ་དོ། རྗོ་རྗོ་པ་སོགས་ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱབས་བརྒྱད་པ་དང་། འཇམ་པའི་དབྱངས། དབུ་མ་ལ།  
 རྗོ་བཙུན་ཚོང་ཁ་པ་སོགས་བྱིན་རྒྱབས་ཉེ་བརྒྱད་དང་། གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་དང་གིག་



ལེ་བཅུ་རྒྱལ་གྱི་བརྒྱུད་པའི་སྐྱེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། གཡས་ཕྱོགས་སུ་འོད་  
 ཟེང་འཕྲོས་པའི་སྤེལ་མོར་སེང་གི་བད་ལྷའི་གདན་ལ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་  
 སོགས་རྒྱ་ཆེན་སྲོད་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། གཡོན་ཕྱོགས་སུ་འོད་  
 ཟེང་འཕྲོས་པའི་སྤེལ་མོར་སེང་གི་བད་ལྷའི་གདན་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཡབ་སྲས་  
 སོགས་ཟབ་མོ་ལྟ་བུརྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། མདུན་ཕྱོགས་སུ་འོད་ཟེང་  
 འཕྲོས་པའི་སྤེལ་མོར་སེང་གི་བད་ལྷའི་གདན་ལ་འཛིན་ཅན་ཅ་བའི་སྐྱེ་མ་ལ་ཚེས་འབྲེལ་དངོས་  
 ཐོབ་ཀྱི་སྐྱེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་གི་བར་མཚམས་རྣམས་སུ་དབང་  
 གྲིང་ལྷང་གསུམ་སོགས་ཚེས་བཀའ་སོ་སོའི་བརྒྱུད་པའི་སྐྱེ་མ་རྣམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་  
 བཞུགས་པ། གི་ཚེན་པོའི་སྤྲེང་སྐྱབ་དབང་གི་མདུན་དུ་འཛིགས་ཀྱིང། གཡས་སུ་གསང་འདུས།  
 གཡོན་དུ་བདེ་མཚོག། རྒྱབ་དུ་དུས་འཁོར། བར་སྟོང་རྣམས་སུ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་གཞན་  
 ཐམས་ཅད་སྤོང་བསྐྱིགས་པས་བསྐྱོར་བ། དེའི་སྤྱི་རོལ་དུ་རིམ་བ་བཞེན་རྫོང་དབྱིངས་དང་ཀུན་  
 རིག་སོགས་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད། རྣམ་སྤྱང་མཛེན་བྱང་སོགས་སྲོད་རྒྱུད། དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་  
 སོགས་བྱ་རྒྱུད། བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་སོགས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས། ཉེ་སྲས་  
 བརྒྱུད་སོགས་བྱང་སེམས། རང་རྒྱལ་བཅུ་གཉིས་སོགས་རང་སངས་རྒྱས། གནས་བརྟན་བཅུ་  
 རྒྱལ་སོགས་ཉམ་ཐོས། ཐོད་པའི་དུམ་བྱ་དང་རབ་གཏུམ་མ་སོགས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ། མགོན་  
 ཚེས་རྣམ་སྲས་སོགས་བསྟན་སྲུང་ཡེ་ཤེས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། ཕྱོགས་བཞིར་  
 རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འཁོར་དང་བཅས་པ། དེ་དག་རང་རང་གི་མདུན་ན་གདན་གི་ལྷུང་སྐྱེ་མཚོགས་  
 པ་ལ་རང་རང་གི་སྐྱུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཚེས་དཀོན་མཚོག་སྐྱེགས་བམ་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་འོད་ཀྱི་  
 རང་བཞེན་ཅན་ཟབ་རྒྱས་ཚེས་ཀྱི་རང་སྐྱོད་བཞེན་པ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཞལ་རང་ཉིད་  
 ལ་ཕྱོགས་ཉེ་དབྱེས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་བཞུགས་པར་མོས། ཡང་ན་བརྒྱུད་པ་གསུམ་སོགས་ཅ་

བརྒྱུད་གྱི་སྤྲོ་མ་རྣམས་སྐབ་དབང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཁྲི་ཆེན་པོའི་སྟེང་ཁར་བཞུགས་པའི་སྤྱི་འོལ་  
ཏུ་ཡི་དམ་སོགས་སྤར་ལྟར་བཀོད་ཀྱང་རུང་གསུང་།

རང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཕ་མ་གཉིས་གྱིས་གཙོས་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་  
འཁོད་པར་དམིགས་ཏེ་སྐྱབས་འགོའི་རྒྱ་གསལ་གདབ་པ་ནི། བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་  
ཅད་གྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ། སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་བྱུང་བར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་  
སྤྱུག་བསྐྱེད་སྣ་ཚོགས་ཤིག་སྤོང་འདུག་པས། ལམ་སྐོར་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤང་བ་  
ཅམ་གྱིས་པ་མཐར་ཕྱིན་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ན་ཕྱིན་རན་གྱིང་། འདི་པན་ཆད་འཁོར་བར་སྐྱེ་མི་དགོས་  
ཞེས་ཆད་གསུང་མི་རུས་པས། ད་དུང་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་གཉིང་དང་མཐའ་མངོན་དཀའ་བར་འདུག།  
དེས་ན་ད་དེས་རྙེད་དཀའ་འདོན་ཆེའི་མི་ལུས་བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར། འཁོར་བའི་སྤྱུག་  
བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཐར་པ་མཚོག་སྤྲོ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་  
ཐོབ་པར་མ་བྱས་ན། སྤར་ཡང་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་བྱུང་བར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅི་  
རིགས་པ་ཞིག་སྤོང་དགོས་པར་འདུག། །སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་དག་ལས་སྐྱོབ་པའི་རུས་པ་མཁུན་ན་  
བཞུགས་པའི་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ལ་ཡོད་དེ། འདི་རྣམས་གྱིས་དང་པོར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་  
དོན་དུ་བྱུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བྱ་དཀའ་བའི་སྤོང་བ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱད། མཐར་མངོན་པར་  
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྐྱ་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་གྱིས་སྤྲོས་པ། གསུང་དབྱངས་ཡན་  
ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྗན་པ། བྱགས་རི་ལྟ་རི་སྟེད་གྱི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་  
སུམ་དུ་མཐེན་ཅིང་འགོ་བ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བཅེ་བའི་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་  
པ་སོགས་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཆོང་འདུག། །སྤོང་ཆད་དེ་ཉིད་གྱིས་མཚོག་  
གསུམ་ལ་རྒྱོ་བཀའ་ཏེ་སྐྱབས་སུ་འདོན་པ་མ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་སྐྱོབ་ཐབས་དང་བུལ་བ་མ་  
གཏོགས། རང་དོས་ནས་རྙེད་འབྲེལ་མ་འདུགས་ན་དཀོན་མཚོག་གིས་བསྐྱེད་བ་ག་ལ་སྤི། དེས་



ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་ད་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མྱེད་  
 རྣམས་ལས་གཞན་པའི་དེ་ས་མེད་པས་སྒྲིབ་སྤྲུག་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་དགོན་མཚོག་རིན་  
 བོ་ཆེ་རྣམས་པ་གསུམ་པོ་མཁུན་སྟམ་དུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་གདུང་བྲུགས་དག་པོས་སླ་མ་ལ་སྐྱབས་  
 སུ་མཆིའོ་ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་པའི་ཚེ། དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་སླ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱའི་ཆ་ལས་  
 བདུད་ཅི་སྟེ་སྟེ་ལོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་  
 སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྐྱིབ་སྤྱི་དང་། མྱེད་པར་དུ་སླ་མའི་སྐྱེ་ལ་  
 བསྐྱོས་པ་གསུང་བཅག་པ་བྲུགས་དགུགས་པ་སོགས་སླ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་སྐྱིབ་ཐམས་ཅད་  
 དག །ལུས་དྲངས་གསལ་ལོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆེ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་  
 ཡོན་ཉན་ཐམས་ཅད་འབེལ་ཞིང་རྒྱས། སླ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་ལོག་དུ་ཚུད་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་  
 ཅད་དུ་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་ཟབ་རྒྱས་གསུང་གི་བདུད་ཅིས་འཚོ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་སོང་སྟམ་  
 དུ་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲར་ཀྱི་དམིགས་རྣམས་མ་བརྗོད་པའི་རང་ནས་སངས་རྒྱས། ཚོས། དགེ་  
 འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པའི་ཆེ་རིམ་བཞིན་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། ཚོས་པོ་  
 ཉི་རྣམས་དང་། བྱང་སེམས་ཉན་རང་མཁའ་འགོ་ཚོས་སྤང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་  
 བབས་ཉེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བརྟན་བཤེགས་སོགས་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཚོས་  
 སྤོང་གི་ལས་སོགས་ཚོས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དགེ་འདུན་ཀྱི་དབྱེན་བྱས་པ་སོགས་དགེ་འདུན་ལ་  
 བརྟེན་པའི་སྤྲིག་སྐྱིབ་ཐམས་ཅད་སྤྲངས་ནས། དེ་དང་དེའི་བྱིན་རྒྱབས་ཞུགས་ཉེ་སྐྱབས་ལོག་དུ་  
 ཚུད་སོང་སྟམ་པའི་ཚོས་པ་བྱེད།

ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་སྒྲིབ་འདོད་ན་སྤྲར་ཡང་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། རྒྱན་པོ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་  
 མཚོའི་སྒོར་དུ་གྲུ་ཁ་པོ་རྒློག་ལ་ཁད་པའི་ནང་ན་དེ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་སེམས་པར་སྐྱ་སྤངས་ནས་  
 ཅེད་མོ་ཅེ་བ་ལྟར། རང་དེ་ཡང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་འན་སོང་གི་རྩ་སྒོར་དུ་དལ་འཁོར་ཀྱི་གྲུ་པོ་

ཆེ་རུབ་པར་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ཡིད་ལ་མི་དྲན་པར་དོན་མེད་ཆེ་འདིའི་རོལ་ཅེད་ཁོ་ན་གཏན་དུ་  
 བན་པའི་ལོངས་སྟོན་དུ་འཁྲུལ་འདུག་མོད། ཞིབ་དུ་བསམས་ན་འཁོར་བ་ན་སྦྱིད་པའི་གནས་མེད།  
 ཅི་འདྲའི་སྦྱིད་པོ་ཞིག་གི་ལྷགས་སུ་བྱས་ཀྱང་སྦྱག་བསྐྱེད་ལ་བདེ་བར་འཁྲུལ་བ་མ་གཏོགས་སྦྱག་  
 བསྐྱེད་དག་པོས་མི་མཚར་བའི་སྐབས་མེད། ལྷན་ཉེན་འདི་དོར་ནས་གར་སྐྱེ་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་  
 འགྲང་དགོས་ལ། ལས་ཀྱང་ཆེ་འདི་ལྟ་བུར་ཚོས་དང་མཇུག་ནས་སྤང་དོར་ཤེས་བཞིན་དུ་སྦྱིག་པ་  
 ལྷ་ཚོགས་བྱས། དགོ་བ་ཉུང་ཤས་ལས་མ་གྲུབ་པ་ལ་དབག་ན། སྟོན་ཆད་མི་ཁོམ་པའི་སྐྱེ་བ་ཤ་  
 ལྷག་བརྒྱུད་པའི་དུས་སུ་སྦྱིག་ལྷང་ཆད་མེད་པ་བསགས་པ་གོར་མ་ཆག །དེས་ན་སྦྱིག་པའི་དབང་  
 གིས་དེས་པར་དན་སོང་དུ་སྐྱེ་དགོས་བས། དེར་སྐྱེས་ན་ཆ་གང་སོགས་ཀྱི་སྦྱག་བསྐྱེད་བཟོད་  
 བར་ག་ལ་རུས། མདུན་ན་བཞུགས་པའི་སྐབས་ལྷལ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིགས་པ་དེ་དག་ལས་སྐྱོབ་  
 རུས་ཏེ། འདི་རྣམས་རང་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ། གཞན་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོལ་བའི་  
 ཐབས་ལ་མཁས། ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་དེད་པར་འཇུག །ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཇུག་པ་སྟེ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྷན་བས། རང་གིས་རྗེ་  
 གཏན་ནས་སྐབས་འགོ་བྱེད་རུས་ན་བསྐྱེད་པ་མི་སྦྱིད། བདག་གྲང་ཚུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དགོན་  
 མཚོག་གསུམ་གྱི་སྐབས་འོག་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་འཁོར་བ་དང་དན་སོང་གི་འཇིགས་པ་ལས་  
 སྐྱོབ་པ་ཁྱེད་རྣམས་མཁྱེན་སྟུང་དུ་སྐབས་འགོ་སྤང་བཞིན་བྱེད། སྐབས་འགོའི་ཉམས་ལེན་གནད་  
 དུ་འགོ་བ་ཕྱིན་དུ་གལ་ཆེ་བས་དམིགས་སྒོར་འདི་གཉིས་དེམ་བཞིན་བསྐྱངས་ནས་རྒྱུད་འཁྲུལ་  
 དེས་བྱེད་རུས་ན་ལེགས། བསྐྱེད་པ་ལ་མོས་ཆེ་སྐབས་འགོའི་རྒྱ་གསལ་འདབས་ཚུལ་གང་རུང་  
 གི་སྒོ་ནས། ལྷ་མ་ཡི་དམ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་མཚེའོ། །ཞེས་བཟོད་ཅིང་ཚོགས་  
 ཞིང་ཐམས་ཅད་ལས་དེས་གཅིག་ལ་བདུད་ཅི་འབབས་སྤང་བྱས་ཀྱང་རུང་། དེ་ནས། སངས་  
 རྒྱུ་ཚོས་ཚོགས་མའི་རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་མ་གྲན་སེམས་ཅན་རྣམས་

རིགས་རྒྱལ་གྱི་གནས་སྤྱོད་ལྟར་བསྐྱོད་པར་དཀའ་བས་ཉེན་པ་སྤྱིར་རེ་རྗེ། སེམས་ཅན་དེ་  
 རྣམས་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱི་བྱེད་ལས་སྒྲོབ་པའི་དབྱེད་གཉེན་མཚོག་གསུམ་རིན་པོ་ཚེར་ལྷ་བ་ཡིན་  
 སྟེ་སྤྱི་བྱེད་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤྱད་བྱས་པས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་  
 སྤྱུག་པའི་ལྷ་ལྷོད་སོང་སྟེ་སྤྱི་བྱེད་པའི་ཚོས་པ་བྱ། ཀྱང་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མ་ཀུན་སེམས་  
 ཅན་འདི་རྣམས་ཐོག་མེད་ནས་ལས་ཉོན་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། བདེ་བས་སོངས་ཤིང་སྤྱུག་  
 བསྐྱེད་ཀྱིས་མཉམ་བར་འདུག་པས། བདག་གིས་སྤྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བསྐྱོམས་པ་  
 ལས་ལྷུང་བའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་རི་སྟེད་ཅིག་བཀྱིས་པའི་མཐུ་ལ་བཞེན་ནས་མཁའ་ཁྲུབ་ཀྱི་སེམས་  
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་ཅེ་མ་རུང་། ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག། ཐོབ་  
 པར་བྱོལ། །དེའི་སྤྱིར་དུ་སྤྱེས་བྱ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པས་རྒྱུད་སྤྱད་ཏེ་སྤྱིན་རྒྱལ་བསྐྱེད་  
 སོགས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷུ་ལ་མེད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟེ་སྤྱི་བྱེད་འཇུག་  
 གི་སེམས་བསྐྱེད་ལྷུགས་དག་བསྐྱོམས་པས་ལྷ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཐུགས་མཉེས་ཤིང་སྤྱི་ལས་  
 རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་རང་ཉིད་ལ་ཐེམ་པས། རང་ཉིད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྤྱིར་ལམ་  
 ཀྱིས་གྱུར། ལྷ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་རའོ་སྟེ་སྤྱིར་དུ་རྒྱལ་བསྐྱེད་། རང་ཐུབ་དབང་དུ་གསལ་  
 བའི་སྤྱི་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྤྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་པས་སྤྱོད་ཀྱི་མ་དག་པ་སྤྱད་ཏེ་  
 སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དག་པའི་ཞིང་བདེ་བ་ཅན་སྟེ་བྱ་དང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུག་ཀུན་  
 བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྱད་ནས་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྤྱིར་གྱུར་པར་མོས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་  
 འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ།

ཚད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ་ནི། མ་ཀུན་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་གནས་སྤྱོད་ལྟར་བསྐྱོད་  
 བར་མཚམས་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་ཅ་བ་ཆགས་སྤྱད་གཉིས་ལ་ཐུག་སྟེ། མ་རིག་པས་དངས་པའི་  
 ཆགས་སྤྱད་གིས་ལས་བསགས། དེའི་དབང་གིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱང་བ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཉེ་རིང་ཆགས་སྡང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་། གནས་པར་  
 གྱུར་ཅིག །གནས་པར་བདག་གིས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་ལྷ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་  
 གསོལ་སྟམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་མངོན་མཐོའི་སྤུན་ཚོགས་  
 དང་། གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་དང་། སྐབས་འགོ་དགོ་བཅུ།  
 དེས་འབྲུང་བསྐྱབ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་བྱིན་ཏུག་སྟེ་བདེ་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་  
 རུང་། ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །ལྡན་པར་བདག་གིས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་ལྷ་མ་ལྟས་བྱིན་  
 བྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམས་འགོ་དང་། སྤྱག་བདེན་རགས་པ་དང་ལྷ་  
 མོས་བསྐྱབ་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། མི་དགོ་བཅུས་མཚོན་པའི་ལས་ཉོན་གྱི་ཀྱུང་འབྲུང་རགས་  
 ལ་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །བྲལ་བར་  
 བདག་གིས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་ལྷ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། སེམས་ཅན་  
 ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་མ་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། མི་འབྲལ་བར་  
 གྱུར་ཅིག །མི་འབྲལ་བར་བདག་གིས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་ལྷ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་  
 ཏུ་གསོལ་སྟམ་ཏུ་ཚད་མེད་རེ་རེའང་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྡན་པར་བྱ་ཞིང་བདུན་ཅི་འབེབས་སྤྱང་  
 གི་དམིགས་པས་ཚད་མེད་བཞིའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་སྤྱངས་ནས་རང་གཞན་ཐམས་  
 ཅད་ཚད་མེད་བཞི་ལ་གནས་པར་གྱུར་སོང་སྟམ་པའི་མོས་པ་བྱེད།

ཁྱད་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། མ་གྲག་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་  
 བའི་རྒྱུར་འགོ་དེས་ཀྱི་དགོ་བ་ཡེ་མི་སྐྱབ། སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་རུང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱི་གསོད་  
 ལྷ་ཚོགས་ལ་སྟོོ་བཞིན་ཞུགས་པས་དུས་ནམ་ཡང་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་སྤྱག་བསྐྱེད་བྲག་  
 བོས་མནར་བ་ཡིན་འདུག །བདག་གིས་ཚེ་འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོོབ་པའི་ཅུས་པ་ཞིག་མ་  
 ཐོབ་ན་མ་གྲག་འདི་ཅན་ཅན་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་གཏུང་བ་རི་ལྟར་

བཟོད། དེས་ན་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱད་བ་སྤྱད་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་  
སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་སྤྱིར་དུ་སྤྱད་ལམ་ཟབ་མོ་གྲུ་མ་  
སྤྱི་ནལ་འཕྲོར་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྱིད་བསྐྱོམ་པ་ལ་འདུག་པར་བྱའོ་སྤྱམ་པ་  
མང་དུ་བྱས་ལ་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་མཐའ་ནས་ནང་དུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྱབ་པའི་དབང་པོར་  
ཐིམ་ཞིང་། སྤྱབ་དབང་ཡང་འོད་ཀྱི་གོང་དུ་སྤྱད་པ་རང་གི་སྤྱིན་མཚམས་ནས་ཐིམ་པས་རྒྱུད་  
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བསམ།

བཞི་པ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་གདབ་པ་ནི། རང་གི་སྤྱིན་མཚམས་ཀྱི་ཐང་དང་གི་མདུན་གྱི་  
ནས་མཁར་ཞེས་པ་ནས་ཟབ་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་རང་སྐྱོ་སྐྱོག་བཞིན་པ། དེ་དག་གི་སྤྱི་དོལ་དུ་གདུལ་  
བྱ་རང་རང་གི་སྐྱལ་བ་དང་འཚམས་པར་བྱ་ངམ་གྱི་ཐང་ལ་ཚུ། འཕྲོག་དགོན་པར་སྤྱོན་ཤིང་།  
ཚུ་སྤྱང་བཟོད་པའི་གྲུ་ཟམ། བཤེས་སྒོམ་གྱིས་ཉེན་པ་ལ་བཟའ་བཏུང་། གཉེན་མེད་པ་ལ་མཛེའ་  
བཤེས། བདེ་གྱིས་མཉམ་བ་ལ་སྤྲོ། ལམ་གོལ་བར་འབྱམས་པ་ལ་ལམ་སྤོན་མཁམ། རོར་གྱིས་  
ཐོངས་པ་ལ་ཡིད་བཞིན་རོར་དུ་སོགས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྱུལ་པའི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་  
ཁྱབ་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཕོ་ཉེའི་འགོ་འོང་བར་མཚམས་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་མཛེད་  
པ་བཅུ་གཉིས་དང་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགོ་བ་རྣམས་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་  
འགོད་བཞིན་པ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་པོར་མེ་འོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་སྤྱང་གི་དོ་ཕོ་  
ཚི་དཀར་པོ། མགྱིན་པར་སོར་རྩོག་ཡེ་ཤེས་དང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དོ་ཕོ་ལྷུང་དམར་པོ། སྤྱགས་  
ཀར་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་མི་བསྐྱོད་པའི་དོ་ཕོ་རྩུ་སྤོན་པོ། ལྟེ་བར་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་  
རིན་འབྱུང་གི་དོ་ཕོ་སྤྱ་སེར་པོ། གསང་གནས་སུ་བྱ་བྱུབ་ཡེ་ཤེས་དང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དོ་ཕོ་རྩུ་ལྷང་ཁྱ་  
འོད་ཟེར་ལྟ་འཕྲོ་བས་མཚན་པ། ལྷ་མ་སྤྱབ་པའི་དབང་པོའི་སྤྱགས་ཀའི་རྩུ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་  
བཅུར་འཕྲོས་པས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བསྐྱོམས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱུན་པར་སྤྱོད་པ།

དམ་ཚིག་པ་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། རྒྱས་པ་ལ་མོས་ན་ཚོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀའི་  
རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། སྤྲུང་ཡང་མང་སོར་གྱུར་ཏེ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་  
ཚོགས་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་སྤྱོད་དངས་པ་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱིས་ཚོགས་ཞིང་ཆ་ཚང་  
གཅིག་ཏུ་གྱུར། སྤྲུང་ཡང་མང་སོར་གྱུར་ནས་ལྷ་རེ་རེ་ལ་ཚོགས་ཞིང་ཆ་ཚང་རེ་ཐིམ་པས་ཐམས་  
ཅད་ཀྱང་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པར་མོས།

ལྷས་གསོལ་བྱེད་པར་སློབ་ལ། མདུན་དུ་ཞེ་ཅུ་གསིང་མེ་ཉོག་བཟ་བས་སྤྱོགས་ཀྱི་མཛེས་  
ཤིང་། རིན་པོ་ཆའི་སྤོན་ཤིང་སྤྱོད་ཚོགས་པས་བསྐྱོར་བའི་དབྱུང་སྤྱོད་ལྷས་ཁང་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་ཚོགས་  
ལས་གྲུབ་ཅིང་། གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་རིམ་པ་གསུམ་དང་ལྗན་པ། གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི་པ། སྟོ་སོ་སོའི་  
མདུན་དུ་ལྷས་ཀྱི་རྫིང་བུ་གྲུ་བཞི་པ། འོག་གཞིར་གསེར་གྱི་སྤེལ་བཅུ་པ། སྤྱོགས་རེར་ཐིམ་  
སྐྱམ་རིམ་པ་གསུམ་འབབ་སྟེགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས་པ། བྱང་དུ་འོ་ཞེས་པོའི་དང་ལྗང་བའི་སྟོས་  
ཚུས་གང་བ་རེ་རེ་འོད་པ། ལྷས་ཁང་དུ་ཚོགས་ཞིང་གི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སེང་ཁྱི་དང་བཅས་  
གསལ་བར་དམིགས་ཏེ། ལྷས་ཀྱི་ཁང་བཞིན་ཏུ་འོ་ཞེས་པ། །ཞེས་སོགས་བརྗོད་པས་ཚོགས་  
ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ན་བཟའ་དང་རྒྱན་སོགས་རིན་པོ་ཆའི་སྤོན་ཤིང་སོ་སོའི་ཡལ་གར་བཀལ་ཏེ་ལྷས་  
ཁང་ནང་དུ་ཁྱི་རྣམས་ལ་འཁོད་པར་བསམ། བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིན་པོ་  
ཆའི་བུམ་པས་ལྷས་ཀྱི་རྫིང་བུ་རྣམས་ལས་སྟོས་ཚུ་སྤངས་ཏེ་ལྷས་གསོལ་བས། འགོ་བའི་སྤྲང་  
འོར་ཤར་བའི་འོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་དག །སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁྱུང་པར་ཅན་འཁྱུངས་  
པར་མོས་ཤིང་ཚོགས་བཅད་འབྲེལ་ཆགས་པ་ཅི་རིགས་བརྗོད། དེ་དག་སྤྱོད་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་  
སྤྱོད་བྱེད་འབང་བ། སྟོང་གསུམ་ཀྱི་ཏུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འོ་ཞེས་པོའི་སྤེལ་གྲུའི་བུམ་པ་འབྲེལ་ཞིང་།  
སྤྲུང་འཇམ་ཡང་བ་ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱལ་བ་མཚན་དཔའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་སྤྱོད་རྣམས་ལ་  
ཚོས་པོས་རྣམ་གསུམ། འོངས་སྤྱོད་རྣམས་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གོས་ཀྱི་སྟོང་གཡོགས་སྤྲང་གཡོགས་དང་



རིན་པོ་ཆའི་རྒྱུ། ཁྲི་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱབ་ཤམ་རུས་རྒྱན་སོགས་སྤུལ་བར་མོས། བདག་དང་འགྲོ་  
ལ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པས་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་རང་རང་གི་གདན་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཤིང་། ལྷན་  
ཁང་མི་དམིགས་པར་བསམ། བྲེལ་དུས་ལྷན་གསོལ་མ་བྲས་ཀྱང་རུང་།

ལྷ་པ་བསགས་སྐྱེད་གི་གནད་བསྐྱེད་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྲུལ་བ་ལ་བྱུག་འཆོལ་  
བ་ནི། རང་གཅིག་ལྷ་སྐྱེད་སྐྱབས་ལྷ་བྱུང་དངོས་སུ་བྱུག་འཆོལ་ན་ཐོག་མར་བྱུག་སྐྱེད་འགྱུར་  
གི་སྐྱབས་ལན་གསུམ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རབ་འབྲུམས་གསུང་རབ་ཀྱི་སྐྱབས་  
རྗེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རི་སྐྱེད་སྐྱེད་དག་ཀྱི་བདག་གིས་བསྐྱེད་ཅེས་སོགས་འདོན་ཅིང་བྱུག་མང་ཉུང་  
འཆོམས་པ་རྒྱུལ་མཐུན་དུ་འཆོལ། ལྷོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གི་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་བཅས་ཚོགས་  
གི་ཞིང་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་། རམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་འདིག་རྟེན་གི་ཁམས་ན་སྐྱེ་  
གསུང་བྱུགས་རྟེན་རི་སྐྱེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་ལུས་བརྒྱ་སྐྱེད་སོགས་སྐྱོས་སྐྱོགས་ཚོད་དུ་  
སྐྱེལ་པ་རྣམས་གིས་བྱུག་འཆོལ་ཞིང་། གསང་བ་གསུམ་གི་ཡོན་ཏན་སྐྱབས་པའི་དབྱངས་གིས་བརྗོད་  
པར་བསམ། ལྷན་པས་ལུལ་རྣམས་གིས་དང་པོར་བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ཏུ་བྱུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་  
སྐྱེ་སྐྱོབ་ལམ་དུ་ཚོགས་བསགས་རྒྱུ་དུ་སྐྱེ་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་ཡོན་  
ཏན་བསམ་གིས་མི་བྱུག་པ་མང་འཆོལ་སོགས་བྱུག་ཏེ་ཡིད་དགའ་བའི་དང་བ། འདི་རྣམས་སྐྱབས་  
སྐྱེ་བཟུང་ན་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱེ་སྐྱེམ་པའི་ཡིད་ཆེས། དགེ་བ་འདི་དག་གི་མཐུས་བདག་ཀྱང་རིང་པོ་  
མི་ཐོགས་པར་འདི་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་མཛོན་དུ་བྱེད་ཅུས་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱེམ་པའི་མཛོན་འདོད་གི་  
དད་པ་རྣམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་ནས་ཡིད་གི་བྱུག་བྲ། མཐའ་སྐྱོར་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་  
རྣམས་གིས་ཀྱང་དེ་སྐྱེ་སྐྱོ་གསུམ་གི་བྱུག་འཆོལ་བར་མོས། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྐྱེའི་གཞུང་བསྐྱབ་  
བཏུས་སུ་བྱངས་པར། དབུ་སྐྱེ་དང་སེན་མེའི་མཚོད་རྟེན་ལ་བྱུག་འཆོལ་བའི་ཆེ་ལུས་གིས་ས་ཅི་  
ཅམ་ཅོན་པའི་འོག་འདི་ནས་གསེར་གི་ས་གཞི་ལ་བྱུག་གི་བར་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྐྱེད་ན་

བྲེ་མ་རི་སྟེང་ཡོད་པའི་གངས་མཉམ་གྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་སྟོང་འགྲུང་དུ་ཡོངས་  
སྟོང་བར་གསུངས་པ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལས་བསམས་ཏེ་དགའ་བ་བསྟོམ། ལྷོས་ལྷོགས་ན་རྒྱལ་  
ཐབས་གཅིག་གི་གོ་སར་རྒྱལ་སྟེང་གི་སངས་རྒྱས་སྲས་བཅས་ཞིང་ཁམས་དང་བཅས་པ་སྐྱབས་གྲུབ་  
དུ་རྫོགས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ཁྲབ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་སྲར་རང་ལུས་  
དེ་སྟེང་དུ་སྐྱལ་ནས་སྐོ་གསུམ་གྱིས་ལུག་འཚལ་བར་སོས།

མཚོན་པའི་སྐབས་སུ་མེ་ཏོག་དམ་པ་ཞེས་སོགས་དང་། མཚོན་པའི་སྟེན་གཟུངས་བརྗོད་  
ཅིང་། སྲར་དངོས་སུ་བཤེས་པའི་མཚོན་པ་རྣམས་དང་། གཞན་མེ་ཏོག་། སིལ་སྟོན། ལུག་ལ།  
གདུགས་མཚོག་། མར་མེ། བདུག་སྟོས། ན་བཟའ་སྟེ་བཟང་སྟོང་ལས་གསུངས་པའི་མཚོན་པ་  
བདུན། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཚུ་གཉིས་ཉེར་སྟོང་རོལ་མོ་འདོད་ཡོན་ལྷ་རྒྱལ་སྲིད་སྟེ་བདུན་སོགས་  
མཚོན་རྣམས་ནམ་མཁའི་ཁྲོན་གང་བ་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱལ་བ་དང་། སྟོང་འདུག་ལྟར་རིན་པོ་ཆའི་རི་བོ་  
མེ་ཏོག་ནགས་ཚལ་སྟོན་ཤིང་ཚུ་གཅིང་ལོ་ཏོག་པད་མཚོ་ཉི་ཟེའི་སྒང་བ་སོགས་སྟོགས་བཅའི་  
འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ན་བདག་སོས་མ་བཟུང་བའི་མཁོ་རྒྱའི་ཡོ་བྱད་རི་སྟེང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་  
ལྷོས་སྒངས་ཏེ་སྐབས་ལུས་རྣམས་ལ་སྐྱལ་བས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གིར་བཞེས་ནས་སྐྱགས་  
རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྲུང་བར་ཅན་འཁྲུངས་པར་སོས། བརྒྱ་འདབ་མ་སྟོང་དང་ལྷན་པའི་ལྟེ་  
བར་རང་ཉིད་ཀུན་དུ་བཟང་སོ། འདབ་མ་སྟོང་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱལ་བ་ཀུན་བཟང་སྟོང་། དེ་ཐམས་  
ཅད་ཀྱི་ལག་པ་ཐམ་མོ་སྐྱར་བའི་བར་དུ་ལོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རེ་རེ། དེ་དག་ལས་མཚོན་པའི་སྟེན་  
སྲང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་འཕྲོས་པས་ཞིང་རབ་འབྱུངས་གང་སྟེ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཟག་མེད་ཀྱི་  
བདེ་བས་ཆེས་པར་སོས་པ་ནི་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་དུ་བཟང་སོའི་མཚོན་པ་འབྲུལ་  
ཚུལ་ལོ། །སྟོན་མདོ་ལས་འདིག་ཉེན་དག་ན་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་ཞེས་སོགས་ལྟར་མཚོན་པ་སྟེ་  
དང་སོ་སོའི་པའི་ཡོན་ཏན་ལས་ཀྱང་བསམ། དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་དང་ཞེས་སོགས་



ལྷུང་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྲུལ་དང་། ཚེས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདེན་མཐུས་  
བདག་སློབ་ཅི་ལྷུང་དམིགས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པ་བྱང་སེམས་ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོས་སྦྱུལ་  
པའི་མཚོན་སྒྲིབ་ལྷ་བྱུང་གྱུར་ཅིག་སྦྱུས་པ་བྱས་ན་ལེགས།

སྤྲིག་པ་བཞགས་པའི་སྐབས། བདག་གིས་ཆེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་  
པའི་སྤྲིག་ལྷུང་དབག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བར་མཚོན་ལྷུང་སློབ་གཙོ་བོ་སོགས་སྣ་རེ་རེ་ལ་  
བཏུས་ན་འདྲ་ཐོག་མེད་ནས་དེ་ཁོ་ན་བསགས་པ་ལྷ་བྱུ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། སྤྲི་བ་འདྲིར་  
ཡང་སྤོམ་པ་གསུམ་སོགས་ཁས་སྦྱངས་རྒྱ་ཆེ་ལ་བསྐྱུངས་པ་སྣ་གཅིག་ཀྱང་སེམས་ལ་འཛིན་རྒྱ་  
མེད་པས། སྤྲིག་པ་དེ་དག་མ་བྱང་བར་ཤི་ན་དབྱུགས་ཆད་མ་ཐག་འགོ་ས་དཔུལ་བ་ལས་མེད་  
པ་རང་གི་སྤོང་ཐོག་ནས་ཐག་ཚོད་པར་འདུག །ཁ་སང་ཅམ་ལ་ཤི་ཡོད་ན་ད་ཚོད་དཔུལ་བའི་  
སྦྱགས་ཁང་མེ་དམར་ཏུ་བྱུ་བྱུ་འབར་པའི་ནང་དུ་སྦྱག་བསྐྱུལ་གྱི་ཚོ་རེ་ལྷུང་ལྷུང་འདེབས་བཞིན་  
པར་ཡོད་པས་བྱ་ཐབས་ཟད་ཀྱང་། ད་དུང་མ་ཤི་བ་དཀོན་མཚོག་གི་ཐུགས་རྗེར་ངེས། དེས་ན་  
འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྷའི་བར་དུ་དུག་གསུམ་གྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱུངས་ཏེ་ལུས་ངག་ཡིད་  
གསུམ་གྱི་སློབ་པས་བསགས་པའི་མི་དགེ་བཅུ་སོགས་རང་བཞིན་དང་སྤོམ་གསུམ་སོ་སོའི་བཅས་  
མཚམས་ལས་འདས་པའི་ཉེས་ལྷུང་། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་ཅིང་འཁོར་བ་དང་  
ངན་སོང་གི་རྒྱར་གྱུར་པ་རི་སྟེད་ཅིག་མཆིས་པ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཁའ་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཚད་  
ཐམས་ཅད་སྟིང་ཐག་པ་ནས་འགྲོད་པ་དག་པོས་སྐྱབས་གནས་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་བྱིད་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་  
སྤར་མཐོལ་ཞིང་བཞགས་པ་ཡིན་པས། སྤྲིག་ལྷུང་དེ་དག་ལྷག་མེད་དུ་དག་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་  
ཏུ་གསོལ། བྱིན་ཆད་སློབ་ལ་བབས་ཀྱང་དེ་ལྷ་བྱུའི་སྤྲིག་པ་ནས་ཡང་མི་བྱེད་པས་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་  
བཅས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བདེན་པའི་མཐུས། ཉེས་ལྷུང་རྣམས་ད་ལྷ་ནས་འགོ་བཙུག་ཏུ་སྤོང་ཅིག་  
འདྲི་ལྷུང་བཞགས་པ་བྱས་པའི་མཐུ་ལ་བཞེན་ནས་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་

ཆགས་དང་བཅས་པ་སྟེན་མེད་དུ་དག་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེན་དུ་སྟོབས་བཞི་ཚང་ངེས་བྱས་ན་ལེགས།  
ངེས་འགའ་ཉེས་ལྷུང་སོ་སོའི་ཚམས་སྟོན། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུག། སྤོང་བ་རྒྱ་མཐུག། བདག་འབྲས་རྣམས་  
བན་སོང་དང་བདེ་འགྲོའི་ཉེན་ལ་སྟོན་ཚུལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་བྲན་  
ཉེ། བདག་ཀྱང་རྒྱ་བཤེས་ལོ་རྗེས་མ་ཚུན་ལ་འཆི་རྒྱུ་ཤོག་ཏུ་བབས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སྟེན་བསྟེན་ལ་  
མི་བཟོད་བཞིན་དུ་སྤོང་གིན་མེད་པའི་ངེས་པ་ཅི་ཡོད། དེ་འབྲའི་དུས་སུ་འཛིགས་པ་དེ་ལས་གོལ་  
བའི་ཐབས་བཅའ་ཀྱང་མི་རྟོན་པས། ད་ལྟ་སྟེན་པའི་གཉེན་སོ་སྟོབས་བཞི་ལག་ཏུ་ལེན་ཚུལ་  
ཤེས་པའི་དུས་འདིར་སྟེན་ལྷུང་འདག་ངེས་ཤིག་བྱ་དགོས་སྟེན་དུ་བསམས་ནས་བཤེས་པ་  
སྤར་བཞིན་བྱེད། བཟང་སྟོན་གྱི་ཆོག་བཟོད་པ་ཡན་ལག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲའི་སྐབས་  
འདིར་སྟོན་ལྷུང་བཤེས་སོགས་ཀྱང་གཏོག། ཐུན་གྱི་སྐབས་སུ་འདོན་ཆ་མང་ན་དམིགས་རྣམས་  
འོག་མ་རྣམས་སྤོང་བའི་ལོང་མེད་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བས་བསྐྱབ་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་གཉེན་  
སོ་གྲུན་ཏུ་སྟོན་པའི་སྟོབས་པལ་ཆེར་ཐུན་མཚམས་སུ་ལག་ཏུ་བླང་ངོ་།།

རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནི། ལས་དང་སོ་པ་འགའ་ཞིག་དུག་གསུམ་གྱི་འཆིང་བ་དམ་སོས་བསྟེན་པས་  
བཞིན་དུ་ཆེ་འདི་ལས་སྟོ་ལོག་ནས་སྤི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པས་སྐབས་འགོ་དང་ལས་འབྲས་  
གྱི་སྤར་བླང་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་སོགས་མདོན་མཐོའི་ཐབས་མ་ཞོར་བ་ལ་འདུག་པའི་སྐལ་བ་ཡོད་  
པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་འདུག་སྟེན་པ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་རྒྱུད་བསྐྱལ་ནས་  
ཐར་ལམ་ལ་འབད་པས་ཤོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་འཆིང་བ་ཟད་པར་སྤངས་ཉེ།  
སྟོན་ཆད་ཡང་སྤིད་བརྒྱུད་མི་དགོས་པས། ར་ཀ་འཆི་བ་སོགས་སྟེ་བ་ལ་བཞེན་པའི་སྟེན་བསྟེན་ལ་  
ཐམས་ཅད་གཉན་ཏུ་ལོག་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་འཇམ་དབྱེད་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་  
ནས་བཟུང་དངོས་བརྒྱུད་གྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དེ་དག་སེམས་  
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་མཉེས་གཤེན་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་སོའི་གཞན་དབང་

གིས་པལ་བས་རང་དོན་དུ་མི་ལས་ཅན་ལའང་མི་འོང་བ་མགོ་དང་ཡན་ལག་ལ་ཁག་སོགས་སྒྲིབ་  
 བར་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་བྱ་དགའ་བའི་སྒྲིབ་པ་བསམ་བཞིན་ལས་འདས་པ་ཞིག་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་  
 ཉམས་སུ་བསྟར་ནས་སྒྲིབ་པའི་བྱང་རྒྱུ་གི་བདུན་ཅི་མངོན་དུ་མཛད་པ་ན། ཕྱོགས་བཅུའི་  
 ཞིང་ཁམས་སུ་སྐྱལ་བའི་བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲིབ་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་  
 མཛད་པ་ནི་དེས་བར་ཡ་མཚན་བའི་གནས་སུ་འདུག །འདི་འབྲེལ་བའི་དགའ་བྱུང་གི་སྒྲིབ་པ་ལ་  
 དངོས་སུ་སྒྲོབ་མཁན་རྣམས་པར་ཞོག །རྣམ་ཐར་གི་ཆ་ཤས་དེ་ཐོས་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་  
 རྒྱ་བྱང་བའང་སྐལ་བ་བཟང་འདུག་སྟེ་དུ་བསམ། ད་ལྟའང་ཕྱོགས་སོ་སོར་རབ་བྱུང་མང་པོས་  
 བཀའ་པོད་ཆེན་པོ་ཚོར་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་དཔེན་པའི་གནས་སུ་ཐོས་དོན་  
 རྒྱད་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཉམས་བཞེས་མཛད་རྒྱུ་སོགས་བྱེད་ཏེ། དེང་སང་དུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མང་སྐབས་  
 གྲང་འདི་དག་གིས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞོག་འདུག་པས། ཆེ་རབས་  
 ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གི་འབྲས་བུ་ཆེས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དེ་འབྱུང་དེས་སྐྱེས་པ་  
 དང་། ཐ་ན་བྱིས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱུག་མཚོད་བརྒྱས་བཞིན་ཐོན་བུ་དེ་བྱེད་པ་རྒྱུ་ཆད་ཡིད་  
 ལ་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་དགོ་རྩ་སྤོ་ཡང་བཟང་བའི་མཐའ་མེད་པར་མདོ་ལས་  
 གསུངས་པས། འདི་དག་གྲང་སྐལ་བ་མི་ཞན་སྟེ་དུ་དགའ་བ་བསྒྲོམ་རིགས་ཏེ། རང་ཅག་ཐེག་  
 པ་ཆེན་པོ་བར་ཁས་འཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་འགོད་པར་  
 དམ་བཅས་ཡོད་པ་ལ། བདག་གིས་འབད་བ་བྱེད་མ་དགོས་པར་སེམས་ཅན་ཁོ་རང་གིས་དགོ་  
 བ་བསྐྱབ་ན་ཡིད་ལྟག་པར་དགའ་བ་སྒྲོམ་ཅི་དགོས། རང་ཉིད་གྲང་སྐལ་མའི་བཀའ་བྲིན་གིས་དང་  
 པོ་འཇུག་སྒོ་མ་ཞོར་བ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་། གཞུང་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་སྒོ་རྩུང་  
 ཟད་ཉེད། ཐོས་དོན་ཁ་ཕྱིར་བཞུས་སུ་མ་བཏང་བར་ལམ་ཡོངས་རྗེས་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་  
 རྒྱ་བྱང་བ་དེས་བར་སྐལ་བ་བཟང་། ད་དུང་ཆེ་མཇུག་འདིར་འདི་ལྟ་བུའི་དགོ་སྒྲིབ་པ་འབད་པ་

ཆེག་བྲིལ་ཞིག་བྱེད་ཀྱིས་ན་ཅི་མ་རྒྱུ་སྣམ་དུ་ང་རྒྱལ་མེད་པར་ཡི་རང་བྱེད། རང་དང་རྒྱུད་ཚོད་  
འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་དགོ་ཅུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡི་རང་ལན་གཅིག་བྱས་ན་དེ་དང་མཉམ་  
པའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་བར་གསུངས་པས། ཆོགས་ཚུང་དུས་ཆོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྤྱད་ཚུལ་  
དང་། རང་གི་དགོ་བ་ལ་ཡི་རང་བྱས་པས་དགོ་བ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ཚུལ་སོགས་པན་ཡོན་གྱི་  
བསམས་ན་ལེགས།

ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་ནི། གཞན་གྱི་མིག་སྒར་མངོས་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་ལྟ་  
བུའི་དགག་བྱ་མེད་ན་དངོས་སུ་མཐུལ་གྱི་སྟེང་དབུས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་ཆོས་སུ་དགྲ་འཁོར་  
ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པའི་ཚུལ་དུ་དགོད་ལ། ཡིད་གྱིས་རང་ཉིད་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་སྟོང་དང་  
ལྡན་པ་ཐོགས་པའི་ཚངས་པ་ཆེན་པོར་སྐྱལ་བར་མོས་ཏེ། སྐབས་ལུལ་བྱེད་རྣམས་གྱིས་དུས་  
ཉལ་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་པན་པར་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གང་འདུལ་གྱི་མཛད་པའི་སྐོ་མང་ཡང་།  
གཞན་དོན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཆོས་སྟོན་པ་ཉིད་ཡིན་པས། འགྲོ་བ་རྣམས་  
ལ་པན་བདེ་མ་ལུས་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གདུལ་བྱ་སོ་སོར་གང་འཚམས་གྱི་ཐབ་རྒྱས་ཆོས་གྱི་  
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་སྐྱད་ཅིག་དེ་ཉིད་  
ལ་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་སུ་གདུལ་བུའི་རྒྱུ་ཚོད་དང་འཚམས་པའི་ཆོས་གྱི་ཆར་པབ་སྟེ།  
སེམས་ཅན་འཁོར་དུ་མ་བསྐྱས་པ་བསྐྱས། བསྐྱས་པ་སྟོན། སྟོན་པ་གྲོལ། གྲོལ་བ་ལམ་མཐར་  
ཕྱིན་པར་མཛད་སོང་སྟུལ་དུ་བསམ།

ལྷ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། མཐུལ་གྱི་སྟེང་དབུས་དང་ཕྱོགས་  
བཞིར་ཆོས་སུ་ལྷ་བཀོད་དེ། ལྷ་ཆོགས་རྩོ་རྩེས་མཚན་པའི་སེང་ཁིར་མོས་ནས། དེས་མཚོན་པའི་  
རང་གཞན་གྱི་ལུས་ལོངས་སྟོན་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དགོ་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ཞབས་པད་  
བརྟན་ཕྱིར་ལུལ་ཏེ། བྱེད་རྣམས་གྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་མཐར་སངས་རྒྱས་པའི་བར་

གྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གི་ཚེད་དུ་ཡིན་པས་གཏུལ་བྱ་རང་རང་  
ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྱི་བཤོད་པ་རི་སྟེད་བསྟན་པ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་འབྲལ་ཡུན་གྱི་འདོད་དོན་  
མ་རྗོགས་པར་དུ་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱ་བར་ཞིང་གི་རྒྱལ་སྟེད་གྱི་བསྐྱལ་པར་ཞབས་པད་བརྟན་པར་  
བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞེས་སྟེང་ཁོང་རུས་པའི་གཉིང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་  
ཀྱིས་དགྲེས་བཞེན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་སོས། སྤྱོད་བསྐྱལ་ཞིང་གསོལ་བའི་པན་ཡོན་གྲང་བཟ།

བསྐྱོ་བ་ལྟེ། ཡན་ལག་སྲ་མ་དུག་གིས་མཚོན་པའི་རང་གཞན་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ་  
བསགས་དང་བསག་འགྱུར་གྱི་དགོ་ཅ་རི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་ལྟ་དང་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་ཀྱིས་  
ཚུད་མི་ཟ་ཞིང་བྱང་ཚུབ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྟེད་བཀྱར་གྲགས་པ་སོགས་འབྲས་བུ་དམན་པའི་  
རྒྱུར་མ་འགྱུར་པར། ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་  
རྒྱས་ལ་འགོད་པར་དགོངས་པའི་བཞེད་དོན་དེ་འགྲུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་ལུལ་བ་ཡིན་པས། འདི་  
ལ་བརྟེན་ནས་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་  
དགའ་ཟད་མི་ཤེས་པ་སོབ་པར་གྱུར་ཅིག །དེའི་སྦྱང་དུ་བདག་གིས་ལྷ་མེད་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱེད་  
རུས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་རྗོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོས་པས་སྐྱབས་ལུལ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་ཚུད་མི་  
ཟ་བ་དང་ལྷ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོང་སྟེ་དུ་མོས། སྤྱོད་བསྐྱོ་བས་  
དགོ་ཅ་སྟེལ་ཞིང་མི་ཟད་པར་བྱེད་ཚུལ་ལུངས་ཀར་གོ་ལུལ་གྱི་རིགས་པ་ལྟ་བུའི་སྤོ་ནས་བསམ།

དུག་པ་མཚུལ་ལུལ་ཉེ་འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ལྟེ། མཚུལ་གྱི་རྒྱ། ཚད།  
དབྱིབས། བ་བྱང་དང་རྩི་བཟང་གིས་བྱུག་ཚུལ། ཚོམ་བུའི་རྒྱ། གངས། རི་ལྗར་འགོད་ཚུལ་  
སོགས་ཞིབ་པར་འཇུག་བ་མེད་པའི་གསུང་རྒྱུན་རྣ་བའི་ལམ་དུ་བྱང་བ་དང་། ཁྲིད་ཡིག་ཚད་ལྡན་  
ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། ཚོམ་བུ་ཉེར་གསུམ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁུངས་དང་འབྲེལ་ཞིང་། མཁས་གྲུབ་  
དུ་མས་ཐུག་ལེན་དུ་མཛད་མོད། འདིར་ཡོངས་གྲགས་སོ་བདུན་མའི་ལུགས་ལྟར་བྱེད་པ་ལ།

རོག་མར་ལག་པ་གཉིས་འབྲུ་དང་བཅས་པས་མཚུལ་བརྒྱུད་ཞིང་། གཡས་པའི་ལག་ངར་གྱིས་  
 སྤྱིས་པའི་ཆེ། གང་འབྲུལ་རྒྱའི་ཞིང་དེར་འདམ་རྩལ་རྩོ་གསེག་ཆེར་མ་སོགས་མ་དག་པའི་ཉེས་  
 པ་རྣམས་བསལ་ནས་ས་གཞི་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་ལག་མཐེལ་ལྟར་ཁོད་སྟོམས་པར་གྱུར་  
 པར་བསམ། རང་རེ་ལྟ་བུའི་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་གྱིས་མཚུལ་གྱི་གོ་སར་སྤྱིང་བཞི་པའི་འདྲིག་  
 ཉེན་གྱི་ཁམས་དགོད་པ་སློེས་མི་སྟོགས་ཀྱང་ཆོམ་བུ་གང་དང་གང་བཀོད་པའི་ཆེ་རི་སྤྱིང་སོགས་  
 གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་དམིགས་པ་གཤམ་ཆེ་བས། ཇོ་བརྟུ་ལྷ་མི་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་ཆིག་རིས་  
 ལྟར། འོག་གཞི་གསེར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར། རི་སྤྱིང་གི་མཐའ་ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བ། དབྱས་སུ་  
 རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་རི་རྒྱལ་འཕང་དཔག་ཚད་མི་སྐལ་བཅུ་བྱལ་གི་བརྒྱད་མི་ཚུར་  
 ལུབ་པ། ཅེ་མོར་སྟུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྷ་གནས་བྱིངས་དང་གོང་ཁྲེར་བཏུ་ན་སྟུག་གི་དབྱས་སུ་  
 རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་། མཐའ་སྐྱོར་དུ་ཡོངས་འདུ་ས་བརྟོལ་དང་ཆོས་བཟང་སྟེའི་འདུན་  
 ས་སོགས་འབྱོར་པའི་ཁྱད་པར་མང་པོ། བང་རིམ་བཞི་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ལྷ་གནས་  
 དུ་མ། གསེར་གྱི་རི་ནང་མ་གཉའ་ཤིང་འདྲིན་གྱི་འཕང་ཚུ་མཚམས་ཡན་གྱི་སྟུན་པོའི་སྤྱེད་དང་  
 མཉམ་ཞིང་། གསེར་རི་སྤྱི་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དམའ་བ། བྲེ་ནང་དུ་བྲེ་བཅུག་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་  
 བར་མཚམས་རྣམས་སུ་རོལ་མཚོ་བདུན་ལ་སྟེའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དཔལ་འབྱོར་ཆེན་པོས་གནས་  
 པ། དེ་དག་གི་སྤྱི་རོལ་དུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ། ཤར་སྟུས་འཕགས་པོ་རྩ་སྤྱེད་ལྷ་བྲུ། ས་གཞི་བར་སྤྱང་  
 ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་དཀར་བ། མི་རྣམས་སེམས་རྒྱུད་འཇམ་ཞིང་གཟུགས་བྱུད་ལེགས་པ། འཇམ་  
 བུ་སྤྱིང་སྟུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཁ་དོག་སྟོན་པོ། ལུབ་པའི་གནས་དུ་མས་མཛེས་པ། བ་སྤྱང་སྟོན་  
 རྒྱུམ་པོ་ཁ་དོག་དམར་བ། འབྱོར་པ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྷན་པ། སྤྱ་མི་སྟུན་སྟུ་བཞི་ཁ་དོག་སེར་པོ།  
 མི་རྣམས་གཟུགས་བཟང་ཞིང་ལོངས་སྟོན་ལྷ་དང་མཉམ་པ། སྤྱིང་རེ་ལ་སྤྱིང་སྟུན་གཉིས་གཉིས་  
 དང་བཅས་པ། སྤྱིང་བཞིར་རང་རང་གི་འབྱོར་པའི་གཙོ་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་རི། རྩུ་བྱི་ལྟེ་སྟོན་པ།



འདོད་འཇོའི་བའི་བྱ། མ་རྗེས་པའི་ལོ་ཉོག་གི་ཚལ་བཅས་གསལ་གདབ། ཕྱོགས་མཚམས་སོ་  
 སོར་རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་དང་གཉེར་ཆེན་པོའི་བུམ་བ། སྐྱེག་སོགས་ལྟ་མོ་བརྒྱད་རྣམས་དགོད་  
 ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་ཅམ་མིན་པར་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་ས་གཞི་དང་ནམ་མཁའི་ཁྲོན་གང་བ།  
 འཕར་བུ་ཏུ་ཉི་ཟླ་གཉིས་དང་སྟོ་བྱང་དུ་གདུགས་རྒྱལ་མཚན་བཅས་བཀོད་དེ་ཞིང་ཁམས་དེ་ཉིད་  
 དག་པའི་ཞིང་ལྟར་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སུན་སུམ་ཚོགས་པར་མོས། མཐར་ཚེས་བུ་གཅིག་  
 བཀོད་པའི་ཆེ་རང་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱས་ལོངས་སྟོད་དུས་གསུམ་གྱི་དགོ་ཚོགས་  
 དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཚོད་སྤྲིན་གྱི་རྣམ་པར་ས་དང་བར་སྤྲང་ཐམས་ཅད་  
 ཡོངས་སུ་གང་བར་དམིགས་ཏེ་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་བདེ་སྒྲུག་ཏུ་འགྲུབ་པ་ལྷུ་བའི་ཡོན་ཏུ་སྐྱབས་  
 དུལ་རྣམས་ལ་ཕྱལ་བས་དགྲེས་བཞིན་བཞེས་ནས་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སུ་གང་འདུལ་གྱི་སྐྱལ་  
 པའི་བཀོད་པ་སྟོན་པར་བསམ། དང་པོར་རི་རབ་གླིང་བཞི་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་གཅིག་ལེགས་  
 པར་གསལ་གདབ། གོམས་པ་ན་བཅུ་བརྒྱ་སྟོད་སོགས་རེ་མང་དུ་བཏང་སྟེ་ཚོགས་ཞིང་རེ་རེ་ལ་  
 ཞིང་རེ་ཕྱལ་བའི་དམིགས་པ་སྟོང་། སྟོད་གསུམ་དང་རབ་འབྲུམས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱད་གསུམ་པ་ཅི་  
 ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལྟ་བུ་འབྲུལ་བའང་སྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱ། རྗེས་སྟོགས་ན་རྒྱལ་སྲིད་  
 བདུན་སོགས་ཀྱི་མཚོན་དོན་གསུང་རྒྱན་ལྟར་དང་། ཕྱིན་རྒྱུག་གི་ཉམས་ལེན་ཚང་ཚུལ་སོགས་  
 བན་ཡོན་ཀྱང་བྲན། མདོར་བསྐྱས་ལ་མོས་ཆེ་ཚོས་བུ་བདུན་མ་ཕྱལ་ཀྱང་རུང་།

དེ་ནས། དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་སྐྱེ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །བདག་གི་སྤྱི་བོར་བད་ལྷའི་སྟེང་བཞུགས་  
 ལ། །བཀའ་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་སྟོན་སྲུང་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །སྐྱེ་གསུང་སྐྱགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་སྐྱལ་དུ་གསོལ། །  
 ཞེས་པའི་རྟེན་པ་སྤྱི་མ་ལན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་ཚེ། སྐབ་དབང་གི་མདུན་གྱི་ཅ་བའི་སྐྱེ་མ་མཇལ་  
 དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་དགྲེས་བཞིན་དུ་རང་གི་སྤྱི་བོར་སེང་ཁྲི་བད་  
 ལྷའི་གདན་ལ་རང་དང་ལྟ་སྟོགས་མཐུན་པར་བཞུགས་ཏེ་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས། བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་



བདག་གི་བྱ་འདི་ལ་སྤྲུགས་བཅེ་བས་དགོངས་ཏེ་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རྟོགས་པ་ཁྱེད་པར་  
 ཅན་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྣོ་བས་ཤིག། །ཅེས་ཚོགས་ཞིང་ལ་འོ་ཆེན་གྱི་ལྷ་འབྲུག་དང་། རང་གིས་ཀྱང་  
 དེ་བཞིན་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འོག་མ་རྣམས་ལ་འདེབས། ལན་གཉིས་པའི་ཆེ་སྐྱི་བོའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་  
 ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་རང་ལ་ཐེམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་ལམ་གྱི་རྟོགས་  
 པ་ཁྱེད་པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་སྣོད་རུང་དུ་གྱུར་པར་བསམ། ལུན་ཚོགས་དགོ་ལེགས་བྱེ་བས་བསྐྱུན་  
 པའི་སྐྱ། །མཐའ་ཡས་འགོ་བའི་རེ་བ་སྣོད་པའི་གསུང་། །མ་ལུས་ཤེས་བྱ་རི་བཞིན་གཟིགས་  
 པའི་སྤྲུགས། །རྣམ་འདྲེན་ལྷ་སྐྱེ་ལེན་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་ལན་དང་པོ་བརྗོད་པའི་ཆེ་སྐྱ་  
 མ་སྐྱེ་དང་སྐབ་དབང་གི་སྐྱ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་ཏེ་ཐབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་  
 ལ་གཤེགས་བྱེད་སྐྱེདས། གཉིས་པའི་ཆེ་སྐབ་དབང་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་ཐེམ་  
 པས་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ། ལྷན་པ་བ་ཐོགས་མེད་དབྱིག་  
 གཉེན་རྣམ་གྲོལ་སྟེ། །མཚོག་སྟེ་དུལ་བའི་སྟེ་དང་གྲགས་པའི་སྟེ། །སེང་བཟང་ཀྱ་སྐྱ་ལི་གཉིས་  
 གསེར་སྦྱིང་པ། །རྒྱ་ཆེན་སྣོད་པའི་བརྒྱུད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་ཐ་མ་ལན་  
 གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཆེན་སྣོད་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པས།  
 རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་གཤེགས་བྱེད་སྐྱེདས་པ་དང་སྣོད་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་མ་རྣམས་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་  
 རེ་ཆད་ནས་ཐེམ་པས། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྣོད་རུང་དུ་གྱུར་པར་ལོས། དེས་  
 རིགས་བསྐྱེས་ཏེ། འཇམ་དབྱངས་ཡོད་མེད་ཕྱོགས་འཇིག་སྐྱ་སྐྱུབ་དང་། །རྣམ་པ་གྲགས་པ་རིག་  
 པའི་ལྷ་བྱུག་ཆེ། །སངས་རྒྱས་དགོངས་སྣོད་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཏེ། །ཐབ་མོ་ལྷ་བའི་བརྒྱུད་  
 ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་དང་། སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་གཤེགས་རྗེ་རྗེ་འཆང་། །མཚོག་  
 གཟིགས་ཏེ་ལོ་པ་དང་རྒྱ་རོ་པ། །དཔལ་མཚོག་རྩི་སྟེ་པ་དང་ཨ་ཏི་ཤ། །ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱབས་  
 བརྒྱུད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བདུད་ཅི་འདེབས་སྐྱེད་བྱེད་ཚུལ་དམིགས་

སྒྲུང་བར་བྲུ། ལྷ་ཚོས་བདུན་ལྷན་བཀའ་གདམས་རིམ་བྱོན་དང་། །སྒྲུང་བར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་  
 ཡབ་སྲས་སོགས། །ཡང་དག་ལམ་བཟང་ཇི་བཞིན་གསལ་མཛད་པའི། །དངོས་བརྒྱུད་ལྷ་མ་  
 རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པའི་སྐབས་བརྒྱུད་པ་གསུམ་སོགས་དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་མ་  
 ཐམས་ཅད་ལས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྦྱང་བྱེད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གུས་པ་ནས་བདག་  
 གཉིས་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་བར་གྱི་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷོ་སྐྱ་མཐའ་དག་སྦྱར་དུ་འགག་པར་བྱིན་  
 གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དེ་གདུང་ལྷགས་རྒྱལ་སོས་གསོལ་བ་བཏབ་པས།  
 ཚོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་བབས་པའི་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་གྱིས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་སྤོགས་  
 ཅད་བསལ་བར་མོས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ནས་བྱུང་འཇུག་  
 གི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་ཉོགས་པ་མཐའ་དག་བདེ་ལྷག་ཏུ་སྦྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་  
 སྦྱར་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་རེ་ཆད་ནས་ཐིམ་  
 བས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉོགས་པ་མཐའ་དག་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ།

རྒྱུན་བྱི་ནང་གི་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་  
 བོང་བཞིན་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཚོས་སྦྱང་སྦྱི་དང་། །སྒྲུང་བར་མགོན་ཚོས་རྣམ་སྲས་སོགས་ཀྱི་སྐྱུ་  
 ལས་ཁོ་མོའི་ཚོགས་སྤོས་ཏེ། ཞལ་ནས། དིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྲོད་ཀྱི་འགལ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ངས་སེལ།  
 མཐུན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ངས་སྦྱབ་ཅེས་དགུས་པའི་གསུང་ལྟར་སྦྱང་འབྲོན་བཞིན། མཚོན་ཆ་དང་  
 མེ་དབུང་གི་ཚོགས་ཀྱིས་བྱི་ནང་གསང་བའི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ལྷག་མེད་དུ་བྱས། སྦྱལ་པའི་  
 ཁྲོ་བོ་རྣམས་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པས་མི་མཐུན་སྤོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་སོང་སྐྱམ་པའི་དབང་  
 གདེང་བསྐྱེད། སྒྲོལ་བའི་ཚེས་རྒྱུག་ཙམ་ལ་ཅལ་དུ་འདོན་ཅིས་ཀྱིས་དངོས་གཞིའི་དམིགས་རྣམས་  
 རེ་ཞིག་མི་སྦྱོང་ཆེ་ལོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་སྦྱིང་ནས་ལམ་རིམ་ཤར་སྦྱོམ་མདོར་བསྐྱུས་བྱས་  
 བ་ཐུན་དེར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཚང་བར་འགྱུར་བས། བྱིན་རྒྱབས་སྦྱངས་ཞུས་

ངེས་ཅན་དུ་དགོས་ཤིང་། དངོས་གཞིའི་དམིགས་སྐོར་རྣམས་ཀྱང་སྐོར་དགོས་པས་འདོན་ཆ་  
མང་པོའི་ལོང་མེད་ཆེ་སྲུང་བཞིན་གསོལ་འདེབས་མདོར་བསྐྱུས་བྱས་ན་ཆོག་པར་ཡེ་ལྷ་མ་དོ་རྗེ་  
འཆང་ཆེན་པོའི་ཞལ་ལས་ཐོས་པས་འདིར་སྤྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ལམ་མཆོག་སྐོར་འབྱེད་གྱི་  
སྐབས་སུ་བདུད་རྩི་འབེབས་སྐྱེད་སོགས་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ཟེན་གྱིས་ཆེན་མོ་སོགས་  
སུ་གསལ་བས་འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྱིས།

ཆོགས་ཞིང་བསྐྱ་བ་ནི། ལྷ་མ་སྐབ་པའི་དབང་པོའི་སྤྱུགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་  
ཉེ་མཐའ་སྐོར་གྱི་ཞི་ཁོ་རབ་འབྲུམས་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་པས་དེ་རྣམས་འོད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་  
གྱུར་ནས་ཆོས་སྐྱེད་རྣམས་དཔའ་པོ་མཁའ་འགོ་ལ་བྲིམ། དེ་རྣམས་ཉན་ཐོས། དེ་རང་རྒྱལ། དེ་  
བྱང་སེམས། དེ་སངས་རྒྱལ། དེ་བྱ་རྒྱུད་གྱི་ལྷ་ཆོགས། དེ་སྤྱོད་རྒྱུད། དེ་ནལ་འབྲོར་རྒྱུད། དེ་ལྷ་  
མེད་གྱི་ལྷ་ཆོགས། དེ་རང་སྤྱོད་གས་གྱི་ལྷ་མ་རྣམས་ལ་བྲིམ། དེ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་  
བྲམས་པ། ཟབ་མོ་ལྷ་བརྒྱུད་འཇམ་དབྱེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱལ་བས་བརྒྱུད་དོ་རྗེ་འཆང་། ཆོས་  
འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་རྣམས་ཅུ་བའི་ལྷ་མ་ལ་བྲིམ། གཙོ་འཁོར་ལྷ་མ་གསལ་སྐྱེད་ཅུང་ཟད་བཏོན་  
ནས་བྲམས་འཇམ་དབྱེད་ས་གཉིས་སྐབ་དབང་གི་སྐྱེད་དུང་གཡས་གཡོན་དང་། ཅུ་བའི་ལྷ་མ་  
སྤྱུགས་ཀར་བྲིམ། དོ་རྗེ་འཆང་སྐབ་པའི་དབུ་གཙུག་ནས་མང་ཕྱོད་ཉེ་སྤྱུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་  
དཔའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས། སེང་ཁྲི་རྣམས་ཀྱང་སྐབ་དབང་གི་སེང་ཁྲི་ལ་བྲིམ། སྐབ་དབང་དོ་རྗེ་  
འཆང་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྐལ་ལྷན་གྱི་སྤྱེས་སུ་དེ་རའོ་སྐམ་དུ་ང་རྒྱལ་བཟུང་། སྐབ་པའི་  
དབང་པོའང་སྤྱི་པོའི་བྱིན་ཅན་ཅུ་བའི་ལྷ་མ་ལ་བྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སེང་ཁྲི་པད་ཉི་ལྔ་  
བའི་གདན་ལ་སྐབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་མོས། ལྷོ་  
གསུམ་གྱས་པ་ཆེན་པོས་སྐབ་འཆོལ་སོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་། ས་གཞི་  
མས་མཁྲལ་སྤུལ། དེ་ཡང་ཆོག་བཟོད་པ་ཅོམ་མིན་པར་དམིགས་རྣམ་ཡིད་ལ་འཆང་ངེས་བྱེད་པ་

སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཤམ་ཆེ།

སྐྱུ་མཚེས་བུག་གསོལ་འདེབས་བྱ་བ་ནི། སྐྱུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅེས་སོགས་དང་། སྐྱུ་བས་གནས་ཀྱི་འདུས་ཞེས་སོགས་བདེ་ལམ་ལྟར་རམ། བསྐྱུ་ན། ལྷ་མ་ཡི་དམ་དཀོན་མཚོག་རྣམ་གསུམ་སོགས། །སྐྱུ་བས་གནས་མ་ལུས་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། །མགོན་པོ་ཁྱོད་མིན་རེ་ས་གཞན་མེད་པས། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་བྱིས་ཚོལ་ས། །ཞེས་ལན་མང་དུ་བརྗོད་སྐྱབས་ཐོག་མེད་ནས་རང་སེམས་ཉོན་མོངས་ལ་རྗེས་སུ་སྐྱོགས་པའི་དབང་གིས་ཆེ་འདིར་ལམ་གྱི་རྟོགས་བ་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཡང་སྐྱུ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་མཚོག་སྐྱུ་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདེ་ལྷག་ཏུ་འགྲུབ་པར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་འབྲུང་བས་བསྐྱུ་བ་ག་ལ་སྲིད། དེའི་སྤྱིར་དེད་ནས་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་མཚོག་གསུམ་ཀྱི་འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐིན་ཅན་ཅ་བའི་སྐྱུ་མ་ཁོ་ན་ལ་རེ་སྟོས་འཆའ་བར་བྱེད་གྱི། ཁྱོད་ལས་ལྷ་ག་པའི་སྐྱུ་བས་གཞན་དུས་ནམ་ཡང་མི་འཚོལ་བས་བཅེ་བའི་ལྷ་གས་ཀྱིས་བརྒྱུས་སྟེ། ཐབ་རྒྱས་ལམ་གྱི་རྟོགས་བ་མཐའ་དག་ཆེགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སྟོང་ཁོང་རུས་པའི་གཉིང་ནས་སྐྱུ་མ་གསོལ་འདེབས་བྱ།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཐན་ཡོན་དང་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་སྐྱོར་བའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུ་བའི་སྤྲུལ་བཞེས་ཡོད་འདུག་པས་འདི་ལྟར། བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་འུགས་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་བསྐྱུ་ཚོགས་སྤོང་བ་འདི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམས་སྐྱོར་གཉེས་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བསྟེན་པས་ལན་པར་འདུག་སྟེ། རང་ཅག་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་པལ་ཆེར་དན་སོང་གསུམ་དུ་འབྱུངས་ཤིང་། བདེ་འགྱོར་ལན་རེ་འོང་ཆེ་སངས་རྒྱས་མི་འབྲུང་བ་དང་། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ལྷ་བུ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མ་སྤྲད་པའམ། བརྒྱལ་དམ་འགྱོར་ཐོབ་ནས་དམ་པའི་མགོན་དང་སྤྲད་ཀྱང་བསྟེན་ཚུལ་གནད་དུ་མ་སོང་བས་ཆེ་དེར་ནད་གདོན་གྱིས་འཚེ་བ་དང་། ཤི་བའི་

འོག་ཏུ་བསྐྱལ་བ་སྲུ་མཐའ་མེད་པར་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྐྱབ་བསྐྱལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་  
 ལྷོང་དགོས་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་གིས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཅམ་བྱོན་གྱི་རིང་ཐར་པའི་  
 ལས་སྣ་མ་ཐེན་པར་ལུས་པ་འདི་བྱུང་བར་སྦྱང། ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ན་རྩོས་བསམ་སྐྱོམ་སྐྱབ་  
 སོགས་ཚོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་གང་བཅམས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་དང། སྤྱི་མར་བཤེས་གཉེན་མཚན་  
 ཉིད་དང་ལྡན་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་ཅིང། བྱེད་བ་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་བསྟེན་ཚུལ་ལེགས་པོ་འོང་བ་  
 དང། གངས་ས་དོན་ཉམས་སུ་གྲངས་པས་རིང་པོ་མི་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་  
 པར་འབྱུང་བ་སོགས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་པན་ཡོན་བསམ་བཞིན་ལས་འདས་པ་  
 འབྱུང་བར་མེ་ཚོམ་མེད། དེས་ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་  
 གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་བྱས་པར་སླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་  
 ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱི་པོའི་སླ་མ་ལྟའི་སྤྱི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལྟ་འོད་ཟེར་  
 དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས།  
 སྤྱི་ག་སྤྱི་བ་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ག་  
 སྤྱི་བ་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཚེ་དང་  
 བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་བྱུང་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་  
 སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་བྱས་པའི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་  
 པར་བསམ་མོ།།

དངོས་གཞི་ལ་གཉིས། བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ་དང། སྦྱོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། །དང་  
 པོ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དད་པ་སྐྱུང་བ་དང། བཀའ་འཛིན་རྗེས་སུ་བྲན་ཏེ་གྲུས་པར་བྱ་བལོ། །དང་པོ་  
 ལ་གཉིས་ལས་སླ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལོ། །སླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་  
 ཚོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སླ་མ་ཚོགས་བཅད་གཅིག་ཉན་པ་ཡན་ཆད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་སྦྱོས་

ཉེ་མཛུགས་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞུགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་  
སངས་རྒྱལ་དངོས་ཡིན་ཉེ། བརྟམ་གཉེས་ལས། སྤྱི་མའི་དུས་སུ་གྱུར་བ་ན། །ང་ཉིད་སློབ་དཔོན་  
གཞུགས་གྱི་སྐྱུ། །ཞེས་དང་། གྱུར་ལས། བའ་ཉིད་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔལ་ཞེས། །དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་  
གཞུགས་སུ་འཛིན། །སེམས་ཅན་སྐྱོད་གདགས་དམིགས་ནས་ནི། །ཐ་མལ་བ་ཡི་གཞུགས་སུ་  
གནས། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། ལྷ་བརྒྱུ་ཐ་མའ་གྱུར་བ་ན། །ང་ཉིད་སློབ་དཔོན་གཞུགས་སུ་  
འཛིན། །ང་ཡིན་སྟུང་དུ་ཡིད་བྱོས་ལ། །དེ་ཆེ་དེ་ལ་གྲུས་བ་བསྐྱེད། །ཅེས་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཆང་  
གིས་མ་འོངས་བ་ན་ལྷ་བརྒྱུ་ཐ་མ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་བ་ཉམས་དམའ་ཞིང་སྟོགས་མ་ལྷག་པར་  
བདོ་བའི་དུས་ཤིག་འབྱུང་ལ། དེའི་ཆེ་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྐལ་བ་ཤིན་ཏུ་དམན་པས་མཚོག་གི་སྐྱུལ་  
སྐྱུའི་རྣམ་པར་བསྟན་ན་མཐོང་མི་བྱས་ཀྱང་སེམས་སེམས་མི་དགོས། དེ་སྐབས་ཀྱི་འགོ་བ་རྣམས་  
དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་ཐ་མལ་བའི་གཞུགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་དུས་དེར་བྱེད་  
ཅག་ལ་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པར་གང་སྣང་བ་དེ་ཉིད་རྗེ་རྗེ་འཆང་ང་ཡིན་སྟུང་དུ་ཤེས་པར་བྱོས་  
ལ་གྲུས་བ་སྐྱེད་ཅིག་གསུངས་བ་ལྟར། བདག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ཀྱང་སྐྱུའི་  
རྣམ་པར་ཐ་མལ་བར་བསྟན་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་རྗེ་རྗེ་འཆང་གིས་བདག་ཅག་སངས་རྒྱལ་དངོས་  
སུ་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་མེད་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་  
པར་བསྟན་བ་ཡིན་པར་འདུག་པས་སོ།།

ལྷ་མ་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་ཅན་གཅིག་གིས་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་མི་བྱས་པས་སྐྱུའི་  
རྣམ་པར་སོ་སོར་བསྟན་བ་ཡིན་ཉེ། ལྷོག་གི་སློབ་དཔོན་དུ་སྐྱུལ་ནས་སྐྱུར་སློབ་དང་སྐལ་སློབ་  
སོགས་བསྐྱབས། མཁན་སློབ་ཏུ་སྐྱུལ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཆེགས་སུ་བྱིའི་སྟོམ་བ་ཕོག། །རྗེ་རྗེ་  
སློབ་དཔོན་དུ་སྐྱུལ་ནས་རྒྱུད་སྤེ་སོ་སོའི་དབང་བསྐྱུར། བཤེས་གཉེན་དམ་པར་སྐྱུལ་ནས་གཞུང་  
ཆེན་དུ་མའི་གཐབ་བཤད་དང་ལམ་ཁྲིད་གནང་སྟེ་བསྟན་བ་འོངས་རྗེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྐྱུར་



བ་དབེང་ན་འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་གངས་ཅན་པ་རྣམས་འདུལ་བའི་སྲིད་ཐོག་མར་  
 མིའི་འགོ་བ་སྤེལ། རྒྱལ་པོར་སྐྱེལ་ནས་མི་ཚོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བྲིམས་བཅས། ལོ་བཤ་གྱི་  
 རྣམ་པས་ཚོས་བསྐྱུར་བ་སོགས་སྐྱེལ་བའི་བཀོད་པ་དུ་མས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་  
 བར་མཛད་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་སྤང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུགས་སུ་སྟོན་  
 བའི་ཁྲུངས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མུ་ཙམ་ལས་འདའ་བར་  
 ཉེ་བ་ན་སྟོ་སྟོགས་གྱི་རི་ཤིན་དུ་མཐོ་བ་ཞེས་པར་བཞུགས་ཏེ་འཁོར་མང་པོ་ལ་ཚོས་གསུངས་  
 བའི་ཆེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་བྱ་བའི་ཐུགས་ལ་སངས་རྒྱས་མུ་ཙམ་ལས་  
 འདས་རྗེས་བདག་ཅག་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་མེད་སྟུང་བའི་རྟོག་པ་ཤར་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་  
 མཁུན་ནས། ཀྱ་ཡེ་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ཀྱེ། །སྤྱི་མའི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་ན། །ང་ཉི་མཁའ་པོའི་ལྷས་  
 ཀྱིས་སྟོན། །ང་ཉི་སློབ་དཔོན་གཞུགས་སུ་གནས། །ཞེས་གསུངས། སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱེ་གྲ་ན་  
 འཆིའི་ཚུ་བོ་བཞི་ལས་ཐོལ་བ་ཡིན་ཞིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་དེ་ལས་མ་ཐོལ་བས་དེའི་  
 གཞུགས་ཀྱིས་འགོ་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དམ་སྟུང་བའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་སྲིད། ཀྱ་ཡེ་མཐོང་  
 བ་དོན་ཡོད་ཀྱེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པའི་སྲིད། །ང་ཉི་སྐྱེ་དང་ཟ་བ་དང་། །ན་དང་འཆི་  
 བར་རབ་དུ་སྟོན། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་  
 ཅན་ལ་མན་པའི་དོན་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་འདུག། །དེ་ལྟ་མིན་  
 ན་རང་ཅག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་མ་བཟུང་དགོས་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་ཚོས་དང་མཛལ་  
 བ་སོགས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་རྟོགས་སུ་མངོན། ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པར་སྟོན་པར་སངས་རྒྱས་  
 རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པས་ཐ་མལ་བར་སྤང་བ་ཅམ་སངས་རྒྱས་མིན་པའི་སྐྱེབ་བྱེད་དུ་ག་ལ་  
 འགོ། །དམན་ཚོངས་བདག་ལྟ་བུར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་ཡོན་ཏན་  
 མཐའ་དག་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་ཅི་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ཐུན་མོང་སྤང་ཚོད་དུའང་མང་དུ་ཐོས་

བདེ་ཉམས་ལེན་ལ་གཞིལ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ། དངོས་རྗེས་ལ་ཆགས་ཞེན་ཚུང་བ་སོགས་  
ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་མངའ་བ་དང་། དེད་ཅག་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་ལུགས་ལ་  
དབགས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་འདུལ་བའི་ཕྱིར་བསམ་བཞེན་དུ་སྐྱུལ་བ་མཛད་པ་གོར་  
མ་ཆག །དེས་ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་  
ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཆང་དངོས་སུ་མཐོང་བར་སྐྱ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་  
བ་བཏབ་པས། སྤྱི་བོའི་སྐྱ་མ་ལྟའི་སྐྱ་ལས་བདུད་ཅི་མ། རང་གཞན་མ། སྤྱི་གསྐྱིབས་སྤྱི་དང་ཁྱད་  
པར་སྐྱ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་གསྐྱིབས་ཐམས་ཅད་སྤྱངས། ཆེ་བསོད་  
ཡོན་ཏན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཆང་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་  
དད་པ་བརྟན་པོ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

སྤྱི་ཉོག་འགོག་ཚུལ་ནི། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ནི་སྤྱི་ཉོག་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཡིན་ལ།  
བདག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ལ་ཐུགས་གཏུམ་བ་དང་། འོར་རྗེས་ལ་ཆགས་ཞེན་  
ཆེ་བ་དང་། མཁྱེན་རྒྱ་ཚུང་བ་སོགས་དུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྤྱི་ཉོག་མང་དུ་འདུག་  
པས་སངས་རྒྱས་རང་མ་ཡིན་ཞོ་སྐྱམ་ན། དེ་ནི་རང་སྤྱང་འཁྲུལ་འོར་ཤར་བའི་སྤྱི་ཉོག་ཁོ་ན་ཡིན་  
ཏེ། སྤྱི་ཉོག་ལེགས་སྐྱར་དང་ལྟས་བྱིན་སོགས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དངོས་སུ་མཛལ་  
ཡང་སྤང་བ་མ་དག་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་ཉོག་གི་གོང་བྱར་མཐོང་སྟེ་སྤྱི་གསྐྱིབས་ཆེན་པོ་བསམ་གསལ་  
པར་མདོ་སྟེ་ལས་གསུངས། དེ་དག་ལ་སྤྱི་ཉོག་ལྡན་དུ་བསྟན་པ་མིན་ཀྱང་རང་སེམས་འཁྲུལ་པས་  
བསྐྱད་ནས་སྤྱི་ཉོག་བཅས་སུ་སྤང་བ་ལྟ་བུར་དབགས་ན། དེད་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་བསམ་  
བཞེན་ཐ་མལ་བའི་གཟུགས་སུ་སྐྱུལ་བ་ཡིན་པས། སྤྱི་ཉོག་གི་རྣམ་པ་འཆང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོན། གཞན་  
ཡང་ས་གསུམ་བརྟེས་པ་སོགས་མེད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཁྱི་མོར་གཟིགས་པ་དང་། མི་ཉི་  
པས་རྣམ་འབྱོར་དབང་ལུག་ཤ་མ་འི་བ་པག་གསོད་པ་སོགས་མི་འཆོམ་བ་བྱེད་པར་མཐོང་བ་

དང་། ལྷ་རྩེ་བས་ཉེ་ལོ་བ་ཉ་གསོན་སྲེག་བྱེད་པར་གཞིགས་པ་དང་། དག་ཚུལ་ཚེས་བུ་བས་རྩོ་  
 རྩེ་བག་མོ་མཛེ་མོར་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་  
 བཙུན་གཞན་པོ་ཞིང་ཚོད་པར་མཐོང་བ་སོགས་བྱུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་རྣམས་  
 ལའང་སྲིན་ཅི་ལོག་གི་སྣང་ཚུལ་ཡོད་པར་གསུངས་ན། བདག་དུག་གསུམ་ཁ་མ་བྱི་བའི་འཆིང་  
 བ་ཀུན་ལྡན་ཞིག་ལ་རང་སེམས་འཇུག་བའི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་འཆར་བ་གཞིར་བཅས། འཕྲལ་  
 གྱི་འཇུག་རྒྱུའི་དབང་གིས་ཀྱང་མཁྲིས་ནད་གྱིས་ཐེབས་ཚེ་དུང་དཀར་ལ་བལྟས་ན་གནས་ཚོད་  
 དང་མི་མཐུན་པའི་ཁ་དོག་སེར་པོར་སྣང་བ་དང་། དབང་ཤེས་འཇུག་བའི་དོར་གངས་རི་སྟོན་  
 པོར་སྣང་བ་དང་། སྤྱར་ལྷགས་པས་སྟོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྣང་བ་སོགས་ལོག་པའི་སྣང་ཚུལ་མཐའ་  
 ཡས་པ་འབྱུང་ན། ཐོག་མེད་ནས་རྩེས་སུ་ལྷགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་སེམས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་  
 རྒྱུན་གྱིས་སླ་མ་ལ་སྟོན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ལོས་སྲིད། དེས་ན་བདག་གིས་མཐོང་  
 བའི་སྟོན་འདི་རྣམས་དོན་ལ་ཡོད་ནས་སྣང་བ་མ་ཡིན་གྱི། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྣང་བའི་སྐྱེ་ཤད་ལྟར་  
 མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་འདུག །རང་ཅག་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཉ་ཅང་ཆེ་བའི་ཚོད་ལ་དབགས་  
 བ་སླ་མ་མིར་སྣང་ནས་ཚོས་ཉན་རྒྱ་བྱུང་བའང་ངོ་མཚར་ཆེ། བྱི་དང་པོར་བུ་ལྟ་བུར་མཐོང་ན་ཅི་  
 བྱེད། དཔྲལ་བ་པ་འགའ་ཞིག་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བའི་ཉེ་འཁོར་དུ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་སྤྱགས་  
 རྩེས་མ་བཟོད་པར་ཐེབས་ཀྱང་ལས་ངན་གྱིས་བསྐྱིབས་ནས་མཚན་དཔེའི་རྣམ་པ་ཅན་མི་སྣང་  
 བར་དཔྲལ་སྤྱང་འཛིགས་སུ་དུང་བར་མཐོང་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལ་མཚོན་ན།  
 ལས་སྐྱིབ་སྟོབས་ཆེ་བའི་མཐུས་སླ་མ་པོར་བྱར་མཐོང་བའང་ཡོད་པར་ངེས། དེའི་སྲིད་སླ་མ་ལ་  
 མཚོག་དམན་གྱི་སྣང་བ་འཆར་བ་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་རྩེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཤར་བ་མིན་གྱི། སྟོབ་  
 མ་རང་རྒྱུད་གྱི་སྐྱིབ་པ་དག་མ་དག་དང་། བསོད་ནམས་བསགས་མ་བསགས་གྱི་དབང་གིས་སླ་  
 མ་བཟང་ངན་དུ་འཆར་བ་ཡིན་པར་འདུག །དཔེར་ན་ད་ལྟ་རང་རེར་སླ་མ་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པར་

སྣང་བ་འདི་ཀ་ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལས་ལམ་དུ་ཚོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ན་མཚོག་གི་སྐྱལ་སྐྱེད་  
མཚོང་བ་དང་། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ན་ཡོངས་སྐྱེད་རྣམས་ལ་མཚོང་བ་བཞེན་ནོ།།

གཞན་ཡང་སྐྱེད་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན། རང་ལ་སྣང་བ་གང་ཤར་ཐམས་  
ཅད་མ་འཁྲུལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དོན་གཞན་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེད་ཡོན་གྱི་  
ཆ་ལ་འཁྲུལ་མི་སྲིད་པར་སྐྱེ་མི་རུས་པས་སོ། །གང་སྣང་ཐམས་ཅད་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་མིན་པ་ནི།  
གཞན་འགས་པན་འདོགས་པའི་ཚོལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱིང་ཉེ་བར་འཛིན་པ་དང་། མཚོང་ནས་  
བྱས་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་བྱེད་པ་ཀོ་ལོང་གི་གཏམ་ཏུ་འཁྲུལ་བ་སོགས་ཤར་ཆད་དོན་ལ་གྲུབ་པའི་ངེས་  
པ་མེད་པ་དང་། མིག་གིས་མཛོན་སྐྱེས་དུ་མཚོང་བ་ལའང་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བ་དང་།  
སྤིག་རྒྱ་རྒྱུ་སྣང་བ་སོགས་འཁྲུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བས་ཤེས་པར་སྣང་། སངས་རྒྱས་  
དངོས་སུ་བསྟེན་ཀྱང་མཚོང་མི་རུས་ཤིང་རང་དང་སྐྱལ་བ་མཉམ་པའི་སྐྱོན་ལྡན་དུ་སྟོན་པ་མ་  
གཏོགས་རྗེས་སུ་འཛིན་ཐབས་མེད་པས་ཐ་མལ་བའི་རྣམས་ལ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་ཅི་ཆེ། སངས་རྒྱས་  
རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་པན་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བྱིན་བཟུང་དང་ཞ་བོ་སོགས་སུའང་སྐྱལ་བ་  
ཡོད་ན་ཐ་མལ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གཟུགས་སུ་སྟོན་པ་སྐྱོས་ཅི་དགོས། དེ་ལྟར་ཡང་། ཡབ་  
སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་ཚངས་པའི་ཆ་བྱད་དང་། །ལ་ལར་བཟུང་གི་ཆ་བྱད་གིས།།  
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་དེ། །འཛིག་ཉེན་རྣམས་ཀྱིས་ཉོགས་མི་རུས། །བྱད་མེད་ཆ་  
བྱད་སྐྱོད་པ་མཛད། །བྱད་འགོའི་སྐྱེ་གནས་ན་ཡང་གདལ། །འདོད་ཆགས་མི་མངའ་ཆགས་པའི་  
ཚུལ། །འཛིགས་པ་མི་མངའ་འཛིགས་པ་ལྟར། །རྫོངས་མེད་རྫོངས་པའི་ཚུལ་བསྟེན་ཏེ། །སྐྱོས་  
པ་མ་ལགས་སྐྱོས་པའི་ཚུལ། །ཞ་བ་མ་ལགས་ཞ་བ་ལྟར། །རྣམས་ལ་སྐྱལ་བ་སྐྱ་ཚོགས་གིས།།  
སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདུལ་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བདག་གི་སྐྱེ་མ་འདི་རྣམས་  
ཚུ་བྱར་གྱི་མིག་ལམ་དུ་ཐ་མལ་བར་སྣང་བ་ཅམ་ལས་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱལ་བ་ཡིན་འདུག་

ལས་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སློབ་ཉོག་གི་སློ་  
སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་སླེ་ཞིང་། ཅི་མཛད་ཡོན་ཏན་ཏུ་མཐོང་བའི་དད་པ་ཆེན་པོ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་སླེ་  
བར་སྐྱ་མ་སྐྱས་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སློ་བོའི་མ། སློབ་ཉོག་  
གི་སློ་བའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་མ། ཅི་མཛད་ཡོན་ཏན་ཏུ་མཐོང་བའི་དད་པ་ཆེན་པོ་  
རང་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལ་སླེས་པར་བསམ་མོ།

གཉེས་པ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་བྱེད་ཀྱིས་བར་བྱ་བ་ལེ། མདུན་ན་བཞུགས་པའི་སྐྱ་མ་  
རྗེས་ལ་དམིགས་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྗེས་བདག་ལ་བཀའ་དྲིན་ལེན་ཏུ་ཆེ་སྟེ།  
དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡང་རྒྱ་མེད་པར་མི་འོང་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་རྒྱུ་ལ་  
བཞེན་ནས་བྱུང་ཞིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་སློབ་མཁན་མེད་པར་རི་ལྟར་བསྐྱུང་མི་ཤེས་པས་སློབ་  
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་གིས་མི་དགེ་བའི་སློབ་ཉོག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་ཚུལ་བསྐྱབས་པ་ལྟར་  
ལེགས་པར་བསྐྱུངས་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ད་ལྟ་མི་ལུས་སོབ་པ་ཡིན། མི་ལུས་སོབ་ཀྱང་གྱིས་  
པའི་དུས་དུ་བ་དང་ལུ་ཞོ་འཕྱང་བ་ཅམ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མི་ཤེས། ཡི་གེ་ཞིག་མ་ཤེས་ན་བཀའ་  
བསྟན་བཅོས་གྱི་དོན་སེམས་པ་ལྟ་ཅི། ཆོག་སློབ་པ་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ལ། སློབ་གི་སློབ་དཔོན་  
གྱིས་ཀའ་དང་སྐྱུར་སློབ་སློབ་སོགས་བསྐྱབས། ཡི་གེ་ཤེས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་ན་བུ་དང་  
ཚུང་མ་གསོ་བའི་སྤྱིར་སློབ་གཅོད་སོགས་སྤྲིག་པ་ལ་དབང་མེད་དུ་འཇུག་དགོས་པ་དང་། ཞིང་  
ལས་དང་སྐྱབས་འཚོ་སློབ་སོགས་ཁྲིམ་གྱི་བྱ་བ་དུ་མས་གཡེངས་ཏེ་ཆོས་བྱེད་པའི་སྐྱལ་བ་མེད།  
མཁན་པོའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ཆོས་སློབ་ཞུགས་པས་གནས་སྐྱབས་སོས་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་དང་།  
སོས་བསམ་སློབ་སྐྱབ་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་གཞོལ་ཆོག་པ་བྱུང་། སོས་པ་མ་བྱས་  
ན་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་གྱི་དཀའ་གནས་ལ་དཔྱོད་པ་པར་ཞོག །སྤང་སྤང་གི་གནས་རགས་པ་  
ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྗེས་སུ་བྱེད་ཏུ་གཞུང་བཤད་དང་ཉམས་ཁྲིད་

མང་དུ་མཛོལ་བས་སྒྲུང་དོར་ལ་དཔྱོད་པའི་སློ་ཅུང་ཟད་ཉེད། ཐོས་དོན་རྒྱུད་ལ་མི་སྦྱོར་བར་ཁ་  
 སྦྱར་བལྟས་སུ་བཏང་ན་འཆི་ཁར་འགྱོད་པ་ཅམ་ལས་འབྲས་བུ་མ་མཆིས་ཀྱང་སྒྲ་མའི་བཀའ་དྲིན་  
 གྲིས་ཉམས་ལེན་ལ་སློ་ཁ་སྤོགས་པའི་ཁྲལ་ཡིན། སྦྱབ་པ་བྱེད་པར་སློལ་ཡང་སེམས་འདྲིན་ལ་མོ་  
 རེ་ལ་ལྟ་སློལ་མཚོག་ཏུ་འཁྲལ་བ་ལྟ་བུས་བསྐྱས་ན་འབད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྲོ་བུང་བསྟན་པའི་  
 གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལས་ཟབ་མོ་ལོར་འཁྲལ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་བག་ཆགས་  
 འདོག་རྒྱ་བུང་བ་འདི་སྒྲ་མ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱ་དྲིན་ཡིན། མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནས་བཟུང་  
 ཉེ་སྤྱོད་སྦྱབ་ཐོགས་མེད་རྫོ་འགྲོལ་རྗེ་ཡབ་སྲས་སོགས་མཁས་བྱུ་བ་དེ་སྟེང་ཅིག་ཕྱོག་བ་རྣམས་གྱི་  
 ཞབས་མ་ཟེན་ཅིང་། ད་ལྟ་རང་སྤོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱས་གསུའི་རུལ་གྲངས་དང་  
 མཉམ་པ་བཞུགས་པ་རྣམས་གྱི་ཞལ་མཇལ་བ་དང་གསུང་ཐོས་པའི་སྐྱལ་བ་མེད་པའི་དུས་འདིར།  
 གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་སྟེང་པོའི་བཅུད་བསྐྱས་པ་བྱུང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་མན་ངག་སྤྲུགས་  
 བཅེ་བས་རྗེས་སུ་བསྟན། རང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་བྱས་ན་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་མཐའ་  
 ཐུག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་དོན་དུ་གཉེར་ཀྱང་འབྲུབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པས་ན།  
 དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་ཅན་འདི་  
 རྣམས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་འདུག། བཀའ་གདམས་པོང་མའི་གསུང་ལས། ལོངས་སྐྱ་ནི་སྟོན་པ་མི་  
 དགོས་པའི་དུས་ཀྱི་བཟང་སྤོགས་ཡིན། ད་ལྟ་ཉམས་ཐག་པའི་ཆེ་དྲིན་ཆེ་བ་སོ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བསྟན་  
 པའི་སྒྲ་མ་འདི་རྣམས་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲ་མ་རྣམས་གྲིས་བཀའ་ཚོས་སྦྱལ་བར་མ་ཟད་  
 ཐ་ན་ཟས་ཟ་ཚུལ། གོས་གྲོན་ཚུལ། འགྲོ་ལུགས། རྫོད་ལུགས་ཚུན་ཆད་ལ་ཞལ་ཏ་གནད་བས་  
 མཚོན་པ་བཟང་གིས་བུ་སྦྱོང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་མཛད་ནས་འགལ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་བསལ། མཐུན་  
 རྒྱུན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས། ཁེངས་པའི་ཆེ་དམའ་པས། ལུས་པའི་ཆེ་གཟེངས་བསྟོད། རིམ་གྲིས་  
 བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་བཀོད་པས། དང་པོ་མི་ནག་གི་དུས་བོང་བུ་ལྟ་བུ་དང་།



དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་ད་ལྟ་སྤང་དོར་ཤེས་པའི་གངས་སུ་བགང་ཚོག། འོང་བུ་མི་གལ་དུ་འཇུག་མཁན་སླ་  
མ་རྣམས་ཡིན་པས་སྐྱུ་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ཐབས་མི་འདུག། །སྟོན་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་སྟོབ་ལས་  
དུ་ཚོས་ཚོགས་བཅད་རེའི་ཕྱིར་སྐྱུ་ལ་མར་མེ་སྟོང་བཅུགས་པ། ལྷགས་གཟེར་སྟོང་བཏབ་པ།  
བགས་བས་ཤོག་གུ། །ཐུག་གིས་སྒྲག་ཚ། རུས་བས་སྐྱུ་གུ་བྱས་ཚུལ་མདོ་སྡེ་ལས་འབྱུང་བ་དང་།  
རྫོང་འབྲོམ། ལྷ་རོ་པ། མར་མི་སོགས་སྟོན་གྱི་དམ་པ་ལལ་མོ་ཆེས་ཚོས་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་དཔག་ཏུ་  
མེད་པ་མཛད་ཀྱང་། བདག་གིས་དཀའ་བ་ཅི་ཡང་དང་དུ་སྤང་མ་དགོས་པར་དགོ་བའི་བཤེས་  
གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ཁྲིད་ལུང་གསུམ་གྱི་རྒྱན་པ་ལོར་བུ་ལ་འཕོགས་པ་ལྟར་དབྱེས་བཞིན་  
སྐྱུ་ལ་བས་བཀའ་རྒྱུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང།

མདོར་ན་རང་གི་སྐྱུ་རྒྱ་བྱིས་ན་གནས་པ་རྣམས་དང་། ལ་མཉམ་གྱི་ཕྱོགས་མཆེད་རང་  
ལས་དབང་བར་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་ཚུལ་ལ་ཞེས་ཏུ་བཏགས་ན། ལལ་ཆེར་སྤྲིག་སྐྱུག་གཏམ་  
དན་གསུམ་གྱིས་མི་ཆེ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པ་ཅམ་ལས། དགོ་སྟོར་སྐྱ་རེ་ཅམ་གྱི་སྐྱུ་ལ་བའང་མེད་  
འདུག་པ་ལ། བདག་ཉི་བརྟན་པའི་སྟོར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ལུས་ལ་ཚོས་ལོས་རྣམ་གསུམ་གྱོན། དག་  
ནས་གསུང་རབ་གྱི་དོན་འཆད། ཡིད་ཀྱིས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཉམས་ལེན་བསྐྱུངས་ནས་  
དཔེན་པའི་རི་སྐྱུ་དུ་བྱང་སྟོང་གི་སྟོན་ཚུལ་གྱིས་གནས་ཚོག་པ་འདི་སྤྱོད་མའི་བཀའ་རྒྱུ་ཡིན་པ་  
བསམ་སྟོབ་བཏང་ན་ཤེས་སྤོ་བར་སྤང་། འདི་ག་ཉེན་ན་ཉེར་འཆོ་ཕན་བུ་ལས་བསྐྱབས་པ་དང་།  
ཟས་ལོས་སོགས་ཡོ་བྱད་ཕན་ཚོགས་རེ་བྱིན་པའང་རྒྱུ་ཆེ་བར་ཅི་ན། འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱུ་  
སྤྱ་རགས་ཐམས་ཅད་སེལ་ཞིང་གཏན་གྱི་བདེ་བ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་སྐྱུན་པའི་གདམས་དག་གི་ཉིང་ལུ་  
སྐྱུ་ལ་བའི་བཀའ་རྒྱུ་ནི། ལུས་སྟོག་ཡོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱུ་ལ་བར་མཚོན་ཀྱང་ཆ་ཅམ་  
གཞལ་བར་ག་ལ་མོད། དེས་ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་  
གཉེན་འདི་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱུ་རྗེས་སུ་བྱུ་ལའི་གུས་པ་ཆེན་པོ་བདེ་སྤྱོད་ཏུ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་

བརྒྱལ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་པོའི་ལྷ་མ་ལྷའི་མ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་  
མ་གུས་པའི་བསམ་ངན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ། ལྷ་མའི་བཀའ་འདྲི་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་གུས་  
པ་ཆེན་པོ་མཁས་མོ།།

གཉེས་བ་སྤྱིར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་ཟང་ཟེང་འབྲུལ་བ་དང་། བཀའ་སྤྱི་བྱེད་པ་  
ཐུན་མཚམས་དང་འབྲེལ་ཞིང་། བཀའ་བཞེན་སྐྱབ་པ་ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་དགོ་སྤྱིར་ཐམས་  
ཅད་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནའང་དམིགས་ཁྲིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བདག་གིས་  
སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ལ་ཟང་ཟེང་གང་ཡོད་པངས་བ་མེད་  
པར་འབྲུལ་བ་དང་། ལུས་ངག་གི་བསྟེན་བཀའ་དངོས་སུ་ལྷ་རྒྱ་རྒྱུང་ན་དགའ་བཞེན་སྤོ་བཞེན་  
ལག་ཏུ་ཡེན་བ་དང་། འབྲད་པར་སྤོམ་གསུམ་དག་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་  
རྫོགས་པའི་གནད་དོན་དབྱེད་འཛོག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་བཀའ་བཞེན་སྐྱབ་པའི་  
མཚོད་པས་མཉེས་པར་བྱའོ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་པར་ལྷ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་  
གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་པོའི་མ། ལྷ་མ་སྤྱིར་བས་བསྟེན་པ་ལ་གོགས་བྱེད་མ། ཅི་གསུང་བཀའ་  
བཞེན་སྐྱབ་ཀྱིས་པའི་རྫོགས་པ་མཁས་མོ།།

གསུམ་པ་མཚུག་ཏུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཚོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་  
ལྷ་མ་རྣམས་སྤྱི་པོའི་ལྷ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་ཐིམ་པར་མོས་ཞིང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལྷ་མ་  
རྒྱལ་བ་ལྷ་རྒྱུ་ཐུབ་པ་ལ་བྱུག་འཚལ་ལོ། །མཚོད་དོ་སྐྱབས་སུ་མཚེའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་མམ་  
བདུན་བརྗོད་དེ་མོས་གུས་བྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱི་པོའི་ལྷ་མ་ལྷ་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པས་  
རང་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱུར་ལམ་གྱིས་གྱུར། རང་ཐུབ་དབང་དུ་གསལ་བའི་སྐྱུ་ལས་འོད་ཟེར་  
འཕྲོས་མཐའ་སྐྱོར་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕོག་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཐུབ་པའི་དབང་  
པོའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཐུབ་དབང་དུ་གསལ་བའི་སྐྱབས་ཀར་ལྷ་བའི་

དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཨ་དཀར་པོ་རྩྭ་མེར་པོས་མཚན་པའི་མཐའ་སྐོར་དུ་མོ་སྲ་ཞེ་སྲ་ཞེ་མ་  
 ཏུ་སྲ་ན་ཡེ་སྲ་ཏུ་ཞེས་བས་བསྐོར་བ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པ་ཅི་འགྲུབ་བྱ། དགེ་བ་འདི་ཡིས་  
 ལྷུང་དུ་བདག་། ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་ལྷུང་ནས། །འགྲོ་བ་གཅིག་གྲང་མ་ལུས་པ། །དེ་ཡི་ས་ལ་  
 འགོད་པར་ཤོག །ཅེས་དང་། དགེ་འདིས་མཚོན་ནས་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི། །ཞེས་སོགས་  
 འདོན་པའི་སྐབས་སུ་ལྷུན་འདིར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་བསྐྱེད་ས་པས་མཚོན། དུས་  
 གསུམ་དུ་བསགས་དང་བསག་འགྲུར་གྱི་དགེ་ཅུ་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་  
 བས། མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མོ་འཕང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག།  
 གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་མི་སྐྱེ་བར་དལ་འཕྲོར་ཚང་བའི་རྟེན་  
 བཟང་ཤ་སྟག་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པས་འབྲེལ་མེད་  
 རེས་སུ་འདོན་ཅིང་བསམ་བ་དང་སྐྱོར་བས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ལུས་པར་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་བའི་  
 བསྟན་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཁས་རྒྱངས་པའི་ཚུལ་བྱིས་མིག་འབྲས་བཞིན་བསྐྱེད་ལུས་པར་གྱུར་  
 ཅིག །མདོ་སྐགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྲེལ་ལ་ངོམས་བ་མེད་པའི་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་  
 བ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་རང་སེམས་གདུལ་བའི་སྐད་དུ་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་  
 ཀྱི་ལུས་སུ་བྱིལ་བའི་ཉམས་ལེན་རྣམ་པར་དག་བ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་  
 པར་གྱུར་ཅིག །ཚོས་ལྷན་གྱི་དོན་གང་བཅུམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱི་ནང་གི་བར་ཆད་མི་འབྱུང་ཞིང་  
 མཐུན་རྐྱེན་མཐའ་དག་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག །མདོར་ན་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་དང་  
 བཅས་པས་སྟོན་ལམ་རི་ལྟར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག །མད་བྱུང་སྐས་བཅས་  
 རྒྱལ་བའི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། །རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་བདེན་པ་དང་། །བདག་གི་སྟག་བསམ་  
 དག་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། །རྣམ་དག་སྟོན་པའི་གནས་འདི་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་ཁ་ཅམ་ཚིག་  
 ཅམ་མིན་པར་འབྲེལ་ཡུན་གྱི་སྟོན་གནས་རྣམས་སུ་འདུན་བ་དག་པོས་བསྐྱོས་ཏེ་བདེན་སྟོབས་

བརྗོད། མཐུག་ནས་བཅམས་ཏེ་ལུགས་སྡོག་གི་རྩལ་དུ་སྤར་འཕེན་པ་བཏང་བ་བཞིན་བྱང་མ་  
བྱང་ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང་། བྱང་ན་དག་འཕྲོད་དང་། མ་བྱང་ན་འབྲེན་པ་དུག་པོས་ཕྱིན་ཆད་  
དེ་ལྟར་མི་བྱེད་སྐྱམ་པའི་ཞེ་དམ་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། རང་སེམས་རྒྱ་ཡན་དུ་མ་བཏང་བར་དངོས་  
གཞིའི་དམིགས་རྣམ་ཡང་ཡང་དེ་པར་བྱ་ཞིང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་རྩལ་སྟོན་པའི་  
གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བརྟུ་བ་དང་། བསགས་སྤྱང་གི་སྡོད་དུ་མར་འབད་པ་  
དང་། ཁས་སྐངས་པའི་རྩལ་གྲིམས་ལ་སྡོམ་སེམས་བསྟེན་པ་དང་། དེ་ལེས་བཞིན་དང་སྟོན་  
བས་སྡོག་གསུམ་བག་ཡོད་པར་བྱ་བ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་དང་། མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་  
བཅོམ་ཞིང་ཉལ་བའི་ཚེ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ལྷས་དང་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཅོམ་པ་རྣམས་  
ཡིན་ཏེ། ཞེས་པར་ཤེས་ནས་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་  
སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་བསྟེན་ནས་སྡོད་རི་ལྟར་སྤྱང་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྤྱིང་པོ་  
སྤྱང་བའི་བྱིར་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་། སྤྱིང་པོ་རི་ལྟར་ལེན་པའི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་  
བྱིང་པོ་དང་། ཐུན་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ལ་སྡོད་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུང་  
རྩལ་གསོལ་འདེབས་ཡན་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ནས། བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་  
ཅད་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་ལུགས་དུག་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྡོག་གས་སྤྱིང་བ་འདི་  
དལ་འབྱོར་དོན་ཚེན་རྟེན་དཀའ་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་མ་སྐྱེས་པས་ལན་པར་འདུག་སྟེ། སྟོན་  
ཆད་འཁོར་བར་འབྲུམས་པའི་ཆེ་བརྒྱ་ལམ་ཅམ་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་རེ་ཐོབ་ཡོད་ཤིང་ཆེ་  
ཡང་། དུས་དེར་དལ་བ་རྟེན་དཀའ་རྩལ་དེ་པར་ཆོས་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡི་མ་བྱུང་བར་སྤྲིག་སྡོད་ཁོ་

ནས་མི་ཚེ་སྤོང་ཟད་ལ་བཏང་བའི་དབང་གིས་སྤྲོད་པའི་སོང་དུ་སྐྱབ་བསྐྱུལ་བྲག་པོས་ཡུན་རིང་  
མཐར་ཞིང་ད་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཁ་མ་གྱི་བར་ལས་རྒྱ་གསོག་པ་ལ་བརྩོན་པ་འདི་འདྲ་བ་བྱུང་།  
དལ་འཕྲོར་དོན་ཆེ་བ་དང་རྟོན་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཚུལ་བསམས་ནས་སྤྲོད་པོ་ལེན་པར་ཡང་  
ཡང་བསྐྱུལ་ན་སྐྱབ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་འབད་དེ་གཏན་གྱི་འདུན་མ་འབྲུབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་འབྱུང་།  
དེས་ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དལ་འཕྲོར་དོན་ཆེ་རྟོན་དཀའ་རྟོགས་  
པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྲེས་པར་རྒྱ་མ་ལྷས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས།  
སྤྲི་བོའི་རྒྱ་མ་ལྷའི་སྤྲི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་མ། སྤྲི་བྱི་བྱི་བྱི་དང་ཁྱད་པར་དལ་འཕྲོར་དོན་ཆེ་རྟོན་  
དཀའ་རྟོགས་པ་སྤྲེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲི་བྱི་བྱི་བྱི་སྤྲུངས་མ། ཆེ་དང་བསོད་ནམས་ལྷུང་རྟོགས་  
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ཁྱད་པར་དལ་འཕྲོར་དོན་ཆེ་རྟོན་དཀའ་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་  
གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྲེས་པར་བསམ་མོ།།

དངོས་གཞི་ལ་གསུམ། དལ་འཕྲོར་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ་དང་།  
རྟོན་དཀའ་བ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲི་བོར་རྒྱ་མ་ལྷ་སྤོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་  
བསམ་སྟེ། བདག་ད་ལྟ་རྒྱ་སོང་གསུམ་དང་ལྟ་ཆེ་རིང་པོ་ལྟ་བུར་སྤྲེས་ཡོད་ཕྱིན་དུལ་བ་པ་  
དང་ཡི་དུགས་པལ་ཆེར་སྐྱབ་བསྐྱུལ་བཟོད་པར་དཀའ་བས་དུས་ཉུག་ཏུ་གཏུངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་  
སྐལ་བ་མེད་པ་དང་། རང་རེའི་གནག་སྐྱབས་དག་ལ་ཆོས་ཆེག་གཅིག་ཅེས་ཡང་སྤོབ་མི་ཉུས་  
པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བ་ལྟར་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྤོང་དུ་མི་བྱུང་བ་དང་།  
ལྟ་ཆེ་རིང་པོའི་ནང་ཆོན་འགའ་ཞིག་བསྐྱུལ་ཆེན་དུ་མར་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་འགགས་ནས་དགོ་བའི་  
ཕྱོགས་ལ་བཀོལ་མི་བྱུང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་འདོད་ཡོན་གྱིས་ཉུག་ཏུ་གཡེངས་པས་ཆོས་ལ་  
སྤོ་མི་འདུག་པས། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་དེ་དག་དང་བལ་ནས་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་དེས་  
སྐབས་ལེགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐོབ། མི་ལུས་ཅེས་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྤྲེས་པའི་རྒྱ་སྤོང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་

རོབ་རྒྱུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ན་བར་མི་གྲག། ཚོས་སྐྱབ་བ་ལ་ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་བ་ཞིག་དགོས་བ་ལ།  
 རང་དེའི་སྐྱོངས་འདིར་འཁོར་ནམ་བཞི་མི་ཚང་ཡང་ལུང་ཉོགས་ཀྱི་བསྟན་བ་དར་ཞིང་མ་ཉམས་  
 བར་གནས་བ་དབུས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་བས་དེ་ཡང་ཚང་། ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེན་སྐྱུགས་འོན་  
 ཡོང་ནམས་ཀྱང་སྐྱེ་མོད་དེ་དག་གིས་ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་སྤྲོ་ཚེགས་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་ན་གཏན་གྱི་  
 འདུན་མ་སྐྱབ་ག་ལ་རུས། ཚོས་བྱེད་བ་ལ་སྐྱེན་སྐྱུགས་སུ་མ་སོང་ཞིང་མིག་རྣ་སོགས་ཚང་བ་  
 ཞིག་དགོས་བའང་བདག་ལ་ཚང་། དབང་པོ་ཚང་བ་ཅམ་སུ་སྐྱེགས་བ་ནམས་ལའང་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་  
 བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་རྒྱུད་བསྐྱེད་ནས་དཀོན་མཚོག་གསུམ་དང་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་བ་  
 སོགས་དབང་པོ་ཚང་བ་དེ་སྤྲིག་བ་ཚབས་ཚེན་གསོག་པའི་རྐྱེན་དུ་སོང་། ཚོས་སྐྱབ་བ་ལ་ལོག་  
 ལྟ་ཅན་མིན་བ་དང་། ལས་མཐའ་མ་ལོག་བ་ཞིག་དགོས་བ་ལ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་  
 དང་དགོ་འདུན་མི་བདེན་མི་ཟེར་བས་ལོག་ལྟ་ཅན་མ་ཡིན་ཞིང་། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་མ་བྱས་  
 བས་ལས་མཐའ་མ་ལོག་བའང་ཚང་། ལས་མཐའ་མ་ལོག་ཅམ་གྱིས་བ་པལ་ཚེར་ལའང་ཡོད་མོད།  
 གནས་ལ་དད་བ་མེད་བས་གསུང་རབ་ལ་རྩོས་བསམ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་ལེན་  
 ཅིང་སྐྱུང་བ་སོགས་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་གྱིས་ཀྱི་བྱ་བ་མང་སོས་གཡེངས་ནས་བཞག་ཏུ་  
 རུང་བ་ཚོས་ལས་མེད་པར་སོང་། ཚོས་བྱེད་བ་ལ་རྒྱལ་བའི་ལུང་ཉོགས་ཀྱི་བསྟན་བ་ལ་དད་བ་  
 ཡོད་བ་ཞིག་དགོས་བའང་བདག་ལ་ཚང་། དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་ཚོས་སྐྱབ་བ་ལ་གཞན་འབྱོར་རྗེས་  
 མཐུན་ཚུན་ཚད་མེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བྱོན་ན་རང་ཅག་ལ་ཚེ་སྤེལ་  
 ཡོད་དམ་སྟམ་བ་ཅམ་ཡང་མི་ཡོང་བས་ཚོས་བྱེད་ཐབས་མེད་བ་ལ་བཙམ་ལྡན་འདས་རྗེ་རྗེ་གདན་  
 དུ་སངས་རྒྱས་པའི་མཚན་བ་བསྟན། ཞིང་ཁམས་ལ་ལ་ན་སངས་རྒྱས་བྱོན་ཀྱང་ཚོས་མི་གསུང་  
 བར་སྐྱེ་ལུས་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་མཚན་ནས་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་ཡོད་པར་བཤད་བ་ལྟར་གྱུར་ན་རང་  
 དེས་ཚོས་སྐྱབ་མི་རུས་ཀྱང་། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཟབ་བ་དང་རྒྱ་ཚེ་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་



བསྐྱོད། སངས་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ལྷ་འོ་སངས་རྒྱལ་ནས། ཕྱི་འོ་ལྷ་འོ་  
ལས་འདས་ཏེ་བསྐྱེད་པའང་རིང་དུ་མི་གནས་པ་ཡོད། དེ་ལྟར་སོང་ན་མི་མན་པ་ལ་ཤུགས་རྒྱུ་  
སོའི་བསྐྱེད་པ་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་སྐབས་བཅུ་འེ་བར་དུ་གནས་པའི་མཚུགས་དུང་མ་རྫོགས། ལམ་ཡོངས་  
རྫོགས་ཀྱི་གནད་ལ་སྐྱབ་པ་སྤྲོད་སོང་མཛད་པའི་སྤྲོས་བྱ་དམ་པ་མིག་སྟོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འོས་པ་  
རེ་གཉིས་ཅམ་བཞུགས་པས་ཚོས་གནས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའང་ཡོད། དེ་རྣམས་ཚང་ཡང་  
ཆ་རྒྱུན་ལ་འཛོམས་ན་ཚོས་བྱ་ཐབས་མེད་པ་ལ། ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་སྐྱབ་པའི་མཚུགས་  
རྒྱུན་འདི་མ་འཛོམས་བྱ་བ་མེད་པས་གཞན་གྱི་ཕྱིར་སྤྲོད་བཅེ་བའང་ཚང་།

མདོར་ན་མི་སྤྲོད་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བརྒྱུད་བཏབ་པའི་སར་མ་སྤྲོས། སྤྲོད་བར་  
གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཅུ་བཏབ་པའི་སར་སྤྲོས་ཏེ་དལ་འབྱོར་གྱི་ཚོས་བཅོ་བརྒྱུད་ཚང་བའི་  
མི་ལུས་ཐོབ་པས་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྤྲོད་དུ་སྤྲོབས། ལྷ་མ་ལས་ལམ་ཁྲིད་མང་དུ་ཉན་པས་  
ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱང་རང་ཚོར་ལ་དཔག་པའི་དགའ་མོ་འདུག །ཚོས་ལ་སྤྲོད་མི་བཟོད་  
པའི་རྒྱུན་ན་བ་རྒྱ་བ་འཆི་བ་སོགས་མ་སྤྲོབས་པའི་དུས་འདིར་རུས་བ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་ནས་  
གཏན་གྱི་སྤྲོད་འགོ་རྒྱལ་པ་ཞིག་བྱེད་མ་རུས་ན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་དུ་རིན་ཐང་མེད་པ་ཞིག་  
རྟོན་ནས་ཡོངས་མ་སྤྲོད་པར་སྟོར་དུ་བཅུག་པ་ལས་ཀྱང་གྲོང་ལྷག་པར་ཆེ་བས། དུས་ད་ནས་  
བཟུང་སྟེ་མ་ཤི་རྒྱུ་ཆད་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལམ་ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་ཤིག་ཅིས་ཀྱང་  
བྱོལ། །དེ་ལྟར་བྱེད་རུས་པར་ལྷ་མ་སྤྲོས་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ་ཞེས་གདུང་བྱགས་དག་པོས་  
ལྷ་མའི་བྱགས་རྗེ་བསྐྱེད་ཞེས་བསྟོན་མོ། །སྟོན་བདུན་ཅི་འབེབས་སྤྲུང་ཡང་བྱ།

གཉིས་པ་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ་ནི། སྤྲོད་སྤྲོད་ལ་སྤྲོས་པའི་རང་ནས་འདི་ལྟར།  
དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟོན་འདི་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོན་མཐོ་ལྷ་  
མིའི་ལུས་རྟོན་བྱེད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྤྲུང་བ་དང་། ཡོངས་སྤྲོད་ཆེན་པོ་འབྱུང་

བའི་རྒྱ་རྒྱུན་པ་གཏོང་བ་དང་། འཁོར་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་བཟོད་པ་སྐོམ་པ་སོགས་བདེ་སྐྱབས་  
ཏུ་སྐྱབ་ཏུ་ས་ཤིང་། མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་ལྡན་ནམ། འཁོར་ལོ་བཞི་དང་ལྡན་པའམ། རྣམ་སྐྱེན་  
ཤི་ཡོན་ཏན་བརྒྱན་ལྡན་ལྟ་བུའི་ལུས་རྟེན་ཁྲུང་པར་བ་ཞིག་འདོད་ནའང་དེ་དང་དེའི་རྒྱ་ཚོགས་ཆ་  
ཚང་བར་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་ཏུ་ས། དེར་མ་ཟད་དགའ་ལྡན་དང་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུའི་དག་ཞིང་  
དུ་བཟོད་པར་འདོད་ནའང་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྣམས་རྟེན་འདིས་སྐྱབ་ཏུ་ས། དེ་ཡང་སོ་ཐར་ཤི་  
ཚོགས་ལྟ་བུའི་སྐོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའི་རྟེན་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤི་དོན་དུ་  
རྫོགས་བྱུང་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་མཚོག་གསུམ་སོགས་ཞིང་ཁྲུང་པར་ཅན་  
ལ་བརྟེན་པའི་དགོ་ཅ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཇི་འདྲ་བསྐྱབ་ཀྱང་ཏུ་ས་པས་མིའི་རྟེན་ལ་བསོད་ནམས་སྐྱབས་  
ཚེན་གསོག་པ་ལྟ་བུ་འབྱོ་བ་གཞན་ཤི་རྟེན་ལ་ཤིན་ཏུ་དཀའ།

གཞན་ཡང་ཁམས་གོང་གི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱིས་རྟག་ཏུ་སྐྱོས་ནས་འཁོར་བ་  
ལ་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་རྟེན་དེར་འབགས་ལམ་གསུང་དུ་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་། སྐྱོན་མིའི་སྐྱེ་  
བ་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་ལམ་ལ་སྐྱངས་པའི་བག་ཆགས་ཅན་ཁ་ཤས་ཅམ་ལས་འདོད་ལྟ་པལ་ཆེར་  
ཡང་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་གསུངས་པས་ཐར་ལམ་གསུང་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་མིའི་ལུས་རྟེན་མཚོག་ཏུ་  
གྱུར་བ་ཡིན། མི་ལའང་སྐྱ་མི་སྐྱོན་པ་སྐོམ་པའི་རྟེན་དུ་མི་དུང་བ་དང་། མིང་གཞན་པ་གཉིས་སྐྱབ་  
སྐྱོངས་ཤས་ཆེ་བས་འཇམ་བུ་སྐྱིང་བ་ཁྲུང་པར་དུ་འབགས་ལ། རྟེན་འདིར་སྐྱང་དོར་མ་འབྱུགས་  
པར་ཐར་པའི་ལམ་ལ་སྐྱབ་པ་སྐྱིང་པོར་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ས་ཚོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོང་། ཐེག་པ་  
མཚོག་གི་ལམ་ཤི་གཞུང་ཤིང་བྱང་རྒྱབ་ཤི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མིའི་རྟེན་ལ་གསུང་དུ་སྐྱེ་བ་འདྲ་  
བའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་རྟེན་གཞན་ལ་མི་འབྱུང་བར་སྐོབ་སྐྱིངས་ལས་གསུངས་པས་ཐེག་ཚེན་  
ཤི་ལམ་སྐྱབ་པ་ལ་རྟེན་འདི་ཉིད་ལུས་དུ་བྱུང་བར་དེས་ཤིང་། ཁྲུང་པར་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་ཏུ་ག་  
ལྡན་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱགས་སྐྱ་མེད་ཤི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱིགས་དུས་ཤི་ཆེ་སྐྱང་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་

རུས་པའི་ལྷུས་རྟེན་མཚོག་ཏུ་བསྐྱབས་པས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་སློབ་གནས་སུ་བྱེད་དང་གསུངས། དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་སྐྱབ་རུས་པའི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་པའི་ཆེ་སློང་པོ་ཅི་ལོན་ཞིག་མི་བྱེད་པ་ནི། དཔེར་ན་མི་དབུལ་པོ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེའི་སྲིང་དུ་སླེབས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་གཏན་མི་ལེན་པར་སྐྱེ་གར་རོལ་མོ་སོགས་ཅེད་འདོམ་དུས་འདའའའི་རྒྱགས་ཟད་ནས་བྱ་ལོན་གྱི་ཟས་ཅམ་གྱིས་འཚོ་བའི་སྲུང་ལག་སློང་པར་རང་བྱིས་དུ་ལོག་པ་དང་འབྲས་སྟེ། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལྷུས་རིན་པོ་ཆེའི་སྲིང་དང་འབྲས་བུ་སྐབས་ལེགས་གྱིས་སླེབས་ཏུང་ཆེ་འདིའི་རྟེན་བཀུར་སྟོན་གསུངས་སྐྱབ་པ་སོགས་དོན་མེད་གྱི་བྱ་བཞག་ཁོ་ནས་གཡངས་པ་ཅམ་ལས། ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་ལྟ་བུའི་གཏན་དུ་ཕན་པའི་དགེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱབ། སྲར་བསགས་པའི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཆེ་འདིར་ལོངས་སྟུང་བས་ཟད། བྱ་ལོན་དང་འབྲས་བུའི་སྒྲིག་པ་སྐོ་སྐོ་ཚོགས་ནས་བསགས་ཏེ་སྲར་སློབ་གྱི་གཏན་ལུལ་རན་སོང་དུ་སློབ་དགོས་པ་དེ་ལས་རང་གིས་རང་བསྐྱུས་ཚབས་ཆེ་བ་ཅི་ཡོད། སློབ་ཆད་རན་སོང་གསུམ་སོགས་མི་ཁོམ་པའི་སྐྱེ་བ་མང་པོ་ཡུན་རིང་བརྟུན་དེ་ད་ལྟ་ལན་གཅིག་ཅམ་ཐར་ནས་དལ་པའི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་ཀྱང་ལེགས་ཉེས་དཔྱོད་པའི་སློ་སྐོས་དང་སྐྱབ་བཞིན་དུ་གཏན་གྱི་འདུན་མ་རྒྱང་ལ་བསྐྱར་ནས། སྲར་ཡང་རན་འགོ་ཉམ་ང་བའི་གཡང་དུ་བསམ་བཞིན་མཚོངས་ན་ངེས་པར་སེམས་མེད་པའི་རྟགས་སུ་འདུག། །དེས་ན་ཆེ་སྐྱབ་ལྟུང་ཅམ་པ་འདི་དོན་མེད་དུ་མི་གཏང་བར་རང་རུས་དང་བསྐྱབ་པའི་སློང་པོ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་སྐྱང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་རུས་པར་སྐྱེ་མ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་མ། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བར་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་བྱུང་བར་ཅན་སྐྱེ་བ་ལ་མ་བྱུང་བར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གསུམ་པ་རྟེན་དཀའ་བ་བསམ་པ་ལ་གཉེས་ལས། དང་པོ་རྒྱའི་སློ་ནས་རྟེན་དཀའ་ཚུལ་ནི། སྐྱེ་བོར་སྐྱེ་མ་ལྟ་སྐོམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་འདི་ལྟར། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་འདི་དོན་ཆེ་བར་མ་

ཟད་རྟེན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལྟོ། ད་ལྟའི་མི་པལ་ཆེར་གྱིས་མི་དགོ་བའི་སྲོགས་བཟུང་ནས་སྤིག་  
 བ་ཚབས་ཆེན་གསོག་བ་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་གྱི། དགོ་བ་སྐྱབ་མཁན་ཤིན་ཏུ་དགོན་པར་སྣང་  
 བས། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ཆེ་རེ་གཉིས་ཅམ་མ་གཏོགས་པལ་ཆེར་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་ཐེ་ཚོམ་  
 མེད། རང་རེའི་གྱིས་བ་རྣམས་ལ་ཚོས་བསྐྱབས་ཀྱང་མི་ལོ་བ་བ་ལ། མི་དགོ་བ་རྩལ་ལ་སོགས་  
 བ་སློབ་མི་དགོས་པར་རང་ལྷགས་གྱིས་ཤེས་འོང་བ་འདིས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་  
 མཁན་མང་བ་ཉོགས་སྐྱབ་བར་སྣང་། རང་ཉིད་ཀྱང་སྤིག་བ་སྣང་བསགས་དབག་ཏུ་མེད་པའི་ཁར་  
 ཆེ་འདིར་ཡང་སྲོན་གྱི་གོམས་ལྷགས་གྱི་དབང་གིས་མི་དགོ་བ་གང་བྱས་སློབས་ཆེ་ལ་དགོ་སྲོང་  
 བཙོས་མ་ཅམ་ལས་མི་འོང་བ་དང་། སྤིག་སྐྱབ་སྲོན་བསགས་འདག་རེས་སུ་སྲོང་ཞིང་སྤྱིན་ཆད་  
 སློམ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱལ་བའང་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པས་ཤི་མ་ཐག་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་དགོས་ཏེ། བྱང་སེམས་ལ་  
 ཁོང་ཁོ་བ་ལྟ་བུའི་སྤིག་བ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེས་ཀྱང་བསྐྱལ་པར་མནར་མེད་དུ་གནས་དགོས་ན། སྐྱེ་  
 བ་སོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤིག་བ་འབྲས་བུ་མ་སྐྱང་ཞིང་གཉེན་པོས་མ་བཙོམ་བ་ཚད་མེད་  
 བ་རང་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་མཐུས་ངན་འགྲོར་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་གནས་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སློམ་པས་སོ།།  
 རང་འགྲོར་སྐྱེས་ན་དགོ་བ་སྐྱབ་མི་ཤེས་ལ་སྤིག་བ་རང་གི་རང་གིས་རྒྱལ་དུ་བྱེད་པས་བསྐྱལ་བ་  
 དུ་མར་བདེ་འགྲོའི་མིང་ཡང་མི་སོས་བས། མི་ཁོམ་བ་བརྒྱད་གྱི་གནས་ནས་དལ་འབྱོར་བསྐྱབ་བ་  
 ལས་དལ་འབྱོར་གྱི་ཉེན་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཞེས་བཀའ་གདམས་གོང་  
 མ་རྣམས་གསུངས། སྤྱིར་བདེ་འགྲོ་ཅམ་ཞིག་སོབ་བ་ལའང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་བའི་དགོ་  
 བ་རྣམ་དག་སྣ་གཅིག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལྷན་པར་དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་མི་ལུས་སོབ་བ་ལ་  
 རྒྱ་གང་བྱང་གིས་མི་ཚོགས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང་། སྤྱིན་བ་ལ་སོགས་  
 བས་གོགས་བྱས། སྲོན་ལམ་བྲི་མ་མེད་པས་མཚམས་སྲོང་བ་སོགས་དགོ་ཅ་མང་པོ་ཞིག་དགོས་  
 བ་རྒྱ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་མཁན་རང་གཞན་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་དགོན་པར་སྣང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཚུལ་

ཁྲིམས་དག་པ་ཞེས་པ་ནི་སློབ་གསུམ་ལ་བྲན་ཤེས་ནང་མང་བ་སྟེན་ནས། ཁས་སྒྲུངས་པའི་བཅས་  
མཚམས་ལས་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདའ་ཞིང་། བརྒྱ་ལ་ཉེས་པ་སྐྱབ་བྱ་རེས་གོས་ཚེ་དེ་མ་ཐག་སྤྱིར་  
བཅོས་ཀྱིས་དག་པར་བྱས་ཏེ་ཉེས་ལྷུང་དང་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པ་ཞེག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་འདུག་  
པས། ད་ལྟ་སེར་སྐྱ་ཁྲི་ཐག་དུ་མའི་ཁོད་དུའང་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཀྱིས་བཅས་ཁྲིམས་སྤང་མཁན་རེ་  
གཉིས་ཅམ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚོད་དུ་མངོན་ལ། རང་གིས་ཀྱང་སློབ་པ་འདི་ཁས་མ་སྒྲུངས་བྱ་བ་མེད་  
མོད་པམ་ལྟག་ལྷུང་བྱེད་སོགས་སྟེ་ཚན་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་ཞེབ་ཏུ་བསམས་ན། འདིའི་  
ཐད་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེག་བྱུང་སྟེ་སྣོད་མོ་བའི་སྣོད་བའི་དེས་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྤྱང་། སྐྱགས་བྱང་  
སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱུ་གངས་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་ན་བསྐྱང་མཚམས་སློབ་མི་དགོས། སྤྱིན་པ་  
ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་སྐྱབ་བྱ་རེ་བྱེད་པར་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་སྤྱིན་སེལ་དང་། གཞན་  
ཀྱི་ལད་མོ་དང་། གྲགས་འདོད་ཀྱི་མཛེས་ཚོས་ཅམ་དུ་སོང་བ་ལས་སྤྱི་མ་དོན་གཉེར་ཀྱི་བསམ་  
བས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་མི་སྤིད་པ་ཅམ་དུ་གྱུར། སློན་ལམ་ངེ་མ་མེད་པ་བྱ་བའང་འདི་སྤྱང་གི་  
ཞེན་བས་མ་བསྐྱད་པ་ཞེག་ལ་ཟེར་ཀྱང་རང་རེ་ཆེ་འདིའི་སྤྱིན་ཚོགས་ལ་ངམ་ངམ་ལུགས་ཀྱིས་  
ཡིད་སློན་འཚོར་བ་མ་གཏོགས་སྤྱི་མ་པན་ཚད་ཀྱི་དོན་ཚེན་མོ་དག་ལ་སློན་འདུན་བཅོས་མིན་  
ཞེག་འོང་དཀའ་བར་འདུག།

དེ་ལྟར་ངན་འགྲོའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྤྲིག་པ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བསགས། མངོན་  
མཚོའི་རྒྱུར་འགྲོ་ངེས་ཀྱི་དགོ་བ་རྣམ་དག་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱི་བ་རྗེས་མར་མི་ལུས་ཐོབ་ཡོང་  
སྟམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞིང་ཐོག་ཏུ་ནས་དོག་གཅིག་ཀྱང་མི་འདེབས་པར་དུག་གི་ས་བོན་ཁོ་ན་བཏབ་  
སྟེ། སྤྱིན་ཀ་ནས་བསྐྱུ་ཅིས་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་ལྷན་པའི་རྟགས་སུ་སྤྱང་། ལམ་  
ཁ་སྐྱག་གི་མདོར་སྤྱིན་པའི་མི་དེ་གོམ་པ་གང་གིས་གཡས་གཡོན་ཀྱི་ལམ་ཅི་རིགས་པར་སྤྱིན་ན་  
རྗེས་སོར་ལམ་གཅིག་ཤོས་བཅོལ་ཀྱང་མི་རྟེན་པ་ལྟར། ད་རེས་སྤྲིག་པ་སྤྱང་བྱས་སྟོབས་བཞེས་

སྤྱངས། བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚོ་བ་རྣམས་རྣམས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་བསམགས་ན་སྤྱི་མ་པན་ཆད་དེའི་  
 རྣམ་སྤྱིན་གྱིས་ལྷ་མིའི་རྟེན་བརྒྱུད་མར་ཐོབ་པ་དང་། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་ཚོས་སྦྱབ་པ་ཞིག་འོང་  
 བས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཇི་མཐོ་ཇི་མཐོར་འགོ་སྟེ། ངན་སོང་གི་སྤྱི་བ་བཅའ་ཀྱང་མི་རྟེན། ད་ལན་  
 དཔལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་དགོ་སྟོང་རྣམ་དག་སྣ་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་ཆེ་འདིའི་འདོད་ཡོན་  
 བྲན་ཚེགས་དེའི་སྤྱིར་སྤྱིག་པ་སྐོ་སྐོ་ཚོགས་ནས་བསྤྱིས་ན་སྤྱི་མར་ངན་འགོའི་གནས་སུ་སྤྱིས་ཆེ་  
 ཐར་པ་པར་ཞོག་མངོན་མཐོའི་མིང་ཅམ་ཡང་མི་ཐོས། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཡར་འགོ་དང་མར་འགོ་  
 གཉིས་ཀྱི་སོ་མཚམས་སུགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱུག་གི་འདམ་ཁ་རང་གིས་བྱས་ཚོགས་པའི་དུས་འདིར་  
 འདམ་ཁ་མ་འཕྲུགས་པར་གཏན་གྱི་སྤྱིད་འགོ་རྒྱུགས་པ་ཞིག་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་རྣམས་  
 པར་ལྷ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་ལྷ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་བཞིན་དུ་བསྐྱོལ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་སྐོ་ནས་རྟེན་དཀའ་རྒྱུལ་ཞི། དབྱར་དུས་ཏ་སྤང་ཉུང་ཉུང་དེའི་སྤྱིད་ན་  
 འབྲུ་སྤྱིན་ཆེས་མང་བ་ཡོད་པའི་བྱངས་དེ་ཅམ་ཡུལ་གྱུ་གཅིག་གི་མི་ལའང་མེད་པའི་ཚོད་དུ་སྤྱང་  
 བ་རང་དེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པས་འདིག་རྟེན་འདིར་མི་ལས་དུད་འགོ་མང་བ་ཤེས་སྤྱི་ཞིང་།  
 དེ་ལས་དུད་འགོ་བྱིངས་ན་གནས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ཆང་འགག་གི་སྤང་མ་ལྟར་ཆད་མེད་པ་  
 ཡོད། དེ་ལས་ཡི་དུགས་དང་། དེ་ལས་ཚ་བྱང་གི་དམུལ་བ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གསུངས། མིའི་  
 འགོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་ཐུན་བསྐལ་ལས་སྤོན་བསྐལ་ཉུང་སྟེ། མདོ་ལས་བསྐལ་བ་འདིའི་  
 འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་མེད་པའི་ཐུན་བསྐལ་དུག་ཏུ་འདས་ནས་བསྐལ་བ་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སངས་  
 རྒྱས་ཁྱི་འབྲུང་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཐུན་བསྐལ་བརྒྱུད་ཁྱི་འདས་ནས་བསྐལ་བ་སྤང་མ་ལྟ་བུ་ལ་  
 སངས་རྒྱས་ཁྱི་འབྲུང་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཐུན་བསྐལ་སུམ་བརྒྱུད་འདས་ནས་བསྐལ་བ་ཡོན་ཏན་  
 བཀོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་འབྲུང་བར་གསུངས་པས་ཤེས་རུས་པའི་སྤྱིར། སྤོན་  
 བསྐལ་ལའང་འཆགས་བསྐལ། གནས་བསྐལ། འདིག་བསྐལ། སྤོང་བསྐལ་ཉེ་བཞི་སོ་དེ་དེའི་ཡུན་



ལ་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་རེ་ཡོད་པ་ལས་འཆགས་འདི་ག་སྟོང་གསུམ་དང་གནས་བསྐྱལ་གྱི་ཆེ་ལོ་ཡར་  
 འཕེལ་གྱི་དུས་སུ་སངས་རྒྱལ་འབྲོན་མི་སྲིད་ཅིང་། ཆེ་ལོ་བརྒྱ་བ་མན་ཆད་ལའང་སངས་རྒྱལ་མི་  
 འབྲུང་བས་བསྟན་པ་མི་གནས་པའི་དུས་ཚོད་ལས་གནས་པའི་དུས་ཚོད་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། ལྷོན་པ་  
 འདྲིའི་བསྟན་པ་བྱུང་ནས་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་འདི་ག་རྟེན་དུ་འབྲོན་པའི་བར་ལ་མི་ལོ་དྲུང་ལྷུང་ཞེ་  
 ལྟ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་པར་སྤང་། བསྟན་པ་གནས་པའི་དུས་ཚོད་ལའང་སངས་  
 རྒྱལ་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་ལོ་ཁ་ཤས་ཅམ་ལས་མེད་ཅིང་། བསྟན་པ་མི་གནས་པའི་ས་ཕྱོགས་  
 ལ་སྟོན་ན་ཆོས་དར་བའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཏེ། རྒྱ་གར་དང་ཁ་ཆེ་སོགས་ཡུལ་ཆེན་པོ་རྣམས་  
 དུས་ཕྱིས་སྐྱོ་སྐྱོ་མི་བསྐྱལ་བ་ཤིན་ཏུ་གིས་གང་བས། ད་ལྟ་བོད་དང་ཉོར་ཡུལ་ཅམ་ལས་བཤད་  
 རྒྱལ་གྱི་སྐོལ་གནས་པ་ཆེར་མ་མཐོང་། བསྟན་པ་དར་བའི་ཡུལ་དུའང་ཆོས་ལྷགས་མི་གཅིག་པ་  
 མང་བ་རང་འདི་མདོ་སྐྱད་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་སྐྱོ་སྐྱོའི་སྤེར་གཏོགས་བསྐྱང་གིས་མི་ལང་བས་  
 ཤེས་ཀྱིས། རང་པའི་ཆོས་ལྷགས་འདི་ན་པ་ལའང་བསྟན་པའི་སྐོར་མ་ཞུགས་པའི་བྱིས་པ་ལ་སྟོན་  
 བ་རབ་བྱུང་ཉུང་སྟེ། དཔེར་ན་བྱིས་ཆང་གཅིག་ལ་མི་བཅུ་སྟོར་ཅམ་ཡོད་པའི་ཁོད་ན་ཆོས་སྟོར་  
 ཞུགས་པ་རེ་རེ་ཅམ་ལས་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་། དེར་སངས་སྤྲུགས་མ་ལྟ་བུ་གསུང་བའོ་  
 བའི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆེ་འདྲིའི་བྱ་བཞག་ཁོ་ན་ལ་ཤི་སྤར་འཐམ་པ་ཤས་ཆེ་  
 བས་གྲ་བ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོའི་ནང་ན་སྟོ་ཁ་ཆོས་ལ་སྐྱོགས་པ་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ཅམ་དུ་གྱུར་བས།  
 སྟོ་གང་ནས་བསམས་ཀྱང་དལ་འབྲོར་འདི་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པར་འདུག།

དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་ཀྱང་ཆེ་སྤྱི་མ་མན་ཆད་གྱི་རྟོག་དཔྱད་མེད་པར་ཆེ་འདྲིའི་བདེ་  
 བ་སྐྱུབ་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་སེལ་བའི་ཐབས་ཅམ་ལ་འབད་བ་ནི་འདི་སྤྱི་གཉིས་ཀར་དུང་འགྲོ་  
 དང་ལྷུང་མེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱི་མན་རྒྱ་པོ་དེ་མ་ཤི་བར་བསྐྱད་ན་ཐན་ཆང་གཅིག་  
 ལྟེར་བ་ལ་མཚུགས་བསྐྱེལ་བ་དང་། དཔྱག་པས་བདེ་གསལ་ལ་མཆེ་བ་གཅིགས་པ་ཅམ་མ་

གཏོགས་ཕྱི་མ་ཅིར་འགྱུར་གྱི་མཚོ་བསམ་མེད་པ་བཞིན་རང་ཡང་མ་ལོ་བར་བསྐྱད་ན་འཇིག་རྟེན་  
ཕྱི་རྟེན་སོགས་བཞི་ལ་ཆགས་པ་དང་། མ་རྟེན་སོགས་བཞི་ལ་སྤང་བ་སྐྱེས་ནས་ལས་ངན་གསོག་  
པ་ཅོམ་ལས་སྤོ་མ་མི་བྱ་བས་གསོན་ནའང་ཁྱི་དང་འབྲ། ཁྱི་གན་སྐྱོ་བོས་དགོ་བ་མ་བསྐྱབས་  
བས་ལི་རྗེས་སུ་སྐྱར་ངན་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྤོང་བ་ལས་མ་འདས་པ་བཞིན་རང་ཡང་དགོ་བ་  
རྣམ་དག་གཅིག་ཀྱང་མ་བསྐྱབས་པར་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེས་མང་བ་ཞིག་བསགས་  
ཡོད་པས་ལི་མ་ཐག་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བས་ལི་ནའང་ཁྱི་དང་འབྲ་བར་སྤང་། དེས་ན་ཕྱིའི་རྟེན་དགོ་  
བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇུག་ནང་གི་རྟེན་དལ་འགྲོར་གྱི་ལུས་རྟེན་ཐོབ། ལྷན་དོར་གྱི་རྣམ་དགོ་  
ཤེས་པའི་དགོས་དོན་གྱི་སྤྱིང་ཐོ་ལྟ་བུར་ལོ་གཅིག་གི་རིང་དགོ་སྤྱོད་བྱས་པ་ཅོམ་ཡང་སེམས་  
ལ་འཇིག་རྟེན་མེད་པར་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་དགོས་ན་སྤོང་ལིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ལོ་དང་རྒྱ་བ་སྤོ་མ་ཞིག་  
གི་སྐྱབས་ལི་ནས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ཡོད་ན་བྱ་ཐབས་ཟད་ཀྱང་མ་ལོ་བར་ད་ལྟ་ཆོས་  
ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདི་སྐྱེས་པ་ལིན་ཏུ་བཟང་བས་ད་ནས་བཟུང་ཆེ་མཇུག་ཅུང་ཟད་ཅོམ་  
གྱི་ལུན་འདིར་དོན་མེད་གྱི་བྱ་བཞག་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱར་ནས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་  
ཉམས་ལེན་གྱིས་དུས་འདའ་བ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་བྱས་པར་མ། དལ་འགྲོར་རྟེན་  
དཀའ་བར་རྗོགས་པའི་ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་ལ་མ། ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་མ། བསམ་  
མོ། །མཇུག་སྐྱར་དང་འབྲ་ལ། ལུན་མཚམས་སུ་དལ་འགྲོར་གྱི་ཆོས་སྐོར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་  
དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བལྟ་བ་སོགས་སྐྱར་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྤྱིང་ཐོ་རི་ལྟར་ལེན་པའི་རྒྱལ་ལ་གསུམ། སྐྱེས་བྱ་རྒྱུང་དུ་དང་ལུན་མོང་བའི་  
ལམ་གྱི་ངེས་པ་ལ་སྐོ་སྐྱར་བ། འགྲིང་དང་ལུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་ངེས་པ་ལ་སྐོ་སྐྱར་བ། སྐྱེས་བྱ་  
ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ངེས་པ་ལ་སྐོ་སྐྱར་བའོ། །དང་ཐོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉེན་གྱི་

སྒྲིལ་བུ་རྒྱུ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་མང་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཛིག་  
རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྲལ་བ་བསམ་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་མང་རི་ལྟར་  
འལྱར་བ་འགོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་བསམ་པའོ།།

དང་པོ་ནི། འདིར་ཆོས་སྐོར་ལོག་མ་ལྟམས་ཀྱི་དམིགས་ལྟམ་ཅུ་བཏོན་ནས་སྐྱོང་  
བའི་སྐབས་སུ་དངོས་གཞིའི་དུས་ཀྱི་སྐྱོང་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་མོང་མིན་པ་མ་གཏོགས་སྐྱོང་དངོས་མཁུག་  
གསུམ་དང་རྒྱན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་སྐྱོང་བར་གསུངས་པ་  
རྟོགས་སྒྲིབ་བར་སྒྲུབ་བས་འདི་མཚན་ཅད་ལ་ས་བཅད་ཡང་བསྐྱར་གྱིས་མ་གྱིས། སྐྱོང་བའི་ལུང་  
རྒྱུགས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདི་ལྟར་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་  
སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་ལྷགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལྟོགས་སྐྱོང་བ་འདི་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་མ་  
བསམས་པས་ལན་བར་འདུག་སྟེ། འོ་སྐོལ་སྐྱེ་བ་སྒྲིབ་མ་ལྟམས་སུ་བལ་ཆེར་མི་ཁོམ་པའི་གནས་  
ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་པས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་མ་རྟོན་ལ། ཆོས་བྱེད་དུ་རུང་བའི་རྟེན་རེ་ཐོབ་པའི་  
ཆེ་ཡང་ད་དུང་མི་འཆི་སྐྱེས་པའི་རྟག་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེས་ཏེ་འདི་སྤང་གི་བྱ་བཞག་འབའའའིག་ལ་  
སེམས་པ་མ་གཏོགས་ཆེ་གྱི་མ་ཐན་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་སྒྲོམ་སྐྱེས་ཤིང་། བརྒྱལ་ཆོས་  
ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་རེར་འབད་ཀྱང་མཁས་གཤམས་དོན་དུ་གཉེར་བས་པོ་ཏེ་འགའི་རྩོད་པ་བྱེད་  
པ་དང་། འདྲེ་གདོན་ཀྱི་གཞོན་པ་ཞི་སྤྱིར་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་འལྱུག་པ་དང་། སྐོབ་མ་  
བསྐྱེད་བར་འདོད་ནས་དབང་རྗེས་གནང་གི་ཐོབ་གྲངས་གསོག་པ་དང་སྐོམ་ཆེན་གྱི་མཚན་སྟོན་  
ལ་རེ་བས་བྱུག་སྐོམ་འདག་སྐྱར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཆེ་འདི་བ་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་པས་དགོ་བ་ཅི་  
བྱས་མཐུ་རྒྱུ་ལ་དང་། ཆེ་མཐར་འཁྲུལ་གྱི་བར་སྐྱོད་གཤམས་བྱས་ནས་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་དང་  
རྟོན་བཀུར་སྟོན་གཤམས་ལ་ཆགས་ཞེན་པའོ་དང་། དེའི་གོགས་བྱེད་མཁའ་ལ་ཞེ་སྤང་དང་། དེ་  
དག་གི་ཉེས་དམིགས་ལ་སྐོངས་པའི་གཉི་ལྷག་དང་། ལུན་ཆོགས་རྩང་ཐད་བྱུང་ཆེ་དེས་ང་རྒྱལ་བ་

དང་། རང་མཉམ་ལ་སྤྲུག་དོག་སོགས་ཉོན་མོངས་དྲག་པོ་རྣམས་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བ་དང་།  
 དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་མི་དགེ་བཅུ་སོགས་སྤྲིག་ལྷུང་ཚབས་ཆེན་རྣམས་བསལས་  
 ཅི་ཐུབ་ལ་འབད་ནས་ཤི་མ་ཐག་དན་སོང་སུ་མཐའ་མེད་པར་འབྱུང་དགོས་པ་ཡང་ཡང་བྱུང་། ཆེ་  
 འདིར་ཡང་སྤྱི་ནང་གི་མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་བཞིན་དུ་ཚོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་འདི་རྟོག་འཛིན་  
 གི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ལན་འདུག་པས་སློམ་མི་འཆི་བའི་སྤྱོད་པ་འཛིན་པ་ཞི་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་གི་  
 སློ་གཅིག་ལྷུང་མངོན། འཆི་བ་དྲན་པའི་སློ་རྣམ་མ་ཞིག་སྤྲེས་ན་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་གཉེན་བཤེས་  
 ཐམས་ཅད་དང་སྤྱིར་དུ་འབྲལ་བར་མཐོང་ནས་གཅན་གཟན་གི་མཁུན་དུ་རྩ་སྤྱངས་པ་བཞིན་ཆེ་  
 འདིའི་བདེ་སྤྱིད་སྤྲོད་གསུམ་ལ་ཞེན་པ་གཉིང་ནས་ལོག་པ་ཞིག་འོང་བས་འདི་སྤྱང་གི་བྱ་བ་གང་  
 ཡང་མི་ཚུམ་པར། སྤྱི་མའི་དོན་དུ་སྤྲུབས་འགོ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སྤྱིན་གཉིང་སོགས་བསོད་  
 རྣམས་རྒྱུ་བས་གང་ཆེ་བསྐྱབས་པ་དང་། སྤྱིར་བྱས་གི་ལས་དན་ཐམས་ཅད་སློབས་བཞིས་སྤྱངས་  
 ཉེ་སྤྲོད་ཆད་དལ་འགྱུར་གི་ཨང་ཀ་མ་འབྲུགས་པར་བདེ་ནས་བདེ་བའི་སར་འགོ་བ་ཞིག་འབྱུང་  
 དེས་བས་སློམ་འཆི་བའི་སྤྱོད་པ་འཛིན་པ་ཞི་རྒྱུད་ཚོགས་ཐམས་ཅད་གི་སྤྱོད་འདུག །རྒྱལ་སྤྲུལ་  
 སོ་རྟོ་བ་ཆེན་པོས་འཆི་བ་མ་དྲན་ན་ཐོས་བསམ་སློམ་པ་གང་བྱས་ཆེ་འདིའི་འདུན་མར་སོང་ནས་  
 ཚོས་སུ་མི་འབྱུང་བ་དང་། འཆི་བ་གཤའ་མ་ཞིག་དྲན་ན་ཅི་བྱས་ཚོས་སུ་འགོ་བར་གསུངས་པའང་  
 དོན་འདི་ལ་དགོངས་པར་སྤྱང་། དེས་ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གི་རྒྱུད་ལ་འཆི་བ་  
 མི་རྟོག་པ་དྲན་པའི་སློ་རྣམ་མ་ཞིག་སྤྲེ་བར་གླ་མ་ལྟས་བྱིན་གིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་  
 བ་x རྒྱད་པར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྟོགས་པ་སྤྲེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་གི་x ། འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་  
 པའི་རྟོགས་པ་འབྱུང་བར་ཅན་རང་གཞན་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྲེས་པར་བསམ་མོ།།

དངོས་གཞི་ལ་གསུམ། དེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ། རྣམ་འཆི་དེས་མེད་བསམ་པ། འཆི་  
 བའི་ཆེ་ཚོས་མ་གཏོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཐན་པ་བསམ་པའོ། །དང་སོ་ལ་གསུམ་ལས། འཆི་

བདག་ངེས་པར་འོང་ལ་དེ་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པ་བསམ་པ་ནི། སྤྱི་བོར་སློབ་མ་སྤྲོས་  
 བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར། བདག་གིས་རྙེད་དཀའ་དོན་ཆེའི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལན་གཅིག་  
 ཐོབ་པ་འདི་ཡང་རིང་དུ་མི་གནས་པར་ངེས་པར་འདིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་རི་འབྲེག་གི་སྤྱི་  
 བ་སྦྱངས་ཀྱང་མཐར་འཁོར་བ་ལས་མ་འདས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདས་པའི་དུས་སུ་སངས་  
 རྒྱུ་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་གྲངས་ལས་བཀལ་བ་ཚམ་རིམ་པར་བྱོན་པ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བུ་སྤྲོན་ཅིང་  
 རྒྱོལ་བར་མཚན་པའི་མཐར་སྤྱི་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་མདོ་སྤེལ་ནས་སུ་ཐོ་རེ་བ་ཚམ་གསལ་  
 ལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྟག་འདིན་ཅན་རྣམས་ཚོས་ལ་བསྐྱུལ་  
 བའི་སྤྱིར་སྤྱི་ངན་ལས་འདའ་བར་ཉེ་བ་ན་འཕགས་པ་ལྷ་རིའི་བུ་དག་བཙམ་པ་བརྒྱུད་མི་དང་  
 བཙམ་པ། མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་དག་བཙམ་པ་བདུན་མི་དང་བཙམ་པ། སྤྱི་དགའི་བདག་མོ་དག་  
 བཙམ་མ་ལྟ་བུ་དང་བཙམ་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྤྱི་ངན་ལས་འདས། བཙམ་ལྡན་འདས་མོང་མེད་རྣ་  
 ཅན་གྱི་ཤིང་ས་ལ་ལྷུང་གི་རྒྱང་དུ་ལེབས་ནས་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་དག་བཙམ་ལ་བཞོན། དེས་  
 སངས་རྒྱུ་འདའ་བ་བལྟ་མི་བཟོད་ཚུལ་གྱིས་དེ་འབྲལ་སྤྱི་ངན་ལས་འདས། སྤྱི་གཅན་འདིན་  
 གྱིས་སྟོན་པ་སྤྱི་ངན་ལས་འདའ་བ་བལྟ་མ་བུས་པར་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མང་པོ་རྣུ་འབྲལ་གྱིས་  
 འདས་ནས། སངས་རྒྱུ་དུ་མའི་རྒྱང་དུ་ལེབས་ཆེ་དེ་རྣམས་གྱིས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བསྐྱུལ་ཏེ་  
 སྤྱིར་སྟོན་པའི་སྤྲོན་སྤྱིར་བྱོན་པ་ལ་བཀའ་མཚིད་གྱི་ཐ་མ་སྤྲུལ། ཀུན་དགའ་བོས། འདིག་རྟེན་  
 གྱི་སྟོན་མ་ཆེན་པོ་བུ་ན་བདག་གིས་སེར་སྤྱི་དང་རྒྱལ་བའི་ཁབ་སོགས་སུ་གཤེགས་སོ་ཞེས་  
 བཤྱི་བའམ་རི་སྤྱི་དང་བཟོད་ཅེས་སྤྱི་སྤྲུལ་ས་བཏོན་ནས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་སངས་པ་ན་མ་འོངས་  
 ལུང་བསྟན་མང་པོ་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་པ་གཏང། དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཉིད་གྱི་སྤྱི་ལས་  
 སྟོད་གཤེགས་བསལ་ཏེ་དགོ་སྟོང་དག་སྟོས་ཤིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བ་ནི་རྙེད་པར་  
 དཀའོ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་

ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན། དེའི་ཆེ་དགྲ་བཙུག་པ་  
དབང་ཆེ་བ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བཀའ་བསྟུ་དང་པོའི་སྐབས་དགྲ་བཙུག་པ་ལྔ་  
བརྒྱ་ལས་ལྷག་མེད་པར་གསུངས།

དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་ཆེན་པོ་བདུན་དང་། རྒྱན་དུག་མཚོག་གཉིས་སོགས་  
པཎ་གྲུབ་རྒྱལ་སྟོན་ཇི་སྟེད་ཅིག་འཕགས་ལུལ་དུ་བྱོན་པ་རྣམས་དང་། བོད་འདིར་ཡང་ཚོས་རྒྱལ་  
མེས་དཔོན། མཁའ་སྟོན་གཉིས། རྫོང་འགྲོམ་ཡལ་སྲས། མར་མི་དྲུགས་གསུམ། ས་ཆེན་གོང་མ་  
ལྷ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་སྲས་བཙུག་པོ་སོགས་ལོ་པཎ་མཁའ་གྲུབ་མང་དུ་བྱོན་པར་ཚོས་འབྱུང་  
དེབ་ཐེར་རྣམས་ལས་བཤད་པ་མ་བཟླགས་ན་ད་ལྟ་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བ་ལ་ལེགས་པར་དབྱུང་ན་  
བྱུང་བའི་གཏམ་ཅོམ་མ་གཏོགས་དངོས་སུ་ཞལ་བཞུགས་པ་སུ་ཡང་མེད། མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་  
འདིར་སྟོན་ཆད་སྐྱེས་ནས་མི་ཤི་བར་བསྐྱད་པའི་མི་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་མོས་ཀྱི་ལུལ་དུ་མ་གྱུར་ལ།  
རྗོ་རྗེའི་སྐྱེ་བ་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་སྐྱེ་འཆི་སྤངས་པའི་དགྲ་བཙུག་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱ་  
ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་མཛད་ན། ཤ་ཁྲག་བགས་པས་གཡོགས་པའི་ལུས་འདི་ལྟ་བུ་འཇིག་  
པར་འབྱུང་བ་སྟོས་ཅི་དགོས། དེའི་སྤྱིར་བདག་འཆི་བ་ལ་འཇིགས་མི་དགོས་པའི་གདེང་ཅི་ཡང་  
མེད་བཞིན་དུ་འཆི་འཕ་སྟུང་བའི་དོགས་པ་ཅོམ་ཡང་ཡིད་ལ་མི་འཆར་བ་འདི་རྟག་འཇིན་གདོན་  
བྱིས་བསྐྱེས་པ་གོར་མ་ཆག །ལུལ་གང་དུ་བྱིན་ཀྱང་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པ་མི་སྲིད་པས་འཆི་བ་  
ངེས་པར་འོང་སྟེ། དཔེར་ན་འཕགས་སྐྱེས་སོས་སེར་སྐྱར་དམག་བྲངས་ནས་ཤུག་རྣམས་བསང་  
པའི་དུས་སུ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཤུག་རིགས་ཀྱི་བྱིས་པ་འགའ་ཞིག་རི་རབ་ཀྱི་ཁོང་གསེང་  
དང་། ཉི་ཟླའི་གཞལ་མེད་ཁང་སོགས་སུ་སྤྲས་ཀྱང་བྱིས་གཞིགས་པའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཤི་བེན་  
པ་བཞིན་ནོ། །སྟོན་དང་ད་ལྟ་བུ་མའི་དུས་ནས་དུང་འཆི་བས་འཇོམས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ།  
སྤྱིར་འདས་པ་རྣམས་བརྗོད་བེན་ལྟར་ལ། ད་ལྟོ་འཇིག་རྟེན་གཅིག་གི་ཚོས་གྲུང་མི་སྟོང་ལྷག་ལྷག་



འཛོམས་པ་རྣམས་ད་ནས་ལོ་བྲལ་ཅུ་བདུན་ཅུ་ཅམ་སོང་བ་ན་དེའི་ནང་གི་མི་དོག་པོ་གཅིག་ཀྱང་  
མེད་པར་རུས་གོང་ཐར་ཐོར་རེ་རྩལ་ཁྲིད་དུ་ཡོད། མི་གྲགས་ཅན་རེ་རེ་ཅམ་གྱི་མིང་ནས་སྐོས་ཏེ་  
བྱ་བ་བྱས་པའི་གཏམ་ཅམ་རེ་ཞིག་སྒྲིང་། སྐབས་ཤིག་ནས་དེ་དག་གི་མིང་ཅམ་ཡང་སྒྲིང་མཁན་  
མེད་པར་འགྱུར་བས་མཚོན་དེ་རིང་པན་ཚད་ལོ་བརྒྱ་ཚུན་ལ་ད་ལྟ་འཇམ་སྒྲིང་ན་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་  
གཞོན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་འཆི་བར་འགྱུར་ཞིང་། མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་  
དེ་དང་འབྲེལ་བས་བདག་གཅིག་ལུ་མ་ཤི་བར་སྡོད་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད།

འཆི་བ་སྐྱེ་བ་ཆེ་རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱུ་བུ་ཡོད་ན་མི་འཆི་བ་སྲིད་ཀྱང་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་  
བརྒྱུ་བུ་པར་མི་རུས་པའི་རྒྱལ་ལ། མཁྲོགས་པས་འགྲོས་སུ་མེད་པ་ནི། དང་སྲོང་མངོན་ཤེས་ལྡ་  
དང་ལྡན་པ་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱང་འཆི་བ་ཐོག་དུ་བབས་ཆེ་མི་འཆི་བའི་  
ས་ཕྱོགས་སུ་འགྲོས་མི་རུས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱབས་གྱིས་བརྒྱུ་བུ་མི་རུས་པ། སེང་གེས་གཅན་  
གཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་སྐྱལ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིང་ཆེན་གྱི་སྤྱི་པོ་སྤྲེར་མོས་འབྲལ་བར་བྱེད་  
ཀྱང་འཆི་བ་འོང་ན་མཐུ་ཅམ་ཉམས་ནས་སྲོག་འདོར་དགོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འོར་དང་སྐྱེ་མཁས་  
སོགས་གྱིས་བརྒྱུ་བུ་པར་མི་རུས་པ། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྐྱབས་དང་འོར་དང་སྐྱོ་  
རིག་མཁས་པའི་སྐོན་པོ་ཚད་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཆེ་ཆོད་རྒྱུ་བུ་ན་འཆི་བ་ལ་ཐབས་མི་རྙེད་པར་  
རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱུར་ནས་འགོ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྤགས་དང་སྐྱུན་གྱིས་བརྒྱུ་བུ་པར་མི་རུས་པ།  
དུས་ལ་བབས་ཆེ་འཆོ་བྱེད་གཞོན་རུས་གསོས་གྱིས་སྐྱུན་གྱིན་པ་དང་ཕྱག་ན་དོ་རྗེས་སྐྱུང་བ་  
བྱས་ཀྱང་འཆི་བ་བརྒྱུ་བུ་པར་མི་རུས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་སྐྱེས་པའི་ཐམ་འཆི་  
བས་བསྐྱུས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལས་སུས་ཀྱང་འདའ་བར་མི་རུས་ལ། དགོ་སྐྱོར་རྣམ་དག་  
ཅིག་བྱས་ཡོད་ན་འཆི་བ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་བུ་མི་དགོས་མོད། བདག་གིས་སྐོན་ཚད་གཏན་གྱི་འདུན་མ་  
པར་ཞོག །བདེ་འགྲོའི་རྒྱུར་འགོ་ངེས་ཀྱི་དགོ་རྩ་གཅོང་མ་ཞིག་བྱས་པའང་ཡིད་ལ་མི་དུན་པས།

སྐབས་འདིར་ཤི་ན་ངན་སོང་ལས་འགོ་ས་མེད་པ་ཐག་ཚོད། དེས་ན་ནམ་ཞིག་དབྱགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་  
ཚད་ནས་ལུས་རོར་གྱུར་ཅིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཉམ་ང་བའི་  
ལམ་འབྲང་འགྲིམས་པའི་ཆེ་བན་དེས་ཀྱི་ཚོས་ཤིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྐྱེ་མ་  
ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་སྟོང་ཐག་པ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་བཞིན་དུ་བརྒྱུ་མོ། །

ཆེ་ལ་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཚད་དུ་ཡོད་པ་བསམ་པ་ནི། བདག་གི་ཆེ་  
པལ་ཆེར་འདས་ཟེན་པས་བྱིན་ཚད་ཆེ་ལྷག་ཅི་ཙམ་ཡོད་མི་ཤེས་མོད། ད་ལྟ་ལོ་བདུན་ཅུ་བརྒྱད་  
ཅུ་ལོ་ན་པ་ལ་ཆེ་མཐར་བྱིན་པར་འཇོག་པའི་དེང་མཐའ་དེ་ལྷབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་དེའི་བར་གྱི་  
ཆེ་འཇོག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྗུང་ཏེ། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱབ་ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་  
རྒྱག་བརྒྱ་ཡོད་པ་ལས་དབྱགས་གཅིག་སྐྱངས་པས་ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་དབྱུང་བབས་སོང་  
བ་ལྟ་བུར་བསམས་ན། དབྱགས་དེ་དེ་སྐྱངས་པས་ཀྱང་ཆེ་རྗེས་ལྷན་དུ་འགོ་བས་ཆེ་མི་འཇོག་པའི་  
དུས་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ཞག་དེ་དེ་སོང་བས་སྐྱམ་ཅུ་ལོངས་པ་ན་རྒྱ་བ་ཟད། རྒྱ་བ་དེ་དེ་སོང་བས་  
བཅུ་གཉིས་འདས་པ་ན་ལོ་ཟད། ལོ་དེ་དེ་སོང་བས་ལོ་སྟོར་ལྔ་རྒྱག་ཙམ་ཇོགས་པ་ན་ཆེ་ཟད་ནས་  
འཆི་བའི་དུས་ལ་སྐྱབས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆེ་དེང་ལྷན་སྟོན་ལས་ཀྱིས་རི་ལྟར་འབྲངས་ཆོད་  
ཙམ་ལས་འབྲལ་དུ་སྟོན་པ་བྱེད་ཚུལ་གཏན་མེད་པས་དེས་པར་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པ། དཔེར་  
ན་རྗེར་བྱ་ཞིག་གི་ཞབས་བདེལ་ནས་ལྷག་ཅུ་བཅད་ན་འབྲལ་དུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་མཚུངས་  
པར་སྣང་། དག་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་དང་ཟས་ལོར་གསོག་པའི་ཡུན་ལ་ཅི་ཙམ་འགོར་བའི་ཆོད་གྱིས་  
བྱེད་པ་སོ་རང་ཉིད་འཆི་བ་ལ་རྗེ་རྗེ་ཉེར་འགོ་བ་དང་། ཁང་བྱིམ་གསར་དུ་བཅུག་པའི་ཆེ་ཡང་  
ཅི་ཙམ་འགྱུར་པའི་དེང་ཁང་བདག་འཇིག་རྟེན་གྱི་མའི་གནས་སུ་ངལ་མི་གསོ་བར་རྒྱག་གིན་  
ཡོད་པས། ཁང་པ་དེར་ལོངས་སྐྱེད་ནས་སྟོད་ཁོམ་ཆེར་མེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་དོན་ཆེན་  
སོ་ཞིག་གྲུབ་པར་རྒྱུ་མ་པ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེན་པའི་རྟགས་སུ་མངོན།

དེ་བཞིན་དུ་ཟ་འཕྱུང་དང་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་སོགས་ཅི་བྱ་བ་དང་ཅི་བྱེད་པའི་དུས་  
 ཐམས་ཅད་དུ་ཆེ་བྱི་ནས་མི་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་ཡེ་མེད་པས། མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་  
 རྟེན་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་སྡོད་པར་འདིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་བར་བརྒྱག་པའི་ཚོད་དུ་འགྲོ་བར་  
 གསུངས་པ་བསམ་སློབ་བྱུང་ན་མེད་པར་གདལ། བ་བ་དང་ཚུ་བའི་སོ་ཉལ་འཆི་བདག་གི་སར་  
 གྲིད་པའི་སྐྱབས་ལ་གསོན་བ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་པས། གསོན་པའི་དུས་ལ་ཆེ་བྱི་མར་མི་འགྲོ་  
 བའི་སྡོད་པར་བཟུང་ནས་དགའ་བར་བྱ་མི་རིགས་ཏེ། བཙོན་པ་འགའ་ཞིག་གཤེད་མས་གསོད་  
 སར་གྲིད་པའི་ཆེ་གོམ་བ་རེ་རེ་སྤྲོས་པས་ཀྱང་འཆི་བ་ལ་རྗེ་ཉེར་འགྲོ་བས་གསོད་སར་མ་སྤྲེལས་  
 པའི་སྐྱབས་ཅམ་ལ་དགའ་བར་མི་འོས་པ་བཞིན་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཕྱག་ན་བརྗོད་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་  
 མཚོས། སྐྱེས་ནས་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཞིག་སྡོད་དབང་ཡང་མེད་པར། །འཆི་བདག་གཤིན་རྗེའི་བྱང་  
 དུ་བར་ཅལ་གྱིས་བརྒྱག་པས། །གསོན་སོ་བེར་ཡང་འཆི་བའི་ལམ་ཆེན་ལ་ཆས་འདུག །ཉེས་  
 ཅན་གསོད་སར་གྲིད་པའི་སྤང་ཚུལ་འདི་སྟོབ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་མི་གཅིག་གིས་  
 ཚུ་སྤྱང་ཆེན་སོ་འབབ་པའི་འགམ་གྱི་བྲག་གཡང་གཟར་པའི་རོས་སུ་ཤིང་ཐོག་གི་རོ་ལ་ཆགས་  
 བས་རྐང་པ་རྩ་སྤང་ཞིག་ལ་བརྟེན། ལག་པས་རྩ་སྤང་ཞིག་ལ་འཇུས་ཏེ་མར་འཕྱང་བཞིན། ཤིང་  
 ཐོག་ལོན་པའི་ཆེ་བྱི་བ་དཀར་ནག་གཉིས་གྱིས་རེས་མོས་སུ་རྩ་སྤང་ལས་ཉག་མ་རེ་བཅད་གྱིན་  
 འབྲེང་བ་ལ་རྗེ་མི་སྤྲུམ་པར་བསྐྱད་པས་རྩ་སྤང་ཉུང་དུ་སོང་བ་ན་གཙོང་རོང་དུ་སྤྱང་ནས་སྤྱག་  
 བསྐལ་ཆེན་སོ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ། རྩ་སྤང་མ་ཟད་པའི་གོང་དུ་འབད་འབྱུང་བྱས་ན་བདེ་སར་  
 ཐོན་ལུས་ཀྱང་དེ་ལས་ཅི་ཐར་མི་བྱེད་པར་རང་ཉིད་གཡང་ལ་སྤྱང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལས་སློན་  
 པ་སུ་ཡང་མེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་རེ་འཁོར་བའི་བྲག་གཡང་དུ་ཆེའི་རྩ་སྤང་ལ་བརྟེན་ནས་  
 གནས་པའི་སྐྱབས། ཉེན་མཚན་གྱི་བྱི་བ་དཀར་ནག་གཉིས་གྱིས་ཆེའི་རྩ་སྤང་ཟ་བར་བྱེད་པ་ལ་  
 སྤྲུམ་མི་འདོག་པར་འདོད་ཡོན་ལཱའི་ཤིང་ཐོག་ཞེས་ཞེས་སྤྱང་ཅིང་ཡོངས་པ་ན་ཆེའི་རྩ་

ལུང་ཟད་མ་ཐག་ཤི་ནས་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གཙོང་རོང་དུ་ལྷུང་སྟེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུ་བོས་འཁྲེར་  
བར་འགྱུར་ཞིང་། ཆེ་མ་ཟད་གོང་དུ་རུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ལམ་བསྐྱབས་ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་བཟང་  
རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་པར་རུས་པ་རང་གིས་ཤེས་བཞིན་  
དུ་དཔྱུལ་བའི་གཡང་ལ་མཚོང་རྒྱུ་ཨེ་ཡོད་མཐོ་བསམ་གཏོང་རན་འདུག །ད་ལྟ་ཤི་དུས་སྐབས་  
མི་དགོས་ཁྱུས་ཀྱིས་སོས་བདེ་བར་བསྐྱད་ནས་འཆི་ཁར་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་མཚན་མ་བྱུང་ཆེ་  
སྤྲུག་སྐྱས་ཤོར་ན་གྲོང་ཤིན་དུ་ཆེ་བས་འཆི་བ་མ་སྐྱབས་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་  
ཅིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་རུས་པར་༥། བཞིན་དུ་བསྐྱོད་སྟོན་  
ནས་རྒྱ་དུས་བཞིའི་འགྱུར་བ་བྱ་བ་ཞག་བཅུ་གངས་ཅམ་ནས་རི་སྐྱུང་ཐམས་ཅད་མདོག་འགྱུར་  
ཞིང་འགོ་བ་དང་། ཉི་མུ་རྒྱ་སྐར་རྣམས་རུབ་སྟོབས་སུ་བསྐྱོད་པ་དང་། ལྷོན་ཤིང་སོགས་ཀྱི་གྲིབ་  
མ་རུབ་ནས་ཤར་དུ་རིམ་གྱིས་འགོ་བ་སོགས་དཔེར་བླངས་ཏེ་བསམ།

གསོན་པའི་ཆེ་ཡང་ཆོས་བྱ་བའི་ལོང་མེད་པར་ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ་ནི། སྤྲུག་ས་  
དུས་ཀྱི་ཆེའི་རིང་མཐའ་དེ་ཅམ་སྐབས་དུ་ཚུགས་ཀྱང་ཆོས་བྱེད་ལོང་ཡོད་སྐྱེས་དུ་ཕྱི་བའོལ་བྱ་མི་  
རིགས་ཏེ། སྤར་ན་ཆོད་སྤྲོ་མའི་དུས་ཀྱིས་པའི་རོལ་ཅེད་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཡེ་  
མེད་པར་ལོ་བཅོ་ལྷ་སྐྱོར་སོང་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟོ་རྒྱབ་སྐྱབ་པ་དང་གཉེན་འཁོར་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་  
གྲོང་ཆོག །ཉོ་ཆོང་། སྐྱོང་མོ། ལུག་ཤེའི་རོ་འཛིན། འགོ་འདུག་སྐྱ་ཆོགས་སོགས་དགོས་མེད་ཀྱི་  
བྱ་བཞག་མང་པོ་དང་། སྐབས་འགར་ནད་དང་དགས་གཅོས་ནས་མི་འདོད་པ་སྐྱོང་དགོས་བྱུང་  
བ་དང་། རེས་འགའ་ཞོར་རྗེས་སྐབས་སུ་ལག་དུ་ཐོབ་པ་ལ་དགའ་སྟོ་ཆེན་སོས་ད་དུང་རེ་འཕེལ་དུ་  
གཏོང་ཅིས་བྱེད་པ་སོགས་དོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་ཁོ་ནའི་རང་ལ་མི་ཆེ་ཐམ་ཆེར་འདས་ཟེན་པ་  
དང་། ཆེའི་སྤྲུག་མ་ལའང་གཉེད་ཀྱིས་བྱེད་འདའ་བ་སྤར་རྒྱན་ལྟར་དང་། རང་གཞན་གང་ལའང་  
མི་ཐན་པའི་བྱ་བ་དུ་མ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཚོམ་དགོས་པ་དང་། ཁྱ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འོན་

ཚོ་ལྷན་སེམས་ཀྱི་སྐྱོབས་ཉམས་པས་ཚོས་སྐྱབ་པའི་མཐུ་ཞན་པ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་  
ན་ཚོས་བྱེད་པའི་སྐབས་རྒྱུ་ཟད་ཅམ་ལས་མེད་པ་ཤེས་སྲི་བར་སྐྱུང་། དཔེར་ན་ལོ་གསར་ཚེས་  
གཅིག་ཉིན་སྐྱོན་མོ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་དགའ་དགའ་སྐྱིད་སྐྱིད་ཀྱིས་བྲེལ་བས་ཚོས་སྐྱབ་པོར་མེད་  
པར་ཉེ་མ་ཤོད། ཚོས་གཉིས་དང་གསུམ་སོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དང་། ཚོ་འཕུལ་སྐྱོན་ལམ་ཚུགས་  
ནས་འདུ་ལོར་གིས་གཡེངས་པའི་སྐར་ཟུ་བ་དེ་ནམ་ཚད་མི་ཤེས། དེ་སྐར་ཟུ་བ་གཞན་ནམས་  
འདས་ནས་ཚོས་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་ལོ་གཅིག་སོར། གཉིས་སོར་རིམ་གྱིས་ཆེ་འི་  
པོ་སྐྱོར་ཟད་ཏུ་བཏང་སྟེ་འཆི་ཚོས་མ་གྲུབ་པར་ཆེ་ཕྱི་མར་འགོ་དགོས་བྱུང་ན་དེས་པར་གྱོར་ཆེ།

རང་རེས་མཚམས་བཅད་བྱས་ནས་དགོ་སྐྱོར་བྱེད་ཁུལ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་འང་མཚན་མོ་  
གང་ཡོད་གཉིད་ཀྱིས་འདའ་བ་དང་། ཉིན་མོ་ནང་ཟ། རོས་ཟ། བྱང་ཚིགས། དབྱང་ཇ་ནམས་ཀྱི་  
དུས་བཟའ་བཏུང་གཡོ་སྐྱོལ་བྱས་ཏེ་དལ་བུས་ལོངས་སྐྱོད་པ་དང་། འགྲེལ་མེད་ཀྱི་ལོང་གཏམ་  
སྲི་བ། འཕལ་ཀྱི་བྱ་བཞག་ལ་བཀོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཉེ་མ་འཕུལ་བ་དང་། ལུན་ཀྱི་སྐབས་  
སུ་འང་སྐྱགས་ཀྱངས་གསོག་པ་ཅམ་ལས་སེམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁམས་བསྐོར་ནས་ཚུལ་མིན་གྱི་རྟོག་  
པ་འོག་འགྱུར་ངང་ལ་འབྱམས་པ་རང་གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་ཚོས་ནམ་དག་སྐྱབ་པ་  
སྲིད་མཐའ་ཅམ་ཏུ་སྐྱུང་ན། མཚམས་གོལ་ནས་གྲུ་ཡངས་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཚོས་སྐྱབ་པོར་མེད་པ་  
སྐྱོས་ཅི་དགོས། བྱ་བཞག་གལ་ཆེ་བ་འདི་དང་འདི་བསྐྱབས་ཟིན་རྗེས་ཚོས་ཤིག་བྱ་དགོས་སྐམ་  
པ་ལལ་ཆེར་ལ་འཆར་ཡང་འདི་སྐྱང་གི་ཞེན་པ་མ་སྐྱོད་ན་འདིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཅི་ཅམ་སྐྱབ་ཀྱིན་  
རེ་མང་ཏུ་འགྲོ་བ་ལས་བསྐྱབས་ནས་ཟིན་པའི་དུས་མི་སྲིད། བྱ་བ་མང་པོ་རྩོམ་པའང་ཆེ་འདིའི་  
བདེ་སྐྱིད་སྐྱོན་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་མོད། ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་དག་སྐྱོན་ལས་ཀྱིས་  
རི་སྐར་འཕངས་ཚོད་ཅམ་མ་གཏོགས་འབད་རྩོལ་ཅམ་གྱིས་འབྲུབ་པ་དགའ་ལ། གལ་སྲིད་དགོ་  
འབྲས་ཤིག་སྐྱོན་པའི་དུས་ལ་བབས་ཏེ་སུན་ཚོགས་རྒྱུ་ཟད་བྱུང་ཀྱང་འཆི་བའི་ཆེ་སྐྱ་ངན་གྱི་ཁ་

སྒོན་ཚམ་ལས་སན་པ་གང་ཡང་མེད་པ་མི་ལས་སྐྱོན་གཅིག་ན་བདེ་བ་སྤྱད་པ་སང་པའི་ཆེ་བྲན་  
ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་ཞིང་འཆི་བ་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འོང་ངེས་པས། འདི་སྤྱང་གི་གཡེང་བ་  
ཐམས་ཅད་བཅོན་ཚོད་དུ་སྤངས་ནས་ཚོས་རྣལ་མ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་༥།  
གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱི་བོའི་༥། དེས་པར་འཆི་བ་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་བྱུང་པར་ཅན་  
སྤྱི་བ་ལ་༥། དེས་པ་བྱུང་པར་ཅན་༥། བསམ་མོ།།

གཉེས་པ་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འཇམ་བྱ་སྤྱིང་པའི་ཆེ་ལ་ངེས་  
པ་མེད་པ་བསམ་པ་ནི། ལང་ཚོ་ཡོལ་ནས་རྣམ་པའི་མཐར་སྐྱེ་བས་པའི་ཆེ་ངེས་པར་འཆི་དགོས་  
ཀྱང་ད་ལྟ་ན་ཚོད་གཞིན། ཉན་མེད། མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས། དགའི་འཆེ་བའང་མེད་པས་དེ་ཞིག་  
མི་འཆིའོ་སྟུམ་ན། དེ་ཚམ་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་བསགས་ཚུལ་མི་  
འདྲ་བའི་དབང་གིས་འགའ་ཞིག་མའི་མངལ་དུ་འཆི་བ་དང་། ལ་ལ་བཅས་མ་ཐག་འཆི་བ། ཁ་  
ཅིག་གོག་སྐབ་ཚམ་ན་འཆི་བ། གཞན་དག་རྒྱལ་ཅུས་པའི་ཆེ་འཆི་བ། ཁ་ཤས་གཞོན་ཅུའི་དུས་  
འཆི་བ། འགའ་དེ་དར་ལ་བབས་པ་ན་འཆི་བ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བཞིན་པ་ཡིན་ལ།  
ཆེ་མཐར་སྐྱེན་ནས་འཆི་བ་སྲིད་མཐའ་ཚམ་དུ་སྤྱང་བ་དང་། སྤྱོད་ལང་ཚོས་དེགས་པའི་གཞོན་  
ཅུ་འཕྲོར་ཆས་ཅན་འགའ་ཞིག་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱུང་དུ་ཉེན་རྩོད་ཁོད་དུ་སྐྱེལ་བ་དང་། བ་མ་རྣམས་  
འཁོགས་ཀྱིས་བྱ་དང་ཚ་བོའི་དུར་འདེབས་པའང་ཆེས་མང་བ་དངོས་སུ་མཐོང་བས་གཞོན་པ་ཚམ་  
མི་འཆི་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ག་ལ་འགོ། །ཉན་མེད་པའི་མི་གཟི་བརྗེད་དང་ལྡན་པ་དུ་མ་ལོ་ནད་སྟན་  
འབྱར་གྱིས་ཟིན་པའི་ཉམ་ཐག་འཆི་ལ་སྐྱབ་པ་འགའི་སྤོན་དུ་ཆེའི་དུས་བྱེད་པ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་  
འཛོམས་པའི་ལྷག་པོ་མང་པོ་སྤྱང་རྒྱན་ལྟོག་འབྱམས་པ་ཚོའི་སྤོན་ལ་འཆི་བ་དང་། དག་གདོན་  
གྱིས་ཉེན་པ་དག་མ་ཤི་བའི་གོང་དུ་འཆི་བ་མེད་པར་གནས་པ་འགའ་ཞིག་སྤོན་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་དབང་  
དུ་འགྱུར་བ་སོགས་རྒྱན་པར་མཐོང་ཐོས་ཀྱིས་བྱབ་བཞིན་པ་ཡིན་པས། ཉན་མེད་པ་སོགས་རྒྱ་



མཚན་དུ་བཀོད་ནས་མི་འཆིའོ་སྣམ་དུ་ཞེ་གདེང་འཆའ་བར་ག་ལ་རིགས། འཛམ་བུ་སྤྱིར་པའི་  
མི་རྣམས་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་དུས་ཆེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐབ་པའང་འབྱུང་ཞིང་། ད་ལྟ་ཆེ་ཆོད་  
ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཅམ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ལ་རིང་མཐར་བྱེད་པ་དང་། ཆེ་འཕེལ་  
འགྲིབ་གྱི་ཁྱད་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཆེའི་སྤྱི་ཆོད་ཀྱང་རིང་སྤང་སྣ་  
ཆོགས་སུ་འགྱུར་བས་ངེས་པ་མེད།

ཁྱད་པར་དགེ་བཤེས་སུ་རྒྱུང་བ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོའི་བཟའ་མི་ཤི་བ་རྣམས་སྤེང་བ་ལ་  
བཟང་གིན་མི་རྟག་པ་བསྐྱོམས་པའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་དུ་གཞན་མང་པོ་ངེས་པ་མེད་པར་ཤི་བ་རང་  
གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དག་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་བསམ་བར་བྱ་སྟེ། ལྟར་རྒྱུ་ཅན་ཅན་བའི་སྤྱི་  
མ་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་འཛོམ་ཞིང་འཆད་ཚོད་ཚོམ་པའི་སློབ་སྣམ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་བཅུན་  
ལོ་ལྟར་མཛད་པ་དུ་མ་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་བསྐྱལ་སྤྱིར་སློབ་དུ་སྤྱི་རན་ལས་འདས་ནས་  
མཚན་ཅམ་ཞིག་ལྟག་མར་ལུས་པ་དང་། རྒྱ་བོད་ཉོར་གསུམ་གྱི་མི་དཔོན་སྤྱི་བུ་སྤྱི་བུ་སོ་  
ཆེས་ལུལ་ཁམས་དབང་དུ་བསྐྱུ་བ་མང་པོ་ཡང་ལོ་བརྒྱུད་སྤྱི་ཅིས་གྱི་ས་བཅད་བཟམ་ནས་དམ་  
འདུམ་གཉེན་སྤྱོད་ལ་འབད་བཞིན་པ་ན་འཆི་བདག་སྤེལས་ཏེ་འཛིག་ཉེན་སྤྱི་མར་ཁྲིད། མི་སྤྱི་  
བཅོན་སྤྱི་འཛོམ་པ་དང་སྤྱི་སྤྱི་ལས་ཆེ་བར་གཤགས་པ་པལ་པའི་ཡིད་སྤོན་གྱི་ལུལ་དུ་  
སྤྱིར་བ་དག་ཀྱང་རེ་འབྲས་མ་སྤྱི་བོད་དུ་ཤི་སྤེལ་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་མི་གཞན་གྱིས་སོབ་འགོ་བ་  
བཟང་གིས་མི་ལང་། རྒྱུ་ཅན་གྱི་ས་མ་དང་སྤྱི་བུ་སྤྱི་བུ་གཉེན་བཤེས་འབྲལ་མི་སོད་པ་རྣམས་ཀྱང་  
རང་ལ་ཞེ་འཁྲེང་བཞིན་སྤྱི་བའི་ལམ་པོ་ཆེར་ཐེགས་པས་ད་ལྟ་རིགས་དུག་གི་གནས་གང་ན་ཡོད་  
མི་ཤེས། དགོན་པ་ནའང་རང་དང་ལོ་ཆོད་མཉམ་པའི་གྲོགས་མཆེད་དང་རང་ལས་གཞོན་པ་མང་  
པོ་ཆེ་ཆོད་མ་རྣོགས་པར་སྤྱི་བུ་དུ་ཤི་བ་དེ་སྤེལ་ཅིག་འདུག །དེ་འདྲ་བའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་  
དང་ཐོས་པ་དང་དུན་པའི་ཆེ་བདག་ཀྱང་ངེས་པར་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ལས་མ་འདས་པས་འདི་

སྤང་གི་ཞེན་པ་བསྐྱེད་ནས་ཚོས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱིར་དུ་འཇུག་པར་རིགས་སོ་སྟེན་དུ་བསམ། རང་  
ཅག་རྣམས་མོ་གས་པོ་ཤི་བའི་ཆེ་གཞན་དཔེ་རང་ལ་སྤྱོད་བ་ལྟ་ཅི། ལས་ངན་པོ་འདི་ཤི་སོང་ཞེས་  
འཆི་བ། དེ་གཅིག་སྤྱིར་བཏོ་སྐྱེད་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་བསྐྱེད་ནས་དེའི་ཅ་ལག་ཡོ་བྱད་འདྲ་ལག་ཏུ་ཨི་  
ཐོབ་སྟེན་ཉམ་པ་གཏིང་ནས་ལངས་འོང་བ་འདིས་ཚོས་པའི་ཐ་སྟོད་མེད་པ་ཤེས་སྟེ་བར་སྤང་།

གཞན་ཡང་རང་གིས་པའི་དུས་འཕྲོག་སྡེ་ཆེ་བ་ཚོར་རྟ་གཞན་སྤྱི་གསུམ་ཁྲི་ལྷག་དུ་མ་  
མཐོང་བ་ལས་ད་ལྟ་གཅིག་གྲང་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཤི་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་སྤོ་སྤྱི་གས་ཏུ་བྱེད་  
ཁྲི་དང་གི་ལ་སོགས་སྤོ་ཆད་ཅི་ཅམ་ཤི་བ་གྲངས་གིས་མི་བྲི། དུས་རྒྱུན་པར་མ་དང་སྤྱི་གས་ལ་  
སོགས་པ་ཤི་བའི་བགས་པ་སྤྱི་གས་ལ་སྤོ་ཅིང་གཞན་དུ་བཏིང་། སྐམ་སྤྱི་གས་སོགས་གི་ཤ་ཟ། ལྷག་  
དང་ཆེ་ལ་ཁུ་འཕྱུང་བ་ཞེན་པའི་ཆེ་ཁ་ཞེས་པ་དང་སྤྱི་གས་རྩོ་བས་བདེ་ཉམས་འཆར་བ་མ་གཏོགས།  
ཤ་བགས་འདི་དག་སྤོ་གཞན་གིས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་བསྐྱེད་བ་དང་། ད་ལྟ་ཁོ་དང་འབྲེལ་བ་  
ཆད་ནས་སྤང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུར་སྤྱི་གས་པ། རང་གི་སྤྱི་གས་གྲང་འདི་འདྲའི་ཚོས་ཉིད་ལས་མ་འདས་  
ཚུལ་ཡིད་གི་དགུ་ལའང་མི་འཆར་བ་འདི་སྤང་བ་ན་མི་རྟོག་པ་ལ་སྤོ་ཁ་མ་སྤོ་གས་པས་ལན་པར་  
འདུག །གསང་སྤྱི་གས་གི་རྣམ་འཕྲོར་བ་ཚོས་ཐོད་རྒྱུ། ཐོད་སྤོང་། ཐོད་པོར། མི་རྟོག་གི་སྤོང་བུ་  
སོགས་རྒྱུན་པར་འཆར་བ་ན་འདི་དག་བདག་གིར་སེམས་པའི་མི་དེ་རྣམས་དང་རང་ཅག་ལ་སྤོ་  
སྤོ་ཅམ་གི་ཁྲུང་པར་མ་གཏོགས་སྤྱི་གས་དོར་ནས་ལས་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ལ་ཁྲུང་མི་འདུག་སྟེ་  
པ་ལྟ་བུ་རེ་མ་མཐའ་དགོས་པར་གདམ། སྤོད་འཇུག་ལས། དུར་ཁོང་སོང་ནས་གཞན་དག་གི།  
དུས་གོང་དག་དང་བདག་གི་སྤྱི་གས། །འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་དག་ཏུ་ནི། །ནམ་ཞིག་མགོ་སྤོམས་  
བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའང་དོན་འདི་ལ་དགོངས་པར་མཛོད།

རང་ས་སྤོ་གས་གཞན་དུ་ལོ་དུག་བདུན་ཅམ་བསྐྱེད་ནས་སྤང་རང་ལུལ་གི་གོང་དང་  
དགོན་པར་སྤོ་པའི་ཆེ་ངོ་མི་ཤེས་པ་ཤ་སྤྱི་གས་གིས་གང་ནས་ངོ་ཤེས་པ་འགའ་ཅམ་ལས་མེད་

བ་འདི་མི་རྟག་པ་སྟོན་པའི་སྟོན་དཔོན་ཞལ་གསལ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་སྤང་། ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ཆེ་  
 དུར་ཁྲིད་ཅིག་ན་བསྐྱད་ཡོད་པ་ལྟར་མང་པོ་ཞིག་སྤར་ནས་རིམ་པར་འདས་ཏེ་དུས་གོང་སྐྱམ་པོ་  
 ཁ་ཤས་ལུས། འགའ་ཞིག་ཤི་ནས་རོ་བསྐྱེགས་པ་ལ་སོགས་པའང་ཟེན། ལ་ལ་ཤི་ཆར་ཀྱང་རོ་  
 དུས་ད་དུང་གྲིམ་དུ་བཞག་འདུག །ཁ་ཅིག་འཆི་ལ་ཁད་དང་། གཞན་དག་འཆི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་  
 པའི་སྐྱབས་ཡིན་པ་རྒྱུན་པར་མཐོང་ཞིང་ཐོས་བཞིན་པ་ཡིན་ཀྱང་རང་འཆིའམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་  
 པའང་མེད་པ་འདི་ལ་སྟོན་གདེང་ཅི་ཞིག་ཡོད། བམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པ་འདི་ལ་སྟོན་ཁ་སྐྱོགས་ན་  
 མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་དངོས་སྟོབས་དང་ལུང་གིས་སྐྱབ་མི་དགོས། ཁ་སང་ནད་ཅི་ཡང་  
 མེད། དེད་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཅིག་བཟའ་བཏུང་འདི་འདྲ་བུས། ཁོ་རང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆོང་ལ་འགྲོ་རྒྱ་  
 དང་། ཁང་བ་རེ་ཆར་གཏོང་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་སྐྱད་ཆ་འདུག །མདང་སྟོན་དུ་ཤི་སོང་ཟེར་བ་མང་  
 པོ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན་དངོས་གནས་ལ་བདག་ལོ་དང་ལྷ་བ་རྟེན་མ་མར་ཞོག་དོ་རུབ་  
 མི་འཆི་བའི་གདེང་ཡང་མེད། སྤར་འདས་ཀྱི་མི་དེ་རྣམས་ད་དུང་མི་འཆི་སྐྱམ་དུ་སྟོན་བའི་བར་  
 ཡོད་པའི་ཆེ་འཆི་བ་སོག་ཏུ་བབས་པ་ལྟར་བདག་ཀྱང་སེམས་བདེ་བག་ཐེབས་པར་གནས་པའི་  
 སྐྱབས་ཤིག་སྟོན་དུ་སྐྱུས་ཆེན་འདེགས་དགོས་ལ། དུས་དེ་ཡང་ནམ་འོང་ཆ་མེད་པས་སང་  
 མོད་དང་ཆེ་སྤེལ་གཉིས་སྟོན་ལ་གང་འོང་མི་ཤེས། དེར་མ་ཟད་སང་དང་ཆེ་སྤེལ་གཉིས་ཀྱང་  
 གང་སྤེལ་ཁ་ཆོན་མི་ཆོད་པས་དེ་རིང་གི་ཉིན་འདིར་ནོར་རྣམས་གང་ཡོད་རྟེན་བཞེངས་དང་དགོན་  
 མཆོག་མཆོད་པའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་གཏོང་བ་དང་། བཅས་རང་གི་ཉིས་ལྷུང་མཐའ་དག་སྟོབས་བཞིའི་  
 གཉེན་པོས་བཤགས་པ་དང་། ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམས་ལ་སྟོན་སྐྱུང་བ་དང་། མདོ་  
 རྟེན་སྟོན་ཅིང་གཟུངས་སྐྱེས་བུ་སོགས་ཆོས་སྟོན་ཅི་རུས་ལ་འབད་བ་དང་། འཕྲལ་ལུན་  
 ཀྱི་དོན་ཆེན་པོ་དག་འགྲུབ་པའི་སྟོན་ལམ་མང་དུ་གདབ་པ་སོགས་བྱ་ཐབས་འདི་ལས་ལྷག་པ་  
 མེད་སྐྱམ་པ་ཞིག་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་དགོས། དེ་ལྟར་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་འདྲ་བས་དགོས་སྟོན་

ལ་འཕྲུལ་དུ་བསྐྱལ་བ་འདི་རྒྱུན་བསྐྱེད་སྲིད་སྲིད་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་དོན་རྒྱུ་འཆི་བ་འདྲ་བའི་སྐྱོད་པས་  
མི་ཆེ་འདྲའ་བ་བྱུང་ན་དལ་འབྱོར་ལ་སྡིང་པོ་ལོན་པ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་  
ཞིག་གྲེད་རུས་པར་སྐྱ་མ་སྐྱས་མ། འདེབས་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ།

འཆི་རྒྱུན་ལོན་དུ་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱུན་ཉུང་བ་བསམ་པ་ནི། རང་ཅག་སྤྱི་ནང་གི་འཆི་  
རྒྱུན་སྣ་ཚོ་གསལ་དུ་འཛིང་པའི་ཁོད་ན་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདིར་སེམས་ཅན་འགའ་  
ཞིག་པ་རོལ་གྱི་དབྱས་དུག་དང་མཚོན་གྱིས་གསོད་པ་དང་། རྒྱལ་སོའི་ཆད་པས་མནར་ཏེ་ཁྲི་  
མོན་དུ་འཆི་བ། ཚོམ་རྒྱུན་གྱིས་ལོར་རྗེས་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར་གསོད་པ། བྱད་མ་མཁམ་སོའི་རིག་  
སྤྲུགས་ངན་པའི་རུས་པ་སྡིན་པ་སོགས་མིས་འཆི་རྒྱུན་གྲེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གཟུང་གདོང་སྤྲུག་  
གིས་འགོ་འགྲོལ་ལོ་བ་དང་། རྒྱལ་བསེན་གྱིས་སེམས་འཕྲོ་ཞིང་མ་བདེ་བར་ལོ་བ། ལྷ་ནད་གྱིས་  
ཟེན་པས་མི་ཁྱུར་མ་རྒྱུད་པར་ལོ་བ་སོགས་རྒྱུན་པར་མཐོང་བ་བཞིན་སྡིང་འོག་བར་གསུམ་གྱི་  
གདོན་དང་བགལས་རིགས་གྱི་གདོན་པས་སོག་འདོར་བ་ལྟ་བུ་མི་མ་ཡིན་གྱིས་འཆི་རྒྱུན་གྲེད་  
པ། ལ་ལ་དུད་འགོ་བྱིས་སྤྲུགས་པ་དང་། གནག་སྤྲུགས་གྱིས་བརྒྱུང་བ། ཉ་དང་བྱེལ་འཕྲུལ་ལ།  
སྤྲུག་དོམ་བྱེད་སྤྱང་སོགས་གཅན་གཟན་གྱིས་ཐོས་པ་ལྟ་བུ་དུད་འགོས་འཆི་རྒྱུན་གྲེད་པ། གཞན་  
དག་སའི་ཐེབས་འོག་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། རྒྱས་ཁྱེད་པ། མེས་ཆེན་པ། རྒྱུད་གིས་རེངས་པ་སོགས་  
སྤྱི་རོལ་གྱི་འབྲུང་བས་འཆི་རྒྱུན་གྲེད་པ། པམ་ཆེར་རང་གི་ལུས་གྱི་འབྲུང་བ་བཞི་ནང་པན་ཚུན་  
མི་མཐུན་པས་མེ་ཁམས་འཕེལ་ཆེས་ན་ཚ་བ་དང་། རྒྱ་ཁམས་འཕེལ་ཆེས་པས་གཅོང་དང་མ་  
ལུ་འབྲུང་བ་ལྟ་བུ་ཁམས་མ་སྡོམས་པར་འཕེལ་འགྲིབ་དུ་སྤྱུར་ནས་ནད་སྣ་ཚོ་གསལ་བསྐྱེད་དེ་སོག་  
འཕྲོག་པ་སོགས་སྤྱི་དང་ནང་གི་འཆི་རྒྱུན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱུར་པས་བྲག་ཞན་བར་མ་དེ་སྡིང་ཅིག་  
སྤྱི་མའི་གནས་སུ་ཁྱེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། རང་ཡང་སྤར་ནད་གྱིས་འཆི་ལ་ཁད་དང་།  
གཡུལ་དུ་མཚོན་གྱིས་སོག་པ་སོགས་འཆི་བའི་རྒྱུན་མང་པོ་དང་འཛོམས་རུང་ལས་གྱི་རུས་པ་

མ་ཟད་བས་ད་དུང་འཚོ་བ་མ་དོར་བར་གནས་ཀྱང་སྐྱོན་ཆད་དོ་རུབ་རང་འཚི་བ་ཐོག་ཏུ་བབས་  
ཉེ་རྒྱུས་མེད་ཀྱི་འཕྲང་དུ་མི་འགོ་བའི་ངེས་པ་ཅི་ཡང་མེད། མ་ཞི་བར་ཡུན་རིང་སྔོན་རྒྱུའི་འདུན་  
བ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་ཡང་རེ་བ་སྤྱད་འབྱུང་བ་ཞིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། ད་ལྟ་སྟོགས་མ་ལྟ་  
བདོ་བའི་དུས་ཡིན་པས་ཆེ་རིང་དུ་གནས་པའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་བསགས་པ་ཉུང་བ་དང་། ཁ་ཟས་  
སོགས་སྤོང་རྒྱུ་ཆུང་བས་ནད་འཛོམས་པ་དང་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་  
བའི་རྒྱས་པ་ཞན་བ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་བསགས་རྒྱབ་རྒྱུ་ཞིང་ཉེས་སྔོན་ཞིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཆེ་སྐྱབ་  
པའི་བརྒྱས་བརྗོད་སོགས་ཀྱང་མཐུ་རྒྱུ་དུ་སོང་ནས་ཆེ་བསྐྱེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དོ། །རང་ཅག་  
རྒྱུས་ཆེ་མཐར་ཕྱིན་པར་སྔོན་ཅིས་ཀྱིས་ཟས་གོས་ལོར་རྣམས་ཁང་བྱིས་ཞོན་ཏེ་ཁལ་མ་འཁོར་  
གཡོག་སོགས་མང་པོ་འཚོལ་ལ། དེ་དག་ཡུན་རིང་འཚོ་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཡིན་སྟེ་མ་མ་གཏོགས་  
འཚི་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་བའི་དོགས་པ་ཅོམ་ཡང་མེད་ཀྱང་ཁ་ཟས་མ་ལུ་བར་ནད་བསྐྱེད་དེ་འཚི་བ།  
གོས་དང་ལོར་གྱི་ཕྱིར་རྒྱུན་གོས་གསོད་བ། ཁང་བ་མེར་ལོར་བའི་ནང་ངམ་རྒྱུ་པའི་འོག་ཏུ་ཚུད་  
པ། ཉམ་བཟུང་བ། ཁལ་མས་བརྒྱུངས་བ། གཡོག་པོས་བསྐྱུས་པ་སོགས་འཚི་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་བ་  
གངས་ཀྱིས་མི་ཚོད་བ་རྒྱུན་བར་མཐོང་སོས་ཀྱིས་གྲུབ་བཞིན་པ་འདི་ཀ་ལགས་གཞིས་གསོན་  
རྒྱུན་མང་བས་ད་དུང་མི་འཚིའོ་སྟེ་དུ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱའོ།།

བདག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་མེར་སྐྱུ་པལ་ཆེར་ཀྱིས་ཀས་པའི་དུས་སུ་དབུལ་པོངས་  
དང་ཁས་ཞན་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་འབྱུང་དུ་དོགས་ནས་ལོར་བསོག་ཅིང་གཞན་གྱི་ངོ་འཛིན་འདྲ་  
བྱེད་པ་ཅོམ་ལས་ཆེ་སྟེ་མར་སྐྱུག་བསྐྱུལ་འབྱུང་བའི་དོགས་པ་གཏན་མི་འདུག་པོད། ལས་འཚི་  
ངེས་པ་མེད་པས་ཀས་ཀྱི་བར་སྔོན་མི་སྔོན་མེ་ཚོམ་ཟ་ལ། འཚི་བ་མེ་ཚོམ་མེད་པར་འོང་ཐག་  
ཚོད་ཡིན་པ་དང་། ཀས་པའི་ཆེ་སྐྱུག་ཀྱང་ལོ་ཁ་ལས་ཀྱི་རིང་ཡིན་པས་ཡུན་རྒྱུང་ཞིང་། ཚོས་མ་  
བསྐྱུབས་ན་ཆེ་རབས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་མཐའ་སྐྱུས་ཀྱང་དཔོག་མི་རུས་པས་གཏན་གྱི་

སྐྱིད་སྤྱུག་ལ་བསམ་སློབ་མི་གཏོང་བར་ཆེ་སྲུང་དགུན་ཉི་འབྲ་བ་འདི་ཙམ་གྱི་འཆོ་ཐབས་སེམས་པ་  
ཉི་ཆེས་རླུན་པའི་གཏན་ཆེགས་སུ་གདམ། དེ་སྐད་དུ་འང་དགེ་བཤེས་པོ་ཉོ་བས། ཆེ་འདིའི་ཀླས་  
པ་དེ་རང་རེ་ཁོ་ན་ལ་འོང་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མའི་སྤྱུག་བསུལ་སྲུང་བའི་དགུ་ལ་འོང་བ་ཡིན་པ་འབྲ་བ་  
ལ། ལྷག་གྲེད་ཅེས་གསུངས་སོ།།

ལུས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་རྒྱུང་བས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་ནི། བསྐྱལ་བ་མེ་ཆུ་རླུང་གསུམ་  
གྱིས་འཇིག་པའི་ཆེ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་ཞིང་བརྟན་པར་སྤྲང་བའི་རི་རབ་དབག་ཚད་མི་ཤྲག་བཅུ་དུག་གི་  
བདག་ཉིད་ཅན་དང་། སྤིང་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་  
ན། ཆུའི་དབུ་བ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཉམ་རྒྱུང་བའི་ལུས་འདི་ཉག་པར་གནས་པའི་གདེང་མེད་པ་སློམ་  
ཅི་དགོས། ཆེར་མ་རླུག་པ་ལྟ་བུའི་གཞོན་པ་སྤྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་པར་འཆི་བ་མང་དུ་མཐོང་  
ཞིང་། གཟམ་གཏོང་སྤྱུག་སོགས་སྐྱེན་ངན་དང་ཕྲད་ན་མེ་བཏང་བསམས། ལུང་ཤིང་ལག་ཏུ་སོགས་  
བཞིན་པའི་སྐབས་འཆི་བ་དང་། ར་འཕྱང་སྒྲུལ། སོར་པའི་ནང་དུ་རླུགས་ནས་མ་འཕྱང་གོང་དུ་  
འཆི་བ་དུ་མ་སྤང་བས་བདག་ད་ལྟ་རང་ཆེ་ཕྱི་མར་མི་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་ཙམ་ཡང་མི་འདུག །སྐྱེན་  
ངན་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ན་གནས་པའི་ཆེ་སློག་རླུང་དམར་དཀྱིལ་གྱི་མར་མེ་ལྟ་བུ་འདི་ནམ་འཇིག་  
ཆ་མེད་པས་རླ་བ་རྗེས་མའི་དུས་ལག་འདིའི་ནང་དུ་སྤྲ་ཞིག་སྤོད་མི་ཤེས། ཁོ་ཤི་ནས་ཞག་བདུན་  
སོང་ཟེར་བ་དང་། རླ་བ་གཅིག་སོང་ཟེར་བའི་དུས་ཤིག་མི་རིང་བར་འོང་ངེས་པས་གཏན་གྱི་སྐྱིད་  
སྤྱུག་ལ་བསམ་སློབ་ཞིག་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཆོས་སྤྱོད་རན་པར་མ་བཟང་འབྲིས་འདུག །འཆི་ནད་ཀྱིས་  
ཟེན་པའི་ཆེ་ངས་ཆོས་ཤིག་བྱས་ཡོད་ན་ཤི་ཡང་རླ་སྟེ། ཅུང་བཟང་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་ཡིད་པམ། ད་  
ནད་འདི་ལས་སྐོལ་ན་ཆོས་གཅིག་ཅིས་ཀྱང་བྱ་དགོས་སྤྲུལ་དུ་འགྲོད་པ་དྲག་པོ་ཞིག་འབྱུང་མོད།  
དེའི་ཆེ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་མི་བཟོད་པའི་སྐྱེན་དང་ཕྲད་ཟེན་བས་བྱ་ཐབས་མེད། དེས་ན་སོང་ཡོད་མི་  
བྱ་བར་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ལམ་གྱི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་ཆེག་དེལ་བྱའོ། ། དེ་



ལྷན་བྱེད་རྒྱུ་པར་མ། གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱི་བོའི་མ། རྣམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་  
པར་ཉོགས་པའི་ངེས་ཤེས་ཁྱེད་པར་ཅན་སྤྱི་བ་ལ་མ། ངེས་ཤེས་ཁྱེད་པར་ཅན་ x བསམ་མོ།

གསུམ་པ་འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་པན་བ་བསམ་པ་གསུམ་ནི།  
ནམ་ཞིག་འཆི་ནད་ཀྱིས་ཟེན་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཤ་ལྷ། བགས་པ་སྐྱམ། ཟས་ཁམ་གཅིག་དང་སྐྱོམ་རྒྱབ་  
གཅིག་ཀྱང་ཁར་མི་འགྲོ། །ན་ཆ་དང་རླུག་གཟེར་བཟོད་སྐྱགས་མེད། ལྷན་དབྱེད་རིམ་གྱི་ཅི་ཅམ་  
བྱས་ཀྱང་མ་པན། འཆི་བར་ཤེས་རྒྱུར་ཐབས་ཐད། བཤང་གཅིའི་འདམ་ནང་དུ་འགྲེལ་སྤོང་བྱེད།  
མིག་སྐྱེ་ལོག་ལོག། །དབྱུགས་ཉར་ཉར་གཏོང་ཞིང་འཆི་བདག་གི་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་གཉེན་  
བཤེས་འབྲུལ་མི་མོད་བ་ཅི་ཅམ་ཡོད་རྒྱུར་གཅིག་ཀྱང་འབྲིད་ས་མེད། བཅུན་པ་ཁྱི་སྤྲུལ་མང་པོའི་  
མཁན་སྐོབ་ཡིན་ཡང་གྲ་བ་གཅིག་ཅམ་འབྲིད་དབང་མེད། མི་ཁྱིམ་འབྲུལ་སྤྲུལ་དུ་མའི་དཔོན་པོ་  
ཡིན་ཡང་གཡོག་པོ་གཅིག་ཅམ་འབྲིད་ས་མེད། འཇམ་སྤྱིང་གང་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལོངས་སྤོང་ཡོད་  
ཀྱང་རྒྱུ་སྐྱེན་ཅམ་ཡང་འབྲེལ་དབང་མེད། ཐ་ན་ཟས་གོས་གང་བཟང་གིས་ཤིན་ཏུ་གཅིས་པར་  
བསྐྱུངས་པའི་ལུས་འདི་ཡང་ཤུལ་དུ་བསྐྱུར་ནས་འགྲོ་དགོས་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྐྱོས། གཉེན་བཤེས་  
རྣམས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་གསོག་པའི་གྲོགས་དང་། ཐ་གྲོགས། འཕྲུང་གྲོགས། ཅེ་གོད་སོགས་ཀྱི་  
གྲོགས་བྱེད་པ་ཅམ་ལས་ཁོ་རང་ཆོའི་དོན་དུ་བསམས་པའི་སྤྲིག་པའི་རྣམ་སྤྲིན་སྤོང་བའི་གྲོགས་  
བྱེད་པ་མི་སྤིང། ལོར་རྒྱས་འཇོམས་བཤང་ཆེ་འདྲིར་བསམས་བསྐྱུངས་བསྐྱུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱུང་  
སྤྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། འཆི་ཁར་ཆགས་ཞེན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཅམ་ལས་ཤི་བའི་ཆེ་དགོ་སྤྲུབ་ཀྱི་ཐབས་  
སྤྱེད་འགྲོ་བ་སྤིང་མཐའ་ལྟ་བུར་སྤྱང། བལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཤི་མ་ཐག་ཤུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱས་ལ་  
ཉལ་ཤ་འབྱེད་པ་མ་གཏོགས་གཤིན་པོའི་དགོ་ཅ་སོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱིན་མི་འདུག །ལྷན་ཅིག་  
སྤྱེས་པའི་ལུས་ཀྱང་ཤི་ནས་རིང་པོ་མ་ཡོན་པར་གཉེན་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེད་དུ་འཁྱུར་བའམ་  
ཁྱིགས་ལ་བཏེགས་ནས་སྤི་རོལ་དུ་མེར་བསྐྱེགས་ཏེ་རྒྱས་ཐལ་སྤོགས་སྤོགས་སྤྱེད་འགྲོང་བའམ།

ཡང་ན་ཚུར་བསྐྱར་ནས་དེར་གནས་པའི་སློབ་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་ཟ་ཞིང་རུས་ཤོང་རྣམས་གྲམ་གཤོང་དུ་ལུས། ཡང་ན་ས་དོང་དུ་བཅུད་དེ་རྣལ་ཞུགས་སོགས་འབྲུས་གཞིག། ཡང་ན་རིམ་ཐང་ལ་བསྐྱལ་ནས་བྱ་ཚོད་དང་གཅན་གཟན་གྱིས་ཐོས་པའི་ལྷག་མ་རུས་པ་ཐར་ཐོར་ཅམ་ཐང་སྟོང་དུ་འཐོར་བ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ངེས། ད་ལྟ་མི་པལ་ཆེར་འཆི་བའི་ཆེ་རྣམ་ཤེས་གར་འགྲོ་བསམ་སློལ་གྲོལ་གཏོང་བར་རོ་བདག་ཅིག་མེད་པ་ལ་སེམས་ཁུལ་བྱེད་བ་ནི། རྣམ་ཤེས་ལུས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐོན་པའི་ཆེ་རང་གི་རོ་དང་བྱི་རོ་གཉིས་བདག་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་མེད་པ་ལ་བསམ་སློལ་བཏང་བའི་སློན་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱལ་བར་སྐྱབ་བསྐྱེད་སྐྱབས་མི་ཡུལ་གྱི་རོ་ལ་དོ་དམ་ཅི་འདྲ་བྱས་ཀྱང་མི་པན་པར་དམ་པའི་གསུང་སློབ་ལས་རྒྱང་བཤེན་ཏུ་མད་པར་གངལ། དེས་ན་རྩོུ་རྒྱལ་དང་གཉེན་སྦྱོང་དང་ལོར་གསོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཅི་ཅམ་འབད་ཀྱང་དོན་མེད་པའམ་དོན་མ་ཡིན་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཁོ་ནར་སྤང་ལ། འཆི་བའི་དུས་སུ་པན་ངེས་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཉག་གཅིག་ཏུ་ཟད་པས་ད་ནས་བརྩུང་སྟེ་ཟེན་པ་མེད་པའི་བྱ་བཞག་ཐམས་ཅད་བཅན་ཆོད་དུ་བསྐྱུར་ནས་ཆོས་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་པས་དུས་འདའ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་མ། གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱི་བའི་མའཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་པན་པར་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་བྱེད་པར་ཅན་སྤྱི་བ་ལ་མངེས་པ་བྱེད་པར་ཅན་མའམ་མོ།།

རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཟས་ཤོས་སོགས་བྱུ་ལོམ་པ་སྟོང་པའི་ཆེ་རྣལ་ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་གཉེན་པོར་མི་རྟོག་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ཟས་སྐྱོམ་ཞེས་མངར་ཅན་སྟོང་པའི་དུས་སུ་བདག་ད་ལྟ་ཟས་བསོད་པ་ལ་ལོངས་སྟོང་ཅིང་འདུག་མོད། རྣམ་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་པའི་ཆེ་བཟའ་བཏང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྟོང་མི་ཅུས་པར་བཤེས་སྐྱོམ་གྱིས་གདུང་བཞིན་དུ་འཆི་དགོས་པའི་དུས་ཤིག་ཡོང་སྟམ་དུ་བསམ། ཤོས་བཟང་པོ་སྟོན་པའི་སྐྱབས་ད་ལྟ་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་ཤོས་གསར་པ་སྟོན་ཞིང་འདུག་སྟེ། འཆི་བར་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཆེ་མི་གཅང་བ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱིས་

གོས་པའི་སློབ་ཤུལ་ཞིག་གྲོན་ནས་འཆི་དགོས་པའི་དུས་ཤིག་ཡོང་སྟེ་དུ་བསམ། སློབ་པ་ཡིད་  
དུ་ཡོང་བ་དང་འགྲོགས་པའི་དུས་སྲུ་ད་ལྟ་བུ་དག་གཞུང་བཟང་ཕྱི་ཐག་རིང་བའི་གྲོགས་དག་དང་  
འགྲོགས་གྲིན་འདུག་སྟེ། སེ་བའི་ཆེ་འདྲིགས་པ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་གཙུག་པ་ཞེན་  
གར་འགྲོ་གཏོལ་མེད་པའི་ས་སྤྱོད་སྲུ་རང་གཅིག་སྤུང་འགྲོ་དགོས་པའི་དུས་ཤིག་ཡོང་སྟེ་དུ་  
བསམ། མལ་སྟན་བཟང་པོ་དག་ལ་འདུག་པའི་དུས་སྲུ་ད་ལྟ་བུ་དག་མལ་སྟན་འབོལ་ཞིང་འཇམ་  
པའི་སྟེང་ན་དག་སྤོང་མི་བྱེད་པར་སློབ་བདེ་མོར་འདུག་ཀྱང་། སེ་ནས་རོ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱེད་བའི་  
ཆེ་གནས་དེར་རོའི་ལྷན་ཞུགས་དང་རུལ་པའི་དུས་བུ་དང་ནང་ཁོལ་རུལ་བ་དག་གི་ཁྲོད་དུ་བོར་ནས་  
འདྲིག་པའི་དུས་ཤིག་ཡོང་སྟེ་དུ་བསམ། ལྷན་དང་གྱི་དོར་བྱེད་པའི་སྐབས་ད་ལྟ་བུ་གྱི་དོར་  
བྱེད་ཅིང་འདུག་སྟེ། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་པའི་ཆེ་ལུས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱི་བ་ལ་འབྱུང་  
ཞིང་མི་གཙང་བ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་སྐྱབས་བཞེན་དུ་འཆི་དགོས་པའི་དུས་ཤིག་ཡོང་སྟེ་དུ་བསམ།

རྟེན་ལ་སོགས་བཞེན་པ་བཟང་པོ་དག་ལ་ཞོན་པའི་དུས་ད་ལྟ་བུ་དག་གི་བཞེན་པ་ལ་རྒྱས་  
ཤིང་འགྲོས་ལེགས་པས་གཞན་གྱི་མིག་སྤར་མཛེས་པ་འདུག་མོད། སེ་བའི་ཆེ་ལུས་འདི་ལྟར་  
དུ་འཇུག་བའམ་སྤོགས་ལ་བཏེགས་ནས་དུར་ཁྲོད་དུ་འཁྲེང་བའི་དུས་ཤིག་ཡོང་སྟེ་དུ་བསམ།  
འདི་ལྷན་སྤྱོད་པ་བག་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་དུས་ཡིན་ཀྱང་འདི་བཞིན་བསམས་ན་རྒྱལ་མིན་གྱི་  
རྟོག་པ་འགོག་སྤྱོད་པར་གསུངས། དེས་མཆོན་ནས་རྒྱ་རྗེས་ལོངས་སྤྱོད་འདྲིམས་པའི་ཆེ་མ་འོངས་  
པ་ན་ལོར་ཉིལ་འབྱུ་ཅམ་ཡང་མི་དབང་བར་སྤྱེན་མོ་ལག་པ་སྤོང་བར་འདྲིག་རྟོན་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་  
བའི་གནས་ཚུལ་འདྲ་བ་དང་། སྟན་གྲགས་རྒྱས་པའི་སྐབས་ནས་ཞིག་འཆི་རྒྱུ་ལ་ང་བ་འདི་ལྟ་  
བུས་ཤིའོ་ཞེས་པའི་གྲགས་པ་ངན་བ་སྤོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕེལ་རྒྱུ་བསམ་པ་སོགས་རིགས་  
འགྲེའོ། །གསང་སྤྱད་སྤྱོད་མེད་གྱི་གཞུང་དུ་ཡུལ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ལྷན་རོལ་དུ་  
ལྟ་བར་གསུངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལས་དང་པོ་ལ་གདེངས་ཅན་གྲོང་གི་ལོར་བུའི་

དཔེ་ལྟར་ཆེས་སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་བས་ཟས་གོས་སོགས་ཡོངས་སྤོང་བའི་ཆེ་མི་རྟག་པ་རྗེས་སུ་བྲན་  
བའི་རྣམ་འགྲུབ་ཀྱིས་ཆགས་ཞེན་མགོ་གཞོན་རྒྱས་པ་ཙམ་བྱུང་ན་ཕིན་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་འོས་སོ།།

དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་སེམས་པ་ནི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སློ་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཐབས་  
མེད་དུ་མི་དུང་བ་ཡིན་པས། ལྷན་བར་བསམས་ནས་ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྤོང་བ་ཅི་ཐོན་བྱ་དགོས། མི་  
རྟག་པ་བསྐྱོམ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྟོན་འགྲོ་ཙམ་ལས་དངོས་གཞིར་མི་འོས་སྐྱམ་དུ་བརྒྱུད་ནས་རྒྱང་  
བསྐྱུར་བྱེད་པ་གཏན་མི་དུང་སྟེ། ཡེར་བའི་ཞང་བཅུ་དང་སྤྱན་སྲ་བ་རྣམ་གཉེས་ཀྱིས་སྲོ་མི་  
རྟག་པ་ཐུན་རེ་མ་བསྐྱོམས་ན་ཉེ་མ་བྱེད་ན་ཆེ་འདི་བར་ཆ། ཉེན་བྱེད་མ་བསྐྱོམས་ན་དགྲུང་མོ་ཆེ་  
འདི་བར་ཆ། ཆེ་འདི་བར་སོང་ཙམ་ཅི་བྱས་ཆོས་སུ་མི་འགྲོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་འདྲའི་  
ཁྲིད་དམིགས་སྤོང་བའི་སྐྱབས་སུ་གྲོགས་ཀྱང་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གོ་བ་ཆགས་ཤིང་ཉམས་  
ལེན་ལ་གཞོལ་བ་དང་འགྲོགས་དགོས་ཀྱི། ཆེ་འདིའི་རྟེན་སོགས་བཞི་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་  
ཆོས་གཞུགས་དང་། ས་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་པ་ལ་མི་སྟོམ་པར་ཁས་འཆེ་བའི་རྟོགས་ལྡན་དུ་  
བྱགས་པ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་ཅིག་སྤོང་མི་དུང་། ཆོས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། དགོངས་  
འགྲེལ་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་རྒྱལ་རབས་སོགས་གང་བྱུང་  
ལ་མི་ལྟ། ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཆོགས་བསམ་བཤུགས་དང་། སྐྱིབ་པ་སྤྱད་བ་དང་། ལྷ་མ་མཆོག་  
གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཐ་ན་སྟན་སྟོས་ཀྱིན་སེམས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་  
ཀ་མེད་དུ་བྱ་བར་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་གསུངས་པ་ཆོས་སྐོར་གཞན་ལ་འང་འདྲོ།།

གཉེས་པ་འདིག་རྟེན་སྲི་མར་རི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉེས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་བསམ་བཤུགས་པ་ནི།  
སྤོང་བའི་ཕུར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་འགྲོར། སྤྱད་བསྐྱལ་བསྐྱོམས་པའི་ཐན་ཡོན་ལམ་རིམ་  
ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། དེའི་རྣམས་བྱངས་པའི་མ་བསྐྱོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་མདོར་བསྐྱུས་  
བསམས་པའི་རྗེས་སུ་འདི་ལྟར། རྣམ་ཞིག་འཆི་རྒྱུན་ཐོག་ཏུ་བབས་ནས་འདིག་རྟེན་སྲི་མར་འགྲོས་

པའི་ཚེ་འདྲ་རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་ཚད་པ་མི་སྲིད་པས་བདེ་འགོ་དང་རན་འགོ་གང་རུང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་  
སྤྱོད་པོ་ཞིག་དེས་པར་འཛིན་དགོས་ལ། ལྷ་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་གང་འདོད་དུ་ལེན་པའི་རང་དབང་མེད་  
ཕྱིར་ལས་དཀར་ནག་གིས་རྗེ་སྦྱར་འབངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྐྱེ་དགོས། རང་དེ་རྣམས་  
སོགས་མེད་པའི་དུས་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་ལྟར་དབག་དུ་མེད་པའི་ཁར་ཚེ་འདིར་ཡང་སྲོན་  
གོམས་ཀྱི་མཐུས་མི་དགོ་བ་གང་བྱས་བསམ་པ་སྦྱོར་བ་གཉེན་པོ་མེད་པ་གཞི་སོགས་ཀྱིས་སྦྱི་  
བ་ཤ་སྤྲུག་དང་། དགོ་བ་ཐན་ཕྱོད་ཀྱི་ལྷལ་རྣམས་གཞུགས་བརྟན་ཚམ་རེ་མ་གཏོགས་རྣམས་  
ཞིག་དཀའ་བར་སྦྱང་བས། ཤེ་མ་ཐག་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལས་འོས་གཞན་མི་འདུག།

དེར་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ལ་སོགས་པར་ངན་སོང་གསུམ་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞིབ་  
དུ་བསམས་ནས་ཡིད་འགྱུར་ཀྱི་སྲོང་བ་སོན་པ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་བས་འདི་ལ་གསུམ། དམུལ་  
བ་དང་། དུད་འགོ་དང་། ཡི་དྲུགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསམ་བཤོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་སེམས་ཅན་  
དམུལ་བ་ཆེན་པོ་ནི། འཛམ་བུ་སྤྱིར་འདིའི་མཚོ་མ་རྣོས་པ་ནས་གཞལ་བའི་དབག་ཚད་སུམ་ཁྲི་  
ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་ཡང་སོས་ཡོད་ལ། དེ་ནས་དབག་ཚད་བཞི་སྟོང་བཞི་སྟོང་གིས་ཚད་པ་ན་  
གཞན་བདུན་རིམ་པ་བཞིན་བཅེགས་ཏེ་གནས་སོ། །ཆ་དམུལ་བརྒྱུད་ལས་ཡང་སོས་ཀྱི་སྤྲུག་  
བསྐྱེད་བསམ་བ་ནི། རང་སྐྱོ་རུང་དུ་འཆི་ནད་ཀྱིས་ཐེན་བ་སྦྱོན་བཅོས་རིམ་གྱི་ཅི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་  
པན་སྐྱེད་མེད་པར་རྗེ་སྦྱར་སོང་ནས་འཆི་ཁར་སྤྱེད་པའི་ཚེ་ལས་དབང་གིས་སུས་ལ་འབྲུག་  
སྦྱང་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། ཆ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤོད་ལེན་ཤུགས་འགྲེལ་སྤྱེས་པའི་མཚུགས་ཐོགས་སུ་  
དམུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཚད་མ་ཐག་ཡང་སོས་ཀྱི་བར་དོ་སྤྱོད་པ་མགོ་སྦྱར་དུ་བསྦྱོན་ནས་སྤྱི་ལྷུགས་སུ་  
འཛིགས་སྤྲུག་གི་སྦྱང་བ་དབག་དུ་མེད་པ་དང་བཅས་སྦྱང་བར་འགྱུར་ལ། དམུལ་བར་སྐྱེས་པའི་  
སྤྱོད་ཅིག་དང་པོར་སྲོན་གནས་འབྲེན་པའི་མཛོན་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱར་མི་སུས་བཟང་པོ་ཞིག་སོབ་ཀྱང་  
སྦྱང་དོར་འོག་པར་སྐྱོད་པའི་དབང་གིས་ད་སྤྲུག་བསྐྱེད་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱོང་དགོས་པར་འདུག་སྦྱུལ་

པའི་མུ་ངན་བཟོད་སྐྱབས་མེད་པ་འབྱུང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྲིན་ཆད་དེ་འདྲ་ངན་པའི་མོང་མེད་  
བར་ཡང་སོས་པ་རྣམས་པན་ཚུན་མཐོང་ཅམ་ཉིད་ནས་དགའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཁོང་ཁྱོད་ལྷགས་དྲག་  
སྐྱེས་ནས། མོད། རླུངས། རྒྱུ་བ། ཟེར་ཞིང་ལས་ལས་གྲུབ་པའི་རལ་གྱི་དང་མདུང་སོགས་མཚོན་  
ཆ་སྣ་ཚོགས་ལག་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བསྐྱུན་ཏེ་ལུས་གཙོད་པ་དང་།  
དལ་བ་དང་། འཕྱིགས་པར་བྱེད་པས་སྲུག་བསྐྱེད་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱབ་པ་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་དང་།  
ལུས་དུམ་བུ་བརྒྱ་སྤོང་དུ་གཏུབས་ཟེན་པ་ན་ངན་མེད་དུ་བརྒྱལ་ཏེ་ས་ལ་འགྲེལ་བར་འགྱུར་རོ།།

དེར་རྒྱང་བསེལ་བ་ཞིག་ལངས་ནས་ལུས་ཀྱི་དུམ་བུ་འཐོར་བ་རྣམས་སྤོགས་གཅིག་ཏུ་  
བསྐྱེས་པའི་ཚེ། ཉམ་མཁའ་ལས་བྱེད་རྣམས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་པའི་སྐྱ་བུང་བ་དང་  
མཉམ་དུ་ལུས་སྦྲར་སོས་ནས་ཡང་སྤར་བཞིན་འཐབ་པར་བྱེད་པའི་སྲུག་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་སྤོང་  
སྟེ་མིའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་དེ་འདྲའི་བརྒྱལ་ཐངས་བརྒྱ་དང་སོས་ཐངས་བརྒྱ་འབྱུང་བར་  
གསུངས། དན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་ཚོད་ཐུལ་རྣམས་སུ་རི་སྤྱང་ནམ་མཁའ་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་མེ་  
དམར་ཀམ་མེ་བའི་ཁྲིད་དུ་བལ་དུམ་མེ་ནང་དུ་སྤྱང་བ་ལྟར་སྲེག་པར་བྱེད་པའི་སྲུག་བསྐྱེད་དང་།  
ནད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་པས་མནར་བའི་སྲུག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། རྩ་ཤིང་པལ་པའི་  
མེ། ཤིང་ཚེར་མ་ཅན་གྱི་མེ། ཅན་དན་གྱི་མེ། རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་མེ། སོལ་མལ་གྱི་མེ། དུས་མཐའི་མེ།  
ཡང་སོས་ཀྱི་མེ་རྣམས་སྤ་མ་སྤ་མ་ལས་སྤེ་མ་སྤེ་མ་བདུན་འབྱུར་གྱིས་ཚོ་བར་བཀའ་གདམས་ཀྱི་  
གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་ཞིང་། མདོ་ལས་དཔུལ་བའི་མེ་ལ་སྟོས་ན་མིའི་མེ་ཁ་བ་ཅམ་དུ་བསེལ་  
བར་གསུངས། དཔུལ་བ་བ་རྣམས་ལས་དབང་གིས་སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་རི་བོའི་གཏོས་དང་མཉམ་  
པའི་ལུས་ཀྱི་བོངས་ཚོད་རྫོགས་པར་འགྲུབ་པས་ལུས་ཆེ་བའི་ཚོད་ཀྱིས་སྲུག་བསྐྱེད་ཆེ་བ་དང་།  
ཤ་བགས་སོགས་རྒྱེན་གང་ཡང་མི་བཟོད་པ་བརྒྱའི་འདབ་མ་ལྟ་བུའི་གཞོན་ཤ་ཅན་དུ་གསུངས་  
པས། སྲེག་བྱེད་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། བསྲེག་བྱས་རྒྱེན་མི་སྲེག་པ་ལ་བསམས་ན་དཔུལ་བ་པ་



རྣམས་ཡུལ་ཚམ་ཞིག་ནས་མ་ཤི་བའི་ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་། ལས་ཀྱི་འཕྲུལ་བསམ་  
 གྱིས་མི་ཁྱབ་བས་འཆི་བ་ལྟ་ཞོག ། ཡང་སོས་པ་མ་གཏོགས་ཐིག་ནག་མན་ཆད་ལ་བརྒྱལ་རྒྱུ་འདྲ་  
 མེད། ད་ལྟ་ལ་རྗེན་ལ་མེ་སྟག་སོག་པ་དང་། སྤྱ་བའི་མེ་བཙེན་བཞག་པ་ཚམ་ཡང་བཟོད་དཀའ་བའི་  
 ཉམས་ལ་དབགས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྟུག་བསྐྱལ་རང་ཐོག་ཏུ་དངོས་སུ་བབས་པའི་ཆེ་བཟོད་སྐྱགས་  
 རི་ལྟར་ཡོད། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ཆེ་ཆད་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་  
 ལྷ་བརྒྱ་ཞི་ཡང་སོས་པའི་ཆེ་ཆད་ཏུ་གསུངས་པས་དེའི་ཞག་གཅིག་ལ་མི་ལོ་ས་ཡ་དགུ་དང་ཆེ་  
 ཆད་ལ་མི་ལོ་ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་གཅིག ། ཁྲག་ཁྲིག་བྲུག ། ཐེང་འབྲུམ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་དོ། །  
 དཔྱུལ་བ་པའི་ཆེ་ཆད་འདི་རྣམས་སྟུག་པར་འདིགས་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཞིག་སྟེ། ཆེ་མུང་ཤོས་  
 ཡང་སོས་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་མི་ལོ་འབྲུམ་སྐྱུ་དགུ་བཅུ་ཡོད་པས་དེ་ཚམ་རྫོགས་  
 པ་པར་ཞོག ། མི་ལོ་འབྲུམ་ཐེང་གཅིག་གི་རིང་དཔྱུལ་མའི་སྐོང་ཏུ་བསྐྱེག་དགོས་ཚུལ་བསམས་  
 བའང་དེས་བར་སྐྱེང་རྒྱུང་ལྡང་བའི་འོས་སུ་འདུག ། རང་ཅག་ནད་བྲག་པོས་གདུངས་པའི་སྐྱབས་  
 སུ་མཚན་མོ་དེ་ཚམ་ལའང་དུས་རིང་པོའི་སྤང་བ་འཆར་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པས། དཔྱུལ་  
 བའི་མའི་ཆ་ཁྱད་དེ་འབྲ་བ་རང་ལུས་གྱིས་མངོན་སུམ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཆེ་མའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་  
 ཡུལ་ཡང་འཕྲུལ་ཐབས་དཀའ་ན་ལོ་ས་ཡ་དང་བྱེ་བ་སོགས་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེས་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་  
 ཉེན་ལ་གནས་པའི་སྐྱབས་འདིར་དཔྱུལ་བའི་སྐྱེ་སྐོ་འགོག་པའི་ཐབས་སྐྱབ་པ་ལས་ལྟག་པའི་  
 དགོས་གལ་ཆེ་བ་གང་ཡང་མེད་པས་དེ་ཉིད་ཆགས་སུ་རྒྱུད་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་  
 བྱེད་ཀྱས་པར་སྐྱེ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སྐྱེ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་བཞིན་  
 བསྐྱོལ། ཡང་སོས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཆད་མེད་པ་བསགས་པ་ལ་བཞགས་སྟོམ་  
 མ་བྱུབ་པས་ཤི་མ་ཐག་གནས་དེར་སྐྱེ་དེས་པའི་རྒྱལ་དང་། དེའི་སྟུག་བསྐྱལ་བཟོད་སྐྱགས་མེད་  
 ལུགས་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ནས་འདིགས་སྐྱག་བཙོས་མིན་ཞིག་སྐྱེས་ན་འོག་མ་རྣམས་བསྐྱོམས་

བས་ཤུགས་རྗེ་ཆེར་འགོ་བར་གསུངས་པས་ཐོག་མར་འདི་ཉིད་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་བསྐྱོམ། རང་  
དཔུལ་བར་སྐྱེ་དེས་སུ་བསྐྱོམ་པ་དང་སྐྱེས་ཟིན་པར་བསྐྱོམ་པ་གཉིས་ཡིད་འཁུལ་གང་ཆེ་རང་  
སྐྱེའི་འཆར་ལུགས་ལ་དབག་བསམ་ཤེས་སོ།།

ཐིག་ནག་ཏུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་ཆེ་སྲོན་གནས་འབྲུག་པའི་བར་སྤྱད་དང་འབྲུག་སྐད་ཅིག་  
གཉིས་པ་ནས་དཔུལ་སྤང་ཨ་བ་སྤང་མགོ་ཅན་དང་། གདུག་པ་སྤྱུལ་མགོ་ཅན་དང་། ཡག་ཤ་པག་  
མགོ་ཅན་ལ་སོགས་པ་གཤམ་རྗེའི་སྐྱེས་བུ་འདིགས་སུ་རྩུང་བ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སྐྱེ་གཡའ་བར་  
བྱེད་པ་དག་གིས་བརྩུང་ནས་ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་གཞིར་གན་རྒྱལ་ལམ་ཁ་སྤུབ་ཏུ་བསྐྱེལ་ཏེ།  
སྐྱེ་བོ་ནས་གསང་གནས་དང་རྐང་མཐིལ་བར་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཆ་དུ་མར་ཐིག་ནག་པོ་བཞེའམ་  
བརྒྱད་དམ་བཅུ་དུག་ལ་སོགས་པ་བཏབ་སྟེ་ཤིང་མཁན་གྱིས་ཤིང་སྐྱོན་པ་ལ་བྱ་བ་བཞེན། ལྷགས་  
ཀྱི་སོག་ལེ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་འབྲུག་བྱེད་པས་སྤྱད་བསྐྱེད་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་  
རོ། །ཤུ་རུས་ནང་ཁོལ་ཐམས་ཅད་ཤས་ཟིན་པ་ན་སྤྱིར་འབྱུང་ནས་སོས་འཕྲལ་སྤྱད་ཡང་འབྲུག་  
བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་སྐྱོང་རྩུང་འཆི་རྒྱ་མེད་པ་ནི་སྲོན་ལས་ཀྱི་རུས་པ་བསམ་  
གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྤང་། གདགས་པ་ལས། ཐིག་རི་ལྟར་བཏབ་པ་བཞེན་ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱེའུས་  
གཞོག་པ་དང་། ལྟ་དེས་གསེལ་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་རྒྱུད་མེ་འབར་བས་མགོ་ནས་རྐང་པའི་བར་  
ལུས་ཐམས་ཅད་དཀྱིས་ནས་བསྐྱེད་པས་ཐམ་འཆང་སྤྱད་མོར་བཅོར་བ་བཞེན་ཤིག་ཁྱབ་ཁོལ་  
པགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བར་གསུངས་སོ།།  
སུམ་རྩུ་རྩ་གསུམ་པའི་ཆེ་ཆད་ནི་ཐིག་ནག་པའི་ཞག་གཅིག་སྟེ། མི་ལོ་བྱེ་བ་གསུམ་དང་ས་ཡ་  
དུག་གོ། །དེ་རིལ་བོ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་སྟོང་ནི་འདིའི་ཆེ་ཆད་དེ་མི་ལོ་རབ་བཟམ་གཅིག་།  
ཞག་ཞིག་ཆེན་པོ་གཉིས། ཞག་ཞིག་དགུ། ཐེར་འབྲུམ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་དོ།།

བསྐྱེས་འཛོམས་ནི། གཞན་སྤྱད་དང་འབྲུག་པ་ལ་བཞག་པ་ནམས་དེར་སྐྱེས་པའི་དུས་ཤར་

སྐྱོགས་ནས་ལྷགས་ཀྱི་རི་ལྷག་གི་གདོང་པ་ཅན་ཞིག་རྒྱང་བས། རྒྱག་སྟེ་རྒྱབ་སྐྱོགས་སུ་བྲོས་པ་  
ན་རྒྱབ་སྐྱོགས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རྒྱང་། དེའི་ཚེ་དཔྱལ་སྤྱང་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལས་  
མཐུན་པ་རྣམས་སྐྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་རི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འཚང་བར་བྱས་ཐེན་མ་ཐག་  
རི་གཉིས་ཀྱིས་བརྟུང་ཁ་བཤེ་བས་ཤི་རུས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ཞིང་སྐོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཁྲག་དང་  
ཚུ་མེར་གྱི་རྒྱན་འབབ་པར་འགྱུར། རི་གཉིས་བཤེད་པའི་ཚེ་ལུས་སོས་པར་གྱུར་པ་སྤར་ཡང་  
སྤར་ལྟར་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཚད་མེད་པ་ལས་མ་ཐད་ཀྱི་བར་དུ་སྤོང་དགོས།  
དེ་བཞིན་དུ་ར་དང་པག་དང་མཛོ་གཡག་དང་ཤུ་བ་དང་། དགོ་བ་དང་། ལྷག་དང་། མྱང་ཚེན་ལ་  
སོགས་པ་སྤོན་གང་བསད་པའི་དུད་འགོ་དེའི་མགོ་བརྒྱན་ཅན་གྱི་རིའི་བར་དུ་འཚོར་བས་སྤྱག་  
བསྐྱལ་སྤོང་ཚུལ་རིགས་འགྲེལོ།

ཡང་གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་བཞིན་བསྐྱུས་ནས་ལྷགས་ཀྱི་འདུལ་འཁོར་  
ཚེན་པོས་བྱར་ཤིང་བཞིན་འཚོར་བར་བྱེད་པ་དང་། ལྷགས་བསྐྱེགས་ཀྱི་གཤོང་ཚེན་པོར་སྤྱངས་  
ནས་ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་བ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་རྒྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་སྤར་གང་བསད་པ་ལྟ་བུའི་  
དུད་འགོ་བོངས་ཚོད་ཚེན་པོ་རྗེག་བ་ལྷགས་ལས་བྱུབ་པས་སྤྱང་ནས་བརྗེས་ཏེ་སྤྱགས་ཀྱིས་སྟེ་  
མ་འཆག་པ་བཞིན་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་མཆིག་དང་མཆི་གུའི་བར་དུ་འཐག་  
པར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་མཁའ་ལས་ལྷགས་ཀྱི་རི་ཚེན་པོ་སྤྱང་དུ་སྤྱང་བས་ལས་མཐུན་པ་རྣམས་  
ཅིག་ཅར་སྐྱེབས་པ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ཞིབ་པར་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ངོ་།།  
འཐག་བྲལ་བའི་ཚེ་ཚད་རྗོགས་པ་བསྐྱུས་འཛོམས་པའི་ཞག་གཅིག་སྟེ། མི་ལོ་དུང་སྤྱར་གཅིག།  
བྱེ་བ་བཞི། ས་ཡ་བཞིའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ནི་འདིའི་ཚེ་ཚད་  
དེ་མི་ལོ་རབ་བཟམ་ཚེན་པོ་གཅིག །ཁྲག་ཁྲིག་ཚེན་པོ་གསུམ། ཁྲག་ཁྲིག་དུག །ཐེར་འབུམ་ཚེན་  
པོ་བརྒྱད་ཡོད་ངོ། །རང་རེས་སོར་མོ་དོ་བར་དུ་སྤྱད་པ་དང་རྟེན་ལག་ཆག་པ་ལྟ་བུའང་མི་བཟོད་

པ་ལ་བསམས་ན་བསྐྱེད་འཇོག་གི་སྲུག་བསྐྱེད་འདི་འདྲ་ཐོག་ཏུ་བབས་ཆེ་བའོད་སྲུག་ཤིག་གཏན་ནས་མེད་པས་འཇིགས་པ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྲུག་བསྐྱེད་གནས་ཤིག་དེས་པར་འཚོལ་རན་འདུག་སྟེ་འདྲ་བསམ།

དུ་འབོད་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉེན་བས་གནས་འཚོལ་དུ་སོང་བ་ན་སྲུག་གི་ཁང་པ་ཞིག་མཐོང་སྟེ། བར་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་སྐོ་དང་བུ་ག་སོགས་གཏན་མེད་པའི་དུམ་བུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐྱོགས་བཞི་སྟེང་ལོག་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་ལྷེ་འབར་བས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ། སྲིར་ཐར་པའི་རེ་བ་མེད་སྟེ་སྲུག་ལས་སེམས་ཀྱི་སྲུག་བསྐྱེད་བསམ་བཞོད་ལས་འདས་པ་སྐྱོང་ཞིང་རྒྱུན་པར་ཉམ་ཐག་པའི་སྐྱད་ཀྱིས་འོ་དོད་འབོད་པར་བྱེད་དོ། །དེས་འགའ་སྐོ་སྐྱེའམ་སྟེ་པའི་སྐྱང་བ་ཤར་ཉེ་སྲིར་འགོས་ཅིས་བྱས་པ་ན་སྐོ་སྲུང་འཇིགས་སུ་དུང་བ་དག་གིས་སྐོ་བཅད་ནས་སྟེག་པར་ཡི་སྲུག་པའི་སྲུག་བསྐྱེད་དང་། དེས་སྐོ་སྐྱེས་པས་སྐོས་ཉེ་སྲིར་འོ་བ་དུ་སྐྱེའམ་པ་ན་བྱ་དང་གཅན་གཅན་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་སྐྱ་ཚོགས་བྱས་པས་འགོས་ས་མ་རྟེན་པར། སྐྱར་སྲུགས་ཁང་དུ་ལོག་པའི་ཆེ་ཡང་སྐྱར་བཞིན་སྟེག་པར་བྱེད་པའི་སྲུག་བསྐྱེད་ཆད་མེད་པ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་དོ། །རྒྱ་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་བུ་ཞིག་སྲུགས་ཐངས་ཁ་ཁེབས་བུ་ག་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་ནང་ལ་བརྟུག་ནས་འོག་ཏུ་མེ་སྐར་ཉེ་གསོན་པོར་སྟེག་པའི་ཆོ། བྱས་སྲུག་བསྐྱེད་མ་བཞོད་པར་སྐྱད་དན་སྐྱ་ཚོགས་འདོན་བཞིན་ཆ་དེག་སྐྱོབ་ཏུ་དེ་བས་རང་གི་སྐོ་སྲུ་ཐམས་ཅད་བཏོགས་ནས་རྐང་ལོག་ཏུ་འཇོག་པ་སོགས་བྱེད་ཅིང་། སྐབས་ཤིག་སྲིར་ཐོན་དུ་དེ་བ་ཡིན་འགོ་སྟེ་ཁ་ཁེབས་ཀྱི་བུ་ག་ནས་མཚུ་བཏོན་ཉེ་ཁ་གདངས་པའི་ཆོ། སྐྱམ་ཁོལ་མ་ཁར་སྲུགས་ནས་གསོད་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྟུགས་ན་སྐོག་འདོར་བར་རུས་མི་རུས་ཀྱི་བྱུང་ཅོམ་མ་གཏོགས་དུ་འབོད་ཀྱི་སྲུག་བསྐྱེད་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བར་མངོན། རང་ལ་དགོས་པ་སྐྱུག་པོ་སྐྱུབ་རྒྱ་མེད་བཞིན་དུ་ཆེ་འདོར་འཁོན་འགྲས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་དུད་འགོ་གཉོམ་རྒྱུང་ཞིག་ལ་དེ་འདྲའི་སྲུག་ལས་དག་པོ་རྒྱུན་རིང་གཏོང་

མོད་པ་གསལ་བྱ་དེའི་སློབ་ལས་ཀྱི་མཐུ་མིན་ན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡིན། མི་ཡུལ་གྱི་དུང་འགོ་ལའང་  
སྤྲིག་པའི་ནམ་སླིན་རྒྱུ་མོ་དེ་འདྲ་སློང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་ན། སློབ་བསམ་གསལ་ལས་ངན་གྱི་  
མཐུས་དཔྱུལ་པའི་ལྷགས་ཁང་འབར་བར་ཡུན་རིང་བསྐྱེད་པའི་སྤྲིག་བསྐྱེད་སློང་མཁན་ཚད་  
མོད་པ་ཡོད་པར་ཐེ་ཚོམ་མི་འདུག། །དགའ་ལྡན་པའི་ཆེ་ཆད་ནི་འདིའི་ཞག་གཅིག་སྟེ་མི་ལོ་དུང་  
སྤྱིར་ལྟ། བྱེ་བ་བདུན། ས་ཡ་རྒྱག་གོ། །དེ་རིལ་པོ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་སྟོང་སྟག་བཞི་ནི་  
དུ་འབོད་པའི་ཆེ་ཆད་དེ། མི་ལོ་རབ་བཏམ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། རབ་བཏམ་གཉིས། ལྷག་ཁྲིག་ཆེན་  
པོ་དགུ། ལྷག་ཁྲིག་བཞི། ཐེང་འབྲུམ་ཆེན་པོ་བཞི་བཅས་ཡོད་དོ།།

དུ་འབོད་ཆེན་པོར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལྷགས་ཁང་སློབ་མེད་ཉིས་རིམ་དུ་མའི་ཆ་བྱང་སྤྲ་མ་  
ལས་སྤྲིག་པས་སྐྱེག་པར་བྱེད་པ་དང་ལྷགས་ཁང་ནང་མ་ལས་ཐར་ཀྱང་བྱི་མ་ལས་མི་ཐར་སྤྲུམ་  
དུ་ཡི་སྤྲིག་པའི་སྤྲིག་བསྐྱེད་སྤྲིག་ཏུ་འབྱུང་། གདགས་པ་ལས། ཉགས་ཚལ་གྱི་དབུས་སུ་  
ལྷགས་ཁང་ཉིས་རིམ་དུ་རྒྱུད་པ་ན་སྤྲིགས་བཞིའི་མེས་ས་གཞི་ནགས་ཚལ་ལྷགས་ཁྲིམ་སེམས་  
ཅན་རྣམས་རབ་ཏུ་འབར་བས་མེ་འབའའའིག་ལས། གཞན་མི་སྤྱང་བ་ལྟ་བུའི་མེ་དབུང་འབྲིལ་བའི་  
སློང་དུ་འབྲིང་ཉམ་ཐག་པའི་སྤྲིག་འབྲིན་པར་གསུངས་སོ། །འབྲུལ་དགའ་བའི་ཆེ་ཆད་ཡོངས་སུ་  
རྫོགས་པ་ནི་དུ་འབོད་ཆེན་པོ་པའི་ཞག་གཅིག་སྟེ་མི་ལོ་ཐེང་འབྲུམ་གཉིས། དུང་སྤྱིར་གསུམ། ས་  
ཡ་བཞིའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་སྟོང་སྟག་བརྒྱད་ནི་འདིའི་ཆེ་ཆད་དེ་མི་ལོ་  
གཏམས་རྒྱག། །རབ་བཏམ་ཆེན་པོ་རྒྱག། །རབ་བཏམ་གསུམ། ལྷག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་ལྟ། ལྷག་ཁྲིག་  
སྟོ། ཐེང་འབྲུམ་ཆེན་པོ་གཉིས་བཅས་ཡོད།

ཆ་བར་སྐྱེས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་དཔྱུལ་སྤྱང་འདྲིགས་སུ་རྒྱུད་བ་དག་གིས་བརྒྱུད་  
སྟེ་དབག་ཚད་དུ་མའི་རྒྱ་ཁྲིན་དང་ལྡན་པའི་ལྷགས་ཟངས་ཆེན་པོ་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཁོལ་མས་  
གང་བའི་ནང་དུ་འབངས་ནས་འབྲས་བཞིན་དུ་འཚོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ལོང་

མི་རབ་ཏུ་འབར་བ་བྱེན་དུ་བསྐྱབས་པའི་ཚེ་མོར་བསྐྱོན་ཏེ་འཕོངས་ནས་སྤྱི་བོའི་བར་ཐལ་བྱུང་དུ་  
སྤྱད་བསམ། བྱང་ཁྲིལ་ཐམས་ཅད་མེར་འབར་ནས་ཚིག་པའི་དུད་བ་དམར་ནག་མེ་སྤེལ་དང་འབྲེས་  
བ་ཁ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་བོའི་སྐོ་ནས་སྤྱི་རོལ་དུ་ལྷབ་ལྷབ་འབར་བ་དང་། གཤེན་རྗེའི་  
མིས་ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞིར་ཏེ་ཚོ་འབར་བའི་སྤྲོད་དུ་བཞག་ནས་ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་བ་འབར་བ་སྐྱད་ལ་  
བསྐོར་ནས་བརྟུངས་པས་ལེབ་ལེབ་མོར་བྱེད་པ་སོགས་སྤྱད་བསམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཐའ་ཡས་  
སོ། །འདི་དག་གྲང་གསལ་ཤིང་གི་ཚེ་ནས་སྐྱབས་པ་དང་ཐོ་བ་བཏེགས་མ་ཐག་ལུས་འཕྲལ་དུ་  
སོས་པར་འགྱུར་བ་སྐྱར་ཡང་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱད་བསམ་སྤྱི་མི་ཤེས་པ་སྤྱོད་ཚུལ་གོང་  
སྤོས་དང་རིགས་འགྲེལ། །གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་པའི་ཚེ་ཚད་ནི་ཚོ་བ་པའི་ཞག་གཅིག་སྟེ་མི་  
ལོ་ཐེང་འབྲུམ་དགུ། །དུང་སྤྱར་གཉིས། བྱེ་བ་གཅིག་། །ས་ཡ་དུག་གོ། །དེ་རིལ་པོ་ཞག་གཅིག་ཏུ་  
བྱས་པའི་ལོ་ཁྲི་སྟེ་གཅིག་དང་སྤོང་ཚོ་དུག་ནི་འདིའི་ཚེ་ཚད་དེ། མི་ལོ་གཏམས་ཚེན་པོ་སྟེ།  
གཏམས་གསུམ། རབ་བཟམ་བརྒྱད། ཞག་ཁྲིག་ཚེན་པོ་བཞི། ཞག་ཁྲིག་གཅིག་། ཐེང་འབྲུམ་  
ཚེན་པོ་དུག་བཅས་ཡོད།

རབ་ཏུ་ཚོ་བར་སྤྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཤེན་རྗེའི་མིས་སྤྱར་བས་ལྷག་པའི་ཚོ་  
ཁྱད་དང་ལྷན་པའི་འགྱུར་བྱེད་ཁོལ་མས་གང་བའི་ཟངས་ཚེན་དུ་སྤྱི་ཕྱོད་ཚུགས་སུ་བརྟུག་ནས་འཚོད་  
པར་བྱེད་པའི་ཚོ། ལྷགས་མཚམས་སྤྲོད་འོག་ཀུན་ཏུ་གཡེངས་ཏེ་འགོ་ཞིང་སྐབས་ཤིག་ཤིག་བགས་  
རྣམས་ཟད་ནས་ཀུང་རུས་འབའ་ཞིག་ལུས་པར་གྱུར་བ་ན་སྤྱིར་སྤྱད་སྟེ། ལྷགས་བསྟེགས་ཀྱི་ས་  
གཞིར་མགོ་ནས་རྐང་པའི་བར་གྱི་རུས་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་བསྐྱིགས་པས་ལས་དབང་གིས་ཤིག་  
ཞག་བགས་པ་སོགས་ཆགས་པའི་ཚེ་སྐྱར་ཡང་སྤྱར་བཞིན་འཚོད་པའི་སྤྱད་བསམ་ཉམས་སུ་  
སྤྱོད་རོ། །འོ་ན་རུས་པ་འབའ་ཞིག་ལུས་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་དེ་ཤི་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དམུལ་  
བ་པ་ཤི་བའི་རུས་པར་ཁས་སྐྱབས་ན་རྣམས་སྤྱེས་ཤི་བ་ལ་རོ་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་



བས། ཀེང་རྒྱལ་འབའ་ཞིག་པའི་ཚེའང་སྤྱག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱོད་བཞིན་མ་ཤི་བར་གནས་  
བ་གདོན་མི་ཟ། སོ་སོར་འཁོར་བའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་དང་། གྲག་གི་ཐིགས་བ་ས་གཞིར་བབས་བ་  
ཚུན་ཆད་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མ་བཏང་བར་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལས་ཀྱི་རྒྱས་བ་བསམ་ཀྱིས་  
མི་ཁྲབ་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ལུང་ཚད་མ་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་  
ལྟ་བུ་རང་སྤྱིར་དུ་མི་འབབ་བའི་ཐབས་ལ་གཞིལ་བ་གཤམ་ཆེའོ། །ཡང་ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་ཅེ་  
གསུམ་བ་མེ་འབར་བའི་ཅེ་མོར་བསྐྱོན་ནས་ལུས་ཐལ་རྒྱུར་དུ་སྤྱག་སྟེ་སྤྱིག་པར་བྱེད་བ་དང་།  
ལྷགས་ལེབ་མོ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་ལུས་ཐལས་ཅད་དཀྱིས་ནས་སྤྱིག་པར་བྱེད་བ་སོགས་སྤྱག་  
བསྐྱེད་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྲབ་པ་སྤོང་བཞིན་དུ་ཆེ་བར་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་བྱེད་ཅམ་སྐབ་པར་གསུངས།

མཁར་མེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི། ལུས་དཔག་ཚད་བཞིའམ་ལུའི་ཚད་དང་ལྡན་བ་སྐྱད་  
ཅིག་གིས་བྱུབ་པར་གྱུར་བ་ན་སྤྱོགས་མཚམས་བརྒྱུད་དང་སྤྱིར་འོག་གཉིས་ཉེ་བཅུ་ནས་མེ་སྤེ་  
དཔག་ཚད་དུ་མ་ཡོད་པ་འབར་ཞིང་མཚེད་པ་རྣམས་མེ་དཔུང་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་  
ནང་ནས་རང་རྒྱུར་དུ་འབར་བའི་མེ་སྤེ་བཅུ་གཅིག་གིས་ཤུ་རྒྱུས་རྐང་རྒྱས་ཐལས་ཅད་རྒྱུན་པར་  
བསྤྱིགས་པས་མར་མེའི་སྤོང་བུ་བཞིན་མེ་དང་ལུས་དཔེར་མེད་དུ་འབར་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་  
བརྗོད་ལས་འདས་པ་སྤོང་སྟེ། ཉམ་ཐག་པའི་སྐྱད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དུ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་མེའི་  
ལུང་སོ་ཉིད་ལས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་རྒྱས་པར་གསུངས། ཡང་རེས་འགའ་གཤམ་ཞེའི་མིས་ལྷགས་  
བསྤྱིགས་ཀྱི་ཞིབ་མའི་ནང་དུ་ལྷགས་ཀྱི་མདག་མ་འབར་བ་དང་དཔྱལ་བ་བ་རྣམས་བསྤྱིས་ནས་  
འཁྲབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་རི་ཆེན་སོ་མེ་འབར་བ་ལ་འབབ་འཛེག་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་  
སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁ་ནས་སྤེ་རྒྱུར་སྤེ་བ་སྐྱེད་ཀྱི་ཀོ་བ་རྫོན་བ་རྫོང་བ་བཞིན་ལྷགས་ཀྱི་  
ས་གཞི་འབར་བའི་སྤྱིར་དུ་བརྒྱུས་ནས་མཐའ་སྐྱོར་ལ་ལྷགས་ཀྱི་ལུང་བ་བརྒྱ་ཐག་འདེབས་པར་  
བྱེད་པ་དང་། གན་རྒྱལ་དུ་བསྐྱེད་ནས་ལྷགས་ཀྱི་སྤེ་ལུམ་འབར་བ་ཁར་འཇུག་ཅིང་། ཐངས་ལྷན་

ཁོལ་མ་ཁར་སྤྲུགས་ནས་ཁ་དང་སྐོག་མ་ནང་ཁོལ་ཐམས་ཅད་སྲེག་པར་བྱེད་པ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་  
 གྱི་སྤྲུག་ཁྱད་སྲོལ་ལས་འདས་པ་ཆེས་མང་ངོ། །སྐོམ་དུས་མེས་བསྲེགས་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་  
 གཞན་རྣམས་སྲ་སྲིར་བྱུང་བར་བསམས་ན་འཆར་བདེ་བར་མངོན། ཆེ་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་གཅིག་  
 ཟུབ་པས་དེའི་ཡུན་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་སྐབས་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མེད་པར་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་  
 གཏུང་བར་བྱེད་པས་ན་མནར་མེད་པ་ཟེར། ཚད་སྐྱེད་བརྒྱུད་གྱི་འོག་མ་རྣམས་ལ་གོང་མ་གོང་མའི་  
 སྤྲུག་བསྐྱེད་ཚང་བར་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་གོང་ན་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་ཁྱད་པར་མཐའ་ལས་པ་  
 འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། མེའི་ཚེ་ཁྱད་ཀྱང་འོག་མ་འོག་མ་སྤྲུག་པར་ཆེ་བའི་གསུང་རྒྱན་སྤྲང་།  
 དན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་མནར་མེད་པའི་བྱུང་བ་ཚོ་བའི་དཔྱུལ་བ་པ་གཞན་རྣམས་གཞན་འབྲུལ་  
 དབང་བྱེད་གྱི་སྣ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་པ་དང་། སྤྲུག་སྲ་བའི་ཞལ་ནས། རབ་དུ་ཚོ་བ་ཡན་ཚད་  
 ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྤོགས་གཅིག་དུ་བྲིལ་བ་བས་མནར་མེད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་  
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་བཞིན། དེའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལྷགས་དྲག་པ་དང་རྒྱན་རིང་བའི་ཁྱད་པར་  
 དཔྱུལ་བ་པ་རང་ཉིད་གྱིས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་མ་གཏོགས་དམན་པའི་སྐོམ་རིམ་ལ་བཞིན་བསམ་  
 པར་བྱས་པ་ཞིག་མིན་པར་འདུག །དཔྱུལ་བ་པའི་ལུས་དེ་རྒྱན་དུ་མེར་འབར་ཡང་བྱུང་ཤིང་པལ་  
 པ་སྤྲང་བསྲེགས་ཐེན་ནས་མེ་ཞི་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་དང་། ཞག་དང་རྩ་སེར་སོགས་ཉལ་དུ་  
 འབར་ཞིང་ཁོལ་ཡང་ལས་མ་ཟད་གྱི་བར་སྐམ་འགོ་རྒྱ་མི་སྲིད་པ་དང་། མནར་མེད་གྱི་མེ་སྤྲུག་  
 གཅིག་འཇོམ་གྱིང་འདིར་སྤྱང་ན་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྲེག་པར་བྱེད་པའི་ཚོ་  
 རྐབས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེས་དཔྱུལ་བ་པའི་ལུས་རྒྱན་དུ་བསྲེགས་ཀྱང་། འཆི་རྒྱ་མེད་པ་  
 འདི་འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྟུག་རྟུ་རྩ་བ་མེད་པར་སྤྲང་།

མི་དགེ་བཅུ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱང་གསུམ་ལས་ཆེན་པོའི་ནང་གསེས་ཀྱི་སྡེ་ཡང་གི་ཁྱད་པར་  
 ལས་དཔྱུལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་དང་། ཉེ་འཁོར་བ་སོགས་སུ་སྤྱེ་བར་གསུངས་ཤིང་། རབ་དུ་བྱུང་

བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྷུང་བ་ལྷི་ཡང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཉེས་བྱས་ཁྱད་དུ་བསད་བས་ཡང་  
 སོས། སོར་བཤགས་ཁྱད་དུ་བསད་བས་ཐིག་ནག །ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་ཁྱད་དུ་བསད་བས་  
 བསྟུས་འཛོམས། སྤང་ལྷུང་ཁྱད་དུ་བསད་བས་ཏུ་འབོད། ལྷག་མ་ཁྱད་དུ་བསད་བས་ཏུ་འབོད་  
 ཚེན་པོ་དང་ཚ་བ། ཚ་ལྷུང་ཁྱད་དུ་བསད་བས་རབ་ཚ་དང་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ན།  
 བདག་མི་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་འདྲིས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་སློབ་གཉེན་དང་  
 འབད་ཚོལ་མི་དགོས་པར་ངམ་ངམ་འབྲུགས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། ཁྱད་བར་མཁན་སློབ་  
 ཀྱི་སྐྱེན་སྤར་ཁས་སྤངས་པའི་སྒོམ་པའི་བསྟུང་མཚམས་ཐམས་ཅད་ཁྱིལ་འབངས་པའི་རྩོ་བཞིན་  
 རྒྱུང་བསྟུར་དུ་བྱས་ནས། ཉེས་ལྷུང་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཉེན་རེ་བཞིན་གསོག་གིན་ཡོད་པ་སྤྱོད་བས་  
 གྲུབ་པས་ལི་མ་ཐག་དཔྱལ་བ་ཚེན་པོ་རྣམས་སྲུ་འབྲུམ་པར་ཐེ་ཚོམ་མི་འདུག །དེས་ན་རང་ཅག་  
 རྣམས་ལོང་མེད་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་ཆེ་སྤང་འདྲིར་ན་ཚ་གོད་ཁ་སོགས་འབྱུང་བར་དོགས་ནས་  
 བརྒྱུག་ཐབས་ཀྱི་ཁ་ཉོན་དང་རིམ་གྲོ་ལ་བཙོན་པ་མ་གཏོགས། ཆེ་སྤྱི་མར་དཔྱལ་བའི་གནས་  
 སྲུ་ལྷུང་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ངམ་སྟམ་པ་ཡིད་ཀྱི་དགུ་ལའང་མི་འཆར་བ་འདི་རྒྱུང་འཕེན་པའི་  
 བསམ་འབྲུགས་དང་ཁྱད་མེད་དུ་སོང་བར་སྤང་བས། སྤྲོན་ཚད་དེས་པར་གཏན་གྱི་སྤྱིད་སྤྱུག་ལ་  
 བསམ་སློབ་ཞིག་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ན་དཔྱལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་འདི་རྣམས་རང་སྤྱོད་དུ་འབབ་དེས་པའི་  
 ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ནས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སྤྲིག་ལྷུང་སྤྱོད་པའི་ཐབས་དང་། མཚོག་གསུམ་  
 རིན་པོ་ཆེར་འཛིགས་པ་ལས་སློབ་པའི་དབྱེད་གཉེན་ལྷུ་བ་ལ་དུས་ཉུག་ཏུ་འབད་བར་རིགས་སོ།།  
 དེ་ལྟར་བྱེད་ཀུས་པར་སྤྲོ་མ་ལྷས་x ཞིང་བསྐྱོམ།

གཉེས་པ་ཉེ་འཁོར་བ་ནི། དཔྱལ་བའི་གནས་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཅིག་ངོས་  
 ལ་སློབ་ཞི་ཡོད་པའི་སྤྱི་རོལ་ན་དཔྱལ་བ་ལྷག་པ་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱ་དུག་རེ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཐམས་ཅད་  
 ཀྱི་སྤྱི་རོལ་ཁོར་འབྲུག་ཏུ་འང་ལྷགས་ཀྱི་ར་བས་བསྐྱོར་བའོ། །དེ་ལ་གཉེས། དཔྱལ་བ་ཚེན་པོར་

སྐྱེ་བའི་ལས་ཀྱི་སྤྲུལ་མ་འདིར་སྤྲིན་པ་དང་། ཉེ་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཅམ་ལ་སྤྱོད་  
བཤོ། །དང་པོ་ནི། དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་དངོས་གཞིའི་སྤྱད་བསྐྱེད་རྣམས་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་བཞིན་  
ཡུན་རིང་པོར་ཉམས་སྤྱོད་བའི་མཐར་འཁོར་སྤྲུལ་ཀྱི་སྐྱོ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་འཁར་ནས་དཔུལ་བ་བ་  
རྣམས་ཐར་དུ་རེ་བས་བརྒྱུགས་པ་ན། སྤྱང་མས་སྐྱོ་བཅད་པས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཐོག་ཏུ་གཅིག་  
འགྲེལ་ཉེ་སྤྲེད་ནས་མཐུན་པ་དང་འོག་ནས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡང་ཡང་སྤྱོད་། སྐབས་  
ཤིག་སྤྲེས་དབང་གིས་སྐྱོ་སྤྲེ་སྤྲེ་སྤྲེ་རོལ་དུ་སྤྱོས་པ་ན། དཔུལ་ཚད་མང་པོ་ཁྲབ་པའི་མེ་སྤྱང་གི་  
འོབས་ཤུས་མོ་རྒྱབ་ཅམ་ཡོད་པ་ལ་འགྲོ་དགོས་བྱུང་བའི་ཆེ་རྒྱུ་པ་བཞག་ན་ཤིག་ཁྲག་པགས་པ་  
ཀྱུན་བསྐྱེད་ནས་རྒྱས་པ་འབའ་ཞིག་ལུས་པར་འགྱུར་ལ། བཏེགས་ན་སྤྲར་སྤྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་  
སྤྱད་བསྐྱེད་ཡུན་རིང་སྤྱོད་རོ། །དེའི་ཉེ་འདབས་སུ་སྤྱི་སའི་འདམ་རྒྱུ་རོ་རུལ་བ་ལྟར་མཐུ་  
བ་ཡོད་པ་ལ་བརྟམ་བའི་ཆེ། དེའི་ནང་དུ་འགྲེལ་ནས་ལུས་ཐམས་ཅད་བྱིང་བར་གྱུར་པ་ན་འབྲུ་  
མཚུ་ལོན་བྱ་བས་པགས་པ་ཤིག་རྒྱས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཐལ་བྱུང་དུ་སྤྱད་ནས་རྒྱུ་འབྲུ་བར་བྱེད་  
པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཉམས་སྤྱོད་རོ། །

དེའི་ཉེ་འདབས་སུ་སྤྱང་ཐར་ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེར་སྤྲིན་པ་ན། སྤྱི་གིས་  
གཏམས་པའི་ལམ་ཟེར་བ། སྤྱི་གི་སོ་གྲེན་བརྟན་གཤམས་པས་གང་བའི་སར་རྒྱུ་པ་བཞག་པའི་  
ཆེ་ཤིག་པགས་གཅོད་ལ། བཏེགས་པའི་ཆེ་སྤྲར་སོས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱུན་རིང་སྤྱོད་བ་དང་། དེ་  
འདས་པ་ན་ནགས་ཚལ་སྤྲོན་སོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེར་འལ་གསོ་བར་འདོད་པས་  
སྤྲིན་པ་དང་། རལ་གྱིའི་ལོ་མ་ཅན་བྱ་བའི་ཚལ་གྱི་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་ཐམས་ཅད་རལ་གྱི་ལོན་  
སོར་གྱུར་པ་རྒྱུང་བྱུག་སོས་བསྐྱོད་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་དུམ་བུར་གཏུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱི་  
གཏུམ་སོ་ལྷགས་ཀྱི་མཆེ་བ་ཅན་གྱིས་སྐོ་གཉིས་དང་བལྟལ་ཤིག་ལས་ཁམ་དུ་བཅད་དེ་ཟ་བར་བྱེད་  
པ་དང་། ལུས་སྤྲར་སོས་པའི་ཆེ་དེའི་ཉེ་འདབས་ན་སྤྲོན་ཤིང་འགའ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེར་སྤྲོས་པ་

དང་། འཕམ་མ་ལིའི་ཚལ་བུ་བ་ལྷགས་ཀྱི་ཚེར་མ་རྗོན་པོ་གཟེངས་པའི་སྤོང་པོ་ཚེན་པོའི་ཅེར་བུད་  
མེད་མཛེས་མ་ཞིག་གིས་འབོད་པའི་སྤྱང་བ་ཤར་ཉེ། ཡར་འཛེགས་བ་ན་ཚེར་མ་རྣམས་ཁ་སྐྱར་  
དུ་བལྟ་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་འབིགས་པ་དང་། ཅེར་སྤེལས་ཚེ་དེ་ན་མེད་པར་ཅ་བ་ནས་འབོད་  
པར་མཐོང་སྟེ་མར་བབས་པ་ན། ཚེར་མ་རྣམས་ཁ་གྲུན་དུ་བལྟ་བས་ལུས་འབིགས་ཤིང་གཤེག་  
པར་བྱེད་པ་དང་། ཁྲ་ལྷགས་ཀྱི་མཚུ་ཅན་བུ་བས་སྤྱད་པ་བརྗོལ་ནས་འཕྱང་བ་དང་མིག་བྱས་  
ཉེ་བ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤོང་སྟེ་འདི་རྣམས་མཚོན་ཆའི་སྐོར་ཞེས་གཅིག་དུ་བཟང་ངོ་།།

དེ་དག་འདས་པ་ན་འགྱུར་བྱེད་ཁོལ་མས་གང་བའི་རྒྱ་སྤྱང་རབ་མེད་ཅེས་བུ་བ་ཡོད་  
པས། གཤེན་རྗེའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་དེད་ནས་བྲོས་པ་རྒྱ་ནང་དེར་སྤྱང་བའི་ཚེ་ཕྱིར་ཐོན་དུ་མི་སྟེར་  
བར་བཅོས་པས། འཕ་བགས་ཐམས་ཅད་ཟད་ནས་ལྷག་པ་མེད་པའི་རུས་གོང་དཀར་པོར་གྱུར་པ་  
ན་སྤྱང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར་སྤྱང་སྟེ་ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞིར་བཀལ་བ། འཕ་བགས་སོགས་སྤྱར་ཆགས་  
པའི་ཚེ་དཔྱལ་སྤྱང་གིས་དྲིས་ལན་དང་བཅས་ལྷགས་གོང་འབར་བ་ཟ་བ་དང་། ཟངས་ལྷན་འཕྱང་  
དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤོང་ངོ་། །དེ་ནས་སྤྱར་ལོག་སྟེ་རྒྱ་པོ་རབ་མེད་དང་འཕམ་མ་ལི་  
ནས་མེ་སྤྱར་འོབས་ཀྱི་བར་རིམ་བཞེན་རྒྱ་བ་དང་། ཡང་ཕྱིར་སྤོག་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཚད་མེད་པ་  
ཉམས་སུ་སྤོང་ངོ་། །སྤོགས་གཞན་གསུམ་ཡང་འདི་དང་རིགས་འགྲེལོ།།

གཉིས་པ་ཉེ་འཁོར་ཅམ་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཅན་ནི། འདིས་དཔྱལ་བ་ཚེན་པོ་དངོས་ཀྱི་  
སྤྱག་བསྐྱེད་སྤོང་མི་དགོས་པས། ཉེ་འཁོར་གྱི་གནས་སུ་རྒྱས་ཉེ་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་  
སྤོང་རྒྱལ་སྤྱ་མ་དང་འདྲའོ། །རྒྱལ་སྤྱས་པོ་ཉེ་བའི་ཞལ་ནས། དཔྱལ་བ་པ་འདི་དག་ལན་གཅིག་  
གཉིས་ཅམ་དེ་བཞེན་བྱས་པས་བྲེད་ནས་དེ་རྗེས་མི་བྱེད་ཐང་སྟམ་པ་གཅིག་བྱུང་བ་ལ། ད་ལྟ་སྟེ་  
འཇུགས་བྱེད་པའི་མི་འདི་རྣམས་མཐོང་བས་དཔྱལ་བ་རང་བདེན་སྟམ་པ་བྱུང་གསུངས་པ་ལྟར།  
མི་རྣམས་ཀྱིས་གཡུལ་འཇུག་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་ཤེས་བཞེན་དུ། དེ་ལ་སྤོང་བས་འཇུག་པ་

དབེར་སྒངས་ནས་དཔྱལ་བ་བ་རྣམས་ལས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ཏེ་སྡོད་མི་ཚུགས་པར་ཤལ་མ་ལིའི་སྡོད་  
པོ་ལ་འབབ་འཇེགས་བྱེད་པ་སོགས་སྲུག་བསྐྱལ་སྣ་ཚོ་གས་དང་དུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་། རང་  
ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་སྲུག་བསྐྱལ་སྡོད་པའི་ཀྱི་ལས་དཔག་མེད་བསགས་པའི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་  
བསམས་ནས་འཇིགས་ཤིང་སྲུག་པའི་སྣོ་ཅི་སྲུག་བྱེད།

གསུམ་པ་གང་བའི་དཔྱལ་བ་ནི། ཚ་དཔྱལ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐད་སོ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་དཔག་ཚད་  
ཁྲི་སྟག་གཅིག་གཞལ་བ་ན་གང་བའི་དཔྱལ་བ་ནས་བརྒྱུད་པོ་བཅེགས་མར་གནས་སོ། །གང་  
དཔྱལ་བའི་སྲུག་བསྐྱལ་བ་འཕེན་པའི་ལས་ཅན་རྣམས་འཆི་ཁར་ལུས་ལ་ཚ་བའི་སྣང་བ་ཤར་ཏེ་འབྲུགས་  
སིབ་ཀྱིས་སོང་ན་ཅི་མ་རུང་སྣམ་པའི་སྲེད་ལེན་དཔག་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་འབྲུག། ཤི་ནས་ཚུ་བྱུར་  
ཅན་གྱི་བར་སྲིད་བྱུབ་པ་གནས་དེར་སྲུག་པའི་ཚེ་སྣང་བ་སྣ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་སྲུག་སྡོད་དུ།  
གངས་ཀྱི་རི་ཆེན་པོའི་རོས་སམ་འབྲུགས་རོམ་གྱི་ཐང་ཡངས་པོར་གང་བ་ལས་སྡོབ་པའི་ཁང་  
ཁྲིམ་གོས་ལྷམ་མེ་དང་ཉི་མ་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་བར། ལུས་གཅེར་བྱུར་གནས་པ་ལ་ཁ་བ་བྱ་  
ཡུག་འཚུབ་པའི་རྒྱུད་དཔག་པོས་རྒྱུན་པར་བཏབ་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་རྒྱུར་གྱིས་བྱུར་བར་  
གྱུར་པ་ལ་རྒྱུར་ཅན་ཟེད། དེ་ལས་སྲུག་པའི་རྒྱུད་གང་སོས་ཕྱོགས་བཞི་ནས་བཏབ་པས། རྒྱ་  
བྱུར་རྣམས་དོལ་བར་གྱུར་ཏེ་ནག་ཁག་རྒྱ་སེར་རྒྱུན་དུ་འཇོག་ཅིང་སྲིན་བུ་སྣ་ཚོ་གས་ཀྱིས་རྒྱང་  
ལ་སྲུག་པའི་བར་ཐ་བར་བྱེད་པས་རྒྱུར་དོལ་བ་ཟེད།

གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་བརྒྱལ་བ་སྡོད་ཅུང་ཟད་རུས་ཀྱང་སོ་ཐམ་ཐམ་པ་སྣ་མ་ལས་  
སྲུག་པའི་གང་བའི་སྲུག་བསྐྱལ་གྱིས་ཉེན་བས། ལུས་གཡོ་འགྲུལ་ཆེར་མི་རུས་པར་འབྲུམས་  
ཤིང་འདར་བས་སོ་སྣ་འབྲིན་ལུགས་ཀྱིས་མིང་དེ་རྣམ་བཏགས། ཀྱི་རྒྱུད་ཟེར་བ་དང་ཨ་རྒྱུ་ཟེར་  
བ་གཉིས་སྣང་ལས་ཆེ་བའི་གང་རང་གྱིས་གདུངས་པས་ལུས་ཀྱི་ཆ་པལ་ཆེར་འབྲུགས་པའི་གོང་  
བྱུར་སོང་སྟེ་སྲུག་པའི་གསལ་ཅམ་དང་། མི་གསལ་བ་འདོན་པས་མིང་དེ་རྣམ་བཏགས། འོག་མ་



གསུམ་ནི་སྤྲུགས་པ་ཆེན་པོ་དཔེ་བུ་བར་དཀའ་བས་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་བཏབ་པས་ལྷན་འགྲུལ་བ་དང་  
ངག་གིས་སྦྱ་བ་སོགས་ག་ལ་རྒྱས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་འབྲུགས་པའི་རང་བཞིན་འབའ་  
ཞིག་ཏུ་སྦྱར། ལུས་ལས་ཟགས་པའི་རྣལ་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་འབྲུགས་པ་རང་དུ་སོང་སྟེ་  
འབྲུགས་རོམ་གྱི་གཞི་དང་ལུས་གཉིས་འབྲུར་ནས་སོ་སོར་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་སྦྱར་བས། གཞན་  
ཞིག་ཡིན་ན་མ་ཤི་བར་སྟོན་ལུགས་མི་སྲིད་ཀྱང་ལས་ངན་དབང་བཅོན་པས་འཆི་བ་ལྟ་ཞོག། ༡༧  
བགས་དུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་རྣལ་ཞབས་ཆབ་རོམ་དུ་སོང་བ་རྒྱུན་ཆད་རྣམས་ཤེས་ཀྱིས་མ་བཏང་  
བས་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་མདོག་སྟོན་པོ་དང་དམར་  
སོ་དང་ཆེས་དམར་བར་སྦྱར་བ་དགུན་དུས་ཆབ་རོམ་སྤྲུགས་པས་གས་པ་ལྟར་རིམ་བཞིན་ཁ་ལྡ་  
དུག་དང་། བརྒྱ་སྟོར་དང་། བརྒྱ་སྤྲུག་པ་ཅམ་དུ་དུམ་བུ་དུམ་བུར་གས་པས་ལྷན་ལྷན་ལྟར་གས་  
པ། བརྒྱ་ལྟར་གས་པ། བརྒྱ་ལྟར་གས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཏགས་སོ།།

ཆེ་ཆད་ནི་སའི་དངོས་གཞི་ལྟར་ན་ཡང་སོས་པའི་ཆེ་ཆད་བྱེད་དང་གཉིས་རྒྱ་བྱུར་ཅན་གྱི་  
ཆེ་ཆད་དང་། ཐེག་ནག་པའི་ཆེ་ཆད་བྱེད་དང་གཉིས་རྒྱ་བྱུར་བརྗོལ་པའི་ཆེ་ཆད་ཡིན་པ་སོགས་  
འོག་མ་རྣམས་ལའང་འགྲེ་སྟེ། ཆ་དཔྱལ་གྱི་ཆེ་ཆད་བྱེད་བྱེད་ཀྱིས་གང་དཔྱལ་བ་ཆེ་རིང་བར་  
གསུངས། མཛོད་ལྟར་ན་མ་ག་རྟེན་གྱི་འེའི་ཉིལ་ཁལ་བརྒྱད་རྩ་བུར་བྱུར་གང་པའི་ཉིལ་གྱི་སྦྱང་  
པ་ནས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་འདས་པ་ན་ཉིལ་རེ་སྦྱང་བས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་སྦྱར་བ་ནི་རྒྱ་བྱུར་  
ཅན་གྱི་ཆེ་ཆད་དང་། གཞན་རྣམས་ཉི་ཤུ་འབྲུར་གྱིས་ཆེ་རིང་བར་གསུངས་པས་རྒྱ་བྱུར་བརྗོལ་  
བས་ཉིལ་སྦྱང་ཉི་ཤུ། སོ་ཐམ་ཐམ་པས་བཞི་བརྒྱ། ཀྱི་ཉུང་བེད་བས་སྟོང་སྤྲུག་བརྒྱད། ཨ་རྒྱ་བེད་  
བས་འབྲུམ་བེད་གཅིག་དང་གླི་སྤྲུག་དུག །ལྷན་ལྷན་ལྟར་གས་པས་ས་ཡ་གསུམ་དང་འབྲུམ་གཉིས།  
བརྒྱ་ལྟར་གས་པས་བྱེ་བ་དུག་དང་ས་ཡ་བཞི། བརྒྱ་ལྟར་གས་པ་ཆེན་པོས་བེད་འབྲུམ་གཅིག་  
དང་དུང་སྦྱར་གཉིས་བྱེ་བ་བརྒྱད་ཟད་པའི་ལུན་ཅམ་དུ་ཆེ་སྦྱབ་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་དག་ལས་ཆེ་སྦྱང་

ཤོས་ཚུ་བྱུང་ཅན་གྱི་ཆེ་ཆོད་ཀྱང་ཆེས་འཛིགས་སུ་བྱུང་བ་ཞིག་སྟེ། ཉིས་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་  
ལ་གྲེ་ཉི་ཤུ་དེར་ཁལ་དུ་བྱས་ན་གྲེ་སྟོང་སྟོང་གཅིག་དང་དུག་བརྒྱ་ཡོད་ལ། སྤལ་དུག་དེ་གྲེ་གང་  
དང་། ཡ་ཁྲོར་བྱེད་དང་བཞི་དེ་དུག་སྤལ་གང་དུ་བཅི་བས་གྲེ་གང་ལ་ཡ་ཁྲོར་ཉེར་གཅིག་ཡོད་  
པར་སྤང་། ཡ་ཁྲོར་གཅིག་ཏུ་ཉིས་ཆེག་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཅམ་ཚུད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་རགས་  
ཅིས་གྲུབ་ན་ཉིས་ཁྲོར་གང་ཟད་པའི་ཡུན་ལའང་མི་ལོ་ས་ལ་གཅིག་དང་འབྲུམ་ལྔ་འགྲོ་བར་དེས།

ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་དགུན་ལྷགས་པ་ཆེ་དུས་གཅེར་བྱུང་འབྲུགས་པའི་གས་སྲུབ་ཏུ་  
ང་ཡུན་ཅམ་བསྐྱེད་ན་ཁ་གྲག་མི་རུས་པར་འཆི་ལ་ཁད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཁ་བ་བབས་ཆེ་རྒྱུ་  
རྗེན་ལ་ཚུང་ཟད་འགྲོ་བའང་མི་བཟོད་པའི་རང་ཚུལ་ལ་དཔགས་ན། གང་དཔྱལ་གྱི་སྲུག་བསྐྱེད་  
དེ་ལྟ་བུར་རང་གི་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སློབ་པའི་ཆེ་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་དུའང་བཟོད་སྐྱབས་མེད་  
ཀྱང་མི་བཟོད་པའི་དབང་མེད་པར། ལོ་ཐེངས་འབྲུམ་དང་། ཁྲག་ཁྲིག་དུ་མའི་ཡུན་ལ་མི་འཆི་བར་  
སྟོད་དགོས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་ཡང་བའི་གནས་སུ་སྤང་། ཚུ་བྱུང་ཅན་གྱི་ཆེ་ཆོད་རིལ་པོ་དང་འོག་  
མ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆོད་བསམས་ན་དེས་པར་སྟོང་འགས་པའི་ཆོད་དུ་ཡོད། དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་  
སྐྱིར་མི་དགེ་བཅུ་ཆེན་པོའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཡིན་ཀྱང་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལུང་བའི་གསུང་རྒྱན་ལས་  
དགོན་མཆོག་ལ་སྤལ་བའི་མར་མེ་བརྒྱས་པ་དང་། རབ་བྱུང་གི་ན་བཟའ་འགྲོགས་པ་དང་། གཞན་  
ཀྱི་ཁང་བྲིམ་དང་གོས་སྟོང་སྟོང་གས་འབྲུགས་གྱིར་བསད་པ་སོགས་གང་དཔྱལ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་  
དང་། གཞུག་ལག་ཁང་མེར་སྤར་བ་དང་། སེམས་ཅན་མང་པོ་གསོན་པོར་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཆེ་  
དཔྱལ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གསུངས་པ་མངོན་སྟེའི་བྱེད་པར་འབྲེལ་བར་མངོན། དེས་ན་བདག་གིས་  
སོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཆོད་མེད་བསམས་པ་ལ་ངེ་མི་སྟུམ་པར་སྟོ་  
བདེ་བར་སྟོད་ལུགས་གཏན་མེད་པས། བཤགས་བསྐྱེད་དང་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྲུགས་ཇི་བསྐྱེད་  
བ་ལ་དུས་ཉུག་ཏུ་འབད་པར་བྱོལ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ལུས་པར་སྟོ་མ་x བཞིན་བསྟོལ།

བཞི་པ་ཉི་ཅེ་བའི་དཔལ་བ་ནི། ཚེ་དང་ལྷན་པ་དཔལ་ལྷན་བུ་ཚོད་སྤང་པོའི་རིང་འཕགས་  
 པ་ཚོའུ་འགལ་གྱི་བུ་ལ་མཇལ་བའི་ཚེ། ལམ་མཁའི་གནས་སུ་ལུས་ཚེན་པོ་ཁང་པ་བཅེགས་པ་  
 ཅམ་ལ་མེ་འབར་ནས་སྐྱད་དན་སྐོག་པ་ཞིག་གཟིགས་པ་བཤམ་པ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་  
 དང་། དེའི་པ་རོལ་ན་རུས་གོང་རྒྱས་པས་སྤེལ་བཤམ་རི་ཅམ་ཆགས་པ་ལ་བུ་དང་གཅན་གཟན་  
 དུ་མས་ཐོས་ནས་སྐྱད་དན་འདོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་བཤམ་པ་དེའི་སྐོབ་མ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བར་གསུངས་  
 པ་དང་། དེ་དང་མི་རིང་བ་ན་འབྲས་བུ་རིའི་གཏོས་ཅམ་སྤུབ་ནས་ལུས་རྩོད་སྤང་ལ་བཏགས་པ་  
 བཞིན་འགལ་བའི་ཚེ་སྤྲུག་བཟུལ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་སྤྲང་བ། ལྷགས་གྱི་བུ་བྱེད་མཁའ་ཞིག་གི་སྐྱེ་  
 བར་གསུངས་པ་དང་བཅས་ཉི་ཅེ་བའི་དཔལ་བ་གསུམ་གཟིགས་པར་བཤམ། འཕགས་པ་དགེ་  
 འདུན་སྤང་རྒྱ་མཚོའི་འགལ་དུ་བྱོན་པ་ན་ཀ་བ། ཅིག་པ། ཤིང་བ། ལོ་མ། མེ་ཏོག་། འབྲས་བུ།  
 ཐག་པ། ལྷགས་མ། གཞོང་བ། གཏུན། ལྷ་ཚེན་སོགས་ཡོ་བྱད་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་འདི་དཔལ་བ་པ་  
 མང་དུ་གཟིགས་པ་གཙུག་ལག་ཁང་དར་སྤྲུབས་གྱིས་མ་རུང་བར་བྱས་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་  
 ཡོ་བྱད་གང་ཟག་ལ་བྱོན་པ་སོགས་ལས་སྤྲ་ཚོགས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་དུ་གསུངས། རྩོ་བཞིན་སྐྱེས་  
 རྣ་བ་བྱེ་བ་རི་རྒྱ་མཚོའི་འགལ་དུ་ལམ་ལོར་ནས་འབྲམས་པའི་དུས་ཁང་བཟང་ཞིག་ན་བྱད་མེད་  
 ཚེན་གཅིག་ཉིན་མོ་སྤྱིའི་ལོངས་སྐྱོད་དང་ལྷན་པ། ལྷན་རུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་ཁང་པ་མེར་འབར་  
 བའི་ནང་དུ་བསྐྱེགས་ཤིང་སྐྱད་དན་སྤྲ་ཚོགས་འདོན་གྱིན་འདུག་པ་ཀ་རྒྱ་ཡ་ནས་ཉིན་མོ་ལོག་  
 གཡེམ་སྐོང་བ་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱད་འཚོང་འགའི་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་། གནས་གཞན་ཞིག་ན་  
 སྐྱེས་པ་ཁ་ཅིག་མཚན་མོ་སྤྱིའི་བདེ་སྐྱེད་དང་ལྷན་པ་ནམ་ལངས་མ་ཐག་ཁང་གིས་མེར་འབར་ནས་  
 སྤེག་པར་བྱེད་པ། མཚན་མོ་སྤྱིའི་གཙོད་སྤངས་པའི་བཤམ་པ་འགའ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བར་གསུངས་  
 པ་སོགས་རྩོགས་པ་བཟོད་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཉི་ཅེ་བ་མང་ཅམ་བཤམ།

གྲིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་པར་ཏུ་བྱུང་རྗེས་ཚོའུ་འགལ་བུའི་ཚོས་གོས་གྱི་བྲ་ལ་འཇུས་

ནས་རྒྱ་མཚོའི་སྤིང་དུ་སྤྱོན་པའི་ཚེ། དགེ་འདུན་གྱི་དགོང་མ་བྱིན་པར་སྦངས་ཏེ་བྱིས་པ་ལ་སྟེར་  
བའི་ཞལ་ཏེ་བ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ། ལུས་ཤིང་སྤོང་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ཅ་ཅེ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་གྱི་བར་  
ཐམས་ཅད་སྲིན་བུ་མང་པོས་ཐོས་པས་དུ་ཞིང་འབོད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དང་། རོན་པ་ཞིག་གི་  
སྐྱེ་བ་བྱུང་གཟུགས་མི་དང་འདྲ་བ་གཅིག་ཡི་དྲུགས་མང་པོས་བསྐྱོར་ཏེ། མདེའུ་ལས་མེ་འབར་  
བའི་མདའ་བརྒྱུད་མར་འཕངས་ནས་སྲེག་པར་བྱེད་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་མཐོང་བར་གསུངས།  
ལས་བརྒྱ་བ་ལས་ཚུ་སྤྱང་ཁང་ལྡན་གྱི་འགྲམ་དུ་སེམས་ཅན་ལུས་མ་དང་སྲིན་བུས་ཁེབས་པ་  
ཞིག །ཐང་དུ་སོང་ན་སྤྲུག་གཟིག་སོགས་གཅན་གཟན་དུ་མ་དུབ་ནས་ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཚུ་  
ནང་དུ་སོང་ན་དེར་གནས་པའི་ཚུ་སྲིན་མང་པོས་ཟ་བར་བྱེད། ཚུ་ཁར་ཐོན་ན་ནམ་མཁའ་ནས་བྱ་  
ཚོད་སོགས་གྱིས་གཞོད་པ་བྱེད། རི་སྤུལ་དུ་སྤྱོན་ན་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་གཤེན་རྗེའི་མིས་མཚོན་  
ཆ་འདེབས་པར་བྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སྐྱེ་བ་དན་པར་  
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྟོན་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཆེ་དགྲ་བཅོམ་པ་མང་པོ་བཀོངས་པའི་རྣམ་སྟོན་དུ་  
ལུང་བསྟན་པར་གསུངས་པ་སོགས། བདོ་སྟེ་རྣམས་སུ་ཉི་ཆེ་བའི་དཔྱལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་  
པ་ཆེས་མང་བས་ཞིབ་པར་དེ་དག་ལས་ཤེས་དགོས། ཉི་ཆེ་བ་ནི་ཆ་གང་གི་དཔྱལ་བའི་གནས་  
གྱི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པ་དང་། ལམ་མཁའི་གོ་སྐབས་ན་གནས་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་  
དང་། རི་བོའི་སྤུལ་དང་། རྒྱ་ངམ་གྱི་ཐང་སོགས་སུ་ཡོད་པས་གནས་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། གཅིག་  
ལུང་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཉེན་པ་དང་། མང་པོ་རེ་སྟོན་ཅིག་གནས་པའང་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།།

དེ་ཡང་ཐག་རིང་ཞིག་ན་འདི་འདྲའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅན་མང་པོ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལས་  
གཞན་མ་ཤར་ན་རྒྱུད་འཁུལ་ཚབས་ཆེ་བ་མི་ཡོང་བས། རང་གི་རྒྱུད་ན་ཆེ་རབས་སུ་མ་རྣམས་སུ་  
བསགས་པའི་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་འབྲས་བུ་མ་སྤྱང་ཞིང་གཉེན་པོས་མ་བཅོམ་པ། ལུག་  
པོའི་བང་མཚོད་བཞིན་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཁར་ད་དུང་ཡང་ཉེན་རེ་བཞིན་སྟོན་པ་བྱེད་གྱིན་

ཡོད་པས་བདག་ད་ལྟ་ཚོས་གོས་ནས་གསུམ་གྱི་མཁའ་གྱི་དགོས་པ་དེ། རྒྱ་བ་རྗེས་མའི་དུས་  
དུམ་བའི་སྐབས་ཟངས་སུ་མེད་པའི་དེས་པ་མི་འདུག། གསོན་པ་དང་དུམ་བའི་སྐབས་བསྐྱེད་  
སྤོང་བའི་བར་ན་དུགས་འགྲུ་བ་འགགས་པའི་ཡུན་ཚམ་ལས་མི་འདུག་པས་རྐང་པ་ཡ་གཅིག་  
མི་ཡུལ་དུ་བཞག། ཡ་གཅིག་དུམ་བའི་མི་ནང་དུ་བཞག་ནས་སློབ་དེ་བར་སྤོང་ལུགས་ཨེ་ཡོད།  
སྤོང་རང་དེས་པར་སྐྱེས་པོ་གོ་བའི་མི་ཞིག་ཡིན་ན་སྤོང་ཆད་བྱ་བཞག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཅམ་  
གྱིས་བསྐྱེད་ནས། དུམ་བའི་སྐབས་གཏན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་ཉིན་མཚན་ཁོར་མོ་ཡུག་  
དུ་བཅོམ་པར་འོས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་པར་x འདེབས་ཤིང་བསྐྱོམ་སོ།།

གཉིས་པ་དུང་འགྲོའི་སྐབས་བསྐྱེད་པས་མ་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤོངས་ན་གནས་པ་ནི། རྒྱ་  
མཚོ་ཆེན་པོར་རྒྱ་མིན་དང་། དུང་དང་། ཉ་དང་། སྐལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་མདོག་དབྱིབས་  
དང་ཆེ་རྒྱུ་མ་དེས་པ་སྐྱ་ཚོགས་ཆང་གི་སྤང་མ་བཞིན་སྤངས་ནས་ཡོད་པ་ལས་ཆེ་བས་རྒྱུང་  
བ་རྣམས་ཁྱུར་མིན་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུང་བས་ཆེ་བའི་ལུས་ཉལ་མར་འབྲིགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་  
བསྐྱེད་ཉམས་སུ་སྤོང་སྟེ། དཔེར་མཚོན་ན་མ་ག་ར་དང་། ཉ་མིན་དང་། བ་ག་ལ་སོགས་པའི་  
རྒྱ་མིན་པལ་ཆེར་ལུས་རི་རྒྱུད་ཆེན་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ། གཉིད་ཤིན་དུ་ཆེ་བས་གཉིད་  
ཐུན་གཅིག་གི་ཡུན་ལའང་མི་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་བཞག་པ་འགྲོ། །གཉིད་སད་ནས་སྟོགས་པའི་དུས་ཁ་  
གདངས་པས་མཚོ་རྒྱ་དང་སྟོག་ཆགས་འདྲེས་པ་རྒྱ་སྤོང་གཅོང་རོང་དུ་འབབ་པ་ལྟར་ཅུ་ཅུ་  
འགྲོ་སྟེ། སྐབས་ཤིག་སོ་བསྐྱེད་ཅམ་བྱས་རྗེས་ཉ་ཞེས་རྒྱ་སྤོང་པོ་ནས་སྟོག་ཆགས་གསོན་  
པོ་གདངས་མེད་པ་ཁོར་བར་མིན་དེ་ཐམས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་རྒྱ་མིན་གཉིད་ལོག་པའི་ཆེ་སྟོག་  
ཆགས་སྤོང་མོ་མང་པོས་རྒྱུང་གྲགས་གཅིག་ནས་བརྒྱའི་བར་ལུས་ཐལ་བྱུང་དུ་སྐབས་སྟེ་ཐོས་པས།  
གཉིད་སད་ནས་མ་བཟོད་པར་མཚོ་ནང་གི་བྲག་རིའི་ལོགས་ལ་སྐབས་སྟོག་ཆགས་མང་པོ་  
སྤོང་མར་འཐག་པའི་ཞབས་གིས་རྒྱ་མཚོ་དཔག་ཆད་ཅམ་དམར་པོར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མིན་

འགའ་ཞིག་སློབ་ཆགས་མང་པོས་བོས་པས་མ་བཟོད་པར་རྒྱ་ཁར་བོན་པ་ན། གཤམ་རྗེའི་སྤྱི་ས་  
བུ་དུ་མས་ཅི་བས་མ་སྟ་རེས་གཞོག་པ་ལ་སོགས་པ་དུད་འགྲོའི་གཟུགས་ཀྱིས་དཔྱལ་བའི་སྤྱད་  
བསམ་སྤོང་བའང་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ་ཞིབ་པར་མདོ་སྡེ་ལས་ཤེས་སོ། །སྤྱིར་བར་གྱི་ཐུན་པ་  
ན་གནས་པ་རྣམས་ཉི་ལྗེའི་འོད་ཀྱིས་དེར་མི་སྤེལ་བས་ཆེ་གང་སོར་རང་གཞན་སྤྱ་ཡང་མི་མཐོང་  
བའི་ཐུན་ཁོད་དུ་གནས་དགོས་པ་དང་། བན་རྒྱན་རང་རང་གི་ཁའི་ཐད་སོར་ཡོད་པ་དེའི་ལུས་  
ལས་ཁམ་དུ་བཅད་ནས་ཟ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱད་བསམ་སྤོང་བར་གསུངས།

ཁ་འཐོར་བ་ཞི་མིའི་ཡུལ་ན་རྒྱ་བ་རྣམས་ཏེ། འདི་རྣམས་ལ་སྤྱད་བསམ་དཔག་དུ་མེད་པ་  
ཡོད་ཀྱང་སྤྱད་བསམ་གྱི་གཙོ་བོ་ལྟ་ལས། གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་བའི་སྤྱད་བསམ་ནི། རྒྱ་མཚོར་  
གནས་པ་རྣམས་བཞད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ལ། སྤྱད་སེང་དོམ་བྱེད་འཕར་སྤྱང་སོགས་གཅན་གཟན་  
རྣམས་ནང་པན་རྒྱན་སྟོབས་ཆེ་བས་རྒྱང་བ་རྣམས་གསོད་པ་དང་། རི་དྲགས་ཉམ་རྒྱང་རྣམས་ཟས་  
སྤྱ་བྱེད་པས་དུས་རྟག་དུ་སློབ་ལ་རྒྱུ་ཞིང་། ཁས་བྱེད་དང་། བྱེད་ལུ་སྤྱི་དང་། སྤོམ་སྤྱི་ག་  
གོག་མ་སོགས་ཀྱིས་འབྲུ་གཞན་རྣམས་བསད་ནས་ཟ་བར་བྱེད་པས་མཚོན་གཅིག་གིས་གཅིག་  
གསོད་པའི་སྤྱད་བསམ་པས་ཆེར་རང་རེས་དངོས་སྤྱ་མཐོང་བཞིན་པ་ལྟར་དོ། །

སྤོམ་ཅིང་གཉི་ཐུག་པ་ནི། དུད་འགྲོ་འདི་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པས་སྤྱི་བ་སྤྱི་བྱེད་དང་། བདེ་  
སྤྱད་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡོན་སོགས་སྤྱོད་ལས་འགྲོ་ཅམ་  
ཡང་ཤེས་མི་རུས་པས་ཐར་པའི་བར་ཆད་ལ་ལོག་ལྟ་ཅན་གྱི་འོག་ན་ངན་སོང་བ་གཞན་ལས་དུད་  
འགྲོ་ཁོ་ན་ཆེ་བར་གསུངས། དེར་མ་ཟད་གསོད་སར་ཁྲིད་པ་དང་པན་འདོགས་པའི་སར་ཁྲིད་  
པའི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་ཤེས་པ་དང་། མཚོ་གཡག་སོགས་ཀྱིས་གཤམ་མ་རལ་གྱི་བཟུང་ནས་རྩར་  
སྤེལ་སྤྱང་རང་གསོད་དུ་འོང་བ་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཆེ་འདིའི་པན་གཞོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལའང་ཤིན་ཏུ་  
ཚོངས། སྤྱང་ཤོས་སྤྱེད་ཡིན་མོད། དེས་ཀྱང་རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐག་པའི་མདུད་པ་ཅམ་འགྲོལ་



མི་ཤེས་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སློབ་ཀྱི་ཚ་གྲང་ནི། རྒྱ་མཚོར་གནས་པ་རྣམས་དབྱར་ཉི་འོད་སོག་ཆེ་དུས་  
བ་ཚུ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཁོལ་ནས་ཚ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། དགུན་ཉི་མ་མེད་པར་སྤྱགས་པས་ཉེན་དུས་  
འབྲུགས་རོམ་གྱི་ཁོད་དུ་གྲང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྲོང་བ་དང་། ཁ་འཁོར་བ་རྣམས་ཀྱང་ཉི་ཚན་དང་  
གྲང་དར་གྱིས་གཏུངས་པས་འཆི་བ་དང་། འཆི་ལ་ཁད་དུ་འགྱུར་བ་ཆེས་མང་།

བགྲེས་སློབ་ནི། ཕྱི་ལོ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སུ་ཤ་སྤྱག་གྲུ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཆེན་སོ་ཁ་མིག་སོགས་  
གྱི་རྣམ་པ་དོད་ཅམ། ཀྱང་ལག་མེད་པས་གཞན་དུ་འགྲུལ་མི་རུས་པ། བཟའ་བ་ཁམ་གཅིག་མི་རྟེན་  
པར་ཆེ་གང་པོར་བགྲེས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་ཉེན་བ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། སྤྱང་གི་སོགས་  
གཅན་གཟན་རྣམས་གྱིས་རྒྱུན་པར་གསོད་རྒྱ་ཞིག་ཨེ་རྟེན་བསམས་ནས་འཚོལ་བར་བྱེད་ཀྱང་  
གང་འདོད་དུ་མི་སོད་པས་པལ་ཆེར་སྤྱོད་པའི་རང་ལ་གནས་དགོས། རྒྱད་པར་གྲོང་གི་སྤང་  
བར་དུ་འབྲུམས་པའི་བྱི་སྤོགས་རྣམས་བགྲེས་སློབ་གྱིས་ཉེན་བས་ལུས་གྱི་ཤ་པལ་ཆེར་ཟད་ནས་  
དུས་གོང་བགས་པས་གཡོགས་པ། བ་རྒྱ་ཞིག་རྒྱུན་པར་བཅའ་ཡང་ཟས་བཟང་སོ་ཁམ་གཅིག་  
ཀྱང་མི་རྟེན། ལྷེས་དབང་གིས་སྐབས་རེར་མི་གཅང་བ་རེ་རྟེན་ན་དགའ་ཚོར་ཆེན་སོ་བྱེད་ཅིང་དེ་  
ཅམ་གྱིས་འཚོ་བ། གཞན་གྱི་བྱིས་དུ་སོང་ན་བྱི་རྒྱུན་འོང་ཟེར་ནས་རྩོད་དང་དབྱུག་པས་བཏུངས་  
པས་དུ་སྐྱད་ལྟང་ལྟང་འདོན་པ། སྤང་ཚད་པལ་ཆེར་གྱིས་རྩོས་བདེགས་པས་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་  
དགྲར་ལངས་པའི་གནས་རྒྱུ་མདོན་སྤུམ་གྱིས་སྤྱབ་པས་རང་སྤྱོད་དུ་བསམ་ཤེས་ན་འདི་ཅམ་  
གྱིས་ཀྱང་སློབ་སྦྱོང་ཆེ་བ་འབྱུང་བར་སྤྱང་།

བཀོལ་སྤྱོད་ནི། ཁ་འཁོར་རྣམས་ལ་ཡོད་དེ། ཉ་འེལ་བོང་བུ་མཚོ་སྤང་སོགས་ལ་ཞིང་  
ཚོད་པ་དང་། ཤིང་ཉ་འེན་པ་དང་། ཁལ་ལྷེ་མོ་འགོལ་བ་དང་། ཁལ་གྱི་སྤྱོད་དུ་ཞོན་ནས་འགྲོ་  
བ་སོགས་བཀོལ་རྒྱུ་མང་། བོང་བུ་ཉམ་ཐག་འགའ་ཞིག་ལ་བལྟས་ན་འཕེལ་ཤེས་ཉེ། ཁ་ཟས་སྤྱབ་  
མ་ལས་མེད། རྒྱབ་ཐམས་ཅད་སྤང་སོང་བས་ཤིང་དམར་རྗེན་རྒྱག་ཞུག་དང་རྒྱ་སེར་འཛོག་པའི་

སྟེང་དུ་མི་འོས་པའི་ཁལ་ལྷི་བ་བཀལ་ཉེ་ངལ་གསོ་དབང་མེད་པར་དབྱུག་པས་བརྒྱུངས་ནས་ལ་  
སྲུང་འཕྲང་གསུམ་ལ་མགྲོགས་པོར་འགྲོ་དགོས། དེའི་ཆེ་ཚུང་ཟད་ངལ་གསོ་རོགས་གནང་། མ་  
འདྲིའི་ན་རླུག་མི་རྒྱས་པར་འདུག །ཅེས་བ་ཅེས་ཡང་ཟེར་མི་ཤེས། སློག་མ་དོར་གྱི་བར་སྲུག་  
བསྐྱལ་སྟོང་དགོས་པ་དངོས་སུ་མཐོང་བས་མཚོན་རུས།

སྟོན་པའང་སྲུ་ཉིག་གི་ཆེད་དུ་ཉ་སྤྱིས་གསོད་བ་དང་། གི་མི་དང་མཆེ་བའི་དོན་དུ་སྲུང་  
སོ། རུའི་དོན་དུ་ལྷ་བ། བགས་པའི་ཆེད་དུ་སྲུག་གཟིག་དང་སྐམ་སོགས། སྐ་ཅིའི་དོན་དུ་སྲུང་བ།  
ལ་ཁྲག་གི་དོན་དུ་དགོ་རྒྱུང་དང་གནག་ལུག་གསོད་བ་སོགས་རང་ལུས་རང་སློག་འདོར་བའི་  
རྒྱུན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གསོད་ལུགས་ཀྱང་ཁྱུང་བུར་དུ་བས་བདུག་བ་དང་། རྒྱ་འདྲེན་བ་དང་། མེ་  
མདའ་བསྐྱུན་བ་དང་། གཤམ་ས་ལ་བསྐྱར་བ་དང་། རྒྱས་འདྲིན་བ་དང་། ཡན་ལག་བཅིངས་ཉེ་  
དབྱུགས་སྟོམ་བ་དང་། མགུལ་བ་འགྲེག་བ་སོགས་གསོད་ཚུལ་ཡ་ང་བ་སྣ་ཚོ་གས་ལས་པལ་  
ཆེར་རང་རེས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ལྟར་ཡིན། འགོག་དུ་གནས་པའི་རི་དྲུགས་རྣམས་རྩ་རྩ་ཅེས་  
གྱིས་འཚོ་བས་གཞན་ལ་གཞོན་འཚོ་གཏན་མི་བྱེད་ཀྱང་། རོན་བ་དང་གཅན་གཟན་སོགས་སྲད་  
ཚད་ཐམས་ཅད་གྱིས་རྟག་དུ་གཅེ་བས་གཞན་མཐོང་ཅེས་ཉིད་ནས་འགྲོས་དགོས་པ་དང་། ཁང་  
བྱིམ་དང་ར་བ་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཐང་སྟོང་གཞོན་བ་སྐྱེལ་མཁན་རྣམས་གང་འདོད་དུ་འོང་  
ཚོག་པའི་སར་རྒྱུན་པར་སྟོན་པས་མཚན་མོའང་གཉིད་སྐྱུན་གཅིག་བདེ་བར་ལེབས་བ་མི་སྲིད།  
འདིགས་སྐྱུག་གི་སྤྱང་བ་ཁོ་ནས་ཆེ་ཡོལ་བར་བྱས་པའི་མཐར་དུས་ལ་བབས་ན་རི་ལྟར་བྲོས་  
ཀྱང་མི་ཐར་བར་བཟོད་དཀའ་བའི་སྲུག་བསྐྱལ་དང་བཅས་ཤིན་དུ་པངས་པའི་སློག་དོར་ནས།  
ལུས་གཞན་གྱི་ཁ་ཟས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ར་ལུག་གནག་སྐྱུགས་སོགས་མིས་བདག་དུ་བརྒྱུང་  
སྟེ་དེ་དག་གི་འཕེལ་རྒྱུད་བཅོངས་ནས་ལོར་བསྐྱབས། རྒྱབ་གྱི་བལ་སྐྱངས་བ་གོས་དང་གདན་དུ་  
བྱས། འོ་མ་བཞོས་ནས་ལུན་རིང་འཕྱང་བའི་དྲིན་ཅན་པ་མ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་རྣམས་པའི་ཆེ་རང་

ཤིང་འགོ་དབང་མེད་པར་རང་གིས་ལག་བདར་ནས་སྐྱེ་བྲེག་སྟེ་གསོད་པའམ། ཡང་ན་བཤུན་པ་  
ལ་སྦྱང་ནས་གསོད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལོག་ལྷ་མཁན་འགའ་ཞིག་གིས་ཚོས་སྦྱོར་མཚོན་པ་ཡིན་  
ཟེར། ར་ལུག་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་བཅིངས་ནས་ཤིང་སྐྱམ་ཁོར་མོར་བཅེགས་པ་མེད་སྟར་  
བའི་དབུས་སུ་བཞག་ནས་གསོན་པོར་སྟེག་པ་ལུན་རིང་མི་འཆི་བར་ངན་སྐྱད་འདོན་པ་དང་། ལ་  
ལས་འདྲེ་མཚོན་སྤྱིར་དུང་འགོ་གསོན་པོའི་སྦྱིང་དམར་འདོན་བྱེད་པ་དང་། ལྷང་རྒྱུང་འགས་རེའུ་  
ལུག་སོགས་གསོན་པོར་བགས་པ་བཤུས་ནས་ཡས་མས་སུ་འགྲོར་བཅུག་སྟེ་གད་མོ་བྱེད་པ་ལྟ་  
བུས་མཚོན་ཡིད་ལ་བྲན་ཚད་ཀྱི་སྤྱུག་ལས་སྣ་དགུ་བཏང་ནས་གསོད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་  
དང་། གཞན་ཡང་ནད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མནར་བ་དང་། མེས་ཚེག་པ། རྒྱས་ཁྱེར་བ། སའི་ཐེབས་  
འོག་ཏུ་ལོན་པ། ལ་ཆར་དག་སོས་འཆི་བ་སོགས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྤྱོད་འོ།།

རྒྱ་མཚོར་གནས་པའི་སྤྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁོད་ན་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ཀྱང་། བལ་ཆེར་  
ཞིག་མགོ་ལ་བྱེ་ཚན་གྱི་ཆར་འབབ་པ་དང་། ལམ་མཁའ་ལྗིང་གིས་གཞོད་པ་དང་། དཀར་ལག་གི་  
རིགས་གཉིས་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་ནས་འཐབ་ཚོད་བྱེད་པ་དང་། བན་རྒྱན་ཁོས་  
ནས་དུག་གཏོང་བ་དང་། ལག་ཕྱོགས་པ་རྣམས་རྒྱན་པར་སྦྱོར་ཁོད་དུ་སྤྱོད་དགོས་པ་སོགས་  
སྤྱུག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། དེ་ལ་ཉེར་བཞག་ལས་དུང་འགྲོར་ནང་གསེས་ཀྱི་རིགས་མི་འདྲ་  
བ་བྱེ་བ་སྤྱུམ་ཅུ་ཅུ་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་རིགས་རེ་རེ་ལའང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣ་  
ཚོགས་ཡོད་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་འོ།།

ཆེ་ཚད་ནི། དགའ་པོ་དང་ཉེ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱིས་ཆེ་བར་བསྐྱེད་  
གཅིག་ཐུབ་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་རིང་བས་བར་བསྐྱེད་ཅམ་དང་། ལུང་བས་  
ཉིན་རེའམ་ལུང་ཅམ་ལས་མི་ཐུབ་པའང་ཡོད།

དུང་འགྲོར་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟེ་མོར་གཏོགས་པའི་ཆ་དང་། ཚོས་དང་ཚོས་

སྐྱེ་བ་ལ་མ་གུས་པ་སོགས་ཚོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་བསམགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་  
ལ་བྱི་དང་། བ་སྐྱང་དང་། བྱ་རོག་དང་། སྐྱུལ་ལ་སོགས་པའི་དུད་འགྲོའི་མིང་གིས་སྐྱོན་བརྗོད་  
བྱས་པ་སོགས་ཉེ་ཞིབ་པར་མདོ་སྤེལ་སེམས་དགོས། དུད་འགྲོའི་སྲུག་བསྐྱེད་པལ་ཆེར་དངོས་  
སྲུ་མིག་གིས་མཐོང་བཞིན་པ་ལ་སྲུག་ཡིན་པས། དེས་ཤེས་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བར་འོས་ཀྱང་རང་རེས་  
དུད་འགྲོ་སྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམས་ཐག་པ་རྣམས་མཐོང་ཆེ་ལྟར་མོའི་འདུ་ཤེས་མ་གཏོགས། རང་འདི་  
འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ན་ཅི་བྱེད་སྐྱམ་པ་གཏན་མི་འཆར་བ་ནི། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གར་སྐྱེ་ཆ་མེད་  
པའི་ཚུལ་ལ་སློབ་ཁ་མ་སྤོགས་པའི་རྟགས་སུ་མངོན། དགེ་བཤེས་ལ་ར་བའི་ཞལ་ནས། རང་ཅག་  
ཁང་སྤྱིའི་བྱི་འདི་ཀྱུན་དང་སྐྱོའོག་བརྗེ་བ་ལ་ཆེགས་མེད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར། ཆེ་འདིའི་བདེ་  
སྐྱིད་ཀྱི་སྒྲིང་བ་ཡུད་ཀྱིས་བྱུ་བ་ནས་གྲོང་པའི་སྲང་འགག་གི་བྱི་གུ་ལྟ་བུར་སྐྱེས་ན་ཆ་གང་བརྟུང་  
བརྗེག་བཤེས་སྐོམ་ལ་སོགས་པའི་སྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྒྱན་པར་མཐོང་བཞིན་དུ། ཁ་ཟས་ངན་དོན་  
ཞིག་ཨེ་ཉེད་ཀྱི་རེ་བས་ཡས་མས་སུ་འདུར་རྒྱུག་བྱེད་པ་ཅམ་ལས་གཞན་སྐྱང་དོར་ཀྱི་རྣམ་དུ་བྱེ་  
ཞིག་ག་ལ་ཤེས། དཔེར་ན་རྒྱ་གར་རྩོམ་རྩོམ་གདན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མིག་ལྡོག་སྐྱར་ལྟ་དགོས་ཀྱི། རྒྱང་  
རིང་དུ་བལྟས་ན་ཐེམ་ཅུ་རང་དུ་རབ་ཏུ་ཤི་ནས་གར་ཡང་མི་སྤྱིན་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་  
འགྲོ་བ་ལ་ལྟ་བའི་འདོག་མཚམས་དང་བསྐྱེད་རྩོགས་ཀྱི་གནད་འགག་ཅད་གཅོད་བྱེད་ལུལ་ཅམ་  
ལས། ངན་སོང་གི་འདིགས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་རྒྱུར་སློབ་སྤོགས་ན། ཤི་ནས་  
ངན་འགྲོར་སྐྱེས་ཆེ་སངས་རྒྱས་ལྟ་ཞོག་ལྟ་མིའི་ལུས་རྟེན་ཅམ་ཡང་ཐོབ་པ་ཆེས་དགའོ། །དེའི་  
སྤྱིར་རང་ཅག་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་མེད་དུ་མི་བྱུང་བའི་ཆོས་ནི། ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་བསྐྱོག་པའི་  
ཐབས་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཚུལ་འདི་ལ་བརྩོན་པ་མི་སྣོད་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྲུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཅ་བའི་གནས་ནི། རྩོང་  
ཁྲིར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་འོག་དཔག་ཚད་ལྟ་བུར་ལ་གཞལ་བ་ན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མོང་ཁྲིར་སེར་

སྐྱེས་བུ་བུ་ལོད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེར་ཡི་དྲུགས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཤམ་རྗེ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་  
 བུ་བ་འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བ་དང་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་བྱས་པས་སྤྱི་བདེ་སྤྱི་ལྷ་བུ་ཉམས་སུ་  
 མྱོང་བ་དེ་གནས་སོ། །དེའི་འཁོར་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲུག་པར་སྤྱོད་པའི་ཡི་དྲུགས་  
 ཀྱི་རིགས་ཆེས་མང་བ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ་རྒྱས་པར་མདོ་སྤེལ་སུ་ཤེས་དགོས། །ཁ་འཕྲོར་བ་ཞི།  
 མིའི་ཡུལ་ན་རྒྱ་བའི་བཙན་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། བསེན་མོ་དང་། ཐེན་པ་དང་། གཤམ་འདྲེ་ལ་  
 སོགས་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་མདོར་བྱིས་ན་བཤེས་སྐྱོམ་གཉིས། ཆ་གང་གཉིས། ངལ་  
 འཛིགས་གཉིས་ཏེ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དྲུག་ཡོད་ཅིང་། བཤེས་སྐྱོམ་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་མྱོང་བའི་  
 རྒྱལ་ཡི་དྲུགས་རིགས་གསུམ་ལ་མི་འདྲ་བའི་འབྲུག་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་པས། དང་པོ་ཐས་སྐྱོམ་ལ་  
 ཕྱིའི་སྤྱི་བ་པ་ཅན་ཞི། ཐས་སྐྱོམ་འཚོལ་དུ་འགོ་བ་ན་རྒྱ་མིག་དང་མཚོ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུག་དུ་  
 རྒྱ་བཏུང་བར་འདོད་ནས་ཕྱིན་པའི་ཚེ། སྐྱེས་བུ་རལ་གྱི་དང་མདུང་ལ་སོགས་པ་མཚོན་ཆ་རྣ་  
 ཚོགས་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀག་ནས་འཕྲུང་མི་རུས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱུང་རིང་པོ་  
 བས་རྒྱུང་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་སྟེ་བཏུང་བར་འདོད་ནས་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོས་དུང་དུ་སྐྱེ་བས་  
 པ་ན་རྣག་ཁྲག་རུལ་བ་དང་། ཕྱི་ས་སོགས་མི་གཙང་བ་སྤྱོད་ཀྱིས་འདྲེས་པའི་ཁུ་བར་འཕྲུང་བ་  
 དང་། དེ་ལྟར་སོང་དུང་སྐྱོམ་པ་མི་བཟོད་པས་འཕྲུང་དགོས་སྤུམ་པ་སྐྱེས་པ་ཐག་མི་གཙང་བའི་  
 ཁུ་བ་དེ་ཡང་གཏན་མེད་དུ་སོང་སྟེ་གྲམ་གཤོང་སྐྱམ་པོར་ལྷུང་པས་ཡི་ཆད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་  
 དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་ཤིང་ལོ་འབྲས་སུན་སུམ་ཚོགས་པས་བརྒྱན་པ་མཐོང་སྟེ་བཟའ་  
 བར་བུའོ་སྤུམ་ནས་རྩར་ཕྱིན་པའི་ཚེ་ཤིང་སྤོང་སྐྱམ་པོར་འཕྲུང་བ་དང་། ལ་ལས་ཐག་རིང་ནས་  
 བཟའ་བཙའ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ཡང་། ཐ་བར་འདོད་ནས་དུང་དུ་བསྐྱེགས་པ་ན་མི་གཙང་བའི་  
 ལུང་པོ་བྱི་ཚོར་བ་ཅན་གྱིས་ཡི་ག་ལྷོག་པར་འཕྲུང་བ་སོགས་ནི་སྤོན་ལས་ཀྱི་འབྲུལ་བསམ་གྱིས་  
 མི་ཁྱབ་པར་སྤྱང་།

ཟས་སྒོམ་ལ་ནང་གི་སྦྱིབ་པ་ཡོད་པ་ནི། ལས་ངན་གྱི་དབང་གིས་ཁ་ཁབ་མིག་ཙམ། རྟེན་གྱི་ལྷོ་ཁབ་ཙམ། ལུས་པོ་རིའི་གཏོས་ཙམ། རྟེན་གྱི་ལྷོ་ཁབ་ཙམ་པ་སོགས་མི་འོས་པ་ལ་སྲུག་འཛོམས་བསམ་ཟས་སྒོམ་མི་རྟེན་པའི་སྲུག་བསྐྱེད་དང་། དམ་དུམ་རྟེན་གྲང་ཁར་མི་རྟེན་པ་དང་། སྐྱོ་བུ་རྟེན་གྲང་མགྱིན་པ་ནས་མི་ཐར་བ་དང་། དེར་ཐར་ནས་མི་དུ་རྒྱ་རྒྱུང་ཡང་སྟོ་བ་མི་ཁེངས་པ་དང་། ཡན་ལག་གིས་ལུས་པོ་མི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྲུག་བསྐྱེད་འཛོམས་ལོན་ཏུ་མང་། ཁ་ཅིག་རྒྱ་འཛུང་བའི་ཆེ་བྱིགས་པ་རེ་ཙམ་ཁར་སོང་བ་མཁུལ་སྲུག་ཏུ་སྦྱོར་གྱི་བར་ལ་ཁེངས་ཏུ་གིས་སྒྲུབ་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་གི་ཁ་ནས་རྒྱུན་དུ་མེ་འབར་བས་བཟའ་བ་ཁ་ནང་དུ་སྒྲངས་མ་ཐག་ཆེག་ནས་ཁོངས་སྟོད་རྒྱ་མི་ཡོང་བའི་སྲུག་བསྐྱེད་སྟོང་སྟེ། ད་ལྟ་མཚན་མོ་འདྲེ་མེ་ཐེར་བ་ཞིག་མཐོང་བའང་ཡི་དུགས་འདི་འདྲའི་རིགས་ཡིན་པར་ཡོངས་འདོན་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་པས་གསུངས། ཁ་ཅིག་གི་མགྱིན་པར་སྦྱོར་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུང་བས་མི་དེ་པའི་བྱ་ག་འགགས་ནས་ཟས་ཉིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་ཁོང་བར་མི་འགྲོ་བས། བཤེས་སྒོམ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་སོགས་གཞན་གྱིས་གོགས་མ་བྱས་པར་ཟས་སྒོམ་རྟེན་གྲང་ལུས་ཉེན་ལ་སྒྱུ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཁོངས་སྟོད་པར་མི་རྒྱས་པས་བཤེས་སྒོམ་མི་སེལ་གྱི་རྟེན་དུ་སྲུག་པར་སྲུག་བསྐྱེད་པའོ།

ཟས་སྒོམ་ཉིད་ལ་སྦྱིབ་པ་ཡོད་པ་ནི། མེ་སྦྱེའི་ཐེང་བ་ཙམ་ཐེར་བས་ཟས་སྒོམ་པ་དང་སྒོམ་འཛུང་བའི་ཆེ་བྱིགས་ལས་མེ་འབར་ནས་ཁོང་པའི་ནང་ཐམས་ཅད་སྟེག་པར་བྱེད་པས་བཤེས་སྒོམ་མི་སེལ་བའི་རྟེན་སྲུག་བསྐྱེད་ཆད་མེད་བསྐྱེད་པ་དང་། ལུན་སྦྱིན་བ་པ་ཞེས་པས་ཟས་སྒོམ་གང་ཡང་ཁ་ནང་དུ་བཅུག་མ་ཐག་གཞན་གཅི་སོགས་མི་གཙང་བའི་སྐྱུང་པོར་སྐྱུར་ནས་སྲུག་བསྐྱེད་སྟོང་བ་དང་། ལ་ལ་བཤེས་སྒོམ་གྱིས་ཉེན་པས་བཟའ་རྒྱ་གཞན་མ་རྟེན་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཚ་རྒྱས་བཏོགས་ནས་ཁར་འབྲུག་ཅིང་། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ན་རྒྱག་བཟོད་སྐྱགས་མེད་པ་འབྱུང་བ་སྟོ་སྦྱོད་པར་བྱ་བ་མི་གཙང་བ་དང་། རོས་ན་གཞོན་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་



བ་ཞིག་མ་གཏོགས། བཟའ་བཏུང་གཙང་མ་དང་བཟང་པོ་ལ་ལོངས་སྤོང་མི་རུས་པར་གསུངས།  
དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཤེས་སྒོམ་གྱིས་ཉེན་བས་ཤུག་ལགས་པ་ཀུན་སྐམ་ནས་ལུས་སྤོང་དུས་  
ཚོག་པ་ལྟར་ནག་འོང་དེ་བ། གདོང་སྐྱས་ཁེབས་པ། མཚུ་ཤིན་ཏུ་སྐམ་ཞིང་སྤེམ་ལྟ་བུ། བཞིན་  
འགྲུང་ཉེ་གར་བབ་བབ་ཏུ་འགོ་བཤོ།

ཚ་གྲང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ནི། ཡི་དུགས་པལ་ཆེར་ཞིག་སོས་ཀ་ཚ་བ་རྒྱས་པའི་དུས་རྒྱ་བའི་  
འོད་ཟེར་དང་བུ་ལུག་འཕྲུལ་པའང་ཚ་བའི་རེག་བྱ་ཅན་དུ་སོང་ནས་ཚ་བས་ཉེན་པའི་སྐོགས་སྤྱིད་  
པ་དང་། དགུན་སྤྱུགས་པས་གཏུངས་པའི་དུས་མའི་ཚ་དད་དང་། ཉེ་མའི་འོད་ཟེར་ཀྱང་བསེལ་  
བའི་རེག་བྱ་ཅན་དུ་གྲུང་ནས་གྲང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་རེ་ཆེར་འགོ་བ་སོགས་སྤོན་ལས་ངན་པའི་  
ཚོ་འཕྲུལ་སྐོས་མི་འཕྲུད་པར་སྤྱང་།

ངལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ནི། ཡི་དུགས་པལ་མོ་ཆེ་མི་ལོ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་རིང་ལ་བཟའ་  
བཏུང་གཏན་མ་སྤོང་བའི་དབང་གིས་ཤུག་ལགས་ཅད་སྐམ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་རྒྱན་  
རྒྱུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཤིང་སྤོང་སྐམ་པོ་ལྟ་བུ། བགས་པས་གཡོགས་པའི་དུས་པ་རྣམས་ཅ་  
དང་རྒྱ་རྒྱས་གྱིས་སྤེལ་བ་ལྟར་བཟོའི་རུ་ཤིང་བཙོས་པ་ལྟ་བུ། ཡས་མས་སུ་འགོ་དུས་རྒྱུང་ཟད་  
འགུལ་བ་ཅམ་གྱིས་ཤིང་རྟ་ཤངས་པ་བཞིན་དུས་པ་རྣམས་པན་རྒྱན་འཐབ་པས་ཁྲོག་ཁྲོག་ཟེར་  
ཞིང་དུས་མིག་ནས་མེ་སྤྱུག་སྐོམ་སྐོམ་འབྲུང་བ་ཡོད། དེ་ལྟར་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཉེན་བཞིན་བཟའ་  
བཏུང་རི་ལྟར་བཙོས་ཡང་རྗེད་པ་དགའ་ལོད། བཤེས་སྐོམ་གྱི་དབང་གིས་མ་བཙོས་བར་སྤོང་མི་  
བཟོད་པས་རྒྱན་པར་འཚོལ་ཞིང་དེའི་སྤོང་བས་གྱིས་ངལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཚད་མེད་པ་སྤོང་རོ།

འཛིགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ནི། དབང་རྒྱུང་བ་རྣམས་ཡི་དུགས་སྤོང་བས་སྤྱན་གཞན་གྱི་  
གཞོད་པས་འཛིགས་པས་དེའི་ཉེ་འཁོར་དུ་འགོ་མི་རུས་པ་དང་། ལ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བ་རུས་པ་  
དང་སྤྱན་པས་རྣམས་སྤྱུགས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་གཞན་དུ་གཟེར་བས་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་འབྲུང་བ་

དང་། འགའ་ཞིག་ལ་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པས་འདིགས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་སྲར་  
བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཡི་དྲུགས་རྩ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་བ་ཁ་ཤས་མ་གཏོགས་བགྲེས་སྒོམ་ཆ་གྲང་ངལ་  
འདིགས་ཀྱི་སྲུག་བསྐྱེད་དུག་པོ་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་ཅི་རིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱིངས་ན་གནས་  
པ་དང་ཁ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད།

ཆེ་ཆད་ནི། སའི་དངོས་གཞི་དང་མཛོད་ལས་མི་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བ་གཅིག་ལ་ཞག་གཅིག་  
ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ཐུབ་པར་གསུངས་པ་མི་ལོར་བཅེས་ན་ཁྲི་སྟག་གཅིག་དང་སྟོང་  
ཆེ་ལྷོ། །དེ་ཉེར་མི་ལོ་བཅུ་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་དུ་  
གསུངས་ཏེ། མི་ལོ་ས་ཡ་གཅིག་དང་འབྲུམ་སྟག་བརྒྱད་དོ། །མི་དང་དུད་འགྲོ་ཁ་འཁོར་བ་ལལ་  
ཆེར་བཟའ་བརྒྱད་མ་བྱས་པར་ཞག་བདུན་ནམ་བཅུ་སྟོར་ལྟག་ཅིག་སོང་ན་མ་ཤི་བར་སྟོད་པ་མི་  
སྲིད་ཀྱང་། ཡི་དྲུགས་རྣམས་ལོ་ཁྲི་སྟག་དུ་མའི་བར་ཟས་སྟོམ་གཏན་མ་སྐྱུད་པས་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་  
ནང་ཐམས་ཅད་ཤིང་སྐྱམ་ལྟར་གྲོང་སོང་སོང་རུང་འཆི་རྒྱ་མེད་པ་ནི་ལས་ངན་གྱི་མཐུ་ལྟག་པར་  
ཆེ་བའི་ཉུགས་སུ་མངོན། གཞན་ཡང་ཁོང་པར་མེ་འབར་ནས་ནང་ཁོལ་དང་མིད་པ་སྟེག་པར་  
བྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་མེར་འབར་ནས་ཆོག་པར་གྱུར་པ་སྐྱར་སྐྱེ་ཞིང་སྟེག་པར་བྱེད་པ་  
དང་། རི་གཉིས་ཀྱིས་བཅོར་ཏེ་བགས་དུས་ཐམས་ཅད་ལེབ་ལེབ་མོར་བྱེད་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་  
ཐུ་ལུམ་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་དཔྲུལ་བའི་སྲུག་བསྐྱེད་དང་ཆ་འདྲ་བ་སྟོང་བའང་ཆེས་མང་བར་དཔྱ་  
པ་ཉེར་བཞག་ལས་གསུངས།

ཡི་དྲུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། སྤྱིར་མི་དགེ་བ་བཅུ་འཁྲིད་དུ་སྐྱུད་པའི་ཆ་དང་། ཆེན་པོའི་  
ལྷག་མར་གྱུར་པའི་ཆ་དང་། བྱད་པར་ཉོན་མོངས་པ་སེར་སྤྱའི་དབང་གིས་སྤྱིན་གནས་རྣམས་ལ་  
སྤྱིན་པ་མ་བཏང་བ་དང་། དམ་པ་རྣམས་ལ་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་མིང་གིས་ངན་སྐྱས་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་  
གནས་ངན་དེར་སྐྱེ་བ་མང་སྟེ། སྟོན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཚུ་སྐྱད་སྐྱེས་ཀྱི་མ་སེར་སྤྱས་ལོན་ནས་སྟོང་

བ་པོ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་གཏན་མ་གྱིན་ཅིང་། དགེ་སློང་དག་མཚོང་ཆེ་ཡི་དྲུགས་འདྲ་བ་ཟེར་ནས་  
ཆེག་རན་སྤྲུས་པས་ཤི་ནས་ཡི་དྲུགས་མོ་ཉམ་ཐག་བ་ཞིག་ཏུ་སྦྱེས། དེས་ཆུ་སྤྲད་སྦྱེས་ཀྱིས་དག་  
བཅོམ་ཐོབ་རྗེས་ཆུ་པོ་གསུམ་འདྲུ་པོ་མའི་སྦྱིལ་པོར་གཏན་བའི་ཆེ། ཡི་དྲུགས་མོ་འཛིགས་  
སྲུ་རུང་བ་ཞིག་མཚོང་བར། སྲུ་ཡིན་དེས་པས། བྱ་གཅིག་གང་ལས་བཅས་བ་ཡི། །བྱམས་པའི་  
མ་ནི་བདག་ཡིན་ཏེ། །ཟས་དང་སློམ་དང་བྲལ་བ་ཡི། །ཡི་དྲུགས་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྦྱེས། །བདག་  
ནི་ཤི་བའི་དུས་བྱས་ནས། །ལོ་གངས་ཉི་ཤུ་ལོ་ལྟེ། །ཆུ་ཡི་བག་ཀྱང་མ་མཚོང་ན། །ཁ་ཟས་  
ལྟ་ཞིག་ག་ལ་མཚོང་། །ཞེས་ཟེར། མའི་ཆེག་བཞིན་ཆུ་སྤྲད་སྦྱེས་ཀྱིས་རང་གིས་ཀྱི་ལོར་ལས་ལོ་  
བྱད་སྦྲུང་ཏེ། སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་བ་ལ་གདུགས་ཚོད་སྤུལ་བའི་སྐབས་ཡི་དྲུགས་  
མོ་ཡང་དེར་འོངས་བ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྦྱིན་པའི་རབས་གསུངས་པས། མོ་ཤི་ནས་ཡི་  
དྲུགས་རྒྱ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ཅན་དུ་སྦྱེས། ཆུ་སྤྲད་སྦྱེས་ཀྱིས། ད་མེད་ལ་མཐུ་ལོད་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་ཐོངས་  
ཤིག་སྤྲུས་པས། མི་རྒྱས་ཟེར། བན་གྱིས་བསྐྱུལ་ཏེ་རས་ཡུག་གཅིག་གིན་པ་དགེ་འདུན་ལ་སྤུལ།  
དགེ་སློང་ཞིག་གིས་དེ་ཉེས་ནས་གདང་ལ་བཀལ་བ་མཚན་མོ་ཡི་དྲུགས་ཀྱིས་སྤར་བརྒྱས། ཆུ་སྤྲད་  
སྦྱེས་ཀྱིས་སྤར་བྲངས་ནས་དགེ་འདུན་ལ་སྤུལ། དེ་ལྟར་རྒྱ་ཐངས་ལན་གསུམ་གྱི་མཐར། ལྷོགས་  
བཞིའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྤར་སྤྲོན་ལ་སྤྲོན་པས་རྒྱ་མ་རྒྱས་པ་དང་། ཚོང་དཔོན་ཞིག་རབ་ཏུ་བྱུང་ཡང་  
ལོར་ལ་ཆགས་པས་ལོ་བྱད་མང་པོ་བསགས་པ་སེར་སྤྲོས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་ཏེ་ཚོངས་པར་སྦྱོད་པ་  
རྣམས་ལ་བཤོ་བཤལ་མ་བྱས་པས་ཡི་དྲུགས་ཚོས་གོས་ཀྱིན་པར་སྦྱེས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དགེ་འདུན་གྱི་དགོང་མ་གྱིན་པར་བྲངས་པས་ཡི་དྲུགས་སྲུ་སྦྱེ་བའི། སློན་སངས་རྒྱས་  
འོད་སྤངས་ཀྱི་དུས་ཞལ་ཏ་བ་ཞིག་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་རྗེས་རང་གིས་སྦྱད་ཅིང་འཆི་ཁར་ཉེ་དུ་  
རྣམས་ལ་གྱིན་པས། རྒྱ་མཚོའི་འགམ་དུ་ཡི་དྲུགས་སྤུས་ཆེན་པོ་ཅན་ཤིའི་སྤྲུལ་བུ་འདྲ་བ་ས་གཞིར་  
སློག་ཆགས་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱིས་ཟ་ཞིང་། དེས་འགའ་ནམ་མཁའི་གནས་སྲུ་སྤུས་ལས་མེ་འབར་བ་

སོགས་དཔལ་བ་དང་སྤོགས་མཚུངས་པའི་སྲུག་བསམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། དག་སྐོང་མ་ཞིག་གིས་དག་འདུན་གྱི་དགོང་མ་བྱིན་པར་སྤྱད་པ་དག་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ཆེག་ངན་སྐྱུས་པས། ཤི་ནས་རྒྱ་མཚོའི་འགམ་དུ་ཡི་དྲུགས་མོ་ཁ་སྐྱ་ཐམས་ཅད་སྲིན་བྱས་ཁྲབ་པ། ཁྱི་གཏུམ་ལོས་རྒྱན་དུ་འབྲད་པར་བྱེད་པའི་ཉམ་ཐག་པ་ཞིག་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱུས་ཡེ་ཤེས་དོན་རྗེ་གདན་དུ་མཚོན་པ་ལ་འབྲོན་པའི་ལམ་དུ་ཡི་དྲུགས་མོ་སྐྱ་གུ་མང་པོ་ཅན་ཞིག་གིས། འཕགས་པ་དོན་རྗེ་གདན་དུ་བཞུགས་ན་ངན་བྱའི་ཁྱིམ་ཐབས་དེ་སྤོགས་སུ་ཐས་འཚོལ་བ་ལ་སོང་བས། ང་ལ་སྐྱ་གུ་སྐྱ་བརྒྱ་སྐྱེས་ནས་ལོ་མང་པོའི་བར་བཟའ་རྒྱ་ཅི་ཡང་མ་སྐྱོང་། ཤི་ལ་སྐྱག་ནས་ཡོད་པས་བཟའ་བ་སྤྱིར་ལ་ཤོག་བྱ་བའི་འཕྲིན་གསུངས་ཞེས་ཞུས་པར། དེ་ཅི་འདྲ་ཡིན་མི་ཤེས་ན་གསུངས་པ་ལ། དེ་གཞན་དང་མི་ལོར་བའི་ཉུགས་ཡི་དྲུགས་གཞན་པས་དབང་རྒྱུད་པ། མིག་ཡོ་བ། ཞར་བ། ལག་པ་གཡོན་པ་ཞ་བ་ཞིག་ཡོད་ཞུས། སློབ་དཔོན་དོན་རྗེ་གདན་དུ་སྤོན་ནས་གཞིགས་པས། ཡི་དྲུགས་མང་པོའི་ཁྱོད་དུ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གཞིགས་པ་ལ་རྒྱུད་མའི་འཕྲིན་བསྐྱར་བར། ངས་འདི་སྤོགས་སུ་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བར་བསྐྱད་ཀྱང་དག་སྐོང་ཁྱིམས་ལྡན་ཞིག་གིས་ལུད་པ་དོར་བ་འདི་མ་གཏོགས་ཅི་ཡང་མ་སོབ་ཟེར་ཏེ། ལུད་པ་སྐྱམ་པོ་ཞིག་ལག་མཐེལ་དུ་བཅིང་འདུག། སློབ་དཔོན་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱིས་སློབ་ལས་ཅི་བྱས་པས་འདིར་སྐྱེས་པ་བྲན་ནམ་གསུངས་པར། ངས་སྐྱེ་བ་སྐྱ་མར་དག་འདུན་གྱི་གཙང་སྐོར་བ་བྱས་ནས་དག་འདུན་གྱི་དར་བ་ལས་རྒྱུད་ཅད་དེ་བརྒྱས་ཀྱིན་ཁྱིམ་ཐབས་ལ་བྱིན་པས་དེད་གཉིས་ཀ་ཡི་དྲུགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན། ཞུས་པ་དང་། དེ་ཏ་རི་དོན་རྗེ་གདན་དུ་སྤོན་པའི་ཆེའང་འདི་དང་སྤོགས་མཚུངས་པའི་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་སྐྱེ་རྒྱུ་གཞིགས་པ་སོགས་སློབ་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤིན་ཏུ་མང་།

གཞན་གྱི་སྐྱེན་པ་ལ་གོགས་བྱས་པས་ཡི་དྲུགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལོ། མཚོག་ཟུང་བས་མཐའ་ཞིག་དུ་བཞུགས་ཆེ་འཇུར་འགོགས་ཀྱི་ཡི་དྲུགས་མོ་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པ། ཐས་ཀྱི་བྱི་ཅམ་ལའང་

མོངས་སྐྱོད་མི་རུས་པ། ཁ་ནས་སྐྱ་ནམ་པ་ལྷ་སྐྱོག་པ་ཞིག་གཞིགས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས། བཙུག་ལྷན་  
འདས་ལ་ཞུས་ནས། སྐྱོན་གྱི་རྒྱུ་བ་དང་། དེའི་ཚུ་སྐྱིན། ལྷགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་གསུངས་པ་  
དང་། སྐྱོན་རབས་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་མང་། ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མི་གཙང་བས་སྐྱགས་པའི་ཁ་  
ཟས་སྤུལ་བས་ཀྱང་དེར་སྐྱེ་བ། སྐྱོན་རང་སངས་རྒྱས་ཤིག་བསོད་སྙོམས་ལ་བྱོན་ཆེ་བུད་མེད་  
ཅིག་གིས་འབྲས་ཚན་གྱི་འོག་ཏུ་རྒྱ་རྒྱ་ལྷགས་པ་བྱིན་པས་ཆེ་རབས་ལྷ་བརྒྱུད་ཡི་དྲུགས་སུ་  
སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་ལྷ་བུའོ།

གཞན་ཡང་སྐྱེ་བའི་གིས་ཀྱུ་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་ཆོག་རྒྱ་བ་དང་། གཞན་གྱི་ཟས་  
འོར་སྐྱོགས་ནས་སྐྱོགས་གིར་བསད་པ་དང་། བྲལ་ལ་ཟས་རྒྱུ་བ་ཞེན་མ་བྱིན་པ་དང་། ལྷ་མ་  
དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བསྐྱོས་ནས་སྐྱི་བའམ་མ་སྤུལ་བ་དང་། བསྐྱོས་པ་བརྒྱུར་བ་དང་།  
དགེ་འདུན་གྱི་ཟས་སྐྱོམ་གྱི་སྤྱད་ཉམས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཡི་དྲུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཆེས་མང་  
སྟེ། རྒྱས་པར་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལས་ཤེས་སོ། །རང་རེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇུག་ནས་  
མོས་པ་ཅུང་ཟད་བྱས་པས་སྐྱིག་པ་གསར་བསགས་ཅུང་བའི་འོས་ཡིན་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་བཏུགས་ཆེ་  
རན་སོང་བུ་སྐྱེ་འགྲུང་གྱི་ལས་མང་བུ་བསགས་ཤིང་། ད་དུང་འཕྲོ་གཙོད་དཀའ་བའི་སྤྱང་རྒྱུ་ལ་  
དབགས་ན་སྐྱེ་བ་སྤྱ་མ་ཆོར་བསགས་པའི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྐྱོང་འགྲུང་གྱི་ལས་ཆད་མེད་  
པ་རང་རྒྱུད་ན་ཡོད་པར་ངེས། དེའི་སྤྱིར་ནམ་ཞིག་ཡི་དྲུགས་གྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་པའི་ལས་ལ་སྤེད་  
པས་ཡང་ཡང་གསོས་བཏབ་ཅིང་། ཟས་སྐྱོམ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ནད་ཀྱིས་ཟིན་ཏེ་འཆི་ཁར་ནད་  
གཡོག་སོགས་ཀྱིས་བཟའ་བུང་བྱེད་པར་བསྐྱེད་པ་ལྷ་བུའི་རྒྱུ་ཀྱིས། ཟས་སྐྱོམ་མིག་གིས་མ་  
མཐོང་ན་ཅི་མ་དུང་སྤྱུ་བའི་བསམ་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཤི་ནས་ལྷ་མ་དང་རབ་འབྲུམས་པ་སོགས་  
མིར་སྤྱོད་པོ་གདགས་པའི་གཞི་ལུས་དེ་དུང་མོད་དུ་བྱ་བྱིས་ཟ། རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡི་དྲུགས་གྱི་  
གནས་སུ་སྤུས་མི་སྤྱག་པ་ཞིག་བཟུང་། ལོ་འབྲུམ་སྐྱེ་བའི་བར་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་

ལྷན་པ་སྤར་བ་འདད་པ་སྤར་སྲོང་ཡང་འཆི་མི་རྒྱས་པ་དེའི་ཆེ་བདག་གིས་རི་ལྷར་བྲ། ད་ལྟ་ཞག་  
ཁ་འགས་ལ་རྒྱགས་ཆད་པའི་སྲུག་བསྐྱེད་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་རྒྱས་ན་ལོ་དེ་ཅམ་གྱི་རིང་བཟའ་བ་  
ཁམ་གཅིག་དང་སྐོམ་རྩལ་གཅིག་ཅམ་ཡང་སྤྲད་དུ་མེད་པའི་བཤེས་སྐོམ་ཐོག་དུ་བབས་ཆེ་བཟོད་  
སྐྱགས་རི་ལྷར་ཡོད། དགོ་བཤེས་པོ་ཉོ་བས་རྒྱང་ཆ་རྣོར་ཚུལ་བྱ་བ་རྒྱལ་ལྟ་ཁང་ལ་ཞེན་ཆེ་བ་ཞེག་  
ཡོད་པ་ལ། རྒྱུ་རྒྱལ་སྤྱི་ཁང་ལ་ཞེན་པ་ཉ་ཅང་མ་ཆེ། དེ་ལ་ཞེན་པའི་རྣམ་སྲིད་གྱིས་ཡི་དུགས་  
སྤྱི་སྤྱིས་ནས་ཆེ་ཆོད་རྣོགས་པའི་མཐར། ཐ་ཐོ་འདིའི་མིར་སྤྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱི་ཁང་བྲ་བ་འདིར་  
བྱུང་བྲ་བའི་ས་ཆོད་རང་ཡང་མི་མངོན་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར། ར་ཅག་ཆོས་དགོན་  
སྤེའི་སྲོང་ལྷར་སོགས་དོན་ཆེན་པོ་འགའ་ཞེག་སྐྱབ་ལྷུལ་གྱི་ཞར་ལ་སྤེག་པའི་འདམ་དུ་བྱེད་ས་  
ནས་ངན་འགྲོར་འབྲུམ་དགོས་བྱུང་ན་རང་གིས་རང་བསྐྱེས་ཆབས་དེ་ལས་ཆེ་བ་ཅི་ཞེག་ཡོད།  
ངན་སོང་དུ་སྤྱིས་ཆོར་ནས་དགོ་སྤེག་གི་འདོར་ལེན་ལ་དཔྱོད་པའི་སྤོའི་རྒྱས་པ་མེད་པས་སྲུག་  
བསྐྱེད་ལས་སྐོམ་བའི་ཐབས་སྐྱབ་མི་ཤེས་ཅན་སྲུག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་བཞེན་དུ་བསྐྱེད་དགོས།

དེས་ན་སྤེན་གྱི་ཆ་རྒྱུན་འཇོམས་པའི་དུས་འདིར་འདིགས་པ་དེ་ལས་སྤོའི་བའི་སྐྱབས་  
གནས་ཤིག་དེས་བར་འཆོལ་དགོས་ལ། སྐྱབས་སུ་འོས་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཉེ་  
ཞེས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྐྱབས་འགྲོའི་དམིགས་རྣམ་རྒྱུད་འཇུག་དེས་སུ་སྤོང་། སྐྱབས་འདིར་  
ངན་འགྲོའི་སྲུག་བསྐྱེད་བསྐོམ་པ་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས། ཆོ་དཔྱལ་གྲང་  
དཔྱལ་སོགས་དམིགས་སྤོར་དེ་དེའི་མཇུག་དུ་འདྲེས་སྐྱབས་འགྲོའི་དམིགས་རྣམ་རྒྱུར་ནས་བསྐྱེད་ས་  
ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །དན་བ་ཉེར་བཞག་ལས་ཡང་སོས་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་དཔྱལ་བརྒྱད་པོ་དེ་  
དེ་ལ་འཁོར་བརྒྱ་བརྒྱ་བརྒྱ་དུ་སྤེན་པའི་དཔྱལ་གནས་བརྒྱ་དང་ཉེར་བརྒྱད་སོ་སོ་ན་སྲུག་བསྐྱེད་  
གྱི་ལྷན་པར་རི་ལྷ་བྲ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་དུ་སྤེན་པའི་རྒྱའི་རྣམ་དབྱེད་དང་། ཡི་དུགས་གྱི་རིགས་  
སོ་དུག་སོགས་ངན་འགྲོའི་སྲུག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་བལྟས་



ནས་ཁྱིད་དམིགས་སྐྱོང་ཆེ་འདིར་བཀོད་པ་རྣམས་གཞིར་བྱས་པའི་སྤྱིར་དུ་གང་འཚམས་རེ་བསྟན་  
ཏེ་སློབ། སྤྱིར་གསར་བུ་སློབ་མི་འཆུན་པའི་དོར་ཁྱིད་དམིགས་མདོར་བསྟུས་ལོགས་སུ་བྱ་བར་  
གསུངས་མོད། དེ་དག་གྲང་ཚོག་མར་དེ་ཅམ་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་ནས་རིམ་གྱིས་སློབ་སློབ་ལོང་དུ་  
འཕེལ་བའི་ཆེ་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་ལས་ངན་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྟོན་པ་རི་སྟེང་  
ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད། སྐབས་འདིའི་ཁྱིད་དམིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟུས་ནས་བསྐྱོམ་པ་དང་།  
ཚོས་སློབ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་  
འཆར་བར་འགྱུར་གྱི། ཁྱིད་ཡིག་ཉུང་དུ་རེའི་ཆེ་གསུ་ཅམ་ལ་འབད་པས་ལོགས་ཚོན་པ་ལོན་ཏུ་  
དཀའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ལས། རྒྱས་པར་བྱ་བ་ཉེར་བཞག་ན་བཞུགས་པས་  
རེས་པར་བལྟ་དགོས་ལེེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བལྟ་དགོས་ལ་བལྟས་པ་རྣམས་ལ་བསམ་དགོས་  
སོ། །ཞེས་དང་། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་དལ་འགྱོར་དང་མི་རྟག་པའི་སློབ་རྣམས་གསུང་  
རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ག་ན་འདུག་གྲང་སྐབས་དེ་དང་དེའི་ཉམས་ལེན་དུ་ཤེས་པར་  
བྱས་ནས་བསྐྱུངས་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྣམས་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་རྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ་སྐབས་གཞན་  
དུའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འདིག་རྟེན་སྤྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་  
པའི་སློབ་པ་སྐྱབས་འགྲོ་སྦྱང་བ་དང་། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དང་པ་  
བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐབས་འགྲོའི་རྒྱ་དོས་བཟུང་བ་དང་། རི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་  
བའི་ཚུལ་དང་། སྐབས་སུ་སོང་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་འདིག་རྟེན་  
པ་རྣམས་ནད་གདོན་སོགས་ཉེར་འཚེས་འདིགས་ནས་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་།  
ལམ་རིམ་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་འགྲིང་ཆེ་གསུམ་སོ་སོའི་སྐྱབས་  
འགྲོའི་རྒྱ་མི་འབྲ་བ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་ལོང་པའི་ལམ་ལ་སློབ་སྦྱང་བའི་སྐབས་

དང་འབྲེལ་བ་ནི། དཔེར་ན་རང་བྱིན་དུ་བག་ཐེབས་པར་གནས་པའི་ཆེ་སྐྱེལ་མ་འཚོལ་བའི་སྐོ་  
 མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཆེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཚམ་ལས་ནག་པོའི་ལས་འབྲས་མ་  
 བསམས་པས་རང་རྩོད་དུ་སྐྱེའམ་སྐྱེལ་པའི་དོགས་པ་མེད་པ་ཞིག་ལ་མཚོག་གསུམ་རིན་པོ་  
 ཆེར་སྤྱི་མའི་འདིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་དཔུང་གཉེན་ལྷ་བའི་སྐོ་རྣམ་མ་འབྱུང་མི་སྲིད་ལ། རང་  
 ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་འགོ་བའི་ལས་འགག་ཏུ་དག་མི་ཤ་བོས་བསྐྱུགས་འདུག་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོས་ན་  
 འདིགས་ཡེར་གྱིས་སོང་ནས་སྐྱེལ་མ་སྐྱོབས་ལྡན་འཚོལ་བའི་སྐོ་རང་གིས་སྐྱེ་བ་ལྟར། སྤྲིག་པ་  
 སྤར་བསམགས་ཚད་མེད་པའི་སྤྱིར་དུ་ཆེ་འདིར་ཡང་སྤྲིག་ལྷུང་ཚབས་ཆེན་མང་པོ་བསམགས་པ་  
 མྱོང་བས་གྲུབ་པས་ཤི་མ་ཐག་རྩོད་དུ་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་དང་། དེར་སྐྱེས་ན་སྤྱི་བསྐྱེལ་བཟོད་  
 གྲུགས་མེད་ཚུལ་བསམས་པས་འདིགས་ཤིང་སྐྱུག་པའི་སྐོ་བཙོས་མིན་ཞིག་གྱུང་ན། དེ་ལས་སྐྱོབ་  
 པའི་སྐྱབས་གནས་འཚོལ་བའི་འདུན་པ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་དང་། དགས་ཉེན་པ་དེ་སྐྱེལ་  
 མ་སྐྱབ་ངེས་ཀྱི་མི་དཔོན་གཅིག་དང་སྤང་ཆེ་འདིས་སྐྱོབ་ལུས་སྐྱེས་དུ་སྐོ་ཁེལ་ན་ཚམ་ཚོམ་མེད་  
 པར་དེ་ལ་འཆར་སྤྱི་ངའི་སྤྱིད་སྤྱིག་ཁྱོད་རང་ཤེས་ཟེར་ནས་འདིགས་སྐྱོབ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ། མཚོག་  
 གསུམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོན་ཏན་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ཏེ་སྲིད་ཞིའི་འདིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་ངེས་པར་  
 སྐྱོབ་ལུས་སོ་སྐྱེལ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཤིག་ཡོད་ན་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བཟུང་ནས་འདིགས་སྐོལ་གྱི་  
 དཔུང་གཉེན་ལྷ་བའི་སྐྱབས་འགོ་བཙོས་མ་མིན་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་རང་རྩོད་འགོའི་སྤྱིག་  
 བསྐྱེལ་གྱིས་འདིགས་པ་དང་། མཚོག་གསུམ་ལ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ལུས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་  
 པ་གཉེས་ནི་སྐྱབས་འདིའི་སྐྱབས་འགོའི་རྒྱ་མེད་དུ་མི་ཏུང་བའོ།།

གཉེས་པ་ནི། སྐྱོར་བའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱབས་འགོའི་ཕན་ཡོན་བསྐྱབ་བྱའི་  
 སྐྱབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བའི་ཉེས་དམིགས་རྒྱས་བསྐྱེལ་འཚོམས་པ་  
 ཞིག་བསྐོས། རྩོད་སོང་གི་སྤྱིག་བསྐྱེལ་བསམ་པ་དང་སྐྱབས་འགོའི་ཚས་སྐོར་གཉེས་སྐྱེལ་ནས་

སྐྱོང་དགོས་པས་སྤྱད་བུ་ལ་བསྐྱོམས་པའི་པན་ཡོན་དང་སྐྱབས་འགོའི་པན་ཡོན་སོགས་དུས་གཅིག་ལ་བསམས་ཀྱང་རྒྱུ་སྐྱབས་འགོ་གནད་དུ་འགྱུར་བ་རྒྱ་གཉིས་ཞིབ་དུ་བསྐྱོམས་པ་ལ་རག་ལས་པས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། རང་ཅག་རྣམས་སོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་སྐྱེ་བ་ཅི་ཅམ་བྱུངས་པ་བཞིན་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱུ་པར་གོམས་པའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱབས་ཏེ་ལས་ངན་གསོག་པ་ལ་ངང་གིས་གཞོལ་བ་དང་། གཉེན་པོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་གྱི་རྒྱུ་ལས་ད་དེས་ཅམ་སྐྱོ་ཁ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཁུལ་ཡིན་སྟེ། དགོ་བ་བྱས་པ་རྣམས་ལྷགས་རྒྱུ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་གང་བྱས་ལྷགས་ཆེ་ཞིང་ཡན་ལག་ཚང་ལ་གྲངས་ཤིན་དུ་མང་བས་རྒྱ་དེ་དག་ལ་དབགས་ན་སྤི་མའི་འགོ་ས་ངན་སོང་གསུམ་སོ་གང་རྒྱུང་ལས་མ་འདས། དཔུལ་བ་ལྟ་བུར་སྐྱུང་ན་གནས་དང་། ལུས་ཚད། སྤྱད་བུ་གྱི་ཁྱད་པར། ཆེ་ཆེད་གང་ནས་བསམས་ཀྱང་སྤྱད་བུ་ལ་བཟོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་མི་འདུག་སྟེ་སྤྱད་བུ་སྤྱད་བུ་ལ་ལྟར་བསྐྱོམས་ནས་འདིགས་ཤིང་སྤྱད་བུ་ལ་སྐྱོ་ཅི་སྐྱེ་བ། ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ཚར་ནས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བཅེ་བས་གཟིགས་ཀྱང་རང་གི་ལས་ངན་གྱིས་བསྐྱིབས་པས་སྐྱོབ་ཐབས་མེད་པ་དང་། བསམ་བཟོད་ལས་འདས་པའི་སྤྱད་བུ་ལ་དང་འདིགས་སྤྱད་བུ་གི་སྤྱད་བུ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས། སྐྱབས་ཀྱི་སྤྱད་བུ་གཏན་མི་འཆར་ཞིང་། དེའི་ཆེ་སྤྱད་བུ་ལ་ལས་དུ་བསྐྱབས་ནས་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་རྒྱུ་སྐྱོབ་མཁུན་མེད་ལ། བསྐྱབས་ཀྱང་ཤེས་མི་རུས་པས་ཉམ་ཐག་པའི་སྐྱད་འབྱེན་པ་ཅམ་ལས་བྱ་ཐབས་གཞན་མེད་པར་བསྐྱབ་དགོས་པ་འབྱུང་།

དེས་ན་ཁེ་ཉེན་སྐྱོད་སྤྱད་བུ་གྱུན་གྱི་འདས་ཁ་རང་གི་ལག་ན་ཡོད་པའི་དུས་འདིར་སྐྱོ་བའི་བའི་གདེང་སོབ་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་མོད། རང་ལ་རུས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་མཚོག་གསུམ་རིན་པོ་ཆེར་བཞེན་ནས་བཅོན་ས་ཟེན་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཞིབ་དུ་བསམས་ནས་ངེས་པ་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་པས། འདི་ལ་གསུམ། སྐྱབས་ལུལ་ངོས་

བཟུང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་བསམ་པ་དང་། བྱང་ཚེས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ནས་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ། །  
 དང་པོ་ནི། དགེ་བཤེས་པོ་ཏྲོ་བ་ཆེན་པོས། མི་ཁས་ཞན་རྣམས་འཛིགས་པ་སྟོབས་ལྡན་ལས་  
 སྐྱོབ་པའི་ཚོ་བོ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དགོས་ཀྱི། བན་མོ་ཚུ་འཁྲུང་ལྟ་བུས་མི་ཡོང་བའི་དཔེ་  
 དང་སྐྱུར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབས་གནས་སུ་གྲགས་  
 པ་གང་གིས་ཀྱང་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་མི་བྱས། དེའི་རྒྱ་མཚན་མི་  
 བལ་བ་རྣམས་འཛིག་ཏེན་པའི་ལྟ་འདྲེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་ཀྱང་། མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པས་  
 སང་གཞན་པ་བདེ་སྐྱབས་ཅི་འདྲ་འབྱུང་བའང་མི་ཤེས། རྣམ་པས་རང་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་ཆེ་  
 དབུགས་ཚུང་ཟད་བསྐྱེད་བར་ཡང་མི་བྱས། བཅེ་བའང་མེད་དེ། དགའ་བའི་དུས་སུ་མན་འདོགས་  
 པ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་། མ་དགའ་བ་སོག་འཕྲོག་པ་སོགས་གཞི་དཔ་སྣ་ཚོགས་ཚོས། ཁོ་རང་རྣམས་  
 ཡི་དུགས་དང་དུད་འགྲོའི་སྤྲེང་གཏོགས་པས་ངན་འགྲོའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་ལས་མ་གྲོལ་ན་གཞན་ངན་  
 སོང་ལས་སྐྱོབ་པར་ག་ལ་བྱས། ཕྱི་རོལ་བ་རྣམས་དབང་སྐྱབས་དང་བྱུང་འཇུག་དང་ཉི་ཟླ་སོགས་  
 ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་མོད། དེ་རྣམས་ལྟ་བུ་སྤྱི་ཅི་ལོག་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་བ་  
 ལས་དུག་གསུམ་ཁ་གྲི་བ་ཅམ་ཡང་མེད། ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་རམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་  
 རྩོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་རྒྱུན་ཞུགས་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་བརྒྱ་དང་སྟོང་གི་ཆར་ཡང་མི་  
 འགོ་བར་མདོ་ལས་གསུངས། ཁོ་རང་ཚོ་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་ལ་གནས་ཤིང་སྐྱེ་ཤིའི་འཆིང་བ་ལས་མ་  
 གྲོལ་བས་གཞན་ངན་སོང་གི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པར་རི་ལྟར་བྱས། དེས་ན་རང་ཅག་འཁོར་  
 བ་དང་ངན་འགྲོའི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་གནས་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ནི་སྐྱོན་རམས་ཅད་  
 ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྫོགས་པའི་སྤངས་རྫོགས་མཐའ་སྤྱིན་པའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་  
 བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། མཐོང་སྤང་སྐོམ་སྤང་ཅི་རིགས་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲུང་བདེན་པའི་རང་  
 བཞིན་གྱི་ཚེས་དགོན་མཚོག་དང་། དེ་འདྲའི་འགོག་ལམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་སྟེ་

དགོན་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་ལྷན་པ་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ཡིན། འདི་ལྷན་ས་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཚོན་  
འཆད་པར་འགྲུང་ལ། མཚོན་ཚམ་ལྷན་པས་ཐོས་པའང་ཤིན་ཏུ་དགོན་ན། སྐྱབས་སུ་བསྐྱེན་རྒྱ་བྱུང་  
བ་སྐྱལ་བ་བཟང་ཚུལ་སློབ་མི་དགོས།

སྤྱིར་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གནོད་པ་ལྟ་བུའི་འདྲིལ་ས་པ་སྣ་རེ་སེལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱུང་  
སེམས་དང་ཉན་ཐོས་རེ་རེ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ཚོག་པ་མདོ་ཁམས་སུ་མི་གཅིག་སྟེག་གིས་  
ཁྲིར་བའི་ཆེ་ཁོས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པས་འཕྲལ་དུ་ས་ལ་བཞག་སྟེ་དར་ཅིག་  
བལྟས་ནས་གཞན་དུ་སོང་བ་དང་། རྒྱ་མཚོར་བཞོད་པའི་ཚོང་པ་མང་པོར་གནོད་སྤྱིན་གྱིས་མཐོ་  
འཚོམས་པའི་སྐྱབས་གང་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་འདྲིལ་ས་པ་ལས་ཐར་པའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་  
གྱིས་ཤེས་ཐོང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབས་དགོན་མཚོག་  
གསུམ་ཀ་ངེས་པར་ཚང་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ནད་ཚབས་ཆེན་གྱིས་ཐེབས་པ་གསོ་བའི་སྐྱབས་སུ་  
སྐྱབ་དང་སྐྱབ་པ་ནད་གཏོག་གསུམ་གང་དུང་རེ་ཡོད་པས་མི་ཚོག་པར་གསུམ་ཀ་ཚང་དགོས་པ་  
ལྟར། སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་ནད་ཞི་བའི་གཏན་བདེའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ། གུན་ཉོན་གྱི་ནད་སེལ་ཐབས་  
སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས། ཐབས་དངོས་གཞི་ཚོས། ཐབས་སྐྱབ་པའི་གོ་གསལ་དགོ་འདུན་གསུམ་ཀ་  
ཚང་དགོས། བསྐྱུ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་དུག་གི་སྐྱབས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་དགོན་མཚོག་  
གསུམ་ནང་མན་ཚུན་གྱི་ངོ་བོའི་ཡོན་ཏན་ལྷན་ས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་སོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སོགས་  
བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་མཚོག་གསུམ་སོ་སོར་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་  
ནས་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་འཕྲིན་ལས་འདུག་ཚུལ་ལའང་ཁྱད་པར་མཚིས་པས། ཐར་པ་དོན་  
དུ་གཉེར་སྤྱིན་སྐྱབས་གསུམ་ཚང་བར་བསྐྱེན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེའི་སྤྱིར་དེར་ནས་ཆེ་རབས་  
ཐམས་ཅད་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷན་པ་གསུམ་སྤྱི་བོའི་རྒྱན་དུ་འདྲིན་པའི་དམ་བཅའ་མི་སྟོན་པ་ཞིག་ཅིས་  
ཡང་བུའོ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་པར་སྐྱ་མ་ལྟག་པའི་སྐྱས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་

འདེབས་བཞིན་བསྐོམ་པ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འདྲ།

གཉེས་པ་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་ནི། རྒྱལ་སྲས་པོ་ཉོ་བ་ཆེན་པོས། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཚུབ་  
སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ལ་དཔགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྐོམ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་  
ཡོན་ཏན་རྒྱུ་རིམ་ནས་བསམས་ན་དེས་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་བས། དེ་ལ་གསུམ། ཉན་རང་གི་ཡོན་ཏན་  
དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྲིད་  
པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རི་རྩ་བ་བཞིན་ཉོགས་ནས་དེ་ལས་ཡིད་བྱུང་སྟེ་རང་གི་  
ཆེད་དུ་གཉེར་བའི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐོ་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་སྤོང་བ་ཐོན་པ་ན་ཉན་ཐོས་ཆོགས་  
ལས་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནས་བརྒྱུད་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོར་བ་བརྩས་མཛེས་  
པའི་ཉེན་བཟང་འཕྲོ་བ་པ་དང་། རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་ནན་ཏན་གྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་འདུན་པ་བྲགས་ཐྱབ་  
ཚོལ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཡན་ལག་དུག་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་ཉེས་སྤོང་  
སྤྲོ་མོས་ཀྱང་མི་གོས་པ་དང་། གཉེན་པོའི་སྤྲོགས་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་གོམས་པའི་སྤོབས་  
གྱིས་དབང་པོ་དུག་ཆགས་སྤང་སོགས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དུག་ལ་པལ་ཆེར་མི་གཏོང་ཞིང་དེས་འགའ་  
ཡུལ་དབང་འདུས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བར་ཚོམ་པ་ན་དང་དུ་མི་ལེན་པར་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་  
འགོག་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐའ་གཉེས་སྤངས་པའི་ཆངས་སྤྱོད་འཕེལ་བྱིར་ཁ་ཟས་ཆོད་ཤེས་པར་  
སྤྱོད་པ་དང་། ཉེན་མོ་དང་ནམ་གྱི་ཆ་སྤོད་སྤྲོད་ལ་རྣལ་འབྱོར་བསྐོམ་པའི་སྐྱབས་དང་། གཞན་  
འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ཤེས་བཞིན་  
གྱིས་ཟེན་པས་ཚུལ་མིན་ལས་བསྐོག་ནས་ཅི་བྱས་དོན་ལྡན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་  
ལྡན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ཆོག་དོན་ལེགས་པར་  
ཉན་ཅིང་ཐོས་པའི་དོན་རིགས་པ་བཞིས་ཡང་ཡང་སེམས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་བར་ཆད་སྤོང་  
ཞིང་དངོས་པོ་གང་ཡོད་མཚོག་དམན་གྱི་ཞིང་ལ་སྐྱེན་པར་གཏོང་བ་དང་། ཉོན་པ་སོགས་ལ་



དང་ཅིང་མོས་པ་ནས་ཀྱའོམ་པའི་བར་གྱི་དགེ་སྦྱོང་གི་རྒྱུ་དང་ལྷན་པ་སྟེ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཚོགས་  
བཅུ་གསུམ་སྟེལ་བ་དང་། མི་སྤྱད་པ་དང་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བྱམ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། དྲན་  
པ་ཉེར་བཞག །ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ། རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་དང་སྟེ་བྱང་སྟོགས་སྟེ་ཚན་དང་པོ་གསུམ་  
བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཚགས་སྤང་ལ་སོགས་པའི་  
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་མཐོན་པས། མིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་གང་ལའང་ཡིད་སྟོན་མི་སྐྱེ་  
བར་རྣམ་བུང་སྟོགས་ལ་རྗེས་སུ་གཞོལ་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བྱིན་སྦྱུལ་བསྦྱར་  
ལ་སོགས་པའང་གང་འདོད་དུ་བྱེད་ཀྱས་ཤིང་། མཛོན་ཤེས་ལྡན་ཡང་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་  
པ་ལྟ་བུ་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་རྒྱུང་འཕྲིང་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་སྤངས་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་  
རྒྱ་ཆེ་བ་མངའ་བར་འདུག།

སྦྱོར་ལམ་དུ་ཚོགས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་སྤང་ལས་ལྷག་པ་ལྷན་  
པར་མ་ཟད། རྟོད་ཅེ་བཟོང་མཚོག་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་བདེན་པ་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་  
པའི་བསྐྱོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་རིམ་བཞིན་ཐོབ་པས། མི་རྟག་སྤྱད་བསྐྱེད་སྦྱོང་  
བདག་མེད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་གསལ་སྤང་ཁྱད་པར་ཅན་གོང་འཕེལ་དུ་འབྱུང་  
བ་དང་། ཡོག་ཞུགས་རྣམས་ཉམས་སྦྱོང་ཚབས་ཆེ་བ་དང་། དབང་པོ་ལྟ་བུ་སྟོབས་ལྡན་ཐོབ་པ་  
སོགས་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད།

ཚོས་མཚོག་ནས་མཐོང་ལམ་དུ་འཕྲོས་པ་ན་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྐྱུས་  
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་སྐྱེས་དུ་གཟེགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་  
བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལྷ་ངན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དང་། ངན་སོང་  
བའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ས་པོན་དུངས་ནས་  
སྤང་བས། མདོ་ལས། ཚོས་མཐོང་བ། ཚོས་ཐོས་བ། ཚོས་རིག་བ། ཚོས་རྟོགས་བ། འདི་བཞི་རིམ་

བ་བཞིན་ཚོས་བཟོད་ཚོས་ཤེས་ཇེས་བཟོད་ཇེས་ཤེས་རྣམས་དང་དོན་གཅིག་གོ། རང་གིས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེད་པར་  
སྤངས་པས་སོམ་ཉི་ལས་བརྒྱལ་བ། གཞན་དག་གིས་བྱུང་བར་ཐོབ་པ་ལ་མི་བདེན་ནོ་སྟེ་པའི་ཡིད་གཉིས་སྤངས་པས་ཐེ་  
ཚོམ་ལས་བརྒྱལ་བ། ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་རང་ཉིད་མཁས་པས་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འདྲིག་པ། ཤེས་ནས་དང་བ་  
ཐོབ་པས་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་གཞན་གྱིས་མི་བགྱི་བ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལས་བརྒྱལ་ཉེ་གཞན་གྱི་དྲི་བ་  
དང་དེའི་ལན་སྤང་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པ་མེད་པས་ཚོས་རྣམས་ལ་མི་འདྲིགས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བསྟགས་པ་ལྟར་  
འཕགས་པའི་བྱུང་ཚོས་བརྒྱུད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན།

དེ་ནས་ཉོན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ས་བོན་གཞོན་པའི་སྤྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་  
ཉོགས་ཐེན་ཡུན་རིང་གོམས་པར་མཛད་པས་སྐོམ་སྤང་ཉོན་སྤྱིབ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་  
སྤྱིས་པ་ན་སྐོམ་ལམ་ཐོབ་པར་འདྲིག་པ། སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་འདོད་  
པའི་སམ་བསྟུས་གྱི་སྐོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སྐོར་དགུ་ཆེ་རིམ་གྱིས་སྤོང་བ་ནས། སྤྱིད་ཅེའི་སྐོམ་  
སྤང་སྐོར་དགུ་རིམ་བཞིན་སྤོང་པའི་བར་སྐོམ་སྤང་བརྒྱུད་ཅུ་གྲ་གཅིག་གི་དངོས་གཉེན་རིམ་ཅན་  
དུ་སྐྱེས་པའི་ཐ་མ་རྩོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་གྱིས་བྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ན་གཏན་བདེ་  
འཆི་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་པ་ཡིན། ཅིག་ཅུ་བ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་  
སྐོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅུ་སྤོང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་  
དགུ་ནས་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུ་དགུའི་བར་སྤོང་ཐེབས་རེ་ལ་མཉམ་དུ་སྤོང་བར་གསུངས། འབྲས་བུ་  
བཞི་ཞེས་གསུངས་པའང་མཐོང་སྤང་གུན་སྤོང་གསུམ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་  
བུ། སྐོམ་སྤང་འདོད་ཉོན་དུག་པ་མན་ཆད་སྤངས་པས་སྤྱིར་འོང་། འདོད་ཉོན་མ་ལུས་པ་སྤངས་  
པས་སྤྱིར་མི་འོང་། ཁམས་གོང་མའི་སྐོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་དགུ་བཅོམ་པའི་  
འབྲས་བུ་བཞག་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་དེ་དང་དེ་རྒྱུད་ལྡན་ལ་འབྲས་གནས་དང་། འབྲས་བུ་དེ་དག་  
འཕྲོ་སྤྱོད་དངོས་སུ་བཅོམ་བཞིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཟེད། མཐོང་སྐོམ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཚུབ་ཡན་

ལག་བརྟན་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རིམ་བཞིན་སློབ་ཅིང་། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་  
ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚོན་ཅི་རིགས་བཤང་ཡོད།

དག་བཅོམ་བ་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་བཤང་མངའ་སྟེ། མི་གཡོ་བའི་  
ཚོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་  
རེ་འདྲིན་གྱི་མཐུས་རང་གིས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་སྡེན་གྲེད་བ་འགོག་བ་དང་།  
སློབ་ནས་ཤེས་བས་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུ་བའི་སློབ་གྲུར་རྣམས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གཟེགས་ཏེ་  
ཡུང་སྟོན་བྱས་བ་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། ཟེམ་གཞོན་བརྒྱད་དང་། ཟད་པར་བཅུ་ལྔ་སྟོབས་  
གྱིས་གཞུགས་བཟང་ངན་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་བ་གང་འདོད་དུ་སྦྱུལ་བ་དང་། ས་རྒྱ་ལ་སོགས་བས་  
འདིག་ཉེན་ཐམས་ཅད་བྱབ་པར་སློབ་ཞིང་སྦྱང་བ་དང་། བམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་འོང་གྲེད་བ་སོགས་ཚོ་  
འབྲུལ་གྱི་བཀོད་བ་སྦྱ་བསམ་ལས་འདས་བ་སྟོན་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། མདོན་ཤེས་བྱུག་  
དང་ལྡན་བས་འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་སྦྱ་དང་གཞུགས་སྦྱ་རགས་ཐམས་ཅད་མདོན་  
སུམ་དུ་ཤེས་བ་དང་། ཚེ་རབས་སྣ་མ་ནས་འབྲེལ་ཆེ་བའི་གཏུལ་བྱ་ད་ལྟ་གང་ལོད་པ་རི་བཞིན་  
གཟེགས་བས་གནས་དེར་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་སྟོན་ཏེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང་། མང་  
པོར་གྱུར་ཅིང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ལྡང་བ་དང་མི་སྡང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་གྱིས་ཅིག་  
བ་དང་རི་པོ་ལ་ཐལ་བྱུང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ས་ལ་གྱི་བྱུལ་གྲེད་ཅིང་རྒྱ་ལ་མི་འབྲིང་བར་འགྲོ་བ་དང་།  
ནམ་མཁའ་ལ་སློབ་ལམ་བཞི་གྲེད་བ་དང་། ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་ལག་བས་ཉུག་བ་སོགས་རྩ་འབྲུལ་ལ་  
མ་བྱུང་དུ་མས་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལེགས་པར་འདུན་པར་བྱས་ཏེ་ཁམས་དང་མོས་བ་རི་  
ལྟ་བ་བཞིན་ཐར་བ་སློབ་པའི་ཐབས་ཆ་ཚང་ལ་མ་ཞོར་བ་བསྟན་ནས་སློབ་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་  
བ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་བ་བཞིའི་མཐུས་བཤད་བྱའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་དང་། རང་  
སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་དང་། རྣམ་བཅུགས་སོགས་དོ་སོ་དང་རྣམ་པའི་རབ་

དབྱེ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་བཅད་ནས་ཡིད་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་དང་།  
 ཚད་མེད་བཞི་བསྐོམས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་སེལ་ཞིང་བདེ་བ་སྦྱབ་པའི་དོན་ཅི་ཅམ་  
 བྱས་ཀྱང་མི་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པ་གོང་ལོག་གཉིས་སུ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། སོ་  
 སྤྱི་དང་ཐུན་མོང་བར་བཞད་པའི་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚན་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ཟད་པ་དང་མི་སྦྱོར་བ་  
 ཤེས་པའི། མཚོན་ལས། ཟད་པ་ཤེས་པ་བདེན་རྣམས་ལ། །ཡོངས་ཤེས་ལ་སོགས་ཤེས་པའོ། །ཡོངས་ཤེས་བྱང་མེད་ཅེས་ལ་  
 སོགས། །མི་སྦྱོར་བ་ཡི་སྐོར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ཉན་སར་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་ཟད་པས་ཕྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་  
 མི་སྦྱོར་བར་ཤེས་པའི་སྐོར་བཞད། ཀུན་བཏུས་ཀྱང་པལ་ཆེར་འདི་དང་མཐུན། བྱང་རྒྱ་བ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་  
 དུ་བྱས་ནས་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་དག་བཅོམ་པ། འདོད་སྤྲིད་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་གསུམ་གཉེན་  
 ཐོས་ཟད་པར་བྱས་པས། ཟག་པ་ཟད་པ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་ཟར་བ་བསྐྱབ་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་རྣམས་བྱས་  
 པས། བྱ་བ་བྱས་པ། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་བྱེད་འོས་པ་རྣམས་བྱས་པས། བྱེད་པ་བྱས་པ། བྱང་པོའི་ཁྱེད། ཉོན་  
 མོངས་པའི་ཁྱེད། དམ་བཅས་པའི་ཁྱེད། བཙོན་པའི་ཁྱེད་བཞི་སྤངས་པས། ཁྱེད་བོར་བ། བྱང་འདས་ཐོབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་  
 སྤངས་པའི་རང་དོན་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཐོབ་པས། བདག་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ། ཁོང་ཁོ་སོགས་ཀུན་སྦྱོར་  
 དགུ་འཕགས་ལམ་གྱིས་ཟད་པར་བྱས་པས། སྤྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་  
 བཀའ་སྤྱུལ་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དག་བཅོམ་པ་ལ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རང་ཅག་ལྟ་བུས་  
 ཡིད་ལ་བསམ་པ་དང་། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པར་ག་ལ་རུས།

སྦོན་བྱང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། མཚོག་བྱང་དཔྱལ་བའི་རྒྱུད་ལྟ་བར་གཤེགས་  
 ཚེ་འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་ཐོས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཚད་པྱལ་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ཚུས་  
 གང་བར་སྦྱལ་ནས་དཔྱལ་བ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་རེ་ཞིག་ཞི་བར་མཛད་པ་དང་། རྒྱལ་བྱེད་  
 ཚལ་བཞེངས་དུས་སུ་སྤེལ་གས་ཀྱི་རིག་སྤྱད་ཀྱི་བྱབ་པ་རྣམས་དང་དན་ཤོས་པ་དག་ཤུ་རིའི་བྱས་རྒྱ  
 འཕྱུལ་ཆེན་ཐོས་ཚར་བཅད་དེ་ཚོས་བསྟན་ནས་རིམ་གྱིས་དག་བཅོམ་པའི་བར་ལ་བཞོད་པ་དང་།

སྒྲིམ་དགའ་བོ་དང་ཉེ་དགའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིམ་དུ་མཚོན་ཆ་རྣམས་ཚོགས་  
 བའི་ཆར་པབ་པ་འཕགས་པ་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དུ་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ནམ་  
 ལའལ་ཆགས་བར་བྱས་ཏེ་འཇིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་པ་དང་། སྒྲོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་  
 རྗེས་སུ་འདྲོད་སྒྲོ་བློགས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲེགས་རྒྱ་འབྱུང་བྱུང་བ་ཞིག་དང་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་གཉིས་  
 ཏུས་པ་འགྲན་པའི་ཚོ། པ་རོལ་བོས་རིན་པོ་ཆའི་རི་བཞི་དང་སྤྱད་མོས་ཆོས་ལ་སོགས་པ་སྦྱུལ་  
 བཞུ་འཕགས་པས་སྤང་ཆེན་གཏུམ་པོ་དུ་མ་དང་། རྒྱུ་རྗེས་མཚོན་ཆར་སྦྱུལ་ནས་སྤྲོད་མེད་དུ་བྱས་  
 འེང་། ལུས་ཀྱི་བཀོད་པ་ལྟ་བུར་ཅིག་ཅར་བརྒྱན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འོད་འབྲེན་པ་དང་། ཆར་འབེབས་  
 པ་དང་། ཉམ་ལའལ་ལ་སྤྱོད་ལམ་བཞི་བྱེད་པ་སོགས་ཚོ་འབྲུལ་ཡ་མ་བྱུང་སྒྲིམ་ཚོགས་འདུ་བྱས་  
 པས་དེར་འཁོད་རྣམས་ཤིན་ཏུ་དད་པར་གྱུར་པ་ལ་ཆོས་བརྒྱན་པས་ཞབ་བདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་སྤྱི་  
 རྒྱེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་སྒྲིམ་སྤྱི་བོ་བློ་སྤྲུག་བརྒྱད་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། འཕགས་པ་ཉི་མ་  
 གྲུང་པས་ཁ་ཆའི་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་རྣམས་ཚོ་འབྲུལ་སྒྲིམ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱུ་ལ་བས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ལ་  
 གྲུང་གིས་བྱུང་བའི་ས་འབྲུལ་བར་དམ་བཅས་པ་ན་འཕགས་པས་སྤྱི་ལ་གྲུང་གཅིག་གིས་ཁ་ཆའི་  
 ཡུལ་དགའེ་ས་སྤོགས་ཐམས་ཅད་ཤོན་པར་སྦྱུལ་ཏེ། ཁ་ཆའི་ཡུལ་འདི་སྤྲོད་མཚོང་དང་མཐུན་པའི་  
 གཞུགས་སུ་ལུང་བརྒྱན་པས་སྤྱི་དཔོན་ཚུལ་གསུངས་འེང་། ཡུལ་དེར་སྤྱི་བོའི་ཚོགས་ལ་ཆོས་  
 བརྒྱན་པས་འབྲས་བུ་བཞི་ཅི་རིགས་ཐོབ་པ་འབྲུལ་སྤྲོད་ལྷོ་མ་བརྒྱུ་ལ་བ་དང་། སྒྲོན་པས་མཚོན་  
 མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བརྒྱན་པ་འཕགས་པ་ཉེར་སྤྲོས་ཀྱིས་གར་ལའན་དཔའ་བོའི་གཞུག་  
 ལག་ཁར་དུ་འཁོར་རྣམས་ལ་ཆོས་སྒྲོན་པའི་རྒྱལ་སྤྲོད་སྤྲོད་མེད་ཀྱིས་གོང་ཁྱེད་དུ་དཔོན་  
 འདོད་སྒྲིམ་ཚོགས་པའི་ཆར་པབ་ཅིང་། ལྷའི་གར་ལའན་དུ་མའི་གཞུགས་ཀྱིས་སྤྱི་དབྲངས་སྒྲོན་པོ་  
 བསྐྱུགས་པས་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་མོ་ལ་སོང་བའི་ཚོ། འཕགས་པས་གར་ལའན་རྣམས་ལ་མེ་  
 ཏོག་གི་སྤོང་བ་རེ་བཏགས་པས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྲོད་མཚོན་ཆར་འཁོར་བཅས་ལུས་རྣམས་འཁོགས་ཤིན་ཏུ་

མི་སྤྲུག་པ་མགོ་དང་མགྲིན་པར་མི་རོ་དང་ཁྱི་རོ་རུལ་བ་བཏགས་པ། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤྲུགས་  
བ་འཇུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་རྗེས་ལན་དུ་མའི་མཐར་བདུན་མི་སྤྱང་བར་གྱུར། དེའི་ཚེ་  
སྤྱོགས་བཞི་ནས་འདུས་པའི་སྤྱི་བོ་རྣམས་ལ་ཉེན་བདུན་གྱི་རིང་ཚོས་བསྐྱོན་པས་བདེན་པ་མཐོང་  
བ་འབྲུམ་ཐག་བཙོ་བརྒྱད་བྱུང་བ་དང་། ལུག་པ་སྲིད་དུ་ཁྱེ་བཙོ་བརྒྱད། རྒྱར་ཁྱི་བཙོ་བཙོ་གཉིས། དཔང་  
དུ་ཁྱེ་བྱག་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ། ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་གདམས་པས་དག་བཙོ་བཙོ་གཉིས་ཐོབ་པ་ན་ཤིང་བྱ་སོར་  
བཞི་པ་རེ་འཕངས་པས། སྐབས་ཤིག་སྤྲུག་དེ་ཤིང་བྱ་དེ་འདུས་གོ་མཚམས་མེད་པར་གང་བར་  
གྱུར་པས་མཚོན་འགོ་དོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སྤྱོགས་མཚུངས་པར་བཤའ་བ་ལ་སོགས་  
པ། རང་ཅག་ལྟ་བུའི་སྐོར་དམ་པ་ཞིག་གིས་བསམས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཁྱེད་པར་  
འབྱེད་མི་བྱས་པའི་དོན་གཉིས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཐར་དཔག་པར་དགའ་བ་ཡོད་འདུག།

མདོ་སྤྱི་རྣམས་ལས་བཙོ་བཙོ་ལྡན་འདས་དང་ཉན་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚོག་དམན་ཤིན་ཏུ་  
རྒྱས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དོན་ལ་གནས་ཀྱང་། བདག་འདྲའི་ལས་ཉོན་གྱི་སྤོམ་ཏུ་ཚུད་པ་རྣམས་  
ལ་སྤོམ་ན་དག་བཙོ་བཙོ་རྣམས་ངེས་པར་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་འོས་ཏེ། ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་  
ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་སྤངས་པས་སྤྱི་ཤི་བརྒྱད་པའི་འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་ལས་ཐོམ།  
སྲིད་པའི་འཛིགས་པ་ལས་སྤོམ་པའི་ཐབས་ཚང་ལ་མ་ལོར་བ་མཁྱེན། ཆགས་སྤང་གི་སྤོམ་སུ་  
མ་སྤྱུང་བའི་སྤྱིང་རྗེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག། །གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་བྱས་  
ཤིང་དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ལ་རག་ལས་པར་གཞིགས་ན་ཚུར་པན་བཏགས་མ་བཏགས་ལ་མི་སྤོམ་  
པར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཚན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཚང་བས་སོ། །དེས་ན་ད་  
ལྟ་ཤིས་རྣོ་ལས་ཆེར་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཁ་འཛིན་ལྟ་བུས་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཐོག་དམན་པ་  
ཡོན་ཟེར་ནས་བརྩས་ཚོས་བྱེད་པའི་དུས་འདིར། བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་རྗེན་ལས་བདག་གིས་  
འཕགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཙམ་བསམ་རྒྱ་བྱུང་བ་ངེས་པར་སྐལ་བ་བཟང་བས། དེང་



ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དག་བཅོམ་པ་འདི་ནམས་གཏུན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བརྟུང་བར་བྱའོ་སྐྱམ་  
དུ་བསྐྱོམ། འདིར་མངས་སུ་དོགས་ནས་ཉན་ཐོས་གྱི་ཡོན་ཏན་མདོ་ཅམ་བཞོད་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་  
ཤེས་འདོད་ན་ཉན་ས་དང་། མདོན་པ་ཞོང་ལོག་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་ནམས་ཞིབ་དུ་སྦྱངས་པ་  
ལས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་དགོས།

རང་སངས་རྒྱས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་ཚོགས་སྡོད་པ་ཆེ་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་ནམས་སྐྱེ་བ་  
གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བར་ཚོགས་ལམ་ཅམ་ལས་མི་བཞོད་པ་དང་། སྡོད་ལམ་བཟོད་པ་མན་  
ཆད་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་ཅི་རིགས་བསྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་མོད། གསུམ་  
པོ་གང་ཡིན་ཡུང་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱའི་བྱང་རྒྱུ་སློབ་དཔོན་ལ་མ་སྟོས་པར་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སློབ་ཅོམ་  
མ་མིན་པ་སྐྱེས་པ་ནས་བརྟུང་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ལྷག་གཅིག་གི་རིང་ལ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་  
མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསོག་ཅིང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམ་  
པའི་ཚོས་ཉན་པ་དང་། རྒྱུ་བ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྐྱོན་པར་བྱས་ནས། མཁས་  
པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད། རྟེན་འབྲེལ། གནས་དང་གནས་མིན། བདེན་པ་སྟེ་  
དུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤིད་པ་ཐ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བའི་ཞིང་དུ་སྤྱིང་གསུམ་  
གྱི་སྐྱེས་པའི་ལུས་སུ་གྱུར་ཏེ་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཤིང་།  
དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རུས་ཞོང་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་སྐྱེན་གྱིས་རུས་པ་འདི་ཅི་ལས་བྱུང་སྐྱམ་དུ་བསམས་པས་  
རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་སྟོག་གི་དོན་རྫོགས་ནས་བྱང་སྤོགས་སོ་བདུན་བསྐྱོམས་པས་ལམ་ལྷག་  
མ་ནམས་བཞོད་དེ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བདུན་ཅིའི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་བྱེད་དོ།

དེ་དག་གྲོང་ངམ་གྲོང་རྒྱལ་གང་དུ་གནས་ཡུང་རུང་སྟེ། ལུས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱངས་པ་དང་།  
དབང་པོ་ནམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དྲན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པས་གྲོང་ལ་སོགས་པར་བསོད་  
སྟོམས་ལ་འཇུག་ཅིང་། གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཇོན་པའི་ཆེ། སྟོན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་སྟོན་ལམ་

གྱི་མཐུས་སྐྱེ་ལུས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དགོ་བ་བཅུ་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པ་སོགས་མངོན་མཐོ་  
དེས་ལེགས་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེ་འགྲམ་པ་བརྒྱུ་གྱིར་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་  
དུ་མས་པ་རོལ་པོའི་ཡིད་འདུན་པར་བྱེད་ཅིང་དགོ་ཅ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱུན་པ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་  
ནས་གཞན་དོན་མཛད། ཉན་རང་གཉིས་ལམ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་མཚུངས་པར་བྱང་ས་ལས་བཤད་  
པས་ཡོན་ཏན་བྱུང་མོང་བ་རྣམས་སྤར་བསྟན་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན།

སློབ་དཔོན་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་གྱི་དགོངས་པ་འཇུག་མེད་ལྟར་ན། ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་  
མཐའ་བྲལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་དབྱེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོར་བཞེད་  
པས་བདེན་གཉིས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱང་བསམ།  
གནད་འདི་དག་རྟོགས་ན་སྡོན་དང་བྱིས་གྱི་མཁས་པར་གྲགས་པ་འགའ་ཞིག་ཉན་ཐོས་ལམ་ཞུགས་  
དང་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱུང་མཐའ་སྐྱེ་བ་གཉིས་གཅིག་དུ་འཇུག་ནས་དག་བཅོམ་པ་གསེར་གྱི་རི་པོ་འདྲ་  
བ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་ལྟར་ཚབས་སོ་ཆེད་སློབ་རང་འགགས་སུ་འགྲོའོ། །མདོ་སྡེ་  
འགའ་ཞིག་ལས། ཉན་རང་ལ་སྤྱིང་ཇེ་མེད་པ་དང་། འགྲོ་དོན་ཉི་ཆེ་བར་གསུངས་པའང་བྱང་རྒྱུ་  
སེམས་དཔའི་གཞན་དོན་ཁྱུང་དུ་འབྱེད་པའི་སྤྱིང་ཇེ་ལ་ལྟོས་ན་དམན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་  
བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ན་འགྲོ་པར་རྒྱུང་བའི་དོན་ཡིན་  
པས་གཞན་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་  
བཟོད་པའི་སྤྱིང་ཇེ་བུ་གཅིག་སུ་མི་གཅང་བའི་དོང་དུ་སྐྱུང་བ་མཐོང་བའི་མའི་སློབ་ཚོད་དང་མཉམ་  
པ་ཉན་རང་ལའང་ཡོད་པར་སློབ་ཤོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དག་  
བཅོམ་པ་རྣམས་གྱིས་འགྲོ་དོན་རི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་སྤར་བསྟན་པས་མཚོན་ལུང་ཚད་མ་ལས་རྒྱས་  
པར་འབྱུང་བའི་དོན་སྐྱེ་རི་བཞིན་ལས་གཞན་དུ་བྱང་བར་མི་བྱས་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱིས་མནར་ཞིང་བདེ་བས་སོངས་པའི་སེམས་ཅན་ནམ་མཁའ་

དང་མཉམ་པའི་དོན་མཐའ་དག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱར་དུ་འབྲེལ་བའི་བྱམས་སྤྱིང་རྗེས་ཀྱི་ནས་  
 བསྐྱེད་ཏེ་སྐྱེ་མེད་བྱང་རྒྱུ་དོན་གཉེད་ཀྱི་བསམ་པ་བཙུག་མིན་སྐྱེས་པ་ན་རྒྱལ་སྐྱེས་བདག་ཉིད་  
 ཆེན་པོ་ཞེས་ལྟ་མིར་བཅས་པའི་འདྲིལ་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱུག་བྱ་བའི་འོས་སྤྱོད་ལྟར་། སེམས་  
 བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་སྤྲིག་སྦྱང་དཔག་མེད་འདག་པ་དང་ཚོགས་སྐྱབས་ཆེན་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་  
 པའི་ཡོན་ཏྲན་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་ཞིང་། རྒྱད་པར་འཇུག་སེམས་སྐྱེད་མེད་ཕྱིན་ཆད་གཉིད་ལོག་  
 པ་དང་ར་རོ་བ་ལ་སོགས་པས་བག་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་ནམ་མཁའ་དང་ཚད་མཉམ་པའི་བསོད་  
 བསམས་དུས་ཉལ་ཏུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། བསྐྱེད་པ་བྱངས་མེད་གསུམ་  
 བསམ་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་འགོ་ཚུལ་པའི་ཆེ་བྱང་སྤྱོད་སོ་བདུན་དང་། ཚད་མེད་བཞི་དང་།  
 རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚོན་ཉེད་གཅིག་སྟེ། རྒྱལ་པར་བྱེ་ན་ཡོན་ཏྲན་  
 བརྒྱ་དང་ཞེ་བཞིས་བསྐྱེད་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དམིགས་རྣམ་ཐོས་  
 བསམས་ཀྱིས་གཏན་ལ་བབ་ནས་བསྐྱོམས་པས་སྤོང་བ་ལེགས་པར་ཐོན་པའི་ཚད། དཔེར་མཚོན་  
 བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱིག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྤྱིང་རྗེ་དམ་དམ་ལྷགས་ཀྱིས་  
 འཇུག་པ་བྱ་གཅིག་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉེན་པའི་མའི་སློབ་ཚོད་ཅམ་དུ་སོང་བ་ལྟར་གཞན་རྣམས་ལའང་  
 འདྲ་བར་བཤད་པ་དང་། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་དུས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་  
 མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་སློབ་ཚུལ་བརྟེན་ཞིང་ཁམས་སུ་བྱོན་ཏེ་སངས་རྒྱལ་དཔག་ཏུ་མེད་  
 པ་ལ་བསྟོན་བཀུར་ཡུན་རིང་མཇུག་ཅིང་། ཚོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་དེ་འདྲིལ་གྱི་མཐུས་དེ་དག་ལས་ཟབ་  
 རྒྱལ་གྱི་གདམས་དག་མཐའ་ཡས་པ་གསན་པའི་དོན་ཉམས་སུ་བཞེས་པར་རྟོགས་པ་ཡར་རྒྱ་  
 བཞིན་འཕེལ་བར་གསུངས། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་སྤར་བསྟན་པས་ཤེས་པར་བྱས།

ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྤོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་སྐྱེག་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་  
 པའི་སྤོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ། རྟོད་ཅེ་བཟོད་མཚོག་བཞི་དེ་དེ་ལ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་

དུ་སྤྱི་བ་སོ་སོའི་སྐྱབས་གཉིས་སྤྱང་རགས་པ་རྣམས་རྗེ་སྤང་སོང་བས། སློང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱིར་  
 གསལ་སྤྱང་ཁྱད་པར་ཅན་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བའི་མཐུས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བདེན་ཞེན་གྱི་  
 ཉོག་པ་སོ་དུག་ཉམས་སློང་པར་བྱེད་པ་དང་། སད་དུས་སུ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་བཞེས་བརྟན་  
 པའི་དབང་གིས་མི་ལམ་དུའང་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་།  
 དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་གཏན་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་མི་འབྲལ་བའི་དགོ་ཅ་  
 སློན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ལམ་དུའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་བརྒྱ་སློང་གིས་བསྐྱར་ཉེ་ཚོས་  
 གསུང་བ་དང་རྩུ་འབྲུལ་སྟོན་པ་མཐོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་པའི་སེམས་  
 སྤྱི་བ་དང་། སད་མི་གཉིས་ཀར་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་རན་སོང་སློང་བ་རྗེས་སུ་དཔལ་བ་  
 དང་། སྤོང་སྤོང་མེས་ཚིག་པ་དང་། སྤྱི་བོ་མང་པོར་གཞོན་སྤྱོད་ཀྱིས་འཚོ་བ་ཞི་བར་བྱེད་ལུས་  
 པའི་བདེན་ཚིག་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཅེ་སློང་ཐོབ་པའི་རྟགས་རྣམས་དང་། བྱང་སེམས་དབང་  
 རོན་སློང་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ངོ་མཚར་བའི་ཡོན་ཏན་  
 བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་མངའ་སྟེ་མང་དོགས་ནས་མ་སྟོམ། དཀོན་མཆོག་སྤྱོད་ལས། ས་འདི་ལ་  
 གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འཕྲི་སོ་སོ་སྤྱི་བོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཀྱང་བྱིས་པའི་སློང་པ་  
 ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། ལྷོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་སུ་མེད་པ་སྤྱང་བར་  
 བྱེད་པའི་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྡན་པ། རླུང་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་  
 པ་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་འདའ་ལུས་པ། ཚོས་ཀྱི་སློབ་གཏན་པ་མེད་པའི་མཚོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་གཏོང་ལྟར་  
 ལེན་པ། འགོ་བའི་ཡིད་དང་མཐུན་པར་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ། དན་འགོ་ལ་  
 སོགས་པ་ལས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་སྤྱོད་པ། སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཚོན་ཅིང་ཚོས་  
 ཀྱི་སློབ་འཛིན་ལུས་པ། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། གཟུངས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་  
 པ་སོགས་ལོན་ཏན་གངས་མེད་པས་རྣམ་པར་རོལ་བ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྤྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་

སྒྲིལ་ཁ་དོག་མ་ཐོབ་ལ་མིའི་ཁ་དོག་ལས་འདས་པ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་འདི་ཡང་དོན་དམ་པའི་  
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་མ་ཐོབ་ཀྱང་། འཛིག་ཉེན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་  
ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་གསུངས་སོ། །དོན་འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས་དགེ་བཤེས་སྐྱེད་  
རུམ་པའི་ཞལ་ནས། རས་སྒྲོར་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་སངས་པ་  
ཞིག་བཞུས་ན་མྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་བྱུང་མི་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་།

དེ་ཞོན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟེགས་པའི་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ན་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་  
པ་འཛོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ས་དང་པོའི་དུས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྒྱ་སྟག་ལ་སྟོམས་  
བར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་བར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་མཐོང་སྟེ་ཚོས་གསན་པ་དང་།  
སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པ་ཤེས་པ་དང་། འཛིག་ཉེན་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་  
ནས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཛིག་ཉེན་ཀྱི་  
ཁམས་བརྒྱ་སྐང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྟག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་།  
སྐྱ་ཚེ་བསྐལ་བ་བརྒྱར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐའི་བསྐལ་བརྒྱར་ཡེ་ཤེས་  
ཀྱི་གཟེགས་པ་འཇུག་པ་དང་། གཏུལ་བྱ་འདུལ་བྱིར་ཚོས་ཀྱི་སྟོ་བརྒྱ་འབྱེད་པ་དང་། རང་གི་  
ལུས་བརྒྱ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ལ་འཁོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ལྡན་  
པར་སྟོན་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་སྟག་བརྒྱ་གཉིས་ཐོབ་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་གཉིས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་  
དེ་དག་སྟོང་སྟག་བརྒྱ་གཉིས་དང་། ས་གསུམ་པ་ལ་འབྲུམ་སྟག་བརྒྱ་གཉིས་དང་། ས་བཞི་པ་ལ་  
བྱེ་བ་སྟག་བརྒྱ་པ་བརྒྱ་གཉིས་དང་། ས་ལྔ་པ་ལ་བྱེ་བ་སྟག་སྟོང་བརྒྱ་གཉིས་དང་། ས་དྲུག་པ་ལ་  
བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟག་སྟོང་བརྒྱ་གཉིས་དང་། ས་བདུན་པ་ལ་བྱེ་བ་ཞུག་ཞིག་འབྲུམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་རབ་  
ཏུ་ཐོབ་སོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གངས་ཀྱི་གནས་ཀྱིས་བགྱང་བར་མི་  
ལུས་པས་ཞིང་གི་རྒྱལ་སྟེང་ཀྱིས་བགྱང་བར་བསྟན་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་འབྲུམ་ཀྱི་རྒྱལ་

སྤྲེལ་བའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ས་དགུ་པ་ལ་སྦོང་གསུམ་གྲངས་མེད་པ་འབྲུམ་  
 གྲུབ་བཅུ་ལྷན་གྲངས་སྟེང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། ས་བཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་  
 པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྣམ་སྤྲེལ་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་  
 དང་། ས་དང་ཐོར་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་འགྲོའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ནས། ས་བཅུ་པར་ཚོས་ཉིད་ལས་  
 ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་བར་ས་སོ་སོའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་ཞོ་ན་ཉིད་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་  
 ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་རིམ་བཞིན་ཐོབ་པ་དང་། ས་བཅུ་པོ་དེ་དེར་མར་སྐྱོན་བཅུ་ཀ་སྐྱབ་པར་འདྲ་  
 ཡང་ས་དང་ཐོར་སྐྱོན་པའི་མར་སྐྱོན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པ་དང་། ས་གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྱིམས་གྱི་  
 མར་སྐྱོན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པ་སོགས་ས་སོ་སོར་མར་སྐྱོན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།  
 ཐེག་ཚེན་མཚོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་སྐྱེའི་ཀུན་བཏགས་བརྒྱ་དང་  
 བཅུ་གཉིས་དང་། ཤེས་སྐྱིབ་ཀུན་བཏགས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་གྱི་ས་ཐོན་ཅིག་ཅར་སྦོང་བར་བྱེད་  
 ལ། སྐོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ས་དང་ཐོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་གྱིས་སྐོམ་སྤྲང་ཉོན་མོངས་བཅུ་  
 རྒྱུག་དང་། སྐོམ་སྤྲང་ཤེས་སྐྱིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་གྱི་ས་ཐོན་ཆེ་རིམ་ནས་རིམ་གྱིས་སྦོང་བར་བྱེད་  
 པ་ལྟ་བུ་སྤྲང་བྱ་མི་མཐུན་སྟོགས་འཛོམས་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་  
 གྱི་དོན་ལ་ས་ཚོད་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ། ས་དང་ཐོ་བས་འཇུག་གིང་ལ་དབང་བའི་འཁོར་བསྐྱུར་  
 དང་། ས་གཉིས་པ་བས་སྤིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་སྐྱུར་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ནས། ས་བཅུ་པ་  
 བས་གནས་གཙང་ལྷའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་བར་པལ་ཆེར་ལྷ་མའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་ཤས་  
 ཆེ་ལ། གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་སྐྱོན་བྱ་དང་རི་དྲགས་སོགས་གང་འདུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཡང་སྟོན་པ་  
 སྐྱེས་པའི་རབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།།

གཞན་ཡང་ས་ཐོབ་ཆེ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་འཛིན་པའི་སྐྱེ་བ་ལས་  
 སོགས་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་ལས་ཐམས་ཅད་ཅད་ནས་སྤངས་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་



བར་འགྲོ་བ་ཞེས་བུ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པས་དུག་མཚོན་མེ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་ང་བའི་རྒྱུན་  
ཅི་འདྲ་དང་འཛོམས་ཡང་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་གདུང་བ་གཏན་མི་འབྱུང་བ་དང་།  
ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ཀྱང་སྤྲུགས་དང་སྤྲུན་གྱིས་བཅོམ་པའི་དུག་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་  
གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་རང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་  
མི་སྲིད་པ་དང་། འཚོ་བ་མེད་པའི་འཛིགས་པ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པའི་འཛིགས་པ། འཚི་  
བའི་འཛིགས་པ། ངན་འགྲོའི་འཛིགས་པ། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཚེ་བའི་འཛིགས་པ་སྟེ་འཛིགས་  
པ་ལྟ་དང་བྲལ་བ་དང་། ས་རབ་དགའ་ལ་གནས་ཆེ་བསྐྱེད་པ་མང་པོར་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཞུག་  
ཞིག་འབྱུང་སྲིད་དུ་མ་ལ་ལྟག་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་བསྟེན་བཀུར་བྱུང་སུམ་ཚོགས་པ་  
བྱེད་ཅིང་དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་  
སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བ་ལྡེ་མེད་བྱང་རྒྱུ་དུ་བསྟོ་བ་སྟེ་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་སྤྱང་བར་བུ་བའི་  
དགེ་ཅ་རྣམས་ཆེས་རྣམས་པར་དག་པར་འབྱུང་བ་གསེར་ས་ལེ་སྤྲུམ་མེར་བསྟེགས་པས་སྤྱངས་  
པ་དང་མཚུངས་ལ། ས་གོང་མ་རྣམས་སུ་རྣམས་པར་དག་པའི་བྱང་པར་གོང་འཕེལ་དུ་འབྱུང་བ་  
དང་། ས་སོ་སོའི་ཡོངས་སྤོང་དང་ཉུགས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བསམ་བཞོད་ཀྱི་  
ཡུལ་ལས་འདས་པ་མངའ་སྟེ་ཞིབ་དུ་སྟོ་བར་ག་ལ་བུས།

བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་རྒྱུང་དུའི་སྐབས་བྱང་སྟོགས་སྟེ་ཆོན་དང་པོ་གསུམ་ཐོབ་ཅིང་  
སྤྱན་དང་མངོན་ཤེས་ཅི་རིགས་མངའ་བ་དང་། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོར་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་སོགས་  
ཡོན་ཏན་ཆེས་མང་བ་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་འདུན་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་  
པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། འོད་གྱིས་ཁྱབ་པར་བྱེད་  
པ་དང་། རི་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་སྐོན་ཅོམ་དུ་སྤྱད་ཅིང་རྒྱལ་སྐོན་ཡང་རི་རབ་ཅོམ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་།  
གོང་བྱིར་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡུལ་གྱི་ནང་དུ་འབྱུག་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་སྤོད་ལམ་བཞི་

བྱེད་པ་སོགས་སྐྱུལ་བསྐྱུར་ངོ་མཚར་བ་སྣ་ཚོགས་གང་འདོད་དུ་སྟོན་པར་རུས་ལ། སྦྱོར་མཐོང་  
 སྐྱབས་དེ་དག་ལས་ཆེས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་ས་མཐོན་པོའི་ཆེ་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་  
 ལྷ་སྤྱི་བ་དན་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ནམ་མཁའ་དང་ས་གཞིའི་ཁྲིན་གང་བ་  
 སྐྱུལ་ཏེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཚོན་པ་འབྱུང་བ་དང་། དྲག་ཞན་བར་མའི་སེམས་ཅན་རྗེ་སྟེང་པའི་  
 གཞུགས་སུ་སྐྱུལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གང་མན་མཛད་ཅིང་རང་མོས་དང་འཚམས་པའི་ཐེག་པའི་  
 སྦོར་འཇུག་པ་དང་། ཟས་གོས་གནས་མལ་ཁང་གིས་སོགས་ཕྱི་རོལ་མཁོ་རྒྱའི་ཡོ་བྱང་སྣ་ཚོགས་  
 སུ་སྐྱུལ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བྱག་གཡས་པའི་  
 མཐེལ་ལམ་སྟོན་མཚམས་ནས་མགྲུ་བར་བྱེད་པའི་འོད་ཟེར་སྟོས་ཏེ་བསྐྱུལ་བས་སེམས་ཅན་  
 རྣམས་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་དད་པ་བཟུན་པོ་འཕྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་ན་ལེགས་པའི་  
 འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱུལ་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་  
 འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱུལ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཏོར་བ་དང་ལྷན་པའི་  
 འོད་ཟེར་གྱིས་འཇུངས་པ་རྣམས་སྦྱིན་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པའི་འོད་  
 ཟེར་གྱིས་འཆལ་བ་རྣམས་ཚུལ་གྱིས་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་མདོའི་དངོས་བསྟན་འོད་ཟེར་བཞི་བཅུ་  
 ཞེ་ལྷས་མཚོན་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་ལྷ་སྟེང་བ་སྐྱུལ་ཏེ་འཇུང་བུ་རེ་རེ་ནས་སྟོན་པར་གསུངས་པ་  
 དང་། སྦོར་གསུམ་གྱི་ཚད་དང་མཉམ་པའི་བརྒྱ་སྤྱིལ་ཀྱང་གཅིག་གིས་ཁྲུབ་པར་སྟོན་པའི་སངས་  
 རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱུལ་ནས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་  
 པ་སྟོན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་པ་སོགས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་པ་སངས་  
 རྒྱལ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱུལ་བ་དུ་མར་བའདད་ཀྱང་ཟད་པ་མེད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པས། རང་  
 ཅག་ལྟ་བུའི་སྐོ་ཡུལ་དུ་ཤོང་བ་ཞིག་མིན་པར་སྣང་། འོན་ཀྱང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཚོགས་ཞིང་དུ་  
 བཞུགས་པར་མོས་པ་ཅམ་ལས་ཡོན་ཏན་རྗེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱི་ཉོག་དཔྱོད་མ་ཞུགས་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་

ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་འདིགས་པ་ལས་སློབ་པའི་དབྱང་གཞིན་ཞུ་བ་གཏན་མི་འབྱུང་བས། གཞུང་ཆེ་  
བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཞིན་རྒྱས་པར་སློབ་བའམ་མ་མཐའང་རགས་པ་འདི་ཅམ་རེ་ཡང་ཡང་བསམ་  
པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།།

སློབ་ས་མཐོན་པའི་སྐབས་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་འདོར་ལེན་དང་རི་ཅམ་  
བཞེད་པར་བཞུགས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ལུས་དག་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་སྤར་མེད་པ་སྦྱུལ་  
པ་དང་། ཡོད་པ་སྦྱར་བ་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་ལོངས་སློབ་དག་པ་དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ཡང་  
ཉིང་རེ་འདིན་གྲངས་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་དབང་བསྦྱར་བའི་སྐབས་དག་པ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་  
སློབ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་དག་པ་སྟེ་ཡོངས་དག་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། ས་  
བརྒྱད་པར་དབང་བཅུ་དང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྦྱར་སོགས་ཐོབ་པ་དང་། ས་དབྱུ་པར་སོ་  
སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། ས་བཅུ་པར་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྦྱར་སོགས་  
ཐོབ་པར་གཞན་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་རྒྱས་པར་བསམ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་  
གཟུང་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྟོས་ན་རྒྱ་མཚོ་དང་མིག་རྗེས་  
ཚུའི་དཔེ་ལྟར་འགྲུང་བར་གསུངས་ཐོད།

འདི་རྣམས་ལ་སྦྱབས་གནས་ཞུས་ན་མི་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོན་མང་སྟེ། བྱང་སེམས་རྣམས་  
ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བསྟོད་པའི་ལམ་ཀྱི་རིགས་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་  
ཚོལ་མེད་ཀྱི་སློབ་བ་ཐོན་པས་འདིགས་པ་ལས་སློབ་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས། ཐབས་  
ཤེས་ཀྱང་བརྟེན་པ་མེད་ན་ཡལ་བར་འདོར་སྲིད་པ་ལ་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ཅ་འགྲེལ་ལས་བྱང་རྒྱུ་  
སེམས་དཔས་སེམས་བསྐྱེད་གོང་འཕེལ་དུ་སློབ་བ་གཞིར་བཟུང་ནས་ལམ་ཀྱི་བསྟོད་པ་ཁྱད་  
ཞུགས་པར་འགོ་བར་གསུངས་པ་ལ་དཔགས་ན། སློབ་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཐུ་རྗེ་འཕེལ་དུ་འགྲུང་བ་  
སློབ་ཅི་དགོས་པས་བརྟེན་པས་རྗེས་སུ་འདིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད། བརྟེན་ཡང་རྒྱས་པ་མེད་ན་སློབ་

དཀའ་བ་ལ། བསྐྱེད་པ་མཐའ་ཡས་པར་གོམས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་དང་། མངོན་ཤེས་རྣམས་  
ཐར་ཟེལ་གཞོན་སོགས་ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་མཐུ་དང་། སྐོན་ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་མཐུ་ལ་སོགས་པ་  
འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྤུན་ཚོགས་སྐྱབ་བྱས་པའི་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་མངའ་བས་  
འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་བྱས་པར་འདུག །དེས་ན་རི་སྲིད་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་མ་བརྒྱལ་  
བ་དེ་སྲིད་དུ་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བའི་སྤུག་བཟུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་  
སྤོང་དགོས་པའི་འཇིགས་པ་འདི་དག་ལས་སྐོལ་བའི་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་ཁུ་ཡུལ་སངས་  
རྒྱས་བྱང་སེམས་འདི་རྣམས་ཁོ་ན་ལགས་པས། དེར་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱམས་བཅེའི་  
སྤུགས་རྒྱས་མ་གཏོང་ཞིག་སྐྱམ་དུ་སྤུགས་རྗེ་བསྐྱེད་ཅི་ཐུབ་བྱ།

གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐོན་སྐོབ་པའི་གནས་སྐྱབས་སུ་དེད་དཔོན་བཅོན་འགྲུས་  
ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ན་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་གྲུ་ཞིག་པའི་ཆེ་ཉེ་འཁོར་གྱི་ཚོང་པ་ལྗེའི་སྐོག་བསྐྱབ་  
པའི་སྤྱིར་མཚོན་རྣམས་རང་ཉིད་སྐོག་དང་ལྷན་བར་བྱས་པའི་སྐྱེ་ལུས་ལ་ཚོང་པ་རྣམས་འཆང་  
བཅུག་སྟེ་ཐར་བར་མཇུག་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་མིག་བཟང་དུ་འཁྲུངས་ཆེ་འཇམ་བུ་གྲིང་པ་རྣམས་  
ནད་སྣ་ཚོགས་གྱིས་ཉེན་པ་ན་གྲུ་རུའི་གོང་དང་ཉེ་བར་སྐོག་ཆགས་དེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་བསམ་  
བཞིན་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཏེ། བར་སྣང་དུ་སྐྱེ་རྣམས་གྱིས་སྐོག་ཆགས་དེས་པའི་ཤ་ལ་སྤུས་ཐོས་པ་  
ནད་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་ཚུལ་བསྐྱེད་པས་ཕྱོགས་བཞི་ནས་འདུས་པའི་ནད་པ་རྣམས་གྱིས་  
དེའི་ཤ་ལ་ཅི་ཅམ་ཐོས་གྱུར་བུད་པ་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ནད་ཞི་བར་བྱས་མཐར་བརྒྱ་  
བྱིན་གྱི་གཞུགས་གྱིས་ཐམས་ཅད་དགོ་བ་ལ་བཀོད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་རྒྱལ་པོར་འཁྲུངས་སྐྱབས་  
རྒྱལ་པོའི་དམག་གིས་སྤྱི་ལོ་རྣམས་ལ་མཚོན་ཆར་ཕབ་ཆེ། ཤིང་ཅེ་ནས་རི་ཞིག་གི་ཁར་མཚོངས་  
ཤིང་། དེར་སྐྱ་ཐག་སྐྱ་བས་རང་གི་རྒྱང་པ་བཅེངས་ཏེ་སྐྱར་མཚོངས་པས་ཤིང་ལྷ་མོ་རྣམས་ཞིག་གི་  
ཡལ་གའི་ཅེ་མོར་སྤེལས་པ་དམ་དུ་བརྒྱང་བའི་ལུས་ཀྱི་ཐམ་པའི་སྤྱིང་ནས་སྤྱི་ལོ་རྣམས་ཐར་བར་

བྱས་ཏེ་སློབ་གྲྭ་བཏང་བ་དང་། རྒྱལ་བུ་ཐམས་ཅད་སློབ་དུ་གྱུར་ཆེ་ཉི་འོག་གི་རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱིས་  
མངགས་པའི་བྲམ་ཟེ་ལ་སྐྱང་པོའི་མཚོག་སྤྱིན་པར་བཏང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་རང་ལུས་ནས་སྐྱུགས་  
པའི་ལམ་དུ་ཤིང་རྟ་དང་མཐར་སྐས་སྐས་མོ་བཅུན་མོ་བཅས་སློང་བ་རྣམས་ལ་ཞུས་པ་མེད་པར་  
བཏང་བ་དང་། སྤྱིང་སྤྱོད་མཚན་པོར་གྱུར་པ་ན་སྟག་མོ་སྟོགས་པ་ལ་ལུས་སྤྱིན་པར་བཏང་བ་དང་།  
དེད་དཔོན་ལེགས་པར་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པར་འཇུངས་ཆེ་སློབ་གཙོད་སྤངས་པའི་རྒྱལ་གྲིམས་ཀྱི་  
བདེན་པས་ཚོང་བ་རྣམས་རྒྱ་མཚོའི་སློང་དུ་རྒྱུད་པའི་འདྲིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་པ་སོགས་དེ་  
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤོན་གྱི་སྐྱེས་རབས་རྣམས་སུ་པར་བྱིན་དུག་ལ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་དཀའ་བ་  
རི་རྒྱར་སྤྱད་པའི་རྣམ་ཐར་སློང་དང་འཚམས་པ་ཁ་ཤས་རེ་ལེགས་པར་བསམས་ཏེ། དུས་གསུམ་  
གྱི་རྒྱལ་སྐས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ལམ་གྱི་རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུས་བྱང་རྒྱལ་སྐྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཡིན་པས།  
འདི་རྣམས་རང་འདོད་ཀྱི་འཁྲི་བ་རྒྱང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པར་གཞན་དོན་ཁོ་ན་བསྐྱབས་པས་དོན་  
གཉིས་མཐར་བྱིན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ངེས་པར་ཡི་མཚན་ཆེའོ་སྟུམ་དུ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་ནས་  
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱའི་ཡོན་ཏན་ཅན་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་  
པ་གཉིས་ཀ་ཡོང་བར་སོ་ཉོ་བ་ཆེན་པོ་གསུང་ངོ་།།

བརྒྱ་བྱིན་དང་ལྟ་མིན་སྐྱ་གཅན་དང་ཏམ་བུ་རའི་རྒྱང་མ་དབྱངས་ལྡན་མ་ལ་སོགས་པ་  
འདྲིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་ངོ་མཚར་ཆེ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་ཅི་  
སློམ་སྟུམ་དུ་བསམ་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡང་མོས་སློབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དཔགས་  
ནས་ས་སོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ཡང་འོག་མ་འོག་མའི་ཡོན་ཏན་ལས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་  
ཏན་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པར་བེདུ་བུམ་སྤོན་པོའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་མན་དག་ཆེན་པོར་སྤྱང་  
བས་སློའི་བུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་མངོན། སློབ་ཚོས་འབྱུང་དེབ་  
ཐེར་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་འཕགས་ལུས་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དང་པོའི་སློབ་དཔོན་ལྟ་བུར་སྤྱང་བུ་

སྐྱབ་ཐོགས་མེད་ཡབ་སྲས་སོགས་དང་། བོད་དུ་ཚོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་ཀླུ་མ་པ་དང་། མཁན་སྐོབ་གཉིས་དང་། རྣ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ། རྩོམ་མཁན་ཡབ་སྲས། སྐྱུ་མཆེད་གསུམ། སྤང་ཤར་གཉིས། རྩོམ་མཁན་སོགས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མི་སྣེ་དེ་གཞི་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་ཕྱག་རྩེས་པ་དཔགས་ནས་ཀྱང་དད་པ་ཅི་འཕེལ་བྱའོ། །ཉ་ཅང་མངས་ན་སྐོར་རྒྱུ་རྣམས་སྦྱིད་ལྷག་སྦྱེ་བར་དོགས་ནས་མདོ་ཅམ་ལས་མ་སྐོས་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་པལ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་དང་། རྒྱན་རྣམ་གཉིས། བྱང་ས། སྦྱིས་རབས། བསྐྱབ་བཏུས། སྦྱོད་འཇུག་སོགས་གཞུང་ཕྱགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་བཅའ་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །

གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ། དབྱེ་སྐོར་མང་ཡང་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་བཞིའི་སྐོར་ནས་བསམ་པ་ལ། སྐྱའི་ཡོན་ཏན་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ནི། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་ཅི་བས་སྦྱོར་དང་ལྟེ་བ་སྤྱུ་རྒྱུད་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱའི་འབྲུང་གི་རི་མོ་བཞེན་ཆེས་གསལ་བར་བཀྲ་བ་དང་། ཞབས་མཐིལ་གཉིས་ཤམ་མ་ཁྲིངས་པའི་ཁོང་མེད་པར་ས་ལ་ཀུན་ནས་མཉམ་པར་འདོད་པ་རུས་སྤྲུལ་གྱི་ལྟོ་བ་འབྲུང་བ་དང་། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རྣམས་སོར་ཆེགས་དང་པོ་ནས་བརྒྱུ་ལ་ཉེ་སོར་མེའི་བར་ལ་སངས་སང་པོ་ཡང་མེད་ཅིང་སོར་གདུབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཡང་གཞུག་ཏུ་རུང་བ་མཛེས་པའི་བགས་པའི་བྱ་བས་འབྲེལ་བ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་སྲུལ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སེན་མོ་རྣམས་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟར་དམར་མདངས་ཆགས་པ་དང་། མདོག་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱུད་ཅུའི་རྒྱན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྲུས་པའི་མཛེས་སྐྱེ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་གི་བདུད་ཅིར་གྱུར་ཅིང་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཐར་པའི་ས་བོན་ཁྲུང་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། མདོ་སྤེལས། དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་མཐོང་བ་དང་གསུང་ཐོས་པས་སྐྱུ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐྱལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཐོན་ཞབས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་པའི་སྤོན་འབྲུ་རྣམས་ཀྱང་ཞག་བདུན་དུ་



བདེ་བ་མཚོན་དང་ལྷན་ཞིང་ཚེ་འཕོས་ནས་སྐྱུང་བར་གསུངས་པས་ཤེས་ཀྱས་སོ།།

འཁོར་ལོས་བསྐྱུང་བ་དང་སར་གནས་སེམས་དབའ་རྣམས་ལའང་མཚན་དཔེ་རྗེས་  
མཐུན་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་ནི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་ཀྱིས་དག་པ་དང་། མངོས་  
བ་དང་གསལ་བའི་བྱུང་བར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་དེ་དག་ལས་ཆེས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་  
ལ། རྒྱུ་དབང་དུ་བྱས་ན་རིན་ཆེན་སྤེང་བར་ཉན་སོས་དང་འཛིན་ཉེན་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་  
ནམས་བརྩུབ་བསྐྱེས་པས་བ་སྤྱི་བུ་ག་གཅིག་འགྲུབ་པ་དང་། བ་སྤྱི་བུ་ག་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་  
པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱུད་བསྐྱུར་བས་དཔེ་བྱུང་གཅིག་འགྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་  
འགྲུང་བྱུང་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པ་གདུལ་བུའི་སྐྱོ་དོར་ཚད་བཟུང་བ་ཅམ་སྟེ། གནས་ཚོད་ནི་  
བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཡི་ཤེས་དང་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གོམས་  
བར་བྱས་པའི་གཙོ་བོའི་ལག་རྗེས་ལ་མཚན་དཔེ་རྣམས་འགྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་འདི་ཅམ་མོ་ཞེས་  
ཚད་གཟུང་དུ་མེད་པར་མཁས་པ་མང་པོ་བཞེད་དོ། །སྐྱེས་སྐྱེལ་བ་དང་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཕྱག་  
ཞབས་འཁོར་ལོས་མཚན་པའི་རྒྱ་དང་། སྐྱོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྐྱུངས་པ་ལ་ཡི་དམ་བཟུན་པ་  
ཞབས་མཐིལ་མཉམ་པའི་རྒྱུད་བཞག་པ་སོགས་མཚན་རྣམས་ལ་རྒྱ་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི་རྒྱ་དེ་  
རྣམས་མཚན་དེ་དང་དེའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་སྐྱུང་བས་འགལ་བ་མེད། དེ་ལྟར་སངས་  
རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ཆ་གང་ནས་བསམས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་སྐྱུང་མཐའ་ཡས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་  
བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་གསུམ་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་ཚུལ་སྐྱོས་མི་དགོས་ལ། མཚན་དཔེ་རང་གི་དོ་  
སོའང་རྣམ་ཀུན་གཟིགས་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པས་མཚན་དཔེ་དེ་དེས་  
ཀྱང་ཤེས་བུ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པར་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་  
ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། མཐའ་གྲས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སུ་ལ་  
ལར་སྐྱུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞིང་གཞན་དུ་བྱང་རྒྱུ་བསྐྱེས་པའི་རྒྱུ་དང་། འགལ་ཞེག་ཏུ་ཚོས་

འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཚུལ་དང་། ལ་ལར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སློབ་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་དང་། ལ་ལར་ལྷ་  
 ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་སློབ་པ་ལ་སོགས་པ་བཟང་བར་དཀའ་བའི་སྐྱའི་བཀོད་པ་ལྷ་ཚོགས་མིག་  
 འཕྲུལ་བཞིན་ཅིག་ཅར་བསྟན་ནས་གང་འདུལ་གྱི་མཛད་པའི་སློབ་སེམས་ཅན་རྣམས་སློབ་གྲོལ་  
 ལ་འགོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱའི་བ་སྐྱའི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་ཏུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་སྐྱ་དང་ཞིང་གི་བཀོད་པ་དང་སློབ་ལམ་གྱི་སློབ་པ་མཐའ་དག་གསལ་བར་སྟོན་ལུས་པར་  
 འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་དབང་པོ་ཞེས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱའི་ཚད་བལྟ་  
 བའི་ཕྱིར་རི་མཐོན་པའི་ཅེ་མོར་འཛེགས་ཏེ་བལྟས་ཀྱང་སྐྱ་ཚད་རི་མཐོར་སོང་བས་འོག་ནས་བལྟ་  
 དགོས་པ་ཁོ་ནར་སོང་བར་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་དང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་  
 པ་ལས། ཤར་ཕྱོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དགའ་འདུལ་ནས་བྱང་སེམས་འཕྲུགས་འཆང་ཞིང་འདྲིར་  
 འོངས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱ་ཚད་བལྟ་བའི་ཕྱིར་རང་ལུས་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་  
 སྐྱལ་ཆེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་དཔག་ཚད་འབྲམ་ཕྱག་མང་པོའི་ཚད་ཅན་དུ་སོང་བས་ལྟ་མ་ལུས་  
 པར། རྩ་འབྲུལ་གྱིས་སྟོང་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གསལ་ལྷན་གྱི་བ་ཕྱག་བརྒྱ་འདས་པ་ན་  
 བརྒྱ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་དཔལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྟོང་པོ་བཞུགས་པའི་བྱང་དུ་  
 ཕྱིན་ཀྱང་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཅེ་མཐོང་མ་ལུས་པས། སྐར་འོངས་ནས་ཆེད་དུ་བཞོད་པར་གསུངས་པ་  
 ལྟར་སྐྱའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སློབ་དཔན་བདག་འདྲས་རི་བཞིན་  
 བསམ་པར་ག་ལ་ལུས། མཚན་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་རྩེད་ཟད་འཆར་སྤྲོ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་  
 རྗེས་སུ་འབྲལ་པ་ལ་མཁོ་ཆེ་བར་ཡང་སྤང་བས་ཞིབ་ཏུ་བཀོད་ན་ལེགས་མོད། མངས་གྱིས་དོགས་  
 པས་མ་གྲིས་ཏེ། མངོན་ཏྟོགས་རྒྱན་ཅེ་འབྲེལ་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ།།

གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི། གཤམ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་འཚམས་པར་སོ་སོའི་རྒྱད་ལ་  
 དགེ་ཅེ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་པ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་གསུང་མཉེན་

བའམ་ལས་སྲུ་རྒྱུ་བ་དང་། རོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཉན་པ་པོའི་ཡིད་བདེ་བར་བྱེད་པས་གསུང་འཇམ་  
 བ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་དང་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་དོན་བཟང་པོ་སྟོན་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་།  
 ལྷ་དང་འཕགས་པའི་ཚིག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཚིག་འབྲུ་བཟང་བས་ཡིད་དུ་འཐད་པ་ལ་སོགས་པ་  
 གསུང་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གསུང་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཙམ་  
 ལའང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཚང་བ་དང་། རྒྱད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གཅིག་སྤྱང་ན་  
 ཡང་འཁོར་དུ་འདུས་པའི་ལྷ་སྤྱི་མི་དང་ཕྱོལ་སོང་སོགས་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་སྐྱད་དང་མཐུན་པར་གོ་  
 བའི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་དོན་གཅིག་བསྟན་པའི་ཆེ་འཁོར་  
 གྱི་གདུལ་བྱ་སོ་སོས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་མོས་པ་དང་འཚོམས་  
 པའི་དོན་དེ་དང་དེར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལས། དོན་གཞན་དུ་མི་གོ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་  
 བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བདེན་པ་པོའི་ལེའུར། འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་སེམས་  
 ཅན་གང་ཡོད་གྱིས་བྱི་བ་མི་འདྲ་བ་ཁོ་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་ལུས་ཀྱང་གསུང་གཅིག་གིས་བྱི་བ་ཐམས་  
 ཅད་ཀྱི་ལན་མཛད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས། མཚན་  
 དཔེ་དང་བ་སྐྱ་རྩལ་ཆད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་བྱངས་ལས་  
 འདས་པའི་ཁམས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་དབྱངས་འབྱུང་བ་དང་། སྟོན་པ་བྱ་རྒྱུ་དུང་པོའི་  
 རིང་བཞུགས་ཆེ་འཕགས་པ་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱས་གསུང་གི་ཚད་བལྟ་བའི་ཕྱིར་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་  
 ཞིང་འདྲིའི་རྒྱབ་སྟོགས་གླིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་འདས་ཀྱང་གསལ་བར་རོས་  
 པས་སངས་རྒྱས་དང་རང་གི་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་མཐུས། རྒྱབ་སྟོགས་སྲུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གསྐྱའི་སྤྱང་  
 དགུ་བཅུ་ཅུ་དགུའི་བྱེ་མ་སྟེན་གྱི་པ་རོལ་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞིང་ཁམས་འོད་ཟེར་  
 རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པར་བྱིན་པ་ན་ཡང་། སྟོན་པའི་རྒྱུད་དུ་ཉན་པ་བཞིན་རོས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་  
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་གསང་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསམ་བཞེད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་

པ་ཁོ་ནར་སྤང་། མདོར་ན་རྩུ་འཕྲུལ་ལྟ་བུས་དང་པར་བྱེད་ལུས་ཀྱང་། སྤེ་རྒྱའི་སྤྲུག་ཀྱང་གྱི་ནད་  
སེལ་བ་དང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཐབས་མཚོག་ནི་གསུང་གི་  
མཛད་པ་ཡིན་པས་སྤྲིང་ནས་དད་པ་བསྐྱེད་པར་འོས་སོ། །གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་  
ཁྲད་པར་རྣམས་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བས་ཉི་སྤང་དང་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལྟ་བུའི་གཞུང་ཆེ་བའམ།  
མ་མཐའང་རྒྱལ་དབང་བདུན་པས་མཛད་པའི་བསྐྱོད་སྤྲིན་འགྲེལ་པར་བལྟ་དགོས།

ཐུགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ལས། མཁྲེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་  
ཚན་ཉེར་གཅིག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་རྣམས་ཆེས་ངོ་མཚར་བའི་གནས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་།  
ཁྲད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྡེ་ཚན་ལའང་། གནས་དང་གནས་མ་  
ཡིན་པ་མཁྲེན་པ་དང་། ལས་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མཁྲེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་ཐར་  
སོགས་མཁྲེན་པ་དང་། དབང་སོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་མཁྲེན་པ་དང་། མོས་པ་སྐྱ་ཚོགས་  
མཁྲེན་པ་དང་། ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སོགས་མཁྲེན་པ་དང་། སྤིད་ཞི་ཐམས་ཅད་དུ་  
འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྲེན་པ་དང་། སྡོན་གནས་ཤུག་པ་མཁྲེན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྲེན་པ་  
དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྲེན་པ་སྟེ་སྟོབས་བརྩའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མདོར་དེམ་ན་གོ་རིམ་གྱི་སྐབས་  
སྤྲུང་སར་གསུངས་པ་བཞིན། བཙོ་བརྒྱད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་  
བདེ་སྤྲུག་སོགས་འབྲུང་གི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་མི་འབྲུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རི་ལྟ་  
བ་བཞིན་མཁྲེན། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་དབང་སོ་མཚོག་དམན་དང་། མོས་པ་སྐྱ་ཚོགས་  
དང་། བག་ལ་ཉལ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའང་མཁྲེན། དེ་རྣམས་ལས་ཉོན་དང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་  
ཅི་འདྲ་བས་གདུངས་པ་དང་། འཛིགས་པ་ལས་སྦྱོལ་བའི་དུས་ཀྱང་མཁྲེན། སྦྱོབ་པའི་ཐབས་  
མདོན་མཐོ་སྐྱབ་བྱེད་སྤྲིག་སྦྱོང་དགོ་སྐྱབ་དང་། བསམ་གཏན་སྟོབས་འཇུག་སོགས་དང་། དེས་  
ལེགས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡུང་རྩལ་སྐྱབ་པའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། ཁྲད་པར་ཉག་ཆད་གྱི་

མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའང་མཁྱེན། ཐབས་དེས་བསྐྱབ་  
བར་བྱ་བ་ཐེག་པ་མཚོག་དམན་གྱི་སྤང་འདས་གཉིས་ཀྱང་ཆགས་སོགས་མེད་པར་མཁྱེན་པས་  
ན་ཐབས་ལ་བསྐྱབ་པའི་བདུད་དང་། སྐྱབས་ལ་བསྐྱབ་པའི་བདུད་སོགས་མི་མཐུན་སྤོགས་ཐམས་  
ཅད་ལས་རྒྱལ་བའི་སྣོབས་ཀྱི་ལོན་ཏན་ལ་སྐྱུས་ཀྱང་འགྲན་དུ་མེད།

གཞན་ཡང་རང་དོན་ཚོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཉོགས་པ་ལྷན་ཚོགས་  
དང་། སྐྱིབ་པ་མ་ལུས་པ་ཟད་པའི་སྤངས་པ་ལྷན་ཚོགས་སོལ་བར་དམ་བཅས་པ་དང་། གཞན་དོན་  
ཆགས་སོགས་ཐར་པའི་བར་ཆད་དང་། གཞི་ཤེས་སོགས་ཐར་ལམ་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚོས་མཐུན་  
གྱི་ཚོལ་བ་པོ་མེད་པའི་མི་འདིགས་པ་བཞི་དང་། ཚོས་སྣོན་པ་ན་འཁོར་ནམས་གྲུས་པས་ཉན་  
པ་དང་། མི་གྲུས་པ་དང་། དེ་གཉིས་འདྲེས་མར་གནས་པ་ལ་རིམ་བཞིན་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་  
ཁོ་དང་། ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པས་བསྐྱབ་པའི་དྲན་  
པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་དང་། སྐོ་གསུམ་གྱི་སྣོན་གཞན་གྱིས་ཤེས་དོགས་ནས་བཅབ་པར་བྱའོ་  
སྣམ་པའི་དགོངས་པ་མི་མངའ་བའི་བསྐྱང་བ་མེད་པ་གསུམ་དང་། གཞན་དོན་དུ་སྐྱུ་དང་གསུང་  
གི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་པ་ཉེར་བར་གནས་པའི་བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་  
བའི་ཚོས་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་  
དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱིན། སྐྱེ་བའི་མངོན་མཚོའི་སྣོད། སྐྱེ་བའི་དེས་ལེགས་  
གྱི་སྣོད་ཅེས་ཉོན་མཚན་དུས་དུག་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གཞིགས་ཏེ་པན་བདེ་བསྐྱབ་པར་དགོངས་  
པའི་ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་། ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་ལ་འབྱུང་སྲིད་པའི་སྣོན་དུག་ལས་བསོད་  
སྣོམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྒྱུ་བའི་ཆེ་སྤང་བོ་ཆེ་དང་བྱི་དང་སྐྱེལ་ལ་སོགས་པས་གཞོན་པ་སྐྱེལ་བ་དང་།  
འགྲོག་དགོན་པར་ཚོམ་རྒྱན་དང་སྐྱག་ལ་སོགས་པས་འདིགས་པ་ལྷ་བྱའི་འབྲུལ་པ་སངས་རྒྱས་  
ལ་མི་མངའ་བ་དང་། འགྲོག་དགོན་པར་ལམ་ལོར་བས་སྐྱ་མཚོན་པོར་འདོན་པ་དང་བག་ཆགས་

གྱི་དབང་གིས་གད་མོ་ཆེར་དགོད་པ་ལྟ་བུའི་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ་དང་། བརྗེད་ནས་བྱ་བ་ཤོར་བ་དང་  
 བྱ་བའི་དུས་ལས་ཡོལ་བ་ལྟ་བུའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། ལྷོ་མས་པར་ཞུགས་ཏུང་མ་  
 ཞུགས་ཏུང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྤྲུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བ་  
 དང་། འཁོར་བ་ལ་མི་མཐུན་པ་དང་སྤང་འདས་ལ་ཞི་བར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་  
 ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དུས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་  
 མ་བཞགས་པར་དེའི་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ་སྟོན་པས་བསྐྱུས་པ་  
 ཏུག་དང་། བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་སོགས་ལ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་  
 འདུན་པ་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཕྱིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གསུམ་གྱི་སྤྱི་བོ་གྱི་  
 མ་སྟེད་འདས་པའི་གནས་སུ་གཤེགས་པར་སྟོོ་བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་  
 གྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་དེ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་དུས་རྟུག་ཏུ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་  
 དང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། གདུལ་བུའི་ཉོན་  
 མོངས་ཀྱི་སྟོན་པའི་གཉེན་པོར་ཚོས་ཕྱང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རིམ་ལྡར་འོས་པར་སྟོན་པ་མཁྲེན་པའི་  
 ཤེས་རབ་དང་། སྤྱི་བ་པ་མཐའ་དག་ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་ལས་ཉམས་པ་  
 མི་མངའ་བ་སྟེ་རྟོགས་པས་བསྐྱུས་པ་ཏུག་དང་། འོད་འགྲུང་པ་དང་སྟོན་ལམ་བཞི་སོགས་སྤྱི་  
 འཕྲིན་ལས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པ་དང་འཚོམས་པར་ཚོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་  
 དང་། བྱམས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡི་ཤེས་སྟོན་དུ་འགོ་  
 ཞིང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་སྟེ་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་དང་། འདས་མ་འོངས་  
 ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྲེན་པའི་ཡི་ཤེས་  
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོན་བརྒྱད་དང་། ཕྱང་ཁམས་སྟེ་  
 མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་



པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ངོ་མཚར་སྐད་དུ་བྱུང་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའོ།།

སློབ་དམན་ལ་འཆར་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆེ་འཕོ་བ་ལྷུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས།  
ཤུག་དགའ་སྐྱེས་བུ་བ་ཞིག་ཤི་བའི་ཆེ་ཉེ་དུ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་ལྷན་གཏོད་པ་ཟེར་བ་དེ་བྱས་པར།  
སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དེས་ཆེ་འདས་ལ་མི་པན། དེ་གཞོན་སྐྱེན་གཏོགས་འདོད་དང་བྱི་ཟླ་བ་བྱེད་བྱ་  
བ་གཤེན་པོའི་ཆ་བྱུང་དུ་བརྩམས་ནས་འོང་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པས། དེ་དག་ལ་  
ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ཕྱིར་ཤུག་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིམ་ནས་རང་རང་གི་མིང་བྱང་བཅུག་པའི་འབྲུའི་སྐྱམ་པོ་  
རེ་ཁྲིར་ཤོག་གསུངས་པ་དང་། ཤུག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁྲིར་འོངས་པ་སློགས་གཅིག་དུ་སྦྱངས་  
པ་ན་སྤང་པོ་ཆེའི་རྒྱབ་ཁལ་འོངས་པ་ཅམ་གྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་སོ་  
སོར་སྤང་བསྟན་པ་རྣམས་གཅིག་གྱང་མ་འཁྲུལ་བར་བྱུང་བས་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པར་ཡིད་ཆེས་  
པར་གསུངས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་འཛམ་བུའི་སྤྱིར་གི་ཚེ་ཤིང་ནགས་ཚལ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པས་  
པའི་ཐལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་སྐྱུགས་ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་གྲུགས་པའི་རྩལ་ལྷན་རྣམས་གྱང་འདི་ནི་ས་  
སློགས་འདི་ལྟ་བུར་ཡོད་པའི་ཤིང་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་རྩ་བའི་རྩལ་ལོ་ཞེས་དང་། འདི་ནི་གཞན་འདི་  
ཞེས་བྱ་བའི་རྩ་ལོའི་རྩལ་ལོ་ཞེས་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་མཁྲེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བར་བཞག་པ་  
ལྟ་བུའི་སློབ་པ་གྱང་བསམ། ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་མཉམ་  
རྗེས་སྐྱེས་ཀྱིས་ཉོགས་ཅམ་ལས་ཅིག་ཆར་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་རུས་ལ། སངས་རྒྱུས་  
པ་ན་རི་ལྟ་རི་སྐྱེད་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ཆགས་སོགས་མེད་པར་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྲེན་  
པ་དང་། ལྷོ་ལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྤང་དོར་གྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་འཁོར་བ་འཇུག་ལྷོག་  
ཐབས་དང་བཅས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་མཐའ་སོན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པར་འཛོག་  
པའི་སྐྱུབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོར་མངོན།

བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། སློབ་དཔོན་དབང་པོས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱིས་

བཅེངས་པས་འཁོར་བ་འདིར་མི་སྡོད་པའི་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་ལ་བཙོན་ལྡན་འདས་ནི་འགོ་  
 བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་འཆིང་བ་དགོལ་བར་བཞེད་པའི་སློང་རྗེས་སྤྲུགས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པས་ནས་འཁོར་  
 བའི་གནས་འདིར་དབང་མེད་ཏུ་བཞུགས་དགོས་ལྗང་བས། དང་པོར་སངས་རྒྱས་རང་ལས་ཀྱང་  
 སློང་པའི་སློབ་མཁུན་བཞེན་ཏུ་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་རང་དབང་མེད་པར་བཞུགས་སུ་འཇུག་  
 མཁུན་སློང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྲུག་འཆའ་འོས་པར་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་  
 ཀྱི་རིང་སློང་རྗེ་ཆེན་པོ་གོམས་པ་མཐར་སྐྱིན་པའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་སེམས་ཅན་སྤྲུག་  
 བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་སློང་རྗེ་སྤྲུག་ཏུ་བྱུང་བ་མི་སླེ་བའི་གནས་མེད་ཅིང་། ཆ་གང་བཤེས་སློབ་  
 སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཤེ་  
 ཏུ་ཡོད་པས་ན། དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་སློང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་ཉག་ཏུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འབྱུང་  
 སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཉམ་ཐག་པའི་སྤང་ཚུལ་མི་མཁུན་པའི་སྐབས་མེད་ལ། མཁུན་  
 ཡང་བཅེ་བ་མི་སླེ་བའི་སྐབས་ཀྱང་མི་སློང་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་སློང་རྗེ་ནི།  
 འགའ་ཞིག་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ཆེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཤེས་འདོད་སླེ་ལ། དེ་ཉིད་སློབ་  
 ཏུ་གྱུར་བ་ན་སློང་རྗེ་ཆེ་ཆེ་ཡལ་བར་འབྱུར་བ་ལྟ་བུ་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་ཚུལ་གཤེགས་སྤྲུ་  
 བར་སྤང་། སླེ་པོ་ལས་ཆེར་བདེ་བ་ཁོ་ན་འདོད་ཀྱང་དེ་སྤྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་འེན་ཏུ་རྫོངས་པས་  
 ཆགས་སྤང་ཤེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་སློབ་གཙོད་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་སྤྲུག་པ་སྤྲུ་ཆོགས་  
 བྱས་པས་དོན་གྲུབ་པར་རྫོམ་ཞིང་དཔུལ་བའི་ཐངས་ཆེན་ཏུ་མཚོངས་ལ་ཁང་བ་རྣམས་ལ་སྤྲུ་  
 ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་སློང་རྗེ་ཏུས་ཉག་ཏུ་སླེའོ། །

འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ལས། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། ས་སློང་ཐམས་ཅད་  
 བེད་ཚུལ་རང་བཞེན་དག་ཅིང་གསལ་བར་གྱུར་པའི་དོས་སུ་ཤར་བའི་བརྒྱ་བྱིན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་  
 གཟུགས་བརྟན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་མཐོང་བས་མི་རྣམས་དེ་འདྲའི་སུན་ཆོགས་ཐོབ་

བར་སྐྱོན་ཞིང་བསོད་ནམས་མངོན་བར་འདུ་བྱས་པས་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། མཚན་
 དཔེས་བརྒྱན་པའི་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་སྐྱོད་ལམ་བཞི་དང་ཚོ་འབྲུལ་སྣ་ཚོགས་པས་
 རོལ་བ་ལ་འབད་ཚོལ་གྱི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་། སྐལ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མཚོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་
 རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ཕྱིན་དུག་སོགས་བསྐྱབས་པས་གཏན་བདེའི་གོ་འཕང་ཚོབ་བར་འགྱུར་
 བཞི་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པའི་ཚུལ་དང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གི་སྐྱེང་ན་ལྟ་
 རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལས་བྱུབ་པའི་ལྟའི་རྩ་ཚོས་ཀྱི་འབྲུགས་འཆང་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་
 རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་དུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོམ་བཞིའི་སྐྱེ་དབྱེངས་ཀྱིས་སྣ་རྣམས་དགེ་བ་ལ་སྐྱུལ་བར་བྱེད་
 པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལའང་བསྟན་བར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་གཏུལ་བྱའི་ཚོས་པ་དང་
 འཚམས་པའི་ཚོས་སྐོ་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱོན་པ་ནི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པའི་ཚུལ་
 དང་། དབྱེང་དུས་སྐྱོན་གྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་འབྲིགས་པ་ལས་འབད་ཚོལ་མེད་བར་ཞིང་པའི་ལོ་
 རྟོག་གི་གསོས་སུ་ཆར་འབེབས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཙེ་ཆེན་སྐྱུགས་རྗེའི་
 སྐྱིན་ལས་ཀུན་སྐྱོང་གི་རྣམ་རྟོག་མེད་བར་འགྲོ་བའི་མངོན་མཚོ་དང་དེས་ལེགས་སྐྱུབ་བྱེད་དགེ་
 བའི་ལོ་རྟོག་གི་གསོས་སུ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པ་ནི་སྐྱུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་
 བྱུབ་ཚུལ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཆངས་པ་དང་། ཉི་མ་དང་། འོ་ར་བྱ་དང་། སྐྱ་བརྟན་དང་། བམ་
 མཁའ་དང་། ས་གཞི་སྟེ་དཔེ་དགུས་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པར་བསྟན་
 པ་རྣམས་རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལས་ཤེས་དགོས། འཛིག་རྟེན་པལ་པ་རྣམས་སྐོ་གསུམ་གྱི་འབད་ཚོལ་མེད་
 བར་བྱ་བ་བྱེད་པ་གཏན་མི་སྤིང་ལ། ས་བརྒྱུད་པ་ནས་ཚོས་སྐྱོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སྐྱོང་གི་ཚོལ་
 བ་རགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་ངམ་ངམ་འབྲུགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་འབྱུང་བར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་དུས་
 ལུས་ངག་གི་ལས་ཀུན་ནས་སྐོང་བའི་རྟོག་པ་སྤོ་མ་སྤངས།

གཞན་དོན་སྐྱུན་བྱུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་འགལ་སྐྱེན་སྤོ་བའི། ཤེས་སྤྱི་བ་སྐྱོགས་ཡན་ལག་

བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚེན་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཞེས་པ་ལུས་ངག་གི་ལས་འདུ་བྱེད་པའི་ཀུན་སྐོང་གི་རྟོག་པ་སྤྲོད་པའི་ཡིན་པར་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་ནམ་སྤངས་པ་ན་གཞན་དོན་འབད་མེད་སྐྱུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན། གཞུང་ཆེན་མང་པོར་གཞན་དོན་སྐྱུན་གྲུབ་སྐྱབས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ནི་དོན་འདི་ལ་དགོངས་པར་སྤང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་མཚན་པ་ངལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་འབད་ཚེ་ལ་མི་སྟོས་པར་མ་ཟད། ཀུན་སྐོང་གི་ཚེ་ལ་སྤྲོད་པའི་ལའང་སྟོས་པ་མེད་པས། གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་སྟོད་རུང་དུ་གྱུར་མ་ཐག་འཕྲིན་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པ། དཔེར་ན་མེ་ཡོང་གི་གཡའ་དག་པ་ན་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་དང་མཚུངས་སོ།། སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་ཀུན་སྐོང་གི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་བཞིན་མཚན་པའི་ཚུ་ལ་བཤད་ཟིན་ལྟར་ཡིན་པས་རྟོག་པ་མེད་ན་མི་མཁྱེན་ནམ་སྐྱུ་པའི་དོགས་པ་ག་ལ་འོང་།

འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ནི། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་དུ་ངེས་པར་འབྲིན་པའི་རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་རིམ་པ་ལྟར་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ནི་ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། དེ་དག་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་གི་གོ་འཕང་མཐའ་དབུས་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་ལ། བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་གཟིགས་ཏེ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ལ་སྦྱིབ་བྱེད་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྐོར་བྱུང་གྱི་རྗེ་མ་རྣམས་གཞོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱིབ་པ་འཛོམས་པའི་རྒྱུན་

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་དུས་ཀྱི་ཏུ་དགོངས་ནས་ལམ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་  
ལས་རྒྱུ་མི་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱ་དང་། བསོད་  
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་།  
དེ་མ་ཉོན་མོངས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་དོན་གྱི་གནས་དུག་པོ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན། རྒྱ་  
མཚོ། ཉེ་མ། རྣམ་མཁའ། གཏེར། སྤྱིན། རྒྱུང་རྣམས་དང་མཚུངས་པའི་ཚུལ་རྒྱུད་ལྷན་བཟུང་།

མདོར་ན་སྤྱིར་བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཤིང་བྱུང་བར་ས་  
བརྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་གོང་འཕེལ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་བར་དམ་  
བཅས་ཤིང་སློབ་ལམ་བཏབ་པ་སོགས་རྒྱ་ལུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་།  
བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་རྒྱུན་ཆགས་པ་དང་།  
བསྐྱེད་བྱའི་སེམས་ཅན་ལ་ཟད་པའི་མཐའ་མེད་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་  
བཞིན་གྱིས་དག་པ་གནས་བར་འདྲ་བར་གཟིགས་ནས་སློབ་ལུས་བར་མཁའེན་པ་དང་། ཐུགས་  
རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དུས་ཏུ་དགོངས་ནས་གང་འདུལ་གྱི་འཕྲིན་ལས་མཐའ་  
ཡས་པ་རྒྱུ་མ་ཆད་བར་མཛད་པས་ན། འཁོར་བ་མ་སློངས་ཀྱི་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་  
རྒྱུ་མི་འཆད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་སྤྲོད་བར་སྤྲོད། རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་སྤྱིན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུ་མི་  
འཆད་པའི་གནད་འདི་དག་ལེགས་པར་གོ་ན། ལྷ་དན་ལས་འདས་ཟེན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་  
ཀྱིས་གཞན་འདིགས་པ་ལས་སློབ་པའི་མཛད་པ་མཛད་དཀའམ་སྤུམ་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་  
མཛད་པར་ཅུང་ཟད་འགྲངས་འགྲོའམ་སྤུམ་པའི་དོགས་པ་མི་དགོས་པར་རང་དོས་ནས་དད་པ་  
ཅེ་གཅིག་པའི་སློབ་སྐྱེད་པ་གནས་ལུས་མ་ཐག་སློབ་བྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གདོན་མི་ཟ་བར་འཇུག་  
པས། བད་གི་ཉེན་འབྲེལ་འཛོམས་པ་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་ཚུལ་དང་གཞན་སློབ་པའི་ལུས་པ་སྤུལ་དུ་  
སྤྱིན་པ་ལ་ངེས་པ་སྟེར་རོ།

འཕྲིན་ལས་ལ་དབྱེ་ན། བྱེད་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་། བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་  
ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་ཡིན་  
ལ། རྗེ་མ་ནི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་སེམས་སྣ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་  
བས་མཚོན་པའི་འབྲས་བུ་གསུང་ཀྱི་ཕྱན་སྲུང་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །འདིར་མདོ་ཅམ་ལས་མ་  
བཞོན་དེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་དཀོན་མཚོག་སྤྱིན་དང་། གཟུངས་རྒྱལ་  
ཀྱིས་ཞུས་པ། མདོ་སྡེ་བསྐྱལ་བཟང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་  
རབ་དང་། རྒྱུ་ལྷ་མ། མདོན་ཉོགས་རྒྱན་ཅ་འབྲེལ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། བྱང་ས།  
གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན། བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་བ།  
ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་སྣ་བུ་ལས་ཤེས་པར་  
བྱ་དགོས། ལམ་རིམ་དུ་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་བཅས་པ་རྒྱར་དུ་འབྱུང་ཡང་འདིར་ཉན་  
རང་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་ཚུལ་ཤེས་སྤོའོ།

གསུམ་པ་བྱང་ཚོས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ནས་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་  
དང་། བྱང་ཚོས་གཞན་རྣམས་གང་དུ་འདུ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་བོའི་སློབ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་  
པོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྐྱབས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་སྐྱོས་ཏེ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་  
བཞུགས་པའི་ཚོགས་ཞིང་སྤར་ལྟར་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ། དན་འགྲོའི་སྐྱབ་བསྐྱུ་ཀྱི་སྐྱབས་  
སྐྱུ་བསྟན་པའི་དམིགས་སྐྱོར་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཞིབ་པར་བསྐྱུངས་ཏེ་འདིགས་ཤིང་སྐྱབ་པའི་  
སྤོའི་ཅི་མ་ཡལ་བའི་ངང་ནས། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་  
ཟེན་ལྟར་རྒྱས་པར་སྐྱོང་བའམ། མཁྱེན་བཅེ་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བསམས་པའི་མཐར་འདི་  
ལྟར། རང་འདིགས་པ་ལས་མ་གྲོལ་བར་གཞན་སྐྱོབ་མི་ལུས་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ནི་དན་  
འགོ་དང་འཁོར་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྤངས་པར་མ་ཟད་ཤེས་སྤྱིའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་



བའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པར་སྤངས་པས་འདིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ། དེའི་སྟོབས་  
ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སྟེང་པོར་བཞུགས་པ་ན་བདུད་སྡིག་ཅན་དབྱང་དང་བཅས་པས་མཚོན་ཆ་སྣ་  
ཚོགས་ཀྱི་ཆར་པབ་པ་མཚོན་རྣམས་སུ་བསྐྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་པམ་པར་མཛད་པ་དང་། གཞོན་  
སྦྱིན་འབྲོག་གནས་དང་། ཀོ་ས་ལའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་ཤ་ཟ་སྟོང་སོགས་མི་མིན་གཏུམ་པོ་རྣམས་  
བཏུལ་བ་དང་། ལུ་སྟེགས་སྟོན་པ་བྱུག་སོགས་ཚོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོས་ཆར་བཅད་པ་དང་། རྒྱལ་  
པོའི་ཁབ་ཏུ་གཤེགས་པ་ན་སེལ་རལ་པ་ཅན་དང་། སྤང་ཆེན་ཞོར་སྦྱོང་སོགས་རྩ་འཕྲུལ་ཀྱིས་  
བཏུལ་བ་དང་། བྱིམ་བདག་དབལ་སྤྲས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཤོང་པར་འདོད་ནས་མེ་དོང་  
ཆེན་པོ་བྱས་པ་མེ་ཉོག་གི་མཚོར་བསྐྱུར་ཅིང་། དུག་སྐྱུར་བའི་ཞལ་ཟས་རྣམས་ཆེན་པར་གསོལ་  
ཀྱང་མ་གཞོན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ནང་གི་འདིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཆེས་མང་  
བ་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།།

གཤུལ་བུ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མ་མཁས་ན་གཞན་སྐྱོབ་པ་དཀའ་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་  
འདས་ནི་གང་འདུལ་གྱི་ཐབས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་ཚུལ། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འདིག་ཉེན་ཁམས་  
ན་གཤུལ་བུ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གང་གིས་འདུལ་བའི་སྐྱེའི་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་  
རང་རང་གི་མོས་པ་དང་འཚམས་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱིས་འབྲལ་དང་ཡུན་གྱི་པན་བདེ་ལ་  
སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་ཟེན་ལྟར་དང་། སྟོན་གྱི་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་བྱིམ་བདག་དབལ་སྤྲས་  
ལོ་བརྒྱ་ལོན་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དགེ་རྩ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པས་འབགས་པ་ལྷ་རིའི་བུ་  
སོགས་དག་བཅོམ་མང་པོས་མ་གནང་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་མོ་ཏུ་འགལ་གྱི་བུ་ལ་གཏད་ནས་  
ཐབས་མཁས་དུ་མས་རིམ་གྱིས་ཐར་པ་ལ་བཞོན་པ་དང་། གཞུང་དགའ་བོ་བྱུང་མེད་ལ་ཆགས་  
པས་དུས་འདའ་བ་སྟོན་པས་ནན་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་སྟོན་དང་དཔྱལ་བའི་གནས་སོགས་བསྟན་  
ཅིང་གདམས་དག་སྟོམ་བཅུག་པས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་རྒྱུང་པ་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་

བས་བྲམ་ཟེའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་སིངྏ་ཞེས་བའང་ཡུན་རིང་སློབ་མ་རུས་པ་དེ་བཙུག་ལྟ་བུར་འདས་  
གྱིས་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་མཆིལ་ལྟམ་སྲི་བར་བསྐྱལ་ནས་སྤྱིབ་པ་སློབ་བཅུག་སྟེ་རིམ་གྱིས་  
གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གོལ་བར་མཛད་པ་དང་། སོར་མེད་ཅན་སློབ་དཔོན་དན་པས་བསྐྱུས་ཏེ་ཞག་  
བདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་མི་དགུ་བརྒྱ་དང་གོ་དགུ་བསད་པའི་སྤྲིག་པོ་ཆེ་ཡིན་ཡང་། སངས་རྒྱས་གྱིས་  
གདམས་ངག་བསྟན་ནས་སློབ་བཅུག་པས་སྤྲོད་འདས་ཐོབ་པ་སོགས་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ལོ་  
རྒྱུས་མཐའ་ཡས་ཤིང་། ད་ལྟའང་དབང་པོ་མཚོག་དམན་སུ་འདྲ་ཞིག་གིས་ཉམས་སུ་སྤངས་ཀྱང་  
དོན་དུ་མི་འབྱུང་བ་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་གྱི་རིམ་པའི་གདམས་ངག་འདི་ལྟ་བུ་འཛིན་ཉེན་ན་  
གནས་པའང་རྒྱལ་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོར་མཛོད་དོ།།

སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག་པ་མེད་ན་ཉམས་ཐག་རྣམས་གྱིས་དབྱུང་གཉེན་  
ཞུས་ཀྱང་མི་སློབ་པ་ད་ལྟ་པལ་བ་རྣམས་གོ་ས་རྩེད་ཟད་མཐོ་བ་ཞིག་ཏུ་སྤྱོད་པས་ན། ཉམས་རྒྱུང་དག་  
ལ་བརྟུན་བཙུག་དང་བྱུང་གསོད་བྱེད་པ་ཅམ་ལས་ཆོག་ལེགས་པ་དེ་ཡང་སྤྲི་མི་འདོད་པ་ལ་བལྟས་  
ན་ཤེས། བཙུག་ལྟ་བུར་འདས་ལྟ་དང་བཙུག་པའི་འཛིན་ཉེན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཚོན་ཀྱང་དམན་པ་  
ལ་ལྟག་པར་བཅེ་བའི་ཚུལ་ནི་མཚོག་ཏུ་དད་པའི་གནས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཁྱིམ་བདག་ཉོག་ལྟ་བུ་  
བུ་ལེགས་འོངས་ཞེས་པ་སྤྱིས་མ་ཐག་ནས་གཞོད་པ་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་མི་ལོར་ཐམས་ཅད་རིམ་  
གྱིས་ཟད། གར་སོང་ཡང་བཟུམ་མི་ཤེས་པས་ཉེ་འདྲེལ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་པོར། ཁོ་དང་ལྟན་ཅིག་  
ཕྱིན་པའི་སྤྲོད་པོ་རྣམས་གྱིས་ཟན་མ་རྟེན་པས་སྤྲོད་ཞུར་ཡང་མ་རྩུད། སྤྲོད་ཚད་གྱིས་བརྟེན་པས་  
པས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་ཐག་པ་ལ་སྟོན་པས་ལྟང་བཟེད་ཀྱི་པམ་པའ་གནང་སྟེ་ལས་ངན་སྤྲོད་བཅུག་ནས་  
རིམ་གྱིས་དག་བཙུག་ལ་བཞོད་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་ཅིག་ལ་བུ་ཤིན་ཏུ་མི་སྤྲུག་པ་ཞིག་བཙུག་  
པ་རྩེད་ཟད་ཆེར་སྤྱིས་པ་ན་པ་མས་རང་ཁྱིམ་ནས་བསྐྱད། སྤོང་པའི་ལས་སྤྲོད་ཏུ་འབྱུངས་པ་ན་  
གྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་སྤྲོད་སོགས་དེག་ཅིང་སྤྱོད་པོས་ཆོལ་དུའང་མཛོད་ཚད་ཐམས་ཅད་གྱིས་

འདྲེ་འོངས་ཟེར་ནས་བརྟེན་པ་ས། ཉིན་མོ་གཤམ་ཅིང་མཚན་མོ་དགའ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་པའི་  
ལུལ་དུ་ཟས་རྒྱུ་ཟད་སྤུལ་བ་ཙམ་གྱིས་འཚོ་བ་སྐྱབས་ཤིག་སྟོན་པ་ཉིད་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་མི་སྤྱད་  
པའི་གཟུགས་སུ་སྤྱུལ་ནས་འགྲོས་ཚུལ་སོགས་བསྟན་ཅིང་། མཐུན་པའི་གཏམ་དང་ཁ་ཟས་གྱིས་  
ཆོམ་པར་མཛད་མཐར་སྐྱུ་དངོས་གྱིས་ཆོས་བསྟན་ནས་རྒྱུན་ལྷགས་དང་དག་བཙུག་རིམ་བཞིན་  
ཐོབ་པར་མཛད་པ་དང་། དག་སློབ་ནད་པ་མལ་ནས་ལྷང་མ་རུས་པ་བཤའ་གཅིད་ནད་དུ་འདུག་པ་  
ལ་སངས་རྒྱུས་གྱིས་ནད་གཡོག་མཛད་པ་སོགས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཉམ་རྒྱུང་ལ་རྟུག་དུ་དགོངས་  
པའི་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་།

ཟང་ཟིང་གིས་མི་མཉེས་པར་སྐྱབ་པས་མཉེས་པ་ཞིག་མིན་ན་སྤང་ཟང་ཟིང་གིས་པན་  
བཏགས་པ་ལ་ལྟ་བུ་བས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱབས་སུ་མི་འོས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུས་ནི་ཉིན་མོངས་བག་  
ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་དག་གཉེན་ལ་ཉེ་རིང་དང་ཟང་ཟིང་ཙམ་ལ་གཟིགས་པ་གཏན་མི་  
སྲིད་པ། ལྟས་བྱིན་གྱིས་སངས་རྒྱུས་ལ་ལོག་སྐྱབ་མང་པོ་བྱས་མཐར་འགྲན་སེམས་གྱིས་སྤྲོན་མར་  
སྤང་སྤུལ་ཅུ་ཅུ་གཉེས་ཐོས་ཤིང་ཐུག་པ་འཕྱངས་པས་མ་ལྷོ་བའི་ནད་གྱིས་ཐེབས་ནས་འགྲོ་ལྡོག་  
བྱེད་པ་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་བྱ་རྒྱུ་དུང་པོའི་རི་སྤྱད་ནས་ཐུག་བརྒྱུངས་པ་མགོང་བཞག་  
སྟེ། རྒྱ་གཅན་འཛིན་དང་ལྟས་བྱིན་གཉེས་ལ་བྱམས་ཐུགས་མཉམ་པའི་བདེན་སྟོབས་གསུངས་  
པས་ནད་ལས་ཐོལ་བར་མཛད་པ་སོགས་གྱིས་ཤེས་རུས། དེས་ན་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ནི། ཐར་  
འདོད་རྣམས་གྱི་སྐྱབས་གནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལོ་སྟོན་པ་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་མཁའ་བཙུན་བཅེ་རུས་  
པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཉན་རང་ལ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་བཞི་མངའ་ཚུལ་བཤའ་བཞིན་སྤང་བསྐྱོམ།  
རང་ཅག་དན་སོང་གསུམ་གྱི་གཡང་ཁ་ན་མར་ལྡོག་སྤྲོ་འདྲེད་ལ་ཁད་དུ་ཡོད་པ་ཆེས་འཛིགས་སུ་  
རུང་ཡང་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་མངའ་བའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་རྣམས་རང་རེའི་མགོན་དུ་བཞུགས་  
པ་སྐྱལ་བ་ཤིན་ཏུ་བཟང་། འོན་ཀྱང་རང་དོས་ནས་ཉེན་འབྲེལ་མ་འགྲིགས་ན་སྐྱོབ་ཐབས་དགའ་

བས་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐོར་བཀལ་ཉེ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེའི་སྤྱིར་དེང་ནས་བྱང་  
ཚུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་སྐྱབས་ཡུལ་ཁྱེད་རྣམས་ལ་འཛིགས་པ་མཐའ་དག་  
ལས་སྐྱོབ་པའི་དབྱང་གཉེན་ལུ་བ་མ་གཏོགས། མཚོག་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབས་གནས་  
གང་དུའང་མི་འཚོལ་བས་སྦྱིད་དུ་འཇུག་གས། སྤྱི་ཏུ་འཇུག། མཐོར་གཏོང་ངམ། དམར་གཏོང་  
དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་རང་མཁུན་སྟོན་དུ་གསོལ་བ་ཤུགས་བྲག་གདབ་ཅིང་སྐྱ་མ་ཡི་དམ་དགོན་  
མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཚེའོ་ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་པའི་སྐྱབས་སུ་བདུད་ཅི་འབེབས་  
སྦྱང་བྱ་ཚུལ་གོང་དང་འབྲེལ། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རེས་མོས་  
ཀྱིས་གཅིག་རྒྱས་པར་སྦྱོང་ཆེ་གཞན་རྣམས་མདོར་བསྟུ་བའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཤིང་དམིགས་  
སྐོར་རེ་རེའི་མཐར་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་དབྱང་གཉེན་ལུ་བ་ཡིད་འཇུག་རེས་སུ་བསྦྱང་ངོ་།།

བསྟན་པ་ལ་མོས་ན་འདི་ལྟར་བསམས་ཀྱང་དུང་སྟེ། སྤར་རང་གི་མཚེད་ལྷོགས་དང་  
ཉེ་དུ་མཛའ་བཤེས་དེ་དང་དེ་རྣམས་ཤི་བའི་དུས་སུ་བདག་ཤི་ནས་དུད་འཕྲོ་ར་ལུག་ལྟ་བུར་སྦྱེས་  
ཡོད་ན། ད་ལྟ་བཤེས་པའི་ལག་ལོག་ཏུ་ཚུད་ནས་སྤྱི་ལས་ཅི་ཅམ་བཏང་ཡང་མི་བཟོད་བཞིན་དུ་  
ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་མ་གཏོགས། འཛིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོག་གསུམ་རིན་པོ་ཆེར་སྐྱབས་  
འཕྲོ་བྱེད་ག་ལ་ཤེས། འོན་ཀྱང་མ་ཤི་བར་དེ་རིང་སྐྱབས་གནས་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་བརྟེན་དུ་  
ཡོད་པ་ནི་སྐྱལ་བ་བཟང་། སྐྱབས་ཡུལ་འདི་རྣམས་ཀྱི་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གང་བསྐྱབ་པར་  
བྱ་བའི་སེམས་ཅན་སྤྱི་བུ་ཅན་ཡོད་ཚད་དང་། གང་ལས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱི་བུ་ཅན་གྱི་  
བྱེ་བྲག་དང་། གང་གིས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་སྐོ་  
བཀལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་མི་མཁུན་པ་མེད། བཅེ་བའི་ཐུགས་རྗེས་སྤྱི་བུ་ཅན་གྱི་བཅས་  
ཀྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཉལ་ཏུ་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བཅེ་བ་སྤར་པན་པར་  
དགོངས་པས་མཁུན་བཞིན་ཡལ་བར་འདོར་བའང་མི་སྦིད། ལུས་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི་སེམས་ཅན་

གཅིག་སྐྱོབ་པ་ལ་འབད་ནས་གཞན་རྣམས་ལུས་འགོ་བ་ལྟ་བུ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་  
དུས་གཅིག་ལ་སྐྱོབ་དགོས་ཀྱང་འཕྲིན་ལས་སྤུན་གྱུབ་ཀྱི་ངོས་ནས་ལུས་པ་ཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་  
སྲིད་པས། སྐྱེས་ལྷན་རྣམས་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པར་སྤྲིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པའི་སྲིད་སྐྱོབ་མི་  
ལུས་སྐྱེས་པའི་དོགས་པ་འང་མི་དགོས། དེས་ན་སྐྱོབ་པ་འདི་ནས་བརྒྱུད་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་  
དགོན་མཚོག་རྣམ་གསུམ་ཞོན་ལ་རེ་སྟོན་ཞུ་བ་ལགས་པས། བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་  
ཅད་འབྲུལ་དུ་མི་དགོ་བཅུ་དང་དན་སོང་གི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་དང་། ལུགས་སུ་སྐྱེའི་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་  
འདྲིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་ཤིག་སྐྱེས་དུ་སྤྲུལ་རྒྱུ་ལ་འགྲུབ་པ་ལེགས།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཞིབ་ཏུ་བསམས་པའི་ཁོངས་སུ་དགོན་  
མཚོག་གསུམ་ནང་གསེས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཤེས་པ་འང་འདྲུ་བའི་ཚུལ་ཤེས་སློབ་ལ། ཁས་བླངས་པ་དང་  
གཞན་དུ་མི་སློབ་པ་གཉིས་སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་བྲིལ་བའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །སྐྱབ་པའི་བྱུང་བར་  
ཤེས་པ་བཞིན་རི་ལྟར་ལག་ཏུ་བླང་བའི་ཚུལ། བསྐྱེད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་བུ་བཞི་ཚོན་དང་  
པོའི་སྐབས་སུ་གསལ་ཞིང་ཁས་བླངས་པ་དང་གཞན་དུ་མི་སློབ་པའི་ལག་ལེན་ཡང་དགག་པའི་  
བསྐྱབ་བུ་དང་། ལུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བུའི་སྐབས་ལས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་པ་ལས་འབྱུང་  
བ་དང་། མན་དག་ལས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཚོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་  
སྐྱབས་སྟོན་པ་པོར་བསྟེན་འདོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་  
པར་བྱ་བ་ལམ་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་དང་། སྐྱབས་དངོས་ཚོས་ལྷང་འདས་  
མདོན་དུ་བྱ་བར་སྟོན་པ་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དམ་པའི་ཚོས་མདོའི་སྤེལ་སོགས་པ་  
མཉན་པ་དང་། གང་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ཉོན་མོངས་བསྐྱོག་པའི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།  
ཐར་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལྷ་གོགས་སུ་བསྟེན་པར་འདོད་པ་དང་མཐུན་པའི་

བསྐྱབ་བྱ་ཐར་འདོད་ཀྱིས་དང་སྤོད་པ་མཚུངས་པར་སློབ་པའོ། །བཞི་ཚན་གཉིས་པ་ནི། དབང་  
པོ་ཀྱམས་ཉེན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ལས་ཕྱིར་བཞོག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པའི་བསྐྱབ་  
པའི་གཞི་ཅི་རྣམས་སུ་ལེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིར་བཏུ་བའི་བསམ་པས་གཞོན་འཆེ་སློབ་བ་  
དང་། ཉེན་མཚན་གྱི་དུས་སོ་སོར་དགོན་མཚོག་མཚོན་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཀྱམས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་  
ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་ཐ་མ་ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱར་གཏོགས་པར་སེམས་སོ།།

མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལ་གཉིས། སོ་སོ་དང་ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་  
གཉིས་ལས། དགལ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་འདྲིལ་རྟེན་  
པའི་ལྷ་དབང་ལྷུག་དང་ལྷུག་ལ་སོགས་པའང་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་མི་འདྲིན་ན། ཡི་དྲུགས་  
ཀྱི་སྤྱིར་གཏོགས་པའི་ཡུལ་འདྲེ་ཀྱམས་ལ་སྐྱབས་གནས་མི་འཆོལ་བ་སློབ་ཅི་དགོས་པ་དང་།  
ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་མི་འཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོས་དང་མཐུན་པར་སེམས་ཅན་  
ལ་གཞོན་འཆེའི་བསམ་སློབ་སློང་ཞིང་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་སོགས་ལོག་ཚོས་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་  
འཆའ་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སྟེགས་ཅན་སོགས་མཚོག་གསུམ་ལ་ཡིད་  
ཆེས་མེད་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཀྱམས་དང་མཛེས་མཐུན་གྱེད་པ་སྤང་བའོ། །བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་  
བྱ་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞུགས་རྒྱ་དང་བཟོ་ལེགས་ཉེས་ཅི་འདྲ་ལའང་འབྲས་གདགས་  
ཤིང་འོ་བརྒྱལ་སར་འདྲིལ་པ་ལ་སོགས་པའི་བརྟན་ཐབས་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་ལྟར་གུས་  
པར་གྱེད་པ་དང་། ཚོས་ཚིག་བཞི་བ་ཞིག་ཡན་ཆད་ལའང་འགོམ་ཡུག་དང་ས་སྤྱོ་བོར་འདྲིལ་པ་  
སོགས་མ་གུས་པ་སྤངས་ཏེ་ཚོས་དགོན་མཚོག་ལྟར་གུས་པར་གྱེད་པ་དང་། རབ་བྱུང་གི་རྟུགས་  
ཅམ་འདྲིན་པ་ཡན་ཆད་ལའང་བརྟན་སློབ་བཞེག་འཆོག་སོགས་གཏན་མི་གྱེད་པར་འཕགས་པའི་  
དགེ་འདུན་ལྟར་གུས་པ་བསྐྱེད་པ་ཀྱམས་སོ།།

ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་དྲུག་ནི། དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ནང་པན་ཚུན་གྱི་



ཁྱུང་བར་རྗེས་སུ་བྱོན་བས་ཡང་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དགོན་  
མཚོག་གི་བཀའ་བྱིན་དུ་ཤེས་ནས་བྱས་པ་གཞོ་བའི་སྲིར་དུས་རྟོག་ཏུ་མཚོན་པ་ལ་བཙོན་ཞིང་  
བཟའ་བཏུང་གི་སྤྱད་ཀྱང་དབུལ་བ་དང་། བཙེ་བའི་བསམ་བསམ་ཅི་ལྟར་རུས་པ་བཞིན་སེམས་  
ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སྐྱབས་འགོ་ལ་འགོད་པ་དང་། བྱ་བ་དང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་ཅི་འདྲ་  
མཐོང་ཡང་དགོན་མཚོག་མཚོན་པ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་བསྐྱེན་བཀུར་སོགས་དགོ་བཤེས་སྟོན་  
བས་གསུངས་པའི་ཐབས་ལུ་ཤོ་གང་དུང་སྐྱབ་པ་ལས་བོན་གྱི་གཏོ་མདོས་སོགས་འཛིག་ཉེན་  
པའི་ཐབས་གཞན་སྟོང་བ་དང་། སྐྱབས་འགོའི་བན་ཡོན་བསམས་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་  
ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། དགོན་མཚོག་གསུམ་སྟོག་གམ་བཞད་གད་གྱི་སྲིར་ཡང་  
མི་གཏང་ཞིང་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་རྣམས་སོ།།

བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་སུ་བན་ཡོན་བསམ་བར་གསུངས་པའི་བན་ཡོན་ལ་མན་དག་  
ལས་འབྱུང་བ་བརྒྱད་ལས། ཉང་བ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ་ནི། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྦྱང་  
ཐག་པ་ནས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་སྐྱབས་འགོ་རྣམས་དག་ཅིག་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན། ལྡེ་  
སྟོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་། ལྟ་བ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་སྟོན་ཁུལ་སོགས་དགོ་སྟོང་  
ཅི་ཅེས་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་མི་འགོ་ལ། སྐྱབས་  
འགོ་བཙུག་མིན་ཞེས་སྐྱེས་སྐྱེན་ཆད་དེས་ཐེན་པའི་བཤད་སྐྱབ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་ལུང་རྟོགས་  
གྱི་བསྟན་པར་འགྱུར་བས་ན། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་འཇུག་སྟོན་གཉིས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་སྐྱབས་སུ་  
འགོ་བ་ཁོ་ནའོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་དབང་གིས་རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་ལྷ་སྐྱ་མ་ཁུ་དབོན་གྱིས་དཀའ་ཚོགས་  
ཆེན་པོས་གདན་པར་སྐྱབས། བོད་མི་རྣམས་གསང་སྤྱགས་ཟབ་མའི་ཆོས་ཤིག་གསུང་དུ་རེ་  
ཡང་། རྩོ་བོས་གདུལ་བའི་རྒྱུད་ཚོད་དང་མཐུན་པར་སྐྱབས་འགོ་ལས་འབྲས་གྱི་ཆོས་སྟོང་རྒྱུང་  
པ་གསུངས་པས། མཚན་ལའང་སྐྱ་མ་སྐྱབས་འགོ་བ་དང་ལས་འབྲས་པར་འབོད་པ་རྒྱུང་བ་ཉིད་

མཁས་གྲུབ་གཞན་གྱི་ཚུལ་ཐར་ལས་ཁྱད་དུ་འབགས་པར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། སྐྱབས་འགོའི་རྒྱུ་རྐྱེན་སྐྱབས་ངན་འགོ་དང་འཁོར་བའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཞི་བའི་སྤང་འདས་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་སྟོམ་པ་སྐྱེ་བས་ན། སོ་སོར་ཐར་བའི་སྟོམ་པ་རིགས་བརྒྱད་གང་ཡིན་ཡང་དང་མོ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་སྐྱབས་འགོ་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་། སྤྱིས་གནས་པའང་སྐྱབས་འགོ་མ་བཏང་བ་ལ་རག་ལས། དཔེར་ན་ཞིང་ས་མེད་ན་ས་བོན་འདེབས་པ་དང་ལྷ་གྲུ་འཇུངས་པ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བས། དེ་དག་གི་གཞིར་ཞིང་ས་གལ་ཆེ་བ་དང་འདྲའོ། །སྟོན་བསམགས་པའི་ལས་སྐྱིབ་རྣམས་བསྐྱབས་ཤིང་འཇོན་པར་འགྱུར་བ་ནི། སྤུལ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྟའི་བྱ་ཞིག་ལ་འཆི་ལྟས་ལྟ་བུར་སྟེ། ཞག་བདུན་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་མག་དུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་སྐྱེ་སྐྱེ་གསལ་སྣ་ཚོགས་འདོན་པ་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བསྐྱེད་པས་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པའི་མཐུས་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ལྟའི་བྱ་དེ་གར་སྐྱེས་བརྟགས་པས་མ་མཐོང་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པས། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྟའི་རིས་སུ་སྐྱེས་པར་ཕྱང་བསྟན་ཅིང་། གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་དག་ངན་འགོར་འགོ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅད་གསུམ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱབས་འགོས་སྤིག་པ་ལྟག་མེད་དུ་ཟད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་ལ། ལས་སྐྱིབ་བསྐྱབས་པའམ་རྒྱུད་དུ་སོང་བའི་སྟོན་བྱུང་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ་ནི། དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་དབང་གིས་དེ་ལ་དད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་ཕོའང་གཞལ་དུ་མེད་བསམ་ན། དགོན་མཚོག་ལ་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་ཞུས་པའི་ཕན་ཡོན་གཞུགས་སུ་གྲུབ་ན་ནས་མཁའི་ཁྱོན་ལའང་མི་ཤོང་བར་གསུངས། མདོ་སྟེ་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་སྤྱིས་བཅས་ལ་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱབས་གསུང་བུགས་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་། བྱག་མཚོད་བསྐྱོར་བའི་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་སྐྱེལ་

བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིའི་གདམས་པ་དག་ཏུ་གོ་དགོས། དགོ་བཤེས་སྐྱོན་སྔ་བ་མི་སྐྱེའི་དུས་བྱུང་  
 གསེར་ཁར་ལན་གཉིས་ཕྱིན་པས་ཐེངས་གཅིག་ཡེ་མ་རྟེན། དེས་གཅིག་བཞི་ནམ་ཞིག་རྟེན།  
 ཕྱིས་དུ་སྐྱེད་དུ་ལམ་ལུགས་ལ་སློབ་སྦྱང་བ་ལས་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་ཏེ་གསེར་སྲང་སྟོང་ཕྲག་བདུན་སྐྱིན་པར་  
 གཏོང་རྒྱ་བྱུང་བ་སོགས་མཐོང་ཚོས་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཐར་  
 ཀྱང་མང། ལན་འགྲོར་མི་སྐྱེད་བ་ནི། རྒྱ་གར་དུ་གནས་གཞི་ཞིག་གི་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་  
 ལ་ཐམས་པ་དང་པོ་བྱུང་བས་འགྲོད་བ་དྲག་པོའི་སྐོ་ནས་སྐྱབས་འགོ་ཁོ་ན་བྱེད་བཞིན་པའི་འགྲོ་ལ་  
 ཚེ་འཕོས། ཤི་མ་ཐག་དཔྱུལ་བར་སྐྱེས་ཏེ་གཤེན་རྗེའི་སོ་ཉ་ལག་ན་ཤག་ཏེ་སོགས་མཚོན་ཆ་སྟེ་  
 ཚོགས་ཐོགས་པ་དུ་མས་རྒྱུ་བ་སོད་ཀྱི་སྐྱ་བསྐྱགས་པ་ན་ཤེན་ཏུ་སྐྱག་ནས་དཀོན་མཚོག་གསུམ་  
 ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པས། སོ་ཉ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་རུབ་བྱས་ཏེ་བསད། དཔྱུལ་བའི་སྐྱག་བསྐྱུལ་  
 ཡུད་ཅམ་བ་དེ་ལས་མ་སྲོང་བར་སྐྱུ་ཅ་ཅ་གསུམ་གྱི་སྐྱར་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་དང་། འབན་  
 ཡུལ་བ་མགོན་པོ་ཟེར་བས་འབྲུམ་གཅིག་སྐྱུར་བཏང་བ་ལ། ཕྱིས་འགྲོད་ནས་རྒྱག་བཤེས་སུ་  
 དཔང་སྐོང་ཕྱག་རྒྱ་བསྐྱགས་ནས་དེའི་སྟེ་ཚོགས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས། ལན་གཅིག་  
 བདེ་དྲག་སོས་ཟེན་ཏེ་འཆི་ལ་ཁད་པའི་ཚེ་ཁོའི་སྐྱར་བ་འགྱུར་ནས། གཤེན་རྗེའི་མི་ཚེན་སོ་གཉིས་  
 ཀྱིས་ཕྱན་ཁུང་དུ་མར་ཁྲིད་དེ་དེ་སྐྱུང་ཐམས་ཅད་ཐེས་ཁུབ་པའི་དཔྱུལ་གནས་སུ་སྐྱེབས། ཡར་  
 བལྟས་ཆེ་མི་ཡུལ་བཀ་ལམ་མེ་མཐོང་བས་ལྷ་དན་བཟོད་སྐྱགས་མེད་བ་སྐྱེས་ཤིང་། གཤེན་རྗེ་ཨ་  
 སྐྱུང་དང་པག་མགོ་ཅན་གྱིས་རང་ལ་བལྟས་ཆེ་ལུས་ཐལ་བར་སོང་དམ་སྐྱུལ་པའི་འཛིགས་སྐྱག་  
 བྱུང་། གཤེན་རྗེའི་མི་བཞིས་བཟུང་ནས་སྲོད་ཀྱིས་འབྲུམ་བཙོངས་པས་འདྲིང་འཚོད་བ་ཡིན་ཟེར།  
 ལྷགས་ཟངས་ཆེན་སོ་ཟངས་ལྷན་གྱིས་གང་བའི་ཁར་བཏེགས་པ་ན་དཔང་སྐོང་གི་སྟེ་ཚོགས་ལ་  
 སྐྱེད་ནས་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པས། ལྷ་རྣམས་ནམ་མཁའ་འོད་ནམ་སྐྱུལ་པ་དང་སྐྱུར་དཔྱགས་སྐྱུང་  
 བར་བཤེད་བ་སོགས་དཔྱུལ་བར་སྐྱེ་དེས་ཀྱི་ལས་སྟོབས་ལྡན་བསགས་པ་རྣམས་སྐྱབས་འགོའི་

སྐྱབས་ཀྱིས་འདྲིལ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རན་འགོར་སྐྱེས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དགོན་མཚོག་ལ་  
སྐྱབས་སུ་སོང་ནའང་དེ་ལས་སྦྱར་དུ་ཐར་པའི་ཚུལ་རན་སོང་སྐྱོད་རྒྱུ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་བར་གཅོད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་ནི། རྒྱ་མཚོར་བསྐོད་པའི་ཚོང་པ་མང་  
པོས་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཅན་དན་ས་མཚོག་གིས་གྲུ་བོ་ཆེ་བཀང་ནས་འོང་བ་ལ། རོར་བདག་རྣམས་  
ཁྲོས་ཏེ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་བཏང་བས་གྲུ་བསྐོད་པ་རྒྱ་མཚོ་ཁ་དོག་མི་གཅིག་པ་མང་པོ་བཀལ་བའི་  
མཐར་ཐ་སྐྱོད་དུ་བྱུང་ལ་ཁད་པའི་ཚོ། རང་པའི་དགེ་བསྟེན་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་སྐྱོལ་མ་ལ་གསོལ་  
བ་བཏབ་པས། གྲུ་རྒྱུར་ལོག་ནས་འཇུག་བུའི་སྤྱིང་དུ་བདེ་བར་སྐྱབས་པ་སོགས་འདྲིལ་པ་བཅུ་  
དྲུག་ལས་བསྐྱབས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་རྣམས་དང་། རྒྱུང་ཞགས་གྲུབ་པའི་སྐྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་  
པ་ཞིག་གིས་རྒྱུང་ཞགས་བཏབ་ནས་ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྐྱུས་ཀྱང་། སྐྱབས་འགོ་བྱེད་  
པའི་བྱིས་པ་ཞིག་ལ་རྒྱུང་ཞགས་ཡེ་མ་ཐེབས་པ་སོགས་དགོན་མཚོག་གསུམ་མམ་སངས་རྒྱས་  
བྱང་སེམས་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་ནང་གི་ཉེར་འཚེ་བསྐྱོག་པའི་ལོ་རྒྱུས་མཐའ་ཡས་ཤིང་། ཚིག་  
ཅམ་བརྗོད་པ་ལའང་པན་ཡོན་ཆེ་བ་དགེ་སྐོར་གི་རས་ལེན་འདོད་ཀྱི་རྒྱན་མས་ཟམ་འོག་ཅིག་ཏུ་  
སྐྱབས་འགོའི་ལད་མོ་སྐྱོས་པས་མི་མ་ཡིན་མང་པོ་ཟམ་པར་འགོ་མ་རུས་པར་བཤད་པས་ཤེས་སོ།།  
ཅི་བསམ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ནི། དགོན་མཚོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་བསོད་ནམས་རྣམས་  
སོ་ཆེ་གསོག་ཅིང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པས་ན།  
ཚོས་ལྟན་གྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཐོག་མར་དགོན་མཚོག་ལ་མཚོན་ཅིང་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་གསོལ་  
བ་བཏབ་ན་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་འགྲུབ་པ་གདོན་མི་ཟ། དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཚོས་མིན་གྱི་ཐབས་འཕྲུལ་  
ཡེ་མི་མཇུག་པར་དགོན་མཚོག་མཚོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོས་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་  
པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའང་འདྲ་བར་བྱའོ། །སྦྱར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་ནི། དུས་རྒྱུན་པར་སྐྱབས་འགོ་ལ་  
གོམས་པར་བྱས་ན་འཚི་ཁར་དགོན་མཚོག་རྗེས་སུ་འགྲུབ་པས་བྱི་མར་དལ་བའི་རྟེན་ཁྱད་

བར་ཅན་དེས་བར་རྟེན་ལ། དེའི་ཆེ་ཡང་སྲ་མའི་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་ལམ་བསྐོས་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་བར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ།།

དགེ་བ་གཞན་རྣམས་བསམ་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་བདེ་འགོ་དང་ཐར་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ཟེན་ན་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་ཡང་འགོ་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་དགེ་ཅུ་ཅི་ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་གི་བསམ་བསྐྱེད་ལམ་བཟུང་ལོག་པར་བསྐྱོས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། དམ་ཆོས་བད་དཀར་ལས། བདེ་གཤེགས་གཞུགས་དག་ཅིག་ངོས་བྱིས་པ་ལ། །འཇུགས་བཞིན་པ་ཡི་སེམས་གྱིས་མཚོན་ན་ཡང་། །དེ་དག་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མཐོང་། །མཚོན་རྟེན་དེ་ལ་གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱོར། །ཡོངས་སུ་ཚང་བའམ་ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་གམ། །ཡང་ན་མགོ་མོ་སྐྱད་ཅིག་བཏུད་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ལན་ཅིག་ལུས་ཀྱང་བཏུད་པ་དང་། །གང་གིས་རིང་བསྐལ་གནས་པ་དེ་དག་ལ། །གཡེངས་པའི་སེམས་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལུག་འཚོལ་ཞེས། །ཆོག་གཅིག་ལན་འགའ་བརྗོད་པར་བྱས་པ་ཡང་། །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་བྱང་རྒྱུ་མཚོག་འདི་ཐོབ། །ཅེས་དང་། ལྷིང་རྗེ་ཆེན་པོ་པརྟ་དཀར་པོའི་མདོར་བྲིས་བདག་ཅིག་གིས་ཞིང་ས་གཤེན་པོར་ས་བོན་གྱང་པོ་བཏུབ་སྟེ། དུས་དུས་སུ་རྒྱུས་བརྒྱས་ཤིང་སྐམ་པ་སོགས་གྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་ནས། དུས་གཞན་ཞིག་ན་བྲིས་པ་དེ་ཞིང་གི་བྱང་དུ་སོང་སྟེ། གྱེ་ས་བོན་ཁོང་ས་བོན་དུ་མ་གྱུར་ཅིག །ས་བོན་ཁོང་མ་སྐྱེ་ཞིག །མ་འཕེལ་ཞིག །ང་ལ་འབྲས་བུ་མི་དགོས་ཞེས་ཟེར་ན། དེའི་ཆོག་གིས་ས་བོན་དེ་དག་ས་བོན་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། སྲིད་པ་ལ་བསྐྱོད་ཅིང་སྲིད་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ལུས་ནས་དགེ་བའི་ཅུ་བ་འདིས་བདག་ནམ་ཡང་སྲུ་ངན་ལས་འདའ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཟེར་ཡང་དེས་སྲུ་ངན་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནས་མེད་གོ་སྐབས་མེད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱུན་པའི་དགེ་ཅུ་དེ་དག་མི་འདོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་

པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་པན་ཡོན་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་  
ཐབ་ཐབ་གཞན་ལ་འབྲམ་ཚུ་མི་ལྡང་བར་སྐབས་སུ་འགོ་བ་ཁོ་ན་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱེད་  
པ་ཞིག་འབྱུང་རོ།།

སྐབས་སུ་སོང་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན་དག་མ་  
དུང་བ་འགས་གཅེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་མགོ་སྐབས་ཞུས་ཞུས་པའི་ཆེ་དགའི་  
ཉེར་འཆེ་ལས་སློབ་པར་བྱེད་མོད། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཁྲིམས་མ་བརྩེས་ན་དེར་ཡང་ཆད་པ་འཕོག་  
པ་བཞིན་དུ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིག་ལྷུང་དཔག་མེད་འདག་  
པས་དེའི་འབྲས་བུ་ལྟུང་བུ་ལས་སློབ་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད་ཀྱང་། སྐབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱས་  
བསྐྱས་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲོང་དོར་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིམས་བཞིན་མ་བསྐྱེད་པ་ན།  
དགོན་མཆོག་གིས་ཀྱང་སློབ་ཐབས་མི་རྟོག་པར་འབྱུང་བས་སོ། །ད་ལྟ་སྐབས་འགོ་སོགས་ཐུན་  
མོང་གི་སློབ་འགོ་ཙམ་དུ་བཟུང་ནས་ཐེག་པའི་ཡང་ཅེར་མཐོ་བསྟེན་གས་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་སློང་དུ་  
མིང་བཏགས་པའི་འདྲེ་རན་རེ་ལ་དགོན་མཆོག་ལས་ཀྱང་བྱིན་རྒྱལ་སྐྱུར་བར་ཅི་བ་ཤིན་ཏུ་མང་  
བས་སྐབས་འགོ་གཏོང་ཉེན་ཆེ་བའི་དུས་འདིར། རྒྱུ་ཅི་ལ་ཐུག་ཀྱང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སློ་  
ཁེལ་དེས་ཀྱི་སློ་ནས་ཆོས་འདི་ལས་བྱི་རོལ་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཞིག་བྱ་བ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ན། དེར་  
བྱིན་ཆད་སོག་ལ་བབས་ཀྱང་སྐབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བར་བྱའོ།།  
དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་པར་སྐྱ་མ་ལྟག་པའི་སྣས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་ཐུགས་རྗེ་བསྐྱལ་  
བ་དང་། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་མི་འབྲལ་བར་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཚུལ་  
བཞིན་བསྐྱུང་ཀྱས་པའི་སློན་ལམ་ཡང་ཡང་གདབ། སྐབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱའི་སྐབས་ཀྱི་གསུང་  
སློས་རྣམས་ཞིབ་པར་བཀོད་ན་མངས་དོགས་པས་མ་སློས་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙུ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། སློང་བའི་



སྐབས་སུ་ལས་འབྲས་ལ་དང་བས་སྤང་སྤང་བྱེད་བ་ཐེག་བ་གསུམ་གྱི་ངེས་ལེགས་དང་སྣ་མིའི་  
མངོན་མཐོ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་མེད་དུ་མི་རུང་བར་རྒྱལ་བས་ཡང་ཡང་བསྐྱབས་པའི་བན་ཡོན་  
དང་། དེའི་རྒྱོག་སློབས་གྱི་ཉེས་དམིགས་གང་ལུས་བསྐྱོམ་བ་མ་གཏོགས་སྤར་དང་འབྲ།

དངོས་གཞི་ལ་གསུམ། ལས་འབྲས་སྤྱིར་བསམ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་བ་དང་།  
བསམ་ནས་འབྲུག་ལྡོག་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསམ་ཚུལ་དངོས་དང་། སོ་སོར་  
བྱེ་སྤྱི་བསམ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། ལས་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱུན་འབྲུམ་དང་བྱ་  
རམ་ཤིང་ལ་སོགས་བ་རོ་མངར་བའི་ས་བོན་བཏབ་ན་འབྲས་བུའང་རོ་མངར་བ་ཁོ་ན་འབྲུང་བ་  
ལས་ཆ་བ་སོགས་གཏན་མི་འབྲུང་ལ། བི་བི་ལིང་དང་ཉིག་ཉ་ལ་སོགས་བ་རོ་ཆ་ཞིང་ཁ་བའི་ས་  
བོན་བཏབ་ན། འབྲས་བུའང་ཆ་ཞིང་ཁ་བ་ཁོ་ན་འབྲུང་བ་ལས་མངར་བ་གཏན་མི་འབྲུང་བ་བཞིན་  
དུ། རྒྱ་དགེ་བ་བྱས་བ་ལས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཁོ་ན་འབྲུང་གི། །སྤྱུག་བསྐྱབ་གཏན་མི་  
འབྲུང་ལ། རྒྱ་མི་དགེ་བ་བྱས་བ་ལས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྱུག་བསྐྱབ་ཁོ་ན་འབྲུང་གི་བདེ་བ་  
འབྲུང་བ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་བ་ཡིན། འོ་ན་ལུག་བསད་པའི་ཤ་ཚོས་བ་ལས་བདེ་བ་འབྲུང་བ་རི་  
ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་འདྲའི་བདེ་བ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་སྤོན་བསམགས་དགེ་བའི་ལས་གྱིས་བསྐྱེད་  
པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་མོད། ལུག་བསད་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བས་མི་དགེ་བའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་  
སུ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། ལུག་འཚོལ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ལུས་ལ་གདུང་བ་སྐྱེ་བའང་དེའི་  
རིགས་པས་ཤེས་དགོས། དེས་ན་དགེ་བའི་དབང་གིས་བདེ་འགོ་དང་མི་དགེ་བའི་དབང་གིས་  
ངན་འགོར་སྐྱེ་བ་དང་། རྟེན་དེ་དག་ལ་བདེ་སྤྱུག་གི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་སྤོང་བ་རྣམས་ཀྱང་དགེ་  
མི་དགེའི་ལས་གྱི་བྱེ་བྲག་ལས་རྩང་ཟད་ཀྱང་མ་འཚོལ་བར་འབྲུང་བ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ན་ཞིང་ལ་  
འབྲས་དང་བྲ་པོ་བཏབ་པའི་འབྲས་བུ་འཚོལ་ནས་སྐྱེ་མི་སྲིད་བ་དང་འབྲ།

ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་ནི། སྤྱིའི་རྒྱ་འབྲས་ལའང་འཕེལ་ཆེ་བ་ཡོད་མོད་ནང་གི་རྒྱ་འབྲས་ནི་དེ་

ལས་ཀྱང་འཕེལ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐོ་རྒྱའི་སྐོང་དུ་ཕེབས་པའི་ཆེ། སེར་སྐྱ་ནས་  
 དེར་བག་མར་བཏང་བའི་བུ་མོ་ཞིག་གིས་དད་པས་བསོད་སྟོམས་སྤུལ་བ་རང་སངས་རྒྱས་ལེགས་  
 སྟོན་ཞེས་པར་ལུང་བསྟན་པ་ལ། དེའི་སྐོ་བོ་བམ་ཟེ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིད་མ་ཆེས་པར་སྟོན་པའི་དུང་  
 དུ་ཕྱིན་ནས། བཤོས་ཅམ་གྱི་སྤྲད་དུ་རྒྱན་གསུང་ངམ་ཞུས་པར། བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐོང་དེའི་  
 ཤར་སྐོགས་སུ་རྩོ་རྒྱའི་སྤྲང་བོ་ཆེན་བོ་ཡལ་གའི་འོག་ནས་ཤིང་རྟ་ལྷ་བརྒྱུ་མ་རེག་པར་སོང་  
 ཆོག་པ་ཡོད་པ་དེའི་ས་བོན་ཡུངས་ཀར་གྱི་བཞི་ཆ་ཅམ་ལས་མེད་པ་དཔེར་མཛད་ནས། ཉན་གྱི་  
 རྒྱ་རྒྱུང་དུ་ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞོ་གསུངས་ཏེ་ཡིད་  
 ཆེས་པར་མཛད་པས་ཤེས། ཞིབ་པར་བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་དགོས་  
 པས། རྒྱ་དགེ་བ་རྒྱུང་དུ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་སྟོན་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་  
 ལྷ་ངན་ལས་འདས་ནས་དེའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་བཞུགས་པའི་སྐབས། སྤྱི་བདག་དབུལ་པོ་བཟའ་  
 མི་གཉིས་ཀྱིས་དད་པ་དྲག་པོས་བུམ་བ་གསར་བ་རྩ་གཙང་མས་གང་བའི་ནང་དུ་གསེར་གྱི་དོང་  
 ཅེ་གཅིག་བརྟུག། །མེ་ལོང་གིས་ཁ་བཅད་དེ་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་བས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་  
 གཟུགས་བཟང་ཞིང་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་མཐར། མཉན་ཡོད་དུ་སྤྱི་བདག་སྤུག་  
 པོ་ཞིག་གི་བུ་གསེར་ལྷ་ཞེས་པར་གྱུར་པ་ན་སྤྱི་བདག་ལོ་ལོ་བའི་ལས་ཟས་པོས་སོགས་  
 དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་འབྱུང་བ་བྱུང་། ཡུལ་ཅམ་པའི་བུ་མོ་གསེར་འོད་དང་སྤྱི་  
 དེ་གཉིས་སྤྱི་བདག་གྱེད་གྲབས་ཀྱི་སྐབས་བཙུན་ལྡན་འདས་ལས་ཆོས་ཉན་ནས་རིམ་གྱིས་དག་  
 བཙུན་པའི་བར་ཐོབ་པ་དང་། ཡང་རྣམ་གཟིགས་འདས་ནས་བསྟན་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དུས་  
 དགེ་སྤོང་ཞིག་གིས་སྐོང་ནས་བསོད་སྟོམས་བསྐྱེད་ཏེ། སྐོགས་དགེ་སྤོང་སྤོང་བ་བ་འགའི་འཆོ་  
 བ་སྐྱུར་བས་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཆེ་རབས་ཀུན་དུ་ལྷ་མིའི་ལོངས་སྤོད་བདེ་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་མཐར།  
 ཀོ་ས་ལར་སྤྱི་བདག་དན་གྱི་ལ་ཞེས་བུ་བ་འདོད་རྒྱ་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་འབྱུང་བ་

ཞིག་ཏུ་སྦྱང་ནས། ལྷིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་རབ་ཏུ་སྦྱང་སྟེ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་།

མི་དགེ་བ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྦྱག་བསྐྱེད་འདི་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ཡང་། སངས་  
རྒྱུ་འོད་སྤངས་ཀྱི་དུས་དགེ་སློང་བསམ་གཏུན་པ་ཞིག་འཆག་པའི་དུང་ན་ཤིང་ཨེ་ལའི་འདབ་ཀྱི་  
ཕྱང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ལོ་མས་སྤྱི་བོ་ལ་ཕྱུང་བས། ཆོག་པ་ཐོས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནོད་  
བ་ཅན་གྱི་ཁྱིམས་སུ་བཅའ་བ་འདི་ལྟ་བུ་མཛད་པ་ཟེར་ནས་ལོ་མ་དེ་བཅད་པས་སྐྱ་ཨེ་ལའི་འདབ།  
ཅས་པ་སྤྱི་བོར་ཤིང་ཨེ་ལའི་འདབ་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྤྱེས་པ་ཤིང་རྒྱུང་གིས་བསྐྱེད་དུས་རྩ་བ་ནས་རྣལ་  
ཞག་མང་པོ་འཛག་པ་ཞིག་ཏུ་སྦྱང་བ་སངས་རྒྱུས་བུམས་པ་མ་གྲོན་གྱི་བར་སློང་བར་གསུངས་པ་  
དང་། དགེ་སློང་སློང་བ་པ་ཞིག་གིས་བསམ་གཏུན་བསྐྱོམ་པར་བཅུམས་པ་དགེ་སློང་མང་པོས་  
གསུང་རབ་བསྐྱགས་པའི་རྒྱུ་གིས་བྱང་མ་བཏུབ་པས་ཁོས་ཏེ། འོད་སྤངས་ཀྱི་དགེ་སློང་འདི་དག་  
མཚན་ཐོག་ཐག་སྤེལ་བ་བཞིན་སྐྱད་འཕྱིན་ཏེ་ཞེས་སྐྱས་པས་སྤྱི་བ་ལྟ་བུར་སྐྱེས་པར་སྤྱེས་པ་ལྟ་  
བུ་སྟེ། ཞིབ་ཏུ་བྱིང་མི་ལང་བས་མདོ་སྟེ་རྣམས་སུ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ལས་ངེས་པ་བཅའ་དགོས།  
འདི་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་སྟན་བུ་བུས་པའི་མཐུས་འབྲས་བུ་ཐོབ་དང་འཐོབ་འབྱུང་  
དུ་གསུངས། ཉེས་བུས་སྤོ་ལོ་གཅིག་ཁུང་དུ་བསད་པས་ཡང་ལོས་སུ་སྤྱི་བ་དང་ལོར་བཤགས་  
ལོགས་ཁུང་དུ་བསད་པས་ཚད་སྟེལ་སྟེལ་ལ་རྣམས་སུ་སྤྱི་རྒྱལ་སྦྱར་བཤག་པ་ལྟར་ཡིན།

ལས་མ་བུས་པ་དང་མི་འབྲན་པ་ནི། ཞིང་ཐོག་ཏུ་ས་བོན་མ་བཏབ་ན་སྤྱུ་བུ་མི་འབྱུང་བ་  
བཞིན་དུ། བདེ་འགྲོ་དང་དན་འགྲོའི་སྤྱི་བ་འཕྲེན་པའི་ལས་མ་བསགས་ན། དེ་དག་ཏུ་སྤྱི་བ་གཏུན་  
མི་སྲིད་པ་དང་། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བུས་ནའང་གཏུག་སྤུང་ཅན་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་  
ཡབ་ཚེས་དང་ལྡན་པ་བཏོངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཀ་རྩ་ཡ་ན་ས་ཕྱང་གིས་གཡོགས་པའི་ལས་  
ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་ཚོས་ལ་སྤོན་ཏེ། ཡུལ་སྐྱོད་གསལ་བ་རྣམས་སའི་ཆར་གྱིས་འོན་སྐབས། རྫོན་  
པོ་ཉེ་དུ་ཀ་དང་། རྗེ་དུ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་ལས་མ་བུས་པས་རང་བྱིས་དང་ཉེ་བའི་རྒྱ་སྤང་ནས་རིན་

པོ་ཆེས་གྲུ་བཀའ་སྟེ་བྲོས་པས་སྐྱོན་མ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཤར་པའི་བཅུན་མོ་སྟོ་བསངས་ཅན་  
འཁོར་ལྗེ་བརྒྱ་དང་བཅས་པས་སྲིར་མི་འོང་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱང་། སྟོན་རྒྱལ་  
པོ་ཚངས་ཀྱིན་གྱི་བཅུན་མོ་ལྗེ་བརྒྱར་གྱུར་ཆེ་རང་སངས་རྒྱས་གནས་པའི་རྣམ་སྲིད་པོ་མེར་སྐྱར་  
བའི་རྣམ་སྲིད་ཀྱིས། བྲམ་ཟེ་མ་དུ་ཟེར་བས་བཅུན་མོའི་ཁང་བཟང་མེར་སྟེག་པ་ན། སྟོ་བསངས་  
ཅན་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་འཕགས་ནས། ལུ་མོ་དག །བདག་ཅག་གིས་ལས་བསགས་བ་གཞན་  
སྤྱད་སྟོང་། ཞེས་སྒྲིས་ནས་མེར་མཚོངས་ཏེ་ལྗེ་བརྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོག་པ་དང་། བྲན་མོ་སྐྱར་  
མཚོག་སྟོན་བཅུན་མོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མངག་གཞུག་མར་གྱུར་བ་ན་སྲིད་པོ་ལ་མེ་སྐྱར་བར་བསྐྱུལ་  
ཀྱང་དང་དུ་མ་སྤངས་པའི་དབང་གིས། སྟོར་ཁུང་ནས་བྲོས་པས་མ་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་  
བུ་ཚུད་མི་ཟེའི་མ་བྱས་པ་དང་མི་འབྲད་པའི་སྟོན་བྱུང་ཤིན་ཏུ་མང་།

ལས་བྱས་བ་ཚུད་མི་ཟ་བ་ནི། བྱི་རོལ་གྱི་འབྲུའི་ས་པོན་ལོ་མང་པོ་ལོན་ན་རྙིང་ནས་སྐྱུ་གྲུ་  
མི་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་། བྱང་གི་ལས་ཀྱི་ས་པོན་ནི་གཉེན་པོས་བཅོམ་པ་མ་གཏོགས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་  
ལོན་ཡང་རྣམས་པ་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པས་རྒྱུན་ཚོགས་ནས་སྲིན་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན་འབྲས་  
བུ་གཏོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན། དཔེར་ན་བྱ་ཚོད་ནམ་མཁའི་མཚོངས་སུ་འཕྱུར་ཆེ་གི་བ་མ་  
གང་དུ་ཡོད་པ་མི་མངོན་ཡང་། དེམ་གྱིས་ས་ལ་བབས་པ་ན་གི་བ་མ་ལུས་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བས་ཡོང་  
བ་ལྟར་དགེ་སྟོན་གང་བྱས་འཕྲལ་དུ་ཤེས་རྒྱ་ཅང་མེད་མོད། འབྲས་བུ་སྲིན་པའི་དུས་ལ་བབས་  
ཆེ་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་མངོན་པ་འབྱུང་བ་ནི་སྟོན་གྱི་བྱུང་བ་ལས་ཤེས་ཏེ་སྟོན་ཅན་  
འཕགས་སྐྱེས་པོས་སེར་སྐྱར་དམག་བྲངས་སྐྱབས། མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བྱས་བདག་གིས་དེ་དཔྱད་  
བཅས་ཁོང་ཡུག་གི་པ་རོལ་དུ་འབང་བར་སྟོ་བ་སོགས་ཞུས་པར། སྟོན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྟོར་  
རྣམས་མོད། །ཤྲ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཚུད་མི་ཟ་ཚུལ་གསུངས། དེའི་དམག་གིས་ཤྲ་རྣམས་ཁ་  
བཏགས་པར་བརྩམས་པ་ན་ཁོའི་ཁང་པོ་ཤྲ་མིང་ཆེན་གྱིས་བདག་ཚུར་རུབ་ནས་སྲིར་མ་སྐྱར་

གི་བར་སྐྱེ་ཡང་མི་གསོད་པའི་ངོ་ཆེན་བྱས་ཏེ། ཤིང་གི་ཡལ་ག་རྗེར་དུ་བྱུབ་པའི་འོག་ཏུ་ལྷགས་  
ནས་སློབ་བཏང་བས་རྒྱུ་ཟད་འགྲངས་པའི་རིང་ལ། ལས་མ་བྱས་པ་རྣམས་ཐོས་ཏེ་སློབ་སྦྱང་སོ་  
སོར་སོང་། ལས་བྱས་པ་རྣམས་ཁྲོད་ཁྲིར་གྱི་ཤར་སློབ་ལྷུང་སྟེ་སྟོ་སྟོ་ནས་འཇུག། །སྟོ་སྟོ་ནས་  
ལྷུང་སྟེ་བྱུབ་སྟོ་ནས་འཇུག་པ་སོགས་གྱིས་སྦྱར་འདུག། མིང་ཆེན་གི་བ་ཤེས་འབྲལ་འཕྲ་བཏུན་  
ཁྲི་བཏུན་སྟོང་རེས་གཅིག་ལ་བསད་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་འཕགས་སྐྱེས་པོ་སློབ་པོ་  
བཅས་ཞག་བཏུན་ནས་མེས་ཆོག་སྟེ་དཔུལ་བར་འགོ་བར་ལུང་བསྟན་པས། རྒྱལ་སློབ་རྣམས་  
སྐྱེད་མོས་ཆོལ་དུ་ཞག་བཏུན་གྱི་རིང་མེ་མ་བྱས་བར་སྟོད་རྒྱུའི་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་ཞག་བཏུན་པ་ལ་  
ཡུལ་ངན་ཞིག་བྱུང་བ་སངས་པའི་སྐབས། བཅོམ་མོ་ཞིག་གིས་སྐྱས་གྱི་སྟེང་མེ་ཤེས་བཞག་ནས་  
རྒྱན་འདོགས་བཞིན་པའི་ཆོ་མེ་ཤེས་ལ་ཉི་འོད་སོག་སྟེ། སྐྱས་ནང་ཆངས་ཅན་ལ་མེ་མཆེད་ནས་  
ཁང་བཟང་སོགས་འབར་བ་ན་འཕགས་སྐྱེས་པོ་སློབ་པོ་བཅས་འགོས་པར་བརྟམས་པ། མི་མ་  
ཡིན་གྱིས་ར་བའི་སྟོ་བཅད་དེ་འོ་དོད་འཛོད་བཞིན་དུ་ཆོག་ནས་མཉམ་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་སྟེ་བྱུའི་  
པོ་རྒྱས་མཐའ་ཡས་ཤིང་། ད་ལྟའང་མཐོ་དམན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱན་ངན་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པ་དུ་མ་  
ཞིག་འོང་གིན་འདུག་པ་ཞིབ་དུ་བཏུགས་ན་སྤིག་འབྲས་རྒྱུད་མི་ཟ་བའི་རང་མདངས་ཁོ་ནའོ།

རང་གིས་ལས་དགེ་སྤིག་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྐྱབས་རང་གིས་སྟོང་བ་མ་གཏོགས།  
གཞན་ལ་བཏོ་བཤམ་གྱི་མི་བྱས་པའི་དབང་གིས་མདོ་སྤེལ་ས། ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ནི་  
ས་ལ་མི་སྤྲིན། རྫོ་ལ་མི་སྤྲིན། ཟེན་པའི་ཕྱང་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་སྤྲིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན། སྟོན་  
ཆད་ལས་འབྲས་ལ་རེས་པ་མ་རྟེན་པས་བདེ་སྐྱབས་འགྱུར་རྒྱུ་ཅི་འདྲ་མཐོང་ཡང་གོ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་  
མ་གཏོགས། རང་གཞན་གྱི་སྦྱང་རྒྱུལ་ལ་བསམ་ཤེས་ན་ཡིད་ཆེས་རྒྱུང་ཟད་སྐྱེ་བར་འོས་ཏེ། ས་  
མ་མཚུངས་པའི་བུ་སྐྱབས་རྣམས་གྱི་ཁྲིད་དུ་གཟུགས་བཟང་ངན། ཤེས་རབ་ཆེ་ཆུང་། དོན་འགྲུབ་  
མི་འགྲུབ། རིགས་བརྒྱུད་ཡོད་མེད་སྟོ་ཆོགས་དང་། འོར་རྗེས་འོངས་སྟོན་འདྲ་བར་བཏོས་ནའང་

སྤྱུག་དབྱུང་བར་མ་སྣ་ཚོགས་སྤྱ་འགྲུར་བ་མངོན་སྲིད་ཀྱི་མཐོང་བ་འདི་དག་སྲོན་དགོ་བ་མ་གྲས་  
བ་དང་མི་འཕྲད་ཅིང་བྱས་པ་རྒྱུད་མི་ཟ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ཤེས་སྤྲོད་པར་སྤྲོད་། དེ་བཞིན་དུ་  
ལ་ལ་ནད་དང་དགྲས་གཅེས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་བདེ་བར་འཚོ་བ་སོགས་ལ་དཔགས་ནས་མི་  
དགོ་བའི་ལས་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་། མ་གྲས་བ་དང་མི་འཕྲད་རྒྱུ་ཤེས་དགོས། དེས་ན་སྤྱི་དབྱུང་གི་  
གང་གྲུང་སྲོན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྒྱུན་ཅི་འདྲ་ཐོག་དུ་བབས་ཀྱང་ད་ལྟོ་མོ་  
མཁའ་ཚོའི་དག་བཞིན་གཏོ་མདོས་ཀྱིས་མན་དུ་རེ་བ་དང་། འདྲེ་གདོན་གྱིས་གཞོན་པར་དོགས་  
བ་སོགས་དགོས་མེད་ཀྱི་ཚབ་རྒྱུ་མི་མང་བར་དགོན་མཚོག་དང་ལས་འབྲས་ལ་སློ་ཁེལ་རེས་  
ཀྱི་སློས་སྤྱི་གསོད་དགོ་སྤྱོད་ལ་འབད་པར་བྱའོ་སྤྱོད་དུ་བསྐྱོམ།

གཉིས་པ་སོ་སོར་སྤྱེ་སྤྱེ་བསམ་བ་ནི། སྤྱིར་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སློ་ནི་  
ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་དུ་རེས་ཤིང་། སློ་གསུམ་དང་འགྲེལ་བའི་དགོ་མི་དགོ་རགས་པ་རྣམས་  
ལས་ལམ་བརྩུར་འདུ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་མཚམས་མེད་ལྡེའི་པ་མ་དག་བཅོམ་གསོད་པ་གསུམ་  
སློག་གཞོན་དངོས་གཞི་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱེན་པ་སློག་  
གཞོན་ཀྱི་སྤྱོད་བ་དང་། དགོ་འདུན་དབྱེན་ཀྱི་མཚམས་མེད་རྩུན་གྱིས་བསྐྱུས་བ་དང་། ཉེ་བའི་  
མཚམས་མེད་ལས་མ་དག་བཅོམ་མ་འདོད་ལོག་གིས་སུན་འབྱེན་པ་ལོག་གཡེམ་དང་། བྱང་  
སེམས་རེས་གནས་དང་སློབ་པ་གསོད་པ་སློག་གཞོན། དགོ་འདུན་ཀྱི་འདུ་སློ་འསློག་པ་མ་བྱིན་  
ལེན་དུ་འདུ་བས་མཚོན་མི་དགོ་བ་ཆེ་ཤོས་པལ་ཆེར་ནག་པོའི་ལས་ལམ་བརྩུ་སྤྱོད་དངོས་ཅི་  
རིགས་སྤྱ་འདུ་ལ། དེ་དག་སྤངས་པའི་དགོ་བའི་ལས་རགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བརྩུར་འདུ་བས་ན།  
ལས་ལམ་རྣམ་པ་བརྩུ་ལ་སྤང་སྤང་བྱེད་པ་ཉིད་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་རྒྱུ་བས་ཡང་  
ཡང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལོ།།

དེས་ན་ལས་དང་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། རག་པོའི་ལས་འབྲས་དང་།



དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉག་པོའི་ལས་ལས་དངོས་དང་། མྱི་ཡང་གི་སྐྱུང་  
བར་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློག་གཅོད་ལ་རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྤྱོད་རང་  
གིར་བྱ་བར་འདོད་ནས་བདག་པོ་གསོད་པ་དང་། སློག་སྐྱེའི་རྩོད་པ་སྐྱུང་བར་འདོད་པ་དང་། ལ་  
ཚེས་བགས་པའི་ཆེད་དུ་གསོད་པ་སོགས་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་དགྲ་  
པོ་ཞེ་སྐྱུང་གིས་གསོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གཉོམ་རྒྱུང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱུང་བས་གསོད་པ་ལྟ་  
བུ་ཞེ་སྐྱུང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ལུ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་དུ་སྐྱུགས་ཀྱི་མཚོན་སྤྱོད་ལས་བསོད་ནམས་  
འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་། རི་དྲགས་དང་སྐྱུགས་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་ཡིན་པས་བསད་ཀྱང་  
ཉེས་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་དང་། ལྷན་ཆེན་དུ་རྫོམ་པ་རྣམས་དགྲ་གསོད་པ་གསང་སྤྱུགས་ཀྱི་དམ་  
ཚིག་ཡིན་པ་སྐྱད་ཀྱི་ཁ་པོ་སློག་པ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་གསོད་པ་སོགས་གཉི་ལྷག་ལས་སྐྱེས་  
པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་རྒྱུན་དད་ཅན་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་མའི་གསོལ་བ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་ལྷག་དོའི་ཕྱིར་  
གནག་ལྷག་བསད་པ་ལས་པན་ཡོན་འབྱུང་བར་འདོད་པའང་། ལོག་ལྟས་ཀྱི་ནས་བསྐྱངས་པའི་  
མི་དགོ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ངོ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ།

སྐྱུ་སྐྱུང་ཡང་གསོད་དགོས་སྐྱེས་པ་ཡོད་ན་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་འདྲ་ཡང་། དགྲ་རྒྱ་  
གཅིག་བསད་སྐྱེས་པས་གཞན་ལ་འབྱུགས་ནས་བསད་པ་དང་། གསོད་འདོད་མེད་པར་མ་ཤེས་  
པར་རྐང་འོག་དུ་སློབ་འབྲུ་གི་བ་ལྟ་བུ་སློག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལས་དུ་མི་འགྱུར། གསོད་འདོད་ཡོད་  
སྤྱོད་རང་གིས་བསད་པ་དང་གཞན་ལ་བཅོལ་བ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ལས་ལས་འབྱུང་བར་འདྲ།  
རང་སྤྱིག་པ་ལ་འདྲེས་ཁུལ་གྱིས་སློག་དུ་གཞན་ལ་བཤད་ནས་གསོད་དུ་འཇུག་པ་ལྷག་པར་ཉེས་  
པ་ཆེ། རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་སློག་གཅོད་ཉུང་བའི་འོས་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱ་ཆེན་དག་འགོ་དོན་ལ་འགྱོན་  
སྐབས་གནག་ལྷག་མང་པོ་དེད་ཅིང་མི་སྐྱུ་ཁ་ཤས་ལྷགས་སྤྱིར་ཁྱིད་དེ་ཕེབས་ཀྱིན་འདུག་པ་  
བཟླས་ན་སྤྱིག་སྤྱོད་རྒྱབས་ཆེ་བ་དང་། ར་ཐབ་དང་ར་ལྷོས་སོགས་ཀྱང་བསམ་བཞིན་དུ་བསྐྱུལ་

བ་ཡིན་ན་སློབ་གཙོ་བོ་དེ་བུ་ས་བསགས་ཚང་བའི་ལས་སུ་འགྲུང་བ་ཡིན། ལ་ལས་གནག་སྤྲུགས་  
 ཉམ་ཚུང་མང་པོ་བཞུགས་པ་ལ་འཚོང་བ་དང་། ཚར་རུའི་ཆེད་ལུག་གྲུ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་གསོད་དུ་  
 གཞུགས་དགོས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོང་གྲེད་བ་སོགས་ཞི། བ་རོལ་པོས་སེམས་ཅན་ཅི་ཅམ་བསད་བའི་གངས་  
 དང་མཉམ་པར་འཚོང་མཁན་ལའང་སློབ་གཙོ་བོ་དེ་བུ་སྤྲིག་པ་སྤྱི་མོ་རེ་འགྲུང་བ་ཡིན། གྲུ་རྒྱུང་ཚོར་  
 ཡང་འཕྲི་ཆེད་དུ་མི་ནག་རེ་བཅོལ་ནས་ལུག་གསོད་པ་འདི་འགྲུང་ཉེ་བར་སྤང་བས། རང་གི་ལག་  
 བདར་ནས་མ་བསད་པ་ཅམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་སློབ་གཙོ་བོ་དེ་བུ་སྤྲིག་པ་མེད་དམ་སྤྲུ་དུ་འཁྲུལ་  
 མི་རུང་། སེར་དམག་དང་རན་སྤྲུགས་སོགས་ཀྱི་སྤོས་པམ་བ་ནམ་བུར་རོས་མི་ཐེན་བའང་ཡོད་  
 མོད། གཞན་སྤོན་ཀྱི་བྱ་ར་གྲེད་པ་ཅམ་དུ་མ་སོང་བར། ཀུན་སྤོང་དང་ཐབས་ཚུལ་སྤོ་ཚོགས་ཀྱིས་  
 སློབ་གཙོ་བོ་དེ་བུ་ས་ཁུན་རྣམས་ཡིད་ལུལ་བྱས་ཏེ། གཞན་རི་ལྟར་ཡིན་རུང་བདག་ལ་རེ་ཞིག་དེ་  
 དག་ཚུལ་མིན་ལས་བསྐྱོག་པའི་རུས་བ་ཞན་པས་གྲེད་ཐབས་མེད། རང་ཉིད་དེ་འབྲེལ་གས་སུ་མ་  
 ཚུད་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ་སྤྲུལ་པའི་ཞེ་དམ་དང་གསོལ་འདེབས་ཡང་ཡང་བྱ། འདུལ་བར་ཚུ་ལ་  
 འདེབས་སྤོད་དང་། དུད་འགྲོ་གསོད་པ། ས་བཞོ་བ་སོགས་མི་རུང་བའི་བཅས་པ་མཚན་པ་བཞིན་  
 སློབ་ཆགས་ཕྱ་མོ་ཚུན་ཆད་ལ་གོད་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་ལག་དུ་ཨེ་ལོན་ལྟ་བ་དང་། ལུག་སོགས་  
 གསོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་རྒྱ་བ་ནས་རོས་ཐེན་པར་བྱས་ཏེ། བཅོལ་སྤྲུན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་  
 རྣམས་སུ་སྤྲུག་བཞིན་གཅེས་པར་དགོངས་ཤིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་སློབ་ལས་གཅེས་  
 བ་གང་ཡང་མེད་པས། འག་ཁམ་འགའི་ཆེད་དུ་སེམས་ཅན་ལ་གནད་གཙོ་བོ་དེ་བུ་སྤྲུག་བསྤུལ་བཟོད་  
 སྤྲུགས་མེད་པ་བསྐྱེད་པོད་པ་ཁྲོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དུ་ཁས་འཆེས་པ་རོ་ཆ་བའི་གནས་  
 སུ་འདུག །ཅེས་རང་ལ་སྤོན་བགྲང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་བསམ།

མ་བྱིན་ལེན་ནི། བ་རོལ་པོའི་ལོར་རྗེས་ཡིད་འོང་དུ་མཚོང་ནས་བརྒྱ་བ་འདོད་ཆགས་དང་།  
 དག་ལ་གོད་པ་བྱ་བའི་སྤྲིང་དེའི་ཡོ་བྱད་འགྲོག་པ་ཞེ་སྤང་དང་། ལུ་སྤྲུགས་པ་འགའ་ཞིག་སྤོད་

བརྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཚངས་པ་དབང་བ་ཡིན་ལ། བུ་མ་ཟེ་རྣམས་ཚངས་པའི་བུ་ཡིན་པས་བུ་མེ་  
རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ལོར་སྤངས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་བདེན་པར་སེམས་པས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་  
གཏོ་སྤྲུལ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། འདུ་ཤེས་སྤར་དང་འདྲ་ལ། ཀུན་སྣོང་ལོར་གྱི་བདག་པོ་དང་དབུ་  
བར་འདོད་པས་རང་གིས་དངོས་སུ་སྤངས་པ་འཕམ། གཞན་ལ་འཕྲོག་ཏུ་བརྒྱུ་བ་དེར་ཐོབ་སློ་སྐྱེས་  
པའི་ཚེ་སྐྱེས་པ་པོ་ལའང་ལས་ལམ་འབྲུང་བ་ཡིན། དེས་ན་མི་དཔོན་དང་སྐྱེས་ཚེ་བ་འགས་  
སྤོང་སྣོང་གི་དོན་དུ་དམག་ཆེན་བསྐྱེས་པའི་ཚེ། དམག་མི་ཚོས་པ་རོལ་པོ་རྣམས་ཁ་བཏགས་  
ནས་ཡོ་བྱང་ལེན་པ་ན་ཅི་ཙམ་བསད་ཅིང་འཕྲོག་པ་དང་མཉམ་པའི་སློག་གཅོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་  
གྱི་སྤྲིག་པའི་ཆར་འབབ་ཀྱང་མཚང་དུ་གོ་བ་དགོན་པར་སྤང། གཡར་བ་དང་བཙལ་བ་སོགས་  
གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་། ཚོང་བྱེད་སྐབས་རྒྱུ་དང་བྲེ་ལོག་སྤང་ལོག་འཇུགས་  
པ་སོགས་ཀྱིས་རིན་ཐང་གི་ཚོད་ལས་ལྷག་པར་ལེན་པ་དང་། ཁྲི་བ་དགེ་བསྐྱོས་ལྟ་བུས་བྲུ་བ་  
གཉོམ་རྒྱུ་ལ་སྤྲིག་འགལ་གྱི་བསྐྱེད་བཏགས་ནས། ཁྲིད་རང་དཔུལ་སྤང་འདི་ཙམ་ཁྱུང་བྱུང་ན་  
དེ་ཀ་ཡིན། གཞན་དཔོན་པ་འདིར་སྤོང་ས་མེད་རྒྱུ་ཟེར་ནས་དཔུལ་འཕྲོག་པ་དང་། དཔོན་པོ་  
འགས་མངའ་ཞབས་སུ་མི་འོས་པའི་ཁྲལ་སྤྱད་པ་དང་། ཁྲིམས་འགལ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཆད་པ་ལེན་  
པ་སོགས་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་འཕྲོག་རྒྱུ་ལོན་ཏུ་མང་། རང་རེ་ལྟ་བུར་བསྐྱེད་མེད་པར་འཕྲོག་པ་  
དང་། འཇུག་བུས་བརྒྱ་བ་རྒྱུང་བའི་འབྲུང་རིང་ཡང་། གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བཙལ་ནས་ལེན་པ་  
འདི་ལ་རྒྱུན་པར་གཟབ་དགོས།

ལོག་གཡེམ་གྱི་གཞི་ལ། ཁྲིམ་པའི་དབང་དུ་བུས་ན་རང་གི་རྒྱུང་མ་དང་སྤྱི་བའི་  
གཟུགས་འཚོང་ལས་གཞན་པའི་རང་གཞན་པོ་མོ་མ་ནིང་དུད་འགོ་ལ་སོགས་པ་བཟོད་བུ་མིན་པ་  
དང་། མངའ་སྤོམ་གཏོགས་པའི་ཁ་དང་བཤང་ལམ་རྐང་ལག་སོགས་ཡན་ལག་མིན་པ་དང་། སྐྱེ་  
གསུང་བུགས་རྟེན་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་གནས་མིན་པ་དང་། བསྐྱེན་གནས་ལ་

གནས་པ་སོགས་དུས་མིན་པ་བཞི་ཡོད། རབ་བྱུང་ལ་འཁྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་གཤམ་དུ་འགྱུར་  
བས་རྒྱུ་ཟད་མི་འདུ། ཉོན་མོངས་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཤེས་སྤྲོད་ཞིང་། འཁོན་གྱི་བསམ་  
བས་དགའི་རྒྱུ་མ་སོགས་ནས་སྐྱོད་པ་ཞེ་སྤང་དང་། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྤྲོད་པ་ལང་སྟུང་  
བསྐྱོད་བྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོད་པ་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱུར་བཤུད་པ་དང་། དབང་པོ་གཉིས་སྐྱོར་  
ཀྱི་བདེ་བ་ཐར་ལམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། ད་ལྟོ་མོག་རྩུ་མཁམ་དུ་མས་བྱུང་མེད་བསྟེན་པ་རྩོགས་  
རིམ་ཟབ་མོའི་ཉེ་རྒྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱུང་ཆོས་སྤྲོད་པ་བདེན་སྟུང་པས་བསྐྱོད་པ་སོགས་གཉི་ལྷག་  
ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་དགོས་པར་བཞེད་པ་དང་། འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་འདྲ་བར་  
གསུངས་པའང་ཡོད། དངོས་གཞིའི་ལས་ལམ་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་ཚངས་བར་སྐྱོད་པར་འདོད་པས་  
སྐྱོར་བ་རང་གིས་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། གཞན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་དངོས་གཞི་མི་འདྲུང་། འོན་  
ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུངས་པ་ལ་སྟོས་པ་མེད་སྐྱོད་ཀྱིས་རབ་བྱུང་མང་  
པོར་ལོག་སྐྱོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ནི་མཐར་མེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤུལ་དུ་བྱིན་པའོ། །རང་གི་དབང་པོ་དང་རང་  
གཞན་གང་ཡང་དུང་བའི་ཡན་ལག་སྤྱད་པའི་རེག་པ་སྐྱོང་བ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ཡིན།

རྩུན་གྱི་གཞི་ལ། གང་སྤྲོ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་བརྒྱུད་དང་བྲལ་བ་དང་།  
གང་ལ་སྤྲོ་བའི་ཡུལ་མིའི་འཕྲོ་བ་སྤྲོ་ཤེས་དོན་གོ་བར་བྱས་པའོ། །ཉོན་མོངས་བདག་དང་མཛོལ་  
བཤེས་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་དང་། རྟེན་བཀུར་འཛོལ་པའི་ཆེད་དུ་སྤྲོ་བ་འདོད་ཆགས་དང་། དག་ལ་  
ཕན་པའི་དོན་འདི་དང་པོར་མི་བཤུད་སྟུང་པ་དང་མགོ་སྐོར་ནས་གཞོད་པ་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྤྲོ་བ་ཞེ་  
སྤང་དང་། དང་སྐོང་དག་གིས་གནས་སྐབས་གཤམ་ཆེན་ལྡར་རྩུན་བྱས་ན་སྤྱང་བ་མེད་པར་བཤུད་  
པ་བདེན་པར་བརྒྱུད་ནས་སྤྲོ་བ་སོགས་གཉི་ལྷག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། མཐོང་བ་སོགས་བརྒྱུད་ལས་  
གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་བ་སྟེ་མཐོང་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ཞེས་སྤྲོ་བར་འདུ་ཤེས་པ་སྟེ་བྱ་དང་།  
དེ་སྟུང་སྤྲོ་བར་འདོད་པའི་ཀུན་སྐོང་གིས་རྒྱ་ཐོན་པའམ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྐོར་ནས་རྩུན་

བྱས་པ་པ་རོལ་པོས་གོ་བ་ན་དངོས་གཞིའི་ལས་ལམ་འབྱུང་།

གཤམ་པོའི་ཁ་ཆེམས་སུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཞིག་ལ་བསྐྱོ་རྟེན་འབྲུལ་དགོས་ཚུལ་  
ལབ་པ་བྱང་སེམས་སུ་ཡིན་མི་ཤེས་པས་རྗེ་ཉིད་ལ་སྤུལ་བ་ཡིན། སྐྱབས་འབྱུག་གནང་རོགས་  
ཟེར་བ་ལ་ཅང་མི་སྐྱ་བར་ལེན་བ་ལྟ་བུའང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་འགྲོ་བས་གཟུབ་དགོས། དག་འདུལ་  
གཉེན་སྦྱོར་ཚོང་དང་ནོར་སྐྱབ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་སྐྱེ་འབྱུང་ཉེ་ཞིང་། བྱང་པར་མཁས་བཙུན་  
ལས་ཀྱང་ཐོག་པོ་བྱིན་པའི་དུས་ངན་འདྲིར་ལྟ་མཐོང་འདྲེ་མཐོང་གི་རྒྱུ་ཀྱི་སྤེང་བས་གཞན་མགོ་  
བསྐྱོར་བ་སྐྱར་ལེན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས། སྤང་ཚད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་རྣམས་ལ་མི་ཚོས་སྐྱ་  
མའི་རྒྱུ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་དཀའ་བར་འདུག །མམ་པ་བཞི་ཞེས་གྲགས་པའང་དགོ་སྦྱོང་  
ཞིག་གིས་ལས་ལམ་དང་པོ་བཞིའི་ནང་གསེས་བྱས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་དགག་པའི་  
ཕྱིར་འདུལ་བའི་སྤེ་སྦྱོང་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་རི་སྟོན་བཀའ་སྤུལ་བ་རྣམས་ལའང་རང་  
ཏུས་དང་བསྐྱུན་པའི་ལག་ལེན་ཅི་ཐུབ་བྱ། རྒྱུ་སོགས་ངག་གི་ཉེས་པ་བཞི་པོ་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་  
བཅུག་པས་ལས་ལམ་འབྱུང་བར་བཞག་པའང་ཡོད།

སྤེ་མའི་གཞི་ལ། གང་དུ་བར་བྱ་བ་སེམས་ཅན་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡན་  
ཆད་དང་། སྐྱ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་བདེན་པའམ་མི་བདེན་པ་གང་ཡིན་ཡང་འདྲ། ཉོན་མོངས་རང་གི་  
མཚོན་གོགས་སྤོང་སྤུག་ཅིག་གཞན་དང་སྦྱོ་མཐུན་པར་སོང་བའི་ཆེ། རང་ལ་མི་མཚོན་བར་འགྱུར་  
དོགས་པས་དེ་གཉིས་འབྱེད་པ་འདོད་ཆགས་དང་། དག་དང་དེའི་མཚོན་བཞེས་སྤུལ་པའི་ཕྱིར་  
སྐྱ་བ་ཞེ་སྤང་དང་། སྤེ་མ་ཚོས་སུ་འཛིན་པའི་ལོག་ལྷས་འབྱེད་པ་གཉི་ལྷག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན།  
སེམས་ཅན་མཐུན་པ་སོགས་ལ་དེ་དང་དེར་འདུ་ཤེས་པས་དུ་བར་འདོད་པའམ་མི་འདུམ་པར་  
འདོད་ནས། དུ་བྱེད་གཉིས་སྤུན་ཅིག་འཛོམས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་གཉིས་སྐྱོག་ཏུ་པན་ཚུན་  
ལ་ངན་སྐྱས་དང་གཞོད་པ་སྐྱ་ཚོགས་ཚོམ་ཡང་དེ་རིང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་སྐྱར་བྱེད་པ་ལ་མཚན་

ཞེས་སྐྱབ་པའམ། ཅིག་ཤོས་ལ་སྒོག་ཏུ་བྱེད་ཀྱིས་ཁོ་ལ་ཅིས་ཆེན་བྱེད་ཀྱང་ཁོས་བྱེད་ལ་ཡག་པོ་  
མི་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་བ་དབྱེ་བྱས་གོ་བ་ན་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡིན།

ཆོག་རྩལ་ཞེ་སྤང་གིས་སྐྱབ་པེས་སྐྱེ་ཞིང་། རང་གི་འཁོར་གཞན་གྱིས་ཁ་བྱང་བར་  
དོགས་པས་དེ་ལ་སྐྱབ་བ་འདོད་ཆགས་དང་། ཆོག་རྩལ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་ཞེན་པས་སྐྱབ་བ་གཏི་  
ལུག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། སྐྱེ་ཡུལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སྐྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་  
སོགས་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོག་རྩལ་མོ་སྐྱབ་བར་འདོད་པས། བཟ་མོའི་བུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་  
རིགས་དང་། ཞར་བ། འོན་པ། རྒྱུ་ལོ་ཞེས་སོགས་ལུས་དང་། སྤོམ་ཤོར། རྒྱན་མ་ཞེས་པ་ལྟ་  
བུ་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་སྐྱོན་སོགས་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་མངོན་དུ་སྐྱབ་པའམ། གྲུལ་ཀ་དང་བསྐྱེས་ནས་  
ཆོག་རྩལ་གྱིས་མཚང་ལ་འབབ་པའི་གཏམ་སྐྱབ་བ་པ་རོལ་པོས་གོ་བ་ན་ལས་ལམ་འབྱུང་། སྐྱོན་  
སྐྱེད་ཡུལ་དེ་ལ་དངོས་སུ་སྐྱབ་བ་མིན་པར་གང་ཟག་གཞན་གྱི་བྱུང་དུ་བརྗོད་པ་ལ་ཆོག་རྩལ་གྱི་  
ལས་ལམ་མི་འབྱུང་བས་ངག་གྲུལ་ཅམ་མོ། །རྩལ་གྱི་སྐོ་ནས་ཆོག་རྩལ་སྐྱབ་བ་ལས་ལམ་གཉིས་  
གྱི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་ཞིང་སྤྲོ་མ་ལའང་འབྲ།

ངག་གི་ཉེས་པ་དང་པོ་གསུམ་ངག་གྲུལ་ཡིན་མོད། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ངག་གྲུལ་  
ལ། ཆགས་སེམས་གྱིས་སྐྱེ་ལེན་པ་དང་། སྤྲང་འཚོང་མའི་གཏམ་སྐྱེད་བ་དང་། རྗེད་བཀུར་འཕྲོ་བ་  
པའི་ཕྱིར་ཆོག་འཇམ་སྐྱབ་བ་སོགས་འདོད་ཆགས་དང་། འཁོར་འཛིན་གྱིས་སྒོག་ཏུ་གཞན་སྐྱོན་སྣ་  
ཆོགས་སྒོག་པ་སོགས་ཞེ་སྤང་དང་། ལུ་སྤྲེགས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་བཏགས་ན་བསོད་ནམས་  
འབྱུང་བར་ཞེན་པས་འདོན་པ་སོགས་གཏི་ལུག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། གཞི་འམ་བཤའ་རྒྱའི་དངོས་  
པོ་དོན་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་དོན་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང་།  
བྱུང་རྒྱལ་སྐྱེ་འདོད་གྱིས། ཉན་པ་པོ་ཡོད་དམ། མེད་ཀྱང་རུང་། དོན་མེད་པའི་གཏམ་ཁ་ནས་ཐོན་  
ཚད་ཐམས་ཅད་ངག་གྲུལ་དུ་འཛོག་པ་ཡིན། བཤའ་རྒྱའི་གཞི་ལ་མཚང་འབྲུ་བ་དང་། འཕྲབ་ཚོད་



འཇུག་ལོང་གི་གཏམ་དང་། སྤྱི་རོལ་པའི་གཞུང་ངམ་སྐྱེ་འབྱུང་དཀར་ནག་ཁྲ་བོ་ལྟ་བུའི་བོན་ནམ།  
 སྐྱོར་སྐྱོལ་དུ་གྲགས་པའི་འབྲིག་ཐབས་དང་ངན་སྲུགས་གྱི་ཡི་གེའམ། ཏུ་ཤང་གི་སེམས་འཇིན་  
 གྱི་གདམས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱོག་པ་དང་། ཉམ་ཐག་རྣམས་གྱིས་སྐྱེ་སྲུགས་འདོན་པའི་ལང་མོ་དང་།  
 དགའ་ཚེད་དང་དགའ་མགུར་སྦྱད་པའི་གཏམ་དང་། རྒྱལ་སྐོན་ཡུལ་སྤྲུགས་དམག་དང་རྒྱན་སོ་  
 ལ་སོགས་པའི་གཏམ་དང་། ར་རོ་བ་དང་སྐྱོས་པའི་གཏམ་གྱི་ལང་མོ་དང་། ཁ་གསལ་གཞོགས་  
 སྐྱོར་སོགས་ལོག་པའི་འཆོ་བས་སྐྱབ་སྒྲེ་གཞི་བདུན་ཡོད་པར་གསུངས། དེས་ན་འཇོམ་སྤིང་སྤྱི་  
 བཤད་དང་གེ་སར་གྱི་སྦྱང་སོགས་སྐྱབ་བ་དང་། བར་པའི་གཞུང་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་གྱི་དགོངས་  
 པ་ལོག་པར་བཤད་པ་རྣམས་སྐྱོག་པ་དང་། ཆེ་འདིའི་འཆོ་ཐབས་ཁོ་ན་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་བསམ་  
 ཞི་རྒྱས་དབང་དག་བཞིའི་སྲུགས་བརྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་བཤད་  
 རིགས་པར་རྙེད་བཀུར་དོན་གཉེར་གྱིས་ཆོས་སྐྱབ་བའང་དག་ཀྱལ་དུ་གསུངས་པ་ལ་དཔགས་ན།  
 ད་ལྟ་བདག་འདྲའི་ཚལ་རྒྱུར་རྣམས་གྱིས་རྙེད་བཀུར་སྦྱད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དབང་བསྐྱུར་སོགས་  
 གྱི་ཆོས་བཀའ་སྤེལ་བའང་ཅིར་འགྱུར་ཐེ་ཆོམ་པས། ཀུན་སྐོར་དང་བཤད་བྱའི་རོ་བོ་ལ་བརྟགས་  
 པ་གལ་ཆེ། དག་ཀྱལ་འདི་ངོས་ཟེན་པ་དཀར་ཞིང་འབྱུང་ཉེ་བ་དང་། མི་ཆེ་སྤོང་ཐད་དུ་གཏོང་བའི་  
 ཐབས་སྤྲུག་ཤོས་ཡིན་པས་དགག་ཅི་བྱུང་བ།

བརྒྱལ་སེམས་སོགས་ལ་འདིས་བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱས་སོ་སྐྱམ་པ་སོགས་ཀུན་ནས་  
 མནར་སེམས་དགུ་ལོ་གང་རུང་གི་མཛུགས་ཏུ་དེའི་ཁོར་རྗེས་རྣམས་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་པ་  
 བྱི་ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱལ་སེམས་དང་། རྙེད་པ་སྐྱན་པ་སོགས་བཞི་པོ་དོན་གཉེར་གྱི་སྤོང་  
 མཛུགས་སྐྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་མཁན་ལ་གཞོན་པ་བྱ་འདོད་སྤྱེ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་  
 བའི་གཞོན་སེམས་དང་། ཆགས་སྤང་གཉིས་ལམ་དུ་བཤད་པ་བདེན་ནོ་སྐྱམ་པའི་མཛུགས་ཏུ་འབྱུང་  
 བ་གཏེ་སྤྲུག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། གཞན་ཤེས་སྤྲུ། སའི་དངོས་གཞིའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་གཞན་

གྱི་ཚོར་ལ་སོགས་པ་བདག་གིར་བྱ་འདོད་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ཀུན་སྒོར་གི་སྐབས་དང་། གཞན་ཚོར་  
གྱི་བྱང་པར་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཐུས་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་རྗེ་ཆེར་  
སོང་བ་སྐྱོར་བའི་སྐབས་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ལྷགས་ཤིག་པར་སོང་སྟེ་ཚོར་སོགས་བདག་གིར་  
གྱུར་ཅིག་སྟམ་པའམ་བདག་གིར་བྱ་བར་ཐག་བཅད་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་སུ་ངོས་བཟུང་ན་  
འཐད་དམ་སྟམ། གཞོད་སེམས་སོགས་ལའང་འདིའི་རིགས་འགྲེ་སྐྱོར།

བསྐྱེད་པ་ལས་བརྒྱུ་བ་སེམས་སོགས་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཚོས་ལྟ་རེ་  
ཚང་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་འགའ་ཞིག་མངོན་གྱུར་དང་། ལ་ལ་དབང་གི་ཚུལ་དུ་སྣོན་  
པས་ཀྱང་ཚོག་པ་འདྲ། གཞོད་སེམས་ཀྱི་གཞི་བསམ་པ། སྐྱོར་བ། མཐར་ཐུག་རྣམས་ཀྱང་སྣ་  
མའི་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱས། རང་ཅག་ཤུན་ཤེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པར་སེམས་རྒྱ་ཡན་དུ་  
བཏང་བ་རྣམས་ལ་བརྒྱུ་བ་སེམས་དང་གཞོད་སེམས་ཀྱི་ལས་ལམ་རྒྱུན་པར་འབྱུང་ཞིང་། བྱང་  
པར་བདག་གི་ཆེ་བསོད་དཔལ་འབྱོར་མངའ་ཐང་སོགས་རྒྱས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་དང་། བདག་  
མང་ཐོས་བསམ་གཏན་པར་གཞན་གྱིས་ཤེས་ནས་སྟུན་པའི་གྲགས་པས་ས་སྟེང་ཁུབ་ན་ཅི་མ་  
རུང་སྟམ་པ་དང་། ལྷ་དཔོན་ཆེ་གཉེན་སོགས་ཤིག་ཞན་བར་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ལ་གྱུས་  
འདུད་ལྟར་སྐྱེད་པ་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་དང་། དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་གྱུ་བ་ནས་  
བདག་ལས་སུ་ལ་དུ་བྱུང་བ་གཞན་སུ་ཡང་མེད་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་དང་། དག་ངན་འདི་རྣམས་  
ཀྱི་བསམ་དོན་གཏན་མི་འགྲུབ་པ་དང་དཔལ་འབྱོར་ལྷུང་གྱིས་འགྲིབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་སོགས་  
ཀྱི་རྟོག་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཚུལ་སྐྱོང་བས་གྲུབ་པས་ཤིན་ཏུ་གཟུབ་དགོས་པར་སྣང་། དེས་ན་  
ཞི་རྒྱས་དབང་གི་ཀུན་སྒོར་རྣམས་བརྒྱུ་བ་སེམས་དང་། ཤིག་པོའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒོར་གཞོད་སེམས་  
སུ་འབྱུང་བ་ཉེན་ཆེ་བས། བདག་འདྲའི་པལ་བ་རྣམས་ལས་ཚོགས་ལ་མགོ་འཁོར་བ་རང་ཉིད་འཕུང་  
བྱེད་ཀྱི་ལས་སྐྱུབ་པའོ།།

ལོག་ལྷ་གཉི་ལྷག་གི་རིགས་འདྲ་ལས་བྱུང་བ་ཤེས་སློབ་ལ། ལྷ་བ་དེ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པོ་  
 ལོགས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ནས་དེའི་དོན་དུ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་མེད་པར་  
 ལྷ་བ་འདོད་ཆགས་དང་། བདག་གི་དབྱ་པོ་འདིས་སྦྱིན་པ་སོགས་ཡོད་པར་ལྷ་བ་དང་མཐུན་  
 པར་འཛིན་པ་བདག་གི་ཆ་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ནས་དེ་དག་མེད་པར་ལྷ་བ་ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།  
 གཞིའམ་སྤྱིར་བཏང་བ་ཡུལ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་སྤྱིར་བཏང་བ་སྤྱིར་བཏང་བར་འདྲེན་པར་འདྲེན་པ་དང་།  
 སྤྱིར་བཏང་བས་འདོད་ཀྱིས་རིགས་པ་ལྟར་སྤང་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་འབྲས་སོགས་མེད་དོ་སྟམ་དུ་  
 འཛིན་པ་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ལས་ལྷགས་དྲག་པར་སོང་སྟེ་མེད་པར་ཐག་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་  
 པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཛོག་། ལོག་པར་ལྷ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་ལས་འབྲས་དང་བདེན་བཞི་དང་དཀོན་  
 མཚོག་གསུམ་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པ་ཁོ་ན་ལ་ལོག་ལྷ་ཞེས་ལས་ལམ་དུ་བཞག་པ་ནི། འདི་  
 རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ཚམ་གྱིས་དགོ་ཅ་གཙོད་ཅིང་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་རྒྱུར་སྦྱོད་པའི་བྱེད་  
 ལས་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས། འདི་རྩེད་ཟད་འགྱུར་རིང་བ་ལྟར་འདུག་  
 ཀྱང་སྤྲིགས་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་དམན་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་གྱ་ཆེན་པོ་ནམས་  
 རྒྱ་སྐྱོའི་ལྷགས་སྐོལ་གྱིས་ཁྲབ་པ་ལ་བསམས་ན། ཡིད་པམ་པའི་རྒྱར་སྤང་བས་ཆེ་རབས་ཐམས་  
 ཅད་དུ་དེ་འབྲེལ་ལོག་ལྷ་མཁན་དང་མི་འབྲེད་པའི་སློན་ལམ་ཡང་ཡང་གདབ། སློན་ཆད་གཞན་  
 སློན་ཁོ་ནར་རྟོག་པ་ཚམ་ལས། རང་གི་སྦྱོད་པ་ལ་ཆོས་དང་བསྐྱུར་བའི་དབྱེད་པ་བྱེད་རྒྱུར་སློ་  
 ཁ་མ་སྦྱོགས་པ་དང་། མི་མ་བསད། ཉ་མ་དེད་པས་སྤྲིག་པ་མེད་ཟེར་བའི་བཤད་སྐོལ་ཡོངས་  
 ལྷ་གསུམ་པ་ལྷ་བུས་འཁྲུལ་ནས། བདག་ལ་སྤྲིག་པ་ཆེར་མེད་སྟམ་པ་ཡོད་མོད། བདག་དང་  
 སྐལ་མཉམ་པལ་ཆེར་སྤྲིག་པ་ལ་རང་གིས་གཞོལ་ཚུལ་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་བསམས་  
 བཤུ་སློ་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་པའི་ཁྱོད་དུ་དགོ་བར་འགྲོ་བ་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ཚམ་མ་གཉོགས་པལ་མོ་  
 ཆེ་མི་དགོ་བཤུ་ལྷག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་ཆེགས་མེད་དུ་འཛིན་ཅུས། སྤང་དགོ་སྤྲིག་

གི་རྣམ་དབྱེ་རི་བཞིན་མ་ཤེས་པས་དགོ་བ་བྱས་པར་རྣོ་མ་བ་རྣམས་སྡིག་པར་སོང་བ་དང་། སྡིག་  
བ་རྣམས་བྱས་པོས་མ་ཟེན་བའང་ཤིན་ཏུ་མང་། སྡིག་པའི་གཉེན་པོ་མ་བསྟེན་པར་ཤི་ན་ངན་སོང་  
གསུམ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱར་བའདད་པ་ལྟར་མི་བཟོད་བཞིན་དུ་སྐྱོད་དགོས། དེས་ན་སྤྱི་བཤོལ་གྱི་  
དབང་དུ་མ་བཏང་བར་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཅིས་ཀྱང་བསྟེན་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བསྐྱོམ།

གཉེས་བ་སྤྱི་ཡང་བསྟེན་པ་ལ་གཉེས། ལས་ལམ་བཅུའི་སྤྱི་ཡང་དང་། ཞར་ལ་སྟོབས་  
ལྡན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྐོ་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་པ་དང་སའི་དངོས་གཞི་དང་བཤེས་  
སྤྱོད་རྣམས་སུ་སྤྱི་ཡང་གི་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་བ་གཅིག་ཏུ་བྱིལ་ན་དུག་ལས། དུས་  
ཉག་ཏུ་བྱས་པས་སྤྱི་བ་ནི། རྒྱན་པར་འབྱུང་བའི་སྡིག་བ་རྣམས་དུག་གསུམ་དྲག་པོས་བསྐྱངས་  
བ་དང་། གཉེན་པོ་མེད་པ་དང་། ཞིང་བྱེད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་མིན་ཡང་སྟོབས་ལྡན་དུ་  
འབྱུང་བ་ཡིན། རང་རེར་དག་ཀྱང་བརྟེན་པའི་སེམས་གོད་སེམས་སོགས་ཉག་པར་འབྱུང་བཞིན་  
བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་ན་སྡིག་པའི་གཉེར་དུ་མངོན་པར་མ་ཟང་། སྡིག་པ་རེ་རེ་བ་རྣམས་  
ཀྱང་ལན་རེ་ཅམ་བྱས་པའི་སྡིག་བ་ལ་སྟོབས་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བར་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བཤེན་  
བ་དང་རྒྱན་མ་སོགས་ཀྱིས་སྐོག་གཅོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་བྱས་བ་དང་། དགོ་བའི་སྐོག་ས་  
ལ་ཡང་རྒྱན་པར་བྱས་འཆའ་མཁན་གྱིས་བྱས་པའི་འཆའ་བ་ལྟ་བུའང་ལན་གཅིག་ཅམ་བྱེད་པ་  
ལ་སྟོབས་ན་ཆེས་སྤྱི་བར་ཤེས་དགོས།

མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་སྤྱི་བ་ནི། ཉོན་མོངས་དྲག་པོས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྡིག་བ་  
རྣམས་ཉག་པར་བྱས་བ་དང་། གཉེན་པོ་མེད་པ་སོགས་མིན་ཡང་སྟོབས་ཆེན་པོར་འགྲོ་བ་ཡིན།  
ད་ལྟ་ཉོན་མོངས་སྤྱིགས་མ་བདོ་བའི་དུས་སུ་སོང་བའི་དབང་གིས་རང་ཅག་ཚོར་ཆགས་སྐྱང་  
མོངས་གསུམ་སོགས་ཤུགས་དྲག་རྒྱན་རིང་འབྱུང་བའདས་ཆེ་བས། མི་དགོ་བ་ཅི་བསགས་པལ་  
ཆེར་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བར་འགྲོ་བར་གསུངས། སྐོག་གཅོད་དང་བརྒྱས་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་བ་རྣམས་

རང་གིས་བྱས་སམ་བྱེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་དང་། དེ་འདྲ་བྱེད་མཁན་གཞན་མཐོང་ན་དགའ་  
བ་དང་། དུན་རིང་ནས་ཡང་ཡང་བསམས་ཤིང་བསགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་  
སྦྱི་བར་འགྱུར། འདི་རྣམས་བསྐྱེད་པར་སྦྱོར་བས་སྦྱི་བའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། སློབ་ལུང་པའི་  
བསྟན་རིམ་ཏུ་བསམ་པས་སྦྱི་བ་ལ་སྦྱར་བ་ལྟར་བྱས་ན་འང་འགལ་བ་མེད་པར་སེམས། དགོ་བ་  
ཡང་དུག་གསུམ་མེད་པ་དག་པོས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་སྟོབས་ལྡན་ཏུ་འགྱུར་བས། ལྷག་  
མཚོད་བརྒྱས་བརྗོད་པུ་ལྟེ་བྱེད་སྐབས་ཀྱུན་སྦྱོར་ཡག་པོ་ཞིག་གི་ཅིས་ཟིན་པའི་སྟོན་ནས་དགའ་  
བཞིན་སྟོབ་ཞེན་བྱས་ན་ས་ཚོད་ཆེ་ཆུང་ཤེས་པར་བྱ།

སྦྱོར་བས་སྦྱི་བ་ནི། སློབ་གཙོད་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་གསོན་པོར་མེ་ལ་སླེག་པ་དང་གསོན་  
པོར་བགས་པ་བལྟ་བ་སོགས་སྦྱག་ལས་ལྷགས་དག་རྒྱུན་རིང་བཏང་ནས་གསོད་པ་དེ། ལྷག་པར་  
བྱས་པ་སོགས་སྦྱི་བ་གཞན་རྣམས་མིན་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྦྱི་བའི་ལས་སུ་འགྱུར། འདིགས་པ་བསྐྱེད་  
ནས་བྱ་བ་མིན་པ་བྱེད་ཏུ་བརྟུག་སྟེ་གསོད་པ་དང་། སྦྱིང་རྗེ་བར་སྦྱེ་སྒྲགས་འདོན་བཞིན་པ་ལ་  
བརྟེ་སེམས་མེད་པར་གསོད་པ་དང་། རང་ཡང་སློབ་གཙོད་བྱེད་ལ་གཞན་དེ་འདྲིན་ཏུ་འཇུག་  
ཅིང་དེའི་བསྒྲགས་པ་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱང་ཆེས་སྦྱི་བར་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ལོར་བདག་ལ་  
བརྟུས་ཐབས་དང་ཁྱད་གསོད་ཀྱི་སྟོན་ནས་འཕྲོག་པ་མ་བྱིན་ལེན་སྦྱི་བར་འཕྲོག་པ་སོགས་གཞན་  
ལ་འང་རིགས་འགྲེ་ཞིང་། སྦྱིན་པ་དང་མཚོད་པ་སོགས་ཀྱང་སྦྱོར་བ་གནད་འགོ་རེ་བྱུང་ན་སྟོབས་  
ཆེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན།

གཉེན་པོ་མེད་པ་ལས་སྦྱི་བ་ནི། སློབ་པའི་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་གང་ཏུང་ཞིག་ཀྱང་མེད་  
པ་དང་། དུས་དུས་སུ་བསྐྱེན་གནས་སྤང་བ་ལྟ་བུའི་ཆུང་ཁྲིམས་དང་སྦྱིན་པ་དང་བྲུག་འཚལ་བ་  
ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་སྣ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་པ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་སྟོབས་  
ཆེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། དགོ་སྦྱོར་པུ་ལྟེ་བྱེད་ལྷན་རྣམས་ལ་འདི་མི་འགྱུར་ཡང་ཉོས་ཉོས་

སོགས་དགོ་བ་སྣ་རེའང་མི་བྱེད་མཁན་ཤིན་ཏུ་མང་། སྡིག་བ་གཏན་མི་བྱེད་བ་རྣམས་ཀྱིས་དགོ་  
བ་བྱས་ཚད་སྟོབས་ཆེ་བར་འགྲོ་ཡང་ལས་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲ་དགའ།

གཞི་ལས་སྡི་བ་ནི། བ་མ་དང་སྐྱ་མ་དང་སྟོབ་བ་དང་བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་  
སོགས་གསོད་བ་དང་རྣམ་འགྲོག་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་བ་བསགས་བ་རྣམས་ནི་མན་འདོགས་  
བ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ལ་བརྟེན་བ་ཡིན་པས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྡི་བར་འགྱུར་བ་མཚམས་མེད་དང་  
ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་ལ་དབགས་ནའང་ཤེས། གཞན་ཡང་དུད་འགྲོ་ལས་མི་  
འགྲོ་བ་བཟང་བས་མིའམ་མིར་ཆགས་བསད་བ་སྡི་བ་དང་། དུད་འགྲོ་འང་སྲིན་འབྲུ་ལྟ་བུའི་སྤོ་མོ་  
བསད་བ་ལས་ལུས་པོང་ཆེན་པོ་ཅན་བསད་བ་སྡིག་བསྡུ་བསྡུལ་སྡིག་བར་ཆེ་བས་སྡི་བ་དང་། དམན་  
བ་དང་དབུལ་པོ་དང་སྡིག་བསྡུལ་གྱིས་ཉེན་བ་རྣམས་བསད་ཅིང་ཡོ་བྱད་འགྲོག་བ་ལུས་སེམས་  
ལ་གཞོད་ཚབས་ཆེ་བས་སྡི་བ་དང་། དགོ་སྟོང་མ་སོགས་ལ་འདོད་པོ་ག་དང་། དགོ་འདུན་དབྱེ་  
བའི་བྱིར་རྩུན་སྡི་བ་དང་། སྐྱ་མ་དང་སྟོབ་མའམ། བ་མ་དང་བྱ་སོགས་སྤོ་མས་འབྱེད་བ་ལ་སོགས་  
བ་སྡི་བར་གསུངས་ཏེ། དེས་མཚོན་ནས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ། དགོ་བའི་སྡིག་བ་ཀྱང་  
བ་མ་དང་དགོན་མཚོག་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་བ་རྣམས་བསོད་ནམས་སྡིག་བར་ཆེ་བའི་  
ཚུལ་སྤར་གྱི་རིགས་པས་ཤེས་དགོས། རང་ཅག་མཁན་སྟོབ་དགོ་འདུན་སོགས་དང་རྒྱན་པར་  
འགྲོགས་ཤིང་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཉེན་དང་ཉེ་བར་སྟོད་མཁན་རྣམས་ལ་དེ་དག་ལྷལ་དུ་བྱས་པའི་  
སྡིག་བའང་འདྲུང་ཉེ་བས་ཤིན་ཏུ་གཟབ་དགོས། སྟོན་བསམ་ཡས་སུ་སྡི་རྩོད་ཤོར་བས་བསམ་  
ཡས་ཀྱི་སྤིང་གསེབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་འཚེང་ཟེར་བ་བྱུང་སྐབས། པོ་ཉོ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། བྱང་  
རག་ཤི་སྤུ་བ་ཁོ་ན་འཚེང་། དགོན་མཚོག་གི་སྐྱ་ཐོས་པས་ཐར་པའི་ས་བོན་ནི་ཐེབས། ཉེན་མི་  
བཞུགས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡིག་བ་མི་སོག་། དེ་མིན་ཐམས་ཅད་མཉམ་གསུངས་པའང་དོན་  
དེ་དག་ལ་དགོངས་པར་སྤང་།



རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི། ལས་ལས་བརྒྱ་ནང་པན་ཚུན་གྱི་སྐྱེ་ཡང་ལ་བྱེད་པས་ངག་ཀྱལ་  
 ཚམ་ལས་ཚིག་རྒྱབ་སྐྱེ་བ་ནས་རྒྱུ་ལས་ལོག་གཡེམ་སྐྱེ་བ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་ལས་སློག་གཅོད་  
 སྐྱེ་བའི་བར་ལུས་ངག་གི་བདུན་སྣ་མ་སྣ་མ་སྣེ་མ་སྣེ་མ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། ཡིད་གྱི་གསུམ་སྣེ་མ་སྣེ་མ་  
 སྣ་མ་སྣ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན། ལུས་གྱི་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་ཡང་ནི། ལུང་མེད་སློགས་པ་ལས་ལོར་རྣམས་  
 ཡོ་བྱེད་རྣམས་དང་སྣལ་བ་སྤྲུག་བསྣལ་ཆེ་བ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་སློག་འདོར་བའི་སྤྲུག་བསྣལ་  
 ལྷག་པར་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་གཞན་ལའང་རིགས་འགྲེ་ཞིང་། ལུས་ངག་  
 གི་བདུན་གྱི་སྐྱེ་ལོས་སློག་གཅོད་དང་། མི་དགོ་བརྒྱའི་ནང་ནས་སྐྱེ་བ་ལོག་སྣ་ཡིན་པར་བཤད།  
 དགོ་བ་བརྒྱའི་ནང་གསེས་གྱི་སྣོབས་ཆེ་རྒྱུང་ཡང་དེས་མཚོན་ནས་ཤེས་པར་བྱས། དེས་ན་རྒྱུན་  
 པར་སློག་གཅོད་བྱེད་ཅིང་དགོ་བ་གཏུན་མི་སྐྱབ་པ་ཞིག་གིས་ཞེ་སྤང་བྲག་ཤོས་པ་མ་དང་སློབ་པ་  
 སོགས་སྤྲུག་བསྣལ་བཟོད་དཀའ་བ་ལ་སྤྱར་ནས་གསོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་བའི་མཐར་  
 སྤྲུག་ཡིན་ལ། དགོ་སྤྱོད་པ་ཞིག་གིས་དུས་ལན་ཅིག་ཚམ་དུ་ཉོན་མོངས་ཞན་པས་ཞིང་ཐ་མལ་བ་  
 ལ་ངག་ཀྱལ་སྐྱ་བ་ལྟ་བུ་ནི་མཐུ་རྒྱུང་བའི་ལས་སྤྱ་འགྱུར་བས། དེ་དག་གིས་མཚོན་ནས་སྐྱེ་བའི་  
 རྒྱུ་ཚོས་སྤེལ་བཞི་ཚང་བ་ནས་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་བར་གྱི་སྐྱེ་ཡང་གི་རྒྱུད་པར་རྣམས་ཀྱང་  
 ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་དུས་རྒྱུན་པར་རང་གི་སྣོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་དགོ་  
 མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གང་དུ་འགྱུར་བ་དུན་ཤེས་ཀྱིས་རོས་བེན་པར་བྱས་ཏེ། མི་དགོ་བས་མ་  
 གོས་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་ཅིང་། གལ་སྲིད་གོས་ན་ཡང་མཐུ་རྒྱུང་བ་དང་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་  
 ལས་སྤྱ་འགྱུར་བ་རེ་ཨེ་ཡོང་དང་། དགོ་བ་གང་བྱེད་སྣོབས་དང་ལྡན་པ་དང་བྱས་བསགས་ཚང་  
 བའི་ལས་སྤྱ་འགྱུར་བ་རེ་ཨེ་ཡོང་གི་ཆེད་དུ་འབད་པ་གནད་གྱི་དོན་པོ་ཡིན་པས་རྒྱལ་འདི་ལ་ཡིད་  
 སློན་རྒྱུན་ཆད་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཐེབས་དེས་ཤིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ་སྣམ་དུ་བསྐྱོམ།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྣོབས་ལྡན་གྱི་ལས་གྱི་སྣོ་བསྤྲུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་ལས། ཞིང་གི་སྣོ་

ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྐྱ་མ་དང་སྐྱ་མ་དང་འབྲ་བ་དང་པ་མ་ལ་སོགས་  
བ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་གཉན་པར་གསུངས། དེ་དག་ལས་སངས་རྒྱས་ནི་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་  
ཀྱི་འད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། དེ་ལ་བྱ་བ་རྒྱུད་ཏུ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་དོན་དང་རྣམ་  
སྐྱོན་རྒྱུད་བར་འགྱུར་བ་ཡེ་མི་སྲིད་པ་ཡིན། འདས་ཆེན་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷ་བ་  
གཅིག་ཏུ་བས་དང་གོས་ལ་སོགས་བ་བྱིན་བ་བས་སངས་རྒྱས་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་རྗེས་སུ་བྱ་བ་པའི་  
བསོད་ནམས་ཀྱི་བཏུ་བྱུག་ཆར་ཡང་མི་སོད་པར་གསུངས་བ་དང་། མད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་  
གངས་ལས། ཁང་བཟང་བཀོད་བ་བུན་སུམ་ཆོགས་བ་དང་ལྡན་བ་སྟོགས་བཞིའི་དགེ་སློང་རྒྱན་  
ཞུགས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལ་བུལ་ཏེ། རི་སྲིད་འཆོའི་བར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་  
ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་བ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་བསྐལ་སྟེང་སོ་ཅན་ཀྱི་མཆོད་ཉེན་སྐྱུ་རུ་རའི་  
འབྲུ་ཆོད་ཅམ་བཞེངས་བ་དང་། སྐྱ་གཟུགས་ཆོན་གང་ཅམ་བཞེངས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆར་  
ཡང་མི་སོད་པར་གསུངས་བ་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་དཀར་པོ་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་  
ནས་མེ་ཉོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་དོར་བ་ཅམ་ཀྱི་འབྲས་བུའང་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཐུག་  
པར་གསུངས་བ་ལྟ་བུའོ།།

ཆོས་ལ་བརྟེན་བ་སྟོབས་ཆེ་བའི་རྣམ་ཡང་། གསང་བ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱབ་བ་ལས།  
སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་ཆོས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་བཟུང་ན་དུས་གསུམ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་  
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་ནི་ཆོས་ལས་ངེས་པར་བྱུང་བས་ཆོས་  
ཀྱིས་མཆོད་བ་བྱ་ཡི། ཟང་ཟེང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་པན་ཡོན་  
རྒྱ་ཆེར་གསུངས་བ་དང་། ཆོས་སློང་གི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པས་ཤེས་སོ། །དགེ་སློང་རྒྱལ་  
ཁྲིམས་དག་ཅིང་འཕགས་པའི་རིགས་ལ་གནས་བ་བཞིའམ་ལྟ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནི་བསོད་  
ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། རྒྱལ་སྲས་སོ་ཉོ་བས། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ལ་

ལུལ་བའི་བསོད་ནམས་ལས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བསོད་ནམས་མི་འཐོབ། དགེ་འདུན་ལ་སྤུལ་བ་  
དང་ལོངས་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀའི་བསོད་ནམས་ཐོབ་པས། དགེ་འདུན་ཁོ་ན་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་  
གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་བ་ཉེར་བཞག་ཏུ། སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་བརྒྱས་པ་སྦྱར་སྤུལ་ན་  
འདག་ཅིང་། དགེ་འདུན་ཀྱི་རྗེས་བརྒྱས་པ་ཚོར་བ་མ་སྤོང་བར་དུ་མི་འདག་ལ། ཞལ་དུ་འདུ་བའི་  
སློ་ཡིན་ན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་དང་། གཞན་ཡིན་ན་མནར་མེད་ཀྱི་འཁོར་ལྷན་གནག་ཆེན་པོར་སླེ་  
བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དགེ་འདུན་ཀྱི་ནང་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞིང་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དད་པའི་  
སྣོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྲག་རྒྱའི་མདོ་ལས། འགའ་ཞིག་ཁྲོས་ནས་ཕྱོགས་བརྩའི་སེམས་  
ཅན་ཐམས་ཅད་བཙོན་ར་སྤུན་གནག་ཏུ་བརྟུག་པ་བས། ཁྲོས་ཏེ་བྱང་སེམས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་  
འདུག་ནས་མ་རུངས་པ་འདི་མི་བལྟའོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྤྲིག་ཆེས་གངས་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་  
པ་དང་། དེས་བ་དང་མ་དེས་བ་ལ་འཇུག་པའི་བྲག་རྒྱའི་མདོ་ལས། ཕྱོགས་བརྩའི་སེམས་ཅན་  
ཀྱི་མིག་སྤྱང་བ་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མིག་སྦྱར་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་  
བཙོན་རར་བརྟུག་པ་ནས་བཏོན་ཏེ་འཁོར་སྐྱར་རམ་ཚངས་པའི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པ་བས་རིམ་  
པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ལ་དང་བས་བལྟ་བ་དང་། དང་བས་བལྟ་འདོད་ཅིང་དེའི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་  
ན་བསོད་ནམས་ཆེས་གངས་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱས་སོ།།  
རང་ཅག་ལྟ་བུས་གཞན་ཀྱི་རྒྱུད་ཚོད་ཤེས་པར་དཀའ་བས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་བརྗོད་པ་སོགས་  
ཤེས་ཏུ་འབྱུང་ཉེ་ཙམ། གང་ཟག་སྤྱོད་པ་བཟང་ངན་ཅི་འདྲ་མཐོང་ཡང་དག་སྣང་སྣང་གང་སྤུབ་ཀྱི་  
སློ་ནས་གྲུས་པར་བྱ་བ་གནད་དུ་ཆེའོ། །འོ་ན་ཚོས་སྤོང་གི་ཉེས་པ་དགག་པའི་སྤྱིར་ཚོས་ཐམས་  
ཅད་ལའང་དག་སྣང་སྤོང་དགོས་སམ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གདགས་པ་དང་རྒྱ་བ་ཉེར་བཞག་ལས།  
ཚོས་མ་ཡིན་པ་ཚོས་སྤྱ་སྤྱ་བ་དང་། ཚོས་ལ་ཚོས་མ་ཡིན་པར་སྤྱ་བ་གཉིས་ཀ་ཚོས་སྤོང་དུ་འགྲོ་

བར་གསུངས་པས་ཚོས་གང་ལའང་བསྐྱེད་པ་བཅད་བཅད་བའི་གསེར་བཞིན་ལེགས་པར་བརྟགས་  
ནས་ཚད་མར་བཟུང་བར་བྱ་ཡི། བྱད་ཚད་ཐམས་ཅད་ལ་དག་སྣང་སྣོད་བའི་ཁུལ་གྱིས་ཚོས་སྣོད་  
བ་རི་སྣང་རུང་། དེས་ན་གང་ཟག་ལ་དག་སྣང་དང་ཚོས་ལ་རྟོག་དཔྱད་དགོས་པར་གསུངས་པ་  
གདམས་ངག་ཆེན་པོ་ལོ།།

རྟོན་གྱི་སྣོན་སྣོན་སྣོན་སྣོན་ཆེ་བ་ཞི། སྤྲིག་པའི་ཉེས་དམིགས་མི་ཤེས་པས་སྣ་མ་ལ་འགྲོད་  
པ་དང་སྤྲི་མ་སྣོན་སེམས་མེད་ཅིང་། སྤྲིག་པའི་གཉེན་པོ་སྣོན་སྣོན་མི་མཁས་པའི་རྒྱུན་པོ་རྣམས་  
གྱིས་སྤྲིག་པ་གང་བྱས་སྤྲི་ལ། ཉེས་དམིགས་དྲན་ནས་འགྲོད་སྣོན་དང་སྤྲིག་པ་མི་གསང་བར་  
དེའི་གཉེན་པོར་དགོ་བ་སྣོན་སྣོན་ཚོགས་ནས་སྣོན་པའི་མཁས་པའི་རྟོན་ལ་སྤྲིག་པ་པལ་ཆེར་  
ཡང་བར་གསུངས། མདོ་ལས། སྣོད་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་བྱང་སེམས་སུ་གྱུར་བ་དེ་དེས་བྱང་  
གོང་བྱ་རྒྱ་མཚོ་ཅམ་ལ་སྤྲིང་པོ་དེ་རབ་ཅམ་གྱི་མར་མེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚོད་རྟོན་ལ་མཚོད་པ་  
ལས། བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་གིས་མར་མེའི་སྤྲིང་པོ་འབྲུ་མར་གྱིས་བསྐྱུས་པ་མཚོད་རྟོན་གྱི་བྱང་བྱ་  
འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཚར་ཡང་མི་སོད་པར་གསུངས་པས་རབ་བྱུང་གི་རྟོན་ལ་དགོ་  
བ་བྱས་པ་སྣོན་སྣོན་ཆེ་བར་ཤེས་རུས་ཏེ། འདི་གཉིས་བསམ་པ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དང་ཞིང་འདྲ་  
ལ་དངོས་པོ་གཅིག་ཤོས་སྣོན་གྱི་མ་པན་ཡོན་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་བྱིས་པ་  
པལ་པ་ལས་དགོ་བསྐྱེན་ལྟ་བུའི་སྣོན་སྣོན་སྣོན་ལ། དེ་ལས་རབ་བྱུང་དང་། རབ་བྱུང་ཡང་དགོ་  
རྒྱུ་ལས་དགོ་སྣོད་རྟོན་ལྟ་བུ་འབྲུ་ལས་སྤྲི་མ་སྤྲི་མའི་རྟོན་ལ་དགོ་བ་བྱས་པ་ཤིན་ཏུ་  
སྣོན་སྣོན་ཆེ་ལོ། །སྣོན་པ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། བྱིས་པ་ཐ་མལ་བས་མི་དགོ་བརྒྱ་འཛོལ་  
ཉོག་ཏུ་སྤྲད་ནས་དཔལ་བར་སྤྲིས་པའི་སྤྲིག་པ་སྣོན་ལས་རབ་བྱུང་གིས་ཉེས་བྱས་གཅིག་བྱས་  
པས་དཔལ་བར་སྤྲིས་པ་སྤྲིག་པ་སྣོན་ཆེ་བར་གསུངས་པ་རྟོན་གྱི་སྣོན་སྣོན་སྣོན་སྣོན་ཆེ་བར་  
ཡོན་ལ། སྣོན་པ་དེན་པོ་ཆེས་ཚོས་ལ་བརྟོན་པའི་སྤྲིག་པའི་གམ་ན་མི་དགོ་བ་བརྒྱ་སྤྲིག་པ་བྱུང་།

བྱུང་ཡིན་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་ལ་ཐུག་པར་སྤང་། དེ་ལྟར་རང་ཅག་སྐྱོམ་པ་མང་པོ་  
ཁས་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགོ་སྤྲིག་གང་བྱས་ཀྱང་ལྷག་པར་མཐུ་ཆེ་བས་ན། སྤྲིག་པའི་ཁོལ་  
པོར་མ་སོང་བར་ཆེ་མཇུག་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱེལ་བ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱ་བར་རིགས་སོ།།

དངོས་པོའི་སྐྱོ་ནས་སྐྱབས་ཆེ་བ་ནི། ཟང་ཟེང་གི་སྐྱིན་པ་དང་མཚོད་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱིན་  
པ་དང་སྐྱབ་པའི་མཚོད་པ་ཆེས་ཤུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། སྐྱིན་པ་ལས་རྒྱུ་ཁྲིམས་དང་། དེ་ལས་  
བཟོད་པ་ལྷག་པས་མཚོན་སྐྱིན་སོགས་དུག་གི་དམན་མཚོག་དང་། ལས་ལམ་བཅུ་ལྔ་པོ་ལྟེད་  
ཀྱི་ལྷི་ཡང་བཤད་བེན་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས།

བསམ་པའི་སྐྱོ་ནས་སྐྱབས་ཆེ་བ་ནི། དད་པ་དང་དུག་གསུམ་མེད་པ་ཤུགས་ཤུགས་རྒྱུན་  
རིང་གིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་པ་རྣམས་སྐྱབས་ཆེ་ལ། ཟང་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ངེས་འབྱུང་གི་  
བསམ་པས་ཟིན་པ་ལྷག་པར་མཐུ་ཆེ་བ་དང་། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཅིས་ཟིན་པའི་དགོ་ཅ་ནི་  
ཐམས་ཅད་ལས་ཤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། སྐྱོང་གསུམ་ཀྱི་སེམས་ཅན་སོ་སོ་ནས་མཚོད་  
ཉེན་རི་རབ་ཅོམ་བྱས་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་སྟེད་དུ་མཚོད་པ་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་  
མཁྱེན་པའི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བས་མེ་ཉོག་གཅིག་ཅོམ་ནམ་མཁའ་དོར་བ་བསོད་ནམས་མང་  
བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཉེས་སྐྱོད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཤུགས་ཤུགས་རིང་བས་བྱས་པ་དང་།  
ཁྱུང་པར་དུ་བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁོ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྷ་དང་། མདོན་  
པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱོ་མ་སོགས་ཁྱུང་དུ་གསོད་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྐྱབས་ཆེ་སྟེ། དགོ་ཅ་དཔག་ཏུ་  
མེད་པ་འཛོམས་ཤིང་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་རྣམ་སྐྱིན་མཐའ་ཡས་པ་འབྱེན་པས་སོ།།

འདི་རྣམས་ཞིང་དང་བསམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་སྐྱབས་ཆེ་བར་འགྲོ་བས། བདག་  
ལྷ་བུ་རྒྱུན་རྒྱུང་བཟང་ཅོམ་གྱིས་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་ལ་ཁད་པ་རྣམས་ཡུལ་ཁྱུང་པར་ཅན་དང་མི་འཕྲད་པའི་  
ངེས་པ་དཀའ་བ་དང་། དཔེ་ཆ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཆོག་རིས་བྱང་བ་དང་། ཁ་ཉོན་སྐྱབ་བུ་རེ་བྱས་པ་ལྷ་

ལུང་རྫོམ་སེམས་ཀྱང་སྐྱེ་སྐྱེ་བས་ན། རྒྱན་པར་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟུགས་ནས་རྟ་མགོ་སྤྲད་ཅི་སྐབ་  
 བྱ། དགེ་བ་ལེས་ཕུ་རྒྱུད་བའི་གསུང་སྒྲོས་ལས། རྙེད་བ་དང་བཀྱར་སྟེས་རྫོམ་སེམས་བ་དང་།  
 མང་དུ་སོས་བས་རྫོམ་སེམས་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྤྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱིས་རྫོམ་  
 སེམས་བ་དང་། མཛེས་བཤེས་དང་སྤོང་མོ་སྟེར་བ་མང་བའི་རྒྱས་རྫོམ་སེམས་བ་རྣམས་དཔལ་  
 བར་རྒྱུར་དུ་འགོ་བའི་ཚོས་བཞེར་གསུངས་བ་ལ་དབགས་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་འདོད་བྱ་མཐར་  
 སྐྱབ་རྣམས་རང་ཉིད་སྤང་བའི་རྒྱུན་དུ་འགོ་ཉེན་ཆེ་བས་ཤིན་ཏུ་གཟབ། ལྟོབས་དང་ལྡན་པའི་  
 བསོད་ནམས་དེ་རྣམས་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་ན། ལམ་ཁྲིད་མདོར་བསྐྱུས་ཅེ་བསྐྱུངས་  
 བ་སྐྱ་བུའང་ཀུན་སྤོང་བྱུང་པར་ཅན་སྲིད་པའི་སྤུན་ཚོགས་ལ་མ་ཆགས་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་  
 ཀྱིས་ཟིན་བས་བསམ་པའི་སྒྲོས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། སྒྲོར་བའི་སྐབས་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་  
 འགོ་དང་། ཡན་ལག་བདུན་བ་མཐུལ་གསོལ་འདེབས་སོགས་ནན་ཏན་བྱས་བས་ཞིང་གི་སྒོས་  
 ལྟོབས་ཆེ་བ་དང་། དགེ་སྤོང་གི་རྟེན་ལ་གནས་བཞེན་བསྐྱོམས་བས་རྟེན་གྱི་སྒོས་སྟོབས་ཆེ་བ་  
 དང་། སྐྱབ་པའི་མཚོད་བ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་སྒོས་སྟོབས་ཆེ་བ་སྟེ་བྱུང་པར་  
 བཞི་ག་ཚང་བ་དང་། སྒྲོར་དངོས་མཐུག་གི་དམིགས་རིམ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཀྱང་བསོད་ནམས་  
 ལྟོབས་ཆེ་བ་བཞི་ལྡན་དངོས་སམ། དེ་འདྲེན་བྱེད་ཅི་རིགས་པར་འགོ་བའི་རྒྱལ་ལ་ངེས་བ་ཆེན་  
 པོ་སྐྱེས་ཏེ། དམ་པའི་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་མཐིལ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུང་ལམ་འདི་ལ་  
 ལྟོག་ཏུ་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་འབྱུང་ངོ་།།

གསུམ་བ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། ལས་ལམ་བརྟུ་  
 པོ་རེ་རེ་ལའང་རྟག་པར་བྱས་པའམ་སྐབས་ཕལ་ཆེར་དུ་བྱས་པའམ་ལན་རེ་ཅོམ་བྱས་བ་དང་།  
 ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་ལ་བརྟེན་བ་སོགས་སྤར་བསྟན་པའི་སྐྱེ་ཡང་གི་བྱུང་  
 བར་རྣམས་ཀྱིས་སྤེལ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་དུ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། སོག་གཙོད་སོགས་ཆེན་



པོ་བཅུ་གང་དུང་ངམ་དེ་དེས་དཔྱུལ་བ། འབྲིང་བཅུས་ཡི་དྲུགས། རྒྱུ་དུས་དུད་འགོར་སྐྱེ་བར་  
སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། རྒྱུ་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བརྒྱུ་སྟེ་  
གསུངས་པ་སྤྲ་མ་དང་སྐྱུས་ཟེན་མི་མཐུན་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། ཡི་དྲུགས་དང་དུད་འགོ་འཕེན་གྱི་ད་  
མི་དགོ་བ་འབྲིང་གིས་འཕངས་པ་རྣམས་ལ་རྫོགས་གྱེད་མི་དགོ་བས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱད་བསྐྱལ་  
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དེས་མི་དགོ་བ་རྒྱུ་དུའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལྷངས་པ་རྣམས་  
ཀྱིས་གཙོ་ཆེར་དགོ་བའི་རྫོགས་འབྲས་བུ་དེ་བ་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་ཡིན་པས། ཡི་དྲུགས་དང་དུད་  
འགོ་གཉིས་ལ་མི་དགོ་བ་འབྲིང་དང་རྒྱུ་དུའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་དོན་  
དུ་སྦྱར་ན་དགོངས་པ་མཐུན་པར་སེམས། རན་སོང་གསུམ་གྱི་གནས་དང་། སྤྱད་བསྐྱལ་དང་ཆེ་  
ཆོད་སོགས་སྤར་བའོད་ཟེན་པ་ལྟར་ཞིབ་དུ་བརྒྱུ་མ།

རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ལས། རྩོད་བ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། བསྐྱུས་  
འཛོམས་སུ་ལྷགས་ཀྱི་རི་ལུག་གི་གདོང་པ་ལྟ་བུས་འཆོར་བ་སོགས་སོག་གཙོད་ཀྱི་རྩོད་བ་རྒྱུ་  
མཐུན་དང་། དཔྱུལ་བའི་ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་གཞི་དང་ནགས་ཚལ་རལ་གྱི་ལོ་མ་ཅན་སོགས་  
དང་། ཡི་དྲུགས་ཀྱི་གནས་ཟངས་ཁོག་ཉི་མས་ཆེག་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་མི་དགོ་བའི་བདག་འབྲས་སུ་  
བསྟོན་དུ་མེད་པས། མི་དགོ་བའི་རྒྱུ་མཐུན་དང་བདག་འབྲས་པལ་ཆེར་ངན་སོང་དུ་མེད་པ་མིན་  
ཡང་། ལམ་རིམ་གྱི་དངོས་བསྟན་ནི་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་ངན་སོང་དུ་འབྱེན་པའི་ལུས་  
པ་ཟད་ནས་བདེ་འགོར་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་འང་སྟོན་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་རྩོད་རྒྱུ་སྟོན་པ་ཡིན་ལོ།།  
དེས་ན་ངན་འགོ་ནས་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་སོག་གཙོད་སོགས་བཅུས་རིམ་པ་བཞིན་ཆེ་སྤང་ཞིང་ནད་  
མང་བ་དང་། ལོངས་སྟོད་རྒྱུང་ལ་ལོངས་སྟོད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། འཁོར་གཡོག་ཡིད་  
བཟན་དུ་མི་རུང་ཞིང་གྲིམ་ཐབས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱར་བ་མང་ཞིང་གཞན་  
ཀྱིས་བསྐྱུ་བ་དང་། མཇེའ་བཞེས་དང་གྲེ་གས་དུ་འགོ་ལ་འཁོར་གཡོག་ངན་པ་དང་། ཡིད་དུ་མི་

འོང་བའི་གཏམ་ཐོས་ཤིང་འཐབ་མོའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ཚིག་གཟུང་བར་མི་འོས་ཤིང་མ་ངེས་  
བའི་སློབས་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། འདོད་པ་ཆེ་ལ་ཚོག་མི་ཤེས་པ་དང་། བན་བ་མི་འཚོལ་ཞིང་  
གཞན་གྱིས་གཞོན་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྟ་བ་ངན་ཞིང་གཡོ་སྐྱེ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བར་གསུངས།

སའི་དངོས་གཞིར་ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་གྱིས་ཆགས་སྤང་ཚོངས་གསུམ་ཤས་ཆེ་  
བར་འགྱུར་བར་བཤད་ཅིང་། རིན་ཆེན་སྲིང་བ་ལས། བརྒྱུ་སེམས་ཡིད་ལ་རེ་བ་འཛོམས།།  
གཞོན་སེམས་འཛིགས་པ་སྦྱིན་པར་བཤད། །ལོག་པར་ལྟ་བས་ལྟ་ངན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ།།  
ད་ལྟ་འཛིག་རྟེན་འདིར་མི་དགོ་བའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། གྱིས་རྒྱུང་ཁ་ཅིག་  
བཅས་མ་ཐག་དང་ཤོག་ཐུབ་ཅམ་ན་འཆི་བ་དང་། ལ་ལ་རྒྱུང་དུས་ནས་ནད་གྱིས་བེན་ཏེ་གས་  
གྱི་བར་ནད་སྣ་ཚོགས་གྱིས་མི་གཏོང་བ་སོགས་སློག་གཅོད་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། འགའ་ཞིག་ཞོར་  
ལོངས་སློང་གྱིས་ཤིན་ཏུ་དབུལ་ཞིང་འཚོ་ཆས་སྐྱབ་བུ་ཡོད་པའང་དགས་སློགས་ནས་སྐྱ་གེས་འཆི་  
བ་སོགས་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་དང་། བཟའ་ཚང་གི་ཁྲོད་ན་ཡིད་བརྟན་ལེར་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་  
ཐམས་ཅད་གཞན་དང་ཁ་འཆམ་པ་དང་རྒྱུང་མ་གཞན་གྱིས་སློགས་པས་སྤྱིང་རྒྱུང་ལྔ་ཡང་བྱེད་  
ཐབས་མི་ཉེད་པ་ལྟ་བུ་ལོག་གཡེམ་གྱི་དང་། གང་དུ་བྱིན་ཀྱང་མ་ཉེས་པའི་ཁ་གཡོག་སོགས་སློ་  
སྤྱིང་བྱེད་མཁན་མང་བ་དང་སློ་གཏད་ས་དེས་རྒྱན་གྱིས་མགོ་བསྐྱོར་ནས་སྐྱ་བར་བྱེད་པ་སོགས་  
རྒྱན་གྱི་དང་། གཉེན་མཛའ་བཤེས་སྤང་ཚད་ཐམས་ཅད་དང་ཞེ་མི་མཐུན་པར་རྒྱབ་གྱེས་སྐྱ་འགྲོ་  
བ་དང་གཡོག་འཁོར་རྣམས་ལ་ལས་བཅོལ་བ་བསྐྱབ་ཏུ་མི་འདོད་པའི་གཤེས་ངན་པ་སོགས་སྤ་  
མའི་དང་། གཡོག་སོ་འགའ་ཞིག་ཆེ་གང་པོར་དཔོན་ཀན་དག་ཅན་གྱི་བཀའ་བཀྱོན་ནས་བཟའ་  
དཔོན་བཅོན་པོའི་ཚིག་ངན་མི་འདོད་བཞིན་ཉན་དགོས་པ་དང་། གཏམ་སྤྱིང་བ་རྣམས་གཞན་གྱི་  
ཞེ་ལ་གཟན་པའི་འཐབ་མོའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཚིག་རྒྱབ་གྱི་དང་། གཏམ་བདེན་པར་སྐྱས་  
ཀྱང་གཞན་གྱིས་ཚད་མར་མི་འཛིན་པ་དང་། དགོས་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པར་དགོས་མེད་

ལ་རིག་པ་རྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་མ་དེས་པའི་སྒྲོབས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་རག་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་  
སོགས། རང་གཞན་ཀུན་གྱི་སྤྲེང་དུ་མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་རྒྱ་ཚོགས་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་འབྱུང་  
བ་ཐམས་ཅད་སྒོལ་གྱི་སྤྲིག་འབྲས་སུ་གོ་ན་བར་ཆད་བསྐྱོག་ཐབས་གྱི་རིམ་གྲོར་སྤྲིག་སྒོར་དགེ་  
རྒྱུ་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་བར་རྟོགས་བྱས་སོ།།

བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུག་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། བྱ་བ་གང་ཡིན་ཡང་གོམས་པ་ཆེ་བ་དེ་བྱེད་སྤྲོད་  
འདོད་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། སྒོག་གཙོད་སོགས་གྱི་དབང་གིས་རན་སོང་དུ་སྤྲེས་ནས། བྱིས་  
མི་ལུས་སོབ་པའི་ཆེའང་སྒོག་གཙོད་སོགས་མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དགའ་བས་  
ལྷུང་ནས་ལྷུང་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་འབྲེལ་གྱི་བསྐྱབས་ཏེ། སྤང་ཡང་རན་སོང་དུ་འབྲིད་པར་བྱེད་པ་  
སྟེ། ལས་འབྲས་གྱི་གནད་ཤེས་ན་ནས་སྤྲིན་ལས་ཀྱང་འདི་ལ་འཇིགས་པར་འོས་སོ། །བྱིས་པ་  
འགའ་ཞིག་གཞན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲུ་སྤྲང་བྱ་ཅིག་སོགས་  
མཐོང་ཆོད་ཐམས་ཅད་གསོད་གང་ལྷུང་བྱེད་པ་དང་། ལ་ལ་རྒྱུ་དུས་ནས་ཁྲིམ་མཆོས་གྱི་ཟས་  
ལྷག་སོགས་བརྒྱ་བ་ལ་བསྐྱིམ་པ་དང་། ལ་ཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུ་སྤྲེལ་བ་ལ་དགའ་བ་སོགས་  
སྤྲེ་བ་སྤྲེ་མར་གོམས་པའི་བག་ཆགས་སད་པར་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་སྤྲོ་བ་ཡོད། འདི་ནམས་གྱིས་  
དགེ་བའི་འཕངས་འབྲས་སུ་རྒྱུར་བའི་ལུས་རྟེན་སོབ་ཀྱང་སྒོལ་མི་དགེ་བ་གང་སྤྱད་དེ་སྤྲོད་  
རྒྱུ་གྱིས་དཔོག་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ལ་དགོངས་ནས་བཀའ་གདམས་གྱི་གསུང་སྒྲོས་ལས། ལྷ་མ་  
ཅི་བྱས་དེ་སྤྲོད་ལུས་ལ་སྤྲོས། །བྱི་མ་གར་འགྲོ་རང་གི་སེམས་ལ་དྲིས། །ཞེས་གསུངས། བདག་  
སོའི་འབྲས་བུ་ནི། སྒོག་བཅད་པ་ལས་བྱིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཟའ་བུ་དང་སྤྲོན་སོགས་མཐུ་རྒྱུང་  
བ་དང་འབྲུ་དགའ་ཞིང་ནད་བསྐྱེད་པས་སེམས་ཅན་པལ་ཆེར་ཆེར་མ་ཟད་པར་འཆི་བ་དང་། མ་  
བྱིན་ལེན་གྱི་ནི་ཐན་པ་དང་ཆར་ཆེས་པ་དང་འབྲས་བུ་ཉུང་བ་སོགས་དང་། ལོག་གཤམ་གྱི་ནི།  
འདམ་རྩལ་དང་ལྷན་སྤྲིན་མང་བ་དང་ཉམས་མི་དགའ་བ་སོགས་དང་། ལྷན་དུ་སྤྲོ་བའི་ནི། ཞིང་

ལས་དང་གྲུ་སྐྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་དང་། སྤ་མའི་ནི། ས་སྤྱོགས་  
 འབར་འབྱར་མཐོ་དམན་དང་བསྐོད་དགའ་བ་སོགས་དང་། དག་རྩུབ་པའི་ནི། ས་སྤྱོགས་སྤྱ་སྤྱོད་  
 དུམ་ཆེར་མ་དང་། རྩོད་གསེག་རྩོད་མོ་མང་བ་སོགས་དང་། ཆོག་ཀྱལ་བའི་ནི། འབྲས་བུའི་སྤོན་  
 ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་དུས་སྤྱི་འཆགས་པ་དང་དུས་མིན་པར་འཆགས་པ་སོགས་དང་། བརྒྱབ་  
 སེམས་ཀྱི་ནི། སྤུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལོ་དང་ཟླ་བ་དང་ཞག་རེ་རེར་ཡང་ཉམས་པ་སོགས་དང་།  
 གཞོད་སེམས་ཀྱི་ནི། ཡམས་དང་ནད་འགོ་བ་དང་འཇུགས་ལོང་མང་བ་སོགས་དང་། ལོག་ལྷའི་  
 རྟོ། རིན་པོ་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་མཆོག་ལུ་བ་བ་སོགས་ཉེ། སྤྱི་རོལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུད་པ་དེ་དག་  
 གནས་དེའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤུན་མོང་གི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་སྤྱི་གསུངས་སོ།།  
 རང་རེའི་ཡུལ་འདྲིར་ཐོན་པ་དང་ན་ཚ་འཇུག་ལོང་སོགས་བྱུང་ཆོ། མོ་མཁའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤི་  
 འབྲས་གཞོད་པ་ཡིན་པས་མནན་སྲེག་ལྟ་བུའི་དྲག་པོའི་ལས་སྤྱོད་གལ་ཆེ་ཚུལ་སོགས། སྤྱིད་  
 སྤྱིག་ཐམས་ཅད་འབྲལ་རྒྱུན་ཅམ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་ལུང་བསྟན་པ། དྲག་ཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་  
 བདེན་པར་འཛིན་པ་འདི་ལས་འབྲས་ལ་རེས་པ་སྤྱི་བའི་གོགས་ཆེན་པོར་འདུག །མཁས་བྱུབ་  
 ཆེན་པོ་དག་དབང་བུམས་པའི་གསུང་སྒྲོས་ལས། བོད་འདྲིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ས་དར་  
 རྩོད་ཡིན་ཟེར་ཡང་ན་ཚ་སྤྱིག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་དོ་གལ་ལ་སྤྱིག་པ་ན།  
 མི་འདོད་པ་འདི་དག་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་ཟེར་མཁའ་ཤིན་ཏུ་དགོན། འདྲེ་ཞིག་གིས་གཞོད་  
 འདུག་ཟེར་ནས་ལེ་ལན་གཞན་ལ་བདེའ་བ་མང་པོས་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་ནས་དེ་དག་བརྗོད་ཐབས་  
 བྱས་ཀྱང་། ལས་འབྲས་ལ་མོངས་ནས་བྱས་པས་སྤྱིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལས་མི་ཡོང་། སངས་རྒྱས་  
 ལ་འདྲིས་ན། མི་འདོད་པ་དེ་དག་གང་ལས་བྱུང་ན། བྱིད་ཀྱིས་དུས་འདིའི་སྐབས་ལས་འདི་བྱས་  
 པས་མི་འདོད་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་གསུང་སྟེ། རྒྱ་ཁོ་ན་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་ལེ་ལན་བདེའ་  
 ས་གང་ཡང་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མད་པར་སྤྲང་།

གཉེས་པ་དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་བུ་ལ་གཉེས་ལས། དང་པོ་དཀར་པོའི་ལས་  
 བེད་སློབ་གཙོ་སློབ་པའི་ལས་ལས་ལ་མཚོན་ན། བྱིས་པ་པལ་བ་ཞིག་ལ་འགྲུལ་བ་གལ་ཆེན་  
 གཅིག་སླེབས་ཏེ་ལུག་གསོད་དགོས་ལྗང་སྐབས། ཁོའི་བསམ་བཤད་དུ་འགྲོ་གཉོམ་རྒྱུ་སྒྲིབ་  
 རྒྱུ་ལ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་མགོན་མེད་སྐབས་མེད་འདི་ཚོ་སློབ་རེ་རྗེ། འདི་དང་འདྲ་གཉེས་ལུས་  
 གྱི་ཤ་རྒྱུགས་མི་འདྲ་ཡང་སློབ་ལ་གཅེས་པ་འདྲ་བར་འདུག །མིའི་ངོ་འཛིན་ཅུ་གི་ཆེད་དུ་རྣམ་  
 སྐྱོན་མི་བཟད་པ་འབྱིན་པའི་ལས་ངན་གསོག་ག་ལ་རུང་སྐྱུ་པའི་ཞེ་སྒྲིབ་མེད་པ་དང་སྤྲིག་པ་  
 སློབ་འདོད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། གཞོད་འཆེ་སློབ་བར་བཅོན་པ་དང་། གསོད་པ་སློབ་བར་  
 ཐག་བཅད་པ་ན་ལས་ལས་རྫོགས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བརྟུ་འགྲོག་གྲེད་དགོས་དང་ཐུག་ལ། རྣམ་  
 འདི་བསམ་གསལ་བསྐྱུང་བརྟུག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱུང་སོགས་ལུང་ཀོལ་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་འདིའི་སྤྱིར་དུ་  
 འདྲ་འགྲོའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བྱ་བ་ངན་པ་གྲེད་མི་རུང་སྐྱུ་པའི་མ་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་  
 བསྐྱངས་ཏེ། ལས་དེ་སློབ་བར་བཅོན་ཞིང་སློབ་བར་ཐག་བཅད་པ་མ་བྱིན་ལེན་སློབ་པའི་ལས་  
 ལས་དུ་འཛོག་པ་སོགས་གཞན་རྣམས་ལ་འང་རིགས་འགྲེལ། །སོ་ཐར་རིས་བརྒྱུད་གང་རུང་གི་  
 སློམ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་སློབ་གཙོ་མི་གྲེད་ཀ་མེད་ཀྱི་སྤྱིར་དང་ཐུག་ཆེ། ང་དགོ་སློབ་ཞིག་  
 གིས་དེ་འདྲ་གྲེད་མི་རུང་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྲུང་གིས་སློམ་པ་དང་ལྡན་པ་དཔོག་  
 རུས་ལ། སྐབས་གཞན་དུ་དེ་ལྟར་ཤེས་མི་རུས་ཀྱང་དང་པོ་ཁས་སྐྱངས་པ་ནས་བཟུང་གཏོང་རྒྱ་  
 མ་རྒྱུང་གི་བར་འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སློབ་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བྱ་དུ་ཡོད་ཀྱི་གངས་དང་  
 མཉམ་པའི་བསོད་ནམས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན། གནད་འདི་ལེགས་པར་གོ་ན་རང་  
 རུས་དང་བསྐྱུན་པའི་སློམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་སྤང་ཞིང་བསྐྱུང་བ་ལ་སློབ་ཤུགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ངོ་།།  
 རྗེས་ལས་རྒྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་སྤོགས་བཞིའི་དགོ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་  
 བ་འབྲུལ་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཅིག་པ་སོགས་བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་སུ་འཕེལ་བའི་

དགེ་རྩ་རྒྱད་པའི་སྐོ་གཞན་ཡང་མང་།

འབྲས་བུ་གསུམ་ལས་རྣམ་སྐྱེན་ནི། དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་རྒྱུ་དུས་མི་དང་། འབྲིང་གིས་འདོད་ལྟ་དང་། ཆེན་པོས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱ་མཚུན་དང་བདག་འབྲས་ནི། རྩོག་གཙོད་སྤོང་བའི་ལས་ཀྱིས་མིར་སྐྱེས་དུས་ཆེ་རིང་ཞིང་ནད་མེད་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་དང་སྐྱན་སོགས་མཐུ་ཆེ་ཞིང་ནད་མི་སྐྱེད་པ་སོགས་སྤར་བཤའ་བ་ལས་བརྗོད་སྟེ་མ་བྱིན་ལེན་སྤོང་བ་སོགས་གཞན་རྣམས་ལའང་སྤར་དགོས། དེ་ལྟར་ལས་དཀར་ནག་གི་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་རྣམ་མ་ཞིག་སྐྱེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའམ་རྩ་བ་རྩུགས་བ་ཡིན་ལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་གནས་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་ཕྱིན་ཐེག་བ་ཆེ་རྒྱུ་དང་མདོ་སྣགས་དང་རྒྱུད་ཕྱེ་བཞིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་གང་ལའང་དེས་བ་རྟེན་བ་གཏན་མི་སྲིད་བས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་བསག་སྤར་དང་། སྐོན་ལམ་དང་། རྒྱ་མར་གསོལ་བ་འདེབས་བ་སོགས་རྒྱ་ཆོགས་ལ་འབད་ཅིང་། བྲིད་དམིགས་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །འདིར་བཀོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱེ་མིག་བྱས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་བ་ལ་ཡུན་རིང་འབྲིས་བར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། རང་ཅག་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་དུས་སུ་དགོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་སྟུང་བ་འབྱུང་མོད་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་ལས་འབྲས་བདེན་བར་ཡིད་ཆེས་བ་པར་ཞོག །བདེན་ནམ་སྟུང་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཅམ་ཡང་དཀའ། དེའི་རྒྱ་མཚོན་རྒྱལ་སྤུས་པོ་ཏོ་བས། དབྱས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་དང་སྟོན་ལུང་བ་གཉིས་མི་ཤ་དང་ཞོར་ཤ་ཆགས་ཏེ་འཁོན་ཆེ་བས། མོད་ལ་ལ་འགྲུལ་ཆད་ནས་འགྲོ་མི་རུས། ཉན་ཏར་གལ་ཆེ་དུས་མཚན་འགྲོས་བྱེད་དེ། གཉིས་ཀས་ཐོན་བྱེད་པས་དག་མེད་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་མོད། བརྒྱལ་བུང་ན་སྐྱེ་ཆད་ཀྱིས་དོགས་པས་མི་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བ་ལས་སྤྱད་བསྐྱུང་བ་བདེན་ནམ་སྟུང་བ་ཡོད་ན། བརྒྱལ་བ་བདེན་ན་དེ་ལས་སྤར་ཆབས་ཆེ་བ་མེད་སྟུང་དུ་རྩ་སོང་གིས་འཇིགས་ནས་སྤིག་པ་



སྤངས་པ་ཞིག་ཡོང་། རྒྱལ་གྱི་ཉ་ར་ཐང་ན་རྒྱ་མེད་པས་ལོ་ཡག་ཅམ་མི་འོང་བས་ས་པོན་བརྒྱལ་  
བའི་དོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། བརྒྱ་ལ་ལོ་ཡག་ན་འཆོང་སྐྱམ་ནས་བུན་སྤངས་ནས་ཀྱང་ས་ལ་གཏོར་  
བུས་པ་ལྟར་དགོ་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་བདེན་ནམ་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཞིག་ཡོད་ན། བུས་པ་ཅི་  
ཡོད་ཀྱིས་ཚོས་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ། རང་རེར་ལོག་ཤེས་འབའ་ཞིག་ལས་ཐེ་ཚོམ་ཅམ་ཡང་  
མེད་པས། སྤིག་སྤོང་དགོ་སྐྱབ་ལ་མི་འཇུག་པར་ཆེ་འདིའི་དགའ་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་དང་ཡོ་བྱང་  
གྱི་སོག་དུམ་སོགས་ཅི་འགྲུབ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མད། དེས་ན་སྐྱུ་ཐབ་པ་བས་སྐྱུ་ཅ་  
ལ་གཐབ་པའི་དཔེ་བཞིན། ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་སྤོང་ཉིད་གྱི་ལྟ་སྤོམ་དང་སྤྲུགས་ལམ་མཐོན་  
པོའི་རྩད་གཅོད་ལས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་རྣེད་པ་ཁོ་ན་གཤམ་ཆེ་བ་ཡིན།

ཁ་ཅིག་ལྟ་བུ་རྣེད་ན་སྤིག་པས་མི་གཞོན་པར་སྐྱ་བའང་ལྟ་བའི་གོ་ལུགས་གནད་དུ་མ་  
སོང་བའི་རྟགས་སྐྱ་མངོན་ཏེ། དགོ་བཤེས་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས། གནས་ལུགས་དག་ལག་པ་ཡང་  
སྤོང་བ་ཡིན། མེ་ཡང་སྤོང་བ་ཡིན། དེ་གཉིས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་དུ་བསྐྱོམས་ཀྱང་སྐྱོམས། ཆོག་  
ཏུའང་བརྗོད་ལ་ལག་པ་མེ་ནང་དུ་རྒྱག་དང་། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྤྲེད་ཡིན་པས་འཆོག་པ་  
ལས་འོས་མེད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ལས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡང་གནས་ལུགས་དག་སྤོང་བ་ཁོ་  
ན་ཡིན་ཏེ་དེས་མི་མན། རྒྱ་སྤིག་པ་ལས་མ་ལོག་ན་འབྲས་བུ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལས་འོས་མེད་པ་  
ཡིན། དེས་ན་རི་སྤིད་སྤིག་པ་བྱེད་རིང་ལ་མི་གཞོན་པ་མི་སྤིད། ལྟ་བུ་རྣོགས་པ་སྐྱམ་བྱེད་ཀྱང་  
མ་རྟོགས་པའི་བྱུ་ན་ཡོད་པ་ཡིན། ལག་པ་མེ་ནང་དུ་བརྒྱག་ཀྱང་མི་གཞོན་པའི་ཆོད་དུ་སོང་ཅ་  
ན་སྤིག་པས་མི་གཞོན་དེ། དེ་ཅ་ན་སྤིག་པ་བྱ་དོན་ཡང་མེད་པར་འགོ་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར་  
རོ། །འདིར་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་མདོ་ཅམ་ལས་མ་བཞོད་དེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་རྒྱས་  
པར་འདུལ་བ་ལུང་དང་། དབ་པ་ཉེར་བཞག་དང་། མཛོངས་སྐྱབ་དང་། ལས་བརྒྱ་བ་དང་། རྟོགས་  
བརྗོད་བརྒྱ་བ་སོགས་མདོ་སྤེ་དང་བསྐྱབ་བཅས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བསམ་པ་ནི། རན་འགྲོའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདྲིལ་ནས་མངོན་  
 མཐོ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ལས་ལམ་བཅུར་སྤང་སྤང་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོག་མོད། མིའི་རྟེན་  
 བཟང་རིམ་པར་བརྒྱད་པ་ལས་རྣམས་མཁྱེན་སྦྱབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་  
 ཚོགས་རྒྱལ་ཆེན་གསོག་པར་བྱས་པའི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱེད་དགོས་པས། འདི་ལ་གཉིས།  
 རྣམ་སྟོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་བྱེད་ལས། རྣམ་སྟོན་གྱི་རྣམ་པ། །དང་པོ་བརྒྱད་ནི། སྟོན་གྱི་འཕེན་པ་  
 བཞེན་ཆེ་རིང་དུ་གནས་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡུན་རིང་པོར་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་གསོག་  
 པར་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་བཟང་བས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་དགའ་བས་འདུ་ཞིང་དེའི་  
 ཚོག་ཉན་པ་དང་། རིགས་མཐོན་པོར་སྦྱེས་པས་གཞན་རྣམས་ཚོས་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྲིད་རིམ་རྣམས་  
 བསྐྱོ་བ་ལས་མི་འདའ་བར་སྦྱབ་པ་དང་། ལོངས་སྦྱོང་དང་གཉེན་འཁོར་རྒྱ་ཆེ་བས་སྦྱིན་པས་  
 སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚོག་བཅུན་པས་སྦྱན་པར་སྦྱ་བ་  
 སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྦྱང་ཅིང་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་ཆེན་པོ་རྣམས་  
 གྱི་མཚོན་གནས་སུ་གྱུར་པས་གཞན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོབས་བྱས་པས་དྲིན་གཙོའི་སྲིད་  
 བསྐྱོ་བ་སྦྱར་དུ་ཉན་པ་དང་། སྦྱེས་པར་གྱུར་པས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོང་དང་འཁོར་དུ་མི་  
 འདྲིལ་པ་དང་སེམས་ཅན་མང་པོ་དང་ལྡན་ཅིག་འགྲོ་བའམ་དབེན་པར་གནས་པ་ལ་གོགས་  
 བྱེད་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གཞོན་པ་རྒྱུང་ཞིང་ནད་མེད་ལ་ཆེ་འདིར་དོན་གང་བཅུམས་  
 འགྲུབ་པའི་རྒྱན་ལས་བྱུང་བའི་སྦྱོ་བ་ཆེ་བའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྦྱོབས་ཐོབ་པས། རང་གཞན་གྱི་  
 དོན་གང་ལའང་མི་སྦྱོ་ཞིང་སྦྱོ་བྱུགས་ཆེ་ལ་བཟོན་པའི་དབང་གིས་ལུས་སེམས་ལས་རྒྱུད་དང་  
 མངོན་ཤེས་སྦྱར་དུ་འགྲུབ་པ་རྣམས་སོ།།

རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་གྱི་སྟོབས་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་དང་མི་  
 མངོན་པའི་བ་ལ་དགའ་བ་སོགས་ཆེ་སྤང་བའི་རྒྱ་རྣམས་སྤང་ཞིང་། སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིང་བརྟེན་བའི་

བསམ་བས་བཞུན་པ་ལ་ཁ་ཟས་སྤྱིན་པ་དང་གསོད་སར་རྒྱུ་པའི་སྐོག་སྐོབ་པ་སོགས་ཆེ་རིང་  
བའི་རྒྱ་རྣམས་བསྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐོན་བརྗོད་པ་དང་དཀོན་མཆོག་གི་  
ཉེན་བཞེངས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་སོགས་འགལ་རྒྱུན་སྤང་བ་དང་། བཟོད་པ་བསྐྱོམ་ཞིང་དེ་  
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་དང་མཚོད་ཉེན་བཞེངས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་མཚོད་པ་འབྲུལ་བ་  
དང་། གཞན་ལ་མར་མའི་སྤང་བ་དང་གོས་གསར་པ་དང་རྒྱུ་ཆ་སྤྱིན་པ་སོགས་གཟུགས་མཛེས་  
པའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་ནུན་ཉན་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེགས་ངན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱལ་བསྐྱུངས་ནས་  
དེགས་དང་ན་སོ་དང་ཡོན་ཉན་གྱིས་ཀན་པ་དང་སྐྱ་མ་དང་མཚོག་གསུམ་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་  
བྱ་བའོ། །བཞི་པ་ནི། སེར་སྐྱ་དང་མ་བྱིན་ལེན་དང་སྐྱ་མ་སོགས་འགལ་རྒྱུན་སྤང་བའོ། །སྤོང་བ་  
ལ་ཟས་གོས་སོགས་སྤྱིན་པ་དང་། ས་མ་ལ་སོགས་པ་སྤོང་བའོ། །འདོགས་པའི་ཞིང་དང་། ཉན་པ་དང་  
བཞུན་པོངས་དང་བུལ་ཐག་རིང་པོ་ནས་འོངས་པ་སོགས་སྐྱག་བསྐྱུལ་བའི་ཞིང་དང་། ཚོས་  
སྐྱ་བ་དང་བྱང་སེམས་དང་སྐྱ་མ་སོགས་ཡོན་ཉན་གྱི་ཞིང་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་གང་མའི་སྤྱིན་པའོ། །

ལྟ་བུ་ནི། རྒྱུ་སོགས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་སྤོང་བ་དང་། བདེན་ཚིག་དང་འཁོན་པ་  
འདུམ་པའི་ཐབས་སོགས་སྐྱ་བའོ། །དུག་པ་ནི། ཆེ་རབས་བྱི་མ་རྣམས་སུ་རང་རྒྱུ་ལ་ཡོན་ཉན་  
སྐྱ་ཚོགས་འབྱུང་བར་སྤོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་པ་མ་དང་ཉན་རང་དང་  
སྐྱ་མ་ལ་གྲུས་པས་མཚོད་སར་བྱེད་པའོ། །བདུན་པ་ནི། དུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟུན་ཐབས་ཀྱིས་  
བྱད་མེད་ཀྱི་མིང་གིས་འཁོད་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་པ་སོགས་བྱད་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སྤང་  
བ་དང་། སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཉན་ལ་དགའ་ཞིང་བྱད་མེད་ལ་མི་དགའ་བར་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟ་བ་  
དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་འདོད་པ་རྣམས་འདུན་པ་རྒྱོག་པ་དང་། ཐོ་དབང་གཅོད་པ་རྣམས་ཐར་  
བར་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྐྱ་མ་འོད་ཀྱི་ཉོག་ཤེ་བཞིན་སྐོན་ལམ་སྐོ་སྐོས་དང་། །དབང་པོ་ཞི་  
དང་འཇམ་དབྱེངས་ལ། །བདག་ནི་གྲུས་པས་བྱུག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་

ཀྱི་མཚན་བརྗོད་པ་སྟེ་སྐྱེས་པར་འགྲུང་བའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གཞན་ལ་  
 བརྟུང་བརྟེན་གྱིད་པ་དང་། མི་མངོན་པ་ན་ལ་དགའ་བ་དང་། དགོན་མཚོག་གི་རྟེན་ལ་དྲུང་  
 པས་བདུག་པ་སོགས་ནད་མང་བའི་རྒྱ་རྣམས་སྤང་ཞིང་། བཀྲེས་པ་ལ་བཟའ་བཏུང་སྦྱིན་པ་དང་  
 བད་པའི་ནད་གཡོག་དང་སྦྱོན་ཚོང་སྦྱུང་བ་སོགས་ནད་མེད་པའི་རྒྱ་སྦྱུབ་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཐོང་  
 བར། བྱ་རམ་ཁྱེན་མར་སྤྱང་ཅི་ཉིལ་མར་ལན་ཚུ་སྟེ་སྦྱིང་པོ་ལྷ་ཀྱིན་པ་དང་སྤྲུག་པ་རྣམས་ལ་མི་  
 འདྲིགས་པ་བྱིན་པས་སྟོབས་པོ་ཆེར་འགྲུང་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་  
 བའི་མདོ་ལས། ཚོས་དང་ལུས་སྟོག་འདོམ་པའི་ཆེན་ལུས་སྟོག་ཡལ་བར་འདོར་གྱི་ཚོས་ཡལ་  
 བར་མི་འདོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲུད་ཅིང་རྒྱལ་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་།  
 སེམས་ཅན་ཉམ་རྒྱུང་གིས་གཞོན་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་བཟོད་ཅིང་ཁོང་ཁོ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་།  
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁ་ཟས་བཟང་པོ་མཚོག་སྦྱིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་འདྲིགས་པ་རྣམས་ལ་  
 མི་འདྲིགས་པ་སྦྱིན་པ་དང་། བད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནད་ཡང་དག་པར་གསོ་བར་སྟོོ་བ་དང་། སེམས་  
 ཅན་དབུལ་ཕོངས་པ་རྣམས་ལ་ཕོངས་སྟོོད་སྦྱིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚོན་རྟེན་ལ་  
 རོ་ཐལ་གྱིས་བྱུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉུང་དགའ་བར་འགྲུང་བའི་ཆེག་སྟོོག་པ་དང་།  
 སེམས་ཅན་དབུལ་ཕོངས་པ་ཁུར་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁུར་ཁྲེང་བར་སྟོོ་བ་སྟེ་སྤྲུག་ན་རོ་  
 རོ་སྟེ་སྤྲུའི་སྟོབས་པོ་བའི་རྒྱ་བཏུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱབ་པའོ། །

ཆོ་རིང་བ་དང་གཟུགས་མངོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་སྤྲིག་པ་གསོག་  
 པའི་རྒྱུ་དུ་སོང་ན་སྤང་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ཁྱད་པར་རིགས་དང་དབང་སྤྲུག་སྤུན་སྤུམ་  
 ཚོགས་པ་སོགས་སྤྲིག་སྟོོད་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་རྒྱར་འགོ་ཉེན་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། སའི་སྦྱིང་པོའི་  
 མདོ་ལས། བཟོད་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གཙོ་བོའི་གནས་སུ་མི་འགྲུང་བའི་སྟོོན་ལམ་གདབ་པར་  
 གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་སྟོོན་ལམ་རྣམས་དག་པས་ཁ་ལོ་བསྐྱུར་བ་གཤམ་ཆེ་བས་ན། བདག་

གིས་ནམ་སྲིན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བཞིན་བསྐྱབས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་  
ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་ལྷན་པའི་རྟེན་བཟང་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཆེ་རིང་དུ་གནས་པ་  
ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་སྤྲིག་པའི་རྒྱུ་དུ་མི་འགོ་བར་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསོད་  
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཁོ་ནར་གྱུར་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སློབ་ལམ་ཡང་  
ཡང་གདམས། བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས། དཔེར་ན་ཞིང་པ་ཀུན་གྱིས་ན་ནིང་  
སོ་ནམ་ལ་འབད་ཚེ་ལ་བྱས་པས་ད་ལོ་སྟོན་ཐོག་ལོངས་སྤྱད་དུ་ཡོད་ལ། ད་ལོ་སོ་ནམ་ལ་འབད་  
པས་སང་མོད་སྟོན་ཐོག་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཡོང་བ་ལྟར། འོ་སྟོལ་གྱིས་སྤྱེ་བ་སྤྲ་མར་བསོད་ནམས་  
བཀའ་རེ་བསགས་པས་ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་ནས་ཚོས་སྐྱབ་པའི་སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་པ། ད་ལྟ་  
བསོད་ནམས་གསོག་པ་ལ་འབད་པས་བྱི་མ་བན་ཆད་དུ་བདེ་སྤྱིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་ཚོས་  
སྤྱོད་པའི་སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྟོས་བསོད་ནམས་གསོག་  
ཅི་ལྟར་བྱ་བར་གསུངས་པ་བཞིན། རང་རྒྱས་དང་བསྐྱབ་པའི་བསོད་ནམས་རྒྱབས་ཆེ་རྒྱ་མཐའ་  
དག་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་བ་དང་། མངོན་མཐོའི་རྟེན་བཟང་རིམ་པར་བརྒྱུད་པ་ལས་ནམ་པ་ཐམས་  
ཅད་མཁྱེན་པའི་གོང་ཁྲིར་དུ་བཞོད་རྒྱས་པའི་སློབ་ལམ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་གདམ་པོ།

གསུམ་པ་བསམས་ནས་འཇུག་སྤོག་བྱ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་གནད་ལ་  
རེས་པ་རྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་ན་དམིགས་ཁྲིད་ལན་ཁ་ཤས་བསྐྱངས་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་  
བའི་རེ་བ་མི་བྱེད་པར། རྒྱ་པོའི་རྒྱུན་བཞིན་ལུན་བསྐངས་ནས་སྤར་བའོད་པ་ལྟར་གྱི་དམིགས་  
རྣམ་སྤོང་བ་དང་། ཉེན་མཚན་ཀུན་ཏུ་རང་གི་སྟོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཚོས་དང་ཚོས་མིན་  
གར་འགྱུར་ཞིབ་པར་བརྟགས་ནས་ཉེས་སྤྱོད་གྱིས་གཏན་མ་གོས་པར་བྱ་བ་ལ་རྩལ་ཅི་ཡོད་  
གྱིས་འབད་དོ། །དམ་པ་གོང་མ་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་པའི་སྐྱབས་སུ་རྟེན་དཀར་ནག་  
མང་པོ་བསགས་ནས། མི་དགེ་བའི་སེམས་རྒྱ་དུས་རྟེན་ནག་པོ་རེ་བཞག །དགེ་སེམས་རྒྱ་དུས་

དཀར་པོ་དེ་བཞག་པས། དང་པོར་རྟེན་ལྡན་པོ་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱང་པོར་འབྱུང་བ་ལ། སྤྲིས་རིམ་  
ཀྱིས་རྟེན་ལྡན་པོ་རྗེ་རྒྱུང་དང་དཀར་པོ་རྗེ་མང་དུ་སོང་སྟེ་མཇུག་དཀར་པོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བར་  
གསུངས་པའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་བསྐྱབ། འདི་ལ་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་  
པར་ངོས་ཟེན་པ་ཞིག་དང་འཛུལ་གྱི་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ།

གཤམ་ཏེ་བག་མེད་པའམ་ཉོན་མོངས་མང་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉེས་པ་བྱུང་ན་སྤྱིར་  
བཙུག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པས། ལྷུང་བ་སྤྱིར་བཙུག་ཚུལ་སྟོན་པ་གསུམ་སོ་སོ་ནས་  
གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། སྤྲིག་པ་སྤྱིར་བཙུག་ཚུལ་ལ་སྟོབས་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤྱན་འབྱེན་  
པའི་སྟོབས་ནི། ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བསགས་པའི་མི་དགོ་བའི་ལས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་  
རྗེ་སྟེན་ཅིག་མཆིས་པ་སོ་སོའི་རྣམ་སྟོན་རྒྱ་མཐུན་བདག་འབྲས་རྣམས་རྗེ་ལྟར་འབྱེན་པའི་ཚུལ་  
སྤར་བའོད་པ་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ནས། དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་འགྲོད་པ་  
ལྷགས་འགྲུབ་བསྐྱེད་པའོ། །སྤྲིག་པ་ལ་ཁ་ཅས་མིན་པར་སྟོང་ཐག་པ་ནས་འགྲོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན།  
སྟོབས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གནད་དུ་ཁེལ་བ་དེ་ཡོང་བས་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བར་གསུངས།

གཉེས་པ་གཉེན་སོ་ཀྱན་ཏུ་སྐྱོད་པའི་སྟོབས་ནི། ཤེད་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྟེ་སྟོག་  
པ་དང་། གདོད་མ་ནས་དག་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་སོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་  
པ་སོགས་གཞུངས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་སྟོན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཞུགས་བཞེངས་  
པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་དེའི་མཚོན་ཉེན་ལ་མཚོན་པ་འབྲུལ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཙུག་གི་  
མཚན་བརྗོད་པ་སྟེ་བསྐྱབ་བཏུས་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དུག་དང་གཞན་ཡང་མང་། སྤྲིག་  
པའི་གཉེན་སོར་འགྲོ་ངེས་ཀྱི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་གཉེན་སོ་ཀྱན་སྐྱོད་དུ་གསུངས་པའང་སྤར།  
བཀའ་འདྲིན་མཚུངས་མེད་ལ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། སྟོན་གསུམ་གྱི་སྤྲིག་པའི་གཉེན་སོར་ལུས་  
ཀྱིས་ཕྱག་མཚོན་བསྐྱོར་བ་སྐུ་པར་དང་སྐྱུ་འདེབས་པ་སོགས་དང་། དག་གིས་མདོ་སྟེ་སྟོག་པ།



གཟུངས་སྐྱུགས་དང་མཚན་བརྗོད་པ་སོགས་དང་། ཡིད་ཀྱིས་སྐྱབས་འགོ་བུམས་སྒྲིང་རྗེ་སེམས་  
བསྐྱེད་ལྟ་བུ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ལ་འབད་ན་གཉེན་པོ་ཀྱན་སྐྱོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསུངས།  
ལུས་དག་གི་དགོ་སྐྱོར་དེ་དག་ལ་འབད་པའི་སྐབས་སུའང་ཀྱན་སྐྱོར་དག་པའི་ཅིས་ཟེན་པ་དང་།  
འདྲིའི་མཐུས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲིག་ལྷུང་བག་ཚགས་དང་བཅས་པ་  
སྐྱུག་མེད་དུ་དག་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱུམ་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ།

གསུམ་པ་ཉེས་པ་ལས་སྐྱར་སྐྱོག་པའི་སྐྱོབས་ལེ། དུག་ནད་ཀྱིས་ལུན་རིང་ཉེན་པའི་མི་  
དེ་བཅས་དུག་ཅན་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པ་བཞིན། སྤྲིག་པ་སྐྱར་བུས་ལ་འགྲོད་པ་དྲག་པོས་  
བྱིན་ཆད་སྐོག་ལ་བབས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་སྐྱོད་མི་བྱེད་སྐྱུམ་པའི་སྐྱོམ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ།  
དེ་ལྟར་སྐྱོམ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅོམ་དུ་མ་ཟད་ལག་ལེན་ལའང་སྐྱོར་སྐྱ་བ་རྣམས་གཏན་མི་བྱེད་པ་  
དང་། ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ཉེ་བ་རྣམས་ཀྱང་མ་མཐའ་རྣམས་འཕམ་ཉེན་ཞག་ཁ་ཤས་རེའི་བར་སྐྱོར་ཅི་ཐུབ་  
ལ་འབད་པ་དང་། ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲིག་ལྷུང་འདི་དག་གཏན་དུ་སྐྱོར་བུས་པར་བྱིན་ཀྱིས་  
ཚོབས་ཤིག་སྐྱུམ་དུ་བྱུགས་རྗེ་བསྐྱུལ་བ་དང་། བདག་གིས་སྤྲིག་པ་འདི་རྣམས་སྐྱར་དུ་སྐྱོར་བུས་  
པར་ཤོག་ཅིག་སྐྱུམ་པའི་སྐྱོན་ལམ་ཡང་གདབ།

བཞི་པ་རྟེན་ཀྱི་སྐྱོབས་ལེ། སྤྲིག་འབྲས་བུ་བཟོད་དཀའ་བ་རྣམས་སྐྱོར་དགོས་ཚུལ་བསམས་  
ནས་འདིགས་ཤིང་སྐྱུག་པ་དང་། དཀོན་མཚོག་ལ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་  
ཆེས་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་སྤྲིག་ལྷུང་གིས་ཤས་ཆེར་གོས་པའི་ཉམས་  
ལ་དབགས་ནས། དགོ་ཅ་ཞན་ཅིང་སྤྲིག་པའི་གཏོར་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བུམས་  
སྐྱོང་རྗེ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་བྱུང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པའོ།  
སྐྱོབས་གཞན་གསུམ་ཀྱི་དམིགས་རྣམས་སྐྱོར་ཚུལ་ཐོ་ཅོམ་བཤགས་པའི་སྐབས་སུ་བཀོད་པ་  
ཉིད་གཞིར་བཟུང་སྟེ། ཤེས་རབ་སྐྱོང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྟེ་བསྐྱུག་ཅིང་དེའི་དོན་བཞིན་ལྟ་

བའི་དཔུང་བ་བྱེད་བ་དང་། སངས་རྒྱས་སོ་ལྡེ་མཚན་བརྗོད་བ་སོགས་གཉེན་སོ་ཀུན་སྦྱོང་ཅི་  
རིགས་བསྐྱེད་ནས་ལག་ཏུ་ལྷན་བའི་ཚུལ་གོ་སྤོམ་བར་སྤྲང་བས་མ་བྲིས། བྱང་ཚུབ་ལྷུང་བའགས་  
ལས་སྟོབས་བཞི་ཚང་བར་བསྐྱེད་བ་བཞིན་ལྷུང་བའགས་འདོན་དུས་སྟོབས་བཞིའི་དམིགས་  
རྣམ་ལེགས་བར་སྦྱོང་བུས་ན་ལག་ལེན་སྐབས་ལྷུང་བའགས་གཅིག་ལུ་བསགས་ཀྱང་མི་ཚོགས་པ་  
མེད། ལྷུང་བའགས་ལ་སྟོབས་བཞི་ཚང་ཟེར་བ་ཅམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བསམ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་  
བཏོན་བ་ཅམ་གྱིས་ཚོགས་གམ་སྤུམ་དུ་འཁྲུལ་མི་རུང་། སྦྱིར་སྤྲིག་བ་སྦྱོང་བའི་སྟོ་མང་སོ་གསུངས་  
ཀྱང་གཉེན་སོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བ་ནི་སྟོབས་བཞིའི་བའགས་བསྐྱེད་དུ་རེས་བས། སྟོབས་བཞིའི་  
གཉེན་སོ་རྫོགས་བ་ལ་འབད་བུས་ན་བྱས་བསགས་ཚང་བའི་སྤྲིག་བ་ལྷི་ཤོས་རྣམས་ཀྱང་འདག་  
བར་བརྒྱད་སྦྱོང་འབྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས།

སྟོབས་བཞིའི་བའགས་བསྐྱེད་ལ་འབད་བས་སྤྲིག་བ་ལྷག་མེད་དུ་དག་བའི་ལོ་རྒྱུས་  
ཀྱང་མང་སྟེ། སྟོན་བ་ཞལ་བཞུགས་དུས་སུ་གཙུང་དགའ་སོ་དང་སོར་ཟེང་ཅན་སོགས་ཡོངས་སུ་  
བྲགས་བ་རྣམས་དང་། དུས་ཕྱིས་སུ་འང་འཕགས་ལུལ་གྱི་གནས་གཞི་ཞིག་ཏུ་སྡེ་སྦོད་གསུམ་ལ་  
མཁས་པའི་བརྗོད་ཉ་རྣམས་སིང་ཉ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་བ་ལ་ཕམ་བ་དང་སོ་བྱུང་བས། འགྲོད་བ་འགྲུགས་  
དག་སྦྱིས་ཉེ་གནས་དབེན་བ་ཞིག་ཏུ་སྟོབས་བཞིའི་བའགས་བསྐྱེད་ལ་ལུན་རིང་འབད་བས་སྤྲིག་  
བ་དག་པའི་མཚན་མ་མང་སོ་བྱུང་། དེ་ནས་ཕྱིར་འོང་སྐབས་རྒྱ་བཀལ་བའི་བྱ་ནང་དུ་འཇུག་ཅིས་  
བྱས་བར་སྟོན་གྱི་གོགས་སོ་དགོ་སྦོང་ཞིག་ན་དེ། ཁྱོད་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཡིན་པས་ང་དང་  
བྱ་གཅིག་ཏུ་གཞུག་མི་བཏུབ་ཟེར་བ་ལ་སྤྲིག་བ་དག་ཡོད་ཚུལ་སྤྲིས་ཀྱང་ཡིད་མ་ཆེས་པའི་ཚོ།  
རྣམས་སིང་ཉས་བདག་གི་སྤྲིག་བ་མ་དག་ན་རྒྱའི་གཉིང་དུ་བྱིང་བ་དང་ལྷག་མ་མེད་བར་དག་ན་  
མི་འབྱིང་བར་ཀྱང་ཅིག་ཅེས་བདེན་ཚོགས་བརྗོད་ནས། རྒྱའི་སྦྱིང་དུ་སྦྱིན་པས་ས་ལ་འགོ་བ་བཞིན་  
ཚུང་བྱང་མ་བྱིང་བར་མར་ཁར་སྦྱིབས་བ་དང་། འོད་དུ་འང་གཅོང་བཅུན་དཔལ་གྱི་དབང་སྤྲུག་

ཟེར་བ་ལ་ཕམ་པ་བྱུང་སྐབས་འགྲོད་པ་དག་པོས་ཚས་སྲོད་བཅུའི་སྐོན་ནས་བཤའ་པ་ལ་འབད་  
བས། སྤྲིག་པ་དག་པའི་རྟགས་མཚན་མང་པོ་དང་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་བརྟེན་གྱི་ཚེ་གང་  
པོར་གཞན་གྱི་བསྟོན་བཀུར་དང་དུ་མི་ལེན་པར་དགོས་པོ་ལ་གཞོལ་བ་བྱུང་བས། གནས་  
བཟུང་བཤེས་པོ་ཞིག་གིས། དཔལ་གྱི་དབང་སྤྲུག་ལ་ཐ་སྙད་མ་མོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཐ་སྙད་གྱི་  
མིང་ཅི་ཡོད། དགོ་བསྐྱུལ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་མོད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་སྟོན་རབས་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ཤིན་ཏུ་  
མང་། སྤྲིག་པ་བྱས་ཀྱང་བཤའ་པས་ཚོག་སྟུང་ནས་བག་མེད་དུ་འཇུག་པའང་གཏན་མི་རུང་  
སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་ལག་བསྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཡན་ལག་བསམ་  
བཞིན་དུ་གཙོག་མི་འོས་པ་དང་འབྲ་བས་སོ། །མདོར་ན་ད་ལྟ་བུའི་གཉེན་དམ་པའི་ཤིན་ལས།  
སྟོབས་བཞི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཤེས་ཤིང་ལག་ལེན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདྲོམ་པའི་དུས་འདྲིར་རྒྱན་  
པར་སྟོབས་བཞིའི་བཤའ་པས་ལ་འབད་ནས། འཆི་ཁར་འགྲོད་པ་མེད་པའི་གདེང་ཐོབ་པ་  
ཞིག་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་པར་སློབ་སྦྱོང་གི་ལམ་སྟོན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་སྤྲུགས་  
རྗེ་བསྐྱུལ་བཞིན་བསྟོམ་མོ། །།

གཉེས་པ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱང་བ་ལ་གཉེས། ཐར་  
པ་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་སྦྱོང་པ་དང་། ཐར་པར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །  
དང་པོ་ནི། སློབ་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲུག་བདེན་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་  
དང་སློབ་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་སྦྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་དེའི་རྣམས་ཀྱངས་པའི་ཉེས་དམིགས་  
གང་འཚམས་བསྟོམས་པའི་རྗེས་སུ་འདི་ལྟར། སྤར་བཤའ་པ་ལྟར་སྤྲིག་སློབ་དགོས་པ་ལ་འབད་  
བས་བདེ་འགྲོའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་ངེས་མོད། སྤྲུག་བསྐྱུལ་ཅ་བ་ནས་སྤངས་པའི་ཐར་པ་ཞིག་མ་  
ཐོབ་ན་སྤྲུ་མིའི་བདེ་འགྲོར་ཅི་འབྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་

འདས་བསམ། རང་སློབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་གཅིག་ཏུ་བདེ་བར་འབྱུང་བ་  
ཅམ་མ་གཏོགས་འཁོར་བ་ན་ཡང་དག་པའི་བདེ་བ་གཏུན་མེད། དེར་མ་ཟད་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་  
ཅི་ཅམ་ཐོབ་ཀྱང་ནམ་ཕྱགས་ཀྱི་མཐའ་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ནག་ཅན་ལྟ་བུ་གཅིག་  
ནས་གསོད་པར་དེས་པ་ཞིག་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་ཁྲིམས་ཀྱི་ལ་ཐེགས་དང་། དབྱུག་པས་བསྐྱེད་པ་  
སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བྲག་པོ་སྤོང་བ་ལ། འགའ་ཞིག་གི་ངོ་ཚེན་སོགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་དབྱུག་པས་  
བསྐྱེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མེད་ཀྱང་། ཉིན་རེ་བཞིན་གསོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་རྗེ་ཉེར་འགོ་བས་  
བདེ་བའི་སློབ་ཚུལ་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་བཞིན་དུ། མངོན་མཐོའི་ཉེན་བཟང་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་སྤར་  
བྱས་ཀྱི་ལས་བཟང་པོའི་འཕེན་པ་ཟད་ནས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱུང་སྟེ་ཕུན་རིང་ལ་ཕྱགས་བྲག་  
པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྤོང་དགོས་པར་འདུག་པས་སོ།།

དེས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་པའི་སྲིད་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་བཤམ་པ་ལ་གཉིས།  
འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་བཤམ་དང་། སོ་སོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་བཤམ་སོ།། །དང་སོ་ལ་དབྱུག་  
ལས། དེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། རང་ཅག་འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་ན་ཆེ་སྤྱི་མའི་པ་མ་སྐྱུན་  
ལྟ་བུ་སོགས་པའི་གཉེན་ལྡན་སམ། ཆེ་རབས་སྤྱི་མར་གཞོད་པ་སྤྱིལ་བའི་དགྲར་འགྱུར་ཞིང་དགྲ་  
ལྡན་གཉེན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དགྲ་གཉེན་མ་དེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་པ་བྱུར་འགྱུར་ཞིང་བྱ་  
པར་འགྱུར་བ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱི་བ་འདི་ལྟ་དང་མིའི་དཔལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་  
ལྡན་སྤྱི་བ་གཞན་དུ་ཡི་དུགས་དང་དུད་འགོ་ཉམ་ཐག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ངན་སོང་བ་ལྡན་སམ་  
ལྟ་དང་མིར་སྤྱི་བ་ལྟ་བུ་འགོ་བ་མ་དེས་པ་དང་། སྐྱུག་པོ་དབྱུག་པོར་འགྱུར་ཞིང་དབྱུག་པོ་སྐྱུག་  
པོར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་བདེ་སྐྱུག་མ་དེས་པ་སོ།། །ལས་ལྡན་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས། འཕགས་པ་  
མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བྱ་མ་ག་རྟན་བསོད་སྟོམས་ལ་ཕྱོན་པའི་ཆེ། ཁྲིམ་ཞིག་ན་ཁྲིམ་བདག་པར་དུ་བྱ་  
སོགས་པ་ཞིག་གིས་ཉེ་ཤིང་བྱ་ན་ཟ་ཞིང་། ཁྲི་མོ་ནག་མོ་ཞིག་མདུན་དུ་འདུག་པ་ལ་ཉེའི་རུས་པ་

འདོད་པ་གཞིགས་པ་ན། དེ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལྷ་མ་གང་ཡིན་བརྟགས་ཏེ་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་  
པའི་སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་ཞིག་དེར་འཁོད་པ་ལ་གདམས་པ། བྱིས་བདག་འདིས་ཁ་ཟས་སུ་ཟ་བའི་  
ཉ་དེ་ནི་ཁོ་རང་གི་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་ཀྱི་རྒྱབ་ན་རྗེར་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་ཉ་མང་པོ་བརྒྱས་ཤིང་  
ཟོས་པས་ཆེ་འཕོས་པ་དང་ཉ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་པ། བུ་འདིས་ལན་བརྒྱ་སྟག་དུ་མར་བརྒྱས་  
ཤིང་ཟོས་ཀྱང་སྤར་ཡང་ཡང་སྐྱེས་པ་དང་། བྱི་མོ་དེ་ནི་ཁོ་རང་གི་པ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པས་ཟིལ་  
ཀྱིས་ལོན་པས་སུ་ལའང་སྐྱེན་པ་མ་བྱིན། ཚུལ་བྱིས་མ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱིས་ལ་ཆགས་བཞིན་  
ཆེ་འཕོས་ནས་བྱི་མོར་སྐྱེས་པ་བྱིས་སུའང་ཡང་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བར་ན་འདུག་པའི་  
བུ་རྒྱུད་དེ་འདིའི་རྒྱུད་མ་ལ་བྱེ་བོ་བྱེད་པ་ཞིག་སྟེ། མཚན་མོ་ཞིག་བྱིས་བདག་འདིས་གཡོ་ཐབས་  
ཀྱིས་བསད་པ་བུད་མེད་འདི་ལ་ཆགས་པས་འདིའི་རུམ་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལོ་གསུངས་པ་དང་། དག་  
བཅོམ་པ་གཅིག་གིས་མི་བྱིས་ཞིག་གི་ཐད་ཀའི་ལམ་པོ་ཆེར་སྐྱབས་ཤིག་སྐྱེ་འབྱེན་ཅིང་གསོད་  
སར་བྱིད་པ་གཞིགས་ནས། སྐྱབས་དེ་སྔོན་ཚོར་པ་སྐྱབས་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཆོ། ལྷ་རྟེན་བརྟགས་ཏེ་  
ལོ་རེ་བཞེན་སྐྱབས་ཀྱི་མཚོད་སྐྱེན་བྱས། འཆི་ཁར་བུ་ལ་མཚོད་སྐྱེན་ཏུག་པར་བྱིས་ཤིག །ཅེས་  
བསྐོས་ནས་ཆེ་འཕོས་པ་དང་རང་བྱིས་དུ་སྐྱབས་སུ་ཡང་ཡང་སྐྱེ་བ་མཚོད་སྐྱེན་ལ་བསད་བསད་  
པ་ལས་འདི་ཉིད་ལན་བུག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། མཉན་ཡོད་དུ་བྱིས་བདག་དབུལ་པོ་  
ཞིག་བྱིས་ལ་ཆགས་བཞིན་ཆེ་འཕོས་པ་བྱིས་དེར་སྤང་བུ་སྐྱེས་པ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པའི་སྐྱེས་པའི་  
སྐྱེན་བུར་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱེས་མ་ཐག་བུ་རོག་གིས་ཟོས་ཀྱང་སྤར་ཡང་ཡང་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་ལ་  
སོགས་པ་སྐོན་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་ངོ་།།

སྐྱེ་བའི་འཕོས་པ་ན་དེ་སྐྱུར་འགྱུར་བ་མ་ཟད་ཆེ་འདི་ཉིད་ལའང་མི་ཆེ་སྟོད་སྤང་དང་ལོ་རྒྱུ་  
སྐྱེ་བུར་དག་གཉེན་འགྱུར་ནས་འགོ་བ། དེ་རིང་ཡིད་གཏུགས་པའི་གོགས་བཞེས་ཡིན་ཡང་ཆོག་  
ཟེར་སྐྱབས་མ་མཛེས་པ་ཅན་ལ་རྣམ་རྟོག་གིས་སྐོར་བརྟགས་ནས་སང་ཉིན་དགའི་དྲངས་མར་འགྱུར་





སེམས་སྐྱེས་མ་ཐག །ནམ་མཁའ་ལས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྔོན་གྱི་ཕོ་བུང་རྟིང་བའི་བྱང་དུ་སྤྱང་སྟེ་  
ཤི་བ་ཚམ་དུ་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྔོན་རབས་དང་། ད་ལྟར་ཡང་འདོད་ཡོན་  
གྱིས་མ་ངོམས་པའི་རྒྱས་རང་ཉིད་སྤང་བར་གྱུར་པ་ཆེས་མང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་རོ།།

རྗེ་བཙུན་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྔོན་མེས། རྒྱ་ནག་ཤོ་ཏ་ཞིན་ཟེར་བ་མངའ་ཐང་གོང་  
མ་དང་མཉམ་ལ་ཁང་བ་ཞིག་རྒྱལ་སྲིད་ལ་རྣམས་པས་ཁོ་རང་སྟོན་བཅས་སྤང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་  
བྱངས་ཏེ། རང་རེས་ལན་འདུས་གཅིག་ཅན་གྱིས་བཙུ་ཅན་ལ་བསྟན་ནས་དེས་མི་ཆོག་རྒྱ་གང་  
ཡང་མེད་ཟེར་གྲང་། བཙུ་རྟེན་ན་བཙུ་ཅན་ལ་བསྟན་ནས་དེ་སྐད་ཟེར་བ་སོགས་སྟབས་འགྲིགས་  
ན་ཐམས་ཅད་ཤོ་ཏ་ཞིན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་ཁྱད་མེད་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མད་པར་སྤང་། བདེ་བ་  
སྤྱད་པས་མི་ངོམས་པ་འདི་སྲིད་པའི་མཚང་སྤྲུག་ཤོས་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ནི་ཡིད་ཆེ་བའི་ཕྱིར་  
དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཚམ་འཁྱོར་ཞིང་ལོངས་སྤྱད་པས་ཆེ་བ་མེད་  
པར་མ་ཟད། སྲིད་པའི་སྐྱོམ་པ་རྗེ་ཆེར་སོང་སྟེ་སྤར་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་སྤྱུབ་པར་འདོད་ནས་སྤྲིག་  
པ་རྒྱལ་ས་པོ་ཆེར་ཞུགས་པས། བདེ་བ་དེ་དག་གིས་ཆ་ཚམ་ཡང་འགྲན་མི་སོད་པའི་སྤྲུག་བསྟེན་  
བཟོད་དགའ་བ་ཡུན་རིང་སྤོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་བཞིན་དུ་སྔོན་ཆད་སྤྲུག་བསྟེན་དཔག་མེད་སྤངས་པའི་རྒྱལ་བསམས་ནའང་ཆེས་  
འཛིགས་སུ་བྱང་སྟེ། དཔུལ་བར་སྐྱེས་ཆེ་བངས་ཞུན་ཁོལ་མ་འབྱུངས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ན་རྒྱ་  
མཚོའི་རྒྱ་ལས་མང་བ་དང་། ཁྱི་དང་པག་ཏུ་སྐྱེས་དུས་མི་གཙང་བ་ཟོས་པ་མ་གོད་པར་བཅིགས་  
ན་རི་རབ་ལས་ལྷག་པ་དང་། མཛེས་བཤེས་དང་བྲལ་བའི་དབང་གིས་དུས་པའི་མཆེ་མ་བསགས་  
ན་དེའི་སྔོན་དུ་རྒྱ་མཚོ་རྒྱང་བ་དང་། སན་རྩལ་རྩལ་པའི་ཕྱིར་མགོ་བོ་བཅད་པ་སྤྲོགས་གཅིག་ཏུ་  
སྤངས་ན་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། སྲིན་བྱང་གྱུར་ཆེ་བཤེས་པས་ས་ལུང་བོས་  
བའང་བསགས་ན་རྒྱ་མཚོ་འགོང་རྒྱས་པར་སྤྱང་ན་བསལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས་དོན་

ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་ཙམ་སྤངས་པ་དང་། ད་དུང་ཡང་ཐར་ལམ་ལ་མ་འབད་པར་  
ཉོན་མོངས་གོང་འཕེལ་དུ་བཏང་ན་དཔྱུལ་བའི་ཟངས་ལྷན་གྱི་ཁུ་བ་སོགས་སྤར་གྱི་དེ་བས་ཆེས་  
མང་བ་ཞིག་ངེས་པར་འོངས་སྡོད་དགོས་སོ། །དཔེ་ཚོས་ལས། མོས་དུས་མེད་པའི་ནད་པ། ཐར་  
དུས་མེད་པའི་བཙོན་བྱ། རྟོལ་དུས་མེད་པའི་མགོན་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐ་མལ་བའི་ནད་  
ཅི་འདྲའི་ཡུན་རིང་ཞིག་ཡིན་ཡང་ལོ་ཁ་གསུམ་སམ་ཉ་ཅང་འགྲངས་ནའང་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་  
ནས་འཚོ་འཚའི་ཐག་ཚོད་འགོ་ལ། བཙོན་མ་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ། རང་ཅག་ཐོག་མ་མེད་པ་  
ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གིས་མཁར་ཞིང་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་ཚུད་པ་འདི་ལ། མོས་དུས་དང་  
ཐར་དུས་ཡི་མེད་པས་ནད་པ་དང་བཙོན་མ་གཞན་གྱི་དོ་རྒྱ་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་འཁོར་བ་ཐར་མེད་  
གྱི་བཙོན་ར་འདི་ལས་གོལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་ཁོ་ནར་འབད་རིགས་སོ། །

ལུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་བའི་ཉེས་པ་ནི། རང་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་ཡང་སྡོང་གསུམ་གྱི་  
སྡོང་ཆེན་པོའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར། སྡོན་ཆད་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་ཤི་བའི་གོ་ས་ཁབ་ཅེ་  
གཞུགས་པའི་ཚོད་ཙམ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་སྐྱུལ་དང་སྤལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངན་  
འགོ་བར་སྐྱེས་དུས་གྱི་ལུས་བསགས་ན་ཆད་མེད་པ་སྡོས་མི་དགོས། མིར་སྐྱེ་བ་དཀའ་ཤོས་ཡིན་  
པར་གྲགས་མོད། མིར་སྐྱེས་ནས་ཤི་བའི་དུས་བའང་སྤོགས་གཅིག་ཏུ་སྤངས་ན་རི་རབ་ཙམ་དང་  
ཁྲག་བསགས་ན་རྒྱ་མཚོ་ཙམ་ཡོད་པར་གསུངས། དེས་ན་ད་ལྟར་མི་ལུས་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་རྣོ་མ་  
སེམས་བྱེད་རིན་ག་ལ་ཡོད། དེ་ལས་སྐྱུག་པའི་འདོད་གཞུགས་གྱི་སྤྱིའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་ཀྱང་ངེས་  
པར་འདོར་དགོས་པས་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྡོར་བའི་ཉེས་པ་ནི། ས་བཅད་སྤྲ་བ་གཉིས་གྱི་སྐྱབས་  
སྤའང་སྐྱེ་བའི་ཐོག་མ་མི་མངོན་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལྟར་སྡོན་ཆད་མིའི་མངལ་དུ་  
སྐྱེ་བ་རྒྲངས་པ་དང་། དུང་འགོ་སོགས་འགོ་བ་གཞན་གྱི་མངལ་དང་། སྐྱེ་གནས་གཞན་དུ་ཉིང་

མཚམས་སྐྱེས་བུ་རེ་རེ་ཡང་གྲངས་དང་ཚད་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ན། འཁོར་བ་འདྲིང་སྐྱེ་བ་སྐྱེས་པ་  
 བའི་ཐོག་མ་གཏན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་འདི་ནས་བཟུང་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་རྣམས་ལུགས་སྒོལ་ཏུ་ས་  
 ཚེན་པོའི་རྒྱལ་གྲངས་དང་མཉམ་པ་བཟང་ཡང་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་རྒྱུ་མེད་པར་  
 གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐོག་མེད་ནས་སྐྱེ་བ་ཅི་ཙམ་སྐྱེས་པ་བཞིན་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ཚད་  
 མེད་པ་སྐྱོང་བར་གདོན་མི་བཟུང་། སྐྱེ་བ་ཚད་ཀྱང་ཐར་བའི་ལམ་ལ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བའི་བྱེད་མ་ལུས་  
 བ་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་དང་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་སྐྱོང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་འདི་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་  
 སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ལྡང་བའི་འོས་སོ། །བཤེས་སྤྱིངས་སྟུ། མའི་རྒྱལ་མཐའ་མི་མདོན་པར་གསུངས་པ། སྐྱོ་  
 བའི་རྒྱུར་འགྲོ་ལུགས་བཞི་བརྒྱ་བ་ཅ་འགྲེལ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་དོན་ལོ། །ཀྱང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་  
 སྐྱོས་སྟུ། རང་གི་མ་དེས་རང་གི་མ་དང་ཁོ་རང་གི་པ་མའི་བྱ་མོར་འགྱུར་བའི་ལས་བསགས་པས་  
 མཚོན་མའི་མ་སོགས་ལའང་སྐྱེ། རང་གི་པ་དེས་རང་གི་པ་དང་ཁོ་རང་གི་པ་མའི་བྱ་མོར་འགྱུར་  
 བའི་ལས་བསགས་ཤིང་པའི་པ་སོགས་ལའང་སྐྱེ། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་རྣམས་ཀྱི་པ་མ་ལའང་དེ་བཞིན་  
 སྐྱེ་བ་རང་དང་པ་མ་སོགས་ཀྱིས་བསགས་པའི་ལས་རྣམས་པན་ཚུན་འཁོར་བར་འཆིང་རྒྱུ་ཏུ་  
 མོང་བའི་ཆ་ནས་སྐྱོ་བ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནམ་དཔུང་བྱུར་གསུངས་པ་དང་། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རང་  
 གི་ལུས་འདི་པ་མའི་མི་གཙང་བ་ལས་བྱུ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཉེར་ལེན་ཡང་དེད་ན་པ་མ་སྐྱེ་བམེད་  
 ཏུ་སོང་བས་ལུས་འདི་སྐྱོང་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་མི་གཙང་བ་ཚོགས་པའི་གོང་  
 ཏུ་ཡིན་པར་མཐོང་ན། ཡིད་འབྱུང་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་གོ་རྒྱུ་ཐབ་པར་སྐྱོང་།

ཡང་དང་ཡང་ཏུ་མཐོ་དམན་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ནི། སྐྱེས་དམའ་ས་ནས་མཐོ་སར་འགྲོ་  
 བ་སྤྱིད་པ་ཙམ་དང་། མཐོ་ས་ནས་དམའ་སར་མི་ལྷུང་བའང་སྤྱིད་པ་ཙམ་ཡིན་པས། ལྷ་མིའི་དབང་  
 ལུགས་ཐོབ་པ་པལ་ཆེར་དམན་པའི་གནས་སུ་ངེས་པར་ལྷུང་བ་ཡིན། རང་ཅག་ཐོག་མེད་ནས་མིའི་  
 མཚོག་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་རྒྱལ་དང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཐན་དང་སྐོན་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་

ནས་ཤི་འཕོས་ཆེ་ངན་སོང་གསུམ་དང་མི་ཐ་ཆད་མཛེ་སྤང་ལྟ་བུར་སྐྱེས་པའང་ལན་གྲངས་དཔག་  
ཏུ་མེད་པ་བྱས། དེས་འགའ་འདོད་ལྟའི་རིས་རྒྱུ་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་གཞན་ལ་འོང་གི་  
དངོས་གྲུབ་གང་འདོད་དུ་སྟེར་བའི་རྒྱུ་པོ་ཐོབ་ཀྱང་སྤིས་ཡི་དྲགས་སུ་གྱུར་ཆེ་ཆུ་མིགས་གཅིག་  
གྱང་མི་རྟེན་པ་དང་། ཉེ་མ་དང་རྒྱ་བ་ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་གི་འོད་གིས་སྤིང་བཞི་ཐམས་ཅད་སྤང་  
བར་བྱེད་རྒྱུ་པོ་ལྟར་ནས་རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུད་སྤང་བ་སྐྱེས་པ་ཅམ་ཡང་མི་མཐོང་བའི་སྤིང་  
བར་གི་སྤྱན་ཐོད་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གི་བརྒྱ་འབྲུག་ནས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་  
གི་བདག་པོའི་བར་གྱུར་ཏེ་དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤོད་ཆད་མེད་པ་མངའ་ཞིང་། བས་པ་གཞན་ལྟ་  
ཞོག །ལྟའི་རྒྱུ་པོ་དུ་མས་ཀྱང་ཞལ་མཇལ་བར་དཀའ་བ་ཡིན་ཡང་ཤི་ནས་ངན་སོང་དུ་སྤྱང་བའང་  
བགྲང་གིས་མི་ལང་། དེར་མ་ཟད་གཞུགས་ཁམས་གནས་རིས་བརྟུ་གཉིས་དང་། གཞུགས་མེད་  
སྐྱེ་མཆེད་བཞིར་སྐྱེས་ཏེ་ས་འོག་པའི་ཉོན་མོངས་མགོ་མནན་ཅིང་། སྤྱི་བཤེན་ཅུང་ཟད་གྱང་  
མེད་པར་བསྐྱལ་བའམ་བསྐྱལ་ཆེན་དུ་མའི་བར་ཉིང་དེ་འཛིན་གི་ངང་ལ་གཡོ་མེད་དུ་གནས་ཀྱང་  
སྤོན་གི་འཕེན་པ་ཟད་ཆོ། ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྤྱི་བཤེན་གིས་ཉམ་ཐག་པའང་ལན་གྲངས་དཔག་  
ཏུ་མེད་པ་བྱས། མདོར་ན་བསགས་པའི་ཐ་མ་འཇད་པ། མཐོན་པོའི་ཐ་མ་ལྟར་བ། སྤང་བའི་ཐ་  
མ་འབྲལ་བ། གསོན་པའི་ཐ་མ་འཆི་བ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱན་  
སུམ་ཆོགས་པའི་མཐའ་རྒྱུད་པས་སྤྱད་པ་ནི་འཁོར་བ་སྤིང་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དེས་ན་སྤིང་བའི་སྤྱན་  
ཆོགས་ཅི་ཅམ་ཐོབ་ཀྱང་གནས་སྐྱབས་རང་སེམས་འཁྲུལ་བའི་རྐྱེན་དུ་འབྲོ་བ་ཅམ་ལས། འཆི་  
ཁར་རྗེ་ལམ་དུ་ལོ་བརྒྱུར་བདེ་བ་སྤོང་བ་རྗེས་འབྲོར་སད་པ་དང་འབྲ་བར་བྲན་ལུལ་དུ་བཞག་  
ནས། མི་འདོད་བཞིན་ཉམ་ང་བའི་གནས་སུ་འཁྲུལ་དགོས་པས་ན་འཁོར་བའི་བདེ་འབྲོར་གང་  
ལའང་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

གོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། སྤྱི་བའི་ཆེ་ཡང་རང་གཅིག་སུར་སྤྱི་ཞིང་། འཆི་བ་ནའང་

རང་གཅིག་ལྟར་འཆི་བ་མ་གཏོགས་གཉེན་བཤེས་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་པ་མི་སྲིད་  
ལ། ཉེ་འབྲེལ་མཚན་བཤེས་སོགས་ཀྱིས་ཆགས་སྤང་སྤེལ་བ་དང་ཚོས་སྐྱུ་བ་པའི་གོགས་བྱེད་  
པ་ཚམ་ལས། དེ་དག་གི་དོན་དུ་བསགས་པའི་སྤྲིག་པའི་རྣམ་སྤྲིན་སྤོང་དུས་ཁོ་རང་ཚོར་བལོ་  
བཤེས་པར་མེད་པས་རང་གཅིག་ལྟར་སྤོང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་གཉེན་བཤེས་འཁོར་འབངས་  
སོགས་ཅི་ཚམ་ཡོད་ཀྱང་བར་དོའི་འཕྲང་ལ་འགོ་བ་དང་ལས་ངན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་སོག་ཏུ་བབས་ཆོ།  
རང་ཉིད་གཅིག་ལྟར་བསྐྱེད་དགོས་པས་ན་འཁོར་བའི་ཚོས་ལ་མི་བསྐྱེད་བ་གང་ཡང་མེད་པ་དང་།  
གཅིག་ཏུ་ཡིད་བརྟན་སྐྱབ་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་  
སྐྱུ་བ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱའོ་སྐྱེས་ཏུ་བསྐྱོམ།

གཉེས་པ་སོ་སོའི་སྐྱུ་བ་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ་གསུམ། ངན་འགྲོའི་སྐྱུ་བ་བསྐྱེད་དང་། བདེ་  
འགྲོའི་སྐྱུ་བ་བསྐྱེད་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ངན་སོར་གསུམ་གྱི་སྐྱུ་བ་བསྐྱེད་ནི་  
བཤེས་ཐོབ་པ་ལྟར་རྒྱས་བསྐྱེད་ཅི་རིགས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་། བདེ་འགྲོའི་སྐྱུ་བ་བསྐྱེད་བསམ་པ་  
ལ་གསུམ་ལས། མིའི་སྐྱུ་བ་བསྐྱེད་ནི། བསྐྱེད་དང་ལམ་རིམ་ལས་སྐྱུ་བ་བསྐྱེད་བརྒྱུད་འཁོར་བ་  
སྐྱི་ལ་སྐྱུར་ཡང་། བདེ་ལམ་དུ་སྐྱུ་བ་བསྐྱེད་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐ་མ་དོན་བསྐྱེད་དང་། བདུན་མིའི་སྐྱུ་བ་བསྐྱེད་  
དང་སྐྱུར་བ། དང་པོ་བདུན་མི་ལ་འབྲུང་ཉེ་བས་དེ་དང་སྐྱུར་ནས་བསྐྱོམས་ན་སྐོར་སྐྱོ་འཁུལ་ཆོབས་  
ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་མིའི་སྐྱུ་བ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་  
བསྐྱེད་ཉེ་འཆད་པ་ལ། སྐྱེ་བའི་སྐྱུ་བ་བསྐྱེད་ནི། སྐྱིར་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་བརྒྱས་ཉེ་སྐྱེས་  
པ་དང་། རྒྱལ་པོ་སྐྱི་བོ་སྐྱེས་ཤོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ལྷ་མཚན་མའི་བུ་སྐྱེས་ཏུ་ཅ་གཉེས་  
སྐོར་ལས་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་གནས་གཞན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་ཡང་སྲིད་པ་ཚམ་ཡིན་མོད།  
པལ་ཆེར་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན། དང་པོ་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་དུས་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་རྣམས་  
གཞལ་མེད་ཁང་དང་། སྐྱེད་མོས་ཚས་དུ་འགོ་བ་དང་། ཡང་སོག་མཚན་པོར་འཛེགས་པའི་སྐྱུར་

བ་འབྲུང་། བསོད་ནམས་ཚུང་བ་རྣམས་ཚར་རྐྱེད་གིས་ཉེན་ཉེ་ནགས་ཐེབས་པོ་དང་། ཅིག་པའི་  
བྱུང་བའི་འཕྲོ་བའི་སྤང་བ་ཤར་བ་དང་མཉམ་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མའི་མངལ་དུ་འབྲུག་པ་ཡིན།  
ཉེད་མཚམས་སྤྱར་མ་ཐག་པའི་དུས་རྣམ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་དམན་པ་བརྒྱལ་བའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུར་  
ཡོད། རྒྱ་བ་བརྒྱད་དང་བཅུ་ནས་བཅའ་བའང་ཡོད་མོད། སལ་ཆེར་རྒྱ་བ་དགུའམ་ཞག་བདུན་སྟག་  
སོ་བརྒྱད་ལོན་ནས་བཅའ་བར་གསུངས་པས་དེ་ཙམ་གྱི་རིང་མངལ་དུ་སྡོད་དགོས། བདུན་སྟག་  
དང་པོའི་ཆེ་མའི་མངལ་དུ་ཟངས་ཆ་བའི་ནང་དུ་བཅོས་ཤིང་བརྗོད་པ་བཞིན་སྤྱི་བའི་དབང་དང་རྣམ་  
ཤེས་སྣེན་ཅིག་ཏུ་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་མི་བཟད་པ་སྲོད་སྟེ་མེད་མེད་པོའི་སྐབས་སོ།།

དེ་ནས་ཞག་བདུན་སྟག་རེ་རེ་བཞིན་ཀུན་སྤྱད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྐྱེད་མི་འབྲུང་བ་རེ་རེས་  
རེག་པས་བྱུར་བྱུར་པོ་དང་། ལྟར་ལྟར་དང་། མཁུང་འབྱུར་རྣམས་གྱི་སྐབས་ཁམས་བཞིའི་བྱ་བ་  
སྲ་བ་དང་གཤེར་བ་སོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་འབྱུང་བའི་དུས་སུ་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་སྤྱི་བ་པོ་རེ་འབྱུང་།  
བདུན་སྟག་ལྔ་བ་གོང་གོང་པོའི་སྐབས་ཡན་ལག་ལུང་མཚན་མ་ཤེས་འབྱུང་ལྔ་འབྱུང་བའི་དུས་སུ་  
མི་སྣོ་བས་སྣེན་སྣེས་ཐང་ག་རྒྱུངས་བྱས་ཏེ། སྣོ་བས་སྣེན་གཅིག་གིས་དབྱུག་པས་བཅའ་བ་ལྟ་བུའི་  
སྤྱི་བ་བསྐྱེད་འབྱུང་བར་གསུངས། དེ་རྗེས་ཞག་བདུན་ཚོན་རྣམས་ལ་སྐལ་ཆོགས་དང་ལྷ་ཆོགས་  
དང་སོར་ཆོགས་སོགས་འབྲུབ་པ་དང་བྱ་བ་དགུ་དོད་པའི་དུས་སུ་འབྲུག་བསྐྱེད་སྤྱི་བ་རེ་  
འབྱུང་། མངལ་དེ་དུམ་དོག་པ་དང་། ལུན་ནག་འཐེབས་པ་དང་། མི་གཅོང་བ་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱིས་  
གང་བ་དང་། ཅི་མི་ཞིམ་པ་དང་། ཤ་མ་རྒྱོན་པས་དགྲིས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་  
བཟོད་སྐབས་མེད་པ་ཡོད། གཞན་ཡང་མས་བཟའ་བཏུང་ཏེ་ཅང་ཆ་བ་བསྟེན་ཆེ་ཆུ་ཁོལ་མའི་ནང་  
དུ་འཚོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། འབྲུགས་པ་བསྟེན་དུས་གཅེར་བུར་ཆབ་རོམ་གྱི་ཁྲོད་དུ་བརྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་  
དང་། ཟས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་རྩོས་ཆེ་བྲག་བར་དུ་བཅོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལུང་དུ་རྩོས་དུས་གནས་ལ་  
དབྱངས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱགས་པ་དང་། མཚོངས་པ་དང་། བརྟེན་འཚོས་



བའི་ཆེ་རི་བོའི་དོས་ལ་འདྲིལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འཁྲིག་པ་སྐྱོད་དུས་ཆེར་ལྷག་གིས་བྲབ་པ་ལྟ་བུའི་  
སྐྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བར་བཞག།

དེ་ལྟར་མངལ་དུ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆེ་ཞག་  
བདུན་ཚོན་སོ་དྲུག་པ་ནས་བཟུང་མངལ་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ། བདུན་ཐལ་  
ཐ་མའི་དུས་ཁ་ཐུར་དུ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྲ་བའི་རྒྱུད་གིས་མགོ་མཇུག་བརྗོད་ནས་བཅའ་བར་འགྱུར་ལ།  
དེའི་ཆེ་ལྷགས་ཀྱི་འཇུར་མེག་ནས་འདྲེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། གོས་སྐྱོན་གྱི་རྙེད་དུ་བཞག་ཆེ་ཆེར་ཁུང་  
དུ་བསྐྱུར་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བར་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མ་བཟོད་བར་ཁ་  
ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་བ་དང་། ལ་ལ་བཅས་ནས་འཆི་བའང་ཡོད་མོད། བདེ་བར་བཅའ་བ་རྣམས་  
ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་དག་སོས་ཉེན་བས་འཆི་ལ་ཁད་པ་རྒྱུད་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཆི་  
མི་རུས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་བུའང་གཅི་སོགས་མི་གཅང་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བའི་དོང་ནང་ཞིག་  
དུ་ཞག་གཅིག་སྐྱོད་དགོས་ཀྱང་བསྐྱེད་མི་རུས་པའི་ཉམས་ལ་དབགས་ན། རྣམ་དེ་ཅུ་ཀྱི་རིང་  
མངལ་དུ་སྐྱོད་སྐབས་སྐྱུག་བསྐྱེད་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་ཤེས་པར་རུས། གྱིས་པ་བཅས་མ་ཐག་  
པ་རྣམས་རྒྱུན་པར་དུ་བ་དེ་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱེད་མ་བཟོད་བས་ངན་སྐྱོད་བཏོན་པ་ཡིན་པར་གོང་མ་  
རྣམས་གསུངས། མངལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྒྱས་པར་གྱིས་ན་མངས་དོགས་བས་དགའ་ལོ་མངལ་  
འདུག་དང་ལྷང་སྐྱོན་ཆེགས་ལས་ཤེས་དགོས། བཅས་ཐེན་ནས་ཀྱང་སྐྱོན་བུའི་རིགས་བརྒྱད་  
ཞི་བཞི་སྐྱོད་གི་གནས་དང་། བདེ་རིགས་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞིའི་རྙེན་དང་། བགོགས་རིགས་སྐྱོང་  
ཐལ་བརྒྱད་ཅུས་གཞོན་པ་བྲ་བའི་གནས་དང་། རྣ་ན་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་འོག་དུ་འཆད་པར་  
འགྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། སེམ་གཏུང་བར་མ་གསུམ་ལ་ཆགས་  
སྤང་ཚོངས་གསུམ་སྐྱེས་ཏེ་ལས་སྣ་ཚོགས་གསོག་པའི་རྙེན་དུའང་འགྱུར་བས་ན། ལས་ཉོན་གྱི་  
དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུན་མ་ཆད་བར་དུ་གནས་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་བདེ་བའི་

གོ་སྐབས་ནས་ཡང་མི་འདུག་གོ་སྐབས་དུ་བསྐྱོམ།

ཆ་བའི་སྤྱི་བདེན་ལེ། སྤྱི་བདེན་གཞི་བའི་དུས་སུ་གཞུགས་པར་ཞིང་མཛེས་ལ་དཀར་  
དམར་གྱི་མདངས་ཆགས་པ། སྤྱི་བདེན་ཅིང་སོ་དཀར་གྱི་སྤོང་བ་ཅན། བགས་པ་སྤོང་ལ་གཞི་  
ལ་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནའང་། སྤྱི་བདེན་གསལ་བའི་ཁུངས་ཀྱིས་ཞོན་ཆེ་ལང་ཆོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་  
ནས་ཞེད་པ་སྤྱི་བདེན་འཁོར་བ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ། བཞིན་རས་སོགས་ལུས་ཀྱི་བཟང་མདངས་  
ཉམས་ནས་གཉེར་མ་འདུས་པ། མདོག་སྤོང་ལྟར་སྤོང་བའམ་སྤྱི་བདེན་ལ། ཁའི་སོ་སྤོང་འཛོལ་  
ཞིང་སྤྱི་བདེན་གཞི་བའི་དང་སྤྱི་བདེན་དུ་འགྲོ་བ། བགས་པ་འཇུག་ལ་འཇུག་སྤྱི་བདེན་གཉེར་  
མས་ཁུངས་ལ། མགོ་དང་ཡན་ལག་སོགས་རང་ཚུགས་མི་སྤོང་བར་འདར་བ་ལ་སོགས་པ་གཞུགས་  
བཟང་པོ་ཉམས་པ་དང་། འདུག་དུས་ཡན་ལག་གི་སྤྱི་བདེན་ལ་བས་དལ་བུས་སྤོང་མི་བུས་པར་  
ས་སྤྱི་བདེན་ལ་ཆད་པ་སྤྱི་བདེན་ཀྱིས་སྤོང་བ། ལངས་པའི་ཆེ་ལག་པ་གཉིས་ས་ལ་བཞུགས་ནས་  
སོགས་མ་བུས་པར་སྤོང་མི་བུས་པ། སྤྱི་བདེན་ཆེ་ཆེ་གསལ་པོ་མི་སྤོང་བར་སྤོང་བུ་ལྟ་བུ་འགྱུར་  
བ། འགྲོ་དུས་གོས་པ་འདེགས་འཛོག་སྤྱི་བདེན་གྱི་མི་བུས་པར་བསྤོང་བ་བུས་པ། མེ་དྲོད་དང་  
སྤོང་བས་ཞན་པས་གོས་སྤོང་ན་གང་ཞིང་འཇུག་ན་མི་སྤོང་བ། བསྤོང་བསྤོང་ཅུང་ཟད་བུས་པ་ཅོམ་  
གྱིས་དུགས་འཆང་ནས་སྤྱི་བདེན་དང་པོ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་མཐུ་སྤོང་བས་ཉམས་པ་དང་། མིག་  
གིས་གཞུགས་བཟང་བར་འདོད་ཀྱང་གསལ་པོ་མི་སྤོང་བ། ལྷ་བས་ཆོས་འཆད་པ་ལ་སོགས་  
པའི་སྤྱི་བདེན་ལ། སྤྱི་བདེན་ཆེ་ཆེ་ཞིང་ཟས་ཞིམ་སོ་སོས་ཀྱང་མི་ཞིམ་པར་སྤོང་བ་ལྟ་བུ་སྤོང་  
རོ་རྣམས་མ་མི་སྤོང་བ། འཕོལ་སྤོང་འཇུག་སོ་ལ་བསྤོང་ཀྱང་རྩལ་པར་འཆང་བ་ལྟ་བུ་སྤོང་གིས་  
རེག་བུ་རྣམས་མ་མི་སྤོང་བ། ལྷང་དོར་དང་བུ་བཞག་ཐམས་ཅད་བརྟེན་དེ་དྲན་པའི་མཐུ་གི་བ་ལ་  
སོགས་པ་དབང་པོ་ཉམས་པ་དང་། བཟང་བུར་ཅུང་དུ་རེ་མ་གཏོགས་གང་འདོད་དུ་སྤོང་ན་འཇུ་  
དཀར་བ་དང་། སྤྱི་བདེན་རོ་མོ་ཆང་འཇུག་འཇུག་བདེ་སོགས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་ཡང་

ལོངས་སྤྱོད་མི་རྣམས་པ་དང་། ཆེ་པལ་ཆེར་ཟད་པས་འཆི་བ་སྐྱེ་བས་ན་རི་ལྟར་བྱེད་སྐྱེས་ཏུ་སྤྱུག་  
བ་ལ་སོགས་པ་ཆ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བཟོད་དཀའ་བ་པལ་ཆེར་རང་རེས་མངོན་སྲུང་གྱིས་བྱུབ་  
པ་ལ་སྤྱུག་ཡིན། ད་ལྟ་གཞོན་པ་ཞིག་གི་མིག་སྐོ་བྱུང་ཏུ་ལོང་ན་ཐམས་ཅད་གྱིས་དེ་བས་ཤི་བ་  
དགའ་ཟེར་བ་ལ་དབགས་ན། ལྷང་འདུག་མི་རྣམས་ཤིང་མིག་ཞར་བ་རྣ་བ་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་  
སྤྱང་བཤད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་སོག་ཏུ་བབས་ན་བཟོད་སྤྱུགས་རི་ལྟར་  
ཡོད། ཀ་མ་བའི་ཞལ་ནས། ཆས་པ་ཁད་གྱིས་ཁད་གྱིས་འོང་བས་དྲག། དུས་གཅིག་ལ་འོང་ན་  
བསྐྱེད་ཐབས་མེད་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ན་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི། མི་དར་བབས་ཤིག་ཡིན་ཡང་ནད་གྱིས་ཟིན་ཆེ་ལ་བགས་བསྐྱེད་སྐྱེས་  
ཤིང་སྤྱུག་སྐྱོབས་ཤོར་ནས་མལ་སར་སྤྱང་སྐྱེ་བ་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱོད་ཅམ་བྱེད་པའང་དཀའ།  
ཁམས་རྗེས་པའི་ལན་ཅམ་ཡང་འབྲལ་ཏུ་སྤྱོད་མི་རྣམས། བད་ཆོག་ཟོས་པས་གཞན་གྱི་བྱེད་སྤྱོད་  
ཐམས་ཅད་སྐོར་མི་འབབ་ཅིང་སེམས་རྒྱུད་སྤྱང་ལས་རྒྱབ་པར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་སྤྱུག་སེམས་ཀྱི་རང་  
བཞིན་འགྱུར་བ་དང་། འགྱུར་བཞིའི་འདུ་བ་མ་སྐྱོམས་པར་ཤས་ཆེ་ཆུང་ཏུ་འགྲུགས་པའི་དབང་  
གིས་སྤྱུག་ན་རྒྱག་དང་ཡིད་སྤྱོད་ཀྱིས་གསུངས་པས། དུས་སྤྱང་ཏུ་ལའང་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་འདུ་  
ཤེས་འཆར་ན་ཉིན་མཚན་སོགས་འདའ་བར་དཀའ་བ་སྐོས་ཅི་དགོས། གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་  
པའམ་ཁ་ཅིག་ནད་ཀྱི་རྒྱག་རྒྱ་མ་བཟོད་པར་ཅི་དྲག་ལ་རྒྱག་པས་ལྷེབ་འགག་བྱེད་པ་སོགས་  
སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་འབེལ་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་རྣམས་ནད་ལ་གཞོན་  
པར་དོགས་པས་སྤྱོད་པས་བཀག་སྐྱོད་དབང་མེད་ཅིང་སྤྱོད་ལམ་ཡང་གང་འདོད་བྱུང་མེད་པ་  
དང་། དུག་རིལ་སོགས་སྤྱོད་ཡི་གར་མི་འོང་བ་དང་བཟའ་བཏུང་དན་ཤོས་ནན་གྱིས་སྤྱོད་དགོས་  
ཤིང་། མེ་བཙའ་གཏར་ག་སོགས་དང་། བྱུང་པར་ཟངས་སྤྱང་མཁའ་གྱི་སོལ་མལ་ནས་བཏོན་མ་  
ཐག་པའི་དམར་སང་རེ་བ་དེས་བསྐྱེད་པས་གསུང་དུད་ཆེལ་ཆེལ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་དབྱེད་རྒྱབ་

པོ་ལྷན་སྐྱེན་དགོས་པ་དང་། ལྷན་དང་རིམ་གྲོ་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཐན་བས་ནད་མི་འཚོ་བར་  
ཐག་ཚོད་ནས་ལྷ་ངན་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་སོགས་ན་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ་ཡོད།  
གཞན་ཡང་འགོ་ནད་དྲག་པོས་ཟེན་ཆེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འཛེམ་དགོས་པས་གམ་དུ་འཁོར་མཁན་  
སྐྱུ་ཡང་མེད་པར་འཆི་བ་དང་། མིག་ནད་གྱིས་མིག་ཁར་ནས་ལོང་ཁྲིད་བྱེད་མཁན་ཡང་མ་རྙེད་  
པར་དབྱུག་པས་ལམ་བཅའ་ཉེ་འགྲོ་བ་དང་། ཀྱང་བ་ཞ་བས་ཆེ་གང་བོར་གོག་ནས་འགྲོ་དགོས་  
པ་དང་། མརྟེན་གྱིས་ཟེན་པ་དག་མི་ཁྲུ་ནས་བྱུང་ཅིང་གཉེན་བཤེས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བོར། གང་  
དུ་ཕྱིན་ཀྱང་རྒྱ་སྐོ་ཡན་ལ་མི་ཐར། ལུས་མས་ཁྲུབ་སྟེ་རྒྱ་མགོ་ལག་མགོ་ལྷན་ཆད་ནས་རང་  
རོ་རང་གིས་མཐོང་བ་སོགས་ཉམ་ཐག་པའི་སྤང་ཚུལ་མཐའ་ཡས་ཉེ། བད་གྱི་བྱེ་བྲག་མང་སྤྱིར་  
སྐྱུག་བསྐྱེད་ཞིབ་པར་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་། ད་ལྟ་ནད་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ལུས་རྟེན་འདི་ལྟ་  
བུ་བྱུབ་ཕྱིན་ཆད་བཞི་བརྒྱ་ཅ་བཞིའི་ནད་གྱིས་གཏུང་བར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཅན་ལས་མ་འདས་  
པ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་འགྱུར་བཞི་ལྷན་སྐོག་ཆགས་མི་མཐུན་པ་བཞི་སྟེན་ཅིག་འཛོམས་པ་བཞིན་  
འཕེལ་འགྲིབ་དུ་འགྱུར་ལ་ཁད་དང་། རྟེན་འོག་བར་གསུམ་གྱི་གདོན་ལྷན་སྐོག་གཞན་གདོད་ལ་  
ཤིན་དུ་གྲིམ་པས་ནད་དྲག་པོ་ཞིག་གིས་འདེབས་ལ་ཁད་དུ་ཡོད་པས་ན་འཕྲལ་དུ་ནད་མེད་པ་  
ཅམ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་ངོ་སྟུམ་དུ་བསྐྱོམ།

འཆི་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནི། བད་གྱི་ལྷུག་ཏུ་དྲག་པོས་གཏུངས་པས་ཤེ་ཐམས་  
ཅད་སྟོང་ནས་རུས་གོང་བགས་པས་གཡོགས་པ་ཅམ་དུ་སོང་། ཉེན་མོ་བཟའ་བཏུང་སྟོད་མི་རུས་  
ཤིང་མཚན་མོ་གཉིད་མི་འོང་། མོ་བོན་སྤོན་པ་ལྷན་སྐོག་གི་མི་འཚོ་བར་མཐོང་ནས་བོར། གཉེན་  
ལྷན་སྐོག་གསོན་པའི་རེ་ཐག་ཆད། རང་གིས་ཀྱང་སྤོན་ཆད་མི་ཆེ་སྟོང་ཟད་དུ་བཏང་སྟེ་འཆི་  
ཚོས་མ་གྲུབ་པ་དྲན་པས་གཉིང་ནས་འགྲོད། ལུས་ལོངས་སྟོད་གཉེན་འཁོར་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་  
ནས་སྤྲོན་མོ་ལག་པ་སྟོང་བར་སྐྱུས་ཆེན་འདེགས་དགོས་པ་དངོས་སྐྱུ་ཤེས་པས་ཤིན་དུ་སྐྱོ་ཡང་

བྱ་བ་བསམ་མེད། བྱ་བ་ལ་སྤྲིག་ཅན་པལ་ཆེར་ཞིག་ལ་གནད་གཅོད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཞེད་སྐྱེགས་  
མེད་པ་འབྱུང་ཞིང་། ཉམ་ང་བའི་གཡང་དུ་སྦྱང་བ་དང་། གཤམ་རྗེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་མི་སྤྲུག་པ་དུ་  
མས་ཞགས་པ་བཏབ་ནས་འཁྲིད་པ་སོགས་འབྲུལ་སྦྱང་དང་འཛིགས་སྐྱེགས་སྐྱ་ཚོགས་པ་འབྱུང་།  
གཞན་གྱི་མཐོང་ཚོད་ལའང་རྐང་ལག་གཡོ་བ་པ་དང་། བཤམ་གཅི་འཚོར་བ་དང་། ང་འཐེན་ཟེར་  
བ་དང་། རྐང་ལ་འདོན་པ་སོགས་ཡང་བའི་རྣམ་འགྲུང་མང་པོ་སྟོན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུ་བ་  
པ་སྦྱར་ཡིན། འདི་ནད་ཡུལ་སྤང་འཚོམས་པ་ཞིག་གིས་འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་  
གཟུང་གཏོང་བྱུག་དང་པོ་སྦྱང་ལྟ་བུས་འབྲུལ་དུ་འཆི་བ་དང་། མཛེན་དང་སོགས་གྱིས་ཡུལ་རིང་  
ལོན་ནས་འཆི་བ་ལྟ་བུ་སྐྱ་ཚོགས་དང་། དུག་མཚོན་མེ་ཚུ་སོགས་འཆི་བྱེན་མང་བས་འཆི་ཁའི་  
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞིབ་དུ་བཞེད་མི་རུས་ཀྱང་རིགས་པས་དཔག་སྟེ་ཤེས་དགོས། མོ་མཁན་ཞིག་གིས་  
སྤྱིར་འཆི་བའི་ཞེས་བཞེད་པའི་སྐྱ་ཐོས་པ་ཅམ་ལའང་འཛིགས་ན། འཆི་བ་མངོན་སུམ་དུ་རང་ཐོག་ལ་  
བབས་ཆེ་བཞེད་ཐབས་མེད་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་  
པོ་དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བདག་གི་གསལ་ཤིང་གིས་ལུག་སྟེ། རྒྱགས་པ་དང་ཞི་བལ། ཞེས་སོགས་གྱི་  
སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་བསམས་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་། སྤར་འཆི་བ་རྗེས་དྲན་  
གྱི་སྐབས་སུ་ཅུང་ཟད་བཤམ་ཐེན་པ་རྣམས་འདི་དང་གྲུང་བསྐྱིགས་ནས་བསྟོམ།

མི་སྤྲུག་པ་དང་སྤང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལེ། རྒྱག་པ་ལྟ་བུའི་དབང་དང་སྤང་བའི་ཆེ་  
བས་ལོངས་སྟོན་ཐབས་ཅད་འཕྲོག་ཅིང་རྒྱས་དང་མི་བསད་སོགས་གྱི་ཁག་ལ་ཆེན་པོ་ཞིག་  
འགྲུལ། བཞེག་འཆིང་དང་སྤྱིར་མིང་གིས་འབོད་པ་སོགས་བརྟམ་ཚོས་སྐྱ་ཚོགས་བྱེད། མཚོན་  
གྱིས་བཏབ་སྟེ་འབྲུལ་དུ་གསོད་པའམ། ཡང་ན་གཡོག་ཏུ་བཀོལ་ནས་མི་ཆེ་གང་པོར་སྤྲུག་ལས་  
སྐྱ་དབྱུ་གཏོང་ཞིང་སྤྲིག་སྟོན་མང་པོ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་འདི་ཕྱིར་སྤང་ལ་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་  
དུ་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་ལུས་སོག་ལོངས་སྟོན་ཀུན་དང་བལ་བ་དང་། བད་གཏོན་གྱིས་གཅོས་

བ་དང་། ལོ་ཉེས་དང་ལྷ་གསུམ་མཉམ་བཤེན་། མེ་ཆུ་གཡང་སའི་འཛིགས་བ་སོགས་མདོར་ན་  
འཛིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་མི་འདོད་ཤོས་བཞི་དང་ཕྱད་པའི་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་སོ་སོར་ཞིབ་ཏུ་བསམ་  
མོ། །བསྟན་བཤེན་ལ་ལྷ་གསུམ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉེས་མོངས་ལྷ་གསུམ་དག་སྐྱེས་བ་དང་།  
སྤྱི་བའི་ལྷ་ཚོས་མོ་ཆེས་གོས་བ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤྱི་བའི་  
གོགས་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྷ་དང་ཕྱད་བཤེན་སོགས་ལས་སྤྱི་བའི་བར་ཆད་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་  
མི་སྤྱི་བའི་དང་ཕྱད་བཤེན་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་ལོ་རྒྱུ་ཆེ་བར་སྤྱད་།

སྤྱི་བའི་དང་བྱེད་པའི་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་བསམ་བཤེན་། ལྷ་སྤྱི་བའི་བའི་བཤེས་དག་སྤྱི་བའི་  
གཞིར་དག་པས་དུན་པ་སྤོར་ཞིང་སྤོར་བ་དང་། མཆི་མ་རྒྱན་པར་བཏོན་པས་མིག་ལོང་བ་དང་།  
བཤེས་པའི་དུ་སྤྱི་བའི་རྣམས་སྤོར་རྟེན་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁྱིམ་ཐབས་ཁ་དག་གཞན་གྱིས་  
འཕྲོག་པ་འགའ་ཞིག་སེམས་ཁུལ་གྱིས་སྤོར་རྒྱུང་ལྡང་བ་དང་། ལྷ་གསུམ་པོ་དབྱུང་པོར་སོང་བ་དང་  
རྒྱུ་སྤོར་མངའ་ཐང་ཉམས་བཤེན་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་གཞན་ལས་ཆེ་བ་དང་། མིག་དང་རྣ་བ་ཉམས་བཤེན་  
སོགས་ཉེ་འཛིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་འདོད་ཤོས་བཞི་དང་ཕྱད་པའི་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་ཆད་མེད་བ་  
ཡོད། བསྟན་བཤེན་ལ་ལྷ་གསུམ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་བཤེན་པའི་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་  
པོའི་སྤྱི་བའི་ཉམས་བཤེན་། དེ་དག་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་དགོ་བའི་གོགས་  
པོ་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་དང་ཕྱད་བཤེན་སོགས་ལས་འཕེལ་ལྷ་དུ་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་བསམ་བཤེན་གྱིས་མི་ལྷོད།

འདོད་པ་བཅའ་ཉེ་མ་རྟེན་པའི་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་བསམ་བཤེན་། སོ་རམས་བྱས་ཀྱང་སད་སེར་  
ཐན་བཤེན་གྱིས་བཅའ་ནས་སྤོར་སྤོར་ལེགས་པོ་པར་ཞོག །ས་པོར་གྱི་དོད་ཀྱང་མེད་བཤེན་།  
རྟ་གཞན་ལྷ་གསུམ་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་ཀྱང་དག་རྒྱུ་གཞན་གཞན་དང་སྤྱི་བའི་ལོ་རྒྱུ་གྱིས་གོད་པས་གཞི་  
མེད་དུ་སོང་ན་འཕེལ་ཁ་ལྷ་ཅི་སྤོར་བཤེན་། ཚོང་བྱས་ཀྱང་དག་དང་མེ་ཆུ་སོགས་གྱིས་ཚོང་ཐོང་  
རྒྱུ་ཐོས་པས་ཁེ་མེད་པར་བྱ་ལོན་ལེན་དགོས་བྱུང་བཤེན་། ལག་བཟོ་སྤོར་ཚོགས་པས་བཅའ་ཀྱང་



ཉེད་པ་གཏན་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཞན་ཡང་འཚོ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལོན་  
ཏུ་མང་སྟེ། སོ་ནམ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཚ་གང་བཤེས་སྟོམ་བྱུང་དུ་བསད་ནས་ཞིང་ཚོ་བ། ལུང་སྐྱེལ་  
བཞུགས་པོན་གདབ་བ། ཚུ་འདྲེན་བ། ལུང་མ་སོགས་ལས་ཀ་སྤྲོ་ཚོགས་ལ་རྒྱུན་པར་འབད་བས་  
རྐང་ལག་ཐམས་ཅད་སེར་ག་ཞིག་གོ་བར་སོང་། འགྲོག་པ་ཚོ་དགུན་གྱི་ལྷགས་པ་དང་དབྱུང་གྱི་  
ཚར་པ་ལ་མི་འདྲེས་པར་སྤྲུགས་འཚོ་སྤྱོད་གི་སྤྱིར་དེ་སྤྱང་ཐང་གསུམ་ཉུལ་དགོས་པ་དང་། ཉིན་མོ་  
རྒྱག་པ་ལ་སོ་དང་མཚན་མོ་རྒྱན་མ་དང་འཕར་སྤྱང་སོགས་ལ་མེལ་ཚེ་བྱེད་བས་གཉིད་ལུང་ཅམ་  
སྤྲོག་པའི་མོང་ཡང་མེད་པར་དུས་འདའ་དགོས། ཚོང་པ་ནམས་ཤར་ཏུ་བསྟོ་བྱང་གི་རྩ་ལམ་མང་  
སོར་བཟོད་པའི་ཚེ་ཉི་ལྷགས་ཁ་ཚར་གྱིས་གདུངས་བ། ལ་སྤྱར་འཕར་གསུམ་འགྲིམ་པའི་རལ་བ།  
ཏྟ་ཁལ་སོགས་ཤི་བརྒྱག་དང་ཐོང་སྟོར་བའམ་མ་བྱིན་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མང་།

དེ་སྤྱང་དབུལ་པོ་སྟོ་རྒྱབ་གྱིས་ཐོངས་པ་དང་། སྤྲུག་པོ་ནམས་ཚོག་མི་ཤེས་པའི་དབང་  
གིས་ཐབས་རྩལ་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱིས་འོར་རྩས་འཚོལ་བའི་སྐབས་སུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཚེ་བར་མ་བཟོ།  
བཅའ་གྲང་མ་ཉེད་པར་ཡི་ཚད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། ཉེད་གྲང་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་དམ་དང་  
འཐབ་ཚོད་བྱེད་པ་སོགས་སྟོག་ཡལ་བར་འདོར་དགོས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མང་སོ་དང་། བསྐྱེད་ས་  
གྲང་མ་སྤྱབ་པར་མེ་རྩ་རྒྱལ་པོ་དག་རྒྱན་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་  
པ་ཡོད། སྤྱིར་ཐོངས་སྟོད་ཅི་ཅམ་མང་བ་དེ་ཅམ་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྲང་མང་བ་  
ཡིན་ཏེ། ཅ་ལག་ཉུང་དུ་ཞིག་ཡོད་ནའང་དེའི་ཚོད་གྱི་སྤྱང་བ་དང་བརྒྱག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞིག་  
དེས་བར་ཡོད། འོར་རྩས་གཉེན་འཁོར་ཆེས་མང་ན། དེ་ནམས་སྟེལ་སྤྱང་བརྒྱག་པ་དང་། དམ་  
འདུལ་གཉེན་སྟོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལོན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བས། འདིག་ཉེན་པའི་ཐ་སྤྱད་དུ། མངའ་ཐང་གི་  
མཐའ་རྒྱས་ན་སྤྱང་གྱི་མཚོ་བརྟོད་ཟེར་བ་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན། འོར་ཐོངས་སྟོད་གཏན་མ་  
འདྲེས་པ་ནའང་ཉིན་ཟ་རྒྱ་མེད་ཅིང་མཚན་གྱོན་རྒྱ་མེད་པ་དང་། ལུ་པོན་གཞལ་གྱིས་མི་ལང་བ་

སོགས་སྐྱུག་བསམ་གྱི་སྐྱུག་བསམ་ཡོད། དབང་དང་མཐུ་སྐྱེ་བས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་སྐྱེ་བས་སྐྱུག་གཞན་དང་འགྲན་པར་འདོད་ནས་འཐབ་ཚོད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསམ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཞིང་། ཏ་ཅང་ཁས་ཞན་ནའང་ཀུན་གྱིས་བརྟུན་ཐབས་དང་། སྐྱུག་ལས་བཏང་བ་མི་འདོད་བཞིན་བསྐྱུག་དགོས་པས་སྐྱུག་ལས་ཀྱི་ལྷན་པོ་དེའི་སྤྱི་དྲུག་ཞན་བར་མ་སྤྱི་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྐྱུག་བཤེན་པའི་ལུས་དང་ཡིད་གི་སྐྱུག་བསམ་ཅི་རིགས་པས་མཐར་གྱིན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པའི་ཚུལ། རྒྱལ་དབང་བདུན་པའི་གསུང་མགྲུང་ལས། མཐོ་དམན་སྐྱུ་བཅུན་པོ་མོ་སྤྱི་འདྲ་ལ་བལྟས་གྱང་། །ཆ་ལུགས་རྣམ་འབྱུང་པོ་སྐྱོབ་ཆེ་ཚུང་ཅམ་མ་གཏོགས། །སྐྱུག་གིས་མི་ཆེ་བསྐྱུལ་བ་མཉམ་མཉམ་དུ་འདུག་པས། །སྐྱུག་མཉམ་གྲོགས་མཆེད་རྣམས་གི་སྤྱང་ཚུལ་འདི་སྐྱོ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མིའི་ལུས་ནི་སྤིད་མཚོ་ལས་སྐྱོལ་བའི་བྱ་ཆེན་དུ་བསྐྱུགས་པ་བཞིན་རྟེན་འདིར་ཐར་ལམ་བསྐྱུབ་རུས་ན་ལ་མཚན་ཆེ་བ་མ་གཏོགས། སྤྱི་སྐྱུག་བསམ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བདེ་འབྱོར་སྤྱན་བྱ་ཅམ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་བྱ་བར་འཁོར་བ་སྐྱུག་བསམ་གི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཐར་བ་ཞིག་ཅིས་གྱང་བྱའོ་སྐྱུག་དུ་བསྐྱོམ།

གཉེས་པ་སྐྱུག་ལོན་གི་སྐྱུག་བསམ་བསམ་པ་ནི། ལྷ་མ་ཡིན་འདིའི་གནས་ཆེན་པོ་སྐྱོང་ཁྱེད་འོད་ཅན། རྒྱ་བའི་སྤྱིར་བ། གནས་བཟང་པོ། མི་གཡོ་བ་སྤྱི་བཞི་ནི་རི་རབ་གི་རྟེན་གཞི་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཞི་བཞི་སྤྱིར་གི་སར་སྤྱིར་འོག་ཏུ་བཅེགས་ཏེ་ཡོད། གནས་དེ་རྣམས་གི་རྒྱལ་པོ་སྐྱུ་གཅན་དང་། མགུལ་སྤྱིར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྱོར་བ་སྤྱན་སྐྱུ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་ཡང་། རང་བཞིན་གིས་སྤྱིར་དཔལ་འབྱོར་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱི་དོག་དོག་པོ་དང་ལྷན་པའི་དབང་གིས་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་བཅས་པ་རྒྱ་མཚོ་མས་ནས་སོན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་རོལ་མཚོར་གནས་པའི་སྐྱུ་རྒྱལ་དཀར་སྤོགས་པ་རྣམས་དང་། ལག་ན་གཞོང་སོགས་པ་དང་། སྤྱིར་སོགས་པ་དང་། རྟག་སྤོགས་པ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་བཅས་བརྒྱ་བྱིན་གི་སྤྱིར་མ་ལྷར་གྲགས་པ་རྣམས་

དང་གཡུལ་སྐྱོད་པའི་ཆེ་པལ་ཆེར་དེ་དག་གིས་བརྒྱུག་པར་འགྱུར་ལ། གལ་སྲིད་མ་བརྒྱུག་ན་  
 རྒྱལ་ཆེན་བཞེས་དེའི་གནས་ཚུལ་སྣེའི་དབང་པོར་ཞུས་པ་ན། བརྒྱ་བྱིན་ཉི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་  
 འཁོར་དང་བཅས་པ་སྤང་ཆེན་རབ་བརྟན་གྱིས་སྐྱུལ་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་བུ་བུ་ལ་བཅེས་ཏེ། རྒྱལ་  
 འགྱུར་གྱི་ཚལ་དུ་ཞུས་བྱས་པས་གཡུལ་ལ་མོས་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་དཔུང་ཚོ་གསུམ་བུ་བུ་ལས་  
 བས། དེ་རབ་ཀྱི་སྣེ་སྤྲོ་གསུམ་སུ་གཡུལ་སྣོད་པའི་སྐབས་ལྟ་ནམས་ཀྱིས་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོ་གསུམ་བུའི་  
 ཆར་འབེབས་ཤིང་། གཡུལ་རོང་སྣོད་པའི་སྤང་ཆེན་ས་ལ་རབ་བརྟན་སྤང་གཡོག་དང་བཅས་  
 པས་སྣ་ལྷག་གིས་བརྟན་པས། ལྟ་མ་ཡིན་ནམས་ཀྱི་ལུས་བཅད་པ་དང་། དཔལ་བ་དང་། རྩེ་  
 མའི་འཆིང་བུ་ལྟར་འཛོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པས་མ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་ཉམས་སུ་སྤོང་  
 དགོས། དེའི་ཆེ་མཚོན་ཆ་དང་རོའི་དུམ་བུ་ནམས་རྒྱ་མཚོར་སྤང་བ་ན་ཁྲག་གིས་མཚོའི་ཁ་དོག་  
 དམར་པོར་འགྱུར་ཞིང་། ལྟ་མིན་གྱི་གནས་གཉིས་པ་སྣ་སྤང་དུ་མཚོ་ཀུན་མཐོང་ཞེས་པ་དམག་  
 འཐབ་པའི་རྒྱལ་པམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་རི་བཞེན་འཆར་བ་ཞིག་ཡོད་པས། ལྟ་མིན་ཤི་བའི་ཉི་དུ་  
 ནམས་དམག་མ་ཡོག་གོང་ནས་སྤང་བ་ཆེན་པོས་གཏུང་བར་གསུངས། གཞན་ཡང་ད་ལྟ་ཉི་མོ་  
 གཟུང་འཛིན་དུ་གྲགས་པ་ནི། ལྟ་སྣ་མིན་གྱི་གཡུལ་འགྲོད་པའི་དུས་ཉི་མའི་གཟེ་བྱིན་གྱིས་ཡར་  
 བརྟེས་ལྷན་ལྷན་པ་ན་སྣ་གཅན་གྱིས་ལག་པས་བཀའ་བ་དང་། སྤོད་པའི་དབང་གིས་ལག་པས་སྣ་  
 བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རེག་པ་དང་། གནམ་གྲུམ་པའམ་རི་དུར་བ་ཞེས་ཟེར་བའང་སྣ་གཅན་ཁྲོས་  
 པས་སྐྱོད་དན་བརྟོན་པའི་སྣ་ཡིན་པར་དུན་པ་ཉིར་བཞག་ལས་གསུངས། ས་ཐལ་ཞེས་ནམ་མཁའ་  
 བས་རྒྱལ་མང་པོ་འབབ་པའང་ཐགས་བཟང་རིས་ཀྱིས་རི་འཕངས་པ་སྣའི་སྤང་ཆེན་ས་སྤང་བྱས་  
 ལྟ་རྒྱུད་གིས་གཏོར་བའི་རྒྱལ་ཡིན་པར་གསུང་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རྒྱལ་ལས་རྒྱུང་  
 བའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མ་བཟད། འདི་ནམས་ཤེས་རབ་དང་སྣན་ཡང་  
 ལྟ་སྣེན་གྱི་སྤྱི་བ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཉེན་དེ་ལ་བདེན་པ་གསུང་དུ་མཐོང་བ་མེད་པར་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་ལྟའི་སྤྱུག་བསམ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་ལྡེ་ལ་འཆི་འཕོ་བ་  
 དང་ལྷུང་བའི་སྤྱུག་བསམ་ནི། འདོད་ལྡེ་རིགས་རྒྱུག་པོ་རྣམས་བདེ་སྲིད་སྤུལ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ལྷན་  
 ཡང་ནམ་ཞིག་བསོད་ནམས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཟད་དེ་འཆི་བར་ཉེ་བ་ན། ལྟའི་ལུས་ཀྱི་བཟང་མཉམས་  
 སུན་ཚོགས་དེ་ཉམས་ནས་ཁ་དོག་མི་སྤྱུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་སྤྱིང་རྒྱུང་ཅན་བཞིན་སྟོན་ལ་  
 མི་ཆགས་པར་ཡིད་སྐྱོ་ཆམ་མེ་བ་དང་། སྤར་རྒྱུང་སོ་མ་རེ་ལངས་ནས་མེ་ཉོག་རྙིང་པ་སྤྱད་ཅིང་  
 གསར་བ་འགྲེམ་པར་བྱེད་ཀྱང་སྤྱིས་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པས་མེ་ཉོག་གི་སྤོང་བ་རྙིངས་པ་དང་། གོས་  
 གསར་རྙིང་ཡང་སྤར་དེ་ལྟར་བརྗེ་བ་ཡིན་མོད་སྤྱིས་བརྗེ་མཁན་མེད་པས་གོས་ལ་འདྲི་མ་ཆགས་  
 པ་དང་། མཆན་ཁུང་དང་བ་སྤྱིའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ནས་རྩལ་འབྱུང་བ་སྟེ་འཆི་ལྟས་ལྟ་དང་། གོས་  
 རྒྱན་ལས་སྤྲོ་མི་སྟོན་པ་འབྱུང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་འོད་སྤར་བས་རྒྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་  
 རྩ་ཐིགས་ལུས་ལ་འཆགས་པ་དང་། ལྷོ་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མིག་འབྱེད་  
 འཇུག་བྱེད་པ་སྟེ་ཉེ་བའི་འཆི་ལྟས་ལྟ་གང་རུང་བྱུང་བའི་ཚེ། ལྟའི་འོངས་སྲོད་སུན་སུམ་ཚོགས་  
 པ་ཐམས་ཅད་དང་གཏན་བྲལ་ཏུ་འགྱུར་བ་དངོས་སུ་ཤེས་པ་དང་། འཆི་ཁར་གང་ཏུ་སྐྱེ་བའང་  
 ཤེས་པས་དཔྱལ་བ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་ན་དེའི་སྤྱུག་བསམ་ཚད་མེད་པ་རྣམས་རང་གིས་མངོན་སུམ་ཏུ་  
 ལྷོང་དགོས་པར་ཤེས་ནས་སེམས་ལ་སྤྱུག་བསམ་བཟོད་གྲགས་མེད་པ་འབྱུང་། མདོ་ལས། ལྟ་  
 འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ཕོག་པའི་སྤྱུག་པའི་སྤྱུག་བསམ་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་སྤྱུག་བསམ་ལས་བཅུ་  
 རྒྱུག་འགྱུར་གྱིས་ཆེ་བར་གསུངས་པའང་ཡིད་ཀྱི་སྤྱུག་བསམ་ལ་གོ་དགོས། འཆི་ལྟས་ཕོག་པའི་  
 ཡུན་ལ་ལྟ་རང་རང་གི་ཞག་བདུན་རེ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་རིང་སྟེ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་  
 བཞི་པ་སོགས་འདོད་ལྡེ་རྒྱུག་གི་ཞག་བདུན་གྱི་ཡུན་ལ་རིམ་བཞིན་མི་མོ་བྱེད་དང་བཞི་བརྒྱ།  
 བདུན་བརྒྱ། ལྷོང་བཞི་བརྒྱ། ཉིས་ལྷོང་བརྒྱད་བརྒྱ། ལྟ་ལྷོང་རྒྱག་བརྒྱ། བྱི་གཅིག་དང་ལྷོང་ཉིས་  
 བརྒྱ་རྣམས་ཡོད་པས་སོ། །སྤོབ་སྤྱིངས་ལས། ལྟ་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ཐེན་པའི་སྤྱུག་བསམ་ལྟ་བུ་འཚོ་

བ་ཚུ་བུར་ལྟ་བུར་གཤོ་བའི་མི་ལ་མེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན། མི་རྣམས་ལ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་ཆ་འདྲ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་མང་ཡང་སྤྲོ་མ་ལྟ་བུ་མེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་འཛུང་བུ་སྤྱིར་བའི་མི་ཚེ་རིམ་རྣམས་རིང་ཡང་ལོ་བརྒྱུད་ཚུ་དགུ་བཅུ་ལས་ལྷག་པ་མི་སྲིབ་ལ། དེ་རིམ་སོར་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤོང་ཡང་ལྟའི་ཞག་བདུན་གྱི་གསལ་ན་ཡུད་ཅམ་ཡིན་པ་ཤེས་སྟེ། ལྟའི་བུ་ལ་འཆི་ལྟས་བྱུང་སྐྱབས་ལྟའི་བུ་ལོ་ཡང་དེའི་གསལ་དུ་མི་སྟོན་པར། ལྟ་བུ་གཞན་དང་ལྟ་བུ་ཅིག་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་རོལ་བ་མཐོང་བའི་སྐྱེན་གྱིས་ཆགས་སྤང་སྤྲུག་དོག་དྲག་སོས་ཡིད་གཏུངས་ཤིང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་།

ལྟ་ལོ་ལ་འཆི་ལྟས་བྱུང་ཆེ་ལྟའི་བུས་འདོད་བའང་སྤྲོ་མ་དང་འདྲ། སྤར་གྱི་ཅེད་ལོགས་རྣམས་ལ་ངའི་གསལ་དུ་ཤོག་དང་། ང་ལ་རེག་དང་། ལྱིས་ངས་ཀྱང་ཁྱོད་མི་མཐོང་། ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་ང་མི་མཐོང་ཞེས་བསྐྱེད་བའི་ཆེ་ལྟའི་བུ་ཁྱིམ་ཆེ་བ་དག་གིས་རྒྱང་ནས་མེ་ཉོག་ཅན་གྱི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་སྤྱིང་གར་བཞག་སྟེ། ཁྱོད་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་མེད་འདིག་ཉེན་འཛུང་བུའི་སྤིང་དུ་སྐྱེ་བར་ཀྱང་ཅིག། དེར་ཡང་དད་པའི་གཤོལ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་སྟོང་པར་ཀྱང་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ཆེད་ལེ་བརྟེན་གསལ་འགྲོ། གཞན་ཆོས་མིག་གིས་ཀྱང་བལྟར་མི་སྟོ། རྒྱུན་པར་ལྟའི་བུ་དེ་སྤིན་བུ་བྱེ་ཚན་ལ་སྐྱེས་པ་ལྟར་ཉམ་ཐག་པའི་རྣམ་འབྱུང་ཐོན་པའི་དག་གིས། གྱེ་ཏུད་ཤིང་ཏེ་སྤྱོད་ཆོགས་ཆེལ། །གྱེ་ཏུད་མཆོ་ལུ་དལ་གྱིས་འབབ། །གྱེ་ཏུད་སྤྱད་པའི་རྣམ་ཤེས་སྟོ། །སྐྱེ་སྤྱད་འདོན་ཞིང་ས་ལ་སྤྱང་། །ཞེས་སོགས་སྤྱད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་འདོན་པར་གསུངས། རྐྱབས་གསུམ་པ་ཞེས་དང་སོ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་གང་དུ་སྐྱེས་པ། གང་ནས་སྐྱེས་པ། ལས་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་སྐྱེས་པ་སྟེ་གནས་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཀྱང་། དེ་སྤིན་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཡེངས་པས་བག་མེད་པར་ཀྱང་ཏེ་དགོ་བ་གསར་དུ་བསགས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས། སྟོན་གྱི་དགོ་བའི་ལྷག་མ་མེད་ན་ཤི་འཕོས་རྗེས་ངན་སོང་གསུམ་སོ་གང་ཏུ་དུ་སྐྱེས་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་

བཟོད་ཐབས་མེད་པ་སྤོང་དགོས། གཞན་འཕྲུལ་དབང་གྲེད་སོགས་འདོད་ལྷ་གོང་མ་རྣམས་གནས་  
ལུས་ཡོངས་སྤོང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཆ་ནས་འོག་མ་དག་ལས་ཆེས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་བས།  
དེ་རྣམས་ལ་འཆི་ལྷས་ཐོག་པའི་སྤྱི་བདེན་གྲུང་ལྷག་པར་ཆེ་བ་ཤེས་ཅུས་སོ།།

སྤྱི་བཞོང་བའི་སྤྱི་བདེན་གྲུང་ལྷག་པར་ཆེ། བཟོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་དཔལ་  
འཕྲོད་དང་གཟི་བརྗིད་དང་མཐུ་སྟོབས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་ལ། དེ་ལྷ་བུའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡོངས་  
སྤོང་དམན་པའི་ལྷ་འི་བྱ་ཁས་ཞན་དག་གིས་མཐོང་བ་ན་ཡིད་པམ་ཞིང་སྤྱི་བཞོང་བའི་སྤྱི་བདེན་གྲུང་  
ཆད་མེད་པ་འབྱུང་བར་གསུངས། བཅད་ཅིང་འཕལ་ལ་གསོད་པ་དང་སྤྱི་བདེན་གྲུང་ལྷག་པར་ཆེ།  
ལྷ་རྣམས་ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་པའི་ཆེ་པ་རོལ་པོའི་དམག་གིས་མཚོན་ཆ་ལྷ་ཚོགས་འཕངས་  
ཉེ་ཡན་ལག་དུམ་བུར་གཙོད་པ་དང་། ལུས་འཕལ་བ་དང་། གསོད་པར་གྲེད་པའི་སྤྱི་བདེན་གྲུང་  
དུ་མ་མི་འདོད་བཞིན་སྤོང་དགོས། མགོ་བཅད་ན་འཆི་ལ་ཡན་ལག་ལྷག་མ་བཅད་པ་བདུད་ཅི་  
མོས་པས་སྤྱི་བཞོང་ཞིང་འཆོ་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་ལྷ་སྟོབས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྩུང་བ་རྣམས་ལ་  
བརྟེན་བརྟུང་དང་། གསོད་པ་དང་། གནས་ནས་སྤོང་པ་དང་། ལྷ་འི་བྱ་མོ་འཕྲོག་པ་ལ་སོགས་  
པའི་གཞོད་པ་སྤྱི་བཞོང་གྲེད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་བདེན་གྲུང་ཤིན་ཏུ་མང་། སྤྱི་བཞོང་བ་  
དང་བཅད་འཕལ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་བདེན་གྲུང་རྣམས་སུམ་ཚུ་ཅུ་གསུམ་མན་ཆད་ལ་ཡོད་པར་བཤད།

ལྷ་འི་བྱ་འཕག་ཞན་ཇི་འདྲ་ཡིན་ཡང་མི་རྣམས་ལ་ལྷོས་ན་བདེ་སྤྱི་བདེན་སུམ་ཚོགས་པ་  
དང་ཆེ་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་འདུག་མོད། བྱིས་པ་ཅེད་མོས་གཡེངས་པ་ལྟར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་  
བག་མེད་པར་སྤྱད་པས་དུས་རིང་པོ་ལའང་ཐུང་བའི་འདུ་ཤེས་འཆར་ཅོན། ཆེ་གར་ཟད་མི་ཤེས་  
པར་འཆི་ལྷས་ཀྱིས་སྤོང་བ་ཡོང་བ་ཡིན། མངའ་རིས་པའི་ཞལ་ནས། སྤོན་ཅོན་སྤིད་ཅེ་མན་ཆད་  
དཔུལ་བའི་གཡང་ཁར་གཞོལ་བར་གསུངས་ཀྱང་། ད་རུང་ལྷ་ལ་བདེ་བ་ཞིག་ཡོད་སྟེ་རྣམ་རྣམ་  
འདུན་པ་འོང་གིན་འདུག་པ་ལ། བྱིས་པ་ཉེར་བཞག་ལན་ཁ་ཡང་མཐོང་བས། ལྷ་འི་བདེ་བ་



དེ་མགོ་སྐྱོར་ཆེན་པོར་སོང་ནས་ཆོས་བྱང་མི་འོང་། དེར་ཅི་ཙམ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་དར་ཅིག་སྤྱད་  
པའི་ཆོད་ཀྱང་མེད་པར། ལེ་ནས་དཔྱུལ་བར་སྐྱེ་བ་འདུག །དེ་བས་སྤྱད་ཆེན་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་  
ཅིང་མ་ཉི་པ་སྐྱེ་བའང་བ་ཞིག་འདམ་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ལོན་ཏུ་མད།

ཁམས་གོང་མའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ནི། གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྤར་  
བཤད་པའི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་དག་མེད་མོད། འོག་སའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་  
མགོ་མནན་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་ཤིང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་གནས་  
བ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པས། སྐོ་ངོར་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྤྱད་མི་སྤྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་  
བཞག་ཀྱང་། ཉམ་ཞིག་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འཕེན་བ་ཟད་པའི་ཆེ་རང་ས་ནས་འཆི་བ་དང་། འོག་  
མའི་སྤྱད་བ་བར་དོར་འཕོ་བ་དང་། འོག་མ་འདོད་ཁམས་སྤྱད་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་  
བ་འབྱུང་བར་གསུངས། དེ་ཡང་ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱབས་བ་ཡིན་ན་ལོག་ལྷ་  
མི་སྐྱེ་ཡང་། དེས་བར་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱབས་བ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་  
གཏན་དང་གཞུགས་མེད་ལ་ཐར་བར་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་རྒྱ་སྐྱོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་  
གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཐར་ལམ་དུ་འབྱུང་ཉེ། སྤར་མ་འཕོབ་པར་འདོད་པས་རྒྱ་སྐྱོམས་  
འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱོམས་པས། ཉམ་ཞིག་དེའི་རྣམ་སྤྱོད་རྒྱ་སྐྱོམས་  
བདག་འབྲས་ཅི་རིགས་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་གཞུགས་མེད་ཐོབ་  
པའི་ཆེ་ཐར་བ་ཐོབ་པོ་སྐྱམ་དུ་མངོན་པའི་རྒྱལ་འབྱུང་། དེ་སྤྱིན་ཆད་བསྐྱེད་པའམ་བསྐྱེད་ཆེན་  
དུ་མའི་ཡུན་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཕྱོམ་པས་གཉིད་འཇུག་ལོག་བ་ལྟར་གནས། འཆི་ཁའི་དུས་  
འདོད་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང་སྐྱེ་བ་ལོན་པར་ཤེས་བ་ན་ཐར་བ་ལ་སྤྱད་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྷ་  
སྐྱེས་ནས་དེའི་དབང་གིས་དཔྱུལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ།།

གཞུགས་ཁམས་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆོད་བར་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་ཆེན་འབྱུང་གྱིས་བཅི་

དགོས་ཤིང་། རྒྱང་པར་གཞུགས་མེད་བཞིས་ཆེ་བསྐྱལ་ཆེན་ཉི་མེད་ལས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་ཐུབ་པར་གསུངས་པས། ཡུན་དེ་ཙམ་གྱི་རིང་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་མེད་པར་གནས་པ་ཡ་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཙམ་དུ་འདུག་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་གནས་འཕེལ་བའི་ས་བོན་བརྟན་ཆགས་པར་ཡོད་པའི་དབང་གིས། ཉམ་ཞིག་རྒྱུན་དང་མཉམ་པའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་གནས་འོག་མར་སྐྱུང་བས་ན་སྐྱུགས་སུ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་དང་། ཐར་ལམ་དང་ཐར་པར་འབྱུང་བ་སྐྱུག་པར་བར་ཉེན་ཆེ་བའི་གནས་སུ་གདམ། དེས་ན་འཁོར་བ་འདིར་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་མེ་འབར་བར་མ་ཟད། བདེ་འགོ་སྐྱ་མའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱལ་གསུམ་ཅི་རིགས་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་མ་གཏོགས། གཅིག་ཏུ་བདེ་བའི་གོ་སྐྱབས་ནམ་ཡང་མི་འདུག །དེ་ལ་དགོངས་ནས་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས། སྲིད་པའི་ཚེ་མོ་ཐོབ་ཀྱང་མཉམ་མེད་ཀྱི་ཐངས་ཁ་ན་གནས་པའི་ཚོད་དུ་ཡོད་ཅེས་དང་། རྒྱལ་དབང་བདུན་པས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ཞེས་གྲགས་སྐྱུགས་བསྐྱུགས་ཀྱི་ཁང་པ། །སྤོགས་བརྒྱ་གང་དུ་སྐྱེན་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་སྲིག་པས། །སྦྱང་ལ་གཟན་ཀྱང་རང་གི་སྦྱང་ཚུལ་དུ་འདུག་པ། །གནས་ངན་འདི་འདྲར་འབྱུངས་པའི་སྦྱང་ཚུལ་འདི་སྦྱོར་བ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྟ་དང་དཔྱལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་སོགས་བསམ་པའི་ཆེ་གནས་འདི་ན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་སྦྱུང་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཤར་བས་མི་ཚོགས་པས་རང་སྦྱང་དུ་བསམ་དགོས། དེ་ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཚོད་པ་ཞིག་མ་རྒྱུང་བྱིན། རིགས་དུག་གི་སྐྱུག་བསྐྱལ་སྦྱར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁོད་ན་དུང་ལན་གངས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྦྱོང་མི་དགོས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་ན། འདི་ཐམས་ཅད་བདག་གི་གཏན་གྱི་བགོ་སྐྱལ་དུ་ཚོད་དགོས་པ་ཤི་སྐྱུག་ཡིན་འདུག །དེས་ན་ས་མཐའ་མི་མངོན་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་ལག་ཏུ་སྦྱང་བར་བྱའོ་སྦྱུང་དུ་བསྐྱོམ།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། མངོན་འགྲེལ་ལས་སོགས་མའི་མེ་བཞིན་དུ་ཉེར་

ལེན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལས་བྱུང་བས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ཞེས་རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་  
 པ་དང་། ཡང་ན་འབྲས་བུའི་ལྗོན་ཤིང་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་ལས་ཉེར་ལེན་ཉོན་མོངས་རྣམས་འབྱུང་  
 བས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ཞེས་འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཆེ་སྤྱི་མའི་སྤང་  
 པོ་ལས་སྲིད་ལེན་སོགས་དང་། དེ་དག་ལས་ཆེ་འདིའི་སྤང་པོ་དང་། འདི་ལས་ཀྱང་སྲིད་ལེན་  
 སོགས་དང་། དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཆེ་སྤྱི་མའི་སྤང་པོ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་སོག་མེད་ནས་  
 ད་ལྟའི་བར་དང་། སྤང་ཆད་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་རྒྱན་མི་འཆད་  
 པར་ལེན་དགོས་པ་འདི་ལ་འཁོར་བ་ཟེར་བ་ཡིན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྤྲུག་བཏང་སྟོམས་  
 གསུམ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་  
 རྣམས་དང་། དམིགས་རྒྱུན་ལུས་གསུམ་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་རུས་པའམ་  
 ས་ཐོན་ཡོད་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དུ་འདོག་པ་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་  
 ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དུ་གསུངས་ཤིང་། འཁོར་བ་ཁབ་ཀྱི་ཅེ་མོ་ན། །བདེ་བ་ནམ་  
 ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་འདུ་  
 བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡིན་ཡང་། འཁོར་བའི་གནས་ཞེས་པའི་ཚིག་རིས་ལ་འབྲུལ་ནས་འཁོར་བ་  
 བྱ་བ་ལྟ་མིའི་གནས་དང་དཔྱལ་བའི་གནས་སོགས་ལུས་ཁམས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གོ་མི་རུང་སྟེ། དེ་  
 ལྟར་ཡིན་ན་རྩ་འབྲུལ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་འདད་རུས་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་འཁོར་  
 བར་འབྲུམས་ཟེན་པ་དང་འབྲུམ་འགྱུར་གྱི་དོན་ཡང་། མིན་པར་འཆིང་བྱེད་ལས་ཉོན་གཉེས་ཀྱི་  
 དབང་གིས་རིགས་དུག་གང་རུང་གི་རྟེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོར་བཅིངས་ཟེན་  
 པའམ་འཆིང་བར་འགྱུར་བ་ལ་ཟེར། འཁོར་བ་ལས་གོལ་ཞེས་པའི་གང་ལས་གོལ་རྒྱུའི་འཁོར་  
 བ་ནི། འཆིང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་ན་ད་གཟོད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་དེས་པར་ལེན་པ་ལ་  
 གོ་དགོས་ཤིང་། ཐར་བ་ཞེས་པའང་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤོང་ཆད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་

ལྷན་སྐྱོད་ལྟར་བཤུགས་པ་ལོག་པ་ལོ།།

འཁོར་བ་དང་ཐར་པའི་ངོས་འདྲིའི་ལོངས་སྤོངས་ལོག་གི་དམིགས་ཀྱིས་སྤྱོད་བའི་སྤྱུག་ལས་མང་  
 བོར་ཤིན་ཏུ་མཁོ་ཆེ་བས་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །སྤྱུག་བཤུགས་པའི་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་སྤྱུག་  
 བསྐྱེད་ཀྱིས་རིགས་དྲུག་གང་དུང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱུང་སོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་  
 ཡིན་པས། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱུང་སོ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་འདུག །དེའི་  
 ཕྱིར་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱུང་སོ་ཞིག་གྲུབ་ཕྱིན་ཆད་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྲེལ་ཞིག་ལས་མ་འདས་  
 པ་སྟེ། ཆེ་འདྲིའི་ན་ཆ་འཆི་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེན་གྲུང་ཅིང་། ཕྱི་མ་འཇུག་ཆད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དཔག་  
 མེད་འདྲེན་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་འབྱུང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་ས་སོན་  
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལས་ཉོན་སྤྱི་མའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་འདུ་གྲུང་  
 ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འབྱུང་བས་སོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱུང་སོ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ན་ཆ་  
 འཆི་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གཉིས་མེད་ཆ་བ་བཞིན་འབྲེལ་མི་རུང་དུ་གནས་པ་ཡིན། འདི་  
 ལ་དགོངས་ནས་སོ་ཉོན་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། རིགས་དྲུག་གང་དུ་སྤྱོད་པ་ཆད་ན་ཆ་དང་འཆི་  
 བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་ནི། ན་རྒྱ་ཞིག་ན་བ་ཡིན། འཆི་རྒྱ་ཞིག་འཆི་བ་ཡིན་གྱི།  
 དེ་ལ་མི་འོས་པ་ཞིག་སྤྱོད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན། འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན། འཁོར་  
 བར་གནས་རིང་ལ་དེ་ལས་མ་འདས། རང་ཅག་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ན་སྤྱོད་པ་སྤོང་དགོས། དེ་ལ་རྒྱ་  
 སྤོང་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་སྤྱིར་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ལོག་པ་ལོ།། འཁོར་བའི་སྤྱུག་  
 བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གཏན་ཆོད་དུ་སོང་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྱུག་པ་ཅམ་སྤྱོད་ཡང་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་  
 རྒྱ་བར་ཡུན་རིང་སོར་སྤོང་སྤྱོད་ཆོགས་ནས་ཞིབ་ཏུ་བསྐྱོད་པས་ཉེ། སྤྱུག་འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་ལ་  
 སྤྱོད་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བའི་སྤོང་བཅོས་མིན་དང་། ད་གཞོན་འབྱུང་དགོས་པ་ལ་འདྲིགས་ཤིང་སྤྱུག་

བའི་སློབ་ཚིག་ཙམ་མིན་པ་ཅི་སྟེ་བུ། རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སློབ་ཚིག་གྲང་དཔེར་ན་ཁང་པ་མེ་འབར་བ་  
རྒྱུད་གིས་བུས་པའི་ནང་དུ་ཚུད་པ་ལས་འབྲོས་པར་འདོད་པ་དང་། བཙོན་མ་བཙོན་དོང་ནས་  
ཐར་བར་འདོད་པའི་སློབ་ཚིག་སྟེ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་བཙོན་མ་མིན་པ་སྲིད་  
བའི་ཕུན་ཚོགས་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་པ་ཞིག་གྲུང་ན་སྐྱེས་པ་ཡིན། དེ་  
ལྟ་བུའི་སློབ་སྦྱོར་སྐྱེས་ནས་གྲང་རྗེ་འབེལ་དུ་གཏང་བར་གསུངས།

ཁང་པ་མེ་འབར་བའི་ནང་དང་བཙོན་དོང་ཐུན་པས་ཁེབས་ཤིང་སྡོམ་སྡིག་སྐྱུལ་ལ་སོགས་  
པས་གང་བར་ཚུད་ན། དེ་ལ་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་གྲང་མེད་པར་འདི་ལས་ཐར་བའི་  
དུས་ཞིག་ནམ་ཡོད་སྟམ་དུ་དེའི་ཐབས་ཁོ་ན་འཚོལ་ཞིང་། འབྲོས་པའི་སྐབས་ཤིག་གྲུང་ན་གོས་  
སོགས་གདོས་སུ་གང་ཆེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱར་ནས་རང་གཅིག་ལ་བུ་ཅི་ཐར་བྱེད་པ་དེ་དཔེར་བཞོན་  
པར་སྦྱང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་གོ་ན་དེ་དག་འཁོར་བའི་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། བྱིས་  
མེ་འབར་དང་བཙོན་དོང་ནི་ཉེས་དམིགས་རྗེ་ལྟར་ཆེ་ཡང་ཆེ་འདིའི་ལུས་སོག་གི་བར་ཆད་བྱེད་  
པ་ཙམ་ཡིན་ལ། འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་བྱིན་མནར་མེད་དུ་ལུས་དང་མེ་དབྱེར་མེད་པར་བསྐྱལ་  
བའི་བར་གནས་དགོས་པའང་མཐའ་མེད་ཅིག་སྟེང་དགོས་པའི་བྱིར།

དེས་ན་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་མཚོན་པའི་དཔེ་བསྟན་པར་མ་ལུས་གྲང་།  
སྲིད་པ་ལ་ཞེན་ལོག་རྣལ་མ་སྐྱེས་པའི་སློབ་ཚིག་ཤེས་བྱིར་དཔེ་དེ་རྣམས་བཞོན་པ་ཡིན། གཞན་  
ཡང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སློབ་སུ་འབྲོག་དགོན་པ་དང་། སྲིན་མེའི་གྲིང་དང་། མཚོ་འབྲུགས་  
པའི་བྱ་དང་། མཐའ་མཚོང་བའི་བྱ་དང་། བྲ་མེན་མའི་བྱ་སོགས་དཔེ་མང་པོ་བཞོན་པ་རྣམས་དང་  
སྦྱོར་ཚུལ་གཞན་ལས་ཤེས་དགོས། འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་ཀྱི་སློབ་ཚིག་ཙམ་དུ་  
སོང་ན་ཐེག་པ་མཚོག་དམན་གྱི་ལམ་གང་ཡང་ཆོག་རྗེས་འབྲངས་པའི་གོ་བ་ཙམ་དུ་འབྱུང་བར་  
གསུངས་པས། མདོ་སྐབས་གང་གིས་བཞོན་པར་འདོད་གྲང་བསམ་པ་འདི་ཉིད་ལམ་གྱི་གཞི་ཉེན་

མེད་མི་རུང་དུ་ཤེས་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱེད་པ་གལ་ཆེདོ།།

གཉེས་པ་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉེས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་གི་འཇུག་རིམ་བསམ་བཤམ་དང་། ཐར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དེས་ལས་གསོག་ཚུལ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ལ་ལས་ཉོན་གཉེས་དགོས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ནི་ལས་ཀྱི་འང་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འབེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀུན་ནས་སྦོང་མཁུན་ཡང་མ་རིག་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཡིན་ལ། ལས་དེར་གསོས་འདེབས་མཁུན་ཡང་སྲིད་ལེན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་ལས་གསར་གསོག་དང་ཕྱིས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་ལ་རག་ལས་པས་སོ། །དེས་ན་འཁོར་བའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་སྦོང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ངོ་བོ་ཆེར་མ་འདོན་པ་ལྟར་སྦོང་མི་རྒྱས་པར་ཤེས་ནས། སྐྱབས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ངོ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས། འདི་ལ་བཞི། ཉོན་མོངས་ངོས་བཟུང་བཤམ་ཅི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་བཤམ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །

དང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཚོས་གང་སྐྱེས་པ་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་གཡེང་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། རྒྱུགས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། འཛེམ་པ་མེད་པ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་གིས་མ་ཞི་བར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་རྒྱལ་སྐྱས་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་གང་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཅམ་ནས་སེམས་འདོད་ལོན་ལ་རྣམས་པར་གཡེང་བར་བྱེད་པའམ། གཙང་བདེ་ཉལ་བདག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛེན་པར་བྱེད་པའམ། སྐྱབས་པའི་ཡུལ་ལ་རྣམས་པར་འཕྲོ་བའི་རྒྱུད་པར་བྱེད་པའམ། ནང་དུ་སེམས་མི་གསལ་བའི་རྒྱགས་པར་བྱེད་པའམ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་སེམས་



མི་བསྐྱེད་བར་བག་ཡངས་སུ་གཏོང་བའི་བག་མེད་བར་བྱེད་པའམ། མི་དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་  
རང་ངམ་གཞན་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འཇེམ་པ་མེད་བར་བྱེད་པ་གང་རུང་གིས་མ་ཞི་བར་བྱེད་  
པ་ལ་གོ་དགོས། མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་དོན་མདོར་བྲིལ་ན། ཉོན་མོངས་གང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཅམ་ནས་  
སེམས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་སྟེར་ཞིང་། སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་རང་དབང་མེད་  
བར་སྦྱོར་བས་ལས་སུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན། གུན་བཏུས་དར་རྒྱུག་ལས། སེམས་རྒྱུད་  
རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་ཉོན་མོངས་སོ། །ཞེས་  
གསུངས་པ་ལྟར་ན་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སེམས་སྤྱིད་བར་འཆིང་བར་བྱེད་  
པའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་པ་འདྲ།

ཉོན་མོངས་སོ་སའི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟུ་ལས། འདོད་ཆགས་ནི། ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་  
པའི་ནང་གི་ཡུལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟའམ་མིང་གཞིའི་སྤང་པོ་དང་། སྤྱིའི་ཡུལ་གནས་དང་  
ལོངས་སྦྱོད་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྗེས་སུ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའོ། །རས་ལ་སྦྱུས་ལྷགས་  
པ་དབྱུང་དཀའ་བ་ལྟར་འདི་ཡང་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་མཆེད་པ་ནི་འབད་བ་ཆེན་པོས་  
ཀྱང་དམིགས་པ་དེ་དང་དབྱེད་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ཟེད། ཟག་བཅས་ཀྱི་  
དངོས་པོ་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་ལ་འདོད་ཆགས་སུ་ངོས་འཇིན་དགོས་  
པས་ད་ལྟ་སྐྱེས་དང་ཚོས་ལྷགས་ལ་དད་པ་ཆེ་བར་བ་པལ་ཆེར་འདི་དང་ཉོན་ཉེན་ཆེ་བར་སྦྱང་།  
ཆགས་པ་འདིས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འཇུང་སྦྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་ཅིང་། ཞེ་སྤང་དང་སྤྲུག་དོག་སོགས་  
ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་འདྲེན་པ་དང་། དགོ་མི་དགོའི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་དང་། སྤར་  
བསགས་ལ་གསོས་བཏབ་ནས་རུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱེད་པས་འཁོར་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན།

ཁོང་ཁོ་བ་ནི། རང་དང་མི་མཐུན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། ཉན་གྱི་ལྷག་རྒྱ་སྤྱིའི་རང་  
རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། མཚོན་དང་ཆེར་མ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་རྣམས་ལ་དམིགས་

ནས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའམ་གཞོན་པ་བྱ་བར་སེམས་བའོ། །འདིས་ཆེ་འདིར་ལྷན་སེམས་  
བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་ཤིང་། སྤེལ་རལ་སོང་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དཔག་མེད་བསྐྱེད་པ་དང་།  
དགེ་བ་སྤར་བསགས་འཛོམས་པར་བྱེད་པས་འདི་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་པ་མེད་པར་གསུངས།

ང་རྒྱལ་ནི། ཉེ་རྒྱུ་འཇིག་ལྟའི་བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྤྲིའི་མངའ་ཐང་འགྲོར་བ་ལྟ་བུ་  
དང་། རང་གི་རིགས་གཟུགས་ཤེས་རྒྱ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་ལས་ལྷག་པར་འཇིན་པའི་  
སེམས་ཁྲིའམ་པའམ་མཐོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ལོ། །འདིའི་དབང་དུ་སོང་ན་སྐྱེ་བ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་  
མི་གྲུས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡར་སྐྱེད་མེད་པ་དང་། ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གོགས་  
བྱེད་ཅིང་། སྤེལ་རལ་འགྲོའམ་བྲན་དང་སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་ཆད་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས།

མ་རིག་པ་ནི། བདེན་བཞི་དང་ལས་འབྲས་དང་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་  
རང་སྟོབས་ཀྱིས་སློ་མི་གསལ་བའི་མི་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལོ། །བདེན་བཞི་སོགས་ཇི་འདྲ་  
ཡིན་སྟུང་དུ་སློ་ཁ་སྤྲོགས་པའི་ཆེ་ནག་ཐོམ་གྱིས་སོང་ནས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་དེ་འདིའི་མཚན་  
གཞིར་བཞག་ན་གོ་བདེ། མ་རིག་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་ཞིང་སྤོང་དཀའ་བ་དང་ཉོན་མོངས་གཞན་  
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་དུ་བཞེད་པ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཞལ་མཐུན་ཡང་། རོས་  
འཇིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་།

ཐེ་ཚོམ་ནི། བདེན་བཞི་སོགས་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོད་དམ་མེད་ཡིན་ནམ་མིན་  
སྟུང་དུ་ཡིད་གཉིས་བྱ་བའོ། །ལས་འབྲས་དང་དགོན་མཚོག་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བས་མཐོ་རིས་ཀྱི་  
གོགས་དང་། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བས་ཐར་པའི་གོགས་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ།  
ལས་འབྲས་དང་དགོན་མཚོག་དང་བདེན་བཞི་རྣམས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཐོས་ན། དེ་དག་ལ་སྤྲོད་དོར་  
བྱེད་པ་དང་སྐྱབས་སུ་བསྟེན་པ་སོགས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་དགེ་བའི་  
སྤྲོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇུག་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན།

འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ང་དང་པའི་ཞེས་རང་  
 དབང་པའི་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བུ་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལོ། །འདིན་སྤངས་གྱི་རྣམ་  
 པའི་ཞེས་ཆ་དང་དབྱེ་བ་ཉི་ཤུ་སོགས་གཞན་ལས་ཤེས་དགོས། འདིས་ལྟ་བ་ངན་བ་ཐམས་ཅད་  
 གྱི་རྟེན་གྱི་ཅིང་། ཉོན་མོངས་གཞན་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་བཞེད་སའང་ཡོད། མཐར་འདྲིན་པའི་ལྟ་བ་  
 ལོ། འདིག་སྐྱེས་གང་བཟུང་པའི་བདག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་མི་འགྲུང་པའི་རྟག་པའམ། དེས་མཐུན་  
 བཏང་ནས་སྤྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྤྱོད་བ་མེད་པའི་ཆད་པར་ལྟ་བུ་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལོ། །  
 འདི་ཡང་རྟག་ཆད་སྤངས་བ་དབུ་མའི་ལམ་དང་འགལ་བས་ན་ལམ་དེས་འཁོར་བ་ལས་དེས་  
 པར་འགྲུང་པའི་བར་གཅོད་བྱེད། ལྟ་བ་མཚོག་འདིན་ནི། འདིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་དང་ལོག་ལྟ་  
 གསུམ་གང་རུང་དང་དེ་དག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུང་པའི་གནས་ལྟ་བ་པོའི་སྤྱང་པོ་ལ་དམིགས་  
 རས་མཚོག་དུ་འདིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལོ། །སྤྱང་པོ་ལ་མཚོག་དུ་འདིན་ཚུལ་ནི། ལྟ་  
 ངན་དེ་དག་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བར་ཞེན་ན། ལྟ་ངན་དེ་དག་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྤྱང་པོ་ཡང་ལྟ་བ་རྣམ་དག་  
 དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གང་ཟག་མཚོག་གོ་སྐྱེས་དུ་འདིན་པ་ལྟ་བུར་གོ་དགོས། འདིས་ལྟ་  
 བ་ངན་བ་རྣམས་ལ་སྐྱོངས་ཞེན་འཕེལ་བར་བྱེད། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་འདིན་  
 ལོ། གཞན་སྤེའི་སྤྱགས་གྱི་འཆལ་ཚུལ་སྤོང་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དེས་བ་དང་ཚངས་སྤྱད་དང་  
 གཡང་གཞི་འཆང་བ་ལྟ་བུའི་ཆ་བྱད་དང་། རྟེན་པ་ཡ་གཅིག་གིས་འགྲེང་སྟེ་ཉི་མ་ལ་བལྟ་བ་ལྟ་  
 བུའི་སྤོད་ཚུལ་དང་། སྤུས་ངག་གི་འཇུག་པ་བ་ལང་དང་རི་དྲགས་གྱི་སྤོད་པ་ལྟ་བུར་དེས་པར་  
 བྱེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། དེ་དག་གི་གནས་སྤྱང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲིག་པ་འདག་པ་དང་  
 ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་དེས་པར་འབྱེན་པར་ལྟ་བུ་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་  
 ཅན་ལོ། །ལྟ་ངན་དང་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ངན་པ་ལ་ཅི་ཅམ་འབད་ཀྱང་དེས་  
 ལེགས་གྱི་འདོད་དོན་འགྲུབ་མི་སྲིད་པས། མར་འདོད་ནས་བྱེ་མ་བཅོལ་བ་ལྟར་ངལ་བ་འབྲས་བུ་

མེད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཡིན།

ལོག་པར་ལྟ་བུའི། ཚེ་སྲི་སྲི་དང་ལས་འབྲས་དང་དགོན་མཚོག་གསུམ་སོགས་མེད་ཅེས་  
སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། དབང་སྤྱུག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་འགོ་བའི་རྒྱར་འཛིན་པའི་ཤེས་  
རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལོ། །སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟས་དགེ་ཅུ་གཙོད་ཅིང་དགོ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་  
དང་མི་དགོ་བ་ལ་ཅི་འདོད་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ལྷོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་དབང་སྤྱུག་གིས་  
བྱས་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱང་པལ་ཆེར་དེ་དང་འབྲ། བྱིད་ཡིག་ལ་ལར་ཆགས་  
སྤང་སོགས་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེར་བཅུག་ནས་ངོས་འཛིན་པར་གསུངས་པ་སྣོ་དམན་ལ་འཆར་བདེ་  
བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནས་སྣམ། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུའི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཀུན་བཏུས་ཅུ་འབྲེལ་དང་སྤང་བོ་  
སྤེའི་རབ་བྱེད་ལས་ཤེས་དགོས།

གཉིས་པ་རི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་བུའི། འཕགས་པ་སོགས་མེད་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱིས། དཔེར་ན་  
ཐག་ཁྲ་འབྲིལ་བ་ལ་སྤྱན་བ་ཅུང་ཟད་བབས་ནས་ཐག་པའི་རང་བཞིན་མི་གསལ་བར་སོང་བའི་ཆེ་  
དེ་ལ་སྐྱེལ་འཛིན་ཀྱི་སྣོ་སྐྱེ་བ་ལྟར། སྤང་བོའི་གནས་ལུགས་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་  
པ་ལས་སྤང་བོ་ལ་བདག་ཏུ་འཇུག་བའི་འཛིག་ལྟ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་སྐྱེ་  
བར་བཞེད། དཔལ་སྤྲན་ཚོས་གྲགས་དང་སྣོ་བ་དཔོན་རྩེ་བ་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་འཛིག་ལྟ་ཉིད་  
ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པར་བཞེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་རེར་མང་པོའི་  
ཁྲོད་དུ་གཞན་གྱིས་བརྒྱས་བཅུགས་པའི་ཆོ། ང་ལ་ཉེས་པ་སྐྱེ་ཅན་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་འདིས་འདི་  
འབྲ་ཟེར་བ་ང་ང་སྣམ་དུ་ང་རང་དབང་བའི་འཛིན་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར། རྒྱན་པར་ཡང་སྣོ་  
ངོར་གཅེས་ཤིང་པངས་པའི་ང་ཚུགས་སྐབ་ཅིག་ཡོད་ཡོད་ལྟར་འཛིན་པ་འདི་ནི་འཛིག་ལྟ་སྤྲན་སྐྱེས་  
ཡིན་ལ། འདིས་རང་སྤོགས་དང་གཞན་སྤོགས་ཞེས་སོ་སོར་རིས་སུ་བཅད་ནས་རང་སྤོགས་ཀྱི་  
ལུས་ལོངས་སྤོད་སོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་སམ་བྱེད་པར་དོགས་པའི་

གཞན་སྐོག་ལ་ཞེ་སྤང་འབྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞན་གྱི་མི་དོ་བར་འཛིན་པའི་  
ཁེངས་པ་དང་། རང་སྐོས་གང་བཟུང་ལ་ངས་བཟུང་བ་ལྟར་འཐད་དོ་སྐྱེས་དུ་ཞེན་པས་བདག་རྟག་  
ཆད་དུ་འཛིན་པའི་མཐར་ལྟ་དང་། ལྟ་ངན་མཚོག་འཛིན་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོད་ངན་མཚོག་  
འཛིན་དང་། ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་དང་། དེ་དག་ཡོད་དམ་མེད་ཡིན་  
ནམ་མེན་སྐྱེས་པའི་ཐེ་ཚོམ་སོགས་སྐྱེ་བས་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་མཐར་གཏུགས་  
ན་འཛིག་ལྟ་ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་དེའི་དབང་གིས་འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་  
གྱི་གཉེན་པོ་ནི་བྱེ་བྲག་པ་མགོ་གཞོན་བྱེད་ཅམ་ལས་ཀྱང་གྱི་གཉེན་པོར་མི་འགོ་བ་དང་། གཉི་  
སྐྱབ་གི་གཉེན་པོས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་གསུངས་པ་ཡིན།

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་དུག་ལས། ཉེན་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ནམ་བག་  
ལ་ཉལ་ལོ། །དེ་མ་སྤངས་ན་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ཆེ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ངེས་པར་སྐྱེ་སྟེ། བས་  
གྱི་ས་བོན་དེ་རྒྱ་ལུང་དོད་གཤེར་འཛོམས་པའི་ཞིང་ས་དང་ཕྱད་ན་སྐྱ་བུ་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་  
པ་ཡིན། དམིགས་པ་ནི། ཆགས་པའི་ཡུལ་བྱུང་མེད་སོགས་དང་ཞེ་སྤང་གི་ཡུལ་དག་ལྟ་བུ་ཉོན་  
མོངས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་མངོན་དུ་གྱུར་བའོ། །ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་  
སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དང་ཉེ་བར་གནས་ཕྱིན་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་ངེས་པར་སྐྱེ་  
བ་ལ་དགོངས་ནས། གོང་མ་རྣམས་གྱིས་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་བས་ཡུལ་ངན་སྐྱོང་བ་དགའ་བར་  
གསུངས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་སྐྱོད་སྐྱོང་རྣམས་སུ་པ་ཡུལ། ཉེ་དུ། འཁོར་གཡོག་། མཐུན་འཇུག།  
ཡོ་བུད་སོག་རུམ། ཆེན་པོའི་གོ་ས། གཞན་དོན་ལྟར་སྤང་སོགས་སྐྱོང་བར་བཤད་པ་རྣམས་ཉོན་  
མོངས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དང་ཐག་བསྐྱེད་སྐྱོད་ཡིན་པས་ཤེས་ནས་ལག་དྲུ་ལེན་པ་གལ་ཆེ། འདྲ་  
འཛིན་ནི། གོགས་ངན་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱོབ་པ་ལ་ཟེར་རྟེ། ད་ལྟོ་འདྲ་ཆང་ལ་དགའ་བ་འགའ་ཞིག་  
གིས་ངེད་ཚོ་ཐེག་པའི་རྩེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་འདོད་ཡོན་རྒྱན་དང་ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་འབྱེད་པ་ཡིན་

བས། ཚུལ་ཁྲིམས་གུ་དོག་པོ་དེ་འདྲ་བསྐྱུང་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་སྐད་ཟེར་བ་བདེན་པར་བརྩུང་ནས་  
 དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་རྣམས་འདུན་མ་གཏན་བརྒྱལ་ཏུ་འགྱུར་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་  
 ཡིན། སྟོན་འབཅན་ཡུལ་རྒྱལ་དུ་ཆང་འཕྲང་བ་དང་མི་འཕྲང་བའི་བཙུན་པ་སྤྲོན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།  
 ཆང་འཕྲང་བ་དེ་རྩ་སྐྱེད་དུ་སོང་བས་བྱིས་ཡུལ་དུ་ལོག་ཆེ་ཆང་མི་འཕྲང་བ་ཞིག་གྱུར། ཆང་མི་  
 འཕྲང་བ་དེ་ལྟ་སར་སོང་བས་བྱིས་ཆང་འཕྲང་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཏམ་རྒྱུད་བཞིན། སེམས་  
 ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་རྒྱུན་དབང་དུ་འགྱུར་སྟེ་བས་ཕྱོགས་ངན་སྤངས་ནས་ཕྱོགས་བཟང་  
 པོ་རེ་རྟེན་ན་དེ་དང་ཤི་བྲལ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བ་ཡིན། བཤད་པ་ནི། མི་དགེ་བའི་བཤེས་  
 གཉེན་ལས་ལོག་ཆོས་ཉན་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཆོས་སུ་སྦྱོར་བའི་བྱི་རོལ་གྱི་གཞུང་ཕྱོགས་འདྲིར་  
 མ་དར་ཡང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཐབས་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དང་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པར་སངས་  
 རྒྱ་བའི་གདམས་པ་ཟབ་མོར་གྲགས་པ་རྣམས་ཉན་པས་ཆེ་མཇུག་བཟའ་ཉོག་གི་བདག་པོར་སོང་  
 བ་མང་པོ་མཐོང་བ་ལྟར་རོ། །སྤལ་བ་རྩ་ཅན་གཅིག་གིས་སྤལ་བ་ཐམས་ཅད་རུལ་བར་བྱེད་པ་  
 བཞིན་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཕྲད་ཆད་ཐམས་ཅད་འཕྲང་ལ་སྦྱོར་བས་ཤིན་  
 ཏུ་གཟམ་དགོས། ལོམས་པ་ནི། བྱ་བ་གང་ཡིན་ཡང་ལོམས་འདྲིས་ཆེ་བ་དེ་ལ་ངང་གིས་འཇུག་  
 པ་ལྟར། ཐོག་མེད་ནས་འཁོར་བར་འབྱམས་ཆེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལོམས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་  
 བས་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྦྱེ་སྟེ་བ་ཡིན། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། ཆགས་ཡུལ་ལ་སྤྲུག་པའི་ཁྱད་  
 བར་མང་པོ་སྦྱོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། དག་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱེ་བྱེད་  
 གཞོད་པ་བྱས་ཚུལ་གྱི་མི་སྤྲུག་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཞེ་སྤང་དང་། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་  
 གཞུང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྤང་མང་པོ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ལྷ་ངན་རྣམས་སྦྱེ་བ་ལྟ་བུའོ།  
 དེ་དག་ལས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་སྤྲ་རྒྱས་མ་སྤངས་པ་དང་། ཡུལ་ཉེ་བར་གནས་པ་  
 དང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཉོག་གསུམ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་དེ་རྣམས་ལས་སྤྲ་རྒྱས་



མ་སྤངས་པ་ལྟ་བུར་འབྲུལ་དུ་གཉེན་པོ་དཀའ་ཡང་། ཚགས་སྤང་སོགས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དང་གྲོགས་  
ངན་དང་ལོག་ཚོས་སོགས་ལ་འཛེམ་གང་ཐུབ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་ལོགས་པར་བརྟགས་པའི་སྐོས་  
ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་ཚོམ་པ་ནས་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། གཉེན་པོའི་སྤོགས་ངན་  
པའི་སྐོབས་ཀྱིས་བརྒྱུག་ཅི་ཐུབ་ལ་འབད།

བཞི་བ་ཉེས་དམིགས་མི། ཉོན་མོངས་པས་རང་དང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་། འདི་དང་  
སྤྱི་མར་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་དང་།  
སྤྱོད་འཇུག་ཏུ་སྟ་སྲིན་སྤེ་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་དགར་ལངས་ཀྱང་མཉམ་མེད་དུ་འཁྲིད་མི་བྱས་ལ།  
ཉོན་མོངས་པས་དཔྱུལ་གནས་དེར་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་འཕེན་པས་གཞོད་པ་རྒྱབས་ཆེ་བ་དང་།  
ཉོན་མོངས་པའི་དག་ཐོག་མེད་ནས་ཐ་མ་མི་མངོན་པའི་བར་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལྟར་དག་གཞན་  
ནམས་ཀྱང་ཡུན་རིང་མི་ཐུབ་པས་གཞོད་པ་དུས་རིང་བ་དང་། དག་པལ་བ་གཞན་ལ་མཐུན་འཇུག་  
བྱས་ན་པན་འདོགས་པའང་སྲིད་མོད། ཉོན་མོངས་ལ་མཐུན་འཇུག་ཅི་ཅམ་བྱས་པ་བཞིན་སྟག་  
པར་གཞོད་པ་སྐྱེལ་བ་དང་། ཐ་མལ་བའི་དག་ཉེ་འཁོར་དུ་སྐྱེབས་པ་ལའང་འཛིགས་ན་ཡུན་རིང་  
པོར་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤེར་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དག་དེ་སྤྱིང་ནང་དུ་ཉག་པར་གནས་བཅས་པ་  
ལ་འཛིགས་པ་མེད་པ་ཆེས་མི་རིགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་འཁོར་བ་འདིར་  
སྤྲིག་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་རི་སྤྲོད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། མཐོ་རིས་  
དང་ཐར་པའི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཉེས་སྐྱོན་གང་ཡོད་  
ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སུ་འདུ་བ་ཡིན། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་འདི་  
མི་དགེ་བ་སྣ་རེའི་ཉེས་དམིགས་བརྟན་པ་དང་མི་འབྲ་བར་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བས་ཞིབ་པར་བརྗོད་མི་  
བྱས། ལོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྐོས་སུ། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འབྲུལ་དུ་  
སྤོང་བྱས་པ་རྣམས་དགག་ཅི་ཐུབ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་རབ་དབྱེ་ཤེས་པའི་སྐོས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མ་

ཐག་ངོས་ཟེན་པ་དང་། ཉེས་དམིགས་ཤེས་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་དགྲར་བལྟ་བ་དང་། མགོ་གཞོན་  
བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱོམས་ཏེ་ཉོན་མོངས་སུན་འབྱེན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་  
བསྐྱབ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འབབ་གྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་བ་རྒྱ་བའི་དུས་  
སུ་ཐུག་གཡས་པས་གཡོན་པ་ནས་འཐེན་གྱིན། ཁྱོད་འབྲ་བ་ཞིག་འོང་བ། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ལུགས་  
སམ་བྱེད་ལུགས་ལ་ལྟོས། ཁྱོད་དགོ་སྤོང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་ལ་མི་དགའ་བར་འབབ་གུང་རྒྱལ་  
ལ་དགའ་འཇུག། ར་སྤོང་ཅིག་བསྐྱོན་ཏེ། ཡོན་བདག་ཀུན་ལ་བཞུས་ནས་ཟན་ཁམ་རེ་སྟེར་བའང་  
གཙོང་དུ་གཞུག་གིས་གསུངས་ནས་ངན་བརྗོད་དང་། དགོ་སེམས་རྒྱ་དུས་ཐུག་གཡས་པ་ནས་  
འཐེན་གྱིན་དགོ་སྤོང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་གསུངས་ནས་སྤོ་བ་སྦྱེད་པར་མངོན་པ་ལྟ་བུ་བཀའ་  
གདམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལ་མིག་ལྟོས་བྱས་ན་ལེགས།

གཉེས་པ་དེས་ལས་གསོག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉེས། བསམ་བྱའི་ལས་ངོས་བཟུང་བ་དང་།  
དེ་རི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལས་སུ་ངོས་འཛིན་རྒྱའི་སེམས་པ་བྱ་བ་དོ་ཁབ་  
ལེན་ལ་ལུགས་གཡོ་བར་བྱའོ་སྟམ་པའི་ཀུན་སྤོང་མེད་ཀྱང་རེག་པ་ཅམ་གྱིས་ལུགས་གཡོ་བར་  
བྱེད་པ་ལྟར། སེམས་པ་འདི་ཡང་གང་གི་འཁོར་དུ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་སེམས་སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་  
ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་གཡོ་ཞིང་སྐྱལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་བྱེད་པར་བཞིག་ལ་གོ་དགོས།  
སྦྱིར་ལས་ཞེས་པ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བྱ་བའི་སྐབས་ལ་ལས་ཀྱི་བདེ་སྦྱར་བ་ཡིན།  
འཛིག་རྟེན་ནའང་ལས་ཀ་ལས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་ལ་ལས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཡོད། དུག་གསུམ་  
མེད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱ་བ་བཟང་པོ་བྱས་པ་ལ་དགོ་བའི་ལས་བསམ་ཐེར་བ་དང་།  
དུག་གསུམ་ཐུག་པོས་བྱ་བ་ངན་པ་བྱས་པ་ལ་མི་དགོ་བའི་ལས་བསམ་ཐེར་བས་ཀྱང་ཤེས།  
དགོ་མི་དགའི་ལས་ལས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡོད་སར་  
བྱ་བ་བཟང་པོ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་གཟེངས་བསྟོད་དང་། བྱ་བ་ངན་པ་བྱེད་མཁན་ཆད་ལས་

ཀྱིས་ཚར་གཙོད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་སློབ་གཙོད་ལྟ་  
བུའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་རྣམས་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཤིག་  
ཏུ་འདོད། མདོ་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ལ་སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་ལས་  
གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་བྱེད་པར་སློབ་གཙོད་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། རྒྱུའི་ཀུན་སློང་གི་སེམས་པ་ནི་སེམས་  
པའི་ལས་དང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གི་སེམས་པ་ནི་བསམ་པའི་ལས་སུ་བཞེད་པས་བྱ་བ་དེ་དང་  
དེ་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་སེམས་པ་ལ་ངོས་འཛིན་པར་སྐྱོད། ལས་ལ་དབྱེ་བ་མང་ཡང་འདིར་  
བསྟན་བསམ་བྱའི་ལས་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའམ་མི་དགེ་བའི་ལས་དང་། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་  
ཡོད་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་  
པའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་རྣམས་སོ།།

གཉིས་པ་ལས་དེ་རྗེ་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་གཙོགས་ལ་ལྟ་བུས་བདག་དང་  
བདག་གི་བར་བརྐང་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་ཤིང་མངས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་བདེ་བར་  
འདོད་ཅིང་སྐྱབས་བསྐྱེད་པར་མི་འདོད་པས། དེའི་སྐྱབས་ཐབས་སུ་མ་ཤི་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཆེ་འདིའི་བདེ་  
བ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསོག་ལ། ཆེ་འདིའི་སྐྱེས་ཚོགས་  
ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་བྱེ་མའི་འདོད་པའི་བདེ་བ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་  
གསོག། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱུད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་ལོག་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་  
བདེ་བ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་དུ་སྐྱེ་བའི་མི་གཡོ་བའི་  
ལས་གསོག་ལ། ཚོར་བ་དེས་ཀྱང་ཡིད་སྐྱེན་ནས་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་  
བསམ་གཏན་བཞི་བ་ནས་སྲིད་ཅེའི་བར་སྐྱེ་བའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་འོག་མ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ཅིང་གོང་མ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ལས་བྱས་ན་གོང་མར་  
སྐྱེ་བའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། སྲིད་པའི་སྐྱེས་ཚོགས་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་ཐར་པ་དོན་

དུ་གཉེར་བའི་ངེས་འགྲུང་གི་བསམ་བསམ་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དགོ་བ་བསྐྱབས་ན། འཁོར་བ་ལ་  
རྗེ་རིང་དང་ཐར་བ་ལ་རྗེ་ཉེར་འགྲུང་བའང་འགྲུབ་པར་གསུངས། འཕེན་བྱེད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་  
སོགས་ཀྱང་སྤང་བུ་ཡིན་ན་མངོན་མཚོའི་རྟེན་བཟང་བརྒྱད་པ་ལས་ཐར་བ་སྐྱབ་དགོས་པ་མིན་ནམ་  
ཞེ་ན། ཀུན་འགྲུང་རང་དགའ་བ་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ལ་ཞེན་ལོག་བསྐྱོམ་པ་བདེན་ཡང་། མངོན་  
མཚོ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་གཞན་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་ཡང་ངེས་འགྲུང་གི་བསམ་བསམ་ཀུན་  
ནས་བསྐྱངས་པའི་སྐྱེན་བ་དང་རྩལ་གྲིམས་སོགས་སེམས་པ་དགོ་བའི་ལས་རྣམས་ཀུན་འགྲུང་  
རྗེས་མཐུན་བ་དང་ཐར་བའི་རྒྱ་དངོས་གནས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་འབྲས་བུ་ལྟ་མིའི་ལུས་རྟེན་  
རྣམས་ཀྱང་ཀུན་འགྲུང་སུན་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བ་ཡིན་པས་སྐྱག་བདེན་  
དངོས་མིན་པར་གསུངས་པས། ངེས་འགྲུང་བཙོན་མིན་གྱིས་ཟེན་པའི་དགོ་བ་གཞན་སྐྱེན་རེ་  
བསྐྱབ་པ་ལ་ཡིད་སྐྱོན་ཚུན་ཆད་གྱིས་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བུའོ།།

གསུམ་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་རྩལ་ལ་གསུམ། འཆི་བ་རི་ལྟར་འགྲུང་  
རྩལ་དང་། ལི་ནས་བར་དོ་འགྲུབ་ལུགས་དང་། དེ་ནས་སྐྱེ་སྤིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་  
ནི། སྐྱོན་ལས་ཀྱིས་འབྲངས་པའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཟད་ནས་དུས་ལ་བབས་པ་དང་། ཆེ་མ་ཟད་ཀྱང་  
ཡོ་བུད་མེད་བའམ། ཡང་བ་མ་སྤངས་པ་ལྟ་བུའི་འཆི་རྒྱུན་གང་ཡང་རུང་བས་འཆི་བར་ཉེ་བ་ན་  
སྤྱི་མའི་ལུས་རྟེན་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱི་བྱས་པ་སྐྱེན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱ་ལ་མཚོང་ཆོས་  
སྦྱོང་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་དགོ་བའི་ལས་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་དུ་མ་ཡོད་ན། དེའི་ནང་ཚན་སྦྱི་  
ཤོས་དེ་ལ་སྤེད་ལེན་གྱིས་གསོས་འདེབས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གྲེ་སྐྱོམ་མཚོང་ཆོས་སྦྱོང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་སྐྱེན་  
ཆེ་འདི་ཞོ་ན་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྲུང་བར་འདོད་ཀྱང་གོང་མ་རྣམས་མཚོང་ཆོས་སྦྱོང་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཡོད་པར་བཞེད།  
དེ་འབྲེལ་མེད་ན་སྐྱེས་ནས་སྦྱོང་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་ནང་  
ནས་གང་སྦྱི་བ་དེ་ལ་སྤེད་ལེན་གྱིས་གསོས་འདེབས་པ་ལྟ་བུ་སྦྱི་རིམ་གྱིས་སྐྱེན་པར་འགྱུར། སྦྱི་

ཡང་མཉམ་ན་དག་སེམས་དང་མི་དག་བའི་སེམས་གཉིས་ལས་གང་གོམས་པ་ཆེ་བ་དེ་མངོན་དུ་  
གྱུར་ནས་ཆེས་ཤུགས་དྲག་པར་འགྱུར་ལ། དེས་རང་དང་མུན་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཅུས་  
པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། གོམས་པ་འབྲ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དུ་མའི་ཁྲོད་ནས་སྡོན་བྱས་པ་  
དེ་ལ་གསོས་བཏབ་ནས་སྡིན་པར་གསུངས། ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་ལྷི་གང་དང། །ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་པ་གང་།  
ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཞིབ་ཆ་ཤེས་དགོས།

དག་སེམས་དང་ལྡན་པ་ནི། འཆི་ཁར་རང་གིས་དྲན་པའམ་གཞན་གྱིས་དྲན་པར་བྱས་  
པའི་རྒྱུ་གྱིས་སློམ་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་གུས་དང། བྱི་མར་ཆོས་ལྡན་གྱི་ལུས་རྟེན་  
འཕྲོ་བ་ཅིང་བསྟན་པ་དང་མཇུག་བའི་སྡོན་འདུན་སོགས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕེན་  
བྱེད་དག་བའི་ལས་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པས། ཆེ་བྱི་མར་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་བཟང་འགྲུབ་པར་དེས་  
པའི་སྤྲ་ལྷས་སུ་སྤྲོད་ཁྲོད་ནས་སྤང་བར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ཉམས་ཆེན་པོ་དང། མི་ལམ་ལྟ་བུའི་  
གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྤྲ་ཆོགས་འཆར་ཞིང། གནད་གཅོད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤིང་ཉེ་ཆོས་ཆུང་  
བ་ཡིན། དད་ལྡན་འགའ་ཞིག་འཆི་ཁར་མེ་ཉོག་སྤྲ་ཆོགས་བཟུ་བའི་ཆོས་དུ་སྐྱེབས་པ་དང་ལྟ་དང་  
སློམ་པའི་སྤྲུའི་སྤང་བ་འཆར་བ་སོགས་འོང་གིན་འདུག་པ་ལ་དབགས་ནའང་ཤེས། མི་དག་བའི་  
སེམས་དང་ལྡན་པ་ནི། འཆི་བར་ཉེ་བའི་ཆེ་མོར་རྗེས་ཡོ་བུད་སོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་དང་དྲག་  
ལ་ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་ཤུགས་དྲག་སྐྱེས་ནས་འཕེན་བྱེད་མི་དག་བའི་ལས་མཐུ་ཅན་དུ་  
བྱས་པས། རིང་མིན་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ལྷས་སུ་སྤང་བ་ནས་སྤྲོད་དུ་འགྲོ་བ་འབྲ་བའི་སྤྲོན་  
སྤང་དང། གཟུགས་མི་སྤྲུག་པ་དུ་མ་མི་ལམ་བཞིན་སྤང་ཞིང། གནད་གཅོད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་  
དྲག་པོས་གདུངས་པས་ཡང་བའི་རྣམ་འགྱུར་སྤྲ་ཆོགས་སྟོན་པ་འབྱུང། ད་ལྟའང་སྤྲིག་ཅན་ལ་  
ལར་འཆི་ཁའི་སྐྱབས་རང་གིས་བསད་པའི་སྐྱམ་ལུག་སོགས་གཤམ་ནས་འོངས་ཏེ་སྐྱད་འདོན་  
ཅིང་བརྟུང་བ་དང། གཤམ་རྗེས་མིས་བཟུང་སྟེ་ཟངས་ཆེན་དུ་འཕེན་པའི་སྤང་བ་སོགས་གཞུང་

ནས་བཤད་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་འགྲུང་གིན་གདམ། ཅན་གྱི་ཟུག་རྩུས་གཟེར་བ་མ་བཟོད་པར་ཡོད་  
སྐབས་དགོན་མཚོག་སོགས་ནན་གྱིས་གསལ་བཏབ་ན་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་མོད། ཁོའི་སྐོ་ལ་  
མི་འབབ་པ་གང་ཡང་མི་སྐྱ་བར་ཁམས་དང་བསྐྱོན་ནས་མཚོག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་  
སྲུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚོན་དང་གཟུངས་སྲུགས་ཁྱུང་པར་ཅན་རྣ་ལམ་  
དུ་བསྐྱུགས་ན་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ལུང་མ་བསྐྱོན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ནི། འཆི་ཁར་དགོ་བ་  
དང་མི་དགོ་བའི་སེམས་གང་ཡང་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་བཤད་བས། འདིའི་ལས་ལ་གསོས་  
འདེབས་བྱེད་གྱི་སྲིད་པ་ནི་འཆི་ཁའི་སྲ་རོལ་དུ་འགྱུར་བ་འདྲ།

ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདུ་ཤེས་རགས་པ་འགག་པར་ཉེ་བའི་ཆེ་ཡུན་རིང་གོམས་པའི་དབང་  
གིས་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱམ་ནས་ལུས་ལ་དགའ་བ་འགྱུར་སྟེ།  
འདི་ལ་ལེན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་སྐྱོར་ཞིང་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡིན། བྱི་དབྱུགས་ཆད་ནས་འདུ་  
ཤེས་ཆ་སྲ་མོར་རྒྱ་བའི་ཆེ་ལུང་མ་བསྐྱོན་གྱི་སེམས་སྲུ་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ། ཆེ་འདིར་  
དགོ་བ་མང་པོ་བསམགས་ཀྱང་འཆི་བར་ཉེ་བ་ན་གཤིས་འགྱུར་ནས་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་དགའ་  
ལངས་ཉེ་ཆགས་སྤང་དྲག་པོས་མི་དགོ་བའི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་བའང་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་སྲ་  
མར་འཕེན་བྱེད་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་མང་པོ་བསམགས་པ་ལས། ཆེ་འཕོ་ཁར་  
དགོ་བའི་ལས་སྟོབས་ཆེན་ཞིག་སྲིད་ལེན་དང་ཆོགས་པས་ཅིག་ཤོས་གྱི་འབྲས་བུ་རེ་ཞིག་སྐྱིན་  
པའི་གོ་བཀག་ཀྱང་གཉེན་པོས་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་དེ། ཆེ་འདིར་བསམགས་པའི་དགོ་བའི་ལས་  
རྣམས་ལས་ལྷི་བ་ཡིན་ན་དེའི་འབྲས་བུ་སྐྱིན་པ་འོས་མེད་གྱིས་འགྲུབ་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆེ་  
འདིར་སྤྲིག་པ་མང་པོ་བསམགས་ཀྱང་འཆི་ཁར་དགོ་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཆེ་རབས་སྲ་  
མར་འཕེན་བྱེད་དགོ་བའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་མང་པོ་བསམགས་པའི་ནང་ཆོན་ཞིག་ཆེ་འདིའི་མི་དགོ་  
བ་རྣམས་ལས་མཐུ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་སྐྱིན་པའང་ཡོད། འཆི་སེམས་སྲ་མོའི་སྲ་ལོགས་དེར་དགོ་



སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་ན་བདེ་འགྲོལ་སྐྱེ་དེས་སུ་གསུངས་པ་སྤང་ཡང་བར་དོ་ནས་འགྱུར་བའང་  
ཡོད་པས་དེས་པ་དགའ་བ་འདྲ། སྤྲིག་ཅན་རྣམས་མོང་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཐོག་མར་རོ་སྟོད་ནས་ཤོད་  
བསྐྱུས་པའི་རྗེས་སུ་སྤང་ནས་བསྐྱུ་བ་དང་། དགོ་བ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཐོག་མར་སྤང་ནས་ཤོད་  
བསྐྱུས་རྗེས་སྟོད་ནས་བསྐྱུ་བ་ཡིན།

གཉིས་པ་ལོ། འཆི་སྲིད་རྫོགས་པའམ་ཤི་བ་དང་མཉམ་དུ་བར་དོ་འགྲུབ་སྟེ། བར་དོ་བ་  
དེ་ཡང་དབང་སོ་ཐམས་ཅད་ཚང་བ། གང་དུ་སྐྱེ་བའི་འགྲོ་བ་དེའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན། ལས་ལས་  
གྲུབ་པའི་རྗེ་འཕྲུལ་དང་ལྷན་པས་རི་བྲག་སོགས་གང་ལའང་ཐོགས་མེད་དུ་བགྲོད་ཅུས་པ། ལྷའི་  
བར་དོ་བ་ནང་པན་ཚུན་དང་མིའི་བར་དོ་བ་ནང་པན་ཚུན་ལྟ་བུ་རིགས་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་པན་  
ཚུན་མཐོང་ཞིང་། བསྐོམས་བྱུང་གི་ལྷའི་མིག་སྟོན་དང་བུལ་བས་མཐོང་བར་གསུངས། མཐོང་ལས་  
དམྱུལ་བའི་བར་སྲིད་གྲུབ་ནས་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་བར་སྲིད་དུ་བསྐྱོག་པ་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་།  
ཀུན་བདུས་སུ་བར་དོའི་སྐབས་བར་སྲིད་གཞན་དུ་སྟོག་པ་ཡོད་པར་བཤད། མི་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་  
དགོ་སྐྱབ་རྣམ་དག་བྱས་པས་བར་དོ་བ་ལ་པན་པ་འགྱུར་བ་སོ་ཉོ་བའི་གསུང་སྐོས་སུ། རིགས་  
རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། མོངས་སྟོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསུམ་སོ་གང་རུང་  
གིས་གཤིན་པོའི་དོན་དུ་དགོ་ཅེ་བྱས་ནས་བསྐོས་ན་པན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་ལས་  
དང་སོ་སོ་མེས་ཤི་བའི་དོན་དུ་བྱ་ཚས་དགོ་བ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ལོ་བྱེད་ཐུན་མོང་བ་  
རྣམས་གཅིག་འདས་རྗེས་གཅིག་གིས་དགོ་བ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དགོ་བ་ལེས་སྟོན་པས་རྩ་སྐྱེད་  
གི་དགོ་བ་སྟེན་རྣམས་ལ་སྐྱེད་རང་རྣམས་ལོ་བྱེད་བསྐྱེས་དང་། གཅིག་ཤི་ཅོན་གཅིག་གིས་དགོ་  
བ་བྱས་ནས་བསྐོས་ན་པན་གྱིས། དེ་ཚུག་མིན་ན་བྱེད་མཁན་སོ་སོའི་དགོ་བར་འགྱུར་གསུངས་  
པའང་འདི་ལ་དགོངས་པར་སྤང་། གསུམ་པ་སྐོབ་མ་ཤི་བའི་དོན་དུ་སྐོབ་དཔོན་གྱིས་དགོ་བ་བྱས་  
པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དེས་ན་གཤིན་པོ་རང་གི་ལོར་རྗེས་ཀྱིས་དགོ་ཅེ་རོས་དག་བསྐྱབས་ན་ཤིན་ཏུ་

མན་པ་སློབ་ཅི་དགོས།

དེང་སང་ཡུལ་གྱི་འགར་མི་ལི་བའི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་མའི་གསོལ་བ་སོགས་ལ་བསྟུང་དེ་སྐྱམ་  
 ལུག་མང་པོ་བསའ་ནས་དག་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོ་ལང་བྱེད་བ་ནི། ཚུས་ཁྲིར་བ་ལ་གཉིང་དོ་བཏགས་ནས་  
 མཚོར་སྐྱུར་བ་བཞིན་གཤིན་པོ་དེ་མཐོ་རིས་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཡང་ངན་སོང་དུ་སྐྱུར་  
 བར་གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་གཟབ། མདོ་ལས། དེ་ཟ་བྱུབ་བྱེད་དང་གཞོན་སྤྱིན་སྐྱེ་འདོད་དང་དེ་ཟ་  
 འཆི་ཁ་མའི་སེམས་ཉེ་བར་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟས་འཚོལ་བའི་སྤྱིར་ཆེ་འདས་ཀྱི་གཟུགས་  
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་སྐྱུལ་ནས། དན་ཏྟགས་དང་ལོ་རྒྱས་སྐྱུས་ཉེ་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་བསྐྱུ་བར་གསུངས་  
 བ་དང་། རྗེ་བཅུན་མི་ལའི་སློབ་མ་པོན་པོ་ཞིག་ལི་དུས་པོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་ག་བྱས་པའི་ཆེ་  
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཅར་སྐྱར་ལི་བའི་པོན་དེ་ཆང་འབྱུང་བཞིན་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བར།  
 རྗེ་བཅུན་གྱིས་ཞི་བ་འོད་མངགས་བ་ན། ང་པོན་པོའི་སྐྱེ་འབྲེལ་མཁན་བདུད་ངར་མི་ཟན་བྱ་བ་ཡིན་  
 ཟེར་ནས་ཤོས་བ་ཐག་རིང་པོར་སྐྱུང་གིར་བརྟུས་ཉེ་མི་སྤྱང་བར་གྱུར་བ་ལྟ་བུའི་ལོ་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་  
 མང་བས། ད་ལྟ་གཤིན་པོའི་བྱུང་དབྱེབས་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱུང་འོངས་ནས་བཀོད་པ་བྱེད་པ་  
 དང་། མིའི་ཁོག་ཏུ་བརྒྱམས་ནས་དན་ཏྟགས་མང་པོ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་པམ་ཆེར་མི་མ་ཡིན་དག་གིས་  
 གཤིན་པོར་བརྟུས་ནས་བསྐྱེད་ཆོམ་པ་ཡིན། མི་ལི་ནས་འདྲེར་སྐྱེས་བའང་སྤིད་མོད། རྒྱ་མཚན་  
 སྐྱ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་གཤེད་འདྲེ་ཁོག་བརྒྱམས་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་ཆད་བདེན་པར་ཅི་བ་དང་། ཆེ་  
 སྐྱ་མའི་ལུས་དབྱེབས་ཅན་དུ་ཡོད་སྐྱམ་པ་འབྱུལ་ཚབས་ཆེ་བར་སྐྱང་།

ངན་འགྲོའི་བར་དོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་སྐྱང་ལ་བྱུར་བ་ནག་པོ་འམ་མཚན་མོའི་སུན་ནག་  
 ལྟ་བུ་འཆར་ཞིང་། ཁ་སྐྱར་དུ་བལྟས་ཉེ་སྤྱིུ་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྟ་དང་མིའི་བར་དོ་བ་ལ་  
 སྐྱམ་བུ་དཀར་པོ་འམ་སྐྱེ་འོད་དང་བཅས་པའི་མཚན་མོའི་སྐྱང་བ་ལྟ་བུ་འཆར་ལ། བྱེན་དང་ཐད་  
 ཀར་འགྲོ་བར་གསུངས། ཁ་དོག་ནི། མངམ་འཇུག་ལས། དཔྱལ་བའི་བར་དོ་སྤོང་དུམ་ཆོག་པ་

ལྷ་བུ་དང་། དུད་འགྲོའི་བར་དོ་དུ་བ་ལྷ་བུ་དང་། ཡི་དུགས་ཀྱི་བར་དོ་ཚུ་ལྷ་བུ་དང་། འདོད་པའི་  
ལྷ་དང་མིའི་བར་དོ་གསེར་ལྷ་བུ་དང་། གཞུགས་ཁམས་པའི་བར་དོ་དཀར་པོར་གསུངས་པ་ལྷ་ར་  
རོ། །གཞུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ན་གང་དུ་ཤི་བ་དེར་གཞུགས་མེད་ཀྱི་མིར་གཞིའི་སྤང་པོ་འབྲུབ་པ་མ་  
གཏོགས་བར་དོ་མེད་པར་བཤད། ཚེའི་ཚད་ནི། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྟེན་ན་འབྲུལ་དུ་དང་ཞག་གཅིག་  
ལྷ་བུ་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་དེས་པ་མེད། རྒྱུ་མ་རྟེན་ན་ཞག་བདུན་རེའི་མཚམས་སུ་སྐྱེས་བཞེས་  
ནས་ཞག་བདུན་སྟག་བདུན་དུ་གནས་པ་ཡོད་ཀྱི། དེའི་རིང་ལ་དེས་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྟེན་པས་  
དེ་མཚན་ཆད་དུ་མི་གནས་པར་གསུངས། དེས་ན་དེ་ལས་རིང་དུ་གནས་པར་བཤད་པའི་གཞུང་  
རྣམས་ཀྱང་དགོངས་པ་ཅན་དུ་ཤེས་དགོས།

གསུམ་པ་ནི། མངལ་དང་སྐོང་ལས་སྐྱེ་ན་བར་སྲིད་པ་དེས་པ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཉལ་པོ་  
བྱེད་པ་མཚོང་བའི་དབང་གིས་ཆགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡང་མོར་སྐྱེ་ན་བྱུང་མེད་ལ་སྤང་ཞིང་སྐྱེས་  
པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། མོར་སྐྱེ་ན་སྐྱེས་པ་ལ་སྤང་ཞིང་བྱུང་མེད་ལ་ཆགས་པས་ཉལ་པོ་བྱ་བར་  
འདོད་པས་ཉེ་བར་སྤོགས་པ་དང་པ་མའི་ཡན་ལག་གཞུག་གང་ཡང་མི་སྤང་བར་པོ་མོའི་མཚན་མ་  
གཉིས་ཅམ་ཞིག་མཚོང་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཞོས་ཏེ་བར་སྲིད་འགགས་ཤིང་ཁྱ་ཁྱག་གི་དཔུས་སུ་ཉིང་  
མཚམས་སྐྱོར་བ་ཡིན། སའི་དངོས་གཞིར་པ་མའི་ཁྱ་ཁྱག་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མཚོང་བར་གསུངས།  
སྐོམ་མིན་ཅན་བཤད་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་སྲིད་ཀྱིས་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱུག་ལ་སོགས་པ་མཚོང་ནས་  
རྒྱག་པ་དང་། རོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་ན་བྱི་འདོད་པ་དང་། རྩུས་ཏེ་སྐྱེ་ན་གནས་འདོད་པ་དང་། ཚ་  
དཔུལ་དུ་སྐྱེ་ན་བྱོ་བ་འདོད་པ་དང་། གང་དཔུལ་དུ་སྐྱེ་ན་བསིལ་བ་འདོད་པ་དང་། གཞན་པལ་མོ་  
ཚེས་སྐྱེ་གནས་སུ་རིགས་མཐུན་པའི་སེམས་ཅན་མཚོང་ནས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཆགས་ཞེན་  
དང་ཁོང་ཁྲིའི་དབང་གིས་བར་སྲིད་འགགས་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་  
མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལས་གསོག་ཅིང་ལས་ལས་སྐོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་ཐམས་

ཅད་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ན། འཁོར་བ་རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་  
འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་བརློག་ཅིང་། སྲིད་ཅེའི་གཉེན་པོ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་འབྲུལ་  
བ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་སྲར་བཞོད་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་འདུག་རིམ་ལེགས་པར་བསམས་  
ནས་སྤུག་བསྐལ་གྱི་ཅ་བ་བྱངས་འབྱིན་པའི་ལམ་བསྐོས་པ་ལ་ཅེས་ཀྱང་བཙུན་པར་རིགས་སོ།།

གཉེས་པ་ཐར་པར་བཞོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉེས། ཉེན་  
རིམ་སྤུས་འཁོར་བ་བརློག་པ་དང་། ལམ་རིམ་འདྲ་ཞིག་བསྐོས་པས་བརློག་པའོ། །དང་པོ་ནི།  
པོ་ཉོ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། རེད་ཅག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་འབྲུམས་པས་འདི་ཅམ་  
ཞིག་འབྲུམས་བྱ་བའི་ཚད་བཟུང་དུ་མེད། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འོ་སྐོལ་ན་མཉམ་པ་  
ཡིན། ཁོང་སངས་རྒྱས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱལ་ལྟ་བུ་རབ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱལ་  
པ་མང་པོ་ལོན་ལོན་དུ། རང་ཅག་རྣམས་ད་དུང་འཁོར་བ་ལས་མ་འཕགས། བསྐྱོགས་ཀྱང་མི་བྱེད་  
པར་གནས་པ་སྟངས་བཟང་བར་མི་འདུག། །སྲར་དེ་ཅམ་ཞིག་འབྲུམས་པ་ལ་རང་ལོག་མ་བྱུང་ཅ་  
ན་ད་ཡང་རང་ལོག་མི་འོང་བས་བརློག་དགོས། བརློག་དུས་ཀྱང་དེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་  
དུས་འདིར་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་འཁོར་བ་བརློག་མི་རུས་པས་  
དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་བརློག་དགོས་ཚུལ་སྲར་བཞུག་ཟེན་ལྟར་ཡིན། དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱིམ་  
གྱི་གནས་ནི་ཆགས་སྲང་ཕྱག་དོག་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་གཞི་དང་། འཐབ་ཚོད་  
འབྲུག་ལོང་སོགས་ཉེས་སྦྱོད་འཕེལ་བའི་སྣོ་དང་། ཞིང་ལས་དང་སྤྲུགས་སྦྱོང་དང་ཚོང་དང་བུན་  
སྦྱོད་སོགས་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་དུ་མས་གཡེངས་པས་ཚོས་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མང་ལ། རབ་དུ་བྱུང་  
བ་ནི་དེ་དག་ལས་བརློག་པས་ན། ཐར་བ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ལ་རབ་བྱུང་མཚོག་ཏུ་བསྐྱགས་པ་ཡིན།  
དེར་མ་ཟད་པར་བྱིན་དང་གསང་སྤྲུགས་གྱི་ཐེག་པའི་སྣོ་ནས་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་རབ་དུ་  
བྱུང་བའི་རྟེན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ཚད་ལྡན་དུ་མ་ལས་གསུངས་

བས། བསྐྱེད་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་བ་ལ་གྲུས་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྐྱོང་བ་ལ་དེའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་  
བསྐྱོག་དགོས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་གཞོན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས། ཉོན་མོངས་  
པའི་གཉེན་པོ་ཚང་ལ་མ་ཞོར་བ་ཞིག་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །གཉེན་པོ་ཡང་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་  
གསུམ་དུ་ངེས་ཏེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་དག་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་སོགས་ཕྱིའི་རྣམ་  
གཤེད་ཐམས་ཅད་གཅོད་པས་སེམས་གཤེད་བ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་བསྐྱབ་  
པས་བྱིང་ཚོད་སོགས་ནང་གི་གཤེད་བ་རྣམས་གཅོད་པས་སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་  
པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་བདག་འཛིན་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དུངས་འབྱིན་པས་  
སེམས་ཐོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གོ་རིམ་ཡང་མདོ་སྤེལ་སྐྱེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། དེ་ལས་ཤེས་  
རབ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱོང་སྐྱོང་ལ་དབྱེ་ཤེས་ཚུལ་  
བཞིན་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་ལས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཁྱད་པར་བ་བདེ་ལྷག་ཏུ་འགྲུབ་པས་ན། ཉན་ས་སོགས་  
གཞུང་ཆེན་དུ་མར་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་མེད་མི་རུང་དུ་གསུངས། དེར་དུས་  
ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་རྒྱུད་ལ་ལྷ་སྐྱོམ་རྣམ་དག་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་  
རིགས་པས་ཁེགས་པར་སྐྱང། དེས་ན་ཉོན་མོངས་སྐྱོང་བར་འདོད་པས་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་  
ཚོགས་པ་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐེལ་དུ་བྱ་དགོས། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་  
རང་དགའ་བ་ལ་འབྲིང་ན་ཐར་ལམ་བཟོད་ལུགས་རྒྱས་པར་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱང་། འདིར་ངེས་  
འགྲུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མིན་སྐྱེས་པ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འབྲིང་བ་ཡིན་པས། བསྐྱབ་  
པ་གསུམ་གྱི་འབྲིང་ཚུལ་རྒྱས་པར་མི་སྐྱོ་བས་བསྐྱབ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཞི་ལྷག་  
གི་སྐབས་སུ་བཟོ།

ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ཀྱང་རྒྱས་པར་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཤེས་དགོས་པས་  
 འདིར་མདོ་ཙམ་བརྗོད་བ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱབས་པའི་པན་ཡོན་ནི། མདོ་སྡེ་རྣམས་སྲུ་དགེ་  
 བའི་ཚོས་ཀྱན་གྱི་ཅ་བ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། སྤྲིག་པའི་ནད་གསོ་བའི་  
 སྣོན་དང་། སྤྲིད་པའི་ལམ་ཉམས་ང་བའི་རྒྱགས་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དག་འཛོམས་པའི་གོ་མཚོན་  
 ལྟ་བུ་དང་། ཐེག་བ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་  
 བཅས་རྣམས་ཐུགས་དགུས་པས་བསྐྱབས་པ་མཛད་ཅིང་། དཀར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་ལྷ་རྣམས་  
 གྱིས་བསྟོད་བ་དང་། སྣོན་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་བརྒྱུད་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་པན་ཡོན་མཐའ་  
 ཡས་བ་གསུངས། འདུལ་བ་ལུང་ལས། འདུལ་བ་འཛིན་བ་གནས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ངས་སྤྲང་བ་  
 སྐྱེས་བ་དང་། གསལ་བ་སྐྱེས་བ་དང་། འོད་སྐྱེས་བར་མཐོང་། ཕྱོགས་དེར་ད་ཐུགས་ཁལ་ཚུང་  
 དུར་གནས། ཕྱོགས་དེ་ངས་སྐྱོང་བ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ཚུལ་  
 ཁྲིམས་སྤྱང་མཁན་གང་དུ་གནས་བ་དེར་རྫོངས་ལུན་སེལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྲང་བ་སོགས་སྐྱེས་བ་  
 དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉག་ཏུ་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་དགོངས་པའི་དབང་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་  
 བསྐྱབས་ན་འདིས་རང་མགོ་ཐོན་པར་འདུག་སྣོན་དུ་ཐུགས་ཁལ་ཚུང་བ་དང་། སྤྲང་ལྷན་གི་རྣམ་  
 དཔེ་སྟོན་མཁན་འདུལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད་པས་ཕྱོགས་དེར་སྟོན་བ་བཞུགས་པ་དང་འདྲ་ཞེས་བའོ།  
 རྒྱད་པར་དགེ་བསྟེན་གྱི་བསྐྱབ་གཞི་ལྷ་སྤྲང་བའི་དགེ་སྟོང་ཡང་མེད་པའི་དུས་ངན་ཞིག་འབྱུང་བར་  
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་བ་བཞིན། ད་ལྟ་དགོན་སྡེ་བཟང་ཤོས་ལ་ལར་མི་ཚངས་  
 སྐྱོད་ལ་སྟོན་བ་ཉམས་པའི་ཐ་སྙད་ཅིག་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། དུལ་གྱུ་པལ་ཆེར་དུ་ཅ་བ་བཞི་ལ་  
 པམ་པའི་དོགས་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཚོས་གོས་རེ་སྟོན་པའི་དོད་དུ་འཆང་བ་ཉགས་ཙམ་འཛིན་  
 པར་ཉེ་བའི་དུས་འདིར། ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྲ་གཅིག་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་བསྐྱབས་ནའང་། དུས་བསྐྱལ་  
 པ་ཕྱེ་བ་གསྐྱའི་རྒྱལ་གངས་དང་མཉམ་བར་ཡུལ་སངས་རྒྱས་ཕྱེ་བ་ཞུགས་ཞིག་ལ། ཀུན་སྐྱོང་དང་



བའི་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་ཟས་སྐྱོམ་དང་གདུགས་དང་བ་དན་དང་མར་མེ་སོགས་ཡོ་བྱད་དཔག་དུ་  
མེད་པས་མཚོན་པ་བས་ལྷག་པའི་བསོད་ནམས་འཕྲོག་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་  
སོ། །འདི་ལ་གོང་མ་འགའ་ཞིག་དུས་ཀྱི་སློབ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད།

ཚུལ་གྲིམས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཚུལ་གྲིམས་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡོན་ཏེན་  
གང་ཡང་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། སྤེལ་བ་དམ་སོང་སྲུ་མཐའ་མེད་པར་འབྱུང་དགོས་པ་སོགས་  
འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོན་རྣམས་སྲུ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་གྲིམས་འཆམ་བས་བྱུབ་  
པ་རབ་འགྲོལ་ཐ་གསུམ་གང་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་པ་དང་། དེས་མཐོ་རིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ན་ཐར་པ་ལྟ་  
ཅི་སྟོས་པར་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སློབ་འཛིན་པོ་མ་ཞེས་པ་ལྟེན་ལྷུང་གིས་  
མ་གོས་པའི་ཚུལ་གྲིམས་དག་པོ་ཡོང་ཐབས་མེད་པས། སློབ་དེ་རྣམས་དགག་པའི་སྤྱིར་མི་ཤེས་  
པའི་གཉེན་པོར་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞིར་སྤྱང་བ་བྱེད་མཁན་  
ད་ལྟ་དགོན་ཡང་། དེའི་དོན་བསྐྱུས་པ་མདོ་ཅ་དང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། མཚོ་རྒྱུ་ཀ་རིན་ཆེན་སྲེང་བ་  
སོགས་བསྐྱར་ནས་མཁས་པའི་དུང་དུ་མཚུབ་བྲིད་ཞེས་པར་མདོས་ཉེ་སྤྱང་མཚམས་རྣམས་ཤེས་  
པར་བྱ། མ་མཐའ་འདུལ་འཛིན་བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་མོ་ལྟ་བུའི་སྤྱིར་ནས་ལྷུང་བ་རྣམས་ངོས་ཟིན་  
པ་བྱེད་དགོས། བག་མེད་པའི་གཉེན་པོ་བྲན་ཤེས་དང་ངོ་ཚ་ཞེས་ཡོད་སོགས་རྒྱུན་པར་བསྟེན་  
ནས་བཟའ་བརྟུང་བྱེད་པ་དང་འགྲོ་འདུག་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་བག་དང་ལྡན་པར་བྱ།  
བསྐྱབ་བྱ་མི་ཤེས་ན་སྤང་སྤང་བྲན་པ་དང་ལེགས་ཉེས་རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད་  
མོད། སྤྱང་མཚམས་རྣམས་ཤེས་ནས་བཤེས་གཉེན་མཁས་པའི་མན་ངག་བཞིན་སྤང་དོར་མི་  
བརྟེན་པའི་བྲན་པ་དང་། སློབ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟུགས་ནས་ལེགས་ཉེས་གང་འདུག་ངོས་ཟིན་  
པའི་ཤེས་བཞིན་དང་། བདག་དགོ་སྟོང་ཞིག་གིས་དེ་འདྲ་བྱེད་ག་ལ་དུང་སྐྱུ་པ་ལྟ་བུ་བདག་རྒྱུ་

མཚན་དུ་བྱས་ནས་འཛེམ་པའི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཤེས་ན་དམོད་པར་འགྱུར་སྟེ་  
དུ་འཛེམ་པའི་ཁྲིམ་ཡོད་དང་། ཉེས་སྲོད་གྱི་རྣམ་སྐྱོན་ལ་འཛིགས་ནས་བག་འཁུམས་པ་སོགས་  
ལ་རྒྱུན་པར་བསྐྱབས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ངེས་པར་ཡོད་། མ་གྲུས་པའི་གཉེན་པོར་སྟོན་པ་  
དང་དེའི་བཅས་པ་དང་དེ་ལ་སློབ་པའི་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྲོད་པ་རྣམས་ལ་གྲུས་པར་བྱ།  
སྟོགས་མ་བདོ་བའི་དབང་གིས་འདུལ་བ་ཐེག་དམན་གྱི་ཚོས་སུ་བཟུང་ནས་ཐེག་པའི་ཡང་ཅེར་  
མཐོ་བསྟོགས་བྱེད་པ་མང་ཡང་། དུས་འཁོར་ཙ་རྒྱུད་དུ་དགོ་ཚུལ་རྟོ་རྟེ་འཛིན་པ་སོགས་ཡོད་པར་  
ཁྲིམ་པ་རྟོ་རྟེ་འཛིན་པ་ལ་མཚོན་ཅིང་གྲུས་པར་བྱེད་པ་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་དབུ་འབང་དམོད་  
བྱེད་དུ་གསུངས་པས། གསང་སྟགས་པ་ཡིན་ན་སོ་ཐར་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་འོས་པར་སེམས། སྲར་  
བསྟན་པའི་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་གྱིས་  
རང་གི་དབུ་སྐྱར་དར་ཡུག་བཏགས་པ་དགོ་འདུན་གྱི་ལམ་དུ་བཏིང་བ་སོགས་གྱིས་བཀའ་གཞོས་  
མཛད་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་སྟོན་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་བྲན་པ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ཐོས་པ་སོགས་བསྐྱལ་  
པ་བྱེ་བ་དུ་མའི་བར་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་མཚན་ཅམ་ཡང་དགོན་པར་གསུངས་པ་  
ལ་ངེས་པ་བྲངས་ནས་མཚོག་ཏུ་གྲུས་པར་བྱའོ།།

ཉོན་མོངས་མང་བའི་གཉེན་པོར་རང་རྒྱུད་ལ་བཏགས་ནས་ཉོན་མོངས་གང་གས་ཆེ་  
བ་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས་པས། འདོད་ཆགས་གྱི་གཉེན་པོར་མི་གཅོང་བའི་རྗེས་སོ་དུག་  
འདུས་པའི་ནང་གི་མི་སྟུག་པ་དང་། རོ་རུལ་པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པར་བསྟོས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟག་  
པ་དང་རྣམ་པར་འདུས་གཞིགས་པ་སོགས་ཕྱིའི་མི་སྟུག་པ་དང་། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་  
དམིགས་མང་དུ་བསྐྱོམ། མི་སྟུག་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་མཛོད་དང་། བསྐྱབ་བཏུས། ཉན་ས། ཉི་སྐྱང་  
རྣམས་ལས་གསུངས་པ་ངེས་པར་བལྟ་དགོས། ཞེ་སྲང་གི་གཉེན་པོར་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་  
བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་དང་ཐར་པར་བཏོད་ཚུལ་ལ་སྟོངས་པའི་གཉེ་

སྐྱེས་མོང་གི་གཉེན་པོར་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམས་བྱུང་སྤྱོད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བརྟུན་གཉེན་ལྷན་གསལ་འབྱུང་སྤྱོད་ཀྱི་  
ཏུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། ར་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་སྤྲོད་བཤམ་ཐེན་ལྟར་ན་ཆུ་འཆི་བ་སྤྱོད་པ་དང་བུལ་བའི་  
སྤྱོད་བསྐྱེད་ལོགས་དང་། ལས་སྤྲོ་ཚོགས་མི་འདོད་བཞིན་བདག་གིར་བྱ་དགོས་ཚུལ་བསམ་པ་  
དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཉེན་པོར་བདེན་བཞི་དང་དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་ལས་འབྲས་རྣམས་རང་  
རང་གི་ཚོས་སྐོར་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ལ་འབད་དོ། །ནད་སེལ་སྤྱིར་སྤྱི་འདོམས་དང་  
སྤྱིར་སྤྱོད་སྤྲོ་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་བཤམ་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་། ཉོན་མོངས་  
སྤྱིའི་གཉེན་པོར་རང་བཞིན་མེད་ཉོགས་གྱི་ལྟ་བ་བསྐྱོམ་དགོས་པར་གསུངས།

འོན་ཀྱང་གཉེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་། དཔེར་ན་རང་ལ་གྱི་མཚོན་  
གང་ཡང་མེད་ཅིང་དག་ཐབས་མཐོང་མ་སྤོང་བ་ཞིག་གིས་དག་བྱུང་ན་མཚོན་ཆ་འདེབས་རྒྱུའི་ཁ་  
པོ་སྤྲོ་ཚོགས་འདོན་པ་ལྟར། གཉེན་པོ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པ་པར་ཞོག་། གཉེན་པོའི་དམིགས་རྣམས་  
སྤོང་ཚུལ་གྱི་ཚིག་སྤྱི་ཅམ་ཡང་མི་འཆར་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་སྤྱེས་ན་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་  
ཞེས་སྤྱི་བ་བཞད་གང་གྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བས། མ་མཐའང་གཉེན་པོ་སོ་སོའི་དམིགས་རྣམས་ཤེས་  
ནས་ཡང་ཡང་འདྲིས་པར་བགྱིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤྱེས་མ་ཐག་གཉེན་པོ་བཅོས་མ་ཅམ་རེ་དྲན་  
སྤྱོད་རེས་བྱ། རྒྱུ་རྒྱུར་པའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་ནང་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཐབ་པ་འདི་ཁོ་ན་གལ་  
ཆེ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དང་མ་འཐབ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་མི་འོང་། དེ་ཅ་ན་ཉོན་མོངས་མགོ་གཞོན་  
པ་དང་རྩད་ནས་སྤོང་བའི་ཉིང་རེ་འདོན་དང་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱེད་པ་མི་འོང་བས་འཁོར་བར་གཏོན་  
དུ་འབྲུམ་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་དག་པ་བསྐྱུང་བར་འདོད་ན་དྲན་ཤེས་  
གྱིས་སོ་བརྟུགས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་གང་རུང་སྤྱེ་བར་ཚོམ་པའི་དུས་ནས་གཉེན་པོས་  
བརྒྱུག་ཅི་ཐུབ་ལ་འབད། གལ་ཏེ་གཉེན་པོས་བརྒྱུག་མ་ཅུས་ན་འད་དེའི་ཤུགས་ཞི་བའི་སྤྱིར་སྤྱོད་མ་  
སྤྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། དྲག་སྤྱོད་པ་དང་། ལྟན་སྤོང་བ་དང་། སྤྱི་གཞུང་བ་ཚུན་ཆད་

གྱིས་ཉོན་མོངས་བརྗོད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་  
བསྟེན་ཐབས་ཡིད་གྱི་དགུ་ལ་མི་འཆར་བར་སེམས་རྒྱ་ཡན་དུ་བཏང་སྟེ་ཉོན་མོངས་གང་སྟེས་དང་  
དུ་སྒྲངས་ནས་སྟེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟ་སྟོན་གྱི་ཉམས་ལེན་པར་ཞོག། །ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་བའི་རེ་  
བའང་མེད་པས་མི་ནག་གི་བྲལ་དབུར་བཞུགས་ཤིག།

ད་ལྟ་མངོན་ཤེས་དང་གྲུབ་ཉམས་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བའི་ཐོག་རྩུ་མཁན་ནམས་ཚུལ་ཁྲིམས་  
ལྟན་པ་དག་ལས་མཚོག་ཏུ་ཅི་བའི་སྟེགས་མའི་མཐར་སྟེབས་པའི་ཉམས་ཡིན། དེ་འདྲ་ལ་ཡིད་  
བརྟན་མེད་པ་སྟོན་རྩོམ་པོ་ཡིང་པར་བཞུགས་ཆེ་དར་ཡུལ་མངོན་ཤེས་ཟེར་བའི་བདུད་གྱིས་ཁྲེར་བ་  
ཞིག་ཡོད་པ་སྐྱུ་བྱུང་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་སྟོན་གྱིས་རྩོམ་པོ་ལ་འདུལ་བར་ཞུས་ནས། ཁོའི་འགྲམ་པ་གཡས་  
གཡོན་དུ་དཀར་གོང་དང་སྐྱ་མ་བཅུག། རྩོམ་པོ་སྐྱུ་སྐྱ་སྐྱེ་སོགས་དྲིས་པར། ལན་སོགས་མེད་  
དུ་བཤད་གྱིན་ཡོད་སྐབས། རྩོམ་པོ་མི་མ་ཡིན་བསྐྱད་པར་མཛད། དེ་འབྲལ་འོ་ན་འདི་འགྲམ་  
པ་གཉིས་ན་ཅི་ཡོད་དྲིས་པས་ལན་སྐྱུ་རྩུ་མ་རྟེན་པར་རུལ་ཞམ་གྱིས་བྱུང་སྟེ་བཏུལ་བ་དང་། ར་  
རྩི་ཞིག་སྐྱུ་སྐྱར་རྒྱལ་བྱ་བས་བྱིན་གྱིས་བརྟུབས་ནས་ནམ་མཁར་འབགས་ཏེ་རྩུ་འབྲུལ་དང་ཚོས་  
སྟོན་པ་ན། ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་ཉེ་འཁོར་དུ་ཤེབས་པ་ཅོམ་གྱིས་ས་ལ་ལྷུང་ཞིང་ར་རྩིའི་ཆ་ལུགས་  
སྐྱུ་བྱུར་པ་སོགས་སྐྱུ་བ་པོ་གཉེན་པོ་ཞན་པ་ནམས་ལ་སྐྱུག་འདེས་ཡི་དམ་གྱི་སྐྱར་བརྟུས་ནས་  
བར་ཆད་བྱེད་པ་མང་བས། ཉོན་མོངས་རེ་རྩུང་དུ་མ་སོང་བར་སྟེའི་ཞལ་གཟིགས་དང་མངོན་ཤེས་  
འཆར་བ་པལ་ཆེར་འདེས་ཁྲེར་བའི་ཉམས་ཡིན་པར་གསུངས། ལྷ་ཨ་མ་ཐོས་པའི་ར་ལུག་འགྲོ་  
ལམ་གྱི་རྩོམ་པོ་མིག་རྩེས་འབྱུང་བ་དང་། སྐལ་པ་རྩོམ་པོ་གྱི་ཁྲག་ལག་པར་བྱུག་ན་རྩོམ་སྐར་རྩེས་  
འཛོག་བྱས་པ་དང་། ལྷག་གཟིག་གིས་ཐེག་ལེ་ཉོན་ཞག་ཏུ་འཛིན་སྐབ་པ་སོགས་ཤེས་ནའང་ད་སྟེའི་  
གྲུབ་ཉམས་པལ་མོ་ཆའི་མཚང་ཉོགས་པར་བྱས། དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་དབལ་ལྟན་དགོན་པ་  
བའི་ཞལ་ནས། ལྷུ་བྱུར་པ་ལ། ཡེ་འབར། སང་གནངས་ཅོན་ཁྲིད་གྱི་དགོ་བཤེས་པ་དེ་ཀུན་མཉམ་

དག་གི་མཐིལ་གང་ལ་བྱེད་ཟེར་ནས་འདྲི་ན། མངོན་པར་ཤེས་པའམ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞལ་མཚོང་བ་  
ལ་བྱེད་བྱས་པར་འོང་འོ། །ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་རྗེ་དེས་རྗེ་དེས་སོང་ནས་རྗེ་ལྷ་འཁྲུག་ཁས་སྒྲངས་པའི་  
སྒོམ་པ་དག་པར་བསྐྱུང་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་ཡིན་ལོ་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱོམས་པའི་དངོས་  
བྱུང་གྲང་ཉོན་མོངས་རྗེ་རྒྱུད་དུ་སོང་བ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་སོ།།

དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་སྐུ་ཁམས་རྩུང་ཟད་མ་བདེ་བའི་དུས་སུ་རྣམ་འབྲོར་བ་ཆེན་པོ་རྗེ་  
འབྲུལ་གྱིས་གསང་བུ་ནས་རྩ་སྐྲུན་བར་དང་གཞིམས་རྒྱུད་གི་རྩིག་པ་ལའང་ཐག་ཐོགས་མེད་པར་  
བྱོན་ནས་བསྐྱུན་འདྲི་མཛད་པར། སྟོན་པས། བྲོད་འོ་ཆ་བའི་གནས་དེ་ལ་ཡོན་ཏྱན་དུ་འདྲིན་ནམ་  
གསུངས་ནས་བཀའ་བཏོན་མཛད་པ་དང་། དགོན་པ་གོང་དུ་སྟོན་པ་ཡབ་སྐུ་ཞལ་འདྲོམས་  
ནས་གསུང་སྐྱེད་མཛད་སྐབས། ཉེ་གནས་གྱིས་དེ་རིང་བཞེས་ཆས་མེད་ཚུལ་ཞུས་པ་ལ་དགོན་  
པ་པའི་ཞལ་ནས། ཨ་པོ་མི་བུ་སྐྱ་གདོང་ན་ཡར་བྱུང་བ་འདི་ཟ་བ་ཡིན་གསུངས། དར་ཅིག་ནས་  
ཡོན་བདག་གཅིག་གིས་སྤྲེ་དང་མར་བུད་འཁྲུང་བ་ཞོ་སོགས་རྟ་རྒྱུ་ཅིག་བཀའ་བྱུང་བས་བསྟེན་  
བཀའ་བྱས། སྟོན་པས་ཡོན་བཤད་མཛད་ནས་ཡོན་བདག་སོང་ལྷུ་དུ་སྒྲོམ་ཆེན་པ་ཀུན་ཡོན་  
ཏྱན་བག་དེས་སྒོམ་ནས་སྤྱིན་ཆད་དེ་འབྲ་ཟེར་རྒྱུ་མ་ལགས་གསུངས་ཉེ་བཀའ་མཐ་མཛད་པའང་  
རྗེ་འབྲུལ་སོགས་དགོས་མེད་དུ་སྟོན་མི་དུང་བར་འདོམས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱུན་པའི་ཅ་  
བ་སོ་ཐར་གྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་གཞོད་པའི་མིག་སྟོན་ངན་པ་འབྱུང་བ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། ཁ་  
ཅིག་ཁོ་སོ་གསང་སྐྱགས་གྱི་རྣམ་འབྲོར་པ་ཡིན་པས་སོ་ཐར་ལ་རེ་མི་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།  
དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལས། རྒྱལ་བ་ངས་གསུངས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི། །རྒྱལ་ཁྲིམས་  
རྣམ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་ལས། །སྐྱགས་པ་ཁྲིམ་པས་རྟགས་དང་ཚོ་ག་སྤྲང་། །ལྷག་མ་རྣམས་  
ནི་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ་ཐར་གྱི་སྒོམ་པ་མ་སྤངས་པའི་སྐྱགས་འཆང་ཁྲིམ་པས་གྲང་  
བཅས་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་སོ་ཐར་བཞིན་བསྐྱུང་དགོས་པར་གསུངས་ན། སྐྱགས་པ་སོ་

ཐར་གྱི་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། གསང་ལྡན་གསུང་གི་མེད་པ་  
 ཡིན་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཉེས་བྱས་ཡན་ཆད་གྱི་བཅས་པ་ལ་ཁྱད་གསོད་གྱིས་འགལ་བར་བྱེད་  
 པ་བདེ་གཤེགས་བཀའ་འདས་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་བས་ལྷག་པར་གཟབ་དགོས། དེས་ན་ལ་ར་བ་  
 ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདུལ་  
 བ་ནས་རི་ལྷུང་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ན། གདམས་དག་ཟབ་མོར་གྲགས་པ་ཞིག་ལ་མཚོ་བསྐྱེགས་བྱས་ཀྱང་ཆོས་དང་  
 བསྟན་པའི་ཆེ་སྤྱང་ཡང་གཞི་རྒྱུ་ཞིམས་ནས་བསྐྱེད་ཉེ་སྤྱོད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། དང་པོ་ནས་རྒྱུ་ཞིམས་གཞིར་བརྟེན་  
 རྟེ་ལས་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་པས། ལྷན་རྒྱུང་མི་དགོས་པ། ཉེས་ལྷུང་གིས་མ་གོས་པས་ཞེ་སྤེལ་དགོས་པ་མེད་ཕྱིར།  
 ཞེ་གཅོད་པ། ལྷན་ཞིམས་ལ་ལུང་རིགས་རི་ལྟ་བུའི་རྫོགས་དབྱེད་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བས། བརྟག་བྱུབ་པ། ལྷན་ཞིམས་  
 འཆལ་ན་གཞན་གྱིས་མ་ཆོར་ཡང་ཉམས་མི་དགའ་བ་དང་། མཁན་སློབ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་དུ་འགྲོ་ན་ལུས་པ་སྐྱེ་ལ། ལྷན་ཞིམས་དག་  
 བ་དེ་ལས་གོ་ལྡོག་པས། ཉམས་དགའ་བ། ལྷན་ཞིམས་དག་ན་སློབས་གྱིས་བསྐྱེགས་པ་མེད་པར་ཆེ་མ་ཐམས་ཅད་གྱིས་  
 གྲུས་འདུད་སྤྱང་ལེན་པ་དང་། ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་དལ་འཕྱོར་གྱི་ཨང་ཀ་མ་འཇུགས་པ་འབྱུང་བས་ཡོན་ཏེན་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཉེ་  
 གཏན་བདེའི་གོ་འཕང་འཚོལ་བར་འགྱུར་བས། མཐའ་བཟང་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པའི་བཅས་  
 ཞིམས་མིག་འབྲས་བཞིན་གཅེས་པར་བསྐྱེད་ན་འཕྲལ་ལུན་ཀུན་ཏུ་དགོ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས།  
 བས་ཡང་ཉེས་ལྷུང་གིས་མ་གོས་པར་བྱ་ཞིང་བརྒྱལ་བ་ཅུང་ཟད་གོས་ན་འདྲུང་བ་དང་སྤྲིག་པ་ཕྱིར་  
 བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་ནས་ལས་ཀྱི་གཞི་ཅ་བརྟན་པོར་རྒྱགས་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ།། །།

གསུམ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱང་བ་ལ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་  
 རྫོགས་མེས་པ་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་དང་། སེམས་དེ་རི་ལྷུང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་  
 བས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་རྒྱུ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་བཤམ་པ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་འཁོར་བའི་  
 ཉེས་དམིགས་མཐའ་དག་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མཚོང་ནས། དེ་ལས་ཐར་པའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་



ཆེ་གསུམ་ལ་བསྐྱབས་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གོ་འཕང་འཛོལ་  
མོད། སྤངས་རྟོགས་སྤྱོད་པ་དེ་བཞིན་པས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཉི་ཆེ་བ་ཙམ་ལས་མི་འགྲུབ་ཅིང།  
མཐར་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་དགོས་པས་ན། རྫོང་དང་ལྗན་པ་རྣམས་  
གྱིས་ངེས་འགྲུབ་གི་བསམ་པ་བཙུག་མིན་སྐྱེས་པའི་ཆེ། དམན་ལམ་གྱིས་བསྐྱོད་པའི་འདུན་པ་  
དོར་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་རིགས་པ་ཡིན། ཐེག་ཆེན་ལ་རྒྱ་བ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་  
ཐེག་པ་དང་། འགྲུས་བུ་གསང་སྤྲགས་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་པའི་ལམ་གཉིས་པོ་གང་  
དུ་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་སྒོའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་ན་གང་  
ཐག་དེ་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་དེ་བཏང་ན་ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པར་གསུངས་པས་  
ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་མིན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་ལྡན་མི་ལྡན་གྱིས་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱངས་གྱི་འཇུག་སྒོ་དབང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་  
པ་མཚན་བཙུག་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱེལ་པ་ལ་དབང་བའི་སྤྱིན་བྱེད་  
དུ་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་དབང་ཐོབ་ཕྱིན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པས་ཁྲུབ་  
པར་ཐལ་བའོ། ཡང་ན་སྤྲགས་ལམ་དུ་ཞུགས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་ཞིག་ཡོད་  
པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མཁས་བློ་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བཞེད་པ་  
ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་གསང་སྤྲགས་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱལ་ལྷུང་དུ་  
འཛོལ་པར་དམ་བཙུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཙུག་པ་མིན་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་སྤྲགས་ལམ་  
དུ་ཞུགས་པར་བཞག་ན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྟམ། མཐའ་དཔྱོད་ལྷུ་  
གྲུ་དང་། སྤྲགས་རིམ་སོགས་ལས། ཐེག་ཆེན་མདོ་སྤྲགས་གཉིས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མི་འདྲ་བའི་  
ཁྱད་པར་མེད་པར་གསུངས་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ལ་ཐེག་པ་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་  
དོན་ཡིན་གྱི། ཁྱད་པར་གཏན་མེད་པ་མིན་ཏེ། སྤྲགས་རིམ་ལས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་ན་མེད་པའི་ཆེད་

དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོ་བ་རིགས་ཀྱི་རུས་པ་ལྷག་པ་ཅན་ཡིན་པས་  
སྤྱང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་ཆེས་ཆེར་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར། འིན་ཏུ་རིངས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པའི་  
འདུན་པ་བྲག་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱད་སྤྱོད་པའི་སྤྱང་རྗེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་  
ཁྱད་པར་བསྟན་པས་རྒྱུད་སྤེ་གཞན་གྱི་གདུལ་བྱའི་སྤྱང་རྗེ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཤེས་རུས་  
པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཚུལ་འདི་རྗེའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་སློབ་གྲོགས་ཞིབ་མོས་དབྱེད་ནས་ཁོང་དུ་  
རྒྱུད་པར་བྱ་བ་མ་གཏོགས་འཕྲལ་དུ་ཁ་ཚོན་བཅད་པའི་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་གསར་དུ་འཇུག་པའི་སློབ་ཡིན་  
པར་མ་ཟད། ལྷགས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་འང་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱོད་བ་གཞིར་བཟུང་  
ནས་ལམ་གོང་མ་རྣམས་བསྐོད་དགོས་པ་ཡིན། སེམས་འདིའི་རྩིས་མ་ཟིན་ན་ལྷ་བསྐྱོམ་པ་དང་།  
ཅ་རྒྱུད་ཐེག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྷ་བ་བསྐྱོམ་ཁུལ་སོགས་ལ་ཅི་ཅམ་འབད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་  
ཚོས་ཀྱི་དྲི་ཅམ་ཡང་མེད་པས། ཐེག་ཆེན་པའི་བཞུགས་གཤམ་དུ་བསྐྱེགས་པར་འདོད་ན་བྱང་རྒྱལ་  
གྱི་སེམས་བཙོས་མ་མིན་པ་ཞིག་སྤྱེ་བའི་ཐབས་ལ་སློབ་སྦྱོར་ཚོགས་ནས་འབད་པར་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་དེ་རྗེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སེམས་སྤྱང་བའི་རིམ་པ་དང་།  
ཚོགས་བཟུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བུའི་ལྷན་གྱི་སློབ་སྤྱང་བ་  
དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སློབ་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུན་གྱི་རི་བོའི་སྤྱང་དངོས་  
མཇུག་གསུམ་དང་། ལུན་མཚམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གཞན་སྤྱང་དང་འབྲལ། སྤྱང་བའི་སྤྱང་ཚོགས་  
གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྗེས་སུ། བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་  
དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྦྱོམས་དང་མར་ཤེས་དེན་འབྲེན་གཞོ་བུམས་སྤྱང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་  
ཉོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱེ་བར་གླེ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་མ། ཁྱད་  
པར་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྦྱོམས་སོགས་ཀྱི་ཉོགས་པ་སྤྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་མ།

ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་  
རྒྱུད་ལ་སྒྲིལ་བར་བསམ་མོ།།

དངོས་གཞི་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་སྦྱང་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་དོན་གཉེར་  
གྱི་སློབ་སྦྱང་བ་དང་། སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོམས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།  
གཞི་སྐྱབ་བ་དང་། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་བ་དངོས་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སེམས་  
ཅན་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཐོག་མར་ཕན་གཞོན་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་བར་མ་ཞིག་  
ལ་དམིགས་ན་བཏང་སྟོམས་སྐྱེ་སྦྱང་བར་གསུངས་པ་བར་མ་དེ་ཉེ་རིང་གང་དུའང་མི་འཛིན་པའི་  
གནད་གྱིས་ཡིན། འོན་ཀྱང་བར་མ་ལ་དམིགས་ནས་འདིས་བདག་ལ་ཕན་གཞོན་གང་ཡང་མ་  
བྱས་པས། ཆགས་དོན་དང་སྤང་དོན་གང་ཡང་མེད་སྟུང་བ་ནི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་མི་  
མཐུན་ཕྱོགས་སྐྱབ་ཤོས་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བཏང་སྟོམས་སུ་འཁྲལ་མི་རུང་། དེས་ན་བར་མ་  
ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་འདིས་ཆེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་སུ་གཉེན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཕན་བཏགས་  
བ་དང་། དགྲར་གྱུར་ཏེ་གཞོན་བསྐྱལ་བ་གཉིས་ཀ་ལན་གྲངས་དབག་ཏུ་མེད་པར་བྱས་པ་འདྲ་  
ལ། ཆེ་འདིར་ཕན་བ་དང་གཞོན་བ་མ་བྱས་པར་ཡང་འདྲ་བས། འདི་ལ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ཕན་  
འདོགས་བ་དང་། རིང་བར་བཟུང་ནས་གཞོན་བ་སྐྱེལ་བའི་ཆ་གཉིས་མི་བྱ་བར་སེམས་སྟོམས་  
བ་ཞིག་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ་སྟུང་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ནས་གཉེན་གྱི་དྲངས་མ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་འདིས་  
ད་ལྟ་ཕན་བ་ཅུང་ཟད་བསྐྱབས་ཀྱང་སྦྱ་དུས་དགྲར་གྱུར་ཏེ་གཞོན་བ་ཆེད་མེད་བྱས་ཚུལ་འདྲ་བའི་  
སྟོས་སེམས་སྟོམས་བ་དང་། དེ་རྗེས་དགྲ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ད་ལྟ་བདག་དང་མི་མཐུན་པར་  
སྤང་ཡང་སྟོན་ཆད་གཞལ་བར་དཀའ་བའི་བྱིན་གྱིས་ཡང་ཡང་བསྐྱངས་ཚུལ་བསམས་ནས་སེམས་  
སྟོམས་བ་དང་། དེ་དག་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཏང་སྟོམས་བསྐྱོམ་  
བར་གསུངས་པ་ཕན་རབ་ཆེན་པོར་སྤང་བས་ཤོ་རིམ་དེ་བཞིན་བྱ།

སེམས་ཅན་སྤྱི་ལ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རང་རེའི་སློབ་འདོད་གཉེན་དང་དགའ་ལ་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་  
 བར་འབྱུང་བ་ནི་ཕན་བྱེད་དང་གཞོན་བྱེད་གཏན་དུ་བར་བཟུང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པས། སྤང་  
 རེས་མེད་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་སྤང་བསམ་སྟེ། ད་ལྟ་གཉེན་དུ་སྤང་བ་འདི་དག་གིས་སྤོན་ཆད་  
 དག་བྱས་ཏེ་མགོ་བོ་བཅད་བའང་མ་གོད་པར་སྤངས་ན་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མཐོ། ད་  
 ལྟ་དགའ་བཟུང་བ་འདི་དག་གིས་མ་བྱས་ཏེ་རུ་ལོ་འཕྱང་བའང་གཅིག་དུ་བསྐྱིལ་ན་རྒྱ་མཚོ་བཞིའི་  
 ཚུལ་ས་ལྟག། །ཆེ་སྤི་མ་ཕན་ཆད་དུའང་དགའ་གཉེན་བར་མ་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་ནས་འགོ་བས།  
 ཆེ་འདིར་ཕན་གཞོན་ཕན་བྱ་ཞིག་བྱས་པ་ཞེ་ལ་བཟུང་ནས་ཉེ་རིང་བྱེད་ག་ལ་འོས། རང་ཉིད་གྱིས་  
 མི་ལམ་ཚུན་ཆད་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་  
 སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་དང་བདེ་བས་མི་དོམས་པ་ཤི་སྤྱུག་ཡིན་པས། འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་  
 བཟུང་ནས་ཆགས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་རིང་བར་བཟུང་ནས་སྤང་བའི་སྤོགས་གཉེས་མི་འབྱེད་  
 བར་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྤོམས་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱ་དགོས། ཆགས་སྤང་འདིས་ཐོག་མེད་ནས་  
 སྤྱུག་དུ་བཅུག་པར་མ་ཟད་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་གཞི་བཏང་སྤོམས་ཅོམ་ཡང་སྤྱིར་མི་འཇུག་  
 པས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་གྱི་བར་ཆད་ཆེ་ཤོས་སུ་འདུག། དེས་ན་  
 འདིའི་དབང་དུ་ནམ་ཡང་མི་གཏང་དོ་སྤོམ་དུ་བསམ། གཉེན་གྱིས་ཕན་བཏགས་ཚུལ་བྲན་ནས་  
 གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་འོག་དུ་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་མཐུན་པས་དགག་  
 མི་དགོས་སམ་སྤུམ་ན། ཕལ་པ་རྣམས་གྱིས་གཉེན་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་འདོད་ཆགས་ཡིན་  
 པས་རེས་པར་འགོག་དགོས་ཤིང་། མར་ཤེས་དྲིན་བྲན་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ཆགས་ཞེན་གཏན་མ་  
 འདྲེས་པའི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་  
 པས་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་གལ་ཆེའོ།།

གཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མར་

ཤེས་བརྗོད་པ་ནི། ཁ་སང་བུ་བ་འདི་འདྲ་ཞིག་གྲེད་དགོས་སྟུང་དུ་བསམ་པ་དེ་རིང་བྲན་པ་དང་།  
བྱིས་པའི་དུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ད་ལྟོ་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་རིག་པ་འདི་རིག་པ་སྲ་མ་  
རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་པར་སྐྱབ་བྱས་པ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་དང་། བེའུ་བཅས་མ་ཐག་པ་རྣམས་  
གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་བྱ་ཞོ་འཕྱང་བའི་རྩོལ་བ་གྲེད་པ་ནི་སྲོན་གོམས་པའི་བག་  
ཚགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་སྤྲོད་པས། སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་ཡང་ཆེ་སྲོན་མའི་  
རིག་པ་ལས་བྱུང་བར་འགྲུབ་པ་དང་། དེས་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་ཆེ་རབས་སྲ་མ་སྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་རིག་  
པའི་སྲོན་དུའང་རིག་པ་སྲ་མ་སོང་བར་སྐྱབ་བྱས་པས་རིག་པའི་ཡ་མཐའ་བྱུག་མེད་དུ་འགྲུབ་བོ།  
དེ་ལྟར་བདག་གི་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ་ཡུལ་སྤྱོད་པ་དང་  
ས་སྤྱོད་པ་འདིར་ལན་གྲངས་དཔག་དུ་མེད་པར་མ་སྐྱེས་བུ་བ་གཅིག་གྲང་མི་འདུག །སེམས་ཅན་  
གྱི་རིགས་འདིའི་ལུས་མཐའ་ཡས་པ་མ་གྲངས་བུ་བ་གཅིག་གྲང་མེད། སེམས་ཅན་འདིས་བདག་  
གི་མ་གྲངས་ལས་འདས་པ་མ་བྱས་བུ་བ་གཅིག་གྲང་མེད། སེམས་ཅན་དེ་དེས་གྲང་མིའི་རྟེན་ལ་  
བདག་གི་མ་མ་བྱས་བུ་བ་གཅིག་གྲང་མེད། བྱས་པ་གྲངས་གྱིས་མི་ཚོད་ལ། ད་དུང་ཡང་འཁོར་  
བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་གཙོད་མ་བྱས་ན་མ་གྲངས་མེད་གྲེད་པར་འགྱུར་བཤམ་སྟུང་ཡིན་སྟུང་དུ་བསམ།

མར་ཤེས་འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་ཅི་བྱས་གྲང་སྐྱེར་མ་བུ་བྱ་བ་བསགས་  
སྤྱང་ལ་འབད་པ་དང་། གྲུང་གསེང་སྐབས་ལྟ་བུར་མི་མེད་སར་ལག་པ་འགྲམ་པ་ལ་གཏད་ནས་  
ངའི་མ་ཚུན་ཞེས་དུ་སྐྱད་འདོན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཚོགས་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་  
ཅད་གྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་མ་བྱས་པ་མི་བདེན། ཆེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་སྲ་མ་གང་ལ་ཡང་མ་མེད་བྱས་ན། ཆེ་  
འདིར་མ་ཡོད་པ་མཛོན་སྟུང་གྱིས་གྲུབ་གྲང་། སྐྱེ་བ་སྲ་མ་རྣམས་གྲང་རྣམས་སྐྱེས་སོགས་སྐྱེ་གནས་  
གཞན་འབའ་ཞིག་དུ་ཁས་ལེན་མི་བྱས་པས། མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་ལུས་གྲངས་སྐབས་མ་ཡོད་དགོས་  
སྟུང་པ་འདྲུང་། འོ་ན་མངལ་སྐྱེས་སུ་ལན་འབྱམ་སྐབས་གཅིག་སྐྱེས་ཆེ་མ་ཡང་འབྱམ་སྐབས་གཅིག་

ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེས་མཚོན་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་  
བདག་གི་མ་གྲངས་ལས་འདས་པར་བྱས་པ་དེས་པར་བདེན་བསམ་པ་ཡོང་གསུངས།

གཉིས་པ་རིན་པོ་ལེ། ཐོག་མར་ཆེ་འདིའི་མ་ཀླས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་མཁུན་དུ་  
གསལ་བཏབ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་འདིས་ཆེ་འདི་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་  
གི་མ་བགྲངས་ལས་འདས་པ་བྱེད་བྱེད་པ་ཡིན། མ་ནས་བྱས་པའི་ཆེ་དང་པོར་མངལ་དུ་སྐྱབ་པ་རོ་  
བཅུའི་བར་བཟུང་། མངལ་གྱི་བྱ་ལ་གཞོད་དོགས་ནས་སྐྱར་གསལ་དམ་པོ་བཅེང་མི་བྱས། རང་  
བཤེས་སྐོམ་གྱིས་གསུངས་ཀྱང་བྱ་ལ་གཞོད་པའི་བཟུང་བཏུང་སྟོན་མི་པོད། འགོ་འདུག་སོགས་  
ཀྱི་སྟོན་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་བདེ་བ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་བྱ་ལ་པན་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་  
བྱས་ཏེ་དལ་འཕྱོར་གྱི་མི་ལུས་བྱིན་པས་ཐོག་མར་རིན་ཆེ། དུད་འགྲོའི་ནང་ནའང་མངལ་གྱི་སེམས་  
ཅན་ལ་ཐོག་གིས་དོགས་ནས་གཞན་གྱིས་རྩོམ་པར་ཆེ་འཕྲོངས་སྟོན་པ་ཡོད་ན། མི་རྣམས་སྐོ་  
གོས་དང་ལྡན་པས་བྱ་ལ་གཅེས་སྤྱོད་ཆེ་བ་སྟོས་མི་དགོས། བཅས་མ་ཐག་པའི་སྐབས་སུ་སིན་  
བྱ་དམར་རྩེན་འབྲུ་གྱུ་ཀྱང་ལམ་གྱི་དང་མཐོང་པས་ཚུགས་མི་བྱུང་བ། རྒྱུན་གང་ཡང་མི་བཟོད་ཅིང་  
སྤང་དོར་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ། མི་གཙང་བ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྲུགས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་པོ་བའི་གནས་  
དེ་ལ་དབྱུང་པོས་གཏེར་རྩེད་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་སྟོན་དང་བཅེ་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཁྱེད་དང་གྱི་དོར་  
གང་འོས་བྱས། འཇམ་པའི་སྟན་ལ་བཞག་ཅིང་གོས་ཀྱིས་ལྷིབས། དུ་བའི་ཆེ་པོར་མོ་བཅུའི་ཆེ་  
ལ་གཡེངས། འཁྲུགས་ཀྱིས་དོགས་ནས་ཉིན་མཚན་ཀྱུན་ཏུ་ཤིའི་དོད་ལ་སྤྱུང། བཅེ་བའི་འཇམ་  
ཀྱིས་བསྐྱུས་ཤིང་དགའ་བའི་མིག་གིས་བལྟས། གཅེས་མིང་སྤྱོད་ཆོགས་ནས་པོས། དུས་དུས་སུ་  
མངར་བའི་བྱ་ལོ་བསྐྱུན། ལྷན་ལམ་གསལ་བྱིས་པས་ཆོག་མོད་ན་ལྷག་འབྱུང་གིས་དོགས་ནས་  
ཁས་བྱིས། ཟས་ལག་པས་བྱིན་པས་ཆོག་ཀྱང་ལྷག་ཏུ་འབྱུང་དོགས་པས་སྐྱེས་བསྟོད། མི་གཙང་  
བ་ཤིང་བྱས་བྱད་པས་ཆོག་སྟེ་ལྷག་ཡོང་གིས་དོགས་ནས་ལག་པས་བྱིས། མཚན་མོ་ཉལ་བའི་



དུས་སྐུ་ཡང་བུ་དབྱུགས་འཇུག་ནས་ཤི་ཡིས་དོགས། འོག་ཏུ་ཚུད་ནས་བསད་ཀྱིས་དོགས་པའི་  
སེམས་ཁྲལ་ཁོ་ན་བྱས། གཉིད་ཐུན་གཅིག་ཀྱང་བདེ་བར་ལེན་མི་ཤོད་པ་དང་། མི་ལམ་ཚུན་ཆད་  
དུ་བུའི་འདུ་ཤེས་མ་བརྗེད་པར་འབྱུང་།

འགྲོ་བུ་བ་ཅམ་གྱི་ཆེ་ལག་བ་ནས་བརྟེན་ཏེ་གོམ་བ་གཅིག་སློ་གཉིས་སློའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་  
ལུགས་བསྐྱབས། ཨ་བ་ཨ་མ་ཟེར་ལུགས་སོགས་གཏམ་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས། མེ་ནང་  
དུ་ཆེག་པ་དང་ཚུས་ཁྱེར་གྱིས་དོགས། གཡང་ལ་ཐབ་ཏུ་འདྲིལ་གྱིས་དོགས་ནས་ལྟ་ཉེག་དང་།  
བཟའ་བཏུང་གི་རྩོ་གྲང་མུལ་མོ་སོགས་ཀྱིས་བརྟེན་ཏེ་ཆ་ན་ཁ་ཆེག་གིས་དོགས་པས་སུ་རྒྱལ་  
བ་སོགས་བྱེད། ཚུང་ཟད་ཆེར་སྐྱེས་པ་ན་རང་འཕྲོར་ལ་དབུགས་པའི་ལྷ་གོས་ལྷམ་ལ་སོགས་  
བ་གང་མཛེས་བཟོས། བན་གཞོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་བྱེ་སྟེ་བསྟན། ཐ་ན་སྐྱ་རགས་འཆིང་  
ལུགས་ཚུན་ཆད་བསྐྱབས། བ་མཉམ་གྱི་བྱིས་པའི་ཁྲིད་ནས་ཐོངས་ཚོད་ཚུང་གིས་དོགས་པའི་  
སྐྱུག་བསྐྱལ་དང་། མ་མཛེས་དོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་སོགས་བཅེ་གཏུང་དབུག་ཏུ་མེད་པ་བྱས།  
དཔལ་པའི་མིག་དང་ཁོག་པའི་སྣང་བཞིན་དུ་གཅེས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱུངས་པས་བར་དུ་དྲིན་  
ཆེ། ལྷིག་སྐྱུག་གཏམ་ངན་ཐམས་ཅད་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་འབད་པས་བསྐྱབས་པའི་རྒྱ་ལོར་ཐམས་  
ཅད་བུ་ལ་ཨེ་འཕྲོད་གྱི་རེ་བ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡོད་པ་བཞིན། བར་སོན་ཏེ་བྱིམ་སོ་བཟུང་བའི་ཆེ་  
རང་གིས་ཟ་མ་ཤོད། ལྱོན་མ་ཤོད། ལྷུང་མ་ཤོད་པའི་ཟས་གོས་ལོངས་སྤྱོད་ཁང་ཞིང་ལོར་སྐྱུགས་  
ཐམས་ཅད་སྐྱུག་མ་མེད་པར་བུ་ལ་བྱིན་པ་ན་གཏན་གྱི་འདུན་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་སྤོལ་སྤྱེས།  
རབ་བྱུང་བྱེད་ན་དུས་ལ་བབས་པའི་ཆེ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་བྱུང་དུ་བསྐྱུལ། སངས་  
རྒྱུས་གྱི་བསྟན་པའི་སྐོར་བཏུག། །ཟས་གོས་གནས་མལ་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་བསྐྱིགས།  
འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཙ་བ་བཏུགས་པས་ཐ་མར་དྲིན་ཆེ།

མདོར་ན་བུ་ན་བ་དང་། འཆི་བ་སོགས་བྱུང་ན་རང་ལ་དེ་འདྲའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་བྱུང་བ་ལས་

སྣག་པའི་སྤྱང་དང་། ལུའི་དོན་གྲུབ་ཅིང་བདེ་སྲིད་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་ན་རང་ལ་བྱུང་བ་  
 ལས་སྣག་པའི་དགའ་ཚོར་བྱས། ལུ་དེ་གཞན་དུ་སོང་བའི་དུས་སྤྱིང་ངའི་ལུ་དེ་ཚོད་བདེ་བར་  
 ཡོད་དམ་སྣམ་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་དམིགས་པ་བཞེན་མ་བཟེད་པར་བྱ། རྒྱུན་པར་བདག་གི་  
 ལུ་འདི་ནད་མེད་ཅིང་ཆེ་རིང་བ་དང་། ཅི་བསམ་འགྲུབ་པ་དང་། གཞན་སྤྱང་མི་མཉམ་པ་ཞིག་  
 བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྣམ་དུ་པན་སེམས་འབའ་ཞིག་གི་སློན་ལས་བསྐྱུངས། ར་ཚོད་སྤྱི་མོའི་དུས་མ་  
 མེད་ན་ལུ་དེས་ས་འགམས་ནས་འཆི་བའམ། གཡང་དུ་སྤྱང་བའམ། ལྷགས་གྱིས་བརྗེས་པའམ།  
 རྒྱས་ཁྱེད་བའམ། མེས་ཆེག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འཆི་བར་དེས་ཀྱང་མས་དེ་སྤྱི་ལུའི་  
 གཞོད་པ་ཚད་མེད་པ་ལས་བསྐྱབས་པ་ཡིན། གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས། ཉི་མ་དེ་དེ་ལ་སོགས་  
 མགོ་ཐངས་བརྒྱ་བརྒྱ་བཏོན་པའི་ཚོད་ཡིན་གསུངས། པན་བཏགས་ཚུལ་ཡང་། བཟའ་བཏུང་ཞེས་  
 མངར་ཅན་གྱིན། གོས་བཟག་མདངས་ཅན་བསྐོན། རྒྱན་གང་མངོས་བཏགས། རོར་རྩམ་རིན་  
 ཐང་ཆེ་བ་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་གྱིན། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ཅིག་སྲིན་དུ་ཡོད་ཀྱང་ད་  
 དུང་རྒྱང་ངམ་སྣམ་པ་ལས་ཆེས་སམ་སྣམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཡེ་མེད་པའི་ཚོད་གྱིས་པན་བདེ་ཚད་  
 མེད་པ་བསྐྱབས། ཡོ་བྱད་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཆེགས་མེད་དུ་རྙེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས། སྤྱིག་སྤྱིག་  
 གཏམ་ངན་གང་ལའང་མ་འཛེམས་པར་ཤ་ཐང་ཐང་དུ་བཅའ་ནས་གྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། པ་མ་དབུལ་པོ་  
 རྣམས་ཀྱིས་ལུ་སྤྱིག་སྤྱིང་བའི་ཆེད་དུ་གདོང་ཤ་མི་ལ་གྱིན། གྱིན་ཤ་ཁྱིལ་བསྐྱར་ནས་གཞན་ལས་  
 བརྟ་བསྐྱིད་དང་། སྤོང་མོ་དང་། ལུ་ལོན་ལོན་པ་ཚུན་ཆད་གྱིས་ཟས་གོས་བཅའ་ནས་བསྐྱུངས་པ་  
 ཡིན། རྒྱད་པར་ཆེ་འདིའི་མ་ལྷ་བྱུང་མཚོན་ན་གྱིས་པ་འབྱ་སྤིན་ལྷ་བྱ་ཞིག་དལ་འཕྱོར་ཚང་བའི་  
 མི་གལ་དུ་བཅུད་པའི་རྙིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྣམ་དུ་མིག་ནས་འཆི་མ་འཁྲུགས་པ་དང་། ལུས་  
 ཀྱི་བ་སྤྱི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་བྱུང་བར་དུ་བསྐྱོམ།

དེ་སྐྱར་མིའི་རྟེན་ལ་མ་གངས་མེད་བྱས་པར་མ་ཐད་གཞག་ལུག་ལྷ་བྱའི་རྒྱང་འགྲོར་སྤྱེས་

པའི་མ་བྱས་པའི་དུས་སྤྱིའང་བཅེ་སེམས་གྱིས་ལྷེས་བཟུག་པ་དང་། ལུ་ཞོ་སྐྱད་པ་དང་། ལུའི་  
ཆེད་དུ་སློབ་གཏང་བའང་ཤིན་ཏུ་མང་། འདབ་ཆགས་གྱི་མར་གྱུར་དུས་ནའང་གཟན་མ་བསྟོད་  
པ་དང་། གཤོག་པས་བཀའ་བ་དང་། ལུའི་ཆེད་དུ་སློབ་ཡལ་བར་དོར་བ་ཚད་མེད་པས་མཚོན་  
འགོ་བ་གཞན་གྱི་རྟེན་ལ་མར་གྱུར་ཆེ་བཅེ་གཏུང་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྐོ་ནས་པན་བཏགས་པའི་  
ཚུལ་ཡང་བསམས་ན་ལེགས། ཆེ་འདིའི་མ་ལ་བྱིན་བའི་སྐོ་བཅོས་མིན་སྐྱེས་པ་ན། ས་ལ་  
སོགས་པའི་མཛོད་བཤེས་གཞན་དང་། བར་མ་རྣམས་དང་། དག་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་དམིགས་  
ནས་བསྐོས་ཏེ་སྤྱིང་བ་ཐོན་དེས་བྱ་ཞིང་མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐོས་པར་གསུངས།  
འདི་དང་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་སྤྱིང་བར་འདོད་ན་འོག་ཏུ་འབྱུང་བ་  
ལྟར་མངོན་མཐོའི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་སྐྱབ་པ་དང་། སར་བྱིན་དུག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཚོགས་  
གཉིས་རྫོགས་པ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་བྱིན་ལ་སྐོས་པའི་ཚུལ་བསྐོས་ལོ།།

གསུམ་པ་བྱིན་གཤོ་བསྐོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱིན་ཆེ་བར་ཤེས་ཀྱང་བྱིན་གཤོ་བྱེད་འདོད་  
མེད་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོད་པའི་གནས་མ་རབས་གྱི་རང་ཚུལ་ཡིན། འདིག་རྟེན་ནའང་ཟས་གོས་སྐྱབ་བྱ་  
དེས་པན་བཏགས་པའི་ཁ་ལན་མེད་ན་ཁྲིལ་ཚུང་དུ་ཅི། དེ་ལ་བྱིན་པ་བས་བྱི་ལ་བྱིན་པ་དགལ  
བྱིས་ཀྱང་ཟན་སྟེར་མཁན་ལ་མཇུག་མ་སྐྱིལ་ཡོང་ཟེར་ནས་བརྟམ་དམོད་བྱེད་ན། རང་དེ་ཐེག་  
པ་ཆེན་སོ་བའོ་ཆོ་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་བྱིན་གཤོ་བྱེད་འོས་པ་སྐོས་ཅི་དགོས།  
རང་ཅག་དང་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཉིས་མ་རྒན་སེམས་ཅན་འདི་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་  
བསྐྱངས་པར་འབྲ་བ་ལ། ཐུབ་པས་དཀའ་སྤྱད་དུ་མའི་སྐོ་ནས་བྱིན་གཤོ་མཛོད་པས་ད་ལྟ་ཡོན་  
ཏན་གྱི་གཏེར་དུ་གྱུར་ལ། བདག་ནི་བྱིན་ལན་འཇམ་འདོད་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་པ་ཅི་  
འཁྲོལ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ད་དུང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་  
དཔག་ནའང་ཤེས། དེས་ན་ཡ་རབས་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཤེས་པའི་སྐོ་

ནས་རྒྱུ་གཞོ་ཞིག་ངེས་པར་བྱེད་དགོས།

དེ་ཡང་དབེར་ན་རང་གི་མ་ཚུ་རྒྱུ་མོ་ཆེ་དེ་ལ་མིག་ཡོད་ན་ལམ་དུ་འགྲོ་བུས་ཀྱང་མིག་གཉིས་ལོང་། མིག་མེད་ཀྱང་ལོང་བྱིད་བྱེད་མཁུ་ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སོང་ཚོག་པ་ལ་འབྲིད་མཁུ་མེད། དེ་མེད་ཀྱང་མ་སྒྲོམ་ན་བརྟགས་ནས་སོང་ཚོག་མོད་གདོན་གྱིས་སྒྲོམ། སྒྲོམ་ཀྱང་གོམས་ཚུགས་བརྟེན་ན་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་བརྟེན་འཆམ། བར་བདེ་བ་ལ་བགོད་ན་འཕྲལ་དུ་མི་འཆི་རུང་གཡང་ཁ་འབྲིམ་པ་བྱས་མཐོང་བཞིན་དུ་རི་མི་སྟམ་པར་སོས་བདེར་སྒྲོད་པ་མི་རིགས་པ་ལྟར། ཐོག་མེད་ནས་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་མ་ཚུ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་མདོན་མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལྟ་བུའི་མིག་དང་བྲལ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལོང་བྱིད་མེད། ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་སེམས་དགྲུགས་པས་ཤེས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པར་སྒྲོ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་ཉེས་སྒྲོད་གྱིས་དབྱེན་བཅོས་པས་བརྟེན་འཆམ། སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་བྱེད་པར་ངན་འགྲོ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་གཡང་ཁ་འབྲིམ་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡལ་བར་དོར་ན་ཁྲིལ་ཤིན་ཏུ་རྩུང་བས། འདི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལན་གཞོ་བ་ཅིས་ཀྱང་བདག་གིས་ཁྱེད་དུ་སྤྱང་དགོས། དེ་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་སྤྲོད་པུ་རེ་ལ་སྤྱང་ཡང་མན་པ་རྩུང་ལ་གཞོད་ཚབས་ཆེ་བའི་རྒྱུར་འགྲོ་ཉེན་ཡོད། མ་ཚུ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རང་སྤྱོད་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་བྱེད་པར་འདོད་ནས་ཤེས་ཚོད་དང་བུས་ཚོད་གྱིས་འབད་པས་འཁོར་བའི་བདེ་འཕྲོར་འདི་མ་ཐོབ་བྱ་བ་མེད་མོད། དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྐྱུས་འདུག་པ་སུགས་ཀྱི་ཕན་གཞོད་དོས་མ་ཐེན་པ་དང་། ཕན་པ་སྐྱབ་པ་དང་གཞོད་པ་སེམས་པའི་ཐབས་མ་ཤེས་པས་ལན་པར་སྤྱང་། བདག་གིས་ཀུན་ཉོན་གྱི་སྒྲོན་དང་རྣམ་བུང་གི་ཡོན་ཏན་རྩུང་ཟད་ཤེས་པས་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱུ་བྱིད་བྱིས་པའི་མགོ་སྐོར་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། གཏན་དུ་ཕན་ཐོགས་ངེས་པའི་རྒྱུ་གཞོ་ཞིག་བྱ་དགོས་སྟམ་དུ་བསམ་མོ།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་པ་དངོས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བྱམས་པ་སྒྲོམ་

བ་ནི། རོག་མར་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་མ་ལ་སོགས་པའི་མཛེས་བཤེས་དང་། དེ་ནས་བར་མ་དང་། དག་རྣམས་  
ལ་རིམ་བཞིན་བསྐོམས་པའི་མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐོམ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ།  
སྐྱི་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྐོམ་ཚུལ་ནི། མ་ཀུན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལན་གཙོ་བའི་སྐོ་མར་ཡང་  
བསྐྱུ་ན་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། སྐྱག་བསུལ་སེལ་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན། འདི་དག་བདེ་བ་  
མཚན་ཉིད་པས་ཤིན་ཏུ་སོངས་ཏེ། དུད་འགོ་དང་ཡི་དུགས་པལ་ཆེར་དང་དཔྱུལ་བ་བ་རྣམས་ལ་  
སྣང་བ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསུལ་མི་བཟད་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་  
བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་གྱུར་མེད། བདེ་འགོ་བ་རྣམས་ལའང་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་གཏན་མེད།  
ད་ལྟ་ཁོ་རང་ཚོས་བདེ་བར་སྐྱོམ་པ་འདི་དག་ནམ་འགགས་པ་ན་སྐྱག་བསུལ་ཉམས་སུ་སྐྱོར་བའི་  
འགྱུར་བའི་སྐྱག་བསུལ་ལམ། སྐྱག་བསུལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱག་བསུལ་ཁོ་  
ནར་འདུག །བདེ་བའི་རྒྱ་སྐྱབ་མཐན་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ཐར་པའི་ལམ་ལ་གཞོལ་བ་པར་ཞོག།  
མངོན་མཐོའི་རྒྱར་འགོ་རིས་ཀྱི་དགེ་བ་སྣ་གཅིག་སྐྱབ་པའང་ཉུང་ཤས་རེ་མ་གཏོགས་མི་སྣང་བས་  
ཤེས། དེས་ན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་། བདེ་བ་དང་  
བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ་སྣམ་དུ་བསམ།

རྒྱས་པར་སྐྱོར་བའི་ཆེ་སྲར་ཅུང་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་བདེ་འགོ་དང་རན་འགོ་བ་རྣམས་  
བདེ་བ་དང་དགེ་བས་སོངས་ཚུལ་བསྐྱུ་བ་བཞིན་ཞེས་པར་བསྐོམས་པའི་མཐར་། མ་ཀུན་སེམས་  
ཅན་འདི་རྣམས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མཐོ་རིས་ཡོན་ཏེན་བདུན་གྱིས་མཛེས་  
པའི་དལ་འགྱོར་གྱི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་། ལོག་འཚོས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཟས་གོས་གནས་  
མལ་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྐྱོད་མཁོ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་འཛོམ་པ་དང་། སྐྱོན་ལམ་མཐུན་པའི་གོགས་  
བཟང་པོ་དང་ལྷན་ན་ཅི་མ་རུང་། ཐེག་པ་མཚོག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་  
པས་རྗེས་སུ་འཛོན་ཅིང་སྤེ་སྐོད་གསུམ་ལ་འོམས་པ་མེད་པའི་ཐོས་བསམ་མཐར་སྐྱེན་པ་བྱུང་

ན་ཅི་མ་རྒྱུད། རྫོག་གསུམ་སྤྲིག་པས་གཏན་མི་གོས་པ་དང་། ཚོས་སྐྱབ་པའི་རང་དབང་ཡོད་པ་  
 དང་། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་དང་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་གྲིམས་ལ་སོགས་པའི་  
 དགོ་བ་མཐའ་དག་བསྐྱབས་ན་ཅི་མ་རྒྱུད། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པ་དང་བྱམས་སྣང་རྗེ་བྱང་  
 ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བར་པར་སྤྱིན་དུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོགས་གཉིས་གྱི་བསྐོད་པ་  
 མཐར་སྤྱིན་ནས། ལྷ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འབང་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རྒྱུད་སྐྱུམ་པ་  
 དང་། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་རི་སྣེད་བསགས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་  
 གྱི་རྒྱུད་ལ་འབྲལ་ཡུན་གྱི་བདེ་དགོ་དེ་དང་དེ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་སྐྱུམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་  
 རྣམས་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བདག་གིས་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ་  
 སྐྱུམ་པ་དང་། འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ངན་སོང་བ་རྣམས་ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན། བཀྲེས་  
 པ་ལ་ཁ་བཟུ། རྫོམ་པ་ལ་བརྱུང་བ། ཉན་གྱིས་ཉེན་པ་ལ་སྐྱུན། ཐོངས་པ་ལ་ལོར་རྗེས་སོགས་  
 གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་དགོ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་རྣམས་  
 ལ་བརྟང་བས་རེ་འདོད་ཡིད་བཞིན་གྲུབ་པར་བསྐྱོམ་མོ།།

བྱམས་པ་སློམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཆེ་འདིར་ལྷ་མི་ཐམས་ཅད་བྱམས་ཤིང་རང་གིས་  
 དབང་དུ་འདུ་བ་དང་། རྒྱལ་བས་ཀྱང་བདུད་སྡེ་བྱམས་པའི་སྣོབས་གྱིས་ཕམ་པར་མཛད་པ་ལྟར་  
 མི་དང་མི་མིན་གྱི་གཞོན་པས་མི་ཚུགས་པའི་བསྐྱུང་བ་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་དང་སེམས་  
 ལ་བདེ་དགའ་མང་བ་དང་། དུག་དང་མཚོན་གྱིས་གཞོན་པ་མེད་པ་དང་། འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་  
 འབད་མེད་དུ་འགྱུབ་པ་དང་། ལྷི་མར་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱམས་ཚོས་ཡོན་ཏན་  
 བརྒྱུད་འཐོབ་པར་གསུངས། དེ་ཡང་གྲིང་གཅིག་གི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམས་པས་དེ་  
 ལ་དབང་བའི་འཁོར་སྐྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་ནས་སྣོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམས་པས་  
 དེ་ལ་དབང་བའི་ཚངས་པར་སྐྱེ་བའི་བར་དང་། མཁའ་ཁྲུབ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམས་



བས་ཚངས་པ་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་འཛོལ་བར་བཤད། སྐྱེན་གཏོང་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཀྱང་འདིའི་  
ཆར་མི་ཤོད་པ་དང་། ཞིང་བྱེ་བ་ནས་དགྲིགས་པའི་བར་མཚོད་རྣམས་དབག་ཏུ་མེད་པས་བཀའ་སྡེ་  
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དུས་ཉུག་ཏུ་མཚོད་པ་ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་སོགས་  
པན་ཡོན་མཐའ་ལས་སོ།།

གཉེས་པ་སྤྱིར་རྗེ་བསྐྱོམས་པ་ནི། དམིགས་ཡུལ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་བསྐྱོམས་པའི་གོ་རིམ་  
བྱམས་པའི་སྐྱབས་དང་འབྲ། སྤྱི་ལ་དམིགས་ནས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་མ་  
ཚུན་སེམས་ཅན་རྣམས་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་མོད། དཔེར་ན་མི་ཞིག་  
གི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་མེས་བསྐྱེད་བཞིན་པའི་ཆེ་བཟའ་བཏུང་ཞིམ་པོ་ཅི་འདྲ་བྱིན་ཀྱང་ལོངས་  
སྤོད་མི་ལུས་པ་ལྟར། ངན་སོང་བ་རྣམས་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་ཐུག་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དབག་ཏུ་མེད་  
པས་གདུངས་པ་འདི་དང་མ་འབྲེལ་བར་བདེ་བའི་གོ་སྐྱབས་ག་ལ་ཡོད། བདེ་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱང་  
ཆགས་སྤང་གཏོ་སྤྱུག་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བས་སྐོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བྱས་  
ཚད་ཐམས་ཅད་ངན་སོང་གི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་མི་དགེ་བ་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས། ངན་སོང་གསུམ་དུ་  
སྤྱང་ཆེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དཔུལ་བ་སྟེ་དུང་དབགས་ན་ཤེས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཆ་  
ཐམས་ཅད་མེད་འབར་བས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐུག་པོ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལའང་བཟོད་སྐྱེད་མེད་ཏུང་།  
མི་བཟོད་བཞིན་དུ་སྤོན་གྱི་ལས་ངན་མ་ཟད་ན་ཐ་ན་འཆི་བའི་དབང་ཡང་མེད་པར་བསྐྱེད་ཆེན་དུ་  
མའི་བར་ཉམ་ཐག་པའི་ངན་སྐྱད་ཅིར་རེ་སྤོད་དགོས། མ་ཚུན་འོན་མོ་ཆེ་དཔུལ་བའི་མི་སྤོང་དུ་  
བསྐྱུར་ནས་བདག་སོས་བདེར་སྤོད་ལུགས་རྗེ་ལྟར་ཡོད། དེས་ན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྤྱུག་  
བསྐྱེད་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་ཏུང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་  
ཀྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་རྒྱུར་ཅིག །སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་  
བྲལ་བར་བྱའོ་སྐྱེས་དུ་བསྐྱོམ།

རྒྱལ་པར་སྤྱོད་བའི་སྐབས་སུ། ཐོག་མར་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བཤའ་ལྷན་ལྟ་  
 བྱུང་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་ན་འཆར་སྤྱོད་བར་གསུངས་པས་དེའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། འདི་སྟོན་  
 ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་གཉོམ་ཚུང་། གཞན་ལ་གཞོད་ལན་གྱི་མི་རྣམས་པ། ཉེས་པ་སྤྱོད་  
 ཅམ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་མི་དང་གཅན་གཟན་སོགས་འཕྲད་ཆད་པལ་ཆེར་གྱིས་གསོད་བར་ཚོམ་  
 པ། རྒྱང་དོར་གང་ཡང་མི་ཤེས་ཤིང་རྒྱལ་པར་སྤྲུག་ནས་འདྲིམས་ཡེ་རེ་ཡོད་པ། འཆི་བའི་དུས་  
 ལ་བབས་ཆེ་ཇི་ལྟར་བྱོས་ཀྱང་མི་ཐར་བར་གཤེད་མས་བཟུང་སྟེ་གསོད་སར་ཚུད་པ་ན་འཕྱུར་  
 མི་རྣམས་ཤིང་འབྲོས་ས་དང་གཤམ་མེད། སྤྱོད་མཁན་གྱི་མགོན་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་གཉེན་མེད། རང་  
 གི་དཔུང་ཤེད་གྱིས་ཚོལ་མི་རྣམས། ཡན་ལག་རྣམས་ཐག་པས་བཅེངས་ཏེ་འགྲུལ་དབང་ཡང་མེད།  
 རྟེན་ནས་ཤུག་པས་ལུས་སྤྱིད་གྱིས་མཐོན། མཚུ་ཐ་གྲུས་བསྐྱམས་ནས་དཔུགས་གྱི་རྒྱ་བ་བཀག་  
 པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆད་བཟུང་མེད་དུང་ཐ་ན་སྐད་ངན་ཅམ་ཡང་འདོན་དབང་མེད། ལ་ལ་སྤྱོད་གྱི་  
 རོན་པོས་མགྲུལ་བ་འབྲེག་པ་སོགས་གསོད་སྤྲུགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་སྟོན་སྤྱོད་གྱི་ཤ་རུས་  
 ཅའི་གཞན་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་ཆད་པའི་ཆེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཟོད་སྤྲུགས་མེད་པ་ཉམས་སྤྱོད་  
 རྒྱུ་ལ། མིག་དང་བཞིན་རས་ལ་བསྐྱུས་ནའང་འདྲིམས་སྤྱོད་བ་ལྟ་བུ་ཉམས་ཐག་པའི་རྣམ་འགྱུར་  
 ཅི་འདྲ་ཐོན་ཀྱང་སྤྱིང་མི་རྗེ་བར་ལུས་སྟོག་སྤྱེད་ནས་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མར་འཕོ་ཞིང་ལུས་གཞན་གྱི་  
 ཁ་ཐས་སྤྱོད་འགྱུར་བ་འདི་སྤྱིང་རེ་རྗེ། མ་ཚུན་འདི་ཉིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་  
 བྱུང་ན་ཅི་མ་དུང་སྤྱོད་དུ་བསྐྱོམ།

དེ་ནས་སྤྱང་བཤའ་ཐེན་པ་ལྟར་དཔུགས་བ་བ་རྣམས་གྱིས་ཆ་གང་སོགས་ལ་བཏེན་པའི་  
 སྤྲུག་བསྐྱེད་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་དུང་  
 སྤྱོད་པ་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དུང་འབྲོ་རྣམས་གྱིས་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་དང་སྤྱོད་  
 སྤྲུགས་དང་བཀོལ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་བ་དང་། ཡི་དུགས་གྱི་བཤེས་སྟོན་དང་

ངལ་འདིགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། མིའི་སྤྱེ་གན་འཆི་དང་མི་སྤྱད་པ་དང་སྤྱད་པ་  
 སོགས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱད་དོག་འཐབ་ཚོད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་  
 དང་། འདོད་སྤྱིའི་སྤྱེ་བཞོང་ཞིང་སྤྱད་པ་དང་བཅད་བྱེད་དང་གསོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་།  
 ཁམས་གོང་མའི་འཆི་འཕོ་ལྷུང་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་རིམ་བཞིན་རྒྱས་པར་བསྐོས་ལས་  
 སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་དག་དང་བྲམ་ན་ཅི་མ་རུང་། བྲམ་བར་གྱུར་ཅིག །བྲམ་བར་བྱའོ་སྤྱེས་དུ་བསམ།  
 སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱོད་པ་ལྷན་ལ་དམིགས་ནས་བསྐོས་ཚུལ་ཡང་། ད་ལྟའི་མི་དཔོན་ཁ་འདྲུག་  
 བཅོན་སྤྱད་འཛོམས་པ་ལྷན་གྱིས་གཞན་ལ་ཕན་གང་ཚོགས་དང་། རང་གིས་དགོ་སྤྱོད་གང་  
 ལུས་བྲས་ཚོགས་པ་ལ་དེ་འདྲ་བྱེད་རྒྱ་ཡིད་ལ་མི་བྱན་པར་སྤྱིང་སོ་མེད་པའི་ཆེ་འདྲིའི་དགའ་འདུལ་  
 གཉེན་སྦྱོར་དང་། གཤམ་པ་སྤྱད་བྱེད་འཛོམས་ཀྱི་དམག་འཇུག་སོགས་སྤྱིག་པ་རྒྱུ་ལས་ཆེན་བྱེད་  
 བྱེད་ནས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྤྱང་ལ་སྤྱར་ཏེ་ཤི་མ་ཐག་དཔུལ་བར་མདའ་འཕངས་པ་བཞིན་  
 འཕྱོ་རེས་ཀྱི་ལས་བསམ། འདུན་མ་གཏན་བརྒྱུ་ཏུ་བཏང་ཡང་དེ་མི་ཤེས་པར་འདོད་དོན་  
 མཐར་ཐུག་གྲུབ་པར་རྒྱོམ་པ་འདི་ལྷན་པར་སོང་བ་ལས་ཀྱང་སྤྱིང་རྗེ་བར་འོས། འདི་འདྲ་མཐོང་  
 བ་ཅོམ་གྱིས་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱི་བར་རིགས་ཀྱང་མི་སྤྱི་བ་དེ་རང་ཡང་ཆེ་འདྲིའི་སྤྱད་ཚོགས་ལ་ཞེན་པ་མ་  
 ཁོལ་བའི་རྟགས་སྤྱུ་གསུངས།

གཞན་ཡང་བདེ་སྤྱིད་འཛོམས་པ་སྤྱར་སྤྱང་བའི་ད་ལྟའི་སེར་སྤྱུ་ལལ་མོ་ཆེ་བསྤྱན་པ་  
 དར་བའི་ཡུལ་དུ་སྤྱེས་ཀྱང་ཚོས་གལ་ཆེ་བ་ཡིད་ཀྱི་དགའ་ཡུལ་ན་མེད་པར་དགོ་འདུན་གྱི་འདུ་སྐོ་  
 འཕྱོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་མང་པོར་གཞོན་པ་བྱེད་པ་སོགས་མནར་མེད་དུ་སྤྱེ་རེས་ཀྱི་རྒྱ་ཤ་  
 སྤྱད་བསྐྱེད་ནས་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྷ་བྱའི་ཆེ་སྤྱང་འར་ལུང་གིས་འདའ་བ་ལྷན་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱིང་རྗེ་  
 བའི་འོས་ཡིན། འདི་ཚོས་ད་ལྟ་ཆེ་དགོད་ཀྱི་རང་ལ་བྲས་པའི་སྤྱིག་འབྲས་རྗེས་སོར་མཆི་མ་ཤ་  
 ར་ར་བཏོན་ནས་དུ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དགོས་པ་མི་ཤེས་པར་སོ་རྒྱོད་ཀྱི་ཡང་རབ་ཏུ་ཆེ་བ་སྤྱིང་རྗེ་

འདི་རྣམས་སྐྱེ་ལི་བརྒྱན་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས། བདག་ལ་རྒྱན་ཚད་མེད་པས་བསྐྱེད་ས་  
ཚུལ་སྤར་བའོད་པ་ལྟར་ལགས་པས། འདི་དག་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རྒྱུང་  
སྣམ་པ་སོགས་དང་། དེས་མཚོན་ནས་སྤར་བའོད་ཟེན་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དྲུག་གསུམ་  
ཤིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་ལས་སྣ་ཚོགས་བསགས་པས། །ཁམས་གསུམ་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱེ་  
བྲག་རི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཞིབ་པར་བསམས་ནས་དེ་དག་དང་བྲལ་བར་འདོད་བ་དང་། ཉན་  
རང་ལམ་ལྟ་ལ་གནས་པ་ནས་ས་བརྒྱུ་བ་བ་མན་ཚད་ཀྱི་ལམ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱང་བྱ་སྤྱག་  
ཀྱན་སྤར་རགས་ཅི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསམས་ནས། མ་གྲན་སེམས་ཅན་འདི་  
རྣམས་སྤྱག་ཀྱན་སྤར་རགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རྒྱུང་། བདག་གིས་བསགས་པའི་བསོད་  
ནམས་ཀྱི་མཐུས་སྤྱག་ཀྱན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །དེ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་  
བདག་གིས་བྱའོ་སྣམ་དུ་བསྐྱོམ།

བསྐྱེད་བཏུས་སྤྱ། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས་འབྱུང་བའི་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱོམ་པ་  
སྤོན་པའི་ཚོགས་བཅད་རྣམས་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམ་པར་གསུངས་པས། དེ་དང་སྤོད་  
འཇུག་བསྐྱེད་ལའི་ཚོགས་དག་དུ་བརྗོད་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བ་དང་། བདེ་  
བ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བའི་སྤོན་ལམ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བཏབ་ན་ལོན་དུ་ལེགས། སྤྱིང་རྗེ་  
བསྐྱོམས་པའི་པན་ཡོན་ལྟེ། ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོར། ཚོས་གཅིག་བཟུང་ཞིང་ཉོགས་  
པར་བཀྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་མཐོལ་ན་མཚིས་པར་གསུངས་པའི་  
ཚོས་གཅིག་སྤྱད་དེ་སྤྱིང་རྗེ་ཚེན་པོར་ངོས་བཟུང་བ་དང་། འཁོར་སྤྱར་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གང་དུ་མཚིས་  
པ་དེར་དཔུང་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མཚིས་པ་སོགས་དཔེ་དུ་མས་བསྐྱགས་པ་དང་། བྱམས་  
པའི་པན་ཡོན་ཀྱི་རིགས་འགྲེས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་སོ།།

སྤྱིང་རྗེ་སྐྱེས་པའི་ཚད་སྐོམ་རིམ་དང་པོར། ལུ་ཚུང་སྤྱིང་དུ་སྤྱག་པ་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པའི་

མ་ལ་བུ་དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྣང་རྗེ་ཅི་ཙམ་སྐྱེ་བ་དེ་འདྲའི་སྐོར་ཚོད་ཅིག།  
སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་ངང་གིས་སྐྱེས་པ་ན་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་  
གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེས་མཚོན་ནས་མ་དེ་ལ་བུ་ནད་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཅི་ཙམ་  
སྐྱེ་བ་དེའི་ཚོད་ཅིག་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ན་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་  
པའི་ཚད་དུ་ཤེས་དགོས། པོ་ཏོ་བ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱན་མོ་ཞིག་གིས་བྱམས་པ་སྐྱོམ་པ་ཟེར་བའི་དོན་  
རི་ལྟར་ཡིན་ཞུས་པར། ཁྱོད་ཀྱིས་བུ་ཐོ་ལེ་གྲགས་ལ་སྣང་དུ་སྤྱག་ཅིང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ལྟར་  
སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་གསུངས་པ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་  
བཙུན་མིན་སྐྱེས་པའི་ཚད་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་སྣང་རྗེ་བཙུན་མ་མིན་པ་སྐྱེས་པའི་ཚད་མ་  
ཤེས་པར་སེམས་ཙན་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་འབྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་ཞེས་པའི་ཚིག་རིས་ཙམ་ཤར་བ་ལ་  
སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པོ་སྐྱེས་དུ་འབྲལ་ན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་དུ་འགོ་བས་  
ཐབ་གསང་གི་ཁ་ཐོ་ཅི་ཙམ་བསྐྱགས་དུང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་ཚོས་རྣམས་རི་ཐོང་དུའི་གཉེར་  
མ་དང་མཚུངས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྐྱོད་བ་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་སྐྱེས་བུའི་  
ཅུལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ལུན་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེད།

གསུམ་པ་ལྟག་བསམ་བསྐྱོམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་  
དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྣང་དུ་སྐྱོན་པ་ཙམ་དང་། སེམས་ཙན་གྱི་དོན་སྤྱུབ་པའི་  
ཚིག་ཙམ་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། མ་རྒྱན་སེམས་ཙན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་  
ཐམས་ཅད་སྤྱབ་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་སེམས་བ་གཞན་སྤྱུ་ལའང་  
མི་སྣོས་པར་རང་ཉིད་གཅིག་བུས་ཁྱུང་དུ་སྐྱེས་པར་བྱའོ་སྣང་དུ་སྣང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱོམ། རིན་གཙོ་  
དང་བྱམས་སྣང་རྗེའི་སྐྱབས་སུ་འདྲེས་སེམས་ཙན་གྱི་དོན་བདག་གིས་བྱའོ་སྣང་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་  
འདི་དང་ཁྱད་པར་ཆེ་སྟེ། སྤྱ་མ་རྣམས་ཚོར་ཐག་མ་བཅད་པའི་དུས་སུ་སྣང་ལེན་གྱི་ཚིག་བརྗོད་

བ་དང་འབྲེལ། བྱི་མ་ནི་ཚོང་ཐག་བཅད་བ་དང་འབྲེལ་བར་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་བྱང་ཚུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་སྤྱང་བ་ནི། འོ་ན་སྤོང་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་  
གྱི་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ད་ལྟ་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་ཡང་  
རྫོགས་པར་སྐྱབ་མི་རྣམས་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྒོས། དེར་མ་ཟད་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་བྱང་སེམས་  
ཅན་གྱི་དོན་ཉི་ཚེ་བ་མ་གཏོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྐྱབ་མི་རྣམས། བྱང་སེམས་ཚོགས་སྤྱོད་  
བ་དང་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་གཞན་པན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་ལྟོས་ན་གཞན་དོན་  
སྤོགས་རེ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པས་གཞན་དོན་  
མཛད་པའི་ཁྱད་པར་ས་ཆེན་པོ་དང་རྟུལ་སྤོང་ནས། རྒྱ་མཚོ་དང་མིག་རྗེས་ཚུའི་དཔེ་དང་མཚུངས་  
པར་རྒྱད་གྲ་མ་ལས་གསུངས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སྤྱིང་པོར་གཤེགས་པ་  
ནས་ཚོས་སྐྱ་མཛོད་དུ་མཛད་ཚུལ་གྱི་བར་དེར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དེ་ཡང་། ལ་ལ་ཞིག་  
གིས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་སུ་མ་གྱུར་བར་  
དུའང་སྐྱབ་མི་རྣམས་པར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ་ལས་གསུངས་པས་སོ།། །དེས་ན་རང་  
དོན་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར་གཞན་དོན་རྫོགས་པ་འགྲུབ་པའི་གནས་མེད་ལ། དོན་གཉིས་མཐར་  
བྱིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཏུ་ཟད་པས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་འདིའི་ལུང་གི་འགྲོམ་སུ་  
དཔལ་བྱ་ཞིག་རྣམ་པ་གཞན་ལས་ཤེས། སྐྱབ་པ་དང་སྤྱག་བསྲུལ་སེལ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་བྱ་བར་འདོད་  
ན་སྲུང་བ་ཤད་ཟིན་ལྟར་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མཐའ་  
དག་མངའ་ཞིང་སྤོན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་  
པར་མ་བྱས་པའི་ཐབས་མི་འདུག་སྟུང་དུ་བསྐྱོམ།

གསུམ་པ་སྤྱངས་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། བདག་གིས་མ་སེམས་  
ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྲུལ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་དང་བདེ་བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པར་བྱ་བའི་



དོན་དུ་སྐྱུང་བ་སྐྱུང་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་  
གྲང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་བླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་  
བ་བཏབ་པས་སྤྱི་པོའི་བླ་མ་ལྟའི་སྐུ་ལས་རང་འབྲུག་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་རང་ལ་ཐེམ་པས་རང་  
ཉིད་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་སྐྱུང་ལམ་གྱིས་གྱུར། རང་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་གསལ་བའི་རང་ནས་  
ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ཅི་དང་བཅས་པ་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་སྣ་ལྡེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཚད་ལྡན་གྱི་གནས་  
སྤྱ་རེག་པ་ཅོམ་གྱིས་ཚད་གདུང་སེལ་བའི་བསེལ་བ་དང་། གྲང་དཔུལ་གྱི་གནས་སྤྱ་འབྲུགས་གདུང་  
སེལ་བའི་འོ་བ་དང་། ཡི་དུགས་ཀྱི་གནས་སྤྱ་བཤེས་སྐྱོམ་སེལ་བ་དང་། དུད་འབྲེའི་གནས་སྤྱ་  
སྐྱེན་ལྷགས་སེལ་བ་སོགས་རེག་པ་ཅོམ་གྱིས་འགྲོ་བ་དེ་དང་དེའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་སེལ་བར་ཅུས་  
པའི་འོད་ཟེར་མཁའ་ལྲབ་ཏུ་སྤྱོད་ཏེ། རིགས་དུག་སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་སྤྱིག་སྤྱིབ་བག་ཆགས་  
དང་བཅས་པ་སྐྱངས་ནས་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱུང་གྱུར་ཅིང་སྤོད་ཐམས་ཅད་གྲང་དག་པའི་ཞིང་  
དུ་གྱུར་པར་མོས། མཇུག་དང་ཐུན་མཚམས་སོགས་སྤྱར་དང་འབྲ།

གཉིས་པ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྐོར་ནས་སྐྱུང་བ་ནི། རང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་སེམས་  
ཅན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་དམིགས་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། རང་པོའི་རྒྱུད་ལ་སྤོན་གོམས་ཀྱི་  
དབང་གིས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་གཞན་ཡལ་བར་འདོད་པའི་སྐོར་རམ་རམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྱི་  
མོད་དེ་ལྟར་འཛིན་མི་རིགས་ཏེ། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པར་མཚུངས་ལ་  
སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པར་ཡང་མཚུངས་པའི་བྱིར། རང་གཞན་རྣམས་འདོད་པ་མཚུངས་པ་བདེན་  
ཡང་ཉེ་འབྲེལ་མཛའ་བཤེས་རྣམས་མ་གཏོགས། གཞན་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་མེད་ཤ་སྤྱག་ཡིན་པས་  
གཅེས་པར་འཛིན་མི་འོས་སོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་གཅེས་པར་འཛིན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་  
མང་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བར་འབྲུམས་པའི་དུས་སྤྱ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ལན་  
གྲངས་དབག་ཏུ་མེད་པར་བདག་གི་མ་བྱས་ཏེ་སྐོར་སྐྱོར་ཚོགས་ནས་ཐན་བཏགས་ཤིང་གཞོན་པ་

ལས་བསྐྱབས་པས་བཀའ་འདྲིན་ཚད་མེད་ཚུལ་སྤར་བཤད་ཟིན་ལྟར་ལ། ཚེ་འདྲིར་ཡང་རྒྱུད་དུས་  
པ་མ་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྤོངས་པ་དང་། རྣམ་སོན་རྗེས་གོས་ཤིག་གྱོན་པའམ་སྟོན་ཞིག་  
འདྲིར་ནའང་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་དང་པགས་པ་སེམས་ཅན་གྱིས་ཐགས་སུ་འཐག་པའམ་མཉེ་བ་  
སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། ཟས་ཞིག་ཟ་ནའང་སེམས་ཅན་གྱིས་ས་བོན་འདེབས་པ་སོགས་  
འབད་བ་དུ་མས་བསྐྱེད་པའང་སེམས་ཅན་གྱི་ཤ་དང་འོ་མ་མར་སྤུར་སོགས་དང་། གནས་ཤིག་  
ཏུ་འདུག་ནའང་སེམས་ཅན་གྱིས་ཚོལ་བས་བསྐྱབས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་དང་ཁང་གི་ཡིན།

མདོར་ན་དེད་ཅག་གིས་ཞིང་ལག་མཐེལ་ཅམ་མ་བཏབ། ཚོང་རས་ཁ་གང་མ་བྱས་ཀྱང་  
རི་ཁྲིད་དུ་མཐུན་རྒྱུན་བཟང་འཛོམ་གྱི་ངང་ལ་དགེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་འདི་སེམས་ཅན་གྱི་བཀའ་འདྲིན་  
ཡིན། བརྒྱུད་ནས་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་རིན་ལ་བརྟེན་པ་  
ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དལ་འཕྲོར་གྱི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་གཞན་གཞོན་གཞི་བཅས་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྲིམས་  
ལས་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་སྦྱིན་པ་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་དང་།  
ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཞུགས་མཛེས་པ་བཟོད་པ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རྩ་བ་གང་  
བྱས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་གཞན་པན་བཙོན་འབྱས་བཙམས་པ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་  
སྦྱིན་པ་ཚུལ་གྲིམས་བཟོད་པ་བཙོན་འབྱས་རྣམས་སྦྱིན་ཡུལ་དང་གཞོན་པ་སྤོང་ཡུལ་སོགས་  
སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་བྱེད་ཐེག་  
པ་ཚེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་  
བརྟེན་ནས་སྦྱེ་བ་དང་། སྤྱོད་པ་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་བྱུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་  
པའང་སེམས་ཅན་ལ་ལྟོས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་འབྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་  
འཆད་པའང་དོན་བྱ་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་ལྟོས་པས། ཐེག་པ་མཚོག་གི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་  
ཡོན་ཏན་གྱི་ནང་ན་སེམས་ཅན་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱུང་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེའི་སྤྱིར་ས་བོན་གྱི་དང་

པོ་བཏབ་ན་སྟོན་ཐོག་ལེགས་པ་འབྱུང་བའི་ཞིང་ས་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་སྤྲོས་སུ་  
བྱེད་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ལ་འདྲ་སྟོན་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་པ་ལས་གནས་སྐབས་དང་  
མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེའི་ལོ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྟོན་པས་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་  
སྤྲོས་བྱ་བའི་འོས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན།

གཞན་གཅེས་པར་མ་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་སྟེ། རང་གཅེས་པ་  
དང་གཞན་མི་གཅེས་པའི་སྟོགས་གཉིས་སུ་བཅད་པ་ལས། གཅེས་པའི་སྟོགས་ལ་ཆགས་པ་  
དང་། མི་གཅེས་པའི་སྟོགས་ལ་ཞེ་སྤང་དང་སྤྲག་དོག་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྐྱེ་ལ། དེ་  
རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལས་སྣ་ཚོགས་བསགས་པས་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་  
ཅད་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤོང་དགོས་བྱུང་། རྒྱད་པར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐོས་པ་ཅོམ་  
གྱིས་འཛིགས་པ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ལས་ངན་བསགས་པ་  
ལས་བྱུང་བ་སྟེ། མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་འདིར་ཉེར་འཆོ་དང་འཛིགས་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་འཛིན་སྟེད་  
ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཉེས་དམིགས་སུ་འདུ་བ་ཡིན། སྟོན་པ་སངས་  
རྒྱུས་དང་རང་ཅག་རྣམས་ལ་དང་སོ་ནས་བཟང་ངན་གྱི་འབྲུག་པར་གཏན་ཆགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་  
པར། ཐོག་མེད་ནས་འབྲུག་མེད་དུ་འཁོར་བར་འབྱུངས་ཏེ། དེས་འགའ་རང་འཁོར་ལོས་སྤྱུང་བའི་  
རྒྱལ་པོ་དང་ཁོང་དེའི་བུ་གྱི་ཐ་མར་གྱུར་པ་དང་། རང་གིས་སྣང་དཔལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་སྤོང་  
དུས་ཁོང་དཔལ་བར་སྐྱེས་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤོང་བ་དང་། དེས་འགའ་དེ་ལས་གོ་བོ་བསྐྱོད་སྟེ་མཐོ་  
དམན་དང་སྐྱིད་སྤྲུག་ཚད་བཟུང་མེད་པ་ཞིག་སྤོང་བའི་མཚན་མཉམ་ཤིག་ནས། ཁོང་དཔལ་བའི་  
ཤིང་རྩ་འཛེན་པའི་གྲུང་དུ་འབྱུངས་སྐབས་རང་བས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་  
རྒྱ་བོས་མེའི་ཤིང་རྩ་འཛེན་མ་བུས་པར་ཡོད་པ་རང་སྤྱིང་དུ་ལེན་པར་བཅུམས་པས་སྤྲིག་པ་ཟད་  
དེ་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེས། དེ་ཚུན་ཆད་གཏན་དུ་སྐྱིད་པའི་འགོ་ཚུགས་ཏེ་ད་ལྟ་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་

པ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་གནས་སློབ་མེད་པར་གྱུར་པ་འདི་བྱུང་། རང་ཅག་རྣམས་སློབ་ནས་ད་  
ལྟའི་བར་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་འཛིག་ཉེན་ཁམས་ན་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་  
ཡོད་ཚད་ཐམས་ཅད་རང་གཅིག་སུས་ཐོབ་ན་སྦྱུང་བ་དང་། མྱོང་དང་བྱུང་ཁ་ཐམས་ཅད་གཞན་  
ལ་འགོལ་བར་འདོད་པས་ཅི་བྱས་ཀྱིས་རང་དོན་སྐྱབ་པའི་ཁྱལ་བྱས་ཀྱང་བདེ་སྲིད་རྗེ་རིང་དང་  
སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱུ་མི་འཚད་པའི་སྤང་ཚུལ་ཡ་ང་བ་འདི་འདྲ་བྱུང་བ་ཡིན། ལུབ་དབང་དང་རང་རེའི་  
མཚོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་ནའང་གཞན་གཅེས་པར་བརྩུང་མ་བརྩུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་  
ཉེས་དམིགས་ཉོགས་པར་བྱས།

ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡལ་བར་དོར་ནས་སློབ་གཚོད་  
པ་དང་། འོར་རྩལ་རྒྱ་བ་དང་། གཞན་གྱི་མཆིས་འབྲང་ལ་ལོག་པར་སྦྱད་པ་དང་། རླུང་དང་ཕྱ་མ་  
དང་ཚིག་རྩལ་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་དང་། བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་  
ཚེ་སྤང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་སོངས་པ་དང་། བྱིས་ཐབས་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་པ་དང་། རྫོ་  
གཏད་ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། མཇེའ་བཤེས་དང་རྒྱབ་ཀྱིས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཁ་བྲག་གི་  
ཚིག་རྩལ་མི་འདོད་བཞིན་ཉན་དགོས་པ་འབྱུང་ལ། གཞན་ལ་མན་པའི་སེམས་ཀྱིས་གསོད་སར་  
ཚུད་པ་ཐར་བར་བྱས་པ་དང་། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དང་། འདོད་ལོག་སྤངས་པ་དང་། བདེན་པར་སྐྱ་  
བ་དང་། བྱེ་བ་འདུམ་པ་དང་། ཚིག་འཇམ་སྐྱ་བ་རྣམས་ལས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་ཞིང་དེར་ཡང་རིམ་  
བཞིན་ཚེ་རིང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་མཁོ་རྒྱ་འཛོལ་བ་དང་། བྱི་ཐག་རིང་བའི་འཁོར་གཡོག་འདུ་  
བ་དང་། ཚིག་བརྩན་པས་ཀུན་གྱིས་ཚད་མར་བྱེད་པ་དང་། གཉེན་བཤེས་དང་མཇེའ་བ་བརྟན་པ་  
དང་། གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པ་སོགས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེར་མ་ཟད་  
ད་ལྟའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་སྤང་ཚུལ་ལ་དབགས་ནའང་ཤེས་སྤྱོད་ལྟེ། མི་དཔོན་བྲན་ལ་རྩལ་པ་མི་སྣེར་  
བ་རྣམས་ཀྱི་དགོས་པའི་བྱ་བ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། བྲན་གཡོག་རྗེ་སོའི་དོན་དུ་ལས་མི་བྱེད་པས་

ཐམས་པོམས་ཀྱང་རྗེད་དཀའ་བ་དང་། མངའ་འབངས་རྣམས་བྱམས་པས་སྦྱོང་བའི་སྡེ་དཔོན་དང་།  
རྗེ་པོའི་དོན་ལ་བརྩོན་པའི་བྲན་འཁོར་གྱི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པ་དང་། ཀུན་གྱིས་ཡི་རང་གི་གནས་  
སྲུ་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལྟར་རོ།།

སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ་ངའོ་སྦྱུང་བའི་རྫོགས་སྡེ་བས་དེ་ལ་རང་ལྟར་གཅེས་པར་  
འདྲིན་བ་བསྐྱེད་ཅུས་སམ་ཞེ་ན། གཞན་གཅེས་པར་འདྲིན་བའང་གོམས་པ་ཡུན་བསྐྱེད་སྟེ་  
བསྐྱེད་པར་ཅུས་ཏེ། དཔེར་ན་ངར་འདྲིན་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ལས་རྒྱུད་གཞན་པ་ལ་  
མའི་ཁྱུ་ཁྱུ་གི་ཐེགས་པ་ལ་ངའོ་སྦྱུང་དུ་གཅེས་པར་འདྲིན་པའི་རྫོགས་སྡེ་བ་དང་། སྲར་མིང་ཐོས་པ་  
ཅམ་གྱིས་འདྲིགས་པ་སྡེ་བའི་དགྲའི་དྲངས་མ་ཞིག་གྱིས་མཐུན་པར་བྱས་ཏེ་འདྲིས་ན་འབྲལ་མི་  
པོད་པའི་མཛའ་བཤེས་སྲུ་གྱུར་ནས་གཅེས་པར་འདྲིན་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་  
དུ་རུང་ཡང་བསམ་པ་བ་བཟང་བ་ཅམ་གྱིས་པ་རོལ་ལ་པན་ཐོགས་རྒྱ་མེད་པས་རང་སེམས་ངལ་བ་  
ཅམ་དུ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། རང་རེར་སྟོན་ཆད་པན་སེམས་ཀྱི་སྟོ་མ་དོད་པས་སྲུ་ལའང་པན་མ་ཐོགས་  
པ་མ་གཏོགས། པན་སེམས་སྟོད་ཅུས་ན་འབྲལ་དང་ཡུན་དུ་གཞན་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་  
བར་རེས་ཏེ། བདག་པས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མིན་པ་རྒྱུད་ལ་སྡེས་པ་ན། མི་དང་  
མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ཅམ་ཉིད་ནས་གྲུས་པས་འདུད་ཅིང་བསྟོན་བ་ཉན་བ་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་  
ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྤང་བྱང་མདོར་བསྐྱུས་རེ་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་པན་པ་ཆད་མེད་འབྱུང་  
ལ། རིམ་གྱིས་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བའི་ཅུས་པ་རྗེ་ཆེར་འབེལ་ཏེ་ནམ་ཞིག་སྐྱེའི་འོད་ཟེར་རེ་རེས་  
ཀྱང་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་པན་བདེའི་དཔལ་ལ་འགོད་ཅུས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན།

གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་བྱ་དཀའི་སྦྱོད་པ་དཔག་  
མེད་མཛད་པ་དང་། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་བརྗེས་ནས་ཚོས་འཁོར་བསྟོར་བ་སོགས་སེམས་ཅན་  
ཁོ་ནའི་དོན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་པ་བྱས་ན་སྐྱབ་དབང་ལ་གཞོན་པ་བྱས་

བར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སན་པ་བྱེད་པ་རྒྱལ་བ་མཚོན་པའི་མཚོག་ཏུ་གསུངས་པའི་  
 རྒྱ་མཚོན་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་གཅེས་པར་འཛིན་འོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་  
 གྱི་ཞིང་འདི་གཅེས་པར་བརྩུང་སྟེ་བསོད་ནམས་གྱི་ས་བོན་བཏབ་ན་འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་ལེགས་  
 ཚོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞི་རྟེན་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡལ་བར་དོར་ནས་ལོག་སྐྱུབ་  
 བཞིན་པ་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་འབྲེན་བྱེད་ཏུ་གསུངས་པས། ད་ཕྱིན་ཚད་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་  
 བའི་བསམ་བ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་སྟོག་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་  
 གཞུང་དགོས། དེས་ན་གཞན་དོན་སྐྱུབ་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པ་ཅམ་མིན་པར་བདེ་མེད་  
 རྟུག་བསྐྱལ་བརྒྱ་ཐུག་གིས་གཅེས་པའི་མ་ཟུན་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་རྟུག་བསྐྱལ་དང་རྟིག་  
 པ་ཐམས་ཅད་རང་སྟོག་ཏུ་གྲངས། རང་གི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་བཏབ་སྟེ་སེམས་ཅན་  
 རྣམས་རྟུག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བདག་གིས་ཅིས་  
 ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཏུས་པར་གླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་  
 པས་སྐྱེ་བའི་གླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་བའི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྟོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མཐའ་སྐྱོར་ན་ཡོད་  
 པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་རྟིག་རྟུག་ལས་ཉོན་པག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཚུར་བྲངས་  
 པར་རང་གི་སྦྱིང་ནང་ཏུ་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྟེང་ཏུ་སྦྱིན་ནས་ཐུལ་ཏེ་བད། སེམས་ཅན་རྣམས་  
 རྟུག་ཀུན་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་སོང་སྟེ་ཏུ་བསྐྱོམ།

དེ་ནས་གླ་མའི་ཐུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྟོན་ཏུས་གསུམ་གྱི་དགེ་  
 ཚོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་སྟོལ་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལུས་དང་། ཡིད་  
 བཞིན་གྱི་ལོངས་སྟོན་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་དགེ་ཚོགས་སུ་བསྐྱུར་ནས་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་སེམས་ཅན་  
 ཐམས་ཅད་ལ་བཏབ་བས་དེ་རྣམས་གསེར་འགྱུར་གྱི་ཅིས་ལྷགས་གསེར་ཏུ་བྱེད་པ་བཞིན་སྐྱད་  
 ཅིག་གིས་གནས་འགྱུར་ཏེ། གང་གིས་ལོངས་སྟོན་པའི་རྟེན་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ། གང་



ལ་ཡོངས་སྐྱོད་པའི་ཡུལ་ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་བ་དང་། གོས་སྐོར་སྐྱོད་པ་དང་ཁང་བ་བཅེགས་  
 བ་ལྟ་བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོ་བྱད་མཁོ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་རྟེན། གང་དང་སྐྱོན་ཅིག་སྐྱོད་པའི་འཁོར་  
 ལུན་ཚོགས་དང་ཡང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་དུ་གྱུར། གང་ལས་  
 ཚོས་ཉན་ཡུལ་ཐེག་པ་མཚོག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇུག། གང་ལ་སོས་བསམ་བྱ་  
 བའི་ཡུལ་མདོ་སྐྱོད་ཀྱི་གསུང་རབ་སོགས་ཕྱིའི་རྒྱན་རྣམས་འཛོམས། ཉན་གི་རྒྱན་དད་སོགས་  
 འཕགས་ཚོར་བདུན་དང་། ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་། འུམས་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་  
 རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས། ཕྱིན་དུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་རྫོགས་པའི་བྱང་  
 རྒྱུ་ཐོབ་པར་སོས། རྒྱས་པར་སྐྱོང་སྐྱབས་ངན་སོང་གསུམ་དང་། ལྷ་མི། བར་དོ་བ། ཉན་རང་།  
 བྱང་སེམས་རྣམས་སོ་སོར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་ལོན་ལྷན་དང་། ལྷན་  
 ཡོངས་སྐྱོད་དགོ་ཅ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་འགོ་བ་དང་། བར་དོ་བ། སྐོབ་ལམ་པ། ལྷ་མ་  
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་གཏོང་བའི་རྒྱུ་དང་ཡང་རེས་འགའ་ཐོག་མར་བ་མ་ཉེ་འབྲེལ་  
 དང་། དེ་ནས་བར་མ་དང་། དམ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་བ་དང་། གླིང་བཞི་བ་དང་། སྐོར་དང་པོ་  
 རྣམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ལ་རེས་བཞེན་བསྐྱོམ་རྒྱུ་སོགས་སྐོར་དོན་བདུན་མའི་  
 གླིང་ཡིག་ཚད་ལྡན་རྣམས་ལས་ཤེས་དགོས། ལེན་པའི་སྐྱབས་སུ་སྤྱིང་རྗེ་དང་། གཏོང་བའི་  
 སྐྱབས་སུ་བྱམས་པའི་དམིགས་རྣམ་ཅུ་འདོན་པ་ཡིན་པས་གནད་དོན་མ་བོར་བ་གལ་ཆེ།  
 བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་གཉིས་རིམ་བཞེན་བསྐྱོམས་ཏེ་སྐོར་བ་སོན་པ་ན། རྒྱང་འགོ་འོང་ལ་བསྐྱོན་ནས་  
 གཏོང་ལེན་དུ་གྱུར་གཅིག་ལ་བསྐྱོམ་མོ། །ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱི་  
 བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱུལ་སེམས་པའི་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་  
 རྒྱུར་བཉིད་དུ་སོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བ་དང་། སྤྱི་བོའི་སྐྱེ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དེ་  
 ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཚད་ནས་ཐིམ་པས་རང་ཉིད་སྐྱབ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་

སྒོ་སྟེ་སྒོ་བཅུད་སྤྱངས་བསྐྱུར་གྱི་དམིགས་པ་སྤྱང་བཞིན་གྱ། དེས་འགའ་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་  
བའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སྤྱབ་དབང་སྒོ་སྟེ་འོད་དང་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་  
གྱི་སྤྲིག་སྤྱི་བ་སྤྱངས་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་བཀོད་པར་བསམ།

སྟོན་པ་སྤྱབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་དཔྱུལ་བའི་ཤིང་རྟ་འབྲེན་པའི་གྲུད་དུ་འཁྲུངས་པ་ན་རང་  
གྲོགས་ལ་དམིགས་ནས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་གྱི་སྤྱགས་བསྐྱེད་རྩལ་བཤད་ཟེན་དང་། བམ་  
ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་དུ་འཁྲུངས་ཆེ་སངས་རྒྱས་རེག་ཆེན་སྟོང་པོའི་བྱང་དུ་སྤྱགས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྗ  
མཁལ་གྱི་སྲེལ་སྤྱང་གྲེད་དུ་སྤྱར་ཆེ་ཤུག་སྤྱབ་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་དུ་སྤྱགས་བསྐྱེད་རྩལ་སོགས་ཡོངས་  
གྲགས་ལྟར་དང་། དེད་དཔོན་མཛའ་བོའི་བྱ་མོར་འཁྲུངས་པ་ན་ནོར་བུ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བར་བཅུམས་  
པ་བཀག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མའི་མགོ་བོར་རྟོག་པས་སྤུལ་ཏེ་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་པ་གྲུ་ཞིག་ནས་མཚོ་  
སློང་ཞིག་ཏུ་ཐོན། དེར་གྲོང་སྲེར་བཞེར་བདེ་དགའ་ཡུན་རིང་སྟོང་མཐར་སྟོ་སྟོགས་སུ་ལྷགས་ཁང་  
ཞིག་ན་མི་གཅིག་གི་མགོ་ལ་ལྷགས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་མཛོང་ཆེ། ང་ཡང་མའི་མགོ་བོ་རྟུང་  
བས་སྤུལ་བའི་ལས་གྱིས་འདིར་མིད་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལས་བཅེངས་པ་གྲོལ་  
བར་འགྲུད། མོལ་བ་བཅེངས་པར་འགྲུད་ཞེས་པའི་སྤྱ་བྱང་མ་ཐག་འཁོར་ལོ་དེ་མགོ་བོ་གྲུ་འཁོར་  
བས་སྤུག་བསྐྱེད་བཟོད་སྤྱགས་མེད་པ་སྟོང་། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་རང་འདྲའི་ལས་ངན་བསགས་པ་  
ཐམས་ཅད་གྱི་རྣམ་སྟོན་བདག་གིས་བཟོད་པར་གྲུ་ཡི། གཞན་རྣམས་འདིར་སྤྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་  
སྟུམ་དུ་དགོངས་མ་ཐག་འཁོར་ལོ་སྟེང་གི་རྣམ་མཁའ་འཕགས་ཤིང་། ཁོང་དགའ་ལྡན་གྱི་སྟེའི་  
རིས་སུ་འཁྲུངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་བརྒྱར་འཁྲུངས་ཆེ་མངའ་ཞབས་སུ་ནད་ཡམས་ཆེན་པོ་བྱང་སྟེ་  
མི་མང་པོ་སྤུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཉེན་པ་ལ་ཐན་གདགས་པའི་སྤྱིར། རྒྱ་སྤྱང་སྟོན་གྲེད་དུ་ཉ་རོ་ཉི་ཉར་  
བསམ་བཞིན་སྤྱེ་བ་བཞེས་ནས་ཡུལ་མི་རྣམས་ལ་ཤ་ཟར་བཅུག་སྟེ་ནད་གསོས་ཤིང་དགེ་བ་ལ་  
བཀོད་པ་དང་། ཏུས་སྤུལ་ཆེན་པོར་འཁྲུངས་ཆེ་རྒྱ་མཚོར་གྲུ་ཞིག་པས་ཆོང་པ་ལྟ་བུ་འཆི་བ་ལ་

སྤྱུག་པ་རྣམས་ཁྱུང་ནས་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་བས་ཐང་ཆད་དེ་གཉིད་ལོག་པ་ན། སྤྱིན་བུ་བརྒྱད་ཁྲིས་  
ཁྲག་འཛིབ་པ་རྒྱུ་འཇུག་པའམ་འགྲེས་ན་སྤྱིན་འབྲུ་རྣམས་འཆི་བར་དོགས་པས་བསམ་བཞིན་  
དུ་སྐྱེ་ཆེ་བཏང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་སུ་གྱུར་པའི་ཆེ་གཞོན་སྤྱིན་ལྔ་རང་ཁྲག་གིས་  
ཆོམ་པར་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེས་རབས་རྣམས་སུ་འཛིག་ཉེན་པལ་  
བ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བདེ་དགའ་ཐམས་ཅད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དོར་ཅིང་།  
ཐོས་པ་ཚམ་གྱིས་འཛིགས་པ་སྐྱེ་བའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྟོན་པ་དུ་མར་བརྒྱའི་ཆོམ་ལ་བྱང་བ་ལྟར་སྟོོ་  
བཞིན་ཞུགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རི་སྟེད་ཅིག་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་བདག་པས་གཞན་གཅེས་  
པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་འདིའི་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚོས་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ།།

མཉམ་མེད་རྫོ་བོ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱ་མ་མང་དུ་བཞུགས་ཀྱང་གསེར་སྤྱིང་པའི་མཚན་བརྗོད་  
པའི་ཆེ་སྤྱིན་ཆབ་འདོན་ཞིང་ཐལ་མོ་སྟོར་བ་དང་། འདས་མཚོད་ཆགས་མེད་མཛད་པ་སོགས་  
འགྲུག་གྱི་དོ་མེད་དུ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་རི་ལྟར་ལགས་ཞུས་པར། སྐྱ་མ་ལ་བཟང་ངན་ཡོད་པ་  
མིན་ཡང་ང་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བྱས་པ་སེམས་བཟང་པོ་སྤིག་ཚམ་ཡོད་པ་འདི་གསེར་སྤྱིང་པའི་བཀའ་  
རྒྱུན་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། ཐེངས་གཅིག་བྱུག་བསྐྱུངས་པའི་ཆེ་འགྲོམ་སྟོན་གྱི་པར་དུ་བཞག་ནས།  
ཁྱེད་ལ་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཡོད་པས་འདི་ལ་བྱིན་རྒྱལ་ཤིག་གྱིས་དང་གསུངས་པ་དང་། ཁམས་  
བདེ་བྱེད་པའི་དོན་དུ་འང་སེམས་བཟང་པོ་བྱུང་ངམ་གསུངས་ནས་བཀའ་འདི་མཛད་པ་དང་། སྟོབ་  
བུ་རྣམས་ལ་ཞལ་ཏེ་མཛད་པའི་ཆེ་ཡང་སེམས་བཟང་པོ་གྱིས་གསུངས་པ་དང་། རྫོ་བོས། དགེ་  
བཤེས་སྟོན་པ་ལ། དེད་སྐལ་བ་རྒྱུང་བས་རྫོ་བོ་རྗེ་ལྷ་གཅིག་དང་མ་སྤད་ཟེར་ནས་སྤྱ་ངན་བྱེད་  
པ་བྱུང་ན། རྫོ་བོའི་མན་ངག་གི་མཐེལ་སྤྱང་བ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྟོང་བ་འདི་ཡིན་པས་འདི་ལ་  
སྟོབས་གྱིས་ཤིག་གསུངས་པ་སོགས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཐུགས་གཅིགས་ཆེ་བར་  
མཛད། རྒྱལ་སྐས་པོ་ཏོ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་སྟོན་རབས་སྐྱེས་པའི་དུ་མར་བདག་པས་གཞན་གཅེས་

གྱི་ལྷག་བསམ་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེན་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་དུས་སྤྱིའང་རྒྱ་ལམ་གྱི་འགྲུལ་པའི་  
 སར་ཕྱོན་ནས། མགོན་པོ་ཀུན་མཁུན་ཅག་ཡུལ་དུ་ལོ་ལེགས་པ་ཤོག། བྱེས་སུ་དོན་འགྲུབ་པར་  
 ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་མཛད་པ་དང་། ཞལ་ནས་ཀྱང་རང་གིས་དྲན་པས་པ་རོལ་པོ་རྒྱལ་ན་  
 དགའ། བདེ་ན་དགའ་བ་ལས། རང་རྒྱལ་བ་སོགས་བྱུང་ན་དགའ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་འོང་མ་སྤོང་  
 གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཐུགས་རང་འཁྱུངས་སུ་བྱུང་། སྤྱིས་དགོ་བཤེས་འགྲོམ་གྱི་མན་  
 དག་བཞེན་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་པས། སློབ་མ་རྣམས་ཐར་  
 མཐུན་པ་སྟོང་སྤྲལ་གཉིས་འདུས་ཤིང་བཀའ་གདམས་གྱི་བསྟན་པ་ཞེས་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་ན་སྐྱ་  
 ཆེ་བ་འདི་ཉིད་དར་རྒྱས་སུ་གྱུར། འདའ་ཁར་ཡང་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་སེམས་ཅན་སྐྱབས་མེད་  
 པའི་སྐྱབས། མགོན་མེད་པའི་མགོན། དེ་བཞིན་དུ་གནས་དང་། སྤྱིང་དང་། དབྱུང་གཉེན་དང་།  
 འབྲེལ་མེད་པ་རྣམས་གྱི་འབྲེལ་སར་གྱུར་གསུངས་ནས་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བསྟན་པ་དང་།  
 དགོ་བཤེས་སྟོན་པའི་བྱུང་དུ། སྐྱ་མཆེད་གསུམ་དང་ཁམས་པ་ལྷུང་བ་རྣམས་གྱི་སློབ་མ་ཞིག་  
 མཇམ་དུ་བྱུང་བར། སྟོན་པས་ཁོང་རྣམས་གྱི་གནས་རྒྱལ་མོ་མོར་བཀའ་འདྲི་མཛད་པའི་ཆེ།  
 པོ་ཏེ་བས་དགོ་འདུན་བརྒྱ་སྤྲལ་མང་པོ་ལ་ཚོས་གསུངས་པ་དང་། སུ་རྒྱུང་བས་རང་གཞན་གྱི་ལོ་  
 བྱུང་མང་པོས་རྟེན་གསུམ་བཞེངས་པ་དང་། དགོན་པ་བས་སྒྲོམ་འབའ་ཞིག་མཛད་རྒྱལ་ཞུས་པ་  
 རྣམས་ལ་རེ་རེ་བཞེན་ངོ་མཚར་ཆེ། དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གསུང་། ཁམས་ལྷུང་བ་གྲོག་ཁ་རེར་  
 བཞུགས། དབྱུ་བརྒྱལ་ཏེ་བལྟམས་པ་འབའ་ཞིག་མཛད་ཀྱིན་གདའ་ཞུས་པས། སྟོན་པས་དབྱུ་  
 ཞུ་བུད། ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྤྱར། སྤྱན་ཆབ་མང་པོ་བྱུང་ནས་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ། ཚོས་བྱ་བ་  
 ཁོང་གིས་བྱས་པ་ཡིན། འདིའི་ལོན་ཏུན་མང་པོ་བཤད་རྒྱ་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་བཤད་ན་ཁོང་མི་མཉེས་  
 པར་འདུག་གསུངས་པ་དང་། སྤང་རེ་ཐང་བའི་ཞལ་ནས། ཅི་འདྲའི་པོ་ཏེ་ཟབ་མོ་ཞིག་ཞལ་སྤེ་ཡང་  
 སྒྲོན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཡིན། ཡོན་ཏུན་ཐམས་ཅད་རྫོ་བོ་སེམས་ཅན་གྱི་ཡིན། དེའི་གནད་ཀས་ཁེ་

དང་རྒྱལ་ཁ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་བྱིན་ལ། སྲོང་དང་བྱུང་ཁ་ཐམས་ཅད་དང་གིས་སྤང་སེམས་པ་  
མིན་པ་གོ་རྒྱུ་མ་རྙེད་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་པའི་བཀའ་སློབ་འདི་པའི་སྐྱེས་པོ་ལ་རིམ་  
སྲོལ་ཐམས་ཅད་བདག་བས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདིའི་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པ་  
ཁོ་ན་གསུངས་ཤིང་། འདི་ཉིད་སྤྲུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་མཛད་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་  
ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་སྲོང་བརྗོད་པ་ལ་སྤྲུག་ཡིན།

ཁ་ཅིག་ལམ་རིམ་འདི་ལ་བག་ཆགས་ཤིག་བཞག་ནས་སྤྱད་བར་གསང་སྤྲུགས་ལ་  
འཇུག་རིགས་ཟེར་བ་སྤྱིར་རྗེ་བྱུང་བོས་ཡིད་བསྐྱོད་དེ་གཞན་དོན་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱལ་ཉག་  
གཅིག་ཏུ་མཐོང་བས་དེ་སྤྱད་དུ་འཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་དོ་མཚར་ཆེ་མོད། ད་ལྟའི་མི་  
མང་གི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་སྤྱད་རྒྱུ་དཀའ་ཆེ་གས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སྤྱད་ལམ་ལ་  
ལྷགས་ན་ལས་སྐྱེལ་སྐྱེལ་བ་ཡིན་ཆེ། མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་གང་གི་འདུ་གནད་མ་གོ་བའི་རྟོགས་  
ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་སློབ་སྦྱངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མིན་པ་ཞིག་  
རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་འཕྲུག་པའི་སྲོད་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། ལག་  
ན་དོ་རྗེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས། འཇམ་དཔལ། གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སློབ་པ་ལ་  
ལྷགས་པ་དང་། གང་གི་ཆེ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ། འཇམ་  
དཔལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་  
དེ་དག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་དབང་བསྐྱར་བའི་གཞུངས་སྤྲུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུགས་པར་བྱ་  
ཡི། གང་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་གཞུགས་པར་མི་བྱ་སྟེ།  
དེ་དག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བལྟར་ཡང་མི་གཞུགས་ཤོ། ཞེས་དང་། རྒྱུད་དོ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས། བསྐྱེད་པ་  
བརྒྱ་ཐག་དག་ཏུ་ལོ། །ཅི་སྟེ་མངོན་པར་བཅོལ་བྱས་ཀྱང་། །གང་ཟག་བཞེས་ནི་འདིག་ཉེན་དུ།  
བསྐྱེད་པ་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་སྐྱེས་དང་། །ཐེ་ཚོམ་ལྡན་པ་ཉིད་

དང་ནི། །བཀའ་བཞེན་དུ་ནི་མི་བྱེད་པ། །དང་བ་མེད་ཉིད་འགྲུབ་མི་འགྲུབ། །ཞེས་གསུངས་པས་  
 སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མིན་ཞིག་མ་སྐྱེས་ན་སྲགས་ཀྱི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བ་དང་།  
 སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་བཞེན་ཚོལ་མེད་ཀྱི་སྣོད་བ་རོལ་ནས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་  
 ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མིན་ས་སྐྱེ་བའང་། དུམ་རིང་པོར་འབད་བ་ཆེག་རིལ་གྱིས་ལམ་བསྐྱོམ་པ་  
 ཁོ་ནར་རག་ལས་བ་ལ་དགོངས་ནས། དག་བཤེས་སྟོན་པས། བོ་ཉོ་བ་ལ། རོ་བོ་ཁྱོད་ཆེ་འདི་ལ་  
 གསང་སྲགས་ཀྱི་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་ཤིག །འདི་ནི་རྟ་ཁོད་ལ་ཞོན་བ་དང་འབྲ་སྟེ། བར་དེ་བས་ཆ་  
 མེད་བ་ཡིན་ནོ་གསུངས་པ་དང་། བོ་ཉོ་བ་ཆེན་པོ་གཞོན་དུས་ཐེག་བ་ཆེན་པོ་གསང་སྲགས་ཀྱི་  
 ཚོས་ཤིག་ཉན་ལ། ཁམས་སུ་སྤྱིན་ནས་སྐྱོམ་གཅིག་བྱ་སྐྱམ་པ་ཡོད་ཀྱང་དག་བཤེས་སྟོན་པའི་  
 རྒྱུ་དུ་ཚོས་འདི་ཞུས་ནས་འཕྲིག་ཚུད་པས་ཆེ་འདིར་སྲགས་ལ་འཇུག་པའི་འདུན་བ་ཡང་ཚོད།  
 ཁམས་སུ་འགོ་བའི་འདུན་བ་ཡང་ཚོད་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་  
 བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པའི་དུམ་ལ་རྣམ་མཁུན་དུ་བསྐྱོད་པའི་ལམ་རིམ་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟེ་དུ་དགོངས་  
 དབྱེད་ཞིབ་འཇུག་མཛད་པའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ལས་སུལ་དུ་བྱུང་བ་གང་ཡང་མེད་པར་  
 གཞིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྣོད་འཇུག་ལས། བསྐྱལ་བ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། །ཐུབ་དབང་  
 རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་པན་པར་གཞིགས། །ཞེས་དང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་ཀྱང་། བསྐྱལ་  
 བ་དུ་མའི་བར་དུ་མད་དུ་བྱུང་བའི་མཁུན་རབ་ཀྱིས་ཆེས་སྤྲ་བར་བྱས་ཏེ་ལམ་རྣམས་ལ་དབྱེད་པ་  
 བ་འདི་ཉིད་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་དམ་པར་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱིས་གཞིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་  
 གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐབ་ཚོས་གཞན་ལ་མཐོ་བསྟེགས་བྱེད་པའི་འདུན་བ་བསྐྱུངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་  
 ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱ་བར་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཚོ་གས་བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མ་རོབ་པ་རོབ་པར་བྱེད་པ་  
 དང་། རོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་རིམ་དུ་སྟོན་སེམས་དམ་བཅའ་ཅན་





དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚེ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འདྲ་  
དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས།  
བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་མདོར་བསྟུ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་མ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་  
ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རག་ལས་པས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་  
ན་དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེ་མེད་ན་དེ་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར་པན་ཡོན་བསམ་པ་སྟེ་  
རྒྱས་པར་གཞན་ལས་ཤེས་དགོས། གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་ཅི་ལ་བྱུག་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་མི་གཏོང་  
བ་དང་སྤེལ་བའི་སྲིར་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་  
ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་ལོག་སྐྱབ་བྱས་པའི་རྒྱན་གྱིས་དུས་ནམ་ཡང་འདིའི་དོན་མི་བྱའོ་སྟུང་པ་ལྟ་  
བུའི་སྐོར་རྒྱེ་བ་དགག་པའོ། །བཞི་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་འཕེལ་བའི་རྒྱར་དཀོན་མཚོག་མཚོན་  
པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསམག་པ་ལ་བརྩོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་གྱིས་སྐྱབ་དང་མཁའ་སྐྱོབ་སོགས་  
ཀྱི་དབུ་སྐོར་བ་དང་། གཞན་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་  
བྱང་སེམས་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་མི་སྟན་པ་བརྗོད་པ་དང་། ལྷག་བསམ་མ་ཡིན་པས་གཡོ་སྐྱེ་བྱེད་པ་  
སྟེ་ནག་པོའི་ཚོས་བཞི་སྤང་པའོ། །བཞི་ཚན་གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བཞིན་དུ་རྒྱན་སྐྱབ་སྤང་བ་དང་།  
སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྐྱེ་མེད་པའི་བསམ་པ་བྱང་སོས་གནས་པ་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སྟོན་  
པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་དོན་གནས་ཀྱི་བསྟུན་པ་བརྗོད་པ་དང་བྱང་སེམས་གར་ཡོད་མི་ཤེས་པས་སེམས་  
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དག་སྤང་སྤང་བར་བཤམ། རང་གིས་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྗོགས་པའི་  
བྱང་ཚུབ་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་དཀར་ཚོས་བཞི་བསྟེན་པ་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་དང་མི་འབྲལ་  
པའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ནི། ཅུ་སྤྱང་བཙོ་བརྒྱད་དང་། ཉེས་བྱས་བཞི་བཅུ་ཞེ་དུག་  
271

གི་ཉེས་པས་ནམ་ཡང་མ་གོས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད་བའོ། །  
དེ་ལྟར་སྒྲོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་སྒོ་ག་དང་བསྒྲོམ་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སྐྱེད་བའི་བར་དུ་  
བསྐྱེད་བའི་ཞེ་དམ་དང་། གཤམ་ཏེ་ཉེས་ལྷུང་གིས་གོས་ན་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྤྱིར་བཙུགས་  
པའི་ཐབས་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །རང་རེ་ལྟ་བུ་དབང་དུས་སུ་བྱང་སྒྲོམ་ལེན་ཁུལ་བྱས་ཟིན་པ་  
རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོན་འཇུག་ཅིག་ཅར་སྐྱབས་ནའང་འགལ་བ་མེད་མོད། སྤྱིར་སྒྲོན་སེམས་ཅན་ཚོ་  
གས་བསྐྱེད་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་སྒྲོབ་རུས་མི་རུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་དུང་ཡང་།  
སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་སྒྲོབ་མི་རུས་ན་སྒྲོན་སེམས་དམ་བཅའ་ཅན་ལེན་མི་དུང་བ་དང་།  
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་བའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་སྒྲོབ་འདོད་ལྷུང་  
བ་མ་གཏོགས་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་མི་རུས་པ་ལ་འཇུག་སེམས་ཚོ་གས་འབོགས་པ་རྣམས་པ་ཐམས་  
ཅད་དུ་བྱར་མི་དུང་ཚུལ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། རང་གི་རུས་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོན་འཇུག་རིམ་  
ཅན་དུ་སྐྱབས་ན་ལེགས་པར་མངོན་ནོ། །

གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱོད་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་ཚུལ་ནི། སྐྱེད་བའི་གསོལ་འདེབས་  
ཡན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱབས་དང་འགྲེ། དངོས་གཞི་ལ་གཉེས། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེན་  
བྱེད་མར་སྤྱོད་བྱུག་དང་། གཞན་ཀྱི་རྒྱུད་སྐྱེན་བྱེད་བསྐྱེད་བའི་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བྱུག།  
སྐྱེན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྗོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་  
རབ་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཏོང་བའི་སེམས་པ་དགེ་བ་དང་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ས་  
པའི་ལུས་ངག་སྐྱེན་པ་ལ་འཇུག་བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་པ་ནི་སྐྱེན་པའི་རོ་བོ་ཡིན་ལ། རང་  
གི་ལུས་ལོངས་སྐྱོད་དགེ་ཙམ་ཐམས་ཅད་སེར་སྒྲོམ་མེད་པར་སྐྱེད་ཐག་པ་ནས་བཏང་བའི་འགྲུས་བྱ་  
དང་བཅས་པ་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སྐྱོའི་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱོགས་པ་ལས་སྐྱེན་པའི་མར་སྤྱོད་དུ་

འགྲུང་བ་ཡིན། དགྲེན་གསུམ་ལས། ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ནི། ཟང་ཟེང་ལ་མི་ལྟ་བུའི་སྤྱལ་པའི་བསམ་  
བས་སྒྲོན་དུ་རུང་བ་ནམས་ལ་དམ་པའི་ཚོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲོན་པ་དང་། བཟོ་ལ་སོགས་  
པ་འདྲིག་ཉེན་གྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཁ་ན་མ་ཚོ་བ་མེད་པ་རིགས་པར་སྒྲོན་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་  
འདྲིན་དུ་འཇུག་པའོ། །མི་འདྲིགས་པའི་སྤྱིན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་ཚོམ་རྒྱུ་སོགས་མིའི་འདྲིགས་  
པ་དང་། ལྷག་མེད་ཚུ་སྤྱིན་སོགས་མི་མ་ཡིན་པའི་འདྲིགས་པ་དང་། མེ་ཚུ་སོགས་འབྱུང་བའི་  
འདྲིགས་པ་ལས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲོབ་པའོ།།

ཟང་ཟེང་གི་སྤྱིན་པ་ནི། མི་རུང་བའི་དགག་བྱ་དང་བྲལ་བའི་ཡུལ་དགྲེན་གཉེན་ཐ་མལ་བ་  
མཚོ་དམན་མཉམ་པ་ལོན་སྒྲོན་ཅན་སྤྱིད་པ་སྤྱལ་བ་སྟེ་ཞིང་བཅུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ། ལྟ་ངན་  
མཚོག་འདྲིན་དང་ཁེངས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དམན་བས་མ་བསྐྱད་པའི་སྤྱིའི་བསམ་པ་འདི་ལས་  
སྤྱིན་པའི་བར་སྤྱིན་རྫོགས་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་དགོས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དང་པོ་ནས་བདོག་པ་  
ཐམས་ཅད་བཏང་ཟེན་པས་བཅོལ་བའི་རྗེས་ལེན་པ་དང་མཚུངས་སོ་སྟམ་པ་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་  
པ་དང་། ཡུལ་འདི་ནམས་སྤྱིན་པའི་བར་སྤྱིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་སོ་སྟམ་པ་  
ཞིང་ལ་དམིགས་པའི་བྱེད་པར་གསུམ་ལྟན་དང་། རྗེ་བྲག་སྐབས་སུ་བབས་པ་གང་རུང་གིས་  
ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། འགྲུངས་པ་དང་སྤྱལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཚུལ་མིན་སྤངས་པའི་  
བཞིན་གསལ་ཞིང་འཇུག་པ་དང་གསོང་སོར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོར་བ་ཚུལ་དང་མཐུན་པས།  
དངོས་སོ་གང་བཏང་བ་དེས་འཕྲལ་དུ་གཏུངས་ཤིང་སྤྱལས་སུ་གཞོད་པ་དང་འཕྲལ་བའི་ཡང་  
སྤྱལས་སུ་གཞོད་པ་མི་གཏོང་བར། བཏང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཕྲལ་དུ་བའི་ཞིང་སྤྱལས་སུ་ཐན་པ་  
དང་འཕྲལ་མི་བའི་ཡང་གཏན་དུ་ཐན་པའི་བཟང་བཏུང་གོས་སྟན་ཁང་གིས་ས་ཞིང་རྟ་སྐྱང་དར་  
ཟབ་འབྲུ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ལོངས་སྒྲོན་ནམས་དངོས་སུ་གཏོང་བའང་། དཔེན་  
པར་སོང་སྟེ་བསམ་པ་དག་པས་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་མཁོ་རྒྱའི་ཡོ་བྱད་སྟེ་ཚོགས་དབག་ཏུ་མེད་པ་



གཏོང་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོར་བསྐྱོ་བ་རྣམས་ལའང་བསྟེན།

མདོར་ན་ཡོངས་སུ་བརྩུང་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་རྒྱས་པར་  
བསམས་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྦྱོང་དུས་གསུམ་  
ཀྱི་དགེ་ཅེ་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པངས་པ་མེད་པ་གཏང་བར་མོས། དབེན་པར་  
རྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་དག་པར་བཟུགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོས་  
བརྟན་པར་མོས་པ་དང་། འབྲུ་སྲིན་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་མེ་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པ་ལས་  
སྦྱོབ་པ་དང་། སྤང་སློང་དང་བྱ་བྱི་སོགས་ལ་ཟས་སྲན་བྱ་རེ་སྟེར་བ་ལྟ་བུ་རུས་པ་རྣམས་ལ་ད་ལྟ་  
ནས་འཇུག་ཅིང་ས་མཐོན་པོའི་སྦྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ཀྱང་སྦྱོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྤྱང་།  
སྦྱིན་པ་གང་རུང་ཞིག་གྲེད་པའི་ཆེ་ཡང་པར་སྦྱིན་ཏུག་ལྡན་དུ་བྱས་ན་སྦྱོབས་ཆེ་བས་རང་གཅིག་  
དུའི་དོན་དུ་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་ཡིད་གྲེད་སྟོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཚོས་ལ་  
མོས་ཤིང་བཟོད་ལ་གཞན་གྱིས་གཤེ་བ་སོགས་བཟོད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་  
བའི་ཕྱིར་སྦྱོབ་པ་བསྐྱེད་པའི་བཅོམ་འགྲུས་དང་། ཐེག་དམན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་  
པས་དགེ་བ་དེ་རྫོགས་བྱུང་དུ་བསྐྱོ་བའི་བསམ་གཏན་དང་། སྦྱིན་བྱ་སྦྱིན་གྲེད་ལེན་པ་པོ་རྣམས་  
བདེན་སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྦོ་ནས་ཉམས་སུ་སྤྱང་ངོ་།།

གཉེས་པ་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་ཞེ། གཞན་གཞོན་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིད་ཕྱིར་  
ལོག་པའི་སྦོང་པའི་སེམས་པ་ནི་ཚུལ་གྱིས་དང་། དེའི་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་ཚུལ་  
གྱིས་སྦྱིན་པར་སྦྱིན་དུ་འགྱུར། དཔྱེན་གསུམ་ལས། སྦོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་ཞེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་  
སྦོམ་ལྡན་རབ་བྱུང་ཡིན་ན་སོ་ཐར་རིས་ལྟ་གང་རུང་དང་། དགེ་བསྟེན་པ་མ་ལྟ་བུ་གྱིས་པ་ཡིན་  
ན་སོ་ཐར་རིས་གཉེས་གང་རུང་དང་། ལྷ་ལྷ་བུའི་སོ་ཐར་གྱི་ཉེན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་  
སྦོམ་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན་སོ་ཐར་དང་བྱུན་མོང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལུས་ངག་གི་



བདུན་ནམ་མི་དག་བཅུ་སྟོང་བའི་སེམས་བའོ།།

དག་བ་ཚོས་སྤྱད་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། བྱང་སེམས་གི་སྡོམ་བ་སྦྱངས་པའི་འོག་ཏུ་ལུས་  
དག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་དག་བ་བསགས་བ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་སོས་བསམ་  
སྟོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་བ་དང་། ལྷ་མ་དང་པ་མ་དང་ནད་བ་ལྟ་བུའི་ཞིང་བྱད་བར་ཅན་  
ལ་གྲུས་བས་རིམ་གྱི་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་ཚོགས་བསགས་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་བ་  
བརྗོད་ཅིང་གཞན་གྱི་དག་བ་ལ་ཡི་རང་གི་ཚོག་བརྗོད་བ་དང་། བ་རོལ་གྱིས་གཞོན་བ་བྱས་བ་  
སྟོན་ལས་སུ་བརྟགས་ཏེ་བཟོན་བ་བསྟོམ་བ་དང་། སྟོན་གསུམ་གྱི་དག་བ་རྣམས་རྗོགས་བྱང་དུ་  
བསྟོ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྟོན་ལམ་འདེབས་བ་དང་། དགོན་མཚོག་གསུམ་  
ལ་མཚོན་བ་འབྲུལ་བ་དང་། ཕྱིན་དུག་གི་དག་བའི་སྟོགས་ལ་བཙོན་འབྲུས་ཚོམ་པའི་བག་ཡོད་  
བར་གནས་བ་དང་། དམ་ཤེས་གྱིས་དབང་པོའི་སྟོན་ཉོན་མོངས་སྟོགས་ལས་སྤྱང་བ་དང་ཟས་གྱི་  
ཚོད་རིག་བ་དང་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོན་སྤྱད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་བསྟོམ་བ་དང་། དག་བའི་བཤེས་  
གཉེན་བསྟེན་ཏེ་ཉེས་བ་རྣམས་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་ནས་སངས་རྒྱས་སྤྱས་བཅས་གྱི་སྤྱན་སྦྲར་  
བཤགས་བསྐྱེད་བྱ་བ་སོགས་མདོར་ན་མར་ཕྱིན་དུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་དག་བའི་ཚོས་རང་རྒྱུད་  
ལ་མ་སྐྱེས་བ་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེས་ཐེན་མི་ཉམས་བ་དང་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་བ་རི་སྟེད་བའོ།།

སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་  
ཁ་ན་མ་རྩོ་བ་མེད་པར་རི་ལྟར་རིགས་བར་སྐྱབ་བ་སྟེ། མགོན་པོ་རྣམས་གྱི་ལམ་སྟོགས་བྱེད་བ་  
དང་ཉེས་བ་མེད་པའི་ཞིང་ལས་གྱི་ཐབས་སྟོན་བ་སོགས་བྱ་བ་བྱེད་བ་དང་ནད་བ་ལ་སྦྱོན་སྦྱོན་  
བ་དང་ལོང་བ་ལ་ལོང་བྱེད་བ་སོགས་སྟོགས་བྱ་དགོས་པའི་དོན་བྱེད་བ་དང་། སེམས་ཅན་  
རྣམས་ལ་གང་འཚམས་གྱི་ཚོས་བསྐྱེད་ནས་ཉེས་སྟོན་དང་སྤྱག་ཀུན་ལས་བརྒྱུག་བ་ཐབས་ལ་  
མོངས་པའི་དོན་བྱེད་བ་དང་། བན་འདོགས་བ་རྣམས་ལ་བྱས་བ་གཞོ་བའི་ཕྱིར་འབྲུལ་དང་ཡུན་

གྱི་མན་པ་སྐྱབ་པ་མན་འདོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་། གཅན་གཟན་དང་ཚུ་མིན་དང་རྒྱལ་པོ་དང་  
 ཚོམ་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་འདིགས་པ་ལས་སྨྱོབ་པ་འདིགས་པས་ཉེན་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་། བ་མ་  
 སོགས་གཉེན་བཤེས་དང་མོངས་སྨྱོད་དང་བུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་ངན་མི་རྟག་པ་བསྟན་པས་སེམས་  
 བ་ལྷ་ངན་གྱིས་གཟེར་བའི་དོན་བྱེད་པ་དང་། འཚོ་བས་མོངས་པ་ལ་ཟས་སྒྲོམ་དང་ངལ་དུབ་གྱིས་  
 ལྷག་བསྐྱེད་པ་ལ་བཞོན་པ་དང་སྐྱེན་པོ་རྣམས་ལ་གོས་རྒྱན་སོགས་སྐྱེན་པ་ཡོ་བྱེད་གྱིས་མོངས་  
 པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་རྣམས་ལ་ཟས་གོས་མལ་སྟན་སོགས་སྟེར་བ་དང་གདམས་ངག་  
 བརྒྱད་དང་རྗེས་བསྟན་ལྡེའི་ཚོས་སྟོན་པ་གནས་འཆར་བར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་། སེམས་  
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ལུས་ངག་གི་སྨྱོད་པ་གང་གིས་སེམས་ཅན་དེ་ལ་སྐྱབ་  
 བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་སྐྱེན་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤིག་སྨོང་དགོ་སྐྱབ་ལ་འགོད་མི་རུས་ན་སྤངས་ལ་  
 རུས་ན་འཇུག་པ་སོགས་སློ་མཐུན་པ་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་། དད་པ་དང་ཚུལ་བྱིས་དང་  
 རོས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་གཏམ་གྱིས་གཟེངས་བསྟོད་པ་ཡང་དག་པར་  
 ཞུགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་པ་བྱེད་པ་རྒྱུ་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་ལ་སྐྱོད་བབ་པ་དང་ཆད་པ་  
 རྒྱུ་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་གྱིས་ཚར་གཅོད་པ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་པར་སྨྱོད་  
 པ་རྣམས་གདུལ་སྤྱིར་ཚ་གང་གི་དཔྱལ་བ་སྐྱེད་ནས་སྨྱོ་བར་བྱས་ཏེ་ཉེས་སྨྱོད་བསྐྱོག་པ་སོགས་  
 རྩ་འབྲུལ་གྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གོ། །ཚུལ་བྱིས་གསུམ་  
 ལུན་སྐྱེད་ཚོགས་པའི་རྒྱ་དང་རི་རྟོག་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་ཚུལ་བྱིས་ལེའུ་  
 ར་འབྲེལ་ལས་ཤེས་དགོས།

མདོར་ན་ཚུལ་བྱིས་བསྐྱེད་པའི་མན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ལུན་  
 རིང་བསམས་པའི་སློ་ནས་བསྐྱེད་པའི་དཔྱལ་བ་དག་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀུན་  
 ལས་བསྐྱེད་ཏེ་ཚུལ་བྱིས་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་སྨོན་གང་གིས་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱང་རྒྱལ་

སེམས་དབའི་སྐྱོམ་པ་མིག་འབྲས་བཞིན་གཅེས་པར་བསྐྱེད་བཤམ་འབད། མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གཙོ་  
བོར་བཟུང་བའི་གང་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྟོབ་འདོད་སྟིང་ཐག་བ་ནས་སྐྱེད་ཞིང་ས་  
མཐོན་པོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱ། བར་ཕྱིན་དུག་ལྡན་དུ་  
སྐྱེད་པའི་ཆོ་རང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་བཤམ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐྱིན་པ་ཡིན་  
ལ་ལྷག་མ་སྐྱར་དང་འབྲ།

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ནི། གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་བྱུང་བས་མི་བརྗེ་  
བར་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་དང་ཚོས་ལ་མོས་པ་ལྟིན་དུ་གནས་པའི་སེམས་པ་ནི་བཟོད་པའི་  
ངོ་བོ་དང་། གཞན་ལ་ཁོ་བ་དང་སྟོ་ལི་བ་དང་མ་མོས་པ་རྣམས་འགོག་པའི་སེམས་ཀྱི་གོམས་པ་  
ཡོངས་སུ་རྗེས་པ་ན་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། གཞོད་བྱེད་  
ལ་རི་མི་སྐྱེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། བ་རོལ་གྱི་དགས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལས་དུ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ཡིན་  
ཉེ། དེ་ཡང་གཞོན་གྱིས་བརྒྱམས་པ་འགའ་ཞིག་པན་འདོགས་མཁན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་ཀྱང་འདིར་  
རང་དབང་མེད་པའི་སྐྱེས་ནས་མི་ཁོ་བ་ལྟར། ས་རྒྱས་མ་སྐྱངས་པ་དང་ཡུལ་ཉེ་བ་དང་ཚུལ་མིན་  
ཡིད་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལས་ཞེ་སྤང་སྟེ་ལ། ཞེ་སྤང་གིས་གཞོད་བྱེད་དེ་དབང་  
མེད་དུ་བསྐྱུལ་བ་ཡིན་ཅ་ན་ཁོ་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པའི་རང་དབང་མེད་པས་ཁོ་མི་རིགས་པ་  
དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་བས་རང་ཡང་གསོད་པར་བྱེད་ན་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་  
ལྟ་ཅི་སྟོས་པས་ཁོ་མི་རིགས་པ་དང་། གཞན་ལ་གཞོད་འཆོ་བྱེད་པ་བྱིས་པ་མི་མཁས་པ་རྣམས་  
ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་མེ་ཆ་ཞིང་སྟེག་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཁོ་མི་རིགས་པ་དང་མཚུངས་ལ། མྱོ་  
བུར་བ་ཡིན་ན་ནས་མཁར་དུ་བ་འཕུལ་བའི་སྟོན་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་ཁོ་མི་རིགས་པ་དང་འབྲ་བ་  
དང་། གཞན་གྱིས་བརྟེན་པའི་ཆོ་དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་ལ་ཁོ་ན་དབྱུག་པ་དང་མཚོན་ཆ་ལའང་  
ཁོ་རིགས་ལ། བརྒྱད་ནས་གཞོད་པ་སྟེལ་བ་ལ་ཁོ་ན་གཞོད་བྱེད་དེ་ཞེ་སྤང་གིས་ཐད་པས་དེ་ལ་

ཁོ་བར་རིགས་ཀྱི་གཞོན་ཕྱེད་ལ་དངོས་བརྒྱན་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཁོ་མི་རིགས་པ་དང་།  
 གཞོན་ཕྱེད་བསྐྱེད་པའི་ཅ་བའི་རྒྱ་ལ་ཁོ་ན་སྤོན་ཆེ་གཞན་གཞོན་ཕྱེད་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་  
 བས་དེ་ལ་ཁོ་རིགས་ཀྱི་གཞོན་ཕྱེད་ལ་ཁོ་མི་རིགས་པ་དང་། གཞོན་ཕྱེད་ལ་ཁོ་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་མ་  
 བཟོད་པས་ཡིན་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤོན་མོ་ཞིག་མི་བཟོད་པ་དང་ངན་འགྲོའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཁོ་བ་ནན་  
 ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་འགའ་བས་ཁོ་མི་རིགས་པ་དང་། དགས་བཏབ་པའི་མཚོན་ཆ་དང་རང་  
 གི་ལུས་གཉིས་ཀ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འདྲ་བས་རང་ལུས་ལ་མི་ཁོ་ན་ཅིག་ཤོས་  
 ལ་འང་ཁོ་མི་རིགས་པ་དང་། རང་དོན་ཁོ་ན་སྤྱུག་པའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་མི་ཁོ་ན་སེམས་ཅན་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པར་ཁས་ལྷངས་ནས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་ལྷན་རྣམས་གཞན་  
 ལ་ཁོ་བ་གཏན་མི་རིགས་པ་དང་། བསྟོད་པ་དང་འགགས་པས་འདི་སྤྱི་གང་དུའང་ཕན་བ་མེད་ལ།  
 སེམས་དོན་མིན་ལ་གཡོང་བ་དང་སྤོད་ལས་འཇིག་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་སྤྱུག་དོག་བསྐྱེད་པ་  
 སོགས་ཉེས་པ་མང་བས། གཞོན་ཕྱེད་ཀྱིས་བསྟོད་འགགས་སོགས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི་བདག་  
 ངན་འགྲོར་ལྷུང་བ་སྤྱང་བྱེད་དང་ཆགས་པའི་འཆིང་བ་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པས་དགའ་བར་རིགས་པ་  
 དང་། བརྟམ་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་སེམས་གང་ལ་འང་མི་གཞོན་ཅིང་རྟོན་པ་འཛོལ་པའི་བར་  
 ཆད་བྱེད་ཀྱང་འཕྲལ་དུ་བསྐྱུར་དགོས་པའི་རྟོན་པ་སྤོན་མོ་ཞིག་གི་སྤྱིར་དུ་ཆེ་རབས་མང་པོར་རྗེས་  
 སྤྱི་འབྲངས་པའི་ཁོང་ཁྱིའི་སྤྱིག་པ་བསག་མི་རིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་  
 ལ་འགོད་པར་དམ་བཅས་ནས་མི་མཚའ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་རྟོན་བཀྱར་ངན་དོན་ཅམ་རྟོན་པ་ལ་  
 གཏུང་བར་བྱེད་མི་རིགས་པ་དང་། གཞོན་ཕྱེད་རྒྱན་ན་སྟམ་པའི་བསམ་ངན་ཅམ་ཀྱིས་དེ་ལ་མི་  
 གཞོན་པས་རང་ངལ་བ་ཅམ་དུ་ཟད་ལ། གཞོན་དུ་རྒྱུག་ན་འང་རང་གཞན་སྤྱང་བར་འགྱུར་པའི་ཉེས་  
 དམིགས་བསམས་ནས་དགག་པ་སོགས་ཡང་དག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སོ་སོར་རྟོག་  
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁོང་ཁྱིའི་འཇིན་ཚུལ་མི་འཐད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པའོ།།

སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་མེན་གྱི་བཟོད་པ་ནི། སྤོན་ལས་དང་འབྲུལ་སྤོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་  
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ལམ་དུ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་སྤྱོད་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་མི་དགའ་  
 བ་བྱ་མི་དགོས་ལ་བཅོས་སུ་མེད་ན་མི་དགའ་བ་བྱས་ཀྱང་པན་པ་མེད་པས་མི་དགའ་བ་བྱས་པ་  
 ལ་དགོས་ཀྱིས་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་བའི་སྤོན་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་  
 འདོད་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཐེབས་ཆེ་མངོན་རྣོན་གྱིས་མཚོ་བའི་རྟོགས་པ་སེལ་བ་དང་།  
 སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤོང་བ་ན་དེ་མི་དགའ་བ་ལས་བྱུང་བས་འབྲས་བུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ན་རྒྱ་ལས་  
 ངན་བརྗོད་དགོས་པར་ཤེས་ནས་སྤྱིག་པ་ལ་འཇེམ་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་གདུངས་ཆེ་སྤྱུག་  
 བསྐྱེད་མེད་པའི་བདེ་བ་འདོད་ན་དེའི་རྒྱ་དགའ་བ་སྤྱོད་དགོས་པར་མཚོང་ནས་དགའ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་  
 དགའ་བ་དང་། རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་སེམས་ཅན་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཉེན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིང་  
 རྗེས་སུ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་མང་བས་ལམ་དུ་བྱེད་ཤེས་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་འདོད་བྱའི་གནས་སུ་འགྱུར་  
 བ་དང་། སྤོན་ཆད་འཁོར་བར་འབྲུམས་ཆེ་དགོས་པ་དམན་པའི་འདོད་ཡོན་ཅུང་ཟད་རེའི་སྤྱིང་དུ་  
 ལས་ངན་མང་པོ་བསགས་པས། དཔུལ་བར་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དཔག་མེད་  
 སྤོང་ཡང་རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་ལྷུང་ལ། ཚོས་སྤྱིང་དགའ་བ་སྤོང་བའི་ཆེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་  
 ཅུང་ཟད་བྱུང་བ་རང་དང་གཞན་གྱི་པན་བདེ་སྤྱོད་སྤྱིང་ཡོན་པས་ཤིན་ཏུ་བཟོད་རིགས་པ་དང་། ལུ་  
 ལྟོགས་ཅན་རྣམས་ལམ་ལྷན་སྤྱོད་ལ་མོས་པ་བརྟན་པའི་དབང་གིས་མདུང་ཅེ་གསུམ་ལ་མཚོངས་  
 པ་དང་མེ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་སོགས་གྱི་དགའ་སྤྱོད་བཟོད་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཞིང་  
 ལས་དང་གཡུལ་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་དགའ་སྤྱོད་དུ་མ་བསྐྱེད་བཟོད་ན་སེམས་ཅན་  
 ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་སྤྱོད་པའི་སྤྱིང་དུ་དགའ་སྤྱོད་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅིའི་སྤྱིང་མི་བཟོད་སྤྱོད་པ་དང་།  
 གསད་པར་བྱ་བའི་མི་ཞིག་སོར་མོ་བཅད་དེ་ཐར་ན་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་ལྟར། མིའི་དགའ་  
 སྤྱོད་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤོང་བའི་སྤྱོད་ཀྱིས་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གདུང་དུ་བརྗོད་ཀྱིས་

ན་ལིན་ཏུ་ལེགས་སྐྱེས་དུ་དགའ་སློབ་ཚད་མེད་པ་འོས་པ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་  
ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཚུང་རིམ་དང་བསྐྱེད་ཀྱིན་དང་དུ་ལེན་པའོ།།

དང་དུ་སྐྱེད་བར་བྱ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ནི། ཚངས་སྦྱོང་འཕེལ་བའི་གནས་ཚུལ་གོས་དང་  
བསོད་སྦྱོམས་སོགས་ངན་བ་དང་ཉུང་བ་རྙེད་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། འཇིག་  
རྟེན་གྱི་ཚོས་མ་རྙེད་པ་དང་མི་སྟོན་བ་སོགས་དགུ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། འཆག་བ་དང་  
འདུག་པའི་སྦྱོང་ལམ་གྱིས་ཉིན་མཚན་དུ་སྐྱིབ་བ་རྣམས་ལས་སེམས་སྦྱོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱད་  
བསྐྱེད་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྐྱ་མ་ལ་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་དང་ཚོས་རྣམས་  
གཟུང་བ་སོགས་ཚོས་འཇིན་བ་བདུན་ལ་ཚོལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། སྐྱ་དང་ཁ་སྤྱ་  
བྲེག་བ་དང་གོས་བྱས་བ་དང་ཁ་དོག་ངན་བ་སོགས་སྦྱོང་མའི་འཚོ་བ་བདུན་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱད་  
བསྐྱེད་དང་། དགེ་སྦྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆེ་ལུས་སེམས་ངལ་བ་དང་དུབ་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་།  
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། ལྷང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་  
ཀྱི་ལས་སོགས་རབ་བྱུང་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཞིང་ལས་དང་ཚོང་སོགས་བྱིས་པའི་འབྲུལ་  
གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཉེ་བརྒྱད་དོ།།

ཚོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་བ་ལ་མོས་པའི་བཟོད་བ་ནི། དང་བའི་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་  
གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། འདོད་  
པའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ཚེན་པོ་དང་། ལྷང་བྱའི་ཡུལ་ལེགས་པར་སྦྱང་  
བ་འབྲས་བུར་བཅས་བ་དང་། དོར་བྱའི་ཡུལ་ཉེས་པར་སྦྱང་བ་འབྲས་བུར་བཅས་བ་དང་། བསྐྱོམ་  
པའི་ཡུལ་ཐོབ་བྱའི་དོན་བྱང་རྒྱབ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ཐམས་  
ཅད་དང་། ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོགས་དམ་པའི་ཚོས་ཉེ་ཡུལ་  
བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ལ་ལྷང་དང་རིགས་པས་ངེས་པ་ཚུལ་བཞིན་བྱངས་པའི་དོན་ལ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་



ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱེས་དུ་མོས་པ་བརྟན་པོ་སྦྱང་བའོ། །མདོར་ན་བཟོད་པའི་པན་ཡོན་  
དང་། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཁྲིས་བས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་ཅ་འཛོམས་པ་  
སོགས་མི་བཟོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡུན་རིང་བསྐྱོམས་ནས། རྒྱུན་དུ་འཛོལ་བའི་སྐྱབས་  
བཟོད་པའི་སྐྱོན་ས་ལམ་དུ་འབྱེད་གང་ལུང་དང་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་སྦྱང་ཅི་ལུང་  
དང་། ས་མཐོན་པོའི་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ཀྱང་སྦྱོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱ། བར་ཕྱིན་དུག་ལྡན་  
དུ་སྐྱབས་པའི་སྐྱབས་གཞན་བཟོད་པ་ལ་འགོད་པ་བཟོད་པའི་སྦྱིན་པ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་སྤར་དང་  
འབྲ།

བཞི་པ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ནི། དགེ་བའི་ཚོས་སྤྱད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་  
བཤམ་སེམས་མདོན་པར་སྦྱོ་བ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་དོ་མོ་དང་། དེའི་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་  
བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དུ་འགྲུབ། དེའི་ན་གསུམ་ལས། གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། སེམས་ཅན་  
གཅིག་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་ཆེན་སྟོང་དང་ཡུན་མཉམ་པའི་ཉིན་ཞག་བསགས་  
པའི་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་བ་སྤྱད་འགྲུས་འགྲུབ་དུ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་  
ཁོ་ནར་གནས་པའི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སྤྱད་དགོས་ནའང་སྦྱོ་བར་བྱས་ཏེ་རྫོགས་བྱང་  
གི་ཕྱིར་དུ་བཙུན་པ་མི་གཏོང་ན། དུས་ཀྱི་ཡུན་དེ་ལས་ལྷང་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆེས་ཆུང་བས་  
རྩ་ཅི་སྦྱོས་སྐྱེས་དུ་བསམ་པའི་གོ་ཆ་གྲོན་པའོ། །དགེ་བའི་ཚོས་སྤྱད་པའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། ཕྱིན་  
དུག་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་མདོན་པར་སྦྱོ་བའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་  
བཙུན་འགྲུས་ནི། དོན་བྱ་བ་བརྟུ་གཅིག་ལ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱོར་བའི་བཙུན་འགྲུས་སོ། །

བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་འགལ་རྒྱུན་མི་མཐུན་སྤྱོད་གསུམ་ལས། ད་དུང་ལོང་ཡོད་སྐྱེས་པའི་  
ཕྱི་བཤོལ་བྱེད་པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར། ཆེ་འདིར་ཡུན་རིང་མི་སྦྱོད་པར་འཆི་བ་དང་ཤི་ནས་  
དན་འགྲོར་སྤྱང་བ་དང་སྐྱེན་ཆད་ཉེན་བཟང་རྙེད་དཀའ་ཚུལ་གསུམ་སྤར་བཤམ་ཞིན་སྤྱད་བསྐྱོམས་

བ་དང་། བྱ་བ་ངན་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར། རོན་མེད་པའི་ལོང་གཏམ་སྐྱ་བ་དང་དགོད་པ་  
 སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་རྣམས་ཆེ་འདིར་དགེ་སྐྱོར་ཉམས་བྱེད་དང་སྤྱི་མར་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་  
 རྒྱ་ཡིན་པས། འདི་འདྲ་ལ་ཆགས་ནས་ཆེ་འདི་དང་སྤྱི་མར་དགའ་བ་མཐའ་ཡས་བ་སྐྱེད་བྱེད་དམ་  
 པའི་ཚོས་སྤང་མི་རིགས་ཚུལ་བསམ་བ་དང་། སྐྱོན་ཀྱུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱུན་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་  
 བདག་འདྲས་ཐོབ་ག་ལ་རུས་སྣམ་དུ་ཞུམ་པའི་གཉེན་པོར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་དང་  
 །ཤ་སྤང་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་གསུངས་ན་བདག་མིར་སྐྱེས་ལ་སྤང་དོར་ཤེས་པས་  
 བཅོམ་བ་མ་དོར་ན་ཅིའི་སྤྱིར་མི་ཐོབ་སྣམ་བ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་སངས་  
 རྒྱས་ཟེན་གཅིག་གིས་ལམ་སྐྱབ་པ་མིན་གྱི་བདག་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ལམ་བསྐྱོམ་པས་གོ་འཕང་རྩེ་  
 མཐོར་གཤེགས་པའོ་སྣམ་དུ་བསམ་བ་དང་། ལྷང་ལག་སོགས་སྤྱིན་པར་གཏོང་བ་དགའ་བས་མི་  
 རུས་སོ་སྣམ་དུ་ཞུམ་པའི་གཉེན་པོར། འཁོར་བར་འབྱམས་དུས་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་པའི་  
 བར་ལུས་བཅད་ཉལ་དང་བསྐྱེགས་བ་དང་གཤེགས་བ་སོགས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསམ་བ་རྗོད་ལས་  
 འདས་བ་སྐྱོང་ཡང་དགོས་དོན་གཏན་མ་གྲུབ་ལ། བྱང་ཚུབ་བསྐྱབ་སྤྱིར་དགའ་བ་སྤྱེད་པའི་སྤྱུག་  
 བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱི་མ་ལ་སྤོས་ན་ཚུང་ཞིང་དོན་གཉེས་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཆེ་བས་བཟོད་རིགས་བ་  
 དང་། ཡན་ལག་སྤྱིན་པར་གཏོང་བ་ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་མིན་གྱི་ཚོད་མ་སོགས་སྤྱིན་པ་ལ་  
 ཚུང་རིམ་ནས་གོམས་པར་བྱས་པས་ནམ་ཞིག་རང་ལུས་ལ་ཆགས་པ་ལོག་ཅིང་སྤྱིར་རྩེ་ཆེན་  
 པའི་སྤོབས་རྒྱས་པའི་ཆེ་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་ན་གཏོང་མོད། གཏོང་བའི་དུས་སུ་དགའ་བ་ཅི་  
 ཡང་མེད་པས་འཛིགས་མི་རིགས་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་སྤྱིར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡང་  
 རྒྱང་དགོས་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་སྣམ་པའི་གཉེན་པོར། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྤིག་པ་སྤངས་པས་  
 ལུས་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་མེད་ཅིང་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་སེམས་ལ་མི་བདེ་བ་  
 མེད་པས་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་སྐྱོད་མེད་པ་དང་། ཚོགས་མཐའ་ཡས་བ་བསགས་བ་དགའ་

བས་མི་བྱས་སྐྱེས་དུ་ཞུས་པའི་གཉེན་པོར། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཡོན་  
ཉན་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གནས་པ་  
ལ་དམིགས་ནས་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྐྱེས་པས་སྣོམ་པ་བཟུང་བ་ན། གཉེན་  
ལོག་གས་བག་མེད་པར་གྱུར་ཡང་དུས་ཉམ་ཏུ་བསོད་ནམས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་གསོག་  
བྱས་པས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བདེ་ལྡན་ཏུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཚུལ་བསམ་པའོ།།

བཙོན་འགྲུས་གྱི་མཐུན་ཆེན་བསྐྱེད་པ་ལ་སྣོབས་བཞི་ལས། དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་  
སྐྱེ་དང་ཁྱད་པར་བྱང་སེམས་གྱི་སྣོད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་དེ་དག་ལས་འདས་པའི་ཉེས་དམིགས་  
བསམས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པའི་སྣོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞན་སྐྱེས་ལའང་ལམ་སྐྱེས་པའི་  
ཐོགས་གྱི་རེ་བ་མི་འཆའ་བར་རང་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་པོ་སྐྱེས་པའི་ལས་གྱི་རྒྱལ་དང་། བལ་བ་  
ནམས་གྱིས་རང་དོན་ཡང་མི་བྱས་ན་གཞན་དོན་ལྟ་ཅི་སྣོབས་ལ་བདག་གི་དོན་གཉེས་སྐྱེས་པར་  
བྱས་སོ་སྐྱེས་པ་བྱས་པའི་རྒྱལ་དང་། བདག་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་ཡི་ཉོན་མོངས་བདག་  
ལས་ནམ་ཡང་རྒྱལ་བར་མི་བྱའོ་སྐྱེས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་སྣོན་ནས་དམ་བཅའ་  
བར་སྐྱབས་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་དྲན་ཅིང་། རང་གི་བྱས་པ་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་  
གང་བྱ་བར་ཡི་དམ་བཅས་པ་ལས་མི་སྣོག་པར་མཐར་འབྲིན་འདོད་ཀྱི་བརྟན་པའི་སྣོབས་བསྐྱེད་  
པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་མི་འབྱུང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལའང་འབད་ནས་  
འཇུག་ན་སྐྱེད་པའི་བདེ་བ་འབྱུང་ངེས་ཀྱི་ལས་ལ་སྣོབས་ཅི་དགོས་པ་དང་། སྐྱེ་གྱིའི་སོ་ལ་ཆགས་  
པའི་སྤྱང་ཅི་ལྟར་འབྲས་བུ་བདེ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཡང་འདི་ཕྱིར་སྐྱེས་པས་ཚོབས་ཆེན་སྣོད་པའི་འདོད་  
ཡོན་སྐྱེད་པ་ལ་ཡང་མི་དོམས་ན། ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པའི་འབྲས་ལུན་གྱི་བདེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་  
སྐྱེན་པའི་ཚོགས་གྱིས་དོམས་པར་ག་ལ་རིགས་སྐྱེས་དུ་སྣོད་པ་ལ་དང་པོ་འཇུག་པའི་ཆེ་ཡང་  
དགའ་བཞིན་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་ཐེན་ནས་ཡང་དོམས་པ་མེད་པའི་དགའ་བའི་སྣོབས་བསྐྱེད་

བ་དང་། བཙུན་འགྲུས་བརྒྱུ་མཁས་པས་ལྷན་སེམས་དུབ་པ་ན་རེ་ཞིག་ངལ་གསོས་ཏེ་སོས་མ་ཐག་  
ནས་ཚུལ་པའི་དོར་བའི་སློབས་བསྐྱེད་དེ། རྒྱལ་སྐྱེད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ལ་སློབ་ཆེ་ལྷན་སེམས་སྐྱོ་བས་  
དབང་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་བ་ཡང་བ་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པ་ལྟར་སོང་སོང་གི་བར་  
དུ་སྐྱེད་བའོ། །མདོར་ན་བཙུན་འགྲུས་བརྒྱུ་མཁས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བརྒྱུས་པའི་ཉེས་དམིགས་  
ཡང་ཡང་བསམས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་དག་བའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་  
ལ་བཙུན་འགྲུས་ཚུལ་ཅི་ལྟར་དང་། ས་མཐོན་པོའི་བཙུན་འགྲུས་ཚུལ་ལུགས་རྣམས་ཀྱང་སློབ་  
པའི་ཡུལ་དུ་བྱ། བར་ཕྱིན་དུག་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པའི་ཆེ་རང་བཙུན་འགྲུས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་  
ལ་འགོད་པ་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་སྤར་བཞིན་འོ། །

ལྷན་སེམས་གཏུག་གི་ཕར་ཕྱིན་ནི། སེམས་དག་བའི་དམིགས་པ་གང་རུང་ལ་མི་གཡེང་  
བར་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པ་ནི་བསམ་གཏུག་དང་། དེའི་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་རྒྱུས་པ་ན་བསམ་  
གཏུག་གི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སློབ་ནས་དབྱེ་བ། འདྲི་གཏུག་དང་འདྲི་གཏུག་ལས་  
འདས་པ་གཉིས་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་ནས་དབྱེ་བ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་དེ་གཉིས་ཟུང་  
དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱོགས་གསུམ་ཡོད། བྱེད་ལས་ཀྱི་སློབ་ནས་དབྱེ་བ་གསུམ་ལས། ལྷན་སེམས་བདེ་  
བར་གནས་པའི་བསམ་གཏུག་ནི། གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ལྷན་སེམས་ཤིན་སྐྱེད་སྐྱེད་  
པའི་བསམ་གཏུག་རྣམས་སོ། །ཡོན་ཏན་མདོན་པར་སྐྱབ་པའི་བསམ་གཏུག་ནི། མདོན་ཤེས་དང་  
རྣམ་ཐར་དང་ཟད་པར་དང་ཟེལ་གཞོན་སོགས་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པའི་  
བསམ་གཏུག་རྣམས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏུག་ནི། དོན་བྱ་བ་བརྟུ་གཅིག་  
གི་དོན་རྣམས་སྐྱབ་པའི་བསམ་གཏུག་ནི། ཉིང་རེ་འདྲིན་ཀུན་གྱི་སྤྱི་ཆེངས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ལས་  
ཞི་གནས་སྐྱབས་འདེ་དང་ལྷག་མཐོང་ཤིང་ཕྱིན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བསྐྱོམ་དགོས་པས་ཐོག་མར་ཞི་  
གནས་བསྐྱོམ་པ་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་

བ་དབྱུང་འཛོག་གི་སྐོམ་གང་ཡང་རྒྱུང་བའི་འབྲས་བུར་གསུངས་པ་དང་། ཞི་གནས་བྱུབ་ན་མི་  
 ཉལ་བ་དང་ལས་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱམས་སྡིང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་  
 སྐྱུང་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་དབྱུང་སྐོམ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རང་  
 གི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ལ་གཞན་དུ་མི་གཤེང་བར་འཇུག་པས་དགེ་སྦྱོར་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་  
 སྐྱོབས་ཆེ་བ་སོགས་ལན་ཡོན་དང་། ཞི་གནས་མ་རྟེན་པའི་སྡོམ་དུ་ཉམས་ལེན་གང་བྱས་སྐྱོབས་  
 ཚུང་བ་སོགས་ཉེས་དམིགས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་སྡོམ་དུ་ཞི་གནས་མེད་མི་རྒྱུ་བྱེད་སྐོམ་དགོས་  
 ལུགས་རྣམས་བསམས་ནས། ཟས་གོས་སོགས་རྟེན་སྐྱོབ་བ་དང་མི་དང་མི་མིན་གྱིས་འཆེ་བ་མེད་  
 པས་གནས་བཟང་བ་དང་ནད་མི་བསྐྱེད་པས་ས་བཟང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟ་བ་མཚུངས་  
 པའི་གྲོགས་བཟང་བ་དང་ཉིན་མོ་སྐྱེ་བོ་མང་བོ་མེད་ཅིང་མཚན་མོ་སྐྱ་ཚུང་བས་ལེགས་པར་ལྷན་  
 པ་སྟེ་བྱུང་ཚོས་ལྷ་ལྷན་གྱི་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། ཚོས་གོས་སོགས་བཟང་པོ་འཕེ་  
 མང་པོ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་འདོད་པ་ཚུང་བ་དང་། ཚོས་གོས་སོགས་རན་འོན་ཅམ་རྟེན་པས་  
 ཚོག་ཤེས་པ་དང་། ཉེ་ཚོང་སོགས་དང་སེར་སྐྱ་མང་པོར་འདྲིས་བཤེས་བྱེད་པ་དང་སྐྱོན་སྟེར་  
 བ་དང་སྐྱར་མ་ཅི་བ་སོགས་བྱ་བ་མང་པོ་སྤངས་པ་དང་། སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་གྱི་སྐོམ་པ་  
 གཉེས་ཉེས་ལྷུང་གིས་མ་གོས་པར་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་དང་། འདོད་ཡོན་དང་འཁོར་  
 བའི་ཉེས་དམིགས་བསྐོམས་ནས་འདོད་པའི་རྣམ་ཉོག་སྤངས་པ་སྟེ་ཞི་གནས་གྱི་ཚོགས་དུག་ལ་  
 གནས་པའི་སྐོམ་པ་པོ་དེས་ཚུང་འབྱིང་ལྷན་མོང་བ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཡུན་  
 རིང་བསྐྱུང་ཞིང་། ལུས་རྣམ་སྤང་གི་ཚོས་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་སྡོམ་ལམ་གྱིས་འཁོད་ནས། ཐོག་  
 མར་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐོམ་པ་ལ་མི་སྡོམ་ཞིང་དེའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ལ་དགའ་བའི་ལེ་ལོའི་གཞན་དབང་  
 དུ་སོང་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་སྟེར་བའམ་ཞུགས་ཀྱང་རྒྱན་འཇུག་མི་རུས་པར་འགྱུར་  
 བས་དང་པོར་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་གཤམ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡང་ཞི་གནས་བྱུབ་ན་ལུས་སེམས་

དགའ་བདེས་རྒྱས་པས་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ཤིན་སྲུངས་ཀྱི་མཐུས་སེམས་  
དགེ་བའི་དམིགས་པ་གང་ལ་གང་འདོད་དུ་བཀོལ་རུང་བ་དང་། ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་ཞི་  
བས་སྒྲིག་སློང་དགེ་སྦྱབ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། མདོན་ཤེས་རྩ་འབྲུལ་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྦྱབ་  
ཅུས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྤྱོད་པས་འཁོར་རྩ་གཙོད་ཅུས་པ་ལ་སོགས་པའི་  
ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་པས་དེས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་དད་པ་བརྟན་  
པོ་དང་། དེས་བྲངས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་ལ་  
སློབ་ལུགས་ཆེ་བའི་བཙུན་འགྲུས་རྣམས་ལུགས་བྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་ཅི་སྟེ་བྱ།

གང་ལ་དམིགས་པ་གཏང་བའི་ཡུལ་ནི། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྲབ་པའི་དམིགས་པ་  
དང་། སྲུང་བ་རྣམས་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་དང་། མཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམས་སྦྱོང་  
གི་དམིགས་པ་སྟེ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་བཞི་གསུངས་པ་དང་། གང་ཟག་སོ་སོས་དམིགས་  
པ་གང་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་ཚུལ་གྱི་ཁྲད་པར་མང་ཡང་། འདིར་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མདོན་  
སྲུལ་དུ་བཞུགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་  
པའི་སྐྱེལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དང་། སྐྱེ་  
དེ་རྣམས་པ་གསལ་ཞིང་བརྟན་ན་བྱུག་མཚོད་སྟོན་ལམ་སོགས་ཚོགས་གསོག་པའི་ཞིང་དང་སྦྱིབ་  
པ་སྦྱོང་བའི་ཞིང་དམིགས་པ་ལ་ཁྲད་ཆེ་བ་དང་། འཆི་བའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ལས་  
མི་ཉམས་པ་དང་། སྤགས་ཀྱི་ལམ་བསྐྱོམས་ན་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཁྲད་ཆེ་བ་སོགས་དགོས་པ་  
མང་བས་དེ་ཉིད་དམིགས་ཉེན་དུ་བྱ། རྣོས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་  
བཞུགས་པ་གསལ་བཏབ་ན་དད་པ་སྟེ་བ་ལ་ཁྲད་ཆེ་བ་དང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་སྐབས་དང་  
མཐུན་པས་ལེགས། སྟོན་དུ་བྲིས་འབྲུར་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པའི་སྐྱེ་བརྟན་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ཡང་  
ཡང་ལྟ་ཞིང་དེའི་མཚན་མ་བརྒྱུད་ནས་ཡིད་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་གོམས་སུ་གཞུག་པའམ་ལྷ་མས་



བརྟེན་སྐྱོད་པ་ལྟར་ཡིད་དོར་འཆར་དུ་བརྟེན་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་གང་  
ཐུབ་དང་། དབྱུང་དང་བྱུག་ཞབས་སྐྱེའི་ཁོག་གཞན་རྣམས་རིམ་བཤམ་བཞིན་ལན་འགའ་བྱུང་གསལ་  
བཏབ་ལ། སྐྱེའི་སྐྱེ་ཡིད་ལ་བྱས་ཆེ་ཡིད་དོར་ཡན་ལག་རགས་པ་རྣམས་ཆ་བྱིད་ཅམ་འཆར་ཐུབ་  
པ་བྱུང་ན་དམིགས་རྟེན་རྟེན་པ་ཡིན་པས་དེ་ཅམ་གྱིས་ཚོགས་ཤེས་པར་བྱ། དུན་འདི་ཅམ་གྱི་བར་  
ལ་བྱིང་ཚོད་གཏན་མ་བྱུང་བ་བྱ་ཞིང་གལ་ཏེ་བྱུང་ན་འང་འཕྲལ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤང་སྦྲུམ་  
པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བཏང་།

སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་དུས་སུ་དམིགས་རྟེན་བརྗེད་པའི་ཉེས་པ་འགོག་པ་གལ་  
ཆེ་བས་དེའི་གཉེན་པོར། སྤང་ཡིད་དོར་གོམས་འདྲིས་སུ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གཟུགས་  
ཡན་ལག་རྣམས་རགས་པ་ཅམ་ཤར་བ་དེ་ལྟེ་བའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་མཁར་བཞུགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་  
དེ་ཉིད་ངེས་པའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་རར་ཐོན་པའི་གསལ་ཆ་དང་། དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པར་ཐུར་རེ་  
དྲན་ནས་གཞན་ལ་ཚུང་བཟང་གྲང་མི་གཡེང་བའི་གནས་ཆ་བརྟན་པོ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དྲན་པས་ཅི་  
ལུས་སུ་བཟུང་། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་བྱིང་ཚོད་བྱུང་བ་ངོས་མ་ཟིན་ན་  
སྐྱོན་ཆེ་བས་དེ་འགོག་པའི་གཉེན་པོར། བྱིང་ཚོད་སྐྱེས་པའམ་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་བྱེད་པ་ནས་རིག་  
པའི་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱ་ར་བྱས་པས། དུལ་ཅན་གྱི་དྲངས་ཆ་དང་དམིགས་པའི་འཛིན་སྤངས་མ་  
ཤོར་ཡང་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་འཕངས་དམའ་དུ་སོང་བ་ན་བྱིང་བ་ཕྱ་མོ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེ་  
གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་དགག་པའི་བྱིར་བྱིང་བའི་གཉེན་པོར་དེ་སྤོང་བ་ལ་སེམས་མངོན་  
པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པས་བསྐྱལ་ཏེ་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་གྱི་མས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱོམ།  
དྲངས་ཆ་ཡོད་གྲང་དམིགས་པའི་འཛིན་སྤངས་མི་གསལ་བའི་བྱིང་བ་རགས་པ་ཡང་ཡང་འོང་ན་  
བསྐྱོམ་འཕྲོ་བཤོལ་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་དལ་བ་ཐོབ་  
པ་དོན་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་སེམས་གཟེངས་བསྐྱོད་པ་དང་། སྤང་བའི་མཚན་

མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་སེམས་ནམ་མཁའ་དང་བསྐྱེ་བའི་གདམས་ངག་ཡིག་རྒྱུད་ཉེར་གཅིག་དང་  
སྤྱི་ལམ་ལས་ཤེས། བསྐྱོམ་བ་ཅི་རིགས་བྱས་ཏེ་བྱིང་བ་སངས་བ་ན་སྤར་བཞིན་བསྐྱོམ། དུལ་ཡིད་  
དུ་འོང་བའི་རྣམ་པ་འཆར་ལ་ཁད་ལྟ་བུའི་ཚོད་བ་སྤ་མོ་བྱུང་ན་འཕྲལ་དུ་བཀག་ནས་དམིགས་བ་  
ལ་བཏགས། དུལ་སྤྱུག་པའི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་མ་ཞི་བའི་ཚོད་བ་རགས་  
བ་ཤུགས་ཅན་བྱུང་ནས་བསྐྱོག་དཀའ་ན་བསྐྱོམ་འསྐོ་བཤོལ་ཏེ། མི་རྟག་བ་དང་འཇོའི་སྤྱུག་  
བསྐྲུལ་སོགས་སེམས་ནང་དུ་སྤྱད་པའི་རྒྱ་ཡིད་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་སྐྱོམ་བ་དང་ཚོད་བ་བཅོན་  
ཐབས་སུ་གཅོད་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་བསྐྱོམས་ཏེ་ཚོད་བ་སངས་བ་ན་སྤར་སྤྱད་བསྐྱོམ།

གཞན་ཡང་བྱིང་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྟུགས་བ་དང་གཉིད་དང་དེ་གཉིས་འདྲེན་པའི་ཚོས་སེམས་  
ལུན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་བྱུང་ན་སྤོང་ལམ་འཆག་བ་དང་། རྗེས་འབྲུག་གང་ཅུང་ངམ་དེ་ལས་  
གཞན་པའི་དྲངས་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་གཟེངས་བསྐྱོད་བ་དང་། གདོང་  
རྒྱས་འཁྱུ་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོག། བྱིང་ཚོད་ལུན་མོང་དང་སོ་སོའི་རྒྱ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་  
སྤར་ཅི་བྱུབ་ལ་འབད། དེ་ལྟར་བྱིང་ཚོད་སྤ་མོ་ཡང་བཅད་དེ་བསྐྱོམས་པས་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབལ་  
ཚོགས་ནས་རེས་བྱིང་བ་དང་རེས་ཚོད་པར་འགྱུར་བའི་མི་མཉམ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཚེ།  
བྱིང་ཚོན་དང་ཚོད་ཚོན་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་འདུ་བྱེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པའི་གཉེན་པོར་  
ཚོལ་བ་སྐྱོད་པའི་བཏང་སྐྱོམས་བསྐྱོམ། དེ་རྣམས་ནི་དབུས་མཐའི་དགོངས་བ་ལྟར་ཉེས་པ་ལྡ་  
ལས་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་དད་བ་དང་འདུན་པ་དང་བཅོམ་འགྲུས་དང་ཤིན་སྤྱངས་ཏེ་བཞི་དང་། བརྗེད་  
རེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་འབྲུག་བ་དང་། བྱིང་ཚོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་བཞིན་དང་། འདུ་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་  
པོ་སེམས་བ་དང་། འདུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་རྣལ་དུ་འཇོག་པའི་བཏང་སྐྱོམས་ཏེ་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་  
བསྐྱོམ་རྒྱུ་ལོ།།

དེ་དག་ཀྱང་སེམས་གནས་དགུར་སྐྱེ་བ་དང་དེ་རྣམས་སློབས་ཤུག་གིས་འགྲུབ་ལུགས་

དང་ཡིད་བྱེད་བཞིར་སྤྱད་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་འགྲུབ་པར་གསུངས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྟོབས་དང་པོ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཛོག་པའི་གདམས་ངག་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སེམས་གནས་དང་པོ་སྤྱི་འོལ་གྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་བསྐྱུས་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པ་སེམས་འཛོག་པ་ཞེས་པ་འབྲུང་། དེའི་ཚེ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཆེར་གནས་སུ་མི་བརྟུབ་པར་རྣམ་རྟོག་རི་གཟར་གྱི་འབབ་ཚུ་བཞིན་གཅིག་རྗེས་གཅིག་འཕྱད་ལྟ་བུ་འོངས་པས། ཉམས་ལེན་བྱས་པས་རྣམ་རྟོག་མང་དུ་སོང་ངམ་སྐྱམ་པ་རྣམ་རྟོག་ངོས་ཟེན་པའི་ཉམས་ཞིག་འོང་། སྤར་སེམས་ནང་དུ་མ་སྤྱོད་པས་ངོས་མ་ཟེན་པ་ལ་འདི་དུས་དྲན་ཤེས་བསྟེན་པས་ལམ་ཆེན་གྱི་འགྲུལ་པ་ལ་རྟོག་དཔྱད་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམས་པས་སྟོབས་གཉིས་པ་བསམ་པའི་སྟོབས་གྱིས་སེམས་གནས་གཉིས་པ་དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དེའི་རྒྱན་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་བསྐྱངས་པ་ལས་རྒྱན་འཕྱད་ཅུས་པ་རྒྱན་དུ་འཛོག་པ་ཞེས་པ་འབྲུང་། དེའི་ཚེ་གཙོང་འོང་དོག་མའི་འབབ་ཚུ་ལྟར་རེས་རྣམ་རྟོག་ཞི་ཞིང་རེས་རྣམ་རྟོག་ཐོལ་ལེར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་རྟོག་ངལ་གསོ་བའི་ཉམས་ཤིག་འོང་། སེམས་གནས་འདི་གཉིས་བྱིང་ཚོད་ཆེས་མང་ཞིང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉུང་དུ་ལས་མི་འོང་ལ་སེམས་དམིགས་པར་གཏོད་པ་ལ་འབད་པས་སྐྱིམ་དགོས་པས་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་ནང་ཚན་དང་པོ་བསྐྱིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་སྐབས་སོ།།

དེ་ནས་སྟོབས་གསུམ་པ་དྲན་པའི་སྟོབས་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་སེམས་གནས་གསུམ་པ་དམིགས་པ་ལས་གཡེངས་ན་འཕྲུལ་དུ་ཤེས་ནས་སྤར་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སྐྱོན་པ་སྐྱབས་ཏེ་འཛོག་པ་ཞེས་པ་དང་། སེམས་གནས་བཞི་པ་དང་པོ་ནས་དྲན་པའི་འཕྲུགས་བསྐྱེད་དེ་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བར་མི་བྱེད་ཅིང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས་ཡང་ཡང་བསྐྱུས་ཏེ་མ་བར་བྱས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཛོག་པ་ཉེ་བར་འཛོག་པ་ཞེས་པ་འབྲུང་། དེ་ནས་སྟོབས་བཞི་པ་ཤེས་

བཞིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་གནས་ལྷ་པ་རྣམ་ཉོག་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་མཚན་མ་ལ་འཕྲོ་བའི་ཉེས་  
དམིགས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་ནས། དེ་གཉིས་ལ་འཕྲོར་མི་སྟེར་ཞིང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་  
བསམས་ནས་དེ་ལ་དགའ་བ་དུས་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བ་དང་། སེམས་གནས་དུག་པ་རྣམ་གཡེང་  
གི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མི་དགའ་བ་འགོག་པ་ཞི་བར་བྱེད་  
པ་ཞེས་བ་འབྱུང་། དེ་ནས་སྟོབས་ལྷ་པ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་གནས་བདུན་པ་  
ཆགས་སེམས་དང་འཕྲོ་བ་དང་བྱིང་རླུགས་སོགས་སྤོ་མོ་ཡང་སྐྱེས་མ་ཐག་དང་དུ་མི་ལེན་པར་  
ཚོལ་བས་སློང་བ་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བ་འབྱུང་། སེམས་གནས་གསུམ་པ་ནས་བདུན་  
པའི་བར་ལྷ་པོ་དེ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཤས་ཆེ་ཡང་བྱིང་ཚོད་ཀྱིས་བར་དུ་གཙུག་པས་སྐབས་  
སྤྱ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སོ།།

དེ་ནས་ཡང་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་གནས་བརྒྱད་པ་འབྲེལ་བ་དེ་བསྟེན་  
ན་བྱིང་ཚོད་སོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བར་དུ་གཙུག་པས་རྒྱུ་ཆགས་  
སྤྱ་སྐྱེ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཞེས་བ་འབྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་ཚོལ་བ་རྒྱུན་པར་བསྟེན་ན་བྱིང་ཚོད་  
ཀྱིས་བར་གཙུག་མི་རྒྱས་པར་ཐུན་རིང་པོར་སློང་ཐུབ་པས་སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་  
ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམས་པས་སྟོབས་དུག་པ་ཡོངས་སུ་འབྲིས་པའི་  
སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་གནས་དགུ་པ་འབྲེལ་བ་བསྟེན་པའི་ཚོལ་བ་མི་དགོས་པར་དམིགས་པ་ལ་  
རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་མཉམ་པར་འདོགས་པ་ཞེས་བ་འབྱུང་། འདི་དུས་གཞུང་སོགས་འདོན་  
པ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་ཆེ་དང་པོར་འདོན་པའི་ཀུན་སློང་བྱུང་ནས་འགོ་བཙུམས་ན་བར་སྐབས་  
སུ་སེམས་གཡེངས་ཀྱང་ཁ་ཉོན་དེ་མི་འཆད་པར་ཚོལ་མེད་དུ་འོང་བ་ལྟར། དང་པོར་སེམས་  
དམིགས་པ་ལ་གཉོད་པའི་འབྲེལ་བ་ལན་གཅིག་མཉམ་པར་བཞག་ན་དེ་རྗེས་འབྲེལ་བ་བསྟེན་མི་  
དགོས་པར་རང་གི་རང་གིས་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་འབྲོངས་

བ་འབྱུང་བས། ཚུལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་གྱི་སྐྱབས་སོ།།

དེ་ལྟར་བྱའི་འབད་ཚུལ་མེད་པར་སེམས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ངང་དུ་མིལ་མིལ་འགོ་བས་  
སེམས་གནས་དགུ་བ་དེ་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས། སྤར་ནས་  
ཤིན་སྤངས་གྱི་ཆ་ཕྱ་མོ་ཡོད་པ་རིམ་གྱིས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལས་སྤང་བ་ལྷི་བེམ་བ་སྐྱམ་བྱེད་  
པའི་ལྟས་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ། དགོ་བ་ལ་གང་འདོད་དུ་བཀོལ་མི་རུང་བའི་གནས་ངན་ལེན་ཞི་ནས་  
སེམས་ཤིན་སྤངས་སྐྱེ། དེའི་མཐུས་ལྷན་ལས་སྤྱུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་  
ཁྲབ་པར་བརྒྱུས་པས་ལྷན་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་ནས། དེའི་བྱ་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་  
ངང་གཞན་གྱི་ལྷན་ཤིན་སྤངས་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ལྷན་ལ་བདེ་ཉམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་། དེ་ལ་བརྟེན་  
ནས་སེམས་ལའང་དགའ་བདེའི་ཉམས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་། དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་དགའ་ཡལ་  
ཡལ་བ་དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་དུ་སོང་ནས། སེམས་དམིགས་བཤམ་བརྟེན་པར་གནས་པའི་ཉིང་  
རེ་འཛིན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤིན་སྤངས་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བསམ་གཏུན་  
དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཞི་གནས་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོམ་ཆེན་པ་ལལ་མོ་  
ཆེ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱུབ་ཚུལ་འདི་འདྲའི་ཐ་སྐྱད་ཅམ་ཡང་མ་གྲགས་ན་དོན་ལྟ་ཅི་སྐྱོས། མདོར་  
ན་བྱམས་ཆོས་དང་ས་སྤེ་དང་དབུ་མ་སྐྱོམ་རིམ་སོགས་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་གྱི་དགོངས་བ་དང་  
མཐུན་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་སྐྱུབ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཞི་གནས་རྣལ་མ་ཅི་འབྱུབ་ལ་  
བརྩོན་བ་དང་། བྱུབ་རྗེས་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ཟིན་པའི་སྐྱོན་ལྷན་དུས་དུས་སུ་སེམས་ཅེ་གཅིག་  
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམ་བ་དང་། བསམ་གཏུན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱ། བར་  
ཕྱིན་བྱུག་ལྡན་དུ་སྐྱུབ་པའི་ཆེ་གཞན་བསམ་གཏུན་ལ་འགོད་པ་ནི་བསམ་གཏུན་གྱི་སྐྱིན་པ་ཡིན་  
ལ་སྐྱུག་མ་སྤར་དང་འབྲ།

བྱུག་པ་ཤེས་པར་གྱི་མར་ཕྱིན་ནི། བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་

པ་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་གོམས་པ་རྫོགས་པ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དབྱེ་ན་  
 གསུམ་ལས། རོན་དམ་རྟོགས་པ་ནི། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་སློ་ནས་རྟོགས་པ་  
 དང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པ་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྡེ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་  
 རབ་ལོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་རྟོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདི་དང་བྱི་མའི་དོན་ཁ་  
 ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་ཚུལ་ཤེས་པའོ། །དེ་དག་གི་གཙོ་བོ་ལྷག་མཐོང་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱོམ་  
 པ་ལ། གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་པའི་མཁས་པ་བསྟེན་པ་དང་། འཕགས་  
 མཚོག་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཅ་འགྲེལ་རྣམས་ལ་ཐོས་པ་བཅའ་བ་དང་། ཐོས་པའི་  
 དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་  
 རི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱའི་ཚོགས་མེད་མི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པས། ཐར་པ་དང་  
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་  
 གཞུང་ཆེན་མོའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅའ་བར་རིགས་ཏེ།  
 མིད་ཞིའི་རྒྱད་པ་མ་ལུས་པའི་རྩ་བ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་  
 ཡིན་ལ་དེ་རྒྱུས་འབྱིན་བྱེད་ནི་དེ་དང་འཛིན་སྐྱབས་དངོས་སུ་འགལ་བ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་  
 ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་ལས་ལྷག་མཐོང་གི་གདམས་ངག་ཉན་པ་དང་། ལྷ་མ་  
 དང་ལྷག་པའི་ལྟ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་གཏུང་ཤུགས་དག་ལོས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་།  
 བསགས་སྐྱབས་ལ་འབད་བ་སོགས་ལྟ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་རྣམས་གནད་དུ་ཁེལ་ངེས་བྱས་ཏེ་དེ་ཁོ་  
 ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་  
 བབ་ནས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་གནད་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། དགག་བྱ་ངོས་ཟེན་པ་ཤེན་དུ་གལ་ཆེ་སྟེ།  
 དགག་བྱ་རགས་པ་ཅམ་ལས་སྤྲོ་མོ་ངོས་མ་ཟེན་ན་དེ་ཅམ་ཁེགས་ཀྱང་དགག་བྱའི་ལྷག་མ་ལུས་



བས་བདེན་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོན་པར་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་ལ། དགག་བྱ་ཐལ་ཆེས་ཉེ་  
ཚོགས་བྱུག་གི་ཡུལ་དུ་གང་གང་ཐམས་ཅད་དགག་བྱར་བཟུང་ན་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་སྐྱུར་  
བ་འདེབས་པའི་མཐར་ལྷུང་བས་ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེས་ན་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ང་རང་བཞིན་  
གྱིས་ལྷུབ་པར་འཛིན་ཚུལ་རིམ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་སྐྱེས་དུ་བརྟུགས་པའི་ཆེ་ལམ་འཕྲང་དོག་པོར་བསྐོད་  
སྐྱབས་ང་གཡང་དུ་སྐྱུང་འགྲོའམ་སྟམ་པ་ལྟ་བུའི་ཆེ་ལུས་བདག་ཏུ་སྐྱང་བ་དང་། སྤིག་པའི་ལས་  
ཀྱིས་ང་དཔྱལ་བར་སྐྱེའམ་སྟམ་དུ་དོགས་པའི་ཆེ་སེམས་བདག་ཏུ་སྐྱང་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་དབང་གིས་  
འཆར་ཚུལ་མང་ཡང་། རོག་མེད་ནས་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངའི་སྐྱུང་  
ཚུལ་རིམ་བུ་བཞིན་པ་ནི། ལུས་སེམས་ཚོགས་ཅམ་གྱི་སྟེང་ན་སྐྱོད་ཀྱིས་བརྟུགས་པ་ཅམ་མིན་པའི་  
ང་ཞིག་ཚུགས་སུ་བྱ་བུ་བྱུབ་པར་སྐྱང་བ་འདི་ཀ་ཡིན་ཉེ། དཔེར་ན་རང་ལ་གཞན་གྱིས་ཡོན་ཏན་  
སྐྱ་ཚོགས་པའི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པའི་ཆེ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཡུལ་གྱི་ང་ལིང་དེ་བཞིག་ཡོད་ཡོད་ལྟར་  
འཆར་བ་དང་། མང་པོའི་ཁྲིད་དུ་ནག་ཆང་དང་རྒྱས་ཁག་སོགས་ཀྱིས་སྐྱ་ཐབ་པའི་ཆེ་ང་ཉེས་པ་  
མེད་པ་ཞིག་ལ་དབྱ་ངན་འདིས་འདི་འདྲ་ཟེར་བ་སྟམ་དུ་སྐྱོན་གདགས་ཡུལ་གྱི་ང་ཚོགས་སུ་བ་  
ཅིག་ཡོད་པ་ལྟར་འཆར་བ་དོས་འཛིན་སྐྱ་བར་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་སྟུག་གི་རྟོག་པ་ཞིག་  
གསལ་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཀྱིངས་སྐོ་མངོན་གྱུར་དེ་ལ་གནས་བཞིན་དུ། སྐྱོད་ལྷུང་གཅིག་གིས་དེས་  
རིམ་བུར་ཚུལ་ཞིབ་པར་བརྟུགས་པས་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་འཕྲུགས་མེད་དུ་  
དོས་ཟེན་པ་ནི་གནད་དང་པོ་དགག་བྱའི་དོན་སྤྱི་དེས་པའོ།།

གཉེས་པ་ནི། ང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷུབ་ན་རང་གི་གདགས་གཞིའི་ཕྱང་པོ་དང་དོ་པོ་  
གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ལྷུབ་དགོས་ཀྱི་དེ་གཉེས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ལྷུབ་ལུགས་མེད་  
པར་ཐག་བཅད་པའོ། །དེ་ནི་སྤྱིར་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉེས་པན་ཚུན་སྐྱང་འགལ་གྱི་དོས་འགལ་  
ཡིན་པས་ཀ་བུམ་ལྟ་བུ་ཞིག་གཅིག་ཡིན་པ་མ་ཞེས་པར་ཐ་དད་དུ་ལྷུབ་པ་མེད་ལ། ཐ་དད་དུ་

མ་གྲུབ་པར་གཅིག་ཡིན་པ་ཁེགས་ཚུལ་མེད་པ་དང་། ལུས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐ་དད་པ་མ་ཁེགས་  
པར་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་ལ། གཅིག་ཏུ་མ་གོ་བར་ཐ་དད་པ་ཁེགས་ཚུལ་མེད་པས་གཉིས་དང་  
གཉིས་མེན་གྱི་སྤང་སྤུམ་མེད་དོ། །རིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བཞེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རང་  
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཅུང་དུ་གྲུབ་པས་ཁྲུབ་པར་ཐག་ཚེད་པ་ནི་  
གནད་གཉིས་པ་ཁྲུབ་པ་དེས་པའོ།།

གསུམ་པ་ནི། བདག་དང་སྤང་བོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་  
ན་དེ་བྱེ་བ་གཏན་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རོ་བོ་གཅིག་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་སློ་  
གང་ལ་སྤང་ཡང་ཐ་དད་དུ་མི་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གནས་  
ཀྱང་སློག་པ་ཐ་དད་པར་སྤང་བའི་གནས་ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྩོན་  
ཚུལ་ཡིན་པས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་དེ་འདྲ་འགལ་བའི་ཕྱིར། བདེན་གྲུབ་གང་ལ་སྤང་བའི་སློ་དེ་  
ལ་དེའི་གནས་ཚུལ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་སྤང་དགོས་པས་སོ། །དེ་ཡང་བདག་སྤང་གཉིས་རང་བཞིན་  
གྱིས་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་བདག་སྤང་གི་གནས་ལུགས་སུ་སོང་བས་དེ་བྱེ་བ་གཏན་  
ནས་གྲུང་མེད་པར་རིགས་པས་འཕུལ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་  
ཁས་གྲངས་པ་སྤང་བོ་སྤྲ་མ་འདོར་བ་དང་ཕྱི་མ་ལེན་པའི་བྱེད་པ་བོ་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པ་ལ་  
བདག་སྤང་གཅིག་ཏུ་སོང་ན་དེ་འདྲའི་བྱེད་པ་བོ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཟག་གཅིག་ལ་འདྲ་  
སྤང་བོ་དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་གྱང་མང་བོ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་གཅིག་ལས་  
མེད་པ་བཞིན་དུ་སྤང་བོ་རྣམས་གྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། སྤང་བོ་སླེ་འཛིག་བྱེད་པ་བཞིན་  
དུ་བདག་གྱང་སླེ་འཛིག་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་སློན་ཡོད་དོ། །ཐ་སྤྱད་དུ་བདག་སླེ་འཛིག་བྱེད་པར་  
ཁས་གྲངས་པ་ལ་སློན་མེད་མོད། གང་ཟག་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་སླེ་འཛིག་བྱེད་པར་འདོད་ན་  
སྤང་ཅིག་སོ་སོ་བ་རྣམས་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཚུགས་སུ་བ་དུ་གྲུབ་པས་ཕྱི་མ་སྤྲ་མ་ལ་སྤོས་པའི་

འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་ལྔ་ཕྱི་རྒྱན་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྦྱངས་མི་རུང་བས་  
སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལས་བྱས་པ་རྒྱུན་ཚོས་པར་ཐལ་བ་དང་། ལས་མ་བྱས་  
པ་དང་སྤང་བར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་། དེ་ལྟར་རིགས་པ་དུ་མའི་སློབ་ནས་དབྱུང་  
བས་བདག་སྤང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་གནད་གསུམ་  
པ་གཅིག་བྲལ་ངེས་པའོ།།

བཞི་པ་ནི། བདག་དང་སྤང་བོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་རིགས་  
པས་དབྱུང་བཅོང་གི་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་དང་རྗེས་སོགས་སློབ་ཐམས་ཅད་ནས་  
ཐ་དད་པའི་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལྡོག་པའི་སློབ་ནས་ཐ་དད་ཀྱང་ངོ་བོའི་སློབ་ནས་ཐ་  
མི་དད་པ་ནི་རྒྱན་པའི་རྣམ་བཞག་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་གི་ཐ་དད་ཡིན་ན། སྤང་བོ་ན་  
བ་དང་གས་པ་དང་དོར་བ་སོགས་གྱིས་བདག་ན་བ་སོགས་སྤུ་མི་འགྱུར་བས་བདག་ལ་སྤང་བོའི་  
མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉ་སྦྱང་ལུག་གསུམ་ལས་ཉ་སྦྱང་གཉིས་སོང་  
འུལ་ན་ལུག་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་སྤང་བོ་ལྔ་སོ་སོར་བསལ་བའི་འུལ་དུ་བདག་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་  
པར་ཐལ་བ་སོགས་འབྱུང་བས། བདག་སྤང་བོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་  
ཐག་ཚོད་པ་ནི་གནད་བཞི་པ་དུ་བྲལ་ངེས་པའོ། །འདི་ཡང་བདག་སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ཡིན་  
ན་ཐ་དད་པ་དེ་བདག་སྤང་གཉིས་གི་གནས་ལུགས་སྤུ་སོང་བས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྣམ་  
བཞག་གཏན་ནས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་སྟེ། རིགས་པའི་འཕུལ་འདི་དབྱུ་མའི་རིགས་པ་  
ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ།

དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་  
དེ་གཏན་ཚིགས་རྟོགས་པའི་སློབ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ང་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་ཚུལ་ནི། དཔེར་  
ན་འགྲོ་ས་ལྷང་བ་གཉིས་ལས་མེད་ས་ཞིག་ཏུ་བ་ལང་བོར་བ་བཅའ་བས་ལྷང་བ་གཉིས་གི་སྤུ་

མདའ་བར་གསུམ་གང་དུའང་མེད་པ་མཐོང་ཙམ་ནས་བཙའ་རྒྱའི་བ་ཡིད་ལ་བཞག་པ་དེ་མི་འདུག་  
གོ་སྟམ་བ་ལྟར་གིས་སྐྱེ་བ་བཞིན། དགག་བྱའི་སྣང་ཚུལ་སྤར་ནས་ངོས་བཟུང་སྟེ་ཞེ་ལ་བཞག་  
བཞིན་པར་གཅིག་དུ་བལ་གྱིས་དབྱུང་པའི་ཆེ་དུ་བལ་ཉོགས་ཟེན་མ་ཐག་ཡིད་ངོར་འཇགས་པའི་  
དགག་བྱ་དེ་མི་འདུག་སྟམ་དུ་སྟོང་ཆམ་གྱིས་སོང་བ་ན་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་  
སྟོན་ནས་གོམས་ཤུགས་ཆེ་བའི་དབང་རྟོན་རྣམས་ལ་དབྱུལ་པོས་གཏེར་རྟེན་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་སྟོ་  
དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གཅེས་ཉོར་སྟོ་བྱུང་དུ་སྟོར་བ་ལྟ་བུའི་འཇིགས་སྐྱག་འབྱུང་བར་བཤད། འཇམ་  
མགོན་ལྷ་མ་མཚོག་ནས་སེ་ར་ཆོས་སྤོངས་སུ་ལྟ་ཁྲིད་གནང་སྐབས་རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གོས་ལྟ་བ་  
ཉོགས་པ་ན་འཇིགས་སྤང་བྱུང་སྟེ་ཐུག་གིས་ན་བཟའི་གོང་བ་ལ་རེག་པ་རྗེས་མཁྱེན་ནས་དགྱེས་  
ཉམས་མཚན་ཅིང་། སྤར་ཐང་པས་ཀུན་རྫོབ་གོང་བ་ལ་བཞག་པ་རེད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་སྟོན་  
བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་མང་།

གཉིས་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་པབ་ནས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་  
འདུས་བྱས་ལ་བཅའ་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུག་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ལུས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་ཤ་རུས་  
གདོས་བཙས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྟ་ཆོགས་ཙམ་བ་འདིའི་སྟེང་དུ། ཉོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་  
པར་ཚོགས་སྐབ་ཏུ་བྱུང་པའི་ལུས་ཡོ་རེ་བ་ཞིག་ཡིད་པར་བསྟོན་མེད་དུ་འཆར་བ་ནི་དགག་བྱའི་  
སྣང་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དེ་ཡོད་ན་ཡན་ལག་ལྟ་ཆོགས་ཙམ་  
བ་འདི་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་དང་། གཅིག་  
ཏུ་བྱུང་ན་ཡན་ལག་ལྟ་ཆོགས་ཙམ་བ་གདགས་གཞི་དང་ལུས་བཏགས་ཆོས་སུ་མི་འཐད་པར་  
ཐལ་བ་དང་། ཡན་ལག་ལྟ་ཡོད་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱང་ལྟར་འབྱུང་བའམ་ལུས་གཅིག་ལས་མེད་པ་  
བཞིན་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་  
མགོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་ཤུལ་དུ་ལུས་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་རྒྱ་ཡོད་

དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་འདུག་པས་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་གཏན་ནས་མེད་དོ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་  
 ཐག་གཅོད་པ་དང་། དེས་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་སྟེ་སྐྱེའི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་  
 ཡིན་པས་དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་རིང་གི་སྟོང་ཤེས་པ་དང་སྐྱེ་རྐྱེན་ཤེས་པ་གཉིས་ཚོགས་  
 ཅམ་ལ་བཏགས་པ་དང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལོ་གཅིག་ལྟ་བུ་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ཚོགས་ཅམ་ལ་  
 བཏགས་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ནས་མཁའ་ལྟ་བུ་ཤར་བུ་སྟོང་བྱེད་གི་ནམ་མཁའི་ཆ་དུ་མ་འདུས་  
 བ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་གི་ཆ་ཤས་དེའི་སྟེང་དུ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་ན་ཆ་  
 ཤས་དེ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡིན་དང་། གཅིག་ཏུ་བྱུང་ན་ཆ་ཅན་མང་པོར་ཐལ་བའམ་ཆ་ཤས་  
 རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ཡང་ན་ཆ་ཆ་ཅན་འགྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་ཐལ་བ་སོགས་སྟེ་མ་  
 ལྟར་བསྐྱབས་པས། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་རྟུལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་སང་མེད་དགག་དེ་  
 ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་མཉམ་བཞག་ནས་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཚུལ་ལོ།  
 འདིར་མངས་དོགས་ནས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་ཅམ་ལས་མ་བཞོད་པས། གཞན་རིགས་  
 པའི་ཚུལ་ལོ་རྟེན་འབྲེལ་དང་རྣམ་བཏུན་དང་རྩོུ་རྩོུ་གཞེགས་མ་དང་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་དང་ལུ་  
 བཞི་སྐྱེ་འགོག་ལ་སོགས་པ་རིགས་པའི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་  
 གྱི་གཞུང་དང་རྩོུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རབ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སྐྱེ་མ་སྟེ་སྐྱེའི་སྐྱེང་བ་འཆར་ཚུལ་ལོ། དཔེར་ན་སྐྱེ་མའི་རྟ་སྐྱེང་མིག་ཤེས་གྱིས་མཐོང་བ་  
 དང་སྐྱེང་བ་སྐྱེང་གྱི་རྟ་སྐྱེང་མེད་པར་ཡིད་ཤེས་གྱིས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་རྟུན་པའི་སྐྱེང་  
 བར་ངེས་པ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་སྐྱེང་བ་  
 དང་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བས་སྟོང་བར་རིགས་ཤེས་གྱིས་ངེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྣམས་  
 རྟུན་པ་སྐྱེ་མ་སྟེ་སྐྱེང་རྟོགས་པར་གསུངས། དེས་ན་མཚན་མར་འདི་ན་པའི་དམིགས་གཏད་རྟུལ་  
 ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་གནད་དུ་སོང་ན། དེ་ལས་ལངས་པའི་ཆོ་

ཡུལ་སྤང་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་གྱི་རྩོམ་པ་ལྟ་བུར་འཆར་རོ། །  
དམིགས་རྣམ་འཆར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དཔེའི་སྤྱིང་ནས་བསམ་ཚུལ་ནི། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་  
དེ་གང་དུ་སྤང་བའི་མིག་ན་སོགས་གྱིས་སྨོན་ཡང་བྱད་དང་མེ་ལོང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་བ་བསྨོན་མི་  
ལུས་པར་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་  
གྲུབ་པས་སྨོན་ཡང་སྨོན་གྱི་ལས་ཉོན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་བ་མི་འགལ་ལོ་སྤུམ་དུ་བསམ།

དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་སློབས་གྱིས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་  
བྱ་བྱེད་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ་ངེས་པ་ལྷག་པར་འདྲན་པ་དང་། མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་  
ངེས་པས་རང་ངོས་ནས་སྨོན་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་སྤུལ་ཆེ་བ་བྱུང་ན་སྨོན་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དང་  
རྟེན་འབྲེལ་སྨོན་པའི་དོན་དུ་ཤར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་དགོངས་པ་སྤྲོད་མེད་པ་རི་  
ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་ལྟ་བ་ཅི་ཅམ་བསྐྱོམས་པ་བཞིན་སྨོན་པ་རི་ཞིབ་ཏུ་སོང་སྟེ་  
ལས་འབྲས་གྱི་སྒྲུང་དོར་ལ་ལྷག་པར་བཅོམ་པ་བྱུང་ན་ལྟ་བའི་གོ་ལུགས་གནད་དུ་སོང་བའི་གཏན་  
ཚིགས་འབྲུལ་མེད་དུ་ཤེས་དགོས། དེར་དུས་ལྟ་བ་མཐོན་པོའི་འུད་གྱིས་འགྱུར་བ་འགལ་ཞིག་བག་  
མེད་པའི་སྨོན་པ་དུ་མས་རང་གཞན་སྤང་བར་བྱེད་པའང་ལྟ་བ་ལོག་པར་གོས་པའི་འབྲས་ཏུགས་  
ཡང་དག་པོ། དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །  
ཏུག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་སྒྲུངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར། །སྤྱིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་  
སྤྱིང་རྗེ་སྟེན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་དང་། འགལ་ཞིག་གིས་རྗེ་བཅུན་མི་ལ་རས་པར་ཆད་ལྟ་  
བ་ཡིན་ཞེས་སྤྱད་པ་ཞུས་པའི་ལན་དུ། ང་ཆད་མ་ཆད་པའི་སྨོན་པ་ལ་སྨོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྨོན་པ་དང་རྟེན་འབྲུང་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་ཐན་ཚུན་ངེས་པ་འདྲན་པའི་  
གོགས་སུ་འགྲོ་བ་འདི་ནི་ས་ལོག་གི་གཏོར་བཞིན་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བས། སྨོན་ཆད་གངས་  
རིའི་སྨོངས་གྱི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་སྤུས་ཀྱང་རི་བཞིན་མཚོན་མ་ལུས་པ། འཇམ་མགོན་ཀླུ་པ་



བའི་དབང་པོ་འབའ་ཞིག་གིས་ལྷུང་རིགས་ཀྱི་མ་མེད་བའི་ལམ་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྐོས་ཏེ་  
སྐལ་བཟང་ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་དུ་སྦྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་ཚུལ་འདི་ལ་ངེས་པ་བརྟན་  
པོ་ཞིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་  
མཚོག་སྤྱི་སྤྱི་ཀྱིས། ཚོས་རྣམས་སྟོང་བ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་སྟེན་པ་གང་། །ངོ་  
མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །མཛད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་མཛད་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་  
པའི་ཞི་གནས་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་དབྱུང་འཛོག་ཆ་མཉམ་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས། དབྱུང་བ་རང་  
སྟོབས་ཀྱིས་དངས་པའི་ཤིན་སྤངས་ཁྲུང་བར་ཅན་ཐོབ་པ་ན་སྤྲུག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པར་འཛོག་པ་  
ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཤེས་རབ་དང་སྤྲུག་མཐོང་བསྐྱོམས་པའི་པན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱོམས་པའི་ཉེས་  
དམིགས་ཡང་ཡང་བསམས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩིས་ཟེན་པའི་སྟོན་ནས་བཤེས་གཉེན་མཁས་  
པའི་བྱུང་དུ་ཐོས་པ་འཚོལ་བ་སོགས་ཚོགས་རྣམས་སྤྱི་ཅི་བྱུང་དང་། ལྟ་བའི་དབྱུང་བ་མདོར་  
བསྐྱེས་རེ་ལྟ་བུ་ད་ལྟ་ལག་ཏུ་ལོན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་བ་དང་། ས་  
མཐོན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐར་བྱིན་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱ། ཐར་བྱིན་དུག་ལྡན་དུ་སྤྱི་བ་  
པའི་ཚེ། རང་ཤེས་རབ་ལ་གནས་ནས་གཞན་ཤེས་རབ་ལ་འགོད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ཡིན་  
ལ་སྤྲུག་མ་སྤྲོད་དང་འབྲ།

གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་སྤྱིན་བྱེད་བསྐྱེད་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། གཞན་གྱི་ཡིད་མགུ་ནས་  
འཁོར་དུ་འདུ་བའི་སྤྱིར་ཟང་ཟེང་གི་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། དེ་དག་ལམ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་བཞིན་  
གྱི་མདངས་གསལ་བས་ཁམས་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་དང་། དད་  
སོགས་ལས་བརྩམས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་དང་། རང་གསོད་པར་རྩོམ་པའི་དགའ་ལ་  
བརྩེ་སེམས་ཀྱིས་པན་པའི་ཚོག་བརྗོད་པ་དང་དབང་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་པའམ་མེད་པར་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་བྱེད་

བ་དང་། སྤྱི་གུ་ཅན་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱང་སེམས་མེད་པར་ངན་པའི་གཏམ་སྐྱོ་བ་སོགས་དཀའ་བ་  
 རྣམས་ལ་འདྲ་སློབ་པ་དང་། རྒྱུད་མ་སློབ་པ་ལ་སྤྱི་གུ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་དང་། སློབ་པ་ལ་ཡང་དག་  
 ལུལ་གྱི་ཚོས་སློབ་པ་དང་། བག་མེད་པ་རྣམས་བག་ཡོད་ལ་དགོད་སྤྱིར་སྐྱེལ་བ་དང་། ཐེ་ཚོ་མ་  
 བསལ་བའི་སྤྱིར་ཚོས་འཆད་ཅིང་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་པར་སྐྱོ་བ་དང་། ཚེ་  
 འདྲིའི་དོན་དུ་ཡོངས་སྨྱོད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྤེལ་བའི་ཐབས་སློབ་པ་དང་། སྤྱི་མའི་དོན་དུ་རབ་བྱུང་  
 ལ་འགོད་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་འཛིག་ཉེན་དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཆགས་བྲལ་  
 འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། སློབ་དགེ་ཙ་མ་བསམགས་པ་དང་ཡོངས་སྨྱོད་ཆེན་པོ་ཅན་དང་སྤྱི་གུ་སྤྱི་གུ་  
 ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་གོམས་པ་རྣམས་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་སོགས་དོན་སྤྱད་དཀའ་བའདྲ་སྐྱེད་པ་དང་། རྒྱེ་  
 དམན་འབྲིང་མཚོག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་རང་མོས་དང་འཚོམས་པའི་གདམས་དོན་ཉམས་སྤྱི་ལེན་  
 བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་དོན་སྨྱོད་པ་དང་། བ་འོལ་གང་ལ་དགོད་པའི་དགེ་བ་དེ་རང་གིས་  
 མ་བསྐྱེད་པས་ན་ངག་བཞིན་བྱེད་པ་དཀའ་བས་རང་ཉིད་དེ་དང་མཚུངས་པའམ་དེ་ལས་ལྷག་པ་ལ་  
 གནས་པའི་དོན་མཐུན་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་དུ་བྱོན་དང་འབྲོན་འགྱུར་གྱི་བྱང་ཚུབ་  
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱོད་པ་གཅིག་པའི་གཞུང་ལམ་པར་བྱིན་བྱུག་དང་བསྐྱེད་དོས་བཞིའི་སློ་  
 བས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སློབ་ཅིང་གོལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་བར་སྐྱོ་མ་ལྟས་  
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་བྱུགས་རྗེ་བསྐྱེད་པ་དང་། མཇུག་དང་སྐྱོན་མཚོམས་སོགས་  
 སྤྱར་བཞིན་ནོ། །ཕྱིན་དུག་དང་བསྐྱེད་བཞིའི་སྐྱབས་ཀྱི་དམིགས་རྣམས་སྨྱོད་ཚུལ་ཞིབ་པར་བྲིས་ན་  
 མངས་གྱིས་དོགས་པས་མདོ་ཅམ་ལས་མ་བཞོད་དེ། རྒྱས་པར་མདོ་སྤེ་རྣམས་དང་། བྱམས་  
 ཚོས། དེགས་ཚོགས། ས་སྤེ། སྤྱི་ས་རབས། བསྐྱེད་བཏུས། སྨྱོད་འཇུག །ལམ་རིམ་ཆེ་བ་སོགས་  
 གཞུང་སྤྱུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ལམ་སྐྱོན་མོང་བས་རྒྱུད་སྤྱངས་པའི་འོག་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱི་གུ་བསྐྱེད་

གྲིས་མནར་བ་ལ་གཏན་མ་བཟོད་པར་ཤིན་ཏུ་རིངས་པར་དེ་དག་སྐྱབ་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱལ་བའི་  
སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་ན་དེས་པར་རྫོང་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་དེ་ནི་ཆོས་  
གཞན་རྣམས་ལས་དཀོན་པ་དང་སྦྱར་དུ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་  
རྫོང་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དུང་དུ་རྒྱུད་སྟེ་ཁུངས་མ་ལས་བཤམ་པའི་དབང་གིས་  
རྒྱུད་སྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། དབང་དུས་སུ་ཁས་སྐྱོངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་རྣམས་མིག་འབྱུངས་  
བཞིན་གཅེས་པར་བསྐྱེད་པ་གཞིར་བྱས་ནས། སྤོགས་ཏེ་བ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་མི་ཤེས་པར་ལམ་  
གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རིམ་བཤམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་  
བུའི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཞན་དོན་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་རིམ་བཤམ་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་  
བའི་དམིགས་ཁྲིད་རྣམས་ཉིན་རེ་བཞིན་མ་ཆགས་པར་སྦྱོང་བའི་སྐབས་ལ་ཆེ་དང་སྟོམས་པར་བྱས་  
ཏེ་ལམ་སོ་སོར་ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྤོང་བ་འདོན་པ་ནི་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྦྱིང་པོ་ལེན་པ་དང་། རྒྱལ་  
བའི་བསྟན་པ་རེན་པོ་ཆེ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །

འདིར་སྐྱེས་པ། རྒྱལ་གསུང་འོ་མའི་ཚུ་གཏེར་བསྐྱབས་སྐྱེས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཟང་མཚོན་  
པའི་མིག་། འགྲོ་ལ་མན་བདེའི་ཟེལ་དངར་སྤྱིན་བྱེད་སྤང་རྫོགས་པར་ཆོས་སྟེལ་བའི་གཉེན། །ས་  
གསུམ་རྫོངས་པའི་ལུན་པ་ཀུན་འཛོམས་ལེགས་བཤམ་འོད་ཟེར་འབྱུང་གྱི་གཞི། །སྟོན་མེད་  
བསྟན་བཅོས་ཉིན་མོར་བྱེད་གང་རྣམ་དཔྱོད་ཁུང་སྟོན་སྐྱེས་གྱིས་བྱངས། །བྱངས་མང་འགྲོ་སྟོའི་  
ཁམས་ཀྱི་རྗེས་སོང་བཅུ་གཉིས་མཛད་པའི་ཅེར་སོན་པ། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཆོས་སྤང་ཀུན་  
གྱི་གཞན་དོན་སྦྱིང་པོའི་བཅུད་སྤྱང་བ། །ཐར་འདོད་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བྱར་བསྐྱེད་པ་འཇུག་བྲལ་མ་  
ཚང་མེད་པའི་ལམ། །རྒྱལ་ཀུན་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ཐེག་མཚོག་འདི་ལས་གཞན་འགའ་བཅའ་  
དུ་མེད། །བཀའ་བསྟན་ཚད་མའི་ཉིང་ཁུ་ཡིན་གྱི་རང་བཟོའི་རྩུན་ཚོས་དེ་མ་ཡིན། །ཤིང་རྩ་ཆེ་

རྣམས་བཞེད་སློལ་ཡིན་གྱི་སྐྱོན་པོའི་ངག་སློལ་དེ་མ་ཡིན། །མཁས་གྲུབ་དམ་པའི་ཉམས་སྤོང་  
 ཡིན་གྱི་ཟ་ཟེའི་འཁྲུལ་སྤང་དེ་མ་ཡིན། །ལྷ་མེད་བྱང་ཚུབ་གཞུང་ལམ་ཡིན་གྱི་ཉམས་ངའི་གཡང་  
 ས་དེ་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ལྷ་ན་མེད་པའི་ལེགས་བཤམ་དྲུང་ས་བསེལ་མངར་བའི་མཚོ་འགྲམ་དུ།  
 ལྟར་སྤང་བ་ཚུའི་ཁྲོན་པ་བརྗོད་པའི་ངལ་བ་དོན་མེད་རྒྱང་བསྐྱར་ནས། །ལས་ཉོན་སློལ་པས་གདུང་  
 བ་ཞི་སྤྲད་མན་ངག་བདུད་ཅིའི་བཅུད་ལྱང་སྟེ། །ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་བ་སྤྱིང་པོར་བྲིལ་བས་གཏན་  
 བའི་ཕོ་བྲང་བསྐོད་པར་རིགས། །སློན་མེད་ལེགས་བཤམ་གཏན་གྱི་རོལ་མོ་འདིས། །གཟུར་  
 གནས་མཁས་ཀུན་རབ་དགས་སྤོས་པའི་ཚད། །ཡིད་བཞིན་ནོར་གྱིས་སྤོང་གསུམ་ཁྲོན་བཀའ་སྟེ།  
 བངས་མེད་བསྟུབས་པའི་དགའ་བས་མཚོན་རུས་མིན། །ཞེ་མ་ཡོངས་རྫོགས་ལམ་གྱི་མཚན་  
 ཅམ་ཡང་། །བགྲང་ཡས་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་རྟེན་དཀའ་ན། །ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྤྱི་ནང་  
 རྒྱུན། །འཛོམས་པའི་སྐབས་འདི་མི་ལམ་མིན་ནམ་ཅི། །ངན་སོང་ཉམས་ངའི་བཙོན་ར་ལས་གོལ་  
 བས། །མ་ནོར་ཐར་པའི་ལམ་བཟང་རྟེན་དུས་འདིར། །རྟེན་བཀའ་སྤིན་མའི་འཇུ་མ་ལ་མི་ལྟ་བར།  
 དབྱེད་འཛོག་ཅང་ཤེས་སྟོབས་གྱིས་འབྲོས་པར་འོས། །མཛོག་རྒྱང་སྤྱིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་རྒྱབ་  
 བསྐྱར་ཏེ། །ངེས་པར་གཏན་གྱི་འདུན་མ་སྐྱབ་བཞེད་ན། །འཁྲུལ་མེད་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་  
 འགྲེལ་གྱི། །གནད་དོན་སྤྱིང་པོར་བྲིལ་ལ་ཡིད་རྟོན་ཅིག།

རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་འབགས་ཡུལ་མཁས་རྣམས་ལས། །ལྷག་པའི་གདམས་  
 ངག་མཁན་པོ་སྤིད་གསུམ་ཁྲོན། །བསྐྱལ་བརྒྱར་འབད་པས་བཅའ་ཡང་རྟེན་དཀའ་ན།  
 བཀའ་བསྟན་ལས་གཞན་མན་ངག་འཚོལ་བ་སྐྱུན། །འོན་ཀྱང་དབང་གྱུར་མཁས་རྣམས་  
 རིམ་འདས་ནས། །ཆེར་སྟོགས་ལྷ་བའོའི་སྐྱབ་གིས་བྱུང་བའི་དུས། །བའེ་ལེགས་རིན་  
 ཚེན་འབྱུང་གནས་སུབ་བསྟན་མཚོ། །བདུད་གྱི་ཅ་ལག་དུ་མས་རྣམ་པར་དགྲུགས།  
 །འདོད་ཡོན་གྱིས་སྤོས་ཆེར་རྫོགས་གཉེས་འབྱུང་པལ། །ཚོས་བརྒྱད་རལ་གྱིའི་འཁོར་ལོ་འབྱུར་ཅམ་

གྱིས། །འགྲོ་མང་པན་བདེའི་སྲོག་དང་སྟན་ཅིག་པར། །རྒྱལ་བསྟན་པད་ཚལ་རྒྱལ་དུ་སྲོག་པས་  
སྲོག་ཤིང་གཟུགས་པལ་ཆེར་སྲིད་འབྱོར་སྐྱབ་འདོད་གྱིས། །བྱིས་པའི་བུ་བཞག་ཁོ་ནར་བྲེལ་བ་  
ལས། །ཆོག་སྲིདེ་བཤད་སྐྱབ་ཅམ་ཡང་ཉག་ལྷ་བའེ། །བསྟན་པའི་ཐ་མ་མཐོང་ཆེ་ཡིད་རེ་པམ། །  
ཤེ་མ་དེར་དུས་སྡེ་སྡོད་མཁེན་པ་དགོན། །ཅུང་ཟད་ཤེས་རྣམས་ཀུན་གྱིས་བརྟམ་པའི་ཡུལ། །ཁ་  
དག་པལ་ཆེར་ཆོས་མིན་སྲོགས་བཟུང་ནས། །བསྟན་འགྲོའི་བདེ་སྲིད་འགྲོག་འདིས་ཤེས་པ་འཕྱོ། །  
ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་སེམས་གནས་ཨེ་རྟུ། །དེས་དོན་སྡིང་པོར་འཁྲུལ་བ་འགའ་མཆིས་མོད། །ལམ་  
བཟང་དཔག་བསམ་ཤིང་ལས་མཁོ་རྒྱའི་ལོར། །ལོན་པའི་རེ་བ་མཁའ་དབྱེངས་པསྐྱེའི་གྲོགས། །

དེ་ཕྱིར་ལུང་རྟོགས་སྲོན་མ་གནས་པའི་རྟེན། །བཤད་སྐྱབ་ཅི་མང་ཉམས་པ་གསོ་བའི་  
སྣད། །ཐར་པ་འདོད་རྣམས་སྡོ་གསུམ་བག་ཡོད་པས། །ཐོས་དོན་སྐྱབ་ལ་གཅིག་ཏུ་བཅོན་པར་  
གྱིས། །རྒྱལ་དབང་ཐུགས་གྱི་གཅེས་མཚོད་ལུང་རྟོགས་ལོར། །གཉེར་དུ་གཏད་ཡུལ་འཕགས་  
པའི་གནས་བཏན་ཆོགས། །རྒྱལ་བསྟན་རིན་ཆེན་དུས་མཐར་སྡེལ་མཚན་པའེ། །འཕྲིན་ལས་རྒྱ་  
མཚོའི་རྒྱབས་སྲེང་ཡོལ་མེད་མཚོད། །ཡུང་རྩལ་ལམ་བཟང་རྫོགས་པའི་དམིགས་མིད་རྒྱ་ཤེལ་རྒྱ་  
རྒྱར་འབུམ་སྤག་གཟུགས། །ཐར་འདོད་སྐལ་བཟང་གཏུལ་བའི་ཡིད་མཁར་མ་འདེས་གསལ་བར་  
འཆར་བཟོད་ཅིང་། །གཟུར་གནས་དཔྱོད་ལྟན་མཁམ་པའི་སྡིང་ལ་ཀུན་དགའི་ཆོར་བ་སྐྱེན་གྱིད་  
པས། །འདིས་མེད་མཚོའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་གཞུང་འདིའི་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཆོས། །  
སྣང་མཐའི་སྐྱེ་འབྱུལ་མར་མེ་མཚན་དང་སྐོ་བཟང་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྐུས་གྱི། །གསུང་རབ་གཞིར་  
བཟུང་མན་དག་ཇི་བཞིན་དཔྱད་པ་ཞིབ་མོས་འདི་སྐྱར་མོད། །བྱིས་སྡོའི་སྲོན་གྱིས་ལོངས་པར་  
ཡུར་ན་འཕགས་ཆོགས་སྐྱབ་སྲར་སྡིང་ནས་འཆགས། །ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་ཆ་ཤས་གང་  
མཆིས་རྒྱལ་ཀུན་མཚོད་པའི་ཡོན་དུ་སྡིངས། །

འདིར་འབད་ལེགས་བྱས་རྒྱ་བ་དག་པའི་ཆ། །ཡིད་འོང་བསེལ་ཟེར་འབུམ་དུ་འཚོག་

བས་མཚོན། །རང་གཞན་སྐོ་གསུམ་ནམ་དཀར་བདུད་ཅིའི་ལྷང་། །མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་འབྲིལ་  
 བའི་མཐུ་རུས་ཀྱིས། །སྲིད་ཞིའི་དབུལ་བ་ཀྱན་སེལ་ལུང་རྟོགས་ལོངས། །སྐྱེ་རྒྱུའི་གཙུག་གི་རྒྱན་  
 དུ་གྲུས་མཚོད་ནས། །པན་བདེའི་གྲུ་ཆར་ཟད་པ་མེད་འཇོ་བས། །འཕྲོ་ཀྱན་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་  
 སྐོང་བར་ཤོག། །ལྷ་སྐོམ་སྐྱོད་ཚུལ་རི་མོ་གཡས་འཁྲིལ་བའི། །དགོ་ལྷན་ལུགས་བཟང་སྐྱེ་བ་ལྷ་  
 བའི་དུང་། །གསང་མཚོར་གྲགས་པའི་ལེགས་བཤད་སྐྱེ་དབྱངས་ཀྱིས། །ས་གསུམ་རྒྱུད་པའི་  
 རིམས་ནད་དྲུངས་འབྲིན་ཤོག། །མ་བརྟགས་རང་ཉམས་དགའ་བ་སྲིན་འབྲུའི་སྐྱོན། །མ་ཡིན་  
 བཤད་སྐྱབ་འོད་ཚོན་འབྲུམ་ལྷག་གིས། །ལུབ་བསྟན་སྲིང་བཞིའི་ཁྲོན་ཡངས་གསལ་བྱེད་པའི།  
 །སྐྱེས་ཆེན་དམ་པས་མཐའ་དབུས་ཀྱན་བྱབ་ཤོག། །པས་ཚོལ་གཉེས་འཕྲུང་དེགས་སྐྱོས་བྱེ་བའི་  
 མགོར། །ལུང་རིགས་སྲེར་སེན་འཁྲིག་པོ་འདེབས་བཟོད་པའི། །སྐྱེ་མཁས་གདོང་ལྷ་གངས་མེད་  
 འཕྲོ་བའི་གཟིས། །དམ་ཚོས་གངས་ཀྱི་རི་སུལ་སྐྱོང་གྱུར་ཅིག། །ཆོག་སྐྱམ་སྐྱབ་པ་འཕྱར་བས་  
 ཡོངས་མིན་པར། །མི་མེད་ནགས་སུ་བདུད་སྡེ་ཟིལ་གཞོན་པའི། །སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་གཡོ་མེད་  
 སྐྱེར་མཁས་པའི། །སྐྱོན་བཅོམ་ཀྱན་སྲངས་ཚོགས་རྣམས་འཕེལ་གྱུར་ཅིག། །གདོད་ནས་རྣམ་དག་  
 རང་སེམས་བྱེད་ཁམས། །སྐྱོད་ལྱིར་ཚོས་བསམ་སྐོམ་པའི་བྱི་དོར་ལ། །ཉེ་བར་གཞོལ་ཆེ་བྱེ་  
 བར་འགལ་རྒྱུན་གྱིས། །མི་བརྗེ་མཐུན་པའི་ཚོས་རྣམས་འཇོམ་གྱུར་ཅིག། །བདག་ཀྱང་དམ་འཕྲོར་  
 ཉེན་བཟང་རིམ་བརྒྱུད་ཚོ། །མཚན་ལྷན་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་མཉེས་བཞིན་དུ། །རྗེས་བཟུང་  
 ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་གསར་པའི་རོས། །རྣམ་དཔྱོད་ལུས་ཅུལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ཤོག།  
 །ཤེས་བྱ་རབ་འབྲུམས་སྐྱེ་བ་མེད་མངོན་གཟིགས་པའི། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཁྲོན་བལྟར་མི་མངོན་པའི་  
 མཚོ། །སྐྱགས་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་ཁྲོད་ཞབས་ལུར་ལུང་ཅེར། །བྱང་ཚུབ་བར་དུ་འབྲལ་མེད་མཚོད་  
 བར་སྐོན། །རྒྱལ་དབང་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཚོས་མཚོད་ཀྱན། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རི་བཞིན་  
 འཇིན་བཟོད་པ། །རྒྱལ་ཀྱན་ཡབ་གཅིག་ལྷ་བྱུར་བདག་གྱུར་ནས། །རྒྱལ་རྣམས་བཞེད་དགོངས་



སྐྱེས་པའི་མཐུ་ཐོབ་ཤོག། །གཞུང་བཟང་འདིས་ཀྱང་སློབ་གསལ་གྱེ་བ་བརྒྱའི། །ཀུན་བྱང་སྤང་སྤང་  
 ལྟ་བའི་མིག་སྤེ། །བདེ་ལེགས་ཐོང་ཁྱེར་བཟོད་པའི་རྒྱུན་གྱུར་ནས། །ཐུབ་བསྟན་སློན་མེ་ཡུན་  
 རིང་གསལ་གྱེད་ཤོག། །རི་སྤིང་མཐའ་སྐྱུ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དང་སེམས་ཅན་གནས་པ་དེ་སྤིང་  
 དུ། །ཤང་འདུལ་སྐྱུ་འཕུལ་གྱེ་བ་སྐྱུ་བརྒྱུ་སློབ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་རོལ་གར་གྱིས། །འགྲོ་མང་བརྟུག་  
 དཀའི་ལུག་རྩ་བྱངས་འབྱེད་རབ་ཞེའི་བདེ་བ་མཚོག་སྤྱིན་པས། །སྐྱུག་བསམ་རང་བཞིན་འགྱུར་  
 བ་མེད་བ་གསེར་སྤངས་བཙོ་མའི་རྗེས་འགྲོར་ཤོག། །རབ་འབྱུམས་ཞིང་གི་རྒྱལ་སྤེད་ལས་འདས་  
 རྩོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བའི་སྤྱན་སྤྱ་བ། །དབག་ཡས་ཀུན་བཟང་སྤྱོད་བ་རྒྱ་མཚོའི་བ་མཐའ་གཞལ་ལ་  
 མི་རོལས་པས། །ཉམ་ངའི་སྤིང་བར་འབྱུན་པའི་འགྲོ་རྣམས་འཆི་མེད་བདུད་ཅིས་དབྱུགས་དབྱུང་  
 སྤང། །སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏུན་པ་རོལ་མི་མཛོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་ཐོབ་ཤོག། །མདོར་ན་  
 ལེགས་བཤད་རྩ་སྤེའི་དབྱངས་གྱིས་འགྲོ་ཀུན་བག་མེད་གཉིད་ལས་སློང། །བཤད་དང་སྐྱེབ་པའི་  
 ཚོས་གྱི་སྤེ་རྣམས་མཁས་གྲུབ་མཚན་དོན་མཐུན་པས་གང། །འཛམ་གླིང་ནོར་འཛིན་ཡངས་པའི་  
 ཐ་གྱུར་དགེ་ལེགས་འོད་སྤྲང་ཟད་མི་ཤེས། །སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་གེགས་  
 མེད་འགྲུབ་པའི་བཀའ་ཤེས་ཤོག། །

ཅེས་བྱང་རྒྱལ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྱིད་དམིགས་སློང་རྩལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་  
 ལེགས་འོད་སྤྲང་འགྲེད་པའི་ཉིན་གྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། གཙང་བརྒྱུད་དང་དབྱུས་བརྒྱུད་གྱི་རྗེས་  
 སྐྱུ་འགྲངས་པའི་ཁྱིད་ཡིག་རྒྱས་བསྐྱུས་མང་པོ་སྤྲང་བའི་ཁྱིད་དུ་ཚོས་སློང་སོ་སོའི་དམིགས་རྣམས་  
 སློང་རྩལ་གསལ་ལ་རྩོགས་པར་ནག་འགྲོས་སྐྱུ་བཀོད་པ་ཞིག་རྩུང་ཟད་དཀོན་པར་མཐོང་ནས།  
 འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྲི་འདུན་ཡོད་ཐོག་སྤོམ་བཙོན་སློང་བ་བ་དུ་མས་བསྐྱུས་མ་ནན་ཆེ་བ་བཞིན་  
 ས་སྤང་ཡོར་ཚོས་སློང་ཁ་ཤས་བྲིས་ནས་བཞུགས་སྤོམ་ཚོགས་གྱིས་བེལ་བས་རིམ་འགྲངས་སྐྱུ་

ལུས་པ། ཉེ་ཆར་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་འབྲུམ་བྱམས་པ་སྤིང་ནས་ཆ་གན་ཉོ་ཐོག་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེའི་  
 མཚོགས་སྐྱེས་མཁུན་རབ་ཀྱི་དབང་སྐྱེས་དག་དབང་སྐྱེས་རྟོགས་ལོན་ཉན་རྒྱ་མཚོ་དང་། བདག་  
 གི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྗེ་སྟོན་རབ་འབྲུམས་ལ་གཞན་རྗེ་མི་འདོགས་པའི་མཁུན་སྐྱེན་མངའ་བ་  
 སངས་རྒྱས་ཚོས་གྲགས་དབལ་བཟང་པོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་བཞུགས་ཆེན་པོས་སྐྱེ་བྱིར་ཡང་  
 ཡང་བསྐྱེས་བ་དང་། གཞན་ཡང་རོང་པོའི་སློབ་རྒྱུར་ཚོས་སྐྱེན་ཡངས་པ་ཁྲི་གན་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་  
 འཇམ་དབྱངས་སྐྱེས་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་དང་། དཔོན་ལུང་མཁན་ཆེན་དོན་མཚོགས་སྐྱེས་སློབ་བཟང་ཚོས་  
 ཀྱི་དབང་སྐྱེས་། ཀ་རིང་སློབ་སྐྱེས་སློབ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། ར་རྒྱའི་ཀུན་སྤངས་དག་དབང་  
 བསྟན་དང་། མཚོ་སྟོན་ཞབས་རྒྱུད་དག་དབང་སྐྱེན་ཚོགས། གནམ་རྫོང་བྱ་བལ་བྱམས་པ་ཚོས་  
 འཕེལ། ཉ་ལུང་རི་ཁོད་པ་སློབ་བཟང་བསྟན་འདོན། ལ་རིག་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྐྱེས་པའི་  
 རྒྱལ་མཚན་འདོན་པ་མང་པོས་མཐིན་གཅིག་ཏུ་ཡང་ཡང་བསྐྱེས་བའི་དོར།

དབལ་སྐྱེན་སྐྱ་མ་དམ་བ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྐྱེས་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་སྐྱེན་པ་ཡོངས་  
 རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་བཀའ་རྒྱུན་མཉམ་མེད་རྗེ་བཅུན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་དབལ་བཟང་  
 པོ་ཡབ་སྲས་ཉི་མེ་ལྷ་བྱ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་ཀུན་སྤྱིར་རྗེའི་བདག་ཉིད་འཕགས་མཚོགས་སྐྱེས་པ་  
 བསྟོན་སྐྱེ་འབྲུམ་གཏན་གྱི་སྐྱབས་གཅིག་དོན་རྗེ་འཆང་སློབ་བཟང་སྐྱེད་རིགས་རྒྱ་མཚོ་དབལ་བཟང་  
 པོ་སོགས་ཡོངས་འདོན་དམ་པ་ཚོས་བཞེན་སྟོན་པ་དུ་མའི་ཞབས་རྒྱལ་སྐྱེ་བོར་བསྟེན་པའི་བཀའ་  
 རྒྱུན་ལས་ལམ་ཁྲིད་སྟོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མདོ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐབ་ཚོས་མཐའ་ཡས་པ་མདོས་ཤིང་།  
 རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་རིང་སྐྱེས་ལ་མི་སྤེད་པའི་དད་གུས་བརྟན་པོ་ཐོབ་པ། མང་ཐོས་བསམ་  
 གཏན་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ན་བ་ཡདག་འདུན་བསྟན་འདོན་རྒྱ་མཚོས་རང་གཞན་ལ་སན་དུ་  
 རེ་བས། རྗེ་བཅུན་སྐྱ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ཀྱི་བདུན་ཅི་དང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཞིར་བཟུང་། བཀའ་  
 གདམས་སྐྱེ་བྱིའི་ལམ་ཁྲིད་དུ་མའི་ལེགས་ཆས་ཁ་བསྐྱངས་ཉེ་ཆུ་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་དང་པོའི་ཡང་ཆེས་

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤམ་སྐོར་སྐྱོད་བཤམ།

---

དགོ་བར། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་མ་སྐྱེས་དམ་གྱིས་འབབ་པའི་འགྲམ་དགོ་ལེགས་ཚོས་  
རྫོང་དུ་རྫོགས་པར་སྐྱེས་པའི་ཡི་གེ་བཞི་ཁ་སྐྱེས་པའི་འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར་དང་། མ་ཉི་མི་བུ་  
བཏང་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་གྱིས་རེ་མོས་སུ་བཞུགས་པ་འདིས་ཀྱང་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་  
དང་བཅས་པའི་བཞེད་དོན་ཐམས་ཅད་སྐྱེན་གྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག། །།

༄༅། །ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗོད་བྱུང་དུ་  
 བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ་  
 །ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཡེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚེ་མོར་སོན་པ་རྣམ་ཀུན་གཟེགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས། །སློབ་མཚར་  
 ཉམས་དགའི་བད་ཚལ་སྤེལ་སྤྱིར་ལུང་རིགས་འོད་རྣོན་འབྲུམ་སྤག་འགྲེད། །སློབ་མཁས་རྒྱ་མཚོའི་  
 རུལ་གྲངས་བརྒྱལ་བར་གྲགས་ཅན་ཐར་པའི་ལམ་ཡངས་སྟོན། །འཇམ་མགོན་སྤྱི་བའི་ཉི་མ་མཚོག་  
 རྣམས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྟོང་ནས་བསྟེན། །དུས་གསུམ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་པའི་  
 གཟུགས། །བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཟབ་གསང་ཚོས་ཀྱི་མཛོད། །འབདགས་ཆེན་འདུས་གཙོར་གྲགས་  
 པའི་དབྱངས་སྟན་ཅན། །ཁྲིད་བྱིན་གཞལ་བའི་པ་མཐའ་གང་དུ་བཅའ། །འཁོར་བ་སྲིན་མོའི་གྲོང་  
 ཁྲིར་ལས། །འབྲོས་པར་འདོད་པ་འགའ་མཆིས་ན། །ཉག་ཆད་གཡང་སའི་དོགས་བྲལ་བའི།  
 དབྱ་མའི་ལམ་དེ་འཚོལ་བར་རིགས།།

འདིར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་སོ་མཐའ་བྲལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་ཞིང་རྫོགས་པར་གཏན་ལ་  
 འབེབས་པའི་ལེགས་བཤམ་འགྲེད་འགྲན་ལྷ་མེད་པ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗོད་བྱུང་  
 དུ་དགོད་པ་ལ། །ལྷག་མཐོང་ཁྲུང་པར་ཅན་ངེས་པར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་སྐྱབ་ཀྱི་དུས་སྐབས། །སྟོམ་  
 རིམ་དང་པོ་ལས། འདི་ལྟར་ཤེས་པའི་སྣང་བ་བྱུང་བས་ཀུན་ཏུ་ཚོངས་པའི་ས་བོན་ཤིན་ཏུ་སྟོང་  
 བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང། །སྟོམ་རིམ་བར་བ་ལས་ཀྱང། །སྣང་སྟན་གྱི་དཔེ་དང་སྐྱར་ནས་སྤར་  
 ལྟར་གསུངས་པ་ལྷག་མཐོང་ཁྲུང་པར་ཅན་བསྟོམས་པའི་ལག་རྗེས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་

ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་བྱུང་མ་ཐག་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྣང་བ་འགགས་  
 བས། སྣང་བ་བྱུང་བ་དང་སྦྱོར་བ་འགགས་བ་དུས་མཉམ་པའི་དཔེ་དང་མཚུངས་ཞེས་པའི་དོན་ལོ།  
 ལྷོམ་རིམ་དུ། ལྷོར་ལམ་འོད་ཅེ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྦྱིར་གསལ་སྣང་ཚུང་འབྲིང་  
 སོགས་རིམ་བར་བྱུང་བ་ལ་ཤེས་པའི་སྣང་བ་ཚུང་ཟད་གསལ་བ་དང་། ཤེས་པའི་སྣང་བ་འབྲིང་  
 དུ་གསལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྣང་སྦྱར་བ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་བྲངས་པའི་ལུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྣང་ལྟར་  
 ཤེས་དགོས། ཚུད་ཚུད། དག་སོགས་གསུམ་ནི་ཉི་བཞེན་ལོ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་དར་རྒྱུ་ལས།  
 བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་མས་བསྐྱེད་བ་དང་བྲལ་  
 བའི་སྲིང་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བར་སྤྱོད་མཐའ་དཔྱོད་དུ། ཐེག་ཆེན་མཚོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་  
 ལམ་དེ་མཚོང་སྣང་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བས་ན་དག་ས། ཞེས་དང་། ཚོས་དགོན་མཚོག་ལ་ཡོན་  
 ཉན་བརྒྱུད་ལྡན་གྱིས་བྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་རྣམས་ཡེ་ཤེས་དག་  
 བར་བཞག་ཚོག་གམ་སྦྱུང་ཡང་། སྐབས་གཉིས་པའི་སྣོམ་ལམ་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། འཕགས་  
 པའི་གང་ཟག་གི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་མ་སུན་པའི་སྤོགས་ཐམས་ཅད་  
 དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། ཅེས་པ་ལྟར་རྣམ་བཤད་གསེར་སྲིང་  
 གཉིས་དང་། མཐའ་དཔྱོད་མང་ལོད། རྣམ་དག་ཅེས་པ་འགོག་བདེན་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཁོ་ནར་  
 སྦྱར་བ་ལ་དབག་ན། ལྷོམ་རིམ་དུ། ཡེ་ཤེས་དག་པ་ཞེས་པ་གཙོ་བོར་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་  
 གྲོལ་ལམ་ལ་གོ་དགོས་པ་འདྲ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དུས་ངོས་སྐལ་གྱི་བྱི་མ་དེ་འགགས་ཟེན་གྱང་  
 དེས་དག་པ་མིན་བྱས་ན་བདེའམ་བཏགས།

ལྷོམ་རིམ་དང་ཕོར་བྲངས་པའི་ཉིང་ལེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། འཛིག་ཉེན་དག་ནི་ཉིང་འཛིན་  
 ལྷོམ་གྱི་ཀྱང་། །དེ་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཛིག་མི་གྱེད། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྲིང་ཞི་རབ་འཇུག་  
 ལྟོ། །ལྷག་སྦྱོང་གྱིས་ནི་ཉིང་འཛིན་འདིར་བསྐྱོམས་བཞེན། །ཞེས་པའི་དོན་འཛིག་ཉེན་པའི་བྲང་

སྲོང་རྣམས་གྱིས་སྲིད་ཅེའི་སྣོམས་འབྲུག་མན་ཆད་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་རི་སྡེད་བསྐྱོམས་ཀྱང་། དེ་  
ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་བདག་འཛིན་གྱི་ས་ཐོན་སྲོང་མི་རུས་པས། ཉོན་མོངས་སྐྱར་  
ཡང་སྐྱེ་བ་དཔེར་ན་ལྷག་སྲོད་གྱིས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་ཀྱང་ཕྱིས་འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་  
གྱུར་པ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །དེས་ན་སྐྱོམ་རིམ་གྱི་དོན་ཡང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་བྱང་ཚོས་  
དང་ལྷན་པའི་ཞི་གནས་ཅམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་  
ལྷ་བ་མེད་ན་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ས་ཐོན་སྲོང་མི་རུས་པར་མདོ་སྡེ་  
ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱར་ན་འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་རྩ་ཤར་སོགས་སེམས་ཅོམ་འཛོག་ཅམ་  
གྱིས་གྲོལ་བར་དེ་བ་རྣམས་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཆབས་ཆེའམ་སྐྱེ། ལྷོན་གྱི་གསུང་རྒྱན་ལས་  
ལྷག་སྲོད་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་སྣོན་པ་ལ་འབྲག་སེམས་གྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱོམས་པས་བསམ་  
གཟུགས་བརྒྱད་ཐོབ་ཀྱང་གྱི་བས་སྐྱེ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་མཚོང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཁོང་གི་སྐྱེས་ཏེ་  
བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལས་ཉམས་པར་བཤད་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདི་ལྟར་གྱིས་བ་ཡིན་  
གྱོ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་འབྲེལ་ལྷར་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱོམས་པས་རྩུ་འབྲུལ་ཐོབ་ཅེས་  
པ་ལས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་གྱི་གསལ་ཁ་མི་སྣང་།

དེས་ན་སྲིན་ས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ནི་བཤེས་གཉེན་མཁས་པའི་བྱང་  
དུ་དེས་དོན་གྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཚོང་གི་ཚོགས་  
ཡིན་པས། རྩ་ཤར་རྗེས་འབྲང་བཅས་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐོས་བསམ་མ་བྱས་པར་ནང་དུ་སེམས་ཅིར་  
ཡང་མི་རྟོག་པར་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས་ལྷག་མཚོང་བྱང་པར་ཅན་སྐྱེའོ་སྣོམ་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་  
དགག་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། ངས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གཞན་ལས་ཐོས་པ་ནི་རྒྱ་ལི་ལས་གྲོལ་བར་  
འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྐྱེལ་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པར་གདོན་མི་ཟ་ཞེས་པའི་དོན་ལོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཡང་པར་སྲིན་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་ཤེར་སྲིན་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི།



བསམ་གཏན་ལ་སོགས་བསམ་རྟོགས་པར་མི་རུས་པས་ཞེས་པའི་གསུང་ཟིན་དང་བསྐྱེད་ན་པར་  
 ཕྱིན་ཐུག་འགལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་། ཡིག་ཚར་པར་ཕྱིན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་  
 གྱི་སྐྱབས་སུ་ཚོས་བཞི་ལྡན་གཞིར་བཞག་ལ་གཏོང་བའི་སེམས་པའི་ཆ་ནས་སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་  
 དང་། སྤྱང་བའི་སེམས་པའི་ཆ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དུ་འཛོག་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་པར་  
 ཕྱིན་ཐུག་མི་འགལ་བར་མ་ཟད་དོན་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འདྲ། གསེར་སྤོང་དུ། གཏོང་  
 བའི་སེམས་པ་ཚོས་བཞི་ལྡན་དང་། སྤོང་བའི་སེམས་པ་ཚོས་བཞི་ལྡན་སོགས། སྤྱིན་པའི་པར་  
 ཕྱིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ན་པར་ཕྱིན་ཐུག་  
 ལ་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པ་ལྟར་སྤྱང་། གཞུང་གི་དོན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཚོས་རབ་ཏུ་རྒྱལ་པར་འབྱེད་  
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་བསམ་རྟོགས་པར་  
 མི་རུས་ཞེས་སྐྱར་ན་བདེ། བསམ་གཏན་སོགས་ལ་སྤོང་ཉིད་མ་རྟོགས་བསམ་མ་བྲལ་གྱང་། དེ་  
 རྣམས་སྤོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྤོང་ཁས་སྤངས་ཚོག་པ་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན་དབང་ཤེས་སྤོང་ཉིད་  
 མ་རྟོགས་པའི་སྤོང་འཛོག་གྱང་དེ་ལ་དེ་མ་རྟོགས་བསམ་མ་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་ཅེ་གཅིག་  
 པའི་རིག་པ་སོགས་བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་སོགས་སུ་འཛོག་པ་དང་། ཚོས་རབ་ཏུ་རྒྱལ་པར་  
 འབྱེད་པའམ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཤེས་ཕྱིན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། གལ་ཏེ་ཚོས་ལ་བདག་  
 མེད་སོ་སོར་རྟོག་། རེས་སོགས་ལུང་ལྡེ་ཕྱི་རྣམས་ལྷ་ཤང་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འགོ་ཚུལ་ཤེས་སྟེ།

དེ་འདྲ་བའི་ལྷ་བའང་བྱང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་ཞིག་གིས་བཅའ་དགོས།  
 ཞེས་པའི་དོན་གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བྱང་ངེས་དཀའ་འབྲེལ་དུ་དབང་རྣོན་ལྷ་བ་རྟེན་  
 པའི་སྤོན་དུ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ལ་ཡིད་ཆེས་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ཚུལ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་འཐད་  
 ལྡན་ལས། གང་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་དོན་གཉེར་ནི། །ཐེ་ཚོམ་ལས་གྱང་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་  
 དབང་རྣོན་གྱིས་མདོ་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་མི་འཇུག་པར་མཚོང་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པར་



གྲུང་ལ་མངོན་སྲུང་ཚད་མས་གཞོན་པ་མེད་ཅིང་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱུ་གྲུང་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་  
 དཔག་གིས་གཞོན་པ་མེད་ཅིང་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་ཚེ། ལྟ་བུ་རྙེད་པའི་སྟོན་དུ་  
 དེས་དོན་གྱི་མངོན་བརྗོད་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་འབྲུང་  
 རམ་དོགས་ཤིང་། རྗོད་བྱེད་གྱི་ཚིག་ཐོས་པའི་སྟོན་དུ་བརྗོད་བྱ་མངོན་སྟོགས་ལ་གཞོན་པ་མེད་པར་  
 མཚོང་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་དུ་དབྱེད་ནས་དགོངས་པ་བཅའ་བར་བྱའོ། རྟོན་པ་བཞི་ནི་ཚོས་  
 དང་དོན་སོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སློབ་ཞིག་ཡིན་འདུག་པས། དེས་དོན་གྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་པ་བྱས་  
 བ་ལས་བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡིད་དཔྱད་གྱིས་དེས་པ་རྙེད་དེ་ཀུན་རྗེས་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་པའི་  
 དོན་དུ་མི་འཇོག་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གནས་སུགས་མཐར་ཐུག་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་དེ། ལྟ་བུ་རྙེད་པའི་  
 སྟོན་དུ་བྲང་དོན་ལ་མི་རྟོག་དེས་དོན་ལ་རྟོག་པའི་མཚན་གཞིར་བཞག་ན་རྗེས་བཞེད་པར་ཉེ་བ་  
 འདྲ་སྟེ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་བྲང་དེས་འབྲེད་བྲེད་གྱི་རྟོན་པ་བཞི་པལ་ཆེར་ཐོས་པའི་སྐབས་གྱིས་  
 བསྐྱས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སོ་སྦྲུལ།

ལམ་རིམ་ཆེ་ཚུང་གཉིས་ཀ་ལས། དྲང་དེས་གྱི་བྲུང་པར་ཤེས་ནས་དེས་དོན་གྱི་གསུང་  
 རབ་གྱི་དོན་ཁོང་དུ་རྟུན་དགོས། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ཚོས་རྣམས་གྱི་དེ་  
 བཞེན་ཉིད་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེའང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་  
 གྱི་བྲང་བ་དང་དེས་པའི་དོན་རྣམས་པར་འབྲེད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྗེ་  
 བཅུན་བསྟན་པའི་སྟོན་མེད་བཞེད་པ་ལྟར་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་བྲང་  
 དེས་འབྲེད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གི་བྲང་དེས་འབྲེད་ཚུལ་གསུང་རབ་  
 གྱི་བརྗོད་བྱ་ཀུན་རྗེས་དང་དོན་དམ་པའི་རྣམས་བཞག་ལ་སྐྱ་སྦྱིའི་གོ་བ་ཆགས་པས་རྗོད་བྱེད་བྲང་  
 དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་སོ་སོར་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གོ་དགོས། བསྟན་བྱ་  
 ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་པར་དེ་སྟོན་བྲེད་གྱི་མངོན་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་འཇོག་དཀའ་བས། རྗོད་བྲེད་

ཚིག་གི་བྱང་དེས་སྤྱེ་བའི་ཚེ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་བྱང་དེས་ལའང་ཡིད་དཔྱོད་གྱིས་གོ་བ་ཆགས་པར་  
 ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། ཤེར་མདོ་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཏུ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལ། དེའི་བརྗོད་  
 བྱ་དེས་དོན་ཡང་རྟོགས་དགོས་བྱས་ན་བདེའམ་སྐྱམ། གྲུང་ཐང་དཀར་འགྲེལ་ལས། དོན་གྱི་བྱང་  
 དེས་འབྲེད་པ་བསམ་བློང་གི་སྐབས་ཡིན་པས་དོན་སྤྱི་ལེགས་པར་ཤར་ཉེ་སྤྱོད་འདོགས་བཅད་ནས་  
 འབྲེད་དགོས། གཅིག་ཤོས་ཐོས་བློང་གི་ཤེས་རབ་གྱིས་གཏན་ལ་འབབས་ལུགས་ཡིན་པས་སྐྱ་  
 སྤྱིའི་གོ་བ་ཆགས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་གྱིས་ཚོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བདེན་  
 གཉིས་ཡིད་དཔྱོད་གྱིས་དེས་པ་ལ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་བྱང་དེས་སྤྱེ་བའི་ཐ་སྐྱད་མི་ཐོབ་ཅིང་། བྱང་  
 དེས་གྱི་མདོ་ལ་ཚིག་སྤྱིའི་གོ་བ་ཆགས་ནས་སོ་སོར་དོས་ཐེན་པ་ལ་གསུང་རབ་གྱི་བྱང་དེས་སྤྱེ་  
 བའམ་ཚིག་གི་བྱང་དེས་སྤྱེ་བའི་ཐ་སྐྱད་འཐོབ་པས། སྤྲ་མ་ལ་ཚད་མས་དེས་པ་རྟེན་པ་དགོས་པ་  
 དང་། སྤྱི་མ་ཡིད་དཔྱོད་ཅམ་གྱིས་ཚོག་ཅེས་པའི་དོན་ནམ་དཔྱད། དེས་ན་དོན་གྱི་བྱང་དེས་ཡིད་  
 དཔྱོད་གྱིས་དེས་པ་མེད་པ་དང་། ཚིག་གི་བྱང་དེས་ལ་ཚད་མས་སྤྱོད་འདོགས་ཚོད་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་  
 དོན་དུ་མི་འབྲུལ་བར། དོན་བདེན་པ་གཉིས་དང་། དེ་དག་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་གང་ཡིན་ཀྱང་།  
 དང་པོར་སྐྱ་སྤྱིའི་གོ་བ་ཆགས་ནས་སྤྱིས་བསམ་བློང་གི་ཚད་མས་རྟོགས་དགོས་པར་འབྲེལ་བ་  
 མཁས་པའི་ཐ་སྐྱད་སྤྱོད་རྩལ་དང་བསྐྱུན་ན་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་བྱང་དེས་འབྲེད་པ་ལ་བདེན་གཉིས་  
 ཚད་མས་རྟོགས་པ་དེས་པར་དགོས་པས། ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་རྗོགས་པ་ནས་འཛོག་གོ་། །གཞུང་གི་  
 ས་བཅད་དུ། བྱང་དོན་དང་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་འོས་བརྒྱུང་བ་ཞེས་འབྲུང་བའི་དོན་ས་བཅད་  
 འདིའི་ཁོངས་སུ་བྱང་དེས་གྱི་གསུང་རབ་འོས་འཛིན་རྩལ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལ་གོ་དགོས་པས།  
 ཚིག་གི་བྱང་དེས་འབྲེད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་མི་འབྲ།

རྗོ་གྲོས་མི་ཐང་པ་བསྐྱུན་པ་ལས། མདོ་སྤྱེ་གང་དག་ཀུན་རྗོ་བ་སྐྱུ་བ་པ་བསྐྱུན་པ་ཞེས་  
 སོགས་གྱི་དོན། ལེགས་པ་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། དང་པོ་གཉིས་གྱིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ལ་བྱང་

དེས་སྲུ་མཚོ་དེ་བརྗོད་བྱའི་སློབ་སྦྱོར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྷན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བྱང་དོན་
 དང་དོན་དམ་བདེན་པ་དེས་དོན་ཡིན་པས། ལྷ་མ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སློབ་པ་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་
 དང་། ལྷ་མ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སློབ་པ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འདོད་ཅེས་པའོ། །སློབ་པ་མི་ཟད་
 པའི་བསྟན་པའི་མདོ་འགྲེལ་དབྱིབས་གཉེན་གྱིས་མཚོན་པར་གྲགས་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་སྐྱབ་པར་
 བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མདོ་སྡེ་གང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཐ་སྙད་མང་པོ་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་
 པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་དེ་དག། ཅེས་ཐ་སྙད་མང་པོས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཀུན་རྫོབ་སྐྱ་ཚོགས་པ་
 རྣམས་ཐ་སྙད་དམ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་བསྐྱབ་པའམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བཤད་
 པ། མདོ་ཚོགས་གི་འབྲུ་གཉེར་བ་ལ་མཁོ་བར་འདུག། མདོ་འགྲེལ་ལས། མདོ་སྡེ་གང་སྡེ་བ་མེད་
 པ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་དམ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་
 དོན་དམ་པར་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་པ་གོ་སླ་སྟེ། སྡེ་བ་མེད་པ་སོགས་དོན་དམ་པའམ་དོན་
 དམ་བདེན་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

མདོ་སྡེ་གང་དག་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྐྱ་ཚོགས་བསྟན་པ་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ཡང་། ལེགས་
 བཤད་སྤྱང་པོ་ལས། ཀུན་རྫོབ་སློབ་པ་ནི་ཚིག་མི་འདྲ་བ་སྐྱ་ཚོགས་པས་དོན་སྐྱ་ཚོགས་སློབ་པ་
 དང་། དོན་དམ་སློབ་པ་ནི་ཉོགས་དཀའ་བའི་དོན་སློབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་རོ་གཅིག་པ་སློབ་
 པར་བཤད་དེ་འདོད་ཚུལ་ལོགས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མདོ་ཚན་ཐ་མ་གཉིས་གྱིས། ཚིག་
 ཅི་འདྲ་ཞིག་གིས་དོན་ཅི་འདྲ་ཞིག་བསྟན་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བསྟན་པར་འགོ་བའི་སློབ་
 ལུགས་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། བདག་ནས་ཚོར་བ་པོའི་བར་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 གྱི་སློང་གཞི་གང་ཟག་ཁོ་ནའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྲུ་བཤད་པས། སློབ་ཅེས་པའང་གང་ཟག་གི་
 མིང་དུ་ཞེས་དགོས། ཚིག་ཟེན་ལ་བྱེད་པ་སོ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གྲངས་སློབ་པ་བྱང་དོན་གྱི་མདོར་
 རོས་བརྒྱང་ཡང་། དོན་གྱིས་དེས་མཚོན་པའི་བྱེད་པ་སོ་དང་འགྲེལ་བའི་ལས་སྲུ་བྱ་བ་དང་བྱེད་

པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་དྲོན་དུ་བསྟན་ཏེ། མདོར་ན་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་  
དང་གང་ཟག་ཡོད་པར་སྟོན་པར་མཐའ་དག་གོ། །བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་  
ཞེས་པའི་ཡོད་པར་སྟོན་ཏུ་དང་མེད་ཏུ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་དགོས་ཚེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་  
ཀྱིས་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་སྒྲིབ་དགོས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་  
ལ་བྱས་ན་བདག་པོ་མེད་ཚུལ་བཤད་དཀའ་བས་སོ། །སྟོང་བ་ཉིད་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་བར་གྱིས་  
ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་ནས་བདག་པོ་མེད་པའི་བར་གྱིས་གང་ཟག་གི་  
བདག་མེད་བསྟན་པ་ཤེས་སྒྲ། ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས། འདི་ལ་གཉིས་བཤད་པའི་གནད་  
ཀྱིས་གོང་མ་ལ་ཡང་ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོན་ཀྱང་རྫོང་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་དོན་གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་མིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་  
པ་བཞིན་དུ། དོན་དམ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་དོན་ཚོས་ཉིད་གཅིག་སུ་མིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་  
བསྟན་པས། དེ་གཉིས་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་མིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་  
འདྲ་ཡང་ཀུན་རྫོང་ཞི་གང་ཟག་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་མིང་ཅི་ཅམ་  
ཡོད་པ་དེ་ཅམ་དུ་དོན་གྱི་ལྡོག་པ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཉོག་འོར་འཆར་རྒྱ་ཡོད་ལ། དོན་དམ་ཞི་  
རྒྱ་འབྲས་རོ་ལྟ་བུ་སྟོང་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་མ་གཏོགས། སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་  
མིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་སློ་ཡུལ་དུ་འཆར་ཚེ། དགག་བྱ་རང་བཞིན་  
ཀྱིས་བྱུང་བ་བཀག་ཅམ་དུ་རོ་མཉམ་པ་ལས་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འཆར་རྒྱ་མེད་པའི་རྒྱ་  
མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་སེམས། སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སྟོན་མེད་ནམས་ལ་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་དང་།  
དེ་གསུམ་དང་མདོར་བར་འདྲུ་བྱེད་པ་མེད་པ་བཅས་ལ་རྣམ་ཐར་སྟོ་བཞིར་གྲགས་ཏེ། ཞིབ་པར་  
གྲུང་ཐར་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ཚོམ་རྣམས་དང་སྐབས་གཉིས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཐད་  
ལས་ཤེས་པར་བྱོལ།



མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་བཤའ་སོགས་ཀྱང་གཞན་ལས་ཤེས་དགོས།  
དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། རོན་དམ་པ་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཞེས་དོན་དམ་བརྗོད་  
བྱུང་བྱེད་པའི་གསུང་རབ་དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་བསྟན་ནས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་ཡི་ཤེས་  
སྣང་བའི་རྒྱན་ལས། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ངེས་དོན་དོན་དམ་བདེན་པར་གསུངས་པ་དང་། རྫོང་གོས་  
མི་བཟང་པའི་མདོ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ངེས་དོན་ཏུ་གསུངས་པ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་  
ན་ཞེས་པ་གཞན་ལྡན་རྣམས་གཙོ་བོ་ཀྱི་སྐྱ་སྟེ། ཚོས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་དེ་གཞི་དོན་དམ་བརྗོད་  
པའི་གསུང་རབ་ལས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་གཙོ་བོ་པས་སོ།།

དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གཞན་གྱིས་གང་ཏུ་འདྲ་བར་  
མི་རྣམས་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་ལུགས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དངོས་ཟེན་ལ་བསྟན་  
པའི་དོན་དེ་མཐར་ཐུག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པས་རི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་བྱང་ཏུ་མེད་  
པ་དང་། དེའི་དངོས་ཟེན་གྱི་དོན་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་དང་ལྡན་པས་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་གང་ཟག་  
གཞན་གྱིས་བྱང་བར་མི་རྣམས་པའོ། །ཁོ་ན་ལུགས་འདིར་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཚད་  
མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་ཏུ་མཚན་རྣམས་བཤའ་བ་གཉིས་པོ་གང་ཏུང་ཡིན་ན་ངེས་  
དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་བྱབ་བམ་ཞེ་ན། མ་བྱབ་སྟེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་  
ནི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཅུ་མཐར་ཐུག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་  
པས། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་བྱང་དགོས་པའི་བྱང་དོན་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེས་  
ན་རང་ལུགས་ལ་སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་ཡོད་པས་ངེས་དོན་ཏུ་འཛོག་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེས་དོན་  
གྱི་མདོར་འཛོག་པ་ལ་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་ཚད་  
དགོས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤའ་སྟོང་པོ་ལས། རི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་  
མེད་ལ་བྱང་ངེས་སུ་བྱེད་ན་ཚད་མ་དང་བཅས་པས་ཚོགས་ཀྱང་། དེས་མི་ཚོགས་པས་དོན་དམ་པའི་

དབང་དུ་མཛད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་ཟིན་ཟིན་ལས། དོན་  
 དམ་བདེན་པ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་དང་ཚད་མ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཚོགས་དེས་པའི་དོན་དང་ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་གཞན་དུ་བྱང་དུ་མི་བྱས་པར་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་  
 པར་ཁས་ལེན་ན། ལྷན་ཟེན་གྱི་དོན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་བཅས་པས་དེས་དོན་དུ་འཛོག་  
 པར་མི་འདོད་པ་དང་འགལ་ལ། དེ་འདྲའི་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་མེད་ན་དབྱུ་མ་སྣང་བར་འཛོག་ཚུལ་  
 དེ་གཉིས་གསུངས་པའི་འུགས་ལ་བྱང་དོན་དུ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་  
 ཟེར་ན་ལན་རི་སྟར་གདབ་དབྱེད་དགོས། ལྷ་རི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་མདོའི་ལྷན་ཟེན་  
 གྱི་དོན་ཚད་མས་མ་ལྷུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ས་དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང་། །ཞེས་པའི་  
 ལྷན་ཟེན་ལ་ས་མ་བསད་པར་འོས་པ་འཛོག་ཟེར་རྒྱུ་འདུག་ཅིང་། ས་མ་བསད་པ་ཡོད་སྟབས་དེ་  
 དེའི་ལྷན་ཟེན་གྱི་དོན་ལ་འཛོག་མི་རུང་། ལྷན་ཟེན་དེ་མདོ་འདྲའི་བརྗོད་བྱ་མིན་ཏེ། འདིས་ས་མ་  
 བསད་འོས་པར་མ་བསྟན་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། ས་མ་གསོད་རུང་བར་སྟོན་དགོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་  
 མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། ས་དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང་། །ཞེས་གསུངས་  
 པ་ལྟར་ལྷན་ཟེན་བརྗོད་བྱའི་དོན་མིན་ཡང་སྐྱབ་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དོན་མིན་སྲིད་བརྗོད་བྱའི་  
 དོན་ཡིན་པ་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུགས་འདིར་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ལ་སྐྱ་རི་བཞིན་པས་ལྷུབ་  
 པར་བཞེད་པས། ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་ལས། གཟུགས་མེད། ལྷ་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཚིག་  
 རྣམས་མཐའ་དཔྱོད་དུ་ལྷན་ཟེན་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མིན་ཡང་། དངོས་བསྟན་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ཡིན་  
 པའི་གཞི་མ་རྒྱུ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུགས་མེད་པ་སྐྱས་ཟེན་དང་། གཟུགས་རང་བཞིན་མེད་  
 པ་དངོས་བསྟན་ལ་འཛོག་དགོས། གསེར་སྲིང་དུ་དངོས་བསྟན་དང་འུགས་བསྟན་གཙོ་པོ་ལ་  
 བྱེད་པ་དང་། ལྷན་ཟེན་མ་ཟེན་ལ་བྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུགས་  
 རང་བཞིན་མེད་པ་གཟུགས་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་ཚིག་དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་པོ་ཡིན་པས་དངོས་

བསྟན་ཏུ་འདོག་བྱས་ན་བདེ། འོ་ན་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། མདོར་བསྟན་ཏུ་རང་མཚན་  
 གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྦྱར་དགོས་པས་དོན་གྱིས་སྦྱར་ཟེན་པ་ཞེས་  
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེར་སྟོང་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་དངོས་  
 སུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་དེས་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་  
 ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་  
 ཚིག་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་པས། རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྱར་ནས་མ་  
 བསྟན་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་གཞུང་དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་མོའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་དངོས་བསྟན་  
 ཏུ་ཁས་སྲུངས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པས་སོ། །གཞུང་ལས། ཚིག་ཅུང་ཟད་མེད་འོ་གདོང་གི་བསྟན་  
 ཚོད་སྐྱེ་བཞིན་པར་བརྟུང་བྱ་མི་རུང་། ཞེས་གསུངས་པས། ཤེར་སྟོང་གི་གཞུགས་མེད་ཅེས་  
 སོགས་སྐྱས་ཟེན་སྐྱེ་བཞིན་མིན་པ་རྟོགས་སྟེ། གཞུགས་མེད་པ་ཚིག་དེའི་སྐྱས་ཟེན་གྱི་བརྗོད་  
 བྱ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་བརྗོད་བྱ་མིན་ཏེ། གཞུགས་མེད་པར་སྟོན་རུང་གི་གདུལ་བྱ་མེད་པས་གསུངས་  
 པ་པོས་ཚིག་དེའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཞུགས་མེད་པར་འདོད་ཏུ་གཞུག་བཞེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚིག་དེ་  
 སྐྱེ་བཞིན་པར་འདོག་པ་ཚིག་དེས་བསྟན་པའི་གཞུགས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྦྱབ་བྱེད་ཚད་མ་  
 དང་བཅས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་བྱས་ན་བདེ་ལས། འདི་རྣམས་སྟོ་མང་ཡིག་ཚེའི་གསུང་ཟེན་  
 དང་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་འདང་། བ་དང་མ་ནི་བསམ་བྱས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་སྐྱས་ཟེན་སྐྱེ་  
 རི་བཞིན་པ་མིན་ཡང་བསྟན་དོན་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བཞིན་པའི་མདོར་ཐལ་བ་དང་།  
 ཤེར་སྟོང་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དེའི་སྐྱས་ཟེན་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྟེའི་བྱ་བ་མཐའ་སྐྱ་བ་སུ་ཡང་  
 མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་དོགས་པ་འགའ་ཞེས་འདུག།

ཚོས་རྗེའི་སྟོ་སྟོའི་འདོད་འགལ་ཏུ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྐབས་  
 གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ན་སྐབས་གཞན་ཏུ་དོན་གྱིས་སྦྱར་ཟེན་པས་དངོས་སུ་མ་སྟོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་

བཞིན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ལུགས་འདིར་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པས་བྱུང་བ་དང་།  
ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་དོན་ཡང་དགག་བྱའི་བྱུང་བར་གོང་ལོག་ཅི་རིགས་སུ་སློབ་པ་མ་སྐྱར་ན་སྐྱེ་བཞིན་དུ་བཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཡང་སྐྱིར་སྐྱེ་བཞིན་པར་གསུང་དུ་རུང་བ་ཡིན་པར་བཤད། འོ་  
ན་ཤེར་སློང་རྒྱས་བཤད་གྱི་གཞུང་ཚིག་ཚོས་ཅན། དགག་བྱའི་བྱུང་བར་དོན་གྱིས་སྐྱར་བའི་མདོ་  
མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་བྱའི་བྱུང་བར་དོས་སུ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་ཉ། དགག་བྱའི་རང་བཞིན་གྱིས་  
སློང་བ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེའི་སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་གསུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་  
ཚད་མ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་དག་སྐྱེ་བཞིན་པའི་མདོར་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
ཡང་ལམ་རིམ་དུ། ཚིག་ཅུང་ཟད་དེའི་དོ་གདོང་གི་བསྟན་ཚོད་སྐྱེ་བཞིན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་  
བས་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོགས་གཙོད་འདི་མཚད་མི་དགོས་  
པར་ཐལ། ལུགས་འདིར་ཚིག་དེའི་དོ་གདོང་གི་བསྟན་ཚོད་སྐྱེ་བཞིན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་  
བའི་ཤེར་མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དགག་བྱའི་བྱུང་བར་མ་སྐྱར་བའི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་མེད་པའི་  
ཕྱིར་ཉ། ཐམས་ཅད་ལ་དེའི་བྱུང་བར་དོན་གྱིས་སྐྱར་ཟེན་པའི་ཕྱིར།

དགག་བྱའི་བྱུང་བར་མ་སྐྱར་ན་སྐྱེ་བཞིན་པར་གསུང་དུ་མི་རུང་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་  
བཟུང་བས་པ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། གཞུང་འདི་ཤེར་སློང་རྒྱས་བཤད་ལྟ་བུ་ཟད་དེའི་སྐྱས་ཟེན་ལ་དགག་  
བྱའི་བྱུང་བར་མ་སྐྱར་བའི་མདོ་རྣམས་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་མིན་ནམ་སྐྱུ་པའི་དོགས་པ་  
གཙོད་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ན། ཟད་ཀ་དེའི་སྐྱས་ཟེན་ལ་དགག་བྱའི་བྱུང་བར་མ་སྐྱར་ཡང་  
སྐྱེ་བཞིན་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ནས་དོགས་པ་སེལ་དགོས་ཀྱི། དགག་བྱའི་མ་སྐྱར་  
ན་སྐྱེ་བཞིན་པ་མིན་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་དོགས་པ་སེལ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཚིག་དེའི་  
དོ་གདོང་གི་བསྟན་ཚོད་སྐྱེ་བཞིན་པར་གསུང་དུ་མི་རུང་བའི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་གཏན་མེད་ན།  
ལུགས་འདིར་ཤེར་སློང་རྒྱས་བཤད་དུ་གསུགས་མེད། སྐྱེ་བེད་ཅེས་སོགས་སྐྱས་ཟེན་ལ་དགག་

བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པར་སྐྱུར་བའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞུགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་བ་སོགས་  
རྒྱས་བཤད་གྱི་ཚིག་གི་སྐྱུ་དངོས་སུ་ཟེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ལེགས་བཤད་སྣོང་པོ་ལས།  
དོན་གྱིས་སྐྱུར་ཟེན་པས་དངོས་སུ་མ་སྣོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།  
སྐྱུ་ཟེན་ལ་དགག་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པར་དངོས་སུ་མ་སྐྱུར་བའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་  
སོགས་དོགས་པ་མང་ཅམ་ལོད་འབྲ་བས་འཕྲལ་དུ་ཁ་ཚོན་མི་གཙོད་པར་རྗེའི་གསུང་རབ་རྣམས་  
བསྐྱུར་ནས་ཞིབ་ཏུ་བཞག་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ།།

དགོངས་འགྲུལ་དངོས་བསྟན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐྱུ་ཟེན་ལ་གཞུགས་སོགས་རང་  
འཛིན་ཉོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེའི་བརྗོད་  
བྱའང་བཞག་ཏུ་མེད་པས། དེ་ཉིད་དེའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྣོན་པས་དེའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆད་  
ལྷ་བརྗོད་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འཛིན་དུ་གཞུགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རབ་སྣོང་པོ་ལྷ་བྱ་དགག་བྱ་ལ་  
དོན་དམ་གྱི་འཇུག་པར་མ་སྐྱུར་བ་རྣམས་ཤང་དོན་ཡིན་པར་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་གྱིས་འདོད་ཀྱང་།  
ལུགས་འདིར་ལེགས་བཤད་སྣོང་པོར་གསལ་བ་བཞིན་ཞེས་སྣོང་མདོར་བསྟན་དུ་དགག་བྱ་ལ་  
རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འཇུག་པར་སྐྱུར་བ་དེ་རྒྱས་བཤད་གྱི་སྐབས་སུ་འདྲ་སྐྱུར་དགོས་ཤིང་།  
གཞུགས་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་སྣོང་བ་ཚོས་དེ་རྣམས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་སྣོན་  
པའི་ས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་པ་དང་། ཡང་ཡུམ་འབྲུམ་པར་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་འཇུག་པར་  
སྐྱུར་བ་དེ་ཉིད་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་མདོ་སྡེ་དགག་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པར་མི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་  
འབྲ་བ་སྐྱུར་དགོས་པས། དེ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣོན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཏུ་འཛོག་  
པར་བཞེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་སོ།།

གྲུང་ཐང་དཀའ་འགྲུལ་དུ། འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལས། རིན་ཚེན་ཚེན་པོ་ཁ་དོག་ལ། །ཞེས་  
སོགས་གྱི་ཚིགས་བཅད་དེས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཕྱག་མཚན་བསྐྱོམ་པ་བསྟན་པས་ཤང་དོན་དང་།

རྩོགས་རིམ་པའི་རྒྱུད་གི་དོར་བ་རྒྱས་བསྟན་བས་དེས་དོན་དུ་བཤད་བ་དབུ་མ་བ་རང་ལུགས་ལ་  
ཁས་ལེན་རྒྱུའི་དྲང་དེས་འཛོག་ཚུལ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རྒྱུད་དུ་བཤད་བ་རྣམས་དབུ་མ་པའི་  
ལུགས་མིན་ན་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་གང་གིའང་ལུགས་སུ་བཞག་དཀའ་བས། རང་པའི་གྲུབ་མཐའ་  
སྐྱེ་བའི་ལུགས་མིན་པར་ཐལ་བ་ལ་དོགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་འདྲ་ཡང་དེ་ལྟར་ལྟོད་སྤེ་བཞིར་  
གང་བཤད་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་བ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དབུ་མ་བས་  
ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དེ་དྲང་དེས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་འདོད་ན། དྲང་དེས་ཀྱི་གསུང་རབ་  
གཉིས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བ་འདྲ་བས་བཟླ། །སློབ་ལྟོས་  
མི་ཐད་པའི་མདོ་ལས། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་སོགས་  
ཀྱི་དོན། ལྷུང་ཐང་དཀའ་འགྲེལ་ལས། ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུར་དྲང་དགོས་པས་དྲང་དོན་  
དང་། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ནས་དེ་ལས་གོང་མར་དྲང་དུ་མེད་པས་དེས་དོན་དུ་འཛོག་པའི་  
དོན་དུ་བཀའ་ཀྱང་། དཀའ་གནད་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐིན་གྱིས་སྤྱ། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་གསུངས་པ་  
དྲང་དོན་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་གསུངས་པ་དེས་དོན་དུ་འཛོག་པ་གཏུལ་བའི་དབང་  
དུ་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ཚུལ་དང་། དེའི་དོན་ལམ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་  
པའི་ཐབས་མི་རྟོག་སྤྱུག་བསྐྱེལ་སོགས་སྟོན་པ་དྲང་དོན་དང་། འབྲས་བུ་ལྷུང་འདས་ལ་དངོས་སུ་  
འཇུག་པའི་ཐབས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་སྤྱིར་དོན་དམ་སྟོན་པ་དེས་དོན་དུ་  
འཛོག་པར་གསུངས་པས། བརྗོད་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཛོག་ཚུལ་དང་དོན་གཅིག་པ་འདྲའོ།།

ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་རི་ལྟར་བུང་བའི་སྐབས། དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་ཀྱི་སློ་  
ནས་མིང་བཏགས་པའང་གཉིས་ཉེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་  
དེས་ལན་ཞེག་ཏུ། དབུ་མ་བར་ཁས་འཆེ་བའི་རྒྱ་པོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་འགས། ལྷ་མ་རིགས་གྲུབ་  
པས་སྐྱང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་



བས་སྒྲིབ་མཚོང་དུ་དགག་བ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། དབྱ་མ་བ་ལ་སྐྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་བ་དང་། རབ་  
 ཏུ་མི་གནས་བ་གཉིས་སུ་བྱེན་ས་སྐྱུ་མ་རང་རྒྱུད་བ་དང་བྱི་མ་ཐལ་འགྲུར་བར་མི་བཞེད་བ་མིན་  
 ཏེ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་འབྲེད་བ་ནི། སྐོབ་དཔོན་དཔལ་པོའི་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བསྐོམ་  
 བ་ལས། སྐྱུ་མ་ཚམ་ལ་བརྟགས་པས་བསྐྱུས། །སེམས་ནི་སྐྱུ་མའི་རྣམ་པ་སྟེ། །བྱང་ཚུབ་ཀྱང་ནི་  
 སྐྱུ་མ་འདྲ། །ཞེས་དབྱ་མ་བ་ཁ་ཅིག །ཡུལ་སྟེང་ནས་སམ་རང་གི་རོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཚོས་འགའ་  
 ཞིག་སྟེང་སྟོང་ཚོགས་བ་སྐྱུ་མ་ཚམ་དུ་འདོད་ཅིང་བརྟགས་པས་བསྐྱུས་ཏེ་རང་གི་སྟོད་ལུགས་  
 གྱི་རོས་ནས་གྲུབ་པའི་སེམས་སྐྱུ་མའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱང་བདེན་མེད་སྐྱུ་མ་  
 འདྲ་བར་འདོད་ཅིང་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པའི་འདོད་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་དང་། དེས་ཀྱང་མིང་  
 དུ་བརྗོད་སྟངས་ཏེ། །སྐོས་བལ་འཇམ་དཔལ་མཚོང་བ་མིན། །ཞེས་དབྱ་མ་བ་དེས་ཀྱང་སྐྱོད་གྱི་  
 གི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྐོས་བལ་མཚོང་བ་མིན་པར་བཤད་ནས། ལུགས་དེ་འགོག་ཚུལ། སྐྱུ་  
 མ་སྐྱུ་མ་ཚམ་མིན་ཏེ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་དེ་མི་འགྲུབ། །གྲུབ་ན་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱང་། །སྐྱུ་  
 མའི་ཚོས་སུ་ཐལ་བར་འགྲུར། །ཞེས་བས། སྐྱུ་མ་སྐྱུ་བུའི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་སྟང་  
 སྟོང་ཚོགས་པའི་སྐྱུ་མ་ཚམ་མ་ཡིན་པར་འགྲུར་ཏེ། །གལ་ཏེ་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་  
 སྟང་སྟོང་ཚོགས་པའི་སྐྱུ་མ་སྐྱུ་བུ་ཡིན་ན་ཚོས་དེ་རྣམས་རང་གི་སྟོད་ལུགས་གྱི་རོས་ནས་ཡོད་པ་  
 དེ་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིད། །སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཡུལ་རང་གི་སྟོད་ལུགས་གྱི་རོས་ནས་  
 གྲུབ་ན། །གཞན་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱང་སྟོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཚོས་རྣམས་  
 སྟང་སྟོང་ཚོགས་པའི་སྐྱུ་མའི་ཚོས་སུ་སྟོན་བྱེད་དུ་ཐལ་བར་འགྲུར་རོ་ཞེས་བཀག་ནས། སྟོང་བ་  
 ཉིད་སོགས་རྣམ་གངས་སྟོ། །སྐྱུ་མ་འདྲ་སོགས་དཔེ་མཐའ་ཡས། །ཐེག་པ་སྐྱེ་ཚོགས་ཐལ་ཚུལ་  
 གྱིས། །མི་གནས་དབྱ་མ་ཉེ་བར་མཚོན། །ཞེས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སོགས་  
 མིང་གི་རྣམ་གངས་སྐྱེ་ཚོགས་པའི་སྟོད་དང་། སྐྱུ་མ་འདྲ་བ་དང་སོགས་པས་མི་ལམ་དང་སྐྱིག་རྒྱ་

སོགས་དབེ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་སྡེ་སྡོད་ལྷ་ཚོགས་པ་ནམས་སུ་གདུལ་བྱ་ལམ་  
ལ་བགྱི་བའི་ཐབས་ཚུལ་མང་པོ་བསྟན་པ་དེ་ནམས་ཀྱིས་མཐར་གདུལ་བྱ་དེ་ནམས་ལ་རབ་ཏུ་མི་  
གནས་པའི་དབུ་མ་ཉེ་བར་མཚོན་པར་གསུངས་པ་དང་། མཚོན་ཀྱང་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། །འདི་  
ལ་བསལ་བཞག་ཅི་ཡང་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དབུ་མ་པ་དེའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་ལ། གཞུང་  
འདི་རྫོང་འོའི་ཚོས་ཚུང་བརྒྱ་ཅའི་འོད་དུ་བཞུགས་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མ་གཟིགས་པ་དང་།  
དེ་ལ་ཚད་མར་མི་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པས་སྐྱུ་མ་རིགས་བྱུབ་པ་དང་། རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་དབྱེ་བ་  
རྗེས་ཀྱང་བཞེད་པར་ངེས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་པས་སྐྱུ་བྱུ་བདེན་མེད་དུ་ཉོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་  
དཔག་གིས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་ཚོས་ཅན་སྐྱུ་བྱུ་སྤང་  
ཡང་མེད་དགག་གི་འཛིན་སྤངས་ཅན་དུ་བཞག་ཚོགས་ལ། དཔེར་ན། བྱམ་པས་དག་པའི་ས་སྤྱོད་ས་  
བྱམ་མེད་དུ་ཉོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་ས་སྤྱོད་ས་དེ་སྤང་ཡང་མེད་དགག་གི་འཛིན་སྤངས་ཅན་  
དུ་འཛོག་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས། དེ་འདྲའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་  
དཔག་གིས་མེད་དགག་ཅེས་ལས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་འདོད་  
པས་དེ་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྐྱུ་མ་རིགས་བྱུབ་པ་དང་རབ་ཏུ་མི་གནས་པར་འཛོག་པར་གསུངས།

བྱུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། དོན་དམ་ཀྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱོམ་གྱི་ལུང་བྲངས་ནས་རང་རྒྱུད་  
པ་སྐྱུ་མ་རིགས་བྱུབ་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པར་གསུངས་ཤིང་། ལྷང་སྐྱུ་བྱུབ་  
མཐའ་ཡང་རྗེ་ལོར་བཟང་པའི་བཞེད་པ་འཐད་སྤྱོད་ས་སུ་མཛད། འདི་དག་ཀྱང་མཁས་པའི་བཤད་  
སྲོལ་མཐོང་ནས་གནད་དོན་མདོར་བྲིས་ཏེ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། སྐོམ་ཡིག་རང་དུ་སྐྱུ་མ་ཞེས་པ་ཁ་  
ཤས་ཅེས་ལས་ཆེར་མི་གསལ་གྱང་མཁས་པས་བཤད་ན་ཅི་ཡང་བདེན་ཟེར་བ་ལྟར་རང་རྒྱུད་  
པས་ཚོས་ནམས་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་དོས་ནས་བྱུབ་པར་འདོད་པ་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་ལ་ནང་  
འགལ་སྟོན་པར་སྐྱུར་ན་སྐྱུ་འགྲིགས་ཅེས་འདུག །འོན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་སྤང་སྟོང་

ཚོགས་པའི་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་དེ་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་བྱུང་ན། དེ་དེའི་འཇིག་རྟེན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་  
 ཏུ་ཐལ་ལ། དེ་སྟེན་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་མེད་དགག་གི་འཇིག་རྟེན་སྤངས་ཅན་མིན་པར་ཐལ་བ་  
 དང་། དེ་ལ་དེ་སྤང་བ་ཅོམ་གྱིས་དེས་དེ་བྱུང་བར་བཞག་དཀའ་མ་སྤྲུལ། དཔལ་བོའི་གཞུང་གིས་སྐྱེ་  
 མ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་བར་བསྟན་ཚུལ་གསལ་ལོ་མི་སྤང་ཞིང་། སྐྱེ་སྐྱུབ་ཀྱི་གཞུང་ལ། གཞན་  
 ཀྱི་གཞུང་ལུགས་གསུང་དོན་ཡང་མ་འཚེལ། མི་གནས་དབྱུང་མ་ཞེས་པས་ཀྱང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་  
 གང་ཏུ་མི་གནས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་བ་ལས་དབྱུང་མ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་སྟོན་པའི་ངེས་  
 བར་དཀའ་བར་སྤང་། སྟོམ་ཡིག་གི་ལུང་དངས་ཟེན་བ་རྣམས་དང་། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེས་མཛད་པའི་  
 ལམ་རིམ་བ་གཉིས་བ་ལས། སྤྲུལ་ལ་རབ་ཏུ་མི་གནས་ལས། །སྒྲིབ་པའི་ལྟ་མེད་ཡོད་ན་ནི།  
 ལྟ་དེ་སྟོམ་བཅས་སྟོབ་དཔོན་ཚོངས། །འོན་ཀྱང་ཐབས་ཀྱིས་ཁྱེད་པར་འཕགས། །ཞེས་དང་།  
 ཅན་ར་ཉི་ལས་མཛད་པའི་རིན་ཆེན་སྲེང་བར། སྐྱེ་མ་རིགས་པས་བྱུང་ན་ནི། །སྐྱེ་མ་མ་ཡིན་  
 ཡང་དག་ཐལ། །མི་འགྱུར་སྐྱེ་མར་བྱུང་ཅེ་ན། །རིགས་བྱུང་དོན་ནི་ཡང་དག་མིན། །ཞེས་དང་།  
 རོ་བོ་རབ་ཏུ་མི་གནས་ནི། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉིས་བ་མིན། །ཞེས་སོགས་བྱུང་བ་གཞུང་ཏུ་  
 སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་དང་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་གར་བའི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འདོད་པར་  
 གསུངས་པའི་ངོས་བསྟན་ལོ།

སྟོམ་ཡིག་དེ་དཔལ་བོས་མཛད་པ་དང་། དེར་དབྱུང་མ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་བསྟན་པར་  
 ཁས་སྤངས་ནས། གཞུང་ལས། དབྱུང་མ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་རི་ལྟར་ཡིན་གཏན་ལ་དབབ་  
 བར་བྱ་ཡི། སྤེལ་རྣམས་སུ་ཞིག་གིས་བཤད་པར་རུས་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལོན་ཏུ་དཀའ་སྟེ།  
 སྟོབ་དཔོན་དཔལ་བོའི་ལུགས་དབྱུང་མ་བ་ཆེན་པོའི་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སོ།  
 དེ་ནི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ལགས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་དབྱུང་མ་བ་ཆེན་པོའི་  
 ལུགས་མིན་པའི་དོན་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་གར་བའི་གཞུང་དེ་

དོངས་ཤིག །དེ་ལྷ་རྒྱལ་ཚུལ་གྱིས་རྗེའི་བཞེད་པ་རྗེ་ལྷ་ཡིན་བཅས་ན་ལེགས་གྱི། ལོ་ཆེན་ལྷོ་ལྷན་  
ལེས་རབ་དང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་གཉིས་གྱིས་ཚོས་ཚུང་བརྒྱ་ཅ་མ་གཟིགས་སམ་སྤྲུལ་པའི་  
དོགས་པ་ཞི་རྒྱུ་དཔྱོད་ཅན་ལ་མི་ལམ་དུའང་འབྱུང་བར་མི་འོས་སོ། །རྟག་བརྟན་ཚོས་འབྱུང་  
དུ། དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་སྒྲོམ་རིམ་མཛད་མཁན་རྟ་དབྱངས་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་དེ་བོད་  
གྱི་མངའ་བདག་གི་རལ་དང་། ཡོ་གའི་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྣང་པོ་སོགས་དང་དུས་རབས་  
པ་ཚམ་མཉམ་པར་བཤད་པ་དོན་གནས་སུ་སེམས། དེས་ན་ལེགས་བཤད་སྣང་པོ་ལས། སློབ་  
དཔོན་དཔའ་པོ་དང་། ལྷོ་རྒྱལ་ཚུབ་ལ་སོགས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་མང་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱང་།  
འདི་དག་གིས་བཀའ་བའི་དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་འགྱུར་བ་མི་སྤང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་མིང་བཏགས་བའང་། ཞེས་པ་ནས། ཡིན་པར་  
འདོད་ལ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྤྲ་རབས་པ་རྣམས་གྱིས་སྤྲུལ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་། རབ་ཏུ་མི་  
གནས་པའི་འདོད་ཚུལ་བཞག་པ་ཕྱོགས་སྤྲ་བཞོད། སྤྲུལ་ལྷ་བྱ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་དེ་  
འདྲའི་ཐ་སྣང་ཅམ་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་འདོད་པར་བརྟན། སྤྲིར་དབུ་མ་པ་ཁས་འཆེ་བའི།  
ཞེས་པ་ནས། བཤད་པར་རྒྱས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། རྒྱ་བོད་འགས་དེ་འདྲའི་ཐ་སྣང་འདོད་ཀྱང་  
དབུ་མ་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་མིན་ལ། ལྷ་མོ་རྣམས་བཤད་པར་ཡང་མི་རྣམས་པས་དེ་གཉིས་གྱི་ཐ་  
སྣང་རང་ལུགས་ལ་མི་བཞེད་ཚུལ་བརྟན། གཞན་ཡང་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ། ཞེས་སོགས་གྱིས་  
སྤྲ་རབས་པའི་འདོད་པ་འགོག་ཚུལ་བརྟན་པར་ལེས་དགོས་སོ། །གཞུང་བརྒྱ་སྤྲུལ་བ་དག་དབང་  
དཔལ་ལྷན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་མཚན་འགྲེལ་དུ། ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་ཚན་འདིས་སྤྲུལ་རིགས་གྲུབ་  
པ་དང་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་དོན་དང་ཐ་སྣང་གཉིས་ཀ་བཀག་པར་བཤད་པ་ཞི། རྗེ་བདག་ཉིད་  
ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ལྷ་མེད་པར་མངོན་ཏེ། སྤྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་དང་། སློབ་  
དཔོན་པོང་བཟང་དང་ཞི་བ་འཚོ་སོགས་སྤྲུལ་རིགས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། རྒྱན་སྤང་དང་འགྲེལ་

ལྷན་དོན་གསལ་ལས། འཇུག་པའི་མཚན་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་  
སྤང་བའི་སློབ་ཆུང་པར་མི་རྟོག་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་ཟེན་ལ་  
འཇུག་ནས་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་སྟོང་  
སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་སློབ་དཔོན་དེ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཚུལ་གསེར་  
མེད་གི་རང་ལུགས་འཛོག་ཚུལ་དང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱན་དུ་སྤོགས་སྤྱི་འགོག་ཚུལ་ལ་  
བརྟགས་ན་ཤེས་ལུས་སོ།།

སྤྱི་རབས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དབྱེ་མ་པ་མཉམ་བཞག་སྤང་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་།  
སྤང་བཅས་སུ་འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་སྤྱི་མའི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གསེར་མེད་  
ལས། འཕགས་མོལ་དང་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས། ཞེས་པ་ནས། བདེན་དངོས་མེད་པའི་རྟོན་  
འབྲེལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་དགག་མཉམ་བཞག་གི་དམིགས་པར་བཤད་ཅིང་། ཞེས་གསལ་བར་  
གསུངས་པ་སྤྱི་རབས་པའི་འདོད་ལུགས་ཡིན་པས། སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་རང་ལུགས་སུ་ཁས་  
ལེན་མི་རུང་ཚུལ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱན་ལས། གང་དག་སློབ་དཔོན་ཀྱི་བཞེད་པ་འཕགས་  
པའི་མཉམ་བཞག་གིས་རྟོན་འབྲུང་རྒྱན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི། དབྱེ་  
མ་ཐལ་རང་གང་གི་ལུགས་ལའང་ལེགས་པར་མ་སྤྱངས་ཤིང་སློབ་དཔོན་ཀྱི་བཞེད་པ་ལོག་པར་  
འཆད་པ། ཞེས་སོགས་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་པའི་འཕགས་པ་སློབ་པའི་  
མཉམ་བཞག་གི་གཞིགས་འོར་རྟོན་འབྲེལ་སྐྱུ་མར་སྤང་བར་འདོད་པ་ལ་ནི་དབྱེ་མ་པའི་བྱི་ཅོམ་  
ཡང་མེད་པས། སློབ་དཔོན་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་རྟོགས་བཞེད་དུ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྱི་བར་ཤེས་པར་  
བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསེར་མེད་ནི་ལྟ་བའི་དབྱེད་པ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་མ་མཐའ་གོང་དུ་བཅུ་མས་པས། ལྟ་  
བའི་སློབ་སྤྱི་རབས་པའི་གསུང་སློབ་གཞིར་བཞག་ཡིན་གཤིས། ཐད་འདྲིར་ཡང་མཉམ་བཞག་

སྣང་མེད་སྣང་བཅས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལས་སྣ་མ་ཚོད་པའི་གནས་ཆེ་བས་ཕྱི་མ་ཁས་སྤངས་  
 བར་གསུངས་འབྲེལ་ས་བརྩའི་མཉམ་བཞག་ཏུ་རྗེ་སྣ་བ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅིང་ཡང་མི་འདྲིན་པ་ལ་  
 འདོད་པར་གསུངས་པས། འབགས་སེང་གི་རང་ལུགས་མཉམ་བཞག་གིས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འདྲིན་  
 བ་དང་ཅིང་ཡང་མི་འདྲིན་པ་གང་ལ་དོས་འདྲིན་དགོས་མི་ཤེས་པ་སྣ་བུ་འདི་འབྲེལ་པར། རྗེ་ཡབ་  
 ལྷས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྣང་ན་སྣང་གི་འདོད་ཚུལ་དེ་མི་འབྲེད་པར་མ་ཟད་སྐྱུ་མ་རིགས་ལྷུ་བ་བ་དང་།  
 རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཐ་སྣང་ཅམ་ཡང་མི་བཞེད་དེ། གཞུང་ལས། ཐ་སྣང་ནི་རྒྱ་གར་བའི་སློབ་  
 དཔོན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འདོད་དོ། །སྤྱིར་དབུ་མ་བར་ཁས་འཆེ་བའི། ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱིང་པོའི་  
 རྒྱན་ལས། སྣ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་སློབ་དཔོན་སྐྱུ་མ་རིགས་ལྷུ་བ་བར་འདོད་པ་ཡང་དབུ་མ་བ་ཆེན་  
 པོ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷོགས་སྣ་མས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཁོ་  
 རང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་ཀྱངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཏུ་མི་འདོད་འབྲེལ་པར། རིགས་ཤེས་རྗེས་དབག་  
 དང་། སློབ་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དངོས་གཞལ་ཡིན་ཕྱིན་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་གཞན་ཏུ་འོས་  
 མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཞུང་དུ། ལྷང་སྤོང་གཉིས་ཚོགས་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ། ཞེས་  
 གསུངས་སམ་སྣམ། སྣ་རབས་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་དང་ཞི་བ་ལྟ་སོགས་རབ་ཏུ་མི་  
 གནས་པའི་དབུ་མ་བར་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་གིས་སྣང་བ་ལ་སློབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་དོན་  
 དམ་བདེན་པར་བཞེད་ཚུལ་ཡང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །སློའི་  
 མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཆེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་  
 སོགས་ཀྱི་ཚིག་རིས་ལ་འབྲེལ་ནས་ཚོས་གང་ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་གཉིས་ཀ་དང་  
 གཉིས་མིན་ལ་སོགས་པའི་སློབ་པ་གང་དུའང་མ་ལྷུ་བ་བ་རྣམ་ཀྱངས་མིན་པའི་དོན་དམ་དང་། དེ་  
 དང་མ་ལྷན་པར་སློབ་ཅིང་ཡང་མི་འདྲིན་པ་ལ་སློབ་བྲལ་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཐ་སྣང་བཏགས་ཅམ་མ་  
 གཏོགས། དོན་ཏུ་ཚོས་ཉིད་སློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་འབགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཀྱང་ཡུལ་མེད་



དུ་འདྲོག་པ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་དོ།།

འདིའི་ལུགས་ཀྱི་སློབ་པ་བཅད་ཅམ་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི། དགག་བྱ་བ་དེན་  
བྱུང་བ་གཞག་ཅམ་དང་། ལྟོང་ཉིད་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོར་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་  
དམ་དུ་འདྲོག་པ་དང་གཏན་མི་འབྲུ་ཚུལ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ། ལྷོགས་སུ་འདིའི་འདོད་ཚུལ་དགག་  
བྱ་དོས་འདྲིན་བྱུང་ཆེས་པའི་སྐབས་སོགས་རྗེས་ལེགས་བཤད་རྣམས་སུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་  
སྐྱབ་བྱེད་མ་སློབ། ཚོས་རྗེ་དཔལ་ལྡན་པས་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་ཤེས་བྱེད་དུ།  
གསེར་མེད་ལས་སྐྱེ་འགག་ཀུན་བྱང་དགག་སྐྱབ་ཞེས་སོགས་བྲངས་པ་ཐང་དེར་རང་རྒྱུད་པའི་  
ལུགས་ལྟར་བཀོད་པར་གསུངས་པས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་མིན་དབྱེད་དགོས། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་  
བཞད་པའི་མཆན་དུ། ལྷོས་པ་བཅད་པའི་དོན་ཡོངས་གཙོད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ན་  
སྐྱུ་མ་རིགས་བྱུང་བའི་ལུགས་དང་བྱང་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། བྲ་སྟེའི་མཆན་དུ། ལྟོང་ཐུན་གྱི་གསུང་  
ཟེན་ལྟར་སྤང་བ་ལ་བདེན་པའི་སློབ་པ་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ན་རང་ལུགས་  
ཀྱི་བཞེད་པ་དང་བྱང་མེད་དུ་འགྲོ་བས། དབུ་མ་བ་གཞན་རྣམས་དེ་ཅམ་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་  
བཞེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལམ་བརྟག།

གཞུང་ལས། དེ་དག་གི་འདོད་པ་ནི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བའི་དོན་ཅམ།  
ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷོགས་སུ་དེ་དག་གིས་སྤང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་  
གི་དངོས་གཞལ་དུ་འདོད་པས། དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་དགོས་པར་སྤང་ལ།  
དེས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་འདོད་པའི་སྤང་སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་  
ཏེ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པས་དོན་དམ་བཏགས་པ་བར་འདྲོག་པ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས།  
དམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྲ། །ཡང་དག་ཏུ་ན་སློབ་པ་ཡི།།  
ཚོགས་རྣམས་ཀུན་ལས་དེ་གོ་ལ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་

དོན་དམ་པ་དང་མ་སྐྱེན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའི། དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ན་དོན་
 དམ་པ་སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བཤད་ན་ཡེགས་སམ་སྐྱེ། ལམ་རིམ་རྒྱུང་བར། རྒྱན་དང་སྒྲུང་བའི་ལུང་དོན་ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་
 ལ་སྐྱོར་ཆེ། ཡུལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་རིགས་ཤེས་དེ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངོར་སྐྱོས་པ་གཉིས་ཆར་དང་བྲལ་
 བའི་དོན་དམ་དངོས་ཡིན་ལ། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ངོར་སྐྱོས་པ་སྐྱོགས་གཅིག་ཅམ་དང་
 བྲལ་བས་སྐྱོས་པ་གཉིས་ཆར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་མིན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་
 བཞ། གཞུང་གི་དོན་སྲུང་བཞིན་བཤད་དཀའ་ཡང་། ཅེ་ཤེའི་ལྷི་ཀ་ཆེན་དུ། དབུ་མ་སྒྲུང་བའི་ལུང་
 འདི་བྲངས་ནས་དོན་འཆད་ཚུལ། དེ་ཉིད་ལས། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་སུང་པོ་དང་གང་ཟག་
 གི་སྟེང་དུ་བཀག་པའི་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་བའི། ཞེས་པ་ནས། རང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་
 སྟོའི་ངོར་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པར་འཆར་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་དང་བྲལ་བར་མི་འཆར་བས་དོན་དམ་
 བཏགས་པ་བ་ཀུན་རྫོབ་མཚན་ཉིད་པའོ། །ཞེས་དང་། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྐྱོས་པ་བཅད་ཅམ་
 བཞ། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་སྒྲུང་གི་སྐྱོས་པའང་ཞི་བ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། སྟོང་སྐྱབ་དུའང་འཆད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་གསུངས་པ་ལ་དབག་ན་གོང་ལྟར་
 བཤད་དུང་བར་སེམས། དེས་ན་དབུ་མ་རྒྱན་དང་སྒྲུང་བའི་ལུང་དོན་ཡང་བདེན་པས་སྟོང་པའི་
 གཞུགས་སོགས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་བའི་བདེན་སྐྱབ་བཀག་པའི་ཆ་ནས་དོན་
 དམ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་དངོས་མིན་ཏེ། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོའི་
 ངོར་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པར་འཆར་བའི་ཕྱིར། དོན་དམ་དངོས་ལི་སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་
 འདས་པ་སྟེ། རང་མངོན་སུམ་དུ་གཞིགས་པའི་ངོར་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་
 ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་ཚུལ་དང་ལམ་རིམ་རྒྱུང་བ་ལྟར་བཤད་
 ཚུལ་གཅིག་སྟེ། འཆད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །

ལམ་རིམ་རྒྱུང་བ་ལས། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་སྤང་བས་སྤྱ་གུ་སོགས་བདེན་  
མེད་གྱི་སྤང་བར་སྐྱབ་པ་ཡང་། གཞི་དེ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མ་ཚོད་པའི་གང་ཟག་ཉོག་  
སྤྲུལ་ལ་ནི་དེ་སྤང་སྐྱབ་པའི་དོན་མེད་ལ། ཐེ་ཚོམ་ཚོད་པ་ལ་ནི་ཉལ་ས་དེ་ཉལ་ས་ཡང་དག་ཏུ་མི་  
འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྤྱ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྲུལ་ས་ཞེན་ཆེ་བ་འགས་དེ་སྤང་འདོད་ཀྱང་། སྤྱ་གུ་  
བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མ་ཚོད་པ་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་སྤང་བའི་ཉལ་ས་གྱིས་སྤྱ་གུ་བདེན་  
མེད་དུ་སྤང་བ་བསྐྱབས་པས། སྤྱ་གུ་བདེན་མེད་ཉོག་ས་པ་ལ་སྤོ་མི་སོགས་པས་དོན་མེད་ཅིང་།  
སྤྱ་གུ་བདེན་མེད་དུ་ཉོག་ས་ཟེན་མ་བཟེད་པ་ལ་སྤྱ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྤང་མི་སྤང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མེད་  
པས་ཉལ་ས་དེ་ཉལ་ས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཞེས་སྤྱར་ན་འབྲེལ་ལམ་གསུངས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།  
སྤང་བ་ལ་དགག་བྱའི་སྤོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཙོད་གཉིས་སུ་བྱས་  
པའི་སྤྱི་མ་རྗེས་དབག་གིས་གཞལ་བའི་དོན་ཅམ། ཞེས་སོགས་གྱི་དོན། འོགས་སྤྱི་མས་དོན་དམ་  
སྤོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་རིགས་ཤེས་རྗེས་དབག་གིས་ཅིར་ཡང་མ་བྱུབ་པའི་སྤོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་  
པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཏགས་ནས་འཛིན་ཅིང་། དེ་འདྲའི་སྤོ་བཏགས་གྱི་ཆ་དེ་ལ་ཡོངས་གཙོད་དང་  
རྗེས་དབག་གི་གཞལ་བྱར་འདོད་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཚོས་རྗེའི་བདེན་གཉིས་རྣམ་གཞག་  
ཏུ་བཤད་དོ། །འདྲའི་རྣམ་བཅད་ཅིར་ཡང་མ་བྱུབ་པ་ལ་བྱེད་འབྲེལ་ཞིང་། དེ་ལས་ཡོངས་གཙོད་  
དམིགས་གྱིས་བཀར་བའི་རྒྱ་མཚན་དབྱུང་དགོས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་འགྲུལ་ལས། འདི་དག་  
ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་ཞེས། །སྐབ་པ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ། །བྱིས་རྣམས་སྐྱབ་པ་སྤང་  
དོན་ཏེ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་སྤྱི་དོན་བཀག་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་  
དུ་སྤོན་པ་སྤྱི་མ་བཞིན་པ་མེན་པར་གསུངས་མོད། གཞུང་དེ་གསང་འདུས་ལས་འཕྲོས་པས་དབྱ་  
མའི་བསྟན་བཅོས་མེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། འདིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་གྱིས་དབྱ་མའི་བསྟན་  
བཅོས་མཚན་པ་ལས་སྤྱིའི་དོན་ཡོད་མེད་གྱི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་མཚན་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ།

སེར་མཚན་དུ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དབྱུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་སྤྱི་དོན་ཡོད་མེད་གསལ་བར་  
མ་མཚན་ཟེར་བ། རིན་ཆེན་སྲེང་བ་ལས། བདེ་སྟོང་བ་དག་རི་ལྟ་བུར། །ཡི་གེ་སྤྱི་མོ་སྟོག་འཇུག་  
ལྟར། །ནས། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་ཉེན་པ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་ཉེན། །ཟབ་མོ་ཁུ་འཕྲིག་ཅན་  
འདྲིགས་པ། །སྟོང་ཉིད་སྤྱིང་རྗེའི་སྤྱིང་པོ་ཅན། །བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་  
པ་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་པ་བཤད། ལུང་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་སྟོང་མན་འབྲིང་  
མཚོག་གསུམ་ལ་ཁམས་དང་འཚམས་པའི་ཚོས་སྟོན་པའི་མཚན་གཞིར། །ཁ་ཅིག་ལ་མངོན་མཚོ་  
ལས་བརྒྱམས་ཉེ་སྟོན་པ་དང་། དོན་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་མེད་ཀྱི་  
གཟུང་འདྲིན་རྗེས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་གཟུང་འདྲིན་  
རྗེས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རབ་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་  
ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ལས་བརྒྱམས་ནས་ཚོས་སྟོན་པར་གསུངས་པ་ཅམ་ལས་གཞན་  
མི་གསལ་གྱང་། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོར་ལུང་འདིའི་དོན་འཆད་ཚུལ་ལ་དབྱུང་ན། ཚོས་འགའ་  
ཞིག་བདེན་ཅིང་འགའ་ཞིག་མི་བདེན་པར་སྟོན་པ་རྣམས་གདུལ་བྱ་རབ་ལ་སྟོས་ཉེ་དགོངས་པ་  
ཅན་དུ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་འབྲ། འོན་ཀྱང་ཤུགས་བསྟན་ཅམ་ལས་ཚོག་ཟེན་ལ་མི་གསལ་བས།  
འཕགས་པའི་དབྱུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་སྤྱི་དོན་ཡོད་མེད་གསལ་བར་མ་མཚན་གསུངས་པ་དང་  
འགལ་དོགས་མེད་དམ་སྟུམ།

ཞང་ཡེ་ཤེས་སྤེས་མཚན་པའི་བརྗེད་བྱང་དུ་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་ཞི་བ་  
འཚོས་བསྟན་བཅོས་མཚན་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་མདོ་སྤེ་སྟོང་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་  
སྟོང་པའི་དབྱུ་མ་པའི་མིང་བཏགས་ཚུལ་ཅམ་ལས། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་རྒྱ་བ་  
གྲགས་པའི་མཚན་ཅམ་ཡང་མི་གསལ།

སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་བ་གཞན་དང་སྟོ་མི་བསྟན་པས་མདོ་སྤེ་

སྤོད་པ་ཞེས་བྱུང་མི་རྒྱུ་ཚུལ་ནི། ཟླ་བའི་འཇུག་འགྲུལ་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྤེལ་ལྷན་སྐྱེས་  
 གྱིས་ལུགས་དོན་དམ་པར་སྤྲོས་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་རྣམས་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྤྲོས་  
 པ་གང་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་དང་  
 མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལུགས་འདི་ནི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་  
 གྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། བདེན་གཉིས་  
 གྱི་ཚུལ་ལས་མ་ཉམས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ནི། བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པའི་  
 འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་དང་བདེན་གཉིས་གང་ཏུ་ཡང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པས། འཕགས་པའི་  
 ལུགས་འདི་ནི་དོན་དམ་ཏུ་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དངོས་པོར་སྤྲོས་པའི་བྱུང་མཐའ་དང་སྤུན་མོང་བ་  
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་པ་ལུགས་གཉིས་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་གཞག་  
 འགའ་ཞིག་མདོ་སྤེལ་དང་སེམས་ཅམ་གཉིས་དང་མ་སྤུན་པར་འཆད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར། ཐལ་  
 འགྲུང་བས་ནི་འཕགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་ཏུ་མ་ཟད། ཀུན་རྫོབ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྤྲོས་  
 བ་དང་སྤུན་མོང་མིན་པའམ་མི་མ་སྤུན་པར་འགྲུལ་པར་མཚན་དོ། །

འོག་ཏུ། ལུགས་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གྲེ་མདོ་གཉིས་དང་སྤུན་མོང་མིན་པའི་  
 མཚན་གཞི་གཟུང་འཇིག་ཆ་མེད་སོགས་ཐ་སྙད་ཏུ་མི་བཞེད་པ་ལ་ངོས་བཟུང་བའང་རང་མཚན་  
 ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཉེ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། དོན་སྤྲོས་གཉིས་གྱིས་  
 དོན་དམ་པར་སྤྲོས་པ་རྣམས་དབུ་མ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པའི་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་  
 པར་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རང་གི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པའི་  
 ཚོས་མི་འདོད་ལ། དེ་དག་ནི་དེའི་སྤྱིང་ནས་འཇོག་པ་ཤ་སྤྲོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་  
 པ་ལྟར་དོ། །དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་འབྱེད་ན། རང་རྒྱུད་པས་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་  
 དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་རྟོགས་སམ་ཞེ་ན། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། མཁས་པ་དེ་དག་གྲུང་

ཚོས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རིགས་པའི་སྐོ་དུ་མས་འགོག་ཅིང་བདེན་མེད་དུ་ལེགས་  
བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་དབུ་མ་པ་ནི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཅ་བར། ཐ་སྙད་དུ་  
ཡང་ཡོད་མིན་མེད་མཐའ་དང་། །བདེན་དངོས་ཉག་མཐའ་བཀག་ནས་ཉེན་འབྱུང་ཚོས། །དབུ་  
མར་འདོད་མཚུངས་གཉིས་ཀ་དབུ་མ་པ། །ཞེས་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་  
དུ་ཁས་ལེན་པས་དབུ་མ་པར་འདོགས་པར་གསུངས་མོད། རང་རྒྱུད་པས་བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་  
འགོག་ཅེས་པ་ལས་རིགས་པས་ཞེགས་མ་གསུངས་པ་དང་། བདེན་མེད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཞེས་  
པ་ཅ་མ་ལས་བདེན་མེད་རྟོགས་མ་གསུངས་པའི་རུས་པ་ལ་བརྟགས་ན། རང་རྒྱུད་པས་དབུ་མ་  
མ་རྟོགས་པར་མངོན་ཏེ། ཅ་ཤེའི་སྤྲི་ཀ་ཆེན་དུ། དགག་བྱ་བཀག་པའི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་  
པར་སྐོ་འདོགས་གྱི་མེད་མཐའ་དང་། དེ་ལྷོ་འདྲིན་པ་དེའི་མེད་མཐའ་འདྲིན་པར་གསུངས་པ་  
དང་། ཚོས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡོད་མཐའ་དང་། དེ་ལྷོ་འདྲིན་པ་དེའི་མཐའ་འདྲིན་  
དུ་གསུངས་པ། རང་རྒྱུད་པའི་རྒྱུད་ན་དེ་ལྷོ་བྱ་འཐད་པར་འདྲིན་པའི་མཐའ་འདྲིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་  
ཅིང་། དེ་གཉིས་སེལ་བྱེད་སྐོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་འདྲའི་མཐའ་འདྲིན་  
རྒྱུད་ན་ཡོད་ཕྱིན་མཐའ་ལྷུང་བར་འདོགས་དགོས་ཏེ། ཅ་ཤེའི་སྤྲི་ཀ་ཆེན་ལས། གང་དུ་བརྒྱུང་བས་  
འདྲིན་པ་ལོ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་ལ་མཐའ་ལྷུང་ཞེས་བཏགས་པའི་ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་ལྷུང་ལུགས་  
ནི་དེ་ལྷོ་ཤེས་པར་བྱའི། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཉག་ཆད་གྱི་མཐའ་གཉིས་ཀར་ལྷུང་  
བའི་དབུ་མ་པ་ཡོད་མེད་དབུ་དགོས།

དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གཞིར་བཞག་དང་ལེགས་ལྷན་  
འབྲེད་གྱི་འད་ལེགས་བཤད་སྐྱེད་ཚུལ། ཚིག་གསལ་ལས། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཛད་  
པའི་འགྲེལ་པ་མཚོང་ནས་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱི་ལེགས་བཤད་གང་། །གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་  
བརྒྱུད་ལས་འོངས་དང་བདག་གི་རྣམ་པར་སྤྱེ་ལས་རྙེད་པ་གང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷོ་རོ། །



དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ། འཁོར་བའི་ཉེས་སྐྱོན་བསམས་ཏེ་ཡིད་འབྱུང་  
སྐྱེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་ཞེན་ཡུལ་མེད་བར་རྟོགས་པ་གོ་མས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱོན་མ་  
ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཚོས་སྐྱུ་ཐོབ་པའི་བར་གསུངས་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ན། དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་  
པ་ཉིད་དགོས་མཐར་ཐུག་གི་ཚོས་སྐྱུ་ལ་གཙོ་བོར་གོ་དགོས་སམ། ཡང་ན་ལྟ་བུ་རྟེན་པའི་སྐྱོན་དུ་  
སྐྱུག་བདེན་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ཅད་བཅད་པ་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་  
འཇུག་རིམ་ཡིན་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཆེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་ཟིན་མོད། དེ་བསྐོས་པ་མཐར་  
ཐུག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པས་ཐབས་ཡིན་བྱས་ཀྱང་དུང་བར་སེམས།

རབ་བྱེད་བཅུ་བདུན་པའི་མཇུག་ཏུ། ཉོན་མོངས་ལས་དང་ལུས་རྣམས་དང་། །བྱེད་པ་  
པོ་དང་འབྲེས་བྱ་དག །དྲི་ཟེའི་བྲོང་བྲིར་ལྟ་བུ་དང་། །སྤྲིག་རྒྱ་མི་ལམ་འབྲ་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་  
བའི་དོན་རབ་བྱེད་བཙོ་བརྒྱད་པའི་འབྲེལ་པའི་དབྱེའི་མཚམས་སྐྱུར་དུ་བཞོན་པ་ནི། ཚིག་གསལ་  
ལས། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་ཞེས་  
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དེའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་སོགས་ཀུན་  
རྫོབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚོས་ཉིད་ལ་བྱས་ནའང་དགག་བྱར་འགྲོ་ཚུལ་འོག་ཏུ་འབྱུང་བས་དུང་བར་མངོན།  
བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམས་ཐབས་ཅད་དུ་ཟད་པ་ཅམ་ཐེག་དམན་ལའང་ཡོད་པས་དེ་  
ལས་ཁྱད་པར་དབྱེ་བའི་སྤྱིར། གཞུང་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྤང་བ་  
དེ་ཐམས་ཅད་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི། ཞེས་བདེན་སྤང་བག་ཆགས་དང་བཅས་  
པ་སྤངས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་ཚོས་སྐྱུར་གོ་སྤོའོ།

སྐྱོས་པའི་མཚན་མ་ཞེས་པ་དོན་མི་འབྲ་བ་དུ་མར་འཇུག་ཀྱང་། འདིར། ཕྱི་དང་ནང་གི་  
ཚོས་ཀྱི་སྐྱོས་པའི་མཚན་མ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གཞུགས་སོགས་ཕྱི་དང་མིག་སོགས་ནང་གི་  
ཚོས་རྣམས་བདེན་བར་སྤང་བ་ལ་བྱའོ། །ཚིག་གསལ་དུ། བདག་ལ་སྤང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་

དཔུང་པར་གསུངས་པ་གོང་དེར་སྤང་བའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྲུར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་  
པའི་སྤང་བའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དཔུང་པའི་དོན་མིན་གྱི། བདག་  
རང་ངོས་ནས་ཡོད་ན་སྤང་བོ་དང་རང་མཚན་གྱིས་གཅིག་དང་མ་དད་གང་དུ་ཡོད་བཟླ་པར་  
གསུངས་མ་ཐག་པ་ལ་གོ་དགོས་པས། ཚིག་གསལ་གྱི་དོན་ནི། སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་  
པ་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཞི་སྤང་བོ་ལྟ་བུ་འདི་དག་བདག་གང་གི་ཉི་  
བར་ལེན་པའམ་སྤང་བུ་ཉིད་དུ་སྤང་བའི་བདག་འདི་ཅི། སྤང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་སྟེ་རང་  
བཞིན་གྱིས་སྤང་བོ་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ། སྤང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་མེད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་  
སྤང་བོ་ལས་གཞན་ཐ་དད་དུ་ཡོད། ཅས་ཐར་འདོད་རྣམས་གྱིས་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ།

འཇུག་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས། ཞེས་  
སོགས་གྱིས་སྤང་བོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པར་  
བཤད་པའི་དོན། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱོ་དེ་ཉིད་གྱིས་སྤང་བོ་རང་བཞིན་  
མེད་དོ་སྟེ་དུ་མི་འཇིག་པས་དེས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མིན་ཞིང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའང་མིན་  
མོད། སྐྱོ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་སྤང་བོར་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་  
པའི་ངེས་ཤེས་འདེན་བྱས་པས་ཐ་སྟོད་རགས་པ་ལ་སྐྱོ་དེས་རྟོགས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། དེས་  
ན་སྤང་བོ་བདེན་མེད་རྟོགས་མི་བྱས་ན་གང་ཟག་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པས་བྱུང་། གང་ཟག་གི་  
བདག་མེད་རྟོགས་ན་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་བྱས་པས་བྱུང་བུས་ཚོགས། །འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཚེན་  
དུ། གང་གས་གཞི་སྤང་བོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སྟུན་མ་སྤྱིན་ན་བཏགས་ཚོས་གང་  
ཟག་ལ་བདེན་པར་འཇིག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་སྟུན་མི་འབྱིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་སྤང་  
བོ་བདེན་འཇིག་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྟུན་འབྱིན་མི་བྱས་ན་གཅིག་ཤོས་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་  
པ་མི་སྤྱིད་ཅེས་པའོ། །གང་ཟག་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྐྱོ་དེས་སྤང་བོ་བདེན་འཇིག་གྱི་ཞེན་

ཡུལ་སྐྱེས་སྤྱང་ན་དེས་དེ་ཁེགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་འབྲེལ་སློབ་དེས་སྤྱང་པོ་བདེན་མེད་  
 ཡོངས་གཙོ་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤྱང་པོ་བདེན་གྲུབ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།  
 བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སོགས་འབྱུང་། ལེགས་བཤད་སློབ་པོ་  
 ལས། ཚོས་བདག་གྲུབ་མཐས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འོང་ས་  
 མེད་པས། ཞེས་པའང་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་  
 རང་བཞིན་ཡོད་མེད་སློབ་སྟོན་གས་པ་ཅམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི། སྤྱང་  
 སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཐད་དོ་སྟམ་དུ་གྲུབ་མཐས་སློབ་འདོགས་པ་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ལོ།  
 སློབ་དེས་རང་དུས་སུ་ཡུལ་དེ་མ་རྟོགས་ཀྱང་སློབ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱུད་པ་ལ་མ་  
 སྟོམ་པར་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བསྐྱེད་པ་ནི་སློབ་དེས་ཡུལ་དེ་རིགས་པའི་སྟོབས་ཤུགས་  
 ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འཛོག་པ་ནི། རྣམ་འགྲུལ་ལས། སྐྱ་ནི་བྱས་ཡིན་འདི་འབྲ་ཀུན། །མི་རྟག་  
 ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང་། །དོན་གྱིས་དེ་ནི་འཛིག་སློབ་འབྱུང། །ཞེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་  
 པར་སྐྱབ་པའི་སློབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་ཚད་མས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རིགས་པའི་སྟོབས་  
 ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་  
 རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཉེ་རུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་སྟོམ་མེད་དུ་སྤྱང་པོ་རང་བཞིན་  
 མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བསྐྱེད་པས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སློབ་དེས་ཚོས་  
 ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་བྱས་ཀྱང་རུང་།

སྡེ་བདུན་རྒྱན་དུ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་ཀ་ངེས་ཤེས་སུ་གསུངས་  
 ཤིང་། ལུགས་འདིར་བཅད་ཤེས་ནི་སྤྱང་ངེས་ཟེན་གྱི་ཡུལ་དམ་པའི་སློབ་ཡིན་ལ། དམ་པའི་སློབ་  
 རྟོག་པས་ཁྱབ་པས་མངོན་སུམ་སྤྱད་ཅིག་གྱི་མ་རྣམས་བཅད་ཤེས་སུ་མི་བཞེད། ཡིག་ཆ་གཞན་  
 དུ་ངེས་ཤེས་ཞེས་པ་གཙོ་བོར་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་ལ་སྤྱང་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ཞེན་

བས་འཛིན་པ་ལ་འདྲེས་ཤིང་གི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བ་ཡོད། ལུགས་འདིར་ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་  
 གསར་དུ་རྟོགས་པ་དེས་ཤིང་སྤྱི་གསུངས་པ་ལ་དབག་ན་སྤར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་  
 པའི་རྗེས་དབག་དང་། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་སློབ་གཉིས་ཀ་དེས་ཤིང་སྤྱི་བཞེད་པ་འདྲ། ལུང་པོ་  
 རང་བཞེན་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་སློབ་འདོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མི་བཞེད་  
 པ་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན། ལྷ་གུ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤིང་གིས་ལྷ་གུ་བདེན་མེད་ཡོད་པ་  
 རིགས་པའི་སློབས་ལུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ལ་ཐལ་རང་ཐལས་ཅད་མ་ཐུན་ཀྱང་། རྣམ་  
 འཕྲོར་སློབ་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་ལ་རིགས་ཤིང་གིས་ཉམས་སྲོང་གི་རང་རིག་གིས་བདེན་  
 མེད་ཡོད་པ་ལུགས་ལ་རྟོགས་པས། རིགས་ཤིང་གིས་སློབས་ལུགས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་བདེན་མེད་  
 ཡོད་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པའི་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་གཏོགས།  
 གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་པའི་བདེན་མེད་ཡོད་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་འདྲ། གསར་དུ་  
 མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་བཏགས་དོན་འཚོལ་ཚུལ་ཡིན་པར་སྟོང་  
 ཐུན་དང་ཡིག་ཆར་གསུངས་པ། ཅུ་ཤེད་ཀྱི་ཆེན་ལས། འཛིན་ཉེན་ན་གསར་དུ་བསྐྱུ་མི་བསྐྱུའི་  
 གྲུང་མ་སྤེལ་བར་སྤྱིར་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་ཚད་མར་འཛིན་པས། ཞེས་པའི་དགོངས་པ་དང་མ་ཐུན་པར་  
 སེམས། ལུགས་འདིར་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་བཅད་ཤིང་ཚད་མར་བཞེད་པ་དང་། འཛིན་ཉེན་  
 བ་གསར་དུ་ཞེས་པའི་གྲུང་པར་མ་གྲགས་པ་དང་སློབ་སྦྱོར་ནས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལུང་དུ་  
 གསར་དུ་ཞེས་པ་སློབ་མི་དགོས་པར་བཞེད། འོན་ཀྱང་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་མི་འདོད་  
 པ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་འདྲ་གཏན་མེད་ན་ཚད་མས་རང་ལུལ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་  
 མི་རྟོག་སྤྱི་བཞེད་སོགས་བདེན་བཞེད་ཀྱི་ཚོས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སློབ་ཉིད་གསར་དུ་  
 རྟོགས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་སོགས་མེད་པར་ཐལ་  
 བས་ན། སྤར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་དང་། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་སློབ་གཉིས་ཀ་

ཚད་མ་ཡིན་བྱས་ན་བདེ།

སྤང་སོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་དགོས་མི་  
 དགོས་དཔུང་པར་བྱ་སྟེ། ལྟོང་སྤུན་ལས། རིགས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དཔུ་  
 མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་དེས་པའི་རིགས་པ་དེས་སྤང་སོགས་གྱིས་སྟེང་དུ་འང་བདེན་མེད་སྟོ་ཁ་  
 རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་དེས་པར་བྱེད་ཀྱས། ཞེས་སོགས་དང་། ཅུ་ཤེའི་རྟེན་ཆེན་ལས། ལྟོ་སྤུ་མའི་  
 བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱབ་བྱེད་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། གཞུང་དུ་རིགས་  
 པ་སྤུ་མའི་བྱེད་པས་འགྲུབ་པར་བཤད་གྱི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་  
 པར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དུ་བའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་ལས་གཏན་ཚིགས་ཟུར་པ་  
 མི་དགོས་སམ་སྟུམ་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། ལྱི་རོལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་གྱིས་  
 ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་དེས་འགའ་རང་ཁོ་ནས་རྟོགས་ལ། དེས་འགའ་ནི་གཞན་གྱིས་  
 རུང་ཟད་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྱི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་  
 པའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེས་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟོགས་ཡང་དག་དང་། དེས་  
 གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟོགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དགོས་པས། ཚོས་  
 གཅིག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ན་ཚོས་གཞན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་རྟོགས་སྟོང་  
 མི་དགོས་པས་མ་ཁྲུབ་འདྲ། དེ་འདྲའི་རྟོགས་ཡང་དག་དགོས་སྟེན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅོད་རྒྱུའི་  
 ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཡོད་དགོས་མོད། ལྱི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་ཐེན་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་  
 པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དམ་མེད་སྟུམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་མངོན་གྱུར་བ་འབྱུང་ན་ལྟ་བུའི་གང་  
 ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་བཞག་དཀའ་འགྲེལ་དཔུང། ཕར་སྟེན་ཡིག་ཆར་སྤྱ་བུ་བདེན་པར་ཡོད་  
 མེད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དཔུ་མ་པ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཡང་གསུངས། རང་  
 རྒྱུད་པ་རྣམས་རིགས་དེས་དག་བཅོམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་འདོད་པས།

དེའི་ཚེ་གཙོད་རྒྱའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སློབ་འདོགས་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱུད་ལ་  
འཇོག་དགའ་བར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེ་འདི་ལ་སྦྱར་ན་ཨེ་འགྲིགས་བཟླག། །ཡིག་ཆ་གཞན་དུ།  
ཐེ་ཚོམ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་བཞག་པ་ལྟར་ན། འདིའི་ལན་སྤྲོ་བར་སྤང་ཡང་ཐེ་  
ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་འཇོག་པའི་ཁྲུངས་གར་ཡོད་བཅའ། སྤྱི་རོལ་རང་བཞིན་མེད་པར་  
རྟོགས་རྗེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྟགས་སྦྱོར་ལ་ལྟོས་ན། ཚོམ་གཅིག་གི་དེ་  
བཞིན་ཉིད་མཐོང་ནས་གཞན་ལ་སློབ་སྦྱོངས་པ་ཅམ་གྱིས་མཐོང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་  
དོགས་པས་དབྱེ།

བུལ་སྤྲོ་ལི་ཉའི་ལྷུང་དོན་ནི། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་  
ཡོད་པའི་ཚེ་དེའི་བདག་གི་བ་སྤུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ན། བདག་རང་  
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་མེད་དེ། དེ་མེད་ན་དེའི་བདག་གི་བ་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་  
ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བར་རྗེ་ལྟར་འཐད་ཅེས་པའོ།

རང་སྤྱེ་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་དངོས་པོར་སྦྱོབ་ནམས་གྱིས་ཀྱང་གང་  
ཟག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་  
པ་རྟོགས་ན་སྤུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྦྱོབས་ཤུགས་གྱིས་རྟོགས་དགོས་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ།  
གནས་མ་སུ་བ་ལས་གཞན་པའི་རང་སྤྱེ་དངོས་སྦྱོབ་ནམས་ཚོས་ཅན། མིག་སོགས་རང་བཞིན་  
མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། གང་  
ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པའམ་ཁས་  
ལེན་པའི་སྤྱིར་ན། མ་ཁྲུབ། ཅེས་ལན་གདབ་པར་དགོངས་པའོ། །མདོ་སེམས་གཉིས་གྱིས་གང་  
ཟག་དབྱེ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་དོན་དམ་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་  
དོན་དམ་པར་ཡང་གྲུབ་པར་འདོད་པས། གཞུང་ལས། གང་ཟག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་མི་འདོད་





ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་དུ་བཞག་ནས། གཞན་དབང་  
ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཀྱན་  
བཏགས་ཀྱི་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པ་སྟར་  
ན། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ནམ་ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱིས་དོན་དམ་དང་། ཀྱན་  
རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་པར་བཤད་པ་དང་། རྗེས་བཏགས་ཀྱང་བསྐྱུ་བ་སྟར་ཚུལ་དེ་སློབ་ཡུལ་དུ་  
འཆར་བ་གཞི་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་ངེས་པར་སྟོས་པ་ནི་བཏགས་ཡོད་དང་། དེ་སྟ་བུ་ལ་  
མི་སྟོས་པར་སློབ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ནི་རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་དོ།

དེས་ན་དངོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཚད་དང་རྗེས་བཏགས་  
གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ་དང་། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཚད་ཆེས་མི་  
མ་ཐུན་པས། དེ་དག་གིས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་རྣམས་དབུ་མ་པས་གཞལ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་  
པའི་དོན་དུ་སོང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཚོས་རྣམས་དབུ་མ་པ་  
སྟར་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅེས་པའོ། །དྲང་ངེས་ཆེན་མོར་  
གཟུགས་ཤེས་གང་རུང་ལ་རྗེས་གྲུབ་གྱིས་བྱུང་པར་གསུངས་པ་སེམས་ཅམ་དང་། བསྐྱུས་གྲུ་  
མར་པོར་འདུས་བྱས་དང་རྗེས་ཡོད་དོན་གཅིག་པར་བཤད་པ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་མདོ་རྟེ་  
པའི་ལུགས་སུ་མངོན་ཞིང་། བྱི་མ་དོན་བྱེད་བྱས་པའི་རྗེས་ཡོད་ལ་བསམ་པ་འབྲ། ཀྱན་བཏགས་སུ།  
སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་ལས་གཉི་ལྷག་མེད་པ། བག་ཡོད། བཏང་སྟོམས། རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ། ལྟ་  
བཞུག་ཉེ་ཉེན་ཉི་ཤུ། གཞན་འགྱུར་བཞི་བཅས་ཉི་ཤུ་ཅ་དགུ་ནི། བརྗོད་པ་སྤྱད་དང་རྒྱ་མཚན་གཞན་ལ་  
མི་སྟོས་པར་སློབ་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་བྱས་པས་བཏགས་ཡོད་དང་། གཞན་ཀྱན་འགྲོ་ལྟ་སོགས་ཉི་ཤུ་  
ཅ་གཉིས་ནི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལས་བརྗོད་པས་རྗེས་ཡོད་དུ་གསུངས། འདིའི་རྗེས་བཏགས་རིགས་  
རྒྱན་དུ། རྗེས་ཡོད་བཞིའི་དང་པོ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དང་། བཏགས་ཡོད་བཞིའི་དང་པོ་ཆ་

ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ལ་སྐྱར་བ་ལྟར་ན། བསྐྱར་བ་ལས་བཤད་པའི་རྗེས་བཏགས་འདོག་  
ཚུལ་དང་མ་སྐྱེན་པར་མཛོན་བས། སེམས་བྱུང་ལ་རྗེས་བཏགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་མཛོད་སེམས་  
སྐྱེན་མོང་པའི་ལྷགས་ཡིན་ཆེ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མཛོད་སྐྱེ་པའི་ལྷགས་ལ་རྗེས་བཏགས་ཀྱི་  
ཁྱད་པར་བསྐྱར་བ་ལྟར་འདོག་དགོས་སམ་བཏགས། །སེམས་བྱུང་ཉེར་དགུ་པོ་སྐྱེ་རྟོག་ལ་མ་སྐྱེས་  
པར་སྐྱོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་བྱས་ན་རང་མཚན་དུ་མི་འདོད་དམ་སྐྱེས་ན། རང་མཚན་དང་སྐྱི་མཚན་  
ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་བཞི་བཤད་པའི་ཐ་མའི་སྐབས་སུ། རྣམ་འགྲུལ་ལས། རྒྱ་མཚན་གཞན་ནི་ཡོད་པ་  
ན། །སྐྱོ་ནི་ཡོད་དང་མེད་སྤྱིར་པོ། །ཞེས་རང་གི་པོ་བོས་དབྱེད་བཟོད་དུ་བྱུབ་པའི་སྐྱོད་ལྷགས་ཀྱི་  
དབང་གིས་སྐྱོ་ལ་མི་སྤང་གི། །སྐྱེ་རྟོག་སོགས་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱོ་ལ་སྤང་བས་  
སྐྱི་མཚན་དང་། དེ་ལས་སྐྱོག་པ་རང་མཚན་དུ་བཤད་མོད། སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་རྣམས་ལ་  
སྐྱི་མཚན་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་དེ་ལྟ་བུ་མེད་དེ། སེམས་བྱུང་རྣམས་རང་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རང་རིག་  
ལ་སྐྱོད་ལྷགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་རྟོག་གིས་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས་སྤང་བ་མ་ཡིན་  
པའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་རྣམས་སྐྱེ་དང་རྒྱ་མཚན་གཞན་ལ་མ་སྐྱེས་པར་སྐྱོ་  
ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་བྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་  
ཡིན་སྐྱེས་དུ་དབྱོད་པའི་ཆེ་སེམས་བྱུང་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་སྐྱེ་རྟོག་གིས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་  
དུ་ཤེས་པའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ། དཔེར་ན། གཉི་ལྷག་མེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་  
པ་སོགས་དང་། གང་ཟག་སྤང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་  
བྱུང་བཏགས་ཡོད་རྣམས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་སེམས་བྱུང་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་  
པ་རྟོགས་སམ་ཞེ་ན། རིགས་རྒྱན་དུ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སོ་སྐྱེའི་  
ཤེས་པ་རང་རིག་མཛོན་སྐྱེས་ཚད་མས་མ་བྱུབ་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན། སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་  
པ་རྣམས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་ཀྱང་སེམས་བྱུང་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་དངོས་

ལྷགས་གང་ལའང་མ་རྟོགས་ཟེར་རམ་དཔུང། སྤེ་བདུན་རྒྱན་གྱི་ལྷགས་ལ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་  
སྤོང་རང་རིག་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཁྲབ་པས་མི་འདྲ།

དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཏན་མེད་ཡིན་པས། གནད་བཞིའི་སྐབས་དགག་  
བྱ་ངེས་པ་ཞེས་པ་མེད་རྒྱའི་དགག་བྱ་དེ་ཡོད་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་དགག་བྱའི་སྤྱི་སློང་ངོར་ཤར་བ་  
ལ་གོ་དགོས། དགག་བྱའི་སྤྱི་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་བྱུང་  
བར་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་མ་བྱེད་བར་ཡོད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་  
ཁྲབ་པར་བརྒྱུད་ནས་བཀག་ན་ཁྲབ་ཆེས་པའི་སློན་གྱིས་ཚད་མཐར་ལྷུང་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་  
དང་། ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སོ་སོར་ངོས་མ་ཟེན་བར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་  
མེད་པས་སོ། །ལྟ་བུ་རྙེད་པའི་སློན་དུ་དགག་བྱའི་སྤྱི་ཚད་མས་ངེས་པ་ཡོད་ཕྱིན་ཡོད་པ་དང་རང་  
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་བྱུང་བར་ཤེས་པའང་ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ན་གཞུང་ཉིད་  
ལས། རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བུ་མ་རྙེད་གོང་དུ་གང་ཟག་དེ་དག་གིས་ཡོད་པ་ཅམ་དང་རང་གི་  
མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་པ་མི་སྲིད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཡིག་  
ཚར་ཡང་དེ་བཞིན་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་དཔུང་དགོས། དེས་ན་ལྟ་བུ་མ་རྙེད་གོང་དུ་དགག་  
བྱ་ངོས་འཛིན་པ་ནི། ཡིད་དཔྱོད་གྱིས་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་བྱུང་བར་སྐྱ་སྤྱིའི་  
སློན་ངོས་བརྒྱུད་བལ་བྱས་ན་བདེ་ལམ་དཔུང།

དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཁྲབ་ཆེས་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སོགས་དེ་དག་འགོག་  
ཚུལ་དང་བསྐྱར་ནས་གཞིགས་ན་ཤེས་སྒྲ། ཅེ་ཤེ་ལ་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་ཡོད་པ་ལས། རབ་བྱེད་  
ཉེར་དུག་པས་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་ལྡོག་གིས་མཚོན་པའི་ཐ་སྙད་འདོག་ཚུལ་བསྟན། རབ་  
བྱེད་ཉེར་བཞི་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སློང་པ་ལ་འབྱུང་འཛིག་སོགས་མི་རུང་བ་དང་། རང་བཞིན་  
གྱིས་སློང་པ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རུང་བའི་ཚུལ་ཏེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ཚུལ་བསྟན།

གཞན་རབ་བྱེད་ཉེར་ལྷན་གཙོ་ཆེར་རང་བཞིན་འགོག་པར་མཛད། ཉེར་བཞི་བར་བསྟན་པའི་  
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་ལ་ཐ་སྟོན་གྱི་རྣམ་བཞག་རུང་མི་རུང་གི་ཚུལ་འདི་རབ་བྱེད་གཞན་  
 ཐམས་ཅད་ལ་འབྲེལ་ཤེས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསལ་བས། མཆོག་ལས། རབ་བྱེད་ཉེར་ལྷ་  
 པས་ནི་གཙོ་ཆེར་ཞེས་པས་འབྲེལ་བ་སྐྱེད་ཉེན་ཆེ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་བ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་  
 བར་འབྲུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་བཤད། །ཅེས་པས་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་སྟོང་པའི་དོན་  
 དུ་བསྟན་ལ། དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་བ་སྟེ། །ཞེས་པས་སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་  
 བསྟན་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་རིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་། རྟེན་བ་གསུམ་པའི་ཐད་ཀྱི་  
 ཚིག་གསལ་ལས། སྟོང་བ་ཉིད་དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་བ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་བཞག་གོ།  
 འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་བ་ཤིང་རྟེན་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟེན་འདོགས་ལ། ཞེས་གསུངས་  
 བ་ལྟར་རྟེན་ཆེན་ལས་ཀྱང་གསལ་བས་སོ། །སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་བ་  
 ལྟོ་ལྟེར་བ་བྱམ་པའི་དོན་དུ་འཛོག་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་དེས་པའི་སྟོན་དེ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་བ་  
 ཡང་དེས་བར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་བ་དང་། སྟོང་བ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་བཟོད་པའི་སྐྱེད་དངོས་ཤུགས་  
 གང་རུང་གི་དོན་དུ་འཛོག་བ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དེས་པའི་སྟོན་སྟོང་བ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་  
 རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནའང་མི་འཐད་པར་རྩ་ཤེད་རྟེན་ཆེན་དུ་གསུངས། རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོར།  
 སྟོང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དེའི་དོན་དུ་འགོ་བ་ནི་ལྟ་བའི་དབྱེད་བ་རྟོགས་པའི་དབྱེ་  
 མ་བ་ལ་ཡིན་གྱི། རྟེན་འབྲེལ་ཚད་མས་དེས་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་བར། རྣམ་ཞིག་དེས་འཛོག་  
 མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྩ་ཤེད་རྟེན་ཆེན་ལས། སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྲེལ་  
 གྱི་དོན་དུ་འགོ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་ཚད་མས་ཞིགས་པའི་དབྱེ་མ་བ་རྣམས་ལ་ཡིན་  
 གྱི་གཞན་ལ་མིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པས། ཚོད་བསྟོན་ལས། གང་ཞིག་སྟོང་དང་རྟེན་  
 འབྲུང་དང་། །དབྱེ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །ཞེས་པས་དེ་གསུམ་རྣམ་གྲངས་བར་བསྟན་

པར་རྟེན་ཆེན་དུ་གསུངས། དེའི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཁོ་ནའི་ཚོས་དང་རྟེན་འབྲུང་དང་།  
དབུ་མའི་ལམ་སྟེ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བདེན་སྟོང་གསུམ་དོན་འདྲ་བའི་དོན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་  
ཆེན་མོར་བཤད་པ་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་བསམ་པ་འདྲ། ཚོད་བརྗོད་རང་འབྲེལ་དུ།  
གང་ཞིག་སྟོང་དང་རྟེན་འབྲུང་དག །ཅེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ན་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲུང་གཉིས་རེ་རེས་  
ཀྱང་མཐའ་གཉིས་སེལ་བས་དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པའམ་འདྲ་བའི་དོན་དུ་སྦྲར་ན་གོ་བདེ།  
རྟེན་ཆེན་དུ་དེ་གསུམ་རྣམ་གྲངས་པར་གསུངས་པའང་དེ་གསུམ་མཐའ་གཉིས་སེལ་བར་དོན་འདྲ་  
བར་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་མིན་ནམ་སྟུང་སྟེ་དབྱེད།

དེས་ན་ཚོས་གང་ཞིག་རྟེན་འབྲུང་དུ་དངོས་སུ་ངེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚད་མ་གཞན་ལ་  
སྟོས་མེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་པའི་དོན་དུ་ངེས་པ་དང་། ཚོས་  
གང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པའི་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་རྟེན་  
འབྲུང་དུ་ངེས་པ་ནི་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་རྟོགས་པར་འདོགས་གོ། །དེའི་སྤྱིར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་  
དོན་སྟོང་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་པ་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་གཞིར་བྲས་པའི་སྟོང་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཟེར་  
བ་མིན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ངེས་པའི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དོན་ངེས་པ་ལ་ཟེར་དོ། །མཐའ་  
གཉིས་སེལ་ཚུལ་རྟེན་འབྲེལ་ངེས་པས་རང་དུས་སུ་ཚད་མཐའ་ཁེགས་ཤིང་། དེའི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་  
རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་པ་བྲངས་པ་ན་རྟག་མཐའ་ཁེགས་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ངེས་པས་རང་དུས་  
སུ་རྟག་མཐའ་ཁེགས་ཤིང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཚུགས་ཐོགས་དེར་ཚད་མཐའ་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ།།

དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཚོས་དེ་དབུ་མ་ཡིན་ན་དེ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་དེས་རྟག་ཚད་  
གྱི་མཐའ་གཉིས་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ནས་བརྒྱང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་།  
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཐ་སྟོན་དུ་མེད་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ན་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་  
པ་ཡོངས་གཙོད་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ་བས་དབྱེད། དེས་ན་ཡིག་ཚེའི་དོན་ཡང་ཚོས་དེ་དབུ་མ་ཡིན་



ན་དེ་རྟོགས་པའི་སློང་དེས་རང་དུས་སམ་མཐུག་ཐོགས་སུ་རྟོག་ཆད་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་རིམ་བཞིན་  
 རྣམ་བཅད་ལ་ཞེགས་པ་དགོས་པའི་དོན་དུ་སྐྱུར་ན་དགོངས་པར་འགྲོ་མིན་བརྟག། དབུ་མ་ཞེས་  
 པ་སློང་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་ངོས་འཛིན་པར་ཡིག་ཆར་གསུངས་ཀྱང་། མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་སློང་ཉིད་  
 དང་རྟོན་འབྲེལ་འདྲ་བས་རྟོན་འབྲེལ་ཀྱང་དབུ་མར་འཛོག་སྟེ། གཞུང་ལས། དབུ་མ་ཞེས་པ་གང་  
 དང་ལྡན་ན་དབུ་མ་པར་འཛོག་པ་ཁས་ལྡངས་དགོས་པས་དོན་དམ་པར་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་  
 དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་སྐྱ་བུ་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་འདོད་དགོས་པས་ཁས་ལྡང་  
 བར་བྱ་བ་ཡོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ་སྣམ། རྟོན་འབྲེལ་རྟོགས་ན་མཐའ་གཉིས་ཀ་སེལ་བར་  
 གསུངས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ནི། ཐལ་འགྲུར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལུགས་ཀྱི་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་སྐྱུ་  
 མ་སྐྱ་བུའི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་གོ་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། རྐྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་རྟོགས་པས་མཐའ་གཉིས་  
 ཞེགས་པའི་ངེས་པ་དཀའ་བས་སོ།།

དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་མཚན་པའི་སློང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པའི་འགྲུར་ལས། དངོས་  
 ཀྱན་རང་བཞིན་སློང་པས་ན། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚུངས་  
 མེད་ཀྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཉེ་བར་བསྟན། ཞེས་དང་། ད་ལྟའི་རིགས་ཚོགས་ཁོད་ཀྱི་ཅ་བའི་  
 འགྲུར་ལས། དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་སློང་པས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚུངས་མེད་པས།།  
 རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི། དངོས་པོ་རྣམས་སུ་ཉེ་བར་བསྟན། ཞེས་བྱུང་ངོ་། དོན་  
 བེ་རྒྱ་བའི་འགྲེལ་པར་འདུ་བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སློང་པར་བསྟན་པའི་སླད་དུ། དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་པས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས་པའི་དོན་དུ་སྐྱུར་བ་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་  
 ཚིགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་དང་ཤིན་ཏུ་འགྲོད། སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་ཕན་  
 པས་མཚན་པའི་སློང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར། དངོས་པོ་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས་སློང་པ་རང་  
 བཞིན་གྱིས་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པར་གནས་པ་ཡིན་ན། བཙེམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

མཚུངས་པ་མེད་པས། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་འདི་འི་ཟེའི་གྲོང་ཁྲིམ་ལ་  
སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཉི་ལེ་བར་བསྟན་པར་བཤད་པའང་འབྲུ་སྟོན་པ་ལ་ལེགས་པར་འདུག།

རིགས་པ་རྒྱག་ཏུ་པ་ལས། གང་དག་གིས་ནི་མ་བརྟེན་པར། །བདག་གམ་འཛིག་རྟེན་  
མངོན་ཞེན་པ། །དེ་དག་གྱེ་མ་རྟག་མི་རྟག །ལ་སོགས་ལྟ་བུ་སོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་  
ནི། གང་དག་གིས་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་མི་  
འདོགས་ཀྱི། སེམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བདག་གོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛིག་པ་དེ་དག་  
གདོན་མི་ཟ་བར་ལྟ་བའི་ཚུ་བོས་སྤང་འདས་ཀྱི་ལམ་ལས་དེད་ཅིང་ཁྲིམ་བར་འགྱུར་རོ། །རི་ལྟར་  
ཞེན། སེམས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་ཡང་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་ཐེང་གུ་ཏུ་  
སྤྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་ཆད་པར་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་  
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བྱུང་ནས་མེད་པར་གྱུར་པར་ཁས་སྐྱེས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་གྱེ་མ་ལྟ་  
བུ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་སྤང་པོ་ལྟ་བོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་  
འདོད་ནའང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སྟོན་ཏུ་འགྱུར་བར་སྤྱར་རོ། །ཡང་ན་འདིའི་དོན་དེ་ལས་གཞན་ཡིན་  
ཏེ། བྱངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་གང་དག་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་མིན་པར་བདག་རྟག་པ་  
ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཏེ་སྤང་པོ་འང་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དང་། རང་  
བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པས་རྟག་ཏུ་གནས་ལ་འགྱུར་བའི་ཚོགས་ནི་ལྟོག་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལས་  
གཞན་པའི་སྤྲོ་སྟེགས་པ་རྣམས་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་འདོད་པ་དེ་དག་གྱེ་མ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་  
ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཚིགས་བཅད་འདི་ལ་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་  
རྣམ་བྱངས་གཉིས་སྤྲང་།

གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །དེ་ཉིད་ཏུ་ནི་གྲུབ་འདོད་པ། །དེ་དག་ལ་ཡང་རྟག་  
སོགས་སྟོན། །དེ་དག་རི་ལྟར་འབྲུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། རང་གི་སྤྲེ་བ་གང་དག་སྤང་

སོ་ལྷ་དང་བདག་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་གྲང་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། གང་དག་མ་རིག་པ་  
 དང་འདྲ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་རྣམ་པར་གཤམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་  
 སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་འང་ཉག་པ་དང་ཚད་པའི་སྐྱོན་རིེ་ལྟར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར། ཞེས་  
 པའོ། །གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །རྒྱ་ཡི་རྩོམ་བ་ལྟ་བུ་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་པོག་  
 མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོག་ །ཅེས་པའི་དོན་ནི། གང་གི་སྲིར་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་  
 འབྱུང་བ་འདི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེའི་སྲིར་རིགས་པ་འདིས་གང་དག་བརྟེན་ནས་  
 འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱའི་རྩོམ་བ་ལྟ་བུར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡང་དག་པའང་མ་  
 ཡིན། གཏན་ནས་མེད་བཞིན་ཡོད་པར་སྣང་བའི་ལོག་པའང་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ཉག་པ་  
 དང་ཚད་པར་ལྟ་བས་འཕྲོག་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ་དཔལ་ལྡན་རྩོམ་བས་མཚན་པའི་འགྲེལ་པའི་  
 ཚིག་སྣ་བསྟུས་ཉེ་བྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །ལོག་པ་མིན་པའི་དོན་འགྲེལ་བར་རྩུབ་པ་མིན་པ་དང་ཡང་  
 དག་པ་མིན་པར་བཤད་པའི་དོན་ནི། འགྲེལ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་པ་དང་འབྲ་བར་སྣང་  
 བས་ལོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དེ་དམིགས་སུ་ཡོད་བཞིན་དུ་མེད་པར་ཁས་སྐྱོང་བ་ནི་  
 མི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་གཉིས་དོན་འབྲམ་བསམས་ནས་སྣང་སྣང་བྲིས་སོ། །

ལྷགས་འདིར་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པས་འགག་པའང་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་གནད་ཀྱིས་  
 བརྟེན་ནས་འགག་པ་ཞེས་གསུངས། གཞུང་ལས། ཚོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་  
 བཞིན་རྒྱལ་ཚམ་ཡང་མེད་པའི་ངེས་པ་བྲངས་པ་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལ་རང་ལྷགས་ཀྱི་ངེས་  
 པ་བྲངས་ས་མེད་པར་གཞན་ངོ་བོས་སྐྱེལ་དགོས། ཞེས་པའི་ངེས་པ་བྲངས་པ་ནི་གོལ་སར་  
 ལོར་བ་ཡིན་ཉེ། དེས་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་བྱས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་  
 ཡིན་དགོས་པས་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་རྟེན་འགྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འང་མཚོང་དགོས། ཚོས་གྲར་  
 རྒྱང་འཕེན་པའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཡོད། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་

མེད་པར་འཛིན་པའི་ལྷ་བ་མེད་ཟེར་རྒྱན་ཡོད་པ་བཞིན་དེས་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པ་མིན་གྱི།  
མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཁྲད་པར་མ་བྱེད་པར་གཏན་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་བྲངས་བྱས་ན་བདེའམ་སེམས།

རིན་ཆེན་སྲེང་བ་ལས། དེ་ཆེ་དམ་ཆོས་གནས་མེད་པ། སྤྱི་ཐབ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ། ཐབ་མོ་དེ་ཀོ་ཇི་ལྷ་བྱུང། །སེམས་ལ་བདེ་སྐྱབ་འབྲུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན། རིན་སྲེང་དར་རྒྱུ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བྱ་བའི་གནས་མེད་པ་རྟོགས་པར་དགའ་བས་སྤྱི་རབ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པས་མངོན་སུམ་མིན་པ། ཐབ་མོ་དེ་ཀོ་སྐྱེ་དེ་ནི་ཇི་ལྷ་བྱུང་སེམས་ལ་གོ་སྤྱི་ཞིང་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་འབྲུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བ་སོའི་མཚན་དུའང་བཀོད་འདུག །རིན་ཆེན་སྲེང་བའི་དཔེ་མང་པོར། སྤྱི་རབ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ། །ཞེས་བྱུང་བ་དར་རྒྱུ་དང་མ་བྱེད་ཞིང་ཐབ་མོ་ཞེས་ལོག་དེ་མ་ཐག་འབྲུང་བས། སྤྱི་ཐབ་ཅེས་པ་མ་དག །གནས་ཞེས་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་དམ་འཛིན་སྣངས་གྱི་ཡུལ་ལ་མཚན་པ་རིགས་བ་བྱུག་ཏུ་བ་ལས། གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་རྟེན་ནས། །ཉོན་མོངས་སྐྱུལ་གདུག་གཡོ་ཅན་གྱིས། །ཟེན་པར་འགྱུར་རོ་གང་གི་སེམས། །གནས་མེད་དེ་དག་ཟེན་མི་འགྱུར། །གནས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཡོད་ལ། །ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅེས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཐད་གྱི་སྐྱོ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། གང་དག་གི་སེམས་ལ་གནས་མེད་པ་ནི་ཟེན་པར་མི་འགྱུར་ཉེ། དངོས་སོར་དམིགས་པ་མེད་ན་སེམས་གྱི་སྤོགས་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གང་དག་གསུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དམིགས་ཀྱང་། །ཞེས་གནས་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཁེགས་མ་ཁེགས་ལ་གསུངས་པ་སོགས་དང་མ་བྱེད་པས། གནས་ལུགས་སྣང་བའི་མཚན་མ་འདི་ལྷ་བྱུང་སྐྱུལ་དུ་བརྒྱང་བའི་གནས་མེད་ཅེས་པའི་མཚན་དོན་ལ་འབྲོར་མིན་དབྱེད། དེ་ཞེག་ལུས་འདི་མི་གཙང་ཉིད། །ཅེས་

སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འདྲེས་པ་སོའི་མཚན་དང་རྟེན་དང་མ་སྟོན།

གཤམ་ཉེ་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི་བཅེངས་གྲོལ་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་  
 རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་མངོན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། ཐ་སྙད་དུ་འདྲེས་པ་སོགས་བཀག་  
 པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། བཅེངས་གྲོལ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་པས་  
 རྒྱུན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། རྒྱུད་ཀྱིས་བཅེངས་གྲོལ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་  
 བཞེན་འགོག་པའི་རིགས་པས་བཅེངས་གྲོལ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་  
 བཞེན་འགོག་པའི་རིགས་པས་རང་བཞེན་ཐ་སྙད་དུ་འདྲེས་པ་གང་ཞེས། །རང་བཞེན་འགོག་  
 པའི་རིགས་པས་བཅེངས་གྲོལ་སོགས་འགོག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་བཀག་པ་ཡིན་ལོ། །  
 འདི་སྐར་སྟོགས་སྐར་མས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་སོགས་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་འདྲེས་པ་  
 པར་འདུག་པའི་ལུང་གིས་བསྐྱབས་པ་དང་ཁས་སྐྱབས་དངོས་སུ་འགལ་བར་ཤེས་སྟེ། དངོས་  
 བོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། རྟེན་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་  
 གསལ་ལས། དངོས་བོ་སྟོང་པ་སྟེ་རྟེན་པ་གཟུགས་བརྟན་དང་ལ་སོགས་པས་སྐྱ་བརྟན་ལ་  
 སོགས་པ་རྣམས་མེ་མོང་དང་བྱད་བཞེན་དང་བྲག་སྐྱག་དང་སྐྱ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་  
 ཚོགས་པ་ལ་སྟོས་པ་སྟེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ན་མ་བྲགས་པའང་མིན་ཉེ་བྲགས་སོ། །  
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཀྱང་པ་སྐྱེ་མ་རྣམས་གོ་སྟེ། ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་  
 རྟོང་ལས། །ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྐྱེ་འགྲུར། ཞེས་པས་གཟུགས་བརྟན་དེ་གཟུགས་བརྟན་འཇིན་  
 པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་བསྟན་པས། གཟུགས་བརྟན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་དུ་འཇོག་  
 ལ། རྒྱ་འགྲུས་ཡིན་ན་རྣམས་ཐ་དད་ཅེས་པར་ཡིན་དགོས་པས་གཟུགས་བརྟན་གྱི་རོལ་དོན་དུ་འདྲེས་  
 བསྟན་ལོ། །བཅེངས་གྲོལ་སོགས་འགོག་པ་དོན་དམ་མི་རུང་བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་དགོས་ན་  
 བཅེངས་གྲོལ་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་པས་ཁྱབ་ཚུལ་ལ་དབྱེད་རྒྱ་རྒྱང་ཐད་འདུག།

ཅུ་ཤེ་ལས། ཏྲ་ལ་མངོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ། །ཏྲ་ཉིད་བརྗེད་པར་གྱུར་པ་བཞིན། །ཞེས་  
བར་རང་སྐྱོན་མི་ཤེས་པའི་དཔེའོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། བདག་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་  
སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དོན་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་མིན་པ་དང་།  
བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་མིན་པ་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་བ་བཞོད་པ་རྟེན་  
འབྲེལ་གྱིས་མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། ཚོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་དང་གཏན་མེད་  
དུ་མི་སྐྱེན་ཅི་སྐྱེ་ཞེན། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་ལན་  
བཏབ་པས་མཐའ་གཉིས་མི་སྐྱེ་ཡང་དགུ་མ་སྐྱེ་བར་བརྟན་ལོ།།

ཕྱི་དོལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དུས་ཏྲག་པ་བདེན་གྲུབ་འདོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ། འདས་པའི་  
དུས་སུ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཞེས་སྐྱེ་བ་འབྲས་པ་བཞོད་པའི་ལན་དུ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མཐོང་ཟེན་  
དངོས་པོ་མི་སྣང་ཞིང་། །སྐར་ཡང་སེམས་སྐྱེ་མིན་དེས་ན། །འབྲས་པ་ཞེས་བྱ་ལོག་པ་ཡི། །དོན་  
ལ་ལོག་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། སྐར་མཐོང་ཟེན་པའི་དངོས་པོ་སྐར་མིག་  
གིས་མཐོང་བ་བཞིན་ཕྱིས་མི་སྣང་ཞིང་། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མའི་དོན་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་སེམས་  
སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་མིན་མོད། ད་ལྟ་བའི་ཡུལ་ལྟར་མཐོང་དོ་སྣང་དུ་རྫོང་མ་པའི་འབྲས་པ་སྐྱེ་བ་དེས་ན་  
སྐྱོ་སྐྱོན་གནས་འབྲས་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་གཉིས་  
གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བས་སྣང་བ་དེའི་སྐྱེ་བ་འབྲས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་ད་ལྟ་མེད་བཞིན་ཡོད་པ་སྐར་སྣང་  
པའི་རྒྱན་པའམ་ལོག་པ་ཡི་དོན་ལ་ཡུལ་ཅན་འབྲས་པ་ཡུལ་ད་ལྟ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་སྐར་སྣང་  
པའི་ལོག་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་དོ་ཞེས་པ་དར་རྟེན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་བཞོད་པའོ། །སྐྱོན་གནས་འབྲས་  
པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། དེས་ད་ལྟ་བའི་ཡུལ་ལྟར་མཐོང་དོ་  
སྣང་དུ་འང་མི་རྫོང་མ་ལས། འདིར་ཚོད་གཞིར་འཛིན་རྒྱུའི་འབྲས་པ་ནི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་དང་ལས་ལས་  
སྐྱེས་པའི་སྐྱོན་གནས་འབྲས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་དགོས། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱོན་གནས་འབྲས་པ་སོགས་རྟོག་



བཅས་སུ་ཁས་སྒྲངས་ཚོག་གམ་བརྟག། འཛོལ་ད་ལྷའི་དུས་ཀྱི་སྡོན་གནས་དྲན་པ་མངོན་ཤེས་  
 ཀྱིས་ད་ལྷའི་དུས་སུ་སྡོན་གནས་རྟོགས་སམ་ཞེན། འཇུག་པའི་རྗེ་ཀ་ཆེན་ལས། དེ་རིང་ལྷ་བྱའི་  
 དུས་ད་ལྷ་བ་འདྲིའི་དུས་སུ་དེ་ལ་ལྷོས་པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་མེད་པས་དུས་དེར་གཉིས་  
 མ་གཞལ་ཡང་། དེ་རིང་གི་དུས་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདས་མ་འོངས་ཐམས་ཅད་  
 མཁུན་བ་མི་འགལ་ཞེས་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱིས་  
 དེ་རིང་གི་དུས་སུ་དེ་ལ་ལྷོས་པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པས། དེ་རིང་  
 གི་དུས་སུ་དེ་ལ་ལྷོས་པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་དེ་ལ་ལྷོས་  
 པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན། མ་ཁྲལ། ཁྲལ་པར་ཐལ། ཁྱོད་  
 རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཡོད་པས་ཁྲལ་པའི་སྤྱིར་ནའང་། མ་ཁྲལ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་  
 འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཚོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན།  
 ཚོད་གཞི་སྡོན་ཅན་གྱི་ལན་གདབ། ད་ལྷར་གྱི་དུས་སུ་སྡོན་གནས་ཤེས་བྱ་མིན་པས་མངོན་ཤེས་  
 ཀྱིས་མ་རྟོགས་ཀྱང་། མངོན་ཤེས་དེས་སྡོན་གནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མི་འགལ་བའང་དེ་  
 དང་འབྲ། ཚོད་ལན་འདི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཐེན་ཐེན་སུ་གསུངས་པ་རྗེ་ཀ་ཆེན་དང་མི་མཐུན། དུལ་  
 འདས་པ་ད་ལྷ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྷར་སྤང་བ་དུལ་དེ་གནས་ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་  
 རྩུན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་ལ། དུལ་རྩུན་པར་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་དུལ་ཅན་དྲན་  
 པའང་རྩུན་པར་འགྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་སྤར་ལྷར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས།  
 གང་གི་ཆེ་འདས་པའི་དངོས་པོ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པའང་རང་  
 བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་ལོག་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།  
 དེ་རི་ལྷར་ཡོད་པ་དེ་ལྷར་ནི་ཞེས་པ་འགྲེལ་པའི་ཚིག་དང་། དེས་ན་ཞེས་པ་རྩ་བར། སྤང་ཡང་  
 སེམས་སྐྱེ་མིན་དེས་ན། །ཞེས་པའི་རྟེན་པའི་མཇུག་ཡིན་པས། དོན་ནི་དྲན་པ་དེ་ཚུལ་རི་ལྷར་

ཡོད་ཅེ་ན། ལོག་པའམ་རྒྱན་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནི་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས། དེས་ན།  
དྲན་པ་ཞེས་བྱ་ལོག་པ་ཡི། །དོན་ལ་ལོག་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་། །ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་པར་མཛད་དོ་  
ཞེས་པའི་དོན་ལོ། །བྲ་སྟེའི་མཚན་ལས། །ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་གནས་པར་ནི་  
དེས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ཅུང་ཞོར་རམ་བརྟག།

འགྲེལ་པ་ལས། དངོས་སུ་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན། འདས་པའི་དངོས་  
པོ་རང་ངོས་ནས་ཟུབ་ན་རྟག་པར་འགྱུར་བས་སྤྱིས་སུ་སྡོན་གནས་དྲན་པས་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་  
པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །གཞི་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དམ་མེད་བརྟག་པ་  
བྱེད་པས་ནི་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པར་འདོད་དགོས། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཁ་ཚོན་ཚོད་ན་ནི་  
སྤང་གསུམ་གྲོག་དགོས་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྤ་རབས་པ་པལ་ཆེར། ཡོད་མིན་མེད་  
མིན་གཉིས་ཀ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་རིས་ལ་འབྲུལ་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དངོས་  
འགལ་མེད་པར་འདོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་སོགས་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་  
ཀྱི་དངོས་འགལ་དུ་མི་འཛོག་ན། ས་རོལ་པོ་འགོག་པའི་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་  
དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཁ་དོག་ཏུ་ཡོད་ན་སྡོན་པོར་ཡོད་  
དམ་མེད་པོར་ཡོད་འདྲི་བ་ལྟར་འགྱུར་བས་སོ། །པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་  
ན། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་གྱི་སྤང་གསུམ་  
སེལ་བས་བྱབ་སྟེ། དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས། པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་  
དག་ནི། གཅིག་ཤོས་དགག་པ་གཞན་སྐབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་  
པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་  
པ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་གཉིས་ནི། པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་  
ཡིན་ལོ། །པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་

བར་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ལུང་དང་པོས་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་  
 འགལ་དུ་འཛོག་རྒྱ་གཉིས་ལས་གཅིག་ཤོས་སྐྱབ་བ་མེད་ན་གཅིག་ཤོས་དགག་བ་མེད་བ་སྟེ།  
 གཅིག་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་བ་མེད་ན་གཅིག་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་བ་མེད་པས་ཁྲབ་པའི་རྒྱ་  
 མཚན་གྱིས་གཉིས་མིན་གྱི་སྤང་གསུམ་སེལ་བར་བསྟན་ཏོ། །དཔེར་ན། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་  
 གཉིས་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་པས། གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་  
 ཡོད་བ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ན་རང་བཞིན་མེད་བ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པས་ཁྲབ་ཅིང་། གཞི་  
 གང་དུ་རང་བཞིན་མེད་བ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ན་རང་བཞིན་ཡོད་བ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པས་  
 ཁྲབ་པའི་ཚུལ། ཚོད་བརྗོག་ལས། རང་བཞིན་མེད་བ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་  
 འགྲུར། །ཞེས་བ་ལྟར་རོ། །

གཞི་གང་ལ་རང་བཞིན་མེད་བ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་  
 བ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་མེད་ཀྱང་། ཁྱོད་རང་བཞིན་མེད་བ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་  
 ན་གང་བྲན་བྲན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་གནད་གྱིས་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཁྲབ་པར་ཡང་  
 འཛོག་བ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཚོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་འགལ་ཡིན་  
 པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་ཚོད་གཞི་སྟོན་ཅན་གྱི་ལན་འདེབས་པར་བཤད་བ་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་བ་  
 ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་བ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ཡིན་  
 པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་ཟེར་རྒྱན་འདུག །འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་བ་དེ་རང་བཞིན་ཡོད་བ་དང་  
 འགལ་བ་ཡིན་གྱིས་ཚོགས། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པར་  
 བྱེད་པའམ། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དེ་གཉིས་  
 གང་ཡང་མིན་པའི་སྤང་གསུམ་མེད་བ་ཤེས་སྟེ། གཉིས་མིན་གྱི་སྤང་གསུམ་ཡོད་ན་གཅིག་ཤོས་  
 རྣམ་པར་བཅད་པས་གཅིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་འཛོག་མི་རུས་པས། པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་

གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་དགོས།

ལུང་སྤྱི་མའི་དོན་ནི། དངོས་འགལ་དུ་འཛིན་ཏུ་གཉིས་ལས་གཅིག་ཤོས་རྣམ་བཅད་  
ལ་ཁེབས་པ་མེད་ན་གཅིག་ཤོས་ཡོངས་གཙོ་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཚོས་གང་གི་  
སྟེང་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོངས་གཙོ་ལ་གྲུབ་ན། རང་བཞིན་ཡོད་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེབས་  
པས་ཁྲབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཀ་བྱམ་གཉིས་ལ་གཉིས་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་མེད་ཀྱང་། ཀ་བ་ཡོངས་  
གཙོ་ལ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱམ་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེབས་པ་མིན་ཏེ། དེས་དེ་ཁེབས་ན། ཀ་  
བ་ཡོངས་གཙོ་ལ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་གཞི་གང་དུ་བྱམ་པ་མིན་པ་ཡོངས་  
གཙོ་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱམ་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེབས་པའི་སྤྱིར། ཁྲབ་སྟེ། བྱམ་པ་དང་བྱམ་པ་  
མིན་པ་གཉིས་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ལྟོ་དེས་ཡོངས་  
གཙོ་ལ་གྲུབ་ཏུ་ཀ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པ་ཡོད་པར་ཏ་  
ཅང་ཐལ་ལོ། །ཀ་བ་དང་ཀ་བ་མིན་པ་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་ཀ་བ་ཡོངས་གཙོ་ལ་གྲུབ་པའི་སྟོ་  
དེས་ཀ་བ་མིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེབས་དགོས་སམ་སྟུམ་ཡང་། དེ་ལྟར་ན་བྱམ་འཛིན་མིག་ཤེས་  
ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་གཞི་དེར་བྱམ་མིན་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེབས་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ཡོངས་གཙོ་  
ལ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པ་ཚོས་ཅན། དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་བྱ་བཅད་པའི་  
ཚུལ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཚ་ཤེད་རྟེན་ཆེན་ལས། ལྟོས་  
དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་དེས་པར་བྱ་དགོས་པ་རྣམས་དགག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་  
གསུངས་པས་སོ་སྟུམ་སྟེ་དབྱེད།

རྣམ་འགྲེལ་རྟེན་ཆེན་དུ། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྟོ་ནས་དེས་པ་ཅམ་གྱིས་སེལ་  
འཇུག་ཏུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པས། བྱམ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེས་བྱམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་  
རྟོགས་ན་མིག་ཤེས་དེ་བྱམ་པ་ལ་སེལ་འཇུག་ཏུ་འགྲོ་འམ་དབྱེད། ཉག་མི་ཉག་གཉིས་པན་ཚུན་

སྤངས་འགའ་གྱི་དངོས་འགའ་ཡིན་ཡང་། སྤེའི་སྤྲེང་དུ་རྟོག་པ་རྣམས་བཅད་ལ་ཞེགས་པའི་སྤོ་  
 དེས་མི་རྟོག་པ་ཡོངས་གཙོ་བོ་ལ་གྲུབ་དགོས་ན། སྤྲེང་རྟོག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་མེད་  
 དགག་རྣམས་ཅན་མིན་པར་ཐལ་ཉེ། དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་མ་ཡིན་དགག་མི་རྟོག་པ་རྟོགས་པའི་  
 སྤྲེང་། དེ་འདྲའི་དོགས་པ་མང་ཚམ་འདུག་པ་ལས་འགའ་ཞེག་འོག་ཏུ་སྤོ་བར་འདོད་དོ། །ཡོངས་  
 གཙོ་བོ་ལ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ཡོངས་གཙོ་བོ་ནི། དབྱུང་མཐའ་ལས། ཡོངས་སུ་གཙོ་བོ་དང་གོ་བྱེད་  
 དང་། །ཞེས་པ་ལྟར་ཚོས་དེ་ཚད་མས་དེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཅ་ཤེའི་རྗེ་ཀ་ཆེན་དུ་གསུངས།  
 དབྱུང་མཐའི་ཡུང་དེས་ཡོངས་སུ་གཙོ་བོ་བྱེད་དང་གོ་བྱེད་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམས་གྲངས་སུ་  
 བསྟན་པར་རིགས་རྒྱན་ལས་བཤད། གསེར་སྤོང་དང་དབྱུང་མཐའི་འགྲུལ་བ་ལས། འཕགས་  
 ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུས་མཉམ་བཞག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཚོས་ཉིད་  
 རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་གཙོ་བོ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པས་རང་གིས་རྟོགས་པ་དེ་གཞན་ལ་  
 གོ་བར་བྱེད་པའི་དག་ཀུན་ནས་སྤོང་བའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།

དཀའ་གནད་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐིན་ཐིས་ལས། རྣམས་བཅད་ཚམ་དུ་གྲུབ་པའི་དགག་པ་རྣམས་  
 ཡོངས་གཙོ་བོ་ལ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་མེད་དགག་རྣམས་ཡོངས་གཙོ་བོ་མིན་པར་  
 བཞེད་དམ་སྦྲུམ་ཞིང་། སྤྲེང་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ཡོངས་གཙོ་བོ་ལ་སྤྲེང་བས་ཁྲུབ་པར་འདོད་ཡང་།  
 རང་ལུགས་ནི། ཅ་ཤེའི་རྗེ་ཀ་ཆེན་ལས། ཡོངས་གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་སྤྲེང་བར་འདོད་པ་ནི་ཡོངས་  
 གཙོ་བོ་ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་པར་སྤྲེང་བ་སྤྲེང་། གཞི་འདི་ཚོས་འདི་མིན་པ་དང་འདི་ལ་ཚོས་འདི་མེད་པར་  
 ཡོངས་སུ་བཅད་དགོས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྲེང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞི་  
 གྲུབ་ན་ཡོངས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་བཞེད་དོ། །འོ་ན་གཞི་གྲུབ་ན་རྣམས་བཅད་ཡིན་པས་  
 ཁྲུབ་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་རང་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་གིས་རང་མ་ཡིན་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་  
 རྟོགས་པས་ཁྲུབ་པའི་སྤྲེང་ཞེ་ན། རང་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་གིས་རང་མིན་བཅད་པའི་ཚུལ་

གྲིས་རྟོགས་པ་དང་། བྱམ་པ་དེ་བྱམ་མིན་ལས་ལོག་པར་དངོས་སོ་ལ་བྱུབ་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་བཅད་  
དུ་འཛོག་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་བཅད་དུ་འགྱུར་བ་བདེན་མོད། བྱམ་ཟེ་ཆང་མི་བཏུང་ཞེས་  
པ་ལ་སོགས་པ་དགག་པ་སོ་སོའི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསལ་བ་ལྟར། རྣམ་བཅད་ནི་རང་  
རྟོགས་པའི་སློབ་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པས། རྣམ་  
བཅད་ལ་དགག་པས་ཁྲབ་བྱས་ན་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྐྱམ་སྟེ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་རྟེན་ཆེན་  
གྱི་ལུང་དེའི་འགྲོས་སུ། སློབ་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་རྣམས་དགག་  
པ་ཡིན་པའི་སྟེན། ཞེས་དང་། རང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་སོ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་པ་ཅམ་  
དགག་པ་མིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

རྣམ་བཅད་ཅེས་པའང་དགག་བྱ་ཚད་མས་ཁེགས་པའམ། དགག་བྱ་བཅད་པ་ཚད་མས་  
ངེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་པས། དེ་ལྟ་ན་མེད་དགག་གི་སྟེང་དུ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་  
གཙོད་ཀྱི་དོན་འཆད་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་  
པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཚད་མས་རྟོགས་  
པ་ལ་བྱེད་པས་མཚོན་ཏུས་པའི་སྟེན། དེ་དག་ནི། ཅེ་ཤེའི་རྟེན་ཆེན་ལས། རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཚད་  
མས་རྣམ་པར་གཙོད་པ་ན་དགག་བྱ་བཅད་པ་དེ་ཚད་མས་ངེས་པར་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་གཙོད་  
པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས། ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྲོའམ་དབྱུད་པར་བྱའོ། །རྣམ་བཅད་ཅེས་པ་བྱ་ལས་  
འདས་པའི་སྐྱེད་དང་། ཡོངས་གཙོད་ཅེས་པ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ནམ་དབྱུད་དགོས། ལྟ་བུས་པ་ཁ་  
ཅིག །ཅིར་ཡང་མ་བྱུབ་པའི་ཚོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་འདོད་ནས་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་པས་  
མེད་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཙོད་པ་དང་། མེད་པ་རྣམ་པར་བཅད་པས་ཡོད་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཙོད་པ་  
སོགས་གཞན་ལའང་འདྲ་བས་རྣམ་བཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཁེགས་ཀྱང་ཡོངས་གཙོད་དུ་བྱུབ་སྟེ་ཅི་  
ཡང་མེད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། ཚོས་གང་ལའང་ཉམ་མི་ཉམ་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་ཀྱི་གྲངས་



ངེས་བྱ་མི་རུང་བར་འགྲུར་བས། ཡོད་དམ་མེད། ཡིན་ནམ་མིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཚོན་  
བཅད་ནས་བརྟག་པ་བྱེད་ས་མེད་པར་ཐལ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཅི་ཙམ་རྣམ་བཅད་ལ་བཀག་གུང་ངེས་  
པ་ཉིད་རྒྱ་གཉེན་མེད་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཁོ་ནར་འགྲུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གཞུང་ལས། དེས་ནི་  
ཚོས་གང་ལ་འདང་བྱུང་གསུམ་སྟོག་པའི་གྲངས་ངེས་བཟོ་ས་མེད་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཁོ་ནར་འགྲུར་  
ཉེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།།

རྩ་ལེ་ལས། གང་ཞེག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག་ །ཅེས་པའི་  
དོན་རྟེན་ཆེན་ལས། གང་ཞེག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ལ་སྟོག་པ་  
མེད་པས་ནམ་ཡང་མེད་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས་པས་རྟག་  
ལྟར་འགྲུར་གྱི་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་ཁས་སྐྱེས་པས་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས། སྟོན་བྱུང་ད་  
ལྟ་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྲུར། །ཞེས་པའི་དོན་རྟེན་ཆེན་ལས། དུས་སྟོན་  
མར་དངོས་པོ་བྱུང་བར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱེས་ནས་ད་ལྟར་ཉེ་ཕྱིས་ཞེག་ནས་མེད་  
ཅེས་ཁས་སྐྱེས་པ་དེས་ན་ཆད་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྲུར་གྱི་དུས་སྟོན་མར་ཡོད་པ་དུས་གཉིས་  
པར་ཞེག་པ་ཙམ་ཞེག་ཁས་སྐྱེས་པས་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཆད་ལྟར་འགྲོ་  
བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྟེན་ཆེན་ལས། ཆད་རྒྱའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྟུང་ཁས་སྐྱེས་  
ནས་ཕྱིས་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ནམ་ཡང་ཡོད་དགོས་པ་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་  
པས་ཆད་ལྟར་འགྲུར་གྱི། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཚིག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་  
དོན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་ངེས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་བར་འགྲུར། ཞེས་པའི་  
སྐབས་ཀྱི་སྟོགས་སྟེ་མཛད་གཉིས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཚོས་བརྟེ་  
དུག་གི་ནང་ཚན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་ནོ་ཞེས་སྐྱུར་བ་འདེབས་ཤིང་། །ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་སྟོང་པ་  
དང་། སེམས་ཙམ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་སྐྱེ་བཞིན་པ་མིན་པར་

འདོད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་ནི་སྤོང་བ་ཉིད་དམ་དེ་བཞིན་ཉིད་མིན་ལོ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་  
ཤེས་ཕྱིན་སྤོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དམ་བཟག།

རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་ལས། རྣམ་འགྲུབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་  
པ་མི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྣམ་འགྲུབ་པ་གང་གིས་ཀུན་རྫོབ་  
ཀྱི་ཚོས་མི་ཤེས་པ་སྟེ་མ་དེག་པ་བདེན་འཛིན་ཙམ་གྱིས་བདེན་པར་སྤྱང་བར་བསྐྱེད་པར་དེ་རང་  
བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས། ཀུན་རྫོབ་དེའི་སྤོང་བ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྟོགས་པ་ནི་  
མཐའ་གཉིས་སུ་སྤྱང་བར་མི་འགྲུབ་ཏེ། ས་བོན་ལྟ་བུའི་ཚོས་གང་ཞིག་ད་ལྟ་སྤྱི་བུས་སུ་ཞིག་  
ནས་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། ས་བོན་དེའི་ཚེ་ན་ནི་ཅི་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྲུབ་ཞེས་  
དེ་ལྟར་སྤྱང་ས་བོན་རང་བུས་སུ་ས་བོན་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་མ་དམིགས་པས། བྱིས་ཀྱང་  
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་པའི་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་རྟོག་ལ། དེའི་བྱིར་ཆད་ལྟར་མི་འགྲུབ་ཞེས་  
པའོ། །འདིས་ནི། རྫོན་བྱུང་ད་ལྟ་མེད་ཅེས་པ། །ཞེས་པས་བསྟན་པའི་ཆད་མཐའ་མི་སྤྱང་ཚུལ་  
བསྟན། སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ཆད་མཐའ་གཞན་སྤོང་ཚུལ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་  
རྫོབ་གཞུགས་བརྟན་དང་འབྲ་བ་ལ་གཞོན་པ་མ་བྱས་པས། ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་ཚོས་  
དང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་གཞོན་པ་ལ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པས་བསྟན། རྟག་མཐའ་སྤང་ཚུལ། དེ་  
ཉིད་ལས། དོན་དམ་པ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་སྤོང་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་  
བསྟན་ཏེ། སྤྱང་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་སྤྱང་བར་བཤད་པ་ལྟར་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་  
དཀྱུས་གཅིག་ལ་དེམ་བཞིན་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །

དབུ་མ་པ་ཆད་ལྟ་བུ་དང་མི་འབྲ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་གསུམ་བྲངས་པའི་  
དང་པོ་པལ་ཆེར་གོ་སྟེ། མེད་པ་པས་འཛིག་རྟེན་འདིའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་མཐོང་བཞིན་པ་འདི་  
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམིགས་པ་སྟེ་བསྐྱེད་ནས། དེ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ནས་འདིར་འོང་བ་

དང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་པ་རོལ་དུ་འགོ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་  
 དངོས་པོ་གཞན་འཇིག་རྟེན་སྲ་སྲི་སོགས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅེས་ཤེས་དགོས། ལྷང་  
 དང་པོའི་སྐབས་སུ་འང་རྒྱ་མཚན་གྱི་བྱེད་པར་དང་དམ་བཅའ་བྱེད་པར་བསྟན་ཀྱང་། ཁོ་ན་ལེ་རྒྱ་  
 མཚན་མི་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་ནའང་དམ་བཅའ་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། དབུ་མ་པ་དང་རྒྱང་  
 འཕེན་པ་གཉིས་ལས་འབྲས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་འཇིན་པར་འབྲ་བའི་སྲིར་ལྟ་བུ་འདྲིའི་ཆ་  
 རས་མཚུངས་སོ་སྟུང་ན། མི་འབྲ་སྟེ། སྲ་མས་རྒྱ་འབྲས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་འཇིན་ལ།  
 སྲི་མས་དེ་དག་ཡེ་མེད་དུ་འཇིན་པའི་སྲིར། དེར་ཐལ། དབུ་མ་པས་ལས་འབྲས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་  
 ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ལ། རྒྱང་འཕེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འང་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་  
 སྲིར། ཞེས་པ་ལྷང་གཉིས་པའི་དོན་ལོ། །རྟོགས་ཞེས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་གཉིས་བྱུང་བ་  
 ལས་དག་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་ཅིང་། དོན་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བུ་ལ་གོ་དགོས། ལྷང་གསུམ་  
 པའི་དོན་ནི་དབུ་མ་པ་དང་རྒྱང་འཕེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལས་འབྲས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་  
 ཁས་བླངས་པའམ་སྐྱས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའམ་དོན་ལའང་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་  
 པས་དེའི་ཆ་ནས་མཚུངས་སོ་སྟུང་ན། གལ་ཏེ་ཡང་རི་ལྟར་བརྗོད་པ་བཞིན་དངོས་པོ་ལ་རང་  
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་རྟོགས་པ་སོའམ་འཇིན་པ་སོ་ཐ་དད་པས་མི་  
 མཚུངས་ཏེ། དཔེར་ན། རོར་བརྒྱས་པའི་མི་ཞིག་ལ་གཅིག་གིས་བརྒྱས་པར་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་  
 མངོའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཆད་པ་འགོལ་འདོད་ནས་འདི་ས་བརྒྱས་སོ་ཞེས་སྐྱབ་དང་གཅིག་གིས་  
 བརྒྱབ་དངོས་སུ་མཐོང་ནས་བརྒྱས་སོ་ཞེས་སྐྱས་པ་བཞིན་དངོས་པོ་ལ་བརྒྱས་པར་འབྲ་བས་ཐ་  
 དད་པའམ་བྱེད་པར་མེད་པ་དེ་ལྟ་ནའང་རྟོགས་པ་སོ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་འཇིན་ཚུལ་ཐ་དད་པས་རྩུབ་དུ་  
 སྐྱབ་དང་བདེན་པར་སྐྱབ་པའི་བྱེད་པར་འཐད་པ་བཞིན་དུ། དབུ་མ་པས་ལས་འབྲས་སོགས་རང་  
 བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་སྐྱབ་པ་ནི། རྒྱང་འཕེན་པས་དེ་དག་མེད་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ལྟ་བུ་

དང་བརྗོད་པ་དང་མཚུངས་པ་མིན་ཞེས་པའོ།།

བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དོན་གང་ཞིག །ཅེས་པ་འགྲེལ་པའི་ཚིག་  
ཡིན་ཀྱང་། ཅུ་བའི་ཚིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་ཡང་སྐྱ་དེ་རྟེན་པ་སྐོང་ཕྱིར་བརྟན་པ་འདྲ་སྟེ། འགྲེལ་  
པའི་དབེ་ལས་དེ་ལྟ་ན་དོན་གང་ཞིག་ཅེས་པ་ཚམ་ལས་ཡང་སྐྱ་མི་འབྲུང་བས་སོ། །སྐྱེས་པ་ལ་  
ནི་འོང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་འགགས་ལ་འགྲོ་བ་མེད། །ཅེས་པའི་དོན་ནི། དེའི་ཐད་ཀྱི་དར་ལྷིག་  
ལས། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བའི་ཚེ། རྒྱ་བ་ཤར་བ་ལྟར་གཤེད་ནས་འོང་དགོས་ལ།  
འགག་པ་ནའང་རྒྱ་བ་རྒྱབ་པ་ལྟར་གཤེད་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ན། དེ་ལྟར་ན་ཉག་པར་འབྲུང་བས་སྐྱེ་  
བ་དང་འགག་པ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཚམ་ཏུ་ཟད་པས། སྐྱེ་འགག་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་ཁས་རྒྱང་བར་  
བྱའོ། །དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་གཤེད་ནས་འོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་འགགས་པ་ལ་གཤེད་ཏུ་  
དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འགྲོ་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚོགས་པ་ཞེས་པ་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་  
སྟེ་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པས་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པ་འདི་  
ལ་ཚོགས་པ་བཏགས་པ་ཟེེད།

གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་གྱིས་སྐྱུན་མི་ཕྱིན་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། གཞུང་ལས།  
དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འགོག་མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་ནི་བབ་  
ཚོལ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་མེད་པས་  
ཁྲབ་ཅེས་པའི་དོན་མིན་ཏེ། འོག་ཏུ་བདེན་འཛིན་དང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་བདེན་བྱུབ་གཉིས་ཀ་རིགས་  
པའི་དགག་བྱར་གསུངས་པས་སོ། །བདེན་འཛིན་རིགས་པ་གང་གི་དགག་བྱར་འཛིན་པའི་  
རིགས་པ་ཡང་དག་ནི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དང་། བདེན་བྱུབ་རིགས་པ་གང་གི་དགག་བྱར་  
འཛིན་པའི་རིགས་པ་ནི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དང་དེའི་ཉེན་ཏུ་སྐྱར་པའི་ཐལ་འབྲུར་དང་སྐྱོར་  
བ་ལྟ་བུར་ཡང་བྱེད་པས་གོ་རྒྱ་སོ་སོར་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས། དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་

བས་ག་རྒྱགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བཀག་བར་འདོད་མཁན་དེས། ཚོས་  
 རྣམས་གཅིག་དུ་བྲལ་དང་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་  
 གིས་ཀྱང་འགོག་བར་ཁས་ལེན་པས། རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡོད་པར་སྐྱ་བའི་བབ་ཚོལ་  
 ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་མས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་  
 བསལ་བར་ཁས་སྲུངས་པ་དང་སྐྱེ་སོགས་ཡོད་པར་སྐྱ་བ་འགལ་འདུར་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སྐྱར་ཀྱང་  
 རུང་ངམ་སེམས། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་འཛོག་པའི་བཤའ་རྒྱུན་ལྟར་བདེན་  
 གྲུབ་ཀྱང་རིགས་ཤེས་གྱིས་བསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་དགག་བྱ་ཡིན་ནོ་བྱས་པ་ལ། བདེན་  
 གྲུབ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རིགས་ཤེས་གྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་  
 ཤེས་གྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། མ་ཁྲུབ་ཅེས་ལན་གདབ། འདིའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པལ་མོ་ཆེས་  
 རིགས་པས་དབྱུང་མི་བཟོད་ན་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་དོན་ཡོད་པར་རི་ལྟར་འཐད་ཅེས་ཟེར་བ་  
 དང་། འགལ་ཞེག །རིགས་པས་འགོག་མོད་ལོན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོད་དོ་ཟེར་བ། གཉིས་ཀའང་  
 རིགས་པས་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་དང་། རིགས་པས་གཞོད་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བར་འདའོ།།

རྟེན་བདུན་རྒྱུན་ལས། ཚད་མས་གཞོད་པ་འབབ་ཚུལ་ལ། མྱོད་སེམས་རི་ལྟར་བརྒྱུང་བ་ལྟར་  
 གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པའི་སྐོ་ནས་སྐོ་དེ་ལ་ཚད་མ་གཞོད་བྱེད་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་སྐོ་ལ་གཞོད་  
 ཚུལ་དང་། སྐྱ་དེས་རི་ལྟར་བརྒྱུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མའི་གཞོད་པ་འབབ་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱ་དེ་  
 ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྐྱ་ལ་གཞོད་ཚུལ་དང་། སྐྱ་རྟག་པ་ཤེས་བྱ་ལ་སྤིང་བ་  
 ཚད་མས་འགོག་པ་ལྟ་བུ་ལྷུས་དུ་བཏགས་པ་ལ་གཞོད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། ཚད་མས་བསལ་  
 བ་སྐོན་སྐྱབས། གཞོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤའ། །ཅེས་པ་འཛོག་ཚུལ་གྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པར་  
 གསུངས། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེས་པ་དང་ནི་སྐོ་འདོགས་ཡིད། །གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ངོ་བོའི་སྤྱིར།  
 ཞེས་པ་ལྟར་བདེན་འཛིན་གཞོད་བྱ་དང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཞོད་བྱེད་དུ་བཤའ་བ་

དང་། བདེན་འཛིན་རིགས་པའི་དགག་བྱར་གསུངས་པ་ནི་འཛོག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་  
ཡིན་ཏེ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དབག་གིས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་  
གྱིས། རིགས་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རིང་ལ་དངོས་ཀྱི་གཞོན་བྱ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་  
སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་བདེན་འཛིན་  
ཚོས་ཅན། རོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་  
ཀྱི་རིགས་པས་མི་གཞོན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་  
ན། མ་ཁྲབ་གསུངས་པའང་གཞོན་ཚུལ་དང་པོ་ལྟར་གཞོན་པའི་དོན་ཏེ། ཡུལ་དུ་བཏགས་པ་ལ་  
གཞོན་ཚུལ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་གཞོན་པས་ཁྲབ་པས་སོ།།

གཞུང་འདིར་ཚོས་རྣམས་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པ་སོགས་ལ་རིགས་པས་གཞོན་པར་  
གསུངས་པ་དང་། དབང་རྒྱལ་གིས་བདེ་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་དང་ལས་ཀྱིས་བདེ་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་གཉིས་  
དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པར་མཚུངས་ཀྱང་། རིགས་པས་གཞོན་མི་གཞོན་མི་  
མཚུངས་པར་གསུངས་པ་སོགས་འཛོག་ཚུལ་གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་མངོན་ཏེ། ཚོས་  
རྣམས་རང་དོས་ནས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རྙེད་དགོས་པ་ལས་དེས་མ་རྙེད་  
པས་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་རྒྱལ་གིས་བདེ་  
སྤྱད་བསྐྱེད་པ་སོགས་སྤོགས་སུ་མས་ཡིན་ཚུལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རྙེད་པར་བསམས་ནས་  
བཞག་པ་ཡིན་པས། དེས་མ་རྙེད་ན་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་སྙམ། ཡུལ་དུ་བཏགས་  
པ་ནི་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་སོགས་དང་། དེ་ལ་གཞོན་པ་ནི་ཚད་མས་བསལ་བ་སྟེ། ཚད་མས་  
བསལ་བ་ཞེས་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྫོག་རྫོག་ཡིན་པས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་མཁས་གྲུབ་སྐྱེ་བའི་  
ཉི་མས་གསུངས། རོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་མི་བཟོད་ན་རིགས་པས་ཁེགས་པས་  
ཁྲབ་པར་འདོད་པའང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་བསལ་བར་ཁས་སྐྱེངས་པ་ཡིན་



བས་སྐྱར་འདེབས་སུ་ཤེས་སྒྲ། འོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་བདེན་འཛིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ་ལྟར་  
མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། རིགས་ཤེས་གོམས་ན་བདེན་འཛིན་སྟོབས་ཚུང་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར། དེས་  
དེ་ལ་གཞོན་པར་འཛོག་ཅིང་། བདེན་འཛིན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་། འོན་དམ་དཔྱོད་  
བྱེད་གྱིས་བདེན་འཛིན་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་མི་ཁྲིགས་པས་རིགས་ཤེས་གྱིས་བདེན་འཛིན་ལ་མི་  
གཞོན་པར་ཁས་སྐྱངས་ནའང་། བསམ་པ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད།

གཞུང་ལས། རིགས་པས་དབྱུང་བཅོ་མི་བཅོད་ཀྱི་དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་  
རིགས་པ་དེས་རྟོན་མ་རྟོན་ཡིན་ལ། ཞེས་པས་འོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་  
དུ་གྲུབ་པ་དང་། འོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་དོན་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་བསྟན་པ་  
མིན་ཏེ། ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོན་གྲུང་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་མ་  
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོ་སྲིད་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་མིང་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཚིམ་  
པར་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དོན་བྱམ་པ་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་  
སོགས་རི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་ནས་ལུགས་འདིའི་དོན་དམ་དཔྱུང་པར་འཛོག་ལ། དེ་ལྟར་  
དབྱུང་པས་རྟོན་ཀྱི་ཞིག་གྲུང་ན་བཏགས་པ་མཐའ་བརྒྱབ་གི་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་  
པས། རང་སྟེང་གི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་ཚོས་ཅན་དེ་  
རྟོན་པ་དང་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་གྲུབ་པ་གཉིས་དོན་འདྲ་ཞིང་། དེས་དེ་ལྟར་བཅའ་བས་མ་  
རྟོན་པ་དང་། དབྱུང་མི་བཅོད་པ་གཉིས་གྲུང་དོན་འདྲ་བ་ནི་རྗེའི་བཞེད་པའོ།

བྱམ་པའི་སྟེང་གི་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བྱམ་པ་བདེན་མེད་རྟོན་ན་  
བྱམ་པ་བདེན་མེད་དེ་རིགས་ཤེས་དེས་དབྱུང་བཅོད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། བྱམ་  
པ་བདེན་མེད་རྟོན་མཁན་གྱི་རིགས་ཤེས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་བྱམ་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་དམ་  
ལ་དཔྱོད་པའི་སྟོ་མིན་པས་སོ། །བྱམ་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དེའི་

བཏགས་དོན་བཅའ་ན་གཏན་མི་རྙེད་ཚུལ་སྲར་དང་འབྲ་བས། བྱམ་པ་བདེན་མེད་ཀྱང་རིགས་  
 བས་དཔྱོད་བཟོད་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཅ་ཤེད་ལྷོ་ཆེན་ལས། སྲར་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་  
 བདེན་པར་ཡོད་དམ་མེད་བཅའ་བའི་འོག་ཏུ་བདེན་མེད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པས་སྲར་བདེན་  
 མེད་བདེན་པར་ཡོད་དམ་མེད་བཅའ་བའི་ཆེ་བདེན་མེད་མི་རྙེད་ཀྱང་དེ་མ་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་ལ།  
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་མ་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པས་ཚོས་  
 ཅན་བདེན་མེད་མི་རྙེད་ཀྱང་བདེན་མེད་བདེན་པར་མེད་པ་རྙེད་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློ་མ་  
 ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ཀམ་སྟུག། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བྱམ་པ་བདེན་མེད་རྙེད་ཅེས་པའི་དོན་  
 ཡང་བྱམ་པ་ཞེས་ཐ་སྟངས་ཅམ་ཀྱིས་འཛོག་པའི་མཚམས་ལས་བཞུལ་ནས་བཏགས་དོན་གང་ཡིན་  
 སྟུམ་དུ་དཔྱད་པ་ན་དེའི་མཚན་གཞིར་འཛོག་རྒྱ་གཏན་མ་རྙེད་པས་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དོན་དེ་གང་དུ་འང་  
 མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་སྟུན་ལས། དེ་ལྟར་བཅའ་བ་ན་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་  
 བར་རྙེད་པ་དེ་ལ་ནི་བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་རྙེད་པ་དང་རང་བཞིན་རྙེད་པ་དང་དོན་དམ་རྙེད་པ་  
 ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གྲང་ཐང་དཀའ་འབྲེལ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་  
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱི་རྙེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་  
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། མ་ཁྲུལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་གི་དོན་  
 དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྟེང་གི་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེའི་སྟེང་  
 གི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུགས་འདིར་ཡང་གཞི་གྲུབ་ན་རང་  
 སྟེང་གི་གཞན་དབང་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ། བྱམས་ལུས་ཀྱི་ལེ་འུར་མཚན་ཉིད་  
 གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཆད་སྐབས་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་རྣམ་བཏགས་  
 སམ་གཞན་དབང་དུ་བཤད་པས་ཤེས་པར་རུས། དེས་ན། སྟོང་ཉིད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་མེད་  
 བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པར་ཐལ། བདེན་མེད་བདེན་པར་མེད་པར་

རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་དེ་ཁྱོད་རྟེན་པའི་སློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཟུབ། ཟུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ།  
 ཁྱོད་ཚོས་དེ་རྟེན་པའི་སློ་ཡིན་ན། ཚོས་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟེན་པས་ཟུབ་པའི་ཕྱིར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་  
 རྟེན། རྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློ་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟེན་པའི་སློ་ཡིན་ཀྱང་། རྟོང་ཉིད་དེས་མ་  
 རྟེན་པའི་ཕྱིར་གྲུས་ན་དགོངས་པར་འགོ་འཇུག་ལ། འདི་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་  
 རིགས་ཤེས་དེས་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་བསམས་ནས། དེས་སྟོང་ཉིད་རྟེན་པ་  
 དང་། ཚོས་ཅན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་བཏགས་དོན་དེས་མ་རྟེན་པ་ལ་བསམས་ནས་སྟོང་ཉིད་དེས་མ་རྟེན་  
 པར་ཁས་སྐྱོངས་པ་ཡིན། ཡང་སྟོང་ཉིད་དེ་རྣམ་མཁུན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་རྟེན་དོན་  
 ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་མཁུན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་རྟེན་དོན་མིན་ཏེ། རང་སྟོང་  
 གི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཞི་གྲུབ་ན་རང་སྟོང་གི་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་སློའི་རྟེན་  
 དོན་མིན་པས་ཟུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ།།

སྟོང་ཉིད་རང་སྟོང་གི་གཞན་དབང་དང་། རང་སྟོང་གི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། རང་  
 རྟེན་གི་ཐ་སྲུང་པའི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་དགོས་པས། དེ་འདྲའི་ཐ་སྲུང་པའི་ཚད་མ་དེ་དོན་  
 དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གང་གི་རྣམ་ཅན་ཡིན། དོན་དམ་རྣམ་ཅན་ཡིན་ན་ཐ་སྲུང་པའི་ཚད་མ་མིན་པར་  
 འགྱུར་ལ། ཀུན་རྫོབ་རྣམ་ཅན་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་དེའི་རྟེན་དོན་དུ་འཛོག་དཀའ་བ་དང་། འཇུག་པ་  
 ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་  
 ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་དང་། རང་སྟོང་གི་གཞན་དབང་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ། རྟོང་  
 ཉིད་མིང་རྒྱུ་བཏགས་ཡོད་ཅེས་དུ་གྲུབ་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གི་གཞན་དབང་ཡིན་པས། རྟོང་  
 པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་གཞི་ཚོས་ཅན་དུ་འང་ཐལ་བ་དང་། རྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གི་ཀུན་  
 རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་དེ་རྣམ་མཁུན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གི་ཐ་སྲུང་པའི་ཚད་མར་སོང་བའི་  
 རྟེན་དོན་ཡིན་དགོས་པས། རྣམ་མཁུན་སྟོང་ཉིད་ལ་ཐ་སྲུང་པའི་ཚད་མར་སོང་བ་ཡོད་པར་ཐལ་

བ་རྣམས་ལ་ལན་རིམ་ལྟར་གདབ་པ་སོགས་དབྱུང་བྱ་མང་ཡང་ཞིབ་ཏུ་སློབ་ཀྱིས།

འོན་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྣང་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་  
དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་སློབ་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་དེའི་རྗེས་དྲུ་བཞག་མི་ལུས་སམ་  
ཞེན། སྐྱོར་ལམ་མཉམ་བཞག་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བསྐྱོམས་བྱུང་  
ཡིན་པས། དེས་སྣང་བ་ཉིད་དང་སྣང་བ་ཉིད་སྣང་བ་ཉིད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་  
མོད། དེ་ཉིད་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་ཅིག་ཅར་དབྱུང་  
པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཏགས་དོན་གར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པས་  
ལས་དང་པོ་བའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་སློབ་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་བཏགས་  
དོན་རྗེས་པ་གཏན་མི་རུང་བར་བཤད་པ་དང་ག་ལ་མཚུངས། འོན་ཀྱང་སྐྱོར་ལམ་མཉམ་བཞག་  
དང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་  
སློབ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཆོས་ཉིད་དེ་རང་སྣང་གི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་སློབ་རྗེས་དྲུ་ཐལ་  
བ་དང་། རང་སྣང་གི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོན་  
འགོག་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས།

ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་མཐོང་གི་མཉམ་བཞག་སྐབས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ལོན་ཉིད་རྟོགས་  
པའི་ཁྲུང་ས་ནི། རྣམ་བཤད་སྣང་པོའི་རྒྱན་ལས། སྐྱོར་ལམ་བཞི་ལ་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་  
ལ་གསལ་སྣང་ཚུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོར་གྱུར་བ་དང་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྣང་  
རྟོགས་པའི་སློབ་ཀྱིས་ཁྲུང་པར་དབྱེ་བ་ལེན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། མཉམ་བཞག་ཏུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་  
ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱུས་ནས་དེ་བདེན་པའི་སྣང་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་། དེ་དག་གི་  
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གསལ་པོར་ཤར་བ་ལ་ཡང་ཁྲུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་མ་  
དང་རྟེན་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་

དེ་ཁོ་ན་མཐར་སྐྱབས་པ་མཉམ་བཞག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚོན་ཉེར་གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་དེའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མང་ངོ། །སྣོད་སྐྱབས་ལས། ཚོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་ཆ་དེ་ཐེག་ཆེན་མཚོང་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་སོང་ངམ་མ་སོང་། སོང་ན་ཐེག་ཆེན་མཚོང་ལམ་གྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་ལ་སྣོ་བྱར་བྱེ་བལ་གྱི་མཚོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་རྗེ་བཅུ་ལྔ་བྱམས་མགོན་གྱིས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གསུངས་པ་སྡེ་མ་དང་ཅུང་ཟད་མི་མ་སྐྱབས་རང་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་མཚོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་མཐར་སྐྱབས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མོད། རང་སྟེང་དུ་མ་མཚོང་བས་འགལ་བ་མེད་བྱས་ན་བདེ།

གཞུང་ལས། རྫོན་གྱི་མཁས་པ་འགའ་ལྟེ་ལའང་འཇུག་པ་བསྐྱེད་སྣང་བས། ཞེས་པའི་དོན། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་པ་དང་དེས་གྲུབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གོ་ཞིང་། རིགས་པས་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་དང་གཞོན་པ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རྫོན་དུས་ཀྱི་མཁས་དབང་རྣམས་ལོ་ཆེན་པོས། རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་གཏུན་མེད་པས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་གྲུབ་པའང་མི་འཐད་དོ་སྐྱེས་དུ་དགོངས་ནས། དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ལུ་པ་ཚོས་ཀྱི་སེང་གེས། ཚོས་ཉིད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་ཕྱིན་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་ལས་འོས་མེད་དོ་སྐྱེས་དུ་བསམས་ནས། ཚོས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། རྫོ་སྐྱེད་པ་ཆེན་པོས། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་སྣོ་གཅིག་པོ་དེར་སྣོ་ཆས་སྡེ་སྡེ་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་ཡུལ་མེད་ཅིང་རྗེས་དཔག་ཏུ་སོང་བའི་ཡུལ་ཡོད་པར་

བཤད་པ་སོགས་འཇུག་པ་སྐྱོད་ཆོགས་བྱུང་བའི་ཚུལ་ལོགས་བཤད་སྟོང་པོ་དང་སྟོང་ཐུན་སོགས་  
ལས་གསལ་བ་ལྟར་རྟོ།།

འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རྣམ་  
བཤད་ལས། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་ཀུན་རྫོབ་འཇུག་པའི་སྣང་བར་རང་རྒྱུད་ལ་བརྒྱུག་པའི་སྤྱིར་ལོན་ཏུ་  
ཆོགས་ཆེ་བས་ལམ་སྐོམ་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཀུན་རྫོབ་  
ནི་ལུགས་འདྲིར་ཤེས་སྤྱིར་ཏུ་འདོད་པར་འཇུག་ཤེས་ལ་ཡུལ་བདེན་པར་སྣང་བ་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ།  
བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སྟོང་སྤྱིར་ལམ་སྐོམ་པའི་དཀའ་སྤྱད་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ།།  
མིག་ཤེས་ལ་ག་ཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་སྣང་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཇུག་སྣང་དུ་  
བཞག་ཚོག་སྟུང་ཡང་། གཞུང་དུ་ཡུལ་ཅན་འཇུག་པ་དང་ཡུལ་གྱི་འཇུག་སྣང་སོ་སོར་སྤྱེ་བའི་  
གསུང་ཟེན་ལྟར་ན། ག་ཟུགས་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པར་སྣང་བ་ཡུལ་གྱི་  
འཇུག་སྣང་དང་། མིག་ཤེས་ལ་ག་ཟུགས་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པར་སྣང་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཇུག་  
སྣང་དུ་བཞག་ན་བདེའམ་སྟུང་།

རྟོག་ལྡན་ལ་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འགོག་མི་འགོག་ལ་དོགས་པ་ཡོད་ཀྱི། ཞེས་  
སོགས་ཀྱི་དོན། ཁ་ཅིག་ག་ཟུགས་སོགས་ཐ་སྣང་དུ་མི་འགོག་ཅེས་པ་གནག་རྗེས་སོགས་ཀྱི་དོར་  
མི་འགོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འགོག་གོ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྟོན་  
ལྟར་ན། དབུ་མའི་གཞུང་དུ་ག་ཟུགས་སོགས་ཐ་སྣང་དུ་མི་འགོག་པར་གསུངས་པས། ག་ཟུགས་  
སོགས་གནག་རྗེས་སོགས་ཀྱི་དོར་མི་འགོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་དགོས་མོད། རྟོག་ལྡན་ལ་དེ་ཉིད་  
དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འགོག་མི་འགོག་ལ་དོགས་པ་ཆེ་བས་དེའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་སྟོན་  
དགོས་ཀྱི། ག་ཟུགས་སོགས་གནག་རྗེས་དོར་མི་འགོག་གམ་སྟུང་པའི་དོགས་པ་དཔྱོད་ལྡན་ལ་མི་  
འགྱུར་བས། དེ་དག་གནག་རྗེས་སོགས་ཀྱི་དོར་མི་འགོག་པར་སྟོན་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ཉིད་



དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འགོག་ན་དགག་པ་དེ་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་བས་ཐ་སྐྱད་དུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་  
ལྟར་ན་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གཟུགས་སོགས་གནག་རྗེ་སོགས་ཀྱི་ངོར་འགོག་པར་ཐལ།  
ཐ་སྐྱད་ཅེས་པ་གནག་རྗེ་སོགས་འཛིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ལ་གོ་དགོས་པའི་སྲིད། ཞེས་པའོ།།

བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་བར། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་སློབ་  
བཏགས་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། ལྷགས་འདིར་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱེ་དངོས་མིང་དང་  
ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པར་བཞེད་པས་དངོས་སྐྱེ་བ་རྣམས་དབང་ཤེས་མངོན་སུམ་  
མ་ཡིན་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་སློབ་བཏགས་ནས་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་  
རྟོག་པར་བྱེད། ཅེས་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པ་འགོག་ཚུལ་གཞན་དུ་ཤེས་དགོས་ལ། དབང་པོའི་  
ཤེས་པ་ལྟ་བུ་པོ་ཡུལ་ལྟ་བུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མར་འདོད་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི།  
མི་བསྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན། ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་  
འཇུག་པའི་སྲིད་པོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་ནོ། །དོན་ནི་སློབ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཚོས་ཅན། བྱོད་  
སློབ་པོ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མི་བསྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་  
པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། སློབ་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་བྱོད་ལ་རང་མཚན་གྱིས་  
གྲུབ་པར་སྐྱང་བའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། སློབ་པོ་ཚོས་ཅན། བྱོད་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་  
རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱང་བར་ཐལ། བྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་སྲིད།  
ཁྲུབ་སྟེ། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྩུབ་པ་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དང་སྐྱེ་མ་ལྟ་  
བུར་གསུངས་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་  
པར་སྐྱང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་རང་མཚན་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བཏགས་པར་རིགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་  
ཐམས་ཅད་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་འདོད་ན་སོ་སྐྱེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་  
དུ་ཐལ་བར་འཇུག་པོ། ཞེས་བསྐྱེ་བས་ན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྐྱེམ།

འདུས་བྱས་རྣམས་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་སྲུ་གསུངས་པའི་ཁྱེད་ཀྱི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་གྲགས་  
 པའི་མདོ་ལས། དག་སྐོང་དག་འདུས་བྱས་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རླུན་པ་ཡིན།  
 ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་དེ་ནི་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཀྱང་ཡིན། རབ་ཏུ་འཛིག་པའི་ཚོས་ཀྱང་  
 ཡིན། ཞེས་དང་། གཞུགས་ནི་དབུ་བ་བརྗོད་པ་འདྲ། །ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱུ་མ་ཉྱུར། །ཉི་  
 མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྣུམ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་སོ། །གང་ཞིག་རླུན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་  
 ཅན་དང་སྐྱུ་མ་ཉྱུར་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་བསྐྱུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པས། རླུན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་  
 ཡིན་ན། མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་བསྐྱུ་བར་གོ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ཉྱུར་བཟུང་ན་  
 ཚད་མ་གཏན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གྱི་  
 མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དང་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོབ་སྒྲུབ་མི་བསྐྱུ་བ་གཉིས་གཏན་མི་འདྲ་བས། མི་  
 བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཁས་སྐྱེད་པར་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་  
 ཀྱང་མེད་དེ། སྐོང་སྐྱུན་ལས། ཁོ་རང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་ཚུལ་དང་མི་མ་སྐྱུན་པའི་  
 བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། གཞལ་བུ་དེ་ཁོས་རི་ཉྱུར་ཡོངས་སྲུ་བཅད་པ་ཉྱུར་བྱུང་བའི་སྐོ་  
 ཉས་གཞལ་བུ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་  
 ལས། བསྐྱུ་བར་གསུངས་པས་མི་བསྐྱུ་བ་བཀག་ནས་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགོག་སྟེ། ཞེས་པ་ཉྱུར་  
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རྣམ་ཤེས་སོགས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རླུན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་  
 གསུངས་པས་གཞུགས་སོགས་དོན་ལྡང་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་སྲུ་བྱུང་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་འཛིན་  
 པའི་མིག་ཤེས་སོགས་ལྟ་གཞུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་  
 མིན་ཏེ། གནས་ཚུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་བྱུང་བར་གནས་པའི་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་  
 བོ་ལ་སྤང་ཚུལ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། མི་བསྐྱུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་  
 སོགས་ཀྱི་དོན་མ་ཞོར་བའོ། །བསྐྱུ་ལུགས་གང་ཡིན་གསུངས་པའང་དབང་ཤེས་རྣམས་གཞལ་

བྱ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་བ་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་གང་ཡིན་སྐྱེས་ན་ཞེས་པའི་དོན་དོ།།

ལྷན་འདུའི་ཚིག་རིས་ལ་འབྲུལ་ནས་སྐྱེ་བའི་རིན་པ་སོགས་ཚད་མས་བྱུང་བ་དང་མི་  
བསྐྱེད་བ་དང་ཚུགས་སྐྱེ་བ་ལྷན་གྱི་བྱུང་བའི་གཞུང་གི་ལྷན་པ་གཅིག་ཏུ་གོ་སྟེ་ལྷན་པ་འདིར་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་  
འབྲེལ་གྱི་རྣམས་བཞག་དང་དེ་དག་འཇུག་གི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྩ་ལྷན་གཏན་མེད་  
དུ་སྐྱེས་པའི་ཚིག་ཐོང་རྣམས་རང་གཞན་དུ་མས་ལེགས་བཤད་མཚོག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལོན་ཏུ་ཡ་  
མཚན་བར་སྒྲུབ་དེ་དག་གིས་གཞུང་འདིས་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་མི་བསྐྱེད་པའི་ལེས་པ་མ་ཡིན་པས་  
འབྲེལ་བ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས། རི་ལྷན་པ་མཚུགས་པའི་རྣམས་མཚུགས་དེ་རྟེན་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མར་  
བཞེད་པ་ནི་མིན་ལས་ཆེ། ལེས་རིན་པའི་བྱུང་འབྲེལ་ལས། འདི་ནི་ལྷན་པ་གྲགས་པ་ལ་གཞོན་པ་  
ཚེན་པོ་སྟེ། རྣམ་པར་ལེས་པ་ཐམས་ཅད་གྲང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཐམས། རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་  
དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲུབ་བ་དེ་ལྷན་གྱུར་པ་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བཞག་པར་རིགས་པའི་  
ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྷན་གྲགས་ལ་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགུལ་དུ་སོང་འདུག་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདི་ལྷན་པའི་  
འགུལ་འདུ་རགས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཡང་མི་རིག་པ་ལ་རིགས་སྐྱེའི་མཚོག་ཏུ་རྫོམ་ཞིང་གྲགས་པ་  
ནི་བསྐྱེད་པ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ལོ་ན་ལོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཐམ་བ་དེ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པའི་དོན་  
དུ་བསྐྱོམས་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དབང་ལེས་གཞོན་མེད་རྣམས་གཟུགས་སོགས་འཇུག་པའི་ཚད་  
མར་བཞེད་པ་ལ་གཞོན་གྱིད་དུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་འདུག་གྲང་། དེའི་དོན་བཤད་ཐེན་ལྷན་པོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་  
གྱི་ལེས་པ་ཐམས་ཅད་གྲང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཐམས། གནས་ཚུལ་རང་མཚན་གྱིས་མ་བྱུང་བ་ལས་  
གཞན་དུ་སྐྱེད་པར་གྱུར་པའི་ལེས་པ་ཡང་རང་མཚན་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བཞག་རིགས་པའི་ཕྱིར།  
ཞེས་པ་སྟེ། སོ་སྐྱེའི་ལེས་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་བར་སྐྱེད་པས་འབྲེལ་བས། དེ་འབྲ་  
འགུལ་ཞིག་རང་མཚན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། སྐྱེད་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་གྲང་དེ་ལ་ཚད་མར་  
འགྱུར་དགོས་པར་དགོངས་ནས་དེ་ལྷན་འཕངས་པ་ཡིན་པས། ལྷན་གྲགས་པ་ལ་འཁོར་གསུམ་

དངོས་འགལ་དུ་འགྲོ་བའི་དོགས་པ་མེད་སྟེ།

འོན་ཏེ་ཅག་རིགས་པས་དབྱད་པས་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འགོག་  
པ་སྐྱེ་བའི་རིང་ལུགས་སུ་འདོད་པའང་སྐྱེ་བ་གྲགས་པ་ལ་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་  
བར་འབྲུང་བ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་ཉེ་བར་གཞལ་བའི་གཏན་མེད་དུ་ཐལ།  
ནམ་པར་དབྱད་པ་འདིས་སྐྱེ་བ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ལས་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་  
བསྟན་འདོད་པའི་སྲིད། ཞེས་པ་རྩོམ་པ་པོ་ལ་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་འདུག་པའི་  
སྲིད། འདི་ལྟ་བུའི་འགལ་འདུ་རགས་པའང་མི་རིག་པ་ལ་གནས་ལྡན་རིག་པར་རྫོམ་ཞིང་གྲགས་  
པ་ནི་བསྟན་པ་དར་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་རྒྱང་ངམ་ཅི། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས་གལ་ཉེ་ནམ་པར་  
དབྱད་པ་འདིས་སྐྱེ་བ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ལས་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པར་  
འདོད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་དེ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་གྱི། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་  
ཉེ་བར་གཞལ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་  
བའི་འཛིགས་པས་དེ་དག་དང་བསྟན་པར་མི་བྱེད་གྱི། དེ་དང་མི་འགལ་བ་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་  
དག་དང་ནི་བྱེད་དོ། ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་བསྟོན་གལ་ལྷན། སྐྱ་བཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་  
འདོད་ཚུལ་ནམས་ལ་སྟོན་བྱོན་མཁས་དབང་དུ་མས་ལུང་རིགས་གྱི་མཚོན་ཆར་ཕབ་ཐེན་པས།  
འདིར་རྩོད་ལན་ནམས་སུ་མི་གསལ་བའི་སྐབས་བབས་འགའ་བྱང་ཅམ་ལས་རྒྱས་པར་མི་སྟོལ།

རྗེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཚིག་གསལ་སྟོང་བྱུན་གྱི་ཚད་མའི་ནམ་བཤད་དུ། ནམ་  
ཤེས་གྱིས་ཡུལ་དེ་བརྒྱང་བ་ལྟར་རྟུན་པ་ནམ་ཤེས་རྟུན་པའི་དོན་དུ་བཞག་པ་འདྲ་ཞིག་སྤང་བ་  
དབྱད། ནམ་ཤེས་གྱི་གནས་ཚུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་ནམ་ཤེས་ཡུལ་དུ་བྱེད་  
པའི་ཤེས་པ་གཞན་ལ་སྤང་ཚུལ་ནམ་ཤེས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ནི། ནམ་ཤེས་རྟུན་  
པ་བསྐྱེ་བའི་ཚོས་སུ་འཛིག་ཚུལ་ཡིན་ལ། ནམ་ཤེས་ལ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་

བྱུང་བར་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྩོད་པ་དེ་ཡུལ་གནས་ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་མི་མ་ཐུན་  
པའི་དོན་ནས་སྦྱོར།

བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། གང་དོན་ལ་མིང་དང་རིགས་སུ་ལྷག་པར་སློབ་འདོགས་  
པར་ཞུགས་པའི། ཞེས་པ་ཚད་མ་མདོ་ལས། མིང་དང་རིགས་སོགས་སློབ་བ་ཡི། རྟོག་པ་དང་  
བལ་མངོན་སུམ་མོ། ཞེས་མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་དུ་འཆད་སྐབས་བྲལ་བའི་རྟོག་པ་ལ་མིང་སློབ་  
རྟོག་པ་དང་། རིགས་སོགས་སློབ་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་གསུངས་པ་དེའོ། །སྲ་མ་རང་ལུགས་ཀྱི་  
རྟོག་པ་དང་བྱི་མ་གཞན་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་དེ། མི་བྱེ་བྲག་པ་  
གཅིག་ལ་ལྷས་བྱིན་ཞེས་བརྟུན་རྗེས། དེའི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཚོས་གསུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་མིང་  
དང་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་བ་ལྟ་བུ་ལ་མིང་སློབ་རྟོག་པ་ཟེར། རིགས་པ་ཅན་པས་རྟོག་པའི་བདག་  
ཚུལ། རིགས་ཀྱི་སྐྱ་བ་ལང་ཞེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྱ་བ་ལང་དཀར་པོ་ཞེས་པ་དང་། བྱ་བའི་  
སྐྱ་འབྲས་འཆོད་པ་ཞེས་པ་དང་། རྗེས་ཀྱི་སྐྱ་སློབ་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་  
ཀྱིས་དབྱེ་བས་དབྱུག་པ་ཅན་དང་དུ་ཅན་ཞེས་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་གང་ཡང་རྒྱང་བས་རིགས་དང་ཡོན་  
ཏན་སོགས་དོན་གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་ཅིང་། དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཛིན་  
པས། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་བྱ། དེ་དང་ཆ་འདྲ་བར་རིགས་སོགས་སློབ་  
པའི་རྟོག་པ་སྲ་མ་ལས་སོགས་སུ་བཤད། ཚད་མ་མདོའི་དར་རྟེན་ཀྱི། རིགས་སོགས་སློབ་པའི་  
རྟོག་པ་དོན་སློབ་རྟོག་པར་གསུངས། བརྟུན་ཀྱི་མིང་དང་མ་སྟོན་གྱི་དུས་ཀྱི་དོན་སློབ་ནས་  
འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་མིང་སློབ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། དཀར་ཟམ་འདི་བ་ལང་དོ་སྦྱོར་  
དུ་འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་བུ། ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཚོས་སྐྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དོན་སློབ་རྟོག་  
པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྤེས་བུ་འདི་དབྱུག་པ་ཅན་ལོ་སྦྱོར་དུ་འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་བུ། ཞེས་སྡེ་  
བདུན་རྒྱན་དང་རིགས་རྒྱན་སོགས་སུ་དོན་མཐུན་པར་འབྲུང་དོ། །སྐྱ་མི་རྟོག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་

དབག་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མ་སྤུན་དུ་བཞག་ཚོག་པས་ཉོག་པ་འདི་གཉིས་འགལ་བ་ནི་མིན་ལོ།།  
བ་ལང་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་གཅིག་གཞིར་བྱས་ན། འདི་ལོག་སོགས་དང་  
ལྡན་པས་ན་བ་ལང་ངོ་ཞེས་བད་སྒྲོར་པའི་དུས་ནི་བད་དུས་དང་། དེ་ལྟར་བད་སྒྲོར་བ་ངོ་འཕྲོད་  
པའི་རྗེས་སུ་ནག་རྒྱར་སོགས་མཐོང་བ་ན་བ་ལང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྐད་ཤེས་ཤིང་དོན་གོ་བའི་དུས་ནི་  
ཐ་སྐད་ཀྱི་དུས་སོ།།

འདུ་ཤེས་གཡེར་སོ། ཞེས་པས་ཉོག་པ་འདུ་ཤེས་སུ་བསྐྱབ་པ་མིན་ཀྱང་། དེའོ་འདིའོ་  
ཞེས་ཡུལ་ལ་འདུ་ཤེས་པའི་ཚུལ་དང་། གཡེར་སོ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྤྲུ་རིས་འབྲེད་པ་ལ་མཁས་པའི་  
དོན་དུ་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་གསུངས། ཡུལ་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཅམ་  
ཞིག་ལ་འཇུག །ཅེས་པ་དངོས་སྤྲུ་བ་རྣམས་མིག་ཤེས་སོགས་ཡུལ་ལྡེའི་རང་མཚན་ལ་ཚད་  
མར་འདོད་པའི་དོན་ཏེ། རང་མཚན་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སློལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་སྤྲུ་བརྗོད་  
པ་དང་ཉོག་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་བྱས་པས་རང་མཚན་བརྗོད་མེད་ཟེར། སྤོན་སོ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་  
ཉོགས་པ་འབྲུ་བ་ཞིག་སློལ་འཛིན་ཉོག་པ་ལ་གསལ་བར་མི་འཆར་བ་ལྟ་བུར་གོ་དགོས། སེམས་  
ཅམ་ལུགས་ཀྱི་རང་མཚན་བརྗོད་མེད་ཀྱི་གོ་དོན་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་ལེས་མཚན་འགྲེལ་  
དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་དེར་བལྟའོ།།

རིགས་རྒྱན་དང་སྤེ་བདུན་རྒྱན་ལས། དངོས་སྤྲུ་བས་རང་མཚན་གྱི་དོན་ལྡོག་ཏུ་འདོད་  
པ་དེ། ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཐ་  
སྐད་དུ་འང་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པར་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་ཡང་། ཉོག་གི་པས་རང་མཚན་  
གྱི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་དེ་ཐལ་འགྲུར་བས་གཞལ་ན་དགག་བྱའི་རང་མཚན་འཛོག་ཚུལ་དུ་སོང་  
བའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ཁྱད་མེད་དུ་འབྲུལ་མི་རུང་སྟེ། དངོས་སྤྲུ་བས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་  
མཁའ་ཉོག་པས་བཏགས་ཅམ་གྱི་ཚོས་ཡིན་པས་རང་མཚན་མིན་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། ཉམ་མཁའ་



ཞེས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས། ཐལ་འགྲུང་བའི་ལྷགས་ཀྱི་རང་མཚན་དུ་  
འདོད་པ་ལྟ་བུས་ཤེས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྣང་པོར་ལས། རྟོག་གའི་གཞུང་  
ནས་དོན་བྱེད་ཀྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་རང་མཚན་དང་། མངོན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པར་གཞན་དང་ཐུན་  
མོང་མ་ཡིན་པར་མཚན་པ་མེད་ཚེ་བ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་། རང་གི་མཚན་  
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་མཚན་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ཡིད་ཀྱི་གཞོན་པའི་རྒྱར་གསུངས་ཀྱང་། གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བསྐྱད་  
པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། འདི་ག་རྟོན་ཤེས་པོར་ལ་ལྟོས་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ།  
གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་བདེན་འདྲིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པར་འདྲིན་པ་ཡུལ་བཅས།  
རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྲུང་པའི་ཚད་མས་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་ཀྱས་པའི་  
ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་  
འདོད་པ་འགོག་སྐབས་འདོགས་བྱེད་དང་བཏགས་པ་གཉིས་ཀྱི་བཏགས་པ་བྱས་ནས། འདོགས་  
བྱེད་སྐྱོད་ལྟོག་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ན། དེ་གཉིས་སུང་པོར་གཏོགས་པས་  
གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་བཤད་པས་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་  
པ་ཆེས་གསལ་བར་གཞུང་འདི་དང་ལེགས་བཤད་སྣང་པོར་གསུངས། ཡང་ཤེས་རབ་སློབ་མ་  
ལས། ཅི་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་  
ལ་སྐྱལ་གྱི་སློབ་ཞེན་ལོ་ཞེན་ལོ་ཀུན་བཏགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་འདྲ་བས་སློབ་  
གོས་འཁྲུལ་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྲུང་དུ་སྐྱལ་འཁྲུལ་བ་ལ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་  
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། བྱིས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་སྐྱོད་ལྟོག་  
གིས་གཞུགས་རུང་ལ་གཞུགས་སུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ལོ་ལོ་དང་འབྲུད་པར་གཉིས་སུ་ཀུན་བཏགས་  
པའི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། ཐག་ཁྲུལ་སྐྱལ་འདྲིན་གྱི་སློབ་སྐྱུལ་དུ་བཏགས་ཀྱང་དེ་

སྐྱུལ་དུ་མེད་པ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་འདོགས་བྱེད་དང་བཏགས་པའི་བརྟག་པ་ལ་གཉིས་ལས་བྱི་  
 མ་ལྟར་ཁས་ལེན་ལོ། །ཞེ་ན། གཟུགས་རུང་ལ་གཟུགས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་  
 གྱིས་མེད་པ་མིན་ཏེ། ཐག་ཁྲ་དེ་སྐྱུལ་དང་ནམ་པ་འབྲ་བས་སློབ་འཁུལ་བས་སྐྱུལ་དུ་ཀྱན་བཏགས་  
 པའི་དོན་མེད་ཀྱང་། སྐྱུལ་འབྲིལ་བ་ལ་སྐྱུལ་འཛིན་གྱི་སློབ་སྐྱུལ་དུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་པ་མིན་  
 པ་བཞིན་དུ། ཚོར་བ་ལ་གཟུགས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་རང་མཚན་གྱིས་མེད་ཀྱང་གཟུགས་རུང་  
 ལ་གཟུགས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟོག་པས་གཟུགས་  
 རུང་ལ་གཟུགས་སོ་སྣམ་དུ་ཞེན་པའི་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པའི་བྱིར་ཞེས་སློབ་དཔོན་ལེགས་  
 ལྷན་གྱིས་སློབ་སྐྱོད་ལ་འགོ་བཙུག་ལྟུང་ལ་དབག་ན། ལེགས་ལྷན་རང་ལུགས་ལ་གཞན་དབང་ཡོངས་  
 བྱུབ་ལྟ་ཅི་སློབ་སྐྱོད་ཀྱན་བཏགས་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པར་འདོད་པ་ཆེས་གསལ་བར་ལེགས་  
 བཤད་སྟེང་པོ་དང་དེའི་དཀའ་འབྲེལ་དུ་གསུངས། ལུགས་འདིར་ཐག་ཁྲ་ལ་སྐྱུལ་དུ་བཏགས་པའི་  
 བཏགས་དོན་ཡོད་ཀྱང་ཐག་ཁྲ་ལ་སྐྱུལ་དུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ། ཡོད་མེད་  
 བེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཡིན་པས་ཞེས་པའི་དོན་སྐབས་དང་པོའི་མཚན་དུ་བཀའ་ཚུལ་  
 དབྱུང། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས་འདི་གཟུགས་སོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་སུ་  
 འདོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་དེས་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྐད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་  
 གྱིས་ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མིན་པའི་བྱིར། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོ་བཙུག་པས་  
 དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པ་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་པའོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་  
 ལེགས་ལྷན་གྱི་ལུགས་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་སྣམ་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་སློབ་པའི་ལོ་དུ་རྒྱུའི་  
 ཀྱན་བཏགས་དང་། ཞེན་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་བྱུབ་པ་མེད་རྒྱུའི་ཀྱན་བཏགས་དང་། དེ་འབྲའི་  
 རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་ནི་དགོངས་འབྲེལ་ལས་ཀྱན་  
 བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་དུ་འདོད་པར་གསུངས།

འོ་ན་ལུགས་འདིར་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་  
 པས་ཁྱབ་ན། མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བས། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་  
 བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་འདིས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཏན་མེད་དུ་  
 འདོད་ཀྱང་། ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དགོངས་འགྲུལ་དངོས་  
 བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞེད་པས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་མི་  
 འཐད་པའི་སློན་མེད་དོ། །ཡང་ལེགས་བཤད་སྤྱིར་བོ་ལས། དགོངས་འགྲུལ་ལས་མཚན་ཉིད་  
 གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་རྣམ་འགྱུར་སློང་བ་པ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ་མདོའི་དོན་མ་ཡིན་  
 པར་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲུལ་པའི་སློལ་འདི་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་སྤྱེ་བ། ཞེས་དང་། རྣམ་  
 འགྱུར་སློང་བ་པས་བཤད་པ་ལྟར་མདོའི་དོན་མིན་པར་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་དང་། སེམས་ཅམ་དུ་ནི་  
 ང་སྤྱོད། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་སྤྱི་དོལ་བཀག་པ་མིན་པར་བཞེད་པས་སྤྱི་དོལ་བཀག་པ་དེ་  
 མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མིན་པར་བཞེད་དམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱོད་  
 དུ། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས། སྤྱི་དོན་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དང་ཀུན་  
 བཏགས་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པ་སོགས་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྡན་མོང་མིན་པ་ཐམས་ཅད་  
 མདོའི་དོན་པལ་པ་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། རོགས་མེད་ཀྱི་རང་བཟོར་འདོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན།  
 མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དགོངས་འགྲུལ་གྱི་སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་ཡིན་ན་དགོངས་འགྲུལ་གྱི་དོན་  
 དུ་འགོ་བས་དེའི་སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་ལ་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་  
 པ་འཛིག་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ་བས། དེ་ལྟར་དགོངས་འགྲུལ་ལས། དེ་ལ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་  
 ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་སྐྱས་ཟེན་ལ་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་ཅམ་  
 ལས། དོན་དམ་པའི་བྱེད་པར་མེད་པ་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་དོ་  
 བོ་ཉིད་མེད་པ་དེའི་སྐྱས་ཟེན་ཡིན་གྱི། གཅིག་ཤོས་སྐྱས་ཟེན་མིན་པས་ན་མདོན་སུམ་ལ་བསྟོན་

བ་ལྷ་བྱུང་ཐལ་བ་དང་། ལེགས་བཤད་སྣང་པོར། དགོངས་འགྲེལ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་  
 མ་གྲུབ་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད། ཅེས་པ་དེ་ལྟར་སྐྱུས་ཟེན་ལ་བཤད་པའི་དོན་  
 ཡིན་ན། ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལུགས་འདིར་རང་གི་  
 མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྲིད། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དགོངས་  
 འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་  
 དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་རྗེས་པའི་ལན་དུ། རིམ་པ་བཞིན་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་  
 དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚན་ལན་བཏབ་པ་འགྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས། བཙུན་ལྡན་འདས་རྗེ་  
 བའི་ལན་ལྡོན་པ་ལ་མི་མཁས་པར་ཐལ་བ་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་ལ། གྲུབ་དོན་གྱི་སྐྱབས་  
 ལུ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་མཚན་གཞིར། ཤེར་སྣང་ལྷ་བྱུང་དགག་བྱུང་འབྲུང་  
 བར་མ་སྐྱར་བ་རྣམས་འཛོག་ན། དེ་འབྲེལ་ཤེར་མདོ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོན་པའི་སྐྱབས་གྱི་  
 དགོངས་འགྲེལ་གཉིས་དོན་དམ་པའི་འབྲུང་བར་ཚིག་ཟེན་ལ་མ་སྐྱར་བར་འགོག་པ་འབྲ་བཞིན་  
 དུ་སྐྱ་མ་བྱང་དོན་དང་། སྤྱི་མ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། འཕགས་པ་  
 ཐོགས་མེད་དེ་ལྷུབ་པའི་དགོངས་པ་ལས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལམ་སྟོལ་འབྲེད་པ་ལོ་ཡིན་  
 བར་ཐལ་བ་སོགས་དབྱུང་བྱ་ཤིན་ཏུ་མང་།

དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཚོས་རྣམས་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན།  
 ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་དོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་དགོངས་ཚོད་ལ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་  
 བ། དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དོན་  
 དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ་ནི་མིང་བརྟམས་བཞག་ཅོམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་  
 གྱིས་གནས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིར་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འགྲེལ་  
 རྒྱ་ཡིན་འབྲ་བས་རྗེ་ཚིག་རྒྱང་པས་སྟོང་ཉིད་མ་བསྟན་ཀྱང་། རྗེ་བ་དང་ལན་གཉིས་བསྟོམས་པས་

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། རོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་  
 མ་གྲུབ་པ་བསྟན་པས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་རྒྱ་གང་ཡིན་ཟེས་པའི་ལན་དུ་  
 བདེན་པར་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་དང་། གང་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་  
 ཡིན། ཞེས་ཟེས་པར། གཞན་དབང་ལའོ་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་འབྲེལ་ཆགས་པས་ཐལ་བ་གཉིས་  
 པ་དང་གསུམ་པ་འཇུག་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་བཤད་ན་དགོངས་པར་འགོ་འཇགས་བཟུགས། སྐྱོབ་དཔོན་  
 འདི་དང་། ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལའི་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་འཇོག་ཚུལ་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་  
 ལས་ཤེས་དགོས། ལུགས་འདིར་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སུ་མ་ཟད་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་  
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ནི། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ངོ་བོ་  
 ཉིད་ནི་འགའ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་པོ་ནི། །འགའ་  
 ཡང་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

གཞུང་འདིར་ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལའི་བཞེད་ཚུལ་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྐྱོབ་དཔོན་དེས་དགོངས་  
 འགྲུལ་དུ་ཤེར་མདོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་  
 མེད་པ་གསུམ་བསྟན་པས་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པའི་བྱིར། ཡུམ་  
 འབྲུམ་པ་སོགས་ཤེར་མདོ་རྣམས་ངེས་པའི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་གཞུང་འཇུགས་པར་མཛད་པར་  
 བཞེད་ཅེས་པའོ། །དགོངས་འགྲུལ་དུ་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་ཚུལ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས།  
 ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དེ་  
 བཞེན་དུ་ཡོད་པར་སྐྱོ་འདོགས་པར། ཞེས་སོགས་ལྟར། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་  
 ལྟར་བྱེ་སྐྱུས་འདོད་པའི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞེན་  
 དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་སྐྱོ་འདོགས་པ་སེལ་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་། ཤེར་མདོར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་  
 གསུངས་པ་སྐྱེ་བཞེན་པ་བཀག་པས་དེ་དག་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། སྐྱེ་འགག་

སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བསྟན་ལ། དེས་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་སྐྱེ་འགག་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་  
ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པས་སྐྱུར་འདེབས་སེལ་ཚུལ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བསྟན་པར་དབུ་མ་  
སྐྱུར་བ་ལས་བཤད་དོ།།

དགོངས་འགྲེལ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པ་བཀག་པར་བཤད་པའི་ཤེར་མདོ་ནི་ཡུམ་འབྲུམ་པའི་  
ཆ་ཤས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྲད་པར་ལྷགས་ལ་སྐྱུར་བའི་མདོ་ཚིག་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྷགས་འདིར་  
མདོ་དེའི་སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེ་བཞིན་དུ་འཛིན་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་སྐྱེས་ཟིན་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་  
གྱིས་བྱུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་འཛོག་དགོས་པ་འདྲ། ཡིག་ཆ་གསར་པ་འགའ། སྐྱེ་འགག་  
དོན་དམ་པར་མེད་པ་མདོ་འདིའི་སྐྱེས་ཟིན་ལ་བཞག་པ་ལྟར་ན། དབུ་མ་སྐྱུར་བ་ལས། དེའི་སྐྱེར་  
དགོངས་པ་བསྟན་པ་ཡང་དེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་གྱི་སྐྱེར་སྐྱེ་བ་མེད་  
པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་པའི་སྐྱེར་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་  
འགལ་བ་སྐྱང་པའི་སྐྱེར་དང་། སྐྱེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་བསལ་བའི་སྐྱེར་ཞེས་དགོངས་འགྲེལ་དུ་  
མདོ་སྟེ་འགར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྐྱེས་ཟིན་  
སྐྱེ་བཞིན་པར་བརྒྱུད་ན་མདོ་སྐྱེས་གྱིས་མཐོང་བ་དང་འགལ་བས་དེ་སྐྱེར་སྐྱེ་བཞིན་པ་  
བཀག་ནས་དེས་དོན་དུ་བསྐྱབས་པར་གསུངས་པ་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། འདིས་ནི་  
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཀྲལ་ཉེ་སྐྱེ་བཞིན་  
པར་འཛིན་པ་བཀག་ནས་དེས་དོན་བསྐྱབས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་  
ཐལ། ལྷགས་འདིར་སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེ་བཞིན་པ་བཀག་ནས་དེས་དོན་དུ་འཛོག་རྒྱུའི་མདོ་སྟེ་གཞི་  
མ་བྱུབ་པའི་སྐྱེར་སྐྱེས་དུ་དོགས་སོ།།

པར་སྐྱེན་མཐའ་དཔྱོད་དུ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྲད་པར་  
དོན་གྱིས་སྐྱུར་བའི་མདོ་རྣམས་སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེ་བཞིན་པ་མིན་ཀྱང་། དངོས་བསྟན་སྐྱེ་བཞིན་



བ་མིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན། མྱོ་བ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་  
 ལའི་ལུགས་འདིར། དུམ་འབྲུམ་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡིན་གྱི། རོན་དམ་པར་ནི་མ་  
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྐྱར་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལས།  
 གཞུགས་འདུས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཚོང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་  
 བར་ལྷགས་ལ་སྐྱར་བ་གཉིས་ལ། སྐས་ཟིན་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་དེས་  
 དོན་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ། དངོས་བསྟན་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་  
 གཉིས་ཀ་ཚང་བའི་སྲིར་བྱས་ན་བདེ་ལམ་སྟུམ། དེ་གཉིས་ནི་དགོངས་འགྲུལ་དུ་དེས་དོན་ཁོ་ན་  
 ཡིན་པའི་གཞུང་སྲོལ་བཅུ་གས་པར་དབྱེ་མ་སྐྱར་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་དེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་སྐྱུའི་  
 འཁོར་ལོ་བར་བའོ། །འདི་པས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་ལྷགས་གང་ལའང་  
 མ་སྐྱར་བའི་ཤེར་མདོ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། དེའི་མཚན་གཞིར་ཤེར་སྟོང་ལྟ་བུ་འཛོགས། །དེ་ཉིད་  
 དགོངས་འགྲུལ་གྱི་དོན་ལས་ཤང་དོན་དུ་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་སྟེ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་ལས་  
 གཞན་དུ་ཤང་དགོས་པས་ཤང་བའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །དེས་ན་གྲུབ་དོན་ལས་ཤང་དོན་དུ་བཤད་  
 པའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་། འགལ་སྲོང་རྗེས་ལན་སྐབས་དེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་སྐྱུའི་འཁོར་ལོ་བར་  
 བ་གཉིས་མདོ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་པར་ལེགས་བཤད་སྟོང་ལོར་གསུངས། ད་དུང་  
 དཔྱད་དགོས་མང་ཡང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འཇུག་འགྲུལ་ལས། སྐྱལ་དེ་ཐག་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་སྐྱལ་དངོས་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་  
 འགོ་བ་ལྟར། རང་བཞིན་ཡང་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལུལ་དུ་ཡོངས་  
 གྲུབ་ཏུ་འཛོགས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྟེན་འགྲུལ་བྱས་པ་ཅན་རྣམས་གཞན་དབང་དང་། གཞན་  
 དབང་གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཀུན་བཏགས་དང་། གཞན་དབང་གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པས་  
 སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་སྟོན་པའོ། །ལེགས་བཤད་

སྣང་པོ་ལས། ཡིན་ལྷགས་གཅིག་ཉིད་གཞི་སོ་སོ་ལ་སྣོས་ནས་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་བྱུང་གཉིས་སུ་འཛོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཡིན་ལྷགས་གཞན་དབང་ལ་སྣོས་ནས་ཀུན་བཏགས་སུ་འཛོག་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་། ཡིན་ལྷགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྷ་བ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ལ་སྣོས་ནས་ཡོངས་བྱུང་འཛོག་ཚུལ་ནི། ཡིན་ལྷགས་དེ་རི་ལྷ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་གང་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཏུ་སོང་བའི་ངོ་སྤེལ་ཡུལ་དུ་ཡོངས་བྱུང་དངོས་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཏུ་སོང་བའི་ཡུལ་དུ་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལས་དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་གཏན་མེད་པས་ཀུན་ཏུ་མ་བཏགས་པའི་སྤྱིར། རྣམ་མཐུན་གྱིས་རི་ལྷ་བ་གཞིགས་པའི་ངོ་ཞེས་པ་རྣམ་མཐུན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཏུ་སོང་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་ཡུལ་དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་བྱུང་བོ།

རྣམ་མཐུན་གྱིས་རི་སྣང་བ་གཞིགས་པའི་ངོར་རི་ལྷ་བ་མེད་པའང་སྔ་མ་དང་འབྲས་ལྟེ། རྣམ་མཐུན་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་ཏུ་སོང་བའི་ཡུལ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པས་སོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ལམ་རིམ་རྒྱུང་བ་ལས། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་འཇུག་པ་ན། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་ཡུལ་དེ་ལ་ཚད་མ་གཉིས་གང་དུ་སོང་ལེགས་པར་ཤེས་ན། ཡུལ་སོ་སོར་མ་ངེས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གཞི་མ་སྤུན་དུ་མི་འོང་བ་ཡང་ཤེས་པར་རྒྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན། རི་ལྷ་བ་གཞིགས་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱིས་རི་ལྷ་རི་སྣང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཞིགས་ལ། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཞིགས་པས་ཡུལ་མ་ངེས་ཀྱང་། མཐུན་པ་དེ་གཉིས་རི་ལྷ་བ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཏུ་སོང་གི་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་ཏུ་མ་སོང་། རི་སྣང་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་ཏུ་སོང་གི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཏུ་མ་སོང་བས་གཞི་གཅིག་ལ་སྣོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དང་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་གཉིས་གཞི་མ་སྤུན་དུ་མི་འོང་ཞེས་པའོ། །བྱམ་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་བྱམ་པ་ལ་སྣོས་ནས་ཀུན་བཏགས་སུ་འཛོག་ན་དགག་བྱུང་ཡིན་དགོས་པས་བྱམ་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་བྱམ་པ་ལ་སྣོས་ནས་དགག་བྱུང་དང་ཚོས་ཉིད་གཉིས་ཀར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན།

བྱམ་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཚོས་ཅན་བྱམ་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ཚོས་ཉིད་དུ་འཛོག་དགོས་མོད། ཚོས་ཉིད་  
དེ་བྱམ་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ཀུན་བཏགས་སུ་གསུངས་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ལྟར་བྱམ་པ་གཤེས་ལུགས་  
སུ་བྱུབ་པ་བྱམ་པའི་སྣང་གི་དགག་བྱུང་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ།

འོན་ལྟགས་འདིར་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་གཤེས་ལུགས་སུ་མ་བྱུབ་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་གཤེས་  
ལུགས་སུ་བྱུབ་པར་བཞེད་དམ་སྟམ་ན། སྣང་ཐུན་ལས། ཚོས་ཉིད་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པས་  
གནས་ལུགས་སུ་བྱུབ་པར་སོང་ཡང་། གནས་ལུགས་སུ་བྱུབ་པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་བྱུབ་ཏུ་འགྲོ་  
མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཚོས་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་བྱུབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་  
མོད། ཅུ་ཤེའི་རྗེ་ཀ་ཚེན་ལས། རྟེན་འབྱུང་གི་གཤེས་ལུགས་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཤེས་ཡིན་མིན་  
དབྱེད་པ་ནི་གཤེས་ཡིན་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དགག་རྒྱས་པས་གཤེས་ལུགས་ལ་བྱུབ་པ་མིན་ལོ། །  
ཞེས་སོགས་དང་། དོན་དམ་དང་ཚོས་ཉིད་དང་དེ་མོ་ནི་ཉིད་གཤེས་ལུགས་རྣམས་མེད་པར་མི་  
འཐད་ལ། ཡོད་ནའང་དེ་དག་ཏུ་མ་བྱུབ་ན་གཞན་གང་དུ་བྱུབ་ཅེས་སླུ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་བྱུབ་མ་  
བྱུབ་དཔྱོད་པའི་དཔྱོད་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་མོ། །ཞེས་རང་ཉིད་རང་གི་གཤེས་  
སུ་བྱུབ་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་གཤེས་ལུགས་སུ་མ་བྱུབ་པ་དང་། གཤེས་ལུགས་  
ཡོད་ན་གཤེས་ལུགས་སུ་མ་བྱུབ་ན་གཞན་གང་དུ་བྱུབ་ཅེས་པ་དང་། དོན་དམ་ཡོད་ན་དོན་དམ་  
པར་མ་བྱུབ་ན་གཞན་གང་དུ་བྱུབ་ཅེས་སླུ་བ་ཡིན་ཚུ་ལ་དཔྱོད་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཆགས་པའི་  
གཏམ་དུ་གསུངས་པས་ཚོས་ཉིད་གཤེས་ལུགས་སུ་བྱུབ་པར་མི་བཞེད་དོ། །དེས་ན་སྣང་ཐུན་  
ཀྱི་གསུང་ཟིན་ཚོས་ཉིད་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་བྱུབ་པའི་དོན་དུ་བཀའ་ན་བདེའམ་སྟམ།

ལེགས་བཤད་སྣང་པོ་ལས། རྣམ་བཏགས་ནི་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་  
རྟེན་འབྱུང་གི་གཞན་དབང་ལ་བྱ་སྟེ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་  
ཀྱི་བར་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ཀུན་བཏགས་སུ་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཤེས་སམ་རང་

བཞིན་ལ་བྱ་ཞིང་། ཞེས་ཉི་མེད་ཀྱི་ལྷན་ལུས་ཀྱི་ལེ་ལྷན་བཤམ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་  
 ཚན་ཅུམ་གཏགས་ནི་སྟོང་གཞིའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་ལུས་ཀྱི་གཞན་དབང་  
 ལ་གོ་དགོས་མོད། སྤྱིར་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ང་གསུམ་དང་རྣམ་  
 བྱང་ཕྱོགས་ང་ལྟ་སྟེ་འགྲེས་རྒྱུ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་གས་སུ་སྟོང་ཉིད་བཙོ་བརྒྱད་སོགས་འདུས་མ་  
 བྱས་ཀྱང་ཡོད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་བཏགས་ཏེ་གཞན་དབང་དུ་འཛོག་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་  
 བྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་དམ་གཤེས་ལུགས་སུ་བྱུབ་པ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་པས། རང་གི་  
 གཤེས་ལུགས་སུ་བྱུབ་པ་དགག་བྱང་འགོ་བའི་བདེན་གཉིས་གང་ལའང་འདྲ་བར་ཤེས་སྤོལ།  
 དེས་ན་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ལུགས་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་ཡིན་ལུགས་དེ་ཚོས་ཉིད་ལ་ཡོངས་བྱུབ་  
 དང་། ཚོས་ཉིད་ཡིན་ལུགས་སུ་བྱུབ་པ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་ཡིན་ལུགས་དེ་  
 ཚོས་ཉིད་ལ་ཀུན་བཏགས་སུ་བཞག་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་འདྲ་ཡང་། ཚོས་གཅིག་གཞི་གཅིག་ལ་  
 ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་བྱུབ་གཉིས་ཀར་ཁས་སྐྱོངས་པས་ཚོད་དུས་ཚིག་སྟོན་འབྱུང་ཉེན་འདུག།  
 གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་བྱུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཡོད་མེད་སོགས་དབྱུང་  
 བྱ་མང་ཡང་མ་སྟོས།

གཞུང་འདིར་འཇུག་འགྲེས་ལས་བཤམ་པ་ལྟར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་  
 རྣམ་གཞག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དགོངས་འགྲེས་དུ་བཤམ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་  
 དོན་དུ་འགྲེས་པར་གསུངས་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་མིན་པའི་དབང་དོན་དུ་འཛོག་རྒྱུའི་མཚན་གཞི་ནི།  
 གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུབ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་གསུངས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་  
 འདྲ་སྟེ། ལུགས་འདིར་གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་  
 བྱུབ་པས་སྟོང་བ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པར་བཞེད་པས། དགོངས་འགྲེས་ལས་བཤམ་པའི་  
 དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་གས་ན་སྐྱུབ་བྱེད་ཚད་མ་དང་མི་ལྟན་པ་ཞིག་འཛོག་དགའམ་སྐྱུམ་སྟེ་

བརྟམ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྤེ་གཞན་ཡང་ནི། །བྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལྷུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད།།  
ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྗེ་ཀ་ཆེན་དུ་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་མེན་པའི་བྲང་དོན་དུ་འགྲུལ་རྒྱུ་ལ། དགོངས་འགྲུལ་  
ལས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། གུན་གཞི་  
རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། ལྷི་དོན་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་  
དུ་བཞེད་པའི་མདོ་ཚན་བཞི་འཛོལ་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་རུས་སོ།།

ལྷགས་འདིར་གཞུགས་སོགས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་  
བཞེད་ན་གཞུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའང་བཞེད་དམ་སྟུམ་ན། ལྷགས་འདིར་ལྷི་དོན་  
ཁས་ལེན་པས་གཞུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་འདོད་ཀྱང་ཟབ་མོའི་གནས་མཐར་ཐུག་དེ་ཞིག་སྟོན་  
མི་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་བྱའི་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རྩལ་ཆ་མེད་  
བསགས་པའི་ལྷི་དོན་དང་། དེ་དང་རྣམས་ཐ་དད་པའི་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་རྒྱན་མཐུད་པའི་ཤེས་པ་  
གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱེད་པ་འདྲ་བས། དེ་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པར་བཞེད་པར་  
མངོན་ཏེ། འཇུག་པའི་རྗེ་ཀ་ཆེན་ལས། དཔེར་ན་སེམས་ཚུལ་པས་རྩལ་ཆ་མེད་དང་དེ་བསགས་  
པའི་ལྷི་དོན་དང་དེ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་འཛིན་པ་གཉིས་བཀག་པ་ཡང་ཚད་མས་འགྲུབ་ཅིང་།  
དེས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱས་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་ན། དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཚོང་བ་དང་  
མཚོང་ཐེན་གོམས་པར་བྱེད་པ་འགྲུབ་ཏུ་རྒྱལ་ཀྱང་དེའི་སྟེང་ནས་ས་བཅུ་དང་ལམ་སྤེལ་གསུམ་  
བཤོད་པ་དབུ་མ་པས་བྲང་དོན་དུ་འགྲུལ་བ་བཞེན་ལོ། །ཞེས་དང་། གུན་གཞི་བསྟན་དགོས་པ་  
ལ་ནི་ལྷི་རོལ་དགག་དགོས་པས། གཞུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚུལ་ཞིག་  
གི་སྟོན་དུ་བྱང་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཞུང་ལས། རང་ལྷགས་ཀྱི་གུན་བཏགས་ནི་གཞན་དབང་ལ་རང་བཞེན་ཡོད་པ་ལ་  
མངོན་པས་གཞན་དབང་ལ་ཐ་སྐྱད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞེན་མི་བཞེད།

ཅེས་པའི་དོན་ནི། སློབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ལ་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐ་སྟོན་  
དུའང་མི་བཞེད་པར་ཐལ། གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་  
པར་འདོད་དགོས་པ་ལས། གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཀུན་བཏགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།  
ཞེས་པའོ། །ལུགས་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ན་ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་རིགས་པས་  
འཕུལ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་བྱས་ན་བདེའམ་སྣམ་སྟེ། བླ་སྟེའི་མཚན་དུ། རང་གི་དོ་བོས་  
གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཡིན་ལུགས་གཅིག་ཉིད་གཞི་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་  
ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀར་འཛོག་ཚུལ་འཆད་དཀའ་བ་འདྲ།

སེམས་ཙམ་པས་རྟུལ་ཆ་མེད་དང་དེ་བསགས་པའི་རགས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་དོན་མི་འདོད་  
པའི་དབང་གིས་རྟུལ་སྤྲོ་རབ་རེ་རེ་བའམ་ཡན་གར་བ་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་  
ཤེས་ལ་དེ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟུལ་དུ་མ་འདུས་པ་སྟེ་བསགས་པ་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་མིན་  
ཏེ། རྗེས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བའི་ལན་དུ། རྟོག་གོ་འབར་བར། མ་བསགས་པའི་སྤྲོ་རབ་  
འབའ་ཞིག་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་དམིགས་རྒྱུན་མིན་པར་བསྐྱབས་ན་ལུག་ཟེན་བསྐྱབ་པར་  
གསུངས་ནས། ཕྱི་མའི་ལན་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་རིགས་གཅིག་པའི་རྟུལ་སྤྲོ་རབ་འདུས་པ་ཞེས་  
སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རིགས་གཅིག་པ་སྟེ་མ་སྣེན་པའི་རྟུལ་སྤྲོ་རབ་འདུས་པའམ་ཚོགས་པ་ཕྱོགས་  
ཏེ་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་རྒྱུའམ་རྒྱུན་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་མེད་  
པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་སྤྲོ་བ་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། རུམ་པ་  
ལྟ་བུའི་གཞི་གཅིག་གི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རིགས་མ་སྣེན་པའི་རྟུལ་སྤྲོ་རབ་གཞན་དང་གཞན་  
གྱིས་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་སྤྱོད་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་རྟུལ་སྤྲོ་མང་པོ་འདུས་ནས་  
མ་སྣེན་པར་སྐྱར་བས། དེ་ཡུལ་གྱི་དོ་བོ་ཡན་ལག་སྟེ་དམིགས་རྒྱུན་དུ་བྱས་ནས་རྟུལ་སྤྲོ་རབ་ཏུ་  
འདུས་པར་སྣང་བའི་རྣམ་ཅན་གྱི་སྟོ་སྟེ་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྟུལ་སྤྲོ་རབ་རྣམས་སྣང་བའི་དབང་



ཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་མ་སྐྱེན་པའི་སྤྱི་རབ་བསགས་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་  
བྱུང་བར་འདོད་དེ་སྤྱི་རབ་བཞིན་ལོ། །གང་གི་སྤྱི་རབ་ཀྱང་གཟུགས་ཤི་རོ་རིག་ས་ཚུ་མི་  
རྒྱུད་གི་རྒྱལ་རྗེས་བརྒྱད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་རྗེས་སུ་འདོད་པ་ལྟར་དེ་བསགས་  
པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་བཟུང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་རྗེས་བརྒྱད་འདུས་མིན་པའི་  
མེད་རྒྱལ་རྗེས་ཡན་གར་བ་ལྟ་བུའི་འབའ་ཞིག་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད་ན་དགོངས་པར་  
འགྲོའམ་སྤྲུལ་ཡང་དབྱུང་དགོས།

ལུགས་འདིར་འདུས་པ་བཏགས་ཡོད་དང་བསགས་པ་རྗེས་ཡོད་ཏུ་འདོད་པས། དེ་གཉིས་  
ཀྱི་བྱུང་བར་ནི། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། བསགས་པ་དང་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་  
ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱལ་སྤྱི་རབ་རིགས་མ་སྐྱེན་པ་དག་གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །  
སྤང་བོ་ཆེ་དང་རྟ་ལ་སོགས་པ་དང་སྤྱིར་བཏང་སེང་གྲོང་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་རིགས་མི་མ་སྐྱེན་པ་  
གཞི་ཐ་དད་པ་འདུས་པ་ལ་དམག་དང་ནགས་ཚེས་ལ་སོགས་པར་གདགས་པ་ནི་འདུས་པ་ཞེས་  
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ལམ་རིམ་ཏུ་བྱངས་པའི་ལུང་འདིར་རིགས་གཅིག་པའི་  
རྒྱལ་སྤྱི་རབ་འདུས་པ་ཞེས་སོགས་སྤྱིར་འདུས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ལན་འགའ་བྱུང་བའང་འདུས་  
བསགས་གཉིས་ཀྱི་བསགས་པ་ལ་བོ་དགོས་ཀྱི། འདུས་པ་ལ་བྱས་ན་གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་  
རྒྱལ་སྤྱི་རབ་རྣམས་རིགས་གཅིག་པ་མིན་པར་འགྱུར། ལེགས་ལྡན་རང་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་བཏགས་  
འདོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དབྱུང་དགོས།

འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་གཟུགས་རགས་པ་ལ་རྒྱལ་རྗེས་བརྒྱད་འདུས་ཀྱིས་བྱུང་བར་  
འདོད་ན། བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་གཞི་གཅིག་གི་ཚོགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱལ་རྗེས་རྣམས་རིགས་མ་སྐྱེན་  
ནམ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་རྒྱལ་རྗེས་རྣམས་རིགས་མི་མ་སྐྱེན་པར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་ལུགས་འདིར་  
རིགས་མ་སྐྱེན་པར་འདོད་དམ་སྤྲུལ་ཞིང་། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་རིགས་གཅིག་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་

ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་པའམ་མ་སྲུན་པར་འདོག་རྒྱ་ནི། མའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་  
མའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་  
རིགས་མ་སྲུན་པར་བཤད་པ་དང་། སྐང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་སོགས་རིགས་མི་མ་སྲུན་པར་བཤད་པས་  
གོ་རྣམས་པའི་སྲིད། རྩལ་སྤྲ་རབ་རྩལ་རྩལ་བརྒྱད་འདུས་ཡིན་པས། བརྒྱད་འདུས་མིན་པའི་རྩལ་  
རྩལ་ཡན་གར་བ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་མ་བསགས་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཡོད་པར་བཤད་པ་མི་  
འགལ་ཚུལ་ཤེས་སྟེ། དམ་བཅའ་སྟོགས་མཚན་ཉིད་པ་དང་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་སྟོགས་བཏགས་  
པ་བར་བཤད་པ་ལས། འདིར་སྟོགས་སུ་བྱས་ནས་ཞེས་པ་སྲི་མ་ལ་སྦྱར་ན་གོ་བདེའམ་སྟེ།

གཞུང་ལས། རྩལ་ཆ་མེད་དམིགས་རྒྱུ་དུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལྷུང་སྐྱུ་གྲུབ་མཐར།  
རིགས་པས་ཅི་ཅམ་བརྟགས་ཀྱང་གཏན་ནས་ཆ་འབྲེད་རྒྱ་མེད་པའི་ཆ་མེད་ལ་མི་བྱའི། རིགས་  
ཤེས་ལ་མ་སྟོས་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པས་དེ་ལས་སྤྲ་བའི་ཆ་མཐོང་རྒྱ་མེད་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ལ་  
དགོངས་པར་བྱས་ན་འགྲིག་གམ་སྟེ་རྟེ་དུང་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། མཁས་པ་ཁ་  
ཅིག །ཤེགས་སྟུན་གྱིས་རྩལ་སྤྲ་རབ་ལ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཆ་དང་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཆ་སོགས་ཆ་དུ་  
མ་དང་བཅས་པས་ཆ་བཅས་སུ་བཞེད་ཀྱང་། རྩལ་དེ་རང་ལ་ཆ་འབྲེད་རྒྱ་མེད་པས་ཆ་མེད་ཀྱི་ཐ་  
སྟུང་མཛད་ཟེར། དེ་ལྟ་ན་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་རྩལ་ཆ་མེད་དེ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཆ་དང་བེམ་པོ་ཡིན་  
པའི་ཆ་སོགས་འདོད་པས་དེ་ཆ་བཅས་སུ་འདོད་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་ལ་ཆ་འབྲེད་རྒྱ་མེད་ན།  
དུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྦྱར་བ་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོགས་སྦྱར་འགྱུར་བས་ཆ་བཅས་སུ་མི་བཞེད་  
པར་ཐལ་ལོ་སྟེ། སྟོང་སྲུན་ལས། ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁས་སྐྱོངས་ན་བདེན་དངོས་ཁས་ལེན་  
དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་དབྱེ་མ་བ་ཐལ་རང་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། དུས་  
འཁོར་རྟེན་ཆེན་ལས། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་སུའི་ལུགས་ལའང་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་འདོད་སྲིན་  
ཆད་དེ་བདེན་དངོས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། །ཞེས་གསུངས་པས་དབྱེད་གཞི་ཆེ་བར་སྦྱང་ཡང་།

ལྷང་སྐྱ་གྲུབ་མཐའི་གསུང་བེན་ལྷང་རིགས་ཤེས་སམ་ཆར་སྤེ་བའི་རིགས་བས་དབྱུང་ན་རྒྱལ་  
སྤ་རབ་ཆ་བཅས་སུ་གྲུབ་གྲང་། དབང་ཤེས་ལ་རྒྱལ་སྤ་རབ་ཡན་གར་བ་མི་སྤང་ན་དེའི་ཆ་ཤས་  
ལྷ་ཅི་སྤོས་བས། དབང་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ལས་སྤ་བའི་ཆ་མཚོང་རྒྱ་མེད་བའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་རྒྱལ་ཆ་  
མེད་ཅེས་བཏགས་བ་ཡིན་བྱས་ན་བདེའམ་དབྱུང་དགོས། དབང་ཤེས་ལ་རྒྱལ་སྤ་རབ་མི་སྤང་ན།  
དེ་ལས་སྤ་བ་ཞེས་སྐྱར་མི་དགོས་བར་ཐལ། དེ་ཅམ་ཡང་མི་སྤང་བའི་སྤྱིར་སྤམ་ན། སྤ་རབ་ཡན་  
གར་བ་མི་སྤང་ཡང་རགས་བའི་ཚོགས་བ་ན་ཡོད་པའི་རྒྱལ་སྤ་རབ་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་ཞིང་། དེ་  
ལས་སྤ་བ་མི་སྤང་བས་དེ་ལྷང་སྐྱར་བར་མངོན།

དྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཆ་དང་ཆ་ཅན་སོ་སོར་སྤེ་ནས་དབྱུང་ན།  
དབྱུང་མཐར་ཡང་ན་ཆ་མེད་ཡིན་དགོས་ལ་དེ་ཡང་མི་འཐད། ཡང་ན་ཆ་རྒྱག་མེད་ཡིན་དགོས་ལ་  
དེ་ཡང་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱག་གིས་ཅིག་ཅར་སྐྱར་བ་ན། །ཞེས་སོགས་  
ཀྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། ཆ་རྒྱག་མེད་ཡིན་ན་སྤྱིར་བ་དང་རྒྱ་མེགས་སོགས་སྤེ་  
ནང་གི་དངོས་པོ་གང་ལའང་འཇོན་བ་མེད་བར་ཐལ་བའི་སྤྱིར། སྤྱི་དོན་ཡིན་ཆད་རྟོག་བཏགས་སུ་  
འགྱུར་ཞིང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ། ཐར་ལམ་  
གསལ་བྱེད་ལས། དེ་ལྷང་སྤེ་རོལ་ཀྱི་དོན་ཆ་མེད་མི་སྤྱིར་བས་སྤེ་རོལ་ཀྱི་དོན་ཆ་བཅས་གྲང་  
མི་སྤྱིར་དེ། ཆ་དང་ཆ་ཅན་སོ་སོར་སྤེ་ནས་དབྱུང་ན་སྤེ་རོལ་ཀྱི་དོན་ཆ་མེད་ལ་རྒྱག་དགོས་ཏེ།  
དེ་ལྷང་མིན་བར་ཆ་རྒྱག་བ་མེད་བར་ཁས་ལེན་ན། སྤེ་རོལ་དོན་དུ་རྟོག་བས་བཏགས་བ་ཅམ་  
དུ་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོར་མི་རུང་རོ། །ཞེས་བ་དྲངས་སོ། །འདིའི་དོན། ཆར་སྤེ་བའི་རིགས་བས་  
རྒྱལ་སྤ་རབ་ལ་ཆ་རྒྱག་ཏུ་སྤེ། དེའི་ཆ་རྒྱག་པོ་རེ་རེ་ལའང་ཆ་རྒྱག་རྒྱག་ཏུ་སྤེ། དེའི་ཆ་སོ་རྒྱག་པོ་  
རེ་རེ་ལའང་ཆ་རྒྱག་རྒྱག་ཏུ་འབྲེད་བས་རིགས་བསྐྱེས་ནས་ཆ་ཅི་ཅམ་སྤེ་ཡང་མཐར་རྒྱག་རྒྱ་མེད་  
བ་ལ་ཆ་རྒྱག་མེད་ཟེར་བས་དེ་ལྷང་འདོད་ན། རྟོག་བས་ཆ་སྤེ་བར་བཏགས་བ་ཅམ་ལས་དངོས་

པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཆ་མེད་མི་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལའང་། དུས་  
མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། རྩལ་སྐྱོན་ཚུང་དུའི་མཐར་ཐུག་ཡོད་པར་འདོད་པས། དེ་དག་ལ་མཐའ་  
ཟེར་དོན་དེ་ལས་སྤྲ་བའི་ཆ་འབྱེད་རྒྱ་མེད་པ་ལ་བྱེད་ན་ཆ་མེད་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཆ་སྤྱེ་ནས་མཐར་  
ཐུག་རྒྱ་མེད་ན་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཆ་སྤྱེ་མེད་དུ་ཐལ་བས། ཆ་མེད་དང་ཆ་  
སྤྱེ་མེད་གང་འདོད་ཀྱི་བརྟག་པ་ལ་ལན་ཅི་ལྟར་གདབ་དཔུང་པར་བྱའོ།།

དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཇི་སྲིད་སྐད་ཅིག་མའི་རྣམ་པ་སྣང་གི་བར་དུ་ཆ་གསུམ་  
ལྡན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བསལ་ན་སྐད་ཅིག་མའི་སྣང་བ་འགག་  
འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆར་སྤྱེ་བའི་རིགས་པས་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཆ་སྤྱེ་ན་སྐད་ཅིག་མའི་  
སྣང་བ་འགག་པར་བཤད་པ། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔུང་བཟོད་དུ་བྱུབ་པ་མེད་པ་  
དང་། རྣམ་པར་དཔུང་ན་སྣོད་ཞེས་པའི་གོ་དོན་དང་མཐུན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་མོད། འོན་ཀྱང་  
དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་སྣང་བ་འགག་ཁ་མའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ཆ་འབྱེད་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་  
ན་ཆ་བཅས་མིན་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་ཆ་སོ་སོར་བསེལ་ཆེ་སྐད་ཅིག་མའི་ཆ་ཤས་ཡོད་པར་  
འགྱུར་བས། སྐད་ཅིག་མའི་སྣང་བ་མི་འགག་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན་དཔུང་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་  
དུ་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱང་ཆ་མེད་དང་ཆ་སྤྱེ་མེད་གང་དུའང་ཁས་ལེན་མི་རུང་ལ། རིགས་པས་ཆ་  
བསེལ་ན་སྤྲ་རབ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བྱས་ན་འདྲ་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་འགག་ཁ་མའི་སྤྲ་རབ་ལ་ཆ་  
འབྱེད་རྒྱ་ཡོད་མེད་སོགས་དཔུང་པར་བྱའོ།།

འཇུག་འབྲེལ་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྤེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་གང་ཞིག །ཅེས་པ་ནས།  
མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྤྲས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་དང་། བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། བྱེ་བྲག་པ་  
ལྟར་རང་གི་སྤེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཁས་སྲུང་པར་མི་རིགས། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་  
སྤེལ་ལེགས་ལྡན་ཡིན་ཚུལ་ལྟར་སྤྲ་བྱུབ་མཐར་གསལ་བ་ལྟར་ན། ལེགས་ལྡན་གྱིས་མདོ་སྤེལ་སྤྲ་

དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་ཆ་མེད་དབྱུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དོན་དུ་  
 འཕྲོ་བས། ལེགས་ལྡན་གྱིས་རྒྱལ་ཆ་མེད་པར་འདོད་པར་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་བཞེད་ཟེར་དགོས་  
 པ་འདྲ། གཞུང་དུ། རྒྱལ་ཆ་མེད་དམིགས་སྐྱེན་དུ་བཞེད་པར་གསུངས་པའང་རྒྱ་མཚན་འདི་དག་  
 ལས་ཡིན་པར་མངོན། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དབང་པོའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཚོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་  
 རེ་རེ་ནས་དབང་ལེས་ཀྱི་རྒྱུར་འདོད་པ་བཀག། །ཅེས་པ་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཕྱ་  
 རབ་རེ་རེ་ནས་དབང་ལེས་ཀྱི་བདག་སྐྱེན་དུ་འདོད་པ་བཀག་པའི་དོན་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་  
 རྒྱལ་ཕྱ་རབ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པས། ཞེས་པ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་ཚོགས་  
 པ་ན་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་འང་  
 མ་གྲུབ་པས། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ལོ།།

འདི་ག་རྟེན་ན་རྒྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་མངོན་སུམ་དུ་མཚོང་ཞེས་ལུལ་མངོན་སུམ་དངོས་  
 སུ་གྲགས་པ་དང་། རྩའི་མེ་དང་སོག་མའི་མེ་ཞེས་རྒྱའི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་བཞིན་ལུལ་མངོན་  
 སུམ་གྱི་དམིགས་སྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ལེས་པ་ལ་རྒྱའི་མིང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་  
 པས་ལུལ་རྣམས་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། ལེས་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་བཏགས་པ་བར་  
 བཞེད་པར་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས། གཞུང་ལས། ལྷོ་བ་དཔོན་འདི་ཐ་སྙད་དུ་འང་  
 འདི་དག་འཁྲུལ་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའི་འང་སྐྱའི་དོན་ལོ། གཟུགས་རང་གི་མཚན་  
 ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ལེས་ལ་སྟོས་ན་གཟུགས་འདི་ན་མིག་ལེས་འཁྲུལ་པར་  
 འདོག་པར་མ་ཟད། གཟུགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཆ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་  
 ཚད་མའི་འོར་ཡང་འཁྲུལ་པར་བཞེད་ཅེས་པའི་དོན་ནམ་སྙམ། འདི་ནི་རིགས་ལེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་  
 འབྲངས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཞིག་སྟེ། གཞུང་འདིར། རང་བཞིན་རིགས་པས་འགོག་པ་ནི་  
 དོན་དམ་དུ་མི་རུང་བས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ལེས་འོ་དེར་ནི་དབང་

སོའི་ཤེས་པ་རྣམས་འཁྲུལ་བ་ཡིན། ཞེས་རང་བཞིན་འགོག་པ་གང་གི་ངོར་བྱ་བ་གསུངས་པའི་  
ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པའམ་ཚད་མའང་འདི་ཀའོ།།

གཞུང་ལས། དེ་རྣམས་འཁྲུལ་བར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན། ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་  
དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེའང་འཐད་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། འཕྲལ་གྱི་  
འཁྲུལ་རྒྱ་ས་མ་བསྐྱད་པའི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་སོགས་ཤེས་པ་དུག་པོ་འཛིག་ཉེན་ཤེས་ངོ་  
ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ་མ་འཁྲུལ་བར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་  
སློ་ཁ་མ་སློགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་ཡུལ་ཅན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གམ་འཁྲུལ་  
ཤེས་སྤྱོད་གས་པ་མི་རུས་པའི་སྤྱིར། འདི་རྣམས་རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་  
མས་འཁྲུལ་བར་རྟོགས་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། འཛིག་ཉེན་པལ་བ་ལ་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་  
བར་གྲགས་པ་དེར་འཛོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དེས་མ་འཁྲུལ་བར་རྟོགས་  
པ་ནི་མིན་ཏེ། དབྱ་མ་ས་རང་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་འདི་རྣམས་འཁྲུལ་ཤེས་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ།  
ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་  
ཚད་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྣ་བ་གཉིས་སྤང་དང་བྱད་  
བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་སོགས་ནི་འཛིག་ཉེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་  
ནས་ཡུལ་ཅན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛོག་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློ་ཁ་མ་སློགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་  
དེ་རྣམས་འཁྲུལ་ཤེས་སྤྱོད་གས་རུས་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་  
ལ་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་རྣམས་དང་བྱད་བཞིན་སོགས་མེད་པར་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའོ།།

གལ་ཏེ་རིགས་པའི་ཤེས་པ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་པ་ནས། སྤྱིན་  
ཅི་ལོག་མ་ལོག་འཐད་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ས་པར་འཚད་  
པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ནི། གཟུགས་བརྟན་སོགས་བྱད་བཞིན་སོགས་སུ་སྤང་བའི་དོན་དང་གཟུགས་



སོགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་གཉིས་མེད་པར་འབྲེལ། རང་མཚན་གྱིས་སྤོང་བའི་གཟུགས་སོགས་དང་། བྱད་བཞིན་སོགས་གྱིས་སྤོང་བའི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་ཡོད་པར་ཡང་འབྲེལ་བས། ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་ལོག་གི་བྱུང་པར་མི་འཐད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་ཐ་སྤྱད་པའི་སློང་ལ་སྤོས་ནས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇུག་འབྲེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར། སྤོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གནས་ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་མི་མ་སྤུན་པའི་རྩུན་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ནམས་རྩུན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློང་མ་སྤྱོད་པའི་ཐ་སྤྱད་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་མི་རུས་པས་སྤོན་པོ་སོགས་འཛིག་རྟེན་ཀྱང་རྫོང་གི་བདེན་པར་འཛོག་ལ། གཟུགས་བརྟན་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློང་མ་སྤྱོད་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཚད་མ་ཉིད་གྱིས་གནས་ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་མི་མ་སྤུན་པའི་རྩུན་པར་རྟོགས་རུས་པས་འཛིག་རྟེན་ཀྱང་རྫོང་གི་བདེན་པར་མི་འཛོག་པས། ཡུལ་དེ་གཉིས་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤོས་ཏེ་བདེན་རྩུན་ནས་ཡང་ལོག་གི་བྱུང་པར་འཐད་པ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལ་འདྲའི་བྱུང་པར་འཐད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །ལམ་རིམ་རྒྱུར་བ་ལས། ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་ག་ལོག་པའི་ཀྱང་རྫོང་དང་། མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་ག་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོང་ཏེ་འཛོག་ལ། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའམ་ཐ་སྤྱད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལ་སྤོས་ནས་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀྱང་རྫོང་ཏེ་འཛོག་གི། །འཕགས་པའི་གཞིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་སྤོས་ནས་མིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའདྲའི་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློང་མ་སྤྱོད་པའི་ཐ་སྤྱད་པའི་ཐ་སྤྱད་པའི་ཚད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་རུས་པ་དང་མི་རུས་པ་ལ་སྤོས་ནས་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀྱང་རྫོང་ཏེ་འཛོག་པའི་དོན་དུ་ཆེས་གསལ་བས་གཞུང་འདི་དང་ཤིན་ཏུ་མ་སྤུན་ལོ། །

དེར་མ་ཐད་ཅ་འཇུག་གི་རྒྱུ་ཆེན་གཉིས་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དུ་ག་གིས་བརྒྱུད་པའི་ཀྱང་རྫོང་པའི་དོན་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པར་འཛོག་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྤོས་ནས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྗེས་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་

དོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་འཛིན་ཉེན་པའི་ཤེས་པས་གཞོན་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུང་  
མ་ཐུན་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཡང་། གཟུགས་སོགས་དྲུག་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་  
གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ལ་སློ་མ་སྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གཞོན་པ་མེད་པས་  
ཤེས་པ་དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་། གཟུགས་བརྟན་སོགས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་རི་ལྟར་སྤང་  
བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་དེ་འབྲེལ་ཚད་མས་གཞོན་པ་ཡོད་པས་ཤེས་པ་དེ་ལ་སྟོས་ནས་ལོག་  
བར་འཛོག་པའི་དོན་དུ་གོ་སྐབས། སྤར་བཞོན་པ་དེ་ཉིད་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཞེད་པ་མ་  
འོར་བའོ། །སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་སྤྲ་མ་ནི་གཟུགས་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་  
བ་ལྟར་གྱི་དོན་དང་། ཕྱི་མ་བྱང་བཞེན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱང་བཞེན་དུ་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ལོ། །

འབྲུག་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདྲུན་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་  
བདེན་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན། རང་བཞེན་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་དང་གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་  
པའི་ཚད་མས་ཀྱང་རྟུན་པར་རྟོགས་ལུས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ལོ་ན་སློ་མ་སྟོགས་  
པའི་བརྟན་བྱང་གི་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་བརྟན་བྱང་བཞེན་གྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་  
མ་ལ་སྟོས་ནས་བདེན་པ་མིན་ཞེས་བའོ། །སྤྲི་ཀ་ཆེན་གཉིས་དང་ལམ་རིམ་ཚུང་བ་ལས། བརྟན་ལ་  
བྱང་པའི་འཛིན་ཉེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་དོར་བྱང་བཞེན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དེ་བྱང་བཞེན་  
དུ་མི་བདེན་པས་དེ་ལ་སྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི། གཟུགས་བརྟན་  
སོགས་བརྟན་བྱང་གི་སློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་  
ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དེའི་དོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པར་བསྐྱབ་པ་ཏུ་ཅང་ཐལ་ལོ། །འདྲིའི་ཐད་  
གྱི་ཡིག་ཆར། དེ་མ་རིག་པའི་དོ་ཅམ་དུ་འདྲུན་པར་མ་རྟོགས་པས་སློ་དེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་  
པར་ཡང་མ་རྟོགས། ཞེས་བརྟན་བྱང་གི་སློ་དོར་གཟུགས་བརྟན་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་  
པའི་དོན་དུ་སྤྱར་བ་འབྲེལ་ཞིག་སྤང་བའི་ཆེ་མེན་ལ་བཞེན་ནས་དོན་གཞན་དུ་འབྲུལ་བར་མི་བྱའོ། །

ལྷང་སྐྱ་གྲུབ་མཐར། ཐལ་འགྲུར་བས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པའི་ཡང་  
 དག་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། འདིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་  
 ཁས་ལེན་ཞེས་པའི་ཡང་དག་ནི་འདིག་རྟེན་ན་རྒྱན་མས་རྗེས་བརྒྱས་པ་བདེན་པ་དང་མ་བརྒྱས་  
 བརྒྱན་པར་འདོག་པའི་ནང་ཚན་གྱི་བདེན་པ་ལྟ་བུར་གོ་དགོས་པས། ཡང་དག་སྐྱ་སྐྱི་གཉིས་  
 མིང་གཅིག་ཀྱང་དོན་མི་མཚུངས་པར་གསུངས་པ་བཞིན། ཚོས་རྗེ་དག་དབང་དཔལ་ལྡན་པའི་  
 ཡིག་ཆ་རྣམས་སྤུང་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་མངོན་ཏེ། སྐྱ་མའི་རྒྱ་མཚན་འབགས་པ་ཞེས་  
 པ་དང་དབྱ་མའི་ལུགས་ཞེས་པ་དོན་འདྲ་བར་འདུག་པའི་རྟེན་ཆེན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། ལུགས་  
 འདིར་འབགས་པའི་གཟིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་  
 ཐམས་ཅད་ལོག་པར་བཞེད་པས། དེའི་རྫོག་ལྷ་མི་བཞེད་རྒྱའི་ཡང་དག་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་  
 པ་ལས་གཞན་དུ་འོས་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། སྐྱི་མའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་  
 ཡང་དག་ཅེས་པ་གཟུགས་འདི་ན་མིག་ཤེས་དེ་སྤང་བ་དང་མ་སྤུན་པའི་དོན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་  
 ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་མ་འཇུག་པར་གྲགས་པ་དང་། གཟུགས་དེ་ཚད་མ་དེ་ལ་  
 ལྟོས་ནས་འདིག་རྟེན་པལ་པ་ལ་བདེན་པར་གྲགས་པའི་དོན་དུ་འདོག་པ་དང་། འདིག་རྟེན་ཤེས་  
 ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ལོག་པ་ཞེས་པའང་གཟུགས་བརྒྱན་འདི་ན་པའི་མིག་ཤེས་ཡུལ་དང་བཅས་པ་མིག་  
 ཤེས་དེ་ལ་སྤང་བ་དང་མ་སྤུན་པའི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་འདིག་རྟེན་  
 ལ་འཇུག་ཤེས་དང་རྒྱན་པར་གྲགས་པའི་དོན་དུ་འདོག་པའི་ཚུལ། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། དབང་  
 ཤེས་རྣམས་སྤང་བ་ལ་འཇུག་པར་འདྲ་ཡང་འདིག་རྟེན་པའི་དོར་སྤང་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྤུན་པའི་  
 དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྐོ་ནས་གཟུགས་བརྒྱན་སོགས་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ལོག་པའི་  
 ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཤེས་གཞོད་མེད་རྣམས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ།།  
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ལྷང་འདྲིའི་སྤང་བ་དང་མ་སྤུན་པའི་དོན་ཡོད་མེད་ནི་གཟུགས་ཡོད་པ་དང་གཟུགས་བརྟན་ལ་བྱད་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་གོ་དགོས། གཟུགས་དེ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བ་དང་མ་སྤུན་པའི་དོན་ཡིན་ན་སྤང་བ་ལྟར་ཡོད་དགོས་པས་གཟུགས་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་ཡིན་མིན་སོགས་དབྱུང་བྱ་མང་། ཡང་དག་ཀུན་རྫོང་ཅེས་པའི་ཡང་དག་དང་འཛིན་ཉེན་ཤེས་རོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོང་ཅེས་པའི་ཡང་དག་གཉིས་གཉན་མི་གཅིག་ན། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་འཛིན་ཉེན་ལས་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཛིན་ཉེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པ་དང་། འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པ་མིན་པར་བཤད་པའི་རྫོག་རྫེའི་བདེན་པ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་དགོས་པས་འཛིན་ཉེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན། ཞེས་པའི་ཚིག་འདིས་བདེན་འཛིན་དང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཉན་ནས་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་ཡིན་ཞེས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ལུལ་རང་མཚན་ཡོད་དམ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་གཅོད་ག་ལ་དགོས་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་པས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོང་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་གྱི་དབྱེ་བ་འདོད་པ་བཞིན། ལུགས་འདྲིར་ཡང་འདོད་དམ་སྟུམ་པ་བརྫོག་པའི་སྲིར་ཡང་དག་ཀུན་རྫོང་མེད་པར་བསྟན་བཞེད་ནས། འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་བཏགས།

གཞུང་ལས། གལ་ཏེ་ཐ་སྤྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ན་ཐ་སྤྱད་དུ་འཇུག་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟུམ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཐ་སྤྱད་པའི་ཚད་མས་འཇུག་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྤྱད་དུ་འཇུག་པར་འཛོག་པ་དང་། དེ་ལ་རི་ལྟར་སྤང་བ་དང་མ་སྤུན་པའི་དོན་ཡོད་པར་རྫོགས་པའི་ཐ་སྤྱད་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ལུལ་ཅན་མ་འཇུག་པར་འཛོག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། ཐ་སྤྱད་པའི་ཚད་མ་དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་ཅིང་། འཛིན་ཉེན་ལས་པ་ལ་མ་འཇུག་པའི་ཤེས་པར་

གྲགས་པ་དང་འཇུག་ཤེས་ཡིན་པ་མི་འགའ་བས། ཚད་མ་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་གི་འཛིན་  
སྤངས་ལ་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གཞོན་བའང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཤོ།

རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཐ་སྐྱོད་པའི་ཚད་མས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་  
འཇུག་པར་རྟོགས་པས་ཚད་མ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་འཇུག་ཤེས་སུ་ཁས་  
ལེན་ཀྱང་། ཐ་སྐྱོད་པའི་ཚད་མ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཚད་མ་ནི། རིགས་  
ཤེས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མིན་པའི་ཐ་སྐྱོད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལ་བྱེད་བས། སྤྱིར་གཟུགས་འཛིན་མིག་  
ཤེས་དེ་ཐ་སྐྱོད་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇུག་ཤེས་མིན་བྱས་ན་བདེ། མཁས་པ་འགྲུབ་ཞིག་  
འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་ལོག་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་ན་བདེན་ཞེས་པའི་  
ཐ་སྐྱོད་འཛོལ་རུང་དང་། རླུན་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་འཛོལ་རུང་ཞེས་སྐྱར་བ་ལྟར་ན། རླུན་ཞེས་པའི་  
ཐ་སྐྱོད་དོན་མཐུན་འཛོལ་རུང་ནི་རླུན་ལས་གཞན་དུ་འོས་མེད་པའི་རླུན་ཚིག་དང་ནོར་ཉེན་ཆེ་བ་  
དང་། བདེན་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་འཛོལ་རུང་རྣམས་བདེན་ཡིན་བྱས་ན་ཐ་སྐྱོད་ཅུང་ཟད་མི་བདེ་བར་  
མཚོང་ནས། སྤར་བཞིན་འཇིག་རྟེན་སལ་བ་ལ་བདེན་པར་གྲགས་པ་དང་དེ་ལ་རླུན་པར་གྲགས་  
པ་ཞེས་བཀོད་པ་ཡིན་མོད། མཁུན་དཔྱོད་ཡངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུང་ནས་དོན་མི་འཇུག་པའི་  
སྤྱད་དུ་ཐ་སྐྱོད་གང་འོས་སྐྱར་ན་ལེགས།

མཐའ་དཔྱོད་དུ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་  
ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་བཤད་པ། འཇུག་པའི་རྗེས་ཆེན་ལས། བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་  
ཀྱིས་བཟུང་བའི་དོན་ལྟ་བུ་ནི། གཞོན་པ་མེད་པའི་དབང་པོས་བཟུང་བ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་  
རྟེན་པའི་བསམ་པ་རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་པའམ་བདེན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཐ་སྐྱོད་  
དུ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་མངོན་ཀྱང་། སྤྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས།  
འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་པོ་གང་རུང་

ཡིན་ན་ཡོད་པས་བྱུང་བར་བཞེད་པས། དེ་ལྟར་ན་འཛིན་ཉེན་པལ་པ་ལ་བདེན་པར་གྲགས་པའི་  
 དོན་ཡིན་ན་འཛིན་ཉེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་  
 ཉེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་གཙང་བདེ་རྟོག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ནམས་དང་གཟུགས་  
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་སོགས་འཛིན་ཉེན་ན་བདེན་རྟོག་དུ་སྤྱེ་བའི་བདེན་པའི་གས་  
 སུ་འཛོག་གྲང་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་པའི་སྤྱིར། འཛིན་ཉེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་ཡིན་ན་  
 འཛིན་ཉེན་རང་དགའ་བ་ལ་བདེན་པར་གྲགས་པས་གྲང་མ་བྱུང་སྟེ། མི་རྟོག་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་  
 བ་སོགས་འཛིན་ཉེན་པལ་པ་ལ་བདེན་པར་མ་གྲགས་གྲང་འཛིན་ཉེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་  
 དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་མི་  
 ལུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང། རིགས་པ་རྟུག་ཏུ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། མི་རྟོག་སོགས་  
 བཞེར་འཛིན་པ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པས་གྲང་ཤེས་པའི་སྤྱིར། ལུགས་འདྲིར་ཡང་དག་  
 ཀུན་རྫོབ་དང་དགག་བྱུང་འཛིན་རང་མཚན་གཉིས་གཉན་མེད་དུ་འབྲུ་ཡང། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་  
 ལྟོས་ནས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པའི་  
 བྱུང་བར་དང། ཡང་འཛིན་ཉེན་ཤེས་ངོ་ལ་ཡང་དག་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་  
 ལུས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འབྲུ་མོད། ལུས་པ་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ལ་འཛིན་ཉེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཉེ་  
 ཞེས་པའི་བྱུང་བར་སྤྱིར་མི་དགོས་ཤིང། གཅིག་ཤོས་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ལ་དེ་འབྲུའི་བྱུང་བར་  
 སྤྱིར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་གང་ལ་ལྟོས་གྲང་བྱོད་  
 ཡོད་པར་འཛོག་མི་ལུས་པར་ཐལ། བྱོད་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་  
 ལ་ལྟོས་ནས་བྱོད་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ལུས་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་ལན་རྗེ་ལྟར་གདབ་ཚུལ་སོགས་  
 ལ་ཚིག་གི་ཞེན་ཆ་སྤོང་བྱུ་དགོས།

སྤོང་བྱུ་དུ། འཛིན་ཉེན་ཤེས་ངོ་ལ་ཡང་དག་ཅེས་པ་གཟུགས་སོགས་བདེན་འཛིན་གྱི་



རོར་བའེན་པའི་དོན་དུ་སྐྱར་ཞིང་། ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མས་ཡང་ལོག་གི་དགེ་བ་འབྲེད་པ་གཏན་  
 མིན་པར་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དབུ་མའི་དཀའ་འབྲེལ་དུ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་  
 རོ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་ལོག་འབྲེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱོ་རང་  
 དགའ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བར། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས། ཞེས་  
 ལན་གཉིས་རྒྱང་བའི་སྐ་མ་ཚད་མིན་དང་། སྤྱི་མ་ཚད་མ་ལ་སྐྱོར་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཚད་མིན་  
 ཁོ་ནར་འདོད་པ་སོགས་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་མང་ལ། མཐའ་དཔྱོད་  
 དུའང་། རྗེ་ཡབ་སྐུས་གྱི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་ནས་རང་ལུགས་  
 སྐྱ་བོའོད་པས། འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོའི་ཡང་དག་ཅེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མིན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་།  
 དེའི་ནང་ནས་བའེན་འཇིན་ཡིན་གཞིར་བཞག་དང་། དེའི་རོར་ཡང་དག་ཅེས་པ་བའེན་གྲུབ་ལ་  
 སྐྱར་བ་དང་། ཡང་འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོའི་ཡང་དག་ཅེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མའང་ཡོད་པ་དང་།  
 ཡང་དག་ཅེས་པ་བའེན་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་ཡུལ་སྤྱང་བ་དང་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་པ་ལ་སྐྱར་  
 བས་ཀྱང་གསུངས་པ་སོགས་ཚིག་ཟེན་སྐྱ་སྤྱི་མི་མཐུན་པ་མང་མོད། འདིར་ནི་ཚོས་རྗེ་དཔལ་ལྷན་  
 པས་ཞེས་ཏུ་དབྱེད་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་དང་དོན་མཐུན་པའི་ལུགས་སྐྱ་མདོ་ཅམ་བོའོད་པའོ།།

གཞུང་འདིར། ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ལ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྐྱར་ཞིང་གྲགས་  
 པ་དང་། ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་དང་། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་མི་གཞོད་པ་ཞིག་  
 དགོས་པར་གསུངས་ན། སྟོང་ཉིད་སྤྱང་བའི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས། འཇུག་པའི་  
 རྣམ་བཤད་ལས། འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་རྗེས་སོ་བའི་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སོ་སྐྱེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་  
 རྣམས་མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་པ་ཡིན་པས་མདོན་སུམ་དུ་མི་སྤྱང་ཡང་།  
 སྐྱིར་དོན་དམ་བའེན་པ་སྤྱང་བར་འདོད་དགོས་སོ། །ཞེས་པའི་གསུང་ཟེན་ལྟར། སྟོབ་པའི་རྗེས་  
 སོ་བའི་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོང་ཉིད་སྤྱང་བར་ཁས་སྤངས་ན། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་

བར་འགྱུར་བས། དེས་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ་ཞིང་། ཡིག་ཆར། དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱུ་  
མ་ལྟ་བུ་དངོས་རྟོགས་དང་སྟོང་ཉིད་ཤུགས་རྟོགས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ། ཡང་རྗེས་སློབ་ཡེ་  
ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་བདེན་སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་དགག་བྱ་  
བཀག་པ་སྐྱང་བ་དང་དགག་བྱ་བཀག་ཅོམ་མི་སྐྱང་བའི་བྱུང་བར་མི་འཐད་པར་ཐལ་བས་དབྱུང་  
དགོས། སློབ་པའི་རྗེས་སློབ་ཡེ་ཤེས་ལ་བདེན་སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་སློབ་ཁྲབ་པར་བཤད་  
པ་མང་ཡང་། རྗེས་སློབ་པའི་རྒྱུད་ན་མཉམ་རྗེས་གང་ཡང་མིན་པའི་འཕགས་ལམ་ཡོད་པས་དེའི་  
རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྲིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སློབ་སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་མི་སྐྱང་བྱུང་།  
སྟོང་ཉིད་སྐྱང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། སློབ་དེ་ལ་བདེན་བྱུང་བཀག་ཅོམ་སྐྱང་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་  
དོན་སྤྲི་སྐྱང་བར་འཛོག་པས་སོ། །ཁྲིཀ་ཆེན་གྱི་དོན་ཡང་འདི་སྐྱར་བཤད་ན་འགྲིག་གམ་བཏགས།

མཉམ་བཞག་གིས་བྱངས་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སློབ་ཡེ་ཤེས་  
ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པས། བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅའ་རྟོགས་པའི་སློབ་བཞག་ཚོགས་ །རྗེས་  
སློབ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་སློབ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་མིན་ཟེར་རྒྱུ་འདུག།  
སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པ་ཞིག་འཛོག་དཀའ་བ་དང་།  
སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སློབ་སྟོང་ཉིད་སྐྱང་བྱིན་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་  
སུ་འགྱུར་བས་སྟོང་ཉིད་སྐྱང་བའི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་ཞིག་འཛོག་དཀའ་སྐྱུམ། འོན་ཀྱང་རྟོག་  
པས་བཏགས་པ་ཅོམ་ཡིན་ན་ཐ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པས་ཁྲབ་སྟེ། ཐག་ཁྲ་སྐྱུ་དུ་བྱུང་  
བ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མས་གཞོན་པས་གཏན་མེད་དུ་གསུངས་  
པས་ཤེས་ཀྱིས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དགག་བྱ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་བ་བཀག་ཅོམ་  
ལ་སྟོང་ཉིད་ཅེས་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཅོམ་ཡིན་པས། འཛོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་  
སྐྱུ་སྤྲི་སྐྱང་བ་ལ་ཐ་སྐྱད་རྒྱུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྐྱང་ཞིང་གྲགས་པ་

ཞེས་སྐྱུང་ཚོག་གམ་སྐྱམ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།།

ཐལ་འགྲུང་བའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་མཚམས་ནི། ༡ ལུང་པོ་རྣམས་ལ་གང་  
ཟག་ཅེས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་གང་ཟག་ཅེས་པའི་ཐ་སྐྱད་གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་  
དེ་ལུང་པོ་རྣམས་སམ། དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པ་ཞིག་སྐྱམ་དུ་དཔྱོད་པ་ལྟ་བུ་ནས་འཛོག་པར་  
ལེགས་བཤད་སྟེ་པོར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། གཞུང་འདིར་སློབ་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱུང་བ་ཅམ་ཡིན་  
ནམ། དོན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་བྱུབ་བམ་སྐྱམ་དུ་དཔྱོད་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་ཚུལ་དུ་གསུངས་  
པའང་། དཔེར་ན་སྟོང་ལྷིང་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་ཚོག་པས་བཞག་པའི་ཚེ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་དོན་སྟོས་  
བཞག་པ་འདི་ཀའམ། འདི་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྐྱམ་དུ་དཔྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པ་ཅམ་  
གྱིས་མ་ཚིམ་པར་བཏགས་དོན་འཚོལ་བ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས། ཐ་སྐྱད་པའི་སྟོན་ཚེས་གང་ཡང་  
སྤྱོད་ཀྱིས་བཞག་པ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཇུག་པ་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་པའི་  
ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱུབ་མི་དཔྱོད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་སོ།།

ཐ་སྐྱད་དུ་གྲགས་པ་ཅམ་ལས་དོན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱོད་པ་མེད་པས་ཐ་སྐྱད་  
པའི་སྟོན་ལ་མ་དབྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྐྱད་  
གྱི་སྟོས་དབྱེད་པ་བྱེད་མི་རུང་བ་གཏན་མིན་ཏེ། ཞི་གནས་དང་ལྟ་བ་བསྐྱོམ་ཚུལ་མ་གཏོགས་པའི་  
འདིའི་ཚེས་སྟོར་པལ་མོ་ཆེ་དབྱེད་ནས་སྐྱོང་བར་གསུངས་པ་ཐ་སྐྱད་པའི་སྟོས་དཔྱོད་ཚུལ་ཡིན་  
པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་གཉེན་གན་པོ་རྣམས་གྱིས་དག་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་སོགས་གྱི་དོན་ལ་ཉིན་  
མཚན་སྟེ་ལ་ནས་དབྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་གྱི་སར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་  
གཞི་ཡོད་པས་གཞན་འགྲུང་གྱི་ཚོག་དཔྱོད་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་མོད། ལྷག་པའི་དེར་བཤད་  
པའི་ཐ་སྐྱད་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་རམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གནས་སམ་སྐྱམ་པའི་དོན་དམ་དཔྱོད་པ་དང་  
ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དཔྱོད་པའི་མ་བཞགས་པར་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་འདི་འབྲེལ་མེད་དམ་སྐྱམ། ཡིག་ཆར།

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་དང་། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཡོད་པར་གསུངས་  
པ་ལྟར། རྣམ་མཁུན་ཡིན་ན་བདེན་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་གཟེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་  
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དེ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དང་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྱུང་  
ཟེར་དགོས་པ་འདྲ། སྐབས་འདིའི་དོན་དམ་དཔྱོད་པ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་འཛོག་ཚུལ་སེམས་  
ཅན་གྱི་རྒྱུད་གཞིར་བཞག་དང་ལས་དང་པོ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་མངོན་ཏེ། ལུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་  
སྐྱས་པ་ན་འོ་ན་རྟ་ཡིན་ནམ་སྐྱང་པོ་ཡིན་ཞེས་དཔྱོད་པའི་དཔེ་བརྟན་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར།

སྟོན་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་མདོ་སྡེ་བ་དང་མ་ཐུན་པའི་དམིགས་རྒྱུན་འདོད་པའང་ཁོ་  
རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་བཞག་པ་མིན་ཡང་། བཏགས་དོན་  
འཚོལ་བའི་རིགས་པས་དབྱུང་དེ་རྙེད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས། ལུགས་འདིའི་  
དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དབྱུང་བ་ཁས་ལེན་དགོས། སྟོང་ཐུན་ལས། སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་  
གྱི་རྗེས་དབག་ཚད་མ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བར་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་མ་  
བྱུང་བའི་རྟགས་གྱིས། རྗེས་དབག་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་མི་འགྲུབ་ན། མིག་ཤེས་ལ་  
སྟོན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བར་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་མ་བྱུང་བའི་རྟགས་གྱིས། མིག་  
ཤེས་སྟོན་པོ་ལ་འཁྲུལ་བར་སྐྱབ་བྱས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྗེས་དབག་རྣམས་ཞེན་ཡུལ་  
ལའང་འཁྲུལ་བར་གསུངས། བྱུང་མཐའ་རིན་ཆེན་སྤེང་བར། སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དབག་དེ་  
སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་དེ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁ་ཅིག་རྗེས་དབག་དེ་སྐྱ་  
མི་རྟག་པ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་ཟེར་བ་སྤང་མོད། སྐྱ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་གྱིས་  
བྱུང་བར་སྤང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལ་འཁྲུལ་བར་འཛོག་ན། ཞེན་ཡུལ་ཡང་  
རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་བར་སྤང་བས་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་བཞག་དགལ། ལུགས་འདིར་རྗེས་དབག་  
རྣམས་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཀྱང་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འཛོག་པ་དང་། དབང་ཤེས་རྣམས་དེ་

དང་མི་འདྲ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར། གཞུང་ལས། སྤང་པོ་མི་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་  
 བེ་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཀྱང་དེའི་འཛིན་སྤངས་ལ་ཚད་མའི་གཞོད་པ་མེད་པས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་  
 པའམ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་པོའི་ཤེས་བ་རྣམས་ལེ་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཞེང་མ་འཁྲུལ་  
 པའི་ཆ་གཞན་ཡང་མེད་པས་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། སྤོང་  
 སྤྱིན་གྱི་གསུང་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུས་སམ་སྟུམ། དེས་ན་སྤོང་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་  
 ལ་སྤྱི་མི་རྟག་པ་རང་མཚོན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས།  
 རྗེས་དཔག་དེ་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་གྲུབ་ཀྱང་། དེས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་གཏུན་བསྐྱབ་  
 མི་རུས། ཚད་མ་པའི་ལུགས་ལའང་སྤོང་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱི་  
 རྟག་པ་སྤྱིན་མོང་མིན་པའི་རང་བཞིན་དེ་སྤྱིན་མོང་གི་རང་བཞིན་ཏུ་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་  
 པའི་རྟགས་ཀྱིས། རྗེས་དཔག་དེ་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་སྤྱི་རུས་ཀྱང་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་  
 སྤྱི་བེ་རུས་ཚུལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རི་བཞིན་མངོན་ཞེན་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པ་འཁྲུལ་བ་  
 ཡིན་པར་བཞེད། རྟག་ཏེ་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་ནི། རྟོགས་ན་འཁྲུལ་བ་ཚད་མ་མིན། རྣམ་པ་ལ་  
 བེ་སྤྱི་མེད་ཕྱིར། འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཡང་ཚད་མ་ཉིད། རྟོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དབྱ་ཚད་  
 རྟོགས་རྗེས་དཔག་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་འཛོག་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་ཡང་། རྒྱ་མཚོན་དེ་ཉིད་  
 ཀྱིས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་མི་འགྲུབ་པར་བཞེད་པ་ལ་ནི་འདྲ་བ་ཡིན་ལོ།།

ལུགས་འདིར་སྤོང་མི་གཤེས་ལྟ་བུར་སྤོང་པོ་རང་མཚོན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་ཡང་དེ་  
 ལྟར་མ་གྲུབ་པས། སྤང་ཡུལ་སྤོང་པོ་ལ་འཁྲུལ་བར་འཛོག་ཀྱང་དེ་ལ་ཚད་མར་འགོ་བ་མི་འགལ་  
 ཏེ། རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དེས་པ་འཛོན་རུས་པ་དང་། ཡུལ་དེར་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་  
 གཞོད་པ་མེད་པ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་དོན་ཏུ་བཞེད་པས་སོ། །ཤེར་རིན་པས། ཡུལ་དེར་  
 འཁྲུལ་དང་དེ་ལ་ཚད་མ་འགལ། རྟོགས་པའི་ལན་ཡང་འདི་ཀས་འཇུས་ཚུལ་ཤེས་སྤྱོད་ བྱམས་པ་

རིན་པོ་ཆེས་མཚན་པའི་སྐྱབས་ཚང་པའི་བརྒྱལ་ལན་ལས། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན།  
དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་པ་གཞུང་  
འདྲིར་མི་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ཀྱང་འཛིན་སྤངས་ལ་མ་འབྲུལ་  
བར་གསུངས་པ་དང་ཅུང་མི་མ་ཐུན།

བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་གཉི་ཟུག་གིས་ཀུན་  
ཏུ་བཏགས་པའི་དངོས་ཤོའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ། སྐྱབས་པ་དང་མི་སྐྱབས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་  
སློབ་འདོགས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད། གཉི་ཟུག་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་།  
གཉི་ཟུག་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། གཉི་ཟུག་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་  
ལྟོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་གཞན་དག་ཀྱང་གཉི་ཟུག་བདེན་འཛིན་  
བྱིས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་དངོས་ཤོ་སྟེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ། ཆགས་  
སྤང་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱབས་པ་དང་མི་སྐྱབས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་སློབ་  
འདོགས་པ་སྟེ་སློབ་འགྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད། གཉི་ཟུག་བདེན་འཛིན་ལས་  
ཐ་མི་དད་པ་སྟེ་མཚུངས་ལྡན་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཉི་ཟུག་བདེན་འཛིན་སྟོན་ཏུ་སོང་བ་  
ལ་བརྟེན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། གཉི་ཟུག་བདེན་འཛིན་དེ་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་  
རོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་འགྲེལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟེ། འཇུག་པའི་རྟེན་གཞན་ལས། ཆགས་  
སོགས་རྣམས་གཉི་ཟུག་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པ་ལྟེ། གཉི་ཟུག་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏུ་འཇུག་  
གི་དེ་དང་བྲལ་བར་མི་འཇུག་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་དར་རྟེན་ལས། ཆགས་  
སྤང་གཉིས་ཀའི་འཛིན་སྤངས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྤངས་འབྲེས་པའི་རྒྱལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །  
ཞེས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའོ། །རྟེན་གཞན་ལས། ཡིད་ཏུ་འོང་མི་འོང་གི་ཁྱད་པར་སློབ་འདོགས་པ་  
ལྟོ། །ཆགས་སྤང་གཉིས་སྟེ་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས། ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་



སྤངས་སྟོན་པ་མིན་འོ། །ཞེས་པའི་དོན། འབྲེལ་པར། སྤྲུལ་པ་དང་མི་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་  
 བྱུང་བར་སྐྱོ་འདོགས་པ། ཞེས་པའི་གཞུང་ཚིག་འདི་ཆགས་སྤང་གི་རྒྱ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སྟོན་  
 པའི་གཞུང་ཡིན་གྱི། ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀྱི་འདྲིན་ཚུལ་སྟོན་པ་མིན་ཞེས་པའོ། །འདིས་ཆགས་  
 སྤང་གཉིས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་བྱུང་བར་སྐྱོ་འདོགས་པའི་འདྲིན་ཚུལ་མེད་པར་སྟོན་པ་  
 གཏན་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་དེ་འདྲའི་འདྲིན་ཚུལ་ཡོད་པའི་རྒྱུ། རྗེ་གཞེན་རང་ལས། ཚུལ་མིན་  
 ཡིད་བྱེད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཡུལ་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། མི་འདོད་པ་རྒྱབ་གྱིས་  
 རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆགས་པ་དང་སྤང་བར་འགྲུབ། ཞེས་ཆེས་གསལ་བས་སོ། །དེས་ན་  
 འབྲེལ་པའི་གཞུང་དེས་བདེན་འདྲིན་དང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དང་། ཆགས་སྤང་སོགས་སྐྱེ་ཚུལ་  
 རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ་སྤྱར་ན་འགྲིགས་པའི་ཚུལ་གཞུང་འདི་དང་རྗེ་གཞེན་ལ་བསྟུན་པས་ཤེས།

ཆགས་སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེན་འདྲིན་དང་མཚུངས་ལྡན་  
 དུ་ཁས་སྤངས་སྟོན། དེ་ཐམས་ཅད་བདེན་འདྲིན་དུ་ཐལ་ཏེ། བདེན་འདྲིན་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་  
 དགོས་པས་སོ། །དེགས་སྐྱེ་སྐྱེའི་བཤད་རྒྱུན་ལའང་བདེན་འདྲིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་  
 སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་བདེན་འདྲིན་ཡིན་པ་དང་། ཏྲག་འདྲིན་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ཏྲག་  
 འདྲིན་ཡིན་པ་དང་། བདག་མེད་ཏྲོགས་པའི་སྐྱོ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་བདག་མེད་ཏྲོགས་པའི་  
 སྐྱོ་ཡིན་པ་སོགས་འདྲིན་ཚུལ་གྱི་མིང་བཏགས་པ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་དེ་  
 དང་དེ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། གཉི་སྤྲུལ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཡང་གཉི་སྤྲུལ་ཡིན་མི་དགོས་པ་དང་།  
 ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ཤེས་རབ་ཡིན་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཟེར་རྒྱུ་འདུག །ཡང་སྤྲུལ་  
 མོང་མིན་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བདེན་འདྲིན་ཡིན་ན་མོངས་ཅམ་གྱི་མ་རིག་པ་ལའང་བདེན་  
 གྲུབ་གྱི་འདྲིན་ཚུལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་སྟོན། འདྲིན་ཚུལ་མེད་པའི་མ་རིག་པ་མ་  
 ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཟེ་ཚོམ་ལ་དེ་འདྲའི་འདྲིན་ཚུལ་ཡོད་ན་སྐྱོ་ཅེ་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་

བ་དང་། མཐར་ལྷའི་ཆད་ལྷ་དང་། ལྷར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྷ་ལ་བདེན་པར་བྱུབ་པའི་འཛིན་ཚུལ་  
ཡོད་ན་སློབ་འདོགས་སུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཆགས་སྤང་སོགས་འགའ་ཞིག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཉི་  
སྟུག་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཡང་། ཉོན་མོངས་ལ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་ཁྲབ་པ་ཁས་མི་ལེན་  
ཟེར་རམ་བརྟག། ཡང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཆགས་སྤང་སོགས་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་  
བ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ན། ལུན་མོང་མིན་པའི་ཉོན་མོངས་སུ་ཐལ་བ་དང་། དེ་རྣམས་དེས་  
དངས་པ་མིན་ན་བདེན་འཛིན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལུས་ལ་  
ལུས་དབང་རི་བཞིན་དུ། གཉི་སྟུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་  
སོགས་ལ་ལན་རི་ལྟར་གདབ་དབྱེད། དོགས་པ་འདི་རྣམས་ཚོས་ཇི་དཔལ་ལྡན་པའི་འཇུག་པའི་  
ཚིག་འགྲེལ་དུ་བྱུང་ཙམ་འདུག །

ཆགས་སོགས་རྣམས་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་མིན་པར་ཐལ་  
ལོ་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་རྣམས་བདེན་འཛིན་ཡིན་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་  
གཉི་སྟུག་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་  
པ་ཡིན་བྱས་ན་བདེ། ཡང་གོང་ལྟར་དང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱིས་དངས་ཤིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་  
སློབ་ཏུགས་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་གཞིར་བྱས་ཏེ། ལོག་པར་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་  
དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ན། ལོག་ཤེས་ལ་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་ཁྲབ་པར་འགྱུར་  
བས་དེ་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལོག་ཤེས་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན། དེ་  
ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷན་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བར་ཡང་ཐལ་བ་དང་།  
ཆགས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་སྟོབས་རེའི་གཉེན་པོ་དང་། གཉི་སྟུག་གི་གཉེན་པོ་ཅི་  
ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བཤད་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་  
གཉིད་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་

དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཆགས་སྣང་སོགས་གྲོགས་སྟོབས་གྱིས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་  
 ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་ཙུ་བར་ཁས་སྒྲངས་ན་ཐལ་ཆེན་པོར་འགོ་ཡང་། རིག་པ་ཡི་ཤེས་གྱི་འགལ་  
 རྒྱ་དང་འཁོར་བའི་ཙུ་བའི་འཛོག་རྒྱུའི་བདེན་འཛིན་ནི། རང་སྟོབས་གྱིས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་  
 གཉི་ལྷག་ལ་ངོས་བཟུང་ན་བདེའམ་སྟམ་ཞིང་། འདོད་ཆགས་རེ་ཞེག་མགོ་གཞོན་བྱེད་གྱི་གཉེན་  
 བོ་མི་སྤྲུག་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཞེ་སྣང་གི་གཉེན་པོ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐམས་  
 ཅད་གྱི་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཉི་ལྷག་གི་གཉེན་པོ་སྟོང་ཉིད་  
 སྐྱོམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གྱི་གཉེན་པོར་འགོ་བའི་དོན་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་བྱས་  
 བ་དགོངས་པར་འགོ་འཇགས། ལོག་ཤེས་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཁས་སྒྲངས་  
 བ་དོགས་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཆགས་སོགས་ལ་བདེན་འཛིན་དང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་འཛིན་ཚུལ་  
 གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་བྲངས་པའི་སྐྱ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་བདེན་འཛིན་དང་  
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྟག་འཛིན་ཡིན་པས། བདེན་འཛིན་དང་རྟག་འཛིན་གཉིས་ཀར་ཐལ་བ་དང་། དེ་  
 ལྟ་བུ་རྟོག་པ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཐལ་བ་སོགས་ལ་ལན་གང་འོས་  
 དཔུང། གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་མཛེས་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་མོད་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་  
 འཛིན་སྟངས་ནི། མཛེས་པའི་བྱུང་པར་དངོས་གནས་ལ་མེད་པ་ཞེག་སྟོ་བཏགས་པ་ལྟ་བུར་གོ་  
 དགོས་ཤིང་། ཚོད་ཆེ་མཛེས་པའི་བྱུང་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པར་སྟོ་བཏགས་པ་ཞེས་སྐྱུར་ན་  
 འཛིན་བདེ། ཡིག་ཆར་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་པའི་དུག་གསུམ་སྟོག་གྱུར་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་  
 ས་བོན་གྱི་ཆ་ལ་དགོངས་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། ཉོན་མོངས་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲངས་ན་དཔུང་བྱ་མང་།

འདིར་ཆགས་སྣང་སོགས་གྱི་འཛིན་སྟངས་རིགས་པས་སུན་དབྱེད་རུས་པར་གསུངས་  
 པ་བདེན་འཛིན་དང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ལ་སྐྱུར་ན་འཆར་སྟེ། སེམས་དགའ་བའམ་  
 དང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ཡུལ་དེ་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་ཁོ་ན་

ཡིན་གྱི་དང་པ་མིན། དང་པ་ལ་དགོ་བས་ཁྲབ་པས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བདེན་འཛིན་མེད།  
དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་སོགས་གཞན་ལྟམས་ལ་འདུལ་འདྲ། འདིར་  
སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་། རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་པའི་དོན་ལྟམས་ལྟམ་  
པར་འཛོག་པ་ཆེས་དཀའ་བར་གསུངས་པ། ཤེར་རིན་པའི་གྲུབ་འབྲེལ་དུ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་  
སྐྱེད་པ་བཏབ་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ལྟར་སྤང་འགོད་ལུགས་ལ་དཔག་ཅེས་ཤེས་སྒྲ། ལྷ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་  
ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་སྐྱེ་བའི་ལྷ་ལ་ལྷ་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་བས་གོ་སྐྱེ་བར་སྤང་  
བས་དོགས་གཅོད་མི་དགོས་སྟེ།

རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་དམ་མེད་དེས་ན་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་  
སྟེ། གཞུང་ལས། དེ་འདྲ་བའི་དངོས་མེད་ཀྱང་འགོག་གོ། །ཞེས་པ་དངོས་མེད་རང་དོས་ལྟས་  
གྲུབ་པ་འགོག་པའི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་ན་བདེ། ཅེ་ལེ་ལས། གལ་ཏེ་སློང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །ཅེས་སོགས་  
ཚིག་གསལ་དུ་སློང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཉེན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐྱེས་པ་མི་  
རིགས་པར་བསྟན་པ་ལ་སྐྱེད་པའི་འགྲུ་སྟོན་ཞི། གལ་ཏེ་སློང་བ་ཉིད་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་  
ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ཉེན་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་སློང་བ་མིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་འདྲ་  
འདིར་སློང་བ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པས་  
བདག་གིས་མི་སློང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ན། སློང་བ་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་གལ་  
འགྲུར་ཏེ་མི་འགྲུར་ཞེས་རྗེ་གཞུང་ལས་གསུངས། དེས་ན་རྟེན་པ་དང་པོའི་སློང་མིན་ཞེས་པ་ཚོས་  
ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་སློང་བ་མིན་པ་དང་། རྟེན་པ་གསུམ་པའི་མི་སློང་ཅུང་ཟད་ཅེས་པ་སྤྱིར་རང་  
བཞིན་གྱིས་མི་སློང་པའི་ཚོས་གང་ཡང་མེད་པ་ལ་སྐྱེད་དགོས།

རྗེ་གཞུང་དུ། སློང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེའི་ཉེན་ཚོས་ཅན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེས་  
པར་འདོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། ཉེན་ཚོས་ཅན་མེད་པར་བརྟེན་པའི་ཚོས་གནས་མི་སྤྱིད་

ས་སོགས་བཀོད་པ་ཚིག་གསལ་གྱི་དོན་འགྲུལ་བ་དང་། རོ་ནང་པའི་འདོད་པ་ལ་གཞོན་གྱིང་དུ་  
མཛད་པར་མངོན། ཡང་རྟེན་ཆེན་ལས། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་རླུབ་པས་གྱིང་པ་འགལ་བའི་  
ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ལ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀ་མ་བྱུང་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ། བྱང་ཐང་  
དཀའ་འགྲུལ་དུ་དགག་བཞག་མང་པོ་མཛད་པའི་ལན་དུ། རབ་འབྲུམས་པ་ཆེ་བརྟན་སོགས་ལ་བ་  
སྐྱེང་མང་བ་གཞན་ལས་ཤེས།

གཞུང་ལས། ལྷ་གུའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལྷ་གུའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་  
ཡང་། ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི་ལྷ་གུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལྷ་གུའི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རང་  
བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་ཡང་། ལྷ་གུ་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལྷ་གུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་རང་ངོས་  
ནས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ་སྟུམ་དུ་འཛིན་པ་ཞེས་སྟུར། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལྷོང་མིན་མེད་  
པར་སྐྱོང་བ་ནི། ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། རྣམ་པའི་འགྲུལ་བ་དང་། རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོའི་འགྲུལ་  
བ་སྐྱེང་འཆད་ན། དགག་བྱ་སྐྱོང་བ་མིན་པ་ལ་མ་སྐྱོས་པའི་འགོག་གྱིང་སྐྱོང་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་  
ཡིན་པས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྐྱོང་བ་ཞེས་  
བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་  
ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་སྐྱོང་བ་ཉིད་མིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་དེའི་གཉེན་  
པོ་སྐྱོང་བ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་བ་མིན་པ་མེད་པར་སྐྱོང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ལས་འབྱུང་  
བར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་ཤོས་དགག་བྱ་སྐྱོང་མིན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར། དེ་འགོག་  
གྱིང་གྱི་གཉེན་པོ་སྐྱོང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཇི་སྟེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་  
རོ། །ཞེས་པའོ། །རྣམ་པའི་འགྲུལ་པར་ཡང་། གཅིག་ཤོས་ཞེས་པ་སྐྱོང་བ་མིན་པ་ལ་སྐྱུར་བས་འདི་  
ཀ་བཞིན་འཐད་དམ་སྟུམ་ལོ། །ཡོད་པ་མིན་པའི་སྤྱི་ནི་སྤྱི་འདུའི་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་སྐྱོང་བ་

རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་སྣོང་མིན་གྱིས་གཉེན་པོར་མི་འདོག་པའི་དཔེའོ། །དར་ལྷིག་ཏུ། གཅིག་ཤོས་གཞི་ཚོས་ཅན་བདེན་བྱུང་ནི་མེད་པར། དེ་འགོག་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་བདེན་བྱུང་འགྱུར་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ཅུ་ཤེད་དོན་དང་མཐུན་པར་བཀའ་བ་ཡིན་ཚོད་དུ་མངོན་ཡང་། ཚོས་ཉིད་ལ་ཚོས་ཅན་འགོག་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་ཟེར་དོན་དཔྱད།

དངོས་སྐྱབ་ནམས་གྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྗོད་པའི་ཆེག་གྱང་རང་བཞིན་མེད་པས་རང་བཞིན་རྫོག་མི་རུས་པར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་རྗེས། ཚོད་བརྗོག་ལས། དེ་སྐྱེ་མ་འབྱེན་ལྟ་བུའི་ཞེས། །ཁྱོད་རྫོ་སེམས་ན་འདི་མི་འཐད། །འདི་ལ་སྐྱེ་ནི་ཡོད་པ་ཡིས། །འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་དེ་བརྗོག་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། དངོས་སྐྱབ་ན་རེ། སྐྱེ་མ་འབྱེན་ཞེས་སྐྱས་སྐྱབ་བརྗོག་པར་བྱེད་པ་བཞིན། ཚིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེས་དངོས་པོ་ནམས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་བརྗོག་པའམ་རུང་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། སྐྱེ་མ་འབྱེན་ཞེས་སྐྱབ་བྱུང་བའི་སྐར་སྐྱབ་འགྱུར་བ་བརྗོག་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རྫོག་བྱེད་གྱི་ཆེག་གྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད། དངོས་པོ་ནམས་གྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། དཔེ་དེ་དང་ག་ལ་མཚུངས་ཞེས་བཀག་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྐར་ཡང་། སྐྱེ་མ་འབྱེན་ཞེས་བྱ་བཞིན་ཞེས། །ཁྱོད་གྱིས་གང་བརྗོགས་དཔེ་འདིས་མིན། །དེ་ནི་སྐྱེ་ཡི་སྐྱབ་བརྗོག་པས། །འདི་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཁྱོད་གྱིས་བཀོད་པ་དེ་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། སྐྱས་སྐྱབ་བརྗོག་པར་བྱེད་པ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཞེས་པས་ཆེག་གི་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་དང་ངེ་ལྟར་མཚུངས། ལྷ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གྱིས། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་ལ་བརྗོག་པར་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསལ་ཏེ་ཆེག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་གྱིས། ཅི་སྟེ་དངོས་པོ་ནམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྗོག་པར་བྱེད་ན། སྐྱས་སྐྱབ་བརྗོག་པར་བྱེད་པ་དང་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་འགོ་བས་དཔེ་དེ་འཐད་པར་ཡང་འགྱུར་ན། ཆེག་རང་བཞིན་



མེད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་འགོག་པར་བྱེད་མི་རུང་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པར་  
བཀག་ན་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད། ཞེས་པའོ། ཚེད་བརྗོག་རང་འགྲུལ་དང་  
བསྐྱར་ནས་དབྱུང་བ་བཀྲིས་ཁུལ་ལགས་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་རྒྱངས་ཤིག།

གཞུང་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་པར་བལྟ་རུང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ།  
ཤེར་སྡིང་སོགས་ལུང་གསུམ་ཅོམ་དངས་ནས་ལུང་ཁུངས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གསུངས་པ་དགོངས་  
དག་པར་སྒྲུབ་སྟེ། ཚེད་བརྗོག་རང་འགྲུལ་ལས། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་སྟོང་བ་ཉིད་ཏུ་སྐྱ་  
ཡི། སྟོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྐྱ་བ་མ་ཡིན། ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མཐའ་  
ཡས་སོ། །བྱང་ཚུབ་གྱི་ཚོགས་ལས། རང་བཞིན་མེད་པས་སྟོང་ལ་སྟོང་བ་ནི། །ཡིན་དང་མཚན་  
མས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་གྱུར། །ཞེས་པ་ངོ་མོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་  
རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་པ་སྟེ། ཀར་བ་སྲི་མ་གཉིས་ལའང་འགྲེ། ཡིན་དང་། ཞེས་པ་ནི་དང་སྐྱ་འབྱེད་  
སྲིད་རྒྱ་མཚན་ཆེ་སྐབས་གདམས་ངག་ལྟ་ལ་འཇུག་པའི་ནང་ཚན་རྒྱ་མཚན་ལ་འཇུག་པའོ།།

དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཁྱབ་རྒྱུ་བ་དགག་པའི་སྐབས། འདིའི་ཕྱོགས་སུ་མས་བྱུང་པར་  
གསུམ་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་དབྱུང་པའི་ལུགས་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་སྐྱོ་བཏགས་ཞིག་  
ཏུ་འདོད་པར་མངོན་ཏེ། དེས་དེ་ཚོས་ཉིད་དུ་འདོད་ན་རང་ལུགས་ལའང་གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་  
སུ་བྱུབ་པས་སྟོང་བ་ཡོངས་བྱུབ་དང་། ཡོངས་བྱུབ་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་སུ་འཇུག་  
འགྲུལ་ལས་གསུངས་པའི་སྲིད་སྟུང་ན། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་སྐབས་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྲིད་  
གྱི་ཞེན་ལུམ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་འབྲ་དགག་བྱར་མི་  
འཛིག་ཟེར་དགོས། ཕྱོགས་སུ་རང་བཞིན་བྱུང་པར་གསུམ་ལྡན་དེ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཞིག་  
ཏུ་འདོད་པ་འབྲ་ཡང་། རང་ལུགས་ཚོས་ཉིད་ལ་བྱུང་པར་དེ་རྣམས་བཞེད་པར་སྒྲུབ་། འོ་ན་འདིར་  
རང་བཞིན་བྱུང་པར་གསུམ་ལྡན་དེ་བྱུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་ཁོ་ནས་བཏགས་པར་གསུངས་པ་རི་སྟུང་།



མེ་ལ་མི་འབྲུལ་ཞེས་པའོ། །ཉི་ཁྲི་བྱམས་ཁུས་ཀྱི་ལེའུར། ཚོས་ཐམས་ཅད་སློབ་བར་གསུངས་  
 པ་བཙུག་མའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི་མིང་གིས་བཏགས་ཅོམ་གྱི་བཙུག་མ་ཡིན་ལ། ཚོས་ཉིད་མ་  
 བཙུག་པ་གསུངས་པ་ནི་ཚུའི་ཚ་བ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་སྤར་མེད་གསར་དུ་བྱས་པའི་བཙུག་མ་  
 མིན་པའི་དོན་ཡིན་པས་མི་འདྲ། ལྷ་གྲུ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་སྤོང་ལ་དང་། དེ་འགགས་པའི་རྗེས་  
 ལྷ་གྲུ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཚོས་ཉིད་དང་། ཚོས་ཅན་ལྷ་གྲུ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་གང་ཡང་མེད་ཟེར་  
 དགོས་པས་ལྷ་གྲུ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཚོས་ཉིད་དེ་སྤར་མེད་གསར་དུ་བྱུང་བ་དང་གསར་དུ་ཡོད་  
 པ་ཡིན་ཡང་། སྤར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་དང་གསར་དུ་བྱས་པ་མིན་པ་དང་། དེ་འདྲའི་ཚོས་  
 ཉིད་དེ་སྤར་ཡོད་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཀྱང་། གསར་དུ་ཞིག་པ་དང་འགགས་པ་མེད་པར་ཁས་  
 རྒྱུ་ལ་ལྷ་གསུངས་བདེ། དེས་ན་ཚོས་ཉིད་སྤར་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བ་ཡོད་ཟེར་དགོས་སམ་སྐྱེས།  
 ཚིག་གསལ་ལས། སྤར་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབང་  
 དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་ཚུལ་ཤེས་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་འབྱུང་བའི་དོན་ལ་  
 འཆད་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་པལ་ཆེར་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་  
 འབྲེལ་ལ་སྤར་བ་དང་། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་  
 ལས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་མ་མཚོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་  
 དང་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་ལྷ་བྱ་པན་ཚུན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་  
 པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྱུང་དུ་བཞག་ཚོག་པར་ཅ་ཤེའི་རྟེན་ཆེན་དུ་གསུངས། མདོ་  
 ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་  
 དོན། མཚོང་ལས། འདིར་ནི་འབྱུང་བ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །བྱུང་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་  
 འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་བྱུང་བ་འབྲས་བུ་ལ་སྤར་བའང་འདུས་བྱས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས། རིན་  
 ཆེན་སྲིང་བ་ལས། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་དཔེར། །རིང་པོ་ཡོད་ན་སྤང་དུ་བཞིན། །ཞེས་སུ་

ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་དཔེ་དང་། འདི་སྐྱེས་པས་ན་འདི་སྐྱེ་དཔེར། །མར་མེ་བྱུང་བས་འོད་བཞིན་ནོ།།  
ཞེས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་དཔེ་སྟེ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་གསུངས། ཚོས་ཉིད་ཀྱང་རང་  
གི་གདགས་གཞི་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་ལྟོས་གྲུབ་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་མོད། འདིར་  
ལྟོས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐག་པ་ཁྲུ་གང་བ་དེ་རིང་པོར་འཛོག་པ་མཐོ་གང་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་  
ནས་འཛོག་གི་ །དེ་ལྟ་བུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རིང་པོར་དེས་པ་མིན་ཏེ། འདོམ་གང་བ་  
ལ་ལྟོས་ན་སྤང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །བདེན་མེད་མེད་རང་བཞིན་དུ་འཛོག་པ་ཚོས་གཞན་ལྟོས་  
ས་དེ་འབྲ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་མིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེད་རང་བཞིན་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་  
དུ་སྟོང་སྐྱབ་ལས་གསུངས།

ཚིག་གསལ་དུ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པར་མ་གྱུར་པ། ཞེས་གསུངས་པ་  
ཙ་འབྲུག་གི་རྟེན་ཆེན་གཉིས་སྤུའང་སོར་བཞག་མཛད་པ་དང་། འདིར་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ནི་རྒྱ་  
རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པའོ་ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། གང་ཞིག་གི་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་གང་ཡིན་  
པ་དེ་ནི་དེའི་བདག་གི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རེ་ཞིག་པའི་བརྟན་པོ་རང་དབང་མེད་པ་ལྟ་བུའོ།།  
ཞེས་གཡར་པོ་ལྟ་བུའི་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ནི། རང་བཞིན་དུ་འཛོག་རྒྱུའི་བདག་གི་བ་མིན་  
པར་གསུངས་པ་དང་། ཚུ་རོལ་དང་པ་རོལ་ལས། རིང་པོ་དང་སྤང་དུ་ལྟར་ཞེས་དཔེ་བཀོད་པ་  
སོགས་ལ་དཔག་ན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་  
དང་། ལྟོང་སྐྱབ་ཀྱི་གསུང་ཟིན་ལྟར་ལྟོས་ལུལ་གྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་དུ་བཞག་  
པ་ཙ་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་དུ་བཞག་མི་རུས་པ་མིན་པ་སྟེ། འབྲེལ་ལྷགས་གཉིས་  
དགོས་སམ་དབྱེད།

བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྟོང་ཞིང་། །ཞེས་པའི་རྟེན་ཆེན་ལས། རྟག་པའི་  
བདག་ཙ་མ་ཞིག་སྟོང་བ་སྟེ་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས། འབྲུ་གཉེར་གཞན་མཚན་

ལྷན་གྲུས་ཚོགས། །གཞུང་ལས། ལྷོ་བྱུང་དུ་རང་བཞིན་ཁས་སྲུངས་པ་ཞེས་པའི་ལྷོ་བྱུང་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། །འཇུག་འགྲུལ་ལས། ལྷོ་བྱུང་དུ་བཙུགས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་འཕྲོས་སྟེ། །བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་སྣོས་ནས་ཞེས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བཞག་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །འཇུག་འགྲུལ་ལས། རང་བཞིན་འདི་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འདར་ཞུས་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་ནི་སྣོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱུང་གི། བ་རོལ་པོ་དངོས་སྣོབ་གཞན་ཡང་དོན་འདི་ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པར་བྱས་པས་རང་བཞིན་འདི་ནི་བཅུད་པའི་མཐར་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཞུས་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་དབྱུ་མ་པས་སྤྱོད་དངོས་སྣོབ་པ་ལ་བཅུད་པའི་མཐར་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་སྤྱེད་བྱས་པའི་དོན་ནོ། །

གཞུང་ལས། གཉིས་སྣང་དེ་མ་ལོག་པས་སྣོང་ཉིད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་བཏགས་པ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན། ལམ་རིམ་རྒྱུད་བར། དོན་དམ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས་ཡུལ་ཅན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྣོང་ཉིད་གཟེགས་པའི་རོང་བདེན་པ་དང་། གཉིས་སྣང་གི་སྣོས་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱས་པས་དོན་དམ་དངོས་དང་། རིགས་ཤེས་རྗེས་དབག་ལྟ་བུའི་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་རང་གི་ཡུལ་དུ་བདེན་པའི་སྣོས་པ་འགོག་བྱས་ཀྱང་གཉིས་སྣང་གི་སྣོས་པ་གཅོད་མི་བྱས་པས། །འདི་གཉིས་ལས་འདས་པའི་དོན་དམ་དང་རྗེས་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་འཕྲོས་སྟེ། ལྷོང་ཉིད་དེ་རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་རོང་ནི་སྣོས་པ་གཉིས་ཚར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་ཡིན་ལ། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་རོང་ནི་སྣོས་པ་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཙམ་དང་བྲལ་བས་སྣོས་པ་གཉིས་ཚར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་མིན་གྱི། ལྷན་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་མིན་ཟེར་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ལྷོང་ཉིད་དེ་རིགས་ཤེས་རྗེས་དབག་གི་རོང་སྣོས་པ་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཙམ་ལས་སྣོས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་མིན་སྟབས། ལྷོས་པ་གཉིས་ཚར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དང་རྗེས་མཐུན་སྟེ་མཐུན་

བ་ཡིན་པས་བཏགས་པ་བར་བཤད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་མིན་པར་  
སྟོན་པ་མིན། ཞེས་པའོ།།

སྟོང་ཉིད་དེ་སྟོས་པ་སྟོགས་གཅིག་ཙམ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་རྗེས་མ་ཐུན་པ་དང་། སྟོས་  
པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པར་འབྲུག་པ། རིགས་ཤེས་རྗེས་  
དགག་གི་དོར་སྟོས་པ་སྟོགས་གཅིག་ཙམ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་དང་། རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་གི་  
དོར་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་སྟབས། དུལ་སྟོང་  
ཉིད་གི་སྟེང་ནས་དངོས་དང་རྗེས་མ་ཐུན་པའི་ཁྲད་པར་འབྲེད་མི་བྱས། དེས་ན་ལམ་རིམ་ཆེན་  
མོའི་དོན་འགྲུབ་སྲིད་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དུལ་ཙམ་གཉིས་གིས་གཟིགས་ཚུལ་གི་ཁྲད་པར་ཙམ་  
ལས་དབྱེ་བ་གཞན་འབྲེད་དཀའ་སྟོན། ལམ་རིམ་ཚུང་བ་ལས། ལྟོ་འགའ་ཞིག་གི་དོར་གཉིས་  
སྟངས་གི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མ་གཏོགས་པ། བདེན་སྟོང་དེ་སྟངས་པའི་སྟོས་པ་ཐམས་  
ཅད་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་པས། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་གཉིས་སྟངས་གི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་  
བྲལ་དགོས་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མིན་འོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་དེ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའི་  
དོར་གཉིས་སྟངས་གི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མ་གཏོགས། སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་  
བའི་ཆོས་ཉིད་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཅུ་ཤེད་རྟེན་ཆེན་ལས། དེ་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་  
ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་དོར་གཉིས་སྟངས་གི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ལ་  
བྱ་ཡི། སྟངས་པའི་སྟོས་པ་མེད་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཙམ་སྟངས་པའི་སྟོས་  
པ་གཉིས་ཡ་མི་འབྲེད་པས། དོན་དམ་བདེན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་རོ། །ཞེས་དབུ་མ་  
རྒྱན་དང་སྟངས་བཟ། དོན་དམ་དངོས་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་བཤད་པའི་དོན། མཉམ་  
བཞག་གི་དོར་གཉིས་སྟངས་བྱུང་བའི་དོན་དུ་བྱས་ན་རུང་གི། །སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱ་ན་ཆོས་  
ཉིད་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་རང་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་གིས་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཙམ་དེ་དང་དེ་མ་



རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་དགོས་སྐབས། རང་རང་གི་ཚོས་ཅན་དེ་གཉིས་ཚོས་གྱི་སྟོས་པར་  
འཛོག་ལ། ཚོས་ཉིད་དང་ཚོས་ཅན་གཉིས་སྣང་གི་སྟོས་པ་གཉིས་ཡ་བུལ་བ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར།  
སྟོས་པ་དང་བུལ་བ་ཡེ་མེད་པས་ན། བྱོད་གྱི་འདོད་པ་ལྟར་ཚོས་ཉིད་ལ་སྟོས་བུལ་དགོས་ཕྱིན།  
དོན་དམ་བདེན་པ་གཏམ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་བསྟན་པར་བསྟོན་དུ་མེད་དོ།

དེས་ན་གཞན་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་ལྟར་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་  
ཚོས་ཉིད་ཁས་ལེན་མི་རུང་ཚུལ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ། ཚོས་རྗེ་དཔལ་ལྡན་པའི་བདེན་གཉིས་སྟུ་རྟེན་གྱི་  
ཚེན་གྱི་ལྷང་འདིའི་དོན་འདི་ལས་གཞན་དུ་བཤད་པ་དཔྱད། གཞུང་འདིར། རིགས་ཤེས་རྗེས་  
དཔག་གི་དོར་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཚོས་སོགས་ཀྱི་གཉིས་སྣང་མ་ལོག་པས་དེའི་རྗེད་དོན་སྟོང་ཉིད་དེ་  
དོན་དམ་བདེན་པ་བཏགས་པ་བར་གསུངས་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་  
ལོག་པ་ཅམ་ལ་འཛོག་པར་བཤད་པ་སོགས་གསུང་ཟིན་ལྟར་མ་བཟུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལམ་  
རིམ་རྒྱང་བར། ཚུལ་འདིས་ལམ་རིམ་རྒྱས་པར་འདི་དག་གི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ཡང་ཞེས་དུ་  
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དབུ་མ་རྒྱན་སོགས་  
སྟུ། དོན་དམ་དངོས་དང་རྗེས་མ་བྱུན་པ་གསུངས་པའི་དོན། རིམ་བཞིན་བདེན་གྲུབ་བཞག་ཅམ་  
གྱི་མེད་དགག་དང་། ལྟར་སྟོང་ཚོགས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱུར་ནས་བཤད་ཀྱང་རུང་ཚུལ་གོང་དུ་  
བཤོད་ཟིན་ལྟར་དོ། །སྟོས་པ་དང་བུལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཚོས་ཅན། བྱོད་མཉམ་བཞག་གི་དོར་ཡོད་  
པར་ཐལ། མཉམ་བཞག་གི་དོར་བྱོད་ཡོད་པའི་བྱིར་ན། མ་འཁྲབ་ཟེར་དགོས་སམ་སྟུམ།

གཞུང་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་འདི་དག་  
བྱུང་གཞིར་བྱས་པའི་སྟོང་དུ་བྱུང་ཚོས་སྟུ་ཡོད་པས། རྫོག་གཅིག་གི་ཡུལ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་  
མི་འགལ། ཞེས་པའི་དོན། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དོར་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཚོས་ཡོད་པའི་དོན་དུ་  
གོ་མི་རུང་སྟེ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དེས་དོ་པར་ཞོག །སྣང་དོར་ཡང་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་

བཀག་ཅོམ་ལས་གཞན་པའི་མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབ་པ་གང་ཡང་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་སྲིད། འོ་  
 བ་རྗེས་དབག་དེ་ལ་སྣོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྲིད་ཡང་མི་སྣང་ངམ་ཞེས། ཡིག་ཆར། རྗེའི་གསུང་དུ་གཉིས་  
 སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མར་གསུངས་པ་ཁུངས་སུ་མངོན་ནས་  
 སྣོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྲིད་རིགས་ཤེས་རྗེས་དབག་གི་གཞལ་བྱར་གསུངས། ལ་ལས། རིགས་ཤེས་  
 རྗེས་དབག་གིས་སྣོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྲིད་རྟོགས་ཀྱང་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་རྟོགས་པ་མིན། ཞེས་  
 ཞེས་ཆ་བྱེད་པ་མཐོང་མོད། ཅུ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་  
 མེད་དོ་སྣམ་དུ་བརྒྱུང་བ་ཅོམ་མ་གཏོགས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཞན་གང་དུ་  
 ཡང་མི་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་ན་ཆོས་གཞན་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཕངས་པས་གཞལ་  
 བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། དེས་དགག་བྱ་བཅད་ཅོམ་ལས་གཞན་པའི་མ་  
 ཡིན་དགག་སོགས་རྟོགས་ན་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་འཕངས་པས། རྗེད་དོན་དེ་  
 མེད་དགག་མིན་པར་འགྱུར་སྟབས། དོན་སྲིད་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྟོགས་ཤུགས་རྟོགས་གང་དུ་  
 བཞག་ཀྱང་དོགས་པ་ཆེ་བར་སྣང་། གཞན་ཡང་། རིགས་ཤེས་དེ་ལ་བདེན་བྱུང་བཀག་ཅོམ་ལས་  
 ལོགས་སུ་དོན་སྲིད་སོགས་སྣང་ན། དགག་བྱ་བཅད་ཅོམ་སྣང་བ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རིགས་  
 ཤེས་དེར་དགག་བྱ་བདེན་བྱུང་བཅད་ཅོམ་སྣང་བ་ལ་སྣོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྲིད་འཛིན་དགོས་པས།  
 དེ་ལས་ཟུར་དུ་སྣོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྲིད་སྣང་ཚུལ་ཞིག་རྗེད་དཀའ་བ་དང་། དོན་སྲིད་སྣང་ནས་རྟོགས་ན་  
 དངོས་རྟོགས་སུ་འགྲོ་བས་བདེན་བྱུང་བཀག་ཅོམ་དེའི་དངོས་གཞལ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཐལ་ལོ།

ལམ་རིམ་ཆུང་བ་དང་། སྣོང་སྐྱབ་སོགས་ལས། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ངོར་གཉིས་  
 སྣང་གི་སྲོལ་པ་གཅོད་མི་རུས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། རྗེས་དབག་དེར་སྣོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་  
 སྲིད་ཤར་བ་ལ་གོ་དགོས་སམ་སྣམ་སྟེ། དོན་སྲིད་དེ་གཉིས་ཆོས་ཡིན་པས་སོ། །འདུག་རྒྱུ་ཆེན་  
 མོ་ལས། ཤེས་པ་གང་ལ་གང་གི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་མངོན་

ལྷ་མ་ཡིན་ན། ལྷ་བ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དེ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་
 བ་འཇིག་རྟེན་ན་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མར་གྲགས་པས་ཚད་མར་འགྱུར་བ་ཅིག་འོང་ངོ་།།
 ཞེས་དང་། ལྷོང་ཐུན་གྱི་གསུང་ཟིན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་ཡིག་ཆ་མང་པོར། ཤེས་པ་ཡིན་
 བ་རང་གི་གཞུང་གྱི་ཡོད་པས་བྱུང་བ་དང་། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་
 ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་བཤད་ཅིང་། ལྷ་རྟག་འཇིན་རྟོག་པ་སོགས་རང་ཡུལ་མངོན་གྱུར་བའི་
 ཚུལ་གྱིས་འཇུག་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའོང་། ཇི་སྲིད་རྣམས་ཀྱང་། ལྷ་གཅིག་
 ལྷ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། ལྷ་བ་དེ་རྟོགས་
 པའི་ཚད་མ་མེན་ཟེར་བ་དང་། ལྷགས་འདིར་གཞུང་གྱི་ཅན་གྱི་ལོག་ཤེས་ཡོད་སྟབས། ལྷ་བ་
 དེ་འཇུག་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་བཤད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པར་མངོན། འོན་ཀྱང་
 ཇི་སྲིད་དཔག་ཚད་མས་མི་རྟག་པ་དང་། བདེན་མེད་སོགས་རྟོགས་ཟེར་བ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་
 བོ་ཤེས་རབ་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་དང་དེ་རྟོགས་པ་ན་ཡུལ་དེར་མེ་ཚོམ་གྱི་
 ལྷོ་འདོགས་ཚོད་པའི་དབང་གིས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་
 དེ་རྟོགས་པར་འཇོག་པ་ཡིན། ལྷ་འབྲས་མེད་པར་འཇིན་པའི་ལོག་ལྟ་དང་། ལྷ་རྟག་འཇིན་རྟོག་
 པ་སོགས་ལོག་ཤེས་རྣམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་མེད་པས་ཡུལ་དེ་རྗེ་སྣང་རྟོགས་
 དབྱེད་དགོས་པར་སྣང་། གྲང་ཐང་འཇུག་པའི་དབྱེད་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ། ལྷགས་
 འདིར་སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུའི་ནང་ནས། ཡུལ་དེས་ལྷ་བསལ་ཏེ་དགོ་སེམས་ཁོ་ནའི་འཁོར་
 དུ་བཞག་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོགས་པ་སྣང་སྣང་བའོད་པ་ཡིན་ཡང་། ཚོས་རྗེ་རབ་
 དབང་དཔལ་ལྡན་པའི་ལར་ལྷོན་ལྷོན་མཚན་ལས། ཁ་ཅིག་ཡུལ་དེས་ལྷ་དགོ་བ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་
 བྱི་ཤེས་བྱེད་མེད་ཅིང་མངོན་པ་གོང་ལོག་སོགས་གཞུང་དུ་མ་དང་འགལ་བར་བཤད། འདིའི་རྒྱ་བ་
 རྟེན་པའི་དངོས་གཞི་ལས། དུ་ཞིག་ས་ཐམས་ཅད་པ། ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་ལ། དུས་ཐམས་ཅད་



འདོད་པ་དག་ལ་ཕན་དུ་རེ་བས་བྱུང་ཙམ་བཀོད་པ་ཡིན་པས་འཐད་མིན་བརྟག་དགོས།

སེམས་ཙན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཉིས་སྤང་ཙན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་རིག་བག་  
ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་བདེན་སྤང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་ཤེས་རྗེས་  
དཔག་དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་དུ་སྤང་བའང་ཡོད་མི་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཕར་ཕྱིན་  
ཡིག་ཆར། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཆ་བཅས་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ན། ཆ་མེད་མི་འཆར་བ་དང་། ཆ་  
མེད་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ན་གཅིག་ཤོས་མི་འཆར་བ་ཆ་བཅས་ཆ་མེད་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་  
རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་སོགས་ལ་དཔག་ན། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་གྱི་རྣམ་པ་  
ཤར་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་མི་འཆར་ཟེར་དགོས་སམ། གཞི་གཅིག་ཡོད་མེད་གཉིས་  
དང་། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་སོགས་སྤྱད་ཚུལ་མི་ཤེས་པར་སྤང་། རྫོག་གཅིག་ལ་གཞི་  
དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཁས་སྐྱངས་རྗེས་དེ་བདེན་པར་  
གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་བྱས་ན་དངོས་འགལ་དུ་འགྲོ་འཕྲུག་གྲུག་གཞུང་ལས། དེ་ལྟར་ན་དོན་  
དམ་པའི་བདེན་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་ལོག་པ་ཙམ་ལ་འཛོག་  
པས། ཞེས་པའང་ལམ་རིམ་རྒྱུད་བ་དྲངས་ཟིན་ལྟར་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་མཉམ་བཞག་གི་དོར་  
སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

ཚིག་གསལ་ལས། དངོས་པོའི་རྣམ་པ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་གྱི་མ་ཐུས་དམིགས་པ་ནི།  
ཞེས་སོགས་གྱི་དོན། རྗེ་ཆེན་ལས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་གྱི་མ་ཐུས་དམིགས་པ་འདི་རྣམས་དེ་  
ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དམིགས་དགོས་པ་  
ལས། དེ་རྣམས་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་  
དུ་འགྱུར་ཉེ། ཡེ་ཤེས་དེས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་  
འདི་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་གྱུ་

ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགག་བྱ་བ་ཀག་པ་རྟོགས་པར་འདོག་  
པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གོ་དགོས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་  
ཡང་། ཞེས་སོགས་ལུང་ཚན་གྱི་མའི་འབྲུ་སྟོན་ནི། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་  
ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ཡང་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་ཅིར་ཡང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་  
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་པས། རིགས་པའི་དབྱུང་བཟོད་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར།  
རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་པའོ། །མཚན་ལས་  
གཞན་དུ་འགྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་དབྱུང། རོ་ནང་པས། ལྟོང་གཟུགས་དེ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་  
སྒྲིའི་ངེས་ལུལ་དུ་འདོད་པ་འབྲ་བས། རང་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་གསལ་གཉེས་མེད་དང་མི་འབྲ་སྟམ།

རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བའི་སྐབས། ཡིག་ཆར་རིགས་པ། འཐད་པ། རུང་བ་  
རྣམས་དོན་གཅིག་པ་དང་། རྒྱ་སྐད་ལ་འཐད་རིགས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཡོ་ཉིར་སོགས་དང་། རྩོམ་རིག་གི་  
སྐད་དོད་མིའི་སོགས་མི་འབྲ་ཞིང་། བོད་སྐད་ལ་ཡང་ས་མཐའ་ཡོད་མེད་མི་འབྲ་བར་བཤད་ཀྱང་  
བཏགས་དགོས། འཐད་སྐབས་སོགས་རིགས་པ་བཞི་པོ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དང་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་  
ཀྱི་རིགས་པ་གཉེས་སུ་འདུ་བར་གསུངས། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་ལ་གཞི་གྲུབ་ན་འཐད་  
སྐབས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་དང་། འདུས་བྱས་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་  
ཟེར་ཀྱང་། ཡིག་ཆར་རིགས་པ་ཡང་དག་དང་། ཏགས་ཡང་དག་དོན་མི་གཅིག་པར་གསུངས་པ་  
རིགས་པ་ལྟར་སྐད་དེ་རིགས་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྐྱེས་ན་མི་འཐད་པར་དགོངས་པ་འབྲ། རིགས་  
པ་བཞིའི་རྣམ་བཞག་འདི་ཀའི་ལྷག་མཐོང་གི་རབ་དབྱེའི་ཐད་དུ་ཉན་ས་ལྟར་བཀོད་པ་ལ་བཟླ།

དེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ས་བཟང་བཤ་ཆེན་ཀྱི་ཀུན་བཏུས་རྗེ་རྒྱུད་ རིགས་པས་དབྱུང་  
བྱའི་དོན་མཛོན་གྱུར་དང་སྐོག་གྱུར་གཉེས་ལས། དང་པོ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ་  
རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི། ལྷ་བུ་ས་བོན་ལ་ལྟོས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་



རྒྱུ་གསུམ་ལ་ལྷོས་པ་སོགས་སོ། །རྒྱ་རྣམས་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་རྗེས་སུ་མ་བྱུང་བའི་བྱ་  
 བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི། ས་མོན་གྱིས་སྐྱ་བུ་སྐྱེད་པ་དང་། མིག་གིས་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་  
 དང་། གཟུགས་ཀྱིས་དམིགས་རྒྱུན་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །རང་བཞིན་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི།  
 རོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་མེད་རང་བཞིན་ཚ་བ་དང་། ཚུའི་རང་བཞིན་གཤེར་བ་སོགས་རང་གི་  
 མཚན་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་སོགས་  
 སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཚོས་ཉིད་དུ་གྲགས་པའོ། །ལྷོག་གུར་རྒྱ་འབྲས་རོ་  
 བོ་གསུམ་ལ་དཔྱོད་པ་འཐད་སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། གང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམས་མངོན་སུམ་  
 ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་གསུམ་དང་མི་འགའ་བར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་སྟེ།  
 བྱས་པ་ལས་མི་རྟག་པ་དང་། དུ་བ་ལས་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུར་བཤད། ཀུན་བཏུས་དར་  
 རྒྱུ་གྲུ། རིགས་པ་དངོས་ནི་ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་པས་རིགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་  
 དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་པར་མི་བཞེད་དམ་བཟླ། །

ཚོད་རྫོག་ལས། དེ་ལ་ཚིག་ནི་མེད་ཅེས་བར། །གོ་བར་བྱེད་ཀྱི་སེལ་བྱེད་མིན། །ཞེས་  
 པའི་དོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་  
 མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཚོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་པ་དང་དོན་  
 འདྲ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་སྐྱར་ཡོད་བསལ་བར་བྱ་བ་མེད་ཅེས་སྐྱོ་འདོགས་སེལ།  
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྐྱར་མེད་བཞག་པར་བྱ་བ་མེད་ཅེས་སྐྱར་འདེབས་སེལ། དེ་ལྟར་མེད་  
 གྲུང་ཡང་དག་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡང་དག་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡང་དག་  
 པ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཚོང་བ་ཡུན་རིང་གོམས་ན་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་ཞེས་འབྲུ་སྟོན་ཚུལ་གོ་སྟེ།  
 འདིའི་སྐྱར་འདེབས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འདྲིན་པའོ། །བདེན་འདྲིན་སོགས་ཕོག་འདྲིན་  
 རྣམས་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་རིགས་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་དམ་སྐྱམ་ན། རིགས་ཤེས་

དང་བདེན་འཛིན་གཉིས་འཛིན་སྐྱོད་སྐྱོད་དངོས་འགའ་ཏུ་སོང་ཞིང་ཞེན་ཚུལ་དོན་ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་  
ཁྱུང་བར་ཡོད་སྟབས། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་སྟོབས་མེད་ཆེར་སོང་ན། བདེན་འཛིན་  
ལྷན་པའི་ཞེན་ཏུ་འགྲོ་བས་དེས་དེ་ལ་གཞོན་པར་འཛོལ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གཞོན་པར་འཛོལ་བ་  
མ་གྲུབ་བམ་ཞེ་ན། བདེན་འཛིན་དེར་ཡུལ་ཏུ་བཏགས་པ་ལ་གཞོན་ཚུལ་ལྟར་མི་གཞོན་པས་སྐྱོན་  
མེད་ཚུལ་གོང་ཏུ་བཤད་ཟིན། ཚིག་གསལ་གྱི་དོན་གོང་ཏུ་བྱུང་ཅམ་གསལ།

གཞུང་ལས། ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་སྐྱོད་  
འདོགས་པའི་སྐྱོན་ལྟེ་འདིར་མ་རིག་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་དོན། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་  
ནི། རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྐྱོད་ལ་དོས་བྱུང་བའོ།  
འོ་ན་ཆགས་སྐྱོད་སོགས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པར་འཛོལ་གམ་ཞེ་ན།  
ཆགས་སྐྱོད་སོགས་ལྟོགས་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྐྱོད་རྣམས་མ་རིག་པར་འཛོལ་མི་  
དགོས་ཚུལ་གོང་གསལ་ལྟར་རོ། །སྐྱོད་དོལ་བྱ་མས། བདེན་འཛིན་ཚོས་ཅན། སེམས་བྱུང་ཡིན་  
པར་ཐལ། མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྐྱེད། ཞེས་པའི་རིགས་པ་མེད་པོ་ཆེས་མི་མཁྱེན་པ་ག་ལ་ཡིན་  
ཡང་། བདེན་འཛིན་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་ཚུལ་  
དགེ་བཤེས་བསྟན་དར་བཟེད། དེའི་ཉེན་འབྲེལ་བསྟོན་པའི་དོན་འབྲེལ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་  
འཛིན་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་རང་སྟོབས་  
ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་ལྟོགས་མ་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱོད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཏུ་ཞེས་སོགས་  
སྟོགས་པར་བ་རྣམས་མགོ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཏུ་འགྲོའམ་སྟེ་མས། མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་སྟེན་  
ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་རང་  
སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་ལྟོགས་མ་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱོད་པའི་ཚུལ་ཞེས་སྐྱུར་ན་བདེ་བ་  
འདྲ། གཙོ་སེམས་སྐྱུང་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་རྩ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་གང་ཏུ་འདྲ་བཞག་དཀའ་བས་ཉོན་

སྤྱི་བ་ཡིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མིན་བྱས་ན་བདེ་ལམ་སྣམ།

བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། སྤིང་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲུ་སྣོན་ནི། སྤིང་  
བར་སྤྱི་བའི་ས་བོན་ནི། དངོས་སོ་རྣམས་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས། ཉོན་མོངས་  
ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ་དམིགས་ཡུལ་  
ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་ལ་བདག་གམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཚོང་ནས་ནི་གོམས་པས་སྤིང་པའི་ས་བོན་  
འགག་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །སྤྱི་འགྲུལ་གྱི་དོན་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཚོང་བ་གོམས་པས་  
ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བདེན་པར་འདྲིན་པ་ཟད་པར་སྤངས་པ་ལས་ཉོན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་།  
མི་སྤྱི་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་སྤོག་པར་  
རྣམ་པར་བཞག་ཅེས་པའོ། །ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་སྤྱི་གཉེན་ལ་གནས་འགྱུར་  
ཏེ། །དེ་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཏི་སྤྱི་གཉེན་ལ་གནས་པར་བཅོམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་  
དོན་ནི། ཇི་སྟར་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་དབང་སོ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་སོ་གཞན་རྣམས་ལ་ཁྱབ་  
ཅིང་། དེ་དག་གི་ཉེན་དུ་གནས་ལ། དེ་འགགས་ན་དབང་སོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འགག་པ་ཇི་སྟར་  
བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཏི་སྤྱི་གཉེན་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་  
པའི་ཉོན་མོངས་པ་གཉེན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་དེ་དག་གི་གནས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཉེན་འགྲུལ་རང་བཞིན་གྱིས་  
སྤོང་བ་བསྐྱོམས་ནས་གཏི་སྤྱི་གཉེན་ལ་གནས་པས་ཆགས་སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་  
ཀྱང་བཅོམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །རེད་མདའ་བའི་འགྲུལ་པ་དང་། དར་རྒྱུ་ཀ་བསྐྱར་ཏེ་བྱིས།

མཚོང་ལས། རིག་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཚོས་གཞན། །མ་རིག་མི་མཚོན་སོགས་  
བཞིན། །ཤེས་རབ་དན་པའོ། །ཞེས་མ་རིག་པ་དེ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷོ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་  
སུ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་འགྲུལ་ལས། རིགས་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱིར་དང་། །སེམས་བྱུང་ཉིད་  
གྱིས་དམིགས་པའི་སྤྱིར། །འོག་པར་དམིགས་ཉིད་མ་རིག་པར། །གསུངས་སྤྱིར་གཞན་ནི་རིག་

མ་ཡིན། །ཞེས་འདྲི་བ་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་མ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་  
ཤེས་དང་འཇིན་སྟངས་དངོས་འགལ་གྱིས་དེའི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་དང་། རིག་  
པ་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་འཇིན་སྟངས་ལོག་པར་དམིགས་པ་ཉིད་མ་རིག་པར་མདོ་ལས་གསུངས་  
པས་སོ། །མ་རིག་པ་ནི། སེམས་བྱུང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པས་  
རིག་པ་དེ་མེད་པ་ཅམ་དང་། རིག་པ་མིན་པ་ཅམ་དང་། རིག་པ་དང་འགལ་བ་ཅམ་མ་རིག་པར་  
འཇོག་རིགས་པ་མིན་པར་གསུངས། འདི་པའི་ལུགས་ལ་མ་རིག་པ་དང་འཇིག་ལྟའི་ངོས་འཇིན་  
དེ་དང་མི་འདྲ་ཡང་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འཇིན་སྟངས་  
དངོས་སུ་འགལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་བཞེད་པ་འདྲ་བས། ཚོས་དང་གང་ཟག་རྣམས་རང་བཞིན་  
གྱིས་གྲུབ་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འཇིན་པ་མ་རིག་པར་འཇོག་པ་ནི་དགོངས་པ་འཇུག་མེད་དོ། །

སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་  
རྟོག་པ་དང་། །དེ་ནི་རྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་  
པའི་དོན། ལེགས་བཤམ་སྟོང་པོ་ལས། མ་རིག་པའི་རིགས་འདྲ་སྲ་མ་ལས་སྤྱི་མ་འབྱུང་བས་  
བཅུ་གཉིས་ཞེས་གསུངས། །ཞེས་དང་། འདྲུག་པའི་རྟེན་ཆེན་ལས། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་དེ་  
ལས་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་གྱི་མ་རིག་པ་འབྱུང་བས། དེ་ལ་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བར་བཤམ་  
དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་དང་ལམ་རིམ་རྒྱུང་བར་ལུང་འདི། རི་སྤྱིད་སྤྱང་པོར་འཇིན་ཡོད་  
པ། །དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་རང་འཇིན་ཡོད། །ཅེས་པ་དང་དོན་འདྲ་བར་གསུངས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་  
ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ལ་སྦྱར་དགོས། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་  
རྐང་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེན་འཇིན་སྟོན་ཡང་། དེ་  
ཡན་ལག་དང་པོར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མིན་ཞེས་ཞིབ་ཆ་འབྲེད་ཅིང་། རིན་ཆེན་སྤང་བའི་ལུང་  
དོན་ཡང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ལ་ལམ་གསུམ་སྦྱེད་པའི་བྱས་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་

རང་འཛིན་དེ་འགྲུང་ཞེས་བྲངས་དགོས་པར་སྐབས་དང་པོའི་མཚན་ལས་བཤད། རབ་བྱེད་ཉེར་  
 རྒྱལ་པའི་མཚན་སྐྱོར་བྱུང་བུ་ལི་ཏེ་ལས། ད། བྱོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་  
 པ་ལ་འཇུག་པ་སྟོན་ཅིག །ཅེས་དང་། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པའི་མཚན་སྐྱོར་ལས་ཀྱང་། ཉན་  
 ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རབ་བྱེད་ཉེར་རྒྱལ་པ་དང་། ཉེར་བདུན་  
 པའི་བཤད་བྱ་སྤྱི་ལུ་ལྡང་པའི་མདོ་སོགས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་དེ་དང་མཐུན་པར་དོན་  
 དམ་པའམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་སྟོན་ཅིག །ཅེས་པའོ། །རབ་བྱེད་ཉེར་རྒྱལ་པར། ཉན་  
 འགྲེལ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཅམ་ལས་རང་བཞིན་འགོག་ཚུལ་མ་གསུངས། རབ་  
 བྱེད་ཉེར་བདུན་པར། ལྷོང་བ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་རྒྱས་ཀྱང་དེར་སྟོང་བ་ཉིད་རིགས་པའི་  
 རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྐྱོན་ས་བསྟན་བྱས་ན། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་  
 ཡིན་མིན་སོགས་དབྱེད་བྱར་སྤང་།

གཞུང་ལས། ཉན་རང་ལ་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྐབས་བྱེད་ཆེན་པོ་ནི།  
 ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པར་འགྱུར་བ་འདི་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན།  
 ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་ཆེན་པོ་ནི། ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་  
 པའི་གཙོ་མོ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ངོས་བཟུང་བ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་  
 ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་སྟོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེའི་ཞེན་ལུལ་ཚོས་  
 བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ངེས་པར་དགོས་ཞེས་པའོ། །རྩ་ཤེ་ལས། དེ་ཕྱིར་མི་མཁས་བྱེད་པོ་  
 ཡིན། །མཁས་མིན་དེ་ཉིད་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རྗེ་གཞུང་ལས། དེ་ལྟར་མི་མཁས་པ་བྱེད་  
 པ་པོ་ཡིན་པས་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་གྱི། མཁས་པ་དེ་ཉིད་  
 མཐོང་བ་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་མིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་སྤུང་ལྟར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །  
 ཞེས་དང་། གསེར་སྤང་ལས། སྐྱོམ་སྤང་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པ་ལ་མེད་པ་ནི་དུ་མ་ཞིག་བཤད་དེ།

དཔེར་ན་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་སྤང་དྲག་པོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཕེན་བྱེད་  
 ཀྱི་མ་རིག་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ན་མེད་པར་གསུངས་པས། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡན་ལག་བརྟུ་  
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་འཕགས་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་  
 མོད། རྒྱུན་ལྷགས་སྤྱིར་འོང་སྤྱིར་མི་འོང་རྣམས། ལས་སྤར་བསགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གསོས་  
 བཏབ་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་  
 རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ། འདུ་བྱེད་  
 གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འབྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཙུགས་མའི་རང་  
 བཞིན་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་  
 དང་། ལྷོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་དང་། སེམས་གང་། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་  
 བདེན་པར་སྤང་སྟེ། རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྤང་  
 རོད། །ཞེས་ཉན་རང་དགྲ་བཙུགས་དང་དག་སའི་བྱང་སེམས་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་མ་རིག་པ་ཟད་  
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་གྱི་སྐྱེའི་རོང་སྤྱི་ནང་གི་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་  
 དེར་སྤང་བའི་བཙུགས་མ་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་མིན་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་འོག་མ་རྣམས་  
 ལ་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཡོད་པས། གཟུགས་སེམས་སོགས་བདེན་པར་སྤང་བར་གསུངས་  
 པས། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ན་མེད་པར་སྐྱ་མི་རུས་པས་གོང་ལྟར་འབྲུ་བསྟན་  
 པ་ཡིན། འདིར་དྲངས་པའི་ལུང་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་བུ་རྒྱ་སྤྱི་ཉ་ལས། མ་རིག་པ་འགག་  
 པར་འགྱུར་བ་ནི་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱོམ་པས་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་བརྟན་  
 པོ་ཉིད་དུ་བྱས་པས་སོ་ཞེས་མ་རིག་པ་འགག་པའམ་ཟད་པའི་ཐབས་ནི། རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཁོ་ན་  
 ཉིད་ཤེས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། ལྷོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱས་  
 བསྐྱངས་ཀྱིས་ཉན་རང་ལའང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་བཞེད་པར་ཤེས་སྟེ།





རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས། མ་རིག་པ་རྒྱུ་དུ་གྱུར་བའི་སྤྱིར། འཛིག་རྟེན་རྣམས་

བར་རྟེན་པ་ཅིའི་སྤྱིར་མི་འབྲེལ་དེ། འཛིག་རྟེན་རྣམས་བར་རྟེན་པ་ཅམ་དུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་  
བར་དགོངས་སོ། །ཞེས་དང་། རྣམས་བར་རྟེན་པ་ཅམ་དུ་ཟེན་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །རང་གི་  
ངོ་བོ་གྲུབ་པ་མེད་པས་སྲུང་ཁུང་ན་མིའི་ཚུལ་དུ་ཡོངས་སུ་རྟེན་པ་འབྱུང་བ་ལྟར། འཛིག་རྟེན་ཡང་  
རྣམས་བར་རྟེན་པ་ཅམ་དུ་རྣམས་བར་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རྟེན་པ་མེད་པར་  
ཞེས་བའི་རྟེན་པ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་པ་ལ་སྦྱར་ན་ལོན་ཏུ་འབྲེལ་བར་འཁུམས། འཇུག་པའི་རྟེན་  
ཚེན་དུ། ཡང་དག་དོན་དང་རྟེན་པ་ཞེས། །ཞེས་བའི་འགྲུར་ལྟར་བཀོད་ཀྱང་། འགྲུར་འགའ་ཞིག་  
ཏུ། ཡང་དག་དོན་དེ་རྟེན་པ་ཞེས། །ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དུང་བ་འདྲ་སྟེ། རྒྱ་བའི་འབྲེལ་  
བ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡིན་ན་ནི་ཅིའི་སྤྱིར་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་རྟེན་པ་ལ་  
སྟོས། འོན་ཏེ་སྟོས་ན་ནི་འདི་རྗེས་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡིན། ཞེས་ཡང་དག་པའི་དོན་རྣམས་རང་  
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། དེ་ཡོད་པར་འཛོགས་པ་རྟེན་པ་ལ་མི་སྟོས་པ་དང་། རྟེན་པ་ལ་སྟོས་ན་རང་  
བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

བཞི་བརྒྱ་བའི་འབྲེལ་བར། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན།  
འབྲེལ་བ་རང་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་རག་མ་ལས་པ་ལ་སྦྱར་བ་ལྟར་མངོན་ཡང་། གཞུང་དུ། རྒྱ་རྒྱུ་ལ་  
རག་མ་ལས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དུལ་ཅན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་ཞེས་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་  
རྒྱ་མཚན་འོག་ཏུ། རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ལ་བྱས་ནས། དེ་བཀག་ན་ནི་རང་སྤྱི་ལ་  
བསྒྱུབ་མི་དགོས་པ་དང་། དེ་ཞིགས་ཀྱང་དབྱ་མའི་ལྟ་བུ་རྟེན་པར་འཛོགས་མི་རུས། ཞེས་པ་ལྟར།  
རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་རང་དབང་བ་འདིའི་དགག་བྱེད་བཞག་ན། རང་སྤྱི་དངོས་སྦྱ་  
བ་རྣམས་གྱིས་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དེ་ཞིགས་ཟེན་པས་དབྱ་མའི་ལྟ་བུ་རྟེན་པར་ཐལ་བ་དང་།

གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྲུང་མ་ཡིན་པའི། །ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཤེས་བྱ་  
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གང་བཀག་པས་ཚོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགོ་བའི་དགག་བྱ་དེ་  
ངོས་འཛིན་དགོས་སྟབས། དུལ་ཅན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་རང་  
དབང་བ་དེ་དགག་བྱར་བཞག་པ་ཡིན་ལོ།།

དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ། མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ཀྱང་གདགས་  
གཞི་བཏགས་ཚོས་སྤྲི་མི་འཐད་པས། ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་མིན་པར་གསུངས། ཡིག་ཆ་གཞན་  
མང་པོར། མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པར་བཤད། ཚོས་རྗེ་དཔལ་ལྷན་པའི་གྲུབ་  
མཐའི་མཚན་དུ། མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བ་ཡིན་པའི་སྐབས་བྱེད་དུ་ཅ་འདུག་གི་རྗེ་ཀ་ཆེན་དང་། ལྷག་  
མཚོང་གཉིས་སོགས་ཀྱི་ཕྱང་མང་པོ་དང་ས་བ་པལ་ཆེར་དོན་གནས་ཡིན་འདྲ། ང་ཡིར་འཛིན་  
པའི་འཛིན་ལྟ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས། དེའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཟག་ཏུ་ཁས་ལེན་  
ནམ་ཞེ་ན། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་  
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བའོ་སྐབས་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་  
བཤད་ཚུལ་མང་ཡང་། ཚོས་རྗེ་དཔལ་ལྷན་པས་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པ་ལྟར་ན། ཕྱང་པོ་ཚོགས་ཅམ་  
གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་  
འཛིན་པའི་སློ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་ང་ཡི་བ་དེ། ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་འཛིན་  
པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མིན་པར་ཐལ་བའི་སློན་མེད་ཟེར་རམ། ཡང་ན་མིག་གིས་ཁྱད་པར་  
དུ་བྱས་པའི་ང་ཡི་བ་དང་། རྣ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ང་ཡི་བ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་  
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་སློ་དེ་དག་གིས་ང་ལ་དམིགས་ནས་མིག་གམ་ན་  
བ་སོགས་ང་དེའི་ཡིན་པར་མཚོང་བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་འཛིན་སྟབས།  
དེའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་སློན་མེད་བྱས་ན་བདེའམ་བཏྟག། །ཡིག་

ཆའི་གསུང་ཟིན་ལྟར་བྱེད་ནའང་མིག་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཡི་བ་དང་། རྒྱ་བ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཡི་  
 བ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷ་དེ་དག་གིས་ང་ལ་འང་དམིགས། མིག་  
 གམ་རྒྱ་བ་སོགས་ང་དེའི་ཡིན་པར་བཏགས་པ་ལ་འང་དམིགས་ནས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་  
 གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པས། དེའི་དམིགས་ལྷན་ལ་གང་ཟག་གྲང་ཡོད་ཅེས་རིགས་བསྐྱེས་  
 ཉེ་སྤྱད་ན་རུང་བར་མངོན། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷ་དེའི་ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་ལ་དམིགས་  
 གྲང་། ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ང་ལ་དམིགས་པ་མིན་གྲས་ན་བདེའམ་སྤྲུལ།  
 ང་ཡི་བ་གང་ཟག་ཡིན་པས་རྒྱུད་གཅིག་ན་ང་ཡི་བ་མང་པོ་ཡོད་པར་འཛིག་མི་རུང་བར་བཤད་  
 པ་ཡོད་ཀྱང་མགོ་དང་ཡན་ལག་སོགས་སྤྱད་ཀྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་དང་། གཟུགས་ཚོར་སོགས་  
 སོ་སོ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཡི་བ་རྣམས་པན་ཚུན་གཞི་མ་སྤྲུལ་འཛིག་དཀའ་བར་སྤང་བས་བཏགས།  
 འཇུག་པའི་ཚིག་འགྲེལ་དུ། མིག་རྒྱ་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་འཛིན་  
 པའི་ལྷོ་དེས་ང་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མིག་རྒྱ་སོགས་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དེས་ང་  
 ལ་དམིགས་ནས་མིག་རྒྱ་སོགས་ང་དེའི་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀོད་ཅིང་དེ་འདྲའི་  
 འཛིག་ལྷ་དེའི་དམིགས་ལྷན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དེ་ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བཤད་  
 པའི་དོན་ཡང་གོང་གསལ་ལྟར་རོ། །ང་མཛེས་སོ་སྤྲུལ་པ་ལྷ་བྱ་གཟུགས་བདག་ཏུ་ལྷ་བའི་ལྷན་  
 གྱི་ང་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་ངའོ་སྤྲུལ་པ་སྤྱི་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་  
 ང་སྤྱི་དེ་སྤྲུལ་པ་ལྷ་བྱ་ཚོར་བ་བདག་ཏུ་ལྷ་བའི་ལྷན་གྱི་ང་དེ་ཚོར་བའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་ངའོ་  
 སྤྲུལ་པ་སྤྱི་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་ཡིན་པ་སོགས་རིགས་བསྐྱེ། འོན་རྒྱུད་གཅིག་ན་ང་མང་པོ་  
 ཡོད་པར་ཐལ། ང་འགལ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཟུགས་ལ་བཏགས་པའི་ང་ནས་འདུ་བྱེད་  
 ལ་བཏགས་པའི་ངའི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དཔྱད། ང་ལ་དམིགས་ནས་ཅ་ལག་ཡོ་བྱད་རྣམས་  
 ང་དེའི་ཡིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཚོས་ཅན། འཛིག་ལྷ་ཡིན་པར་ཐལ།

སྒྲ་མ་དང་འཛིན་ཚུལ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་བཏོན་ན། དེའི་ང་ལ་འང་དམིགས། ཡོ་བྱད་གྱིས་བྱུང་པར་  
དུ་བྱས་པའི་ང་ཡི་བ་ལ་འང་དམིགས་པས། ཚོས་གྱི་བདག་འཛིན་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་  
ལྷ་གང་དུ་ཁས་ལེན་བཏུག།

གཞུང་ལས། དེ་དག་ལ་བསམ་འོན་ཏེ་སྤྱད་དགོས་པའི་སྐབས་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་  
ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། དངོས་སྤྱོད་ལ་འདོད་པའི་སྤོ་བཏགས་རྣམས་འགོག་པ་ན་གཟུང་བ་  
རྒྱལ་མཚུངས་ཆ་མེད་དང་། འཛིན་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་ལྟ་བུ་དེ་དག་གིས་རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་སྐབས་  
དོན་དམ་པར་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་སྤྱད་ན་ཁོ་རང་གི་བསམ་འོར་སྤོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་མ་  
གཏོགས་གཞན་རྣམས་ལ་དེ་འདྲའི་བྱུང་པར་སྤྱད་མི་དགོས་ཞེས་པའོ། །བཞི་བརྒྱུ་པའི་འབྲེལ་བ་  
ལས། དེ་དག་ནི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན། མ་དག་པའི་སྤོད་  
བཅུད་སོགས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་མ་རིག་པས་དངས་པའི་ལས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་  
སྤྱིར། ཡིན་ཚུལ་དཔྱོད་པའི་སྤོས་དབྱེད་པ་ན་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་  
གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་སྤྱད་བ་སྤྱིན་  
ཅི་ལོག་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་སྤྱད་བ་ཡིན་པས། སྤྱད་བ་ལྟར་  
བྱུང་མ་བྱུང་དཔྱོད་པའི་སྤོས་དབྱེད་པ་ན་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྤྱད་ན་བདེ།

རྒྱལ་པའི་ཡུལ་ལས། ཐོབ་པའང་ཡོད་མངོན་པར་རྟོགས་པའང་ཡོད་མོད་གྱི། གཉིས་  
གྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན། ཐོབ་བྱ་འགོག་བདེན་དང་། འཛོལ་བྱེད་ལམ་བདེན་  
གཉིས་ཡོད་མོད་གྱི། ཐོབ་བྱ་འཛོལ་བྱེད་གཉིས་གྱི་བཏགས་དོན་བཅའ་བ་ན་དབྱེད་བཅོད་པའི་  
ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །སའ་མ་ཞེས་པ་ལྷུག་མ་མང་པོ་གྲུན་དུ་བསྐྱངས་པ་ལྟས་པའི་  
ཚུལ་དུ་ར་བ་སོགས་གྱི་དོད་བྱེད་པ། ཡུལ་སྐྱད་འགར་སའ་བརྒྱབ་པ་བཅེས་བཤེས་པའི་ཡིན་འདྲ། དཔེ་  
འགར་སོགས་མ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བར་བཤེས། སྤོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱི་བདག་སྤོ་སོགས་འགོག་

པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་བར་སྐྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཅུ་ཤེད་མཚོན་བརྗོད་སྐབས་མཉམ་བཞག་མི་  
རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོར་འགག་སོགས་བརྒྱུད་མེད་པ་ཚོས་ཉིད་དུ་བསྟན་བས། བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་  
སོགས་ལའང་དོན་དམ་པའི་བྱུང་བར་སྐྱུར་དགོས་སྟུང་དགོངས་པར་མངོན། དངོས་པོ་རྣམས་  
ནི་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་པ་ཅན་བཞིན་ལོ་ཞེས་པའི་  
མཐུན་དཔེ་དེ། གངས་ཅན་གྱིས་འདོད་པའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། ཞོས་དེ་  
མ་སྐྱེས་པར་འདོད་པས་དེའི་སྟེང་དུ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱུང་བ་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་ལ་བསམས།

རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་གང་དག་སློབ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ།  
ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་སློབ་ཡུལ་ལས་འདས་པར་བཤའ་བ་དང་། རིགས་  
ཤེས་ཀྱིས་དབྱུང་བའི་དོར་མེད་པས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤའ་བ་གཉིས་ནང་འགལ་  
བར་སྐྱུང་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པ་གཏུན་མེད་དུ་ཐལ། སློབ་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། དོན་དམ་  
བདེན་པ་དེ་གཉིས་སྐྱུང་ཅན་གྱི་ཐ་སྐྱད་པའི་སློབ་ཡུལ་དུ་ཐལ། བདེན་བྱུང་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་དགག་  
པ་ཡི་གེའི་ཡུལ་ལས་སྐྱེ་རྟོག་གི་དོར་འདོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཅད་པའི་ལན་དུ། དོན་དམ་པ་ནི་  
གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་དོན་སྐྱི་བརྒྱུད་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་  
འདུག་ལ། འདི་གེའི་ལས་འདས་པ། ཟག་པ་མེད་པ། རང་གི་དོར་གཉིས་སྐྱུང་གི་སྐྱོས་པ་མེད་  
པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའམ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་འདུག་ལ། མཉམ་བཞག་  
སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། མཐོང་སྐྱེད་གིས་དག་པ། འདི་གེའི་ལས་འདས་ཐ་སྐྱུང་  
པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་དོར་སྐྱོས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཞེས་འདུ་བསྐྱུན་ན་དགོངས་པར་འགོ་འཇགས་སྟུང་།  
ཚིག་ཟེན་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱུར་བ་འདུ་ཞིག་སྐྱུང་མོད། རྗེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་  
རྗེས་དཔག་ལ་སྐྱུར་དགོས་ཏེ། འདིར་དེ་དམ་བཅའ་པའི་བྱུང་བར་དུ་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་  
རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་སྟོང་གཞིའི་བཏགས་དོན་དབྱུང་བའི་དོར་མེད་པ་ནི། དོན་དམ་པར་



མེད་ཅེས་དམ་བཅའ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་བཟུང་བས་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྐོན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །  
 འདིར། དོན་དམ་བའི་ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། ཕྱི་མ་ནི་སྐབས་  
 གྱི་དོན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་མཉམ་བཞག་གིས་གཟིགས་ཚུལ་གོ་དཀའ་བ་དང་། རིགས་ཤེས་  
 རྟོག་བཅས་ལ་སྐྱུར་ན་འཆར་སྤྲོ་བས། ལས་དང་པོ་བ་ལྟ་བ་གསར་དུ་འཚོལ་བའི་སྐབས་སུ་ཚས་  
 ཅན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་དཔྱད་པའི་ངོར་ཚས་ཅན་དེ་མེད་པ་ངེས་སུ་གཞུགས་  
 སྤྲོ་བ་ལ་དགོངས་པ་དང་། དེ་ལ་སྐྱུར་ན་སྐབས་གྱི་ཚོད་ལན་དུ་འབྲེལ་ཆགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་  
 ཡིན་པ་འདྲ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དོན་དམ་བའ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་དུ་མི་འཛོག་པར་  
 བསྟན་པ་མིན་ཏེ། ཅུ་ཤེད་མཚོན་བརྗོད་དུ་འགག་སོགས་བརྒྱད་མཉམ་བཞག་གི་ངོར་མེད་པ་ཉེན་  
 འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། ཐོས་བསམ་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་  
 བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འདིའི་དོན་དམ་དུ་འཛོག་པར་བཤད་པས་ཤེས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་དུ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། རྗེས་ཐོབ་  
 པའི་རྒྱུད་གྱི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱ་ཡི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་ཐོས་བསམ་  
 གྱི་ཤེས་རབ་ནས་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་བར་འདིའི་དོན་དམ་དུ་འཛོག་ཅེས་  
 པའོ། །བསམ་གཞུགས་ཆེན་མོར། ཞི་གནས་ཡིན་ན་བསྐྱོམས་བྱུང་དང་། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་  
 བསམ་བྱུང་ཡིན་དགོས་པ་རིགས་སྤྲོ་སྤྱིའི་ལུགས་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་  
 གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཏུ་འད་དེ་དང་མ་སྐྱུན་པར་བཤད། འདི་མཚོན་འབྲེལ་དང་ལམ་རིམ་ཆེ་བ་  
 སོགས་གཞུང་མང་པོའི་གསུང་ཟིན་དང་མ་སྐྱུན། བསམ་གཞུགས་པར་གསར་དུ། རྗེས་དཔག་ཡིན་  
 བ་ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་གང་དུང་ཡིན་དགོས་ཞེས་བཅས་འདུག །ཤར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་དུ།  
 ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་གང་དུང་ཡིན་པར་ཐམ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཐོས་བྱུང་ལ་  
 རྗེས་དཔག་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཁྱད་སྤྲེ་བདུན་རྒྱུ་དུ། ཐོས་བྱུང་དང་། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་

རབ་གཉིས་ཉམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པས་ཁྲུབ་ཅིང་། དེ་ལ་ཚད་མ་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་ཡོད་  
 པ་དང་། རྩོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི། གཞན་གྱི་རག་རྩོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་ལ་དྲན་པ་  
 སྐྱེས་པའི་ཉམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དང་། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི། གཞན་གྱིས་བསྟན་  
 པ་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་གི་ཚུལ་བཞིན་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟེན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ལ་  
 བརྟེན་ནས་དབག་བྱེད་དོན་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་  
 ལ་རིམ་བཞིན་གཞན་དོན་གྱི་ཉམས་ཡང་དག་དང་། རང་དོན་གྱི་ཉམས་ཡང་དག་ཅེས་བྱ་བར་  
 གསུངས། རྩོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལ་ཚད་མ་ཡོད་ཆེ་རྩོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དེ་འདྲིའི་དོན་དམ་དུ་  
 བཞག་ན་བདེ། དབུ་མ་སྤང་བར། འདྲིའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན། དུལ་  
 དོན་དམ་པ་འདྲིའི་དུལ་ཅན་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་  
 དུལ་གྱི་མིང་དུལ་ཅན་ལ་བཏགས་པར་བཤད་པས་སོ།།

མངོན་སུམ་དང་བརྒྱད་པས་བྱས་པའི་ཁྲུད་པར་ནི་ཡོད་དེ། ཞེས་པའི་དོན། རྩོམ་བསམ་  
 བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ལ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཉམ་བཞག་  
 དང་། དོན་སྤྱི་བརྒྱད་པས་ཚོས་ཉིད་དུལ་དུ་བྱས་པའམ་བྱེད་པ་རྗེས་དབག་ལྟ་བུའི་དབྱེ་བ་ཡོད་  
 ཅེས་པའོ། །རྗེས་དབག་གིས་སྟོང་ཉིད་བརྒྱད་ནས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་དངོས་སུ་  
 རྟོགས་པའི་སྤྱིར། རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདྲིའི་བརྒྱད་པ་ཞེས་པ་དངོས་བརྒྱད་  
 གྱི་ནང་ཚན་ལ་མི་ཟེར་གྱི། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྫོགས་ཆེ་དོན་སྤྱི་བརྒྱད་པ་ལ་གོ་དགོས་  
 པས་སྐྱོན་མེད་སྟུང་། རྟོག་གོ་འབར་བར། དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་ཀ་དུལ་ལ་སྐྱར་བ་དང་། དམ་  
 པ་དུལ་ཅན་དང་། དོན་དུལ་ལ་སྐྱར་བ་དང་། དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་ཀ་དུལ་ཅན་ལ་སྐྱར་བ་  
 གསུམ་བཤད་པའི་ལུང་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་ཡིན། དང་པོའི་སྐབས་དམ་པ་ཞེས་པ་མཚོགས་གི་  
 དོན་དུ་འགོ་ཚུལ་ནི། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་གོམས་པས་སྤིད་པའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་དུངས་འབྲིན་

བས་མཚོག་ཏུ་འཛོག་གམ་སྐྱམ། དབུ་མ་རྒྱན་དཀའ་འགྲུལ་དུ། ཡང་དག་པ་ཞེས་པ་རིགས་ཤེས་  
རྗེས་དབག་གི་རྟོགས་བྱ་ཚོས་ཉིད་ལ་སྐྱར་བ་ཚོས་གང་ཡིན་ཡང་རང་གི་གནས་ལུགས་སུ་མ་  
གྲུབ་པ་ཡང་དག་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན། ཚོས་ཉིད་ཀྱང་གནས་ལུགས་ཡིན་ཡང་  
གནས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་ཚུལ་གོང་དུ་གསལ།

དབུ་མ་རྒྱན་དཀའ་འགྲུལ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་སྟོང་ཞེས་བྱ་  
བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། ཚོས་རྣམས་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་གནས་ལུགས་སུ་  
གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་ན་སྟོང་ཞེས་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལ་ས་མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་  
སྣང་ཡང་ཡོད་པ་སྟར་ན་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པས་སྟོང་མི་སྟོང་དབྱེད་ན་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་  
གོ། །ཤེས་སྟོན་གྱི་ལུང་ཚན་དང་པོའི་དོན། བ་རོལ་བོས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་བ་དང་། ཐ་སྐྱད་  
དུ་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པར་སྐྱབ་བ་གཉིས་ནང་འགལ་བས་དངོས་པོ་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་  
དོན་དེ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་སྟོན་ཡོད་དོ། །ཞེས་  
བརྗེད་པའི་ལན་ལུང་ཚན་གཉིས་པར་གསལ། ཤེས་སྟོན་ལས། དོན་དམ་པར་ནང་གི་དངོས་པོ་  
རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་  
འགལ་ལྷོད་མིགས་པའི་རྟོགས་སུ་མཛོད། །ཁ་ཅིག་འདི་བྱེད་པར་སྟོས་པ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་  
བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཏགས། ཤེས་སྟོན་ལས། བརྗེད་པ་བྱེད་པར་ཅན་བརྟེན་པ་ཉིད་ལ་སྟོས་པ་  
དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་འགོག་པ་བརྗེད་པ་བྱེད་པར་  
ཅན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བྱེད་པར་སྐྱར་བ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བརྟེན་པ་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་  
ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་རྣམ་དབྱེད་དགོས།

གཞུང་ལས། དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། ཡིན་ཚུལ་ལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་བཞིན་  
དུ་དབྱོད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་དེས་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད། ཅེས་པའི་དོན་ནི།

བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་གང་ཡིན་ཡང་རང་གི་ཡིན་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་  
 ཀྱིས་དབྱུང་པའི་རོལ་ཚོས་ཅན་རང་མེད་པ་ནི། རོན་དམ་པར་མེད་པའི་རོན་དུ་འཛོག་པ་ལ་ཐལ་  
 རང་གི་སློབ་དཔོན་ཐམས་ཅད་ཞལ་མཐུན་ལོ་ཞེས་པའོ། །འཇུག་པའི་རྗེ་ཀ་ཚེན་ལས། དང་པོའི་  
 རོན་དམ་དང་དེའི་རོལ་གྱུ་བ་པ་ཡང་ཡོད་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་སྟམ་ན། སློན་  
 མེད་དེ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཡིན་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རོལ་ཚོས་ཅན་དེ་མེད་  
 པ་ནི། དེའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རིགས་ཤེས་དེའི་ཡུལ་དུ་འཛོག་པའི་རོན་ཡིན་པས་འགལ་  
 པ་མེད། ཚོས་ཇེ་དབལ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཆན་དུ། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་  
 ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་དབྱུང་པའི་དབྱུང་བཟོད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལྷག་མཐོང་གི་ཡུང་འདིའི་རོན་  
 དུ་བཞག་པ་འཐད་ལྡན་ཡིན་པ་འདྲ། ཚོས་ཇེའི་ཡིག་ཆ་མང་པོར། རོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་  
 ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་དབྱུང་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པ་རོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་དང་། དེས་དབྱུང་  
 ཚུལ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་རོན་དམ་པར་མེད་པའི་རོན་དུ་བཤད་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུང་བཟོད་དུ་  
 གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ལ་བསམ་པར་མངོན། འདིའི་ཁུངས་ལྷག་མཐོང་གི་ཡུང་འདི་དང་། དབྱ་  
 མ་སྤང་བ་ལས། རོན་དམ་པར་སླེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་  
 སླེ་བར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་པར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པའི་རྗེ་ཀ་ཚེན་ལས།  
 དགའ་བྱ་ལ་རོན་དམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤྱད་པའི་རོན་དམ་ལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཐོས་བསམ་  
 ལྡོམ་གསུམ་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ལ་རོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ཅིག་  
 དང་ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་པར་སྤང་། ཇེ་ཡལ་སྲས་ཀྱི་གསུང་དུ་དེ་དག་ལས་གསལ་བའི་ཁུངས་  
 མེད་དམ་སྟམ། ཐ་སྙད་དེ་སྤར་མ་གྲགས་པའི་གསུང་བཤད་ལྟ་བུར་འདུག་ཀྱང་དབྱུང་ཚུལ་ཞེས་  
 པ་རོན་དམ་དབྱུང་ཚུལ་ལ་བསམ་པ་འདྲ་བས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྤོང་གཞིའི་  
 ཡིན་ཚུལ་དབྱུང་པའི་རོལ་ཚོས་ཅན་དེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་བྱས་ན་པལ་ཆེར་འཐད་དམ་བརྟག།

རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངོར་མེད་པ་ལ་བྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ལ་ཚོས་ཉིད་དུ་འགྲོ་ཡང་། ཚོས་  
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྐྱོར་མི་རུང་བ་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུང་ཚུལ་ལྟར་མ་བྱུབ་པ་ཚོས་  
ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་བཞག་ཚོག་པར་དགོངས་པ་འདྲ།

འོན་འདྲུག་པའི་རྗེ་ཀ་ཚེན་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་སོགས་སུ་དགག་བྱའི་ཚད་  
འཛིན་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ལྟ་ན། དེ་  
ནི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུང་བཟོད་དུ་བྱུབ་པ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་  
དགག་བྱའི་ཚད་མིན་པའི་དོན་ཡིན་པས་འདི་ཡང་ཀུན་བཏགས་ཞེས་གིས་འཛིན་ཚུལ་ལ་སྐྱུར་  
ན་འགྲིག་གམ་དབྱུང་། འོན་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་དང་། ལམ་རིམ་སོགས་རྗེའི་གསུང་དུ་མར་  
བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་བསྟན་པས་ཐོག་མེད་ནས་ཞུགས་པའི་ལྟན་  
སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་པར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱད་པར་ལེགས་བཤད་སྟོང་  
པོ་ལས། བདེན་འཛིན་ཀྱི་ཡུལ་དེར་བྱུབ་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དང་།  
ཚ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟན་སོགས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་  
འཕེན་ཀུས་ཀྱི། དེ་དག་ཏུ་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་ཀྱི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་དག་བཀག་ཀྱང་བདེན་མེད་  
ཀྱི་དོན་མི་འབྱུབ་པའི་སྐྱེར་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་  
དུ་བྱུབ་པ་ཞེས་པས་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་འབྱུབ་པའི་སྐྱེར་ཏེ། རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་མ་  
བྱུབ་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་སྐྱེར་ཞེ་ན། ལྟར་བས་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་  
དབྱུང་བཟོད་དགག་བྱའི་ཚད་དུ་འདོད་མཁན་དེའི་སྟོང་ངོར་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་བྱུབ་པ་  
བཀག་ཀྱང་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་མི་འབྱུབ་པའི་དོན་ཡིན་བྱས་ན་དགོངས་པར་འགྲོ་འམ་སྟེ་ཡང་  
ཁ་ཚོན་གཙོད་མི་སྲ་བར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ།།

ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་བྱུབ་པ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་

ཞེན་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཀག་པ་ལས་ལོགས་སུ་  
བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དགག་ཏུ་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། ཚོས་རྣམས་རིགས་པས་དབྱུང་  
བཟོད་དུ་མེད་པ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་སྲོད་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་ན། མ་  
ཁྲུབ་ཟེར་དགོས་སམ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུང་ཚུལ་ལྟར་མེད་པ་ཞེས་པ་རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་  
ལའང་སྐྱར་ཚོག་སྣམ་ཡང་། ཚོས་རྗེས་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཁོ་ན་ལ་སྐྱར་བ་རྟོག་གོ་འབར་  
བ་དང་། ལམ་རིམ་གྱི་ལྷང་དོན་དུ་བཞག་འདུག །ལེགས་བཤད་སྡིང་པོར། རྟོག་གོ་འབར་བའི་  
ལྷང་འདིར་དེ་དམ་བཅའ་བའི་བྱུང་པར་ཉིད་དུ་བཟུང་བས་ཞེས་སོགས་བྲངས་པའི་འཕྲོས་ལས།  
དེ་ལྟར་ན་དབྱུང་མ་བ་དང་གཞན་དག་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་གཞི་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་  
དོན་ནི། གཞི་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ངོར་མེད་པ་སྟེ་དེས་མ་བྱུབ་ཅེས་པ་ལ། ཞེས་པའི་  
དོན་ཡང་ལྷག་མཐོང་གི་ལྷང་བྲངས་ཟེན་ལྟར་དབྱུང་མ་བ་དང་། དངོས་སྐྱབ་བ་གཉིས་ཚོད་པའི་གཞི་  
དེའི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གཞི་དེ་མེད་པ་ནི་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་  
ཡིན་བྱས་ན་བདེ།

དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་རང་གང་གིས་བྱེད་པ་ལས། གཞན་ལུགས་ཇ་ཡ་ཨཀར་ཉི་  
འདོད་པ་དགག་པའི་སྐབས། གཞུང་ལས། ཚང་མང་གི་སྡིང་དུ། དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྲུབ་  
པ་བསྐྱབས་པ་ན། རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་ཚང་མང་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། གཞི་འདིའི་སྡིང་  
དུ་ངེས་དགོས་པའི་གཞི་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ་ལས། དེ་ལྟ་མ་  
ཡིན་ན་དུ་བ་དང་ལྷན་པའི་ལ་ལ། ཞེས་པ་ནས། དཔེའི་ཚོས་ཅན་བྱུང་བ་ཞིག་སྟོན་ཅིག །ཅེས་  
པའི་དོན་ནི། མཐུན་དཔེའི་སྡིང་དུ་ཁྲུབ་པ་བསྐྱབ་པ་ན་ངེས་ཡུལ་གྱི་གཞི་ནི་ཚང་མང་ཡིན་ལ།  
དེའི་སྡིང་དུ་རྟོགས་རྒྱའི་དོན་ནི། དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྲུབ་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཚང་མང་གི་དུ་  
ཡོད་ལ་ཚང་མང་གི་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྲུབ་པ་བསྐྱབ་པ་གཏན་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་སྲོགས་རེ་བའི་



བྱེད་པ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ན། དུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་ཚང་མང་གི་དུ་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚང་མང་གི་  
 མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱེད་པ་བསྐྱབ་པའི་ཚེ་རྟགས་  
 སུ་བཟུང་བ་ལ། ཚོས་སུ་བཟུང་བ་དེས་བྱེད་པ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། །དེའི་སྐྱབ་ཚུལ་ཡང་  
 ཚང་མང་གིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་  
 རོ། །ཡང་ཚང་མང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ཐུན་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། མ་ཐུན་དཔེ་ཡིན་ན་དེའི་སྟེང་དུ་དེ་  
 སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཚོས་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འདོད་པ་ཞིག་དགོས་  
 པ་ལ་དུ་ལྟན་གྱི་ལའི་སྟེང་དུ་ཚང་མང་གི་མེ་དུ་གཉིས་མེད་པའི་སྲིད། དེས་ན་མ་ཐུན་དཔེ་དང་།  
 ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་སྟེང་དུ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཚོས་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་ལྟན་པའི་  
 མ་ཐུན་དཔེ་རྒྱུ་བ་ཞིག་སྟོན་ཅིག་བྱས་ན་གཞུང་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྟལ། ར་ལ་  
 ཡན་རྒྱའི་འབྲེལ་བ་ཤད་ལས། ཐལ་འགྱུར་གཏན་ཚིགས་སུ་འདོད་ན། ཞེས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་  
 མའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་དུ་འདོད་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་འདྲ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་  
 བཞེན། ཞེས་པ་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་བྱས་ན་བདེ། ཁོའི་ལུགས་ལ་བྱེད་པ་སྐྱབ་བྱེད་  
 ཀྱི་ཚད་མ་མེད་ཀྱང་ཟེད། བྱེད་པ་ཉི་ཚེ་བ་འགྲུབ་པའི་མངོན་རྗེས་ཡོད་ཀྱང་ཟེད་མོད་དེ་ཚད་མ་  
 མིན་པར་ཁས་ལེན་པ་འདྲ། གཞུང་ལས། ཁས་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འབྲེད་ན་ནི་བསྐྱབ་བྱ་  
 དང་མཚུངས་ལ། ཞེས་པའི་དོན། ཁས་སྐྱབ་འདི་འདྲས་འགྲུབ་ཅིང་འདི་འདྲས་མི་འགྲུབ་ཅེས་  
 ཁས་སྐྱབ་པ་ཅོམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱེད་ན་བཤད་ཟེན་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ལ་ཉུས་པ་མེད་པས་བསྐྱབ་  
 བྱ་དང་མཚུངས་ཞེས་པའོ།།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ནི་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་བས་ཐ་སྐྱད་དུ་བྱ་དགོས། ཞེས་  
 སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་། བྱེད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཐ་སྐྱད་དུ་འདོད་དམ་དོན་དམ་  
 དུ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཁས་ལེན་ཡོད་པར་ཐལ། ཐ་སྐྱད་དུ་

ཁས་ལེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འོན་ཏེ་ཁས་ལེན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་  
 བ་སྐྱ་ཡང་མེད་པས། དེ་མི་འདོད་པ་ཐམ་འགྱུར་བའི་བྱེད་ཚོས་སྐྱ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་པའམ་  
 དབུ་ད། དབུ་མ་ཞེས་པ་གང་དང་ལྡན་ན་དབུ་མ་པར་འདོག་པ་ཁས་སྦངས་དགོས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་  
 འོན་གོང་དུ་གསལ། ཚེད་རྫོག་ལས། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། འོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་  
 དམིགས་ན་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་སྟོན་ནི། རང་འགྲེལ་དང་བསྐྱར་ན་མངོན་སུམ་སོགས་ཚད་  
 མ་བཞི་ཀའམ་གང་རུང་ཞིག་གིས་འོན་འགའ་ཞིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དམིགས་ན་  
 བྱི། དེ་རང་ལུགས་སྐྱ་བསྐྱབ་པའམ་ལུགས་གཞན་རྫོག་པར་ཡང་བྱ་ན། འོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་  
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཏན་མ་དམིགས་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་རང་ལུགས་སྐྱ་བསྐྱབ་པ་ཡང་མི་བྱ། དེ་ལས་  
 གཞན་པའི་ལུགས་བརྫོག་པར་ཡང་མི་བྱ་བས། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱས་པའི་ལྷན་ཀ་དེ་ང་ལ་མི་འབྱུང་  
 ཞེས་པའི་འོན་ཡིན་ནམ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། འོན་རི་ལྟར་ཡང་མ་དམིགས་པས། དེའི་ཕྱིར་  
 བསྐྱབ་པར་ཡང་མི་བྱ། བརྫོག་པར་མི་བྱ། ཞེས་པ་ཚད་མ་བཞིས་རང་མཚན་གཏན་མ་དམིགས་  
 པས། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་རང་ལུགས་ལ་བསྐྱབ་པར་ཡང་མི་བྱ། དེ་དང་མི་མཐུན་པ་དགག་  
 པར་ཡང་མི་བྱ། ཞེས་པའི་འོན་ནམ་སྟེ་ནས་སྤར་ལྟར་གྱིས་པ་ཡིན། ལྷན་ཀ་ནི། རེ་ཞིག་དངོས་  
 བོ་མངོན་སུམ་གྱིས། ཞེས་སོགས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་གྱུར་དང་། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་  
 གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཚད་མ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་དངོས་བོ་རྣམས་  
 དམིགས་ནས་རྫོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཚད་མ་དེ་དག་གྱང་མེད། དེ་དག་གིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་  
 བྱ་བའི་འོན་ཡང་མེད་པས་ཞེས་ལྷན་ཀ་སྐྱ་བ་གང་ཡིན་པའི་ལྷན་ཀ་དེ་ང་ལ་མི་འབྱུང་ངོ། ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀོད་པའི་ལྷན་ཀ་དེའོ། འདི་ནི་སྤྱོད་སྐྱ་མས་ཁྱོད་  
 ཀྱིས་དངོས་བོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་འདོད་པས་དངོས་བོའི་ནང་དུ་རིགས་  
 པ་དང་། ཚད་མ་དང་། དམིགས་བྱའི་ཡུལ་སོགས་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་དེ་རྣམས་གཏན་མེད་དུ་

འགྲུང་ལ། དེས་ན་དེད་གི་ལྷགས་འགོག་པའང་མི་འཐད་པར་འགྲུང་རོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་སྤང་།  
དེའི་སྤྱིར་རང་འགྲེལ་དུ། ཁྱོད་གིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་ནས། དངོས་པོ་  
ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ་ཞེས་སྒྲིག་པར་བྱེད་ན་ནི་རུང་ན་ཞེས་པའང་གོང་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་འབྲུ་བསྐྱེན་  
ཚོག་པར་མངོན། དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་དམིགས་བྱ་ལ་གོ་དགོས་པ་བྲངས་  
ཟིན་པའི་རང་འགྲེལ་གྱིས་ཤེས། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་  
སྤྱོད་པ་ནི་ཡོད་མིན་ལ། །ཞེས་སོགས་གི་འབྲུ་སྟོན་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་  
དང་། དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཏན་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་  
གྲུབ་པའི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་གང་ལ་ཡོད་པ་མིན་  
པ་དེ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ནའང་སྐྱོན་ཀ་བརྗོད་པར་རྟུགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ།།

རིགས་པ་དུག་ཕྱུ་པ་ལས། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་དག་ །རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་ཚོད་  
པ་མེད། །ཅེས་སོགས་གི་འབྲུ་སྟོན་ནི། །ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དབྱུ་མ་པ་དེ་དག་རྣམས་ལ་  
དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱོད་པ་མེད་ལ། དེ་ཁས་སྤངས་ནས་  
སྤྱོད་པ་གཞན་ལ་ཚོད་པ་མེད། །གང་རྣམས་ལ་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་  
ཁས་ལེན་པའི་རང་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་  
པ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་པའོ།།

འདིར། སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་གང་གིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཐོབ་པ་འཐོབ་ཅེས་  
སོགས་འདྲུག་འགྲེལ་དུ་ཡུམ་བྲངས་པ་ལས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཅི་སྐྱེས་པའི་ཚོས་གིས་  
མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྲུར། ཅས། འོན་ཏེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་གིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་  
པ་འཐོབ་པར་འགྲུར། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྤྲུམ་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ། ཁོ་བོ་ནི་སྐྱེས་པའི་  
ཚོས་གིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་ལ། མ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་

འཛོལ་བར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་ཤུ་རིའི་བྱས་ཀྱིས་པ་དང་། རབ་འགྱོར་གྱིས་ལན་བཏབ་པའི་དོན་  
བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། རླེས་པའི་ཚོས་གྱིས་མ་རླེས་པའི་ཐོབ་པ་འཛོལ་  
བམ་རླེས་པའི་ཐོབ་པ་འཛོལ། ཅེས་ཐོབ་བྱེད་རླེས་པ་རྒྱུད་པ་དང་། ཐོབ་བྱ་རླེས་མ་རླེས་གཉིས་  
ཀ་ལ་རྒྱུར་བ་མདོའི་གསུང་ཟིན་དང་ཅུང་མི་མ་ཐུན་པར་སྤང་ཡང་། འདི་བཏགས་དོན་འཚོལ་ཚུལ་  
ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དཔྱད་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་ལ་དགོངས་སམ་སྟུམ། འདིའི་དོན་རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་  
བྱང་པེས་དཀའ་འབྲེལ་དུ་གསུང་ཚུལ་ལྟར་ན། རླེས་པའི་ཚོས་གྱི་རང་དུས་ན་རླེས་ཟིན་པའི་ཐོབ་  
པ་འཛོལ་ན་སྤར་རླེ་བ་དོན་མེད་ཅིང་། རང་དུས་ན་མ་རླེས་པའི་ཐོབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་  
ཐོབ་པའང་མི་འཐད་ཅེས་བཤད་ན་བདེ།

འདུག་པ་ལས། རི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཀྱང་པར་རྣམས་ཞེས་  
སོགས་གོ་སྐྱ་ཡང་ཉི་མ་གཟས་བཟུང་བའི་ཆེ་ཆ་ཅི་ཅམ་བསྐྱེབས་པ་སོགས་གྱི་ཀྱང་པར་རྣམས་།  
གཟུགས་བརྟན་ལ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་ན། ཉི་མ་དང་གཟུགས་བརྟན་མདུན་མ་མདུན་སོགས་  
བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དཔྱད་ན་རླེ་བ་མི་རིགས་མོད། ཉི་མ་དང་ཚུ་སྟོང་སོགས་ལ་  
བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཞིག་འཇུང་བར་འགྱུར་ཞིང་།  
མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་མི་བདེན་ཡང་། བྱད་བཞིན་མཛེས་  
པར་བསྐྱབ་སྱིར་གཟུགས་བརྟན་དེ་ལ་ནི་བྱད་བཞིན་ལ་རི་མ་ཅི་ཅམ་ཡོད་པ་ཤེས་ནས་སེལ་བར་  
བྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་གྱི་གདོང་གི་མ་རིག་པའི་རི་མ་སྤྱང་བར་བྱ་བ་ལ་  
རུས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གཏན་ཚིགས་རྟེན་འབྲེལ་དང་། གཅིག་དུ་བྲམ་སོགས་རང་བཞིན་  
གྱིས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འཐད་པ་དང་བྲམ་བ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་ཞེས་  
ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །ལྷང་ཚོན་སྤེལ་དོན་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་  
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་འཛོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་

རྒྱ་འབྲས་ཁས་ལེན་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྐྱར་ན་བདེ་བ་མ་  
གཏོགས་གཞན་གོ་སྒྲ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་ཞེས་པའི་ཉིད་ཅེས་པ་དོན་དུ་  
མར་འཇུག་པ་ལས། འདིར་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་  
བྱས་ན་བདེ་འཇུག་ འདི་ག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བརྟེན་མ་དཔུང་པར་འདོགས་པ་དང་མཚུངས་པས་  
འདི་པ་ཞེས་ཉེ་ཚོགས་སྐྱོས་ཤིང་ཅམ་སྐྱས་རང་དོས་ནས་བྱུང་བ་གཙོད།

རང་ལུགས་བཞག་པའི་སྐབས་སུ། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱུད་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་  
སྐྱ་ལ་འབྲུང་འགྲུར་གྱི་སྐྱ་ཟེད། རྩེ་བྲག་པའི་ལུགས་ལ་ཚོགས་དོན་ལྷག་དང་། རྩེ་བྲག་ལོན་ཉན་  
ཉེར་བཞི་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འདོད་པ་ལས་ལོན་ཉན་རྣམས་རྩེ་བྲག་སོ་སོའི་ལོན་ཉན་དུ་སྦྱོར་  
སྐབས་སྐྱ་ནམ་མཁའི་ལོན་ཉན་དུ་འདོད། སངས་རྒྱས་པས་ཤེ་བྲག་པ་ལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་  
པ་དང་། ཤེ་བྲག་པས་གསལ་བྱེད་པ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་མི་རྟག་པར་རགས་  
པའི་ཁྱད་པར་དཔུང། གསལ་བྱེད་པ་ཟེར་བ་གངས་ཅན་པའི་ནང་ཚན་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱ་དུས་  
སུ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་རྒྱུ་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་  
པར་སྐྱ་བདེ་ལྟ་བུའམ་བརྟག། འདི་ག་པ་རྒྱ་དང་བཅས་མ་བཅས་ནི། འདི་ག་པ་བྱིས་འབྲུང་གི་  
རྒྱ་ལ་ལྟོས་མི་ལྟོས་ལ་བྱེད། ཁྱད་པར་འདི་ན་ན་ནི་རྩེ་བྲག་སུ་དཔོག་པ་དང་། རྩེ་བྲག་དཔག་པར་  
བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མེད་པར་འགྲུར། ཞེས་པ་ནི། སྐྱ་ལོ་ལྷི་ལོ་གཉིས་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་  
པའི་འདོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་ཅན་སོགས་འདི་ན་ན། རྩེ་བྲག་དཔོག་པར་བྱེད་པ་  
དང་། རྩེ་བྲག་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མེད་པར་ཐལ་བ་སྟེ། སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱེད་མཚུངས་  
པར་འགྲུར་བའོ།།

ཚོས་ཅན་མ་ཐུན་སྐྱར་བ་ཞེས་པའི་དོན་གཞུང་འདིའི་གསུང་ཟིན་ལྟར་ན། རྩེ་ལོ་དངོས་  
སྐྱ་བའི་ལུགས་ལ་ཚོས་ཅན་ཚད་མ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་བྱུང་བར་འདོད་པའི་ཚད་མ་དེ་འདྲ་བ་

ཞིག་གིས་སྐྱོལ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་འང་བྱུང་བར་འདོད་པའོ། །སྐྱོལ་བྱི་ཚོལ་གཉིས་  
ཀའི་ལུགས་ལ་མ་རྩལ་སྤང་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཅན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདེན་རྒྱུན་གང་  
གིས་ཀྱང་བྱུང་བར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སོགས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། སྐྱོལ་དབུ་མ་པའི་  
ལུགས་ལ་བདེན་རྒྱུན་གྱི་བྱུང་བར་དོར་བའི་མིག་སོགས་བཞག་ཏུ་བྱུང་མོད། བྱི་ཚོལ་དངོས་སྐྱོ་  
བའི་ལུགས་ལ་བདེན་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་བར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སོགས་འཛོག་ཚུལ་མེད་  
པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་བདེན་པའི་བྱུང་བར་དོར་བའི་མིག་སོགས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་  
སྤྱིར་ཉེ། དེའི་ལུགས་ལ་མིག་སོགས་ལ་ཚད་མར་སོང་ན་དེ་དག་གི་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་སོང་  
བས་བྱུང་བར་འདོད་པས་རང་མཚན་གྱི་བྱུང་བར་དོར་བའི་མིག་སོགས་འཛོག་མི་བྱུང་བས་སོ།།

ལེགས་བཤམ་སྤྱིང་པོ་ལས། གལ་ཉེ་སྐྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སྐྱ་ཁ་  
ཚོན་ཚོད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། རང་ལུགས་ལ་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་  
རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ཤེས་ན་སློང་སྤྱིང་ཆེ་བར་སྤང་བས་ཉུང་གསལ་ཞིག་འབྲི་ན། གལ་ཉེ་  
ཚད་མ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སྐྱ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པའམ། དེ་གཉིས་གང་བྱུང་དུ་དེས་ཀྱང་སྐྱ་འཇལ་  
བའི་ཚད་མ་སྟོན་པའི་ཆེ་མི་རྟག་པའི་ཚད་མ་ཞེས་རྟག་པའི་ཚད་མ་ཞེས་པ་གང་བྱུང་གིས་བྱུང་  
བར་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་ལ་རང་མཚན་སྤང་བ་ལ་སྟོས་ཉེ་འབྲལ་  
མ་འབྲལ་གཉིས་གང་བྱུང་དུ་དེས་ཀྱང་། ཚོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་སྟོན་པའི་ཆེ། དེ་གཉིས་  
གང་བྱུང་གིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་མི་དགོས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་དེ་རྟག་མི་རྟག་གང་བྱུང་ཡིན་ཡང་སྐྱ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་སྐྱ་རྟག་  
མི་རྟག་གང་དུ་མ་རྟེན་ཀྱང་སྐྱ་འཇལ་བ་མི་འགལ་བ་ལྟར། མིག་སོགས་བདེན་རྒྱུན་གཉིས་གང་  
བྱུང་དུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་མོད། ཚད་མས་བདེན་རྒྱུན་གང་དུ་འང་མ་རྟེན་ཀྱང་མིག་སོགས་འཇལ་བ་མི་  
འགལ་བས། བདེན་རྒྱུན་གྱི་བྱུང་བར་དོར་བའི་མིག་སོགས་ཅམ་ཚོས་ཅན་དུ་གཟུང་དུ་མི་བྱུང་བ་



མི་འཐད་དོ་སྦྲུལ་ན། ཡོད་པ་རྣམས་རང་གི་རོ་བོས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་སྦྲུལ་བ་རྣམས་ཚད་  
 མ་ལ་དཔྱོད་དུས་རྟོག་མེད་ཡིན་ན་རང་ལ་རང་མཚན་སྤང་བ་ལྟར་དང་། རྟོག་བཅས་ཡིན་ན་རང་  
 གིས་རང་མཚན་ངེས་པ་བཞིན་གྲུབ་པའི་རྣམས་པར་འདོད་ཀྱིས་ཀྱིས་ཚད་མ་དེ་དག་སྤང་ཡུལ་དང་  
 ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད་ཅིང་། ཚོས་ཅན་སོགས་རང་མཚན་སྤང་བ་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་འཁྲུལ་  
 པའི་རྙེད་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ན་ཡོད་པར་འདོད་མི་ཤེས་པས། ཚོས་ཅན་སོགས་ལ་དཔྱོད་དུས་སྟོ་ངོར་  
 བདེན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་སོང་སྟེ། རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་  
 པའམ་བདེན་པའི་རྣམས་འདོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་གནད་རྟོགས་ན་རང་རྒྱུད་པས་ཡུལ་ལ་  
 ཡང་ལོག་གཉིས་འདོད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ཐམ་འགྱུར་བའི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་མི་  
 འདོད་པ་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་ན་དངོས་སྦྲུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་  
 སྟོ་ངོར་བདེན་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཚོས་ཅན་འདོད་ཚུལ་མེད་པ་ཤེས་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།  
 སྟོས་འགྲུབ་པ་ལ་མ་ཚོད་པ་ལྟ་བུ་ག་ལ་ཡིན། ཞེས་དང་། སྟོ་ངོར་མ་ཚོད་པ་ག་ལ་ཡིན། །ཞེས་  
 པའི་སྟོ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་དབྱེད་ནས་  
 ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་ཐག་ཚོད་པའི་ལུགས་སུ་བྱེད་སྟབས། དེ་ལྟར་དཔྱོད་པའི་སྟོ་  
 དང་མིག་སོགས་ཚོས་ཅན་ལ་དབྱེད་ནས་རང་མཚན་སྤང་བ་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་  
 དུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དཔྱོད་བྱེད་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་  
 དབྱེད་པ་བཏང་ནས་ཁ་ཚོན་གཙོད་པ་མེད་པས་སོ། །འོ་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་  
 ལ་སྟོས་ཏེ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་ན། མེ་ལོང་  
 བང་གི་བྱེད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཚོས་ཅན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འདྲིན་  
 པའི་ཤེས་པ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ལུགས་ལ།  
 གཟུགས་བརྟན་འདྲིན་པའི་མིག་ཤེས་ལ། གཟུགས་བརྟན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་

བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཚད་དཀའ་ཡང་། གཟུགས་བརྟན་བྱུང་བཞིན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་  
གྲུབ་པར་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ལོག་པར་འཛོག་ཟེར་དགོས་སམ་བརྟག།

ཚིག་གསལ་ལས། གང་གི་ཚེ་འདིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་སུ་འདོད་པ་  
དེའི་ཚེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། གཞུང་འདིའི་གསུང་བཞིན་ལྟར་ན། གང་གི་ཚེ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་  
ལས་མི་སྐྱེ་བར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱོར་བ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་  
ཚོས་སུ་འདོད་པས་ན། ཚོས་ཅན་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ལེགས་ལྡན་འདིས་  
ཁས་སྲུངས་བ་ཉིད་དོ། །དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་མིན་པའི་གཟུགས་ལ་  
སོགས་པ་རྣམས་རྩུབ་པ་འཛིན་པའི་ཐ་སྲུང་པའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་ཡིན་དགོས་པས་ན། གཟུགས་  
སོགས་ཚོས་ཅན། མ་འཇུག་པའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇུག་པའི་ཤེས་པའི་རྙེད་  
དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་དང་། མ་འཇུག་པའི་ཤེས་པའི་རྙེད་  
དོན་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ཚོས་ཅན་མ་ཐུན་སྤང་བ་མ་གྲུབ་པར་  
འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རྒྱལ་དངོས་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ་ཚོས་ཅན་གཟུགས་སོགས་རང་མཚན་སྤང་བ་ལ་ལྟོས་  
ཏེ་མ་འཇུག་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ན་ཡོད་པར་འཛོག་ཚུལ་མེད་ལ། སྤྱོད་དབུ་མ་  
པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་སོགས་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་  
ཞེས་བཤད་ན་གོ་བདེ་ལས་སྟལ། གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་ཤེས་ཀྱིས་  
རང་མཚན་མི་འགྲུབ་ལུགས་སྟོན། རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་འཇུག་པའི་  
ཤེས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་སྐྱོན་སོགས་རྩུབ་པ་རྣམས་ཆ་ཅམ་ཡང་མེད་  
པར་བརྟན། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་གི་ཤེས་བྱེད་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཤེས་སྤྲོ།

ལེགས་བཤད་སྤྱིང་སོ་ལྟར་ན་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། ལེགས་ལྡན་སོགས་  
ཀྱིས་ཚོས་ཅན་མ་ཐུན་སྤང་བ་ཡོད་པར་བཤད་པས། ཚོས་ཅན་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་རྙེད་པ་

མིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐངས་པ་དེས་ན། བདེན་རློན་གྱི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་མིག་སོགས་  
 ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་མི་རུང་བར་ཐལ། མིག་སོགས་རང་བཞིན་ལ་མ་འཇུག་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་  
 དོན་གང་ཞིག །མ་འཇུག་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་མ་ཡིན་དགོས་  
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་སོ་ཁས། གཉིས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་དངོས་འགལ་གྱིས་འགྲུབ་ཅེས་  
 ལྟུབ་པའི་ཚུལ། དེ་ཉིད་ལས། མིག་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་  
 གྱིས་རྙེད་པ་མིན་པར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལྟར་ན། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་  
 ཁོ་ནར་ཞེས་པ་གོང་དུ་སྐྱར་ནས། གང་གི་ཚེ་འདིར་དེ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་བའི་ཚོས་  
 སྐྱེ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་འཇུག་དུས་སྐྱེ་ཚོས་ཅན་མ་ཐུན་སྐྱང་བ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པས་ཞེས་གོང་ལྟར་  
 སྐྱོར་བ་མ་གཏོགས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྐྱབ་བའི་ཚོས་སྐྱེ་འདོད་པ་དེ་དེ་ལྟར་ཁས་སྐངས་པའི་རྒྱ་  
 མཚན་དུ་བཀོད་པ་མིན།

ལེགས་བཤད་སྤྱིང་སོ་ལས། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་རྙེད་པའི་དོན་དང་། ཞེས་པ་  
 བས། མ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཤེས་པས་རྙེད་པའི་འགོག་པ་མིན་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། ཤེས་  
 པ་འཇུག་པའི་རྙེད་དོན་དང་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་འགལ་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཚོས་  
 ཅན། ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་འཇུག་པའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 ཏེ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དབག་གི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་གྱིས་རྙེད་  
 པ་མིན་ན། མ་འཇུག་པའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པས་ཁྲབ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚོས་ཅན།  
 མ་འཇུག་པའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་དུ་ཐལ། ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་གྱིས་རྙེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།  
 དེར་ཐལ། རྒྱལ་བའི་རི་སྙེད་པ་མཁུན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཅམ་སྐྱས་མ་  
 འཇུག་པས་རྙེད་པ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་འཇུག་ཤེས་པའི་ཤེས་པའི་རིགས་ཤེས་  
 རྗེས་དབག་གིས་རྙེད་ཀྱང་འཇུག་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་མིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། རྣ་ཤེས་ཀྱིས་རློན་པ་ཡིན་

པའི་དྲུང་སྐྱ་ཉིད་ཀྱང་དྲུང་སྐྱ་རྩུབ་པ་མ་ཉིད་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་འོ།།

ཚིག་གསལ་དུ། ལྷན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་ཉིད་པ། ཞེས་པའི་ངེས་  
བརྒྱུང་ཅམ་སྐྱ་སྐྱོར་མཚམས་ལ་བལྟས་ན་མ་འགྲུལ་བའི་ཤེས་པས་ཉིད་པ་གཙོ་བོ་དམ་སྙམ་པའི་  
དོགས་པ་སྐྱེ་ཡང་བརྗོད་འདོད་ནི། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཉིད་དོན་ཡིན་པ་དགག་  
པར་འདོད་ནས་ཅམ་སྐྱ་སྐྱོས་པ་ཡིན་པས། ལོ་བདེ་བར་བྱེད་ན་ཤེས་པ་ལྷན་ཅི་ལོག་གིས་ཉིད་  
པ་ཅམ་གྱི་བདག་གིས་དངོས་པོ་ཞེས་སྐྱར་ན་འགྲིག་པར་མངོན་གསུངས། རྗེའི་གསུང་དུ་ཚིག་  
གསལ་གྱི་ལུང་འདིའི་དོན་འབྲེལ་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་གཉིས་བྱུང་ཡང་། རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་བྱུང་མཐའ་  
མི་མཐུན་པ་མིན་པར་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་གསུངས། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་ལ་  
འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་དེ་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་སྟོས་ཏེ་འགྲུལ་པར་སོང་ན་ཡུལ་དེ་ཉིད་པར་འཇོག་  
མི་རུས་པར་བཤད་པས། ཐེག་ཆེན་མཚོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་སྟོང་ཉིད་རང་མཚན་གྱིས་  
བྱུང་བ་མ་སྣང་ན། དེས་དེ་ཉིད་པར་འཇོག་མི་རུས་ལ། སྣང་ན་དེའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དེ་མེད་དགག་  
མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། མཉམ་བཞག་དེ་མཚན་མ་ལ་སྟོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་དཔྱད་གཞི་ཆེ།  
ལེགས་ལྡན་རང་ལུགས་ལ་སྟོང་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཁས་ལེན་  
དགོས་སམ་སྙམ། གཞུང་ལས། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་བརྒྱུང་བ་ནི། སྣང་བ་ཅམ་ལ་བྱ་དགོས།  
ཞེས་གསུངས་པ་ཚིག་གསལ་དུ། ལྷན་ཅི་ལོག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཇིན་པ་  
ཞེས་པའི་འབྲུ་སྟོན་སྲིར་སྟོ་འཇིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུའི་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་  
གྱིས་བྱུང་བ་སྣང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དབང་ཤེས་དེས་དེ་འཇིན་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི།  
སྟོ་འཇིན་མིག་ཤེས་དེ་སྟོན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བ་འཇིན་པའི་སྟོ་མིན་བྱས་ན་བདེ།  
མིག་ཤེས་དེས་སྟོན་པོ་འཇིན་ཞེས་པ་དང་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་གཉིས་དོན་འབྲ། སྣང་བ་ཅམ་ཞེས་  
པའི་ཅམ་སྐྱས་མིག་ཤེས་དེས་སྟོན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བ་འཇིན་པ་གཙོ་བོ་དེ། སྟོ་

འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྣང་བ་ཅམ་ལས་དེས་དེ་འཛིན་པ་མིན་  
ཞེས་གོ་དགོས་པས་སོ།།

ཚོས་ཅན་མ་སྣུན་སྣང་བ་ཞེས་པའི་དོན་གཞུང་འདིར། ཕྱི་ཚོལ་ལ་ཚད་མ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་  
གིས་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་ལ་ཡང་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱོད་  
ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གཉིས་ཚོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་འདོད་པ་མ་སྣུན་པ་ལ་འཛོག་ཟེར་ན། དངོས་སྤྱོད་  
བ་གཉིས་གཅིག་སྤྱོད་དང་། གཅིག་ཕྱི་ཚོལ་གྲས་ཏེ། ཕྱི་ཚོལ་ལ་བསྐྱབ་བྱའོགས་པའི་རྗེས་  
དཔག་སྐྱེད་པ་ཡོད་སྟབས། དེ་གཉིས་ལ་ཚོས་ཅན་མ་སྣུན་སྣང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཚོས་  
ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་འདོད་པ་མ་སྣུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འངལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་ཡང་འདོད་པ་  
མ་སྣུན། དེས་ཚོས་ཅན་གྲུབ་ཚུལ་ལ་ཡང་འདོད་པ་མ་སྣུན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་པན་  
ཚུན་རི་སྟེད་པ་འགའ་ཞིག་ཉོགས་ཕྱིར་ཚོད་པའི་ཚེ། ཚོལ་བ་དེ་གཉིས་ལ་མ་སྣུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་  
ཚོས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེ་རང་མཚན་ལ་སྟོས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཚད་མས་རྗེད་དོན་དུ་  
འདོད་པ་མ་སྣུན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡིག་ཚའི་ཚིག་ཟེར་ལྟར་ན། དངོས་སྤྱོད་བ་ནང་པན་ཚུན་དང་ཐལ་  
འགྱུར་བ་ནང་པན་ཚུན་ཚོད་པའི་ཚེ་ཚོས་ཅན་མ་སྣུན་སྣང་བ་མེད་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ་ཞིག་སྣང་མོད།  
དཀའ་གནད་བརྒྱུད་ཀྱི་ཟེན་གྱིས་ལས། ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་པན་ཚུན་ཐ་སྟོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་  
ལ་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་ཚེ། གྲུབ་མཐས་བཞག་པའི་ཚོས་ཅན་མ་སྣུན་སྣང་དུ་གྲུབ་  
པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འཛིན་སྣངས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་  
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཚེ། གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་ཚོས་  
ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་འདོད་པ་མི་མ་སྣུན་པ་མེད་སྟབས། དེ་གཉིས་ལ་མ་སྣུན་སྣང་དུ་གྲུབ་  
པའི་ཚོས་ཅན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་སྐྱབས་ན་བདེ།

དེས་ན་ལུགས་འདིར་ཚོས་ཅན་མ་སྣུན་སྣང་བ་མེད་པར་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་དོན་སྤྱོད་

སྐྱོལ་ཐལ་འགྲུར་བས། བྱི་སྐོལ་དངོས་སྐྱ་བ་ལ་མིག་སོགས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པ་དང་།  
 ལྷ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་སྐོལ་བྱི་སྐོལ་གཉིས་ཚོས་ཅན་ཚད་མ་ཅི་  
 འདྲ་བས་བྱབ་པ་ལ་འདོད་པ་གཏན་མི་མཐུན་པས། དེ་གཉིས་ལ་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་  
 པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྐོལ་བྱི་སྐོལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མས་བྱབ་ཚུལ་འདོད་མཐུན་མེད་པའི་དོན་  
 མིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ན། གཞུང་ལས། དེ་ཡང་བ་རོལ་བོ་ལ་དངོས་བོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་  
 རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རང་རྒྱུད་དགོས་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་འཚད་  
 པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་མེད་པའོ། །བྱབ་མཐའ་ཅ་བར། སྐབས་འགར་ཚུལ་  
 གསུམ་མཐུན་སྣང་ཚད་བྱབ་དང་། རྟགས་ཅམ་བཞེད་ཀྱང་རང་དབང་ཚད་མིན་སྟེར། །རང་  
 རྒྱུད་མི་འདོད། ཅེས་ཐལ་འགྲུར་བ་ནང་པན་ཚུན་བརྒྱལ་བརྟགས་ཀྱི་ཚེ་ཚུལ་གསུམ་མཐུན་སྣང་  
 བ་ཡོད་པར་གསུངས། འོ་ན་ཐལ་འགྲུར་བ་ནང་པན་ཚུན་ཅོད་པའི་ཚེ་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་  
 ཡོད་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱང་ཡོད་ཟེར་རམ་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཞེས་པ་རང་མཚན་  
 སྣང་བ་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་འབྲུལ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དུ་སོང་བའི་ཆ་ནས་འཛོག་དགོས་སྐབས་དེ་  
 འདྲའི་ཚུལ་གསུམ་ལུགས་འདིར་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས། གཞུང་དུ། རང་རྒྱུད་དགོས་པ་འགོག་པའི་  
 ཚུལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་། དབྱ་མ་བ་དང་། དངོས་སྐྱ་བ་ལ་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་  
 པར་བཤད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་བཤད་པ་གནད་འདྲ་སྐབས་རང་རྒྱུད་  
 ཅེས་གསུངས་པ་ཅམ་ལས། ལོ་རྒྱུ་ནི་བ་རོལ་བོ་ལ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་  
 ཡན་ལག་ཏུ་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་དགོས་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཐལ་འགྲུར་བ་ནང་པན་ཚུན་  
 རི་སྐྱེད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་སྟེར། སྐྱོར་བ་འགོད་ཚེ་ཚོས་ཅན་དང་  
 ཚུལ་གསུམ་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་དབྱེད་པ་རེ་ཞིག་བཞག་ཅེས་འབྲུ་བསྐྱབ་ན་འཚར་བདེ།

སྐྱོར་ཐུན་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཚད་མའི་



རྟེན་དོན་ཡིན་པར་སྔ་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་མ་ཐུན་སྤང་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་  
 རྟེན་དུ། སྔ་ཚོལ་གང་ལ་དབག་འདོད་ལྷགས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་གཏན་ཚིགས་  
 སྤྱ་བཀོད་པ་ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་གྱི་ཉགས་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། ཚོལ་བ་  
 གཉིས་ཀར་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྟེན་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་རྟེན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་  
 པའི་གཏན་ཚིགས་སྤྱ་བཀོད་པ་དེ་བཟླ་བ་མཐའ་བཟུང་གིས་རང་རྒྱུད་ཉགས་གྱི་དོན་འདོག་  
 ཚུལ་ཡིན་ཞེས་འཆད་དགོས་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ཕྱི་ཚོལ་གྱི་ཁས་སྤངས་ལ་མ་  
 འཁྲུལ་བར་ཚད་མས་དོན་གྱི་སྟོང་ལྷགས་ནས་རང་དབང་དུ་ཚོས་ཅན་གཉིས་དང་། ཉགས་གྱི་  
 ཚུལ་རྣམས་བྱུང་ཚུལ་དེས་བར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ཉོགས་པའི་རྗེས་དབག་སྦྱེད་པ་ཞིག་རང་  
 རྒྱུད་གྱི་དོན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་ན་སྟོང་ཐུན་ལས། དེའི་སྤྱིར་ཐལ་  
 འགྱུར་བའི་ལྷ་བ་ལེགས་པར་ཉོགས་པའི་ཚོལ་བ་གཉིས་གྱིས་ཐ་སྐྱད་གྱི་རྣམ་བཞག་འགའ་ཞིག་  
 གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྤྱིར་དུ་ནང་པན་ཚུན་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཚོས་ཅན་དང་ཚུལ་གསུམ་  
 ཚོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་མ་ཐུན་སྤང་དུ་བྱུང་བའང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཚིགས་སྤྱ་བཀོད་པ་  
 མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་ཡང་ཤིན་ཏུ་མ་ཐུན། ལོང་གསལ་དཀར་གནད་བརྒྱད་  
 གྱི་ཟེན་གྱིས་སྤྱ། འདིན་སྤངས་གྱི་དོན་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་བཤད་པ། གཞུང་  
 འདིར། སྤང་པོ་མི་ཉག་སོགས་སྤྱ་འདིན་པའི་ཉོག་པ་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའང་འདིན་སྤངས་ལ་  
 ཚད་མས་གཞོན་པ་མེད་པས་མ་འཁྲུལ་བར་གསུངས་པ་དང་འགའ་བ་ལྟར་སྤང་ཞིང་། དེ་འདྲའི་  
 ཚད་མ་གཏན་མི་སྲིད་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ནའང་འདིན་སྤངས་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་  
 མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་སྤང་བ་ལ་འདིན་སྤངས་གྱི་ཐ་སྐྱད་སྤྱར་བ་འདྲ་བས་རང་མཚན་ལ་མི་  
 འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའི་དོན་དུ་ཤེས་དགོས། ཚིག་གསལ་ལས། དེའི་སྤྱིར་གཞི་མ་བྱུང་  
 པའི་སྟོགས་གྱི་སྟོན་དང་། གཞི་མ་བྱུང་བའི་གཏན་ཚིགས་གྱི་སྟོན་སྟོག་པ་མེད་པས་ཞེས་པའི་

དོན་ནི་དབྱ་མ་པ་དང་། དངོས་སྐྱ་བ་གཉིས་ལ་ཚོས་ཅན་མ་ཐུན་སྒྲིང་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་  
རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའོ།།

ཚིག་གསལ་ལས། དཔེ་ལའང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། དཔེ་  
དང་མི་འདྲ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ན། གཉིས་ཀའི་ལུགས་  
ལ་འབྱུང་འགྱུར་དང་ནམ་མཁའའི་ཡོན་ཏན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྐྱི་སྐྱ་ཅམ་ཞེག་  
ལ་ཚད་མར་སོང་ཞེས་བསྟན་དུ་ཡོད་ལ། མིག་སོགས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བསྐྱབ་སྐྱབས་རང་  
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྐྱ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པར་སྐྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་འབྱུང་  
བའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པའི་རྩུན་པ་དང་། མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པའི་བདེན་པ་གང་གིས་ཀྱང་  
ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཚོས་ཅན་མིག་གི་སྐྱི་འདི་ཅམ་ལ་ཚད་མར་སོང་ངོ་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་  
པས་སོ། །ཞེས་བཤད་ན་གཞུང་འདི་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་དགོངས་པར་མ་ཐུན་སྟམ།  
ཚིག་གསལ་ལས། གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་སྒྲངས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡང་མ་ཡིན་པས། ཞེས་  
པ་བདེན་བརྟུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་མ་བྱས་པ་ལ་གོ་དགོས་པས་འབྲུ་སྟོན་སྐྱབས་དོན་གཞན་  
དུ་མ་འབྱུང་བ་གལ་ཆེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའལས། དེ་ནི་སྤྱོད་པར་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཁས་  
ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཞེས་པའི་དོན། གོང་དེར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གང་གིས་ཀྱང་  
ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྐྱི་བསྟན་རྒྱ་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་  
སྐྱི་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་བསྐྱབ་མི་ལུས་པར་གསུངས་པ་དེ། ལེགས་ལྟན་སྤྱོད་པར་གྲུས་  
ཚེ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་སྟམས། དེའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་  
ལྟར་སྐྱབ་མི་ལུས་ཏེ། རང་ངོས་ནས་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་  
ཡིན་ནམ་སྟམ། ལྷ་གུ་ཡོད་འཛིན་ལ་སྟོ་དོན་མ་ཐུན་གྱིས་ཁྱབ་ཟེར་བ་མཚན་ཉིད་པའི་བཤད་སྟོལ་  
ཡིན་ཡང་། འདིར། ལྷ་གུ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་འཛིན་ཡིན་འདྲ་བ་ཞེག་གསུངས་



བདེན་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱི་སྤྲུལ་སྲིད་ལ་དངོས་སྤྲུལ་བ་འདི་རྣམས་གྱིས་རྣམ་བཞག་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྐྱེང་ནས་འཛོག་པས། དེ་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ཁོའི་སློང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཡོད་ཕྱིར་མི་འཐད་དགོངས་ནས་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་གྱི་བརྟགས་པ་མཛད་དེ། གུན་རྗོབ་ཏུ་བྱེད་རང་ལ་མ་གྲུབ། དོན་དམ་པར་བྱེད་ལ་མ་གྲུབ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་ན་རྟགས་དེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་བ་གྲགས་པས་དངོས་པོར་སྤྲུལ་བ་རྣམས་རྣམ་བཞག་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་སྐྱེང་ནས་ཡིན་པས། ཁོས་ཚོས་ཅན་བདེན་རླུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་ཟེར་ཡང་སློང་དོན་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་སོང་བས་མི་འཐད་སྤྲུལ་དུ་དགོངས་ནས། ཚོས་ཅན་དེ་འབྲུལ་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པ་ཡིན་ནམ། མ་འབྲུལ་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པ་ཡིན། སྤྲ་མ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ལ་མ་གྲུབ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་དེད་ལ་མ་གྲུབ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་ན་ཚོས་ཅན་དེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་གཉིས་རིགས་པའི་འགྲོས་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་པ་དང་། འབྲུག་པ་ལས། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་རླུན་པ་གུན་རྗོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་ཡང་དག་མཐོང་བ་སྟེ་འཇམ་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་རླུན་པ་མཐོང་བ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་གུན་རྗོབ་བདེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གཉིས་གཞན་ཤིན་ཏུ་འབྲ་བས་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་དང་ཚོས་ཅན་མེད་པར་བཤད་པ་འདི་ཡང་དོན་གྱིས་ཁས་སྐྱོངས་པར་སོང་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྐྱེད་པོ་ལས། ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ནང་གི་སྐྱེ་མཚེད་རྣམས་ནི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ལ་གསུངས་པ་དེ་གུན་རྗོབ་ཏུ་ཡིན་ན་བྱེད་རང་དང་། དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་དེད་ལ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་

འཇུག་མ་འཇུག་གི་ཤེས་པ་གང་གིས་རྟེན་ཅེས་བྱེ་བྲག་ལ་བརྟུགས་ནས་སློན་བརྗོད་པར་རིགས་  
སོ། །ཞེས་དང་། གཞུང་འདིར་རྒྱས་པར་གསུངས་ཚུལ་ལ་དབག་ན་སྤར་ལྟར་འཐད་དམ་སྟུམ།

གཞུང་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་རྟུགས་སུ་འགོད་  
དམ། དོན་དམ་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་རྟུགས་སུ་འགོད་ཅེས་བརྟུག་པ་བྱེད་པ་ཡི་མིན་པར་  
གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་རྟུགས་དེ་དོན་དམ་མཐ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པར་སོང་  
བས། སྤར་ཚོས་ཅན་སོགས་བདེན་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་བར་དུ་མ་བྱས་པ་བཞག་དགོས་ཀྱི།  
གཞན་དུ་ན་རྗོལ་སྤྱི་རྗོལ་གང་རུང་ལ་མ་བྱས་པར་འདོད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བས། འགལ་  
འདུ་རགས་པ་དེ་འདྲ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བརྗོད་ཏེ་འདི་འཇུག་པ་གལ་སྤྱིར་ཅེས་པའོ། །ཤེར་  
སློན་དུ། བརྟུག་པ་གཉིས་ལས་མ་མཛད་པ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་བཤད་ཆེ་འགལ་འདུར་འབྲོ་ཡང་།  
ལེགས་བཤད་སྤྱིར་པོར་ཤེར་སློན་གྱི་དགོངས་པ་བྲངས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་  
རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་དང་། དེས་དོན་དམ་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་དང་། དེ་  
བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་གསུམ་ལས། གང་རྟུགས་སུ་འགོད་ཅེས་བྱིས་  
པ་ལྟར་ན་ནང་འགལ་མི་འབྱུང་སྟེ། བརྟུག་པ་ཐ་མ་དེ་བདེན་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་བར་དུ་མ་  
བྱས་པ་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་ལེགས་བཤད་སྤྱིར་པོར་གསུང་ཚུལ་དེ་ལྷག་མཚོང་གི་ཕྱོགས་སྤར་  
ཡོང་ངམ་ཞེ་ན། ལེགས་བཤད་སྤྱིར་པོར་ལས། རྟུགས་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བརྟུག་པ་གཉིས་ལས་  
མ་མཛད་པ་ལྟར་ན། རྟུགས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་བྱི་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་  
བར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཅེས་པོར་དང་བཅས་པའི་བརྟུག་པ་གསུམ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ། རྟུགས་སུ་  
གང་འགོད་ཅེས་བྱི་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེར་སློན་གྱི་གསུང་བེན་ལྟར་བརྟུག་པ་གཉིས་ལས་མི་བྱེད་  
པའི་ལུགས་དང་། དགོངས་པ་བྲངས་ནས་བརྟུག་པ་གསུམ་བྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཀ་བཞོད་  
པ་ཡིན་པས་གཞུང་འདི་དང་མི་འགལ་ལམ་སྟུམ། འོ་ན་ལེགས་སྤྲོན་གྱི་ལུགས་ལ། ལྷ་གུ་ཚོས་

ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྐྱོར་བ་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་  
ལ། བ་རོལ་བོས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་སྤར་ལྟར་བྱས་ནས་བཀག་ན་སྐྱོན་འཇུག་གམ་ཞེ་ན།  
འདི་སྐབས་དངོས་སྤྱོད་པའི་བསམ་ཚིང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དགོངས་ནས། དེ་འདྲའི་  
བརྟག་པ་མཛད་དེ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་རྒྱ་སོགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་  
མི་འགྲུང་བར་བསྐྱབས་པ་ཞོ་ན་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱོར་བ་ཡང་དག་གཞན་འགོད་མཁན་གྱི་  
བསམ་ལུགས་ལ་ཚུལ་བཞེན་མིན་པ་མེད་པས་དེ་འདྲའི་སྐྱོན་མི་འཇུག་ཟེར་དགོས་སམ་བརྟག།

གཞུང་ལས། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ན་གཞན་ལ་མ་བྱུབ་ཅེས་རི་ལྟར་བརྟོག་དུ་རུང་སྟེ། ཞེས་  
སོགས་ནི་རྩོད་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཆ་འདོན་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་བྱིས་ནས། ཀུན་རྫོབ་  
པ་ཡིན་ཟེར་ན། གཞན་དངོས་སྤྱོད་པས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས་དེ་ལ་མ་བྱུབ་ཅེས་བསྐྱབས་པ་རང་  
ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་འདྲ་བས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྲུང་མོད། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ན་ཞེས་པ་རོལ་  
བོས་ཁས་སྐྱོངས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་མ་ཁྱེར་བར་སྐྱིར་བཏང་ལ་སོང་ན་གཞན་ལ་མ་བྱུབ་ཅེས་བརྟོག་མི་  
རུང་སྟེ། བདེན་གྱི་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱང་དངོས་སྤྱོད་པ་ལ་མ་བྱུབ་པར་ཐམས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་  
པའོ། །ཤེས་རབ་སྐྱོན་མེ་ལས། གཏན་ཚིགས་མ་བྱུབ་པའི་དོན་ཉིད་དང་། འགལ་བའི་དོན་ཉིད་  
དོ། །ཞེས་པའི་དོན། ཚོས་རྗེའི་འཇུག་པའི་ཚིག་འབྲེལ་དུ། རྟགས་ཀྱི་དོན་དེ་དོན་དམ་དུ་བྱུབ་ན་  
མ་བྱུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྲུང། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱུབ་ན་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྲུང།  
ཞེས་བརྟག་པའི་མཐའ་གཞན་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། གཏན་ཚིགས་དེ་མ་བྱུབ་པ་དང་འགལ་བའི་  
གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མིན་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་མ་བྱུབ་པའི་རྟགས་དང་འགལ་  
རྟགས་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་བརྟག་པའི་མཐའ་གཞན་  
འགོག་པའི་རིགས་པས་རྟགས་དེ་རྒྱ་རྒྱེན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་  
པ་མ་གཏོགས། རྟགས་དེ་དེ་སྐབས་མ་བྱུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཤད་པ་མིན་ཟེར་བ་འཐད་ལྡན་ཡིན་པ་



འདྲ། དེའི་ཐང་གི་སྤྱི་ལོ་མཚན་དུ། རོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་གཏུན་ཚིགས་དེ་ཐ་སྙད་པའི་བསྐྱུ་བ་  
བྱའི་ཚོས་དང་གིན་ཏུ་འགལ་བས་གཏུན་ཚིགས་འགལ་བའི་རོན་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་པ་སྐྱོར་བ་  
དེའི་བསྐྱུ་བ་ཚོས་ལ། རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འཛོག་སྤྱིར་བཏགས། །ཚོས་ཇི་དཔལ་ལྡན་པའི་འཇུག་  
འབྲེལ་དུ་ལེགས་བཤད་མང་བས་ཞིབ་ཏུ་བཟླ།

གཞུང་ལས། དམ་བཅའ་གཞན་ལ་བཟུ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པའང་དབྱ་མ་པས་  
འདོད་པའི་སྐྱོར་བ་འདི་འདྲ་རྣམས་ལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཅེས་ཟེར་གསུངས་ལ།  
སྤྱིར་བཏགས་པ་རྣམས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་དང་རྟགས་སོགས་དབྱ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཁས་མི་  
ལེན་པར་བཤད་པ་ལ་རྒྱུར་བའི་ཚིག་གོ། །དབྱ་མ་པས་འདོད་པས་སྐྱོར་བ་ཞེས་པའི་ས་མཐའ་  
རྗེས་མ་དེ་མ་དག་པར་མཛོན་བས། འདོད་པའི་སྐྱོར་བ་ཞེས་དུག་སྐྱུ་སྐྱུར་ན་ལེགས། ཚིག་གསལ་  
ལས། སྐྱོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ལྟ་བ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བ་  
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་གཞིར། མིག་ཚོས་ཅན། གཞུགས་  
ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྟ་སྟེ། རང་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་  
གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་འཛོག་དགོས། སྐྱོར་བ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཡིན་  
བས། དངོས་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོར་བ་ལྟར་སྤྱང་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྤྱི་བ་རང་ལ་གྲགས་  
པའི་རྗེས་དཔག་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱོར་བ་དེའི་བསྐྱུ་བ་བྱ་དངོས་སྤྱི་བ་རང་ལུགས་ལ་མི་འདོད་པ་  
བདེན་ཡང་། དེའི་ཚོས་ཅན་མིག་དང་། རྟགས་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། མཐུན་དཔེ་བྱམ་པ་སོགས་  
དངོས་སྤྱི་བའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་སྤང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འཇུག་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དུ་འདོད་  
བས། དངོས་སྤྱི་བ་རང་ལ་གྲགས་པར་འཛོག་པ་ཡིན། དངོས་སྤྱི་བ་རང་ལ་གྲགས་པ་དང་། དབྱ་  
མ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་ལ་གྲགས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས།

སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཚོས་ཅན་དང་རྟགས་སོགས་

འཇམ་བ་ལ་བསམས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཚོག་མོད། ཚོག་གསལ་ལས། གཉིས་ཀ་  
 ལ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་དང་། རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དབག་པ་ཞེས་དང་། དེ་ལ་གྲུབ་  
 པའི་རྗེས་སུ་དབག་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཚོས་ཅན་དང་རྟགས་སོགས་ཚད་  
 མས་གྲུབ་ཚུལ་མ་ཐུན་སྐྱང་བ་བསྟན་དུ་མེད་པས། ས་རོལ་པོས་རང་མཚན་སྐྱང་བ་ལ་སྟོམ་ཏེ་མ་  
 འཇམ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་འབྲིས་ནས་སྟོར་བ་བཀོད་པས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་  
 གྲུབ་པ་མིན་པ་དང་། དངོས་སྐྱ་བ་རང་ལ་གྲགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་ལུགས་འདིར་  
 གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྟོར་བའི་ཚོས་ཅན་དང་། རྟགས་སོགས་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་ཡང་གཞན་  
 ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པ་མིན་ཏེ། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། གཞན་  
 ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཇམ་བའི་ཚད་མ་དང་། དེའི་རྙེད་དོན་དུ་  
 གྱུར་བའི་ཚོས་ཅན་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པ་ཡིན། གཞན་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པ་དེ་ནམས་ལུགས་  
 འདིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ཀྱང་། དེའི་མིང་རང་ལུགས་ཀྱི་སྟོར་བ་ལ་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།  
 བཤད་ཐེན་ལྟར་ཚོས་ཅན་མ་ཐུན་སྐྱང་བ་བསྟན་དུ་མེད་སྟབས། ཁོ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་  
 འཇམ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་འབྲིས་ནས་བཀོད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། སྟོང་  
 ཐུན་ལས། ཚོས་ཅན་དང་སྟོགས་ཚོས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོལ་གྱི་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཁས་  
 ཐུངས་ལ་འབྲིས་ནས་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། ཚོས་ཅན་སོགས་དངོས་སྐྱ་བའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་  
 འཇམ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་འབྲིས་ནས་ཞེས་པའོ།

གཞུང་ལས། སྤྱི་ཚོལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་  
 ཐལ་འགྱུར་བར་འཛོག་ཅེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྟོར་བའི་ཚུལ་གསུམ་དངོས་སྐྱ་བ་ལ་གྲགས་པར་  
 གསུངས་ཀྱང་། རང་ལ་མི་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྟ་བུས་བྱུང་བ་དང་། གཞན་ལ་ངོ་བོ་  
 ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་བུ་རང་ལ་ལྟ་བུས་བྱུང་བ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཡིན་པས། གཞན་ལ་གྲགས་ཚུལ་

རི་ལྷར་ཡིན་ཞེ་ན། གཞུང་ལས། རང་བཞིན་ཡོད་པར་འདྲིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདོད་བར་འགྱུར་ལ།  
 དེ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའང་རྟོགས་པར་བྱས་པས། ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་  
 བས་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ། དངོས་སྣ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ། རང་  
 བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པར་གསུངས་པ་དང་། བར་སྤྱིན་  
 མཐའ་དཔྱོད་དུའང་པལ་ཆེར་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་སྣ་བའི་ལྟ་བ་ལས་ལེན་ན། རྟེན་  
 འབྲེལ་གྱི་རྟོགས་ཀྱིས་སྣ་གྱུ་རྒྱ་རྒྱ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་སྤྱོད་བ་འགོད་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་ཚོལ་ཡང་  
 དག་ལ་དངོས་སྣ་བ་ཡོད་ཟེར་དགོས་པས། དེ་ལྷར་དེ་འདྲའི་དངོས་སྣ་བ་དེས་མཐུན་དཔའི་སྤྱོད་  
 དུ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཁྲབ་པ་གཉེས་ངེས་པའི་ཆེ་རྟེན་འབྲེལ་བ་དེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཀྱང་ལྟ་བ་མ་རྟེན་པར་  
 ཐལ་བ་དང་། ཡང་དེ་འདྲའི་དངོས་སྣ་བས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚས་ངེས་པའི་ཆེ། རང་བཞིན་  
 མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་སྣོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་དེས་མཐུན་དཔའི་སྤྱོད་དུ་ཁྲབ་  
 པ་ངེས་པའི་ཆེ་གཟུགས་བརྟན་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བ་དེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཟིན་པས། ཚས་འགའ་  
 ཞིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། ཚས་གཞན་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་སློ་ཁ་སྤྱོད་པ་ཅམ་  
 ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཡང་། དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ།  
 དངོས་སྣ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་དེ་འདྲའི་དངོས་སྣ་བ་ཡོད་ན་ལམ་རིམ་དུ། དངོས་སོ་འགའ་ཞིག་  
 རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ནས་དངོས་སྣ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བར་གསུངས་པ་དང་  
 ཡང་དངོས་སྣ་བ་འགའ་ལོ།།

དེས་ན་ཡིག་ཆར་དངོས་སྣ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ། རང་  
 བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པར་གསུངས་པ་ཁྲབ་མཐའ་  
 བརྒྱུད་དཀའ་ཡང་པལ་ཆེར་ལ་དེ་རྣམས་དུས་རབས་པ་ཅམ་མཉམ་པ་ལ་དགོངས་པར་མཛོན་  
 ཏེ། ལམ་རིམ་གྱི་གསུང་ཟིན་ལའང་། མིག་ཚས་ཅན། རྟོད་ཀྱིས་རང་ལ་ལྟ་བར་ཐལ། གཞན་ལ་

རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པས། རང་བཞིན་ཁས་སྤངས་  
 པ་ལ་གཞོན་བྱེད་མཐོང་ནས་ཚོས་རྣམས་རང་གི་རོ་བོས་བྱུབ་པར་འཇིན་པའི་བྱུབ་མཐའ་འདོར་  
 བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་གང་ཟག་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལག་རྗེས་སུ་  
 རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་རྟོགས་པའང་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་གསལ་བས། དེ་  
 རྣམས་དུས་མཉམ་མིན་ཡང་གཅིག་གི་བྱེད་པ་ལས་གཅིག་ཏུ་ཅང་མ་འགྱུར་པར་འགྱུར་བས་  
 དེ་ལྟར་གསུངས་པར་སྤང་། བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་  
 བབས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ། ཚོས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ངེས་པ་དང་། རོན་འགྱུར་  
 བྱི་ཐེ་ཚོམ་མམ་ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་ཞིག་དགོས་པར་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་གསུངས་  
 པས། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་དངོས་སྐྱབ་པ་ཞིག་བཞག་དཀའ་བར་སྤང་། གོང་གསལ་  
 ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོན་རུང་དུ་གྱུར་  
 པའི་དངོས་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅའ་བ་དང་། དངོས་སྐྱབ་པ་འགས་དབུ་མའི་བསྟན་  
 བཅོས་ལ་སྐྱུངས་པས་དོན་འགྱུར་བྱི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའང་ཡོད་པར་ཡིག་ཆར་གསུངས་  
 པས། ཚད་མ་པའི་ལུགས་ལ། སྐབས་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་  
 གང་ཟག་ལ་ཚོད་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཚོས་དེ་བྱུབ་པར་འཐད་ལྡན་དུ་འཇིན་པ་ཞིག་དགོས་པར་  
 འདོད་པ་དང་། ལུགས་འདིའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་མངོན། མཐའ་དཔྱོད་དུ། ཉེན་འབྲེལ་རྟགས་  
 ཀྱིས་སྐྱབ་བྱ་བདེན་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་སྐབས་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་  
 འགྱུར་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་བཞག་པའི་  
 མཚན་གཞིར་དངོས་སྐྱབ་པ་འགས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྐྱུངས་པས་དོན་འགྱུར་བྱི་ཐེ་ཚོམ་  
 ཅན་དུ་སོང་བ་དེ་བཞག་ན་འགྲིགས་སྟུམ།

ལྷང་སྐྱབ་བྱུབ་མཐའ། བྱུབ་མཐའ་འོག་ལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དབུ་མའི་རིགས་པ་ལ་སྐྱུངས་

ནས་རང་གི་སྐྱེན་མོང་མིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་པ་འབབ་པར་ཤེས་ནས་སྤར་གྱི་  
 དེས་ཤེས་ལོག་ནའང་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ཡོད་པར་གསུངས་པས། དངོས་  
 སྤྱིའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་ཐེན་ནས་ཐེ་ཚོམ་བ་བ་དེ། རང་སྤྱིའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་བཞི་པོ་གང་ཡང་མིན་  
 ཟེར་དགོས། རྗེ་རྗེ་སྤྱིང་འབྲེལ་སོགས་སུ་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་གྲངས་དེས་པར་གསུངས་པ་དང་།  
 བར་ཕྱིན་ཡིག་ཚར་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྤང་གསུམ་སོགས་ཚོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་འདྲ། དབྱ་མ་ཆེན་  
 མོར། ལྷ་གྲུ་ཚོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་  
 འགྲུར་ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་ཁ་མ་དང་། སོང་མ་ཐག་སྐྱེ་གྲུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པས་  
 རྒྱབ་པར་གསུངས་མོད། ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་མ་ཐག་པ་དེས་བདེན་གྲུབ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་  
 མ་ཡིན་པས་རྒྱབ་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་གྱིས་རྒྱབ་པ་རྟོགས་ཟིན་སྐབས། རྒྱབ་པ་  
 ལ་ལན་མི་ཐེབས་པར་མཚོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་སྐྱེ་གྲུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པར་བཞག་  
 དཀའ་སྟེ། དེས་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས་ཚོས་གཞན་བདེན་པར་ཡོད་མེད་སྐོ་ཁ་  
 རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཀྱས་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྲུར་འགོད་པ་  
 སྐབས་སུ་བབས་པ་དེས་རྟགས་ལ་ལན་མི་ཐེབས་པའི་སྐབས་བྱེད་དུ་སྐྱེ་གྲུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་  
 པ་བཞོན་པ་ཡིན་འདྲ་ཡང་བཞག།

གཞུང་ལས། ཕྱི་རྒྱལ་རང་ལ་གྲགས་པའི་འཐད་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་དེས་སུ་བཞག་  
 ནས། ཞེས་པའི་དོན། སྤོང་ཉིད་རྟོགས་རུང་གི་དངོས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ལ་ཚོས་ཅན་མིག་དང་། རྟགས་  
 རང་ལ་མི་ལྷ་བ་སོགས་སྤར་བའདད་པ་ལྟར་དང་། ཚུ་དང་ལྷན་པའི་ས་ལ་བརྒྱན་ཡོད་ན་ཚུ་ལ་  
 བརྒྱན་ཡོད་པས་རྒྱབ་པ་དང་། ཚུ་ལ་བརྒྱན་མེད་ན་ཚུ་དང་ལྷན་པའི་ས་ལ་བརྒྱན་མེད་པས་རྒྱབ་  
 པ་སོགས་ཁོ་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཚོད་མས་རྟོགས་སུ་བཞག་སྟེ། སྤོར་བ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ་

བབས་པ་ན། མིག་ཚོས་ཅན། གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྟ་སྟེ། རང་ལ་མི་ལྟ་བའི་བྱིད། ཞེས་  
བའི་སྐྱོར་བ་བཞོད་པ་སྐྱོར་བ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་ན། ཁོ་རང་ཡང་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་  
བས། མཐུན་དཔེ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་གི་ཁྲབ་པ་བསྐྱབས་ཏེ་བསྐྱབ་  
བྱེད་ཀྱིས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན། དེའི་བྱིར་སྐྱར་ཚུ་དང་ལྡན་པའི་ས་ལ་བརྒྱན་ཡོད་ན། ཚུ་ལ་བརྒྱན་  
ཡོད་པས་ཁྲབ་པ་སོགས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྐྱོར་བའི་ཁྲབ་པ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ཞིག་བཞོད་པ་  
ཡིན་གྱི། ཁྲབ་པ་ངོ་མ་མིན་པ་ཤེས་དགོས། དེས་ན་ཚུ་ལ་གསུམ་ཕྱི་ཚོལ་གཞན་ལ་གྲགས་པར་  
གསུངས་པའི་དོན། མིག་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། ཁྲབ་པ་གཉིས་མཚོན་པའི་དཔེ་གོང་གསལ་དངོས་  
སྐྱོ་བ་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཚད་མས་ཉོགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཁྲབ་པ་གཉིས་ཉོགས་  
པའི་དངོས་སྐྱོ་བ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འཇུག་མི་རུང་། ཅ་ཤེད་རྗེ་ཀ་ཚེན་དུ། ཕྱི་ཚོལ་ཐམས་ཅད་ལ་  
གཞན་གྲགས་དེས་པར་བརྗོད་མི་དགོས་ཤིང་། ཞེས་པ་ལྟར། ཕྱི་ཚོལ་དབང་ཚོན་ཡིན་ན་ཐམ་  
འགྱུར་ཅམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་རུས་པས་སྐྱོར་བ་དེས་པར་འགོད་མི་  
དགོས། དབང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་ཐམ་འགྱུར་བཞོད་པས་ཐེ་ཚོམ་ཅན་དུ་སོང་ཡང་བསྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས་  
པ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དཞོན་པ་ལ་ལྟོས་པའང་ཡོད།

གཞུང་དུ། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཉོགས་པ་ནས་དངོས་  
སྐྱོ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། ཇི་སྟེད་དངོས་སྐྱོ་བའི་གྲུབ་མཐའ་མ་དོར་  
བར་དུ་ཁོའི་སྐྱོ་དོར་རང་གི་མཚོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཇུག་པར་སྐྱོམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚད་མས་  
གྲུབ་དགོས་ལ། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཉོགས་པ་ནས་དངོས་སྐྱོ་  
བའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བར་མ་ཐད་དབུ་མ་པར་གྱུར་ཟེན་པས། སྐྱོ་དོར་རང་མཚོན་འཇུག་པ་ལ་  
ལྟོས་པ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །མིག་གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྟ་བ་མིག་གི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་  
གྲང་། བུམ་པ་གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྟ་བ་ཚོས་ཉིད་མིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྲད་པར་ཡང་ཤེས་



དགོས། ཅུ་ཤེའི་རྗེ་ག་ཚེན་ལས། འདི་ནི་ལྷ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱ་ལ་རག་ལས་པ་འགལ་  
 བས་རང་ལ་མི་ལྷ་བར་མཚུངས་བཞིན་དུ་མིག་གཟུགས་ལ་ལྷ་ལ། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་མི་  
 ལྷ་བའི་བྱང་པར་མེད་དེ། འགྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ལ་ལྷ་མི་ལྷ་མཚུངས་པའི་རིགས་པའོ། །ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར། མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྷ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྣོ་  
 ལ་གང་ལ་ཡང་མ་ལྷོས་པའི་རང་དབང་བར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྷ་ན་རྒྱ་ལ་ལྷོས་པ་  
 འགལ་བས་མིག་དབང་དང་རྣ་དབང་གཉིས་རང་ལ་མི་ལྷ་བ་མཚུངས་བཞིན་དུ་མིག་གཟུགས་  
 ལ་ལྷ་ལ། རྣ་བ་དེ་ལ་མི་ལྷ་བའི་བྱང་པར་མེད་པར་ཐལ། དབང་པོ་དེ་གཉིས་མིག་དབང་འགྲུབ་  
 པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱང་པར་མེད་པའི་སྲིར་ཏེ། དེས་མ་བསྐྱེད་པར་འདྲ་  
 བས་སོ། །མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྷ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱ་ལ་ལྷོས་པ་འགལ་བས་མིག་  
 རང་ལ་འདྲ་ལྷ་བར་ཐལ། རང་ལ་ལྷ་བ་དང་གཞན་ལ་ལྷ་བ་གཉིས་རྒྱ་ལ་མ་ལྷོས་པར་མཚུངས་  
 པའི་སྲིར་ཞེས་བསྐྱབས་པ་འདྲ།

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མེས་ནི་ཚ་བ་ཉིད་སྲེག་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་སྟོན་ནི། བྱང་ཤིང་  
 མེད་པ་ཉེ་བར་གནས་པས་ཚ་བར་གྱུར་པ་ནི་མེས་བསྲེག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཚ་བ་མ་ཡིན་པ་རི་  
 ལྟར་བསྲེག་སྟེ་མེ་དང་མ་འགྲེལ་པའི་སྲིར། དེ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བསྲེག་བྱ་གཞན་ཡང་  
 མེད་པ་དེས་ན། མེ་ལ་མ་ལྷོས་པའི་བྱང་ཤིང་ཞེས་བྱ་བར་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་འོ། །བྱང་  
 ཤིང་མེད་ན་རྒྱ་མེད་པའི་སྲིར། མེ་ཡང་མེད་ཅེས་པའོ། །དར་རྗེ་ག་ཏུ། ཚ་བ་མིན་པ་བསྲེག་བྱའི་  
 བྱང་ཤིང་མིན་པར་བཤད་པ། ཚ་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲེག་བཞིན་པའི་མེས་བསྲེག་བྱ་མིན་པ་ལ་གོ་  
 དགོས། རྟེན་འགྲེལ་རྟེན་གྱིས་སྐྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྲི་ཚོལ་སྟོང་ཉིད་རྟེན་གས་མ་སྟོང་  
 བ་ཞིག་གིས་དེ་བསྐྱབ་ཀྱི་བྱུང་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་རྟེན་གས་པའི་ཚད་མ་དེ་རྗེས་དཔག་ལས་  
 འོས་མེད་པས། དེའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་རི་ལྟར་ཡིན་པ་སོགས་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་

མ་སྒོམ། ཚིག་གསལ་ལས། གང་ཞིག་གང་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་བ་པའམ་སྲུན་  
འབྲེན་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཅི། ཚད་མ་མཛོད་ལས། གཉིས་ཀར་རབ་ཏུ་བྱུ་བ་ན་  
ནི། །སྲུན་འབྲེན་པ་འམ་སྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚོས་ཅན་སོགས་ཚོལ་བྱི་ཚོལ་གཉིས་  
ཀ་ལ་མ་ཐུན་སྒྲུང་དུ་བྱུ་བ་པར་འདོད་པའོ།།

འདུག་འགྲེལ་དུ་བྲངས་པའི་མདོ་ལས། འདུ་བྱེད་ལུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་  
ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འབྲུ་སྟོན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་འདུ་བྱེད་ལུང་པོ་འདི་རྗེས་  
ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་བ་སྟེ། འདི་ལ་དེ་འདྲའི་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་དགོས་  
པ་འདྲ། ཐལ་འགྲུར་བ་རང་ལུགས་ལ། འདུ་བྱེད་ལུང་པོ་འདི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུ་བ་པས་  
སྟོང་སྟེ་ཞེས་སྐྱར་ན་བདེ། འོ་ན་ཚིག་རྒྱུ་འདིས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་སྟོན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱུ་བ་  
འདིས་གདགས་གཞི་ལུང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྟོན་པས་གང་  
ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ལུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་  
རྒྱུང་བ་ལས། གསུམ་པ་དང་བཞི་པས་ལུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པར་གསུངས་ལ།  
ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་སྟོན་སྐབས་བྱུ་བ་མཐའ་བཞི་  
སོ་སོར་འདོད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཚུལ་གྱང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་དེས་ལན་ཞིག་ཏུ་གསལ། སྐྱུ་མ་དང་  
གཟུགས་བརྟན་སོགས་དཔེར་བཞོད་པ་ནི། དེ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོལ་སྟོས་ཏེ་ལོག་པའི་  
ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་རྟ་སྒྲུང་དང་བྱུད་བཞིན་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་སྲུས་ཀྱང་ཤེས་པས། དེ་རྣམས་  
རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཡིན། རྣམ་བཤུན་གྱི་སྐབས་སུ་ཤིང་རྟ་དཔེར་  
བྱས་པའང་ཤིང་རྟ་དང་གང་ཟག་གཉིས་ལས། ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་མེད་པ་འཆར་སྒྲུབ་པའི་གནད་  
ཀྱིས་ཡིན། འོ་ན་བདག་མེད་གཉིས་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ་སྐྱུ་མ་ན།

བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་ནི། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་ཟེས་གདགས་གཞིའི་  
 སྤང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོན་  
 དུ་ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཚོས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་  
 མི་སྲིད་པའི་དོན་དུ་འབྱུང་མི་རུང་། ཟེ་བཙུན་པའི་སྤྱི་དོན་དུ། ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་སྤྱེ་  
 བའི་ཚོས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཅམ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མི་འཛོག་པར་  
 གསུངས་པའང་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། གདགས་གཞིའི་སྤང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་  
 རྟོགས་པ་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་འབྱུང་ཡང་། གང་ཟག་དང་ཚོས་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་རང་བཞིན་  
 མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་གོ་རིམ་གྱི་རིམ་པ་མེད་པའི་དོན་ནམ་སྟམས། མཐའ་དཔྱོད་ཆེན་མོར། རིམ་  
 གྱིས་རྟོགས་པར་བཤད་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཚུལ་གཙོ་བོར་བྱས། ཞེས་པ་སྣང་ན་གང་ཟག་གི་  
 བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་སྤང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་  
 དགོས་སམ་སྟམས་ཡང་། བདག་མེད་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་གཞུང་མང་པོར་གསལ་བས་  
 ཡིག་ཆའི་སྐྱུས་ཟེན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་དེས་ཚོས་ཀྱི་བདག་  
 མེད་རིགས་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་པ་འདྲ། འདིའི་རྒྱ་མཚན་གོང་  
 དུའང་གསལ། སྟོན་འཇུག་དར་རྟེན་ལས། བདག་མེད་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྱོད་མེད་དེ།  
 གཞི་གང་ཟག་དང་སྤང་པོ་ལ་རྗེས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་སྤྱ་རགས་ཀྱང་མི་འབྱེད་ལ་དགག་  
 སྤེའི་ཚོས་བདག་ལ་སྤྱ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་འབྱེད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས། སྟོན་འཇུག་  
 དང་། རིན་ཆེན་སྲེད་བའི་དར་རྟེན་ཀྱི་ཀྱང་། གང་ཟག་དང་སྤང་པོ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་  
 དེ། རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་སྟོར་བ་འགོད་པར་བཤད་ས། དགོད་ཡུལ་དེས་དེ་སྐྱབ་  
 ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པ་ན་བདག་མེད་གཉིས་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སྤྱ་མ་  
 དང་གྲུང་འགྲིག་པར་མངོན། འོན་ཀྱང་ལམ་རིམ་རྒྱུང་བར། གཞི་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་

དེས་རྒྱུའི་བདག་མེད་ལ་སྤ་རགས་མེད་ཀྱང་། རྒྱུ་གཞིའི་གནད་གྱིས་གང་ཟག་གི་སྤེད་དུ་དེས་སྤྲ་ལ། ཚོས་གྱི་སྤེད་དུ་དེད་དཀའ་བའི་སྤྱིར་ཉེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དཔག་ན་བདག་མེད་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤེའི་འབྲུག་པར་ཕྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བས་དར་ལྷོ་གི་དོན་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ།།

ཤིང་རྟ་དང་དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་བྱུབ་ན་ཐ་དད་གཏན་མེད་གྱི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། རོ་པོ་གཅིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་ན་གཤེས་ལུགས་སུ་འགྱུར་བས། ཤིང་རྟ་དང་དེའི་ཡན་ལག་གཉིས་སློབ་གང་ལ་སྤང་ཡང་ཐ་དད་དུ་མི་སྤང་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་གཉིས་སྤང་བའི་སློབ་ལ་རོ་པོ་གཅིག་ཀྱང་སློབ་པ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་སྤང་ན་གནས་ཚུལ་གཅིག་པ་དང་མི་མ་ཐུན་པས་གནས་ལུགས་སྤང་བའི་སློབ་ཡིན་པར་ཐལ་པོ། ཞེས་བསྐྱུབས་ན་ལམ་རིམ་རྒྱུད་པའི་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྟེ། ཤིང་རྟ་དང་དེའི་ཡན་ལག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་དེ་གཤེས་ལུགས་སུ་འགྱུར་བས། དེ་གཉིས་སློབ་གང་ལ་སྤང་ཡང་གཅིག་ཏུ་མི་སྤང་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་གཉིས་སྤང་བའི་སློབ་ལ་སློབ་པ་ཐ་དད་ཀྱང་རོ་པོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་སྤང་ན་སྤང་ཚུལ་དེ་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་པ་དང་མི་མ་ཐུན་པས་སོ་ཞེས་རིགས་བསྐྱེདོ། །ཐ་སྤྱད་དུ་ཤིང་རྟ་དང་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་གཉིས་པར་བརྟེན་ཚུར་བརྟེན་དུ་ཡོད་པ་ལུགས་འདིར་རྒྱ་འབྲས་པན་ཚུལ་སྟོན་གྱུ་འདོད་པ་དང་འབྲ། རང་སྤེའི་དོན་སྤྱོད་པ་རྣམས་གྱིས་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པར་གསུངས་པ་ནི། དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཅམ་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ཟེར་ཞིང་། ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཅམ་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མི་འདོད་པ་ལ། འོ་ན་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཅམ་ནི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་མིན་པས། རྟོད་གྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གཏན་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་པར་སོང་ཞེས་རིགས་པས་འབྲུལ་བའམ་སྟེ། རྟོགས་སྤྲ་མས་དོན་སུ་ཁས་སྤངས་པ་ནི། ཡན་ལག་རྣམས་རྗེས་སུ་གྱུ་བ་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་རྗེས་སུ་མེད་པར་འདོད་པ་

ལ་གོ་དགོས་འདྲ། རིགས་བས་སྐྱབ་ཚུལ། ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་བར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་མེད་  
བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡན་ལག་འདུས་བའང་མེད་བར་ཐལ་བས་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་བ་ཤིང་རྟ་  
མ་ཡིན་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་སོ། །སྲོགས་སྲས་འདོད་བའི་རྗེས་བཏགས་ནི། མཚོང་ལས་བཤད་བ་  
ལྟར། བཅོམ་བའམ་སྒོས་ཆ་སོ་སོར་བསལ་ན་རང་འདྲིན་གྱི་སྒོ་འདོར་རུང་བ་བཏགས་ཡོད་དང།  
དེ་ལས་བསྐྱོག་བ་རྗེས་ཡོད་དོ།།

གང་གི་སྟོ་བ་ལྲིར་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་སྟོན་ནི། གང་གི་སྟོ་བ་ལྲིར་བ་དང་མགིན་  
བ་རིང་བ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ནི་བྱམ་བ་ཡིན་བར་འདོད་ཀྱི། སྟོ་བ་ལྲིར་བ་སོགས་བྱམ་  
བར་མི་འདོད་དོ། །གཞན་དུ་ན་དེ་རྣམས་བྱམ་བ་ཡིན་བར་མ་བཟད་སྟོ་བ་དང་མགིན་བར་ཡང་ཐལ་  
ལོ་ཞེས་བའོ། །ལས་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་བྱེད་བ་པོ་མེད་བ་དང་ཞེས་བ་སྲོགས་སྲ་མས་ལས་རྗེས་  
སྲ་ཡོད་ཀྱང་བྱེད་བ་པོ་རྗེས་སྲ་མེད་བར་འདོད་ཚུལ་ལོ། །རང་ལུགས་ལ་རྣམ་བ་བདུན་གྱིས་  
བདེན་བ་གཉིས་སྲ་འཚོལ་བ་སོ་སོར་མི་དགོས་ཀྱང། རང་རྒྱུད་བས་རྣམ་བ་བདུན་གྱིས་དོན་  
དམ་བར་བཅའ་ན་མི་རྟེན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་བར་འདོད་བའི་ལོག་རྟོག་འཁོག་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་  
དེ་ཉིད་དུ་འམ་འདྲིག་རྟེན་དུ། །རྣམ་བ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྲུར་མིན་མོད་ཀྱི། །ཞེས་གསུངས།  
སྒོ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱེགས་ཡན་ལག་གོ། །ཞེས་ཡན་ལག་ཅན་རང་བཞིན་མེད་བར་རྟོགས་  
བས་ཡན་ལག་རང་བཞིན་མེད་བར་རྟོགས་བར་གསུངས་བའང་གོང་གསལ་གང་ཟག་རང་བཞིན་  
མེད་བར་རྟོགས་བའི་སྒོ་དེས་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་བ་རིགས་བའི་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱིས་རྟོགས་  
བར་བཤད་བ་དང་འདྲ། སྲར་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་བ་སྐལ་ནས་སིལ་བུར་  
གནས་བའི་ཚེ། དེ་རྣམས་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཡིན་འདྲ་བ་ཞིག་གསུངས་བ་ཐ་སྙད་རགས་བའི་  
དབང་དུ་བྱས། འོག་ཏུ་ཡན་ལག་རྣམས་སོ་སོར་སྐལ་བའི་ཚེ་འཁོར་ལོ་སོགས་ཤིང་རྟའི་ཡན་  
ལག་མིན་བར་བཤད་བ་ཐ་སྙད་སྐྱོའི་དབང་དུ་བྱས་བ་སྟེ། ཕྱི་མ་འདི་རང་ལུགས་ཡིན་བས་སྲ་

མ་ལྷར་ཁས་མི་ལེན། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་ཡང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་  
བ་བསྐྱབས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེ་ཞིང་། མི་རྟག་པ་ལ་བྱས་པས་ཁྲབ་བ་བསྐྱབས་པ་ལ་དགོས་པ་དེ་  
ཙམ་མེད་པས། བྱས་པ་ཁྲབ་བྱ་དང་། མི་རྟག་པ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འཛོག་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་ཁྲབ་བྱ་  
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཁྲབ་བྱེད་གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བདུན་ལས་མི་འདའ་བར་  
གསུངས་པའི་ཁྲབ་བྱེད་དང་ཁྲབ་བྱ་འཛོག་ཚུལ་ཡང་དགོས་པ་ཆེ་ཚུང་གིས་འབྱེད། ཤིང་རྟའི་  
སྟེང་ནས་རྣམ་བདུན་གྱི་དབྱེད་པའི་རྣམ་བཞག་བྱས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུངས་པའི་ཐ་མ་  
ནི་སྣ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་པའོ།།

གཞུང་ལས། ཚོས་དེ་རྒྱ་བཙས་སུ་སློས་ཡོངས་སུ་བཙད་པ་ན། རྒྱ་མེད་ཡིན་པ་རྣམ་པར་  
གཙོད་ལ། ཞེས་སོགས་ནི། ཚོས་གང་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ན་ཐ་དད་ཡིན་པ་ཞེས་དགོས་ལ།  
ཚོས་གང་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་ན་གཅིག་ཡིན་པ་ཞེས་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་གཅིག་དང་དུ་མ་  
གཉིས་དངོས་འགལ་དུ་སྟོན་པའོ། །བདག་སྤང་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་གོང་གསལ་  
ལྷར་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་གཤེས་ལུགས་སུ་འགྱུར་བས་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ལ། དེ་  
ལྷན་བདག་ཁས་སྐྱངས་པ་སྤང་པོ་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་པོ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་མོད། དེ་འདྲའི་  
དོན་མེད་པར་ཐལ། སྤང་པོ་འདི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །བདག་སྤང་རང་  
བཞིན་གྱིས་དོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་དོ་བོ་གཅིག་པ་གཤེས་ལུགས་སུ་གྲུབ་མི་དགོས་སོ་སྣམ་ན། དེ་  
གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཡིན་ཚུལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་  
དུ་འགྱུར་བས་གཤེས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ལས་འོས་མེད་དོ།།

བདག་སྣ་སྤི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་ན། སྤི་མ་རྣམས་སྣ་མ་ལ་  
སྟོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་སྣ་སྤི་རྣམས་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཚུགས་སུ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།  
འདོད་ན། བདག་སྣ་སྤི་རྣམས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ལས་བྱས་



བ་རྒྱུད་ཟ་བར་ཐལ་བ་སོགས་སོ། །འདས་པའི་དུས་ན་བདག་རླུང་བར་ལྷ་བ། མ་རླུང་བར་ལྷ་བ།  
 དེ་གཉིས་ཀར་ལྷ་བ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བ་བཞི་དང་། འཇིག་རྟེན་རྟག་ །མི་རྟག་ །གཉིས་  
 ཀ །གཉིས་མིན་དུ་ལྷ་བ་བཞི་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བདག་འབྱུང་། མི་འབྱུང་། གཉིས་ཀ།  
 གཉིས་མིན་དུ་ལྷ་བ་བཞི་དང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན། མི་ལྡན། གཉིས་ཀ །གཉིས་མིན་  
 དུ་ལྷ་བ་བཞི་སྟེ་ལྷ་ངན་བཅུ་དྲུག་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་དེ་འགོག་པ་ལ།  
 འདས་པའི་དུས་ན་རླུང་རླུང་ཅེས། །ཞེས་སོགས་སོ། །སྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་ཚུལ་དེ་  
 ལྷ་ངན་དང་པོར་གསུངས། མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་སྟོན་གྱི་རླུང་བ་བརྗོད་ནས་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དེ།  
 གཞན་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་ཞི་དེ་ལྷ་ར་མི་བལྟ་སྟེ་ཞེས་པས་རྒྱུད་གཞན་བཀག་ནས། ང་ཉིད་  
 དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་དེར་རླུང་ཉོ་ཞེས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པར་གསུངས། སྟོན་པའི་དུས་ཀྱིས་ཁྱུང་  
 བར་དུ་བྱས་པའི་ང་དེ། ང་ལས་ཀྱའི་དུས་ཀྱི་ངར་རླུང་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྷ་ར་ཡན་པ་མིན་ཡང་།  
 ལམ་རིམ་རྒྱུང་བ་ལས། རླེ་བ་ཡན་པའི་དུས་སུ་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱེ་བྲག་པས་ཁྱུང་  
 བར་དུ་མ་བྱས་པར་སྤྱིར་ང་ཞེས་ཡན་པའི་ཡན་ཚུལ་ཁྱུང་བར་བ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །  
 ཞེས་དང་། རྩ་ཤེའི་སྤྲི་ག་ཆེན་ལས། ཆེ་འདིའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྟམ་པ་  
 རླེ་བའི་དམིགས་པར་རླུང་པའི་བདག་ནི་ཆེ་རབས་སུ་མ་རྣམས་སུ་ཡོད་པས་དེ་ལྷ་ར་ཡན་པ་མི་  
 འགལ་ལ། ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ཡུལ་དུས་སོགས་གྱེ་བྲག་པས་ཁྱུང་  
 བར་དུ་མ་བྱས་པར། ང་ཆེ་རབས་སུ་མ་རྣམས་སུ་འདི་དང་། འདིར་སྤྲེལ་འདུག་སྟམ་དུ་ཡན་པ་  
 དང་། ང་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ངན་སོང་དུ་སྤྲེལ་བར་དོགས་ནས་སྤིག་སྟོང་དགོ་སྤྱོད་ལ་འབད་པ་  
 ཤིན་ཏུ་རུང་། དེས་ན་ཐུབ་དབང་གིས་ང་སྟོན་གྱི་དུས་ན་རྒྱལ་སོང་ལས་ཀྱུར་སྤྲེལ་སོ་ཞེས་ཡན་  
 བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྟོན་པས་ང་ལས་ཀྱའི་དུས་ཀྱི་བདག་དེ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་  
 བདག་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཡིན་པར་ཡན་པ་ལ་བྱས་ན་བདེ། ལྷ་ངན་འདས་སྟོན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་

འགྲུ་སྒོམ་ནི། ལྷ་དན་ལས་འདས་པར་ཞུགས་པའི་སྒོམ་གྱི་སྐད་ཅིག་དག་ལ་ནི་སྤང་པོ་སྐད་ཅིག་  
དེ་དེར་སྐྱེ་འདྲིག་བྱེད་པ་ལྟར། བདག་གྲུང་སྐད་ཅིག་དེ་དེར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སོ་སོ་བའི་སྐྱེ་འདྲིག་  
བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྷ་ན་ང་སྒོམ་གྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ཀུར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པར་  
མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དུས་ཀྱི་བདག་འགན་ནས་ཆེ་འདིར་དེ་ང་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པའི་  
བདག་གཞན་སྐྱེས་པར་ཁས་སྲུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་སྲ་སྤྱི་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་  
ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་བྱེད་པ་པོའི་བདག་མེད་པས་ལས་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པའི་སྤྱིར་ལས་གྲུང་མེད་  
པས། ལས་རྣམས་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྲ་མས་བྱས་  
པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་མ་རྣམས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པས་སྐྱོན་མེད་དམ་སྟེ་མ་ན། དེའི་  
ཆེ་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱིན་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར། རྒྱུད་གཞན་  
གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་  
དེར་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པ་ཆེ་སྲ་མའི་བདག་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་ན་གཤིས་ལུགས་  
ལ་འགྱུར་བ་མེད་པས་རྟག་པར་གནས་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་འདྲ།

གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་  
དོན། བདག་སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་བདག་སྤང་གཉིས་འབྲེལ་མེད་  
དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བས། བདག་སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འདྲིག་གནས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་ཐལ།  
བདག་སྐྱེ་འདྲིག་དང་ལྡན་ན་སྤང་པོའི་སྐྱེ་འདྲིག་ལ་ལྷོས་ནས་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་མ་  
ལྷོས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བསྐྱབ་པ་འདྲ། སྐྱེ་འདྲིག་གནས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་བདག་ཚོས་ཅན། བདག་  
ཏུ་ཐ་སྐད་འདོགས་པའི་གཞིར་མེད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་  
སྤྱོར་པའོ། །སྤོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་གསུང་དུ། འཇུག་ལྡོག་གང་ཡང་མི་རུང་ཞེས་པ་  
མཚན་དུ། ལྷང་བའི་སྐོན་ནས་འཇུག་པ་དང་། དོར་བའི་སྐོན་ནས་ལྡོག་པ་གང་ཡང་བྱུང་མི་རུང་བའི་

ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟར་བྱས་ན་བདེ། ཚད་མ་པའི་ལུགས་ལ། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཙུ་བ་མངོན་སུམ་ལ་བྱུག་པར་  
བཤད་པ་དང་། འདིར་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ཙུ་བ་ཐ་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བྱུག་པར་གསུངས་པ་དོན་འབྲ།

སྐྱུ་མའི་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྣ་མ་ནི། ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་དང་། བདེན་པས་སྟོང་པ་གཉིས་  
ཚོགས་ལ་བྱ་ཞིང་། འདི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་ཀྱང་རུང་། སྟོང་བཞིན་དུ་སྐྱར་བའི་སྐྱར་བ་སྐྱུ་  
མ་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་རྗེ་བཞིན་ལ་སྟོར་བས། ལམ་རིམ་རྒྱུད་པ་ལས། འདི་ལ་ནི་དེར་སྐྱར་བ་དང་སྐྱར་  
བ་སྐྱར་གྱི་དོན་ཡོད་པས་སྟོང་པ་གཉིས་དགོས་ཀྱི། དེ་ལོང་གི་རྩ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་སྐྱར་སྐྱར་  
བ་ཙམ་དུ་ཡང་གཏུན་མེད་པ་དང་། སྐྱར་ཡང་སྐྱར་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་པས་སྟོང་པར་མི་འཆར་ན་  
ཡང་སྐྱར་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་སྟོང་ལ་མི་འཆར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསུགས་སོགས་རང་  
རྟོགས་པའི་སྟོང་ལ་རང་གི་དོ་ཤོས་བྱུབ་པར་སྐྱར་ཡང་དེར་བྱུབ་པས་སྟོང་པ་གཉིས་ཚོགས་སྐྱུ་མའི་  
སྐྱུ་ལ་གཞི་རྟ་སྐྱར་དུ་སྐྱར་ཡང་རྟ་སྐྱར་གིས་སྟོང་པ་དང་ཚོས་མཚུངས་པའོ། །འོ་ན་འདིའི་སྐྱར་སྟོང་  
གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱར་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པར་སྐྱར་བ་ཙམ་གྱིས་ཚོགས་གམ་སྐྱམ་ན། སྐྱར་  
རྒྱུ་དང་གནས་རྒྱུ་ལ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལ་འཆར་སྐྱུ་མའི་ཕྱིར་དེ་སྐྱར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། དེ་  
ཙམ་གྱིས་མི་ཚོགས་ལ་ལྷག་མཐོང་ཆེ་རྒྱུ་གཉིས་ཀར་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་  
ལ་བསྟོན་མེད་དུ་སྐྱར་བ་དང་། དེ་ཉིད་རང་གི་དོ་ཤོས་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རིགས་  
ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ལག་རྗེས་སུ། གང་ཟག་དེ་སྐྱུ་མའམ་རྒྱུན་པའི་སྐྱར་བར་ངེས་པ་སྐྱེ་  
བར་གསུངས་པ་བཞིན། གསུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་  
བཞག་འཐད་པར་རྟོགས་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤར་བ་ལུགས་འདིའི་ཐ་སྟོན་ལ་  
མོ་རྟོགས་པའི་སྟོང་འཛོགས་པས་སོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་གཞུང་དུ། རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་  
བཞིན་དུ་གསུགས་སོགས་སུ་སྐྱར་བའི་སྐྱར་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྣ་མ་ལ་ཕྱི་མའི་སྐྱུ་མའི་དོན་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན། ཚོས་ཉིད་རང་

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐོ་ལ་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མ་ཐུན་པས་ན། སྤང་ཚུལ་དང་གནས་  
 ཚུལ་མི་མ་ཐུན་པའི་སྐྱུ་མའི་དོན་མེད་ཅེས་པའོ། །འོ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་རི་སྐྱེད་པ་  
 རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁུན་ལ་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་གཉིས་མ་ཐུན་པས་རྟུན་པ་མིན་པར་ཐལ་  
 ལོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱལ་ལ་བདེན་སྤང་མེད་ཀྱང་གཞན་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་བ་གཟིགས་ཤིང་།  
 གཟུགས་རྣམ་མཁུན་ལ་སྤང་ཚུལ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པར་གཟིགས། སེམས་  
 ཅན་ལ་སྤང་ཚུལ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་མི་མ་ཐུན་པར་གཟིགས་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་གྱིས་  
 གཟུགས་སོགས་རྟུན་པ་ཡིན་པར་གཟིགས་པ་ནི་སྤྱི་མའི་དབང་དུ་གྲུབ་པ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་  
 སེམས་ཅན་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་ཚུལ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རང་  
 མཚན་གྱིས་སྤོང་བ་གཉིས་མི་མ་ཐུན་པར་གཟིགས་པས་སོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་ཚུལ་ལ་  
 མ་སྟོམ་པར་རྣམ་མཁུན་གྱིས་རྟུན་པ་གཟིགས་ཚུལ་བཞག་དཀའམ་བརྟག། སྤོན་གྱི་གསུང་རྒྱན་  
 ལ་ཀྱན་རྩོམ་སྤྱོད་ཚོགས་སུ་སྤང་ཡང་སྤང་བ་སྤང་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་གནས་  
 ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་མི་མ་ཐུན་པའི་དོན་དང་། དོན་དམ་རོ་གཅིག་པར་སྤང་བ་སྤང་གནས་ལུགས་  
 མཐར་ཐུག་ཏུ་གྲུབ་པ་གནས་ཚུལ་སྤང་ཚུལ་མ་ཐུན་པའི་དོན་དུ་འདྲིལ་སྟོན་ཡོད་མོད། དེགས་པ་  
 རྒྱལ་ཅུ་པ་ལས། ལྷ་འདས་པ་བདེན་གཅིག་སུང། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་གསུངས་པ།།  
 དེ་ཆེ་སྟག་མ་ལོག་མིན་ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་དོན། ལམ་རིམ་  
 ཚུང་བར། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་རང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྐྱེད་འོང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་  
 བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བའི་བསྐྱུ་བ་མེད་ལ། ལྷག་མ་འདྲུ་བྱེད་རྣམས་རང་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་བའི་སྐྱེད་  
 འོང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བའི་བསྐྱུ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་དབག་ན།  
 བཤད་རྒྱན་ལྷ་མར་རྟོག་བཟོས་བསྐྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་འདྲ།

ཉིང་འེ་འདྲིན་རྒྱལ་ལོ་ལས། ཚོས་འདྲི་རྣམས་ནི་དབུ་བ་རྒྱ་ཤིང་འདྲ། །ཞེས་པའི་དབུ་

བ་མི་རྟག་པའི་དཔེ་རྒྱུ་བ་མང་ཡང་། ལྷག་མཚོ་འདིར། གཞུགས་ནི་དབྱ་བ་དོན་པ་འདྲ། །ཞེས་  
 སོགས་དང་དོན་འདྲ་བར། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཁར་དབྱ་བ་མང་པོ་བསགས་པ་ལ་དོན་མཐུན་རྣམས་  
 ཐང་དུ་སྤང་ཡང་དེས་སྟོང་བ་བཞིན། གཞུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་ཡང་དེ་ཉིད་  
 གྱིས་སྟོང་བ་དང་། རྒྱ་ཤིང་ལ་སྟེང་པོ་མེད་པ་ལྟར། ཚོས་རྣམས་རིགས་ཤེས་གྱིས་དབྱུང་ན་བཟླ་  
 བཟོད་པའི་སྟོང་པོ་མེད་པ་དང་། སློབ་དེ་དང་པོར་འདི་ནས་བྱུང་། བར་དུ་འདིར་གཞན། ཐ་མར་  
 འདིར་འགྲོ། །ཞེས་དོས་བརྒྱུང་མེད་པར་ཡུད་ཅམ་ཞིག་དཀར་ལམ་གྱིས་སྤང་ནས་འགག་འགྲོ་བ་  
 ལྟར། དངོས་པོ་ད་ལྟ་བ་རྣམས་ལ་རྒྱ་འབྲས་དོ་པོ་གང་གི་སྟོ་ནས་བཅའ་གྲང་བཏགས་དོན་མི་  
 རྟོད་པར་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་ཞིག་སྟེ་ཡལ་འགྲོ་བ་ལ་སྤྱིར་བཏོད་པར་འགྲོ་འམ་བཟླ།  
 པོད་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་གཞུགས་བརྟན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཟེར། གཞུགས་  
 བརྟན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཚོས་ཅན། ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐམ། འབྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚོས་གཅིག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་  
 པར་རྟོགས་ཀྱིས་པར་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བསྐྱབས་པར་མངོན། ཉི་ཆེ་  
 བ་ཞེས་པ་སྟོགས་ཤེ་བའི་དོན་ཡིན་ཡང་། ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་སྟོང་གཞི་ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་  
 དུ་རྟོགས་པ་ལ་གོ་མི་རུང་། དགག་བྱ་སྤྲ་བ་ནས་མ་ཞེས་པར་སྟོགས་ཤེ་བ་ཅམ་ཞེས་པ་ལ་  
 གོ་དགོས། སྟོམ་པ་གསུམ་བརྟན་པའི་ལུང་གི་འབྲུ་སྟོན་ནི། འདིག་རྟེན་རྟག་ཆད་དུ་སྤྱི་བའི་ཕྱི་  
 རོལ་བ་རྣམས་ང་ལ་ཁྱོད་གྱིས་བཤད་པ་རྣམས་མི་འཐད་ཅེས་ཚོད་ཀྱི། ང་ནི་འདིག་རྟེན་བ་དང་མི་  
 ཚོད་དེ། འདིག་རྟེན་ཐ་སྤང་པའི་ཚད་མས་གང་ཡོད་པར་འདོད་པའམ་གཞལ་བ་དང་། མེད་པར་  
 གཞལ་བ་དེ་རྣམས་ང་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པས་དེ་མི་འགོག་ཅེས་པའོ། །རྗེ་སྟེང་མང་པོ་བཤད་བྱས་  
 གྲང་། །དེ་ལ་བྲེགས་པ་སྐྱེ་བ་མེད། །ཅེས་པ་ནི་རྗེ་སྟེང་མང་པོ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་སྐྱ་ཚོགས་པ་བཤད་  
 གྲང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་དེ་ལ་བྲེགས་པའམ་བདེན་འདིན་སྐྱེ་བ་མགོ་གཞོན་ཀུས་པའི་དོན་ནོ།།

གཞུང་ལས། འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་བྱས་པའི་ཚེ། དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་  
སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་དམ་བཅའ་སྐྱབ་པའི་སྣོ་ར་ངག་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་དབང་ཚོན་  
ལ་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཚེ་སྣོ་བྱ་ཚོས་ཅན། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་  
ཀ་དང་རྒྱ་མེད་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་  
འགྱུར་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣོར་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་རང་  
བཞིན་མེད་པ་སྐྱབ་པའི་སྣོ་ར་ངག་འགོད་པ་མེད་པའི་དོན་ལ་སྐྱར་ན་བདེ། དབང་ཚོན་གཞན་གྲགས་  
འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའང་ཡོད་ཚུལ་ཤེས་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། གང་གི་སྤྱིར་ན་བདག་དང་  
གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང། །རྒྱུ་ལ་མ་སྣོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་  
བྲལ། །ཞེས་པས་སྤྱི་རྒྱུ་དབང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་ལ། རོག་མར་ཐལ་འགྱུར་བའོད་པས་བདེན་  
ཞེན་གྱི་དམ་བཅའ་དོར་ནས་དོན་འགྱུར་རམ་ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་དུ་སོང་སྐབས་གཞན་  
གྲགས་གྱི་སྣོར་བ་བའོད་པ་ལས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་ནས་སྤྱི་རྒྱུ་དེ་  
ལ་གཞན་གྲགས་དེ་ལྟར་བའོད་པ་མིན་ཅེ་ཞེས་པའོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། འདི་ཀུན་རང་དབང་  
མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་དབང་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་  
རག་མ་ལས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཀག་ན། རང་ལ་སྐྱབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་བས། ལུལ་  
ཅན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ལ་བྱེད་དགོས། གཞུང་དུ། རང་གི་ངོ་ཤེས་  
སྟོན་རང་ཚུགས་སྐྱབ་པའི་སྣོད་ལུགས་ལ་རང་དབང་བར་བུའོ། །ཞེས་པའི་རང་ཚུགས་སྐྱབ་  
པའང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའོ། །དངོས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་  
རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་ཡོད་སྟབས། འདིར་རྟེན་འབྲེལ་རི་བཞིན་མ་རྟོགས་  
པར་གསུངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་ལུགས་འདིའི་སྐྱེ་མོང་མིན་པའི་མིང་རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་ཅེས་  
གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བྱས་ན་བདེ།



ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་ས་བོན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀ་བདེན་  
 འདྲིན་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བཞག་པར་འདྲ་ཡང་། ལྷ་མས་བདེན་འདྲིན་གྱི་གཉི་ལྷག་དང་  
 ཆགས་སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱེད་པས་ཉོན་སྐྱིབ་ས་བོན་གྱི་ཆར་འདྲོག་ལ། ལྷེ་མ་ནི་འཇུག་  
 ཤེས་ཀྱི་ལ་ལྷུལ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ལྷ་བྱུང་སྤང་བའི་བདེན་སྤང་སྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་  
 བས་ཤེས་སྐྱིབ་ཤོ། །སྣོང་བྱུན་དུ། དེ་འདྲའི་བདེན་སྤང་སྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཤེས་སྐྱིབ་ས་བོན་  
 གྱི་ཆ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཤེས་ཀྱི་ལ་ལྷུལ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ལྷ་བྱུང་སྤང་བའི་  
 བདེན་སྤང་གི་ཆ་ལ་ཤེས་སྐྱིབ་མཛོན་གྱུར་དུ་འདྲོག་པར་གསུངས་པ། འཇུག་པའི་རྗེ་ཀ་ཆེན་ལས།  
 ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྤང་འཇུག་པའི་  
 ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་བསྐྱེད། །ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཐད་པས་བདེན་  
 འདྲིན་མི་སྐྱེ་ཡང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་སྤང་ལྷུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱོ་སྐྱེད་པའོ། །ཞེས་  
 པའི་དགོངས་པ་དང་མ་ཐུན་པར་སེམས། ལུང་འདིས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་དང་བྱང་སེམས་དག་  
 སའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་སྐྱིབ་ས་བོན་གྱི་ཆ་དེས་འཇུག་ཤེས་ཀྱི་ལ་ལྷུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་  
 བ་ལྷ་བྱུང་སྤང་བ་ཙམ་སྐྱེད་པར་བསྐྱེད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷུལ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བར་  
 སྤང་བའི་སྐྱོ་དེ་ཤེས་སྐྱིབ་ཏུ་འདྲོག་པ་མིན་གྱི། སྐྱོ་དེ་ལ་ལྷུལ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ལྷ་བྱུང་སྤང་  
 བའི་ཆ་ཙམ་ཤེས་སྐྱིབ་ཏུ་སྣོན་པའོ།།

དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ། ཤེས་སྐྱིབ་མཛོན་གྱུར་བ་དེ་དམིགས་རྣམ་འདྲིན་པའི་སྐྱོར་  
 གསུངས་ཀྱང་། མཚན་གཞིར་ལས་འབྲས་ཀྱི་གནས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་ལ་སྐྱོ་མི་གསལ་བའི་སྐྱོངས་  
 ཙམ་གྱི་མ་རིག་པ་ལྷ་བྱུ་བཞག་ན་ཨེ་འགྲིག་བཟྱག། །བཏ་ཆེན་སྐྱོ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་དང་། སེ་ར་  
 རྗེ་བཙུན་པ། བཏ་ཆེན་བསོད་གྲགས་སོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་པལ་ཆེར་དུ། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་  
 སྐྱིབ་མེད་པར་བཤད། རྒྱ་བའི་འཇུག་འགྲུལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་

ཡོངས་སུ་གཙོ་བོ་ལོ་གསུམ་སུ་གྲུང་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་མཚན་ཉིད་  
ཅན་མ་རིག་པ་ཅམ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མཐོང་ནས། སྐྱབ་ཤེར་རིན་པས།  
ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་མ་རིག་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་པར་གྲུང་པའི་ཤེས་སྐྱིབ་མེད་པ་ལགས། ཤེས་  
རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འགོག་པའི་ཐོབ་གྱིས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་ལྷགས་པ་ལ་འགས་ཁྱེད་བསྐྱིགས་  
པ་ལུང་འདི་དག་བསྐྱབས་པ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱས། ཤེས་པར་གྲུང་པའི་ཤེས་སྐྱིབ་མེད་པར་  
བཤད་པ་རྗེའི་གསུང་ཟེན་དང་མཐུན་ནམ་སྟམ་པས། དེ་ལྟར་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས། ཤེས་སྐྱིབ་གྱི་  
མ་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ། བདེན་སྣང་སྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་དེ་དང་པོ་འཛོག་གྲེད་བདེན་འཛིན་  
གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷ་མིང་འབྲས་བུར་བཏགས་ནས་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཅམ་  
ལས། མ་རིག་པ་དངོས་མིན་པས་འགས་པ་གཏན་མེད་དོ།།

དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་གྱི་དགོངས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གཞི་བདེན་གཉིས་  
གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གནད་དུ་སོང་བ་ལས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་  
ལ་སྐྱབ་པ་སྐྱེད་པོར་གྲེད་པ་ནི་གཏན་གྱི་འདུན་པའི་ཡང་ཅེ་ལགས་སོ།།

སྐྱས་པ། ཡབ་རྗེའི་གསུང་གསང་རི་དབང་བསྐྱིལ་བས་བཀའ་བསྟན་འོ་མཚོ་བསྐྱབས་  
སྐྱེས་པ། ཡང་དག་རིགས་པའི་འོད་སྣང་ཟེར་གྱིས་མཐར་འཛིན་ལུན་ཆེན་བྱང་ནས་འབྱིན། ཤེས་  
མཁས་ཀུན་ཡིད་ཅིག་ཅར་འགོག་གྲེད་དཀའ་གནས་པད་ཚལ་བཞད་པའི་གཉེན། ཤྲོན་མེད་  
ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཉེར་གང་སྤ་འཛངས་རྣམ་དཔྱོད་ཤིང་རྟམ་བྱངས། ཤལ་བསམ་རབ་  
དྲངས་མངར་བའི་རྗེས་བྱར་རྣམ་དཔྱོད་ཅེ་བ་ལས་འབྱུངས་པའི། ལེགས་བཤད་འདབ་བརྒྱར་  
གྲོལ་བའི་བརྗོད་པ་དོན་སྣང་ཅིའི་ཐེལ་དངར་ཅན། ཤལ་བཟང་བྱང་བའི་ཉེར་འཚོར་འོས་འདི་  
རྒྱལ་ཀུན་འདུས་ཞལ་ཡོངས་འཛིན་ཚོགས། ཤེས་ཤེད་མཚོན་པའི་ཡོན་དུ་འབྱལ་ལོ་མཉེས་  
གཤིན་སྐྱབས་གྱིས་བཞེས་སུ་གསོལ། ཤེས་འཛོར་ལང་ཚོར་ཆགས་པའི་ཐོབ་གྱིས་པན་བདེའི་

རྫོག་ལ་རྫོལ་ཚོམ་པའི། །སྲིད་གསུམ་ཉམ་ངའི་བཙོན་ལས་འགྲོས་སྤང་བྱི་ནང་ཉེན་འབྲེལ་འཇོམ་  
 པའི་དུས། །སྤང་སྡོང་བྱང་འཇུག་དབུ་མའི་ལམ་བཟང་སྲིན་གྱི་འཕྲུགས་འཆང་ཅང་ཤེས་རྟེན། །བཙོན་  
 འབྲུས་ལྷག་གིས་སྦྱར་བར་བསྐྱུལ་ནས་གཏན་བདེའི་གྲོང་དུ་བགྲོད་པར་རིགས། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་  
 སྡོང་ཚོས་གྱི་སྡིང་པོའི་དོན། །ཀུན་རྫོངས་མཚན་འཛིན་ནང་ཀུན་སེལ་བའི་སྐབ། །རབ་ཞི་ཐར་པ་  
 དམ་པའི་ལམ་གྱི་སྲོག། །མཐའ་བུལ་ལྟ་བུ་མཚོག་ལས་གཞན་ཡོད་མིན། །སྲིད་གསུམ་རྒྱད་པ་རི་  
 སྡོད་འབྲུང་བའི་སྡོ། །རྫོངས་ཆེན་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཉིད་ལགས་ན། །དེ་ཡི་དམིགས་གཏང་  
 མོ་གཤམ་བུའི་རྗེས་འགྲོད། །ལུང་རིགས་ཚད་མས་གཞིགས་པ་བསྐྱབས་བུའི་ལུལ། །བསེལ་  
 སྡོངས་མཁས་བུའི་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་འབྲུམས་སྐྱས་དབུས། །ལེགས་བཤད་འོད་རྣོན་གཞི་བྱིན་སྡོང་འབར་  
 བས། །ལྷ་ངན་སྐྱབ་པ་སེལ་དང་པས་རྫོལ་གཞན། །ཟིལ་གཞོན་སྡོ་བཟང་སྐྱ་བའི་ཉི་མར་གྲགས།  
 བཤེས་གཉེན་དེད་དཔོན་མཁས་པའི་བཀའ་བྱིན་ལས། །འཇམ་མགོན་ལེགས་བཤད་རིན་ཐང་  
 མེད་པའི་ལོད། །ཐོས་བསམ་རྒྱལ་མཚན་ཅེ་མོར་གྲུས་མཚོད་པས། །དབུག་དཀའི་ཟབ་གནད་  
 དགོས་འདོད་ཆར་དུ་པབ། །འགྲོ་འདྲེན་པལ་ཆེར་འཆད་ཚོད་ཚོམ་པའི་ལྷགས། །མི་གཡོ་འགྱིང་  
 ཚུལ་ཁོ་ནས་འབྲེལ་དུས་དམན། །བདག་འདྲས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་སྡེས། །སྤེལ་ལུལ་  
 དབུལ་པོའི་ཚོང་ཚོང་ལྟར་གྲུར་ལོད། །བཀའ་བྱིན་གཞན་དཀའི་བཤེས་རྣམས་དུས་གྱི་མཐར།  
 དམ་ཚོས་སྤེལ་བའི་བཞེད་དགོངས་རྗེས་པ་དང་། །སྤྱིས་འབྲུང་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་འགར་ཅུང་ཟང་  
 ཅམ། །པན་འདོད་བསམ་པས་ཚུལ་འདིར་ངལ་བ་བུས། །ལྷག་བསམ་མ་རྗོས་མཚོ་ཆེན་ལས་འོངས་  
 པའི། །རྣམ་དཀར་ལེགས་བུས་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟོའི་རྒྱུ། །ཀུན་ཉོན་དུག་ཅན་རྣོག་པ་འཇུང་བཞིན་དུ།  
 རྒྱ་མེད་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་གྲུར་ཅིག །ཟབ་རྒྱས་ཚོས་གྱི་སྡིང་པོ་བསྐྱུས་པའི་བཅུད། །དགོ་  
 ལྡན་རིང་ལུགས་བཤད་སྐབ་བུ་བའི་སྡོས། །འཛིན་སྡོང་སྤེལ་བའི་བསྐྱབ་འཛིན་རུལ་སྡོད་གྲངས།  
 འཕེལ་བའི་རྗེས་སྐྱབ་དགའ་བ་ཉམས་སྡོང་ཤོག །འཁོར་བ་ལྷགས་བསྐྱབས་འབར་བའི་བཙོན་

ཁང་དུ། །སྤྲུལ་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་མེ་ལྷེ་བར་མེད་པར། །གདུང་བ་ཡིད་གྱི་རྒྱལ་རྒྱུར་ཆེས་རྒྱལ་  
 པའི། །དེས་འབྱུང་བསམ་པས་ཐར་ལམ་བསྐོད་རུས་ཤོག། །ཀམ་མཁའའི་མཐའ་གཏུགས་ཉམ་ཐག་  
 རྒྱུད་ལྗེའི་འགྲོ། །སྲིད་པར་ལས་ཉོན་སློབ་གྱིས་དམ་བཅེངས་པ། །དགོལ་འདོད་བྱམས་བཅེའི་  
 །ཤུགས་གྱིས་ཉེར་བྲངས་པའི། །བདག་གཞན་མཉམ་བཞེའི་སེམས་མཚོག་འབྱོངས་པར་ཤོག།  
 །འཁོར་འདས་ཚོས་རྣམས་སྐྱེ་མའི་གྲོང་ཁྲེང་དུ། །ཉམས་བརྒྱུར་སློབ་པའི་སྣང་མོ་སྐྱེལ་བ་ལྟར།  
 །སྣང་ཡང་བདེན་པར་བརྟག་བཞོད་ཅང་མེད་པའི། །བརྗོད་བྲལ་དོན་གྱི་གཤིས་ལུགས་རྟོགས་  
 པར་ཤོག། །དུས་གསུམ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྐྱས་བཅས་གྱིས། །གཞན་པན་འཕྲིན་ལས་ནམ་  
 མཁའའི་མཐའ་ཁྲབ་ཏུ། །མཛེད་པ་ཀུན་དང་རྒྱབས་ཆེན་སློན་པའི་ཁུར། །མཐའ་དག་སྣང་སྣོབས་  
 སྤག་པར་ལེན་རུས་ཤོག། །མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་གྱིས་མཛེས་པའི་དལ་འབྱོར་རྟེན་བཟང་  
 རིམ་བརྒྱུད་ཚོ། །ལུང་རྟོགས་ཚོས་གྱི་གན་མཛོད་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་བརྒྱང་  
 བས། །ཉམ་ངའི་སྲིད་པར་འབྲམས་པའི་འགོ་རྣམས་གཏན་བདེའི་ས་ལ་འཛོག་མཁས་པའི།  
 །རྣམ་ཀུན་མཁྲིན་གཞིགས་སྟོབས་བརྟུའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་ན་མེད་པ་མཛོན་བྱེད་ཤོག། །འདུས་བྲལ་ཆེ་  
 རྣམས་སྡེ་སྡོད་དགོངས་དོན་ལུང་རིགས་དབྱངས་སུ་ལེན་པས་གེལ། །མང་ཐོས་བསམ་གཏན་  
 སྡོད་པའི་ཚོགས་གྱིས་རོར་འཛིན་ཡངས་པའི་ཐ་བྱ་ཁྲབ། །སྤྲེས་མཚོག་རྣམས་ཀྱང་ཞབས་པད་  
 བརྟན་ཆགས་བཤད་སྐྱབ་གདུགས་དཀར་དབྱང་དུ་འདེགས། །བདེ་གཤེགས་སྐྱས་བཅས་ཀུན་  
 གྱི་བཞེད་དགོངས་སྤྲེ་རྒྱའི་གསོས་སུ་བྱུབ་བྱུར་ཅིག། །འཛིག་རྟེན་ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་  
 ཏུ་བདེ་འབྱོར་ལོངས་སྡོད་ཟད་མི་ཤེས། །རྒྱལ་སློན་འབངས་བཅས་དད་པས་རྒྱུད་བྲུག་གཏན་གྱི་  
 སོ་ནམ་སྐྱབ་ལ་བརྟོན། །ལྟ་འཕྲིན་ལོག་པའི་མིང་ཡང་མི་གྲགས་དགེ་བརྟུའི་ལམ་བཟང་མཚོག་ཏུ་  
 གསལ། །སྲིད་ཞིའི་དགེ་ལེགས་འདོད་རྒྱའི་ཆར་གྱིས་འགོ་རྣམས་རེ་བ་ཀུན་སྐོང་ཤོག།

ཅེས་སྟོན་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནས་རྣམས་བཞེད་བྱང་དུ་བཞོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སློན་མེ་ཞེས་

བྱ་བ་འདི་ནི། ལྷ་མོ་སྡེ་སྡོད་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་དོན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་འབྲེད་པ་ལ་གཞན་བྱིང་མི་འཛོག་པའི་  
མཁུན་རབ་ཀྱི་དབང་ལྷག་ཡོངས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བཀའ་བྱིན་མཉམ་མེད་སངས་རྒྱས་ཚོས་གྲགས་  
དཔལ་བཟང་པོའི་བྱང་དུ་ལྷག་མཚོང་ཆེ་ལྷང་དང། ཅ་འཇུག་གི་རྟེན་ཆེན། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་སོགས་རྗེའི་གསུང་པལ་  
ཆེར་དང། དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ཆེ་ལྷང། ཚོས་རྗེ་དཔལ་ལྷན་པའི་ཡིག་ཆ་གང་ཡོད་སོགས་གྲུང་བསྐྱིགས་ནས་རེས་  
མཇུ་བ་བྲིད་དང། རེས་འབེལ་གཏམ་སྐྱེང་མོའི་ཚུལ་དུ་མཚོས་སྐབས་དོགས་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་བྲན་ཐོ་ཆེ་ལོང་འགའ་བྱང་  
བྱས་པ་ཅིས་ཀྱང་ཡི་གེར་འགོད་དགོས་ཚུལ་ཀྱི་གསུང་ནན་ལ་དགོ་བཤེས་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ནས་ཡང་ཡང་སྦུལ་བ་སྒྲོག་  
མ་རུས་པར། མེ་བྱ་ལོར་དབྱ་ཚུགས་ཅོམ་བྱས་ནས་རིམ་པར་བྲིས་པས་ཕག་དགུན་དགག་བྱ་བྱེད་ཆེ་བའི་མཇུག་ལ་ཉེ་  
བའི་བར་བྱུང་ཀྱང་བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་མ་དུ་མའི་དབང་གིས་རིམ་འགྲུངས་སུ་སོང་བ། ཉེ་ཆར་བྱང་ཕྱོགས་བསྟན་འགྲུའི་  
དཔུང་གཉེན་སྟོང་སྟོང་མཚོག་སྦྱལ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་བཟང་འཇིགས་མེད་ཚུལ་བྲིས་རྒྱ་མཚོ་དང། སྐྱེ་རྒྱའི་རྣམ་འདེན་ཆེན་  
པོ་ལྷ་མོ་མཚོག་སྦྱལ་རིན་པོ་ཆེ་དགོ་འདུན་བསྟན་འཇིག་ལོར་བྱ། ཆ་གན་ཉོ་ཐོག་བྱ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྦྱལ་མཁུན་སྦྱུན་  
ཡངས་པ་དག་དབང་ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་དམ་པའི་སྐྱེས་མཚོག་དུ་མ་དང། བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་  
བདེ་ཡངས་མཁན་སྦྱལ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཇིག་ལོར་བྱ་དང། ཀུན་སྣངས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྗེ་དག་དབང་  
བསྟན་དར་སོགས་སྦྱུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཇིག་པའི་རི་ཁོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱལ་བ་དང། རྒྱད་པར་  
གཞུང་བརྒྱ་སྦྱ་བའི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོས་བཀའ་བྱིན་ཡང་ཡང་མཚན་པའི་དོར། ལུང་བསྟན་ཡོངས་  
སུ་རྗོགས་པའི་མངའ་བདག། རེས་པ་དོན་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ས་གསུམ་ན་འགྲན་ཀྱི་དོ་རྒྱས་དབེན་པ་དུ་  
མའི་ཞབས་པད་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་དུ་བསྟེན་པའི་བཀའ་བྱིན་ལས་གཞུང་ལུགས་མི་ཉུང་ཅོམ་རྣ་བའི་ལམ་དུ་བྱང་བ། མང་ཐོས་  
བསམ་གཏན་པ་ལྟར་ཚུལ་འཚོས་པའི་ཀྱི་ན་པ་དགོ་འདུན་བསྟན་འཇིག་རྒྱ་མཚོས་རྗེའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་དང་སྒྲ་མའི་  
གསུང་སྟོས་གཞིར་བཟུང། རང་སྟོས་གང་སྟོབས་ཀྱི་དབྱེད་པས་བྱུང་བརྒྱན་ཉེ། ཞེ་བ་ཞེས་པ་ས་མེ་བུའི་ལོའི་རྒྱལ་སྐྱེའི་  
ཡང་ཆེས་དགོ་བར་བཀའ་ཤེས་ཚོས་སྤྲིངས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྗོགས་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི། ཨ་རིག་རི་ཁོང་པ་  
བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་དང། གསེར་ལག་བྱ་བཏང་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་གཉེས་ཀྱིས་རེས་མོས་སུ་བགྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་  
སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་བཞེད་དོན་ཐམས་ཅད་སྦྱར་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཅིག། །།

ལམ་རིམ་སྒྲོན་ལམ།

༡༡། །དེར་ནི་རིང་དུ་འབད་ལས་ཚོགས་གཉིས་ནི། །མཁའ་ལྗར་ཡངས་བ་གང་ཞིག་  
 བསགས་བ་དེས། །སློ་མིག་མ་རིག་གིས་སྤོངས་འགོ་བ་ཀུན། །རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་  
 བདག་གྲུང་ཅིག། །དེར་མ་སོན་པའི་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཡང། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བཙེ་བས་  
 རྗེས་བཟུང་སྟེ། །བསྟན་པའི་རིམ་བ་ཀུན་ཚང་ལམ་གྱི་མཚོག། །རྗེད་ནས་སྐྱབ་པས་རྒྱལ་རྣམས་  
 མཉེས་བྱེད་ཤོག། །རང་གིས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་གནད། །འཕྲགས་པའི་བཙེ་བས་བྱངས་  
 པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །འགོ་བའི་ཡིད་གྱི་སྤྱན་བ་བསལ་བྱས་ནས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་བ་ལུན་  
 རིང་འཛིན་གྲུང་ཅིག། །བསྟན་བ་རིན་ཆེན་མཚོག་གིས་མ་ཁུབ་པའམ། །ཁུབ་ཀྱང་ཉམས་པར་གྲུང་  
 པའི་ཕྱོགས་དེར་ནི། །སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་བསྐྱོད་བ་ཡི། །པན་བདེའི་གཉེར་དེ་གསལ་བར་  
 བྱེད་པར་ཤོག། །སྤྱིང་བཙེ་བ་རྒྱལ་བའི་མཛད་བྱུང་འཕྲིན་ལས་ལས། །ལེགས་བྱུབ་བྱང་རྩལ་ལམ་  
 གྱི་རིམ་བས་ཀྱང། །ཐར་འདོད་རྣམས་གྱི་ཡིད་ལ་དབལ་སྟེར་ཞིང། །རྒྱལ་བའི་མཛད་བ་རིང་  
 དུ་སྐྱོད་གྲུང་ཅིག། །ལམ་བཟང་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་སྐྱབ་བྱེད་ཅིང། །འགལ་རྐྱེན་སེལ་བྱེད་  
 མི་དང་མི་མིན་ཀུན། །ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བས་བསྐྱེད་བ་ཡི། །རྣམ་དག་ལམ་དང་འབྲལ་  
 བར་མ་གྲུང་ཅིག། །གང་ཆེ་ཐེག་བ་མཚོག་ལ་ཚོས་སྐྱོད་བཅུའི། །རྩལ་བཞིན་སྐྱབ་ལ་བཙོན་བ་  
 དེ་ཡི་ཚོ། །མཐུ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་ཏུ་གྲོགས་བྱེད་ཅིང། །བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོས་ཕྱོགས་ཀུན་  
 ཁུབ་གྲུང་ཅིག། །། ཅས་བ་འདི་ནི་ཡུལ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའོ།



### སྒྲོ་བ་ཟང་རྒྱལ་བ་སྒྲོན་མ།

༡༡། །རྒྱལ་བ་མ་ལུས་སྐྱེད་པའི་ཡབ་གྲུང་གྲང་། །རྒྱལ་སྐས་ཚུལ་གྱིས་ཞིང་ཁམས་  
 རབ་འབྱམས་སྟེ། །རྒྱལ་བའི་ཚོས་འཛིན་སྐྱུགས་བསྐྱེད་བདེན་པའི་མཐུས། །སྒྲོ་བ་ཟང་རྒྱལ་བའི་  
 བསྐྱེད་པ་རྒྱས་གྲུང་ཅིག །སྒྲོན་ཚེ་དབང་པོའི་ཉོག་གི་སྐྱེན་སྦྲུང་། །དམ་བཅས་ཚེ་ན་སྒྲིང་སྒྲོབས་  
 ཚེན་པོ་ཞེས། །སྐས་བཅས་རྒྱལ་བས་བསྐྱུགས་བརྗོད་བདེན་པའི་མཐུས། །སྒྲོ་བ་ཟང་རྒྱལ་བའི་  
 བསྐྱེད་པ་རྒྱས་གྲུང་ཅིག །སྒྲོ་སྐྱོད་གཙང་མའི་བརྒྱུད་པ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར། །བྱུང་པའི་བྱུང་ཏུ་ཤེལ་  
 དཀར་སྐོང་བ་སྟེ། །ཚོས་དྲུང་གནང་ཞིང་ལུང་བསྐྱེད་བདེན་པའི་མཐུས། །སྒྲོ་བ་ཟང་རྒྱལ་བའི་  
 བསྐྱེད་པ་རྒྱས་གྲུང་ཅིག །ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཉག་ཆད་མཐའ་ལས་གྲོལ། །སྐྱོམ་པ་རྣམ་དག་གྱིང་  
 རྒྱགས་སྐྱེན་པ་སངས། །སྐྱོད་པ་རྣམ་དག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞེན་སྐྱུག། །སྒྲོ་བ་ཟང་རྒྱལ་བའི་  
 བསྐྱེད་པ་རྒྱས་གྲུང་ཅིག །མང་ཏུ་སྐོས་པ་རྒྱ་ཚེར་བཅའ་བས་མཁས། །སྐོས་དོན་རི་བཞེན་རྒྱུད་  
 ལ་སྐྱུང་བས་བཅུ་ལ། །ཀུན་གྲང་བསྐྱེད་འགྲོའི་དོན་ཏུ་བསྐྱོ་བས་བཟང་། །སྒྲོ་བ་ཟང་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་  
 པ་རྒྱས་གྲུང་ཅིག །དང་དེས་གསུང་རབ་མ་ལུས་འགལ་མེད་ཏུ། །གང་ཟག་གཅིག་གི་ཉམས་  
 ལེན་གདམས་པ་ཏུ། །དེས་པ་རྗེད་པས་ཉེས་སྐྱོད་མཐའ་དག་འགག། །སྒྲོ་བ་ཟང་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་  
 པ་རྒྱས་གྲུང་ཅིག །ལུང་ཚོས་སྐྱེ་སྐྱོད་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་དང་། །རྟོགས་པའི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱུང་  
 གསུམ་ཉམས་ལེན་ཉེ། །མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཐར་མཚན་ཏུ་བྱུང་། །སྒྲོ་བ་ཟང་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་  
 པ་རྒྱས་གྲུང་ཅིག །སྤྱི་ཏུ་ཉན་སྐོས་སྐྱོད་པས་ཞི་ཞིང་ཏུ་ལ། །ནང་ཏུ་རིམ་གཉིས་རྣམ་འགྲོར་གདེང་  
 དང་ལྡན། །མདོ་སྐྱགས་ལམ་བཟང་འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་འབྱེད། །སྒྲོ་བ་ཟང་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་  
 རྒྱས་གྲུང་ཅིག །རྒྱ་ཡི་ཐེག་པར་བཞད་པའི་སྐྱོང་བ་ཉིད། །འབྲས་བུའི་ཐབས་གྱིས་སྐྱུབ་པའི་བདེ་

ཚེན་དང་། །མཉམ་སྐྱོར་ཚོས་སྤང་བརྒྱད་ཁྲིའི་སྤྱིང་པོའི་བཅུད། །ལྷོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་  
གྲུང་ཅིག །སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྤྱང་མའི་གཙོ། །སྤྱོད་མཛད་མགོན་དང་རྣམ་སྲས་ལས་  
གཤེན་སོགས། །བསྟན་སྤང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་མཐུ་སྟོབས་གྱིས། །ལྷོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་  
པ་རྒྱས་གྲུང་ཅིག །མདོར་ན་དཔལ་ལྷན་གླེ་མའི་སྐྱ་ཚེ་བཟླ། །མཁས་བཙུན་བསྟན་འཛིན་དམ་  
བས་ས་སྤེང་གང། །བསྟན་པའི་སྤྱིན་བདག་མངལ་ཐང་དར་བ་ཡིས། །ལྷོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་  
པ་རྒྱས་གྲུང་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་མཛད་པའོ།

### རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་པ་དང་མངལ་བའི་སྒྲིབ་ལམ།

༡༡། །ན་མོ་མཚུ་རྗེ་ལ། རབ་འབྲམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁའ་བཙུན་བཅའི་བཅུད། །གཅིག་  
 ཏུ་བསྟན་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །དམར་སེར་མདངས་འཇུག་གསལ་རྗོགས་མཚན་  
 དཔའི་འབྲས། །རྒྱན་ལྷན་རྒྱུད་ལྷ་བས་དགེ་ལེགས་སྣོལ། །ཕྱལ་རྒྱུད་ལྷ་རྟོགས་བསྟན་པའི་  
 མཛོད་འཛིན་པར། །སངས་རྒྱལ་སྤྲུལ་བཅས་ཀུན་གྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ། །རབ་བསྟགས་རྩལ་  
 སྤྲིག་ཚུལ་དུ་ལེགས་བྱོན་པ། །མཁས་དབང་ཚོང་ཁ་བ་དེ་གཙུག་ན་རྒྱལ། །ཐར་འདོད་དཔྱོད་ལྷན་  
 རྣམས་གྱི་མིག་གཅིག་ལ། །དཔལ་ལྷན་གླ་མས་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག །འབྲལ་མེད་མཉེས་  
 བཞིན་རྗེས་སུ་ལེགས་བཟུང་སྟེ། །གསུང་གི་བདུད་རྩིས་དབྱུགས་དབྱུང་ཐོབ་པར་ཤོག །གང་དེའི་  
 བཞིན་གཞུང་མདོ་སྟགས་གནད་འདུས་པ། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་གསལ་བའི་སྒྲིབ་མེ་འདིའི། །སྒོ་  
 ཏུ་བདག་སོགས་ཡིད་ཅན་ཀུན་ལྷགས་ཏེ། །ལམ་སྟོན་དགེ་བའི་བཤེས་དང་རྟག་འགྲོགས་ཤོག །  
 མདོར་ན་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི། །སྤྲིབ་གཉིས་བྱང་ཞིང་ཚོགས་གཉིས་སྦྱར་  
 རྗོགས་ནས། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་འབད་མེད་ལྷན་བྱུང་བའི། །སྦྱ་བཞིའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོ་  
 མདོན་འགྱུར་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ནི་དད་ལྷན་དགེ་བཤེས་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། །ལྷ་ལྷའི་བཙུན་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་  
 ལུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོར་འབོད་པས་སྦྱས་པའོ། །།

ཐུབ་བསྟན་རིས་མེད་རྒྱས་པའི་སྒྲིབ་ལམ།

༡༡། །སྐྱུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མཁའ་ཉི་མའི་གཉེན། །ཆེ་འོད་དཔག་མེད་འཕགས་  
 མཚོག་སྐྱུ་རས་གཟིགས། །འཇམ་དབྱངས་གསང་བདག་སྒྲོལ་མ་ཁོ་གཉེར་ཅན། །རྒྱལ་དང་  
 རྒྱལ་སྐས་སེམས་དཔའི་ཚོགས་རྣམས་དང་། །གཏད་རབས་ཆེ་བདུན་རྒྱལ་རྒྱལ་མཚོག་གཉེས་  
 སོ། །སྐྱུ་བཞི་བརྒྱུད་ཅུ་གནས་བརྒྱུད་ཅུ་རྒྱལ་སོགས། །བསྟན་དང་འགྲོ་ལ་གཅིག་ཏུ་མན་  
 བཞེད་པ། །སྐྱེས་མཚོག་སེམས་དཔའ་མ་ལུས་དགོངས་སུ་གསོལ། །ཐུབ་བ་མཚོག་གིས་གྲངས་  
 མེད་བསྐྱལ་བ་དུ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་གཉེས་རབ་རྫོགས་ཏེ། །མཁའ་བཙུན་ལ་  
 མཐར་སོན་བདེན་པའི་མཐུས། །ཡོངས་རྫོགས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །གངས་  
 རིའི་སྤོངས་སུ་ཐུབ་བསྟན་སྣང་བའི་སྒྲོ། །ཐོག་མར་འབྲེད་མཛད་མཁའ་སྒྲོབ་ཚོས་རྒྱལ་གསུམ། །  
 འོ་བཅ་རིག་འཛིན་ཇི་འབངས་ཐུགས་བསྐྱེད་མཐུས། །གངས་སྤོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་  
 གྱུར་ཅིག །རྒྱ་ཆེན་བཀའ་ཡི་འོར་བུའི་ལྷིང་ཁང་དུ། །ཐབ་མོའི་སྐྱུ་བ་སྤེ་ཚོས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་སོ། །  
 ཐབ་ཡངས་སྤྱིང་ཏིག་འོད་ཚོན་རབ་ཏུ་འཚོད། །གངས་སྤོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་  
 ཅིག །ག་དག་འོད་གསལ་སྤྱིང་པོའི་སྤོང་ཆེན་སོད། །འཁོར་འདས་ཚོས་ཀྱི་ལུ་ལུ་ཐུབ་ཐེག་པའི་  
 ཚེ། །ཀྱུ་བཟང་གདོད་མའི་རྒྱལ་སར་བསྐོད་པའི་ཐབས། །གངས་སྤོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་  
 འབར་གྱུར་ཅིག །ཐབ་མོའི་ལྷ་དང་རྒྱ་ཆེན་སྤོད་པའི་བརྒྱད། །ཡོངས་རྫོགས་གདམས་པའི་མཛོད་  
 མངའ་ཨ་ཏི་ཤ། །རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་ལས་འོངས་གདམས་པའི་སྒོལ། །གངས་སྤོངས་རྒྱལ་  
 བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །སྤེ་སྤོད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ། །གདམས་

བ་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་དུ་ལེགས་བསྐྱེགས་པ། །ལྷ་ཚོས་བདུན་ལྟན་བཀའ་གདམས་གསེར་གྱི་སྒྲིབ་། །  
 གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །སྐྱ་སྐྱུར་མར་བ་བཞད་བ་དོ་རྗེ་སོགས། །  
 གྲིབ་རྒྱལ་འབྲུང་གནས་བཀའ་བརྒྱུད་ལོར་བུའི་མཛོད། །མཚུངས་མེད་རིམ་ཁྱོན་བཀའ་སྲོལ་མཛད་  
 གྱུར་པ། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །འཁོར་འདས་ཚོས་ཀུན་ལྟན་སྐྱེས་  
 སེམས་གྱི་མདངས། །སེམས་ཉིད་སྒྲོམ་བྲལ་ཚོས་སྐྱུའི་ངོ་བོར་རྟོགས། །སྤང་སྲིད་འཁོར་འདས་  
 ཀུན་ཁྲབ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །སྲི་ནང་རིག་གནས་  
 མདོ་སྐགས་གཞུང་བརྒྱུའི་གནད། །འཚད་ཚོད་ཚོམ་བས་ཐུབ་བསྟན་སྐྱོར་མཁས་པ། །ལྷ་རིགས་  
 འཁོར་སྟོན་བཅེ་ཆེན་ས་སྐྱུ་པ། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །གསུང་དག་  
 ལྟན་བརྒྱུད་ཚད་མ་བཞི་ལྟན་གྱི། །རྒྱ་ལམ་འབྲས་བུའི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ཟབ་གནད། །རྣལ་འབྱོར་  
 དབང་ལྷག་ཁྲད་ཚོས་གདམས་པའི་སྲོལ། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །  
 ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་དང་ཉེར་འབྲེལ་བའི། །གསང་ཆེན་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རིམ་གཉིས་ལམ། །ཟབ་  
 གསལ་སྲེལ་མཁས་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་  
 ཅིག །སྲེ་སྒོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྲེ་བཞི་ཡི་དོན། །ཡོངས་རྫོགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་གོ་རིམ་རྣམས། །  
 མ་ལོར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལུགས་བཟང་མཚོག། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་  
 གྱུར་ཅིག །མདོ་རྒྱུད་གཞན་དང་བཤད་སྲོལ་མི་མཚུངས་པའི། །སྲི་ནང་གཞན་གསུམ་དུས་གྱི་  
 འཁོར་ལོ་ཡི། །ལྷ་རྟོགས་བཀའ་བབས་བུ་རོ་ལུགས་ལྷུང་གི། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་  
 རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །མདོར་ན་བཤད་པའི་ཀ་ཆེན་རྣམ་བཅུ་དང་། །སྐྱབ་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་སྲི་དང་  
 ཞི་བྱེད་སོགས། །མདོ་སྐགས་ལྷུང་འབྲེལ་མན་དག་དུ་མས་ལྷག། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་  
 ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །བསྟན་འཛིན་ཞབས་བརྟན་ལུགས་མ་ཐུན་དགེ་འདུན་རྣམས། །བསྟན་  
 བ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་སྐྱོར་བ་དང་། །བསྟན་ལ་དད་པའི་སྐྱེས་བུས་ས་སྤེང་བྱས། །རིས་མེད་





བདེན་ཚིག་སྒྲོན་ལམ།

༡༡། །ན་མོ་རྩུ་ཏུ་ཡུ་ཡུ། ཚད་མེད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་མངའ་ཞིང་། །ཉམ་རྒྱུང་  
 འགོ་ལ་བྱ་གཅིག་ལྟར་དགོངས་པའི། །དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་སྐྱེས་དང་སྒྲོབ་མར་བཅས། །  
 བདག་གི་བདེན་པའི་སྒྲེང་གའི་དགོངས་ཤིག། །སྲིད་ཞིའི་གདུང་སེལ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱབ་པའི་  
 བསྟན། །འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཕན་བདེའི་དཔལ་དུ་རྒྱས། །དེ་འཛིན་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་  
 རྒྱུས་བྱ་རྣམས། །ཚོས་སྲོད་རྣམ་བཅུའི་བྱ་བ་འཕེལ་བར་མཛོད། །མི་བཟང་ལས་རན་ཏུ་ག་པོས་  
 ཡོངས་ཤོན་པས། །བར་མེད་དུ་རྣམས་མཉམ་པའི་ཉམ་ཐག་འགྲོ། །བཟོད་དཀའ་ནད་མཚོན་ལྷ་  
 གཤེད་འཛིགས་པ་ཀུན། །ཞི་ནས་བདེ་དགའ་རྒྱ་མཚོར་དབྱུགས་དབྱུང་མཛོད། །ཁྲུང་པར་གངས་  
 རྫོངས་ཚོས་ལྷན་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས། །ནག་ཕྱོགས་སྐྱ་སྒྲོའི་དཔུང་གིས་བཅེ་མེད་དུ། །ངན་དགུས་  
 འཛོམས་པའི་ཐུག་དང་མཆི་མའི་རྒྱན། །སྤྱར་དུ་ཚོད་པའི་སྐྱགས་རྗེའི་མཐུ་དཔུང་བསྐྱེད། །ཉོན་  
 མོངས་གདོན་གྱིས་སྒྲོས་པའི་བརྒྱན་སྲོད་གྱིས། །རང་གཞན་གཉིས་སྤང་བའི་དཔེ་སྤྱིང་རྗེའི་  
 ཡུལ། །མི་བསྐྱབ་སྐྱེ་པོའི་ཚོགས་རྣམས་སྤང་དོར་མིག། །ཡོངས་ཐོབ་བྱམས་བཅེས་མཛའ་བའི་  
 དཔལ་ལ་སྲོད། །འིང་ནས་སྤྱིང་དུ་བརྒྱག་པའི་འདོད་པའི་དོན། །ཡོངས་རྫོགས་པོད་སྤྱོད་རང་  
 དབང་གཅེད་མའི་དཔལ། །སྤྱན་འགྲུབ་ཚོས་སྲིད་བྱང་འབྲེལ་དགའ་སྟོན་ལ། །སྲོད་པའི་སྐལ་  
 བཟང་སྤྱར་བ་ཉིད་དུ་སྟོལ། །བསྟན་དང་དེ་འཛིན་ཆབ་སྲིད་རང་རིགས་སྤྲད། །གཅེས་པའི་ལུས་  
 སྲོག་པོངས་སྲོད་ཡོངས་བཏང་སྟེ། །དཀའ་བ་བརྒྱ་སྐག་སྐྱབ་པའི་སྐྱེ་པོ་རྣམས། །ཤྱ་འཛིན་མགོན་  
 དེས་སྐྱགས་རྗེས་སྲོད་བར་མཛོད། །མདོར་ན་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་གིས། །སྐྱས་  
 བཅས་རྒྱལ་བའི་སྤྱན་སྤར་གངས་ཅན་ཞིང་། །ཡོངས་བཟུང་རྒྱ་ཚོན་སྒྲོན་ལམ་གང་མཛད་པའི།  
 འབྲས་བཟང་དེད་འདིར་སྤྱར་དུ་འཆར་བར་གསོལ། །སྤྱང་སྟོང་ཚོས་ཉིད་ཐབ་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་

དང་། །མཚོག་གསུམ་སྐྱུགས་རྗེའི་མཐུ་དང་བདེན་ཚིག་སྟོན་པས། །ལས་འབྲས་བསྐྱེད་བདེན་  
མཐུས་བདག་ཅག་གི། །བདེན་པའི་སྟོན་ལས་གོགས་མེད་སྐྱུར་འབྲུབ་ཤོག། །།ཅེས་པ་འདི་ནི་ཡགོང་  
ས་ཡསྐྱུབས་མགོན་ཆེན་པོ་སྐུ་མྱེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ངོ་།།

### བསྟན་འབར་མ།

༡༡། །སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་གཙུག་ཏོར་ཐམས་ཅད་སྟོབ། །འཁོར་བ་འདྲིག་དང་  
གསེར་སྐབ་འོད་སྐྱང་དང་། །འབྲུག་སྐབ་པ་གོ་འུ་ཉི་ལྟ་ཡི་ལྷ། །སངས་རྒྱས་དཔའ་བོ་བདུན་ལ་སྐྱུག་  
འཚལ་ལོ། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་བདག་གིས་སྟོན། །དཀའ་བ་གང་ཞིག་སྐྱུང་སྐྱུར་དང་། །བདག་གི་  
བདེ་བ་བཏང་བ་ཡིས། །བསྟན་བ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག། །ངས་སྟོན་ནད་པའི་ཆེད་དག་ཏུ། །  
རང་གི་འཚོ་བ་ཡོངས་བཏང་བས། །སེམས་ཅན་མོངས་པ་བསྐྱབ་པའི་སྲིད། །ཡུན་རིང་བསྟན་  
པ་འབར་གྱུར་ཅིག། །བྱ་དང་བྱ་མོ་རྒྱུང་མ་དང་། །འོར་དང་སྐྱང་ཆེན་ཤིང་ཉ་དང་། །རིན་ཆེན་གྱང་  
རྒྱུ་སྲིད་བཏང་བས། །བསྟན་བ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག། །བདག་གིས་སངས་རྒྱས་རང་སངས་  
རྒྱས། །ཉན་ཐོས་པ་དང་མ་དང་ནི། །འབར་སྟོང་དག་ལ་མཚོན་བྱས་པས། །བསྟན་བ་ཡུན་རིང་  
འབར་གྱུར་ཅིག། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་དུ་མར་བདག། །སྐྱུག་བསྐྱལ་སྐྱ་ཚོགས་སྟོང་གྱུར་ཅིང་། །བྱང་  
རྒྱུ་དོན་དུ་ཐོས་བཅལ་བས། །བསྟན་བ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག། །བདག་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་  
བརྒྱལ་ཞུགས་དང་། །དཀའ་བ་སྐབ་ཡུན་རིང་བསྟོན་བྱས་ཤིང་། །སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ངས་  
མཚོན་པས། །བསྟན་བ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག། །བདག་སྟོན་བཙུན་འབྲུས་དང་ལྷན་པས། །  
ཉག་ཏུ་བརྟན་ཅིང་པ་རོལ་གཞོན། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་དོན་དུ། །བདག་བསྟན་ཡུན་རིང་  
འབར་གྱུར་ཅིག། །བཟོད་བརྒྱལ་ཉག་ཏུ་བསྟོན་བྱས་ཤིང་། །སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་སྟོགས་མ་ཡི། །

སེམས་ཅན་དེ་བཟོད་བྱས་ཀྱང་པས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག། །བསམ་གཏན་རྣམ་  
 ཐར་ག་བྱུགས་མེད་དང་། །ཉིང་འཛིན་གཏུའི་བྱེ་སྟེད་པ། །བསྐྱོམས་པས་དེ་མཐུས་བདག་གི་ནི། །  
 །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག། །ཡེ་ཤེས་དོན་དུ་བདག་གིས་སྟོན། །དཀའ་ཐུབ་ནགས་དག་  
 །བསྟོན་བྱས་ཤིང་། །བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཉེར་བསྟན་པས། །བདག་གི་བསྟན་པ་འབར་གྱུར་ཅིག། །  
 །བཙེ་བའི་རྒྱ་ཡིས་ཤུགས་དང་། །འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་བཏང་གྱུར་ཅིང་། །ཡན་ལག་ཉིང་ལག་བཏང་  
 །བ་ཡིས། །ཚོས་ཚུལ་རྣམ་པར་འཕེལ་གྱུར་ཅིག། །བདག་སྟོན་སྟོན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །  
 །བྱམས་པས་གསལ་བར་སྟོན་བྱས་ཤིང་། །ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རབ་བཀོད་པས། །ཚོས་གྱི་མཚོད་  
 །སྟོན་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། །བདག་སྟོན་ཐབས་ཤེས་གྱུར་པ་ན། །སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་། །  
 །ཡང་དག་ལྟ་ལ་བཀོད་བྱས་པས། །ཚོས་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་གྱུར་ཅིག། །བདག་གིས་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་  
 །དངོས་བཞིས། །ཉོན་མོངས་མེ་ལས་ཐར་བྱས་ཤིང་། །བདག་གིས་འཕེལ་སྟོན་པམ་བྱས་པས། །  
 །བདག་འཁོར་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག། །བདག་གིས་སུ་སྟེགས་ཅན་གཞན་དག། །ལྟ་བའི་རྒྱ་  
 །ལས་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ། །ཡང་དག་ལྟ་ལ་བཀོད་གྱུར་པས། །བདག་འཁོར་ཉལ་ཏུ་གྱུས་གྱུར་ཅིག། །  
 །ཡུན་རིང་བསྟན་པ་འབར་གྱུར་ཅིག།

ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་པའི། །ཚོས་ཚུལ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ལ། །གོགས་གྱི་  
 །མཚོན་མ་ནི་བ་དང་། །མཐུན་རྐྱེན་མ་ལུས་ཚང་བར་ཤོག། །བདག་དང་གཞན་གྱི་དུས་  
 །གསུམ་དང་། །འབྲེལ་བའི་ཚོགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། །རྒྱལ་བ་སྟོོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡི། །  
 །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག།

སྒྲིབ་སྐྱབ་བསྐྱབ་ཡུན་རིང་གནས་པ་དང་། །  
སྒྲོས་ལྷ་སེར་ཅོད་པན་འཆང་བ་ཡི། །  
དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགའ་ལྡན་པ། །  
ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་གྲུང་ཅིག །

མད་བྱང་རྣམ་ཐར་གཙང་མའི་ཁྲིམས་དང་ལྡན། །  
རྒྱབས་ཆེན་རྒྱལ་སྐྱེས་སྲོད་པའི་སྤྲིང་སྤོབས་ཅན། །  
བདེ་སྤོང་མཚོག་གི་རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་སྤོད། །  
སློབ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྐྱབ་དང་མཇུག་བར་ཤོག །

རྒྱལ་ཁྲིམས་གཙང་ཞིང་མང་དུ་སོས་པ་དང་། །  
བྱང་སེམས་འབྱོངས་ཤིང་སྣ་སྲོད་གཙང་བ་སོགས། །  
སློབ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ། །  
བསྐྱེས་སྤྲད་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་འབྱོངས་བར་ཤོག །



### དབང་བྱང་སྒྲོན་ཚིག་

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།  
 གཞོན་པའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྐྱེད།  
 ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།  
 ཅི་མ་ཡོངས་འཇུག་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།  
 དབང་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་དཀར་སྤང་པོའི་མཐུས།  
 ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྤོང་ཕྱག་བརྒྱ།  
 གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།  
 དེས་ལེགས་ཚོར་བྱའི་མཚོན་ལ་དབང་འབྱོར་ལོག།

ཅས་པ་འདི་ཡང་དེད་དུས་ཡིད་སྐྱབས་ཀྱིས་རྒྱད་བརྒྱུལ་པའི་སྐྱོའི་སྤྲིག་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་  
 ཚོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱུང་བའི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅེས་དུ་ཉམས་ཉེས་  
 བར་བྱས། ལྷོགས་དང་ལྷོགས་ན་རྒྱལ་ཕན་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོན་འཆོ་གྱ་གྱའི་སྤོར་བའི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་  
 དར་བ་སོགས་སྒོ་ཀྱན་ནས་ལྷ་བདེའི་རྒྱད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྗོད་བའི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ལྷོགས་པོད་  
 ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་མེ་རོ་སྤྱང་ཡང་སྤང་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ལྗོངས་འདྲིང་ཡང་བྱུང་བའི་བཞིད་  
 དགོངས་ཅི་མ་མེད་བ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྒོན། རྣམ་  
 འདྲིན་ལྷག་མེད་འདི་ལེགས་སྒོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲུལ་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བར་  
 བསྐྱེད་བྱུང་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དབང་དུ་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་འགྱུར་གང་ལ་འདྲ་སྤྱང་ཚོགས་པའི་དགོ་བསྐྱེད་སྒོན་  
 ཚིག་ཏུ་ལྷག་པོ་དགོ་སྒོར་ཚོས་སྐྱ་བ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་བསྐྱེད་འདིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ།། དགོའོ།། ॥





དབང་བསྐྱེད་རྒྱ་སྐྱོར་བ།

ཡོངས་འཛིན་གླིང་ཚང་ལྷ་བཟང་། སེར་གྲེས་བཀའ་རིན་པོ་ཆེ།

ལྷ་མ་བཟོད་པ་རིན་པོ་ཆེ། (FPMT) ཚོས་ཚོགས། སྲུང་སི་བོད་ཀྱི་བྱུང་མེད་ལྷན་ཚོགས།

ལྷ་དག་འགན་འཛིན།

ཅེད་ཐང་དགེ་བ་ལེས་བསྐྱེད་འཛིན་དཔལ་མཚོག། །རྒྱས་པ་དགེ་བ་ལེས་དག་དབང་སངས་རྒྱས།

གྲགས་པ་དགེ་བ་ལེས་དག་དབང་སྐལ་བཟང་།

ལྷ་དག་པ།

ཉེ་དཀར་དགེ་སློང་དཔག་བསམ་དོན་གྲུབ། ཉག་རེ་དགེ་སློང་བཟའ་ལེས་ཚོས་ལྷན།

ཉག་རེ་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱེད། ཉག་རེ་དགེ་སློང་ཆེ་འགྲུབ།

སློབ་མྱེད་དུ་པར་ཅ་སློབ་མཁུ།

སེར་ཉེ་དགེ་སློང་མགོན་པོ་དགེ་འདུལ། སློབ་མྱེད་ཉང་པོ་དགེ་སློང་སློབ་སྐྱོན།

བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་ཡིག

སྐྱེགས་བམ་བཞེ་བ།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢ ལོའི་ཟླ་བ་༧ ཚེས་༡༣ བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༠༡༣ ལོ་ཟླ་༦ ཚེས་༧

ཚོས་འཁོར་དུས་ཆེན་ཉིན་དབང་ཐེངས་དང་པོ་བཟུབ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་དེབ་རྟགས། 978-81-924896-3-6

དེབ་ཚད། 17.3 X 24 CM

མ་ཞི་བལ་དབང་ཁང་དུ་དབང་ཐེངས་དང་པོ་དེབ་གྲངས་༡༤༠༠༠ དབང་དུ་བསྐྱེད།

ISBN 819248963-9



9 7 8 8 1 9 2 4 8 9 6 3 6



ཚོས་དབྱིངས་འང་ལས་ས་གཡོས་ཀྱང་། །ས་སུངས་ཀུན་བརྒྱལ་ཚོ་བོའི་སྤྱ། །  
བསྐྱན་པའི་སུ་ཏུ་འཛོམས་ས་མཛད་པའི། །ནག་པོ་ཚེ་ལ་སྤྱག་འཚལ་བསྟོད། །



ལྷ་པོ་ཚེན་ནས་མང་མོས་སྤུས་ནོར་མང་ལྷན། །གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་ལྷ་བྱུང་བརྗེད་པའི་སྤྱ། །  
ལྷོ་ནུབ་ཉི་མ་ལྷོར་གི་གཟི་ལྷན་པ། །འདོད་དགུ་ཆར་འཁེབས་ཁྲོད་ལ་བྱག་འཚལ་བརྗོད། །





འཇམ་དབལ་བཀའ་ཉན་བསྟན་སྲུང་ནི། །དམ་ཅན་གཤེན་རྗེ་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །  
ནལ་གཅིག་བྲག་གཉིས་འཇིགས་གཟུགས་ཅན། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ལ་བདག་བསྟོད་དོ། །

